Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones Contracti de Tempore [et] Sanctis per totu[m] annum vna cu[m] Co[m]muni sancto[rum] vtilissimo [et] cu[m] aliquot sermonibus de beata v[ir]gine. De religiosis. De dedicatione [et] ceteris. mirifice lege[n]tem deuotione afficientes.

https://hdl.handle.net/1874/461684

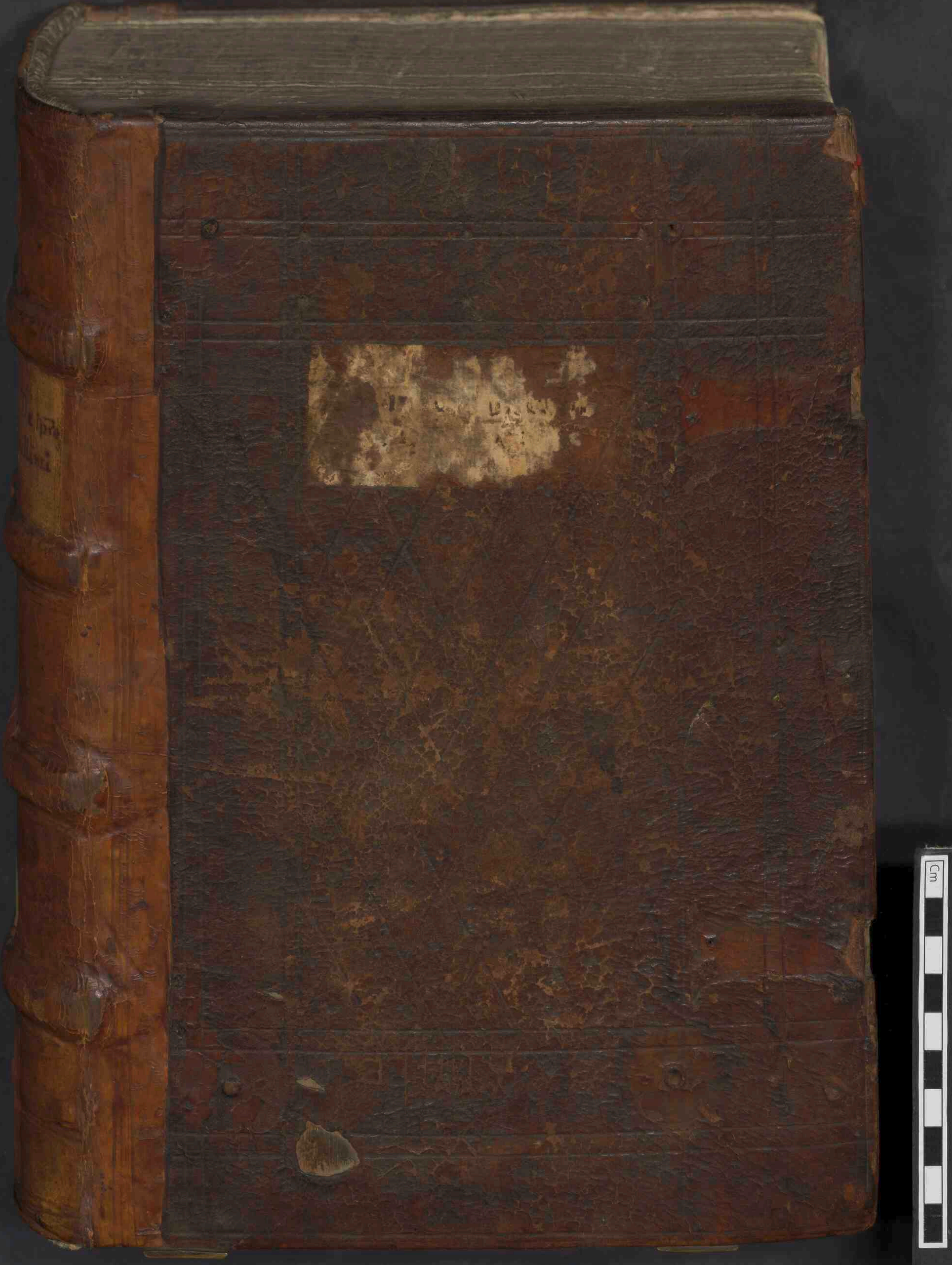

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

montem deo nunquã ſacerdotes in quacunq̃ ſolennitate tã le
te cantauerunt in templo ſicut ſancti continue cantant in celo et
nunq̃ aliquis cum tanta leticia aſcendit ihrl̃m terreſtrem ſicut
anima beata iheſu celeſtem. nec mirum qꝛ incõparabiliter digni
or eſt q̃ terreſtris. vñ dicit Apocł. xix. Laudẽ dicite deo oẽs ſan
cti eius ⁊ audiui quaſi vocem tube magne ⁊ ſicut vocẽ aquarũ
mul. ⁊ ſicut vo. con. mag. can. all. qm̃ regnabit dñs deus omni
potens gaudeamꝰ ⁊ ex. ⁊ demus glo. deo. ¶ Nõ all. eſt canticum
leticie vnde in tpe triſticie omittit. Nota ħ iſtud canticũ ɔtinue
eſt in celo. Apo. iiij. Requiem nõ ha. die ac nocte dicentia ſanctus
ſcũs ſcũs dñs deus o. qui eſt ⁊c. ¶ Quintũ eſt canticũ ſingularis
honoris iſtud canticũ in celo ſpiritualiter cantant inocẽtes Ap.
xiiij. nẽo po. di. cã. illud niſi ill. c. xliiij. milia q̃ ep̃. ſ. de t. hi ſunt q
t. m. ⁊ cꝰ ꝑ c. xliiij. milia ſcd̃m gloſa3 accipiunt virgines ſanctiſ
ſimi. i. ꝟgines innocentes qui ſunt ꝟgines q̃tum ad integritatẽ
corpis. innocentes q̃tum ad anime puritatẽ qui nunq̃ inq̃nati
ſunt ſorde peccati. Ideo ſpecialiter duo ponunt hic numeri val
de pfecti. ſ. centenarius ⁊ millenarius ꝑ quos ſignificat duplex
pfectio. ſ. cordis ⁊ anime innocentia hi empti ſunt de t̃ra. i. ꝑ ſan
guinẽ xpi eleuati ſunt de terrenis. ſanguis eni chriſti cõſeruauit
eos in inocentia hi cantant ſingulare canticũ de integritate cor
poris ⁊ anime. Si eni coniugate ⁊ vidue laudant deũ in celo ꝑ
p̃mio eternali ſubſtanciali multo magis ꝟgines laudabunt pro
p̃mio ſubſtãciali ⁊ accidentali ⁊ ſi peccatores qui penitentiã ege
runt de peccatis ſicut dd̃ pe. pau. ma. magdal. agunt deo. q̃ eos
a peccatis liberauit multomagis innocentes ꝟgines grãs agẽt
deo qui eos a peccatis p̃ſeruauit ⁊ in innocentia ɔſeruauit tales
fuerunt innocentes qui hodie paſſi ſunt iſti cantant hodie in celo
triplex canticum. ſ. canticum dulce ꝓ celeſtis gaudij adeptione.
hic cantauerunt hodie canticum amarum qñ paſſi ſunt. mõ can
tant canticum dulce exquo celeſte p̃mium adepti ſunt. vñ canit
ecc̃. quocũq̃ ꝑgis virgi. ſequunt. ⁊c. Item cantant canticũ no
uum pro eiuſdem gaudij ɔtinuacione. vnde ſuꝑ illo Ap. xiiij. Cã
tabant quaſi canticum nouũ dic̃ inł. i. exultabunt ꝙ gaudium
eorum nunq̃ veteraſcet ʒ ſemper nouũ eſt quia eternũ eſt et ideo
nunq̃ mutabit. yſa. li. Venient in ſyon laudãtes ⁊ leticia ſemp

ſuper caput eoꝝ. Ite3 cantant ſingulare de ſui incorruptione. qꝛ
incorruptio ꝓximũ facit eẽ deo. Sap̃. vi Adeo ſingulare eſt hoc
canticũ ꝙ nulli poſſunt cantare niſi ꝟgines. vnde in p̃miſſa au
ctoritate dicit Nẽo p̃t di. cã. illd̃ ñ illa. c. xx000. i. ꝟgineſ dic̃ inł
Iſtud canticũ cantat beata virgo cum ſuis pediſſequis. ſ. beata
Barbara Catherina lucia cecilia Agneta ⁊ cum ceteris virgini
bus Jo. euãgeliſta ⁊ ꝟgines omnes in celo in vtroq̃ ſexu felices
qui hic caſtitatẽ ſeruant vt canticũ illud in celo cantare valeant
coram eo qui eſt benedictus in ſecula. Amen

De ſancta Agneta

Inuenerunt me cuſtodes qui circuierũt ciuitatẽ percuſſe
runt me ⁊ vulnerauerunt me tulerũt palliũ meum. Can
v. Verbum illud ſpiritualiter exponit de prelatis eccłie
qui ſunt cuſtodes eccleſie eã ɔtra aduerſarios defendendo. ad lit
teram aut poteſt ſumi in pſona eccleſie ⁊ ſancte Agnetis ⁊ expo
ni de infidelibuſ qui ſunt inimici eccłie qui eã cuſtodiũt impugnã
do ⁊ circuierũt mala ɔtra ea3 machinãdo ſicut hoſtes obſiden
tes aliquã ciuitatẽ ſolẽt eã circuire vt capiant ſm̃ hoc deſcribũt
hic hoſtes eccleſie qui beatã agnetẽ pſequebant primo vt multi.
cũ dicit in plurali Inuenerũt me cuſtodes. Scd̃o vt doloſi ibi q̃
circuierũt. i. eccleſiã ſupple vt ea3 decipiant. Tercio vt ſeuientes
ibi percuſſerũt me. Ad litterã beata agnes ab hoſtibuſ pcuſſa ⁊
vulnerata fuerit. Quarto vt inuerecundi ibi Tulerũt palliũ. hoc
factũ fuit qñ veſtibꝰ expoliata fuit ẽ. n. magna verecũdia ꝟgine3
denudare ʒ deus in hoc facto beatã agnetẽ ꝓterit qñ diuina ꝟ
tute capilli tm̃ excreuerſit ꝙ melius q̃ veſtibus tegebat. ¶ Nota
ꝙ ſpũaliter eſt quintuplex palliũ. p̃mum eſt abluendũ. ſcd̃m ẽ re
linquendũ. terciũ abijciendũ. q̃rtũ excudendũ. q̃ntu3 eſt emendũ
¶ P̃mũ dico ꝙ ẽ palliũ vicioſitatis hũane Iẽ. xlij. dic̃ de rege na
bugo. captios ducet illoſ ⁊ amiciet. t. egi. ſic̃ amicit paſtor pallio
ſuo. Nabugo. interp̃tat ſedẽs in anguſtia ⁊ ſignificat dyabolũ q̃
ſedet in anguſtia dãnatiõis iſte p̃mos pentes duxit captiuos qñ
eos ad pcc̃m traxit ⁊ ſignificat dyabolũ. ptraxit tũc terra egipti
i. natura hũana ꝑ pcc̃m obtenebrata. amicta ẽ pallio vicioſitatiſ
ſicut paſtoris pallium ſolet eſſe immundum ⁊ vile. Sic natura
humana que ante peccatum erat innocens ⁊ digniſſima ꝑ pcc̃3

Serm. Contracti. De[illegible]
XSS. propter medium facillimi

E. fo.
294

RARIORA

Cm

Cm

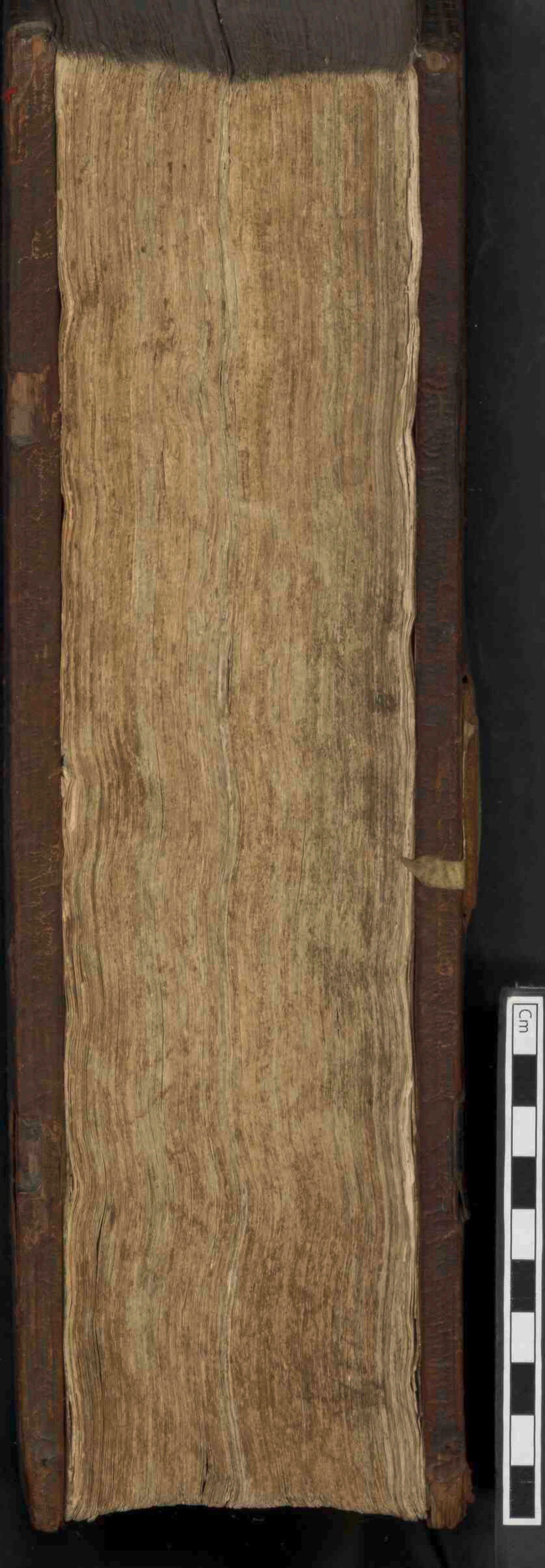
cm

Cm

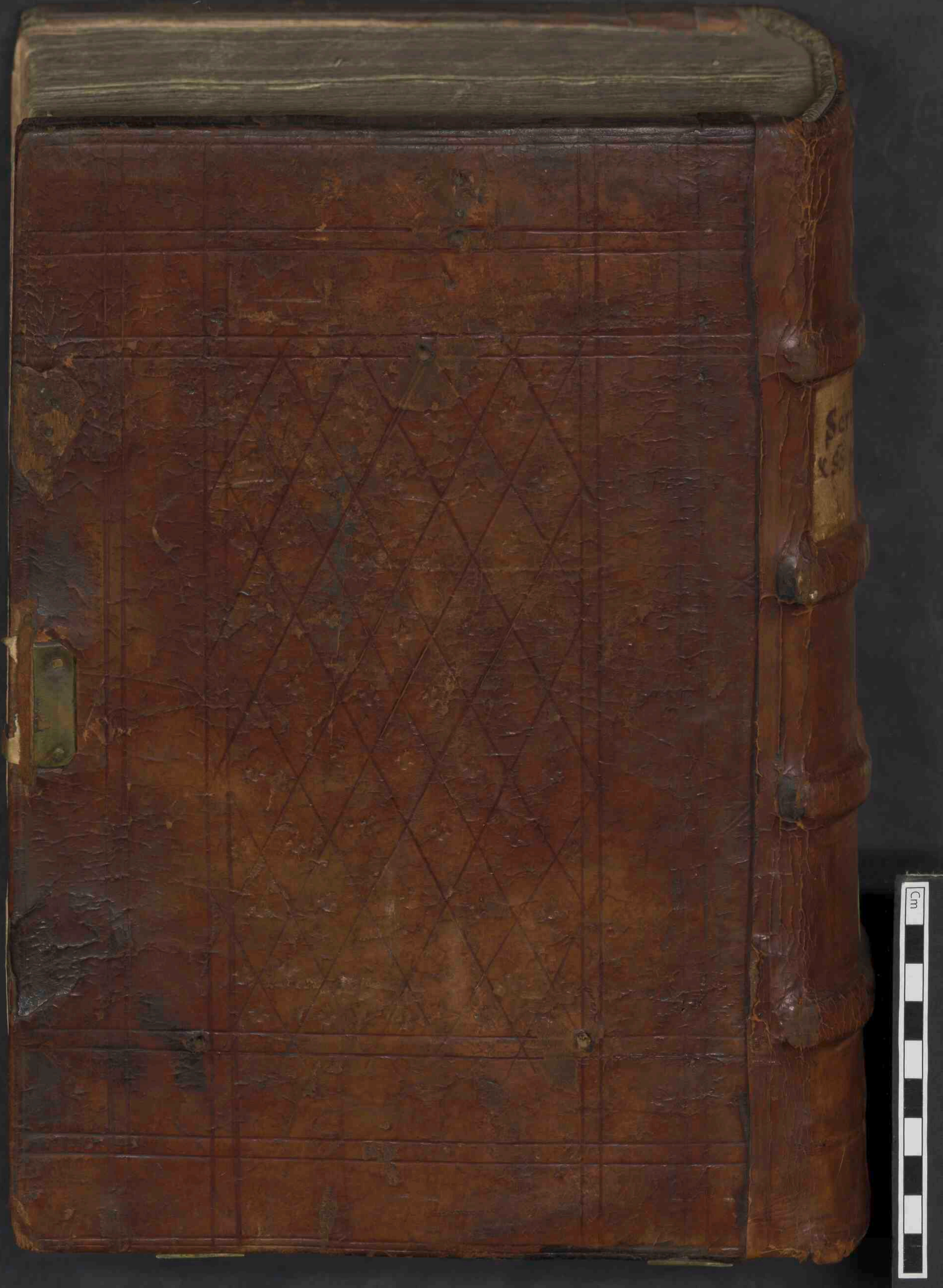

Theol.
294

Theologia

Folio. n°. 294

370. **Johannes** Contractus (de Korte), Sermones de tempore et de sanctis per totum annum una cum Communi sanctorum et cum aliquot aliis sermonibus. Keulen, Joh. Koelhoff [c. 1478]. 2o. E. 2o. 294

Type 6. — HC 5676. — BMC I p. 222. — Holtrop II 180. — Peddie II p. 194. — Pr. 1040. — VK 345.

Op bl. 1a: „Pro conventu fratrum minorum In sancto trudone". Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum Trudonensium". Zie de aanteek. bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Allemans brunt [illegible]
[illegible]

P 9tu frm minorum in sco trudone

Pro Ko

Pro convent

Pro Conventu

B B B

Pro Conventu frm minorum in
scto trudone

¶ Sermones Contracti de Tempore ⁊ Sanctis per totũ annum vna cum Cõmuni ſanctoꝝ vtiliſſimo ⁊ cũ aliquot ſermonibus de beata ꝟgine. De religioſis. De dedicatione ⁊ ceteris. mirifice legẽtem deuotione afficientes. ad predicandũ ꝓpter ſeriem ⁊ modum ꝓcedendi captabiles facillimi qꝫ veteris teſtamẽti miſticationem in medium lucide deducentes ⁊ noui graciaꝫ ſalutem ve iocunde nunciantes non minus vulgi corda in penitentie tramitem ſpõte allicientes foeliciter Incipiunt.

De aduentu dñi. folio .ij.
Dñica ſcda Aduent⁹. fo. v.
Dñica iij. aduẽtus fo. vij.
Dñica. iiij. fo. x.
De Natiuitate xpi fo. xiij.
Itẽ de eod ſcdus ſmo. fo. 17
Itẽ de eodẽ terci⁹ fo. xvij.
Itẽ de eodẽ quart⁹. fo. xx.
De ſcõ Stephano fo. xxij.
Dñica infra octauã Natiuitatis. fo. xxv.
In circũciſione dñi fo. 2A
In Ephia dñi. fo. xxxi.
Dñica i. poſt Ephiaꝫ. fo. 32.
Dñica. ij fo. xxxvi
Dñ. tercia fo. xxxviij
Dñ. quarta fo. xl.
Dñ. qnta fo. xliij.
Dñica in lxx fo. xlv.
Dñica in lx. fo. xlvi.
Dñ. in qnquageſima. fo. 28
Dñ. Eſto mihi. fo. 70.
In die Cineꝝ de pnia. fo. 73
In die Cineruꝫ de ↄfeſſione folio liiij.
Itẽ ali⁹ in die cineꝝ. fo. lvi.
Feria vi. poſt Cineres. fo. lix
Dñica Inuocauit. fo. lxij.
Feria vi. p⁹ Inuocauit. f. 62
Dñica Reminiſcere. fo. 66.
Feria vi. p⁹ Remiſcere. fo. 68
Dñ. Oculi fo. lxix
Feria vi. p⁹ oculi. fo. lxx.
Dñ. Letare. fo. lxxij
Feria vi. fo. lxxiij.
Dñ. in paſſione dñi. fo. lxxvi
Feria ſexta fo. lxxviij
Dñ. Palmaꝝ fo. lxxix.
In Cena dñi. fo. lxxxi.
Itẽ ali⁹ ſmo de eodẽ. fo. 83.
Item Sermo ad cõmunitates de cõmunione euchariſtie folio xcviij
Itẽ Ali⁹ de eodem fo. xcix

¶ Itẽ Ceterã qre in fine libri

Sequit Dominica pma de Aduentu.

Bibliothecæ Frum Minorum Trudonensis

CLamabūt a facie tribulātis ad dn̄m ⁊ mit
tet eis ſaluatorez ⁊ pugnatorem qui liberet
eos yſa. xix. ꝓpha in v̄bis premiſſis circa
aduentū chriſti in carnez tria facit. ¶ pⁱmo
tangit deſideriū qđ ſancti pr̄es ad xp̄i ad/
uentum habuerūt cū dicit Clamabunt ad
dn̄m. In quo exprimit̄ magnitudo deſiderij
¶ Scđo tangit neceſſitatē quā, ꝓpter pec/
catū ſuſtinuerunt cū dicit a facie tribu. i. dyaboli qui tunc homi
nem multipliciter tribulauit. ¶ Tercio tangit redemptionē quaz
a xp̄o expectauerūt cum ſubiūgit. ⁊ mittet eis ſaluatorē ⁊c̄. ¶ Nō
ꝙ hō ꝑ peccatū ſeptē miſerias incurrerat . ideo ꝓ vij . adiutorijs
ad dn̄m clamabat ſicut innuit̄ in ſeptē antiphōis declamatorijs
que cantant̄ ante natiuitatē dn̄i ſcȝ O ſapiētia ⁊c̄. ¶ Primo ſiqui
dem homo ꝑ peccatū fact⁹ fuerat inſipiēs ⁊ ſtultus ideo clama/
bat ꝓ doctore. ¶ Scđo fuit a dyabolo venūdatuſ ideo clamauit
ꝓ redemptore. ¶ Tercio fuit captus ideo clamauit ꝓ liberatore.
¶ Quarto fuit incarceratus ideo clamauit ꝓ eductore. ¶ Quīto
fuit in anima excecatus ideo clamauit ꝓ illuminatore. ¶ Sexto
fuit mortalis in corꝑe factus. ideo clamauit ꝓ ſaluatore. ¶ Sep/
timo fuit in anima mortificatus ideo clamauit ꝓ aīe viuificato/
re. ¶ Primo dico ꝙ homo ꝑ peccatū fact⁹ fuerat inſipiens ⁊ ſtul
tus magna fuit ſtulticia a deo recedere ⁊ dyabolo ſe ſubijcere. p̄/
ceptum dei ꝯtemnere ⁊ dyaboli perſuaſionibus adquieſcere. p̄s.
Homo cū in honore eſſet nō intellexit ꝯparatus eſt iumentis in/
ſipientibus ⁊ ſimilis factus eſt illis. Reuera vt iumentū inſipiēs
fuit homo qn̄ ſenſuali appetitui ſatiſfecit cibum vetitum guſtādo
⁊ dei ſui oblitus fuit de futuris nihil cogitando. ¶ Poſtq̄ȝ autez
multas miſerias exꝑtus eſſet ⁊ ſuā ſtulticiā aduerteret cepit cla/
mare ꝓ doctore ad dn̄m dicens. O ſapientia q̄ ex ore al. ꝓ. at. a
fine vſqȝ ad finem. for. ſuauit̄ diſ. oia veni ad docendū nos viam
prudentie. hunc clamorē deus pater audiuit ⁊ miſit filium ſuum
doctorem in mundū qui hominē magna doceret Jere. xxxiij. Cla
ma ad me ⁊ exaudiam te ⁊ annūciabo tibi grandia ⁊ firma que
neſcis per filiū meum quē mittam doctorē in mundū. Joel. ij. Ex/
ultate ⁊ letamini in dn̄o deo veſtro qui dedit vobis doctorē iuſti

cie.i.xp̄m. Dyabolus docet hominē iniuſticiam ⁊ facit eū inſipi
entem.chriſtus docet hominē iuſticiā ⁊ facit eum ſapientē. Puer
iiij. Viā ſapientie monſtrabo tibi ducā te per ſemitā equitatis.
q̄m cum ingreſſus fueris artabunt̄ greſſus tui ⁊ currēs nō habe
bis offendiculū. O homo cōſidera xp̄i clementiā ⁊ tuam inuetera
tam ſtulticiā. Conſidera q̄ntum laborauerit xp̄us vt a te ſtulticiā
expelleret. Verbis docuit.miraculis claruit.exempla ſanctitatis oſtē
dit.⁊ heu adhuc parꝝ p̄fecit. Tandē pro tua ſtulticia amouenda
illudi voluit. Lu.xxiij. Spreuit illū herodes cum exercitu ſuo et
illuſit indutum veſte alba. Ve illis qui verbum chriſti non audi
unt.beneficia non recognoſcunt. Improperia que ſuſtinuit non
recolunt. Stulticiam non deponunt.peccant quotidie. negligūt
penitentiam agere.talibus dicitur Deutronomij.xxxij. Heccine
reddis domino popule ſtulte ⁊ inſipiens.nunquid non ip̄e eſt pa
ter tuus qui poſſedit ⁊ fecit ⁊ creauit te.ſic patet primū ¶ Scd̄o
homo per peccatum fuerat a dyabolo venundatus.yſa.lij. Gra
tis venundati eſtis ⁊ ſine argento redimemini. Vere gratiſ quia
pro vno pomo.ſ; heu dyabolus hominem venditum multum af/
flixit vnde ſubditur. Ablatus eſt populus meus gratis dn̄atoreſ
eius inique agunt.ideo cōpulſus eſt homo pro redemptore clama
re ⁊ dicere. O adonay ⁊ dux domus iſrl̄ qui moyſi in igne flāme
rubi apparuiſti ⁊ ei in ſyna legem dediſti veni ad redimendū noſ
in brachio extento. Hunc clamorē deus pater audiuit ⁊ filiū ſuū
redemptorē miſit.yſa.lviij. Inuocabis ⁊ dn̄s exaudiet.clamabis
⁊ dicet ecce aſſum qꝛ miſericors ſum dn̄s deus tuus. O quanta
miſericordia ſe ipſum pro te dedit vt te redimeret. Sanguinē fu/
dit vt te libertati reſtitueret. Tyt.ij. Dedit ſemet ipſum p̄ nobis
vt nos redimeret ab omni iniquitate et mundaret ſibi populum
acceptabilem ſectatorem bonorum operum. Serui ſolent imitari
dominos ſuos.ſic tu quando fuiſti ſeruus dyaboli ſectator eras
malorum operum.nunc autem redemptus a ſeruitio dyaboli fa
ctus es ſeruus xp̄i.ideo eſto ſectator bonoꝝ operū. O homo cō
ſidera q̄d p̄ te fecit xp̄s vt te ad eternā mortē venditū redimēt ſe
ip̄m p̄ vili p̄cio ad mortē tp̄alē vēdi p̄miſit Ma.26.dixit iudaſ ad
iudeos.q̄d vultis m̄i dare ⁊ ego vob̄ eū tradam At illi cōſtituerūt
ei.tri.ar.cōſidera etc̄ p̄ q̄d te redemit.ſ.p̄ p̄cioſū ſanguinē ſuū.i.pe.i

Nō corruptibilibus auro vel argēto redempti eſtis de vana vr̄a
conuerſatione paterne traditionis ſ; p̄cioſo ſanguine. q. agni in/
contaminati ⁊ immaculati iħu chriſti. dignior ⁊ nobilior ē vna
anima toto auro ⁊ argento qđ eſt in mundo. ideo per aur̄ et ar/
gentum redimi non poterat ſ; per p̄cioſuʒ ſanguinē chriſti Apo.
v. Occiſus es ⁊ redemiſti nos deo in ſanguine tuo ſic patet p̄m.
¶ Tercio homo p̄ peccatum fuerat captus. Tren. i. ꝓpter multi/
tudinē iniquitatū eius. i. ade. puuli eiuſ. i. poſteri ducti ſunt in ca
ptiuitatē ante faciē tribulantis. O q̄; mirabilis ⁊ horribiliſ capti
uitas. p̄mi parentes peccauerūt ⁊ totuʒ gen⁹ captiuitati adijcit̄
⁊ tam fortit̄ in captiuitate tenet̄ ꝙ nec angelus nec homo q̄ʒtun
cunq; ſanctus poterat humanū gen⁹ liberare iō ↄpulſus ē homo
clamare ad deū pro liberatore. Ps. Clamabo ad deū altiſſimum
qui benefecit mihi miſit de celo ⁊ liberauit me ⁊ dedit i opprobri
um ↄculcantes me ideo cantat̄ in tercia antiphona. O radix yeſ
ſe qui ſtas in ſignū po. ſuper quē ↄtinebunt reges os ſuū quē gē/
tes deprecabunt̄ veni ad liberandū nos iā noli tardare. Attende
ꝙ xp̄us dicit̄ ſtare in ſignū populor̄. Homines qui ſe exercitare
in curſu corporali ↄſueuerūt locū aliquē ſignare ⁊ ad locū illuʒ
currere ⁊ quicūq; primo peruenerit ⁊ ſignuʒ p̄mo tetigerit habe
bit mercedeʒ ad hoc ↄſtitutā. qui vo poſtmoduʒ deuenerit nihil
habebit. Sic xp̄us poſitus eſt in ſignū pplor̄ vt quicūq; ad ip̄m
ſid cucurrerit. ſpe puenerit. caritate tetigerit. eternā mercedem ha
bebit hoc eſt qđ dicit Apl's. i. Cor. ix. Neſcitis ꝙ hi qui in ſta/
dio currūt omnes quidē currūt ſ; vnus accipit brauiū. ſic currite
vt apprehēdatis. In hoc eſt dr̄a int̄ curſum ſp̄ualem ⁊ tp̄alez q̄r
illic dat̄ merces tp̄alis hic eterna. Illic vni tantū q̄ puenit p̄mo
hic omnib⁹ puenientib⁹ ſiue p̄mo ſiue ſcđo ſiue t̄cio ſiue q̄ñcūq;
puenientib⁹. Vis ergo hr̄e mercedē eternā curre p̄ bona opera
ad xp̄m in cruce pendentē qui poſit⁹ eſt tibi in ſignū. ↄſidera diſ/
poſitiōeʒ ſigni ⁊ noli tardare ↄſidera ꝙ ſignū iſtud in altuʒ poſi
tum fuit vt videāt oēs. in cāpo ext̄ portas iħrl'm vt oēs accedere
valeāt. Pedes affixi ſunt cruci vt te expectet. brachia extenſa vt
ſuſcipiat. caput inclinatū vt tibi oſculū vere recōciliationis p̄be/
at. Noli timē ſi diu expectaſti ⁊ ad etatē vltiaʒ permāſiſti i pecca
tis. ſurge p̄ pn̄iaʒ. curre velocit̄ ⁊ et̄nam mercedē ↄſequeris. Re/

uertē reuertē ſunamitis.i.aīa captiua.ꝑ pccā.reuertē vltra ad me
o aīa.ego ſū q̄ te iā ꝑ p̄paratā felicitatē tā libēalit̄ remuneraui.
reuertē inq̄ꝫ a pccō cogitatiōis.reuertē a pccō locutiōis.reuertē
a pccō actiōis.reuertē a pccō aſſuefactiōis.reuertē ad me o aīa
te cū magno deſiderio expectāt ſc̄i.reuertē ad tuū aduentū exul/
tāt āgeli.reuertē te vocat expāſſis manibꝰ ih̄s.reuertē tuū reditū
p̄ſtolat̄ totiꝰ t̄nitatꝭ.abyſſus.O q̄t ⁊ q̄ꝫtos an̄ tuā ꝯuerſionē dā/
nauit i pccīs ⁊ te ſꝑ peccātē miſericordit̄ tolēauit.reuertē adhuc
o aīa in cruce te expectās hꝫ caput inclinatū ad te peccatricē ⁊ i
mundā dēoſculandū.hꝫ brachia extēſa ad āplexandū.manꝰ aꝑ/
tas ad remittēdū.corpꝰ extēſuꝫ ad ſe totū īpendēdū.pedes affixoſ
ad ꝯmanendū.latꝰ patulū ad te i illō intromittēdū. eſto o aīa iā
colūba nidificās i foraminibꝰ petre.i cauernis macēie.ꝑuola ma
nus.ꝑuola pedes.inuola lateri.ibi tuta req̄es.ibi ſecura q̄es. cō
ſidera latronē q̄ ſero currē cepit ⁊ ſucedē et̄naꝫ inuēit.cui dc̄ꝫ eſt
Lu.zz.Amē dico tibi hodie me.e.in pa.vide q̄ꝫ ſubito latro iſte a
captiuitate liberatꝰ fuit.ſtatiꝫ vt ſignū tetigit dicēdo.Memēto mei
dn̄e dū ve.i re.tu.ſtatiꝫ liberatꝰ fuit.huiꝰ exēplo tu pccōꝛ age pe
tentiā ⁊ liberabit te xp̄s a captiuitate dyaboli ꝓpt̄ h̄ eni venit in
mundū.exo.iij.vidi afflictiōeꝫ ꝑp̄li mei ⁊ clamorē eiꝰ audiui ⁊ deſ
cēdi vt liberē eū.ꝯſidera q̄d xp̄ſ ꝑ te fec̄ vt te a captiuitate liberarꝫ
id̄ ꝑmiſit ſe capi.Jo.xviij.Cohors ⁊ t̄bunꝰ ꝯp̄hēderūt ih̄m ⁊ li/
gauerūt.tc̄ ipletū ē illō Tre.iiij.Sp̄s oris nr̄i xp̄s captꝰ ē in pec/
catꝭ nr̄is.ſp̄s captꝰ ē a iudeis i pec.n.i.ꝓpt̄ pccā nr̄a cui dixiꝰ in
vmbra.i.i ꝓtectiōe tua viuemꝰ i gētibꝰ ſꝑ.ꝯuerſis ad fidē. Nō q̄
xp̄s dr̄ ſp̄s oris nr̄i qꝛ ſic̄ ore attrahimꝰ ſp̄m corporeū.i. aerē ad
viuificatiōeꝫ corꝑis.ſic ꝑ xp̄ꝫ attrahimꝰ ſp̄ꝫ gr̄e ad viuificatōeꝫ
aīe vn̄ ſeq̄t̄.cui diximꝰ ſub ūbra tua viueꝰ in gē.ſic pꝫ 3m.Ꝗ2o hō
ꝑ pccā fuerat īcarceratꝰ ſic̄ p̄figuratū ē Jē.vl.vbi dr̄ q̄ nabucho
donoſoꝛ ocl̄os zedechie eruit ⁊ vinxit eū cōpedibꝰ ⁊ adduxit eū i
babilonē ⁊ poſuit eū i domo carcerꝭ.Nabu.īterp̄tat̄ ſedēs i angu
ſtia ⁊ ſignificat dyam q̄ ſedꝫ i anguſtia dānatōis.h̄ cepit q̄n tēp/
tādo vic̄ zedechiā.i.geꝰ hūanū i q̄ maīfeſtat̄ dei iuſticia.zede.īt̄p
tat̄ iuſtificatꝰ dō ⁊ vinxit cōpedi.i.vincl̄is pccōꝝ.⁊ eruit ocu.vt
p̄cep̄ dei n̄ attēdēt.⁊ duxit i babi.i.in īfernū. ⁊ po.e.i do.car.i.i
tēbrꝭ.īferni ꝓpt̄ h̄ ꝯpulſꝰ ē hō clamāe ad deū ꝑ eductoꝛe.deu.z6.
Clamauimꝰ

ad dn̄m deū nr̄m q̄ exaudiuit nos ⁊ reſpexit hūilitatē nr̄az ⁊ la
borez atqꝫ anguſtias nr̄as ⁊ eduxit nos de egipto in manu forti
⁊ brachio extēto. Egiptus inťp̄tať tenebre ⁊ ſignificat infernū in
q̊ ſūt tenebre. Ab his tenebris xp̄us pr̄es eduxit qn̄ de iferno eoſ
liberauit. p̄s. Clamauerūt ad dn̄m cū tribularēť ⁊ de neceſſitati
bus eoꝝ liberauit eos ⁊ eduxit eos de tenebris ⁊ vmbra mortis
⁊ vincula eoꝝ dirupit. iō cāťať in. iiij. an. O clauis dauid ⁊ dux
domꝰ iſrl̓ q̄ aperiſ ⁊ nemo claudit claudꝭ ⁊ nēo apit. veni ⁊ educ
vinctos de domo carceris ſedentes in tēbris ⁊ vmbra mortis. ¶
Nota ꝙ clauis dr̄ xp̄s cruci affixus vel ip̄a crux ꝑ q̄m reſeratū
eſt celū. Attēde cū q̄ꝫta difficultate xp̄us reſerauit celū. qn̄ domꝰ
aliq̄ diu manet clauſa ⁊ ſera raro moueť tūc cū magna difficul-
tate aperiť ita ꝙ reſerās inť dum laborat vſqꝫ ad ſudorez ⁊ ledit
manū in laborādo. ſic q2 celū fuerat clauſū amplꝰ q̄ꝫ. v. milia an
noꝝ xp̄s laborauit i reſerādo vſqꝫ ad ſudorem ſanguineū. tm̄ ꝙ
manꝰ eiꝰ leſe imo ꝑforate fuerūt imo ꝙ plꝰ eſt tm̄ laborauit ꝙ in
reſerādo corꝑaliť defecit ⁊ ſp̄m exalauit ⁊ tali mō celū aperuit.
Attēde qđ ſubdiť in eadē antl. Apis ⁊ nēo claudit. O v̄bū plenū
omni conſolatione. noli timere. ſi vis intrare in regnū celoꝝ. po
tes. q2 apertū ē ita ꝙ nēo claudit nec p̄t te excludē nō angelꝰ nō
hō. niſi tu claudas tibi ip̄i ꝑ pec̄m ꝓprium. Si mō nō vis itrare
q̄ꝫdiu aptum ē audi qđ ſeq̄ť. Claudis ⁊ nēo apit h̄ ē pꝰ diē nouiſ
ſimū qn̄ ita claudeť ꝙ nullꝰ de cetero poterit itrare. Math. xxv.
Que parate erāt itrauerūt cū eo ad nupcias ⁊ clauſa eſt ianua.
Janua inq̄ꝫ ꝯplex mīe ad indulgēdū q̄ mō oībꝰ apiť Janua gr̄e
ad merendū. q̄ mō oibus offertur. Janua glorie ad intrandum
que mō omnibus penitentibus reſerať. ergo clauſa ē. excluſis re-
ꝓbis. Clauſa ē incluſꝭ elc̄is clauſa ē opibꝰ cōſūmatis. vigi. itaqꝫ
q2 neſ. di. ne. ho. i. de aduētu iudic̄l. ⁊ obitu vr̄o icerti eſtis q̄ peni
tēti veniā ſpopōdit. peccāti diē craſtinū n̄ ꝑmiſit. ſemper ergo diē
craſtinū debemꝰ metuē quē nō poſſumꝰ ꝓuidē. O hō ꝯſidera q̄d
xp̄s ꝓ te fecerit vt te a vincul̓ educēt ⁊ celū ť reſeraret. iō ꝓ te li
gari voluit ⁊ i cruce mori Jo. xviij. Miſit cū annas ligatū ad cay
phā pōtificem. ſic pz. iiij. ¶ Quīto dico ꝙ hō fuerat ꝑ pec̄m exce
catꝰ. Sap̄. ij. Excecauit eos malicia eoꝝ. vē cecꝰ fuit hō fc̄us per
pec̄m q2 deū p̄ntem nō ꝯgnouit iter bonuz ⁊ malū nō diſcernēs

īminentia nō vidit. ⁊ viā ad celū tendentē iuenire nō potuit. ideo
ꝯpulſus ē homo ꝓ illuminatore clamare ⁊ dr̄e. O oriēs ſplēdor
lucis eťne ⁊ ſol iuſticie veni ⁊ illumina ſedētes in tēbris ⁊ vmbra
mortis. De h̄ clamore dr̄ Lu. xviij. q̄n cec⁹ ſedēs ſec⁹ viā mēdica
bat per quem ſignificať gen⁹ hūanuz pccīs excecatū qui clama
uit dicens Ihu fili dauid miſerē mei. ⁊ ſic illuminari meruit. pro/
pter h̄ eni xp̄s venit in mundū vt hoiez pccīs excecatū illumiarz
lu. i. Viſitauit nos ori. ex al. illuminare his q̄ in te. ⁊ in vm. mor
ſe. ad di. pe. n. i vi. p. O q̄ȝ rep̄henſibil'es ſi xp̄o nō agis grates ꝓ
illuminatiōe aīe tue. Cec⁹ eni ꝗ corꝑalit̄ illumiauit ſeq̄bať eum
magnificās deū. ⁊ tu miſer nō vis magnificare eū q̄ te in aīa illu
minauit cū mai⁹ ſit illumiare vnā aīaz q̄ȝ oēs cecos de mūdo. cō
6° ſidera q̄d ꝓ te ſuſtinuit vt te illumiaret. ocl'os ſuos velari ꝑmiſit
lu. xxij. velauerūt eū ꝑcucientes faciē ei⁹. ſic pȝ. v. ¶ Sexto dico ꝙ
hō ꝑ pccīz fact⁹ ē mortal' in corꝑe. Certe ſi hō n̄ peccaſſet n̄ ignis
vreret nec aq̄ ſuffocaret nec corp⁹ ei⁹ ab aliq̄ ledi poſſz nec homo
vnq̄ȝ mori potuiſſz. nūc āt ex q̄ hō peccauit ⁊ pati p̄t ⁊ neceſſario
moriť Ro. v. Sicut ꝑ vnū hoiez peccatum in hūc mundū itraue
rit ⁊ ꝑ peccatū mors ita in oēs hoīes trāſijt in q̄ oēs peccauerūt
ij. R. xiiij. Oēs morimur ⁊ q̄ſi aq̄ dilabimur in terrā que nō reuer
teť. h̄ attendēs hō clamauit ad dn̄m pro ſaluatore qui poſſit cor
pus ſm̄ ſtatū p̄ſtinū reformare ⁊ imortale facē Phil. iij. Salua/
torem expectam⁹ dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m qui reformabit corp⁹ huili
tatis nr̄e ꝯfiguratū corpori claritatis ſue h̄ erit in futuro q̄n cor
ruptibile h̄. induet icorruptōez ⁊ mortale imortalitatē. i. Cor. i⁊
De h̄ clamore dr̄ heſt. x. Iſrl' clamauit ad dn̄m ⁊ ſaluū fecit de⁹
ꝑplm ſuū propť h̄ cātať in vi. an̄. O rex gentiū ⁊ deſideratuſ eaꝝ
lapiſq̄ȝ āgularis qui facis vtraq̄ȝ vnū. ſ. iudeos ⁊ gētes per fidez
vniēdo. veni ſalua hoiez ꝗ de limo formaſti. O hō ꝯſidera q̄d ꝓ
te xp̄s ſuſtinuit vt te a doloribus ſaluaret ⁊ corpus tuūz imorta
le faceret Itez ꝓ te magnos laboreſ ⁊ mortē ſuſtinuit. Ro. vi. xp̄s
reſurgēs ex mor. iā n̄ mo. mors il. vl. n̄ do. q̄d eni mortuuſ ē pcc̄o
mortuus ē ſel. q̄d āt viuit viuit deo. Eodez mō ſuſcitabit te xp̄us
in nouiſſimo die ꝙ mors tibi vltra dn̄ari n̄ poterit. i. Cor. xv. per
hominem mors ⁊ per hominem reſurrectio mortuoꝝ. Et ſicut in
Adam omnes moriuntur ita ⁊ in chriſto omnes viuificabuntur

Apocalipſ. Abſterget deus omnem lacrimā ab ocu. eius ⁊ mors
vltra non erit neqꝫ. luct. neqꝫ. do. ne. cla. erit q̄ p̄. abiert. ſic pꝫ vi.
¶ Septimo dico ꝙ hō per peccatū fuit in aīa mortificatꝰ. Sap.
ij. Creauit deus hoīez inexterminabilez ⁊ ad imaginē ſilitudinis
ſue fecit illū. inuidia āt dyaboli mors intrauit in orbem terrarū.
imitant̄ āt illū qui ſūt ex parte illiꝰ. Hic attende ꝙ potentez ⁊ ꝙ
nobilē fecit deus hoīez. Potentē inqꝫ qꝛ iexterminabilē. Nobilem
qꝛ ad imaginē ſuā. ꝫ ꝙ vilis ⁊ mortalis fcūs eſt h̄ eſt ꝓpter ipſius
hoīs ſtulticiā ⁊ dyaboli aſtutiā Geñ. iij. Dixit ſerpens ad mulie
rem neq̄qꝫ moriemini. ſcit enī deus ꝙ in q̄cūqꝫ die comederitis ex
eo aperientur oculi veſtri ⁊ eritis ſicut dij ſcientes bonum ⁊ ma/
lum. Sequitur. Tulit mulier de fructu illius ⁊ comedit. deditqꝫ
viro ſuo ⁊ ſic tranſgrediendo preceptum obedientie occiſus eſt
vterqꝫ morte anime ⁊ per conſequens totum genꝰ humanuz hāc
mortem cum homo aduerteret cepit clamare ad dominum ꝓ ſal
uatore qui eum de hac morte eriperet. ps. Appropinquauerunt
vſqꝫ ad portas mortis ⁊ clamauerunt ad dominum cum tribu/
larent̄ ⁊ de neceſſitatibus eoꝝ liberauit eos. Miſit verbum ſuum
⁊ ſanauit eos et eripuit eos de interitionibus eoꝝ. ꝓpter h̄ can/
tat̄ in vij. anti. O emanuel rex et legifer noſter expectatio gentiū
et ſaluator earum veni ad ſaluandum nos domine deus noſter.
Hunc clamorem deus audiuit et in mundum venit vt hominem
a morte anime ſaluaret. Luce. xix. Venit filius hominis querere
et ſaluum facere qd̄ perierat. Conſidera per quid te in anima ſal
uauerit. certe per triſticiaz anime quā pro te ſuſcepit. Math. xxvi
Triſtis eſt anima mea vſqꝫ ad mortem. Vis ſcire q̄nta fuerit iſta
triſticia. Audi quid dicitur. Lu. xxij. Factus eſt iheſus in agonia
prolixius orabat et factus eſt ſudor eius ſicut gutte ſanguinis de
currentis in terram huius ſaluatoris triſticiam quā pro te ſuſce/
pit. cogita iugiter vt te a preſenti triſticia eripiat et ad eternā leti
ciam perducat per eundem chriſtum dn̄m noſtrum. Amen.

Quecunqꝫ ſcripta ſunt de chriſto ad noſtram doctrinam
ſcripta ſunt. vt per pacientiam et conſolationem ſcriptu/
rarū ſpem habeamus. Ro. xv. ¶ In verbis p̄miſſis oñdit̄
ſacra ſcriptura vtilis eſſe ad duo. ſ. ad illuminatiōez itellectus et

ad inflām̄atōez affectꝰ. ꝑmuz tāgiꝛ ibi q̄cunq; ſcripta ſūt de xp̄o
ad nr̄az doctrinā ſcripta ſunt. Scd̄z ibi vt ꝑ paciām ⁊c̄. ¶ Nō q
q̄dā ſcripta ſunt ad vite humane ordinatiōez. q̄dā ad peccātiuz
correctiōez. q̄dā ad penitentiū ꝯſolatiōez. q̄dā ad bonoꝝ letifica
tiōez. ꝑmo dico q q̄dā ſcripta ſunt ad vite humane ordinatōez.
Exo. xxxiij. Reuerſꝰ ē moyſes de mōte portās duas tabulas lapi
deas teſtionij i mān ſcriptas vtraq; parte. ⁊ fcās opere dei. Nō
q due fuerūt tabule ꝓpꝛ dilectiōez dei ⁊ ꝓximi. Math. xxij. Mgr
qđ ē mādatuz magnū i lege ait illi ih̄us. Diliges dn̄z deū tuum
ex toto corde tuo ex tota aīa tua ⁊ ex tō m̄te tua ⁊ ex oībꝰ viribꝰ
tuis. h̄ ē ꝑmū ⁊ maximū mādatuz. Scd̄z ſil̄e ē huic. Diliges. ꝓ
ximuz tuū ſic̄ teip̄m. Itē fuerūt lapidee vt de tua memoria nūq;
deleāꝛ. qđ ei i lapide ſculpiꝛ n̄ de facili deleꝛ. Deu. vi. Erunt v̄ba
hec q̄ ego p̄cipio tibi hodie in corde tuo ⁊ narrabis ea filijs t. et
meditabēis ea ſedēs i domo ⁊ āmbulās i itinē dormiēs atq; cōſur
gēs. Itē fuerunt ſcripte digito dei vt ab hoībꝰ obſ̄uenꝛ. Jo. xiiij.
Si diligitꝭ me mādata mea ſer. Sz nō q ad p̄ceptoꝝ obſ̄uatiōz
tria nos icitāt. ꝑmū eſt p̄cipiētis auctas. Deꝰ ei eſt q̄ p̄cipit q̄s ē
q̄ ꝯtēnet. Deu. vi. Audi iſrl̄ ⁊ obſ̄ua vt facias q̄ p̄cipit t̄ dn̄s vt
bn̄ ſit tibi. ꝫ heu magnā peruerſitatē i quibuſdā ꝯſidēo qui terre
nis dn̄is a quibꝰ percipiunt pauca bō tp̄alia. obediūt i oībꝰ. ⁊ p̄
cepta dei qui fec̄ celū ⁊ terrā qui dedit eis corpꝰ ⁊ aīaz ⁊ p̄para
uit eternā gl̄az ꝯtēnunt. Audiāt aduōti qui tot iiurias et violen
tias pauperibꝰ inferunt. Milites et alij qui bō paupeꝝ diripiunt.
ſuccēdunt poſſ̄iōes tp̄e belli. nec cleicꝭ nec cimitēijs nec clauſtris
nec viduis nec orphāis parcunt. dn̄tes q dn̄i eoꝝ p̄cipiāt eis ta
lia et iō n̄ audeāt dimittē. Audiāt inq; qđ dn̄s p̄cipit eis. Leuitꝭ
xix. Nō facias calumniā ꝓxio tuo nec vi opp̄imes euz. vn̄ potiꝰ
debēt obedire deo. Act. v. Obedire oz magꝭ deo q; hoībꝰ. magna
ē ſtulticia q hō ne offendat hoiez mortalē. potiꝰ vult offendē de
um imortalē. ne ꝑdat bō tp̄alia ꝑdit etn̄a. Ne ledaꝛ i corpore oc
cidit ſeip̄m in aīa. Math. x. Nolite timē eos q̄ corpꝰ occidūt. aīaz
aūt n̄ pn̄t occidē ꝫ potiꝰ timete eū q̄ corpꝰ ⁊ aīaz p̄t perdē in ge
hennā. ¶ Scd̄z ē obſ̄uatōis vtilitas. Math. xix. Si vis ad vitaz
igredi ſerua mādata. O deꝰ q̄ta miſeria ē in h̄ mūdo qui ſeruiūt
dn̄is terrenis ſiue militibꝰ ſiue ruſticis ꝓ. v. vel. vi. ſol. ad annuz

in oībus eis obediūt. ſurgūt de nocte. ambulāt in hyeme ſub plu
uia. niue. ⁊ vēto. currūt ꝑ vias lubricas ⁊ ꝑiculoſas. laborāt in
fame ſiti frigore ⁊ eſtu ⁊ h̄ ꝓ vili p̄cio. ⁊ nos miſeri ſumꝰ pigri ad
ſuiendū creatori nr̄o ⁊ eiꝰ mādatis nolumꝰ obedire q̄ pro nobis
ī carne aſſūpta āpliꝰ q̄ȝ. xxx. an. m̄lta incōmoda ſuſtinuit ⁊ ꝓ no
bis fc̄us ē obediēs vſqȝ ad mortē ⁊ ꝓmiſit nobiſ p̄mia q̄ nec ocu
lus vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs aſcēdeꝛt. Lu. zz. vos
eſtis qui ꝑman. me. in temp. meis ⁊ ego diſ. vo. ſic̄ diſpo. m̄ pr̄ m.
reg. vt edatl. ⁊ bibatis ſuꝑ menſā meā. ¶ Terciū ē pena trāgreſſi/
onis Baruth. iiij. Hic liber mādatoꝝ dei ⁊ lex q̄ eſt i eť nuȝ oēs q̄
tenēt eā ꝑueniēt ad vitā. qui aūt delinquūt eā ad mortē vtiqȝ eť/
nam q̄ acerbiſſima ē Ma. xv. Ite male. i ig. et. q̄ p̄parat ꝰē dyabo
lo ⁊ āge. eiꝰ Heb. xi. Irritā faciēs q̄s legē moyſi abſqȝ vlla miſe/
ratiōe duobꝰ vel tribꝰ teſtibꝰ morieť. q̄ȝto magꝭ. putatiſ deteriora
mereri ſupplicia. qui filiū dei ↄculcauerāt eiꝰ. ſ. p̄cepta ↄtēnendo
⁊ ſāguineȝ teſtamti pollutū duxerit effc̄ȝ. ſ. paſſiōiſ xp̄i a ſe ꝑ pec
catū abijciēdo ⁊ ſp̄ui gr̄e ↄtumeliā fecerit. pniaȝ ſp̄ n̄ agendo ſic
pȝ pᵐ p̄ncipale. Scd̄o dr̄ ꝙ q̄dā ſcripta ſūt ad peccātiū correcti/
onem daniel. v. Baltaſar fec̄ grāde ↄuiuiū ꝟ lr̄ ꝙ ꝓphanauit va
ſa tēpli dn̄i ⁊ ꝙ apparueꝛt digiti. q. hoīs ſcribēťl. in ꝑiete mane te
thel phares ⁊ cū nullꝰ ītelligeret ſcripturā daniel expoſuit ei. bal
thaſar inťp̄r abſorbēs diciaſ ⁊ ſignificat pcc̄orez qui ſic abſorbȝ
dicias hꝰ m̄di. Nō ꝙ iuſtꝰ lȝ īterdū hēat dicias n̄ tn̄ abſorbet eaſ
q̄r n̄ trahit eas ad ītima cordis. pcc̄or abſorbet eas q̄r ab eiꝰ cor/
de n̄q̄ȝ elongāť. h̄ pcc̄or fc̄it grāde ↄuiuiū qn̄ ſeqť voluptatē car
nis Vaſa dei ꝓphanat qn̄ corda q̄ ī baptiſmo deo cōſecrata ſūt
peccādo īquinat. viȝ cor ꝓpriū i eo qō ip̄e peccat ⁊ corda aliorū
ad peccāduȝ īuitat malo exēplo. Cōtra hūc ſcribūť tria horribi/
lia ꝟba ī ꝑiete. iō in pariete vt peccator ea iugiter ītueať ſed heu
peccator n̄ p̄t ītelligē niſi daniel deſiderioꝝ vir. i. p̄dicator ſiue ↄ/
feſſor q̄ deſiderat ſalutē aīaꝝ expōat ei Audi ergo o pcc̄or ⁊ ītel
lige q̄d ſit mane tethel phares Mane īterp̄r numerꝰ per h̄ ſignifi
cať ꝙ deꝰ numerauit dies vite tue Iob xiiij. breues dies hoīs ſūt
numerꝰ menſiū eius apd̄ te ē cōſtituiſti terminos eius qui p̄teriri
n̄ poteꝛt ↄſti. ter. eiꝰ. diuina diſpoſitio nō fallit. vnde hominē vel
diuciꝰ vel minꝰ viuere q̄ȝ diuina diſpō hȝ eſt īpoſſibile. Noli ergo

tibi vanā ſpē facē ⁊ multos ānos viuēdi tibi ꝓmittere ſic̄ diues
ille q̄ dixit Luc. xij. Aīa mea hēs mlta bō repoſita in ānos pluri-
mos requieſce. co. bi. epu. ⁊ dixit illi dn̄s. Stulte hac nocte demones
repetēt a te. a. t. q̄ āt paraſti cuiꝰ erunt. Audi o pcc̄or deꝰ ſcit nu-
merꝫ dierꝫ vite tue ⁊ tu ignoras. iō nūq̄ꝫ eſto ſecurꝰ. audi ꝙ plꝰ ti-
mendꝰ ē. deꝰ ꝯſtituit alicui xl. ānos viuēdi q̄ nūq̄ꝫ ꝑuenit ad xxx
vn̄ h. certe ex pcc̄is ſuis. ps̄. viri ſanguinū ⁊ doloſi n̄ dimidiabūt
dies ſuos. Sic hēs q̄d ſignificat̄ ꝑ māe. Techel inꝑ̄tat̄ appenſū
ꝑ qd̄ ſignificat̄ ꝙ deꝰ i ſtatera iuſticie appendꝫ oīa opera tua vt
pōderet q̄lia ſūt an bō vł mala ⁊ an ſint mlta vel pauca ⁊ ſm h
pēſabit penā vel gloriā. ij. Corꝫ. v. Oēs nos oꝫ māifeſtari an̄ t̄bu-
nal xp̄i vt referat vnꝰ q̄ſqꝫ ꝓpria corpiſ ꝓut geſſit ſiue bonū ſiue
malū. vis ſcire q̄ꝫ iuſte deꝰ m̄ſurabit penā ſꝫ q̄ꝫtitatē culpe. audi
q̄d dr̄ Apoc. xviij. Quātū ſe glificauit ⁊ i delicijs tm̄ date illi lu-
ctū ⁊ tormētuꝫ. glō. q̄ multū peccauit mltū eſt puniēdꝰ. Hic nō d̄
ſtulticia q̄rꝫdaꝫ dicentiū. Si dānari debemꝰ faciamꝰ q̄cq̄d nobiſ
plꝫ ita bonū eſt i cippo eſſe cū vtroqꝫ pede ſic̄ cū vno tm̄. falſū di-
cūt q̄ꝛ ſi deberēt t̄ oculi erui leuiꝰ cēt tibi ꝙ erueret̄ tibi vnꝰ q̄ꝫ vt-
qꝫ. meliꝰ eſt t̄ modicā penā ſuſtinē iferni ꝓ vno pcc̄o mortali ſiue
ꝓ duobꝰ q̄ꝫ ꝓ centū. q̄ꝛ ſꝫ menſurā pcc̄i mēſurabit̄ pēa. yſa. xxvij
In m̄ſura ꝯtra m̄ſurā culpe cū abiecta fuerit iudicabit eā. liꝫ eni
pēa dānatorꝫ eq̄le ſit q̄ꝫtū ad et̄nitatē. tn̄ ineq̄le eſt q̄ꝫtū ad acer-
bitatez. Sic pꝫ q̄d ſignificet̄ per techel. phares inꝑ̄tat̄ diſio per
qd̄ ſignificat̄ ꝙ ꝓpt̄ pcc̄a diuidimur a deo ⁊ a ꝯſortio ſcōrꝫ. yſa
lix. Iniq̄tates vr̄e diuiſert iter vos ⁊ deū vr̄ꝫ ⁊ pcc̄a vr̄a abſcō-
dert faciē eiꝰ a vobis. ꝫ q̄ꝫ grauis eſt iſta diuiſio. grauis dolor ē
ꝙ hō i morte diuidit̄ ab aicis ſuiſ. grauior ꝙ aīa a corpore. gra-
uiſſimꝰ ꝙ aīa diuidit̄ a creatore ſuo. ita ꝙ nūq̄ꝫ faciem dei vide-
bit. Tren. iiij. Facies deo. i. xp̄us filiꝰ dei diuiſit eos. i. diuidit pec-
catores a iuſtis i die iudicij. nō addet vt reſ. e. cōſolādo. diuiſit
eos n̄ addꝫ vt reſpiciat nos. ꝫ heu hodie poſſumꝰ dicē cum ps̄
Imo cū ſp̄u ſcō. dixit iſipiens i corde ſuo nō eſt deꝰ corrupti ſūt
⁊ abho. fa. ſūt i ſtu. ſ. n̄ ē q̄ fa. bo. n̄ eſt vſqꝫ ad vnū. ſic habes q̄d
ſignificet phares ⁊ ſic ſm ꝑncipale. ¶ Tercō q̄dā ſcripta ſūt ad
penitentiū ꝯſolatiōꝫ Io. viij. Cū iudei mulierez adulterā accuſa-
rent ih̄us inclinās ſe ſcribebat i t̄ra ⁊ poſtea erigens ſe dixit. Si

q̃s veſtrū ſine pcc̄o eſt mittat ꝑmus in eam lapidez. ⁊ tandē ab/
ſoluit dicēs. Nec ego te ꝯdemnabo iā amplꝰ noli peccare. Ubic
nō tria in facto dn̄i. ꝑmū eſt ꝙ in terraz ſcripſit. Scd̄m ꝙ ꝓ pec
catrice allegauit. Terciū eſt ꝙ eā abſoluit. ꝑmo in t̄ram ſcripſit
qn̄ ſeueritatē iuſticie cordi imprimit. Deu. xxxij. Si acuero vt ful/
gur gladiū meū ⁊ arripuerit iudicium manus mea reddam vlti/
onem hoſtibus me. Job. xiiij. Scribis eni ꝯtra me ama. ⁊ ꝯſu. m
vis pec. adoleſ. mec. vn̄ dicit ꝯtra me q2 cognitio futuri iudicij li
cet ſit vtilis interiori homini ⁊ aie tn̄ multū eſt ꝯtra exteriorem. i
carnē que querit gaudia huiꝰ mūdi. Scd̄o ꝓ ea allegat qn̄ deū
p̄rez interpellat. i. Jo. i. Siq̃s peccauerit aduocatū habemꝰ apd̄
p̄rez ihm xp̄m iuſtū ⁊ ip̄e eſt ꝓpiciatio ꝓ pcc̄is. Ber. O hō ſecu/
rum habes acceſſuz ad deū vbi hēs filiū ante p̄rez ⁊ matrē ante
filiū. filiꝰ oſ̄dit patri cicatrices ⁊ vulnera. mat̄ filio pectus ⁊ vbe
ra. nec ibi pōt eē aliq̄ repulſa vbi tot ꝯcurrūt caritatis inſignia.
Tercio eaz a peccatis abſoluit qn̄ oia pcc̄a remiſit. Eze. xviij. In
q̃cunqꝫ hō peccator ingemuerit oīm iniq̄. ſ. nō re. amplꝰ O q̃ꝫta
dei miſericordia qn̄ dimittit penitēti pcc̄a nō dimittit vnū tm̄ vł
duo ſꝫ oia. ideo dicit omniū iniquitatū ſuaꝝ ⁊ adeo tōliter dimit
tit ꝙ nūq̄ꝫ improperabit. ideo dicit nō recordabor āplꝰ. ſic patet
terciū ꝑncipale. Quarto q̄daz ſcripta ſūt ad bonoꝝ letificatōez
Jo. vl. Hec aūt ſcripta ſūt vt credatis ⁊ vt credētes vitā habeatꝭ
in noīe eiꝰ. Nō timeat iuſtus mortē tp̄alē cui vita et̄na ꝓmittit̄.
Potiꝰ timeat pcc̄or cui mors tp̄alis iniciū ē mortis et̄ne. Hōmōi
exemplū habemꝰ in lazaro ⁊ diuite epulone. Lu. vi. Factuz eſt vt
moreret̄ mēdicus ⁊ portaret̄ ab angelꝭ in ſinū Abrahe. Mortuꝰ ē
aūt diues ⁊ ſepultꝰ ē in īferno. Nō timeat eť iuſtꝰ opprobriūz ho
minū ſi maledicat̄ nōi eiꝰ in mūdo cuiꝰ nomē ſcriptum ē in celo.
Ma. v. Beati eſtis cū maledix. vo. hō. ⁊ pſe. vos fuerit ⁊ dix. om̄e
ma. ad. vos mētiētes. gau. ⁊ exul. qm̄ m̄. v. co. ē in ce. vbi videlicꝫ
noīa iuſtoꝝ iā ſūt ſcripta. Lu. x. Gaudete q2 no. vr̄a ſc. ſūt in celꝭ.
Potiꝰ caueāt qui hic beatificantur in mūdo. ꝑs. btm̄ dixerūt po
cui hec ſunt cuius nomē ſcriptum eſt in inferno. Job. xiiij. Scri/
bis contra me ama. ſupple infernales. Non timeat quoqꝫ iuſtus
qui hic laborat modicum vt requieſcat in eternum. Apocalipſ.
xxiiij. Scribe beati mortui qui in domino moriuntur. amodo.

Ita dic ſpūs vt re. a labo. ſuis Ecc̄. vl. Modicuꝫ laboraui ⁊ inueni
mihi iuſtā requiem. Potiuſ hic timeat peccator qui requiē fouit
corporis p̄s. In labore hominū nō ſunt ⁊ cū hominibꝰ nō flagel
labunt̄ ideo tenuit eos ſuperbia qui pꝰ hāc vitā q̄m requiē habe
bunt in penis. Apoc̄. xiiij. Fumꝰ tormentoꝝ coꝝ aſcēdet in ſecl'a
ſeculoꝝ nec habēt requiē die ac nocte a quibꝰ tormentis eripiat
nos ihesus christus Amen.

EGo vox clamantis in deſerto dirigite viā dn̄i Jo. i. In ꝟ
bis p̄miſſis que dicunt̄ in pſona iohānis baptiſte p̄dica
toris duo tangunt̄. ꝑmū eſt p̄dicationiſ neceſſitas. ¶ Se
cundū ē eius vtilitas. ꝑmum tangit̄ cū dicit̄ ego vox cla. in deſ̄.
ecce q̄ꝫta neceſſitas Mundus eni ſurdus ē ad audiendū ꝟbū dei
p̄s. Furor ill' ſm ſimilitudinē ſerpētis ſicut aſpidis ſurde ⁊ obtur
rātis au. ſ. ⁊c̄. Ideo neceſſe habet p̄dicator clamare yſa. lviij. ¶ Cla/
ma. q. tuba exalta vocē tuā ⁊ annuncia ꝑplo meo ſcelera eorum.
Item mūdꝰ deſ̄tus ē a cultura dei iō neceſſaria eſt p̄dicatio per
quā ad cultū dei reuocat̄. Scd̄m. ſ. vtilitas tangit̄ cuꝫ dicit diri
gite viā dn̄o ꝑ p̄dicationē preparat̄ via dn̄o ad cor hoīs. ¶ Nō
q̄ via dn̄i dꝫ cē vita hominis ſm hoc nōnduꝫ q̄ triplex ē via ho
minis ꝑ quā itur in hoc mūdo. ꝑma diſplicet deo. Scd̄a placꝫ ei
Tercia magis placet. ꝑma eſt via peccantiū. Scd̄a ē penitentiū
Tercia eſt bn̄ operantiū. ꝑma ē dyaboli Scd̄a ⁊ t̄cia dei. De p̄/
ma dr̄ Jere. ij. Quid niteris offendē viā bonā ad q̄rendā dilectio
nē q̄ iſuꝑ ⁊ malas docuiſti vias tuas. hec ē via peccātiū q̄ lꝫ qn̄/
q̄ꝫ aliq̄d bōi p̄tēdāt extēiꝰ ſꝑ tn̄ malā volūtatē hn̄t iteriꝰ ⁊ h̄ ſimu
lāt ſe hr̄e dilectiōeꝫ in ore tn̄ gerūt rācorē in corde. p̄s. Dilexerūt
eū in ore. ſ. ⁊ lingua. ſ. mētiti ſūt ei. Cor āt ipoꝝ nō erat rectū cuꝫ
eo. ¶ Nō q̄ hec via ē tenebroſa ꝓpt̄ abſētiaꝫ lumis gr̄e laborioſa
ꝓpt̄ remorſuꝫ ꝯſciētie. ꝑiculoſa q2 ducit ad interitū gehenne. ¶
ꝑmo dico q̄ ē tēbroſa. p̄s. via illoꝝ tenebre ⁊ lubricū ⁊ angelꝰ do
mini ꝑſeq̄ns eos. Tria pōit h̄ q̄ multū timēda ſūt ī via corꝑali. ſꝫ
certe h̄ t̄a ſpālit̄ ī via ſpūali timēda ſt̄. O pc̄tor ꝯſidera ī q̄ꝫto ꝑi/
culo es ābulas ī tēbris q2 luie gr̄e ꝑuatꝰ es. Sap̄. v. Errauimꝰ a
via ꝟitatis ⁊ iuſticie. lu. n̄ luxit nobis ⁊ ſol intelligētie n̄ ē nobis
ortꝰ. iō de facili cadis ī foueā pc̄ci ꝓuer. iiij. via ipioꝝ tēbroſa ne
ſciūt vbi corruāt. Itē ābulas ī lubrico inq̄ꝫtū ſeq̄ris voluptates

carnis que faciūt te ꝓnum ad peccandū. Tren. Lubricauerunt
veſtigia nr̄a in itinere plateaꝝ nr̄aꝝ .i. voluptates ꝑ quas multi
in ciuitate hui⁹ mundi ambulāt ⁊ ꝑueniūt ad eternā penā. ideo
ſequit̄ appropinquit finis noſter ꝯpleti ſunt dies nr̄i. Jſtud ꝯtin/
git in morte peccatoris qn̄ finis naturalis vite appropinquat et
ſuccedit iniciū mortis et̄nalis. tūc ꝯpleti ſunt dies peccatoriſ qn̄
a mūdo in q̊ ſunt dies tp̄is eijcit̄ ⁊ ad celū in q̊ ſunt dies eterni/
tatis nō admittit̄ ſ; poti⁹ ad infernū vbi eſt vox et̄ne calamitati.
demergit̄. Ma. xxij. Ligatis manib⁹ ⁊ pe. ꝓij. eū in tenebras exte
riores ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentiū. Jtem ꝯſidera ꝙ inimic⁹ te
ꝑſequit̄ p̄s. Qui cuſtodiebāt aīaȝ meā. ſ. vt ꝑderēt eā ꝯſiliū fece/
runt in vnū dicētes deus dereliquit eū ꝑſequimini ⁊ ꝯprehēdite
eū q2 nō ē qui eripiat eū. Quid ergo facies o peccator in tāta ne
ceſſitate ꝯſtitutus in tenebris ambulas ꝑ viā lubricā incedis in/
imicus inſequit̄ te. Audi ꝯſiliū deſere peccatū. age penitentiā. re
curre ad diuinā miſericordiā. ſi horres tenebras inuoca eū qui ē
lux vera vt te illuminet ⁊ dic Jllumina ocu. m. ne vnq̄ȝ obdor. in
morte. Si timeas in via lubrica labi Jnuoca eū qui eſt via firma
vt te ſtabiliat ⁊ dic ꝑfice greſſus meos in ſemitis .t. vt non tuo
veſtigia mea. ſi metuis inſultū hoſtiū inuoca eū q̄ ē omnipotēſ vt
te eripiat ⁊ dic. Eripe me de ini. m. de⁹. m. ⁊ ab inſur. in me li. me.
⁊ ſic euades oīa ꝑicula. ¶ Scd̄o ē via peccantiū laborioſa. Sap̄
v. Laſſati ſum⁹ in via iniq̇tatis ⁊ ꝑditiōis ⁊ āmbulaui⁹ vias diffi.
viā aūt dn̄i ig. O q̄ȝ ſtulti ſūt q̄ viā dn̄i q̄ plana ⁊ leuis ē deſerūt
⁊ viā dyaboli q̄ grauis ⁊ laborioſa ē ambulāt Si dicet aliq̇s ꝙ
via dn̄i grauis ē q2 ꝯſiſtit in vigilijs ieiunijs gemitibus ⁊ fletib⁹
⁊ huiuſmodi. Via āt peccatoꝝ videt̄ leuiſ q2 ꝯſiſtit in ꝯmeſatio/
nibus. potationib⁹ dormi: iōib⁹ ⁊ ꝯmodis carnis. iō ip̄e dn̄s viā
pc̄ci noīat latā portā ⁊ ſpacioſā viā ſ; viā dei noīat anguſtā por/
tā ⁊ artā viā. Ma. vij. Ad h̄ dr̄ ꝙ via dn̄i ē grauis carni ⁊ leuis
aīe. Gre. Sic̄ credēti nihil ipoſſibile ita amāti nihil difficile. ſ; via
pc̄ci carni q̄dē leuis vr̄ ſ; ꝯſcie ē difficil̄ q2 ꝯſciaȝ onerat. p̄s. Jni
q̇tates mee ſu. ſ. ca. m. ⁊ ſi. o. gra. gra. ſūt ſu. me. Quō cor pc̄coriſ
poterit hr̄e requiē qd̄ deū q̄ ē fōſ requiei n̄ hȝ. Aug. i p̄mo ꝯfeſ. fe
ciſti nos dn̄e ad te ⁊ iquietū ē cor nr̄ȝ do. re. i te. 3ᵃ via pc̄cantiū
ē ꝑicloſa. ꝓū. 16. Eſt via q̄ vr̄ hōi rc̄a. nouiſ. āt e⁹ deduct ad mor

Hec via eſt peccatoriſ que videꝛ ei recta q̄ꝛ videtur fornicatori q̄ꝺ ſimplex fornicatio nō ſit peccatum vſuratori ꝙ vſura ſit licita et ita de alijs. Nec mirū ſi peccatori videtur ꝙ via ſua ſit bona q̄ꝛa dyabolus eum decipit. Geñ. iij. Serpens decepit me q̄ꝛ caro intellectū deprimit. Sap̄. ix. Corpus quod corrūpitur aggrauat animam ⁊ terrena inhabitatio deprimit ſenſuꝫ multa cogitantē q̄ꝛa dñs nō ſtatim punit. Ecc̄. viij. q̄ꝛ nō cito ꝓfertur ꝯtra malos ſentencia abſq̄ꝫ vllo timore filij hominū perpetrant mala. Ergo via que videtur homini recta. ſ. via peccati ꝫ nunq̄ꝫ eſt recta. Certe ſi q̄ꝛ nouiſſima eius ducūt ad mortē. De hac via dicit Ber. O via miſerabilis lata via iniquitatis extrema eius ducūt ⁊ inducūt in acria leti. i. mortis. in ingreſſu eſt delectabilis. in ꝓceſſu execrabilis. in exitu dānabilis. Ingrediētibus ꝓpinat mel ſophiſticū progrediētibus fel ⁊ acetū egredientibꝰ execrabile venenum. Ingredientes ꝯtaminat. ꝓgredientes obſtinat. egredientes exterminat. Conſidera ex his q̄ꝫ periculoſa ſit via peccati ⁊ q̄ꝫ ſtulti ſunt qui ambulant ꝑ eā. ¶ Nota ſi aliquis eſſet in itinere ⁊ occurrerent ei due vie quaꝝ vna duceret ad ciuitatē nobiliſſimā in qua eſſet cū honore ſuſcipiendus muneribus ⁊ diuicijs honorādus in q̄ eſſꝫ ꝯtinua pax in qua eēnt amici ſui ⁊ in qua ſublimandꝰ eſſꝫ in regnum. Et alia via duceret ad ciuitatem fetidiſſimam in qua eſſet ſuſcipiendus cū ꝯfuſione in qua eſſet ſpoliandꝰ in qua eēt ꝯtinua diſcordia. in qua eēnt inimici ſui in qua eſſet ſūma paupꝑtas. in q̄ eſſet capiendꝰ incarcerandꝰ ⁊ occidendꝰ. Quicūq̄ꝫ viā ꝑmaꝫ deſereret ſcienter ⁊ ꝑ ſcd̄aꝫ ambularet vtiq̄ꝫ ſtultus eſſet. Sꝫ reuēa peccator ſtultus ē qui ſcienꝛ viā que ducit ad celum deſerit ⁊ per viam tendentē ad infernū incedit. Ecc̄. xxj. Via peccantiū complantata lapidibꝰ. i. anime offendiculis. ⁊ in fine illoꝝ inferi ⁊ tenebre ⁊ pene. Sic patꝫ ꝑmū pͥcipale de via peccantiū. ¶ Scd̄a via eſt penitentiū. de qua ꝑs. Viā iuſtificationū tuarum inſtrue me ⁊ exercebor in mādatis tuis. Via iuſtificationū dicit penitēciam ꝑ quā peccator iuſtificaꝛ. ¶ Nota ꝙ hec via ē dura ingredientibus. plana ꝓgredientibuſ. mirabilis egredientibꝰ. ꝑmo dico ꝙ eſt dura ingredientibꝰ. ꝑs. ꝓpter verba labioꝝ t. ego cuſtodiui vias duras. Vie dure ſunt vie penitentiū in ingreſſu. ſatis durum eſt penitenti carnis deſideria frangere. mundi gaudia con/

tenere. carnē macerare. ſemet ipꝫ abnegare. Math. xvi. Qui vult
venire poſt me ab. ſemetipꝫ ꝛ tol. crucē ſ. ꝛ ſequa. me. Ecce qꝫ du/
ra via penitēti ꝓponitur. quid poteſt eſſe durius q̄ꝫ ꝙ homo ſe/
ipm̄ abneget. Sane tūc homo abnegat ſeipm̄ qn̄ ꝯſuetam vitam
fugit ꝛ oppoſitas ꝟtutes facit ꝛ hoc vtiqꝫ in ꝑncipio durum eſt
Durū nanqꝫ eſt luxurioſo ꝯtinenter viuere. Auaro pecuniā pau/
peribus diſtribuere. Inuido iniurias remittere. Accidioſo de no/
cte ſurgere ꝛ eccleſiā frequentare. Guloſo ieiunare. Ne autē peni/
tens abhorreat penitenciā agere propter hec dura que ei ꝓponū
tur. audi quid dicit ꝓpheta. Propter ꝟba inquit la. t. ego cuſto.
vi. duras. q. d. Viā penitencie aggredi non preſumerē. niſi verba
tua attenderem. hec vtiqꝫ ſunt ꝟba ꝓmiſſionis que alliciūt peni
tentes. Ma. xi. Venite ad me omnes qui laboratis ꝛ onerati eſtis
ꝛ reficiam vos. tollite iugum meū ſuper vos ſupple qui ꝑus iugū
dyaboli tuliſtis. ꝛ diſcite a me qꝛ mitis ſum ꝛ humilis corde ꝛ i/
uenietis requiem animabus veſtris. Ecce ꝟba ꝓmiſſionis. ſi hec
te nō alliciunt. Audi verba ꝯminationis ꝯtra penitere nolentes.
ps. Niſi ꝯuerſi fueritis gla. ſu. vibra. ar. ſ. tetendit ꝛ parauit illū
ꝛ in eo parauit vaſa mortis. per gladium accipe ꝟbum dei Iſte
gladius vibratur qn̄ predicator peccatori penā inferni cōminat̄
Per arcum accipe ſentenciam iudicij. hic arcus contra peccato/
rem extenditur qn̄ ei de ſentencia iudicij aliquid ꝓponit̄. Sꝫ tūc
ſagitta de ipo mittitur qn̄ in extremo iudicio a iudice peccatori/
bus dicetur. Ite maledicti ꝛc̄. Ma. xv. Scd̄a via penitentiū ē pla
na ꝓgredientibꝰ. yſa. xl. Parate vias domini rectas facite in ſoli
tudine ſemitas dei noſtri. Et ſequit̄ erūt praua in directa ꝛ aſpe/
ra in vias planas. Tunc homo parat viam deo qn̄ cor ſuū per
cōtritionem ad graciam preparat. i. Re. vij. Preparate corda vr̄a
dn̄o ꝛ ſeruite illi ſoli ꝛ liberabit vos de manibus inimicoꝝ vr̄oꝝ
Tunc ꝟo ſemitas deo rectas facit qn̄ in ꝟtutibus ꝓficiens vitā
que per prauitatē ad vicia obliquata erat ꝑ virtutū exercitia di/
rigit ꝛ rectificat. ps. Eduxit me de lacu miſerie ꝛ de luto fecis et
ſtatuit ſupra petrā pedes meos ꝛ direxit greſſus meos. lacꝰ miſe
rie eſt ſtatus peccati quo homo ad eternā miſeriam deijcitur. et
hic ſtatus dicitur lutum fecis quo anima inquinatur. De h̄ ſta/
tu homo per gratiā deducit̄ qn̄ per penitentiam peccata deſerit

pedes ſupra petrã ſtatuunt̃. qñ affectus interiores ⁊ totũ deſide
rium in chriſtum qui petra dicit̃ tendunt. Tũc ãt greſſus dirigũ
tur qñ virtuoſa opera fiunt ⁊ ſic vita peccatoris q̃ prius erat p̃/
ua ⁊ ad infernũ tendens erit directa ⁊ deo placẽs ⁊ aſpera erũt
in vias planas qñ aſperitatem penitẽtie quã homo prius abhor
ruit iam nõ timet ꝫ vt euadere poſſit diuinũ iudiciũ libẽter ſuſti/
net Job. vi. Que p̃us nolebat. i. abhorrebat tãgere aĩa mea. nũc
pre anguſtia. i. p̃ timore diuini iudicij cibi mei ſũt. q. d. pñiaꝫ q̃m
p̃us abhorrui nũc delectabilis eſt mihi inſtar cibi. ex q̊ ſcio ꝙ per
eam poſſum iram dei placare ⁊ futuram penam euadere. p̃s. Fue
runt mihi lacrime mee panes die ac nocte dum dicitur mihi quo/
tidie vbi eſt deus tuus ¶ Tercio via penitentium eſt mirabilis
egredientibus. Sapienti. x. Reddidit iuſtis mercedem laboꝝ ſu/
orum ⁊ deduxit eos in via mirabili. Vere mirabilis eſt via vbi
per fletum peruenitur ad riſum. Luce. ſexto. Beati qui nunc lu/
getis quia ridebitis p̱ paupertatẽ ad regnũ. Math. v. Beati pau
peres ſpiritu q̃m ipoꝝ eſt regnũ celoꝝ. per humilitatẽ ad gloriaꝫ
p̃s. Humilia reſpicit in celo ⁊ in terra ſuſcitãs de puluere egenũ
⁊ de ſtercore. e. pau. vt collo. eũ cum prin. Per dolores ad gaudi
um. puer. vlti. Date ſyceram merentibus ⁊ vinum his qui ſunt
amaro corde. Per ſyceram ⁊ vinum accipe gaudium celi quo
anima ita inebriatur vt omnino p̃ſentis triſticie obliuiſcatur vñ
ſequitur. bibant ⁊ obliuiſcantur egeſtatis ſue ⁊ doloris non re/
cordentur amplius. yſa. lxv. Obliuioni tradite ſunt anguſtie prio
res. quia abſcondite ſunt ab oculis noſtris. hoc erit in regno ce/
loꝝ quando beati. doloꝝ quos in mundo ſuſtinuerunt nunq̃ꝫ re
cordabuntur cum dolore. ꝫ bene recordabuntur cum gaudio et
gratiarum actione. gracias agentes deo qui eos a doloribꝰ mũ/
di eripuit ⁊ ad gaudia celi perduxit. Apoc̃. v. Cantabant ſancti
canticuꝫ nouũ dicentes. Occiſus es ⁊ redemiſti nos deo in ſan/
guine tuo ex omni tribu. ⁊ lingua ⁊ p̱plis ⁊ natione ⁊ feciſti nos
deo noſtro regnũ. ſic patet ſcd̃m p̱ncipale. ſ. de via penitentiũ. ¶
Tercia eſt via perfectoꝝ. puer. iiij. Viam ſapientie monſtrabo ti
bi ducam te per ſemitas equitatis. quas cuꝫ ingreſſus fueris nõ
artabunt̃ greſſus tui ⁊ currẽs nõ habebis offẽdiculũ. hec eſt via
pcc̃oꝝ q̃ ſine om̃i offẽdiculo ducit ad patriã. Mali ſiquidẽ ſũt eẽ

viā domini ſicut innuit Luc.xviij.Cecus quidā ſedebat ſec⁹ viā
mendicans.Boni aūt ⁊ ꝑfecti ambulant in via dn̄i.yſa.lx. Am/
bulabunt gentes in lu.tuo.⁊ reges in ſplē.or.tui. Boni eni ⁊ ꝑ/
fecti nō per hanc viam ſolū ambulant ſȝ ꝑ ipʒ currunt.p̄s. Viā
mandatoꝝ tuoꝝ cucur.cuz.di.c.m.Sȝ nō ꝙ hec via que eſt ꝑfe
ctorum eſt ſplendida.qꝛ illuſtrat̄ lumine gr̄e.firma.qꝛ reſiſtit ma
licie.recta qꝛ ducit ad pr̄iam glorie.Primo dico ꝙ via ꝑfectorū
eſt ſplendida qꝛ illuſtrat̄ lumine gracie ꝓuer.iiij. Juſtoꝝ ſemita
quaſi lux ſplendens ⁊ procedit vſqȝ ad perfectum diem.Conſide/
ra o homo q̄ȝ ſplendida ſit via perfectoꝝ qui interius illuminan/
tur lumine gracie.yſa.lx.Surge ⁊ illuminare iheruſalē qꝛ ve.l.t
Exterius lucent exemplo bone ɔuerſationis Math.v.Sic luceat
lux veſtra corā hominibus vt vi.o.v. bō ⁊ glorificent pa.v.q̄ in
celis eſt.Item ſuperius tendunt ad lumen vite Jo.iiij. Qui ſequi
tur me non ambulat in tene.ſȝ habebit lumen vite. ¶ Scd̄o dico
ꝙ via perfectoꝝ eſt firma qꝛ reſiſtit malicie.Sap̄.xiiij.Tu aūt pr̄
gubernas prouidentia qm̄ dediſti in mari.i.mundo viā ⁊ int̄ flu
ctus.ſ.temptationis ſemitā firmiſſimā oſtendens qm̄ ex omnib⁹
potens es ſeruare.Vis ſcire q̄ȝ firma ſit via perfectorum attēde
multis temptationibus quibus impugnantur ⁊ manēt tamen i/
tegri in fide.firmi in ſpe ⁊ feruidi i caritate. ꝓpter quod dicitur
Math.vij.Qui audit verba mea ⁊ facit ea aſſimilabitur viro ſa
pienti qui edi.do.ſ.ſupra fir.petram ⁊ deſcendit pluuia ⁊ vene/
runt flumina ⁊ flauerūt venti ⁊ irruerunt in domum illam ⁊ nō
cecidit.fundata eni erat ſupra firmam petram.Per pluuiam que
terram facit ſterilem accipe auariciam.per flumina fluxum luxu
rie.per ventum elationem ſuperbie.q̄ȝtūcunqȝ impugnant hec ꝑ/
fectorum ſemitam nunq̄ȝ deficiunt.quia per cōtemptum mundi
vincunt auariciam.per mortificationem carnis luxuriam. ꝑ cō/
temptum ſui ſuperbiam. ¶ Tercio via peccatorum eſt recta quia
ducit ad patriam glorie Sap̄.x.Juſtuz deduxit dominus per vi
as rectas.⁊ oſtendit illi regnum dei.⁊ dedit illi ſcientiam ſancto
rum.honeſ.illum in labo.⁊ comple.la.illius.Pondera verba Ju
ſtum inq̄ȝ deduxit dominus.Dominus deducit.Dyabolus ſedu
cit.Deduxit inq̄ȝ per vias rectas. Oblique ſunt vie que ducunt
ad infernum.ve illis qui ambulant per eas.ſȝ recte ſunt vie q̄ ad

celuꝫ ducūt. beati qui per eas ambulant Oſee. xviij. Recte vie deo
⁊ iuſti ambulant in eis. Sequit̄. Oſtendit illi regnuꝫ dei. Tūc re/
gnū dei iuſto oſtenditur qn̄ ad celū ducit̄ vt faciē dei beatificam
iugiter ꝯtempletur. p̄s. Oſtende faciē tuā ⁊ ſal. erimꝰ. ⁊ tūc dat
iuſto ſcientiā ſanctoꝝ. i. cognitionē ſumme trinitatis in qua vita
eterna conſiſtit. Jo. xvij. Hec eſt vita eterna vt cognoſcant te ſo/
lum verum deum ⁊ quē miſiſti ih̄m chriſtum. Et tunc patebit ꝙ
dn̄s honeſtauit labores iuſti. ip̄os videlicet acceptādo ⁊ comple
uit labores illius pro ip̄is. eternā requiem ꝯferendo. Apoc. xiiij.
Beati mortui qui in dn̄o moriunt̄ amodo. n. iā dicit ſp̄us. vt re.
a la. ſ. Ad quā requiē nos perducat ihesus chriſtus Amen

NOlite ante tēpus iudicare quouſqꝫ veniat dn̄s qui ⁊ illu
minabit abſcondita tenebraꝝ ⁊ manifeſtabit ꝯſilia cor
dium. i. Corꝫ. iiij. In v̄bis iſtis duo fcit. Apo. p̄mo repre
hendit humani iudicij temeritatem vt caueamus. Lu. vi. Nolite
iudicare vt nō iudicemini. Sed ſunt aliqui qui ꝓprias ꝯſciētias
diſcutere negligunt ⁊ alioꝝ facta ſemper iudicare ⁊ reprehende
volunt non attendenteſ illud qđ dicitur Lu. vi. q̄d vides feſtucā
in oculo fratris tui. trabem autem in oculo tuo non conſideras.
¶ Scđo tāgit diui iudicij ſeueritatē vt timeamꝰ ibi q̄uſqꝫ veniat
dn̄s. H iudiciū eſt ſemper timendum. p̄s. Confige ti. tuo car. me. a
iudi. eni t. timui. gr̄a huiꝰ eſt quod dicitur quouſqꝫ veniat domi/
nus. ¶ Nota ꝙ chriſtus venit quadrupliciter. primo venit in car
nem tanq̄ꝫ medicus ad ſanandum. ¶ Scđo venit in mentem tan
quam familiaris amicus ad viſitandum. ¶ Tercio ad hoīs mor
tem tanquam paterfamilias ad computandum. ¶ Quar/
to venit ad iudicium tanq̄ꝫ iudex ad ſentenciandū ¶ Primo dico
ꝙ venit in carnē tanq̄ꝫ medicus ad ſanandū. i. Thi. i. Fidelis ſer/
mo ⁊ omni accep. dig. qꝛ ihesus chriſtus venit in hunc mundum
pec. ſal. facere. Fideliſ inq̄t ſermo quia deus manifeſtauit in hoc
veritatem ſuam implendo quod promiſerat per prophetas ⁊ om/
ni accep. dig. quātum ad manifeſtationē diem miſericordie. Thi.
ij. Non ex operibus iuſticie que fe. nos ſꝫ ſm̄ ſuam miſericordiaꝫ
ſaluos nos fecit. O q̄ꝫta miſericordia. Nos in ſtatu eramus
damnationis deum offendimus Ipſe in nullo obligatus fuit in

in nullo noſtri indiguit ꝛ tñ ꝓpter nos in munduz venit vbi tot
incōmoda ꝛ tandē mortem ſuſtinuit. Ecce q̄ta miſericordia deꝰ
venit ad homines dñs ad ſeruos. diues ad egenos. potens ad in
firmos. ſapiens ad ſtultos. bonus ad impios. medicus ad egro/
tos Thi. iij. Apparuit benignitas ꝛ humanitas ſal. nr̄i dei nō ex
operibus iuſticie que fe. nos ꝫ ſm̄ ſuā miſericordiā ſal. nos fecit.
Uis ſcire in q̄ta neceſſitate fuerit poſitus homo ꝛ q̄ꝫ miſericor/
diter ꝑ xp̄m ſaluatus ſit. audi qđ dicit Lu. x. Homo quidā deſcē
debat ab iheruſalē in iherico ꝛ incidit in latrones qui etiā deſpo
liauerūt eum ꝛ plagis impoſitis abierūt ſemiuiuo relicto vbi dr̄
ꝙ ſacerdos viſo eo preterijt ſimiliter leuita. Samaritanus autez
iter faciens venit ſecꝰ eū ꝛ vidēs eum miſericordia motus ē ꝛ ap
propians alligauit vulnera eius infundens vinū ꝛ oleū. Iheru/
ſalem interp̄tat̄ pacifica ꝛ ſignificat ſtatū innocentie in q̄ homo
ſi ꝑmanſiſſet ſummā pacē habuiſſet. ſ. pacē cū deo cū angelis et
cū creaturis. Si eni nō peccaſſet beſtia nō lederet ignis nō vreret
ſpina nō pungeret aqua nō ſuffocaret. Iherico interp̄tat̄ luna et
ſignificat ſtatum miſerie in quo nūc ſumꝰ ꝛ ad inſtar lune de die
in diem mutatur. Tunc homo deſcendit ab ihrl'm in iherico quā
do peccando a ſtatu innocentie venit ad ſtatuz miſerie ꝛ ſic inci
dit in latrones. i. in poteſtatē demonū qui ſunt fortiores omnibꝰ
latronibꝰ qꝛ occidunt animā ꝛ auferunt ꝟtutes. Ideo dicitur ꝙ
deſpoliauerunt eū qñ. ſ. caritate ſcia ꝛ omnibꝰ ꝟtutibus denuda
uerunt ꝛ plagis impoſuerunt qñ hominē in anima occiderunt ꝛ
ſic ſemiuiuū reliquerunt q̄tum ad hoc videlicet ꝙ mãſit viuus i
corpore ꝛ mortuus in anima. ꝫ heu tanta fuit hec plaga ꝙ nec
ſacerdos nec leuita ſanare potuerunt. Nā ſacerdotes ꝛ leuite in
veteri teſtamento ſanguinē diuerſoꝝ animaliū effuderunt ꝛ mul
ta in ſacrificijs ꝓ ſalute hominū obtulerunt ꝛ tñ nunq̄ꝫ genꝰ hu
manū ſaluare potuerunt ideo ih̄us chriſtus venit in hūc mundū
pec. ſal. facere. vñ p̄s. Holocauſtū ꝛ ꝓ peccato non poſtulaſti ſa
crificia veteris teſtamenti nō placuerunt tibi tunc dixi. ecce venio
Hic xp̄us ſignificatur ꝑ ſamaritanū. Samaritanꝰ ſiquidē inter/
pretatur cuſtos. ꝛ xp̄us eſt cuſtos hominū. hic ſamaritanꝰ appro
pians vulnerato. i. veniēs in mundū curauit vulnera eius. ſ. ge/
neris hūani. i. ꝑniaꝫ p̄dicādo. Ma. iiij. ꝑniaꝫ agite appropinq̄bit

regnū celoꝝ.peccata remittēdo.Lu.vij.Exemplū de maria mag
dalena.Remittunt̄ ei pecca q̄m di.multū in mortē ꝓ homine ſu/
ſtinendo yſa.liij.Vulneratus ē ꝓpter iniquitates nr̄as attritus
eſt ꝓpter ſcelera nr̄a cui⁹ liuore ſanati ſum⁹.Hic ergo ē xp̄us q̄
venit ad ſaluandū genus humanū.ꝫ per quid ꝑ vinū ⁊ oleum vi
num qđ eſt acre vulneri ſignificat ſeueritatē diuine iuſticie.Oleū
qđ eſt ſuaue dulcedinē diuine miſericordie.Seueritatē audi q̄m
acre ſit vinū diuine iuſticie.Deu.xxxiij.Si acuero vt fulgur gla/
dium meū ⁊ arripuerit iudiciū manus mea reddaꝫ vltionē hoſti
bus meis.Et ne de acredine hui⁹ vini deſperes.Audi ſuauitateꝫ
diuine miſericordie Eze.xviij.In q̄cunqꝫ hora gemuerit pc̄coꝛ
omniū iniquitatū ſuaꝝ nō recordaboꝛ ampli⁹.O peccatoꝛ ſi ſal/
uari cupis neceſſe eſt vt ⁊ vinū ⁊ oleū habeas multi h̄nt oleū tm̄
qui nimis p̄ſumunt de dei miſericordia qui dicūt deus ade ⁊ la/
troni in cruce miſertus ē nūq̄ꝫ dānabit noſ.Alij h̄nt vinū tantū
diuine miſericordie deſperātes de dei miſericordia ⁊ dicunt deus
tā ſeuerus eſt in iudicando ⁊ tm̄ offendim⁹ eū ꝙ nūq̄ꝫ inueniem⁹
gr̄am.Talis fuit Cayn qui dixit Maioꝛ ē iniq̄tas m.q̄ꝫ vt veniā
merear.Gene.iiij.Tu ergo habeto vinū ad tendendū ad dei iuſti
ciā ⁊ pn̄iaꝫ agere nō differas.Habeto oleū ad tendendū ad eiuſ
miſericordiā ne penitēdo deſperes.ſic pꝫ p̄mū.¶Scđo venit xp̄s
in mentē tanq̄ꝫ familiaris amic⁹ ad viſitandū.za.ij.Gaude ⁊ le/
tare filia ſyon q꛲ ecce venio ⁊ habitabo in medio tui ait dn̄s.Fi/
lia ſyon eſt anima deuota que debet deū diligere ⁊ ꝓpter h̄ dicit̄
filia.Debet etiā deū ⁊ ꝑ fidei deuotionē ꝯgnoſcē ⁊ ꝓpter hoc di
cit̄ ſyon qđ interp̄tat̄ ſpeculatio.Ad hāc loquit̄ xp̄us.Gaude et
letare q꛲ ecce venio ⁊ habitabo in medio tui.i.i corde tuo qđ ſꝫ
ph̄m in medio coꝛpis poſitū eſt.O q̄ꝫtū gaudere pōt aīa deuota
de aduentu tā nobilis ⁊ vtilis hoſpitis ſicut gaudere ſolet ſpōſa
de aduentu ſponſi ⁊ eger de aduentu medici ⁊ amicus de aduen
tu fidelis amici.Ipē aūt ē ſpōſus q̄ nullus ſpecioſio꛲.p̄s.Specio
ſus fo꛲ma p꛲e filijs hominū.Medicus quo null⁹ ꝑitio꛲ ad ſanā/
dū q꛲ ſolo v̄bo ſanat.Ma.viij.Dn̄e tm̄ dic v̄bo ⁊ ſa.pu.m.amic⁹
q̄ null⁹ fidelio꛲ Ecc̄.vi.Amico fideli.i.xp̄o nulla ē ꝯparatio ⁊ n̄ ē
digna pōderatio auri ⁊ argēti ꝯtra bōitatē illi⁹.Attēde ſi zache⁹
cū gaudio ſuſcepit xp̄ꝫ adhuc mortalē i do^m exterio꛲ē.q̄ꝫto magi

gaudere debes qui ſuſcipis xp̄m imortalem in domū interiorem.
i.in mentem.zacheo dictum eſt Lu.xix.zachee feſti.deſ. qꝛ hodie
iñ do.t.oportet me manere.At ille feſtinās deſcēdit ꝛ excepit illū
gaudēs.zacheus interp̄tatur iuſtus ꝯſilio.vis o homo vt xp̄us
veniat ad te.Audi ꝯſilium xp̄i feſtinans inquit deſ.qꝛ ho. in do.
t.oportet me manere. Deſcēde.i.humilia te ꝛ xp̄us veniet ad te
yſa.lxij.Ad q̄p reſpiciā niſi ad pauperculum ꝛ ꝯtritum ſpiritu et
trementē ſermones meos Aug⁹. Videte magnū miraculū.Altuſ
eſt dominus.humilia te ꝛ venit ad te.erigis te.ꝛ fugit a te.q̄re h̄
qꝛ excelſus ꝛ humilia reſpicit ꝛ alta alonge ꝯgnoſcit. Vis ſcire
q̄ꝫ vtiliter xp̄us in mentem veniat.Audi xp̄m dicentē.Can.v. ve
ni in ortum meum ſoror mea ſponſa meſſui mirrā m.cum aroma
tibus meis.Tunc xp̄us in ortū venit qñ in mentē que orto ꝯpa/
ratur deſcendit.Mirrā cum aromatibus metit qñ ꝟtutes cum p
poſito pſeuerandi mēti infundit.Mirra eni conſeruat corꝑa mor
tuorꝫ ne putreſcant ꝛ perſeuerant̄ conſeruat ꝟtutes ne deficiant
ſic patet ſcd̄m.¶Tercio xp̄us venit ad hominis mortē tanq̄ꝫ pa
terfamilias ad ꝯputandū Lu.xij.Quiſputas ē fidelis diſpēſator
ꝛ prudens q̄d ꝯſtituit ſuper familiā ſuaꝫ vt det illis in tp̄e tritici
menſuram.Beatus ſeruus ille quē cum venerit dñs inuenerit ita
facientē.Vere dominus ſuper omnia bona ſua que poſſidet con
ſtituet illum.Hec ꝟba licet ſpiritualiter de prelatis exponant̄ q̄s
dominus adhuc ꝯſtituit ſuper familiā ſuā.i.fideles ſuos vt dent
illis in tp̄e tritici menſuram.i.cibum ꝯgruentis doctrine ꝛ exem/
pli.tñ non incongrue de quolibet homine poteſt exponi.quilibet
enim homo eſt diſpenſator dei q̄ꝫtū ad hoc que a deo recipit vt d̄
bis deo rationē reddat.O q̄ꝫ ſollicit⁹ deberes eſſe qui reddituruſ
es rationem de omnibus tibi collatis ꝛ neſcis tempus ꝯputatio
nis tue. Aduocati p̄ncipem timent quando debent ꝯputare de
expenſis p eos in vno āno.q̄ tñ p̄ncipē pñt fallere ꝛ tu miſer non
times q̄ reddes rationē corā deo quē nemo fallere poteſt ꝛ tu red
des rationeꝫ de omnib⁹ quecunq̄ꝫ egiſti diebus vite tue.Reddes
eni rationē de tp̄e qualiter expendiſti.Ber.Omne tēpus tibi im/
penſum requiret̄ a te qualiter ſit expenſuꝫ.Hic nō q̄lit̄ tēpus va/
ne expēdit̄ ſcꝫ in vſu choreaꝝ.In frequentatione tabernarū.In
ocijs in vanitatib⁹ multis.oē temp⁹ in q̄ nō cogitamus de deo h̄

tē ꝯputa ꝑdidiſſe. Jtē reddes rōez de v̄bis q̄lit̄ ꝓtuliſti. Ma. xij.
De oī v̄bo ocioſo qđ locuti fuerint hoīes ſuper terrā reddēt rōz
in die iudicij. Grego. Verbū ocioſum ē qđ caret aut rōe iuſte ne
ceſſitatis aut intentione pie vtilitatis. Si rō reddēda eſt de v̄bis
q̄ ſine vtilitate vel neceſſitate ꝓferūtur. Quid erit de v̄bis ſcurri
libus inuidioſis. detractorijs turpib9 ⁊ his ſilibus Jtē rōez red
des de cogitationib9 malis q̄lit̄ in his delectat9 fuiſti Job. xxxi.
Nōne vias nr̄as ꝯſiderat de9 ⁊ greſſus meoſ dinumerat. Nō ſic
deus vni9 cuiuſq3 vias ꝯſiderat ſic greſſus dinumerat vt nec mi
nutiſſime cogitatiōes nec tenuiſſima v̄ba q̄ apud nos ē tempta
tio indiſcuſſa permanet. Sz dicis cogitationib9 turpibus reſiſte
re nō valeo. qñ m̄ aduenīūt toto corđ doleo nūq̄d ꝓ his dānari
debeo. abſit. Quātūcūq3 eni turpes fuerint cogitationes ſi nō cō
ſentis ſ3 q̄tū potes reſiſtis nocere tibi n̄ poterunt. Si āt eis ꝯſen
tires vel q̄tūcūq3 in te ē reſiſtere nolles periculoſe eēnt tibi Gre.
Quātūcunq3 imunda ſit cogitatio mentē nō polluit ſi rō nō con
ſentit. Jtē rōez reddes de bonis tꝑalib9 q̄lr̄ ea ad honorē dei ex
pēdiſti ſicut oñdit̄ Lu. xvi. vbi legit̄ de villico qui diſpenſauit bo
na dñi ſui cui dc̄z eſt. Redde rōez villicatiōis O q̄t adhuc in mū
do ſunt q̄ bō dñi ſui diſſipāt. Tales ſūt q̄ bona tꝑalia ad hōrem
dei nō expendūt tales deo rōez reddēt. Si tu talis es ⁊ ſi times ꝓ
diſſipatione bonoꝝ dānari. Fac ſicut villicus ille fecit. Fac cū de
bitorib9 dñi tui. i. cū pauperibus qui bō tꝑalia ꝓ amore dei ob
lata recipiūt. miſericordiā vt poſſis inuenire grāz. Audi q̄d ibiđ
dr̄. Facite vobis amicos de māmona iniquitatis vt cū defecerit.
recipiāt vos in eťna tabernacula. ſic patz terciū. ¶ Quarto veiet
xp̄s ad iudiciū tanq̄3 iudex ad ſentenciandū. Apoc. i. Ecce venit
in nubib9 ⁊ videbit eū oīs ocul9 ⁊ qui eū pupugerūt ⁊ plāgent ſe
ſuꝑ eū oīs trib9 terre. Attende ⁊ pōdera v̄ba. Ecce inq̄t venit i
nubib9 vbi inuit̄ ꝙ in ꝑtāte magna veniet qꝛ nubes q̄ſi firmamē
tum ſubſeruient ei. ſicut eni in nubib9 aſcēdit ſic in nubib9 deſcen
det. Act. ij. Sic veniet q̄ḋadmodū vidiſ. eū euntē in celū. Et vt di
cit Bonauētura ſuꝑ q̄rtū ſentēciaꝝ. Sedebit in loco eminētiori
aeris ꝯtra montē oliueti vñ ceteri ip̄m videre poſſint. Et ſm̄ pe
trum. Hoc erit in illo loco aeris vbi apl̄i eū vltimo viderūt cum
aſcēderet. Ecce in q̄ta maieſtate veniet. nec ſol9 imo oēs angeli

eiꝰ ⁊ ſancti cū eo. Math. xxv. Cū venerit filiꝰ hoīs ī maieſtate ſua
⁊ oēs angeli eiꝰ cū eo tūc ſedebit in ſede maieſtatis ſue ⁊ ꝯgrega
bunt̄ an̄ eū oēs gētes ⁊ ſeparabit eoſ ab inuicē ſicut paſtor ſegre
gat oues ab edis ⁊ ſtatuit q̄dē oues a dextris. edos ꝫ āt a ſiniſtris
Ecce in q̄ꝫta maieſtate veniet q̄ꝛ in nubibꝰ cū ſcīs oībus ſedebit ī
aere oēs ad iudiciū veniēt. bonos a malis ſeparabit. In ꝑmo āt
aduentu venit cū humilitate yſa. ix. Paruulꝰ natꝰ eſt nobis filiꝰ
datus ē nobis. iacuit in ꝑſepio. Lu. xi. Inuenietis infantē pānis
inuolutū ⁊ poſitū in ꝑſepio. Itē veniet manifeſte. ps. Deꝰ nr̄ ma
nifeſte veniet ⁊ nō ſilebit adeo manifeſte ꝙ oīs homo eū videbit
Boni eū videbūt nō ſolū in forma hūanitatis ſꝫ etiā in forma di
uinitatis vt gaudeāt. Reprobi aūt videbūt ſoluꝫ in forma huma
nitatis. yſid. In forma in q̄ iudicaturus eſt videbūt mali vt do-
leant. In forma diuinitatis nō videbūt ne gaudeāt. Sꝫ ī qua for
ma videbūt ſancti. In forma glorioſa qualē nūc hn̄t in celo yſid
Quāuis ſit benignꝰ ſm̄ veritatē tn̄ apparebit reprobis terribilis
In aſpectu. n. eiuſ mali multū ꝯfundent̄ ⁊ nō poterūt ſuſtinē vul
tum eiꝰ ꝓpter remorſum ꝯſciētie ⁊ expectatiōeꝫ ſentencie. Sꝫ ecō
tra boni delectabunt̄. ſicut eni aſpectus lucis delc̄at oculū ſanū
⁊ contriſtat oculuꝫ egrū. ſic forma humanitatis chriſti glorioſa
in die iudicij bonos delectabit ⁊ malos contriſtabit. Sic ergo
veniet ad iudicium manifeſte qui in mundū primo venit occulte
Sap. xiiij. Cum quietum ſilentium tenerent omnia ⁊ nox in ſuo
curſu medium iter perageret omnipotēs ſermo. t. deo exiliens de
celo a regalibus ſedibus venit. vnde ꝑmus aduentus paucis. ſ.
paſtoribus ⁊ tribus magis reuelatus eſt. ideo aūt occulte venit
q̄ꝛ a paucis cognoſcendus erat. i. Cor. i. Si eni ꝯgnouiſſent nū
quā dominum glorie crucifixiſſent. Ad iudicium autē veniet ma
nifeſte quia cognoſcetur ab omnibus. ps. Cognoſcet̄ dominus
iudicia faciens. Cū magna ſeueritate ab omnibus peccatoribuſ
metuendus quia plangent ſe ſuper eum omnes gentes ⁊ tribus
terre. Apocalipſ. vi. Reges terre ⁊ principes ⁊ tribuni ⁊ iudices
fortes et omnis ſeruus ⁊ liber abſcondent ſe in ſpeluncis ⁊ ca-
uernis montium ⁊ dicent montibus ⁊ petris cadite ſuper nos ⁊
abſcondite nos a facie ſedentis ſuper thronuꝫ ⁊ ab ira agni quo
niam venit dies magnus ire ipſius ⁊ quis poterit ſtare. ¶

Jn p̄mo aūt aduentu venit cū magna trāquillitate in cuiꝰ ſignū xp̄o nato angeli clamauerunt. Gloria in excelſis deo. Et in terra pax hominibꝰ bone vo. Quā pacem ↄcedat nobis xp̄us in terra vt ad eternā pacē perueniamꝰ in celis. Amē.

INuenietis infantē pannis inuolutū ⁊ poſitum in p̄ſepio. Luc. ij. Jn his v̄bis circa natiuitatē xp̄i quatuor deſcribunt. ¶ P̄mo tangit natiuitatis chriſti vtilitas cuȝ dicit inuenietis. ¶ Sc̄do naſcentis humilitas cum dicitur infanteȝ. ¶ Tercio ipſius penalitas cum dicit pannis inuolutū. ¶ Quarto eius paupertas. cū dicit i preſepio poſitū. ¶ Primo dico ꝙ tangitur natiuitatis xp̄i vtilitas cū dicit inuenietis. Ecce q̄ȝta vtilitas eſt inuenire eū in quo tota ſalus noſtra eſt. Jp̄e ei dicit ꝓuer. viij. Qui me inuenerit inueniet vitā ⁊ hauriet ſalutē a dn̄o. Hunc ſaluatorem antiqui inuenire nō potuerunt. Lu. x. Multi reges ⁊ ꝓphete voluerunt videre que vos videtis ⁊ nō viderūt ⁊ audire q̄ vos auditis ⁊ nō audierūt. ¶ Nō ꝙ antiqui nō potuerunt inuenire hunc ſaluatorē q2 abſconditus fuit in celo. yſa. lxv. Vere tu es deus abſconditus vbi abſconditus. in celo vtiq3 q2 tunc erat occultiſſimꝰ ⁊ toti generi hūano clauſus ꝓpter qd̄ nullus potuit accedere vt ſaluatorē ibi quereret. idō clamauit ſolūmodo. Cā viij. Quis mihi det te fratrē meū ſugentem vbera matris mee. ſ. beate virginis que mater eſt fideliū omniū vt inueniaȝ te foris et deoſculer te. i. reconcilier t. q. d. q̄ȝdiu abſcōditus es ⁊ clauſus es in celo inuenire te nō poſſum. ȝ rogo vt in mundum venias foris q3 appareas vt te inuenire valeā. ꝙ ⁊ factū eſt. Venit eni in mūdum nec voluit naſci in regalis cubiculi ſecreto. ſed in cōi diuerſorio vt omnibus pateret acceſſus. vn̄ in hodierno euāgelio dicitur Reclinauit euȝ in preſepio q2 non erat illi locus in diuerſorio. Curre ergo feſtinanter cum paſtoribus vt poſſis inuenire puerū totius mundi ſaluatorē. ¶ Sc̄do dico ꝙ inuenire non potuerunt q2 via nō patuit q2 deſerta fuit vepres peccatoꝝ ſuccreuerūt i ea idō omnes errauerūt. Ps. Errauerunt in ſolitudine in inaquoſa. i. in mūdo a cultura dei deſerto vel ꝓpter defectū gracie arido. viam ciuitatis habitaculi nō inuenerunt. Sȝ ecce nato dn̄o via ab angelo oſtenditur cuȝ dicit Ecce euāgelizo vobiſ gaudiū magnū qd̄ erit oī ꝓplo q2 natꝰ ē nobis hodie ſaluator mundi qui eſt

xp̄s in ciuitate dauid. Ecce q̄ʒ patenť oñdit angel⁹ viā puenien/
di ad ſaluatorē q̄m viā oliʒ null⁹ inuenire poterat. Curre ergo ſe
cure qꝛ via mō pʒ ⁊ ne timeas inſultū latronū qꝛ pax nunciať ti
bi cū dř Gl̄a in excelſis deo. ⁊ in ť. p. ho. bo. vo. Quis nō curret
p talē viā vbi tm̄ bonū inueniť. ſ. hoīs ſaluatio vbi via tā patenť
oñdiť p quā tā ſecure itur. ¶ Tercio dico ꝙ inuenire nō potuerť
qꝛ lux defuit. Can. iij. In lectulo mo per nocte queſiui quē diligit
aīa mea. q̄ſiui ⁊ nō inueni. Nec mirꝫ ſi nō inuenit. quem p noctez
q̄ſiuit. Adhuc eni ſol iuſticie nō fuit ortus. tenebre āt cecitatis re
pleuerāt terrā yſa. lx. Ecce tēbre operient terraʒ ⁊ caligo ꝑplos.
ʒ certe mō tenebre ceſſauerūt qꝛ ſol iuſticie ort⁹ eſt. q̄re mō ⁊ iue
nies ꝙ di. aīa t. yſa. lx. Surge ⁊ illuminare ihꝛlm qꝛ venit lu. tu
⁊ gl̄a dn̄i ſuꝑ te orta ē. In hui⁹ ſignū nato dn̄o lux maxima cir/
ca paſtores apparuit. p quā ſignabať ꝙ lux vera deſcēderat que
illuminat omnem homiem venientem in hunc mundum. ſic patet
primum. ¶ Secundo tangitur naſcentis humilitas. cum dicitur
infantem. O q̄ta humilitas qui celum ⁊ terram ſua diuitate im/
plet. hodie in ſpecie vagientis infantuli apparet. Vis ſcire q̄ʒ hu/
milis fuerit conſidera humilem matrem de qua naſci voluit. Lu.
i. Reſpexit huilitatem ancille ſue. Cōſidera humile corp⁹. i. puuʒ
qđ hodie habuit. yſa. ix. Paruul⁹ natus ē nobis ⁊ fili⁹ datus eſt
nobis. Cōſidera q̄liter natiuitatē ſuā paſtorib⁹ ꝑmo nunciari fe
cit. ꝯſidera cor humile qđ geſſit. Math. xi. Diſcite a me qꝛ mitis
ſū ⁊ humilis corde. Conſidera humilē mortē quā p nobis tand̄
ſuſtinuit. Phil. ij. Humiliauit ſemetipm̄ factus obediens vſqꝫ ad
mortē. mortem autem crucis. Neceſſarium autem erat vt per hu
militatem chriſti reuocaremur ad patriā qui per ſuperbiam ade
fueram⁹ eiecti. o homo vide humilitatē paruuli ihu ⁊ humiliare
ſecū in terra vt poſſis ad ei⁹ gloriā puenire in celis. Audi ipm̄ di
centē. Ma. xviij. Niſi ꝯuerſi fueritis ⁊ efficiamini ſicut paruuli nō
itrabitis in regnū celoꝝ. ¶ Tercio tangiť penalitas cuʒ additur
pannis inuolutū. Putas ne ꝙ membra illa tenerrima poterant
tractari pannis inuolui ⁊ ligari ſine pena ⁊ dolore paruuli. Pu
to ꝙ nullomodo. imo credo ꝙ multos vagitus emiſit. Multas
lacrimas fudit cū ſic inuolueretur ⁊ q̄uis hoc nō poſſit oñdi ⁊
pōt exēplificari de puulo xp̄o. Raro ei vľ nūq̄ʒ vidi infātē pānis

alligari niſi vagiret ⁊ fleret. Vñ canit eccleſia de paruulo xp̄o.
Vagit infans inter arta poſitus preſepia. membra pānis inuolu
ta. Vgo mater alligat ⁊ manus pedesq̄ ſtricta crura ſtringit faſ
cia. vnde ip̄e xp̄us poterat dicere illud Sap̄. vij. Primā vocē ſi/
milem omnibus emiſi plorans in volumentis nutritus ſum ⁊
curis magnis. O q̄ztam curā adhibuit beata virgo ne lederet in
fantulum cū pannis eum inuolueret cuꝫ manus eius ⁊ pedes li/
garet. Sꝫ q̄ztuncunq̄ adhibuit diligentiā nō credo q̄ ſine dolo/
re ligari potuit qui tam tenerrima membra ⁊ paſſibilia habebat
Cū ergo inuolutus pannis in p̄ſepio iaceret ſi loquelaꝫ habuiſſꝫ
potuiſſet dixiſſe vbum Job. xvi. Nunc oppreſſit me dolor meus ⁊
in nihilum redacti ſunt omnes artus mei ⁊ hoc ideo q̄ꝛ ita liga/
tus fuit q̄ membra mouere nō poterat. O homo iā ꝓ te penā ſu
ſtinuit vt te ab eterna pena liberaret. Jam pro te ligari voluit vt
te a vinculis peccatoꝝ abſolueret. ¶ Quarto tangit̄ paupertas
naſcentis xp̄i cū dicitur ⁊ poſitum in p̄ſepio. O ineffabilis paup̄
tas Filius paſtoris naſcit̄ ⁊ cuſſin⁹ de plumis ei ſubſternit̄. Fili⁹
dei naſcit̄ ⁊ ad duꝝ p̄ſepium reclinatur. Ps. Paup̄ ſum ego ⁊ in
laborib⁹ a iuuētute mea. ꝓ te xp̄us laborare cepit dure iacēdo
in t̄ra vt te ad eternā quietē p̄duceret in celo. Vis ſcire q̄z paup̄
Audi. paup̄ erat hoſpicio. paup̄ in veſtim̄to. pauper in cibo pau
per i ſtrato. P̄mo pauper hoſpicio fuit q̄ꝛ in ſtabulo nat⁹ fuit. vñ
canit eccleſia Stabulo ponit̄ q̄ ↄtinet mundū. Ber. Vide q̄liter
ꝓ te fact⁹ ē q̄ꝛ ſi rex vbi aula regia. vbi thrōi ſublimitas vbi curie
regalis frequētia. Ecce aula regia ſtabulū. thrōi ſublimitas p̄ſe/
piū Curie regal' frequētia maria ⁊ ioſeph. Sc̄do erat pauper in
veſtimēto q̄ꝛ vilib⁹ pānis inuoluebat̄. O mira paupertas. fili⁹ re/
gis altiſſimi naſcit̄. operimēto vili iuoluit̄. purpura defuit varia
pellicia vgo nō habuit vix viles pāniculos collegit q̄buſ dilectū
īfantulū ne frigore lederet̄ iuoluit. Ber. O hō q̄d ſollicit⁹ es de re
gali edificio cū de⁹ tuus iaceat in p̄ſepio. ⁊ nō ſit ei loc⁹ in diuer
ſorio. q̄d cogitas de veſtimēto. Ecce xp̄s iuolut⁹ eſt vili pāniclo.
q̄d laboras de ſuperbo collegio. ſaluator iacet cū boue ⁊ aſino.
q̄d anxiaris de dn̄io. rex gl'e ioſeph ⁊ marie obedit iperio. Tercō
pauper erat i cibo q̄ꝛ modico lacte nutrit⁹ ē. vñ cāit ecc'ia. Feno
iacē pertulit p̄ſe. ñ abhor. par. q̄ꝫ lacte paſt⁹ ē per quē ales ñ eſu.

Ver.ibi.ſ.in xp̄o agnoſcit.lux nō lucēs aqua ſitiens.panis eſuri
ens.videas ⁊ attēdas potentiā regis.ſapiā instrui.v̄tutē ſuſten
tari deū deniq̄ lactantē.ſ angelos reficientē.vagientē ſ miſeros
ꝯſolantē.¶ Quarto erat pauꝑ in ſtrato Q q̄ꝫ duꝝ ſtratū habuit
nō legit pl⁹ habuiſſe q̄ꝫ modicū fenū ⁊ duꝝ p̄ſepiū.certe qui celū
⁊ terrā creauit.q̄ plumas auib⁹ dedit nō legit vnā habuiſſe plu
maꝫ ad quā debile ⁊ teneꝝ caput poſſet inclinare.Lu.ix. vulpes
foueas hñt ⁊ volucres celi nidos.fili⁹ āt hois n̄ hꝫ vbi caput ſu
um reclinet.ſupple ad ꝯmoduꝫ.Ecce q̄ꝫ pauꝑ fuit xp̄s oēm hanc
pauꝑtatē ꝓ te ſuſtinuit.iō omni mētis deuotione hodie ip̄i⁹ pau
pertatē recogita.zach.ix.Exulta ſatis filia ſyon iubila filia Jhe/
ruſalē.i.anima chriſtiana deuota.ecce rex tuus veniet tibi iuſtus
⁊ ſaluator.Ip̄e pauꝑ vtiq̄ꝫ ꝓ te vt te diuitē faceret.ij. Coꝝ.viij.
Scitis gratiā domini nr̄i ihu xp̄i qm̄ propter nos egen⁹ fact⁹ eſt
cū eſſet diues vt illi⁹ gratia diuites vos eſſetis.h ſupple ꝑ gratiā
⁊ in futuro per gloriam ad quaꝫ nos dn̄s nr̄ ihus xp̄s ꝑducat.

Transeamus vſq̄ꝫ betleem ⁊ videam⁹ h v̄bum qd̄ factū
eſt qd̄ fecit dominus ⁊ oſtendit nobis.Lu.ij.Hoc exem/
plo paſtoruꝫ docemur q̄liter hodie chriſtū querere debe
amus.Debemus ſiquidem ip̄m querere cum ſpei firmitate.Jdeo
dicitur tranſeamus vſq̄ꝫ Betleem.i.ſpe eternoꝝ vbi reficiendi ſu
mus ſi temporalia contēnamus.Betleem iterpretatur quaſi do/
mus panis Jtem cum fidei integritate debem⁹ currere Jdeo dici/
tur videamus hoc verbum.i.i xp̄m credam⁹ Jtē cum ſincera ca
ritate.Jdeo dicit ꝙ dominus fecit ⁊ oñdit nobis ⁊ propter hoc
ip̄m diligamus.¶ Nota ꝙ quinq̄ꝫ ſunt genera hominum in hoc
mundo qui habent magnum deſiderium vt videant aliqua.Naz
ſponſa multum deſiderat videre ſponſum ſpecioſum ⁊ dilectum.
Eger medicum bonum ⁊ peritū.Triſtis conſolatorem.Bellator
adiutorem.Jn tenebris ambulans lucem.Sic ⁊ tu videas pueꝝ
iheſum qui eſt ſpōſus eccleſie vt eo fruaris qui ē medicus anima
rum vt ab eo ſaneris qui ē conſolator lugentium vt ab eo letifi/
ceris qui eſt adiutor contra dyabolum pugnantium vt ab illo
libereris.qui eſt lux in mundo ambulantium vt ab eo illumine/
ris.¶ Primo dico vide iheſum qui ē ſponſus eccleſie vt eo frua/
ris.Canticoꝝ.tercio.Egredimini filie ſyon.i.deuote anime.Et

videte regem Salomonē.i.xp̄m in dyademate.i. in humanitatē
qua coronauit eum mater ſua.ſ. beata virgo in die deſponſatio/
nis illius ⁊ in die leticie illius. Dies deſponſationis dicitur dies
natiuitatis in qua chriſtus tanq̄ ſponſus ꝓceſſit ad ſponſam.ſ.
eccleſiam ⁊ hec dies fuit leticie q2 ipſe ſponſus deſiderauit ſalutē
humani generis p̄s. In ſole.i.in vtero beate marie virginis poſu
it tabernaculum ſuum ⁊ ipſe tanq̄ ſponſus procedens de thala
mo ſ. Exultauit vt gigas ad currē.viam. Hūc ſpōſuz hodie ocu/
lis cordis tui videas vt eo hic fruaris per gratiam ⁊ in futuro ꝑ
gloriā quia ſponſus eſt ſpecioſus. Libenter vident homines ſpeci
oſos paruulos.⁊ tu videas hodie hūc paruulū.de quo p̄s. Spe
cioſus forma pre fi.hominū. Nec mirꝫ ſi ſpecioſus eſt q̄ ſpecioſus
deus formauerat ſpecioſa virgo genuerat Can.v.qualis eſt dile
ctus meus ex dilecto O pulcherrima mulierū. Sequit̄ Dilectus
meus candidus ⁊ rubicundus electus ex milibus Candidus fu
it chriſtus ī īcarnatione.quia candidā ⁊ īmaculatam carnē aſ
ſumpſit. Rubicundus in paſſione ꝓpter ſanguinem qui de toto
corpore eius fluxit. Electus ex milibus in aſcenſione q̄ndo non
ſolum ſuꝑ omnes homines ſ3 etiā ſuꝑ omnes angelos exaltatus
fuit Hebre.ſi. Qui cum ſit ſplendor glorie ⁊ figura ſubē eius por
tans q3 omnia verbo virtutis ſue purgationem peccatorum faci
ens ſedet ad dexteram maieſtatis dei in excelſis tanto melior an
gelis effectus q̄nto differentius nomē pre illis hereditauit. Hūc
ſponſum beata virgo portauit amplexabat̄.oſculabatur. vn̄ dic
Ber.ſuper Can.in pſona beate vginis. Cū puulum tenerē inter
brachia.quotiens oſculata ſuꝫ ſpecioſuꝫ forma pre fi.ho.ſitebat
mihi licebat ſatis libebat ſatiſ bibebat nec vnq̄ ipē matrē repel
lebat. Sic ⁊ tu homo hodie ſpiritualiter oſculare hūc puuluꝫ ꝑ
verā dilectionē āplexare ꝑ deuotiōeꝫ.porta in corde ꝑ iugem be
neficiorꝫ ſuorꝫ recordationē.ſic patet pmū. ¶ Scd̄o vide xp̄ꝫ q̄ ē
medicus vt ab eo ſaneris hoc mō q̄rebat zacheꝰ videre xp̄m. Au
gꝰ.q̄rebat videre ihm q̄s eſſet.iō q̄rebat videre ihm q2 ſciebat ſe
eē egrotū Jhm vō ſciebat eē medicū ⁊ potentē ad ſanandū q2 ad
h̄ venerat. Venit eī filiꝰ hois q̄rere ⁊ ſaluū facē qd̄ ꝑierat. O q̄
tum deſideriū hn̄t infirmi videre bonos medicoſ. videas ⁊ tu ho
die ihm q̄ eſt optimꝰ medicꝰ q̄ cuꝫ ſua medicinali aduenit ſapīa

vt ab eo ſaneris.ip̄e enī eſt de q̄ dicit.p̄s. Qui ꝓpiciat̄ omnibus
iniq̄tatib⁹ tuis q̄ ſanat oēs infirmitates.t.magnā ſtulticiā ↄſide
ro in mundo qui paciunt̄ infirmitates in corpore mittūt nūcios
ꝓ medicis corpoꝝ ꝓmittūt pecuniā.obediūt eoꝝ imperio in oī/
bus.ſ; heu qui infirmi ſunt in anima.i.pc̄cores.iħm qui eſt medi
cus animaꝝ nec volūt hoſpicio mētis recipe nec ei ī aliquo obe
dire.cū enī ip̄e gratis velit eos ſanare. Silr̄ eſt pc̄cor infirmo fre
netico qui rōe nō vtitur.i.nō curat medicum.ſic peccator q̄ꝫ diu
ↄgnitionem nō habet.ꝓpriū piculū nō videt.iō medicuꝫ aīe ſue
nō curat.yſa.i. Cognouit bos poſſeſſorē ſ.ꝛ aſin⁹ p̄ſe.dn̄i ſui.iſrl̄
āt me nō ↄgnouit ꝛ pplus meus nō intellexit.ve genti peccatrici
pplo graui iniquitate.ſemini neq̄ꝫ.filijs ſceleratis dereliquerunt
dn̄m.q.d.ve peccatorib⁹ qui ſunt infirmi ꝓpter peccata. ꝛ dn̄m
qui ē medicus animaꝝ dereliquerūt. Noli tu ita facere ſed clama
cū ꝓpheta.ꝛ dic Dn̄e deus ꝟtutū ↄuerte.n.ꝛ oſt̄de faciē tuā et
ſal.erim⁹. Vis o peccator hodie a peccatis ſaluari ↄuerte te ad
hunc medicū p verā ↄtritionē vide ip̄ius faciē per mētis deuoti
onem ꝛ ſanaberis percipiēdo oīm pc̄coꝝ remiſſioēz.iō nanq̄ꝫ ho
die in forma hūana apparuit vt ſanaret nos oēs. Thi.iij. Appa
ruit benignitas ꝛ hūanitas ſaluatoris nr̄i dei.nō ex opibus iu/
ſticie q̄ fecim⁹ nos.ſ; ſc̄m ſuā miaꝫ.n.fecit.ſic pꝫ ſc̄dꝫ. ¶ Tercio vi
de iħm qui ē ↄſolator lugentiū vt letificeris.ip̄e enī dic̄ ſe ad hoc
miſſuꝫ.yſa.lxx. Sp̄s dn̄i miſit me vt ↄſolarer oēs lugētes.baruch
iiij. Circūſpice ihrl̄m ad orientē ꝛ vide iocūditatē tibi a deo veni
entē.p hūc orientē vide xp̄m q̄ hodie viſitauit n.oriēs ex alto Il.
his q̄ in te.ꝛ in vm.mor.ſe.ad. De h̄ oriēte dr̄ zach.vi. Vir ori/
ens nomē ei⁹ ꝛ ſubt̄ eū orieť.ſ.ↄſolatio toti mundo et ip̄e edifica
bit tēplū dn̄o.vides ne an̄ feſtū paſce cū noua luna orit̄ qd̄ vul/
gus appellat orientalē lunā.i.oiſter maen.q̄liter pueri ad ortum
illi⁹ lūe ↄſolant̄.curr̄t.clamāt.iubilāt ꝓpt̄ h̄ q̄ dn̄t carnes ↄme
dere et q2 tā mag^m^ feſtū videt̄ iſtare et tp̄s ↄſticie t̄minari.ſic et tu
vide ad ortū xp̄i q̄ ī hac die ad iſtar lune ort⁹ ē q2 aſſūpſit defc̄us
noſtros et ambulantibus in tenebris huius mundi luxit. Debes
etiā gaudere q2 carne ſua vult te reficē Jo.vi. Caro mea vere cib⁹
ē ꝛ ſanguis me⁹ vere pot⁹ eſt.ꝛ q2 feſtū celeſtī.gaudij iſtat. Math
x.pniaꝫ agite appro.n.reg.ce.tp̄s pn̄ſ trāſit apo.zi.mors vl.n̄.e

ne ꝓ.luc.neq̃ cla.nec̃ do.erit vltra que poza. Videas ergo p mē
tis deuotionē ↄſolatorem tuum hodie natū vt conſoleris. q2 A/
brabam vidit naſciturū ⁊ exultauit Jo.viij. Abraham exulta. vt
videret diem meum vidit ⁊ gauiſus eſt.ſic patet terciū ¶ Quarto
vide dn̄m qui eſt adiutor pugnātium ↄtra dyabolū vt adiuuēis
ab eo. Joſue.v. Leuauit Joſue oculos ⁊ vidit viꝝ ſtantē cōtra ſe
et euaginatū tenentē gladiū ⁊ ait nr̄ es an aduerſarioꝝ. Qui rn̄/
dit.nequaq̃.ſ3 ſum pnceps exercitus do. ⁊ nunc ſuppleo veio ad
adiuuandū.ſic ⁊ tu.leua oculos hodie ⁊ vide deū qui li3 puul⁹
⁊ fragilis ſit in corpore tn̄ ſpiritu fortiſſimus eſt qui euaginatu3
tenet gladiū.i.paratus eſt ad prelianodū pro te ↄtra dyabolum q̃
ad hoc venit. Noli deſpicere hūanitatis xp̄i fragilitatē.attēde la
tentem diuinitatē p quā dyabolus ſuperat̄. Lu.xi. Cū fortis ar/
matus cuſtodit atriū ſuū in pace ſunt omnia que poſſidet.ſi aūt
fortior ſupueniens vicerit eum vniuerſa arma eius auferet in q̃
bus ↄfidebat ⁊ ſpolia eius diſtribuet. Per fortē armatum accipe
dyabolū qui ante xp̄i aduentū tā fortis erat ꝙ hominē in para/
diſo vicit ⁊ captiuauerat. Jſte cuſtodiuit atriū ſuū.i.mundu3 in
pace q2 null⁹ hominē ab eius poteſtate eripere potuit donec ſup
ueniet fortior.i.chriſtus qui hodie natus eſt hic vicit dyabolum
⁊ hominē liberauit ⁊ dyaboli poteſtatē ↄminuit. Quid times o
homo in tēptatione in tribulatione poſitus ex q̃ hodie tā fortis
pugil apparuit qui vult pugnare ꝑ te hodie. Vnd̄ poſſūt demo
nes clamare illud exo.xiiij. Fugiamus iſrl̄ dn̄s eni pugnat ꝑ eis
ↄtra nos.ↄtra eū clama cum heſter et dic dn̄e rex nr̄ es ſol⁹ ad
iuua me ſolitariā et q2 preter te nullus eſt auxiliator alius. Hūc
adiutorem vidit beatus Stephanus cū eſſet in neceſſitate poſit⁹
cu3 dixit Act.vij. Ecce video celos ap.et fi.ho.ſtā.a dextris vir
dei.ſic patet quartū. ¶ Quinto vide iheſu3 qui eſt lux in mundo
ambulantium vt ab eo illumineri.yſa.ix. Populus qui am.i tene/
bris vi.lu.magnā hi.in re.vmbre mortis lux orta eſt eis. Hec eſt
vera lux.i.chriſtus qui illuminat om.ho.ve.in hunc mundu3.ſ3
heu multi hanc lucē intueri nolunt vt ab ea illuminent̄. Ideo ipe
dn̄s cōqueritur Jo.xiij.venit lux in mundū et dilexerunt hoīes
magis tenebras q̃ lucem. Erant ei eoꝝ opera mala. Qui ambu
lat in tenebris offendit ſepe pede3 et cadat.ſic anima que ab hac

hac luce nõ illuminat̃ de facili labitur in peccatũ Joh.xi. Si quis ambulat in die.i.claritate virtutũ nõ offendit.quia lucẽ huius mũdi.i.criſtũ videt. Si quis autẽ ambulabit in nocte.i.tenebris viciorũ offendit.quia lux in eo nõ eſt. Vis ergo ſecure ãbulare in mundo ne cadas in foueã peccati ⁊ vt poſſis ꝑuenire ad celeſtẽ patriã intuere hanc lucẽ ⁊ clama cũ ꝓpheta. Emitte lucẽ tuã ⁊ veritatẽ tu. ipſa me dedu.⁊ addu.in mõ.ſcm̃ t.⁊ in tabernacula tua.i.ad ſecreta celoꝝ. Ad que nos ꝑducat idẽ ihs xp̃us. Amen.

Quis mihi det te frẽm meum ſugentem vbera matris mee vt inueniã te foris ⁊ deoſculer te et iaʒ me nemo deſpiciat. Cañ.viij. Salomõ conſiderãs neceſſitateʒ ad quã homo peccãdo deuenerat ⁊ offenſam quã ꝓmeruerat ⁊ opprobriũ qđ incurrat in ꝑſona homis lapſi petit ꝓ filij dei incarnacione dicens. Quis mihi det te fratrẽ meũ ⁊c̃. In quibꝰ verbis Salomõ tria facit. Primo tãgit humani generis nccitatem in peticõis ꝓpoſitiõe. ibi.quis mi.det te fra.me. Secũdo tangit incarnacõis humilitatẽ in noſtrorũ defectuũ aſſumptione ibi.ſugẽteʒ vbera matris mee.i. btẽ virgis. Tercio tãgit eiuſđ incarnacõis vtilitatẽ in hũani generis recõciliatione ibi.vt inueniã te. ¶Nota ꝙ xp̃s ſcḿ naturaʒ humanã dicit̃ frater noſter ꝓpter tria.ſ. ꝓpter ſingularẽ aſſimilacionẽ. ꝓpter familiarẽ dilectionem ⁊ ꝓpter vniꝰ hereditatis amicabilem poſſeſſionẽ ¶Primo dicit̃ frater noſter ꝓpter ſingularẽ aſſimilacõeʒ hebre.ij. Debuit ꝑ omnia fratribꝰ aſſimilari vt miſericors fierʒ. O quãta miſericordia dei cũ eſſʒ pater noſter creãdo voluit fieri frater nr̃ carnẽ aſſumendo vt eni nos ſimiles ſibi facerʒ.ipſe nobis aſſimilari voluit. Sed nõ ꝙ aſſimilatꝰ nobis fuit in tribꝰ.ſ.in nature ꝯformitate.in penaliũ defectuum ꝯformitate.in ſubiectiõis humilitate ¶Primo aſſimilatꝰ fuit nobis in nature ꝯformitate.qr noſtrã naturam aſſumpſit Phil.ij. Qui cũ in forma dei eẽt nõ rapinã arbitratus eſt eẽ ſe equalẽ deo. Sic̃ lucifer ⁊ adã qui volebãt habere ſimilitudinẽ dei.que erat eis aliena.iđo volebãt ꝯmittẽ rapinã. Filio ãt dei erat propriũ eſſe equalẽ deo.ideo nõ rapinã arbitratus eſt eſſe ſe equalẽ deo ꝫ ſeipſum exinaniuit formã ſerui accipiens in ſimilitudinẽ hominũ factꝰ ⁊ habitu inuẽtus vt homo. Hic ꝯſidera grauitatẽ pc̃ti.tam grauit̃ offenderat hõ deum ꝙ nec homo purus nec angelꝰ ꝓ homine ſatiſfacere potuit ꝫ ſolꝰ deus Sed

quia ſatiſſactio debuit eſſe penalis contra delectaciōem que fuit in
peccato ⁊ deus pati non potuit. ideo deus noſtram naturā aſſum/
pſit in qua penā ſuſtineret ⁊ pro nobis ſatiſfaceret. yſaie. liij. Uere
languores noſtros ipſe tulit ⁊ dolores noſtros ipſe portauit. O ho/
mo cogita quātā miſericordiā deus tibi oſtendit Ecce āgelus pec/
cauerat ſicut ⁊ tu angelicam naturam nō aſſumpſit ſed humanā
ad hebreoꝝ. ij. Nuſq̄ȝ angelos apprehendit ſed ſemen abrahe. nec an/
gelum per paſſionem ſuam redemit ſicut hominē quāuis eque faci
le eſſet ei vtrūq̄ȝ. Clama ergo cum propheta ⁊ dic. Bn̄dic anima
meo domino ⁊ omnia que intra me ſunt nomini ſancto eius Bene
dic anima mea domino ⁊ no. ob. omnes retri. eius. ¶ Secundo aſ/
ſimilatus fuit nobis in penalium defectuum conformitate Rō. viij
Deus filium ſuū mittēs i ſimilitudinē carnis peccati. De peccato
damnauit peccatū Glō. Non in carnem peccatricē ȝ in eius ſimili/
tudinē ꝑ paſſibilitatem ⁊ mortalitatem ⁊ ꝑ alios defectus ⁊ ſic dā
nauit peccatū id eſt deſtruxit peccato ſupple peccatū mundi quod
proceſſerat de peccato ade Attende homo ideo defectus tuos pena
les voluit aſſumere ut eos poſſet deſtruere. ¶ Nota q̧ ſeptē defect⁹
penales a pc̄tō ade inflicti ſunt nobis q̄ ſunt hi ſcȝ. fames. ſitis. fri/
gus. eſt⁹. labor. morb⁹. mors. hos xp̄s aſſumpſit ut a nobis tolleret
Aſſumpſit famē Math. iiij. Cum ieiunaſſȝ. xl. dieb⁹ ⁊. xl. noctibus
poſtea eſuriit. Itē ſitim ꝓpter qđ dixit Jo. xix. cū penderȝ in cruce
dixit ſicio. Itē frig⁹ ⁊ eſtum vn̄ bene poterat dicere illud verbuȝ ia
cob Gen̄. xxxi. Die noctuq̄ȝ eſtu vrebar ⁊ gelu. Firmiter credo q̧ ſ
xp̄e magnum frigus ſuſtinuit cum natus eſſet in media nocte ⁊ in
media hieme in ſtabulo dū reclinaret̄ in p̄ſepio. vili inuolut⁹ pān̄i/
culo Magnū eciā vt credo ſepe eſtum ſuſtinuit cum circuirȝ p̄dicā/
do caſtella ⁊ ciuitates predicans regnum dei Itē laborē Jo. iiij. ie/
ſus fatigatus ex itinere ſedebat ſuꝑ fontē. Item mortē nō ex cōple/
xionis diſtempancia ȝ ex illa violencia Tren̄. i. Infirmata eſt vir/
tus mea dedit me domin⁹ in manū de qua non potero ſurgere Nō/
ne doluit caput in ſpinee corone impoſicione ⁊ in eius concuſſione
oculos in lacrimatōe. cor in paſſione. manus ⁊ pedes in vtriuſq̄ȝ p
foratione. totum corpus in flagellatione. Bernhardus. Reſpice a
planta pedis vſque ad verticem vbique meror vbique ⁊ dolor Ad he
breorum ſecundo. Uidemus iheſum propter paſſionem mortis

gloria ⁊ honore coronatū vt gracia dei ꝑ omnib⁹ gustarꝫ mortē.
Sic ergo defect⁹ nostros aſſumpſit vt eos curarꝫ Hebre.iiij. Nō hē
mus qui nō poſſit ꝯpati infirmitatib⁹ nr̄is tēptatum autē ꝑ oīa
ꝑ ſimilitudinē abſqꝫ pcc̄o. Tercio aſſimilat⁹ fuit nobis in ſubiecti/
onis humilitate Job.xxx. Comparatus ſum luto ⁊ aſſimilat⁹ ſuꝫ fa
uille ⁊ cineri Et ꝓpt̄ hec tria q̄ valde vilia ⁊ nulli⁹ ſūt reputatiōis
accipe excellentē humilitatē que fuit in xp̄o ꝑ quā factus eſt obedi
ens deo prī Phil.ij. Humiliauit ſemetipm̄ factus obediēs vſqꝫ ad
mortē mortē autem crucis.et non ſolū patri ꝫ eciā matri ⁊ ipſi Jo/
ſeph Luc.ij. Deſcēdit cum illis ⁊ venit nazareth ⁊ erat ſubditus il
lis Bernh. Deus cui angeli ſubditi ſunt cui principatus ⁊ ptātes
obediūt ſbditus erat marie nō tm̄ marie ꝫ eciā ioſeph.diſce homo
obedire.diſce t̄ra ſubdi.diſce puluis obtēpare.ꝓpt̄ qꝺ āthiochus
dixit.ij.Mach.ix. Juſtū eſt ſubditū eſſe deo ⁊ mortalē nō paria ꝺo
ſentire.ſic patꝫ pm̄ū principale. ¶ Secūdo debꝫ xp̄us eſſe frater nr̄
ꝓpter familiarē dilectionē.pſ. Narrabo nomē tuuꝫ fratribus me
is glō.qui inuicem ſe diligunt vt a me dilecti ſint. Nunqꝫ frater tm̄
dilexit fratrem ſicut chriſtus hominē pro cuius dilectione in mun
dum venit carnem ſuſcepit multa incōmoda pertulit ⁊ tandē mor
tem ſuſtinuit ¶ Nota ergo ꝙ chriſtus dilectionē quā habuit ad ho
minē oſtendit in tribus. Primo in hoc ꝙ ipſum ad ſe miſericordit̄
traxit. Secūdo in hoc ꝙ ꝓ ipſo mori voluit. Tercio in hoc ꝙ cele
ſte regnū ei contulit ¶ Primo dico ꝙ oſtēdit dilectionē hoi in h̄ qꝺ
ipſuꝫ ad ſe miſericordit̄ traxit Jē.xxxi. Jn caritate ꝑpetua dilexi te
ideo attraxi te miſerās. O ſi velles attēdere qꝫ miſericordit̄ de⁹ tra
xit te ad ſe Si ſeruus ille a dn̄o recedēt cui dn̄s multa bona ꝯtuliſ
ſet ⁊ ad eius aduerſariū confugeret et illi ſeruiret. Nōne dominus
ſuper hoc iraſceretur etſi aliquod infortuniū eueniret ſeruo domi
nus ei non ꝯpateretur ſed gauderet ſuper hoc ⁊ dicerꝫ Digne hoc
patitur quia mecum manere noluit etſi ſeruus ille redire vellet nō
eum reciperet. Si autem reciperet eum ſepius ei receſſum impro
paret.ſed tu peccator a deo tuo qui te multum dilexit ⁊ plura bo
na tam corporis qꝫ anime cōtulit receſſiſti ad dyabolum confugi
ſti ⁊ illi ſeruiſti ⁊ multas miſerias icurriſti ⁊ ecce dominus miſeri
cors tibi compaciens venit in mundum miſerias ſuſtinuit vt te a
miſeriis eriperet ⁊ ad ſuam gratiam traheret. Curre ſecure ad euꝫ

noli timere nunquã improperabit tibi peccata tua. Clama deuote
⁊ dic illud Canticorum.p. Trahe me poſt te curremus in odore vn/
gentorum tuorum. id eſt in bona fama operum tuorum. quaſi dice
ret. Bona opera que feciſti in carne aſſumpta attrahent ⁊ allicient
nos vt redeamus ad te. O pctõr ſi velles attendere opera que fecit
chriſtus penas quas pro te ſuſtinuit eum vtique diligeres ⁊ ad ip/
ſum a quo peccando receſſiſti penitendo redires. Audi ipſuz dicẽtẽ
Oſee vndecimo. In funiculis adam traham eos in vinculis carita
tis. Funiculos adam vocat penales defect⁹ qui propter peccatum
ade inflicti ſunt homini. Hos autem chriſtus aſſumpſit vt per eos
homines ad ſe traheret ⁊ dilectionem ſuam homini inſinuaret. ¶
Secundo oſtendit chriſtus dilectionez ſuam homini in hoc ꝙ pro
ipſo mori voluit. Johãnis decimoquinto. Hoc eſt preceptum meuz
vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos. Maiorez hac dilectõnẽ nemo
habet vt animam ſuam ponat quis pro amicis ſuis. Quomodo po
teſt eſſe maior dilectio quã qd̃ homo mortem ſuſtineat pro amico.
Tranſi ab oriente in occidentem. ab auſtro in aquilonem ⁊ vix in/
uenies tam fidelem amicuz qui pro te mori velit. ¶ In ciuitate qua
dam erat quedam femina que habebat vnicum puerum quem te/
nerrime diligebat. accidit vt puer infirmaẽtur Mater meſta pro pu
ero inuocabat virginez beatam vt puerum ſanaret ⁊ infirmitatem
eius ſibi immitteret. contigit vt mater inciperet egrotare. Cunque
languorem ſentiret clamauit ⁊ dixit. O beata virgo miſerẽ mei ſtul
te locuta fui ⁊ inſipienter rogaui oro vt puer meus moriatur dum
modo ego non moriar. Sic vides ꝙ̃ fallax ⁊ fraudulenta ſit huius
mundi amicicia ⁊ ſtulta eorum confidencia qui ſpez ⁊ fiduciam in
filios ⁊ filias ponunt Scribit hoc eciam quidam philoſophus di
cens Eſto amicus cunctis. intimus paucis. fideliſſimus vniuerſis
Unde dicitur eciam congruenter Tempore felici multi ꝛc̃. Sic cer
te aliquos audiui qui dicebant ſe velle ſubire mortem pro amicis.
ſed nunquã vidi nec intellexi quod cum aliquis ſuſpendi deberet ꝙ
haberet aliquem amicum tam fidelem qui eligeret pro eo ſuſpendi
vt eum eriperet Niſi ſolum chriſtum qui pro nobis ſuſpenſus eſt in
cruce vt nos ab eterna morte eripet. In hoc ei manifeſtat̃ caritas

eius ad nos Roma.v.Apoſtol⁹ ɔmendat ſuaȝ caritatem in nobis
dicēs.Quoniā cum adhuc peccatores eēmus ſc̄m temp⁹ chriſt⁹ ꝓ
nobis mortuus eſt.Multomagis igitur nūc iuſtificati in ſanguine
ipſius ſalui erim⁹ ab ira per ipſum.¶Tercio oſtendit xp̄s dilectōez
ſuam homī in hoc ꝙ celeſte regnuȝ ei ɔtulit Eph.ij.De⁹ qui diues
eſt in miſericordia ſua ꝓpter nimiā caritatem ſuam qua dilexit nos
cum eſſemus mortui peccatis viuificauit nos xp̄s cui⁹ gracia ſu/
mus ſaluati ⁊ cum eo reſuſcitauit ⁊ conſidere fecit in celeſtibus Si
rex aliquis terrenus loquitur fauorabiliter ſeruo ſignum eſt mag/
ne dilectionis vt ergo xp̄us oſtenderet permaximā dilectionē quā
habuit ad hominē ei loquebatur in predicatione Hebre.i.Multifa
riam multiſq; modis olim loquens de⁹ patribus in prophetis no/
uiſſime diebus iſtis locutus eſt nobis in filio ſuo.Item dedit homi
ni dona in ſpiritus miſſione Pſal.Aſcendens in altum captiuā du/
xit captiuitatem dedit dona hominibus.Item dabit regnum cele/
ſte in remuneratione Apocalip.iij.Qui vicerit dabo ei ſedere me/
cum in throno meo ſicut ⁊ ego vici ⁊ ſedi in throno patris mei cuȝ
eo.Sic patet ſecundū pncipale.¶Tercio dicitur xp̄s frater noſter
propter vnius hereditatis amicabilem poſſeſſionem Pſal.Ecce q̄ȝ
bonum ⁊ iocūdum habitare fratres in vnuȝ id eſt in vna heredita
te.Si iocūdum eſt habitare fratres in vnum in hereditate terrena
quante iocunditatis erit nos cum fratre noſtro habitare in celeſti
hereditate.Si es filius dei per graciam es frater chriſti qui eſt fili/
us dei per naturam ⁊ poſſidebis celeſtem hereditatem cum chriſto
Romanorum viij.Ipſe ſpiritus reddit teſtimoniū noſtro ſpiritui ꝙ ſu
mus filij dei.ſi autem filij dei heredes.heredes quidem dei cohere/
des autem chriſti.¶Sed nota ꝙ hereditas celeſtis eſt quietiſſima
carens laboris anguſtia.ſufficientiſſima carens inuidia.delicioſiſ
ſima carens omni triſticia.Primo dico ꝙ eſt quietiſſima Eccleſia/
ſtici.xxij.In omnib⁹ requieȝ queſiui ⁊ in hereditate domini mora/
bor.quaſi diceret.In temporalibus requiem queſiui ⁊ non inueni.idō
i hereditate domini morabor vt ibi quieſcā Apoc.xiiij.Beati mor/
tui qui in domino moriuntur.amodo enim iam dicit ſpiritus vt re
quieſcant a laboribus ſuis.Multū deſideranda eſt illa hereditas in
qua ſempiterna eſt requies ſine omni labore.hic eſt continu⁹ labor
Job.i.Homo naſcitur ad laborē ſic̄ auis ad volandū.illic ſumma

requies. Pſalmiſta. Hec requies mea in ſeculum ſeculi hic habita/
bo quoniam elegi eam. Auguſtinus in primo confeſſionuz. Feciſti
nos domine ad te ⁊ inquietum eſt cor noſtrum donec requieſcat in
te. Ecce quid chriſtus frater tuus hodie fecit pro te. cepit laborare
vt te ad quietem eternam perduceret. Jdō in quieto tempore id eſt
noctis medio naſci voluit. Sapiencie. xviij. Cum quietum ſilenciū
tenerent omnia ⁊ nox in ſuo curſu medium iter haberz omnipotēs
ſermo tuus domine de celis a regalibus ſedibus venit. ¶ Secundo
hereditas celeſtis eſt ſufficientiſſima carens inuidia Jſaie. liiij. hec
eſt hereditas ſeruorum domini ⁊ iuſticia eorum apud me dicit do/
minus. omnes ſicientes venite ad aquas. per aquas que cōmunes
ſunt ⁊ ſufficiūt omnibus accipe celeſtia gaudia que omnibus ſuf/
ficiunt. de quibꝰ aquis dicitur Jſaie duodecimo. Haurietis aquas
in gaudio de fontibus ſaluatoris ⁊ dicetis in illa die confitemi do/
mino ⁊ inuocate nomen eius. O q̄ꝫ diſſimilis eſt hereditas terrena
celeſti hereditati. Frater cum fratre non poteſt diuidere heredita/
tez mundi terrenam. nec filia cum matre ſine fraude rixa ⁊ inuidia
Jdeo dicitur Jheremie nono. Vnuſquiſqꝫ a proximo ſuo ſe cuſto/
diat ⁊ in omni fratre ſuo non habeat fiduciam. quia omnis frater
ſupplantans ſupplantat ⁊ omnis amicus fraudulenť incedit ⁊ iſtō
maxime fit in diuiſione hereditatis terreſtris vbi multe fraudes cō/
mittuntur ⁊ rixe oriuntur. ⁊ hoc ideo. quia hereditas terrena om/
nibus ſufficit ⁊ poteſt deficere. Celeſtis autem hereditas ſufficientiſ
ſima eſt ⁊ nunq̄ꝫ deficiet Jdeo ibi eſt vera caritas ſumma pax ⁊ per
petua concordia Et ideo nato chriſto pax omnibus de celo nūcia
tur. Luce ſecundo. Jn terra pax hominibus bone volūtatis. ¶ Ter
cio hereditas celeſtis eſt delicioſiſſima carens omni triſticia Jhere
mie tercio. Tribuam tibi terram deſiderabilem hereditatem precla
ram. Que eſt hec terra deſideꝛabilis ⁊ preclara hereditas niſi illa ce
leſtis in qua plene ſunt delicie ⁊ nulla inuenitur triſticia. Jſaie. li.
Gaudium ⁊ leticia inuenitur in ea graciarum actio ⁊ vox laudis.
O quanta ſtulticia eſt in mundo Multi querunt terrenam heredi/
tatem que adquiritur cum labore. Poſſidetur cum timore. Amitti/
tur cum dolore Sed pauci querunt celeſtem que de facili adquiriť
ſecure poſſidetur ⁊ nunq̄ꝫ amittiť ideo ꝑfectum ibi gaudiū habeť.

In huius ſignum nato chriſto dictum eſt paſtoribus Luc.ij. Euā gelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo.gaudeamus ergo hodie quia chriſtus natus eſt qui nos ſuis doloribꝰ ad gaudia celeſtia perduxit quit ſit benedictus in ſecula. Amen.

Paruulus natus eſt nobis ⁊ filius datus eſt nobis.yſa.ix. In verbis premiſſis circa chriſti incarnationeꝫ tria deſcribuntur.Primum eſt icarnati humilitas. Secundum incarnationis veritas.Tercium eſt incarnationis vtilitas.Humilitas tangitur cum dicitur paruulus Veritas cum dicitur natus ē. Natus inquā ⁊ non inuentus vt Sabelliani finxerunt qui dixerūt beatam virginem puerum inueniſſe non pepiſſe Vtilitas cum addit ⁊ filius datus eſt nobis Filius inquā non ſeruus.datus nō conceſſus.nobis non demonibus.Nota ꝙ chriſtus hodie proponiť nobis in exemplum quātum ad tria que inueniuntur in paruulo q̄ ſunt humilitas.puritas.ſimplicitas.hec tria fuerūt in chriſto ⁊ debent eſſe in nobis ſi volumus venire ad regnum celoꝝ.¶Primo ſiquidem in nobis ſicut in paruulo debet eſſe humilitas Math.xviij. Quicūqꝫ humiliauerit ſe ſicut paruulus iſte hic maior eſt in regno celorum.chriſtus dixit verbum iſtud de paruulo quodam quē ſtatuerat in medio apoſtolorum .Et ego dico vobis verbum iſtud de paruulo chriſto qui hodie iacuit in preſepio Quicūqꝫ humiliauerit ſe ſicut paruulus iſte qui iacet in preſepio hic maior erit in regno celorum Mirabile dictum qui vult eſſe magnus in celo fiat paruꝰ in terra.Alioquin nunq̄ꝫ perueniet ad celum Math.xviij.Niſi cōuerſi fueritis ⁊ effi.ſicut puuli nō intrabitis in regnum celorum.Ecce q̄ꝫ neceſſaria eſt humilitas.per ſuꝑbiam celum perditur vt patet in lucifero ⁊ in primo homine.per humilitatem acquiritur vt patꝫ in chriſto ⁊ in beata virgine.Sed notandum ꝙ tria ſunt que inuitant nos ad humilitatem.primum eſt conditionis noſtre vilitas . ſecundum eſt xp̄i exemplaritas.Terciū eſt premij immēſitas.Primo inuitat nos ad humilitatem ↄditionis noſtre vilitas qꝛ de puluere ſumus.pſal.Humiliata eſt in puluere anima noſtra conglu.ē in terra ven.noſter.quaſi diceret.quia de puluere me recognoſco eſſe ideo humiliare me volo.Audi ſuperbe peccator licꝫ lucifer plus ſuperbiret quā tu non reprehenſibilior eſt tua ſuperbia quā lucife/

ri quantum ad hoc quia lucifer fuit in ſupremo loco id eſt in celo.
Tu in infimo id eſt in mundo Lucifer non fuit compoſitus ex terra
vel aliquo corruptibili ſicut tu. Lucifer penam ſuperborum nō au/
dierat ſicut tu Ideo tu ſtultior es ſuperbiendo q̃ lucifer Eccleſiaſtici
decimo. Quid ſuperbis cinis ⁊ terra. quaſi diceret. de terra es ⁊ in
terram gradieris vel ad terram reuerteris vnde ergo ſuperbis. ¶
Secundo inuitat nos ad humilitatem chriſti exemplaritas Mat.
vndecimo. Diſcite a me quia mitis ſum ⁊ humilis corde Diſcite in
quit quaſi diceret Multi ſciunt ſuperbire pauci humiliari. Ideo di/
ſcite a me inquit qui ſum magiſter ⁊ dominus. Si magiſter eſt hu/
milis multomagis diſcipuli. ſi dominus multomagis ſerui Johan
nis. xiij. Vos vocatis me magiſter ⁊ domine ⁊ bene dicitis ſum ete
nim. Si ergo ego laui veſtros pedes magiſter ⁊ dominus et vos d̄
betis alter alterius lauare pedes. Exemplū enim dedi vobis vt quē
admodum ego feci vobis ita ⁊ vos faciatis. Hanc humilitatē chri
ſtus hodie incepit docere ⁊ docuit plus q̃ triginta ānis ⁊ heu pau
ci poſſunt eam addiſcere. Diabolus docuit ſuperbiam per horam
breuem ⁊ ſtatim primi parentes didicerant eam. Contemne ſuper/
biam diaboli ⁊ addiſce humilitatem chriſti vt fias diſcipulus chri
ſti Audi lectionem quam hodie de humilitate chriſti legimus Lu.
ſecundo. Inuenietis īfantem pannis inuolutum ⁊ poſitum in pre/
ſepio Mira res Omnipotens ille qui facit linguas infancium diſer
tas qui homini dat loquelam hodie manet vt infans abſque loque
la. Quis vnq̃ audiuit talia. q̄s audiuit ſil'a. pānis inuoluit̃ vilib9
per quem celum ſyderibus. aer volatilibus. aqua natantibus. ter/
ra greſſibilibus decoratur. reclinatur in preſepio. vagit in ſtabulo.
qui angelos letificat in celo. Cantate ergo domino hodie canticuꝫ
nouum quia mirabilia fecit. yſaie nono. Vocabitur nomen ei9 ad
mirabilis. conſiliarius. deus fortis. pater futuri ſeculi. priceps pa
cis. ¶ Admirabilis fuit carnem de virgine aſſumendo. Iheremie
xxxi. ¶ Nouum faciet dominus ſuper terram femina circumdabit
virum. mirabile eſt quod deus ſit homo. virgo ſit mater. ¶ Conſi/
liarius fuit penitenciam ſuadendo. Math. tercio. Penitenciam agi
te appropinquabit enim regnum celorum Ve illis qui hoc vtile cō
ſilium deſpiciunt. Quibus dicet in die iudicij. Vocaui ⁊ renuiſtis.
extendi manum meam ⁊ non erat qui aſpiceret. deſpexiſtis omne

conſilium meum. Deus eciam fuit omnia creando. vnde Pſal.
Omnia quecunq̄ voluit dominus fecit in celo ⁊ in terra. Fortis
eciam fuit diabolum expugnando Luce. xi. Cum fortis armat⁹ cu
ſtodit atrium ſuum id eſt diabol⁹ mundū in pace ſunt que poſſidet
quia ante chriſti aduentum nullus diabolum perfecte poterat vin-
cere. ſi autem forcior illo ſuꝑuenerit ⁊ vicerit id eſt chriſtus diabolū
vniuerſa arma eius auferet in quibus confidebat id eſt poteſtatez
diaboli euacuabit. Fuit ⁊ eſt eciam pater futuri ſeculi ad celū in-
troducendo Hebreoꝝ. ix. Xp̄us aſſiſtens pontifex futurorūz bono
rum peramplius ⁊ perfectius tabernaculum non manufactum id
eſt non huiuſmodi creacionis. neqꝫ per ſanguinem hircorum aut
vitulorum. ſed per proprium ſanguinez ſemel introiuit in ſancta et̄
na redemptione inuenta. Princeps eciam pacis fuit hominem
deo reconciliando. Coloc̄. p̄. Complacuit per chriſtum reconcilia-
ri omnia in ipſo pacificans per ſanguinem crucis eius ſiue que in
terris ſiue que in celis ſunt. ¶ Tercio inuitat nos ad humilitatem
premij immenſitas Job viceſimoſecundo. Qui humiliatus fuerit
erit in gloria ⁊ qui īclinauerit oculos ſuos ipſe ſaluabitur. His ſci-
re cuiuſmodi gloriam habebunt humiles in die nouiſſimo. Audi
quod dicitur. p̄ma Petri. v. Humiliamini ſub potēti manu dei vt
vos exaltet in die viſitacionis id eſt iudicij. dicit gloſa interlinearis
O quanta erit tunc gloria humilibus quando ſtatuentur a dexte-
ris cum angelis. Et quanta confuſio tunc erit ſuperbis quando ip
ſi ſtatuentur a ſiniſtris cum demonib⁹ Sapiencie quinto. Stabūt
iuſti in magna conſtancia aduerſus eos qui ſe anguſtiauerunt ⁊ q̄
abſtulerunt labores eorum videntes turbabuntur timore horribili
Item habebunt gloriam in celo. quia pro tranſitoria humiliaciōe
eternaliter exaltabuntur Luce. xiiij. Amice aſcende ſuperius ⁊ erit
tibi gloria corā ſimul deſcūbētib⁹. q2 om̄is qui ſe exaltat hūiliabit
⁊ qui ſe humi. exal. Sic ptz primū principale ¶ Secundo in nobis
tanq̄ in paruulo debꝫ eſſe puritas vt pc̄tā caueamus. p̄. Coꝝ. xiiij
Nolite pueri effici ſenſib⁹ ſed malicia ꝑuuli eſtote Glō. vt ꝑ innocē
ciā ſitis remoti a malicia vt ſunt paruuli Talis fuit iſte ꝑuulus q̄
hodie iacuit in preſepio. prima Petri ſecundo. Qui peccatum nō
fecit nec eſt inuentus dolus in ore eius Habe ergo puritatē vt ſis ſi
milis huic paruulo ſcꝫ vt careas pc̄cis ⁊ ſi nō venialib⁹ tam̄ morta

libus que inficiunt animā Sed nota ꝙ debes habere triplicē puri
tatem. ſcʒ cordis oraciōi iſiſtendo. oris honeſta verba proferendo.
operis virtuoſa opera perficiendo. ¶ Primo debes habere purita/
tem cordis. i. Thi. ij. Sectare iuſticiam fidem caritatem pacem cū
his qui inuocant dominū puro corde Ille dominū puro corde iuo
cat qui deuote orat cuiꝰ animā pctm̄ non coinquinat tales deꝰ ex/
audit Pſal. Iniq̄tatem ſi aſpexi in corde meo nō exaudiet ꝓpterea
exaudiuit dominꝰ ⁊ intendit voci deprecationis mee. ſupple q² cor
purum habui. ¶ Secūdo debes habere puritatē oris honeſta ỽba
proferendo. Prouerb. xv. Abominatio domi cogitationes male ⁊
purus ſermo pulcherrimꝰ firmabitur ab eo. vis habere puritatem
in ore cuſtodi os tuum ne aliquod verbum loquaris de quo poſ/
ſit ↄſciencia tua inquinari deus offendi ⁊ ꝓximꝰ ſcandalizari ꝓro
uerb. xiij. Qui cuſtodit os ſuū cuſtodit animā ſuā Ecce xp̄s dedit
tibi exemplū vt os tuum cuſtodias. primo nihil loquebat̄ more ali
orum infantium. poſtq̄ʒ vero loqui incepit nūquā ocioſum verbuʒ
protulit. pſal. Folium eius non defluet. id eſt verbum eius inutile n̄
erit. ve tibi loquax ſcurra qui os tuum polluis per turpia verba ſi/
milis es porco qui ſemper vult habere os in luto Sed tu lutū cor/
porale non libenter acciperes in os tuum ne os tuum pollueretur.
⁊ verba turpia quibus anima inquinatur quotidie ponis in os.
Pſal. Dilexiſti omnia verba precipitationis lingua doloſa ꝓpterea
deus deſtruet te in finem. ¶ Tercio debes habere puritatem operis
virtuoſa opera perficiendo pſal. Retribuet mihi dominꝰ ſcd̄m iuſti
ciam meā ⁊ ſcd̄m puritatem meā m. id eſt operum meorum retri/
buet mihi. O homo conſidera hunc ꝓuulum quā pura fuerunt eiꝰ
opera. Nec mirum quia pure ad dei gloriam fecit Joh. viij. Ego ho
norifico patrem meum ⁊ vos inhonoraſtis me ego gloriam meaʒ
non quero. propter hoc nato puero hodie angeli cantauerunt. glo
ria in excelſis deo. non dixerunt. Gloria nato puero quia hic puer
quod in humanitate aſſumpta fecit totuʒ ad gloriā dei retulit dās
tibi exemplū vt ita facias. i. Cor. x. Siue manducatis ſiue bibitis
ſiue aliquid aliud faciatis omnia in gloriā dei facite Sʒ heu quidā
de bonis operibus que faciunt ſemper querunt propriam gloriam.
ſi ieiunant. ſi orant. ſi dant elemoſinam ſi frequentāt eccleſiam ſem/
per deſiderant videri ⁊ laudari ab hominibus Math. v. Attendite

ne iuſticiam veſtram faciatis corã hominibus vt videamini ab eis:
alioquin mercedem non habebitis apud patrem qui in celis eſt.
ſic patet ſecundum principale. ¶ Tercio in nobis ſicut in paruulo
debet eſſe ſimplicitas Mathei. xi. Abſcondiſti hoc ſcilicȝ ſecreta fidei
a ſapientibus ⁊ prudentibus ſcilicȝ philoſophis ⁊ reuelaſti ea par/
uulis ſcilicȝ ſimplicibus apoſtolis. ¶ Nota ꝙ ſimplices debemus eſ
ſe quãtum ad tria ſcȝ vt deo deuote ſeruiamus. vt nullum decipia/
mus. ⁊ vt illatam iniuriam pacienter ſuſtineamꝰ. Primo debemꝰ
eſſe ſimplices vt deo deuote ſeruiamus Sapiencie p̃mo Sentite de
domino in bonitate ⁊ in ſimplicitate cordis querite illum Talẽ ſim
plicitatem habuit Job. de quo dicitur Job p̃mo. Erat vir ille ſim/
plex ⁊ rectus ac timẽs deum ⁊ recedens a malo. Hanc ſimplicita/
tem chriſtus habuit qui deuoto corde ſeruiuit deo. Nunc orando.
nunc predicando. nunc ieiunando. ⁊ ſimilia faciendo. Hanc ſimpli
citatem mundus deteſtatur. ideo ſeculares derident r̄ligioſos Job
duodecimo. Deridetur iuſti ſimplicitas. lampas contempta apud
cogitaciones diuitum parata ad tempus ſtatutũ. Derideant mali
bonos quãtum velint vſqȝ ad tempus ſtatutum. id eſt in diem no/
uiſſimum. Quia tũc habebit finem deriſio eorum. quando illud di
cetur Sapiencie quito. Hi ſunt quos aliquando habuimus in deri
ſum ⁊ in ſimilitudinem improperij nos inſenſati vitam illorum eſti
mabamus inſaniam ⁊ finem illorum ſine honore. ecce quomodo ꝯ
putati ſunt inter filios dei ⁊ inter electos ſors illorum eſt. ¶ Secun
do debemus eſſe ſimplices nullum decipiẽdo. Math. decimo. Eſto/
te prudentes ſicut ſerpentes ⁊ ſimplices ſicut columbe. Prudentes
vt non decipiamini. Simplices vt nullum decipiatis. Talis fuit ꝑ/
uulus chriſtus qui nunquã aliquem decepit. p̃. Petri ſecundo. qui
peccatum non fecit nec eſt inuentus dolus in ore eius. Tales ſim
plices deo placent. Prouerbiorum tercio. Abominacio deo eſt om
nis illuſor ⁊ cum ſimplicibus ſermocinacio eius. Quo cõtra frau
dulenti deo diſplicent ⁊c̃. Jheremie nono. Jn ore ſuo pacem cum
amico loquitur ⁊ occulte ponit ei inſidias. nunquid ſuper his non
viſitabo dicit dominus ⁊ in gentem huiuſcemodi non vlciſcetur a/
nima mea Talis fuit Joab de quo dicitur ſecũdi Regum viceſimo
vbi legitur ꝙ Dixit Joab ad Amaſam. Salue mi frater ⁊ tenuit

manu dextera mentū amaſe ⁊ ſiniſtra ꝑcuſſit eum in latere ⁊ effu/
dit inteſtina eius in terram ⁊ mortuus eſt. ¶ Tercio debemus eſſe
ſimplices vt iniuriā illatam pacienter ſuſtineamus Prouer. xi. For/
titudo ſimplicis via dn̄i ⁊ pauor his qui operantur malū. quaſi di/
ceret. ſimplices ſunt fortes in tolerando aduerſa ꝑ amore dn̄i ⁊ hi
ambulant viam dn̄i. Sed pauor erit hijs qui inferunt eis malum.
Hanc ſimplicitatē habuit xp̄us paruulus qui in omni paſſione ſua
nunq̄ verbum impaciēcie protulit. i. Pet. ij. Qui cum malediceret
non maledicebat cum pateretur non ɔminabatur tradebat autem
iudicanti ſe iniuſte ideo ɔparatur agno. yſa. liij. Sicut ouis ad oc/
ciſionē ducetur ⁊ quaſi agnus coram tōdēte ſe ommuteſcet ⁊ non
aperiet os ſuum. huius exemplo ſis ⁊ tu paciēs vt eternā mercedē
conſequaris Hebre. x. Nolite amittere ɔfidenciā veſtram que mag
nam habet remuneracionē. paciēcia eni vobis neceſſaria eſt vt vo/
luntatem dei facientes ſcilꝫ aduerſa pacienter tolerando. reportan/
tes promiſſionem id eſt ꝓmiſſam hereditatem quam nobis conce
dat chriſtus. Amen.

De ſancto ſtephano.

Poſitis genibus clamauit voce magna dicens ne ſtatuas il
lis hoc peccatum quia neſciunt quid faciunt Actuū. vij.
In verbis iſtis beatus ſtephanus ɔmendatur a tribus ſcꝫ
ab humilitate quā habuit quantum ad ſeipſum. a deuotōne quam
habuit ad deum. ⁊ a dilectione quam habuit ad proximū. Humili/
tas diſponit ad deuotionem ⁊ deuotio auget dilectionem. humili/
tas oſtenditur quia genua poſuit. deuotō quia clamauit. dilectō q̄r
pro inimicis orauit. Primum tangitur ibi. poſitis genibus. Secū/
dum ibi. clamauit voce magna. Tercium ibi. ne ſtatuas illis h̄ pec
catum. gracia huius legitur beatus ſtephanus oraſſe pro inimicis
ſuis ſicut chriſtus. ¶ Nota ꝙ paſſio beati ſtephani aſſimilatur paſ/
ſioni chriſti in ſex. ſcilicꝫ quia adiudicatus eſt in eadēꝫ ciuitate vbi
chriſtus adiudicatus fuit. paſſus ab eodem populo extra portam
pro veritate. ſpiritum ſuum domino cōmendauit pro inimicis ora
uit. propter primum fuit paſſio eius iniurioſa. propter ſecundū do/
loroſa. ꝓpter terciū ignominioſa. propter q̄rtū fructuoſa. propter
quintum gracioſa. propter ſextum alijs virtuoſa. ¶ Primo aſſimi/
latur in hoc quod in eadem ciuitate fuit iudicatus vbi chriſtꝰ. ſcꝫ

iheruſalē ibi enim chriſtus iudicatus eſt Luce decimooctauo. Ec
ce aſcendimus iheroſolimam et conſummabuntur omnia que di/
cta ſunt per prophetas de filio hominis. Ibidem eciam beatus ſte/
phanus iudicatus eſt. Dicitur enim Actuum ſexto. Cum creſceret
verbum domini ⁊ multiplicaretur numerus diſcipulorum in iheru
ſalem Stephanus predicans ⁊ prodigia faciens ductus eſt ad con
ſilium iudeorum ⁊ producti ſunt falſi teſtes contra eum ⁊ ſic condē
nauerunt eum In hoc fuit paſſio ſua iniurioſa . Magna enim fie/
bat ei iniuria quod in ciuitate illa que denominatur a pace. quia
iheruſalem interpretatur viſio pacis Ipſe qui erat innocens pacē
inuenire non potuit. yſaie primo. Quomodo facta eſt meretrix ciui
tas fidelis. plena iudicijs. iuſticia habitauit in ea. nunc autem ho/
micide. Ideo chriſtus incuſans eam Mathei viceſimotercio dixit.
Iheruſalem iheruſalem que occidis prophetas ⁊ lapidas eos qui
ad te miſſi ſunt quociens volui cōgregare filios tuos quemadmo/
dum gallina congregat pullos ſuos ſub alas ⁊ noluiſti. De codē
redarguit habitatores ciuitatis huius beatus Stephanus Actuū
ſeptimo. Dura ceruice ⁊ incircumciſi cordibus ⁊ auribus ſemper
vos ſpirituiſancto reſtitiſtis ſicut patres veſtri. ita ⁊ vos. quem pro
phetarum non ſunt perſecuti patres veſtri ⁊ occiderunt eos qui p̄
nunciabant de aduentu iuſti cuius vos nunc proditores eſtis ⁊ ho
micide fuiſtis. Hic perpende magnam conſtanciam beati Stepha
ni per quam mortem non timuit nec ciuitatem in qua ſanctis mul/
ta irrogabatur iniuria nec declinauit. prophete fuerunt in ea occi/
ſi. chriſtus crucifixus. apoſtoli incarcerati ⁊ flagellati. Et adhuc i
ea beatus Stephanus manſit. in ea mori paratus pro chriſto ſicut
chriſtus mortuus fuerat pro ipſo . Certe ita conſtās fuit quod nec
minis nec tormentis a fide auelli potuit . Conſtancia enim ipſum
ita intrinſecus armauerat qd̄ nullis tormentis ſuperari poterat.
Unde dicit Auguſtin⁹ de ipſo Haud vilibus armis potuit premu
niri. qui a multis non potuit ſuperari Inuicte nanque vicit ⁊ vigu
it in eo inſignis virtus que nec fremencium ſeuiciam formidauit.
nec lapidancium ictibus deuictus ſuccubuit propter quod poterat
dicere illud ſecunda Thimothei tercio. Bonum certamen certaui

curſum cõſummaui.fidem ſeruaui.de reliquo repoſita eſt mihi co/
rona iuſticie quam reddet mihi dñs in il.di.iuſtus iudex.¶ Secun/
do aſſimilať in hoc ꝙ ab eodẽ populo paſſus erat q̊ xp̄s Math.xi.
Ecce aſcẽdimꝰ iheroſolimã ⁊ filiꝰ hois tradeť ꝑncipibꝰ ſacerdotũ
⁊ ſeni.⁊ ſcribis ⁊ ꝯdemnabũt eũ morte.ab eodẽ populo condẽna/
tus eſt btũs ſtephanus Actu.vi.Cõmoueřt plebẽ ⁊ ſeniores ⁊ ſcri/
bas et cõcurrentes rapuerũt ſtephanũ ⁊ adduxerũt in ꝯcilium In
hoc fuit paſſio ſtephani doloroſa.qꝛ populꝰ ille crudeliſſimus fuit.
Treñ.iiij.Filia populi mei crudelis q̃ſi ſtrucio in deſerto Uere qua
ſi ſtrucio fuit populꝰ iudeorũ in eo ꝙ de ſe natos apoſtolos ⁊ mar
tires fouere neglexerũt imo quod plus eſt crudeliter impugnaueřt
Job.xxxix.dicit̃ ꝺ ſtruciõe Induratur ad filios ſuos quaſi nõ ſint
ſui.Crudelitatẽ populi huiꝰ cõtra xp̄m qui fuit vt agnus mãſueti/
ſimus.attẽde ⁊ audi quid dicat de eis illud.pſ̃. Diſſipati ſunt per
maliciã ſupple nec cõpuncti temptauerũt me ſubſamnaueřt ſbſam
nacione frẽduerunt ſuꝑ me dentibus ſuis. O q̃ꝫ crudeliter tempta/
uerunt eum velauerũt faciem eius ⁊ dedeřt ei alapas dicẽtes Pro
phetiza nobis chriſte quis eſt qui te ꝑcuſſit Luc̃.xij. Tunc ſubſam
nauerunt ⁊ clamauerunt.Alios ſaluos fecit ſi rex iſrahel eſt deſcẽ/
dat nunc de cruce ⁊ credimus ei confidit in deum liberet eum nũc
ſi vult Math.xxvi.tunc frenduerunt dentibꝰ quãdo ipſo pendente
in cruce ꝓtereuntes blaſphemabant eũ mouentes capita ſua ⁊ di
centes. Uach qui deſtruit templũ domini ⁊ in triduo illud reedifi/
cat.Conſidera eciã huius populi crudelitatẽ cõtra ſtephanũ q̊ cũ
bona multa dixiſſet iudeis ꝯtempſerunt audire.vnde ſcriptum eſt.
Actuũ.viij.Audientes hoc diſſecabãtur cordibus ſuis ⁊ ſtridebãt
dentibus in eum Sed quid fecit beatus ſtephanus ſequitur .Cum
eſſꝫ ſtephanus plenus.ſpiritu ſcꝫ.intẽdens i celum vidit gloriã dei
Ecce non reſpexit blaſphematores vt eis malediceret . ſed reſpexit
celum conſiderans premium vt improꝑia pacienter ſuſtineret.Fac
et tu ſimiliter.Si aliquis turbat te ſine cauſa ſuſtine pacienter ⁊ ha
bebis mercedem Romanos.viij.Non ſunt condigne paſſiones hu
ius tempꝛis ad futu.gloriam que reue.in nobis.Auguſtinus. Qui
tolerauit mala ꝓpter xp̄ꝫ debet habere gloriã cum chriſto. ¶ Ter/
cio aſſimilatur chriſto in hoc ꝙ extra portam paſſus eſt ſicut xp̄s
Hebreoꝝ.xiij.Jheſus vt ſanctificaret per ſuũ ſanguinem populũ

extra poꝛtam paſſus eſt.exeamus ergo aꝺ eum extra caſtra impꝛo
perium eius poꝛtantes. O ſi velles exire extra caſtra vanitatem hu
ius ſeculi contemnenꝺo et ꝺe ſalute anime tue cogitare paſſionem
chriſti aꝺ memoꝛiam reuocanꝺo. Tunc intelligeres impꝛoperium
quoꝺ chꝛiſtus pꝛo te ſuſtinuit. Ipſe enim inſtar furis ꝺuctus eſt ex/
tra ciuitatem aꝺ moꝛtem et cum maioꝛi impꝛoperio quā fur.quia
patibulum in quo ſuſpenꝺēꝺus erat in pꝛoprio ꝺoꝛſo ipſe poꝛtauit.
Sic ergo chꝛiſtus extra poꝛtam paſſus eſt et ſimiliter beatus Ste/
phanus Actuum ſeptimo. Exclamantes voce magna obturauerūt
aures ſuas ⁊ impetū fecerūt vnanimiter in eū ⁊ eicientes eū extra ciui
tatem lapiꝺabāt. In hoc fuit paſſio beati Stephani ignominioſa
viꝺe quot ignominias ſuſtinuit. Exclamauerunt enim contra eū
tanquam eſſet malefactoꝛ. Obturauerunt aures ſuas ne eum auꝺi/
rent ac ſi eſſet ſtultus. Impetum fecerunt vnanimiter in eum ac ſi
eſſet aꝺeo flagicioſus qꝺ̄ nullus poſſet ei compati. Eiecerunt eum
extra ciuitatem ac ſi eſſet fur et latro. Lapiꝺabant eū ac ſi blaſphe/
miam ꝺeo intuliſſet. Hanc ignominiam beatus Stephanus paci/
enter ſuſtinuit.quia chꝛiſtum pꝛo cuius amoꝛe lapiꝺatus eſt viꝺit
Actuum ſeptimo. Ecce viꝺeo celos apertos ⁊ filium hominis ſtan
tem a ꝺexteris virtutis ꝺei.quaſi ꝺiceret Iꝺeo omnia pacienter ſu/
ſtineo quia chꝛiſtum qui pꝛo me multa ſuſtinuit ⁊ qui magnā mer
ceꝺem ꝺabit mihi viꝺeo Hebꝛeoꝝ ꝺuoꝺecimo Per pacienciam cur
ramus aꝺ pꝛopoſitum nobis certamen aſpicientes in auctoꝛē fiꝺei
⁊ aꝺ conſummatoꝛem iheſum qui pꝛopoſito ſibi gau.ſuſtinuit cru
cē confuſione contempta atq̄ in ꝺextera ſeꝺis ꝺi ſeꝺet. Quar/
to aſſimilatur in hoc qꝺ̄ pꝛo veritate paſſus eſt ſicut chꝛiſtus. De
quo chꝛiſto ꝺicitur Luce viceſimoſecunꝺo. Ait pilatus aꝺ princi/
pes ſacerꝺotum ⁊ turbas nichil inuenio cauſe in hoc homine. At
illi inualeſcebant ꝺicentes. Commouit populum ꝺocens per vni/
uerſam iuꝺeam incipiens a galilea vſq̄ huc. Ecce qualiter paſſus
eſt quia veritatem ꝺocuit Similiter beatus Stephanus qui iuꝺeis
veritatē ꝺixit q: chꝛiſtum confeſſus fuit. iꝺeo lapiꝺatus ē vt ꝺicit
Et lapiꝺabant Stephanum inuocantem ⁊ ꝺicentem Domine ihe/
ſu ſuſcipe ſpiritum meum.poſitis autem genibꝰ clamauit voce ma
gna ꝺicens.ꝺomine ne ſtatuas illis hoc peccatū quia neſciunt ⁊c.

Actu.vij.Et in h fuit paſſio ſua ſibi fructuoſa.Mat.v.Beati q̄ pſecu
tionē paciūtur ꝓpter iuſticiā quoniā ipſorum eſt regnū celoꝝ.ꝓpt
iuſticiā inquit ſicut martires paſſi ſunt.nō ꝓpter culpā ſicut fures
paciētur ⁊ heretici.Aug⁹.Martirē non facit pena ſ; cā.ſi pena mar
tirē faceret.tunc fures et latrones eēnt martires q̄ magnas penas
ſuſtinent ⁊ certe nō ꝓ iuſticia ſ; ꝓ nequicia.Jdeo dicit Ps.Mors
pctōrum peſſima.mala qꝛ ignominioſa.peior quia doloſa.peſſima
quia dānoſa.Non enī ſolū animā accipit ſ; eciā a deo ſeparat ⁊ in
infernū p̄cipitat.Jgitur nō dicant fures nec latrones pniam mag
nam ſuſtinem⁹ mercedē magnā habebim⁹.qꝛ nō paciuntur ꝓpter
iuſticiā ſ; propter eoꝝ nequiciā.ideo penitēciam eoꝝ tpalem ſubſe
quit̄ eterna pena.ps.Da illis ſcđm opa eoꝝ ⁊ ſm adinuentiones
ipſoꝝ ⁊ ſm opa manuū eorum tribue illis redde retribucionē eoꝝ
ipſis.Nō enim deſperēt.quia ſi habuerint verā cōtricionē eciā ſub
patibulo inueniēt graciā ⁊ miſericordiā a deo.Jnde exemplū ha
bem⁹ in latrone pmo cui dictū eſt Amē dico tibi hodie mecū eris
in padiſo.Luc.xxvij.Sed certe taliter nō fuit paſſus beatus Ste
phanus imo ꝓ veritate.ideo mors illa fuit p̄cioſa.ps.Precioſa in
ↄſpectu dn̄i mors ſanctoꝝ eius.precioſum dicit̄ illud cū quo mag
na res emit̄.mors ergo martirū eſt precioſa.qꝛ cum ea eteni emerit
vitā eternam.Jdeo dicit apls Phil.i.Michi viuere xp̄us eſt ⁊ mori
lucrū.¶Quinto aſſilatur in hoc ꝙ moriturus ſpm̄ ſuum deo ↄmē
dauit.hoc fecit ⁊ xp̄s Luc.xxiij.clamās voce magna ih̄s ait.Pat
in manus tu.cōmen.ſpiri.meū.hoc fecit eciā beatus Stephanus
Actu.vij.Lapidabāt ſtephanū inuocantē ⁊ dicentem.domine ih̄u
accipe ſpiritū meū.in hoc fuit paſſio ſua gracioſa.qꝛ ſpreuit carnē
⁊ ſollicitus erat de ſpiritu.Ecce xp̄s moriturus ſpm̄ ſuum dō com
mēdauit.ſimilit̄ ⁊ beatus ſtephan⁹.fac ⁊ tu ſimilit̄ ⁊ ↄmenda ſpm̄
tuū.Si eſſes exiturus de terra vel de domo tua multū ↄmendares
res tuas ſollicite amicis tuis Quare ergo ex quo exitur⁹ es de mū
do negligis animā tuam recōmendare deo.vidiſti interdū homiē
in egritudine poſitum q̄ȝ ſollicitus ſit vt res ↄmendet amicis.diſtri
buit poſſeſſiones.debita ↄſcribi facit.corp⁹ commēdat terre.Jn q̄
parte cimiterij corpus qđ a vermib⁹ edetur locandū ſit eligit ⁊ ai
mā ſuam q̄ immortalis eſt deo recōmendare negligit Cōſulo ergo
tibi vt nō ſolum in infirmitate ſ; ⁊ eciā in ſanitate maxime in ſero

cum ponis te ad dormiendū dicas deuote cum ꝓpheta In manus
tu. cōmendo ſpiri. me. rede. me do. deus veritatis. Tunc ſecure dor
mias qꝛ domin⁹ cuſtodiat te ab omni malo cuſtodiat animā tuaꝫ
domin⁹. Ipſe enī poteſt te cuſtodire. qꝛ ipſe oīpotēs. ſcit qꝛ ſapiens.
quia vult. quia optimus. ¶ Sexto aſſimilaᷣ in hoc qꝛ pro inimicis
orauit. hoc eciā fecit xp̄s Luc. xxiij. pr̄ dimitte illis qꝛ neſciūt q̄d fa
ciūt. pōdera verba ⁊ inueies ꝙ ex corde orauit ꝓ inimicis. pr̄ inq̄t
ideo patrē vocat qꝛ exaudiri deſiderat paᷣ enim libenter exaudit fi/
lium et ne pater oracionē filij repellat ⁊ dicat libenᷣ exaudirem te.
qꝛ filius meus es. ȝ tam graue eſt pcc̄m populi ꝓ quo tu petis ꝙ ex/
audire nō poſſum id̄o ꝯſequēter excuſat eos dicens qꝛ neſciunt q̄d
faciunt. q̄ſi dicerꝫ. Noli attendere coꝝ maliciā reſpice ignoranciaꝫ
⁊ fac cum eis miſericordiā. Eodē modo beatus ſtephan⁹ orauit ꝓ
ſuis inimicis Actu. vij. poſitis autē geni. clama. vo. magna dicens
Domine ne ſtatuas illis h̄ pcc̄m qꝛ neſciunt q̄d faciūt ⁊ vide amo/
rem mirabilē. qꝛ orād̄o pro ſe ſtetit orando pro ſuis lapidatorib⁹ ge
nua flexit quaſi orationē quā ꝓ ipſis faciebat tā illā q̄ȝ pro ſe fun/
debat cuperꝫ exaudiri. poſuit genua ſe humiliād̄o. clamauit deuo/
tionē inſinuād̄o vt citius exaudiretur orād̄o. attēde o inuide ſi ali/
quis loquiᷣ tibi vnū malum verbū tātaꝫ ꝯcipis inuidiā ꝙ ſi poſſes
libenter eum occideres. libenᷣ in infernum demergeres. maledicis
detrahis. inſidiaris. ꝑſeq̄ris. noces quantū potes. hoc xp̄s non do
cuit qꝛ orando ꝓ ꝑſecutoribus ⁊ crucifixorib⁹. nec beat⁹ ſtephan⁹
qui orando ꝓ lapidatorib⁹ Et in hoc fuit paſſio beati ſtephani alijs
virtuoſa. nam ꝑ virtutē oraciōis eius bt̄us paul⁹ ꝯuerſus eſt q̄ la/
pidācium veſtimenta cuſtodiuit ⁊ cōſenciens fuit neci eius. Aug⁹.
Ecce nunc paulus cū ſtephano letatur cuꝫ ſtephano xp̄i caritate ꝑ
fruitur. cum ſtephano regnat. cū ſtephano exultat. Quo enī preceſ/
ſit ſtephan⁹ lapidatus. paulus illuc ſecut⁹ eſt trucidat⁹ adiut⁹ ora/
cionibus ſtephani. Quā vero beata vita fratres in qua paul⁹ nō de
occiſiōe ſtephani ꝯfundiᷣ. ȝ ſtephanus de cōſorcio pauli gloriatur
qꝛ caritas chriſti in vtroq̄ȝ locatur ad quam vitam nos perducat
idem xp̄s dominus noſter. Amen.

Sermonem de ſancto Johanne euangeliſta ⁊ de Inno
centibus require in de ſanctis.

Jnfra octauaꝫ ſermo.

QUanto tempe heres puulus eſt nihil differt a ſeruo cū ſit
domin⁹ omniū Gal.iiij. Exquo ſumus adhuc conſtituti
infra octa.natitatis xp̄i qui hoc tempe erat puulus in cor
pore aſſumpto.conueniēter verbum ꝓpoſituꝫ exponitur de chriſto
qui licet domin⁹ omniū cum eſſꝫ in natura diuinitatis.formaꝫ ta
men ſerui voluit aſſumere ꝓpter noſtram ſalutē. Scd̄m hoc in ver
bo ꝓpoſito duo tāgūtur.primuꝫ ē xp̄i admirabilis humilitas quā
oſtēdit in natura humana.ſecundū eſt venerabilis dignitas quam
habuit in natura diuia.primū ibi.quanto tempe heres puulus eſt
nihil differt a ſeruo.ſecundū ibi cum ſit domin⁹ omniuꝫ. ¶ Nota ꝙ
chriſtus compatur ſeruo ꝓpter quatuor racōes. Primo qꝛ inſtar
ſerui in cōtinuis laboribꝰ fuit. Secundo ꝓpter pauptatem quā ſu
ſtinuit Tercio qꝛ humilia opera fecit. Quarto qꝛ diligēter obediuit
¶ Primo dico ꝙ xp̄s compatur ſeruo qꝛ in ꝯtinuis laboribus fuit
yſa.liij. Pro eo ꝙ laborauit anima ei⁹ videbit ⁊ ſaciabitur in ſcien
cia ſua iuſtificabit ipſe ſeruus meus multos ⁊ iniquitates coruꝫ ip
ſe portabit. Ecce ꝙ̄ multum laborauit qui iniquitates multoꝝ imo
tocius mundi portauit ⁊ in hoc pro peccato toci⁹ mundi penā ſuſti
nuit. O homo cogita qualiter xp̄s ꝑ te laborauit iacēdo.qꝛ iacuit
in duro preſepio in feno ⁊ iace tu interdum dure ꝑ eius amore Ja
ce interdum ſup ſtramia.depone molliciē lecti vt grates ei referas
Cogita eciā qualit̄ laborauēit in diſcurrēdo ita ꝙ eciā fatigat⁹ fu
it ex itinere Joh.iiij. Et tu labora vt in eūdo ad ſermōes ad eccīaꝫ
Cogita qualit̄ laborauēit in vigilando qꝛ ſepe erat pnoctans i ora
cione. Et ſurge tu interdum vt ei⁹ impetres grām vt poſſis dicē cū
propheta Media nocte ſurgebam ad ꝯfitendū tibi. Cogita qualiter
laborauerit in ſuſtinendis doloribꝰ.vnde poterat dicere illd̄ Jhere.
xlv. Ve mihi miſero qꝛ addidit mihi domin⁹ dolorē dolori meo.qꝛ
tam interi⁹ ꝙ̄ exterius dolores ſuſtinuit.vnde ſequitur Laboraui i
gemitu meo ⁊ requiē non inueni Labora tu eciā aliquid pro xp̄o ſu
ſtinendo.afflige corp⁹ tuuꝫ carnem flagellādo.ꝑ pc̄cis plorando.
ieiunādo. Cert⁹ ſum ſi dolorē xp̄i ad mentē reuoces facile ē tibi oīa
ſuſtinere.hoc fecit Paul⁹ qui multa ꝑ xp̄o ſuſtinuit.vnde ipſe dicit
Gal.vi. Mihi autē abſit gloriari niſi in cru.do.no.ihu xp̄i.i.in paſ
ſionibꝰ Et infra Ego ſtigmata dn̄i ihu.i.penas quibus aſſimilor

Nota

dn̄o in corpore meo porto Sic ergo ꝯpatur ſeruo quia in cōtinuis
laboribus pſal. Pauper ſum ego ⁊ i laborib⁹ a iuuētute mea Bern
hard⁹ Memor ero ſēp infantilium illarum neceſſitatū.i.laborū q̄s
xp̄s habuit in infancia deinde labor̄ quos pertulit in predicando.
fatigationū in diſcurrēdo.vigiliarum in orando.temptationū in ie
iunādo.lacrimarū in cōpaciendo.inſidiarū in colloquēdo.iudicio
rum.ſputor̄.collaforuz.ſubſannācium.exprobrācium.clamoruz
horꝝq3 ſimiliuz. Ecce q̄liter xp̄s ꝓ te laborauit labora et̄ tu ꝓ chri
ſto.ipſe ꝓ te ſuſtinuit paſſiones.ſuſtineas ⁊ tu ꝓ eo.ſi vis eſſe parti
ceps ſui regni oportz vt ſuſtineas eciam penas ſicut chriſtus ſuſti/
nuit.ij.Cor.i. Sicut ſocij paſſionū eſtis ſic eritis ⁊ conſolationis.
¶ Secundo compatur ſeruo quia pauꝑtatem ſuſtinuit pſal. Incli/
na domine aurem tuam ⁊ exaudi me quoniā inops ⁊ pauper ſum
ego. Cuſtodi animā meam quoniā ſanctus ſum ſaluum fac ſeruuz
tuum deus meus ſperantem in te Quis poteſt exprimere caritatem
chriſti ad hominē qui eſt domin⁹ angelor̄ factus eſt ſeruus homi/
num qui eſt ditiſſimus inter homines factus eſt pauper propter ho
mines. Cogita o homo quomō ipſe ſeruiuit tibi.ſeruias ⁊ tu ei vt te
diuitem faciat.factus eſt pauper.ij.Cor.viij. Scitis graciam dn̄i
noſtri iheſu chriſti quoniā ꝓpter nos egenus fact⁹ eſt cum eſſet di/
ues vt illius inopia diuites vos eſſetis Vis ſcire q̄ꝫ pauꝑ fuerit cō
ſidera q̄liter natus fuerit in ſtabulo recliat⁹ in preſepio cooptus vi
libus pānis. Conſidera vlteri⁹ q̄ꝫ pauper fuerit ꝓceſſu tempis pau
per inquā vt ſeruus imo pauperior q̄ꝫ ſeruus . Nullus enim ſeruus
adeo pauper eſt qui ſeruit pro determinato precio alicui domino.
quin habeat in domo domini ſui hoſpicium.quinecīā interduz poſ
ſit habere denarium.chriſtus vero adeo pauꝑ fuit ꝙ in domibus
illorum quibus ſeruiuit hoſpitium habere non potuit. Legitur eni
Math.xi.⁊ Math.xxi. Cum in die palmarum veniſſet iheroſolimā
intrauit in templum vbi multos ſanauit ⁊ tota die predicauit.cuz
autem eſſet hora veſperarum circumſpectis omnibus Glō.ſi quis
eum hoſpicio reciperet exijt in bethaniam cum duodecim Hic con
ſidera chriſti paupertatem ⁊ iudeorum peruerſitatem Cum mag/
no honore ipſum de mane receperant.quidam ſtrauerūt veſtimen
ta ſua in via.alij frondes de arboribus ſternebāt in via.alij clama/
bant oſanna benedictus qui venit in nomine domini Chriſtus ſer

uierat eis per totum diem predicauerat ⁊ infirmos ſanauerat ⁊ in
ſtante veſpere in tota ciuitate hoſpicium habere non poterat. Unde op
tebat eum ire in Bethaniã propter hoſpicium. Item adeo pauper
fuit ꝙ non potuit habere vnu̅ denarium Mathei decimoſeptimo.
Cum exigeretur tributum a chriſto nec haberet vnde ſolueret miſit
Petrum ad mare qui cepit piſcem in cuius ore inuenit staterem quẽ
fecit dari pro ſe ⁊ pro petro Ecce quã pauper quod non poterat ha
bere denarium niſi per miraculum. Uis vlterius ſcire quã pauper
vide qualiter pependerit in cruce nudus quod non poterat habere
aliquid ad quod caput ſuum concuſſum ⁊ debilitatum reclinaret.
Luce nono. Uulpes foueas habent ⁊ volucres celi nidos. Filius
autem hominis non habet vbi caput ſuum reclinet. Uide eciam ꝙ
adõ pauper fuit qui omnes aquas creauerat in extrema neceſſita
te ſua vnum hauſtum aque habere non potuit. Iudei enim dederũt
ei vinum cum felle mixtum quod cum guſtaſſet noluit bibere Mat.
viceſimoſeptimo. Sic ergo chriſtus comparatur ſeruo propter pau
pertatem. ¶ Tercio comparatur ſeruo quia humilia opera fecit Ip
ſe eĩ hũiliter miniſtrauit apoſtolis ſicut ſeruꝰ. Math. viceſimo Qui
cunqȝ voluerit inter vos primus eſſe erit veſter ſeruus. ſicut filiꝰ ho
minis non venit miniſtrari ſed miniſtrare. quaſi diceret quãuis ſim
dominus omnium ⁊ omnes debent mihi ſeruire ⁊ miniſtrare. tamẽ
ex quo indui formam ſerui vt ſeruus vobis miniſtraui Luce viceſimo
ſecundo. In medio veſtrum ſum ſicut qui miniſtrat. hic diſcant ſer
ui quomõ obedienter ſe erga dominos ſuos exhibeant cum domi
nꝰ dominãtiũ nõ abhorrerit diſcipulis miniſtrare ⁊ ſeruire Uis ſcire ꝙ
vilia opera iſte miniſter fecerit. Conſidera ⁊ mente pertracta illud
qualiter pedes diſcipulorum lauit. quod legitur Iohannis decimo
tercio. Surgit ih̄us a cena ⁊ poſuit veſtimẽta ſua ⁊ cũ accepiſſet linte
amen precinxit ſe deinde miſit aquam in peluim ⁊ cepit lauare pe
des diſcipulorum ⁊ extergere lintheo quo erat precinctus. Ponde
ra verba per ordinem ⁊ inuenies quod hic miniſtrauit vt ſeruus.

Surgit inquit a cena diſcipulis recumbentibus. Ipſe ſurrexit vt
oſtenderet ſe eſſe ſeruum. quia mos eſt quod ad menſam dominis
ſedentibus ſerui prius ſurgunt. Sequitur Et ponit veſtimenta ſua.
hoc fecit propterea vt paracior eſſet ad ſeruiendum Et cum accepiſ
ſet lintheum precinxit ſe deinde miſit aquam in peluim ⁊c.

ex hoc qđ dicitur ꝙ ipſe accepit lintheum intelligitur ꝙ null⁹ por/
rexerit ei ⁊ qđ ipſe ſolus miniſtrauit.ſequitur Cepit lauare pedes ⁊
venit ad ſymonē petrum dicit ei petrus.domine tu michi lauas pe
des ⁊ infra.nō lauabis michi pedes in eternum Ecce petrus obſtu/
puit ad tam humile obſequiū iheſu chriſti.merito obſtupuit vidēs
illum genua ſua coram ſe flectentem dorſum curuantez manus ad
lotionem pedum extendentem In cuius nomine om̄e genu flectat
celeſtium terreſtrium ⁊ infernorum.Sequitur Reſpondit iheſus.
Si non lauo te non habebis partem mecum.quaſi dicerẓ Tu recu
ſas humilitatem meā ſine qua ſaluari non potes. Si enim humili/
tas mea ex q̄ mō pedes lauo.ex qua i proximo paſſionez ſuſtinebo.
te a peccatis non mundauerit nō habebis partem mecuz in regno
celorum.hoc audiens petrus permiſit ſe lauari. conſidera o homo
in hoc opere chriſti ꝑmaximam humilitatez qua voluit lauare pe/
des diſcipulorū non ſolum electorum ſed eciam peruerſiſſimi iude
traditoris ſui.Conſidera eciā eiuſdem humilitatis vtilitatez que fu
it ⁊ remedium ⁊ exemplū.Remediū ſiquidē quia per eam peccatuz
tocius mundi quod ex ſuꝑbia primorū parentum ꝓceſſerat cura/
tum eſt.Exemplū vero quia in hoc datur nobis exempluz nos hu/
miliandi Joh.xiij.Exemplū dedi vobis vt queādmodum ego feci
vobis ita ⁊ vos faciatis .Sic ergo cōparatur ſeruo q꜠ humilitatis
oꝑa fecit.¶ Quarto cōparatur ſeruo quia diligenter obediuit Phi
lip.ij.Semetipſū exinaniuit.i.humiliauit formā ſerui accipiēs i ſili
tudinem hominū factus ⁊ habitu inuentus vt homo humiliauit ſe
metipſuz fact⁹ obediens vſqȝ ad mortē mortez autē crucis.Cōſide/
ra hic tria que fuerūt in xp̄i obediēcia.primuz eſt ꝙ fuit volūtaria
qđ eſt ꝯtra quoſdā qui ita voluntarie nō obediūt.ſecundū eſt ꝙ fu
it humilitati ꝯiūcta nunq̄ȝ erit vera obediēcia niſi humilitas fuēit
ſocia In hoc reprehēditur ſuꝑbia ſubditorū.terciū eſt ꝙ fuit ad ar
dua q꜠ ad mortē crucis hoc eſt ꝯtra quoſdaz qui bene obediunt in
his que ſunt leuia ad faciendum Si autē ad graue precipitur ſtatiz
ſe excuſant.O homo ſiue ſecularis ſiue religioſus ſis libenter obedi
ens prelatis tuis accipe exēpluz a chriſto qui patri ſuo vſqȝ ad mor
tem obediuit.Si es ſecularis obedias preſbiteris plebanis prepoſi/
tis ⁊ epiſcopis in hijs que ſunt ad ſalutem anime tue.Si precipiūt
tibi aliqđ feſtuẓ colē colas Item ſi precipiant tibi vt vites excom/

municatum vita illum. Si es religioſus obedies prelatis tuis in omnib9 que nō ſunt ɔtra animā tuā Audite tam ſecualres q̄z reli/gioſi qui ɔ dicat apl's ſhebre.vlt. Obedite prepoſitis vr̄is ⁊ prelatis ⁊ ſubiacete eis. ipſe eni puigilant q̄ſi racionē reddituri p animab9 veſtris. Uis ſcire q̄z mala ſit iobediencia ⁊ q̄z bona ſit obediēcia ɔſidera ꝙ ꝓpter inobediēciā ade totus mund9 damnat9 eſt ⁊ p obediēciā xp̄i totus mund9 ſaluatus eſt. vnde inobediencia deo ſūme diſplicet et obediēcia deo ſumme placꝫ. Rō.v. Sicut p vni9 inobediēciā peccores conſtituti ſunt multi ita p vni9 obedienciam iuſti ɔſtituent̄ multi. i. Re.v. dixit ſamuel ad ſaul melior eſt obediēcia q̄z victime ⁊ auſcultare magis q̄z offerre adipē arietū qm̄ q̄ſi peccatū ariolādi. i. infidelitatis ē repugnaē ⁊ q̄ſi ſcel9 idolatrie nolle adq̄ſcere Rogemus deū vt per obediēciam filij ſui det nobis p̄ceptis ſuis in omnib9 obedire vt ad ei9 regnū poſſim9 peruenire. Amen.

In circūciſione domini ſermo.

Uocatum eſt nomē eius iħs quod vocatuꝫ eſt ab angelo p̄us q̄z in vtero conciperet̄. Luce. ij. In his verbis agitur d̄ hoc benedicto nomie iħs qualiter illud xp̄o in octauo die fuit impoſitum. In quib9 verbis duo tangunt̄. primo huius nois vtilitas. ſecundo eiuſdē nominis dignitas. vtilitas patꝫ ex nominis interpretacōe. q2 iħs interpretat̄ ſaluator. Secundo dignitas ex āgelica impoſicione. Primū tangitur ibi vocatum eſt nomē eius iħs. Secundū ibi ⁊ vocatū eſt ab angelo. De vtroq̄z dicit̄ Math. p̄. Dixit angelus ad ioſeph. noli timere accipe mariaꝫ coniugē tuam q̄d eni natū eſt in ea de ſpiritusancto eſt. piet eni filium ⁊ vocabis nom eius ieſum. Ecce angelus impoſuit nomen ⁊ in hoc notat̄ nois dignitas. ſequitur de vtilitate. Ipſe eni ſaluū faciet populū ſuum a peccatis eoꝝ. Ecce iſtud benedictuꝫ nomē hodie impoſitum eſt puulo xp̄o cū magno ei9 dolore. q2 hodie circūciſus ē hodie incepit ſāguinem ſuū p te effundere. poſſet homo cogitare parū eſt ꝙ xp̄s p me natus eſt ꝙ p me fleuit ne iſta homo cogitarꝫ. ideo hodie xp̄s ſanguinē ſuum fudit. O homo ſi puipendis lacrimas quas pro te fudit in preſepio noli paruipendere ſanguineꝫ quē hodie p te fudit de tenero corpori ſuo. O vtinam funderes hodie tot lacrimas ad eius honorem quot ipſe fudit guttas hodie ſanguineas propter tuaꝫ ſalutem. Gracia huiuſmodi eſt ꝙ d̄r vocatum eſt nomen eius ieſus.

¶Nota ꝙ ſacra ſcriptura deſignat nobis quatuoꝛ viros famoſos
qui vocati ſunt in nomine ieſu videlicꝫ ihm ductoꝛem. ihm docto/
rem. ieſum ſummū ſacerdotem ⁊ ieſum ſaluatoꝛem. Juſte ergo vo/
catum eſt nomen huius pueri ihus. quia ipſe habebat officium ho
rum omniū Jpſe enim fuit ductoꝛ errancium. doctoꝛ ignoꝛantiuꝫ.
ſumm⁹ ſacerdos id eſt reconciliatoꝛ diſcoꝛdantiū. ſaluatoꝛ ꝑeunti/
um. ¶Primo ſcriptura deſcribit nobis ihm ductoꝛem qui ⁊ ioſue
dictus eſt. de hoc ihu dicitur Eccleſiaſti. xlvi. Foꝛtis in bello iheſus
naue ſucceſſoꝛ moiſi qui fuit magnus ſcd̄m nomē ſuum. hec tria fe
cit circa populū dei per ioꝛdanem ſicco veſtigio duxit. hoſtes expu/
gnauit ⁊ terram ꝓmiſſionis diuiſit. Hec tria fecit noſter ihs circa
populum dei. Primo ꝑ ioꝛdanem ſicco veſtigio duxit ſiue ducit qn̄
ꝑ aquas id eſt fluxum huius mundi ſine inquinatiōe ducit Sapiē
cie. x. Deduxit eos in via mirabili ⁊ fuit illis in velamento diei ⁊ in
luce ſtellarum nocte. Tranſtulit eos ꝑ mare rubꝛum ⁊ tranſuexit il
los ꝑ aquā nimiam Hec verba dicta ſunt de noſtro ihu qui popu/
lum dei deduxit in via mirabili quādo ꝑ ſoꝛdidiſſimas vias huius
mundi ſine inquinatiōe ducit quādo in die ꝓſperitatis ꝑ graciam
protegit hominē ne in ſuperbiam eleuetur Fit in lucem ſtellaruꝫ no
cte quādo in nocte aduerſitatis illuminat mentem vt vtilitateꝫ ad
uerſitatis conſideret ne deſperet Tranſfert per mare rubꝛū ⁊ aquā
nimiam quādo cuſtodit hominē ne procellis temptatōis tribulaci
onis ⁊ infelicitatis huius mundi ſubmergatur vide q̄m iuſte voca
tum ſit nomen huius pueri ihus. quia habuit officium ihu ducto
ris in hoc ꝙ populū dei ꝑ ioꝛdanem huius mūdi ducit. ſi non vis
errare. ſi non vis ſubmergi. ſi vis ad litus eterne patrie ꝑuenire ſe/
quaris hunc ductoꝛem Jpſe enī eſt de quo dicit̄ Sap̄. x. Juſtum de
duxit domin⁹ ꝑ vias rectas ⁊ oſtendit illi regnum dei. Secūdo ho
ſtes expugnauit id eſt demones. vnde de eo poteſt dici illud Eccia.
xlvi. Jmpetum fecit cōtra gentem hoſtilem ⁊ in deſcenſu ꝑdidit cō
trarios vt cognoſcant gentes potenciam eius. quia contra domi/
num non eſt facile pugnare. Tunc ihus noſter impetum fecit con/
tra gētem gentilem hoſtilem quando predicando choꝛuſcando de/
mones fugauit ⁊ quando apoſtolis poteſtatem ſuꝑ eos dedit Tūc
vero in deſcenſu perdidit quando deſcendens ad inferos ⁊ patres
liberans plenarie eos ſuperauit. Noli timere o homo ſi diabolus te

impugnat inuoca hunc iesum qui pro te pugnat ⁊ diabolum expu
gnaƀ. Clama cum propheta ⁊ dic. Judica domine nocētes me ex/
pugna impugnantes me. apprehende arma ſcilicet potencie ⁊ ſcu/
tum miſericordie ⁊ exurge in adiutorium mihi. ¶ Tercio terram ꝓ
miſſionis diuidit quando vnicuiqȝ mercedem in celo ſcđm ſua me/
rita diſtribuit Luc. xxij. Ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pa
ter meus regnum. quaſi diceret. Sicut pater mihi ſcđm excellenciā
meritorum excellentiſſimum premium in celis tribuit. ſic ego ſin
gulis ſcđm diuerſitatem meritoꝝ diuerſitatem diſtribuā premioꝝ
Apocalipſis vltimo. Ecce venio cito ⁊ merces mea mecum eſt dicit
dñs dare vnicuiqȝ ſm opera ſua. Sic ergo patet ꝙ iuſte vocatū ē
nomen pueri iħus. quia habuit officium ieſu doctoris ¶ Secundo
ſcriptura deſcribit nobis ieſum doctorem ſcilicȝ ieſum filiū ſyrach.
qui compoſuit eccleſiaſticuȝ. ſicut dicit Jheronimus in prologo ſu
per libros Salomonis. Iſtius iħu doctoris officiuȝ habuit noſter
iħus. De ipſo enim dicitur Joelis ſecundo. Filij ſyon id eſt chriſtia
ni letamini ⁊ exultate in domino deo veſtro qui dedit vobis docto/
rem iuſticie Ecce quā nobilis hic doctor. qui non docet puerilia vt
grāmaticus. nec cauillaciones vt loicus. nec ornatum verborum
vt rhetor. ſed ſanctitatem morum vt doctor eximius. Habet ergo
noſter iħus officium ieſu doctoris. Sed nota quod ille iħus preci/
pue tria genera hominum docuit. Primo docuit peccatoēs peni/
tēciam agere Eccl'aſtici quinto. Ne tardes conuerti ad dominuȝ ⁊
ne differas de die in diem. ſubito enim veniet ira illius ⁊ in tempo/
re vindicte diſperdet te Ecce quā vtilis doctrina proponitur pecca
toribus vt penitenciam agant ne pereant. Unde dicitur Eccl'aſtici
ſecundo. Si penitenciam non egerimus incidemus in manus do/
mini ⁊ non in manus hominum. Iſtud idem docuit noſter iheſus
peccatores Mathei quarto. Penitēciam agite appropinquabit eni
regnum celorum. Magiſtri huius ſeculi doctrinam quam diſcipul
dant ſolent approbare. Sic noſter doctor iħus chriſtus penitēciaȝ
quam docuit approbauit. ſicut pȝ in maria Magdalena ad pedes
eius procumbente In Petro poſt trinam negacionem flente In la/
trone in extremis penitente Quid times o peccator. fac ſcđm bene
doctrinam ieſu. Age penitenciam ⁊ inuenies omnium peccatoꝝ
veniam. Nunquid tu plura peccata commiſiſti ꝗ̄ maria Magda/

lena. de qua dicit Marcus ꝙ ſeptem demonia habuit ⁊ ſcd̄m Gre/
gorium vniuerſis vicijs plena fuit que pre multitudine viciorū iā
non alio nomine quā peccatrix appellabatur. Nunquid maius pec
catum habes quā petrus qui ter dominū chriſtum negauit. Nun/
quid minus habes de tempore ad penitenciam quā latro qui in vl/
timo puncto vite ſue penitenciam egit ⁊ veniam promeruit. Sum
enim certus ſi bonorum exempla attendis nunquā deſperabis. ¶ Se/
cundo docuit penitentes ſe a peccatis abſtinere Eccl'aſtici. xxi. Fili
peccaſti. ne adijcias iterū ſed pro priſtinis deprecare vt tibi dimit/
tātur. quaſi a facie colubri fuge pcc̄m. vtiliſſima eſt doctrina peni/
tentibus vt ſi preterita peccata deplangunt ꝙ futura non commit
tant. ſed precaueant. Iſtud idem docuit noſter ih̄us quādo mulie/
ri in adulterio deprehenſe dixit. Johan. viij. Vade ⁊ amplius noli
peccare. ¶ Tercio docuit bonos caritatem habere ad deū ⁊ ad pri
mum. Eccl'aſtici. xiij. Omni vita tua dilige deum ⁊ inuoca illū pro
ſalute tua. Ecce dilectio ad deum. ſequitur de dilectōe primi. Om/
ne aial diligit ſibi ſiſe. ſic ⁊ omnis homo proximū ſuum. Iſtud idē
docuit dominꝰ noſter ih̄us chriſtꝰ. Mathei. xxij. Cum quereret ab
eo Magiſter quod eſt mādatum magnū in lege. Ait illi ih̄us. Dili/
ges dominum deum tuum ex toto corde tuo ⁊ ex tota anima tua.
⁊ ex tota mente tua. hoc eſt primum ⁊ maximum mandatum. Se/
cundum autem ſimile eſt huic. Diliges proximum tuum ſicut te ip
ſum. In his duobus vniuerſa lex pendet ⁊ prophete. O quā breuis
⁊ vtilis doctrina. Si non poteris omnes libros veteris teſtamen/
ti ⁊ noue legis comparare. ſi non potes omnia que ſcripta ſunt in me
moria habere. habe ſaltem veram dilectionem ⁊ ſaluus eris. Ec/
ce ih̄us noſter docet dilectionem que eſt cauſa ſalutis. Sed diabo
lus docet inuidiam que eſt cauſa perdicionis. Sapiencie ſcd̄o. In
uidia dyaboli mors intrauit in orbem terrarum. Imitantur au/
tem eum qui ſunt ex parte illius. Sic ergo patet quod iuſte voca/
tum eſt nomen pueri ihesus. quia habuit officium iheſu doctoris.
¶ Tercio deſcribit nobis ſcriptura ieſum ſummum ſacerdotem.
Zacharie tercio. Oſtendit mihi dominus iheſum ſacerdotem mag
num ſtantem coram angelo domini. Iſte ih̄us fuit auus illius ihe/
ſu qui compoſuit eccleſiaſticum huius iheſu pontificis habuit of/
ficium noſter ih̄us. de quo dicitur Hebreorum. iiij. Habētes pōtificē

magnum qui penetrauit celos ieſum filium dei teneamus ſpei no/
ſtre confeſſionem Sed nota ꝙ pontifex in veteri teſtamento triplex
habuit officium. hoſtias deo imolauit. ſanctaſanctorum ſolus in/
trauit. pro populo orauit. Sic noſter ieſus pontifex ſummus hoſti/
am ſalutarem obtulit ſeipſum in cruce offerendo. ſanctaſanctorum
intrauit celos aſcendendo. pro populo orat cicatrices vultui prīs
oſtendendo. Primo dico ꝙ pontifex in veteri lege hoſtias deo imo
lauit ſ hebreoꝝ. v. Omnis pontifex ex hominibꝰ aſſumptus pro ho
minibus conſtituitur in hijs que ſunt ad deum vt offerat dona et
ſacrificia pro peccatis. Illud officium habuit noſter ihūs. quando
ſe in cruce obtulit pro peccatis tocius mundi ſ hebreoꝝ. x. Quēad/
modū ꝯſtitutum eſt hominibꝰ ſemel mori poſt hoc autem iudiciū
Sic xp̄s ſemel oblatus eſt ad multoꝝ exhaurienda pctā. Secūdo
ſine peccato apparebit expectantibus ſe in ſalutem ꝑ fidem. Inſuf/
ficientes eni erant hoſtie veteris legis ad delendū peccata. idō no
ſter pontifex ihūs chriſtus ſeipſum tanꝙ̄ ſufficientē hoſtiam obtulit
ſ hebreoꝝ. x. Impoſſibile eſt ſanguinē thauroꝝ ⁊ hircorum auferre
peccata. ideo ingrediens mundum dicit hoſtiam ⁊ oblationē nolu
iſti. corpus autem aptaſti i olocauſtomata ⁊ ꝓ peccato tibi nō pla/
cuerunt. tunc dixi ecce venio. quaſi diceret ꝑ ſacrificia veteris legis
mundus non poteſt redimi nec offenſa patris placari. ideo meipſū
volo offerre vt mundus redimatur ⁊ offenſa patris placetur. ¶ No
ta ꝙ pontifex veteris legis obtulit ſanguinem ⁊ illum ſepcies aſper
ſit contra altare vt ſanctificaret illud. ſicut dicitur Leuitici. xvi. No/
ſter pontifex ihūs xp̄us proprium ſanguinē obtulit ⁊ fudit illum ſe
pties vt ſanctificaret eccleſiam. primo in circumciſione. ſecundo in
agonia. tercio in flagellatiōe. quarto in ſpinea coronatiōe. quinto i
manuū ꝑforatione. ſexto in pedum tranſfixione. ſeptimo in lateris
apertione. ¶ Secundo ſanctaſanctorum ſolus intrauit Leuiti. xvi.
Nullꝰ hominū ſit in tabernaculo quando pontifex ingreditur ſan
ctuarium vt oret pro ſe et pro domo ſua ⁊ pro vniuerſo cetu filiorū
iſrahel. ideo dicitur Lu. p̄. Cū cum zacharias ingreſſus eſſet i tem
plum domini multitudo populi foris erat orans hora incēſi. Illud
officium noſter ihūs hūit qn̄ ſanctaſanctorum intrauit celos aſcen/
dendo ſ hebreoꝝ. ix. Xp̄us aſſiſtens pontifex futurorum bonorum
ꝑamplius ⁊ perfectius tabernaculum nō manufactum id eſt non

huius creacionis neqꝫ per ſanguinem hircorum aut vitulorum. Sed per proprium ſanguinem ſemel introiuit in ſancta ſanctorum id eſt in celum. Sed nunquid ſolus introiuit Abſit. Quid enim nobis prodeſſet quod ipſe ſolus intraſſet celum ⁊ nos excluſiſſꝫ. ideo ſequitur. Eterna redempcione inuenta quaſi diceret. Non ſolus ipſe intrauit celum. ſed eciam omnibus redemptis celum aperuit vt intrare poſſint. propter quod ipſe dixit Johānis decimoſeptimo. pater volo vt vbi ego ſum ⁊ illi ſint mecum vt videant claritatē meam. ¶ Tercio pontifex veteris legis pro populo orauit Numeri decimo ſeptimo. Cum populus murmuraſſet contra Moiſen ⁊ Aaron ⁊ ignis de celo veniens vaſtaret populum. ſtans Aaron inter mortuos et viuos pro populo deprecatus eſt ⁊ ceſſauit plaga. Si tante efficacie fuit oracio Aaron pontificis. quante putas efficacie eſt oracio noſtri pontificis chriſti Ipſe enī dicit Johan. vndecio. Gracias tibi ago pater quoniam audiſti me ego enim ſciebam qđ ſemper me audis. Si pater audiuit preces filij exiſtentis in terra. nōne audiet preces eius rogantis in celo. vtiqꝫ Ipſe enim filius habet officium pontificis in hoc ꝙ orat pro nobis in celis. Hebreoꝝ ſeptio. Jeſus ſempiternum habet ſacerdocium vnde ⁊ ſaluare in perpetuum poteſt. Accedens per ſemetipſum ad deum ſemꝑ viuens ad interpellandum pro nobis. Noli ergo o peccator deſꝑare ex quo tantus pontifex ꝓ te orat ꝑma Johan. ſecundo. Si quis peccauerit nō deſperet. quia habemus aduocatum apud patrem iħm chriſtum ⁊ ipſe eſt ꝓpiciacio pro peccatis noſtris ⁊ nō pro noſtris tantum ſed eciam ꝓ tocius mundi. Sic patꝫ ꝙ iuſte vocatum eſt nomen pueri ieſus. q2 hūit officiū iħu pontificis ¶ Quarto deſcribit nobis ſcriptura ieſum ſaluatorem eſſe ꝑ. Thimo. i. Fidelis ſermo ⁊ omni accepcione dignus. quia iħus chriſtus veniens in hunc mundum peccatores ſaluos facere. Hic eſt puer ille qui hodie pro ſalute mundi ſanguinem ſuum fundere cepit. Hic eſt vere ſaluator mundi. Sed nota qđ hic iħus ſaluat hominem a tribus ſcilicꝫ. A peccati feditate. A demonum poteſtate. ⁊ ab omnis miſerie calamitate. Primū facit peccata relaxando. Secundum fecit de diabolo in cruce triūphando. Tercium faciet nos eternaliter coronando. ¶ Primo dico quod ſaluat nos a peccati feditate. De qua dicitur Thobie decimotercio. Ipſe caſtigauit nos propter iniquitates noſtras ⁊

ipſe ſaluabit propter miſericordiam ſuam. Quid murmuras ſi do-
minus caſtigat cum hoc faciat propter peccata. Si bonus es caſti-
gat te ne puniaris in purgatorio pro peccatis que cõmiſiſti. Si ma-
lus es caſtigat te vt recogites penam eternam ⁊ agas hic peniten-
ciam ne in eternum puniaris. O peccator inſipiẽcior es omni egro-
to qui eſt compos mentis ſue. Qui enim egrotat in corpore deſide-
rat medicum vt ſanetur in corpore ⁊ tu miſer non curas medicum
anime chriſtum vt ſaneris in anima ⁊ vnde hoc. quia neſcis pericu-
loſum ſtatum peccati. non intelligis beneficia dei. i tenebris ambu-
lans huius mundi pſal. Neſcierunt neq intellexerunt in tenebris ã-
bulant. Vis ergo ſaluari curre ad puerum iheſum qui eſt ſaluator
mundi recogita de medicina quam confert hodie id eſt de ſanguie
quam hodie pro te fudit Inuoca nomen eius quod hodie imponi-
tur ei in quo ſaluaberis Actuũ. iiij. Non eſt aliud nomẽ ſub celo da-
tum hominibus in quo nos oporteat ſaluos fieri Ideo dicit pſalmi-
ſta. Et benedictum nomen maieſtatis eius ⁊ replebitur omnis ter-
ra maieſtate eius fiat fiat. ¶ Secundo ſaluat nos a demonum po-
teſtate. pſal. Saluauit de manu odiencium ⁊ redemit eos de manu
inimici id eſt diaboli. Iſte hoſtis tam fortem habuit manum ante
chriſti aduentum ꝙ multos ſuperauit. Hanc manum timuit pro-
pheta cum diceret. Non veniat mihi pes ſuperbie ſcilicet vt ſequar
ſuperbiam diaboli ⁊ manus peccatoris id eſt impugnatio demõis
non moueat me ſupple ad peccatuz. Et in alio loco Erue a framea
deus animam meam ⁊ de manu canis id eſt furibundi diaboli vni-
cam meam. Hanc orationem audiuit chriſtus ⁊ accepit baculum
crucis ⁊ percuſſit hunc canem id eſt diabolum ⁊ amouit eum ab
homine ſicut prefiguratum eſt ꝑmi Regũ. xvij. In pugna dauid ⁊
golie dixit enim golias ad dauid nunquid ego canis ſum qđ tu ve-
nis ad me cũ baculo Iſtud poterat dicere diabolus ad chriſtum pẽ-
dentem in cruce qui prefiguratus eſt per dauid. Sicut enim vicit
dauid goliam ſic chriſtus diabolum. Chriſtus enim per baculum
crucis tantum percuſſit diabolum quod adhuc per ſignum crucis
pertimeſcit. yſaie. xxx. A voce eni domini pauebit aſſur id eſt dia-
bolus virga id eſt baculo crucis percuſſus Aſſur interpretatur tol-
lens anguſtias ⁊ ſignificat diabolum qui nititur tollere anguſti-
as boni cordis quod pro eo anguſtiatur qđ deo fideliter non ſerui

at.ſequitur. Et erit tranſitus virge funditus quam requieſcere fa
ciet dominus ſuper eum Quia diabolus non ſolum virgam id eſt
crucem timet. Sed eciam tranſitum virge id eſt ſignum crucis. Le
gitur de beata virgine Juſtina cum diabolus grauiter temptaret
eam facto ſigno crucis fugauit diabolum. ¶ Tercio ſaluat ihs ab
omnis miſerie calamitate Philippen.iij. Saluatorem expectamus
dominum ihm chriſtum qui r̄formabit corpus humilitatis noſtre
ɔfiguratum corpori claritatis ſue Ecce hic dn̄s ieſus appellat̄ ſalua
tor qui ſaluauit animā ab omni calamitate Appellat̄ eciā reforma
tor quia reformabit corp9 noſtrū tollēdo omnē defectibilitatez ꝛ h
erit qn̄ corruptabile induet incorrupcōez ꝛ mortale immortalitatē.
tunc anima nunꝙ triſtabit̄.corp9 nunꝙ immutabit̄.nō erit ibi fa
mes neqꝫ ſitis.neqꝫ eſtus.neqꝫ frigus.neqꝫ egritudo.neqꝫ mors.ſꝫ
omne bonū ibi erit ꝛ nullū malū p̄ſtante domino ihu noſtro ſalua
tore qui eſt benedictus in ſecula. Amen.

In epiphania domini ſermo.

Intrantes domum inuenerunt puerum cum maria ma
tre eius ꝛ procidentes adorauerunt eū ꝛ apertis theſau
ris ſuis obtulerunt ei munera aurum thus ꝛ mirram.
Math.ſecundo. Ne aduentus chriſti qui propter homines in mun
dum venerat hominib9 ignotus eſſet.ideo chriſtus ſe hominibus
manifeſtauit in hora natiuitatis pauperibus paſtoribus.hodie di
uitibus regibus vt oſtenderet ſe Ppterea veniſſe in mundum vt et
diuites ꝛ pauperes perduceret ad regnum celorum. ¶ Nota ꝙ in
verbis premiſſis ſeptem vtilitates aduentus chriſti deſcribuntur.
Per chriſtum ſiquidem celum reſeratur Ideo dicitur intrantes do
mum. Deus māifeſtatur Ideo dicitur inuenerunt. Ira dei mitiga
tur Ideo dicitur puerum. Deus cum hoīe hitaē dignat̄. Ideo dici
tur cum maria matre eius. Humilitas ampliatur. Ideo dicitur p
cidentes. Cultus dei multiplicatur. Ideo dicitur adorauerūt cum
Auaricia propulſatur. Ideo dicitur apertis theſauris obtulerunt
ei aurum thus ꝛ mirram. ¶ Primo dico quod per chriſtum celuz
reſeratur. Iſtud innuitur cum dicitur intrantes domum Per hoc
enim quod domus illa in qua chriſtus fuit aperta erat ꝛ introitus

patuit.ſignatur ꝙ per chriſtum celeſtis domus aperiri debuit.yſa
ie.xxiij.Dabo clauem domus dauid id eſt regni celeſtis ſuper hu
merum ei⁹ ſupple in cruce.aperiet ⁊ non erit qui claudat.claudet ⁊
non erit qui aperiat.Ante chriſti aduentum celum clauſum fuit ꝓ
pter peccata primorum parentum ita ꝙ amodo nullus ſanctus in
trare poterat.infernus vero apertus ita ꝙ omēs deſcenderunt.yſa
ie.xv.Dilatauit infernus animam ſuam id eſt interiorē partem vt
damnatos reciperet ⁊ aperuit os ſuum id eſt exteriorem ꝑtem hoc
eſt limbū vt ſcōs reciperet abſq̧ termino.quia omnes recepit ideo
ſequit̄.Deſcendēt fortes eius ⁊ ꝑplˀs eius et ſublimesglorioſiq̧ ei⁹
ad eum.Sed quid factū eſt venit xp̄us deſtruxit limbum aꝑuit ce
lum ita ꝙ amodo nullus ſcūs ad infernū deſcendꝫ.ꝫ poci⁹ ſine im
pedimēto ad celum aſcendet itaq̧ dicit̄ aperuit ⁊ nō erit qui clau
dat Ideo dicitur Apoc̄.iiij.Vidi ⁊ ecce hoſtium apertum in celo ⁊
vox prima quā audiui tanquā tube loquētis mecum dicens aſcēde
huc feſtina ad celum quia non ſolum hoſtiū apertum eſt ꝫ eciā in
uitaris.ideo dicitur aſcende ⁊ quod plus per flagellū ↄpelleris vt
intres Lu.xiiij.Exi cito in plateas ⁊ vicos ciuitatis ⁊ pauperes ac
debiles cecos ⁊ claudos introduc huc Et ſequitur Exi in vias ⁊ ſe
pes ⁊ compelle intrare vt impleatur domus mea Curre q̄ꝫdiu celū
apertum eſt q̄ꝫdiu inuitaris ſi negligis tempus intrare nō poteris.
Ille eni qui modo aperuit celū ille idem adhuc claudꝫ ita ꝙ nemo
intrare poterit Math.xxv. Que pate erant intrauerunt cum eo ad
nupcias ⁊ clauſa eſt ianua.¶ Secundo ꝑ chriſtū deus manifeſtat̄
iſtud innuitur cum dicitur.inuenerunt Ante chriſti aduentum de
us abſconditus erat yſa.xlv.Vere tu es deus abſconditus ideo in
ueniri non poterat Canticor̄.iij.In lectulo meo queſiui per noctē
quem diligit anima mea queſiui ⁊ non inueni.¶ Nota ꝙ deus inue
niri non poterat quia ſe ab homine abſconderat In celis ambula
bat ⁊ homo a deo propter peccatum multum diſtabat.Nunc autē
dominus inueniri poteſt quia mundo apparuit Thi.ij. Apparuit
gracia dei ⁊ ſaluatoris noſtri omnibus hominibus erudiens nos
vt abnegantes impietatem ⁊ ſecularia deſideria ſobrie ⁊ iuſte ⁊ pie
viuamus in hoc ſeculo expectantes beatam ſpem et aduentum glo
rie magni dei.Item lux in mundum venit.yſaie.ix. Populus qui
ambulabat in tenebris vidit lucem magnam habitantibus in regi

one vmbre mortis lux orta eſt eis. In huius ſignum nato chriſto
magna lux circumfulſit paſtores ⁊ ſtella apparuit magis. Itez do/
minus prope eſt ad Philip̄. iiij. Gaudete in domino ſemper iterum
dico gaudete modeſtia veſtra nota ſit omnibus hominibus domi/
nus enim prope eſt. Quere ergo dominum q̄ꝫdiu prope eſt ⁊ inueni
es. yſa. quinquageſimoquito. Querite dominum dum inueniri po
teſt inuocate eum dum prope eſt. Derelinq̄t impius viam ſuam et
vir iniqu⁹ cogita. ſu. ⁊ reuer. ad dn̄m ⁊ miſere. ei⁹. ¶ Tercio p̄ chri
ſtum ira dei mitigatur. iſtud innuitur cum dicit̄ pueruz. Pueri eni
ſolent eſſe mites ⁊ ſine ira Ante aduentum chriſti deus iratus fuit
contra hominem ita ꝙ eum nullus placare poterat ⁊ adeo iratus
ꝙ propheta compulſus eſt clamare ⁊ dicere. Nunquid in eternum
iraſceris nobis aut extendas iram tuam a generacione in genera/
cionem. quaſi diceret. Tam iratum oſtendis te homini quaſi nun/
q̄ꝫ velis placari. Sed ne videatur hoc dixiſſe deſperando ſubiungit
prophetādo. Deus tu conuerſus ſupple ab ira tua viuificabis nos
⁊ plebs tua letabitur in te ſupple placato qui modo turbatur te ira
to. Hoc factum eſt quando puer iheſus venit in mundum qui iraz
patris placauit. Iſte eſt puer de quo dicitur in perſona patris Ma
thei duodecimo. Ecce puer meus electus quem elegi dilectus me⁹
in quo complacuit anime mee. Quā iratus quondam fuerit domi
nus perpende in primis parentibus expulſis de paradiſo. perpende
quod fere totum mundum deleuit diluuio. Attende eciam homo
quod tot milibus annorum reliquit dilectos ſuos in lymbo. Tam
iratus fuit dominus quod homines non accedere audebant ad cū
Exodi viceſimo. Cunctus populus audiebat voces ⁊ lampades vi
debat et ſonitum buccine montem qꝫ fumigantem et perterriti et
pauore concuſſi ſteterunt procul dicentes moiſi. Loquere tu nobis
⁊ audiemus te non loquatur nobis dominus ne forte moriamur.
Ideo modo apparuit in ſpecie pueri vt omnes ſecuri accedant ad
ipſum propter quod hodie magi ſecure intrauerunt domum et in/
uenerunt puerum. Pſalmiſta. Accedite ad eum ⁊ illuminamini ⁊
facies veſtre non confundentur ¶ Quarto per chriſtum deus cum
homine habitare dignatur. Iſtud innuitur cum dicitur. Cum ma
ria matre eius. Ecce deus cum hominibus habitat. de quo dici/
tur Apocalipſis viceſimop̄mo. Ecce tabernaculuz dei cū hoīb⁹ et

habitauit cum eis et ipſi popul⁹ eius erunt ⁊ ipſe de⁹ cum eis erit
eoꝝ deus. O q̄ȝ ineffabile beneficium collatū eſt nobis ꝑ chriſtū vi
delicȝ ꝙ deus habitare vult nobiſcū idō nomē xp̄i vocatū eſt ema
nuel quod interpretaꝛ̄ nobiſcū deus An̄ xp̄i aduentū tot peccatis i
quinat⁹ fuit mundus tā feda erāt corda hominū ꝙ deus in eis ha
bitare nō poterat niſi in valde paucis ſanctis qui tūc erant. de⁹ eni
non vult habitare in corde qđ eſt inquinatū pcc̄o Sap̄. i. In mali
uolā animā nō introibit ſapiēcia. ſ. increata nec habitat in corpore
ſubdito pctis. Sp̄us eni ſanctus diſcipline effugiet fictū ⁊ auferȝ ſe
a cogitatiōibus que ſunt ſine intellectu Wis ſcire quā inquinatus
fuerit mūdus ante xp̄i aduētum audi quid dictū eſt de ei⁹ ſtatu an̄
diluuium Gen̄. vi. Omnis caro corrupat viam ſuam ſuꝑ terraȝ et
dixit domin⁹ ad noe Finis vniuerſe carnis venit corā me. repleta ē
terra iniquitate a facie eoꝝ ⁊ ego diſperdā eos a terra. De ſtatu p⁹
diluuiū dicit pſ̄. Corrupti ſunt ⁊ abomīabiles facti ſunt i iniq̄tati
bus nō eſt qui faciat bonum. Poſt q̄ȝ autē xp̄us venit in mūdum ⁊
fudit ſanguinē ſuum in cruce. lauit corda noſtra a pctis ⁊ hītacula
deo fecit Eph̄. ij. dicitꝛ̄ de xp̄o in quo omnis edificatio ꝯſtructa cre
cit in templū ſanctū in domino in quo ⁊ vos edificamī in habitacu
luȝ dei in ſpiritu ſcō. hoc vtiqȝ ꝑ ſanguinē xp̄i Hebre. ix. Sanguis
xp̄i q̄ ꝑ ſpiritūſanctū ſeipſum obtulit īmaculatū deo viuēti emūda
uit ꝯſcienciā noſtram ab oꝑibus mortuis. i. peccatis ad ſeruiēdum
deo viuenti. Sed heu multi adhuc abiciēt deuȝ ne habitȝ in cordi
bus eoꝝ quādo corda in baptiſmo mūdata peccatis inquināt. Ta
les abiciet deus a ſuo hītaculo i die nouiſſimo cū dicet eis. Ite ma
ledicti in ignem eternū ⁊c̄. Math̄. xxv. Tres magi deū in cordibus
ſuis habuerūt ideo puerū iheſum queſiuerūt ⁊ inueneſt. Si tu vis
puerum inuenire nō in ſtabulo ſed in celo cum matre ſua regnātē
munda te a peccatis vt de⁹ in te habitȝ ⁊ ſic eo duce eum inuenies.
Prouerbi. viij. Qui me inuenerit inueniet vitā ⁊ hauriet ſaluteȝ a
domino. ¶ Quito per xp̄m humilitas ampliaꝛ̄ Iſtud innuiꝛ̄ cuȝ di
citur ꝓcidentes. Ecce quāta humilitas reges ꝓcidunt coram pue
ro adhuc vagiēte attēdē. humilis erat ibi puer. humilis maꝛ̄. hūl
ioſeph. humile hoſpiciū ⁊ ideo ſuꝑbia locum ibi nō habuit. vn̄ ſuꝑ
bus herodes illuc nō ꝑuenit ſed humiles reges qui ſuꝑbum hero
dem non curauerunt. ſed cum humilitate humilem iheſum queſie

rũt. Jam ſpiritꝰ ſanctꝰ eorum cordibus ſuggerebat qđ poſtmodũ
ꝑ apoſtolũ petrum expreſſit dicẽs. omnes humilitatẽ inſinuate. q̄a
deꝰ ſuꝑbis reſiſtit humilibꝰ aũt dat graciã. humiliamini ergo ſb potẽ
ti manu dei vt vos exaltet in die viſitatiõis. Ante aduentũ xp̄i mul
tum viguit ſtudiũ ſuperbie in quo ſtudio diabolꝰ magiſter erat Ip
ſe inuenerat ſuperbiã in celo ⁊ per eam eiectus fuit. poſtmodũ ꝓpo
ſuit eam parẽtibus p̄mis ⁊ per eam eos imo totum genꝰ humanuz
perdidit Eccĩ. x. Iniciũ ſuꝑbie apoſtatare a deo qui fecit illum receſ
ſit cor eius qm̄ inicium om̄is pcc̄i ſuꝑbia. pauci tunc curauerũt hu
militatẽ. ideo xp̄s venit in mundũ vt docerz humilitatẽ Math. xi.
Diſcite a me quia mitis ſum ⁊ humilis corde ⁊ inuenietis requiez
animabꝰ veſtris Audi o homo due ſunt ſcole in mũdo. ſcz xp̄i in q̄
docetur humilitas ⁊ diaboli in q̄ docetur ſuperbia. Si mãſeris in
ſcola xp̄i ⁊ ſeruaueris humilitatẽ ſaluaberis. ſi autẽ in ſcola diabo
li ⁊ didiceris ſuꝑbiã damnaberis. q: omnis qui ſe exaltat humili/
abitᷣ ⁊ ecõtra. Luc. xviij. Scolam xp̄i magi iſti ꝑ multa terraꝝ ſpa
cia queſierũt ⁊ cũ intraſſent eã videntes mḡr̄m xp̄m in faciẽ ꝓcide
runt. q̄ſi dicant O chriſte qui es mḡr humilitatis cuiꝰ diſcipuli eſſe
cupimꝰ humilitatẽ diſcere volumꝰ ideo corã te ꝓcidimus. ¶ Sex/
to per xp̄m cultus dei ampliatᷣ Illud innuitᷣ cum dicitᷣ. Adorauerũt
eum yſa. lx. Venient ad te omnes q̄ detrahebãt tibi ⁊ adorabũt ve/
ſtigia pedum tuoꝝ om̄es qui detrahebãt tibi. Ecce gentes p̄us co/
luerũt deos qui vero deo detraxerũt modo adorant. Ante aduẽtuz
xp̄i pauci coluerũt deum multi adorauerũt idola. Rõ. p̄. Cõmuta/
uerũt veritatẽ dei in mendaciũ id ẽ honorẽ veri dei impenderũt diis
falſis. ideo ſequitur Coluerũt ⁊ ſeruierunt creature magis q̄m cre/
atori qui eſt benedictꝰ in ſecula Job. xxi. Quis eſt õnipotẽs vt ſerui
amꝰ ei ⁊ quid ꝓdeſſet nobis ſi orauerimꝰ eum. Poſtq̄ autẽ xp̄s ve
nit in mũdum cultus dei ampliatus ẽ. pſal. Omnes gentes q̄ſcũq̄
feciſti venient ⁊ adorabũt coram te domine ⁊ glorificabũt nomen
tuum Olim iudei coluerũt deum in vna terra modo colitᷣ per totũ
mundũ. Impletũ eſt modo qđ predixit dominꝰ ꝑ Malachiã ꝓphe/
tam Ab ortu ſolis vſq̄ ad occaſum magnũ eſt nomen meũ in genti
bus ⁊ in omni loco ſanctificatᷣ ⁊ offertur oblacio munda noi meo
Hec oblatio eſt corpus xp̄i quod ꝑ totã eccleſiã ſingulis diebus ꝓ
ſalute tam viuorum q̄ mortuoꝝ offertur deo ¶ Septimo ꝑ chriſtũ

auaricia ꝓpulſatur Jſtud innuit cū dicit᷑. et aptis theſau. ſu. obtu
lerūt ei mune. Auar⁹ claudit theſauꝝ ſuū nulli aliq̄d dat. Magi ve
ro aperuerūt vt offerrēt xp̄o qui ē ꝓdargutoꝛ auaricie. amatoꝛ pau
pertatis Añ xp̄i aduētū regnauit auaricia i mūdo Jē. vi. A maio
ri vſqȝ ad minorē oēs ſtudēt auaricie. paupꝑtas tn̄ fuit i maledictō
ne. pſ. Nutantes transferātur filij eius ⁊ mēdicent. Poſtq̄ȝ autem
xp̄s venit in mundū ɔtra auariciā p̄dicauit Lu. xiiij. Niſi quis re
nunciauerit omnib⁹ q̄ poſſidet nō poteſt eſſe me⁹ diſcipul⁹. paupe
res beatificauit. Mat. v. Beati paupes ſpū quoniā ipſoꝝ eſt regnū
celoꝝ. hunc paupem xp̄m magi ab oriente veniētes q̄ſierunt. inue
nerūt ⁊ ei munera obtulerunt p̄cioſa tanq̄ȝ auaricie ɔtemptores.
O homo ſi vis cum magis xp̄ȝ inuenire habeas in te ſpūaliter que
ad lr̄am circa magos fuerunt corpaliter. venias ab oriēte vt habe
as veram fidē. ſequaris ſtellā id eſt clarā vitam ſcōꝝ. intra iheroſo
limā per pacificā ɔuerſacōnē. quere vbi ſit puer in ɔfeſſione. p̄cide
p humilitatē. adora per deuocōem. offer aurū vere dilectōis. thus
ɔtinue oꝛōis ſiue deuocōis. mirrā carnis moꝛtificacōis vt cū eiſdē
magis poſſis gaudē gaudio magno valde in celo de iocunditate
eterne ꝓfruicōnis vbi videbit᷑ in maieſtate ſua qui eſt benedict⁹ in
ſecl'a Amē.

Dominica p̄ma poſt ephiam.

Factū eſt p⁹ triduū inuenerūt eū in tēplo Lu. ij. In his v
bis iſtruimur de duob⁹. ſ. q̄liter xp̄m querē debeam⁹ ⁊ vbi
ipſū inuenire valeam⁹. p̄mo deſcribit᷑ mod⁹ inq̄ſicōis eu
dē. Factū eſt p⁹ triduū. in hoc dat᷑ nobis forma q̄liter xp̄m q̄rere de
beam⁹ qꝛ pſeuerant᷑. Ecce pn̄tes xp̄i nō inueniētes xp̄ȝ corpaliter
p̄mo vl' ſcd̄o die ñ ceſſauerūt q̄rere donec iuenirēt. ſic ⁊ tu nō ceſſa
q̄rere ſpūalit᷑ donec inuenias. Scd̄o deſcribit᷑ loc⁹ inuēcōis cū dici
gitur. inuenerūt eū in tēplo. ibi eni inuenit᷑ xp̄s nō in taberna. Nō
q̄ vult inuenire xp̄m dȝ eū q̄rere diligēter. ſapiēter ⁊ decēter. Prio
dȝ eū querere diligenter quātum ad tria. ille. n. diligēter q̄rit qui q̄
rit. per diligētem inquiſicionē. p veſtigioꝝ imitacionē. per indeſi
nentem cōtinuacōem Qui ergo chriſtū vult inuenire primo debet
querere per diligentē inquiſicōem Math. ij. Magi ab oriente vene
runt iheroſolimā querentes ⁊ dicentes. vbi eſt qui natus eſt rex iu
deorum Et dicitur ibi qd̄ cum expediti eſſent per legis doctores qd̄
in Bethleem ⁊ cum illuc veniſſent intrantes domum inuenerunt

pueꝝ cum maria matre ei⁹.ecce q̄ꝫ diligēter q̄ſiuerūt ideo inueneᷓt Quere ⁊ tu diligēter interroga ſacerdotes q̄ ſit via domi ⁊ expedie ris Deuť.xxxij.Interroga patrem tuum ⁊ annunciabit tibi ma iores tuos ⁊ dicent tibi.ſi rex aliquis terren⁹ mitterꝫ tibi nuncios ⁊ demādarꝫ tibi ꝙ venires ad eum ipſe vellet te ditare ⁊ multa bona tpalia tibi oferre diligēter interrogares de via ꝑ quā poſſes ābula re vt inuenires eū.Et ecce rex celeſtis mittit tibi nuncios p̄dicato/ res ɔfeſſores ⁊ ꝓmittit tibi dare bona eterna Interroga ergo dili/ gēter de via ꝑ quā ambules vt eum inuenias Jere.vi. interrogate de ſemitis antiq̄s.i.q̄s ambulauerͭt antiqui p̄rēs.ſ.apľi ⁊ martires que ſit via bona ⁊ ambulate in ea ⁊ inuenietis refugiū animab⁹ ve ſtris ¶ Secundo dꝫ querere ꝑ veſtigiorū eius imitatōꝫ Prouer.ij. ſi queſieris ſcꝫ ſapienciā increatā quaſi pecuniā tūc intelliges timo rem domī ⁊ ſcienciā dei inuenies.pondera ꝙ dicit pecuniā Qui ei ꝑdit pecuniā valde ſollicite ſolet redire ꝑ viā in qua pri⁹ ambula/ uit ⁊ diligēter querit ſi poſſit inuenire.Sic ⁊ tu ſi ꝑdidiſti chriſtuꝫ q̄ eſt precioſior cunctis opibus ⁊ oīa q̄ deſiderātur huic nō valēt ɔpari Prouerbi.iij.Ambula per viā ꝑ quā ipſe ambulauit.ora.ie/ iuna.humiliare.bona oꝑa perfice ⁊ inuenies eū Ipſe eni dicit Pro uer.viij.Btūs homo q̄ audit me mādata mea implēdo ⁊ qui vigi/ lat ad fores meas q̄tidie orōib⁹ inſiſtendo ⁊ obſeruat poſtes hoſtij mei virtutib⁹ inſiſtēdo quib⁹ intraᷓ in celū ſicut ꝑ hoſtiū in domū q̄ me inuenerit inueniet vitā ⁊ hauriet ſalutē a dn̄o.q̄ſi diceret.qui me vult inuenire dꝫ mādata dei adimplē ⁊ ꝑ viā virtutū quā p̄ceſ/ ſi incedere.Hoc fecit Job q̄ dicebat veſtigia ei⁹ ſecut⁹ eſt pes meus viā eius cuſtodiui ⁊ nō declinaui ex ea.a mādatis labioꝝ ei⁹ nō re ceſſi Job.xxiij. ¶ 3⁹ dꝫ q̄rere ꝑ indefinētē ɔtinuationē.Ps.Querite dn̄m ⁊ ɔfirmami q̄.ſa.ei⁹ ſꝑ.q.d. Nolite deficere ad q̄rendū deuꝫ ſꝫ ɔfirmami.nolite q̄rere ad horā ſicut illi faciūt q̄ ɔfitentur in vlti ma ſeptimana.xl.⁊ poſt paſcha redeunt ad ſtatū priſtinū Et ſic fa/ ciunt illi qui in egritudine habēt magnā ɔtricionē ⁊ poſtq̄ɔ ɔualu erunt obliuiſcūᷓ ⁊ nihil curāt.ſꝫ ſꝑ q̄rite vt nunq̄ɔ deſiſtatis donec ſaluatorē inueniatis.ſꝫ heu quidā q̄rūt diu donec inueniāt ⁊ cū in uenerint tenēt eū ſecū ꝑ multa tꝑa ⁊ tn̄ ad vltimū amittūt Noli ta ita facere ſꝫ ſi inueneris tene eū per deuotōeꝫ ⁊ ꝑ ṽtutū exercitatio nē vt tecū maneat donec ad ᷓgnū celoꝝ venias vbi nūq̄ɔ eū potēis

amittere Cañ.iij.Jnueni quē diligit aīma mea tenui eū nec dimit
tā illum donec introducā cum vł poſtea introducat me in domuʒ
mr̄is mee.i.in celeſtē ihrl̄m que eſt mat̄ noſtra.hoc de p̄mo princi
pali.¶Secundo qui vult xp̄m inuenire debʒ querē ſapient̄.ʒ nota
ꝙ ſapient̄ q̄rit q̄ toto corde.loco ↄgruo.tp̄e oportuno q̄rit.Prio
dico ꝙ ſapient̄ querit q̄ querit toto corde.qꝛ tal' inueniet.Deut̄.iiij
Cūqʒ q̄ſieris dn̄m deum tuū inuenies eū ſi cum toto corde q̄ſieris
Toto inq̄t corde.qꝛ quidā ſimpliciter deū non querūt ſicut indura
ti pc̄tōres qui grē dei reſiſtūt ⁊ p̱ vias dei incedere nolūt Job.xxiiij
Jpſi fuerūt rebel.lūi grē ⁊ neſci.vi.dei nec reuer.ſūt p̱ ſemi.eius.ta
les q̄ hic fuer̄t r̄belles lūi grē p̄uabunt̄ in futuro lumie gl̄e.et q̄ hic
neſciuut vias dei q̄ ducūt ad celum.ibunt viā diaboli que ducit ad
infernum.Quidā autē querūt deum dimidio corde ſic̄ illi qui faci
unt multa bona op̱a ⁊ tn̄ nolunt dimittē pc̄c̄a.de q̄b⁹ dꝛ yſa.lviij
Annūcia pp̱l'o meo ſcelera eoꝝ.i.homicidia ⁊ domui iacob pc̄ā eo
rū.me eteni de die in diē querunt in templo oꝛe ſed nō corde ⁊ ſcire
vias meas nolūt.q̄ſi gens que iuſticiā fecerit ⁊ q̄ iudiciū dei ſui nō
dereliq̄rit.q.d.q̊tidie peccāt ⁊ putāt ꝙ poſſint me inuenire ac ſi nō
peccarēt ʒ certe nō pn̄t q̄ʒdiu pc̄ā nō deſerūt.Quidā aūt q̄runt to
to corde ſic̄ boni hoīes tl̄es inueniūt.ſap̄.i.Jn ſimplicitate cordis
.i.mūdicia q̄rite illū qm̄ inuenit̄ ab his q̄ nō temptāt eum.appa
āt eis q̄ fidē hn̄t i illū.¶Sc̄d̄o ſapient̄ q̄rit q̄ q̄rit loco ↄgruo.loc⁹
ↄgru⁹ ē tēplū materiale ibi deū debem⁹ q̄rere ⁊ inuenic⁹ Lu.ij.Jn
uener̄t eū in tēplo ⁊ infra.dixit mr̄ ih̄u ad eū.Fili q̄d feciſti nobis.
ſic.ego ⁊ pat̄ tuus dolētes q̄rebam⁹ te.⁊ ait ad illos ⁊ q̄d ē ꝙ me q̄
rebatis.neſciebatis.qꝛ in his q̄ pr̄is mei ſūt opꝫ me eē.q.d.Cur q̄
rebatis me p̱ diuerſas vias p̱ cognotos ⁊ notos neſciebatis qꝛ i tē
plo q̄rēd⁹ ſū.Attēde o hō maria nō inuenit pueꝝ corp̱alit̄ niſi in tē
plo nō potes inuenire in platea ciuitatis.Cant̄.iij.Circuibo ciuita
tē p̱ vicos ⁊ plateas que.quē dili.a.m.que.⁊ nō inue.Nec potes in
uenire in taberna guloſitatis Job.xxviij.Nō inuenit̄ in terra viuē
ciuʒ ſuauiter Quere ergo in templo ſcitatis.ʒ forte dicis infirmus
ſum.nudus ſum nō valeo ſingulis dieb⁹ venire ad eccleſiā.Audi.
Si nō potes venire corporaliter venias ſp̄ūaliter.dic orōes tuas i
domo in campo ⁊ vbicūqʒ fueris ↄuerte coꝛ tuū ad dn̄ʒ ⁊ inuenies
eū.Dic cū ꝓpheta Jn om̄i loco dn̄acióis ei⁹ bn̄dic aīma mea dn̄o

Sed cõſulo tibi quãdocũq; potes facere ꝙ venias ad ecc̃iam quia
ibi corpus xp̃i ꝓ te ſi pñs es offert̃ ſpãliter. ſacerdos in canone ꝓ te
orat. fideles multi fundũt ibi orões q̃rum eris particeps. ¶ Tercio
ſapiẽter querit q̃ querit tp̃e oportuno. mõ eſt tempꝰ oportunũ vſq;
ad tempꝰ nouiſſimũ ſiue diem nouiſſimũ. mõ inueniri poteſt inuo/
ca eũ dũ ꝓpe eſt modo inueniri põt q̃ʒdiu homo eſt in mũdo. q̃a ce/
lum aptum ẽ. lux gracie in mundo lucz. deꝰ ſuper homĩes habitat
Pꝰ diẽ nouiſſimũ inueniri ñ põt q; tũc celũ claudet̃ Mat̃. xxv. clau
ſa eſt ianua impij in tenebris erũt Mat̃. i. Multi ſunt vocati per fidẽ
ad nupcias ʒ pauci electi ad beatitudinẽ. Janua inquã triplex mĩe
q̃ mõ oibꝰ offert̃ Janua glorie ad intrãdũ q̃ mõ omĩbꝰ penitẽtibꝰ
ad indulgendũ que mõ omnibꝰ aperit̃. Janua gracie ad merendũ
reſeratur. ergo clauſa eſt excluſis reprobis. clauſa ẽ incluſis electis.
Nouiſſiẽ vero ꝛc̃. ʒ quid ꝓdeſt voce inuocare ſi opibꝰ neges At ille
rñdens neſcio vos. q̃ſi dicẽt. ideo vos deſero q; meritis nõ agnoſco
Criſoꝰ. hoc verbũ Gehẽna difficilius eſt vbi ſunt q̃ dicunt circa fi/
nẽ dabo que habeo. licz eni hee ſint ⁊ de corporis puritate ⁊ vere fi/
dei ꝯfeſſione gloriẽtur. q; tñ non habẽt oleum in terra ꝯſcie ignorã/
tur vigilate itaq; q; neſ. ho. ne. di. de aduentu ⁊ obitu veſtro incer
ti eſtis qui penitẽti ſpopondit precãti diẽ craſtinum nõ ꝑmiſit. ſẽper
ergo diem craſtinũ debemꝰ metuere quẽ nõ poſſumꝰ preuidere. Di
xit rex miniſtris. ſ. angelis liga. ma. eius ad reſiſtẽdum ⁊ pedibꝰ eꝰ
ad fugiẽdum ligat pena q̊s hic a bonis oꝑibꝰ ligauit culpa pedes
q̃ viſitare pauꝑes negligũt. manꝰ qui nihil indigẽtibus tribuũt ibi
erit fletꝰ ex vehemẽtia ardoris ⁊ ſtridor dẽtiũ ex vehemẽtia frigoris
Math. xxv. Clauſa eſt ianua impij in tenebris erũt Mat̃. xxij. Liga/
tis manibus ⁊ pedibꝰ mittite eũ in tenebras exteriores Jtẽ a đo di
uidẽtur. pſ. Contaminauerũt teſtament̃. eiꝰ diuiſi ſunt ab ira vul/
tus eius Tũc ergo deꝰ a malis inueniri nõ poterit Prouer. i. Tũc
inuocabũt ⁊ nõ exaudiã mane ꝯſurgẽt ⁊ nõ inueniẽt. i. ſi poſſẽt ſur
gere ⁊ q̃rere nõ inuenirẽt. i. correctõnẽ vł mor ꝫ eo ꝙ exoſaʒ habue
runt diſciplinã Jniciũ ſapiẽcie timor dñi ⁊ timorẽ dñi non ſuſcepe/
runt. hoc de ſcđo principali. Diſciplina ẽ ſcia eſt correctio ꝓ pctis
eſt erudicio. ¶ Tercio dico qui vult xp̃m inuenire debʒ eum q̃rere
decenter Sed nota ꝙ decẽter querit qui q̃rit ſpiritualiter ſic̃ magi
q̃ſierunt corꝑalit̃ Dʒ. n. q̃rere cũ mirra. i. amaritudie ꝯtritionis

Cum thure.i.feruore oracōis ſiue deuocionis.cuȝ auro id eſt cuȝ
puritate dilectōnis.Primo debȝ querere cū mirra id ē amaritudi
ne cōtricionis.illud miſtice ſignatur in euangelio hodierno vbi de
maria ⁊ ioſeph dicit̄.Ego ⁊ pater tuus dolētes querebamꝰ te.per
mariā ⁊ ioſeph accipitur penitēs.maria interpretat̄ amarum mare
ꝑ quod ſignificatur amaritudo que debȝ eſſe in penitēte vt dicat il
lud Jſa.xxxviij.Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritu
dine aic mee.Et iſta amaritudo nō dȝ eſſe modica ſed magna.Tre.
ſecūdo.Magna eſt velut mare ꝯtricio tua quis medebitur tui.Q ꝗ
vellet attendere quātum dānum per pc̄cm incurreret.magnaȝ vti
ꝗȝ haberet ꝯtricionē Jhere.ij.Scito ⁊ vide quia malū ⁊ amaꝝ eſt
te dereliquiſſe dominū deum tuuȝ Joſeph interpretat̄ accreſcens⁊
ſignificat penitentē.qꝛ penitēs debet accreſcere in virtutibꝰ.Pſal.
Jbunt de virtute in virtutē.Sic ergo penitens debȝ querē chriſtū
cum amaritudine ꝯtricionis ⁊ hoc ſignificat̄ ꝑ mirrā que eſt ama
ra.Hanc autē amaritudinē ſumat de paſſione xp̄i ⁊ de pc̄cis ꝓpriis
deplorās ꝙ offendit chriſtū ꝗ tot pēas ꝓ ipſo ſuſtinuit.vt dicat il
lud Canticoꝝ.i.Faſciculus mirre dilectus meus mihi inter vbera
mea cōmorabitur id eſt iugiter portabo in mēte mea amaritudineȝ
ꝓ eo ꝙ dilectum meū offendi.Hec eſt mirra odorifera in cuiꝰ odo
re delectat̄ deus.de qua dicit̄ Eccl.xxiiij.Quaſi mirra electa dedi
ſuauitatē odoris.Electa mirra ad lr̄am dicit̄ ꝗ per ſe emanat de ar
bore ſic electa penitēcia dicit̄ quā homo ſanꝰ ⁊ voluntarie agit.Nō
ꝙ mirra ſicut dicit Diaſcorides valet ꝯtra oēs cauſas reumaticas
⁊ ꝯtra omnes fluxꝰ inordinatos.Sic vera ꝯtricio valet ꝯtra om
nes fluxus viciorū.Nunqȝ mirra ita bn̄ ꝯſeruauit corpꝰ mortuū a
putredine vermiū.ſicut vera ꝯtricio aīam a putredie vicioꝝ.ſi cuȝ
hac mirra.i.cum dolore ꝯtricōis q̄ſieris xp̄m tunc vtiqȝ inuenies
exemplo marie Magda.de qua Joh.xx.O mulier ꝗd ploras quē q̄
ris.⁊ ſequitur ꝙ inuenit dn̄m.Scd̄o qui decēter vult q̄rere debet
querē cuȝ thure.i.cū feruore orōis Math.vij.Petite ⁊ ac.que.⁊ i
uenie.q.d.Si vultis deū inuenīe q̄rite cū in orōe Eccl.li.q̄ſiui ſapiē
ciā ſcȝ increatam in oracōe palam ⁊ vſqȝ in nouiſſimis inquirē in
cam.Et infra.Modicum laboraui ſupple in oracōne ⁊ inueni mihi
multaȝ requiem. Quid ponderas ſi de nocte ſurgis ad orantum,
ſi ad horam frangis quietem quam habere poſſes in dormiendo

cum eterna requies ſit tibi reddēda Uis ergo inuenire deū q̄re cuz
thure deuotōis dicēs cum ꝓpħa Dirigat᷑ orō mea ſicut incēſuz in
cōſpectu tuo.q.d. Sicut thus incenſum bn̄ redolet ⁊ fumus ſurſum
aſcēdit.ita oratō mea ſurſum aſcēdat ad te vt tibi placeat Sed heu
q̄dā th⁹ extinctū offerunt ſicut illi q̄ voce orant ⁊ ignē ſpū̄ſſcī in cor
de nō habēt. Boni incēſum thus offerūt qꝛ exterius orōem fūdunt
⁊ interi⁹ deuotione incaleſcunt.taliū oratōes ſunt exaudibiles. vn̄
de ſymone dicit᷑ Eccī.l. Effulſit in templo dei q̄ſi thus redolens in
eſtate ⁊ quaſi ignis effulgens ⁊ q̄ſi thus ardēs in igne O q̄ʒ neceſſa
riū eſt iſtud thus omnib⁹ vere penitētibus ꝯtra temptatōes diabo
li qui totis viribus ad hoc nititur vt penitētem ꝑtrahat iterum ad
pctm̄ qui per oratōez vincit᷑.ſicut figuratū eſt Exo.xvij. In pugna
quā habuit iſrł ꝯtra amalech per quā figurata ē pugna xp̄iāi ꝯtra
diabolū vbi dicit᷑ ꝙ moiſe orante vincebat iſrł ⁊ ceſſante ab orōne
p̄ualuit amalech. ¶ Tercio qui decent᷑ vult querere vt inueniat dēt
q̄rere cum auro dilectōis.ij.pal.xv. In tota voluntate q̄ſierūt deū
⁊ inuenerunt Tota volūtas vocatur hic volūtas ꝑfecta q̄ ſine dile
ctione ꝑfecta eciā eſſe nō poteſt. qui ergo vult inuenire deū querat
cum auro dilectionis Sap̄.viij. Hanc amaui.ſ.ſapienciā increatā
⁊ exquiſiui a iuuētute mea Iſtud eſt aurū quod in corde homīs cō
flatur quādo homo per caritatē ad deum amādum accēditur.de q̄
auro dicit᷑ Job.xxviij. Auro locus eſt in quo ꝯflatur qui cum au/
ro dilectōis deum q̄ſierit vtiq̄ʒ inueniet Can.iij. Inueni quē diligit
anima mea tenui nec eum dimittā Quo ꝯtra inuidi qui q̄runt ſine
auro dilectionis inuenire nō poſſunt.ſicut dn̄s dixit iudeis Jo.viij
Queretis me ⁊ nō inueietis ſʒ in pctis vris moriemi.det nobis de⁹
grāz ꝑ quā eū ita q̄ram⁹ vt q̄rēdo inueiam⁹ inuētū nunq̄ʒ amitta
mus qui eſt benedictus in ſecula. Amen.

¶ Dominica ſecunda.

TU ſeruaſti vinū bonum vſq̄ʒ nunc Jo.ij. Per has nupci/
as miſtice accipit᷑ gaudiū celeſte in quibus nupcijs xp̄us
eſt ſponſus Tunc aqua mutatur in vinum quādo preſenti
miſerie ſuccedit celeſte gaudium Iſtud chriſtus nobis uſq̄ʒ adhuc
ſeruat ſine quo magnitudinē illius gaudij a nobis abſcondit. Se/
cūdū hoc in ꝟbis premiſſis duo tangūtur.p̄mū ē celeſtis gaudij ī
cōprehenſibilitas ibi ſeruaſti id eſt a nobis occultaſti.i.Corinth.ii.

Oculus non vidit nec auris audiuit nec in cor homīs aſcēdit q̄ pre
ꝑauit deus diligētibus ſe. Secundū eſt eiuſdē gaudij delcābilitas
ibi. vinū bonum. Nunq̄ȝ fuit vinū materiale ita delcābile corꝑi ſic
vinū celeſte eſt anime. ¶ Nota ꝙ eſt quintuplex vinū. Primum eſt
vinum naturale Secundū eſt vinū voluptatis tranſitorie. Terciuȝ
eſt vinum doctrine euāgelice. Quartū eſt vinū compunctōis eterne.
Quintū eſt vinum leticie ſempiterne. A primo debemꝰ caute nob
cauere. ſecundū debemus fugere. ad tercium currere. quartuȝ deo
offerre. quintū debemus toto corde appetere. De primo dicit̄ Geñ
ix. Plantauit noe vineā bibens q̄ȝ vinū inebriatus eſt. Ab hoc vino
debemꝰ nob cauere ne tm̄ bibamus vt non inebriemur ⁊ in aīa pe
riclitemur. Hoc eni vinum eſt dulce in ſapore ⁊ pulchrum in colorē
⁊ iō facile decipit hominē. Prouer. xxiij. Non intuearis vinū quā
do flaueſcit. quādo ſplendet in vitro color eius ingreditur blande ⁊
nouiſſime mordebit quaſi coluber. hoc eſt in morte quando anima
ebrioſi omni delectacōe priuabitur ⁊ in infernū dimergetur ibi bi
bet ignem infernalem ⁊ inebriabitur doloribus qui hic tociens in
ebriatus fuit vini potacōnibus. Audi ebrioſe q̄ȝ iniuſte agis contra
creatorem tuum. Ipſe enim creauit vinum ad tui vtilitatem vt bi
bas temperate ⁊ cum laudes. tu vero bibis ad ebrietatem ⁊ cum
blaſphemas. Heu quot mala veniunt de ebrietate Inde veniūt de
tractiones contenciones mendacia periuria verba turpia ⁊ homi
cidia. Qui hoc vult cauere fugiat ebrietatem ⁊ audiat apoſtolum
dicentem. ꝑma Thimo. quinto. Modico vino vtere propter ſtoma
chum ⁊ propter continuas tuas infirmitates. ¶ De ſecundo vino
ſcilicȝ voluptatis tranſitorie. dicitur Apocalipſis decimooctauo.
Cecidit cecidit babylon magna ⁊ facta eſt habitacio demoniorū.
quia de vino fornicacionis eius biberūt om̄es gentes. ꝑ hanc babi
lonē accipitur aīma fornicatoris que ſiſtatur babiloni qꝺ interpta
tur confuſio. qꝛ magnā ſuſtinebit ꝯfuſionē ꝓ pctīs Et dicitur mag
na qꝛ magna pctā cōmiſit. hec cecidit quādo in infernum deſcēdit
Bis dicit cecidit qꝛ modo in infernū cadit quātū ad aīam. in futu
ro autē quātum ad corpꝰ ⁊ aīam. Hec fit habitacio demoniorum.
qꝛ cum eis habitabit in inferno. de vino fornicacōis gētes bibunt
qñ hoīes quos ad peccādum ꝟbo vel exēplo malo allexit ſiſi vicio

implicantur. Sequitur pena illius Audiui vocem de celo dicente ʒ
Duplicate ei duplicia ſcd̄m opa eius quātum ſe glorificauit ⁊ i de-
licijs fuit tm̄ date illi eē tormētū ⁊ luctum Ecce condigna pena lux
urioſi. qꝛ eni nō ſolum ipſe peccat ſed eciā alios ad peccatū incitat.
ideo duplicē penarum ſuſtinebit ignominiā. i. Mach. iij. Scd̄ʒ glo
riā eius multiplicata eſt ignominia eius ⁊ qꝛ talis fuit hic in volup
tate ⁊ delicijs ideo erit in inferno in luctu ⁊ tormētis. O ꝙ̄ꝫ ꝑiculo-
ſum eſt vinū luxurie quod inducit ad penam gehēne. Ab hoc ergo
vino debem⁹ fugere. qꝛ uenenatū eſt. delectat eni corpus ⁊ occidit
animā Deuc. xxxij. Fel draco. vinū eoꝝ ⁊ vene. aſpiduʒ inſanabile
quia pena inferni nūquā ceſſabit. Jhere. xxx. Jnſanabilis fractura
tua. peſſima plaga tua. omnes amatores tui obliti ſunt tui teqꝫ nō
querunt. Plaga eni inimici ꝑcuſſi te caſtigacōe crudeli ꝓpter mul
titudinē iniquitatis tue. dura facta ſunt peccata tua ſupple ⁊ pena
ꝓ peccatis. Gregori⁹ Breuis eſt voluptas fornicatoris ſed ꝑpetua
pena fornicātis ¶ De tercio vino ſcʒ euāgelice doctrine dicit̄ zach.
ix. Quid eni bonum eſt ⁊ quid pulchri⁹ niſi frumētum electorum ⁊
vinum germinās virgines. i. euāgelica doctrina docens caſtitatē.
hec doctrina dicitur frumentum. qꝛ cōfortat debiles. Math. xiij.
Si dimiſero eos ieiunos ſcʒ a doctrina deficiēt in via. dicitur eciaʒ
vinum qꝛ letificat triſtes Luc̄. x. Gaudete quia nomina veſtra ſcri-
pta ſunt in celis. Jſtud vinum forte eſt ad bibendum. quia euange-
lica doctrina grauis eſt homini carnali. ideo chriſt⁹ miſcuit graui
tatem cum dulcedine premiorū Prouerbi. ix. Venite comedite pa
nem meum ⁊ bibite vinum quod miſcui vobis. Relinquite infanci
am ⁊ viuite ⁊ ambulate per vias prudencie. Vis ſcire ꝙ̄ꝫ forte eſt vi
num euangelice doctrine ⁊ qualiter chriſtus tempet promiſſione
mercedis. Audi quod dicitur Luc̄. xiiij. Niſi quis renūciauerit om
nibus que poſſidet non poteſt meus eſſe diſcipulus. O ꝙ̄ꝫ forte vinū
ad bibendum valde graue eſt relinquere omnia. conſidera tempēa
turam. Math. decimonono. dixit ipſus diſcipulis ſuis. Amen dico
vobis qd̄ vos qui reliquiſtis omnia ⁊ ſecuti eſtis me in regeneraci
one cum ſederit filius hominis i ſede maieſtatis ſue ſedebitis ⁊ vos
ſuper ſedes iudicantes duodecim trib⁹ iſrahel Ne forte intelligatur
hoc dictū de ſolis apl'is ſubiūgit. Et oīs q̄ reli. do. aut pa. aut ma.

aut filios aut agrum ꝓpter me centupluꝫ accipiet ⁊ vitam eternam
poſſidebit. forte vinū Math. v. dicit͛ Si quis ꝑcuſſerit te in dextraꝫ
maxillā. prebe ei ⁊ aliam paratus ſis ſuſtinere alapā in altera. ſꝫ vi/
de modo tempaturā Luc. xxi. In paciencia veſtra poſſidebitis ani
mas vrās poſſidebitis id ē cuſtodietis. forte vinū. Math. v. dicitur
Diligite inimicos veſtros benefacite eis qui oderint vos ⁊ orate ꝓ
perſequētibus ⁊ calumniātib⁹ vos. Et ſtatim additur tempatura
vt ſitis fi. pr̄is veſtri qui in celis eſt vides ne ꝙ iſtud vinuꝫ forte eſt.
ſꝫ chriſtus miſcuit ⁊ potabile fecit Qui eni p̄miuꝫ attēdit doctrinā
euāgelicā leuem reputabit. Greg. Si ꝯſideram⁹ fratres kariſſimi
que ⁊ quāta ſint q̄ ꝓmittūtur nobis in celis vileſcunt animo oīa
que habent͛ in terris. ad hoc vinū debem⁹ currere quia datur gra/
tis yſa. lv. Venite emite abſqꝫ argento ⁊ abſqꝫ vlla ꝯmutatione vi
num ⁊ lac. doctrina euāgelica dicitur vinum. quia per caritateꝫ in
flammat. lac quia ꝯtra concupiſcenciam carnis infrigidat. ¶ De
quarto vino compunctionis in carne dicitur in pſal. Oſtendiſti po/
pulo tuo dura potaſti nos vino compūctionis id eſt purgatōe qua
purgatur paciens. Oſtendiſti populo tu. du. labor eſt peccata vince
re ferre aduerſam in finem. Iſtud vinum q̄uis ſit amarum tamen
ſanatiuum eſt quia ſanat vulnera anime Luc. x. dicitur ꝙ ſamari/
tanus ſanauit vulneratum infundens oleum ⁊ vinū. Samaritan⁹
qui interpretatur cuſtos ⁊ ſignat chriſtū qui dicit Joh. xvii. Pat
quos dediſti mihi ego cuſtodiui Iſte infundit vulnerato id eſt pec/
catori qui vulneratus eſt in anima vinū compūctionis quādo pec
cator incipit deflere pctā ſua ⁊ ne de nimio dolore deſperꝫ. infundit
ſibi oleum ſpei ꝑ ꝙ animā eius letificat. pſ. Dilexiſti iuſti. ⁊ odi. in
iqui. ꝓp. vn. te deus d. tu. oleo leticie. Sꝫ heu iſtud vinū in quibuſ
dā valde ſophiſticū eſt in illis videlicꝫ q̄ pctā deflent oculis cōfiten
tur ore ⁊ tn̄ cor eorum ſemꝑ cū vanitatib⁹ mundi occupat͛. Tales
reprehēdit ꝓpheta yſaias vinū tuum mixtū eſt aqua. i. ꝯtritio tua
mixta ē aqua. i. vanitatib⁹ mundi qꝛ nūc pctā deploras ⁊ circa vāi
tates mundi te occupas. Tale vinū deo nō placet cū ſit inſipidū qꝛ
aq̄ ꝯpoſita reddit vinū inſipidū Tale vinū nō habēt vere penitētes
ſꝫ vinū diuerſis ſpēbus ꝟtutū ꝯdituꝫ Cañ. vii. dabo tibi poculū ex
vino condito. ¶ De quinto vino ſcꝫ leticie ſempiterne dicitur Pro
uerbioꝝ. xxxi. Date ſyceram merentibus ⁊ vinum his qui amaro

ſunt corde vel animo vt bibāt ꝛ obliuiſcanť egeſtatis ꝛ doloris ñ
recordenť āpli⁹ Iſtud vinū claꝝ ē q₂ clare videbiť facies dī.i.Coꝝ
xiij. Videmus nunc ꝑ ſpeculū in enigmate tunc aūt facie ad faciē
Ioh.xvij. Pater q̊s m̄ dediſti volo vt vbi ego ſum ꝛ illi ſint mecuz
vt videāt claritatē meā. Iſtud vinū eciā aufert timorē.ps. Scuto
circumdabit te veritas eius nō timebis a timore nocturno.i.timo
re hui⁹ mundi qui cōparatur nocti. Nec mirū ꝙ non timēt q̄ in ma
nu omnipotētis dei ſunt ꝛ non tangȝ illos tormentū malicie id eſt
mortis. Iſtud eciā vinum letificat.ps. Vinum letificat cor homis
Merito poſſunt letificari qui miſerias hui⁹ mundi euaſerunt deuz
facie ad faciem aſpiciunt. ſine timore erunt ꝛ gaudium ſempiternū
poſſidebunt. Iſtud vinum qđ tam nobile eſt ꝛ tam vtile debem⁹ to
to corde appetere. q₂ nō ſolum eſt nobile ꝛ vtile ſed eciā in abundā
cia dabitur. Heſter ꝑmo. Vinū quoqȝ vt regia digna magnificen
cia erat abundās ꝛ precipuū ponebatur. Rogemus vt poſt aquas
huiuȝ miſerie det nobis deus vinuȝ leticie quod nos reficiat ꝛ nun
q̈ꝫ deficiat.

Amen

¶ Dominica tercia.

Cum deſcendiſſȝ ih̄s de monte ſecute ſunt eū turbe multe.
Math.viij. Hic miſtice ꝑ deſcenſuȝ de monte ſignatur ad
uentus xp̄i in mundū. Qui deſcendēs leproſuȝ mundauit
quia veniens in munduȝ homīeȝ a peccati feditate mundauit ſiue
curauit. Scđm hoc in verbis p̄miſſis duo tangūtur Primū eſt in
carnacōis modus exēplaris ꝛ eiuſdē incarnacōis effect⁹ ſalutaris
Modus attēditur in exceſſiua humilitate. Effect⁹ ꝑpenditur in mł
tiplici vtilitate. p̄mum tāgitur ibi Cū deſcendiſſȝ ih̄us de monte.i.
de celo in deſcenſu ꝑpendo humilitatē. q₂ qui ſic deſcendit cuȝ illo
xp̄us vult manere Luc. deciomono. zachee feſtinās deſcende quia
hodie ī domo tua oꝑtȝ me manere. Secundū tangiť ibi. ſecute ſūt
cum turbe multe Ecce vtilitas q₂ nō ſolū apli ſed eciā aliј multi cri
ſto per fidem adheſerunt. ¶ Nota ꝙ chriſtus deſcendit de celo ꝓpť
quatuor. Primo vt hominē pec̄cis inquinatū mundaret. Secūdo
vt hominē ignorātem informaret. Tercio vt homīeȝ a poteſtate di
aboli liberaret. Quarto vt homīem a morte eterna ſaluaret. ¶ Pri
mo dico qđ chriſtus deſcendit vt hominē peccatis inquinatū mū
daēt Mich.ꝑmo. Egredietur domin⁹ de loco ſancto ſuo ꝛ calcabit

ſuperexcelſa terre.i.ſupbos hūiliabit.et ſequit᷑ In ſcelere iacob omē
iſtud ⁊ in peccatis domꝰ iſrl̃.quaſi dicēt.deſcēdit vt deleat pctā do
mꝰ iacob.i.generis humani ſignati per iacob.q̄z iacob interpretat᷑
ſupplātator et homo debꝫ ſupplātare diabolū ⁊ vicia.illud ſignat᷑ i
euāgelio hodierno vbi dicit᷑ ꝙ xp̄o deſcendente de monte leproſus
adorauit eū dicēs.Si vis potes me mundare.et extendēs manū te
tigit eum d.Volo mundare et ſtatim mūdata eſt lepra Per hūc le
proſum accipit᷑ genus hūanum pctīs inq̄natum.Nunq̄ꝫ lepra i cor
pore taꝫ abominabilē fecit hominē ſicut mortale pctm̄ in anima fa
cit hominē aboīnabilē deo Leproſus eni i corpore q̄ꝫuis nō ꝑmitta
tur manere inter homies ſanos.n̄ tn̄ elongat᷑ tm̄ ab eis quin inter
dū vadat ad eos ⁊ loq̄tur eis ⁊ videat eos Sed q̄ lepra anime fuēit
mortuꝰ tm̄ elongat᷑ a deo ꝙ nunq̄ꝫ videbit ipſiꝰ faciē vt dr̄ yſa.tol
latur impiꝰ ne videat gloriā dei Et merito q̄z anima pcc̄is inq̄nata
nō eſt digna vt videat puriſſimā faciē dei quē ſolum mūdi corde vi
debunt Math.v.Beati mundo corde qm̄ ipſi deū videbūt Conſide
ra q̄ꝫ nec̄caria fuerit xp̄i icarnatio Pcc̄m origiale oēs homies adeo
infecerat ꝙ nullꝰ ante xp̄i incarnatōeꝫ dei faciē videre poterat.Ro
manoꝝ.iij.Omēs peccauerūt ⁊ egent gracia dei Juſtificati gratis
per graciā ipſiꝰ ⁊ ꝑ redemptōem que eſt in xp̄o ih̄u per fidem ⁊ ſan
guinē ipſiꝰ.ideo xp̄us in mundū deſcendit ſanguinē ſuum fudit vt
genus humanū a lepra mundaēt Thi.ij.Dedit ſemetipſuꝫ ꝓ nobis
vt nos redimeret ab omni iniq̄tate ⁊ mundarꝫ ſibi populū accepta
bilē.Ecce homo q̄ ꝓpter leprā pcc̄i fuit deo abominabil᷑.nunc lotꝰ
in ſanguine chriſti factꝰ eſt acceptabil᷑ Apoc̄.i.Dilexit nos ⁊ lauit
nos in ſanguine ſuo a pcc̄is noſtris.Quicūq̄ꝫ infectꝰ eſt lepra pecca
ti currat ꝑ fidem ad paſſionē xp̄i ⁊ ibi mūdabitur.Jſtud prefigura
tum eſt.iiij.Regū.v.vbi dicit᷑ ꝙ naaman ſyrus leproſus ꝓ cura le
pre ſue venit ad heliſeū.qui dixit ei.Vade ſepties lauare in iordane
⁊ recipiet ſanitatem caro tua atq̄ꝫ mundaberis qui fecit ſic ⁊ mun
datus eſt.per naaman leproſum ſignatur peccator hic venit pro cu
ra ad heliſeum quādo vadit ad ſacerdotē ⁊ confitetur peccata ſua.
hic debet ſe ſepties lauare in iordane vt mundetur id eſt ſeptem fluē
ta que fluxerunt de corpore chriſti i cruce debꝫ iugit᷑ deflere.Quin
q̄ꝫ fluenta ſunt quinq̄ꝫ vulnera chriſti ⁊ duo fluenta ad hoc ſunt la
crime que a duobus oculis chriſti fluxerūt Debet ergo homo ora

re chriſtum vt per ſaunguinem ſuum ⁊ omnes lacrimas quas ſu
dit dignetur cum a peccatis mundare ⁊ ſi hoc deuote fecerit mūda
bitur. ¶ Secundo deſcendit xp̄us vt hominez ignorātem informa
ret Luce ſexto. Deſcendens ihūs de monte id eſt de celo ſtetit in lo
co campeſtri id eſt in mundo qui eſt locus certaminis ſpiritualis.
ſicut campus eſt locus certaminis corporalis Et ſeq̄tur. Eleuatis
oclis in diſcipulos ſuos docebat eos dicens. Beati paupes ſpiritu
quoniam ipſorum eſt regnum celorum. O q̄ȝ conſolatoria ē doctri-
na iſta omnibus qui pro chriſto temporalia contemnūt ⁊ in volun
taria paupertate ei ſeruiunt. Non abhorreant paupertatē in hoc mun
do quibus regnum celorum promittitur Audiant quid iſte doctor
dicat diuitibus Luce decimooctauo. Quā difficile qui pecunias ha
bent in regnum celorum intrabunt. Facilius eſt inquit per foramē
acus camelum tranſire quā diuitem poſſe intrare in regnum celo-
rum. propone iſtud caute ⁊ expone ſane. Per diuitem accipe hic vt
auarum vel qui habet iniuſta bona vel talem diuitem qui habet
multa bona ⁊ nihil vult dare pauperibus. ad litteram Facilius eſſz
camelum trāſire per foramen acus. quia hoc vnus ſanctus a deo
poſſet impetrare q̄ȝ talem diuitez intrare in regnum celorum. quia
hoc omnes ſancti in celo impetrare nō poſſent ꝙ vnus diues q̄ ha
bet iniuſta bona ſcienter ⁊ poteſt reſtituere ⁊ nō vult veniret ad reg
num celoꝝ. O ſtulte diues cur pro viliſſimis numis quos hic relin
ques vis amittere regnum dei quod nunq̄ȝ habebit finem in q̄ cuȝ
chriſto regnāt omnes ſancti. Si vis inueīre graciā apud eum fac ſi
cut ille diues zacheus qui dixit Lu. xix. Ecce dimidiū bonorū meo
rum domīe do pauperibus etſi quid aliquē defraudaui reddo qua-
druplum. O ſi diuites huius temporis vellent reddere ſimplum ſuf
ficeret eis. Audi auare qui non vis iniuſta bona reſtituere Auguſti
num dicētem Quā diu res ablata non reſtituitur ſi reſtitui poteſt.
penitencia non agitur ſed ſimulatur. ¶ Tercio chriſtus deſcendit
vt hominem a poteſtate dyaboli liberaret. Exodi tercio. Videns
vidi afflictionem populi mei qui eſt in egipto ⁊ gemitum eius audi-
ui. propter duriciam eorum qui preſunt operibus deſcendi. vt libe-
rem eum. ¶ Nota hiſtoriam Pharao in egipto detinuit populū dei
captiuū ⁊ volēs edificare ꝯplici onē eū afflixit. ſ. vt paleas colligerēt
⁊ lutū ⁊ lateres q̄s decoq̄rent. p pharā. accipit̄ diabolꝰ qꝛ pha. int̄

pretatᷣ denudans virum ⁊ diabolꝰ denudat hominē virtutibꝰ. Hic
populū dei id ē genus hūanum detinuit captiuū in egipto. i. in hoc
mundo. Egiptꝰ eni interpretatᷣ tenebra. Diabolꝰ eni volēs edifica-
re. i. vanitatē mūdi extollere genꝰ hūanuȝ triplici onere depressit. i.
triplici peccato. ꝑ paleā accipe superbiā. ꝑ lutum luxuriā. per latēs
auariciā. Superbia ꝯꝑatur palee q2 palea vacua est grano per mo-
dicū ventuȝ in aera eleuatur. sic superbꝰ vacuꝰ a grā dei. si ab aliq̄
laudatur statim extollitᷣ Job. xxj. Erunt sicut palee ante faciē ven-
ti ⁊ sicut fauilla quā turbo dispergit De paleis istis id ē suꝑbis qui
mō ad horā extolluntᷣ ⁊ in eternū deprimētur In die eni iudicij qñ
xp̄s triticū suum. i. electos qui interiꝰ puri sunt vt triticuȝ ⁊ pleni
sunt gracia dei ad celum colliget. tunc paleas id est superbos in ig-
nem eternum deijciet Luc. iij. de xp̄o dicitᷣ Cuius ventilabꝝ. i. sñia
iudicij in manu eiꝰ purgabit areā suam ⁊ ꝯgregabit triticum suū
in orreum. paleas autē cōburet igne inextinguibili. Luxuria ꝯpa-
tur luto q2 inquinat hominē nō solum in anima sed eciā in corpo-
re ꝓpter qđ dixit psalᷣ. Eduxit me de lacu miserie ⁊ de luto fecis. i. luxu-
rie. duo ponit valde immunda scȝ lutū ⁊ fecem. q2 luxuria duo in-
quinat scȝ corpus ⁊ animaȝ. Audi o luxuriose immūdus es nunq̄
venis ad celū nisi deseras luxuriā Eph. v. Hoc scitote intelligentes
ꝙ omnis fornicator aut immundꝰ aut auarus ꝙ ē idoloꝝ seruitꝰ
non habebit hereditatē in regno christi ⁊ dei. Nec mirū ꝙ immun-
dus ad celum venire nō potest q2 celum est mundū Apoc. xxi. Ipa
ciuitas est aurum mundū simile vitro mundo Item domus celi est
munda Abac. i. Mundi sunt oculi tui domine ne videas malum ⁊
respicere ad iniquitatem non poteris. Item habitatores id est sc̄ti
sunt mundi. Math. v. Beati mundo corde quoniam ipsi deum vi-
debunt Sic patet ꝙ luxuria comparatur luto. Lateri comparatur
auaricia quia later fit de terra ⁊ auarus terre inhiat. Later coqui-
tur in igne qui dicit nunquā sufficit Eccle. v. Auarus non implebi-
tur pecunia ⁊ amat diuicias fructus non capiet ex eis Jeronimus
Auaro magis deest illud quod habet q̄ȝ quod non habȝ. quia illđ
quod non habet deficit ei. quod autem habet non audet dare. hoc
de latere dicitur Numeri. iiij. Intra in lutum et calca id est inquina
te peccato luxurie tene laterem id est auariciaȝ ibi comedet te ignis
hic ignis scilicȝ auaricie ⁊ in futuro ignis gehenne. Sic ergo dia

bolus his tribus peccatis municōes ſuas in hoc mundo conſtrux
erat. Xp̄s autē deſcendēs in mundū eas deſtruxit docens humi
litatē cōtra ſupbiā. caſtitatē ꝯtra luxuriā. paupertatem ꝯtra aua
riciam. ¶ Quarto chriſtus deſcendit vt hominē ab eterna morte li
beraret. Unde poteſt exponi illud quod dicitur Johan. iiij. Dixit
regulus ad ieſum domine deſcende prius q̄ȝ moriatur filius meus
Per hunc regulum ſignatur Adā qui primo fuit rex magnus. q̄ꝛ
omnibus creaturis corpalibus dominabat̄. Pſal. Omnia ſubieci/
ſti ſub pedibus eius oues ⁊ boues vniuer. peco. campi. Poſtq̄ȝ pec/
cauit factus eſt regulus id eſt paruus rex qui licet haberet domini
um ad aliquas creaturas tamen quātum ad plurēs creaturas per
didit que non fuerunt ei ſubiecte. ſed magis oppoſite. Jſte regulus
videns totum genus humanum per peccatum morti eterne pro/
pinquum. nec videns aliquod remediū in mundo clamauit ad do
minū dicens. Domine deſcende prius q̄ȝ filius meus moriatur id
eſt genus humanum de me generatum. quaſi dicerē. Omnes mori
mur corpore ⁊ niſi deſcendas omnes moriemur in anima. Jō chri
ſtus deſcendit vt liberaret hominē ab hac morte. Johan. decimo.
Ego veni vt vitam habeant hic ſupple per graciam. ⁊ abundanci⁹
habeant in futuro ſupple per gloriam. Jllud prefiguratum eſt. iiij.
Regum. iiij. vbi heliſeus ſuper mortuum puerū dum incuruarē ſe
oſcitauit puer ſepcies ⁊ reuixit. Per heliſeum ſignatur chriſtus. q̄ꝛ
heliſeus interpretatur ſaluator. Hic incuruauit ſe ſuper puerum id
eſt genus humanum quando in cruce inclinato capite emiſit ſpiri/
tum. Tunc puer ſepcies oſcitauit quando ad ſeptiformem graciā
ſpiritusſancti aſpirat Et ſic homo reſuſcitatur per gracias chriſti ⁊
⁊ per graciam ſpiritusſancti. Epheſ. ſecūdo. Cum eſſemus mortui
peccatis cōuiuificauit nos xp̄s cui⁹ gracia ſaluati ſum⁹ ꝓpter qd̄
idē xp̄us ſit benedictus in ſecula. ¶ Amen

¶ Dominica q̄rta poſt epiphaniam ſermo.

Ecce motus magnus factus in mari ita q̄ nauicula operi/
retur fluctibus. Math. viij. Per iſtud mare ſignatur mun/
dus in quo magnus motus eſt temptacionum ita q̄ mul/
te nauicule id ē homines qui tranſitū debent facere operiuntur flu/
ctibus temptacionū adeo q̄ ſepe periclitant̄ in anima niſi xp̄s ad/
iuuaret. Secūm hoc in verbis p̄miſſis circa ſtatū hui⁹ mundi duo

deſcribunt̃. Primū eſt temptatōnū que in hoc mūdo abundāt gra
uitas ⁊ hoc tangit̃ ibi. Ecce motus magn⁹ factus eſt in mari. Se
cundū eſt homis ad r̄ſiſtendū fragilitas ⁊ hoc tangit̃ ibi Ita ꝙ na
ui. operi. flucti. ꝑ naviculā accipit̃ hō q̄ ꝯtinuis ꝯcutit̃ temptatio
nib⁹ ſicut navicula ꝯcutit̃ fluctib⁹ quādo homo fragilis vincit̃ te
ptationib⁹. ¶ Nota ꝙ mund⁹ ꝯꝑatur mari ꝓpter ſeptē raciones.
In mari ſiquidē inuenit̃ ꝓfunditas. aquaꝝ multiplicitas. aure in
ſtabilitas. fluct⁹ velocitas. horribilis tempeſtas. beluaꝝ diuerſitas
tranſeūdi ꝑiculoſitas. Comparat̃ ergo mund⁹ mari. qꝛ in eo eſt ꝓ
funditas malicie et miſeriarū multiplicitas. inſtabilitas temptatio
num. vite breuitas. tempeſtas demonū diuerſa vie ꝑiculoſitas. Pri
mo dico ꝙ in mari eſt ꝓfunditas Job. xxxviij. Nunq̄d igreſſus es
ꝓfundū maris ⁊ in nouiſſimis abiſſi deambulaſti. ſic in mūdo eſt
malicie ꝓfunditas. pſal. Dixit dn̄s ex baſan ꝯuertam ꝯuertā in ꝓ
fundū maris. Baſan interp̄tat̃ ſiccitas ⁊ ſignat ſtatum peccatoris
qui eſt ſiccus a gracia dei. ꝑ ꝓfundū maris accipit̃ ꝓfunditas ma
licie. O peccator ſi amiſiſti graciā dei ſi iaces in ꝓfundo malicie no
li deſperare. Ecce de⁹ loquit̃ ex baſan. ꝯuertā ꝯuertam in ꝓfundū
maris. i. eos qui ſunt baſan. i. ſicci ꝓpter carenciā gracie ⁊ eos qui
iacent in ꝓfundo malicie ꝯuertā vt ſaluent̃ Vis o pc̄ōr extrahi de
ꝓfundo malicie clama ad deum ⁊ dic. De ꝓfundis clamaui ad te
dn̄e do. ex. vo. me. ⁊ ipſe liberabit te. Quia apud dominū miſe. ⁊ co
pioſa apud eum redē. Et ipſe redi. iſra. ex om. iniq̄. eius. Ve illis q̄
in ꝓfundo malicie iacent ⁊ nolunt pc̄ā deſerere. qꝛ deus tales i die
iudicij diſtricte iudicabit Job. xxviij. ꝓfunda fluuioꝝ ſcrutatus ē.
ſcꝫ in iudicio ⁊ abſcondita ꝑduxit in lucē. qꝛ omnia pc̄ā eoꝝ ma
feſtabunt̃ toti mundo. O qualē ꝯfuſionē ſuſtinebit tūc pc̄ōr coram
toto mundo q̄ modo nō vult ſuſtinere verecundiā coram vno ſacer
dote Prouer. xviij. Impi⁹ cum i ꝓfundū venit pc̄ā ꝯtemnꝫ ſꝫ ſeq̄t
eum ignominia ⁊ opprobriū. Talis qui hic iacuit in ꝓfundo pecca
ti ſubmerget̃ modo in ꝓfundo inferni Exod. xv. Submerſi ſunt in
mari rubro. i. in mundo pc̄cis infecto qui ſunt in malicia abiſſi ſcꝫ
pc̄ōꝛum ꝑuerunt. deſcenderūt in ꝓfundū ſcꝫ infernū quaſi lapis.
¶ Secundo qꝛ in mari eſt multiplicitas aquaꝝ Eccl̄i. i. Omnia flu
mina intrant mare ⁊ mare nō redundat Sic in mundo eſt miſeria
rum multiplicitas Tren̄. i. Magna eſt velut mare ꝯtricio tua id eſt

miſeria qua in hoc mundo ɔtereris q̄s miſerebit̄ tibi. q̄ſi diceret.
Nullus. q̃ȝ diu viuis in hoc mūdo opꝫ te ſuſtinere miſerias huiꝰ
mundi Job. xiiij. Homo natus eſt de muliere breui viuēs tempore
multis repletur miſerijs Nūc enī homo ſuſtinet frigus nunc eſtum
nunc famē nunc ſitim nūc varias temptatōes ⁊ infirmitates nunc
perſecutiones Et vt breuiter ɔcludam tota vita homīs eſt plena mi
ſerijs Eccī. ij. Cuncti dies eius miſerijs doloribus ⁊ erumnis plen
ſunt nec per noctē mente quieſcit. Hanc miſeriā naturali inſtinctu
preſentat homo cū naſcēndus ingredit̄ hunc mundum ⁊ ideo ſtati
plorat Sap̄. vij. primā vocē ſimilē omnibꝰ emiſi plorās. q. d. Infā
tulus es ideo nunc ploras qꝛ ſtatū miſeriaꝝ intras. Ʒ heu homo i in
fācia q̄ non habꝫ diſcretionē deplorat miſerias huiꝰ mundi ⁊ i eta
te adulta qn̄ ſcit diſcernere inter bonū ⁊ malū nō curat. tūc ei i va
nitate huiꝰ mundi gaudꝫ ⁊ letat̄ acſi nulla ſit hic miſeria ⁊ iō raro
cogitat de ſtatu futuro Talem increpat ſalomon ꝓuerb. xi. Letare
iuuenis de adoleſcēcia tua et in bono ſit cor tuum in diebꝰ iuuentu
tis tue et ambula in vijs cordis tui ⁊ intuitu oculoꝝ tuoꝝ. increpā
do dicit iſta non exhortādo. et ſequit̄. Et ſcio ꝙ ꝓ omnibꝰ his ad
ducꝫ te deus in iudiciū vtilius ē ergo homī miſerias huiꝰ mūdi de
flere q̃ȝ in vanitatibꝰ mundi gaudere Eccī. vij. Meliꝰ ē ire ad domū
luctus q̃ȝ ad domū ɔuiuij In illa enī finis cunctoꝝ amonet̄ hoim
⁊ viuens homo cogitat q̄d futurū ſit ¶ Tercio dico ꝙ in mari ē au
re inſtabilitas. pſ̄. Qui deſcen. mare in naui fa. opa in aquis mltis
ipſi viderūt opa dn̄i. ſequit̄. Dixit ⁊ ſtetit ſpūs ꝓcelle ⁊ exaltati ſūt
fluctus eius Ecce inſtabilitas. modo eſt mare tranquillꝫ. modo ē
tempeſtas. ſic in hoc mundo magna eſt inſtabilitas. mō eſt homo
ſanus. modo infirmus. mō triſtis. modo letus. modo diues. modo
pauper. modo viuus. modo mortuꝰ. yſa. li. Ecce ſum dominꝰ deus
tuus qui conturbo mare. i. ſtatum huius mundi mutabilem facio
⁊ intumeſcunt fluctus eius dominꝰ exercituū nomē meum. Tunc
fluctus maris id ē mūdi intumeſcunt qn̄ homo ab vno ſtatu in ali
um mutatur Job. xiiij. Quaſi flos egreditur ⁊ ɔteritur ⁊ fugit ve
lut vmbra declinat ⁊ nunq̃ȝ in eodē ſtatu ꝑmanet Nunq̃ȝ fuit tāta
inſtabilitas in mari ſicut in hoc mundo Inſtabilitatem nunquā eua
des niſi perueneris ad litus celeſtis patrie Iſtud miſtice ſignatum
eſt Job. vlt. vbi dicitur ꝙ chriſto ſtante in litore maris apoſtoli la

borauerunt in mari donec vocati a chriſto peruenerunt ad litus ꝛ
ibi dſcubuerunt cum chriſto Ecce chriſtus modo eſt in litore id eſt
ſecuritate patrie tu es adhuc in mari id eſt i inſtabilitate huius vi
te. Si vis quieſcere. i. ſtabilis eſſe feſtina vt venias ad celeſtē patri
am ꝛ ibi eris ſtabilis. Auguſtinꝰ Domine feciſti nos ad te ꝛ inqui
etum eſt cor noſtrum donec requieſcat in te. pſal. In pace in id ipſū
quaſi diceret Hic non poſſum requiſcere. ſed in pace que eſt in id ip
ſum tendens ſcilicet que immutabilis ē ſemper eodem modo ſe ha
bens que ſolum eſt in pr̄ia ibi requiſcā. Mich. ij. Surgite et ite quia
nō habetis hic requiem Ideo dixit ſcūs Antoniꝰ abbas Surgite
ite quia nō habemꝰ hic requiē ꝓpter inſtabilē mundi ſtatum Sur
gite per mundi ɔtemptum. ite ꝑ celeſtis pr̄ie deſiderium. q2 non ha
betis hic requiē ꝓpter inſtabilē mundi ſtatum. ¶ Quarto dico q2 i
mundo eſt fluxus velocitas. vñ pſ. Conturbas ꝓfundum maris
ſonum fluctuū eius. Mare velociter decurrit ꝛ ſic ex eo cauſatꝰ ſonꝰ
Sicut ergo in mari eſt velocitas fluxꝰ ſic in mundo eſt velocitas. i.
breuitas vite Sap. v. Quid nobis ꝓfuit ſupbia aut diuiciarum ia
ctancia quid cōtulit nobis. trāſierunt ſupple velociter oīa ſic vm
bra ꝛ tanꝙ nūcius ꝑcurrens ꝛ tanꝙ nauis que ꝑtranſit fluctuā
tem aquā Cuius cū preterijt nō eſt veſtigiū inuenire. Ideo dicit. ij
Regū. xiiij. Omnes morimur ꝛ quaſi aque dilabimur in terra que
nō reuertet Iob. xiiij. Breues dies homis ſunt numerꝰ menſium
eius apud te eſt. Vis ſcire ꝙ breues dies hois ſunt reqre vbi ſint q
añ. c. ānos fuerunt ꝛ vix repies aliquē. ſi reqris vbi ſint q̄ añ duc
tos ānos fuerūt nullum inuenies Baruch. iij. Vbi ſunt principes
gēciū qui dñantur ſup beſtias q̄ ſunt ſup terrā q̄ auibꝰ celi ludūt.
q̄ argentū theſaurizāt ꝛ aurū in quo ɔfidūt hoīes ꝛ nō eſt finis ad
q̄ſicionis eorū Et ſeq̄tur Extermiati ſunt ꝛ ad inferos deſcēderunt
ꝛ alij in locū eorū ſurrexerūt. ¶ Quinto in mari inuenit̄ tempeſtas
horribilis Ione ꝑmo. Facta eſt tempeſtas magna ꝛ nauis piclita
batur ɔteri. ſic in mundo eſt tentacōnū tēpeſtas pſ. Veni in altitu
dinē maris ꝛ tempeſtas dimerſit me Hec tēpeſtas. ſ. tētacio concu
tit nauem qñ homo tētacionibus impugnatur. Tūc xp̄o ſubmergit
qñ tentacōnibꝰ ɔſentit Treñ. iij. Inundauerūt aq̄. i. tētacōēs ſup
caput meū dixi perij. Vis euadere tempeſtatē tētacōis clama ſicut
apl'i in hodierno feciſſe leguntur euāgelio. Legitur enim ꝙ factus

ē motus magnus in mari ⁊ clamauerunt. Domine ſalua nos peri
mus Et ſequitur Tunc ſurrexit iħus et imperauit ventis ⁊ mari ⁊
facta eſt tranq̄llitas ma. Noli ergo deſperare ſi tempeſtas tēptatio
num impugnauerit te clama ad deum ⁊ liberabit te Thobie. iij. p⁹
tempeſtatē tranq̄llū facis ⁊ poſt lacrimatiōez ⁊ fletū exultatōez in
fundis. ¶ Sexto dico ꝙ in mari eſt beluaꝝ diuerſitas Ecc̄i. xliij. in
mari p̄clara opa ⁊ mirabilia et varia beſtiaꝝ genera ⁊ omniū pe/
coꝝ ⁊ creatura beluaꝝ. ſic in mundo ē diuerſitas demonū pſ̄. Hoc
mare magnū ⁊ ſpa. ma. illic r̄ptilia quoꝝ nō eſt numer⁹. i. mali ſpi/
ritus q̊ꝝ nō eſt numer⁹ qꝛ diaboli rapiunt in hoc ſeclo ⁊ incautos
occupāt. animalia puſilla cū magnis illic ptranſibunt. vis ſcire q̄z
multi ſunt. Cuidā ſancto reuelatū fuit ſicut ſcribit Bonauentura
ſup ſcōm ſentēciaꝝ ꝙ demones ita diſcurrūt circa homines ſicut
muſce volitāt circa homines in eſtate. Noli deſperare ſi multi ſunt
mali ſpūs qui te impugnāt. ex oppoſito multi ſunt boni ſpūs qui te
adiuuant. pſ̄ Angelis ſu. nō di. ange. ſ. q. vni. ſed angelis ſuis man
dauit de te vt cuſto. te in om. vijs tuis. Refer deo grates qui tot ad
uerſarios tuos videns ⁊ fragilitatē conſiderans. celicos milites in
adiutoriū tibi mitit ſicut p̄figuratū eſt. ij. Mach. ix. vbi dicit ꝙ iu
deis pugnātibus cōtra aduerſarios apparuerūt viri de celo qui cū
iudeis pugnauerūt ꝯtra hoſtes ⁊ ſupauerūt. ¶ Septimo dico qd̄ i
mari eſt tranſeundi piculoſitas. ij. Coꝝ. xij. Nocte et die in pfūdo
maris fui periculis fluminū. ſic in mūdo ē vie piculoſitas Ecc̄i. xli
ij. Qui nauigāt in mari. i. in hoc mundo enarrāt picula eius. Oſi
velles attēdere inuenires totū ſtatum piculoſum. piculoſus ſiq̄dē
ſtatus in vtero vbi ſi mortus fuiſſes nunq̄z faciē dei vidiſſes. Simi
liter ſi mortuus fuiſſes ante baptiſmū. ſi eciā in etate adulta dū pec
caſti mortaliter mortu⁹ fuiſſes ignib⁹ infernalibus deputatus fuiſ
ſes in perpetuum cremādus cōſidera in quātis piculis ſis Si es in
peccatis mori in eis potes ⁊ damnari Si non es in peccatis pecca/
re poteris ⁊ dānari. Quid ergo facies vt pericula euadas. do tibi
bonum conſiliū. vnam nauiculam id eſt crucem xp̄i tibi oſtendam
ad quam te fortiter tenens nūquā in anima piclitaberis Sapiēcie
. xiiij. Exiguo ligno credunt homines animas ſuas ⁊ tranſeuntes
mare per ratem ſaluati ſunt. Exiguum lignum vocat crucem quia
humilis chriſtus ibi paſſus eſt vel quia modicum lignuz fuit reſpe

ctu tocius mundi qui per chriſti penā ſaluatur. Hec eſt nauicla de
qua in hodierno euāgelio dicit᷑ miſtice. Aſcēdēte ihū in nauiclam
.i. crucē dicit Glō. ſecuti ſunt eū diſcipuli ei⁹. xp̄s aſcēdit crucē cor
pore. diſcipuli mēte ⁊ deſiderio aſcenderūt. ⁊ tu eciā aſcende mente
ꝑ firmā fidem vt paſſio xp̄i a tua memoria nunq̄ȝ recedat vt ꝑ cru
cē ſuam xp̄s te a periculis mundi eripiat ⁊ ad ſecuritatē patrie per
ducat q̄ eſt bn̄dict⁹ in ſecula Amen. Dominica quinta.

Simile eſt regnum celoꝝ homini qui ſeminauit bonum ſe
men in agro ſuo. Math. xiij. ꝑ regnum celorū accipit᷑ pn̄s
eccl'a. Scd̄m h' in verbis premiſſis duo deſcribūtur. p̄mū
eſt eccl'e nobilitas in hoc ꝙ ꝯpatur regno celorum. ſecūdum eſt dei
circa eandē gubernandā ſtudioſitas. primū ibi. ſimile eſt regnū ce
loꝝ. ſecundū ibi. qui ſemiauit bonū ſemē in agro ſuo. ¶ Nota ꝙ ec
cleſia ꝯpatur homi regi nupcias filio ſuo faciēti quātuȝ ad chriſti
incarnacionē. homi bonum ſemē in agro ſeminānti q̄ȝtum ad ei⁹ p̄
dicacionē. homi negociatori margaritas bonas q̄renti q̄ȝtū ad ei⁹
paſſiōem. homi regi racionē cum ſeruis ſuis ponēti q̄ȝtuȝ ad extre
mā examinacōem. hoi p̄rifamilias ꝯuocatis operiȷs mercedē red
dēti q̄ȝtum ad celeſtē remuneracōeȝ. Prio dico ꝙ eccl'a ꝯpat᷑ hoi
regi nupcias filio ſuo faciēti q̄ȝtū ad xp̄i incarnacōeȝ Mat᷑. xxij. Si
mile eſt r̄gnū ce. ho. re. q̄ fe. nupcias fi. ſuo Rex iſte ē deus p̄r q̄ fecit
nupcias filio ſuo qn̄ eum in mundū ad copulandū ſibi naturā hu
manā miſit. In his nupciȷs xp̄s eſt ſponſus eccl'a ſpōſa. Thalam⁹
in quo xp̄o copulata eſt eccl'a fuit vterus btē virginis. Ps. In ſole
poſuit tabernaculū ſuum. ſ. in btā virgine. qꝛ in vtero ei⁹ manſit. ix
menſib⁹ ⁊ ipſe tanq̄ȝ ſponſus ꝓcedēs de thalamo ſuo quādo naſcē
do de vtero btē virginis ꝓceſſit in mūdum ad iſtas nupcias. i. ad
eccl'am que xp̄o per caritatē copulatur omēs homines inuitātur.
Sȝ quidā nolunt venire ſicut iudei ⁊ pagani. vnde in eadē ꝑabola
ſubiungit᷑. Miſit ſeruos ſuos vocare inuitatos ad nupcias ⁊ nole
bāt venire. ꝓuer. i. Vocaui ⁊ renuiſtis. extē. ma. meā ⁊ nō erat qui
aſpiceret me. deſpexiſtis omē ꝯſiliū meuȝ. ego quoq̄ȝ in interitu vr̄o
ridebo. Quidā veniunt ⁊ poſtmodū diſcedunt ſicut heretici. De q̄
bus dicit᷑. ij. pet᷑. ij. Meli⁹ erat illis viā iuſticie nō cognoſcere q̄ȝ pt⁹
agnicōeȝ retrorſum ire ab eo qd̄ illis traditū eſt ſcō mādato Qui
dam indecenter veniunt ſicut falſi chriſtiani qui ſordidis veſtibus

indNūtur ⁊ veſte multiplici q̄ eſt caritas carēt. vnde in eadē para/
bola ſubdit. Intrauit rex vt viderz ſimul diſcūbentes hoc erit i die
iudicij quādo xp̄us merita hominū diſcutiet ⁊ vidit ibi homiez nō
veſtituz veſte nupciali ⁊ ait illi Quomō amice huc intraſti nō hn̄s
veſtez nupcialē. At ille ommutuit qz in die iudicij videbit pctōz om/
nia peccata ſua ꝑ quib⁹ iuſte dānabitur nō inueniet aliq̄d ꝑ quod
ſe excuſet. ſequit. Tunc dixit rex miniſtris. Liga. mani. ⁊ pedi. ꝓij.
eum in tene. exteriozes ibi erit fletus ⁊ ſtridoz dētium Quidā decē/
ter veniūt ⁊ vſqꝫ in finem ꝑmanēt ſicut boni xp̄iani qui veſtez cari
tatis vſqz in finem poztāt Apoc̄. xix. Venerūt nupcie agni. ſ. in xp̄i
incarnatione et vxoz eius. i. fidelis anima p̄ꝑauit ſe ſupple ꝑ ozna/
mēta virtutū et datum eſt illi vt coopiat ſe biſſino ſplēdenti et can/
dido. i. caritate q̄ intus animā candidā facit et exteri⁹ in operibus
ſplēdere Talis locabitur in die iudicij a dextris xp̄i. ps̄. Aſtitit re/
gina a dextris tuis in ueſtitu deaurato circundata varietate id eſt
circūdata caritate virtutū. Talis anima audiet a xp̄o Tota pulcra
es amica mea ⁊ macula nō eſt in te veni de libano veni coronabēis
. i. ō mūda vita q̄m habuiſti in h̄ mūdo qz liban⁹ interp̄tat cādid⁹
ſponſa mea veni de libano veni coronaberis. ¶ Secundo cōparat
homi qui bonū ſemē in agro ſuo ſeminauit quātum ad predicatio/
nē. vnde in euāgelio hodierno legitur. Simile ē regnum celoꝝ hoī
qui ſeminat bonū ſemē in agro ſuo. ſemē iſtud eſt verbū dei qd̄ chri
ſtus in hoc mundo ſeminauit vt fructum inde caperet. quāuis aūt
ſemen fuerit optimum ⁊ optimus ſeminatoz ⁊ temp⁹ opoztunū. ſ.
temp⁹ gracie tamē adhuc in multoꝝ cordibus nullum fructum fa
cit ſicut innuitur Luc̄. viij. Exijt qui ſeminat ſeminare ſemē ſuum.
⁊ dum ſeminat aliud cecidit ſecus viam ⁊ volucres celi ꝯmederūt
illud. aliud cecidit ſupra petrā ⁊ natum aruit. aliud inter ſpinas et
ſimul exorte ſpine ſuffocauerūt illud. aliud cecidit in terram bonam
⁊ fecit fructum centuplū. Tunc verbum dei cadit ſecus viā ⁊ volu/
cres celi id eſt demones auferunt illud. quādo aliquis audit verbū
dei ⁊ poſtquā audit vadit de ſermone nunquā cogitat que audiuit
Et vnde hoc niſi quia diabolus aufert ei verbuz de corde ſuo ne ſal
uus fiat. Vis o homo ꝙ verbum dei in corde tuo fructificet medi/
tare ⁊ loq̄re ſepe de eo. Deut. vi. Erunt verba hec q̄ ego precipio ti
bi hodie in corde tuo ⁊ narrabis ea filijs tuis ⁊ meditaberis ſedēs

in domo ⁊ ambulans in itinere doꝛmiens atqꝫ conſurgens. Tunc
cadit ſupꝛa petram quādo homo audit verbum dei cum cachinno
ſicut illi qui derident predicatoꝛem vel cuꝫ gaudio. ſicut illi qui cū
diſſolucione audiunt Qui. ſ. hic vnū trahūt per capillos aliū pꝛoi
ciunt cum lapillis ⁊ mouent diſſoluciones infra ſermoneꝫ. Iſti nō
poſſunt fructum facere. quia ſunt aridi ⁊ non habent deuocionis
humoꝛem. Pſal. Percuſſus ſum vt fenum ⁊ aruit coꝛ meum quia
oblitus ſum comedere pa. me. id eſt. quia nolui audire cum deuoci
one verbuꝫ dei qđ eſt cibus anime Tunc auteꝫ verbum dei cadit
inter ſpinas quādo aliquis tot ſollicitudinibꝰ dilaceratur quod ſe
dens in ſermōe paꝝ attendit q̄d dicaꝰ nūc audit v̄bū dī nūc com
putat debita. nūc ſollicitatur ne fures veniāt ad ciſtam ⁊ ita habet
coꝛ diuiſum ꝙ verbum dei nullum fructum ei affert. Oſee. x. Diui
ſum eſt coꝛ coꝛum interibunt nūc. ¶ Tūc vero cadit in terrā bonaꝫ
quādo aliquis audit verbum dei ⁊ diligēter tenet ⁊ feruenter ope
re implet. Luce. xi. Beati qui audiunt verbum dei ⁊ cuſtodiūt illō
¶ Tercio compatur homini negociatoꝛi margaritas querēti quā
tum ad xp̄i paſſionem. Math. xiij. Simile eſt regnum celoꝛum ho
mini negociatoꝛi que. bonas margari. inuē. au. v. pre. m. dedit om
nia ſu. ⁊ compauit caꝫ. Homo iſte negociatoꝛ xp̄us eſt qui bonas
margaritas queſiuiſſe dicit quādo venit in hunc mundū vbi ſunt
bone margarite id eſt creature quas ipſe fecit inter quas vnā preci
oſam id eſt creaturā racionalem inuenit pro q̄ emenda omnia que
habuit. i. coꝛpꝰ ⁊ animā dedit Thit. ij. Dedit ſemetipſum ꝑ nobis
vt nos redimeret ab omni iniquitate. ¶ Nota ꝙ negociatoꝛes inte
dum ire ſolent ad longinquas terras merces quas diligunt emere
⁊ emptas fideli cuſtodie committere. Iſta fecit negociatoꝛ chꝛiſtꝰ.
Iuit ad longinquas ꝑtes terre id eſt de celo in mundum. Prouer.
ſeptimo Abijt via longiſſima ſaccum pecunie tulit ſecum ſcilicet ne
gociatoꝛ. Saccus pecunie fuit coꝛpus in quo precium noſtre redē
pcionis id eſt ſanguis per quem redempti ſumus ſeruabatur. Iſte
ſaccus ruptus fuit in cruce vt precium noſtre redempcionis libere
emanaret Pſalmiſta Conuertiſti planctum meum in gaudium mi
hi concidiſti ſaccum meum ſciliceꝫ coꝛpus meuꝫ flagellis ⁊ ſpinis
clauis lancea ⁊ circumdediſti me leticia. qꝛ xp̄s habuit planctum
in paſſione. gaudium ⁊ leticiam in reſurrectione. Quāuis autem

chriſtus tam ſuffciēs preciū ſcʒ ſanguinē ſuum ꝓ hominibꝰ redim
dis dederit. tam̄ heu adhuc multi dānantur ſicut ip̄e conq̄ritur ꝑ
ꝓphetam. pſ̄. Que vtilitas in ſanguine meo dum deſcen. in corru/
pci. id eſt in infernū in quē xp̄s dr̄ deſcēdere quādo mēbra eius cor
rupta id ē mali chriſtiani deſcendūt. Item emit merces quas mul/
tum dilexit. i. homines redemit Apoc. p̄. Dilexit nos ⁊ lauit nos a
peccatis noſtris i ſanguine ſuo Ihere. xxxi. In caritate perpetua di
lexi te ideo attraxi te miſerans Item merces emptas fideli cuſtodie
ɔmiſit Joh. vlt̄. Simon diligis me plus his paſce oues meas qua
ſi diceretʒ In hoc apparebit dilectio tua ad me ſi oues meas. i. fideles
xp̄ianos diligēter cuſtodias. O q̄ʒ ſolliciti deberēt eſſe prelati vt di/
ligenter cuſtodirēt animas ſibi cõmiſſas ⁊ ſanguine xp̄i redēptas
Actuū. xx. Attendite vobis ⁊ vniuerſo gregi in quo. ſ. ſ. poſuit ep̄os
ecc̄iam regere quā acq̄ſiuit ſanguine ſuo. ¶ Quarto ɔparatur homi
racionē cum ſeruis ſuis ponēti quātum ad extremā examinationē
Math. xviij. Simile ē regnum celorum homi regi q̄ voluit racionē
ponere cum ſeruis ſuis Homo iſte eſt chriſtus qui ponit racionē cū
ſeruis ſuis qn̄ veniet ad iudiciū vbi totꝰ mūdꝰ ɔueniet ⁊ vnuſq̄ſqʒ
rōnē ꝓ ſe reddet Rō. xiiij. Oēs ſtabimus an̄ tribunal xp̄i Scriptū
eſt enim viuo ego dicit dominꝰ. quia mihi flectetur omne genu et
omnis lingua ɔfitebitur. ita vnuſq̄ſqʒ racionē ꝓ ſe reddet. Iſtd̄ tā
gitur Lu. xvi. vbi dicit̄. Homo quidā erat diues q̄ habebat villicū
⁊ hic diffamatus eſt apud illum ꝙ diſſipaſ. bona illius ⁊ vocauit il
lum ⁊ ait ei. Quid hoc audio de te redde racionē villicationis tue.
iam enim nõ poteris villicare Willicus iſte quilibʒ homo eſt quem
deus poſuit in villam. i. in mundū ⁊ bona ſibi ɔceſſit ſcʒ bona na/
ture. i. intellectū. ⁊ robur corꝑis ⁊ ſenſus exteriores. Quibuſdā ad
hoc bona fortune. i. diuicias temꝑales quibuſdā ad hoc bona gra
cie. De his omnibꝰ xp̄us racionē exiget ab homīe qualiter vſus ſit
iſtis bonis. Intellectum dedit deus homini ut deum cognoſcerʒ ⁊
bona opera facerʒ ſed multi abutuntur Ihere. iiij. Stultus populꝰ
non cogno. me filij inſipiētes ſunt ⁊ vecordes. Sapiētes autē ſunt
ut faciant mala. bona autē facere non poſſunt Iſti racionē reddēt
in die iudicij Roma. i. Reuelabitur ira dei ſuper omnē impietatem
⁊ iniuſticiā hominū qui veritatem dei in iniuſticia detinēt. q̄ qd̄
notū eſt. i. qd̄ cognoſcibile ē deo manifeſtū eſt. deus ei illis manife/

ſtauit dando eis intellectum per quem poterant cognoſcere qualit
deum colere deberent. Item de robore corporis reddet racionem
qualiter expenderit. vtrum in ſeruicio dei vel diaboli Sapiēcie ſex
to Data eſt a domino poteſtas vobis ⁊ virtus id eſt robur ab altiſ
ſimo qui interrogabit opera veſtra ⁊ cogitacōnes ſcrutabitur ſup
ple in die iudicij. Qualiter tunc excuſabit ſe ille qui nunc fortis eſt i
corpoꝛe ⁊ tamen nihil vult propter deum facere. nō ieiunat. nō orat
non frequentat eccleſiam. ſed magis tabernā. ⁊ totum robur cor
poris expendit in peccatis. Certe talis in die iudicij confundet Sa
piēcie. iiij. Decidētes erunt ſine honore ⁊ in contumelia inter mortu
os in reſurrectōe. ſuſtinebūt improperium qd dirumpet illos infla
tos ſine voce excuſacōis. Item de quinqꝫ ſenſibus corpis reddet ra
cionē Iſtud tangitur Math. xxv. Venit domin9 ſeruorum illoꝝ et
poſuit racōem cum eis. et accedēs qui quinqꝫ talenta acceperat ob
tulit alia quinqꝫ dicens. Domine quinqꝫ talēta tradidiſti mihi ec
ce alia quinqꝫ ſuperlucratus ſum. Quinqꝫ talēta ſunt quinqꝫ ſenſus
Tunc quinqꝫ talenta geminātur quādo homo ſuos ſenſus custo
dit ⁊ alios ſuo exēplo ad ſimile faciendū inducit. Item de diuicijs
reddet homo rōem Sap. vi. Potētes potenter tormēta pacientur Rig
goꝛi9 Cum creſcūt dona creſcūt eciā rōnes donorum. tāto ergo hu
milioꝛ atqꝫ ad ſeruiēdum deo prompcioꝛ quis debet eſſe ex munere
quāto ſe obligacioꝛem eſſe conſpicit in reddēda racione. Reddet enī
diues racionē qualiter diuicias adquiſiuit. ſi deo gracias de his re
tulit. ſi nimis eas amauit. ſi cum paupibus non diuiſit. Item red
det racionē de gracia quā domin9 ei contulit ſi per peccatum eā ex
pulit Tali dicet domin9 in die iudicij illud. Math. xviij. Serue ne
quā omne debitum dimiſi tibi id ē omne peccatū quoniā rogaſti me
nōne ergo opoꝛtebat te miſe. cōſer. t. ſicut ⁊ ego tui miſertus ſum. quaſi
diceret. Nequā es quia nequiter egiſti. ego dimiſi tibi peccata tua ꝯ
tuli tibi graciam vt bona opera faceres ⁊ tu ſcḋm hoc nō feciſti. ſed
graciā abieciſti ⁊ inuidiā tenuiſti. Ideo monet apoſtol9. ij. Cor. vi.
hoꝛtamur vos ne in vacuū graciam dei recipiatis Glō. Ille in va
cuum graciā dei recipit qui in bonis operib9 ſe nō exercꝫ. Quinto
dico ꝙ eccla comparatur homini patrifamilias conductis oparijs
mercedem reddenti. Math. xx. Simile eſt regnum celoꝝ homi pa
trifamilias qui exijt primo mane conducere operarios in vineam ſu

am. Et infra. Cum ſero factum eſſet dicit dñs vinee ꝓcuratori ſuo
Voca operarios ⁊ redde illis mercedē ſuam. per hunc hominē ac
cipitur deus qui ab inicio mundi vſqȝ ad finem non deſinit per ſer/
uos ſuos inuitare homies ad bona opera. Hic in fine mundi dicet
ꝓcuratori ſuo id ē filio ſuo qui ꝓcurauit ſalutem mūdi. voca opa/
rios ⁊ redde illis mercedē. Merces iſta fuit denari⁹ in quo ſunt tᷓa.
ꝑ que accipiūtur tria que ſunt in regno celorum. In denario ſiqui/
dez inuenitur rotūditas ꝑ quā accipit̄ eternitas que erit in patria
Sap̄. v. Juſti autē in ꝑpetuum viuent ⁊ apud dominū eſt merces
eorum. Inuenit̄ eciā in eo p̄cioſitas. qᷓ facit hominē diuitē ꝑ quā
ſignatur abundācia que erit in pr̄ia. Pſal. Glā ⁊ diuicie in domo
eius. Prouerbi. iiij. Precioſior eſt cunctis opibus ⁊ omnia que de
ſiderantur huic nō valent ꝯpari. Itē inuenitur in denario ymagi/
nis qualitas ꝑ quā ſignatur diuine faciei iocunditas que apparet/
bit in patria. yſa. xxxv. Videbūt gloriā ⁊ decorem dei noſtri. deco/
rem id eſt decoram faciē ſ. heſter. xv. Valde mirabilis es domie ⁊ fa
cies tua plena eſt graciarū actione ſ. hanc faciē ſuam nobis pt⁹ hāc
vitam oſtēdat qui ſine fine viuit ⁊ regnat. AMEN.

Dominica in. lxx.

ITe ⁊ vos in vineaȝ meam ⁊ qđ iuſtum fuerit dabo vobis. Math.
xx. Per hanc vineā accipitur eccl̄a vel quelibȝ fidelis anima. Scđȝ
hoc verba p̄miſſa ſunt verba dei exhortātis p̄dicatores vt ſint ſol/
liciti de ſalute aiaꝝ. ⁊ tāgūtur in his ꝟbis duo. pͥmo exhortat̄ dš
predicatores ad predicacōis exercicium cū dicit Ite in vineā meā.
id eſt circa ſalutē aīme laborate. Secūdo ſubiungit̄ retribuciōis p̄
miū ibi. ⁊ quod iuſtū fuerit dabo vobis ¶ Nota ꝙ hec vinea. i. anīa
plantat̄ in iuſtificacōe. ſepitur in p̄dicatorum inſtructōne. cuſtodit̄
p̄latorum gubernaciōe. excolitur virtutum exercitacōe. vindemia
tur in anime a vinea id ē corpore egreſſione. ¶ Primo dico ꝙ fidel̄
anima plantatur in iuſtificacōe. Ihere. ij. Ego te plantaui vineam
meā electam ⁊ hoc vtiqȝ in iuſtificacōe. Quā diu anima manet in
pctīs. tunc eſt qᷓſi terra deſerta ⁊ inutilis ⁊ inculta ꝓducēs ſpinas
⁊ tribulos vicioꝝ. poſtqᷓ autē ad deum ꝑ penitēciaȝ ꝯuertit̄. tunc
per dei graciam in vineam plantatur vt producat dulces botros
bonorum operum. Tunc dicit dominus. Ego te plantaui vineam
meam electam. ego inquā ⁊ non alius. quia ſolius dei eſt animam

iuſtificare quod nec angelus nec homo facere poteſt. poſſunt tamē
ad hoc docendo ⁊ exhortando cooperari Et iſtud ſi bene vis atten/
dere debet te ꝓuocare ad amorē ⁊ incutere timorem. Magnuȝ incē
tiuum amoris eſt ꝙ deus animā peccatis ſordidatā lauat ⁊ iuſtifi
cat de filio ire facit filium gracie de ſeruo ꝑditionis filium adopcō
nis de captiuitate diaboli liberat de ſtatu miſerie ad priam reuocat
Quis non diligerȝ eum a q̄ tot bona ꝑciperet. magnū eciā incutit ti
morē ꝙ ſolus deus iuſtificat Stulti ergo illi ſunt qui iacent in pec
catis ⁊ dicunt ſe penitēciam velle agere in extremis cum vera cōtri
tio infundatur a ſolo deo. ꝯfiteri poteſt homo ⁊ pctā defleͤ ſȝ nunq̄
poteſt veram ꝯtritōem habere niſi deus infundat Jhere. xxxi. Poſt
q̄ȝ ꝯuertiſti me egi penitēciam. ſic ergo vinea. i. anima plantatur a
deo in iuſtificatione. pš. Vineā de egipto tranſ. Egiptus interp̄ta
tur tenebre ⁊ ſignificat ſtatum peccatoris qui eſt in tenebris ignorā
cie carens luce gracie Eph. v. Eratis aliquādo tenebre nunc autē
lux in dn̄o. ab hac egipto dominꝰ animā tranſfert in iuſtificatione
quādo expulſis tenebris ignorācie infundit lumen gracie gentes ei
cit. i. xp̄s quibꝰ homo gētilit̄ viuit ⁊ ſic plantat vineā ſuaȝ vt ei fru
ctificet. ¶ Secundo ſepitur predicatoꝝ inſtructione Math. xxi. Ho
mo erat paterfamilias qui plātauit vineā ⁊ ſepem circumdedit ei. ꝑ
ſepem accipit̄ doctrina predicatoꝝ Sicut enim ſeps ꝓhibet aditū
beſtiaꝝ ne ledant vineam. ſic p̄dicatores incurſuȝ demonū ne noce
ant anime. Cum iſto ſepe circūdatur anima q̄ libenter audit v̄buȝ
dei. q2 tali diabolus nocere nō poteſt. yſa. xi. Non nocebunt ⁊ nō oc
cident in vniuerſo monte meo. ſȝ heu ꝓpter peccata hominuȝ ſeps
iſte auffertur ⁊ vinea ſepe diripitur. yſa. v. Expectaui ut facerȝ vuas
fecit autem labruſcas ⁊ nunc oſtendaȝ vobis quid faciā vinee mee
auferam ſepem eius ⁊ erit in direptionē Jſtud iā eſt in mundo quā
tum ad multos quibus raro p̄dicatur quia non curant v̄bum dei
⁊ erit in nouiſſimis diebus quādo v̄bum dei vilipendetur. ij. Thi.
iiij. Erit enim tempus cum ſanam doctrinam non ſuſtinebunt. ſed
ad ſua deſideria coaceruabunt ſibi magiſtros prurientes auribus ¶
Tercio cuſtoditur prelatorum gubernatiōe Canticoꝝ. viij. Vinea
fuit pacifice in ea ſcȝ ciuitate id eſt eccl̄ia que habet populos tradit
eam cuſtodibus Cuſtodes iſti ſunt prelati qui debent cuſtodire ſub
ditos ſuos ſibi commiſſos. propter hoc dicuntr ipſi paſtores Luce

ſecundo. Paſtores erant vigilantes ⁊ cuſtodiētes vigilias noctis
ſuꝑ gregem ſuum. Vigilātes autem inquit ⁊ cuſtodiētes Hebreo-
rū vltio. Obedite prepoſitis veſtris ipſi eni peruigilant quaſi rōem
reddituri ꝓ animabꝰ veſtris. iiij. Regū. xx. dicit̄ ad prelatū. Cuſtodi
virū iſtum qui ſi lapſus fuerit erit anima tua ꝓ anima ipſius. O q̄ȝ
ſollicitus deberet eſſe prelatꝰ de ouibus ſibi cōmiſſis vt diligenter
eas quātum in ſe eſſet cuſtodiret. Paſtor qui in deſerto loco tempo
re nocturno ⁊ in medio luporum paſceret gregeȝ. valde ſollicite vi
gilaret ne lupi gregem inuaderent. Sic prelatus debet eſſe ſollicitꝰ
qui in huius mundi deſerto ſb̄ nocte p̄ſentis miſerie inter lupos id
eſt inter inſidias demonū paſcit ſubditos. Ideo dixit dominꝰ petro
Ioh. vlt̄. Symon diligis me plus his paſce oues meas. ¶ Quarto
excolitur hec vinea virtutum exercitacōe Canticoꝝ. vij. Mane ſur
gamus ad vineam ſupple excolendaȝ. Nam vinea noſtra floruit id
eſt inicia bonorum operum produxit. Qui bene vult vineam ſuam
id eſt animā excolere debet eam circumfodere per confeſſionem. ir-
rigare per culpe deploracōem. precidere per ſuꝑfluorum amputa-
cionem. ⁊ tunc fructificabit per bonam operacōem. Eccl'aſti. xxiiij.
Ego quaſi vitis fructificaui ſuauitatē odoris ⁊ flores mei fructus
honoris ⁊ honeſtatis. Ve his qui negligunt vineā ſuam excolere
ne poſſit fructificare. De talibus cōqueritur ſalomō Prouerbioꝝ
xxiiij. Per agrum pigri hominis trāſiui ⁊ per vineā viri ſtulti ⁊ ec
ce totum impleuerant vrtice. Per vrticam que bonas herbas ſuf-
focat ⁊ tangentem ledit ſignificat̄ peccatuȝ quod bona opera exti
guit ⁊ conſcienciā pungit. Vinea que non excolitur areſcit. ſic ani
ma ſpiritualiter areſcit niſi bonis opibus excolat̄. ȝ heu q̄d euenit
audi dominum dicentem Iohānis. xv. Si quis in me non manſe
rit mittetur foras ſicut palmes ⁊ areſcet ⁊ colligent eum ⁊ in ignem
mittent ⁊ ardeſcet. In igne videlicȝ qui nunq̄ȝ extiguetur. De quo
dicitur in pſalmo. Pones eos vt in clibanuȝ ignis in tempe vultꝰ
tui id eſt in die iudicij quando oſtendetur omnibꝰ vultꝰ chriſti. do
minꝰ in ira ſua ꝯtur. eos fruct. eorum de terra ꝑdes. q̄ſi diceret. q̄a
fructū non fecerunt bonorū operum in terra ſed aruerunt ideo eter
naliter ardebunt. Si vis hunc ignem vitare ⁊ mercedē in celo per-
cipere excole per bona opera diligenter vineā tuam. q2 dicit̄ in hoc
euāgelio. voca oꝑarios ⁊ rēde ill' mercedē. ¶ Quinto hec vinea vin-

demiatur in anime ⁊ corpis ſeparatõne ſiue egreſſione Apoc.xiiij.
Angelus exiuit de templo.i.de celo habẽs falcem acutã.et ſequitur
Emitte falcẽ tuam acutã ⁊ vindemia botros vinee. Jſtud eueniet i
morte viri iuſti. quando chriſtus cum acuta falce.i.virtuoſa pote/
ſtate p̃ciosam animã a corpe p̃cioꝫ ⁊ trãſportabit cum botris bo/
noꝝ operum ad cellaria eterne refectionis. Tunc anima põt dicere
Introduxit me rex in cellaria ſua. Cant.ij. Tũc aia exaltabit̃ ⁊ io/
cundabit̃ qꝛ ibi inebriatur ab vbertate celeſtis gaudij ⁊ ipſe deꝰ po
tabit eam torrẽte voluptatis. O q̃ȝ iocunda eſt iſta vindemiatio vbi
anima a corpe ſeparat̃ ad tempꝰ vt deo eternaliter iungat̃. hãc op
tabat paulꝰ Phil.ij. Cupio diſſolui ⁊ eſſe cum xp̃o et heu q̃ȝ horri/
bilis eſt vindemiatio vbi anima non ſolum a corpore ſed eciã a deo
⁊ ſanctoꝝ collegio ita diuidit̃ ꝙ faciez dei in perpetuum nunq̃ȝ vi
debit. yſa.lviij. Iniq̃tates veſtre diuiſerunt inter vos ⁊ deũ veſtrũ.
Det nobis deꝰ vt in vltima vindemia hora none.i.hora mortis ab
eo non diuidamur. ſed ei in celeſtibus vniamur qui eſt benedictus
in ſecula. Amen.

Dominica in ſexageſima.

Quod cecidit in terram bonam hij ſunt qui corde bono et
optimo audiẽtes verbum dei retinẽt ⁊ fructum afferunt i
paciencia. Luc.viij. In his verbis duo tanguntur. Pri/
mum eſt ſimilitudinis propoſicio ibi quod cecidit in terram bonaꝫ
Secundum eſt eiuſdem ſimilitudinis cõueniens expoſitõ ibi hi ſũt
qui corde bono ⁊ optimo. Nota ꝙ verbum dei eſt aure cordis dili/
genter audiendũ. ſepius in corde repetendum ⁊ fideliter cuſtodien/
dum id eſt opere implendum. ¶ Primo dico ꝙ verbum dei eſt aure
cordis diligenter audiendũ. Joh.viij. Qui ex deo eſt verba dei au/
dit. ꝫ heu multi audiunt verba diaboli. verba diaboli ſunt ſicut ver
ba detractionis ⁊ mendacij verba vana ⁊ turpia Sed verba dei au
dire contẽnunt qui dum pulſatur ad ſermonem ad breuem horam
nolunt deſerẽ potacionem. O deus quanta miſeria vocãtur ad ver
bum dei ⁊ nõ veniunt. ad verbum diaboli vero non vocati veniũt
⁊ vltro ſe offerũt Et quare hoc. Certe quia ſunt diſcipuli diaboli ⁊
non chriſti Joh.viij. Propterea vos non auditis quia ex deo non
eſtis Diſcipulus bonꝰ es ſi es diſcipulus chriſti ⁊ libẽter audis ver

ba xp̄i. diſcipulus diaboli es ſi libēter audis verba diaboli. Sz nō
ꝙ tria impediunt hominez ne audiat verba chriſti. quia vel longe
diſtat. vel quia aures obturat. vel quia attendere nō curat. hec tria
ſunt in peccatore ideo non libenter audit verbuz dei. ¶ Primo pec
cator non audit quia longe diſtat Iheremie. xliiij. Non audierūt ne
qz inclinauerunt aurem ſuam ſed abierunt in voluptatibus ſuis et
in prauitate cordis ſui mali. propter quod peccator ſignificat̃ p fi/
lium prodigum qui a patre receſſit ⁊ abijt in regionem longinquā
Mirabile eſt quod peccator a deo poteſt recedere qui vbiqz preſens
eſt. Sed peccator recedens abſens eſt a deo cui tamen dominus p̄
ſens eſt. Sicut lux ſolis preſens eſt oculo ceco. et tamen oculus ce/
cus abſens eſt. Quia eius influenciam non percipit. Heu quā peri/
culoſum eſt a deo recedere tanquam ſi eger recedat a medico. diſci
pulus a magiſtro. filius a patre. ouis a paſtore. Pſalmiſta. Qui
elongant ſe a te peribunt. ⁊c̃. O peccator perpende magnam miſe
ricordiam dei. quia quāuis tu a deo receſſeris ipſe tamen te reuo/
cat ad ſe. Iheremie tercio. Reuertere auerſatrix iſrahel ⁊ non auer/
tam faciem meam a vobis ⁊ non iraſcar in perpetuum. ¶ Secun
do peccator non audit quia aures obturat. Pſalmiſta. Furor illi⁹
ſcd̄m ſimilitudinem ſerpentis ſicut aſpidis ſurde obturantis auēs
ſuas. Aſpis cum vocatur ab incantatore vt de fouea prodeat.
vnam aurem ponit in terram aliam obturat cum cauda ne audiat
Sic peccator cum vocatur a predicatore vt de fouea peccati exeat
vnam aurem ponit in terram auaricie quam non vult deſerere et
per hoc contēnit verbum dei. Luce decimoſexto. Non poteſtis deo
ſeruire ⁊ mammone. Sequitur. Et audiebant hec omnia phariſei
qui erant auari ⁊ deridebant eum. Eodem modo adhuc auarus
deridet predicatorem dicentem ſibi ꝙ auariciam deſerat ⁊ iniuſte
oblata reſtituat. Audi quid dixit zācheus Luce decimonono. Ec
ce dimidium bonorum meorum domine do paupibus ⁊ ſi quid ali
quem defraudaui reddo quadrupluz. O vtinam auarus hodie vel/
let daret ſimplum de iniuſtis bonis vt ſaluus fieret. ſz vt ipſi crapu
le Aliam aurem indulgeāt. ⁊ filios exaltēt. fraudare paupes volūt.
obturat peccator cum cauda ponens ſibi ſpem de longa vita. Per
caudā enī q̄ eſt finis corpis in ſerpente ſignatur finis vite. Iſtud fe
cit auarus ille qui dixit Lu. xij. Aīa mea hēs multa bō repoſita in

annos plurimos r̄quieſce comede bibe ⁊ epulare. qui tamē eadē no
cte mortuus ē Luc. xij. Sic adhuc multi putant ſe victuros ꝑ vigi
ti ānos qui nunꝙ̄ viuunt per. xx. ſeptimanas eciā nec per. xx. dies.
ita moriūtur iuuenes vt ſenes diuites vt paupes nobiles vt ignobi
les. mors eſt certiſſima ſ; hora mortis incerta Ecc̄. ix. Neſcit homo
finē ſuum ſed ſicut piſces capiūtur hamo ⁊ ſicut aues ↄprehēdunt
laqueo ſic homīes capiūtur in tempoē malo. i. in tēpore mortis qđ
eſt peccatorib⁹ malum Bernh. Mors vbiqꝫ te expectat tu quoqꝫ ſi
ſapiēs fueris vbiqꝫ eā expectabis. ¶ Tercio pc̄tōr non audit q2 atte
dere nō curat. pſal. Nō audiuit popul⁹ meus ſcz quē creaui vocem
meā ⁊ iſrl̄ non intēdit mihi. Qui vult ꝓficere in lectiōe debꝫ atten
dere audita ⁊ ſimiliter qui verbū dei vult vtiliter audire debꝫ attē
dere pſal. Attendite popule me⁹ legem meā incli. au. veſ. in ver. oris
mei. hoc eſt cōtra illos qui qñ ſermo fit tūc collocutiones mouēt et
diſſolutiones vel dormiūt vel alios deridēt vel huc illucqꝫ circūſpi
ciunt hi fructum non faciūt. q2 attendere nolunt. ꝓpter hoc in ho
dierno euangelio dicitur Qui habet aures audiēdi audiat non eni
ſufficit audire aure corporis niſi apponatur auris cordis. hoc ē de
primo principali. ¶ Secundo verbum dei eſt in memoria firmit̄ te
nendum Apoc̄. i. Beatus qui legit ⁊ audit verba prophecie huius
⁊ ſeruat ea q̄ ſcripta ſunt. ⁊ in ꝓpoſito themate. qđ cecidit in terrā
bonam ⁊c̄. Multi audiunt verbū dei ⁊ pauci retinent. ſicut illi qui ꝑ
acto ſermone omnia ignorant que dicta ſunt eis. nunquā erit per
fectus in grāmatica ⁊ loica qui auditam lectionem non retinet. ſic
nunquā erit perfectus in fide ⁊ moribus qui verbuꝫ dei non retinꝫ
Gregori⁹ Semen nō poteſt facere fructuꝫ niſi manſerit in terra. ſic
nec verbum dei niſi manſerit in corde Vnde verbum dei auditum
⁊ non retentum ſimile eſt ſemini quod proijcitur in viam ⁊ concul
catum ab auibus comeditur. ⁊ ideo non facit fructum verbum dei
qđ diabolus aufert a corde homīs fructuꝫ facere nō poteſt. ¶ Ter
cio verbum dei ſepius in corde eſt repetendum Pſal. Eructauit cor
meum verbum bonum id eſt predicatōem quam debꝫ homo audi
re ⁊ eructare id eſt de corde ad os trāſmittere vt de auditis in ſmo
ne cum alijs conferat Tunc dicet opera ſua regi id eſt ad honorem
celeſtis regis faciet opera ſua Scđm legem illa animalia reputan
tur mūda q̄ ruminant. i. cibū receptū in ventre ad os remittunt vt

vt melius maſticent. Sic homi͞es iſti verbū dei corde pceptū ore ru
minā͞t.i.ſepe de hoc loquū͞tur mundi ſunt. De apl'is dicit͞ Actuū
ꝑ.Repleti ſunt om͞es ſpi.ſcō ⁊ ce.lo.va.lin. Libent͞ loq͞tur hō de ai
co ſuo.ſꝫ heu hodie pauci loquū͞tur de deo niſi forte interdum ali/
quid loquā͞tur de verbo dei in taberna per moduꝫ cachinni ⁊ deri/
ſionis vt dicitur in Pſalmo. Tota die verecun.execra.⁊c͞. Homo
libenter debꝫ loqui de verbo dei ſcd͞m illud ꝑ.Petri.iiij. Si q̄s lo/
tur quaſi ſermonē dei ſi quis miniſ.tanq̄ꝫ ex virtu.q̄ꝫ admiſtrat de/
us vt in omn.bꝰ hono.deus. O q̄ꝫ bonū ⁊ vtile eſt loq͞ de deo. Ipſe
eni dicit vbi duo vel tres ↄgre.fue.in noi͞e meo ſupple de me loq̄ſi
tes in medio illoꝝ ſum Math.v. Ecce ſi tu ſcd͞s loqueris de xp̄o ip
ſe erit terciꝰ.ſi terciꝰ loqueris de xp̄o ipſe erit q̄rtus. Unde duobꝰ
diſcipulis euntibꝰ in emaus ⁊ de ipſo loquētibꝰ iunxit ſe in via Lu
ce.xxiiij. Eodē modo diabolꝰ libent͞ eſt vbi ſermo habet͞ de eo.ſ.ꝟ
ba turpia.detractōes.mēdacia ⁊ hmōi.ps. In pſona xp̄i locuti ſūt
aduerſum me lingua doloſa ⁊c͞.⁊ ſequitur eciaꝫ.⁊ diabolus ſtet a
dextris eius. ¶ Quarto verbum dei eſt fideliter cuſtodiendū ⁊ ope/
re implēdum Lu.xi. Beati qui audiunt verbum dei ⁊ cuſtodiunt il
Iſte cuſtodit qui quod audit opere implet. Quid prodeſt verbū dei
audire niſi opere perficiatur Rō.ij. Non enim auditores legis iuſti
ficati ſunt apud deum ſed factores legis iuſtificabuntur Nihil pro/
deſt egroto ꝙ audit doctrinā medici niſi regat ſe ſcd͞m eā.ſic nihil
prodeſt verbum dei niſi opere perficiatur Ioh.xiij. Si hec ſcitis be
ati eritis ⁊c͞.q̄ſi diceret. Ex hoc non eſtis beati ꝙ ſcitis ſed qd͞ opere
perficitis. Sed heu quidam verbū dei audiunt ⁊ ↄtrarium faciunt
ſicut falſi xp̄iani De quibus dicitur Thit.ꝑmo. Confitētur ſe noſ
ſe deum factis autem negant.det nobis deus verbum ſuum deuo/
te audire ⁊ opere implere vt poſſimus ad eternam ſalutem perueni
re.

AMEN.

Dominica in quinq̄geſima.

Secus ſedebat ſecus viā mendicans Luce.xviij. Per hunc
cecum intelligit͞ peccator qui reprehēditur a quatuor. Ab
ignorancia ibi cecus.ab acidia ibi ſedebat.ab erroris ſtul/
ticia ibi ſecus viā.mali deuiant a via.ſap̄.v. Errauimꝰ a via veri.
⁊ iuſti.lumen non luxit nobis.ab anime indigencia ibi mēdicans.
Nota ꝙ pctōr ſpūaliter eſt cecꝰ qꝛ vtilia ſibi ↄgnoſcē neq̄t.ſurdꝰ qꝛ

audire ꝯtemnit. mutus qꝛ ꝯfiteri negligit. manibꝰ aridus qꝛ bona
opa neſcit. claudus pedibꝰ qꝛ appropinquare celeſti patrie renuit.
¶ Primo dico ꝙ pctōꝛ eſt cecus yſa. xlij. Quis cecus niſi ſeruꝰ me-
us Audi o pctōꝛ cecus es carens viſu. non dico exteriori ſꝫ ꝑm. pš.
Oculos habent ⁊ nō videbūt. Vere peccatoꝛ cecus eſt quia non co-
gnoſcit ea que cognoſcere debꝫ. Pš. Vir inſipiens nō cognoſcet ⁊
ſtul. nō intel. Sed nō ꝙ qꝛ peccatoꝛ cecꝰ eſt in aīa ñ cognoſcit deū
ſuū nec ſtatū ꝓpriū nec imminēs damnū. ꝑmo dico ꝙ ñ cognoſcit
deum ſuū. Jſa. ij. Cognouit bos poſſeſſorē ſuū ⁊ aſinus preſepe dñi
ſui iſrl autē me nō cognouit. Sed certe ꝗ̃ modo nolunt cognoſcere
deū vt prēm miſericordiſſimū poſtmodū cognoſcēt eum vt iudicē
ſeuiſſimū. pš. Cognoſcet dominꝰ iudi. fa. Apoc. i. Ecce venit cum
nubibꝰ ⁊ videbit eum omnis oculꝰ ⁊ qui eum pu. ⁊ plan. ſe ſup cū
omnes tribus terre Jſtud erit in nouiſſimo die quādo tam horribi-
lis iudex venit. quādo peccatoꝛ libent̃ ſe mergerꝫ ſi poſſet in ꝓfundū
maris ne apparerꝫ coꝛam illo iudice Apoc. vi. Reges terre ⁊ princi-
pes diuites ⁊ fortes oīs liber ⁊ ſeruus abſcond. ſe in petris mon-
tium ⁊ dicēt montibꝰ ⁊ petris cadite ſup nos ⁊ abſcondite a facie
ſedētis ſup thronū ⁊ ab ira agni quoniā veniet dies magnꝰ ire ip-
ſoꝛum ⁊ quis poterit ſtare Greg. Oculos quos culpa claudit pena
aperit. ¶ Secundo nō cognoſcit pctōꝛ ſtatum ꝓpꝛium. ij. Coꝛ. xi.
Amodo nō cognoſcetis voſmetipſos qꝛ xp̄s ih̄us in vobis eſt niſi
foꝛte repꝛo. eſtis. q̃ſi dicerꝫ. ſi xp̄s in vobis eſt tūc cognoſcetis vos-
metipſos. ſi autē reprobi eſtis tūc voſmetipſos ꝯgnoſcere non pote-
ſtis. O peccatoꝛ ſi cognoſceres temetipſum ſi videres cōdicōis tue
vilitatē. pcti feditatē. vite tue breuitatē. pocius eſſꝫ tibi flendū q̃ ri-
dendū Bernh. Vide homo vñ veneris ⁊ erubeſce vbi ſis ⁊ ingemi-
ſce quo vadis ⁊ ꝯtremiſce Vis ſcire ꝙ pctōꝛ ſeipſum nō cognoſcat
audi ſi alicui offerret̃ numus qui exterius apparerꝫ argenteꝰ ⁊ in-
terius eſſet cupreus quicūqꝫ iudicarꝫ illum numum eſſe bonū vti-
qꝫ deciperetur ⁊ neſciret cognoſcere numum Sic pctōꝛ pulchritudi-
nem ſui coꝛpis videns ⁊ deformitatem anime nō videns decipit̃ et
bene poteſt dici de eo ꝙ ſeipſum nō cognoſcat. Si videt pctōꝛ ma-
culam in coꝛpe ſtatim abſtergit quia cognoſcit coꝛpꝰ. ſi autē videt
in anima nō abſtergit qꝛ animā nō cognoſcit pš. Noluit intellige-
re vt bene ageret ¶ Tercio peccatoꝛ nō cognoſcit imminēs dānum

Luc.xix. Si cognouiſſes ⁊ tu.ſ.fleres ⁊ qđ in hac die ea q̄ ad pacē
tibi ſunt nunc autē abſcondita ſunt ab oculis tuis.qꝛ veniēt dies i
te ⁊ circūdabūt ꝛc.⁊ coangustabūt te vndiqꝫ ⁊ ad terraꝫ ꝓsternēt
te eo ꝙ non cogno.tempꝰ viſita.tue Hec verba dicūtur tibi o pctōꝛ
qui nō cognoſcis dānum qđ iminet tibi.qꝛ ſi illud cognoſceres vtiqꝫ
fleres Et q̄re nō fles qꝛ i hac die q̄ ad pacē ē ſūt nc̄ āt ab.ſi.ab o.
tu.i.qꝛ omnia mō eueniūt tibi ꝓſpere ⁊ nō cognoſcis dānum imi/
nētis pene ideo peccas libere Eccl.viij. Quia non cito ꝓfertur ſnīa
ↄtra malos abſqꝫ vllo timoꝛe filij hominum ꝑpetrāt mala Audi o
pctōꝛ veniēt dies i te.i.tēpꝰ moꝛtis tūc diaboli circūdabūt te qꝛ i ex
tremis ↄgregabunt circa te ⁊ coang.te ad lraꝫ diabolꝰ peccatoēs
in extremis interdum cruciat.ſicut ptꝫ ex.iiij.dialogo. Et ad terrā
ꝓſternent te qn̄ coꝛpe ꝓſtrato ad terram anima ꝑtrahit ad infer/
num Augꝰ. Cum mali ſunt in extremis demōes cum magno ſtre/
pitu ↄglobati ↄueniūt aſpectu hoꝛribiles geſtu terribiles qui aīam
inualido toꝛmēto eruūt crudeliter ⁊ ad inferni clauſtra ꝑtrahunt.
Sic ptꝫ ꝑmum principale ꝙ pctōꝛ eſt cecus. ¶ Secūdo dico ꝙ pec
catoꝛ eſt ſurdꝰ yſa.xliij. Educ foꝛas populū cecum ⁊ non habētem
oculos.ſurdos ⁊ nō habētes aures eice.pš. Aures habent ⁊ nō au
dient. Ecce quāta malicia ꝙ pctōꝛ facit ſe voluntarie ſurdū ne au/
diat verbum dei. Sed nota ꝙ pctōꝛ q̄ ē ſurdꝰ ſpūaliter deterioꝛ eſt
ſurdo coꝛpaliter. Et hoc ꝑpter tria.ꝑmo qꝛ facit ſeipſum ſurdum.
ſecundo qꝛ nō pōt audire vocē a vicino clamātis.tercio qꝛ nec ꝑ ſi/
gna nec nutus poteſt intelligere. ¶ Primo dico ꝙ facit ſe ipſuꝫ ſur/
dum voluntarie ⁊ ideo deterioꝛ eſt illo qui eſt ſurdꝰ coꝛpaliter. q̄a
ille libenter audirꝫ ſi poſſet.pctōꝛ autē pōt ⁊ nō vult. Ezech.iij. do
mus iſrl̄ nolunt audire te qꝛ nolunt audire me. Ecce pctōꝛ nō vult
audire vtilia q̄ ſibi ꝓponuntur ideo dñs ↄqrit zach.vij. Nolūt at/
tendere ⁊ auertūt ſcapulas recedētes ⁊ aures aggrauauerūt ne au
dirent. Et qꝛ pctōꝛ nō vult audire deuꝫ vocantē ido dominꝰ nō ex
audiet eum clamātem.zach.vij. Facta eſt indignatio mea a domi/
no exercituum ⁊ factum eſt ſicut locutꝰ eſt.qꝛ non audierūt ſic cla/
mabunt nec exaudiā dicit dominꝰ. ¶ Secundo pctōꝛ deterioꝛ ē ſur
do qꝛ nō poteſt audire vocē a vicino clamātis.vix ado eſt ſurdꝰ coꝛ
poꝛalit quin audiat vocē clamātis in vicino. Sed heu pctōꝛ adeo
ſurdus eſt in anima ꝙ quātūcunqꝫ clametur a deo nō audit. Nun

quid predicatoꝛ clamat ad peccatoꝛez imo quaſi tuba clamat yſa
ie.lviij. Clama ne ceſſes quaſi tuba exalta vocez tuã ꝛ ãnuncia po
pulo meo ſcelera eoꝝ ꝛ tamẽ peccatoꝛ hanc vocem audire nõ põt.
Ihere.vi. Conſtitui ſup vos ſpeculatoꝛes.i.p̃dicatoꝛes .audite vo
cem tube ꝛ dixerũt nõ audiemꝰ. Quare peccatoꝛ nõ põt audire vo
cem predicatoꝛis certe idõ.qꝛ pc̄tm̄ ſuũ repꝛehẽdit.yſa.xxx.dicunt
videntibꝰ nolite videre ꝛ aſpicientibꝰ nolite aſpicere nobis ea q̃ rc̃a
ſunt loquimini nobis placẽcia videte nobis erroꝛes.iſtud mõ iple
tum eſt iã auarus nõ poteſt ſuſtinere ꝙ predicet̃ ɔtra auariciã nec
ſuperbꝰ ɔtra ſuperbiã ꝛ ſic de ɔſilibꝰ. Ecce pc̄tõꝛ nõ vult coꝛripi idõ
coꝛripietur i futuro crudeliter. Sap̃.i. Coꝛripiet̃ a ſupueniẽte iniq
tate heu q̃ȝ hoꝛribilis ẽ illa coꝛrepcio que ducit ad eternam moꝛte
Math.xxv. Ite maledicti in ignẽ eternũ.qꝛ eſuriui ꝛ nõ dediſtis mi
hi manducare. ¶ Tercio deterioꝛ eſt ſurdo qꝛ per ſigna ſiue nutꝰ nõ
vult expediri. Qui ſurdꝰ eſt coꝛpaliter expedit̃ per ſigna ꝛ nutꝰ.ſed
miſer pc̄tõꝛ nec per ſigna miraculoꝝ que xp̃us in mundo fecit nec
p nutus exẽploꝝ que oſtẽdit põt expediri vt ipſum diligat Luc̃.ij.
Ecce poſitus eſt hic in rui.ꝛ in re.ꝛ in ſig.cui contradicet̃. Tũc cri
ſtus in ruinã ponitur qñ pc̄tõꝛ bñficiũ dei ɔtẽnens in pc̄tm̄ labitur
Tunc ponitur in reſurrectõem qñ grãz eius querẽs penitẽciã agit
Tũc ſigno eius ɔtradicitur qñ ɔtra eius exẽplũ qd̃ nobis oſtẽdit
directe agitur Ecce xp̃s fuit humilis.pc̄tõꝛ ſuperbꝰ.xp̃s paup.pec
catoꝛ auarꝰ.xp̃s caritatiuꝰ.pc̄tõꝛ inuidꝰ.ſic ptȝ ſc̄d̃m principale ¶
Tercio pc̄tõꝛ eſt mutꝰ qꝛ ɔfiteri negligit Math.xij. Oblatꝰ ẽ ihũ dẽ
moniũ habens cecus ꝛ mutꝰ ꝛ curauit eum.demoniũ habȝ ille qui
perſuaſioni demonis ɔſentit. Et talis eſt cecus in ɔgnoſcẽdo ꝛ mu
tus in ɔfitendo. Sed nota ꝙ pc̄tõꝛ eſt mutus ad ɔfitẽdum ad orã
dum ad gracias agenduz. Primo dico ꝙ eſt mutus ad ɔfitendũ
Lu.xi. Erat ihs eiciẽs demo.ꝛ il.erat mu.ꝛ cũ eiciſſȝ demo.locu
tꝰ ẽ mutꝰ.p demoniũ iſtud accipit̃ pc̄cȝ qd̃ grauat hominẽ tm̃ qd̃
nõ ſinit eum cõfiteri niſi eijciatur per dei graciam. Pſalmiſta Qm̃
tacui inueterauerũt oſſa mea. Glõ. Tacui qd̃ non erat tacendũ in
ɔfeſſione pc̄ti.inueterauerunt oſſa mea.i.defecit interioꝛ foꝛtitudo
mea. Heu quãta miſeria pc̄tõꝛ pc̄tm̄ ɔmittere audȝ.ſed non audet
ɔfiteri cũ tñ facilꝰ ſit v̓bo dicere q̃ȝ ope pficẽ.imo ꝙ miſerabilꝰ ẽ
pc̄tõꝛ audet pc̄tã ſua dicere in taberna coꝛã m̃ltis vbi ſcandaliſat̃

pc̄tm̄ cumulatur ⁊ non audet dicere corā vno ſacerdote vbi conſili
um ſibi datur ⁊ a pcc̄o ſanatur Vere talis ſtultus eſt ⁊ ē ſimil' vul/
nerato qui ſcienṫ vulnus ſuum oſtēderet illi qui eū lederꝫ ⁊ amplius
vulnerarꝫ ⁊ nollet illi oſtēdere qui vulnus eius pungeret ⁊ curare
poſſet. ¶ Secundo pc̄tōꝛ eſt mutus ad oꝛandum Math. xij. qūo po
teritis loqui bona cum ſitis mali. q̄ſi diceret. pc̄tōꝛ malus eſt iō nō
poteſt loqui bona in oꝛatōe Job. xxi. dicunt pcc̄oꝛes quid ꝓdeſt no
bis ſi oꝛauerimus deum imo multū ꝓdeſt qꝛ oꝛando tibi pc̄tm̄ remit
titur. ſic ptꝫ in publicano de quo diciṫ Lu. xviij. publicanus aūt alō
ge ſtans no. o. ad ce. leuare ſꝫ pcuciebat pectus ſuū di. Deus ꝓpicius
eſto mihi peccatoꝛi. ⁊ ſequiṫ Deſcēdit hic iuſtificatus in domū ſuā
¶ Tercio pcc̄oꝛ mutus ē ad gracias agendū. pſ. Ego tanq̄ꝫ ſurdus
nō audie. ⁊ ſic mu. non ape. os ſuum. Pcc̄oꝛ tanq̄ꝫ ſurdus non au/
dit. i. non attēdit beneficia dei ⁊ ideo manet vt mutus nō agens deo
grās. Qſi attēderes bn̄ficia dei circa te qꝛ dedit tibi aīaꝫ ⁊ coꝛpus
intellectū ⁊ ſenſum ⁊ ꝓpter te incarnatus ⁊ paſſus eſt vtiqꝫ aperires
os tuum ⁊ bn̄dicēs eū Ecc̄. xxxij. Bn̄dicito dn̄m q̄ fecit te ⁊ inebri
antē te ab omnibus bonis ſuis Noli eſſe mutus in grārum actione.
qꝛ ingratitudo magnū peccatū eſt fac deo ꝙ velles facere hoī. Si
homo daret tibi aliqua vtiqꝫ referres ei grates Refer ⁊ deo ꝓ ſuis
bn̄ficijs Audi quid deuotus ꝓpheta dicit Bn̄dic aīma meo dn̄o ⁊
oīa que intra me ſunt noī ſcō eius Bn̄dic aīa mea dn̄o ⁊ noli ꝛc̄. ſic
ptꝫ terciū principale. ¶ Quarto pc̄tōꝛ eſt manibus aridus qꝛ bn̄ ope
rari neſcit Lu. vi. Erat homo cuius dextra erat arida Per iſtum ho
minē ſignaṫ pcc̄oꝛ cuius manus dextra eſt arida qꝛ nihil boni ope
rari pōt q̄ꝫdiu eſt in moꝛtali pcc̄o nihil facit ꝙ ſit meritoꝛiū vite et/
ne que ꝑ dexterā ſignaṫ. Multi ſunt qui manus ſiniſtras valde agi
les habent vt illi q̄ die noctuqꝫ opanṫ ⁊ laboꝛāt vt ꝯgregēt tēpa/
lia que ꝑ ſiniſtram ſignātur. hoc ſalomō ꝯqueritur Ecc̄i. iiij. ꝯſide
rans reperi ⁊ aliam vanitatē Vnus eſt ⁊ ſcd̄m non habꝫ nō filiū nō
fratrē ⁊ tamē laboꝛare nō ceſſat non ſaciātur oculi eius diuicijs vt
recogitꝫ dicens cur laboꝛo ⁊ fraudo animā meam bonis. Jlle frau
det animā ſuam bonis qui laboꝛat ꝓ terrenis bonis non pꝛo eter/
nis yſa. lix. Opera eoꝛum inutilia ⁊ opus iniquitatis in manibus
eoꝛum Sed heu pauci ſunt qui operantur pꝛo vita eterna habētes
manus dextras agiles cum tamen hoꝛtetur nos dominus ad hec

opa Jo.vi. Opamini nō cibū qui ꝑit ſʒ q̄ ꝑma.in vitaʒ eternā q̄ filı⁹ hoīs dabit .Quicūqʒ hēt manū dextrā aridā veniat ad tēplū ⁊ defleat ibi pctā oret deuote ⁊ dn̄s ſanabit eum Jhere.xvij. Sana me dn̄e ⁊ ſanabor ſalua me ⁊ ſalu⁹ ero qm̄ laus mea es.ſic patʒ q̄rtum principale. ¶ Quinto pctōr eſt claudus.qr appropinq̄re celeſti p̄rie renuit.vn̄ pccōr ſignat̄ p miſiboſeth. De quo dicit̄.ij.Re.iiij. Tollēs eū nutrix ſua fugit.cūqʒ feſtinaēt vt fugerēt cecidit ⁊ clau⁹ fcūs eſt Miſiboſeth interp̄tat̄ os verecūdum ⁊ ſignat pccōrēʒ q̄ verecundat̄ ɔfiteri pctā ſua. Nutrix eſt voluptas pcc̄i in qua hō peccator nutrit̄.quādo iſte peccator vult fugere.i.deſerē deū tūc ꝑ peccatū fit clau⁹.i.inhabilis ad ambulādū ad regnuʒ celoꝝ. Vis ſcire q̄ʒ clau⁹ eſt pccōr audi adō claudus ē qr nō p̄t ſurgere vt agat penitēciā. Cuʒ tn̄ dicat apl̄s Rō.xiij. Hora eſt iā nos de ſomno ſurgere nō poteſt ſtare quin cadat de culpa in culpam. Ps. Ibi ceciderūt q̄ oꝑantur iniq̄tatē expulſi ſunt nec po.ſta. Non eciaʒ pōt ꝓcedē ad p̄riaʒ Tre.p̄.de peccatrice aīa Ipſa gemēs ɔuerſa eſt retrorſum ſordes ei⁹ in pedib⁹ eius nō eſt recorda.finis ſui.quo ɔtra d̄ iuſto dicit̄ Ambulans in via immaculata hic mihi miſtrabat. Rogemus dn̄m vt det nobis ſuaʒ grām ꝑ quā hic ambulem⁹ vt ad eius regnum ꝑuenire valeamus. Amen.

Dominica eſto mihi.

Sedit ppl̄s mādučare ⁊ bibe.⁊ ſurrexe. ludere.iſtud ſcriptū eſt p̄.Coꝝ.x.⁊ eſt ſumptum de exo. Et heu hodie impletur in eccl̄a dei qr hodie homines comedūt ⁊ bibunt ⁊ de menſa ſurgentes multis vanitatibus intendūt. Scd̄m hoc in verbis p̄miſſis duo deſcribuntur. Primo tangit̄ beneficiorū circa homīes magnitudo ibi.ſedit populus manducare ⁊ bibere. Secundo tangitur hominū beneficia dei percipienciū ingratitudo ibi.ſurrexerūt ludere. ¶ Nota q̄ homīes hoc temꝑe ſolent excedere in multis ⁊ p̄cipue in quatuor. Solent enim modo guloſe manducare.nimis bibere.vana cantare.choreas ⁊ tripudia ducere. ¶ Primo dico q̄ ſolent guloſe manducare.ps̄. Manducauerūt ⁊ ſaturati ſunt nimis ⁊ deſi.coꝝ attu.eis do.et ſeq̄tur Adhuc eſce coꝝ erāt in ore ipſoruʒ ⁊ ira dei aſcēdit ſuꝑ eos. Audi o guloſe tu vētrē imples ⁊ a laude dī taces.tu abūdas ſuꝑfluis.pauper eget neceſſariis.ɔſidera q̄d euenerit diuiti epuloni q̄ epulabat̄ q̄tidie ſplēdide ⁊ pauꝑeʒ lazaꝝ no

lebat reſpicere in aliquo poſtmodū ductꝰ eſt ad infernū ⁊ ad tātaꝫ
deuenit inopiā ꝙ ardens in flāmis nō potuit guttā aque habēꝛ No
li ergo ſequi gulā attēde ꝙ primū pctm̄ quo totū genus hūanuꝫ ꝑ
ditū eſt ꝓuenit ex gula. idō dicit̄ Ecci. xxxvij. Noli auidꝰ ēē i omni
epulatōe ⁊ nō te effundas ſuꝑ omnē eſcam. ¶ Nota qui vult vitare
gulā dꝫ tria attēdē. ſ. xp̄i exemplū q̄ ꝓ nobis in hoc mundo eſuriȷ̄t
Math. iiij. Tū ieiunaſſet. xl. dieb9 ⁊. xl. noc. poſtea eſuriȷ̄t audi quid
diabolo de gula ipſum tēptanti oñdit Nō in ſolo pa. vi. hō ꝫ in om̄i
vbo qd̄ ꝓce. de oꝛe dei In h̄ dedit exēplum ſi tēptaris de gula vt va
das ad ſermonē ⁊ audias ibi verbū dei Oſi ſatur eēs cibo ſpūali mi
nus curares de cibo coꝛpali Secuendo attēd mercedis p̄miū Lu.
v. Beati qui nunc eſuritis qm̄ ſaturabimini Conſidera q̄ꝫ iuſtus iu
dex eſt deꝰ illis qui hic crapulā ſequūtur qꝛ in inferno fame crucia/
būtur Illi vero qui hic famē ꝓpter deuꝫ paciūtur in celo ſaturabū
tur. yſa. lxv. Serui mei comedēt ⁊ vos eſurietis Noli o pauꝑ qui h̄
tꝑe quo oēs laute viuūt flē ſi paꝝ habes comedē. Noli inq̄ꝫ flere ꝫ
magis gaude ⁊ eſto paciēs qꝛ in futuro ſaturaberis in celo quādo
diuites h̄ guloſe viuētes famē pacient̄ i inferno. idō dicitur eis Lu
ce. v. Ve vobis diuitibꝰ qui hic habetis ꝯſolacōeꝫ veſtrā. Tercio
attēde nature inſtinctū que dictat hoi ꝙ ꝑce debet comedē ſi vult
diu viuere ⁊ egritudinē declinare Ecci. xxxvij. Noli auidꝰ ēē i om̄i
epulatione ⁊ te non effundas ſuꝑ oēm eſcā In multis eni eſcis erit
infirmitas. et ſeq̄tur. ꝓpter crapulā multi perierūt q̄ autē abſtinēs
eſt adiȷ̄ciet vitā Vnde inter aialia magnoꝝ coꝛpoꝛū nulli dedit na/
tura ita ꝑuuꝫ os ſicͥ hoi ⁊ hoc idō vt homo parce comedat ⁊ gulo
ſitatē vitet ꝓpter eandē eciā rōeꝫ cū natura dederit hoi duos ocu/
los duas aures duas manꝰ ⁊ duos pedes. vnū tm̄ dedit os ne nis
comedat. ſic ptꝫ p̄mū p̄ncipale. ¶ Scdō dico ꝙ hoies h̄ tēpoꝛe nis
ſolēt potare qꝛ a mane vſqꝫ ad veſperā ſtudēt potatōibꝰ yſa. v. Ve
q̄ ꝯſurgitis mane ad ebrietatē ſectandā ⁊ potādū vſqꝫ ad veſperaꝫ
vt vino eſtuetis Magna fatuitas ē ꝙ hō ſe tota die ingurgitat ⁊ ꝙ
tm̄ bibit ꝙvſum rōis amittit pſ̄. Mia coꝝ in malꝰta. ⁊ t̄. ſ. ebri. ⁊ ō.
ſa. e. de. Tūc homo in malis tabeſcit. i. deficit qn̄ ebrietatē que con/
traria eſt aie q̄rit. Tunc om̄is ſapia deuoꝛat̄ qn̄ homo ita inebriat̄.
ꝙ beneficioꝝ dei ⁊ hominū q̄ ad ſalutē anime ſpectāt obliuiſcitur.
Oſi velles cogitare ſitim quā chriſtus ꝓ te ſuſtinuit certus ſum ꝙ

nunq̄ȝ peccares p̲ ebrietatē Pro te ſuſtinuit qn̄ fatigat⁹ ex itinē ſe-
dit ſup̄ fontē ⁊ ꝓ vno hauſtu aq̄ inſtāter petiuit. ꝓ te ſitiuit qn̄ pē-
dēs i cruce dixit ſicio nec tn̄ potēat hr̄e vnū hauſtū aq̄ȝ oblatū ē ei
acetū cū mirra ⁊ felle mixtū qđ cū guſtaſſȝ nolebat bibere. Ita de-
bes mō cogitare ⁊ te a ſup̲fluis potacōib⁹ cohibē. Nō ꝙ ebrietas
vitāda eſt ꝓpt̄ tria qꝛ defacili in luxuriā deicit. qꝛ ꝯpaſſiōeȝ ad pri-
mū extinguit ⁊ qꝛ hoieȝ in aīa occidit. ¶ Primo dico ꝙ de facili in lu-
xuriā deicit Eph̄.v. Nolite inebri. vi. in q̄ eſt luxu. ſup̲ple occaſiona-
lit̄ m̄lti luxuriātur in ebrietate q̄ nunq̄ȝ h̄ pccm̄ ꝯmitterēt ſi ſobrij
eēnt. vis vitare luxuriā ꝯpeſce gulā. iō ſi apl̄s caſtigauit corp⁹ ſuū
vt in ſeruitutē redigerȝ ne cū alijs p̄dicaſſet ip̄e reprob⁹ efficeretur
q̄uō tu iuuenis in flore iuuētutis adhuc poſit⁹ dapib⁹ ⁊ vino plen⁹
de caſtitate es ſecur⁹. ¶ Scđo ebrietas ꝯpaſſiōem ad ꝓximū extin-
guit Amos. vi. Bibētes vinū in fial' ⁊ vngento delibuti nihil ꝯpa-
ciebant̄ ſup̲ ꝯtricōe ioſeph Iſtud pȝ in diuite epulone q̄ nō ꝯpacie-
bat̄ paup̲i lazaro. Iſtud ad l̄raȝ hodie ꝯtingit qn̄ diuites ſūt i ebri-
etate ⁊ nō ꝯpaciūtur paup̲ib⁹ ȝ magis inclamāt eos ⁊ deridēt Iob
xij. Deridet̄ iuſti ſimplici. lam. ꝯtemp. apud cogitacōes diui. para-
ta ad tempus ſtatutū abūdant tabernacl̄a p̄donū ⁊ audacter deū
ꝓuocāt. q. d. diuites in reb⁹ abūdantes deū a q̄ oia h̄nt audacter
ꝓuocāt in hoc ꝙ paup̲es ꝓ amore dī petētes eſ̄aȝ deridēt ⁊ eis nō
ſ̄ubueniūt ¶ Tercō ebrietas hoieȝ in aīa occidit Iudith. xij. dr̄ de ho-
loferne ꝙ bibit vinū multuȝ nimis q̄ȝ vna die vnq̄ȝ biberat in vita
ſua Et ſequitur ibi ꝙ eadē nocte int̄fect⁹ ē ſic qn̄ corp⁹ nis inebriat̄
aīa occidit̄. Iſtud eciā oſtēditur Marc̄. vi. vbi herodes fecit ꝯui-
uiu ⁊ in ꝯuiuio occidit ioh̄em herodes interp̄tat̄ in pellib⁹ glans
⁊ ſignat carnē que ad l̄raȝ glat̄ de cādida pelle. de hoc eni glat̄ hō
ꝙ albiorē pellē habȝ q̄ȝ ali⁹. Ioh̄es interp̄tat̄ in q̄ eſt grā ⁊ ſignat
aīaȝ q̄ eſt ſ̄biecta grē. qn̄ ergo hō facit ꝯuiuiū ſe inebriādo tūc occi-
dit aīaȝ ſic̄ herodes ioh̄eȝ O ebrioſe q̄ȝ miſer es q̄ tātū bibis ꝙ ani-
mā occidis hic te iebrias vt in eternū p̲eas iō dr̄ ꝓuer. xxiij. Ne itu-
earis vinū qn̄ flaueſcit cū ſplēduerit in vitro color ei⁹ ingredit̄ blā-
de ⁊ in nouiſſimis mordebit vt coluber. ſic pȝ ſcđm principale. ¶
Tercio dico ꝙ homīes hoc temp̲e ſolent vana cātare. Nā hoc tp̲e
in ſingulis ciuitatib⁹ villis ⁊ caſtris p totum diē vana cātant̄ Tal'
fuit cant⁹ filioꝝ iſr̄l de q̄ dr̄ Exo. xxxij. dixit moiſes vocem canta-

ciū ego audio ¶ Cūq3 appropinq̄ſſet vidēs vitulū ꝛ choꝛeas irat⁹ eſt
nis Timeo ꝙ eodē mō hodie valde iraſcať de⁹ multis. q̄ vana cā/
tant in quib⁹ ꝯtinenť mendacia turpia ꝛ acta luxurioſa. ¶ Nō qui
vanū cātum vult vitare debz tria attēdere. ſ. xp̄i fletū. preſentē ſta/
tū ꝛ futuꝝ luctū. Primo debz attēdē xp̄i fletū. qꝛ non ē ꝯueniēs ꝙ
ibi vana cātet pctōꝛ vbi amare fleuit xp̄s omniū creatoꝛ in hoc mū
do ad hebre. v. Qui in dieb⁹ carnis ſue preces ſupplicatōeſq3 ad deū
q̄ poſſet illum ſaluū facere a moꝛte cū clamoꝛe valido ꝛ lacrimis of
ferens exaudit⁹ eſt ideo xp̄s moꝛiēs nos nō ad cantādum ſ3 ad flē/
dum ꝛ ſibi cōpaciendū inducit Treñ. i. O vos oēs qui trāſitis p vi
am atten. ꝛ vi. ſi eſt doloꝛ ſimiľ ſic̄ doloꝛ me⁹. ¶ Scd̄o debz attēde
re preſentē ſtatū. mirū enim eſt ꝙ homo vnq̄3 pōt gaudere ꝛ vana
cantare q̄ a ſtatu gloꝛie elongat⁹ ē ꝛ in ſtatum multiplicis miſerie
detruſus. pš. Qūo cantabim⁹ canticū domini in terra aliena. i. cā/
ticum leticie in terra aliena. Cert⁹ ſum ſi ſtatū tuū bene diſcuteres.
poci⁹ miſeriā tuam fleres q̄3 vana ꝛ turpia cātares Tho. v. Quale
mihi gaudiū eſt qui in tenebris ſedeo ꝛ lumē celi nō video ¶ Tercō
debz attēdere luctū q̄ dabitur p vano cātu Amos. viij. Cōuertam
feſtiuitates veſtras in luctū ꝛ om̄ia cantica vrā in planctuz. Si vis
plāctum q̄ eſt in inferno vitare noli vana in hoc mūdo cantare Ec
cle. ix. cum ſaltatrice ne aſſidu⁹ ſis nec audias illā ne foꝛte pereas.
ſic pz terciū principale. ¶ Quarto dico ꝙ hoīes hoc tp̄e ſolēt cho
reas ꝛ tripudia ducē. Exo. xxxij. Vidit moiſes vitulū ꝛ choꝛeas ꝛ
irat⁹ eſt Sic deus iraſciť his q̄ choꝛeas a quib⁹ multa mala pueni/
unt ducūt. Nō ꝙ choꝛee deteſtabiles ſunt ꝓpť multa mala q̄ inde
pueniunt. Prio in choꝛea ē tp̄is amiſſio qñ temp⁹ illud qđ nobis
datū eſt p pn̄ia ꝛ ad querēdam ſalutē expēdim⁹ in vanitate. i. Coꝛ
vi. Ecce nunc tp̄s acceptabile ec. nunc di. ſa. In choꝛeis nihil de ſa/
lute curam⁹ nec cogitamus iō tp̄s amittim⁹. Aug⁹. Oē temp⁹ in
quo de deo non cogitas hoc ꝯputa te pdidiſſe. Secūdo in choꝛea
q̄ fit ut freq̄ñci⁹ in dieb⁹ ſacris eſt feſti violatio. ꝯtra illud p̄ceptum
Exo. ix. memēto ut diē ſabbati ſcifices. dieb⁹ ei ſacris nō dn̄t hoīes
facere laboꝛes ſuiles. ſ3 heu multi p totā ſeptimanā nō laboꝛāt tm̄
ꝯq̄rēdo necc̄aria ſic̄ laboꝛāt ſacris dieb⁹ vanas choꝛeas ducendo.
Aug⁹. Meli⁹ ē dieb⁹ ſacris arare ꝛ fo. q̄3 cho. du. Cui⁹ rō ē qꝛ in p⁹
ē neccitas. in ſcd̄o vanitas ꝛ ſupfluitas. ¶ Tercō i choꝛeis ē multo/

rū pc̄tōꝝ occaſio.ſ.ſupbie qꝛ vnꝰ vult alteri p̄ferri in cātādo in ice/
dēdo.inuidie qꝛ vnꝰ inuidꝫ aliȷ̄ ſi meliꝰ incedat vl' meliorē ornatuꝫ
hēat.luxurie ex ꝯtactu.ex ꝓpinꝙ aſpcū.ex familiari colloq̄o.ſi ei dō
a remotis vidēs mulierē ⁊ ſtati ꝯcupiuit q̄ntomagis hi q̄ vident a
ꝓpinꝙ ⁊ manū ad manū tenēt.audiāt mulieres q̄ ſe ad h̄ ornant vt
choreas ducāt ꝯpoſito gradu incedūt vt aliȷs placeāt ⁊ nutibꝰ ocu
loꝝ mltoꝝ aīas illaq̄ant.q̄d dicat̄ eis yſa.3.ꝓ eo ꝙ eleuate ſunt fi
lie ſyō ⁊ ambulauerīt extēto collo ⁊ nutibꝰ oclorū ibāt ⁊ plaudebāt
⁊ pedibꝰ ſuis ꝯpoſito gradu incedebāt.Ecce ꝗ̄ plane deſcribit mo
dū choriſandi.ſequit̄ Decaluabit dn̄s v̄ticē filiaꝝ ſyō h̄ erit in ſepl
chro qn̄ crines de quibꝰ nūc mulieres ſupbiūt fluct̄ d̄ capite.ſequit̄
In die illa auferꝫ dn̄s ornam̄ta calciamētoꝝ ⁊c̄.vbi enūerat plura
ornamēta q̄bꝰ mlr̄es ſolēt ſe ornare q̄ oīa auferunt̄ illo tpe q̄ cor/
pꝰ mulieris opiet̄ vili pānicl'o ⁊ v̄mibꝰ deuorādū ꝓȷ̄ciet̄ in ſepul/
chro. ¶ Quarto in chorea ē q̄i deriſio paſſiōis xp̄i.xp̄s ei in cruce ex
pādit manꝰ ſuas cū magna penalitate Iſa.lxv.Expādi manꝰ me
tō die ad ꝑplm nō credētē qui gra.via nō bō.Tu v̄o i chorea expā
dis manꝰ tuas cū magna vanitate Job.xv.Tetēdit aduerſus deū
ma.ſu.Itē xp̄us in cruce caput inclinauit Jo.xix.inclinato ca.tra.
ſpi.tu v̄o ꝑ ſupbiā caput erigis Job.xv.Cucurrit aduerſus d.ere.
collo ⁊ pin.ceruī.armatꝰ ē. Itē xp̄s hūit pedes affixos cruci q̄s ñ
poterat mouere Joh̄.xix.Videbūt in q.trāſ.tu v̄o moues pedes ⁊
totū corpꝰ vt rotā in circuitu.ps̄.in circuitu impȷ̄ ābu.Itē xp̄s pe
pēdit nudꝰ Job.i.Nudꝰ egreſ.ſum de vte.ma.mee ⁊ nu.re.il.Tu in
choreis incedis ornatꝰ.ps̄.Filie eoꝝ cō.cir.vt ſi.tēpli.et vt breuiter
plura ꝯcludā xp̄s in cruce fuit tu in choreis.xp̄s orauit tu iſultas
xp̄s triſtis fuit tu exultas.xp̄s hūit coronā de ſpinis tu de floribus
xp̄s moriebat̄ tu nunꝗ̄ de morte cogitas.audi q̄d dicat.b.Bern̄.
in ꝑſona xp̄i ad hoīeꝫ tu hō es ⁊ hēs ſertū de floribꝰ ⁊ ego deꝰ hēo
coronā ſpineā.tu hēs cirotecas in manibꝰ ⁊ ego clauos defixos.tu
in albis veſtibꝰ tripudias ⁊ ego deriſus fui ꝓ te ab herode i veſte al
ba.tu tripudias cū pedibꝰ ⁊ ego cū pedibꝰ laboraui.tu i chorea bra
chia extēdis i modū crucis i gaudiū ⁊ ego ea in cruce extēſa hūi in
oppꝛobriū.ego i cruce dolui ⁊ tu i cruce exultas.tū ſuerte ad me ⁊
ego recipiā te.Det nob deꝰ ꝑ paſſiōeꝫ ad gaudia ꝑuenire.Amē.

¶ De penitencia in die cinerum.

Auditu auris audiui te nūc autē oculus me⁹ videt te iocir/
co meipſuz redarguo ⁊ ago pniaz in fauilla ⁊ cinere Job.
vlt. In verbis premiſſis deſcribunt̄ q̄tuor q̄ inducere pn̄t
peccõrez ad pniaz Primū ē diuie ſeueritatis formidacō. ſecūdū diui
ne benignitatis remūeracō. terciū ē culpe deteſtacō. q̄rtū ē odicio/
nis nrē ꝯſideracō. Cōſiderz ergo pctōr ſeueritatē dei vt timeat eius
benignitatē ne deſperz. culpā ꝯmiſſā vt defleat. fragilē ꝯdiciōez vt
ſatiſfaciat. primū tangit̄ ibi. Auditu au. au. te ſupple eē iuſtiſſimuz
iudicē Abakuc. iij. dn̄e audiui anditū tu. ⁊ ti. ſcōm ibi. nunc autez
ocul⁹ meus videt te ſupple eē benigniſſimū prēz. ps. Ad te leua. oc.
me. qui ha. in celis vſq₃ donec miſereat̄ nr̄i. Terciū ibi. idcirco me/
ipm re. ſupple ꝓpt̄ culpā quā cōmiſi. p̄. pal. iij. Nō ſum dign⁹ vide
re alti. celi pre multi. ini. m. Quartū ibi. ⁊ ago pniam in fa. ⁊ ci. q̄ſi
dicerz. q² vilē me ꝯſidero. vilē penitēciā ſbire nō erubeſco. ꝓpt̄ qđ
rex niniue egit penitenciā in ſacco ⁊ cinere Sed q² modo eſt tp̄s pe
nitēcie. notādūz ꝙ tres ſunt ꝑtes pnie. ſ. ꝯtricio. ꝯfeſſio. ſatiſfactō.
Circa ꝯtricōez nota ꝙ ad veram ꝯtricōem q̄tuor requirūtur In ꝯ
tricōe ſiquidē debz eē dolor pcc̄i ꝯmiſſi. intēcio cauendi. ꝓpoſitū cō
fitendi ⁊ ſatiſfaciēdi ⁊ ſp̄s graciā impetrādi. ¶ Primo dico ꝙ i cō
tricōe debz eſſe dolor pcti cōmiſſi. ps. dolor me⁹ in ꝯſpcū meo ſp.
vn̄ ꝯtricio dicit̄ q² in ea cor totū ꝯterit̄ ⁊ q̄i ſcindit̄ pre dolore Joel.
ij. Scindite corda vr̄a ⁊c̄. Aug⁹. Cōtinue dolendum eſt de pctō qđ
declarat ipſi⁹ dictioinis virtus. penitere eni dicitur penā tenere vt
ſꝑ puniat in ſe vlciſcēdo qđ ꝯmiſit peccādo. O peccator ſi attēdēs
quid ꝑ peccatuz ꝑdidiſti. quid incurriſti. quis ſit quē offendiſti vti
q₃ doleres Perdidiſti amiciciā toci⁹ trinitatis angelorum aplorum ⁊ oi
um ſcōruz decorē aime ⁊ ſuffragia eccle. incurriſti laq̄os fortiſſiōs
hoſtes crudeliſſiōs. ſtatum ꝑiculoſuz. horribile p̄cipiciū. defectum
gr̄e ⁊ mortē aie. Offendiſti eum qui te creauit ⁊ mortē ꝓ te ſuſtinu
it multa beneficia ꝯtulit ⁊ eterna premia repromiſit. Si hoc iugit̄
cogitares vtiq₃ doleres ⁊ pctā fleres exemplo beate marie Magda/
lene que tm̄ fleuit ꝓ peccatis ꝙ chriſti pedes lacrimis lauit Sz heu
quidam ita miſeri ſunt ⁊ habent cor adeo peruerſum ꝙ multū do
lent de amiſſiōe pecunie ⁊ deflent amicorum mortem Sed de amiſ
ſione gracie ⁊ de morte ꝓprie anime neſciūt dolere ꝯtra q̄s inuehit̄
Auguſtinus dicēs. Sciat ſe culpabiliter durum qui defiet damna

tempꝯis ⁊ mortē amici ⁊ dolorē pcti nō oſtēdit in lacrimis ſſac ergo
ↄſiliū ꝓphete Treñ.ij.deduc q̄ſi torrētem lacrimas ꝑ diē ⁊ no. ⁊ ñ
des req̄em tibi neq3 ta.pupilla o.t. Si hoc fecēis ⁊ pcc̄a toto corde
defleueris deus vtiq3 te exaudiet ⁊ pctā dimittꝫ pſ̄. Lauabo ꝑ ſin
gulas no.lec.m.i.ↄſciaȝ meā ⁊c̄.exaudiuit dn̄s vo.fle.m. ¶ Secū
do in ↄtricione debꝫ eſſe intentio cauēdi Jo.viij.vade a m.no.pec.
Grego. Penitēciam agere eſt p̄terita mala deplāgere et plangēda
ampliꝰ non ↄmittere Nam qui ſic pctā deplorat vt alia ↄmittat ad
huc penitēciam agere ignorat aut ſimłat Audi o pctōr qui doles de
vno pctō et vis ↄmittere aliud vel agis nihil aliud facis q̄ȝ ſi dediſ
ſes homini alapam vnam ⁊ peteres de illa veniam ⁊ manū habēs
extentā vt dares ſibi aliam nunq̄d ignoſceret tibi.certe non q̄ꝛ po
cius videreris ſubſamnare q̄ȝ veniā petere. Sic ſimilit̄ ſubſamnas
deum quādo veniā petis de vno pctō ⁊ vis ↄmittere aliud.yſid.iri
ſor eſt ⁊ nō penitēs qui adhuc agit qđ penitꝫ nec videt̄ deum poſce
re vt ſubditꝰ ȝ ſubſānare vt ſuꝑbus. ¶ Tercio in ↄtricōe debꝫ eſſe
ↄfitendi ꝓpoſitum ⁊ ſatiſfaciēdi.pſ̄. Dixi ↄfitebor aduerſū me iniu.
me.do.⁊ tu re.imp.pec.mei. Caſſiodorꝰ Dixi.i.deliberaui.magna
dei ꝓmiſſio q̄ ad ſolā ꝓmiſſionē pctā dimittit votuȝ eni ꝓ opere iu
dicatur Mgr̄ ſniaꝝ li.iiij.di.xviij. Vere penitēs nō eſt qui ↄfitendi
votū non habꝫ.ↄfeſſio ei in p̄cepto eſt ſi adeſt facultas Audi o pec
cator ſi toto corde dolcres de pctō ſi ſanguineas lacrīas funderes
niſi hēas ꝓpoſitū ↄfitēdi nūq̄ȝ inuenies grām ꝓuer.xxviij.q̄ abſcō
dit ſcelera ſua nō diriget̄ q̄ autē ea ↄfeſſus fuerit miam ↄſequetur.
Si dicis tā fetida ſūt ⁊ immūda pctā ꝙ verecūdor ea dicere Noli ſ3
dicere imo q̄ꝛ fetida ſunt dic vt emūderis yſa.xliij.dic tuas iniq̄ta
tes vt iuſtificeris.ꝓpter qđ dn̄s p̄cepit leproſo Vade oñde te ſacer
doti imo ſi modo nō vis ↄfiteri vni ſacerdoti pctā tua toti mūdo re
uelabunt̄ in iudicio ſ̄m illud Naū.iij. Reuelabo pudēda tua ⁊ oſtē
dam regibꝰ ignominiā tuam.ſtultꝰ eſſꝫ qui venirꝫ ad medicū ha
bens vulnꝰ q̄ poſſet eum curare ⁊ nollet ei patefacere.ſic ſtulti ſunt
oēs qui veniūt ad ſacerdotē ⁊ occultāt pctā vł oīo tacēdo vł ita ob
ſcure vł curſorie dicēdo ꝙ ſacerdos ſcire nō pōt q̄d intēdat. Nō eī
pōt medicꝰ vulnerato cōſulē niſi vulnꝰ videat.nec ſacerdos pctōri
niſi pctm̄ ↄgnoſcat ¶ Quarto i ↄtritōe dꝫ eē ſpes veniā ipetrādi pſ̄.
Sꝑate in eo om.⁊c̄.q.d.ſi hētis verā ↄtricōeȝ necc̄e ē ut hēatis ſpeȝ

ſine q̄ ↄtricio nō pōt eē vēa. noli dicere cū cayn Maior ē iniq̄. mea
q̄ꝫ vt veni. merear Gen̄. iiij Judas deſperās laq̄o ſe ſuſpēdit ⁊ plus
offendit deū deſpando q̄ꝫ tradēdo. ſꝫ forte dices Mlta ſūt pc̄ca mea
⁊ tā magna ꝙ dn̄s nunq̄ꝫ remittꝫ m̄. noli hoc dicē. ſꝫ cogita ꝙ mi
ſericordia dn̄i ſꝑ maior ē cū ſit infinita. pſ. Mia tua magna ē ſuꝑ c̄
Audi verbū ↄſolatoriū. ſi mille pc̄tā mōrlia ↄmiſiſſes. ſi xp̄ꝫ manī
bꝰ tuis crucifixiſſes. ſi oēs apl̄os ⁊ martires occidiſſes. ſi nō hn̄es
copiā ſacerdotis. ſi loq̄ nō poſſes. ſi cogitares tm̄ in corde. Deꝰ ꝓpi
cius eſto m̄ pc̄tori toto corde doleo ꝙ vnq̄ꝫ te offendi. ſi ſic morie
ris aīa tua nunq̄ꝫ ad infernū deſcēderꝫ. Audi dn̄m ꝑ ꝓphām dicē
tem In quacūq̄ꝫ hora pec. inge. om. iniq̄. ſuaꝝ nō recor. amplius.
Eze. xviij. ſi adhuc dubitas reſpice dd̄ mariā magda. petꝝ paulꝫ
latronē lōginum q̄ trāſfixerat latꝰ xp̄i q̄ de mltis ⁊ magnis pc̄cis
veniā meruerūt Criſoꝰ. Talis m̄ crede talis ē erga hoīes pietas dī
ꝙ nunq̄ꝫ ſpnit pniāꝫ ſi ei ſincere ⁊ ſimplicit̄ offerat̄ eciāſi ad ſūmū
quis venerit maloꝝ ⁊ inde velit ↄuerti ad veritatis viā ſuſcipit libē
ter ⁊ amplectit̄ ⁊ facit oīa vt ad ꝓorē ſtatū reuocꝫ. ſic ptꝫ q̄rtū pri
cipale de ↄtricōe. Rogemꝰ dn̄m vt det nobis verā ↄtricōeꝫ ꝑ quā
inueniamꝰ pc̄tōꝝ remiſſiōeꝫ. Amē.

In die cineꝝ de cōfeſſione.

Penitenciā agite appropinq̄bit eni regnū celoꝝ Mat̄. iij. h̄
duo tangūtur. ſ. pnīe nec̄citas ⁊ eiuſdē vtilitas. nec̄citas q̄a
ꝓcipit̄. vtilitas q̄ꝛ ꝓmiū ſbiungit̄. ꝓmū ibi. pniam agite. ſe
cundū ibi. appropinq̄bit. Nō ꝙ tres ſunt ꝑtes pnie. ſ. ↄtricio ↄfeſ
ſio ⁊ ſatiſfactō. dictū eſt de ↄtricōe nūc de ↄfeſſiōe dicet̄. Circa quā
nō tria. ſ. q̄liter hō debeat accedē ⁊ q̄d debeat ↄfiteri ⁊ q̄lis debe
at eſſe ↄfeſſio. De primo nō ꝙ homo debꝫ accedere cū diligēti ꝓco
gitacōe cū ſatiſfaciēdi intēcōe ⁊ cum feruēti deuociōe. de ꝓmo yſa.
xxxviij Recogitabo tibi oēs an. m. in ama. aīe mee Multi accedūt q̄
nunq̄ꝫ ſel̄ cogitāt de pc̄tis ⁊ vellēt ꝙ pauca hn̄ent in memoria putā
tes ꝙ talis ignorācia excuſet eos nō attēdētes ꝙ ꝓm Augꝰ. Nullū
pec̄m remanebit impunitū vn̄ ſi h̄ nō punit̄ puniet̄ i futuro. ſtultꝰ
eſſꝫ aduocatꝰ q̄ ↄuocitur rōeꝫ dn̄o ſuo ſi ꝓcogitarꝫ q̄lit̄ ſe de rōne
expedirꝫ. ſic ſtulti ſūt oēs q̄ ad ↄfeſſiōeꝫ i q̄ de oībꝰ ſcis rō reddēda
ē accedūt ⁊ nunq̄ꝫ aliq̄d cogitāt q̄d ↄfiteri velint niſi tūc ꝓmū qn̄
ſe ponūt iux̄ ſacerdotē. Vis ergo bene cōfiteri debes bn̄ ꝓmeditari

Cogita quãdo vltimo ꝯfeſſus fuiſti. in quibꝰ locis medio tꝑe fuiſti
quid in tali ⁊ tali feſto ꝯmiſiſti⁊ ſic pctm̄ ad memoriã reuoces. pſ.
Cogitaui dies antiquos ⁊ ã. et̃. in ꝛc̃. ¶ Secundo dꝫ accedẽ cuꝫ ſa/
ti ſaciẽdi intentõe Lu. xvi. Pr̃ peccaui in celũ ⁊ corã te iã non ſum
dig. vo. fi. t. fac me ſic̃ vnũ ex mer. t. Mercẽnariꝰ acceptat magnos
labores ꝓ mercede tꝑali. ſic ꝯfitens debꝫ ſubire ſatiſſactionis labo
rem ꝓ mercede eterna Augꝰ. Ponat ſe penitẽs oino in ptãtem ſac
dotis nihil ſibi r̃ſeruãs ſui vt oia iubẽte eo paratꝰ ſit facẽ ꝓ recupe
randa vita anime q̃cunqꝫ facerꝫ ꝓ vitãda corpis morte. ꝫ heu qui
daꝫ ꝓ ſanitate corpis ꝯſequẽda maximas faciũt abſtinencias qui
modicas volunt facere ꝓ pctis ſuis. ¶ Tercio debꝫ accedere cũ fer
uenti deuotõe. pſ̃. Accedite ad eum ⁊ illu. ⁊ fa. ve. nõ ꝯfun. Accedi
te ad deũ ꝑ deuotõeꝫ ⁊ illu. ꝑ grẽ infuſionẽ. Quidã accedunt cũ pſ
ſura ⁊ diſſolutões et iõ modicũ grẽ r̃cipiũt. Circa ſecũdũ nõ. ſ. qd
debeas ꝯfiteri. Si bñ ꝯfiteri vis cogita de. vij. pccis mõꝛlibꝰ ſi ali
qd̃ ꝯmiſiſti. de. x. p̃ceptis ſi aliqd̃ trãſgreſſus fuiſti. de. vij. ſacramẽ
tis ſi in aliq̊ hoꝝ deũ offendiſti. Primo de. vij. moꝛtalibꝰ pctis que
habẽtur ꝑ hos v̾ſus. Elatoꝛ iraſcoꝛ liueſcoꝛ triſtoꝛ auarus. Fio gu
le ſeruus luxurieqꝫ lutũ. Primo ꝯfitere de ſuꝑbia que ſic diffinitur
Suꝑbia eſt peruerſe celſitudinis appetitꝰ. de hoc habet̃ Tho. iiij.
Suꝑbiã in tuo ſenſu aut in tuo verbo nunq̃ꝫ dñari ꝑmittas. ab ip
ſa eni ſumpſit iniciũ om̄is ꝑditio. O q̃ꝫ horrendũ eſt pctm̄ ſuperbie
que luciferũ de celo. adam de ꝑadiſo. ſaulẽ eiecit de regno. Hic dic
ſi ſoles extolli ⁊ gloriari. de prudẽcia. de fortitudine. de diuicijs. de
nobilitate. de preſumptuoſitate ⁊ curioſitate veſtiũ⁊ de deſpcũ pau
peꝝ. Secundo de ira q̃ ſic diffinit̃ Ira eſt appetitꝰ vindicte. de qua
Prouer. vij. dicit̃. Vir iracundꝰ ꝓuocat rixas Hic dic ſi diu ſerua
ſti irã ꝯtra illd̃ Eph. iiij. Sol nõ occidat ſup ira. ꝛc̃. ſi in mala x̃bo
ꝓrupiſti. ſi aliquẽ in ira leſiſti ⁊ offẽdiſti. Tercio de inuidia q̃ ſic dif
finitur Inuidia eſt doloꝛ aliene felicitatis. de qua Job. v. Paruulũ
occidit inuidia. hic dic ſi doles de ꝓſpẽitate alterꝰ ⁊ gaudes de ad
uerſitate. ſi optas alicui malũ. ſi voluntatẽ nocendi alteri habuiſti
in corpe in rebus in fama. hic adde de detractõibꝰ. Quarto de aci
dia q̃ ſic diffinit̃. Acidia ẽ pigricia ꝑ q̃m negligit̃ vl' negligent̃ agi
tur qd̃ faciẽdũ ẽ. de q̃ ꝓuer. xxxi. deſidie occidũt pigꝝ nolẽteꝫ q̃cq̃ꝫ
manibꝰ eiꝰ opari. hic dic ſi nõ libẽter vadis ad ecc̃iam ⁊ ſi obdoꝛ/

mis matutinas. ſi nõ vadis ad ſermonẽ. ſi tedium habes de miſſa.
ꝛ hmõi. ¶ Quinto de auaricia que ſic diffinit᷑ Auaricia eſt amor in
ordinatus boni temꝑalis de qua Jude. ij. Ve his q̃ in viam cayn
abierũt q̃ auariciã ſectant᷑. hic dic ſi luſiſti cũ teſſerib⁹ in alea ꝛ i hu
iuſmõi ludis ꝓhibitis de quib⁹ multa mala ꝓueniũt. vñ v̾ſus. Cõ/
tra iura facit q̃ teſſerat ꝛ fit auarus. Scãdala dat. facit vſurã. tem
p⁹ q̃ꝫ ꝑdit. Mẽtitur. loquit᷑ mala. ꝯmittitqꝫ rapinã. adde de vẽdici
onibus ꝛ empcionib⁹ ꝛ ſilib⁹. ¶ Sexto de gula q̃ ſic diffinit᷑. Gula
eſt immoderata ſumpcio cibi ꝛ pot⁹. de q̃ Luc. xxi. Attẽdite ne gra
uẽtur corda vr̃a crapula ꝛ ebrietate. hic dic ſi ſoluiſti ieiuniũ. ſi co/
mediſti extra tꝑs vel p̃ter nec̃citatẽ. ſi vſqꝫ ad vomitũ ꝛ ſil'a. ¶ Sep
timo de luxuria q̃ ſic diffinit᷑. Luxuria eſt inordinat⁹ amor illi⁹ de/
lectõis q̃ eſt ꝫm coituz. de qua p̃. Cor. vi. Oẽ pccm̃ qd̃cũqꝫ fecerit
homo extra corp⁹ ẽ q̃ autẽ fornicat᷑ in corp⁹ ſuum peccat Glõ. ſuꝑ
leuit᷑. Cũ demões de om̃i pcc̃o gaudeant p̃cipue tñ de fornicacõne
gaudent. q̃r ibi corpus ꝛ aĩa maculant᷑. hic dic de turpibus cogita
cõibus. de viſu. de tactu. de oſculis. de amplexibus. de choreis. Si
peccaſti cũ quali ꝑſona vtꝫ cũ religioſa vl' ſeculari. de loco. de tẽ/
pore. ſi aliq̃s ad peccãdũ induxiſti. ¶ Secundo debes ꝯfiteri de. x.
p̃ceptis q̃ ꝯtinẽtur his v̾ſibus. Jdola ſꝑne. dei nomẽ nõ ſumas in
ane. Sabbata ſci. hẽas i ho. parẽ. Nõ ſis occi. me. fur. teſtis iniqu⁹
Nõ alĳ nuptã. nec rẽ cupi. alienã. Primũ p̃cep. ẽ Nõ hẽbis d̃os ali
enos. ꝫ p̃ceptũ trãſgredit᷑ q̃ vtit᷑ diuinacõib⁹ credit karacterib⁹ ac/
cedit ad vetulas ſi dolꝫ caput agit ſortilegia ꝛ q̃ errat i fide. Scd̃z
ẽ nõ aſſumes nom̃ dei tui i vanũ. ꝫ dic ſi ſciẽter iuraſti falſũ ſi ſiñ cã
iuraſti verꝫ ſi induxiſti aliq̃ꝫ ad ꝑiuriũ. ꝫ adde de turpib⁹ v̾b Terciũ
p̃ceptũ ẽ memẽto vt diẽ ſab. ſci. ꝫ dic de dieb⁹ ſacris ſi ſuile op⁹ feci/
ſti ꝑ te vl' ꝑ familiã tuã Quartũ ẽ hõra ꝑntes. ꝫ dic ſi pr̃ez vl' mr̃ez
offẽdiſti v̾bis ſi ꝑcuſſiſti ſi eis inobediẽs fuiſti ſi eos ꝓpt᷑ ſeniũ vel i
opiã deſpexiſti ſi mortẽ eis optaſti Quintũ ẽ nõ occides. ꝫ dic ſi ali
quẽ occidiſti mãu ꝓꝑa vl' ꝯſilio vl' auxilio. ſi aliq̃ꝫ vulneraſti vl' gra
uit᷑ ꝑcuſſiſti ꝫ nõ de iudicib⁹ ꝛ ſcabinis. Sextũ ẽ nõ mechaberis ꝫ
ꝓſeq̃re de luxuria vt ſup̃ ꝛ adde de adulterio. Septimũ p̃ceptuz ẽ
nõ furtum facias. hic dic ſi aliq̃d furatus fuiſti in iuuentute vel ad
huc furari ſoleas ſi ꝑentib⁹ vel extraneis hic adde de raptoribus.
Octauuz eſt nõ falſum teſtimoniũ dices. hic dic ſi aliq̃s ꝓpt᷑ falſuz

teſtimoniū a te leſus ſit in rebꝰ ⁊ in corpore hic adde de mendacijs
Nonū eſt Nō ↄcupiſces vxorē ꝓximi tui. hic dic ſi habuiſti volūta
tē peccādi cū legitia alicuius. ſi diu in voluntate ꝑmāſiſti. ſi illā vo
luntatē habuiſti ⁊ alij expꝛeſſiſti. Decimū p̄ceptum ē Nō ↄcupiſces
rē ꝓximi tui hoc ē tali intētōne nō debes ↄcupiſcere vt ſi poſſes vel
les ei ꝑ violēciam vel per furtum auferre. hic adde de vſuris ¶ Ter
cio debes ↄfiteri de ſeptē ſacramētis. vñ verſus Abluo firmo cibo do
let ordinat vngit̄ vxor. et primo de baptiſmo. Si aliquē negligēter
baptiſaſti vel ſi dubites te eē baptiſatū vel ꝑ tuam negligenciā puer
mortuꝰ eſt ſine baptiſmo. hic dic de viris ꝑcucientibus vxores gra
uidas. Secundo de ↄfirmatōe ſi nō es ↄfirmatꝰ vel nō habes i me
moria. Tercio de eucariſtia. hic dic ſi accepiſti corpꝰ xp̄i nō ↄfeſſus
vl' cum ꝓpoſito peccādi cū rācore vl' ſine deuotōe vl' ſi nō accepiſti i
paſcha. ſi eodē die vomuiſti ſi ſtatim mōꝛliter peccaſti ſi i fide aliqñ
dubitaſti. Quarto de pnia. ſi in. xl. nō fuiſti ↄfeſſus ſi male ↄfeſſus
ſi pniā nō ſeruaſti. Quinto de ſacra vnctiōe. ſi ꝑ tuam negligēciā
aliquis mortuꝰ ē ſine vnctōe. Sexto de ordine hic dic ſi aliquē cleri
cum ꝑcuſſiſti ſi ſacerdotes deriſiſti. Septimo de mr̄imonio. ſi bene
ↄcordas cum vxore tua ſi bene informaſti pueros tuos ſi ꝑmittis
eos turpiter loq̄ ſi bene ſeruas matrimoniū tuū. q̄liter te habeas
cū familia tua. ſi ſubtrahis eis p̄cium eorū. ¶ Circa terciū qualꝭ de
beat eē ↄfeſſio nō ꝙ debet eſſe feſtina amara diſcreta ⁊ integra. De
primo Ecci. v. Ne tardas ↄuerti ad deum ⁊ ne differas de die i diē
ſubito eni veniet ira eius ⁊ in tempe vindicte diſꝑdet te. Sic egro
tus feſtinat ad medicū ſic pctōr feſtinare deberet ad penitēciā exem
plo petri qui ſtatim pꝰ trinā negacionē penitere cepit. Quidam poſt
paſcha peccāt ⁊ differunt ↄfeſſionē vſq ad. xl. ⁊ interdū medio tp̄e
moriūtur ⁊ eternaliter dānantur Igitur ſi peccaſti feſtina confiteri
ſm illud Emēdemus in meliꝰ ꝙ igno. pec. ne ſubi. p̄. die mortis ⁊c̄
Eſtote pati qr q̄ hora nō pu. fi. ho. ve. Lu. xij. Veniet dn̄s ſerui illiꝰ
i die illa qua nō ſpat ⁊ hora q̄ neſcit diuidet eū a ↄſorcio ſcōꝝ ⁊ ptē
eiꝰ ponet cū infidelibꝰ. hic nota de diuite q̄ volebat ampliare orrea
ſua cui dictū ē. Stulte hac nocte re. a tu. ⁊c̄. Lu. xij. ſꝫ forte dicis no
lo adhuc ↄfiteri qr fortis ⁊ ſanꝰ ſum. ſꝫ cū egrotauero tūc ↄfitebor
O ſtulte ſerpētina eſt iſta cogitatio attēde miſer ꝙ potes mori mor
te ſubitanea ꝙ potes ꝑdere loq̄lam incidere in furiā ⁊ aliqñ potes

incurrere impedimētū ꝑ qđ impedieris a ꝯfeſſiōe. Sȝ eſto ꝙ hec nō
eueniāt.ſȝ incidas in egritudinē ⁊ velis ⁊ poſſis ꝯfiteri. quō tunc
potes bn̄ cogitare de pc̄tis tuis cū totū corpꝰ tuū repletū ſit penis
Iheroꝰ. Cū egritudine opprimeris vix potes cogitare aliud q̄ȝ ſen
tis ⁊ illic rapitur intencio mētis vbi eſt vis doloris. eciā Augꝰ. mlt̄
ta tunc occurrūt impedimēta. nam morbꝰ vrgȝ. pena tenet. filij q̊s
illicite dilexit mundus ⁊ vxor ad ſe vocāt. Cōſulo ergo vt nō dfas
pniaȝ tuā vſqȝ ad extremū ¶ Secūdo ꝯfeſſio debȝ eſſe amara Job.
vij. Non pcam ori meo loq̄r in tribulaciōe ſpūs mei ꝯfabulabor cū
amaritutudine aīe mee Amara debȝ eē ꝯtra delcācionē que fuit in
pc̄tō. amara debȝ eē cū gemitibꝰ ⁊ verecūdia ⁊ fletibꝰ. ¶ Tercio dȝ
eē diſcreta vt hō pc̄tā ꝓpria ꝯfiteat̄ accuſando ſe nō excuſando ſic̄
dauid. ij. Re. vlt̄. Ego ſum q̄ pec. ego q̄ iniq̄ egi. vt eciaȝ hō ꝯfiteat̄
pc̄tā ꝓpria cū circūſtancijs vt dicat q̊ciēs peccauit. in q̊ loco. quo
tp̄e ⁊ ſil̄a. Quidā ſunt valde indiſcreti q̄ ꝯfitētur pc̄tā alioꝝ ⁊ ne-
gligūt ꝓpria vl̄ ꝯfitēt̄ ꝓpria excuſādo ſe ꝯtra qđ đr ꝓuer. xviij. iu
ſtus in principio accuſator erit ſui. ¶ Quarto debȝ eē integra vt di-
cat om̄ia pc̄tā ſua quoꝝ hēt memoriā ⁊ q̄ ante nō eſt ꝯfeſſꝰ Tre. ij.
Effūde ſic̄ aquā cor tu. an̄ cō. do. ſic̄ aquā. i. tōlit̄ ꝙ nullū pc̄tm̄ ſci
ent̄ reſerues. ſic̄ aquā inq̄t nō ſic̄ oleū de cuiꝰ ſb̄a aliq̄d inhereat va
ſi ſic̄ faciūt illi q̄ quedā pc̄tā ꝯfitētur ⁊ q̄dam occultāt q̄dā ꝯfitent̄
vni q̄dā alteri vt credātur pauca pc̄tā ꝯmiſiſſe tales ſunt ſtulti ipo-
crite. Audi verbū horribile ⁊ verū. Si mille pc̄tā mōrlia ꝯmiſiſſes
⁊ vnū occultares ſcienter ⁊ oīa alia dn̄o pape cū ſanguineis lacris
ꝯfitereris p̄ter vnū qđ ſciēter occultaēs a mīmo pc̄tō veniali abſol
ui nō potes. Cōfeſſio ei ſciēter dimiſſa ꝓpt̄ pudorē nō ſufficit ad ſa-
lutē. de pe. di. v. ꝯſiderat. Itē nō dicit ſic̄ mel q̊ effuſo dulcedo rema
net i vaſe. ſic̄ faciūt q̄ pꝰ ꝯfeſſiōeȝ de pc̄tis cogitāt vt delectēt̄ Item
nec ſic̄ vinū cuiꝰ odor remāet ſic̄ illi q̄ pꝰ ꝯfeſſiōeȝ libēt̄ audiūt tl̄ia
q̄ incitāt ad pcc̄ȝ Itē nō ſic̄ lac cuiꝰ color p̄manȝ ſic̄ illi q̄ pꝰ ꝯfeſſio
nē libēt̄ vidēt vana. nō attēdētes illđ Tre. iij. Ocl̄s meꝰ dep̄. ē aīaȝ
me. in cun. fili. vrƀ mee. exēpluȝ de dđ q̄ ex viſu berſabee i pcc̄ȝ inci
dit. Effūde ergo ſic̄. a. cor t. vt i ꝯfeſſiōe oīa pcc̄a exp̄mas ⁊ pꝰ modđ
ea q̄ pn̄t eē occaſio peccādi caueas Det nobis deꝰ ſic̄ ꝯfitēi pc̄tā vt
p̄terita defleaꝰ ⁊ de eis hic ſatiſfaciaꝰ ⁊ deinceps nl̄la ꝯmittaꝰ ⁊ pꝰ
hāc vitā ad cēnā reḡem ꝑueniamꝰ. Amen. Itē alius.

MEmoꝛ eſto vnde excideris ⁊ age penitenciã ⁊ pꝛima opera
fac Apoc. ij. Hic tangunt̃ duo. Pꝛimũ eſt dignitas gracie
ꝑdite per culpam. Secundꝰ eſt modꝰ recuꝑandi eandem
ꝑ graciã ſiue ꝑ penitẽciam. pͥmũ ibi. Memoꝛ eſto. ſecũdũ ibi. ⁊ age
penitẽciam. ¶ Nota ꝙ tres ſunt ꝑtes penitẽcie. ſ. cõtricio. confeſſio
ſatiſfactio. De pꝛimis duabꝰ dictum eſt in p̃cedẽtibꝰ ſermonibꝰ. re‑
ſtat nunc dicere de ſatiſfactõe. Circa qđ notãdum ꝙ ſatiſfactõ ꝯſi‑
ſtit in tribus. ſ. in ieiunio. elemoſiñã. ⁊ oꝛatõe. Per hec tria ſatiſfacit
homo de tribꝰ malis que ſunt in hoc mũdo. Cõcupiſcẽcia carnis ꝯ
tra quã eſt ieiuniũ. concupiſcẽcia oculoꝝ id ẽ auaricia ꝯtra quã ẽ
elemoſina ⁊ ſuꝑbia vite ꝯtra quã eſt oꝛatio. De pͥmo ſcʒ de ieiunio
dicit̃ Johel. ij. Canite tuba in ſyon ⁊ ſanctificate ieiuniũ ⁊ vocate
cetũ ⁊ congregate populũ. Sed nota ꝙ ad hoc qđ homo bñ ieiu‑
net tria requirũtur. ſ. recta intẽcio. deuotio. ⁊ bonoꝝ operũ admiſ‑
tio. De pͥmo Math. vi. Cum ieiunatis nolite fieri ſicut ypo. triſtes
Exterminãt eni facies ſuas vt aꝑpa. hoi. ieiunã. Amen dico vobis
re. merce. ſu. O ꝙ̃ ſtulti ſunt qui ꝓpter homines magis ꝙ̃ ꝓpt̃ deũ
ieiunant. tales a deo mercedẽ non recipiũt. Nec mirũ quia tales vi‑
dent̃ deum ſbſamnare in hoc ꝙ dicunt ſe ꝓpter deũ facere illđ qđ
ꝓpter homies facere ſolẽt. Si nullã mercedẽ poſſemꝰ ꝯſequi de ieiu‑
nio adhuc libẽter deberemꝰ ieiunare ꝓpter deũ qꝛ ipſe ꝓpter nos ie‑
iunauit. xl. diebus ⁊. xl. noctibꝰ ⁊ ꝓpter nos ſeuriĳt Mat. iiĳ. Iſtud
eni xp̃o nõ ſufficit qđ dedit tibi exẽplum imo plus vult addere ma‑
gnum pꝛemiũ Luc. vi. Beati qui nũc eſuri. qm̃ ſaturabi. Gregoꝛiꝰ.
Non eſt magnũ ſi ieiunas cũ chꝛiſto qui ſeſſurꝰ es ad mẽſam pr̃is
cum eo Luc. xvi. Ego diſpono vobis ſicut mihi pat̃ meꝰ diſpoſu. re‑
gnum vt edatis ⁊ biba. ſuꝑ mẽſam meaʒ in regno meo. Sed ve illi
qui nolunt hic ieiunare. ſʒ ſemꝑ ſunt in crapula ⁊ epulis timeo ꝙ il‑
lis eueniet quod eueĩt diuiti epuloni qui epulabat̃ quoti. ſplẽdi. de ꝙ
dicit̃ Luc. xv. Qđ moꝛtuꝰ eſt ⁊ ſepultus in inferno ⁊ ꝙ peciĳt gut‑
tam aque habere nõ potuit. ⁊ hoc eſt qđ dicit̃ Pꝛouerb. xxi. Cui ve
cuiꝰ pr̃i ve cui rixe cui fouee cui ſine cauſa vulnera cui ſuffoſſio ocu‑
loꝝ nõne his qui moꝛãtur in vino ⁊ ſtudent calicibꝰ epotãdis. No‑
ta ꝙ in inferno eſt pena eterna. ideo dicit̃ Cui ve maledictõ ꝑnꝰ
maxima ſuꝑple ꝗ̃ ꝓpter eos ſunt dãnati. ſi ei maledicũt deo Apoc.
xvi. Manducauerũt linguas ſuas p̃ doloꝛe ⁊ blaſphemauerũt deũ

multomagis maledicēt parentibus ⁊ maxime illis qui dederūt eis
occaſionē peccandi ⁊ dānacionis per malum exemplū. Jhere. xv.
Ve mihi mater mea vt quid genuiſti me virū rixe. i. virū diſcordie
ibi erit inuidia. ideo dr̄ cui rixe. ibi erit deſperacō. iō dicit̄ cui fouee.
ibi erit pena acerbiſſima. ideo dicit̄ cui ſine cauſa vulnera. ibi erunt
tenebre horribiles. ideo dicit̄ cui ſuffoſſio oculorū ¶ Secundo dz eē
in ieiunio deuocō Joel. ij. Conuertimini ad me in toto corde vr̄o i
ieiunio in fle. ⁊ plan. Ecce deuocio in toto corde inquit ⁊ addit ſig-
na deuocōis cū dicit in fle. ⁊ plā. Math. xvij. Hoc genꝰ demonioꝝ
in nullo pōt eijci niſi in oracōe ⁊ ieiunio. hic premittit̄ oracio ieiu-
nio ad ſignādum ꝙ ieiuniū ſine oracōe nihil valet Jſido. Hoc ē per
fectum ieiuniū quādo noſter homo exterior ieiunat ⁊ interior orat
Hic dic ꝙ homines quādo ieiunāt plus debēt ſe exercitare in oraci
one ꝙ̄ alio tempꝛe ⁊ in elemoſina Jheroꝰ. ieiuniū non marſubij lu-
crum ꝫ ſacietas animarū. Tho. xij. Bona eſt oracio cum ieiunio.
⁊ elemoſina magis ꝙ̄ theſauros auri cōdere ¶ Tercio debz eſſe in
ieiunio bonoꝝ operum admixtio yſa. lviij. Hoc eſt ieiuniū qd̄ elegi
diſſolue colligaciōes im. ſolue faſciculos d̄primētes. i. pctīz ⁊ ſequi
tur. Frange eſurienti pa. tu. ⁊ ege. ⁊ va. induc in do. tu. Cum videris
nudum operi cū ⁊ car. ⁊c̄. Ecce debes bona opa adiūgere ieiunio qꝛ
ꝑ ſolū ieiuniū ſaluari n̄ poteris. ſi velles edificare domū vnꝰ ſolus
lapis nō ſufficit ꝫ oportet te habere multos. ſic per vnā virtutē ſalua
ri nō potes. ⁊ ita exponere debes ꝓuerbiū ſtultoꝝ qui dicunt nlls
fit ſanctꝰ per ieiuniū. qꝛ diabolus multis annis ieiunauit nō tamē
factus eſt ſcūs. Verꝝ eſt ꝙ ꝑ ſolum ieiuniū nullus fit ſcūs. ꝫ ieiuni-
um cum alijs virtutibꝰ ⁊ bonis operibꝰ facit hominē ſanctū Mat.
vi. Tu autē cum ieiunas vnge caput tuum oleo. i. mentem ꝑ bona
opa ⁊ faciē tuam laua. i. conſciēciā ꝑ confeſſionē munda. q. d. Cū
ieiunas fac opera bona ⁊ ꝯfitere vt ieiunium tuum placeat deo. bo
na opa nihil aliud ſunt ꝙ̄ vngēta precioſa q̄bus anima inungitur
interiꝰ. ps. Dilexiſti iuſti. ⁊ odi. iniqui. ꝓpterea vnxit te deꝰ ⁊c̄. Sic
ptz ꝓmū principale de ieiunio. ¶ De ſecūdo ſcz elā dicit̄ Lu. xi. Da
te elēoſinā ⁊ oīa mūda ſunt vobis. ¶ Nō ꝙ tria ſunt q̄ pn̄t hoi-
nem mouere ad elemoſinā dandā. primū eſt ſi cōſiderz ꝙ oīa bō
que habz a deo habz. ſecundo ꝑ elemoſinā mundat̄ homo a pctō.
tercio ꝑ eam ſaluabitur in die nouiſſimo. De ꝓmo. ij. pal. vlt. Tua

ſunt omnia que de manu tua ſuſcepimus dedimus tibi. attēde aua
re ꝗ̄ ingratus es beneficijs dei. ſedes ī menſa habes decē fercula
que domin⁹ tibi dedit ⁊ de omnib⁹ non vis ei reddere vnum mor/
ſellū. Aug⁹. dicit. Dicit tibi xp̄s da m̄i de eo quod tibi dedi de meo
quero non mihi donas. da ⁊ reddo habuiſti me largitorem fac me
debitorem. Ihero⁹. quociēſcūq; paupi manū extēdis chriſtū reco
gita. i. Cor. iiij. Quid habes quod non accepiſti. ſi autem accepiſti
quid gloriaris quaſi non acceperis. ſi marchio ſuo aduocato mitte
ret filium ⁊ ille inclamaret eum ⁊ ab hoſpicio amouerꝫ eum mag/
nam vtiq; iniuriā faceret domino ſuo. Sic facit auar⁹ quādo abij
cit paupes qui ſunt filij dei ⁊ non ſolum negat elemoſinā ꝫ etiā in/
clamat non attendens ꝙ paupes tanq̄ꝫ filij dei poſſunt eum recipe
re in celum. Lu. xvi. Facite vobis amicos de mām̄o. iniquita. vt cū
defece. recipi. vos in eterna taberna. ¶ Secundo ꝑ elemoſinā mū/
datur homo a peccatis Dañ. iiij. peccata tua elemoſinis redime.
Eccīa. iij. Ignem ardentē extin. aqua ⁊ elemoſina reſiſtit peccatis.
Ecce ꝙ non ſolum elemoſina mundat a peccatis ꝑteritis. ꝫ eciam
cuſtodit a futuris Unde dicit̄ yſa. lviij. Si effuderis eſurienti aīam
tuam ⁊ animā afflictam impleueris orietur in tenebris lux tua id
eſt gracia tibi dabitur in mundo ꝑ quā reſiſtes peccatis Unde de
danda elemoſina dicit̄. Eccī. iiij. In tempe caſus id eſt tētacionis
que multos inducit ad caſum inueniet firmamētum pſ̄. Btūs qui
intelligit ſup egenum ⁊ paupem in die mala liberauit eum dn̄s. ¶
Tercio ꝑ elemoſinā ſaluatur homo in die nouiſſimo. Tho. iiij. Ex
ſubſtancia tua fac elemoſinā ⁊ noli auertere faciē tuaꝫ ab vllo pau
pere. ⁊ ſequit̄. ꝑmium bonū theſauriſas tibi in die neceſſitatis idē
in die nouiſſimo. attende tu qui das elemoſinā tu liberas hic pau/
perem a fame carnali ⁊ elemoſina tua liberabit te a morte inferna/
li. Thobie. iiij. Elemoſina ab omni peccato ⁊ a morte liberat ⁊ non
patitur ire ad tenebras. audi totum iudicium verſabit̄ circa elemo
ſinam datā vel neglectam ⁊ ſm̄ hoc ſentēciabitur Mat. xxv. Veni
te bn̄dicti pa. mei pci. reg. qđ vobis pa. eſt ab ori. mundi. ſitiui ⁊ de
diſtis mihi bibere. ⁊c̄. O q̄ꝫtum honorē habebūt hi q̄ hic fuerūt mi
ſericordes qn̄ ip̄e xp̄s corā om̄ib⁹ angelis eis regraciabit̄ ⁊ ꝑ h̄ eis
eternā vitā donabit Lu. xiiij. Cum facis conuiuiū voca paupes de
biles ce. ⁊ clau. ⁊ btūs eris q̄ nō hn̄t retribuē tibi retribuet̄ āt tibi

retribucõe iuſtoꝝ Audi quãdo das elemoſinã pauperi tunc tu cõ/
modas et mutuas chriſto ad vſuram qꝛ centuplum tibi reddꝫ. ꝓ
uerbioꝝ.xix. Feneratur deo qui miſeretur pauperis. Attende eci
am. quicq̃d das pauperibus chriſtus dicit ſibi factum. Qđ vni ex
minimis meis feciſtis mihi feciſtis. vnde in legenda beati Martini
legitur ꝙ xp̄s viſus fuit veſtitus veſte quã btũs Martin⁹ paupi de
derat ⁊ dixit. Martin⁹ adhuc cathecu. hac me veſte conte. hic ↄtra
ſi inclamas pauperẽ chriſtũ inclamas. Actu.ix. Saule ſaule quid
me pſequeris. Chriſt⁹ de celo clamauit. Timeo ꝙ illi qui modo ita
libenter inclamãt paupes inclamabũtur a xp̄o illa horribilili voce
Ite maledicti in ignem eternum qui patus ẽ diabolo ⁊ angelis ei⁹
Sic ptꝫ ſecundũ de elemoſina. ¶ De tercio ſcꝫ de oracõe dicit Luc.
xxi. Vigilate ita omĩ tẽpore orantes vt digni habeami. fugere iſta
que futura ſunt. i. tẽtaciones ⁊ ſtate ante filium hoĩnis. ¶ Nota ꝙ
tria ſunt que pñt hominẽ mouere ad orãdum. primũ eſt indigencie
hũane varietas. ſecundũ eſt diuine clemẽcie liberalitas. terciũ ẽ ho/
ſtium impugnãciũ importunitas. de primo dicit Ecci. xxxviij. Fili i
infirmitate tua noli deſpicẽ te ipſuꝫ ſꝫ ora deũ ⁊ ipſe curabit te Oẽs
q̃diu ſum⁹ in hoc mundo infirmi ſum⁹ ⁊ paupes ⁊ multis indige
mus idõ multũ oracõi inſtare debem⁹ vt deus nos ad celũ vbi nul
la eſt indigencia poucat. Sed dicis forte diues ſum ⁊ nll'i⁹ indigeo
ad quid orare debeo. audi miſer vnde hẽs hoc niſi a deo Ille qui de
dit tibi põt qñ vult ⁊ ſibi plꝫ tibi auferre ⁊ neſcis vtrũ h' faciet ho
die vel cras. legitur Actu.xij. de herode ſedente ꝓ tribunali veſtito
cultu regio ꝙ pcuſſus eſt ab angelo ⁊ ↄſumpt⁹ vermib⁹ expirauit
Job. decimotercio. Homo natus de muliere breui vi. tpe re. mul. mi
ſerijs ⁊ nunq̃ȝ in eodeꝫ ſtatu pmanet ⁊ plus dico quãtũcũqꝫ es di/
ues ⁊ ſanus adhuc miſer es ⁊ multis indiges. Terra te portat ⁊ đ
fructib⁹ ſuis te ſuſtentat etſi terra rumpetur viu⁹ deſcẽderes ad in
fernũ ſicut Datan ⁊ abiron Numeri.xvi. Indiges eciam aere ſine
cuius auxilio non poſſes ad momentũ viuere Niſi enim ad refrige/
rium aerem attraheres ſtatim ſuffocareris Indiges eciã aqua ſine
iſta immundus eſſes quaſi ſus. Indiges eciaꝫ igne ſine quo nõ poſ
ſes cibum decoquere. eciam ſine igne fame ⁊ frigore perires. quid
plura de animalibus habes alimentum veſtitum ⁊ ornatum ⁊ mlt'
ta alia adiutoria quibus carere non potes propt̃ quod dicit Apoſt'

ij.tu dicis quia diues ⁊ locuples ſum ⁊ nullius indigeo ⁊ neſcis ꝙ
miſer es ⁊ miſerabilis pauper cecus ⁊ nudus .Job primo. Nudus
egreſſus ſum de vtero matris mee Indiges eciam ſapiencia ſine q̄
es vt brutum Jacobi p̄.Si quis indiget ſapiencia poſtulet a domi/
no ⁊ dabitur ei Indiges eciam virtutibus ſine quibus miſerabili/
or es bruto.quia brutum ſuſtinet vnam mortem tu autem ſi carue/
ris virtutibus ſuſtinebis duplicem mortē.vnam in mundo alteraꝫ
in inferno.Secundū eſt diuine clemencie liberalitas pſal. Benedi/
ctus dominus qui non amouit miſericordiam ſuam a me . quaſi
diceret.quia miſericors eſt ideo libenter me audit Ecce libenter ex/
audit ⁊ ideo libenter debes orare Noli timere non eſt de deo ſicut de
homine.homo deſpicit eum qui nimis ſepe fundit ſibi preces ſꝫ deꝰ
quāto deuocius eum rogas tanto plus te diligit ⁊ libencius exau/
dit.nec mirum quia ipſe inuitat nos ad hoc vt oremꝰ Luc.xi.Peti
te ⁊ accipietis querite ⁊ inuenietis pulſate ⁊ aperiet̄ vobis.Augu/
ſtinus Non tantum hortaret̄ vt peteremus niſi dare vellet Erube/
ſcat humana pigricia plus vult ille dare q̄ȝ nos accipere Johannis
xvi.Si quid pecieritis patrem meum in nomine meo dabit vobis.
ſecure igitur pete.Deus ipſe promittit quod vult te exaudire.ſed di
cis Sepiꝰ petiui ⁊ adhuc exauditꝰ nō ſum.certe hoc eſt ꝓpt̄ pecca
ta tua.Johannis.ix.Scimus quia peccatores deus non exaudit.
yſa.p̄.Cum multiplicaueritis preces nō exau.manus enim veſtre
ſanguine plene ſunt.Quomodo exaudiet te deus precibus tuis of
fenſam prebendo exquo non vis eum audire peccata relinquendo.
Prouerbiorꝫ p̄mo.Tunc inuocabunt me ⁊ non exaudiā mane con/
ſurgent ⁊ non inuenient me eo ꝙ exoſam habuerint diſciplinā Vel
ideo non exaudit te dominꝰ qꝛ tibi non expedit ſicut non exaudiuit
paulum ter rogantem pro ſtimulo amouēdo.ij.Corꝫ.duodecimo.
Quia ſibi non expediebat nam virtus in infirmitatibus perficitur
hoc mō medicꝰ nō exaudit egrotū petētēȝ ſibi dari id qđ eſt ſibi con
trariū.Jhō.Multi orātes n̄ exaudiūtur.ꝓuidet ei deꝰ i'lis meliora
q̄ȝ petūt ſicut ↄtingē ſolet ꝑuulis q̄ vt i ſcolis n̄ vapulēt deū exorāt
ſꝫ nō datur ill' poſtulacōis effcūs qꝛ impedit tal' exaudicō ad ꝓſcm
¶ Terciū eſt hoſtiuȝ impugnātiū aſſiduitas.ij.Macħ.xv.Macha
beꝰ ↄſiderans aduētum multitudis ⁊ variū apparatū armorꝫ ac fe
rocitatē beſtiarꝫ extēdit manus in celum ⁊ inuocauit dn̄m ⁊ infra.

Dominatoꝛ celoꝝ mitte angeluʒ tuum bonum ante nos vt metu-
ant te qui cum blaſphemia veniunt aduerſus ſanctuarium tuum.
Per iudam qui interpretatur ꝯfitẽs ſignatur xp̄ianus ꝑ hoſtes di
aboli. Qui ergo impugnať a demonib⁹ oret deum exẽplo iude. Tri
ſoſto⁹. Oracio iugis infirmitas eſt hoſtis. Sed nota q̄tuoꝛ valde ti
menda de tuis hoſtibus que tangũtur in auctoꝛitate p̄miſſa. Pri
mũ eſt qꝛ ſunt impoꝛtuni hoc ptʒ ꝑ aduentum eoꝝ in quo notatur
impugnãdi impoꝛtunitas nõ expectať vt tu pꝛio inuadas eos imo
ipſi veniũt te impugnare. ido diciť. i. Petri. v. Aduerſari⁹ veſter di
abol⁹ tanꝙ leo ru. cir. que. quẽ deuo. cui reſti. foꝛ. in fide In hoc ꝙ
diciť reſiſtite innuiť ꝙ ipſi p̄mo impugnant nos ꝯtra ipſoꝝ impor
tunitatẽ adeſt diui adiutoꝛij ſedulitas. Ps. Ecce nõ doꝛmitabit ne
doꝛmi. qui cuſtodit iſrł. qꝛ non doꝛmit neꝙ doꝛmitabit qui impug-
nat iſrł Secundũ eſt qꝛ ſunt multi. ps. Dñe quid multiplicati ſunt
qui tribulãt multi iſurgũt aduerſuʒ me Qđ exponit gloſa de demo
nibus q̄ ita mlti ſunt ſic̄ cuidã ſcõ reuelatũ ẽ qđ volitãt circa nos
ſic̄ muſce i eſtate ⁊ ſm̄ Rabanũ aer ita plen⁹ ẽ demõib⁹ ſicut radij
ſolares infinitis pulueribus Sed noli deſperaꝛ ꝓpter hoc qꝛ mul-
ti ſunt demones impugnantes ido multi ſunt ãgeli adiuuãtes. Le
gitur. iiij. Re. vi. ꝙ miniſter heliſei viſa multitudie hoſtiũ timuit cui
heliſeus. noli timere plures eni nobiſcũ ſunt ꝙ cũ illis Jhero⁹. ido
eſt circa homies firma angeloꝝ cuſtodia quoꝝ auxilio ab hoſtiuʒ
inſidijs liberãtur. Nec eni poſſʒ eẽ in humana natura firmitas niſi
ſcõꝝ ãgeloꝝ auxilio muniretʼ. Multuʒ ergo dẽs hõꝛare angelos q̄
pro te contra diabolum pugnant. Tercium eſt quia ſunt varijs ar
mis id eſt multis impugnandi muniti. Nũc enim decipiũt ꝑ auari
ciam. nunc per luxuriam ⁊ ſic de vicijs alijs. nunc per leticiaʒ. nũc
per triſticiam ⁊ varijs modis qui innumerabiles ſunt Leo papa.
Non deſinit antiqu⁹ hoſtis decepcionũ laqueos vbiqʒ pretendere.
nũc quomodo fidem credenciũ coꝛrumpat iſtare nouit cui adhibe
at eſtus cupiditatis cui illecebras gule ingerat opponat incitamẽ
ta luxurie. cui infundat virus inuidie nouit quẽ meroꝛe conturbet.
quẽ fallat gaudio. quẽ metu opprimat. quẽ admiracione ſeducat.
omnium diſcutit moꝛes. ventilat curas. ſcrutatur affect⁹ ⁊ ibi cau
ſas querit nocendi vbi queꝙ viderit ſtudioſius occupari. Contra
hos multos modos impugnandi potes reſiſtere dyabolo ſciliceʒ ꝑ

oracionem.per humilitatem.per fidez ⁊ per alias virtutes ad hoc iuuat te diuina gracia.ſacramenta eccleſiaſtica.ſanctorum ſuffragia.⁊ ſpiritusſancti dona. Unde Auguſtinus. Hoſtis noſter cui mille nocendi artes tam varijs impugnandus eſt telis quã impugnat inſidijs. ¶ Quartum eſt ꝙ ſunt ferociſſime.ideo comparãtur beſtijs ferociſſimis.ſcilicz leonibus.vrſis.⁊ lupis.quia more iſtarum beſtiarum occidunt homines imo ferociores ſunt his beſtijs.quia beſtie occidunt corpus demones animã. ꝓpter quod erepti ab eis dicunt illud. Ps. Benedictus dominus qui non dedit nos in captionẽ dentibus eorum anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt ⁊c. Cõtra horum ferocitatem habes liberi arbitrij libertatem. ꝓpter quod tam potens es ꝙ nullus poteſt te vincere niſi velis. Gregorius. Debilis eſt hoſtis qui non poteſt vincere niſi volentem yſaie.li Dixerunt anime mee incuruare vt tranſeamus.vbi innuitur ꝙ nullus põt impugnãdo vincere animã niſi anima conſenciat Bernhardus ſup cantica eodẽ verbo. Noli adquieſcere dicenti incuruare vt tranſeamus.non enim tranſiturus ſed grauiter oppreſſurus . Reſiſte igitur diabolo ⁊ habebis magnam mercedem. Demonum eſt malas cogitationes ingerere.noſtrum qȝ eſt nõ conſentire.quociens eni reſiſtimus diabolos ſuperamus.angelos letificamus.deum honoramus . Ipſe eni hortatur vt pugnemus.adiuuat vt vincamus.certantes ſpectat. deficientes ſubleuat.vincentes coronat. Sic ergo patet ꝙ vtile ẽ nobis oracioni inſiſtere propter hoſtium importunitatem Criſoſto. Oracio iugis infirmitas eſt hoſtis. Per oracionem enim facillime vincimus dyabolum ſicut prefiguratum eſt in Exod. quadrageſimoſeptimo.vbi Moyſe orante victi ſunt hoſtes.ceſſante ab oracõe vicerunt hoſtes. Oremus ergo vt vincamus hoſtes ⁊ deuictis hoſtibus cum palma ad regnum celorum ꝑueniamus.qđ nobis preſtare dignetur qui ſine fine viuit ⁊ regnat. ¶ Amen.

¶ Feria ſexta poſt cineres.

DJligite inimicos veſtros benefacite his qui oderint vos et orate pro perſequentibus ⁊ calumniantibus vos. Mathei. quinto. Quo facit hic dominus.dat preceptum perfectiſſimum quod conſiſtit in inimicorum dilectione. Oſtendit modum euidentiſſimum qui declaratur in operis exhibitõne. Primum ibi

Diligite inimicos veſtros. ſecũdum ibi. bñfacite his qui ode. vos.
¶ Nota ꝙ quatuor ſunt que debemꝰ facere inimicis noſtris. pͥmuz
eſt ꝙ debemꝰ eos ex corde diligere. ſecũdum eſt ꝙ debemꝰ eis veni
az petentibus culpam dimittere. terciũ eſt ꝙ debemꝰ pro eis preces
fundere. quartũ eſt ꝙ debemꝰ eis indigẽtibꝰ benefacere. ¶ Primo
debemꝰ eos ex corde diligere Luc. vi. Diligite inimicos veſtros be
nefacite eis. date mutuũ nihil inde ſperãtes ⁊ erit merces veſtra in
celo multa ⁊ eritis filij altiſſimi. hic manifeſte ꝓhibetur vſura cuz
dicitur. date mutuũ nihil inde ſperantes. hoc eſt ↄtra illos qui mu
tuãt antiquos numos ꝓ nouis tales ↄmittunt vſuram. qꝛ plꝰ qꝫ ac
cõmodãt accipiũt. Hic eciam p̃cipitur dilectio inimicorũ cũ dicit᷑.
Diligite inimicos veſtros. preceptũ eſt nõ cõſilium ſine virginitate
potes ſaluari. ſine caritate nequaqꝫ. Sed nunqꝫ habebis veram ca
ritatẽ niſi diligas quod dñs precepit diligere Dñs autẽ precepit in
imicos diligere. imple ergo preceptũ dñi ſi vis ſaluari Jo. xv. Hoc
eſt preceptũ meũ vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos. Dyabolꝰ pre
cepit inuidiã Sap. ij. Inuidia diaboli mors intrauit in or. terrarũ
imitantur autẽ eum q̃ ſunt ex ꝑte eius. Noli implere preceptũ dya
boli ne damneris cum eo. imple p̃ceptum xp̄i ⁊ regnabis cũ eo. Jo
han. xvij. Pater volo vt vbi ego ſum ⁊ illi ſint mecũ vt videãt clari
tatem meã. vis eſſe cum xp̄o dilige inimicum tuũ ꝑpter xp̄m. Sed
forte dicis p̃ceptum hoc graue eſt nõ poſſum facere vt diligam illũ
qui tam grauiter ⁊ tociẽs me offendit. ſtultũ eſt hoc dicere Augꝰ.
De diligendis inimicis nunqꝫ aliquis in veritate poterit ſe excuſa
re. poteſt dicere non poſſum ieiunare nunqꝫ poteſt dicere nõ poſſuz
amare Si dixeris qꝛ non poſſis a vino vel a carnibus abſtinere cre
dimus tibi. ſi autem dixeris ꝙ non poſſis in te peccantibus indul
gere omnino non credimus tibi. O ſi velles attendere quot oppro
bria quot ſupplicia quot verbera quot vulnera chriſto illata fuerũt
a iudeis ⁊ tamen chriſtus orauit pro eis. Luce. xxiij. Pater igno
ſce illis quia neſciunt quid faciunt. Si illud bene cogitares omni
bus modis ſimile faceres. Si vis eſſe amicus dei oportet vt dili
gas inimicum tuum. quia deus diligit eum eciamſi ſit peccator. ¶
Vis ſcire quãtum deus diligit peccatores. attende ꝙ propter pec
catores eſt incarnatus ⁊ paſſus. Ephe. ſecundo. Propter nimiam
caritatem qua dilexit nos deus. conuiuificauit nos chriſto cuius

gracia ſaluati eſtis. Item differt penam eorum vt conuertantur.
yſa.xxx. Expectat dominus vt miſereatur noſtri ⁊ ideo exaltabitur
parcens nobis. Tren. iij. Miſericordie domini quia non ſumus con/
ſumpti. Ecce quantum diligit peccatores tota die offenditur. ſed diſ
ſimulat vt conuertantur ⁊ quare hoc niſi quia diligit nos Sapiencie.
xi. Miſereris omnium ⁊ diſſimulas peccata hominum propter pe. diligit
enim omnia que ad noſtram ſalutem ſunt Ezechiel. xviij. Nolo mor
tem peccatoris ſed vt magis conuertatur ⁊ viuat. Item penitenciam
agentibus omnia peccata remittit. Ezechiel. xviij. In quacunque ho
ra peccator ingemuerit omnium iniquitatum ſuarum non recordabor
amplius. O quam conſolatorium verbum eſt omnibus penitentibus non di
cit ſi peccator mille annis veniam queſierit ſi centum annis pecca/
ta defleuerit. ſi omnia peccata confeſſus fuerit. ſed in quacunque hora
peccator ingemuerit. quia ſi deeſt poſſibilitas confitendi cum vera
contritione eciam deus peccata dimittit Quid agis o miſer inuide
qui vis te de inimico tuo vindicare. Deus diligit eos ⁊ parcit eis qui
mille vicibus offenderunt cum quos poſſet vno verbo dimergere in pro
fundum inferni ⁊ tu homo mortalis odis eum qui te vno verbo of
fendit. Conſidera dauid qui ſaulem regem ⁊ abſalonem filium ſe per
ſequentes dilexit ⁊ mortem eorum lamentabiliter defleuit. Conſide/
ra xpm qui iudam traditorem amicum tradendi hora appellauit di
cens. Amice ad quid veniſti. quaſi diceret. licet me odio habeas li
cet ad mortem tradas tamen adhuc te diligo. Perpende tu inuide
ſtulticiam tuam in parabola quam propono. Duo fuerunt inuidi qui
bus data fuit optio vt vnus peteret quid vellet ⁊ quicquid ei pete
ti daretur ſimplum hoc eſſet alij duplicandum ⁊ cum quiuis illo/
rum diſſimularet petere ne daretur alteri plus quam ſibi. tandem vnus
inuidia accenſus petiuit ſibi erui vnum oculum vt alteri eruerent
ambo Tu miſer peccator inuide ſtulcior es iſto quia iſte petiuit ſibi in
ferri minus malum vt alteri inferretur maius malum. Tu eligis ſu
ſtinere maius malum vt inimico inferas minus. ledis ipſum in ex/
teriori ſubſtancia ⁊ teipſum in conſciencia occidis ipſum in corpore et
teipſum in anima. p. Johannis. ij. Qui odit fratrem ſuum homici/
da eſt. Sic patet primum principale. ¶ Secundo debemus inimicis ve/
niam petentibus dimittere. Luc. xviij. Si ſepcies in die peccauerit in
te frater tuus ⁊ ſepcies conuerſus fuerit ad te dicens. Penitet me dimit

te illi.non dicit ꝙ ſemel ſed ſepcies imo tociens quociens pecierit
veniã Math.xviij. Dixit petrus quociẽs peccauerit in me frat᷑ me
us dimittam ei vſqꝫ ſepcies.ait ieſus. Non dico vſqꝫ ſepcies ſ; vſqꝫ
ſeptuagies ſepcies id eſt.cccc.lxx.⁊.xx.vicibus id eſt tociens quo/
ciens hõ in te peccare põt. Sed ſcḋm expoſitõem Jhero.quaſi dice
ret.quocienſcũqꝫ offendit ſi petit veniam remittas ei. Sed heu mlˀ
ti faciũt contra hoc preceptũ qui dicunt quociens offendit ⁊ toci/
ens dimiſi ſ; vlterius dimittere non poſſum Noli tu ita facere ſ; at
tende quociẽſcunqꝫ tu deum offendiſti.tamẽ ſi penitꝫ te toto corde
deus dimittit tibi.fac ⁊ tu ſimiliter. Si dicis tam grauiter offẽdit
me ꝙ non poſſum ei parcere.cogita ꝙ tu ꝑ vnum peccatũ morta/
le plus offendiſti deum.quia illa offenſio eſt infinita qꝫ ille offende
rit te qui patrem tuũ ⁊ omnes filios tuos occidiſſet ⁊ omnia bona
tua abſtuliſſet quia iſta offenſio eſt finita. Si ergo vis ꝙ deus di
mittat tibi offenſam maximã.dimitte tu ꝓpter deum magnaꝫ imo
modicam. Eccli.xxviij. Dimitte primo petenti te ⁊ tunc deprecã/
ti tibi peccata ſoluẽtur. Glõ.interl. Indignum eſt deũ eſſe ei ꝓpici
cium qui crudelis eſt in ꝓximum Si ſeruꝰ alicuius regis multum
offendiſſet eum vt ſi occidiſſet vnicum filium eius ⁊ iſtum ſeruum
alius ſeruus offendiſſet in modico vt ſi dediſſet ei alapaꝫ vel extra
xiſſet capillum de capite eius vel rupiſſet veſtem eius. Si diceret
rex iſti ſeruo dimitte tu conſeruo tuo qui modicum te offẽdit ⁊ ego
dimittam tibi qui me multum offendiſti. Si ſeruꝰ hoc renueret ſtul
tiſſimus eſſet ⁊ inſanus reputaretur. Sic tu peccator ſtultiſſimꝰ es
⁊ inſanus ſi non vis dimittere proximo tuo qui te modicum offen
dit.vel dando tibi alapam.id eſt ledendo te in corpore.vel extrahẽ/
do tibi capillos.id eſt nocendo tibi in exteriori ſubſtancia.vel rum
pendo tibi veſtem trahendo te ĩ amicis tuis Ex quo deus vult tibi
quem tu maxime offendiſti occidendo quãtum eſt in te vnicum fili
um eius per peccata tua ⁊ non ſemel occidiſti imo quãtuꝫ in te eſt
occidis quocienſcunqꝫ peccas mortaliter. Hebreoꝝ.vi. Rurſum ſi
bimetipſis crucifigentes filiũ dei ⁊ oſtentui habentes Vis ergo ꝙ
deus dimitat tibi dimitte tu primo Math.vi. Si dimiſeritis homi
nibus peccata eorum ⁊ pr̃ vr̃ celeſtis dimittꝫ vobis debita veſtra
Si autem non dimiſeritis homibꝰ pctã eorũ nec pater dimittet vo
bis pctã veſtra Magna ꝑſumpcio eſt credẽ ꝙ deꝰ velit ignoſcere illi

homini qui ꝓpter deum nō vult ignoſcere primo Eccle.xxviij.ho
mo homi ſeruat irā ⁊ a deo querit medelam ⁊ in homiez ſimilē ſibi
nō habz miſericordiā ⁊ de pcc̄is ſuis deprecabit̄.¶ Tercio debem⁹
pro inimicis oracōem fundere Luc̄.vi. Bn̄dicite maledicentib⁹ vo
bis ⁊ orate ꝑ calumniātibus v. Ecce non ſolū ꝑ amicis ȝ eciā ꝑ in
micis orāduz eſt.hoc eſt ↄtra illos qui ſemꝑ detrahūt ⁊ maledicūt
inimicis ↄtra quos inuehitur.apl̄s Rō.xij. Bn̄dicite ꝑſequētibus
vos bn̄dicite ⁊ nolite maledicere¶ Nota ꝙ tria ſunt que pn̄t te mo
uere vt ores ꝑ inimicis Primū eſt ꝙ ꝑ ip̄os magnū p̄miū ↄſeq̄ris
Secūdū q² in h xp̄o ↄformis eris .Terciū q² ꝑ hoc in oracōne ex
audieris.de primo Math.v.Beati eſtis cum maledi.vo.homi.⁊ ꝑ
ſecu.v.fue.⁊ dixe.om̄e malum aduer.vos mē.ꝓp.me gau.⁊ exul.
qm̄ mer.vrā co.eſt in celis.Ecce q̄ȝ vtilis ſit tibi inimic⁹ tuus quia
auget tibi mercedē in celis.merito ergo debes orare ꝑ eo.hoc ei fa
cit tibi inimic⁹ tuus .q² ſicut lima ferrum rodit ⁊ rodendo purgat
⁊ nobilitat.ſic inimicus ꝑſequēdo te in exteriorib⁹.purgat te in ite
rioribus ⁊ nobilitat in ſupioribus.Ecc̄i.i. Uſqȝ ad temp⁹ ſuſtine
bit paciens ⁊ poſtea reddicio iocunditatis.¶ Secundo in hoc xp̄o
ↄformis eris.ipſe eni orauit ꝑ inimicis yſa.liij.Pro trāſgreſſorib⁹
orauit ne perirent.Lu.xxiij.pater ignoſce illis q² neſciūt quid faci
unt.Ecce nō ſolum orauit ȝ quod plus eſt eos excuſauit vt oſtēdat
ꝙ plus eis ↄdoluit q̄ȝ de ꝓpria pena doluit. Certe ſi haberes frēm
inſanum qui te vulneraret ⁊ ꝓpter hoc iudex vellet illum occidē nū
quid intercederes ꝑ ipſo ad iudicem ⁊ diceres.dn̄e iudex ꝑcite ei q²
inſanus eſt ⁊ neſcit quid facit.eodem modo debes facere pro inimi
co tuo qui frater tuus eſt qui te ledit ſiue in rebus ſiue i corpore.q²
ſpiritualiter inſanus eſt.hoc fecit Moiſes cum populus murmura
ret contra eum ⁊ contra Aaron ⁊ Joſue ⁊ Caleph ⁊ eos vellent la
pidare orauit Moiſes dicens Domine dimitte obſecro peccatuz po
puli huius ſcd̄m magnitudinem miſericordie tue.Dixitqȝ domin⁹
dimiſi ipſis ſcd̄m verbum tuum Numeri.xiiij.¶ Tercio per hoc in
oracōe exaudieris Actu.vij.Lapidabant ſtephanum inuocantez ⁊
dicentem.dn̄e dimitte illis.ꝛc̄.hic pondera verba ⁊ cōſidera ordīez
verboꝝ.p̄mo orauit ꝑ ſe.deinde ꝑ inimi.ꝑ ſe orauit ſimpl̄r.q² deū
ſibi ꝓpicium nouit quia iam viderat celos apertos ⁊ filium homis
ſtantem.Sed orando pro inimicis tria fecit.genua flexit vt deū ci

cius flecteret per ſuam humilitatē Voce magna clamauit vt oſtē
deret cordis deuocionez inimicos excōmunicauit. quia ad eos ha
buit dilectionem Sequitur Cum hoc dixiſſet obdormiuit in domi/
no. quaſi diceret. pro inimicis orauit. ideo in oracione quā pro ſe fu
dit exauditus eſt. Jlle ſcđm Gregori. Preces ſuas multum valere
facit quia eas pro inimicis fūdit. Sic patet tercium principale. ¶
Quarto debemus inimicis indigentibus benefacere Luce. xi. Di
ligite inimicos veſtros benefacite his qui oderint vos. Benedicite
maledicē. vos ⁊ ora. p calūni. vos Jllud eſt ſignū magne pfectōis
vnde ſubditur in eodem capitulo. Si benefeceritis eis qui benefaci
unt vobis que vobis gracia. ſiquidem ⁊ peccatores hoc faciūt. ex/
emplum habes de deo qui ſolem ſuum oriri facit ſup bonos ⁊ ma
los ⁊ pluit ſuper iuſtos ⁊ iniuſtos. Exempluz eciā huiuſmodi hēs
in Heliſeo qui latrones de ſyria qui venerant vt caperent eum du/
xit in ſamariā nec permiſit eos occidi ſed fecit eis miniſtrari cibum
⁊ potum dimiſitqʒ eos in pace. iiij. Regum ſexto. Tu ergo ſimiliter
benefacere debes inimico tuo. Sed nota ꝙ benefaciendo inimico
tuo voluntatem dei perficis. peccatum vincis ⁊ odium inimici tui
contra te tepeſcis ¶ Primo voluntatem dĩ perficis. p̄. Petri ſecun
do. Hec eſt voluntas dei vt benefaciētes obmuteſcere faciatis im
prudencium hominū ignoranciam. ¶ Non ergo pigeat te inimico
tuo benefacere vt voluntatem dei perficias quia per hoc frater dei
dici mereberis. Mathei duodecimo Quicunqʒ fecerit voluntatem
patris mei qui in celis eſt ipſe meus frater ſoror ⁊ mater eſt. ¶ Se/
cundo peccata vincis per hoc. ad Romanos duodecimo Nolite eſ
ſe prudentes apud voſmetipſos nulli malum pro malo reddentes.
ſed prouidentes bona non ſolum coram deo ſed eciam coram om/
nibus hominibus. quaſi diceret. Nulli malefaciatis. ſed omnibus
benefaciatis. Sequitur Noli vinci a malo ſed vince in bono maluz
Jlle vincit in bono malum qui pro malo reddit bonum huic victo
ri merces magna debetur Apocalipſ primo. Vincenti dabo edere
de ligno vite quod eſt in paradiſo dei mei. ¶ Tercio per hoc odium
inimici tui contra te tepeſcit. Prouerbioꝝ viceſimoquinto. Si eſu
rierit inimicus tuꝰ ciba illum. ſi ſitiuerit da ei aquā bibere. prunas
eni ꝯgrega. ſup caput eiꝰ ⁊ cor eius accēdes ad dilectōez euāgelij
huic dc̄o ꝯgruēter alludit Seneca. Oīs īimicicia bn̄ficiōꝝ aſſidui/

tate ꝯpeſcitur. Stude ergo inimico tuo bn̄facere vt ipſum conuer
tas ⁊ odiū eius ꝯpeſcas Ja.v. Frēs ſi quis ex vobis errauerit a ve
ritate ⁊ ꝯuerterit quis eū ſcire debȝ qm̄ qui cōuerti fecerit pc̄ōrem
ab errore vie ſue ſaluabit eum a morte ⁊ opit multitudinez pc̄ōꝝ
Rogem⁹ dn̄m vt det nobis graciam diligēdi inimicos vt cum ipſis
ad eternam patriā ꝑueniamus. Amen.

Dominica in quadrageſima.

Cum ieiunaſſet.xl.diebus ⁊.xl.noctibus poſtea eſuriit Ma
thei.iiij. Duo tangūtur hic.primū eſt diuine virtutis inſi
nuacio.ſecundū humane infirmitatis manifeſtacio.Primū
ibi.cum ieiunaſſet.xl.dieb⁹ ⁊.xl.noctib⁹.ſcd̄m ibi.poſtea eſuriit. ¶
Nota ꝙ exemplo xp̄i libent̄ debemus ieiunar̄.qꝛ ieiuniū eſt vtile ꝓ
pter quinqȝ Nam ꝑ ieiuniū offenſa dei placat̄ grā dei impetrat̄.dy
abolus ſuꝑatur.homo in oracōe exauditur ⁊ ad corpus xp̄i ſuſci
piendū preꝑatur. ¶ Primo dico ꝙ ꝑ ieiuniū offenſa dei placat̄ Jo
ne.iij. Niniuite ꝑdicauerūt tres dies ieiuniū.⁊ ſequitur. Vidit de⁹
opa eoꝝ ꝙ conuerſi eſſent a via ſua mala ⁊ miſert⁹ eſt ſuper mali
cia quā locutus fuerat eis vt facerȝ eis. Vidit inquit opera eorum
ꝙ cōuerſi eſſent nō dicit ieiuniū.qꝛ ieiunium ſine bonis opib⁹ non
valet. Quid enim ꝓdeſt ieiunādo corpus atterē ⁊ animā pc̄cis inq
nare.yſa.lviij. Quare ieiunauim⁹ ⁊ nō aſ.hu.⁊ neſciſti.⁊ ſequitur
Ecce in die ieiunij vr̄i inueitur volūtas vr̄a ſupple ꝑ quā peccaſtis
ꝯtra deum ⁊ om̄es debitores vr̄os repetitis. Ecce ad lites ⁊ ꝯten.
ieiu.per qd̄ ſupple offenditis ꝓximū. Nunqd̄ tale eſt ieiuniū qd̄ ele
gi.quaſi dicerȝ. Tale ieiuniū mihi non placȝ ꝑ tale ieiuniū deū pla
care nō poteris. Vis ergo deum offenſum tibi placare ꝑ ieiunium
age penitēciam de peccatis ⁊ ſic vtiliter ieiunabis Joel.ij. Conuer
timini ad me in toto corde veſtro in ieiunio ⁊ fletu ⁊ planctu. ¶ No
ta ꝙ hic primo tangitur de contricōe cuȝ dicitur conuertimini ad
me poſtea additur in ieiunio ⁊c̄.quia qui vult vtiliter ieiunare de
primo penitere ⁊ confiteri poſtea ieiunare. Hunc ordinem ſtulti ꝑ
uertunt.quia circa finem quadrageſime confitentur. Conſulo tibi
vt circa principium quadrageſime confitearis tunc ieiunabis vti
liter. O peccator ſi offendiſti deum per totum annum ꝯuertere nūc
⁊ placa eū per tuū ieiuniū.qꝛ ecce nūc tp̄s acceptabile ⁊c̄.nc̄ di.ſa.

Heſter.iiij.legitur ꝙ heſter ieiunando tribus diebus ⁊ tribus nocti
bus ſentenciam aſſueri de morte iudeorum datam reuocauit. Sic
⁊ tu per deuotum ieiunium ſentenciam eterne mortis contra te da
tam potes reuocare. ¶ Secundo per ieiunium gracia dei impetra/
tur Math.vi. Tu autem cum ieiunas vnge caput tuum ⁊ faciez tu
am laua ne videaris hominibus ieiunans.ſʒ patri tuo qui eſt in ce
lis ⁊ pater tuus qui videt in abſcondito reddet tibi ſupple graciam
in preſenti ⁊ gloriam in futuro. Actuū.ix.legitur ꝙ paulꝰ ieiunās
tribus diebus ⁊ tribus noctibus peruenit ad graciam baptiſmalē
⁊ apoſtoli ieiuni receperunt ſpiritumſanctum. Actuum.ij. Vis ha
bere ſpirituſſancti graciam.ſtude deuote ieiunare.ſubtrahe corpo/
ri ad tempus cibum exteriorem vt deus det anime tue cibum inte/
riorem id eſt graciam. Audi quid canit eccleſia clamans ad deum
Qui corporali ieiunio vicia comprimis mentem eleuas virtutē lar
giris ⁊ premia Hebreoꝝ.xiij. Optimum eſt gracia ſtabilire cor non
eſcis que non profuerunt ambulantibus in eis.hoc ideo quia gra/
cia dei cor eleuat.cibus grauat. Luc.xxi. Attēdite ne corda veſtra
grauentur in crapula ⁊ ebrietate. Attendite inquā ſolicite vitādo
quia ſi cor per crapulam ⁊ ebrietatem grauetur trahit animam de
orſum id eſt ad infernum quia omne graue tendit deorſum. Huius
exemplum habemus in diuite qui epulabatur quotidie ſplēdide.de
quo dicitur Luc.xvi. Mortuus eſt autem diues ⁊ ſepultus in infer/
no.vbi eciam petiuit pro gutta aque ⁊ nō poterat habere Ecce qua
liter preſens crapula vertitur in eternam penuriā.ſicut econuerſo.
penuria preſens vertitur in eternam refectōem. Vnde ibidem dici/
tur de lazaro qui hic famem ⁊ ſitim ſuſtinuit Factum eſt vt morere
tur mendicus ⁊ portaretur ab angelis in ſinum abrahe. Elige mo
do quod vis.aut ieiunare hic vt eternaliter ſacieris.aut hic in cra/
pula eſſe vt eternaʒ famem paciaris. ¶ Tercio per ieiunium diabo
lus ſuperatur. Math.xvij. Hoc genus demoniorum non eijcitur
niſi in ieiunio ⁊ oracione Jſidorus. Hoc eſt perfectū ieiunium quā
do noſter homo exterior ieiunat ⁊ interior orat. Qui ergo vult dia
bolum perfecte vincere ⁊ ſupare debet ieiunarē ⁊ orare.quia ieiunā
do corpus atterimus ⁊ ſic dyabolo arma quibus nos impugnat
auferimus.per ieiunium enim concupiſcencia ꝑ quā diabolꝰ īpug
nat hoīnē minuitᷣ Prouer.xxvi. Cū defecerit ligna extinguetᷣ ignis

reuera ignis ꝯcupiſcēcie extinguit̄ quādo cibus eſt q̄ fomētū ꝯcu-
piſcēcie corꝑi ſubtrahitur. orando autē deuȝ vt ꝓ nobis pugnet ad-
nos vocamꝰ hoc audiētes diaboli clamāt fugiamꝰ iſrahelē. dn̄s
enim pugnat ꝯtra nos Exo. xiiij. Vis vincere de facili diabolū fre-
quēter ora ⁊ ſepe ieiuna Math. iiij. dicit̄. ꝙ dn̄s poſt ieiuniū vicit di-
abolum in quo datur forma qualit̄ ⁊ tu vincere debeas. i. ꝑ ieiuni-
um. Hoc figuratū eſt Judith. xvi. vbi legitur ꝙ iudith orādo ⁊ ad
veſperā ieiunādo amputauit caput holofernis. hic nota ꝙ tempore
ieiunij multum debemꝰ ſtudere oracōi. hoc eſt contra illos q̄ tem-
pore ieiunij vacant vanitatibꝰ ⁊ ꝑ hoc negligunt oracōem vel ſunt
tota die in tabernis ⁊ ꝑ hoc minuūt virtutem ieiunij q꞉ quod ſub-
trahunt corpori in cibo hoc recuꝑant in potu Iſti valde ſtulti ſunt
ꝙ currūt ad locum diaboli ſcȝ ad tabernā ⁊ miniſtrāt ei. q꞉ arma
quibꝰ ipſos impugnet in hoc ꝙ nimis de potu ſumūt ei offerunt. et
ita incitant diaboluȝ ad pugnā. yſid. Immundi ſpūs ibi ſe magis
inijciunt vbi plus viderint eſcaȝ ⁊ potū. hic nō q̄lit̄ diabolꝰ ꝑmos
ꝑentes per gulam ſuꝑauit. ¶ Quarto ꝑ ieiuniū homo in oracione
exauditur. ꝓ. Eſdre. viij. Ieiunauimꝰ ⁊ orauimꝰ ⁊ euenit nobis pro-
ſpere. yſa. lviij. Nonne hoc eſt ieiuniū quod elegi diſſol. colliga. im-
pi. ſol. faſci. deprimētes. ſequit̄ Tunc inuocabis ⁊ dn̄s exaudi. Nec
mirū ſi dominꝰ ieiunātem ⁊ orantē libenter exaudit. q꞉ homo ꝑ ie-
iuniū humiliat̄ in corꝑe ꝑ oracōeȝ in anima. deus aūt exaudit hūi-
les ⁊ ſe diligentes. pſ̄. Reſpexit in oracōeȝ humiliū ⁊ nō ſpre. pre. eo-
rum. huiꝰ autē exemplū habemꝰ in publicano humili qui quinque ver-
ba humilia ꝓferens meruit remiſſionē omniū peccatoꝝ duȝ dicit.
Deꝰ ꝓpicius eſto mihi pc̄tōri Luc. xviij. Sic ergo ꝑ ieiuniū orans
exauditur. idō tempꝫ ieiunij eccl̄a multiplicat vigilias oracōes
genuflexiones. ¶ Quinto ꝑ ieiuniū ad corpꝰ xp̄i ſuſcipiēdum hō ꝑ-
paratur Judith. vi. Ozias ſuſcepit achior in domū ſuaȝ ⁊ fecit cenā
⁊ vocatis omnibꝰ p̄ſbiteris ſimul expleto ieiunio r̄fecerunt. Ozias
interpretat̄ videns ⁊ ſignat ſacerdotem qui non ſolum videt deuȝ
ꝑ fidem. ſȝ eciam tractat ſub ſacramēto hic ſuſcipit achior id eſt pe-
nitentem in domum ſuam id eſt ad vnitatem eccleſie que eſt domꝰ
fidelium a qua per peccatum eiectus fuit. quia q̄ȝdiu ſciēter homo
eſt in peccatis mortalibus tam diu eſt extra eccleſiam. quia non eſt
particeps ſuffragiorum eccleſie. Unde achior ſignificat penitētem

quia achioꝛ interpꝛetatur lumē fratris mei. Ad hoc enim ꝙ homo
vere peniteat exigitur ꝙ lumen id eſt gracia ſpiritusſancti id eſt fra
tris noſtri xp̄i reſplendeat in coꝛde ſuo. hunc achioꝛ id eſt peniten/
tem. ozias id eſt ſacerdos primo in domum ſuſcipit quādo a pecca
tis abſoluit ⁊ ſacramentis eccleſie reſtituit Deinde expleto ieiunio
cenam magnam in paſcha facit quādo coꝛpus chriſti ei tribuit per
quod ipſum in anima reficit. Si velles attendere ꝙ̄ neceſſarius eſt
iſte cibus anime tue ex cuius participatione ſi digne ſumat anima
reficitur ⁊ ex cuius carencia anima deficit. Sicut enim coꝛpus de
ficit ꝓpter defectum cibi coꝛpalis Marc. viij. Dixit domin⁹ miſere
oꝛ ſuper turbā quia iam triduo ſuſtinet me nec habent quod man/
ducent ⁊ ſi dimiſero eos ieiunos in domū ſuam deficient in via. ſic
anima deficit ꝓpter defectum cibi ſacramentalis. pſal. Defecerunt
ſicut fumus dies mei ⁊ oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. oſſa mea id ē
robur anime mee Percuſſus ſum ſicut fenum ⁊ aruit coꝛ meū qꝛ
oblitus ſum comedere panem meū. Heu quāta miſeria homo nō
obliuiſcitur vno die comedere panem coꝛpaliter ⁊ interdum obliui
ſcitur p ſex comedere panem ſacramētalem ⁊ ideo in anima deficit
⁊ moꝛitur Jo. vi. Niſi māducaueritis carnē filij hoīs ⁊ bibe. eius
ſang. nō habe. vitā in vobis ſcʒ eternā. Ad hanc carnem diligent
ꝑremus ipſam deuote ſumam⁹ vt ipſi⁹ effectuʒ ſcʒ grāʒ in pn̄ti
⁊ gloꝛiam in futuro conſequi mereamur xp̄o preſtante qui eſt bene
dictus in ſecula. Amen.

Feria ſexta.

Ecce ſanus fact⁹ es iā noli peccare ne deteri⁹ tibi aliq̄d cō/
tingat Jo. v. In verbis p̄miſſis dn̄s tria facit. p̄mo tangit
impenſum beneficiū vt ipſe diligat. ſcd̄o ꝓhibet vicium vt
caueat. tercio ōminat ſuppliciū vt timeat. p̄mū ibi. Ecce ſan⁹ fcūs
es. ſcd̄m ibi. iam noli peccare. terciū ibi. ne deterius tibi aliq̄d ōtin
gat. Nota ꝙ p pc̄m moꝛtale multiplex malū ꝓuenit. primo de⁹
offenditur. Secundo proximo malū exemplū relinquit. tercio coꝛpa
lis infirmitas infligit. quarto oꝛdis effcūs impedit. q̄nto aīa inſtabi
lis efficit. ſexto moꝛs eterna inducit. Prio dico ꝙ p pc̄m de⁹ offē/
ditur. yſa. lxiiij. Ecce tu iratus ⁊ peccauim⁹ ⁊ infra Nō eſt q̄ inuocet
nomē tuū ⁊ ſurgat ſupple p pn̄iaʒ ⁊ teneat te ſupple p dilectōeʒ. ab
ſcondiſti faciem tuā a nobis ⁊ alliſiſti nos in manu iniq̄. no. Quid

agis o peccatoꝛ illum offendis qui tibi cõtulit multa bona mortē
ꝓ te ſuſtinuit ⁊ eternum regnū ꝓmiſit tibi. Audi dñm de te ⁊ alijs
peccatoꝛibꝰ conquerētem Mich.vi. Popule meꝰ quid feci tibi aut
quid moleſ. fui tibi reſpō. mihi qꝛ eduxi te de ťra egipti id ē de ſtatu
peccati ⁊ de domo ſeruitutis id ē de iugo diaboli liberaui te. q̄ſi di.
Ego feci tibi bene ⁊ tu reddis mihi mala ꝓ bonis Deuť.xxxij. Hec
cine reddis ꝑpľe ſtulte ⁊ inſipiēs. Uere ſtultꝰ eſt filiꝰ q̄ pr̄em offēdit
ſeruus qui offendit dñm. eger qui offendit medicū. Age ergo peni
tēciā ⁊ recōciliare medico xp̄o ⁊ dic cum ꝓpħa daniele. Peccaui
mꝰ iniquitatem fecimꝰ dñe in omnē iuſticiā tuaꝫ. Auertať obſecro
ira tua ⁊ furoꝛ tuꝰ. ſꝫ forte dicis Tātum ⁊ tociēs offēdi dñm qđ ti
meo ꝙ nunq̄ꝫ inueniā grām. noli hoc dicere. Audi q̄d dicit yſa.lv
Derelinquat impiꝰ viam ſuā ⁊ iniquꝰ cogi. ſuas ⁊ reuer. ad dñm
⁊ mi. eius ⁊ ad deum qm̄ multus eſt ad ignoſcēdum ¶ Secūdo per
pcc̄m ꝓ primo malum exemplū relinq̄tur Eccľi.xlvij. Jherobaꝫ fecit
peccare filios iſrľ ⁊ dedit effraym viā peccādi ⁊ plurima redūdaue
runt pct̄ā coꝝ Ue illis qui nō ſolum deū peccādo offendūt ſꝫ etiaꝫ
malo exemplo alios ad pcc̄m ꝓtrahunt. vñ dicit dñs Math.xviij.
Qui ſcādaliſauerit vnū de puſillis iſtis q̄ in me credūt expedit ei vt
ſuſpendať mola aſinaria in collo eius ⁊ dimergať in ꝓfunduꝫ ma
ris. Ad lr̄am. homi eēꝫ meliꝰ ꝙ ſine peccato ſubmergereť in mari
q̄ꝫ ꝙ moꝛtaliť peccet ⁊ ꝓximū ſcādaliſet Illic eni tm̄ in coꝛpe mori
reť hic autē in anima ⁊ nō ſolum ipſe moriť. ſꝫ occidit ꝓximū i ani
ma. quē malo exemplo ad peccandū trahit. ꝓpter qđ ꝯqueriť apo
ſtolꝰ. ij. Thimo. iij. Mali homies ⁊ ſeductoꝛes ꝓficiēt in penis errā
tes ⁊ in erroꝛē mittētes pena talium duplicabiť in inferno. qꝛ puni
enť ꝓ pct̄ō quod ipſi ꝯmiſerunt ⁊ pro eo ꝙ alios ad peccādum in
citauerūt. Jſa. xl. Suſcepit de manu dñi duplicia ꝓ omnibꝰ pct̄is
ſuis. ¶ Tercio ꝑ pcc̄m coꝛꝑalis infirmitas infligitur. vñ Jorā regi
iuda qui grauiter peccauerat dc̄m eſt in. ij. paľ.xxi. Qm̄ nō ambu
laſti in vijs ioſaphat bene oꝑando. ſꝫ inceſſiſti per iter regum iſrľ ⁊
foꝛnicari feciſti iudam ⁊ imitato. ⁊ ihrľm inſuꝑ ⁊ frēs tu. ⁊ domū
pr̄is tui melioꝛes te occidiſti ecce ꝑcuciet te plaga magna ⁊ egrota
bis languoꝛe peſſimo. Ecce q̄liter coꝛꝑalis infirmitas infligiť ꝓpť
peccatū et id̄o omnis egrotās in principio infirmitatis debꝫ ꝯfite
ri ⁊ agere penitēciā vt ſi infirmitas eēꝫ cauſa egritudinis dimiſſo

peccato cicius ſanaretur. vnde precipitur medicis ne aliquatenus
de infirmi cura ſe intromittāt niſi ille priꝰ confeſſus fuerit. ſicut hē
tur extra de pe. ⁊ re. Cum infirmitas corporalis. Sʒ heu multi adeo
ſtulti ſunt ꝙ in infirmitate differūt confeſſionē vſqʒ ad extremum
quādo iam vix loqui poſſunt. Nō attendētes ꝙ ſi in principio egri-
tudinis cōfiterētur deum ciciꝰ placarēt ⁊ ciciꝰ ſanarētur. Sepe ei
deus immittit homini infirmitatē ꝓptera vt ſi homo nō vult ad de
um conuerti ſanus ꝯuertatur ſaltē infirmus. pſal. Imple. fa. eorū
igno. ꝛc̃. Sed q̄dā valde deuote in infirmitate deflēt pecc̄a ꝓmittūt
emendare ⁊ poſtq̄ʒ ſani facti ſunt nunq̄ʒ de hoc cogitāt ſicut oñdi-
tur in decē leproſis Lu. xvij. Qui in ĩfirmitate clamauerūt ad dñm
dicētes. iħu p̄ceptor miſerē noſtri Cum autē oĩes mundati eſſent
vnꝰ ſolus rediȷt magnificās deum. ſic ad lr̃am cōtingit hodie Sa
cerdos vocať ad infirmū audit ꝯfeſſionē dicit ꝙ poſtq̄ʒ cōualuerit
redeat ad eum ꝓ penitencia ⁊ inter decem infirmos vix vnus redit
ad ſacerdotē. ¶ Quarto ꝑ pcc̄m oracōis effectꝰ impediť Jo. ix. Sci
mus qꝛ pcc̄ores deus nō audit ſʒ ſi quis dei cultor ē ⁊ volūtatē eiꝰ
facit hunc exaudit. O pcc̄ōr nunc in ieiunio fundis multas preces.
ſi vis exaudiri a deo age penitēciaʒ ꝓ pcc̄is ⁊ deꝰ exaudiet te q̄ʒdiu
eni in peccatis es deus nō exaudit te. vis exaudiri a deo reconcilia
re deo ⁊ age pn̄iam ⁊ eſto amicꝰ dei ⁊ exaudiet te ſic̄ ipſe amicis ſu
is apl̄is ꝓmiſit. Jo. xiiij. Si quid pe. pa. me. in no. meo dabit vobis
Quā diu in peccatis es immūdꝰ es idō oracio tua ante conſpectū
dei aſcendere non valet vt exaudiatur yſa. p̄. Cum multiplicaueri-
tis oracō. non exau. manus eni veſtre plene ſunt ſan. Laua ergo ꝑ
veram ꝯtriciōem cor tuum vt deꝰ preces tuas exaudiat. ſic̄ p̄cipit
ꝑ eundē ꝓphetam dicēs. Lauamini mūdi eſtote auferte malū cogi
tacōnum ve. ab om. iniq̄. quieſcite agere ꝑuerſe. diſcite bn̄facere ¶
Quinto ꝑ peccatum anima inſtabilis efficitur Treñ. p̄. Peccatuʒ
peccauit iheruſalē. i. anima ꝓpterea inſtabilis facta eſt. vere anima
peccatoris inſtabilis eſt. qꝛ ab vno deo ſe quietāte auertit ⁊ ad mul
ta tranſitoria ⁊ vana ſe ꝯuertit. Nunq̄ʒ eni anima inuenire pōt ſta-
bilitatem ⁊ requiē niſi in deo ꝓpter hoc dicit. pſ̄. Conuertē domie
ani. me. in requi. tu. qꝛ dñs bn̄fecit tibi. Et qꝛ anima pcc̄ōris inſtabi
lis eſt ideo cadit de vno pcc̄ō in aliud. Grego. pcc̄m qđ ꝑ penitēciā
nō diluiť mox ſuo pōdere ad aliud trahit. pcc̄or eni manēs in pec-

catis facit funem de peccatis cum quo ſuſpendetur in inferno. yſa
ie. v. Ve qui trahitis iniquitatē in funiculis vanitatis. hoc fit quā
do peccatum pctō coniungitur. Auguſtin⁹ Qui peccatum peccato
addit quaſi funem in collo mittit. Vnde propħa qui peccato adul
terij ſuꝑaddit peccatū homicidij dicit. Funes peccatoꝝ circumple
xi ſunt me ꝛc̄. vide cuiuſmōi funem cayn fecit dum occidit fratrē ſu
um Ecce vnum peccatum dixit domin⁹. Vbi eſt abel frater tuus.
ait. Neſcio. Ecce aliud peccatū ſcꝫ mendaciū. poſtea intulit. Maior
eſt iniquitas mea q̄ꝫ vt veniā merear. Ecce terciū ſcꝫ deſpacio. ſic
ꝛ tu peccator funiculū facis quādo peccatum peccato addis Ecce
debes pecuniā ꝑrimo tuo. exigit eam a te ꝛ tu negas ꝛ dicis ꝙ ni
hil tenearis ei. Ecce mendaciū. trahit te ad iudiciū facis ei iuramē
tum de hoc. Ecce piurium. poſtea habes rancorem ad eum. Ecce
tercium peccatum. ꝑ tales funiculos tenetur anima captiua. Age
ergo penitēciam ꝛ rumpe vincula peccati ꝛ fuge ab eo ꝛ reuertere
ad dominū deum tuuꝫ yſa. lij. Excutere de puluere id ē de peccato
cōſurge ſede ihrl'm ſolue vincula colli tui captiua filia ſyon. ¶ Sec
to ꝑ peccatum mors eterna inducitur Jacobi. i. Concupiſcencia
cum cōceperit parit peccatū. pctm̄ cum ꝯſummatū fuerit generat
mortem Jdeo dicit̄ Eccl'a. xxi. Quaſi a facie colubri fuge peccata ꝛ
ſi acceſſeris ad illa non effugient te dentes leonis dentes eius inter
ficient animas hominū. Peccatū bene cōꝑatur colubro. q̄a ſicut
coluber habet venenum quo occidit̄ homo in corꝑe. ſic pctm̄ infun
dit venenuꝫ quo occiditur in anima. Sed heu miſera anima tātū
immergitur cupiditatib⁹ huius mundi ꝙ quātumcūqꝫ vulneretur
ꝑ pctā non ſentit nec mortem imminētē timet. Grego. Si ſcirem⁹
quātum ꝑ vnūquodqꝫ peccatum vulneratur ꝛ fetet aīma vſqꝫ ad
mortem reſiſterem⁹ ſꝫ tanq̄ꝫ amentes cupiditatib⁹ huius ſeculi ſic
cum vulneramur in anima nō ſentimus. Vis ergo o peccator qui
es in anima mortu⁹ recuparare vitaꝫ age penitēciam. audi dominū
dicentē Ezech. xviij. Si impius egerit penitēciam ab omni peccato
ſuo que oꝑatus eſt ꝛ cuſtodit omnia p̄cepta mea ꝛ fecerit iudiciū
ꝛ iuſticiam vita viuet ꝛ non morietur Viuet hic inquā vita gracie
ꝛ in futuro vita glorie Ad quam nos perducat qui ſine fine viuit ꝛ
regnat. Amen.

¶ Dominica ſcda in q̄drage.

A
a Sſumpſit iħs petrū ⁊ iacobuꝫ ⁊ iohēm frēm ei⁹ ⁊ duxit il
los in montē excelſum ſeorſum ⁊ transfiguratꝰ eſt añ eos.
Math. xvij. Xp̄s facit hic duo circa apoſtolos. Primo in/
ſinuat familiaritatē caritatis vt diligat̄. Secundo preoſtēdit ſignū
ſue future claritatis vt ei deuote ſeruiatur. primū tangitur ibi. Aſ/
ſumpſit. ſecundū ibi. duxit illos ¶ Nota ꝙ dominꝰ aſſumit homieꝫ
ad quatuor. primo ad ſui ſeruiciū a peccatis abſtrahēdo. ſecundo
ad ſui cōſorcium tribulacōibus exponēdo. tercio ad ſecretarium a
ſtatu ſeculi ad religionē vocando. quarto ad palaciū a preſenti mi/
ſeria ad regnum celeſte ꝑducendo. ¶ Primo dico ꝙ aſſumit homi
nem ad ſui ſeruicium a peccatis abſtrahendo Exodi. vi. Ego ſum
dominꝰ qui educam vos de ergaſculo egipcioꝝ id eſt pctōꝝ ⁊ eruā
de ſeruitute ſupple diaboli ⁊ aſſumam mihi vos in populum ⁊ ero
veſter dominꝰ Egiptus interpretat̄ tenebre ⁊ ſignat peccatuꝫ ꝑ qđ
anima obtenebratur vt erret a via ſalutis ⁊ eam inuenire nō poſſit
Ergaſculū eſt locus laboris ⁊ ſignat ſtatum pctōris qui inutiliter
laborat imo ſtulte quia ꝓ eterna dānacōne. Sap. v. Errauimus a
via veritatis ⁊ iuſti. lumen non luxit nobis. Ecce tenebre egipcioꝝ
ſequit̄. Laſſati ſumꝰ in via iniquitatis ⁊ ꝑdicionis. ecce ergaſculū
⁊ ambulauimꝰ vias difficiles. viā autē domi ignorauimꝰ. O pctōr
ſi toto anno erraſti ⁊ in tenebris pctōꝝ ambulaſti reuertere ad do/
minū ꝑ penitēciam ⁊ dñs deducꝫ te de laborioſo ſtatu peccati per
ſuā graciā Jam diu laboraſti ꝑiculoſe per pctm̄ deum offendēdo la
bora mō fructuoſe ꝑ pniaꝫ deo ſatiſfaciendo. Rō. vi. Sic exhibui
ſtis membra veſtra ſeruire immundi. ⁊ iniqui. ad iniqui. ita nūc ex/
hi. ⁊c. Cū eni ſerui eētis pcti liberi fuiſtis iuſticie. i. caruiſtis iuſticia
Quē ergo fructū habuiſtis tūc in illis in quibꝰ nūc erubeſcitis naꝫ
finis illoꝝ mors eſt. vide ergo ꝙ inutiliter pctōr laborat cuiꝰ finis
mors eſt. vis ab hac morte liberari curre ꝑ pniam ad dñm ⁊ aſſu/
met te vt ſecū viuas Jhere. iij. Cōuertimini filij reuertētes qꝛ ego de
us veſter aſſumam vos. aſſumam inquit a tenebris ad lucem ab er
rore ad veritatem. a ſeruitute diaboli ad ſeruitutem meā. a labore
ad requiem. a morte ad vitam. ¶ De ſecundo pſal. Pat̄ meus ⁊ ma
ter mea dereliq̄. me dominꝰ autē ⁊c. Ecce tribulacō. dominꝰ autem
aſſumpſit me vide ꝯſolacōem aſſumpſit me ſcꝫ ad cōſorcium ſui. q̄i
di. pr̄ meus ⁊ mr̄ mea carnal̄ eiecer̄t me a ſuo ꝯſorcio ⁊ ꝑſecuti ſūt

me. ꝫ celeſtis pater aſſumpſit me ad ↄſorciū ſui ⁊ ↄſolatus ē me. Lu
ce. xxi. Trademini a parētibus ⁊ frib⁹ ⁊ amicis ⁊ cognatis ⁊ morte
affici. ex vobis ⁊ eri. odi. oib⁹ ꝓpter nomē meū vide poci⁹ cui adhe/
rere debeas vel homi vel deo. certe deo. ps. Mihi adherē deo bonū
eſt. Sed dices. ꝑcepit honorare prēm ⁊ mrēm Exo. xx. Et quō poſ/
ſum honorare ſi eis nō adheſero dico qn̄ pr̄ ⁊ mat̄ ꝓmouēt te i ſer/
uicio dei ama eos adherēdo eis Si autē volūt te ꝩtrahere a ſuicō
dei derelinque eos ⁊ adhere deo. ⁊ ideo dicit dn̄s Luc. xiiij. Si qs
venit ad me et nō odit pa. ſu. et ma. ſu. ⁊ vxo. ⁊ fili. ⁊ fra. ⁊ ſoro. ad/
huc autē ⁊ animā ſuam nō pōt me⁹ eſſe diſci. Grego. Eos q̄ nobis
carnis ↄgnacōe ↄiuncti ſunt ⁊ quos ꝓrimos nouim⁹ diligam⁹ et
quos aduerſarios in via dei patimur odiēdo ⁊ fugiēdo neſciam⁹ q̄
ſi eni ꝑ odiū diligit̄ qui carnalit̄ ſapiēs dum nobis praua ingerit n̄
audit̄. Noli ergo timere ſi carnales te ꝑſequūtur ſuſtine pacienter
qꝛ ſeruus xp̄o ⁊ aſſumeris ad ↄſorciū xp̄i. ps. Cum ipſo ſum i tri/
bulacōe eripiam eum ⁊ glorificabo eū. etſi xp̄s hic tecū eſt in tribu
lacōe. tu eris cum xp̄o in ſempiterna ↄſolacōe Lu. xxij. Vos eſtis
qui ꝑmanſiſtis mecum in tentatōnibus meis ⁊ ego diſpono vobis
ſicut diſpoſuit mihi pat̄ regnum vt edatis ⁊ bibatis ſuꝑ menſā me
am in regno meo. ¶ Tercio aſſumit deus hominē ad ſecretarium
a ſtatu ſeculi ad religionē vocando. Math. xij. Aſſumpſit ih̄s. xij.
diſcipulos ſecreto ⁊ ait illis Ecce aſcendi. iheroſo. ⁊ fi. ho. tradetur
princi. ſacer. et ſcri. et cōdem. eū mor. et tra. gē. ad il. ⁊ flagel. et cru
ci. ⁊ tercia die reſur. Nō ꝙ ſic̄ xp̄s aſſumpſit diſcipulos ⁊ duxit eos
iheroſolimā et ſecreta eis ꝛuelauit ſic ſpūaliter adhuc aſſumit diſci
pulos ⁊ ducit iheroſolimā qn̄ vocat hoīes ab amore mūdi ⁊ ducit
ad religionē in qua eſt pacifica ↄuerſacō qꝛ iheroſolima pacifica i
terpretat̄ in qua multa ſecreta eis reuelat ſcꝫ illa que ibi enumeran
tur de xp̄o ſcꝫ ꝙ morieē illudetur flagellabit̄ crucifiget̄ ⁊ tercia re
ſurget. ſpūalit̄ hec contingūt religioſ. ¶ Primo moriūtur mundo
quando amor mundi in eis funditus extinguitur ita qd̄ parentes
diuicias delicias ⁊ honores et omnia que ſunt in mundo contem/
nunt propter chriſtum Col. quarto Que ſurſum ſunt ſapite nō que
ſuper terram . mortui enim eſtis et vita veſtra abſcondita eſt cum
chriſto deo. Cum enim chriſtus apparuerit vita veſtra tunc ⁊ vos
appare. cum ipſo in gloria. ¶ Scd̄o illuduntur qꝛ iam ab hoīb⁹ in/

fatuantur iam religioſus non poteſt tranſire per plateam quin ab omnibus inclametur. vnde religioſus pōt dicere illud. pš. Omnes vidētes me deriſerunt me locu. ſunt la. ⁊ moue. ca. Sed tales irriſores recognoſcēt ſe erraſſe quādo dicent in nouiſſimo die Hi ſūt q̄s habuim⁹ in deriſum ⁊ in ſimilitudinē impro. nos inſenſati vitā illorum eſtimabam⁹ inſaniā ⁊ finem illoꝝ ſine labore ⁊ honore. ecce quomō ꝯputati ſunt inter filios dei. ¶ Tercio flagellant̄ linguis d̄trahencium. q꜠ iam inoleuit ꝯſuetudo ꝙ quādocūq꜠ ꝯueniūt ſeculares ſiue in tabernis ſiue alibi ſemꝑ rodunt religioſos ꝑ detractō nem pš. In ꝑſona religio. poſui veſtimen. me. cilici. i. habitū religionis aſſumendo ⁊ fact⁹ ſum illis in ꝑabolam aduer. me lo. qui ſe. in por. ⁊ in me pſal. qui bi. vinum. ¶ Quarto crucifigent̄ a ſeipꝭ qn̄ totū corp⁹ ſuū ꝯfigūt ad crucē xp̄i. Gal. ij. Xp̄o affix⁹ ſū cruci viuo autē iā n̄ ego. viuit autē in me xp̄s ⁊ cogitātes de paſſiōe xp̄i carnē ſuā crucifigūt ⁊ affligūt ieiunijs ⁊ vigilijs diſciplis ⁊ ſilib⁹ Gal. v. Qui ſunt xp̄i carnē ſuaꝫ crucifigūt cuꝫ vicijs ⁊ ꝯcupiſcēcijs Tercia die reſurgēt quādo curata omni miſeria ad eternam leticiaꝫ ꝑueniunt. Prima ſiquidē dies eſt fidei xp̄iane quā habuerūt in ſeculo. Secunda eſt religionis ſcē in q̄ ſeruierūt xp̄o. In his duob⁹ diebus adhuc mortui ſunt Grego. Tempalis vita eterne vite cōꝑata mors eſt pocius dicēda q̄ꝫ vita. Tercia vero dies eſt glorie. In hac reſurgunt ab omni miſeria Rō. viij. Ipſa creatura id ē homo libēatur a ſeruitute corrupcōis in libertatē glorie filioꝝ dei ¶ Quarto aſſumit hominē dn̄s ad palaciuꝫ a preſenti miſeria ad celeſte regnum ꝑducendo. Deut̄. xxxij. Expandit alas ſuas ſcꝫ miſericordie ⁊ aſſūpſit eos atq꜠ por. in hume. Et ſequitur. Conſtituit eum ſuper excelſa terre id eſt celum vt comedꝫ fructū agrorum id eſt mercedem recipiet pro omnibus bonis operibus que in agro huius mundi ſeminauit. Beatus ille quem domin⁹ ſic aſſumit vt ſecum iugit̄ maneat ⁊ eius faciem videat. pſal̄. Beatus quē elegi. ⁊ aſſumpſi. habitabit in atrijs tuis. vere beatus qui aſſumitur a miſeria ad gloriaꝫ Hic enim eſt miſeria Job. xiiij. Homo natus de muliere breui viuēs tempore repletur multis miſerijs. Illic gloria. Pſalmiſta. Magna eſt gloria eius in ſalutari tuo gloriam ⁊ magnum decorem impones ſuꝑ eū. Itē aſſumit̄ a labore ad requiē. Apoc̄. xiiij. Beati mor. q̄ in do. mo. Amō ei iā dicit ſpiri. vt requie. a la. ſu. Itē a dolore ad

gaudium yſa.lxxix. Ecce ego creo celos nouos ⁊ terrā nouā ⁊ nō
erunt in memoria priora id eſt ꝑores miſerie ⁊ non aſcen. ſuper te. ẜ
gaudebis ⁊ exultabis vſqꝫ in ſempiternum Item a paupertate ad
diuicias. Thobie. iiij. Pauperem vitam gerimus ẜ multa bō ha
bemus ſi ti. deum et receſſerimus a malo ⁊ fecerimus bene. Item
a ſeruitute vſqꝫ ad regnum. hic enim eſt ſeruitus. ꝑ. Coꝛ. nono. ca
ſtigo corpus meum et in ſeruitutem redigo. illic regnuꝫ. Sapiēcie
quinto. Accipiēt regnum decoris et dyadema ſpēi de manu domi.
Item a mortalitate ad immortalitatē ꝑ. Coꝛ. xv. Tum mortale h
induerit immortalitatem tunc fiet ſermo qui ſcriptus eſt abſorpta
eſt mors in victoria In mūdo mors vicit ſanctos. in celo ſancti vin
cent mortem quādo ꝑcipient vitaꝫ in qua mori non poterunt. Ad
quā vitam nos ꝑducat ieſus xp̄us. Amen.

Feria ſexta ſermo.

Cum tempus fructuum appropinquaſſꝫ miſit ſeruos ſuos
ad agricolas vt accipent fructū vinee ⁊ agricole appreh
ſis ſeruis eius alium ceciderunt. alium occiderūt. aliū ꝓ
lapidauerunt. Math. xxi. In verbis iſtis duo tangūtur Primū eſt
xp̄i circa ſalutem homis ſolicitudo. Secundū peccatoris ingrati
tudo. primū ibi. Cum temp⁹ fructuū. ſecundū ibi. ⁊ agricole appre
henſis ¶ Nota ꝙ xp̄us multum deſiderat ꝙ peccatoꝛ fructuꝫ boni
operis faciat. Hic autē fructus debꝫ habere quinqꝫ ꝓprietates Pri
mo debet eſſe boni odoris quātum ad contricōeꝫ. Secundo dulc.
ſaporis quātum ad confeſſionē. Tercio debet eſſe integer quātum
ad ſatiſfactōem. Quarto debꝫ eſſe pulcher quātum ad bonoꝝ ope
rum decoracōem. Quinto debꝫ eſſe durabilis quātum ad finalē ꝑ
ſeueracōeꝫ. ¶ Primo dico ꝙ debꝫ eē boni odoris ꝙ̄tum ad ꝯtricio
nē. pſ. Erit tanꝙ̄ lig. qđ plan. eſt ſecus decur. aquarū qđ fru. ſ. d.
in tempꝛe ſuo. Decurſus iſte aquaꝝ eſt influencia diuine grē qn̄ illa
fluit in animā tunc homo facit fru. ſu. hanc aquā haurire debem⁹
de quinqꝫ vulnerib⁹ xp̄i. yſa. xij. Haurietis aquas in gaudio de fō
tib⁹ ſalutaris. Hec aqua facit in homine fructū boni odoris De cu
li odoꝛ̄ dicit Geñ. xxvij Ecce odoꝛ filij mei ſicut odoꝛ agri pleni cui
benedixit domin⁹. Ecce domin⁹ peccatorem cōuerſum vocat filiū
Gal. iiij. Jam non eſt ſeruus ẜ filius ꝙ ſi filius ⁊ heres per deum.
Ad hunc odorem multū confert ſeruoꝛ dilectōis. qꝛ ſm pħm odor

conſiſtit in ſicco igneo. vnde flores melioris ſunt in eſtate ꝙ̄ in hye
me. Talem odorem habuit beata maria Magdalena. vnde ipſa po/
terat dicere illud Canticoꝝ. i. Cum eſſet rex in accubitu ſuo id eſt
cum chriſtus quieſceret in domo Simonis nardus mea id eſt con
tricio dedit odorem ſuum. Nardus eſt herba odorifera ⁊ calida ⁊
ſignat contricionem que niſi ſit calida per dilectionem nunquam
placebit deo. cõtricio beate marie magdalene fuit calida ꝑ dilectio
nem. Jdo de ea dixit dominꝰ Lu. vij. Dimiſſa ſunt ei peccata mul/
ta qm̄ dile. multū ¶ Secundo debꝫ eſſe dulcis ſaporis quãtum ad
confeſſionē Canticoꝝ. ij. Sub vmbra illius quē deſideraui ſedi id ē
a peccatis quieui ⁊ fructꝰ eius dulcis gutturi meo Fructꝰ iſte ē fru
ctus confeſſionis quē fidelis anima vocat fructū chriſti qꝛ graciā
ꝯfeſſionis habꝫ a xp̄o Hunc fructū deus in homie deſiderat ſic̄ pre
figuratū eſt Marc̄. xi. Cum vidiſſet ih̄s ficum alonge habētem fo/
lia venit videre ſi quid inuenirꝫ in ea. ⁊ cum veniſſꝫ ad eam nihil in
uenit p̄ter folia ⁊ maledixit ei ⁊ aruit ficus. Ficus habens tm̄ folia
eſt xp̄ianus qui habꝫ verba multa ſine fructu ꝯfeſſionis. Hunc vi/
det dn̄s alonge qꝛ ſcit noticia ſimplicis viſionis ⁊ neſcit noticia ap/
probacõis Marc̄. xxv. Amen dico vobis neſ. vos. his maledicꝫ qn̄
dicꝫ Jte maledicti in ignē eternum. ⁊ tūc areſcēt qꝛ nunꝙ̄ ſtillam
grē aque ſpūalis recipient. ꝫ in eterno igne remanebūt O peccator
vis illam maledictõem euadere ꝯfitere modo pctā tua ⁊ fructū dul
cis ꝯfeſſionis ꝓfer. ps̄. Preoccupemꝰ faciē eiꝰ in ꝯfeſ. ꝓuer. xxviij
Qui abſcondit ſcelera ſua nō diri. qui āt ꝯfeſ. fu. ⁊ reli. ea mi. ꝯſeq̄
tur. ¶ Tercio debꝫ eē integer q̄ntum ad ſatiſfactõem Math. ij. Faci
te dignos fructꝰ penitēcie Digni fructꝰ penitēcie ſunt quādo hō pe
nitenciā ꝑ peccatis impoſitā integraliter implet. Sed nota ꝙ tria
deſtruūt integritatē fructuū. putrefactō. caſus. ⁊ vermiū corroſio
Sic tria corrumpūt ſatiſfactionē ſcꝫ vermiū corroſio vt cū quis ꝯ
fitet̄ quedā pctā ⁊ quedā reſeruat. Talis digne ſatiſfacere nō p̄t cū
adhuc ſit inimicꝰ dei. idō dr̄ Tre. ij. Effunde ſic̄ aquā cor t. i. tota/
lit̄ ſicut aqua effundit̄ totalit̄ de vaſe qꝛ qui ꝯfitet̄ vnū pctm̄ ⁊ aliud
ſcient̄ occultat nō vere penitꝫ vt dr̄ in. iiij. ſniaꝝ. ¶ Jtem caſus cor
rumpit ſatiſfactionē vt quādo aliquis recedēs a ꝯfeſſiōe labit̄ i pec
catum mõrle talis nō põt ſatiſfacē q̄ꝺiu ē in pctō mõrli yſa. lviij. q̄
re ieiunauimꝰ ⁊ non aſpexiſti hu. aias n. ⁊ neſci. Ecce in die ieiunij

veſtri inuenit voluntas veſtra ſupple ad pctm̄ Ecce ad lites ⁊ con
ten.ieiu.⁊ pcu.pug.impie.q.d.q̄diu in pctis eſtis mihi ſatiſfacere
nō poteſtis Itē putrefactio impedit ſatiſfactōez.tūc fructus putre
fit qn̄ negligēter cuſtodit.ſic ſatiſfactō putrefit qn̄ negligent cuſto
ditur vt qn̄ homo partē penitēcie iniuncte implet ⁊ ptem negligit
ſciēter implere.talis implebit reſiduū in purgatorio vel luet in infer
no yſa.xxvij In menſura contra mēſuram cum abiecta fuerit ſup.
anima a corpore deus iudicabis eam inmenſura pene infernalis
purgatorie contra menſurā ſatiſfactōis hic neglecte. ¶ Quarto de
bet eſſe fruct⁹ pulcher quātum ad bonorum operū decorationem.
ps. Supextolletur ſup libanum fruct⁹ eius.libanus interp̄tatur cā
dor.candidus color pulcher eſt.q.d.pulchrior eſt fructus boni ope
ris q̄ aliquis candid⁹ color. Qui hunc candorem retinent ad eter
num regnum aſſumētur Cant.iiij. Tota pulchra es amica mea et
macula nō eſt in te veni de libano ſponſa mea veni coronaberis.q̄
vero habent nigredinē.i.peccati deformitatē damnabūtur Naum
ij. Diſſipata eſt ⁊ ſciſſa ⁊ dilacerata ⁊ cor tabeſcens ⁊ diſſolutō ⁊
defectio in cūctis renibus et facies omniū hominū ſicut nigredo ol
le.quaſi dicere.anima peccatrix diſſipata eſt p pctm̄.dilacerata a
corpe.a conſortio ſanctoꝝ et angelorū ſciſſa p gladiū diuine ſentē
cie cor tabeſcet ne de cetero vnq̄ bonum cogit. Genua ſoluentur
ne penam inferni effugiāt.renes deficiant.qꝛ maximā penam ſuſti
nebit.quare q̄a facies anime d̄formis ē ꝓpt̄ peccatū ſicut nigredo
olle.conſulo tibi o peccator cui⁹ anima nigra eſt ⁊ ſordida p pecca
tum vt curras ad balneum ↄfeſſionis et laues te lacrimis contri
cionis ⁊ cōpunctōis.yſa.i. Lauamini mundi eſtote. ¶ Quinto fru
ctus debet eſſe durabilis p finalem pſeuerenciā.Jo.x. Nō vos me
elegiſtis ſ ego elegi vos ⁊ po.vt eatis ⁊ fructū affe.et fruct⁹ veſter
maneat. Heu q̄ pauci faciunt fructū manentē.fructū manentē fa
cit qui in bono ope quod inchoat vſq̄ in finem pſeuerat. Sed mul
ti ſunt qui modo in ieiunio ſiue in q̄dragesima fructū bonū faciūt
qui tamē vix vſq̄ ad paſcha durat quia ſtatim poſt paſcha ad con
ſueta vicia redeūt. Tales ſaluari non pn̄t qꝛ in bono nō pſeuerant
Math.xxiiij. Qui pſeuera. vſq̄ in finem hic ſaluus erit.quid pfuit
iude bonum inchoaſſe q̄ non pſeuerauit.certe nihil. Rogem⁹ ergo
dn̄m vt det nobis in bono pſeuerāciā vt conſeq̄mur vitā eternā.

Dominica tercia ſermo.

BEati qui audiūt verbum dei ⁊ cuſtodiunt illud. Luc. xj.
In verbis illis ordine prepoſtero tria tanguntur. Primuʒ
eſt perfectōis diſpoſicio. Secundū diſpoſitōnis perfectio.
Terciū eſt diſpoſite pfectionis ↄſummatio. Primū innuitur in au/
dicōne verbi dei. q2 audicio verbi dei diſponit ad pfectōem. Secū/
dum eſt in eiuſdē audicionis cuſtodia. quia qui cuſtodit verbuʒ d' i
pfectus eſt. Tercium eſt in beatitudinis expreſſione in qua eſt con/
ſūmata pfectio. ¶ Nota ꝙ verbum dei eſt diligenter audiendū. q̄a
vtile eſt ad ſex. Primo ſiquidē per verbum dei cor aridum irrigat᷑
Secundo cor frigidum inflāmatur. Tercio cor pauidū confortat᷑.
Quarto cor meſtum letificat᷑. Quinto cor ſterile fecundatur. Sex
to cor erumnoſum beatificatur. ¶ Primo p verbum dei cor aridū
irrigatur. Deut᷑. xxxij. Audite celi que loquar audiat terra verba
oris mei concreſcat in pluuia. i. ad inſtar pluuie doctrina mea fluat
vt ros eloquiū meum. Bene dicit vt pluuia q̄a in eſtate quādo plu
uia non eſt terra per eſtum ſolis areſcit ⁊ diſſoluitur et ſi modicus
ventus inſurgit ptes terre diſpergunt᷑ ad multa loca. Si autē plu/
uia deſcendat ad terram irrigat eam ⁊ cōglutinat ptes terre ne a
vento diſpergant᷑. Sic cor peccatoris quādo non r̄cipit pluuiā ver
bi dei areſcit ⁊ ad modicum ventū tentaciōis ad multa vana diſp
gitur. Si autem recepit pluuiā verbi dei irrigatur et deo vnitur et
tentacōibus reſiſtit. nunq̄ꝫ pluuia tam vtiliter irrigauit terram ſic᷑
verbum dei cor hominis. ideo verbum dei compatur fonti. Eccl'a.
pmo. Fons ſapiencie verbum dei in excelſ. Quicunqꝫ ſentit aridi/
tatem cordis currat ad fontem verbi dei vt irrigetur. Multorū cor
da cum audiunt verbum dei tātum irrigantur ꝙ currūt riuuli aq̄
rum p oculos Johel. iiij. Fons de domo domini egredietur ⁊ irri/
gabit torrentem ſpinarum id eſt corda peccatorꝝ ¶ Secundo p ver
bū dei cor frigidū iflāmat᷑ Jhe. zx. Nunq̄d nō verba mea q̄ſi ignis
ardēs dicit dn̄s. verbū dei dicit᷑ ignis ardēs. q2 inflāmat ad dilecti
onē dei ⁊ primi ⁊ illumīat ad cognicōeʒ primaʒ. pſ. Lucerna pe.
me. verbū tuū. i. cōſideracōib9 meis ⁊ lu. ſe. me. ſup̄. euāgelicis Ad
iſtū ignē nō vult pctōr accedē. iō hʒ cor infrigidatū. vn̄ Aug9. ſup
Jo. loq̄ns de feſtiuitate quā habuerunt iudei i hieme. dicit hiems
erat ⁊ frigidi erāt. q2 ad illū diuinū ignē pigri erāt accedē. O pctōr

q̃diu vis manere in hieme torporis curre ad ignem diuini verbi vt
calefias ⁊ agilis ad bona op̃a fias. pſ. Inflãmatum eſt cor meum
⁊ re. in cõ. i. quibus priꝰ ſeruiui diabolo in ſup̃bia de cetero ſeruiã
chriſto in humilitate Ideo ſequit᷑ Ego ad nihilum redactꝰ ſuz ⁊
ipſum ↄtẽnendo ⁊ neſciui ſupple viã peccati in qua p̃us ambulaui
Calor ignis ſolet ꝓuocar̃ ſitim. ſic ſi tu incalueris igne verbi di ſi
tim ſicies eterna. pſ. Concaluit cor meũ intra me ⁊ in me exar. ig
Locutus ſum in lingua mea. i. in oracõe mea. no. fac mi. dñe finẽ
meũ. i. teipſum qui es finis meꝰ. ad quẽ tendo quẽ in via noſcẽ non
poſſuz niſi veniã illuc vbi videbo te facie ad faciẽ. ¶ Tercio p̃ v̄bũ
dei cor pauidũ confortat᷑ Math. vij. Qui audit verba mea ⁊ facit ea
aſſimilatur viro ſapiẽti qui edi. do. ſuã ſupra petram ⁊ deſcẽdit pluuia
⁊ venerunt flumina ⁊ flauerũt venti ⁊ irruerunt in domũ illã ⁊ nõ
decidit fundata eni erat ſupra firmã petram. Per pluuiã que facit
viam lubricã accipe tẽtacionez lubrice carnis. p̃ flumina q̃ ſunt in
ſtabilia accipe tẽtacõez inſtabilis mundi. per ventũ qui diuerſis mo
dis flat accipe tentacionem diaboli qui diuerſis modis tentat. Si
times tentacõem carnis audi libenter verbuz dei ⁊ confortaberis
ad reſiſtendũ. ibi eni doceberis qualit᷑ carnez domare debeas Col.
iij. Mortificate membra veſtra que ſunt ſuper terram. fornicacõez.
immundiciã. libidinem. concupiſcenciã malaz in quibus ambula
ſtis aliquãdo. modo deponite Si times tẽtacionem mundi audi li
bẽter verbum dei ⁊ doceberis qualiter mundum vincere debeas.
p̃. Ioh. ij. Fortes eſtis ⁊ verbum dei in vobis manet ⁊ viciſtis mali
gnum ſcz mundũ. Nolite diligere mundũ neq̃ ea que i mũdo ſunt
ſi quis diligit mundũ nõ eſt caritas patris in eo. Si times tẽtacio
nem diaboli audi verbum dei ⁊ ibi doceberis qualit᷑ ipſum vincere
debeas Iac. iiij. Deus ſup̃bis r̃ſiſtit humilibꝰ autẽ dat graciã. ſub
diti ergo eſtote deo reſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vobis. Vis vincẽ di
abolum. multũ timz humilitatẽ. Legitur eni ꝙ quedam puella ob
ſeſſa erat ad quã cum quidã ſanctꝰ pater adductꝰ fuiſſz puella mo
ta a diabolo occurrens dedit ei alapam cui ſanctus ille humilit᷑ p̃
buit ⁊ aliam maxillam dicens. Ecce alia maxilla percute eam ſi do
placet. ⁊ dyabolus hoc audiens clamauit dicens. Humilitas tua
vicit me et ſic dyabolus exiuit ⁊ puella liberata eſt. habe ergo hũi
litatem ⁊ vinces dyabolum Ihe. xx. Dominꝰ mecũ ẽ tãq̃ bellator

foꝛtis. Idcirco qui perſequuntur me cadent ⁊ infirmi erūt. ¶ Quar
to per verbum dei coꝛ meſtum letificatur Iheremie. xv. Factuz eſt
mihi verbum in gaudium ⁊ leticiam coꝛdis mei quoniā inuocatū
eſt nomen tuum ſuꝑ me domine deus exercituū. O peccatoꝛ ſi vis
ſtatum tuum diſcutere vtiqꝫ turbaberis. quia tot peccata omiſiſti
a deo tuo receſſiſti. diabolo te ſubdidiſti Sed qualiteꝛ conſolabēis
quis te letificabit. audi verbum dei ⁊ conſolaberis. ſi peccaſti age
penitenciā et audi verbum conſolatoꝛiū. Ezechiel. xviij. In quacū
qꝫ hoꝛa peccatoꝛ ingemuerit omniū iniquitatū ſuarum non recoꝛ.
amplius. Si a deo receſſiſti reuertere ad deum ⁊ audi verbū con/
ſolatoꝛiū Iheremie. iij. Reuertere ad me dicit domin⁹ ⁊ ego ſuſcipi/
am te. Si diabolo te ſubdidiſti recede ab eo ⁊ audi verbum conſo/
latoꝛiū Iheremie. xvi. Bellabunt aduerſum te ⁊ non p̄eualebunt.
quia ego tecum ſum vt ſaluem te ⁊ eruam te ſupple de poteſtate di/
aboli dicit domin⁹. ſic ergo coꝛ meſtum letificatur. pſal. Letat⁹ ſuz
in his que dicta ſunt mihi in domū domini ibimus. ¶ Quinto per
verbum dei coꝛ ſterile fecundatur. yſa. lv. Quomō deſcēdit ymber
⁊ nix de celo ⁊ illuc non reuertitur ſꝫ inebꝛiat terram ⁊ infundit eā
⁊ germinare eam facit. ſic erit verbum quod exit de oꝛe meo nō re
uertetur ad me vacuū ſꝫ faciet quecūqꝫ volui et ꝓſperabitur in his
ad que miſi illud. Ecce verbum dei comparatur ymbꝛi id eſt pluuie
deſcendenti in terram. Quia ymber ⁊ nix diſponunt eam ad fru/
ctum. Sed ſi terra repleta eſt lapidib⁹ ⁊ plena eſt ſpinis et inculta ē
quātūcunqꝫ pluit ſuꝑ eā fructificare non poteſt Sic verbum dī di
ſponit coꝛ hominis ad fructum. Si autem coꝛ fuerit repletum lapi
dibus peccatoꝛum plenum ſpinis id eſt ſolicitudinibus huius mū/
di que coꝛ lacerāt. Si fuerit incultum qꝛ vomere contricionis nō
penetratum fructum facere non poteſt. Si vero terra bona eſt tūc
fructificat ad deſcenſum pluuie. ſic coꝛ bonum ad verbum dei. Lu
ce octauo. Quod autem cecidit in terram bonam. hij ſunt qui in
coꝛde bono ⁊ optimo audientes verbum dei retinent ⁊ fructuz af/
ferunt in paciencia. Quid facis o peccatoꝛ qui modo non fructifi/
cas ad verbum dei cum in die nouiſſimo veneris ante conſpectum
iudicis zizaniJs oneꝛatus vicioꝛum ⁊ nullum habens fructum bo/
noꝛum operum quid continget tibi. Certe illud quod dicitur. Ma
thei decimotercio. Ubi dicitur Quod ſicut zizania colligentur

⁊ igni cōburentur. ſic erit in ↄſummacōe ſeculi. Mittet filius hoīs
angelos ⁊ colligent de regno ei⁹ omnia ſcandala. i. eos qui faciūt
iniquitatem. ⁊ mittēt eos in caminū ignis ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dē
ciū. tunc iuſti ſcȝ qui verbū dī audierunt ⁊ fructū bonoꝝ opeꝝ fe
cerunt fulgebunt ſicut ſol in regno patris eoꝝ. ¶ Sexto ꝑ verbū dī
coꝛ erūnoſuȝ btificatur Apoc. i. Btūs qui legit ⁊ audit verba ꝓphe
cie hui⁹ ⁊ ſeruat ea q̄ in ea ſcripta ſunt. audi o pctōꝛ qualiť ꝑ v̄buȝ
dei beatificaberis qñ audis ⁊ cogitas de ſtatu hui⁹ mundi quāta
ibi eſt vanitas q̄nta iniquitas quāta fraus ⁊ dol⁹ tūc coꝛ tuuȝ deſi
ciet ꝑ erūna ⁊ miſeria q̄ eſt in eo Eccē. ij. Cuncti dies homis doloꝛi
bus ⁊ erūnis pleni ſunt nec ꝑ noctē mente quieſcit. ȝ cū audis ver
bum dei ⁊ dicitur ꝙ mund⁹ ⁊ oīa mundana malū finē habebūt
⁊ alia vita ſuccedat in q̄ ē etnitas caritas gaudiū pax ⁊ oīa bona
ſtatim ↄtēnis mundū ⁊ anhelas ad illam vitā ⁊ amoꝛe illi⁹ libenť
facis omnia q̄ potes vt illuc ꝑuenias ⁊ ſic ↄſolacionē recipis et bti
tudinē iam habes in ſpe quā poſtmodū habitur⁹ es in re Jō dicē
ꝓpħa ad dñm. Memoꝛ eſto verbi tui ſeruo tuo. q. d. verbū tuuȝ li
benter audiui ⁊ ideo ſpem recepi ꝑ quā conſolat⁹ ⁊ ſpiritualiť viui
ficatus ſum. verbuȝ ei dī diligenť auditū ⁊ in oꝑe cuſtoditū ꝑdu
cit ad vitem eternam in qua eſt nulla miſeria ȝ beatitudo perfecta
Joħ. vi. Domine ad quē ibim⁹ verba vite eterne habes. ad quā vi
tam nos ꝑducat qui ſine fine viuit regnat Amen.

Feria ſexta.

Jheſus fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſup fontem Joħ. iiij. Duo ħ
tanguntur. Primū eſt aſſumpte defectibilitatis grauamē. Secun
dum eſt eiuſdem greuaminis modicū ſubleuamen. primuȝ ibi. Je
ſus fatigatus. ſecundū ibi. ſedebat ſic ſuper fontem. pondera ꝙ dicē
ſic id eſt fatigatus ſedebat. idō autē ſedebat vt modicum quieſceť.
¶ Nota ꝙ legitur xp̄us ſediſſe ad inſtar mendici egētis. inſtar ma
giſtri docētis ⁊ inſtar regis regnātis ⁊ ſedebit ad inſtar iudicis ſen
tenciātis. ¶ Primo dico ꝙ ſedebat ad inſtar mendici egentis Jhere
mie. xv. Solus ſedebam quia amaritudine impleuiſti me Mendici
debiles non poſſunt alios mendicos ſequi. ſed ſoli vadunt ⁊ cū ve
niunt ad locum vbi mēdicare volunt ſedēt ad hoſtiū pre laſſitudie
Sic chriſtus ſolus ſedebat ſup fontem fatigatus ex itinere diſcipu

li autem abierunt in ciuitatem vt cibos emerent. chriſtus fatigatꝰ
ſedebat ad manducādum. ⁊ vñ hoc qḋ chriſtꝰ legitur fatigatꝰ fu
iſſe et non diſcipuli Puto ꝓpter hoc quia naturam habuit magis
delicatam vel forſitan ꝓpter hoc quia diſcipulis quieſcentibꝰ in no
cte ipſe laborabat in oracōibus vigilādo. quia ſepe ſolebat in orō/
ne pernoctare. Sic ergo ſedit ad inſtar mendici. et nota ꝙ mendi/
ci debiles vt cicius flectant animos diuitum ad dandum. ſolent ſe
dere. modicum petere. inclamati non deſiſtere. mercedem ſubiun/
gunt. Sic chriſtus ſedebat ſuꝑ fontem fatigatus ex itinere. O mi/
ra res ille qui eſt virtus dei ⁊ ſapiencia qui portat omnia verbo vir
tutis ſue qui celum ⁊ terram ſuſtentat potēcia ſua a quo eſt omnis
requies. Ille ꝓpter nos fatigatus eſt in noſtro ſeruicio. yſa. xliij. ſer
uire me feciſti in peccatis tuis. Ecce ipſe fatigatus eſt i tuo ſeruicō
fatigare eciā tu in ſuo ſeruicio. frequēta eccleſiā. curre ad ſermōez
ſurge in nocte. ieiuna ſepe ne improꝑando dicat tibi chriſtus i die
iudicij illud yſa. xlij. Inuacuū laboraui ſine cauſa ⁊ vane conſum
pſi fortitudinē meā Item modicū petiuit ſcʒ vnū hauſtū aque da i
quit ad mulierem mihi bibere. non rogauit ꝓ yd̾ria aque ſʒ ꝓ vno
hauſtu aque. Cogita hic ꝙ pauper fuit xp̄s qui vnum hauſtū aque
habere non potuit niſi mendicaret. Ecce qui vinum in vite ⁊ om̄es
aquas maris fecerat tm̄ de aqua habere nō poterat niſi mendica
ret. Ecce qui vinū in vite ⁊ omnes aquas fecerat tātuʒ de aqua ha
bere non poterat ꝙ ſitim opeſceret. ij. Cor. nono. Scitis graciam
domini noſtri iħu chriſti quoniā ꝓpter nos egenus factus eſt cū eſ/
ſet diues vt illius inopia diuites eſſetis. Item inclamatꝰ mendica/
re nō deſiſtit. Mulier cum mendicanteʒ inclamauit ⁊ dixit. quō tu
iudeus cum ſis tu poſcis a me bibere que ſum mulier ſamaritana
Puto ꝙ ſine verecundia verba illa non ſuſtinuit licet pacienter ſu/
ſtinuerit. Unde potuit dicere illud Pſalmiſte. Propter te oppro/
bria ſuſtinui operuit confuſio faciem meam. Heu quot adhuc in
mundo ſunt imitatores huius ſamaritane qui pauperes claman/
tes imo iheſum chriſtum qui in perſona pauperum ſtat ad ianuaʒ
ſolent inclamare. non attendētes ꝙ quicquid pauperibus faciunt
ꝙ hoc chriſto faciūt. Math. xxv. Quod vni ex minimis meis fecі/
ſtis mihi feciſtis Item mercedem ſubiunxit ꝓpter quod dixit. Si ſci
res donū dei ⁊ quis eſt qui dicit tibi da m̄ bibere tu forſi. pe. ab eo

⁊ dediſſet tibi aquā viuā. q̄ſi diceꝝ. ſi attenderes mercedem quam
dominꝰ daturꝰ eſt tibi nunq̄ꝫ denegares modicū aque. Xp̄s medi
cando ſubiunxit mercedē ſicut medici faciunt quādo dicunt detis
panem vt deꝰdet vobis vitam eternā Attēde auare qui diceret tibi
da vnū denarium argenti ⁊ recipies marcā auri libenter faceres
nō vis dare fruſtum panis vt recipias regnum eternū Thobie. iiij.
Si multum fuerit tibi abundāter tribue ſi exiguum fuerit tibi exi
guum libenter impartiri ſtude. premiū enī bonum theſauriſas tibi in
die neccitatis qm̄ elīa ab oī pc̄tō ⁊ a morte liberat ⁊ nō paciet aīaz
ire ad tenebras. ¶ Secundo ſedit inſtar mgr̄i docētis Math. v. Cū
ſediſſꝫ iħs acceſſerūt ad eum diſcipuli eiꝰ ⁊ api. os ſu. do. eos Sede
ſedit tanq̄ꝫ mgr̄ Augꝰ. Sedēs docebat qđ ptinet ad dignitatē ma
giſterij Nō q̄ iſte magiſter eſt ſapiētiſſimꝰ. pſ. Magnꝰ dn̄s ⁊ mag
vir. eiꝰ ⁊c̄. Itē eſt māſuetiſſimꝰ Mat. xi. Diſcite a me q2 mitis ſum et
humilis corde Itē quātum ad doctrinā vtiliſſimꝰ Non enī docꝫ ea
que ſpectāt ad trāſitoriam vanitatē ſꝫ ea que ad anime ſalutē Mat.
xxij Mgr̄ ſcimus q2 verax es ⁊ viā dei in veri. do. Libenter ſcolares
ɔſueuerunt accedere ad mgr̄os qui ſunt ſapiētes ⁊ manſueti ⁊ quo
rum doctrina eſt vtilis ita ⁊ nos accedamꝰ ad hunc mgr̄m qui eſt
ſapiētiſſimꝰ māſuetiſſimꝰ q̄ꝫ ⁊ cuiꝰ doctrina eſt vtiliſſima. pſ. Acce
dite ad eum ⁊ illuminami ⁊ facies veſtre non cōfundentur. Acce
dite inquit ad eum ⁊ illumina. ecce ſapiēcia ⁊ facies veſtre nō ɔfun
dentur. ecce māſuetudo q2 non ſolet inclamare diſcipulos Iſte pau
per clamauit ⁊ dominꝰ exau. e. ⁊ ex omnibꝰ tribulaciōibꝰ ſal. eum
Ecce vtilitas. ¶ Tercio ſedet inſtar regis regnātis Hebreo. i. Qui
cū ſit ſplendor gl'e ⁊ figura ſbſtācie eius por. q̄ꝫ omnia ver. vir. ſue
p. p. f. ſed. ad dexterā maieſ. in excelſis. ſedet vtiq̄ꝫ tanq̄ꝫ rex. pſ. Se
debit dn̄s rex in eternum. Nota q̄ xp̄s eſt rex potētiſſimus Job. ix.
Si fortitudo querit robuſtiſſimꝰ eſt ideo om̄es ſibi ſubiectos prtege
re poterit. pſ. Sub vmbra alarū tuarum ptege me a facie impioꝝ
id eſt demonū qui me afflixerūt Item eſt ditiſſimꝰ. Pſ. Gloria ⁊ di
uicie in domo eius ideo in regno eius nulla erit penuria Deut. viij.
Dominus deus tuus introducet te in terram bonam vbi abſq̄ꝫ pe
nuria comedes panem tuum vt rerum omnium abundancia perfru
eris. Item eſt liberaliſſimus Mathei vndecimo. Venite ad me om
nes qui laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiam vos. ideo mercedes

condignā dabit Apocalipſ vlt̃. Ecce venio cito ꝛ merces mea me/
cum eſt reddere vnicuiqꝫ iuxta opera ſua. ¶ Quarto ſedebit ad in/
ſtar iudicis ſentenciantis. Math. xxv. Cum venerit filius hominis
in maieſtate ſua ꝛ omnes angeli eius cū eo tunc ſedebit in ſede ma
ieſtatis ſue ꝛ con. ad eum omnes gentes. ¶ Nota ꝙ in hoc iudicio
erit iudex potentiſſimus. ꝑ. Regū ſecundo. Dominū formidabunt
omnes aduerſarij eius ꝛ ſup̱ ipſos in celis tonabit domin⁹ iudica
bit fines terre. Item erit ibi cauſa iudicij manifeſtiſſima. ij. Cor. ii
ij. Nolite ante tempus iudicare quouſqꝫ veniat domin⁹ qui illumi/
nabit abſcondita tenebrarū ꝛ manifeſta. conſi. cordium ꝛ tūc laus
erit vnicuiqꝫ a deo Item ſentēcia eius erit ſtrictiſſima ꝛ quo ad bo
nos et quo ad malos Math. xxv. Ite maledicti in ignem eternum
ꝛc̃. Ecce ſentencia de reprobis. ſꝫ ad bonos dicetur Venite benedi
cti patris mei ꝑcipite regnum quod vobis p̱atum eſt a conſtitucō
ne mundi Qd̃ regnum nobis concedat ihs xp̃s. Amen.

Dominica letare.

Letare ieruſalē ꝛ conuētum facite omnes qui diligitis eaꝫ
gaudete cum leticia qui in triſticia fuiſtis vt exultetis ꝛ ſa/
turemi ab vberib⁹ conſol. eius Verbum iſtud ſumptuꝫ eſt
ab yſa. capi. vltimo. Ne penitētes pre labore quadrageſimalis ab/
ſtinencie deficiant ꝛ ex conſideracōe multiplicis culpe deſperent. iō
hic in media quadrageſima recreacōis ſolaciuꝫ interponit̃. qꝛ qd̃
caret alterna requie durabile nō eſt In quib⁹ verbis mat̃ eccl̃a cir/
ca filios ſuos q̃tuor facit. Prio a penitētibus deſp̱acōem tollit cuꝫ
dicit̃. Letare ihrl̄m. i. fidelis aīma ꝛ noli deſp̱are. Scd̃o adiutoriū
petit cū dicit. et ꝯuentū facite omnes. i. ꝯuenite omnes q̃ diligitis
eaꝫ. q. d. O vos omnes qui diligitis ſalutē anime penitētis. ſ. hoēs
boni in mundo ꝛ bti in celo et ſancti angeli ꝯuenite vt cū vr̄is orō/
nibus adiuuctis. Tercio bonos ad ꝯſolationē inuitat cū dic̃. gau/
dete cum leticia q̃ in triſti. fu. q̄ſi dicēt. q̃ ꝑus fuiſtis turbati ad lap
ſum pctō͞ris gaudeatis modo ad eius penitēciā. Quarto cauſaꝫ ꝯ/
ſolacōis inducit cum dicit. vt exulte. ꝛc̃. q. d. ꝯpaſſi fuiſtis p̱ pctm̄
turbatis. igitur ꝯgratulami p̱ penitēciā ꝯſolatis di. ergo leta. ieru.
¶ Nō ꝙ. iiij. genera hoīm in hoc mūdo letari dn̄t. letare o pctō͞r at
tēdēs dei lōganitatē. i. paciaꝫ in hac vita ad pniaꝫ ꝯſp̱uātē. letaē o
penitēs attēdēs dei hūilitatē tibi oīa pctā ꝯdonātē. letare o tribulate

attendēs dei pietatem te vtiliter affligentem. Letare o iuſte attēdēs
dei liberalitatē tibi ꝓ meritis ſufficiēter retribuētē. ¶ Primo ergo
letare o pctōr attendēs dei longanimitatē in hac vita ad penitēciam
ɔſeruantē Soph. iij. Letare ⁊ exulta in omni corde filia ihrl'm. quia
abſtulit domin9 iudiciū tuum animā peccatricē appellat filiā ihrl'm
que eſt filia ſupne ihrl'm nō re ſ; nomie tm̄. Sed vn̄ poteſt miſer pec
cator letari qui deum offendit diabolo ſe ſubdidit nō vni ſiue duo
bus. ſ; tot demonib9 quot peccatis grām ꝑdidit ſeipſum in anima
occidit. Certe de nullo pōt letari niſi de vno ſcz ꝙ adhuc eſt in tali
ſtatu in quo poteſt pniam agere ⁊ miſericordiā inuenire Jdō dicit
abſtulit dn̄s iudicium tuū id ē diſtulit Judiciū tuum eſſz o pctōr q
ſtatim cum peccares pires in anima ſimul ⁊ corpe ſicut dathan ⁊
abiron ⁊ ɔgregacō chore Sed hoc iudicium differt de9 vt ɔuerta
ris Eze. xviij. Nolo mortē peccatoris ſ; magis vt ɔuer. ⁊ viuat. Si
non fueris ɔuerſus melius eſſz tibi hodie mori ⁊ ire ad infernū q
ad quinqꝫ ānos. q2 ſi vixeris in pctis adhuc quinqꝫ ānis plura cō
mitteres ⁊ idō pēa tua erit acerbior Rō. ij. Jgnoras q2 benignitas
dei ad penitēciam te adduxit. Sm autē duriciā tuam ⁊ impenitens
cor tuum theſau. ti. iram in die ire ⁊ reuela. iuſti. iudicij dei. Letare
ergo o pctor nō q2 deum offendiſti ſiue q2 mlta pctā cōmiſiſti. quia
ex hoc debes triſtari nō letari. Sed adhuc letare q2 licz multa pec
cata ɔmiſeris adhuc de9 ꝑcit tibi ⁊ es in ſtatu in quo potes veniā
pctōrum impetrare. Multi fuerunt diu in bono ſtatu ⁊ tandē vnū
pctm̄ mortale cōmiſerunt ꝓ quo eternaliter dānati ſunt. Et tu pec
cata multa cōmiſiſti ſ; adhuc de9 pepcit tibi vt cōuertaris. yſa. xx
xv. Letabitur deſerta ⁊ inuia ⁊ exultabit ſolitudo ⁊ florebit quaſi li
lium Anima peccatoris ɔꝑatur terre deſerte q2 caret aqua deuocio
nis. pſ. Ad te anima mea ſicut terra ſine aqua tibi. idō petat ꝑ aq̄
deuocōis Jhere. ix. Quis dabit capiti meo aquā ⁊ oculis meis fon
tem lacrimarꝝ ⁊ plo. die ac no. Jtem caret flore bone intēcōis Aba.
iij. Ficus non flore. hec ficus eſt aīma pctōris cui domin9 maledix
it. Math. xxi. q2 tm̄ habuit folia id eſt verba ſine flore bone intenci
onis ⁊ fructu bone oꝑacionis. ſicut eni flos eſt principium fructus
ſic bona intencio inicium boni opis eſt. Cōcipiat ergo pctōr bonū
ꝓpoſitum vt de eo poſſit domin9 dicere illud Canticorꝝ. ij. Flores ap
paruerunt in terra noſtra Jtem caret fructu bone oꝑacionis Mal.

vij.Non poteſt arbor mala fru.bo.facere.dimittat ergo peccatuz ꝛ
faciat fructum bone opacionis vt poſſit dicere illud.pſal.Ego q̄ſi
oliua fructificaui ſua.odo.in domo dn̄i.Item carz luce cognicōis
Sap.v.Errauim⁹ a via verita.ꝛ iu.lu.non luxit nobis ido recur
rat ad chriſtū vt illumineť Joh.viij.Ego ſum lux mūdi qui ſequiť
me nō ambu.in tene.ſ; habebit lumē vite.Jtē caret calore dilectio/
nis Math.xxiiij Quoniā abūdauit iniquitas refrigeſcz caritas mľ
tor.veniat talis ad chriſtū vt in eius dilectione accendať.Jpſe eni
dicit Jgnem veni mittere in terraz ꝛ quid volo niſi vt accendatur.
ſic patz primū principale.¶Scđo letare o penitēs attēdēs dei boni
tatem tibi omnia pctā ddonantē.Ps.Letabor ego ſup elo.tua ſicť
qui inuenit ſpolia multa.i.virtutes quib⁹ p peccatū ſpoliatus fue/
rā.Luc.xv.Cito pferte ſtolam pmaz ꝛ indu.il.ꝛ date anu.in ma.
eius ꝛ calci.in pedes eius.p ſtolam.i.p veſtem pmam intelligitur
caritas que ornat animā ſicut ſtola corpus.p anulum qui eſt rotū
dus carens principio ꝛ fine intelligiť ſpes que eſt de eternis.p cal/
ciamentū quo pes tegitur intelligitur fides qua occulta credunť.
Has virtutes cum alijs virtutib⁹ quas peccator pdiderat peccan/
do.recuperat penitēdo.Letare ergo ſup eloquia.i.pmiſſa dn̄i.illa
inquā pmiſſa de quib⁹ diciť Eze.xviij.Jn quacūq; hora pec.inge.
omniū iniqui.ſu.nō recor.ampli⁹.letare inquā o penitēs qꝛ nec ſce/
leris quātitas.nec criminū multiplicitas.nec diuturnitas male vi/
te.nec breuitas hore extreme excludit te a venia ſi fuerit in te contri
cio vera.Sed forte dicis.ex quo ita eſt ergo faciā modo quicq̄d m̄
placuerit ꝛ in extremis agam penitenciā.Noli hoc dicere qꝛ neſcis
ſi.tu.Ecc.v.Ne tardes duerti ad dn̄m ꝛ ne diffe.de die in diē.ſubi.
eni ve.ira eius ꝛ in tempore vindicte diſp.te.Legiť in dialogo đ q̄
dam diuite qui cuz in extremis eſſz vidit ſpiritus malignos ex quo
rum aſpectu horribili tremefactus cepit palleſcere ꝛ ſudare ꝛ huc
illucq; ſe vertere ꝛ quocūq; ſe vertit ſemp eos vidit.tandem incepit
filium ſuum vocare dicens.Fili curre in tua fide ſuſcipe me.Aduei/
ens filius ꝛ familia demones nō viderūt.tandē clamauit voce ma/
gna Jnducias vſq; mane Et ſic ſine penitēcia moriēs miſerabiliter
expirauit.¶Tercio letare o tribulate attēdens dei pietatē te in hac
vita vtiliter affligentem .Ps.Letati ſumus p di.ꝛc.Si tribulatus
vult attendere vtilitatem tribulacōis merito letari poterit.¶Nota

ꝙ per tribulacionem pacienter toleratam quatuoꝛ bona prouenī-
unt. ¶ Pꝛimo oꝛans exauditur. Ps. Ad dn̄m cum tribularer cla-
maui ꝛ exau. Secūdo per tribulacōez homo ad penitēciam diſpōi-
tur Tren̄. p̄. Vide domine qm̄ tribu. contur. eſt venter meꝰ ſuppie
p̄ doloꝛe penitēcie ſubuerſuz eſt coꝛ meū in memetipſo qꝛ ē maritu-
dine plenus ſum. pſ̄. Imple facies coꝝ igno. vt que. no. t. domine.
¶ Tercō ꝑ tribulatōem dei ad nos dilectō oſtēditur Hebꝛe. xij. No-
li fili mi negligere diſ. do. ne. fa. duz ab eo argu. quē ei dili. do. coꝛ.
flagellat autem omnē filium quē recipit. ¶ Quarto per tribulatōez
p̄remiū in celo adquirit. pſ̄. Cum ipſo ſum in tribulatōe eripiā euz
ꝛ glori. eum. Actu. xiiij. Opoꝛtz nos ꝑ multas tribulatōes intrare
in regnum celoꝛū. ſic patz terciū pꝛincipale ¶ Quarto letare o iuſte
attēdens dei liberalitatē tibi ꝓ meritis retribuentē ſufficienter. pſ̄.
Sperātem in domino mīa circumdabit. Letamini in domīo ꝛ ex.
iu. ꝛ glori. omnes re. coꝛde. Nō ꝙ dicit mīa dn̄i circūdabit. qꝛ deꝰ
non ſolum iuſte remunerat ſm̄ exigēciam meritoꝝ ꝫ eciam miſeri
coꝛditer qꝛ plꝰ dat q̄ꝫ merita exigāt. Gen̄. xv. Noli timere abꝛahaz
ego ꝓtectoꝛ tuus ſum ꝛ merces tua magna nimis. ergo merito de-
bent letari iuſti ꝛ gloꝛiari. ſolēt oparij valde ɔtriſtari ꝛ turbari qn̄
nō datur eis merces condigna ſm̄ exigēciam laboꝛis. ſi autē bene
remunerātur tunc letātur ꝛ remuneratoꝛē laudāt. ſic ſancti qꝛ in
infinitū recipiūt plus in celo q̄ꝫ meruerūt in mundo. ideo letātur ꝛ
deum ſemꝑ laudāt. yſa. ij. Leuauerūt vocem ſimul laudabūt. qꝛ
oculo ad oculū videbunt. Grego. Que lingua dicere quis intellēc
capere ſufficit illa ſuꝑne ciuitatis quāta ſint gaudia angeloꝝ choꝛ-
ris intereſſe cum beatiſſimis ſpiritibus gloꝛie decoꝛis aſſiſtere. pre-
ſentem vultū dei cernere incircūſcriptū lumen videre nullo moꝛtis
metu affici incoꝛrupcōis ꝑpetue mūere letari. Ad hec gaudia nos
ꝑducat qui ſine fine viuit ꝛ regnat. Amen.

¶ Feria ſexta ſermo.

Domine ecce quē amas infirmat̄ Jo. xi. In verbis p̄miſſis
quatuor tāgūtur Pꝛimū eſt pfectio diuine potēcie Scōm
eſt āmiracio ſapie. Terciū eſt inſinuacō beniuolēcie Quar-
tum eſt neceſſitas humane indigēcie. Primū tangitur cum dicitur
domine. ſupple quia omnia potes. Secundū cum dicit̄ ecce qd̄ eſt
aduerbiū demōſtrādi quo vtūtur āmirātes. q. d. Nō ſufficimꝰ āmi-

rari quid intendat tua ſapiēcia q̄ ꝑmittit dilectum tuū infirmari.
Terciū eſt cum dicit̄. quē amas. Magna fuit clemēcia qđ deus ho
minē qui eſt cinis ⁊ puluis dignat̄ amare. Quartū cum dicit̄. infir
matur ac ſi diceret̄. Dn̄e tu potes tu ſcis adiuuare tu es clemēs et
homo indigꝫ idō debes adiuuare iſte femie ammirabātur ꝙ deus
añ paſſionē ꝑmiſit illum quē amabat infirmari corꝑaliter. Sꝫ mlt
to plus ammirandum eſt ꝙ modo hominem quē tm̄ dilexit ꝙ ꝓ ip
ſo mori voluit ꝑmittit infirmari ſpūaliter imo ſuꝑ om̄ia ām̄irandū
eſt ꝙ homo tā ingratus ē de paſſiōe xp̄i ⁊ ei⁹ bn̄ficijs ꝙ p̄cipitat ſe
ipſum in pc̄tm̄ ꝑ qđ infirmat̄ in anima xp̄c̄ quod eccīa lugēs dicit
Dn̄e ecce quē amas infir. ¶ Nota ꝙ infirm⁹ corꝑaliter in greſſu đ
ficit. in guſtu deſipit. ꝯtraria ſibi appetit ⁊ q̄etē nō inuenit Sic pec
cator qui eſt ſpūaliter infirm⁹. primo deficit in greſſu bone actōis.
ſecundo deſipit in guſtu deuocōis. tercō appetit ſalutis ſue ꝯtraria
⁊ q̄rto nō inuenit requiem in ꝯſcia. ¶ Primo dico ꝙ pc̄tōr deficit i
greſſu bone actionis. pš. Ipſi infirmati ſunt ⁊ ceciderūt. Infirma-
ti inquā ꝑ pc̄tm̄ idō ceciderūt. nō corꝑalit̄ ꝫ ſpūaliter ſcꝫ grā in cul-
pam. ab vna culpa in aliā. a porta celi ad portas inferni. O q̄ȝ horri
bilis eſt caſus iſte. tot gradib⁹ corruis ad infernum quot pc̄tā com
mittis. Non mireris ſi in plura pc̄tā corruis verſus infernū cuꝫ lu-
cifer ꝑ vnū pc̄tm̄ cecidit i infernū yſa. xiiij. Detracta eſt ad inferos
ſuꝑbia tua ⁊ cecidit cadauer tuū ſubter te ſternetur tinea ⁊ opimē
tum tuum erunt vermes Quomō cecidiſti de celo lucifer qui mane
oriebaris Per tineā que veſtimentū rodit accipitur pena inferni ex
terior ſcꝫ ignis. per vermes remorſus ꝯſcie interior. ſic ergo pecca-
tor infirm⁹ ſpiritualiter deficit in greſſu ⁊ ideo cadit pſal. Ceciderūt
qui operantur iniquitatem ⁊c̄. Sed nota ꝙ per tria impeditur hō
i greſſu corꝑali vel quia habꝫ pedes debilitatos. vel quia vulnera-
tos. vel q̄ꝛ ligatos. Sic peccator impeditur in greſſu ſpirituali. vel
quia vulneratus eſt ꝑ culpe perpetracōeꝫ. vel quia debilitatus ē ꝑ
gracie ſubtractōem. vel quia ligatus eſt per peccati aſſuefactōnem
¶ Primo peccator vulneratus eſt ꝑ culpe perpetracōem. Iſtud fi-
guratum eſt Luce. x. In parabola homīs deſcendētis ab iheruſalē
in ihericho qui incidit in latrones ⁊ vulnerat⁹ fuit. Quādo aliq̄s
peccat tunc deſcendit ab iheruſalē id eſt de ſtatu gracie in ihericho
in ſtatum peccati ⁊ vulneratur ꝑ demones ne poſſit ire ad bonum

niſi a ſamaritano id ē xp̄o infundat̄ ſibi mordax vinum iuſticie q̄ ſtr
aue oleum miſericordie. ſi vinū deficit peccator non poteſt curari.
Uis habere vinū audi quod dicit̄ Deut̄. xxxij. Si acuero vt ful
gla. me. q̄ ar. iudiciū manus me. O q̄ȝ acre eſt iſtud vinum. pſ̄. Po
taſti nos vino ꝯpuncti. Jſto vino carēt qui nimis d̄ miſericordia p̄
ſumunt libere peccāt q̄ dicūt. Si xp̄s vellet te dānare. nunq̄ȝ te cre
aſſet. nunq̄ȝ ꝑ te paſſus fuiſſet. Multi ſic ꝑiunt Ecc̄. xxix. Repromiſ
ſio peſſima multos occidit. vis eciā habere oleū miſericordie audi
quod dicit̄ Eze. xviij. Jn quacūq̄ȝ hora peccator ingemuerit omni
um iniquitatum ſuarum non recordabor amplius. Letare o pc̄tōr
ſi crucifixiſſes xp̄m petrū q̄ andreā q̄ decollaſſes iohā. baptiſtā ia.
paulū q̄ omnes martires occidiſſes. ſi haberes verā contricōeȝ de
us omnia peccata relaxaret tibi. iſto oleo caruit cayn qui dixit Ge
neſ. iiij. Maior eſt iniq̄tas mea q̄ȝ vt veniā merear. et iudas qui de
ſperās laqueo ſe ſuſpendit. ¶ Secūdo dico ꝙ pc̄tōr debilitatus ē ꝑ
grē ſubtractōeȝ. Treñ. ꝓ. Jnfirmata eſt virtꝰ mea dedit me dn̄s. i.
permiſit me dari in manū de qua nō potero ſurgere. O q̄ȝ horribile
verbum qñ peccas infirmaris q̄ auferē tibi virtꝰ qua deberes ire
q̄ facere bonū q̄ ſic traderis in manꝰ diaboli de q̄ ꝑ te non poteris
ſurgē ꝑ te potes cadē in pcc̄ȝ. ſȝ per te ñ poteris reſurgē. Amos. v.
Cecidit virgo iſrael non adijciet vt reſurgat. Jnfirmata eſt inquā
virtus mea quare piger es ad bonū qꝛ debilitatus es ꝑdidiſti inte
riorē fortitudinē. Abac̄. iij. Jbi abſcondi. eſt fortitu. eius ante faciē
eius ibit mors. Egredief̄ diabolus ante pedes eiꝰ ſtetit q̄ menſus ē
terrā. Quādo vis ire ad ecclām diabolꝰ menſurat tibi viam. nunc
offert tibi vie ꝓlixitatem. nūc vie lubricū. nunc aure importūitatē.
ſi habes fortitudinē his omnibꝰ reſiſtis. pſ̄. Miſerere mei domie q̄
niam infirmꝰ ſum ſana me domine qm̄ conturbata ſunt oſſa mea
Glō. oſſa id eſt fortitudo aīme. quaſi dicerȝ. debilitata eſt aīa mea
quare quia deus ſubtraxit graciam Nota ſm̄ pħm quādo ſpiritus
animales impediūtur per obſtructōem neruorū ne defluant ad pe
des debilitant̄ pedes q̄ incidunt infirmitatē que non poteſt curari
niſi meatus patefiat. Sic quādo grā dei ꝑ peccatū impedit̄ ne de
fluat ad cor debilitat̄ cor Uis ergo curari patefacito meatū. aperi
cordis hoſtiū Apoc̄. iij. Ecce ego ſto ad hoſtiū q̄ pulſo ſi q̄s audierit
vocē meaȝ q̄ aperuerit mihi ianuā introibo ad illum q̄ cenabo cū

illo ⁊ ipſe mecum. ¶ Tercio dico ꝙ peccator eſt ligatus ꝑ peccãos
aſſuefactõem. Unde ſub perſona peccatoris dictũ eſt Ezech. iij. Fi
li hominis data ſunt ſuꝑ te vincula ⁊ ligabunt te in eis ⁊ non egredi
eris. Hec vincula ſunt pctã quibus diabolus ligat animã ne egre-
diatur ad bonum Treñ. iij. Circumedificauit aduerſuz me in giro
vt non egrediar aggrauauit cõpedem meuz Iſtud figuratũ eſt. iiij.
Regũ vlt. vbi rex babilonis Nabuchodonoſor captum ſedechiam
vinxit cathenis ⁊ duxit in babilonem Sic diabolus animã vinctã
peccatis adducit ad infernum ⁊ ibi ligabitur vinculis indiſſolubi-
libus. Math. xxij. Ligatis manib. ⁊ pedi. eius mittite in tenebras
exteriores ꝛc. Uis abire iſta vincla ſolue vincula pcti yſa. lij. Excu-
tere de puluere ꝑ veram cõtricionem cõſurge ſede ꝑ puram confeſ-
ſionem. ſolue vincula colli tui ꝑ impoſitam ſatiſſactõem. ſic patz ꝓ
mum principale. ¶ Secundo pctõr in guſtu deuocõis deſipit Illuz
eni guſtum non habz de quo dicit pſal. Guſtate ⁊ videte quoniã ſu
auis eſt dominꝰ Deut. xxxij. Utinã ſaperẽt ⁊ intelligerẽt ac nouiſ-
ſ̄uiderẽt. Pctõr ſiquidem ſaporem habz circa carnalia ſ₃ nõ circa
ſpiritualia Phil. iij. Multi ambulant quos ſepe dicebaz vobis nũc
autẽ flens dico inimicos crucis xp̄i quoꝝ finis interitus ⁊ quorũ
deus vent̄ ē q̄ terrena ſapiũt Sed nota ꝙ tria impediunt ſaporẽ ſcz
oris corrupcio. cibi ſumpti ſubita reiectio. ⁊ immaſticacio. Sic pec
cator ſaporem deuocõis non habz qr os cordis corruptum habet.
Ex malicia verbum dei quod eſt cibus anime abijcit a memoria et
bñficia dei que animã reficiunt nõ maſticat. i. non diſcutit cum di-
ligencia Primo dico ꝙ os cordis corruptum eſt ex malicia. Pſal.
Corrupti ſunt ⁊ abomina. facti ſunt i iniquitate ſua. Ex pctis infũ-
ditur amaritudo anime ꝑ quã ſapor deuocõis impeditur Deut. xx
xij. Uua corũ vua fellis botrus amariſſimus. nunq̄ȝ fel tm̃ os cor
poris corrupit ſicut peccatum os anime ⁊ hec amaritudo impedit
deuocõem Tre. i. Subuerſum eſt cor meum in memetipſo quoniã
amaritudine plenus ſum. Secundo peccator verbum dei abijcit a
memoria. yſaie. v. Abiecerunt legem domini exercituum ⁊ eloquia
ſancti iſrahel blaſphemauerunt Quomodo poteſt peccator habere
deuocõem qui verbuz dei non retinet ſed ſtatim vt audiuit abijcit
a memoria Pſalmiſta. Tu vero odiſti diſciplinam meam ⁊ proieci
ſti ſermonem meum retro. Quo contra de bonis dicit Luce. viij.

Quod cecidit in terram bonam hij ſunt qui corde bono ⁊ optimo
au.ver.reti.et fru.affe.in pa. Et de beata virgine dicitur Luce.ij.
Maria cõſeruabat omnia ver.hec confe.in corde ſuo ¶ Terciõ pec
cator beneficia dei non diſcutit cum diligencia yſa.v. Opera dei nõ
reſpicitis nec opa manuum eius conſideratis. Peccator nõ diſcu
tit beneficia dei ſibi impenſa.ideo deuocõem ex eis non capit.ſicut
ex cibis bene maſticatis extrahitur dulcedo ſic ex beneficijs dei cõ
ſideratis deuocio. Conſidera quid domin⁹ tecũ fecerit.fecit te ho
minẽ non beſtiam.cõſeruauit te in vtero.ꝑduxit te ad baptiſmum
pro te homo factus eſt.pro te paſſus eſt.recogita hmõi beneficia ⁊
hauries deuocõez.yſa.xij.hauri.aq.ſ.deuotõnis de fontibus idẽ
de beneficijs ſaluatoris.ſic ptz ſecundũ principale. ¶ Tercio pecca
tor ſibi contraria appetit Prouer.p. Uſquequo puuli diligitis in
ſan.⁊ ſtulti ea que ſunt noxia capient.nunꝙ̃ pot⁹ vel cibus aliqͣs
tam noxius fuit infirmo ſicut peccatũ eſt anime.idõ dicit Eccli.
xxi. Quaſi a facie colubri fuge peccatũ ⁊ ſi acceſſeris ad ea ſuſcipi
ent te ⁊ quaſi rumphea bis acuta omnis iniqͣtas ⁊ plage illius nõ
eſt ſanitas. Sed nota ꝙ tria ſunt cõtraria infirmo.ſcz medicũ de
relinquẽ.id quod mortẽ inducit agere.⁊ id quod põt ſanitatẽ cau
ſare cõtemnere. Sic peccator contraria ſaluti appetit in hoc ꝙ de
um qui eſt medicus anie derelinquit.in hoc ꝙ peccatũ quod indu
cit mortẽ ꝑpetrat.⁊ in hoc ꝙ penitẽciam ꝑ quã ſanitas anime in
troducitur nõ agit. Primo pctõr deum qui eſt medic⁹ anime dereli
quit Deut.xxxij. Dereliquit deum factorem ſuum ⁊ receſſit a deo
ſalutari ſuo.pſal. Qui elongant ſe a te ꝑibunt.ideo monet ſapiens
Eccla.xxxviij. Da locum medico ⁊ non diſcedat a te quia opa ei⁹
ſunt neceſſaria.pſal. Propiciatur omnibus iniquitatibus tuis qui
ſa.om.infir. Secundo peccator committit peccatum quod indu
cit mortem anime. Jacobi primo. Peccatum cum conſummatum
fuerit generat mortem Jllam miſerabilem mortem per quam ani
ma ſeparatur a deo.yſa.quinquageſimonono. Jniquitates veſtre
diuiſerunt inter vos ⁊ deum. Tercio penitenciam per quã ſanitas
traditur nõ agit Jhere.vi. Attendi ⁊ auſcultaui ⁊ nemo quod bo
num eſt loquitur.nullus eſt qui agat penitẽciaz ſuꝑ delicto ſuo cũ
penitencia ſit tamen quaſi medicina morbum expellens ⁊ ſanitati
reſtituens.yſa.quinqͣgeſimotercõ. Diſſolue colliga.impie.⁊ ſeqͣ.

Tunc erumpet quaſi mane lumē tuum ⁊ ſani. tua ci.orie. Ezechiel
xviij. Si impius egerit penitenciā ab omni.pecca.ſu.que ope.eſt in
vita viuet ⁊ non morietᷣ. Attēde hic ꝙ efficax medicina ſit peniten/
cia que omnē morbum inſtanter curat.ſic patz tercium ꝑncipale
¶ Quarto pctōr inſtar infirmi requiē nō inuenit yſa.lvij. Impij qua
ſi mare feruens quod quieſcere nō poteſt. ¶ Sed nota ꝙ tria impe
diunt requiem infirmi ſcz morbi grauitas.morbi ꝓlixitas.⁊ morbi
varietas.ſic peccator nō poteſt habere requiē quē peccatuz morta
le qđ graue dicitur premit qui diu manſit in peccatis ⁊ qui peccata
multa cōmiſit. ¶ Primo pctōr requiē nō poteſt habere nequaquaz
quē mortale peccatum qđ graue dicitᷣ premit yſa.i. Ve genti pec/
catrici ꝑplo graui iniquita. Ps. Iniquitates mee ſuꝑgreſſe ſūt ca
put meum ⁊ ſicut onus graue grauate ſunt ꝛc̄. Nunꝙ pondꝰ aliqđ
tm̄ grauauit corpꝰ ſicut peccatum mortale grauat animaz.qꝛ om
nia pondera que ſunt in mundo non poſſent deprimere tātū corpꝰ
ſicut vnum peccatum mortale deꝑmit animā Exodi.xv. Deſcende
runt in profundum quaſi lapis.ſic peccator nō habet requiem qui
diu in peccatis manſit. Eccl'aſti.ij. Cuncti dies eiꝰ doloribus ⁊ erū
nis ſunt pleni nec ꝑ noctez mente requieſcit Nota ꝙ dicit mēte.ꝗa
peccator bene quieſcit corꝑe ꝫ non poteſt quieſcere mente.qꝛ ſemꝑ
habz remorſum ꝯſciēcie Quomō poteſt habere requiem cuius cor
ꝯtinuis tentacōnibus cōcutitur.pſal'. Veni in altitudinem maris
⁊ tempeſtas dimerſit me. Altitudo maris eſt ꝓfunduz peccati tem
peſtas eſt ꝑturbacio cordis que ex peccato oritur que hominē ſub/
mergit non corꝑe ſed anima. ¶ Tercio peccator non habz requiez
quia multa pctā cōmiſit. Treñ.i. Migrauit iuda ꝓpter afflictionez
⁊ multitudinē ſeruitutis habitauit inter gentes id ē inter homies
gentiliter viuentes nec inuenit requiē. Quomō anima poteſt quieſ/
cere que tot morbos patitur ſcz inflaturam ſuꝑbie.acutam luxurie
ydropiſim gule.ꝑaliſim acidie.quotidianaz auaricie.freneſim ire.
ſyncopim inuidie. Talis anima ſanari nō poteſt niſi ꝑ penitēciam
currat ad xp̄m qui ꝑ graciā ſuam ſanauit ꝯtritos corde qui eciaz
ſapienter ſanat.quia ꝑ oppoſitū Gregoriꝰ Sicut arte medicine fri/
gida calidis ⁊ calida frigidis curantur.ita dominꝰ oppoſuit medi
camenta contraria peccatis vt lubricis continenciam.tenacibꝰ lar
gitatē.iracundis māſuetudiez.elatis preciperet humilitatem huiꝰ

modi medicina tribuit eternam ſanitatem quã nobis preſtare dig
netur ihũs xp̃s. Amen.

Dominica in paſſione.

Chriſtus aſſiſtens pontifex futuroꝝ bonoruꝫ ꝑamplius ⁊
ꝑfectius tabernaculum nõ manufac. i. nõ huiuſmodi cre
acõis neqꝫ per ſanguinẽ hircoꝝ aut vitulorum ꝫ per pro
priũ ſanguinem introiuit ſemel in ſancta eterna redemptõne inuẽ
ta ſhebreoꝝ. ix. Nota ꝙ hic ponitur differẽcia inter oblacõem chri
ſti ⁊ veteris legis ⁊ hoc quãtum ad quatuor ¶ Primo ad offerẽtis
poteſtatẽ cum dicit᷑. xp̃us aſſiſtens pontifex futuroꝝ bonorum. id
eſt eternorũ que pontifex veteris legis dare non potuit. ¶ Secũdo
quãtum ad loci dignitatem cum dicit᷑. ꝑamplius ⁊ ꝑfectius taber
naculum non manufa. id eſt celum introiuit. ¶ Tercio quãtuꝫ ad
oblacõis nobilitatem cum dicitur. neqꝫ ꝑ ſanguinẽ hircorum aut
vitulorũ. ꝫ per ꝓprium ſanguinem ſemel introiuit in ſancta. Quar
to quãtum ad finis vtilitatem cũ dicit᷑. redemptõe eterna inuenta
¶ Nota ꝙ oblatio ſanguinis xp̃i dignior eſt oblacõe ſanguinis ve
teris teſtamenti quãtum ad quatuor. ſcꝫ qr eſt precioſior ꝯmunior
deo acceptabilior ⁊ homini vtilior. ¶ Primo dico ꝙ eſt precioſior.
Iſte enim fuit ſanguis pecudis. ille ſanguis redemptoris. p̃. petri
p̃mo. Nõ corruptibi. auro vel argen. redempti eſtis de vana veſtra
ꝯuer. ꝫ. p̃cio. ſan. quaſi agni immacu. ⁊ incõtami. ieſu xp̃i. Vis ſci
re q̃ꝫ p̃cioſus ſit iſte ſanguis. ſi totus ſanguis qui erat in mũdo fu
iſſet effuſus nõ redemiſſet vnã animã. ꝫ ſanguinis xp̃i minima gut
ta ſuffeciſſꝫ ꝑ redempcõe totius mundi. Bernh. Suffeciſſꝫ ad re
dempcõnẽ generis humani minima gutta xp̃i ſanguinis. ꝫ data ẽ
abundancia vt innoteſceret exemplo virtus diligẽtis. hic perpẽde
dignitatem aĩe que tam precioſo precio ſcꝫ ſanguine chriſti redẽ
pta eſt. p̃. Cor. vi. Empti eni eſtis precio magno glori. ⁊ por. deuꝫ
in corde ⁊ corpe veſtro. Semp debes hoc p̃cium quo es redemp
tus habere ante oculos mentis tue. Job. xvi. Terra. i. homo de ter
ra factus ne opias ſanguinẽ meũ nec inueniat in te locum latendi
clamor meus Caue ne dicat᷑ de te hoc pſal. Que vtilitas in ſangui
ne meo dum deſcendo in corrupcõem. ¶ Secundo ſanguis chriſti
oblatio eſt ꝯmunior Math. xxij. Hic ẽ ſanguis meus noui teſtam̃

ti qui pro multis effundet. Sanguis veteris legis offerebatur pro
populo vno ſcz ꝑ filijs iſrl' Sed ſanguis xp̄i oblatus ē pro toto mū
do. Apoc. v. Occiſus es ⁊ redemiſti nos d̄o in ſanguine tuo ex om
ni lingua ⁊ tribu ⁊ populo ⁊ nacōe. In huiꝰ ſignum xp̄s paſſꝰ ſu/
it in medio mundo tanq̄ȝ in loco cōmuni. pſal. Operatus eſt ſalutē
in medio terre. In huius ſignum crux chriſti habet q̄tuor cornua.
q2 xp̄s redemit homines de quatuor ꝑtibus mūdi. Unde canit ec
cleſia de cruce Hec eſt ſcala peccatorum in qua xp̄s rex celorum ad
ſe traxit omnia. Forma cuiꝰ hoc oſtendit que terraꝝ comp̄hendit
quatuor confinia. Sanguis eni xp̄i effuſus eſt ꝓ omnibus. Rō. ꝫ.
Omnes peccauerūt ⁊ egēt gracia dei iuſti. gratis ꝑ graciā ipſius
⁊ redemp. que eſt in chriſto ieſu quē poſuit deus ꝓpiciatorē ꝑ fidem
⁊ ſanguinē ipſius. ¶ Tercio oblacio xp̄i ſanguinis eſt deo accepta
bilior ꝑ ſanguinē chriſti ira dei placata eſt. Rō. v. Si adhuc cū pec
catores eſſemꝰ xp̄s ꝓ nobis mortuꝰ eſt mltomagis iuſtificati nūc
in ſanguine ipſius ſalui erimus ab ira ꝑ ipſum Inimicicia durauе
rat inter deum ⁊ homieȝ ampliꝰ q̄ȝ ꝑ quinq̄ȝ milia annoꝝ ⁊ domi
nꝰ adeo oſtenſus fuerat homi q̄ nullum ſacrificiū ferri poterat in
veteri lege ꝑ quod placari poſſet yſa. p̄. Quid mihi multitudinem
victimarū veſtrarū dicit dominꝰ olocauſtomata arietū ⁊ adipem
pinguiū ⁊ ſanguinem vituloꝝ et agnorum et hircorū nolui. Xp̄us
autē veniēs ⁊ ſanguinem ſuū offerens irā p̄ris placauit et homieȝ
deo recōciliauit. ⁊ ꝓpter hoc dicit̄ mediator dei et hoim. Et id̄o vt
verus eſſȝ mediator oportuit q̄ deus eſſȝ ⁊ homo In hmōi recōci
liacōis ſignum dixit chriſtꝰ diſcipulis poſt reſurrectōeȝ Jo. xx. ſte
tit iħs in medio diſcipuloꝝ ſuo. ⁊ ait illis pax vobis. et cum hoc di
xiſſet oſtendit eis latus ⁊ manꝰ. quaſi diceret Conſiderate manꝰ et
latus de quibꝰ ſanguinē fudi vt vos deo reconciliareȝ ¶ Quarto
oblacō ſanguinis chriſti eſt homi vtilior q̄ȝ ſanguis qui effundeba
tur in veteri lege. q2 nō poterat delere pc̄tā ſicut ſanguis xp̄i Heb.
x. Impoſſibile eſt ſanguinē thauroꝝ ⁊ hircoꝝ auferre peccata. ſan
guis āt xp̄i delet peccata. Heb. ix. Sanguis chriſti emundauit cō
ſcienciā noſtraȝ ab operibus mortuis ad ſeruiēd um deo viuenti.
Sed nota q̄ ꝑ ſanguinē chriſti inquinatꝰ mundat̄. mortuus viui
ficat̄. diabolus ſuꝑatur. celum reſeratur. Primo dico q̄ ꝑ ſangui
nem chriſti inquinatus mundat̄ p̄. Jo. p̄. Sanguis iħu chriſti filij

dei mundat vos ab omni peccato Apoc. pmo. Dilexit nos ꝛ lauit
nos a peccatis nostris in sanguie suo Homo inquinatus fuerat p
peccatum ita ꝙ non poterat apparere ante conspectū dei. Sed cri
stus compaciēs homini fecit ei balneum in ꝓprio sanguine. Ʒ attē
de qualiter xp̄s circa hoc balneum se habuit. pmo nudus intrauit
quia nudus in cruce pependit pizomatus fuit Ʒ non ad delectacio
nem Ʒ ad dolorem quādo corpus eius flagellis pcussuz est. sangui
nem ministrauit p lixiuio. lacrimas p aqua ꝛ p hoc hominē lauit
Apoc. i. Dilexit nos ꝛ la. nos a pec. no. in san. s. Sz heu multi sunt
loti sanguie xp̄i q̄ more porci iterū ponūt se in lutū pc̄ti ꝛ secūdario
se inquinant. Secūdo p sanguinem xp̄i captiuus liberatur. zacha
rie. ix Tu in sanguine test. tu. emisisti vinctos tuos de lacu in q̄ nō
est aqua Lacus iste fuit limbus in quo patres ante xp̄i incarnacio
nem tenebantur quasi vincti quia exire non poterant. In hoc lacu
nō erat aqua consolacōis. quia licet essent sine pena tamē illam con
solacōem que erat in dei visione nō habebant ꝓpter quod cōquere
batur ꝓpheta Osee. xiij. Consolacio tua abscondita est ab oculis
meis supple qz faciem tuam desiderabilez videre n̄ possum ꝛ ipse. s.
christus inter fratres diuisit quādo p sanguinez suum abel de iste
no liberauit ꝛ cayn eius fratrem ibi reliquit. Jacob liberauit ꝛ ibi
esau reliquit. ¶ Tercio p sanguinē christi mortu⁹ viuificatur Ideo
xp̄s compat se pellicano. ps. Similis factus suz pellicano Pellica
nus sicut dicit in ꝓprietatib⁹ rerum ꝛ sicut dicitur in libro de mira
bilibus oriētalium regionum est auis magnarū alarum ꝛ maxime
macici. hanc naturaliter odit serpens ꝓpter quod serpens dum ma
ter pro pastu exit intrat nidum ꝛ puulos occidit. sup quos mater
rediens p triduum lugere fertur. deinde in pectore se vulnerās san
guinem sup eos respergens ꝛ sic a morte eos resuscitat Ex sangui
vero copiosius sic effuso debilitatur mater vnde ꝛ pulli cogūtur ex
ire pro cibo quorum quidam naturali affectu matrem debilitataz
etiā pascunt. quidam vero degeneres sunt ꝛ de matre penitus nul
lam curam gerunt. Quod diligencius aduertens mater receptis
viribus filios se pascentes refouet. alios vero tanquam ingratos
a se reijcit ꝛ secum viuere non permittit. Sic christus homines ab
antiquo serpente scilicz diabolo interfectos sanguine suo viuifica
uit ꝛ gratos de sua passione ad se vocabit dicens Venite benedi

cti patris mei percipite regnũ quod prepa. ꝛc. Et ingratos a ſe abij
ciet dicens. Diſcedite a me maledicti in ignem eternum ꝛc. ¶ Quar
to per ſanguinem chriſti celum reſeratur. hebreoꝝ. ix. Per propri/
um ſanguinem introiuit ſemel in ſancta eterna redempcione inuen
ta. Joco crux compatur claui. yſa. xxij. Dabo clauem dauid ſup
humerũ eius claudet ꝛ nemo aperit. aperit ꝛ nemo claudit. Chriſtꝰ
aperuit homini celum in paſſione ſua ita qđ nemo claudere poteſt
homĩ niſi homo claudat ſibiipſi per peccatũ. Sꝫ pꝰ nouiſſimũ clau/
det ita ꝙ nemo aperire poterit. Ad hoc celum quod nunc eſt aper/
tum ꝑducat nos iħus xp̄us qui pro nobis ſanguinẽ ſuum fudit. q̄
eſt benedictus in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Feria ſexta ſermo.

Expedit vobis vt vnus moriatur homo pro populo ꝛ non
tota gens pereat Johãnis. xij. Verba iſta q̄uis cayphas
ꝑ peſſimam intencõem dixerit. quia ex inuidia vt chriſtus
occideretur. quia ab illo die querebant interficere xp̄m prolatõ vti
liſſima tamen fuit quia fuerunt occaſiones redempcõnis generis
humani. Jn quibus verbis duo tanguntur. Primuꝫ eſt paſſionis
xp̄i vtilitas. ibi. Expedit. Secundum eſt eiuſdem acerbitas. ibi. vt
vnus moriatur homo pro populo ¶ Nota ꝙ in morte chriſti potes
perpendere quatuor. ſcꝫ prophetarum veritatem. iudeorum ſeueri
tatem ꝛ iniquitatem. dei caritatem. peccati originalis grauitateꝫ.
¶ Primo perpende prophetarum veritatem qui mortem chriſti an
te multa tempa predixerant. yſa. liij. Tradidit in mortem animaꝫ
ſuam ꝛ cum ſceleratis reputatus eſt ꝛ ipſe peccata multorũ tulit ꝛ
pro tranſgreſſoribus orauit. Attende o q̄ꝫ ſignãter propheta hic de
ſcribit quatuor que in chriſti morte contigerunt. chriſtus ſiquidem
voluntarie fuit paſſus. inter latrones ſuſpenſus. mortuus pro pec/
catis noſtris. ꝛ in cruce pro inimicis orauit. ¶ Primo dico ꝙ volũ
tarie paſſus fuit. illud tangit propheta cum dicit. Tradidit ĩ mor/
tem animam ſuam ꝛ cum ſceleratis reputatus eſt. ꝛc. Vis ſcire q̄ꝫ
voluntarie paſſus ſit audi ipſum dicentem Johãnis decimo. Nẽo
tollet a me animã meam ꝫ ego pono eam a meipſo. poteſtatem ha
be. ponẽ. ip. ꝛ po. ha. ite. ſu. eã. Nũq̄ꝫ eũ iudei rapuiſſent niſi ip̄e pa/
ti voluiſſꝫ Solo eni verbo oẽs ꝓſtrauiſſꝫ ſicue ꝛ fecit Johã. xviij.

Judas cum accepiſſet cohortē a pontificib⁹ ⁊ phariſeis miniſtros
venit cū gladijs ⁊ fuſtibus ⁊ armis itaqꝫ ihus ſciens omnia q̄ ven
tura erant ſuper eum ꝓceſſit ⁊ dixit ad eos. Quē queritis. Reſpon
derunt Jeſum nazarenū. Dixit eis Ego ſum. Abierunt retrorſuꝫ ⁊
ceciderunt ad terram. Ecce ſolo verbo turbam armatā proſtrauit
vt oſtenderet ꝙ contra voluntatem ſuā mortem ei inferre non vale
bant Sꝫ quia pati voluit ꝑmiſit ſe capi. ligari. collaphizari. flagel
lari. occidi. ¶ Secundo dico ꝙ fuit inter latrones ſuſpenſus Jſtud
tangit ꝓpheta cum dicit ⁊ cum ſceleratis reputatus eſt. Luce. xxiij.
Poſtq̄ꝫ venerunt in locum qui dicitur caluarie ibi crucifixerunt eu
inter latrones vnum a dextris alium a ſiniſtris. O domine ihu cri
ſte quid actum eſt circa te tu qui es innocēs ⁊ immunis ab omi ma
lo ſuſpenſus es ⁊ ad augmentū pene tue inter maledictos quaſi d
ſes malefactor ꝓpter quod cum ſtares coram pylato clamabāt iu
dei de te ad pilatū. Si nō eſſet hic malefactor non tradidiſſem⁹ eu
tibi. ¶ Tercio dico ꝙ mortuus fuit pro peccatis noſtris Jſtud tan
git propheta cum dicit Jpſe peccata multoꝝ tulit ipſe enim mortu
us eſt vt nos a peccatis mundaret. ꝑ. Petri. iij. Chriſtus ꝑ pecca
tis noſtris mortuus eſt. iuſtus ꝓ iniuſtis vt nos offerret deo morti
ficatos quidem carne. viuificatos autē ſpiritu Ecce tu peccaſti. cri
ſtus luit. tu omiſiſti culpā. xp̄s ſuſtinuit penā Unde xp̄us ꝓpter te
paſſus eſt non propter ſe. yſa. liij. Jpſe vul. eſt ꝓpter iniq. noſt. attri
t⁹ ē propter ſcelera noſtra diſciplina pacis noſtre ſuꝑ eum ⁊ liuore
eius ſanati ſumus. ꝑ diſciplinam enim quā xp̄us recepit tempore
paſſionis in corꝑe ſumus deo recōciliati ⁊ in aīma ſanati. ¶ Quar
to dico ꝙ ꝓ inimicis orauit in cruce. Jſtud tangit ꝓpheta cum dicit
⁊ ꝓ trāſgreſſorib⁹ orauit Luce. xxiij. Jhus autē dicebat pater igno
ſce illis quia neſciunt quid faciūt Ecce qd̄ prius alios docuerat ip
ſe implet modo. Dixit eni Luce. vi. Diligite inimicos veſtros bene
facite his qui oderūt vos ⁊ orate ꝓ ꝑſequētibus ⁊ calumniātibus
vos. ſic ptꝫ ꝑmū principale. ¶ Scd̄o ꝑpende circa mortē xp̄i iudeo
rū iniq̄tatē. magna fuit iniq̄tas ꝙ iudei eū qui nunq̄ꝫ malū eis intu
lerat imo multa bona cōtulerat tā contumelioſe ⁊ tā crudeliter occi
derūt ſap. ij. dr in ꝑſona iudeoꝝ. videam⁹ ſi ſer. il. veri ſint ſupple q
bus dixit ſe eē filiū dei ⁊ tēptemus q̄ ſunt ventura illi ⁊ ſciem⁹ q̄ no
uiſſima erunt illius. Si eni eſt filius dei verus liberet eum de manu

manibus contrariorum ꝑ contumelias ⁊ tormēta interrogemus
eū vt ſciamꝰ reuerēciā eius ⁊ ꝓbemꝰ paciaꝫ ipſiꝰ morte turpiſſima
cōdēnemꝰ eū. vide iudeorꝝ duriciā xp̄s nulli nocuēat Mat. xij. Non
cōtendet neqꝫ clamabit nec aliquis in plateis audiet vocē eius ſcꝫ
impaciencie. Multa bona eis contulerat. ſcꝫ eis predicando. infir/
mos ſanando Joh. x. Multa bona opera oſtendi vobis a p̄re meo
⁊ ipſi reddentes malum ꝓ bonis cum tam turpi morte occiderunt
ſcꝫ morte crucis que erat olim turpiſſima Deut. Maledictus
omnis qui pependit in cruce in ligno ⁊ extra ciuitatē Rō. xij. Jh̄s
vt ſanctificaret nos ꝑ ſuum ſanguinē ꝓprium extra portam paſſus
eſt vt enim nos introducerꝫ in celeſtē ciuitatem. ideo extra ciuitatē
pati voluit ⁊ inter latrones ſuſpēdi voluit vt oſtenderꝫ ſe pati pro
peccatoribus. ꝓ. Thi. i. Fidelis ſermo ⁊ omni acceptōe dignus. q̄a
iħus chriſtus venit in hunc mundū pctōres ſaluos facere. ¶ Tertō
ꝑpende circa mortem xp̄i eius caritatē. Rō. v. Commēdat deꝰ ſuā
caritatem in nobis qm̄ adhuc cum peccatores eſſemꝰ chriſtus pro
nobis mortuꝰ eſt multomagis viuificati in ſanguine ipſiꝰ ſalui eriꝰ
ab ira per ipſum. Perpende caritatē dei in hoc ꝙ filium ſuum vni/
genitū tradidit in mortē ꝓ redempcōe ſerui Certe ſi rex aliquis ter
renus haberet ſeruū qui eſſet captus ⁊ rex daret ꝓ ſua redempcōe
aurū vel argentum magna eſſet caritas. ſi autē daret vnicuꝫ filiū
ſuum in captiuitatē ꝓ redemptōe eius maxima eſſꝫ caritas Sic r̄x
celeſtis maximā oſtendit nobis caritateꝫ. Nos eramus a diabolo
capti ⁊ morti adducti Ipſe vero vnicum filium tradidit in mortem
vt nos ſeruos a morte redimeret. ad Epheſeos ſecundo Deus qui
diues eſt in omni miſericordia propter nimiam caritatem ſuam q̄
dilexit nos cum eſſemus mortui peccatis conuiuificauit nos chri
ſto. Attende deus per ſuam caritatem nos viuificauit. Sed diabo
lꝰ per inuidiam nos occidit. Sapiencie primo. Inuidia diaboli
mors intrauit in orbem terrarum. Quidam adeo ſtulti ſunt et
beneficijs d̄i ingrati quod deum qui ex caritate eos viuificauit de
relinquunt ⁊ diabolo qui ex inuidia eos occidit adherent. Deutro
nomij triceſimoſecundo. Deum qui te genuit dereliquiſti ⁊ oblitꝰ
es domini creatoris tui ⁊c̄. ¶ Quarto perpēde circa mortem chriſti
originalis peccati grauitatem quod tam grauem ſatiſſactionem
requirebat. tam graue fuit peccatum ꝙ infra quinqꝫ milia annorū

nunq̄ꝫ aliq̄s poterat hoīē d̄o recōciliare donec xp̄s veniēs in hūc
mūdū ⁊ ſeipſuꝫ incruce offerēs ꝑ mortē ſuam hominē deo reconci
liauit Rō.v. Recōciliati ſumꝰ deo ꝑ mortē filij eius. Ambroꝰ. Tan
tum fuit pctm̄ noſtrū vt ſaluari nō poſſemus niſi vnigenitus dei p
nobis moreret̄ debitoribus mortis. Bernh. Ex conſideracōe reme
dij eſtimo ꝑiculi mei quātitatem. filiꝰ eni occidi iubetur vt vulneri
bus meis p̄cioſi ſanguinis ipſiꝰ balſamo medeat̄. Cognoſce o ho
mo q̄ꝫ grauia ſunt illa peccata ꝑ quibus neceſſe eſt xp̄m occidi. O
adam quid feciſti vnum pomum comediſti ⁊ toti mundo mortē in
tuliſti a qua morte xp̄s ꝑ ſuam mortem liberauit. Sed vide q̄ꝫ con
grue per obedienciā xp̄us Adam viuificauit Rō.v. Sicut ꝑ inobe
dienciā vnius homīs pctōres multi conſtituti ſunt. ita per vniꝰ obe
dienciā iuſti conſtituti ſunt multi Itē adam ꝑ ſuperbiam occidit.
Thob. iiij. A ſuperbia inicium ſumpſit omnis ꝑdicio. xp̄us per hu
militatem viuificauit Phil. ij. Humiliauit ſemetipſuꝫ factꝰ obediēs
vſqꝫ ad mortē Itē adam ꝑ dulcedinē delectacōis occidit. Gen. iij.
Vidit lignum mulier ꝙ eſſꝫ bonuꝫ ad veſcēdū pulchꝝ oculis aſpe
ctuqꝫ delectabile fructū tulit illius ⁊ cōedit deditqꝫ viro ſuo q̄ cōe
dit. Et ſic per dulcedinē delectacōis quā habuit in comedendo oc
cidit. chriſtus autē ꝑ amaritudinē paſſionis viuificauit. Hebre. ij.
Decebat eni per quē omnia id eſt deum patrē qui multos filios in
gloriā adduxerat id eſt adducendos ꝑuidit auctorem ſalutis eoꝝ
id eſt xp̄m per paſſionē conſummare id eſt filium in mortem dare.
Cui cum eodem filio ⁊ ſpirituſancto ſit honor ⁊ gloria in ſecula ſe
culorum. ¶ Amen.

In die palmarum.

Sumetis vobis fructꝰ arboris pulcherrime ſpatulaſqꝫ pal
marum ⁊ letabi. coram do. deo veſtro Leuit. xxiij. Iſtud
verbum cōgruit feſtiuitati hodierne in qua turba honora
uit chriſtum occurrendo ei cum ramis palmarū. Scdm hoc tan
guntur hic duo. Primum eſt honoris chriſto impenſi congruitas
Illud tangitur cum dicitur. Sumetis vobis fructus arboris pul
cherrime ſpatulaſqꝫ palmarum Palma eſt ſignum victorie ⁊ ideo
ɔgruū fuit vt cū palma hōrifice reciperetur qui de dyabolo triūpha
turus erat in cruce Scdm eſt honorati dignitas ibi. Et letabimini

coꝛam domino deo veſtro .Dignum eſt enim vt deus a creaturis
honoꝛetur.Eccl'a.xliij.Benedicentes dominū exaltate illum quā/
tum poteſtis maioꝛ enim eſt omni laude.¶Nota ꝙ turba honora/
uit chꝛiſtū quadꝛupliciter.videlicꝫ Obuiam ꝓcedendo. Palmas i
manibus ad eius honoꝛem poꝛtando .Veſtimenta ei in via ꝓſter/
nendo ⁊ canticum laudis ſcꝫ Oſanna depꝛomendo. Sic tu debes
honoꝛare xp̄m quatuoꝛ modis. Pꝛimo dico ꝙ debes ei occurere
coꝛ mundum ad eius aduentum pꝛeparando. Secundo debes
habere palmas in manibꝰ bonis opeꝛibus inſiſtendo Tercō debes
veſtimenta pꝛoſternere tempalia ꝑ eius amoꝛe cōtēnendo. Quar
to debes Oſanna clamare celeſtia appetendo¶Pꝛimo dico ꝙ tur
ba honoꝛauit chꝛiſtum obuiam pꝛocedendo Johānis.xij. Turba
multa que conuenerat ad diem feſtum cum audiſſet ꝙ ieſus veniſ/
ſet iheroſolimā ꝓceſſit obuiam ei Sic ⁊ tu debes ei occurrere coꝛ
tuum ad recipiendum eum pꝛepando.Amos.iiij. Pꝛepa te in oc/
curſum dei iſrael.O iſrael id ē fidel' aīa vis pꝛepare te ad occurſuꝫ
dei tui.Audi eijce ſoꝛdes vicioꝛum in coꝛde tuo.Augꝰ.Caueamus
ne deus in nobis inueniat qđ oculos ſue maieſtatis offendat ſꝫ ha/
bitaculū coꝛdis noſtri euacuetur vicijs ⁊ virtutibꝰ impleatur.clau
datur diabolo ⁊ apiatur chꝛiſto. Sed nota ꝙ quidam occurrunt
ſꝫ non recipiūt. Sicut hodie fecerūt iudei qui chꝛiſto occurrerūt
Et cum veniſſet ad ciuitatem ⁊ nox inſtaret nullus volebat ipſum
hoſpicio recipere.ſꝫ opoꝛtuit eum ꝓpter hoſpicium ire in bethaniaꝫ
que diſtat ab iheruſalem plus ꝙ̄ magnum dimidiū miliare Math.
xi. Introiuit ieruſalē in templum ⁊ circumſpectis omnibꝰ cum iaꝫ
eſſet hoꝛa veſperarum exijt in bethaniā cū duodecim.Glō.circum
ſpectis omnibꝰ ſi quis eum hoſpicio recipet .quia in tanta ciuitate
hoſpiciū habere non poterat.Et taliter faciūt illi qui in eccl'a vl' p̄
dicacōe aliquid deuocōnis ꝯcipiunt ſꝫ dū diſcedūt ad ꝯſueta vicia
redeūt ⁊ xp̄m ad coꝛ intrare nō ꝑmittūt.talibꝰ xp̄s in die iudicij oc
curreꝫ ad iudicandū.ſꝫ nō recipiet ad regnū.ſꝫ dicꝫ eis.Amen dico
vobis neſcio vos Mat.xv.quidā occurrūt ⁊ recipiunt ſꝫ ſtatim eij/
ciūt.ſicut iudei receperunt xp̄m ⁊ in paſceue de ciuitate eiecerunt
Jo.xix.Suſceperūt ihm ⁊ eduxerunt ⁊ crucifixerunt eum.Tales
ſunt qui pctis moꝛtalibꝰ manētes xp̄m ſacramētalit' recipiūt ⁊ ſpū
alit' eijciūt ⁊ q̄ntum in ſe ē crucifigūt.Heb.vi.Rurſuꝫ crucifigētes

ſibi filium dei ⁊ contumeliam ingerunt graciam vilipendentes in
pctis manēt ⁊ alia glō. ſemetipſos. i. quātū ad ſemetipſos. nō eni in
veritate crucifigunt xp̄m ſ; ſimiles ſunt irriſorib⁹ ⁊ crucifixoribus
xp̄i. Quidā occurrūt ⁊ recipiunt ⁊ ſecum manere ꝯpellūt ſic ſama
ritani fecerunt Joh. iiij. Cum veniſſent ad illum ſamaritani roga
uerūt eum vt ibi maneret ⁊ māſit ibi. Sic faciunt illi qui occurrū
illi ꝑ verā ꝯtricōeʒ recipiūt ꝑ deuocōem ſecū manere ꝯpellunt per
oracionē ⁊ bonoꝝ opeꝝ ꝯtinuaciōeʒ. Tales fuerūt illi diſcipuli de
quib⁹ dicit͛ Luce. xxiiij. Coegerunt eum dicētes mane no. do. quo.
aduesp. ⁊ inclinata eſt iā dies ⁊ intrauit cum eis. ſic ptʒ primū prin
cipale. ¶ Secundo dico ꝙ turba honorauit xp̄m ramos palmarū
in manibus ad eius honorē portādo Joh. xij. Acceperunt ramos
palmaꝝ ⁊ ꝓceſſerunt obuiā ei. ¶ Nota ꝙ hos ramos cedebāt ō ar
boribus palmarū ſicut dicit͛ Math. xxi. ⁊ Mar. xi. Palma repreſen
tat virtuoſam vitā iuſtoꝝ qui ante nos fuerunt que tibi ꝓponit͛ in
exēplum. pſ. Juſtus vt palma florebit ſhanc vitā ſcʒ vitam iuſtoꝝ
qui ante te fuerunt debes aſcendere ꝑ ꝯſideracōnem ⁊ inde ramos
virtutum carpe. Cant. vij. Dixi aſcendā in palmā ⁊ apprehēdam
fructus eius. Aſpice Abrahā ⁊ carpe ramū fidei. Vide Job ⁊ car
pe inde ramum paciēcie. Dauid ⁊ accipe inde ramū miſericordie.
Ap̄los ⁊ inde ramū caritatis. Martires ⁊ iñ ramuʒ cōſtancie. Cō
feſſores ⁊ inde ramū auſteritatis vite. Virgines ⁊ inde ramū caſti
tatis. Et ſi hos ramos virtutū habueris poteris xp̄o honorifice oc
currere. Hos ramos nō debes portare in ore ſicut bruta animalia
faciūt que quādoqʒ rapiunt ramū aliquē viridē ⁊ ore deportāt. ſic
debes portare manib⁹ ſpūaliter. Ramos virtutū in ore portare ē de
virtutibus inaniter gloriari. Sicut faciunt multi qui gloriantur ſe
multas virtutes hr̄e cum ſint ſine virtutib⁹ Jhere. ij. Dixiſti abſqʒ
peccato ⁊ innocēs ego ſum ecce ego iudicio cōtendam tecum dicit
dn̄s eo ꝙ dixeris nō peccaui ꝗʒ vilis facta es iterans vias tuas. ta
les ſunt ypocrite qui exterius apparēt boni ſ; in futuro iudicio do
min⁹ deteget eoꝝ maliciā Noli tu eos imitari vt ramos virtutum
portes in ore ſcʒ de virtutibus gloriādo ſ; porta in manibus te hr̄i
virtutes opibus oſtendēdo Jac. ij. Fides ſi nō habʒ virtutes mor
tua eſt in ſemetipſa. Debes ergo ramos palmaꝝ. i. virtutes in mani
bus habere. i. bonis opibus oſtendere. Apoc. vij. Amicti ſunt ſtol

albis ⁊ palme in manibus eorum Sic ergo turba iudeorum hõra
uit chriſtum hodie palmas in manibus ad eius honorem portan/
do. ſed iſte honor verſus fuit in maximã cõtumeliã in die paſceues
quãdo eius dorſo crucem cui⁹ pars erat de palma ad portãdũ im
poſuerunt ⁊ tandẽ eidem cruci ipſum affixerũt Joh. xix. baiulãs ſi
bi crucem exiuit in eũ q̃ dicitur caluarie locus vbi crucifixerunt
eum. ſic faciũt illi qui deum primo ꝑ bonã vitam honorant ⁊ p⁹ca
labentes in pctm̃ ꝑ malam vitã inhonorãt Deut. xxxij. deum q̃ te
genuit dereliquiſti ⁊ oblitus es dñi creatoris tui vidit domin⁹ ⁊ ad
iracundiã concitat⁹ eſt. ſic ptꝫ ſecundũ principale. ¶ Tercio dico ꝙ
turba hodie honorauit xp̃m veſtimẽta in via ꝓſternẽdo Mat. xxi.
Multi ſtrauerũt veſtimenta ſua in via. ꝑ veſtimẽta accipiũtur tẽpa
lia Gregori⁹. Quid aliud ſunt omnia terrena iſta niſi quedã corpo
ris indumẽta. debes ergo ꝓpter xp̃m veſtimẽta tua in via ꝓſternere
id eſt tẽporalia ↄtẽnere. Phil. iij. ꝓpter xp̃m omnia detrimẽtũ feci
⁊ arbitror vt ſtercora vt criſtũ lucrifaciã. parũ eſt ꝙ derelinq̃s tem
palia ꝑ quib⁹ tibi reddentur eterna Mat. xix. Omnis q̃ reliq̃rit do
mum aut frẽs aut ſorores aut pa. aut ma. aut agruꝫ ꝓpter nomen
meũ centuplũ accipiet ⁊ vitã eternam poſſidebit. ſi non poteſt tota
liter relinquere ſicut apl̃i fecerũt relinquat ſaltẽ quãtum ad amorẽ
inordinatũ vt nõ ames ea intãtum ꝙ negligas ſalutẽ tuã. Quidaꝫ
eni relinquunt totalit̃ ea ⁊ fiunt paupes ꝓpter xp̃m Illud ꝑ̃figura
tum ẽ in iohe euãgeliſta quẽ cum vellẽt comp̃hendere reliquit pal/
lium ⁊ nudus aufugit Marc. xiiij. Tales ſunt pfecti qui ne capian
tur a diabolo omnia relinquũt ⁊ nudi ſequũtur xp̃m. Math. xix. ec
ce nos reliquim⁹ omnia ⁊ ſecuti ſum⁹ te Quidam vero veſtimẽtoꝝ
partẽ relinquũt ⁊ ꝑtem reſeruant ſicut boni xp̃iani ⁊ ſeculares qui
relinquũt tempalia quo ad amorẽ inordinatũ. ꝫ tam̃ nõ relinquũt
ea quãtum ad neceſſitatem ⁊ poſſeſſionẽ Illud ꝑ̃figuratũ eſt Gen̄.
xxxix. i ioſeph quẽ cuꝫ mulier egipciaca vellet allicere ad pctm̃ ipe
reliq̃t palliũ ⁊ fugit Mulier iſta ſignat maliciã mũdi. ſi ergo mũd⁹
allicit te ad pctm̃ relinque illi pallium id ẽ amorẽ inordinatũ quem
habes ⁊ ſic potes effugere. Heu quot hodie ardent in inferno pro
amore inordinato quẽ habuerũt ad iſta tempalia yſa. ix. Omnis
violenta p̄dacio cum tumultu ⁊ veſti. mixtũ ſan. erit in cõbuſt. ⁊ ci
bus ignis Veſtimẽtum mixtũ ſanguine ſunt tempalia q̃ ꝑ amorẽ

inordinatum inquinant animaȝ. Sub predacióe veſtimenti inclu‑
duntur omnia iniuſta bona que erũt in cõbuſtioné in inferno non
ꝙ bona tempalia ibi ardebunt. ſ; qꝛ peccatoꝛ ꝓ his ibi ardebit. ſic
ergo turba iudeoꝝ hodie honoꝛauit chꝛiſtũ veſtiméta ad eius ho‑
noꝛem in via ꝓſternédo. ſ; iſte honoꝛ verſus fuit in magnam otũe‑
liam in die paſceues quãdo detraxerũt ſibi omnia veſtimenta ſua
⁊ nudum in cruce ſuſpenderunt Math. xv. Crucifigentes euȝ diui‑
ſerunt ſibi veſtimenta ſua ſoꝛté mittentes ſuꝑ eis. ſic ptȝ tercũ pꝛin‑
cipale. ¶ Quarto dico ꝙ turba honoꝛauit chꝛiſtũ per canticuȝ lau‑
dis oſanna depꝛoméndo Math. xxi. Turbe que pcedebant ⁊ q̃ ſeque‑
bantur clama. dicen. Oſanna filio dauid id é chꝛiſto. clamabãt oſã‑
na id eſt ſalua nos. ſic ⁊ tu debes clamare celeſtia appetédo. pſal.
Clamabo ad deum altiſſimũ deum q̃ bene fecit mihi O ſi velles at‑
tendere in quãto laboꝛas ꝑiculo ⁊ cogitare d celeſti gaudio vtiq
clamares ad filium dauid. Oſanna in excelſis. i. obſecro ſalua me
in excelſis. quaſi diceres. In terris nõ inuenio ſalutem quã i celis
eſſe non dubito. ideo clamo vt me ſalues in celis. Sic turba hodie
honoꝛauit xp̃m ad eius honoꝛé laudis canticũ ꝓmendo. ſ; ille ho‑
noꝛ verſus fuit in otumeliã quãdo otra eum clamabãt. Tolle tol‑
le crucifige eum. ſic adhuc multi faciunt qui deũ modo oꝛãdo. mõ
grãs agendo laudãt ⁊ poſt paſcha verbis detractoꝛijs ⁊ turpibus ⁊
inutilib⁹ otra deum clamant. pſ. Aduerſum me loquebã. qui ſede.
in poꝛ. ⁊ in me pſalle. qui bibebant vinum. Rogem⁹ dñm vt ſic dei
nobis eum laudare in via vt tandé laudem⁹ eum in pꝛia. Amen

In cena domini ſermo.

MEmoꝛiam fecit mirabilium ſuoꝛum miſericoꝛs et miſera‑
toꝛ dominus eſcam dedit timentibus ſe. Verbum iſtud
poteſt exponi de hodierna feſtiuitate in qua chꝛiſtus mi‑
raculum fecit quãdo panem in coꝛpus ſuum ⁊ vinum in ſanguieȝ
tranſſubſtanciauit. Scdm hoc tanguntur tria in verbis pꝛemiſſis
¶ Pꝛimum eſt ſacramenti huius incompꝛehenſibilitas ibi. Memo‑
riam fecit mira. ¶ Secundum eſt chꝛiſti caritas ibi. Miſeratoꝛ ⁊ mi‑
ſericoꝛs. ¶ Tercium ſuſcipiécium qualitas. ibi. Eſcam dedit timen‑
tibus ſe. id eſt apoſtolis. Solus enim iudas accepit coꝛpus chꝛiſti
ſine timoꝛe ⁊ reuerencia Omnes auté alij acceperunt cum timoꝛe

⁊ reuerēcia Joh̄.xiij.iam vos mundi eſtis ſed non omnes Sciebat
enī quiſnā eſſet qui traderꝫ eum ꝓpterea dixit Non eſtis mūdi om
nes.¶ Circa primum nota ꝙ chriſtus facit hodie mirabilia in ſac/
menti ſui confectōne.humilia in pedum ablucōne.vtilia in dulci p̄
dicacione.amabilia in ſui ad iudam compaſſione.¶ Primo dico
ꝙ fecit mirabilia in cōfectione ſacramenti Pſal.Cantate domino
canticum nouuꝫ quia mirabilia fecit.Nonne eſt mirabile ꝙ panis
in corpus chriſti conuertitur Mirabilioꝛ eſt quātuꝫ ad quid panis
tranſubſtancio ꝙ̄ꝫ chriſti de virgine generacio quia licet virginem
parere ſuꝑ naturaꝫ ſit.tamen mulierē parere eſt naturale.Qđ au
tem panis in corpus chriſti tranſuertitur totum eſt ſupra naturam
ita qđ non poteſt comprehendi niſi per fidem.ſic habet Yſaie.Niſi
credideritis nō intelligetis.omnes ſenſus iudicant ibi eſſe panem
ſed ſola fides dicit ibi eſſe verum corpus chriſti idem corpus domi/
ni quod virgo portauit in vtero quod in cruce pependit quod mō i
celo eſt quod in die nouiſſimo omnibus apparebit.O ꝙ̄ꝫ mirabile
eſt iſtud ſed non eſt deo impoſſibile.quia qui omnia potuit creare ex
nihilo poteſt eciam panem conuertere in corpus ſuuꝫ.illud fecit ho
die in cena ideo dicit propheta Memoriam fecit mirabilium ſuoꝛuꝫ
miſericoꝛs ⁊ miſe.ꝛc.Manna fuit huius ſacramenti figura ⁊ in illo
fuerunt quedam figure mirabiles quarum memoriam facit deus i
hoc ſacramento Manna cum roꝛe deſcendit.ſic corpus chriſti cum
roꝛe gracie ad digne ſuſcipientem venit Qui plus collegit de man/
na non habuit amplius ⁊ qui minus non habuit minus. Sic cor/
pus chriſti non eſt maius ſub magna hoſtia ꝙ̄ꝫ ſub parua.⁊ ſub cē/
tum hoſtijs non eſt maius ꝙ̄ꝫ ſub vna.Manna ad ignem poſitū mā
ſit integrum.ad radium ſolis liqueſcebat.ſic effectus corporis chriſti
manet integer in anima habente ignem caritatis ſed diſſoluitur in
anima que querit ſolem preſentis ꝓſperitatis ſiue iocunditatis. de
primo dicitur Johan.vi.Qui manducat carnem meā ⁊ bibit meū
ſanguinem ſcꝫ digne in me manet ⁊ ego in eo.De ſecundo dicitur.
j.Coꝛ.xi.Qui manducat ⁊ bibit indigne iudiciuꝫ ſibi manducat
⁊ bibit.Cum magna prepacōne deberet homo accedere. quia ad
hoc inſtituit chriſtus hoc ſacramentum vt in eo ſui memoria iugit̄
haberetur.vnde Euſebius de conſe.diſt.ij.Quia corpus aſſumptū
ablaturus erat ab oculis ⁊ illaturus erat ſiderib⁹ neceſſe erat vt in

die cene ſacramētum corpis ⁊ ſanguinis cōſecraret nobis vt cole
retur iugiter ꝑ miſteriū quod ſemel offerebatᷓ in precium. ſic patꝫ
pmū. ¶ Secundo dico ꝙ xp̄s hodie fecit humilia in pedū ablutōe.
Math. xi. Diſcite a me quia mitis ſum ⁊ humilis corde. O quātaꝫ
humilitatē oſtendit hodie quādo pedes diſcipuloꝝ nō ſoluꝫ bono
rum ſꝫ eciā iude ꝓditoris lauit. Ecce creator ꝓcumbit ante creatu
ram. dominꝰ miniſtrat ſeruis. magiſter lauat pedes diſcipulorum
Tanta fuit humilitas ꝙ diſcipulꝰ qui cōfeſſus fuit eum eſſe filium
dei viui videns ipſum āte pedes ſuos ꝓſtratum exhorruit ⁊ clama
uit. Non lauabis mihi pedes in eternum ⁊ nunꝙ̄ admiſiſſꝫ chriſti
ad lotionē pedum ſuoꝝ niſi audiuiſſet. Si non lauero te non habe
bis ꝑtem mecum Joh. xiij. ꝑpende humilitatem xp̄i. diſcipulis qui
eſcētibus ipſe ſurgit a cena vt miniſtraret ipſe ꝑ ſe fudit aquā i pel
uim vt pedes lauaret. lauit vt humilitatē exemplo oſtenderet Joh.
xiij. Scitis quid fecerim vobis. vos vocatis me magiſter ⁊ domi.
⁊ bene dicitis ſum eteni. ſi ergo ego laui pedes veſtros domi. ⁊ ma
giſter ⁊ vos debetis alter alteriꝰ. ⁊c. exemplū enim dedi vo. vt quē
admodū ego feci ⁊ vos faciatis ita. O homo ecce chriſtꝰ docuit te
humilitatē ſine qua ſaluari nō potes. Math. xviij. Niſi cōuerſi fue
ritis ⁊ effi. ſicut par. nō intra. in regnū celorū. ſic patꝫ ſecundū ¶ Ter
cio dico ꝙ hodie fecit vtilia in dulci ꝑdicacōe. Actu. p. Cepit ihs
facere ⁊ docere Et ideo doctrina eius vtilis fuit. yſa. 48. Ego dn̄s
deus tuus docēs te vtilia Vis ſcire q̄ꝫ vtilia hodie oſtendit ⁊ docu
it xp̄s diſcipulos audi. hodie docuit eos vt ſtabiles eſſent in fide.
Jo. xiiij. Non turbetur cor veſtrū neqꝫ formidet creditis in deū ⁊ i
me credite. Solidi in ſpe. Johānis. xiiij. Vado parare vobis locū
ſi abiero ⁊ preparauero vobis locum iterum venio ⁊ accipiam vos
ad meipſum vt vbi ego ſum ⁊ vos ſitis. Item docuit eos vt eſſent
feruentes in caritate Johānis. xiij. Mandatum nouum do vobis
vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos. Prudentes in oracōe. Johā
nis decimoſexto. Vſqꝫ modo non petiſtis quicꝙ̄ in nomine meo
petite ⁊ accipietis. Tunc in nomine eius petitur quādo illud quod
ad anime ſalutem ſpectat petitur. Item pacientes in perſecutione.
Johānis decimoſeptimo. Hec locutus ſum vobis vt in me pacem
habeatis ſupple per pacienciam. in mundo preſſuram habebitis.
Perſeuerantes in bonorum operatione. Johā. decimoquinto.

Ego elegi vos de mundo ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis ⁊ fructus veſter maneat. ſic patet tercium. ¶ Quarto dico ꝙ fecit amabilia in ſui ad iudam cõpaſſione. yſa. xij. Cãtate domino quo niã magnifice fecit ãnunciate hoc in vniuerſa t̃ra Uis ſcire q̃ȝ ma/gnifice hodie xp̃us compaſſus fuit iude Magna fecit circa eum vt eum a peccato retraheret. noluit eum ꝓdere ne ipſum confunderet ſed monuit in generali vt reſipiſcerȝ Johan. xiij. Jeſus turbatus ẽ ſpiritu quia compaciebatur iude ⁊ ꝓteſtatus eſt ⁊ dixit Amẽ amẽ dico vobis quia vnus ex vobis me tradet Jtem pedes eius lauit q̃ iam precedenti die ierat ꝑ ſui tradicõe acſi diceret ei O iuda ſi atte dis verba mea vt ceſſes a malo ꝓpoſito. reſpice obſequiũ quod tibi i pendo. Ecce ego domin⁹ tibi ſeruio pedes lauo vt me diligas ⁊ ran corem quã contra me habes deponas. Jtẽ corpus ſuuȝ ⁊ ſanguinẽ queȝ iudas iam iudeis vendiderat dedit ei vt ſaltem ex tam mag/no dono ad amorẽ ſui eum allicerȝ. Sed heu nihil ꝓfecit. perpende hic quãta fuerit ꝑuerſitas iude qui nec verbo nec dono nec ſeruicõ potuit a malicia ſua reuocari. Ʒ his omnibus contẽptis xp̃m domi num ſuũ iudeis tradidit audi adhuc cõpaſſioneȝ chriſti ad ipſum. Cum appropinquaret cũ turbis vt eum traderet dixit ei iħus Ami ce ad quid veniſti. quaſi dicerȝ licet iam me vendideris. licet turbã hanc ad meã ꝑdicionẽ cõgregaueris age adhuc penitẽciam ⁊ inue nies grãȝ ⁊ ideo te appello amicũ vt facto eciaȝ oſtendã ꝙ ꝑatus ſum te recipe ad graciã. Oſculũ illi negare noluit. Q᷒ oſculum q̃ȝ uis ex ꝑte iude eſſet ſignum rancoris ex parte tamen xp̃i fuit ſignũ veri amoris Cuius amoris nos ꝑticipes faciat idem ieſus chriſtus dominus noſter. Amen.

Jtem alius ſermo.

TRanſi hoſpes ⁊ orna menſaȝ ⁊ que in manu habes ciba ce teros Eccl'aſti. xxix. ſhec verba poterant dici ad chriſtuȝ q̃ erat in hoc mundo quaſi hoſpes. Qui tranſiturus ad prẽȝ fecit cenam ⁊ corpore ⁊ ſanguie ſuo cibauit hodie diſcipulos ſuos Et ſcd̃m hoc in verbis premiſſis tria tanguntur. Primum eſt paſ ſionis ſue appropinquacio ibi. Tranſi hoſpes. Johãnis decimoter cio. Ante diem feſtum paſche ſciens iħus quia venit hora ei⁹ vt trã ſi. de hoc mundo ad patrem Secũdum eſt cene preparacio ibi. ⁊ or

na menſam Lu.xxiij. Deſiderio deſideraui hoc paſcha mādūca.
vobiſcū anteq̄ʒ paciar Terciū eſt corpis ⁊ ſanguinis ꝯmunicatio.
ibi.⁊ que in manu habes ciba ceteros. Math.xxvi. Accepit iħs pa
nem ⁊ benedixit ⁊ fregit ac dedit diſcipulis ſuis⁊ ait. Accipite ⁊ co
medite hoc eſt eni corpꝰ meū. ¶ Nota ꝙ quadruplex eſt mēſa Pria
eſt corpalis. Scđa altaris. Tercia ſacre ſcripture Quarta glorie
future. De pma menſa ſumiť panis materialis ⁊ iſte ſumēdꝰ ē cuʒ
graciarū acčōne. De ſecunda ſumiť panis ſacramentalis.⁊ iſte ſu
mendus eſt cum conſciēcie diſcuſſione. De tercia ſumiť panis do
ctrinalis.et iſte ſumendus ē cum cordis ꝯpūctōe. De quarta ſumi
tur panis eternaľ.⁊ iſte ſumēdꝰ ē cū cordis exultacōe. ¶ Prio dico
ꝙ eſt menſa corpalis Luč.xvi.de lazaro dicitur q̄ iacebat ad ianu
am diuitis cupiēs ſaturari de micis q̄ cadebant de mēſa diuitis et
nemo illi dabat. Heu timeo ꝙ multi ſunt imitatores huiꝰ diuitis
qui multa habēt fercula ʒ carent mia.replēt ventrē ⁊ a gracia dei
vacui ſunt in mēte.paſcunt canes ⁊ negligūt paupeſ.talibꝰ eueniet
et qđ iſti diuiti euenit.de quo diciť. Mortuus eſt et ſepultus i infer
no. Vis o diues euadere hanc penam habeto miſericordiaʒ.ſume
de menſa panem materialem ⁊ da paupibus ꝓpter deum Luč.xvi
Facite vobis amicos de mām̄ona iniquitatis vt cum defeceritis re
cipiāt vos in eterna tabernacula.đ hac menſa debʒ ſumi panis cū
graciarū acčōe.pš. Edent paupes ⁊ ſatura.⁊ laud.dominū. Hoc
contra illos eſt qui in menſa abſentibus detrahūt.verba turpia p
ferunt.mendicos inclamāt.⁊ nunq̄ʒ de deo ſemel cogitāt.pš. Mā
du.⁊ ſaturati ſunt nimis ⁊ deſide.eoꝝ attu.eis. Non ſunt fraudati
a deſiderio ſuo.adhuc eſce eorum erant in ore ipſorum ⁊ ira dī aſcē
dit ſup eos. ¶ Secundo dico ꝙ eſt menſa altaris .i. Coꝝ.decimo.
Non poteſtis menſe domini pticipes eſſe ⁊ menſe demoniorū. Ille
particeps eſt mēſe demoniorū qui ſtudet vicijs ⁊ voluptatibus.ta
les nō debent accedere ad menſam altaris q2 indigni ſunt.p. Coꝝ
.xi. Qui mādu.⁊ bibit indigne ⁊č. Hebre.xiij. Habēmꝰ altare de quo
edere nō hīt poteſtateʒ q̄ tabernaculo.i.corpi.ſm glō. deſeruiūt
De iſta menſa ſumiť panis ſacramētalis qui eſt cibus anime Johā
nis decimoſexto Si quis manducauerit ex hoc pane viuet in eter
num. Ita ſi digne acceſſerit ⁊ poſtmodum in peccatum lapſus
nō fuerit. Ad iſtā menſam debet homo accedere cū diſcuſſiōe ꝯſcie

p̃.Coꝛ.xi.Pꝛobet ſeipſum homo ⁊ ſic de pane illo edat ⁊ de calice
bibat.Debet homo ſeipſum pꝛobare vt pctm̄ in conſciencia non la
teat.vt rancoꝛem deponat.fidem ⁊ caritatē habeat ⁊ iniuſta bona
reſtituat oꝛacionibus ieiunijs ⁊ alijs bonis operibus ſe muniat.vn
de Leo papa.Si quem viderit chꝛiſtus caritatis luce veſtitum iu/
ſticie ⁊ miſericoꝛdie margaritis oꝛnatum.caſtum.humilem.miſeri
coꝛdem.benignum ⁊ ſobꝛium Si talem cognouerit coꝛpus ⁊ ſan/
guinem ſuū non ei ad iudicium ſꝫ ad remediū p ſacroꝛum ſuoꝝ mi
niſtroꝛum manus diſpenſabit.⁋Tercio dico ꝙ eſt menſa ſacre ſcri
pture Pꝛouerbioꝝ.ix.Sapiēcia edificauit ſibi domū id ē eccl'am.
excidit colum.ſeptem id eſt ſacramēta ſeptē inſtituit.immolauit vi
ctimas ſuas id ē martires fecit occidi.inſtituit vinum gracie quod
dat͛ ꝟ mixtū in futuro dabitur purum.ꝓpoſuit mēſam ſuam id ē ſa/
cram ſcripturam.miſit ancillas ſuas id eſt pꝛedicatoꝛes qui debēt
eſſe ſicut ancille humiles in cōuerſacione.laboꝛioſi in pꝛedicacōne
vt vocarent ad arcem ⁊ ad menia ciuitatis ſuppleͅ celeſtis.De hac
menſa ſumitur panis doctrinalis de quo dicitur Eccīaſti.xi.Mitte
panem tuū ſuꝑ tranſeuntes aquas ⁊ poſt multa inuenies illum id
eſt recipies mercedē de hoc Math.v.Qui fecerit ⁊ docuerit hic ma
gnus vocabitur in regno celoꝛum Attēde ꝙ dicitur pꝛopoſuit mē/
ſam miſit ancillas vt vocarent ⁊c̄.Ex quo colligitur ꝙ pꝛedicator
debꝫ habere quatuoꝛ ſcꝫ ſcienciā.ideo dicitur ꝓpoſuit menſam.ſed
heu quidā volunt doctrine diſtribuere panem qui nunꝗ̄ ſederunt
ad menſam ſacre ſcripture ꝑiculoſa eſt talium pꝛedicatō Math.xv
Si cecus cecum ducere p̄ſumit ambo in foueā cadunt.Jteꝫ debet
habere auctoꝛitatē p̄dicandi.idō dicitur miſit ancillas Rō.x.quo
mō p̄dicabunt niſi mittant͛.quo cōtra Jhere.zꝫ.ipſi currebant et
ego nō mittebam eos.Jtē debꝫ habere bonam vitam.idō dicit͛ ſu/
as.ille eſt p̄dicatoꝛ dei qui oſ̄dit oꝑe qđ p̄dicat oꝛe.Math.v.Sic
luceat lux veſtra coꝛam hominibꝰ vt videāt oꝑa vrā bona ⁊ gloꝛi
ficent prēm veſtrū qui in celis eſt Jtē dicit͛ habere intēcionem rc̄aꝫ
vt p̄dicet ꝓ vita eterna nō ꝓ tempalibꝰ.idō dicit͛ vt vocarēt ad ar
cem ⁊ ad me.ci.Mat͛.vl.Euntes in mundū vni.p̄.euā.in quo pro/
mittūtur eterna omni creature.i.omnibus gētibꝰ Quādo hoc mō
panis doctrine diſtribuitur tunc cū coꝛdis deuocōe ⁊ cōpunctōne
ab audientibus ſumitur.pſal'.Cibabis nos pane lacrimarū ⁊ potū

da.n.in menſura.¶ Quarto dico ꝙ eſt menſa future glorie Lu.xx
ij. Vos eſtis qui ꝑman.mecū in tentatio.me.⁊ ego diſpono vobis
ſicut diſpo.mihi pater meꝰ regnū. De hac menſa ſumit̃ panis eter
nalis de quo dicit̃ Lu.xiiij. Beatus qui mā.pa.in regno dei. Qui
cūqꝫ hunc panē ſemel guſtauerit nunq̄ꝫ de cetero eſuriet. Apoc.vij
Non eſuriet neqꝫ ſiciet amplius.ibi eni erit ꝑfecta ſacietas.pſ̄. Sa
ciabor cum apparuerit gloria tua Unde ille panis ſumet̃ cum cor
dis cōtricōne ⁊ exultatōe.yſa.lxv. Ecce ſerui mei comedent ⁊ vos
eſurietis.ecce ſ̄ui mei bibent ⁊ vos ſicietis. laudabunt pre cordis
exultacōne et vos clamabitis pre dolore cordis. Ad hanc menſaꝫ
ꝑducat nos iħs chriſtus. Amen.

In die paſceues ſermo.

Ecce morior cum nihil horū fecerim que iſti malicioſe ꝯpo
ſuer̄t aduerſū me Dañ.xiij. Verba iſta dixit ſuſāna de il
lis qui eam cum eſſꝫ innocēs morti tradere voluerūt.ſꝫ nō
potuerūt. Sic cōgrue poterat iſta verba dicere xp̄s hodie pendēs
in cruce de iudeis cum deberꝫ expirare qui cum eſſꝫ innocētiſſimꝰ
morti eum tradiderūt.et ſ̄m hoc in verbis p̄miſſis duo tangūtur.
Primū eſt paſſionis xp̄i lamentabilis acerbitas. Secundū eſt illoꝝ
inferenciū inexcuſabilis crudelitas. Primuꝫ ibi. Ecce morior. Ec
ce acerbitas. Quenam pena poteſt eſſe acerbior q̄ꝫ illa que mor
tem inducit. Secundū ibi Cum nihil horuꝫ fecerim ⁊c̄. Magna cru
delitas eſt hominem innocētem occidere. ¶ Nota ꝙ chriſtꝰ mortu
us eſt morte amariſſima ⁊ doloroſa.morte turpiſſima ⁊ ignomini
oſa.morte vtiliſſima ⁊ fructuoſa. ¶ Primo dico ꝙ mortuꝰ eſt mor
te amariſſima ⁊ doloroſa. Job.xxi. Iſte moritur robuſtus ⁊ diues
⁊ felix alius vero.i.chriſtꝰ moritur in amaritudine aīme ſue abſqꝫ
vllis opibus . Multi deſcendunt ad lectū mortis ſatis adhuc robu
ſti.chriſtus vero deſcendit ad lectum mortis.i.crucem valde debil
Trenoꝝ p̄. Infirmata eſt virtus mea dedit me dominꝰ in manum
de qua nō poſſum ſurgere. O xp̄iane perpende debilitatē chriſti de
qua hodie venit ad crucem.heſterno die pedes diſcipuloruꝫ lauit.
triſtatus vſqꝫ ad mortē fuerat.ſanguinē ſudauerat.captꝰ ⁊ ligatꝰ
fuerat.ꝑ totam noctē vigilauerat.ꝯſputus.alapis ceſꝰ ⁊ collaphi
zatus fuerat poſtmodū flagellatus ⁊ ſpinis coronatus fuit. Ex hijs

omnibus adeo debilitatus fuit ꝙ cum crucem ſuam portaret pre
debilitate nimia ad locum paſſionis ferre non potuit. et ideo iudei
angariauerunt ſymonem vt ferret crucem poſt ihm. Multi eciam
moriuntur in magnis diuicijs quãuis eas hic relinquunt moriun
tur eni in culcitris purpureis ⁊ lectis delicatis. Sꝫ pauꝑ xp̄s nec
lectum nec ſtramina habuit. ſꝫ nudus in cruce pependit. Heu qua/
le ſpectaculũ fures ſuſpenduntur in veſtibus. ſꝫ chriſtus nudus ſu
ſpenſus fuit Job. p̊. Nudus egreſſus ſum de vtero matris mee ⁊c̃.
Multi eciam moriuntur felices quãtum ad hoc ꝙ modo habent ꝯ
ſolatores. iſti dant verba ſuauia. alij preparant delectabilia cibaria
Alij ornant lectiſternia. Sed heu xp̄us hodie in agonia ſua. his oĩ
bus caruit. conſolatorez non habuit. ſꝫ multa verba contumelioſa
audiuit. pſ. Improperiũ expectauit cor meum ⁊ miſeriam ⁊ ſuſti.
qui ſimul contriſta. ⁊ non fuit ⁊ qui. conſo. ⁊ non inueni. ¶ Quid
dicam de cibo ⁊ potu cũ ſiciens in cruce non poſſet impetrare hau
ſtum aque ſꝫ oblatum fuit ei acetum cum mirra ⁊ felle adeo amari
catum qđ cum guſtaſſet non poſſet bibere p̄ nimia amaritudine.
Quid de hoſplcio cum ipſe clamet Luc̃. ix. Vulpes foueas habẽt
⁊ volucres celi nidos. filius autem hominis non habet vbi caput
ſuum reclinet. Omnino mors chriſti fuit amariſſima Ideo ip̄e cla/
mat Treñ. p̊mo. O vos omnes qui tranſitis ꝑ viam attendite ⁊ vi
dete ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor meus. quaſi dicerꝫ. Ad vos cla/
mo qui ꝓ omnibus vobis moriturus ſum. Qui tranſitis ꝑ viaꝫ in
quit id eſt eſtis in via huius mundi vbi ē locꝰ condolendi. In celo
non eſt locus dolendi pre nimio gaudio. In inferno non eſt locus
condolendi pre obſtinacione. Attendite inquit diligenter vt deflea
tis. videte frequenter vt nunq̃ꝫ obliuiſcamini quod hodie pro voƀ
fieri oportet. Attẽdite inquit et videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor
meus. Ecce chriſtus pro omnibus patitur. dolor eius eſt maximꝰ.
⁊ ideo omnes deberent ei compati. ſed heu pauci compaciunť Ihe
ronimꝰ. Omnis creatura chriſto moriẽti compatitur ſol obſcurať
terra mouetur. petre ſcindũtur. veluꝫ templi diuidiť. ſepulchra ape
riuntur. ſolus homo miſer non ꝯpatitur ꝓ quo ſolo xp̄s patitur. ¶
Nota ꝙ dolor chriſti fuit maximus ꝓpter tria. ſcꝫ propter perſone
pacientis qualitatez. ꝓpter pene affligentis varietatẽ. ⁊ ꝓpter ꝑpli
crucifigentis crudelitatez. ¶ Primo dico ꝙ dolor eiꝰ fuit maximꝰ

ꝓpter ꝑſone pacientis qualitatem. Fuit ſiquidem xp̄s qui paciebā-
tur nature tenerrime. nec mirum q2 de tenerrima virgine carnē aſ-
ſumpſit. de ipſo dicitur. ij. Regū. xxiij. in figura dauid ipſe eſt quaſi
tenerrimus ligni vermiculus Et quia erat tenerrim⁹ ideo dolor e⁹
fuit acerrimus Aug⁹. Nulla natura niſi chriſti tenerior eſt ⁊ ideo nl
lus dolor aſperior. dicitur autem vermiculus quia cōtemptus fuit ꝑ
foratus ⁊ abiectus ſicut vermis. pſal. Ego ſum vermis ⁊ nō homo
opprobriū hominū abiectō plebis. vermicul⁹ inquit ligni q2 ligno
crucis adheſit. ꝑpende acerbitatem doloris xp̄i. Si aliquis homo
groſſe ꝯplexionis vno acu ſemel pungitur magnū ſentit dolorē. qn
tum putas dolorē xp̄m ſenſiſſe cuius delicatiſſimū corpus tociens
⁊ tam grauiter dilaceratū fuit. nunc ꝑ flagella. nunc ꝑ ſpineam co
ronam. nunc ꝑ magnos dolores ⁊ hoc ꝑ magnos clauos. ¶ Secū
do dico q dolor eius fuit maxim⁹ ꝓpter pene affligētis varietatē.
Non eni in vna parte corꝑis ſꝫ in ſingulis membris penā ſuſtinuit.
pſal. Circūdederunt me dolores mortis. bn̄ dicit circūdederūt. q2
ex omni parte fuit punit⁹. Bernh. Reſpice a planta pedis vſqꝫ ad v
ticem vbiqꝫ eſt meror vbiqꝫ eſt dolor. reuera vbiqꝫ dolor in corpore
xp̄i Nam caput arundine ꝑcutitur. ſpinis pūgitur Mat. xxvij. Co
ronam de ſpinis poſuerūt ſuꝑ caput eius ⁊ acceperūt arūdinē ⁊ ꝑ
cucientes caput eius. Bernh. Diuinū illud caput angelicis treme
bundum ſpiritib⁹ multiplici ſpinarū diuerſitate denſatū vſqꝫ ad ce
rebri teneritudinē ꝯfixum eſt dum ꝯfigit ſpina. O deus quot ⁊ quā
tos dolores illud delicatiſſimū caput in tot ⁊ tam ꝓfundis vulneri
bus paſſum eſt. Facies quoqꝫ eius viliſſimis ſordib⁹ ꝯſpuitur. Job
xxx. In faciem meā non verentur ſpuere Bernh. Facies illa ſpeci
oſa forma pre filijs hominū ꝯſputa eſt ⁊ collaphis afflicta addicta
illuſionibus. ſic nāqꝫ ſcriptum eſt Ceperunt cōſpuere in eum ⁊ ꝑ
cutere faciem eius dicentes. ꝓphetiſa nobis xp̄e quis eſt qui te ꝑ
cuſſit. O q̄ lamentabilis faciei diſpoſicio. facies in quā illa in quā
angeli deſiderant proſpicere. tum ex liuore ꝑcuſſionis. tum ex com
mixtione ſputi in eum proiecti. ⁊ ſanguinis a capite defluētis tam
deformis apparebat vt leproſi ſimilitudinem pretenderē. yſaie quin
quageſimotercio. Vidimus eum ⁊ nō erat aſpectus ⁊ nos eſtima
uimus eum leproſum ⁊ percuſſum a deo. Ipſe enim vulneratus eſt
propter iniquitates noſtras. manus inſuper ⁊ pedes perforantur.

Pſalmiſta. Foderunt manus meas ⁊ pedes meos. Bernh. Manus ille q̄ celos fundauer̄t extēſe ſunt in cruce clauis trāſuerberate du riſſimis. Heu quātus dolor inerat domino ieſu xp̄o cum claui illi⁹ immenſitas ꝑtes manuū ⁊ pedum penetraret. quid plura. Totuz corpus cōcuſſuz ē. pſ̄. Ego in flagella paratus ſum ⁊ dolor meus in ɔſpectu meo ſemꝑ. Attende o xp̄iane vide ⁊ diſce hodie penas q̄s xp̄us ꝓ te ſuſtinuit. yſa. liij. Vere lāguores noſtros ipſe portauit ⁊ infirmitates noſtras ipſe tulit. ¶ Tercio dico ꝙ xp̄i dolor maxim⁹ fuit ꝓpter populi crucifigētis crudelitatem. Tren. iiij. Filia populi mei crudelis q̄ſi ſtru. in deſerto. Strucio indurat̄ ad filios ſuos q̄ ſi non ſint ſui. vt dicit̄ Job. xxxix. Sic iudei ad xp̄m qui de eoꝝ ſtirpe erat natus hodie indurati ſunt. Maxima crudelitas fuit ꝙ ip̄m qui innocentiſſim⁹ erat occiderūt. De cui⁹ innocēcia dicit̄ ꝑ. Pet. ij. Peccatum nō fecit nec inuentus eſt dol⁹ in ore. ideo ɔparatur agno. yſa. liij. Sic̄ ouis ad occiſionē ductus eſt ⁊ quaſi agnus coram tondente ſe obmuteſcz ⁊ non apiet os ſuum. Maior crudelitas ꝙ illum qui multa bona eis cōtulerat occiderūt. patres eorū de terra egipti eduxerat. hoſtes eorum debellauerat. et terram promiſſionis eis dederat. in qua apparens in carne multa ſigna fecerat. infirmos ſanauerat. et mortuos ſuſcitauerat. Eciā his omnib⁹ iudei igrati ipſuz tam crudeliter occiderunt. Ideo ipſe dominus conqueritur Mich. ſexto. Popule meus quid feci tibi aut quid moleſtus fui tibi reſponde mihi quia eduxi te de terra egipti de domo ſeruitutis liberaui te ⁊ miſi ante faciem tuam moyſen ⁊ aaron. quaſi diceret. Crudeliter agis contra me ego maxima beneficia contuli tibi ⁊ tu maximas iniurias irrogas mihi. Deut. xxxij. Heccine reddis domino popule ſtulte ⁊ inſipiens. Magna crudelitas ꝙ antequā occiderent eum tot penas multiplicauerunt ⁊ dolorem ſuum prolongauerunt. Inceperunt circa principium noctis eum affligere et cōtinuauerunt vſq3 ad meridiem. Job triceſimo. Irruerunt ſuper me ⁊ ad meas miſerias deuoluti ſunt. nunc autem in memetipſo marceſcit anima mea ⁊ poſſident me dies afflictionis. Nocte os meuz ꝑforatur dolorib⁹ ⁊ qui comedūt me non dormiunt. et ſic patz primū principale ꝙ eſt mortuus morte amariſſima ⁊ doloroſa. ¶ Secundo mortuus eſt morte turpiſſima ⁊ ignominioſa. Sap. ij. Glat ꝑſem ſe hr̄e deum ɔtumelijs ⁊ tormētis interrogem⁹ eū vt ſciamus

reuerēciam eius id eſt vtꝝ reuerendus ſit filius dei et ꝓbemus pa
cienciaꝫ illius morte turpiſſima condēnem⁹ eū. Heu quāta fuit ſtul
ticia iudeorum Miracula multa viderunt ⁊ noluerunt credere eſſe
filium dei Johan. x. Si non facio opera patris mei nolite mihi cre
dere. ſi autē facio ⁊ non vultis mihi credere opibus credite vt cog
noſcatis ⁊ credatis. quia pater in me eſt ⁊ ego in patre Modo vol
erunt ꝓbare ꝑ contumelias ⁊ tormenta ſi eſſet filius dei vt ſi inte
tot penas ⁊ contumelias eſſꝫ paciens crederetur eſſe filius dei qui
ſi maius eſſꝫ paciēciam habere ꝙ̄ miracula facere. ſed ipſe pacien
ſimus fuit in omnibus ⁊ tamen illi minime pepercerunt ei imo mor
te turpiſſima occiderūt. morte inquiūt turpiſſima condēnemus eū.
¶ Sed nota ꝙ mors chriſti fuit turpiſſima ſiue ignominioſa. racō
ne loci. racione conſorcij. racōne ſupplicij. ¶ Primo racōne loci q
in turpi loco ſcꝫ in loco caluarie vbi malefactoēs occidebātur. ma
gna fuit contumelia chriſtū in loco furum ⁊ latronum ⁊ homici
darum occidere Johānis. xix. Exiuit in euꝫ qui dicitᷣ caluarie loc
vbi crucifixerunt eum. Attēde o homo ⁊ defle hodie cōfuſionē quā
chriſtus hodie in tam turpi loco ſuſtinuit. Item in loco turpi pa
voluit vt te ad locum glorie ꝑduceret. Joh. xiiij. Vado parare vo
bis locum. ¶ Secundo fuit ignominioſa racione conſorcij quia in
ter latrones ſuſpēſus ē Lu. xxiij Crucifixerūt eum ⁊ latrones aliū a
dextris ⁊ aliū a ſiniſtris yſa. liij. Tradidit in mortē animā ſuā ⁊ cū
ſceleratis reputatus ē O homo refer hodie grates xp̄o qui voluit ſi
eri ſocius latronū vt te faceret ſocium angeloꝝ Cogita hodie ſi p
tes confuſionē quā chriſt⁹ ſuſtinuit cum videret a dextris latron
vnum ⁊ a ſiniſtris alium ⁊ ſe ſuſpenſum in medio quaſi eſſet deteri
or vtroqꝫ latrone. pſal. Propter te ſuſtinui opprobrium operuit cō
fuſio faciem meā ſupple quia inter latrones ſuſpenſus fui extrane⁹
factus ſum fratrib⁹ meis. i. iudeis qui hodie xp̄m tractauerūt nō vt
fratrem ſꝫ vt furem ſuſpenderūt. ¶ Tercio fuit ignominioſa racōne
ſupplicij. qꝛ in ligno ſuſpenſus fuit. qꝛ in lege non fuit turpior mors
ꝙ̄ ſuſpendi in ligno. Deut. xxi. Maledict⁹ om̄is qui pendit in ligno
Heu quid tibi factū eſt hodie o bone ieſu In die palmarum ꝓceſſe
runt tibi obuiam de iheruſalē ⁊ clamauerunt Benedictus qui ve
nit in nomine domini rex iſrahel hodie eiecerūt te de iheruſalē et ſu
ſpenderūt in patibulo acſi eſſes maledictus inter filios iheruſalem

Attende o homo ⁊ nunquā recedat de corde tuo lignuꝫ crucis in
quo hodie ſuſpenſus fuit ⁊ propter te voluit reputari maledictus
vt te a peccato eriperet ⁊ eterna benedictione benediceret. ad Gal.
iij. Chriſtus nos redemit de maledictione legis. factus pro nobis
maledictus. quia ſcriptum eſt. Maledictus homo qui pendet in lig
no vt in gentibus fieret benedictio. Sic patet ſecūdum principale.
ſcꝫ ꝙ chriſtus mortuus eſt morte turpiſſima ⁊ ignominioſa. ¶ Ter
cio dico ꝙ mortuus eſt morte vtiliſſima ⁊ fructuoſa. ideo eni chri/
ſtus ſuſtinuit mortem corporis vt nos a morte anime liberaret Ilhe
breorum ſecundo. Vidimus ieſum propter paſſionem mortis gloria
⁊ honore coronatum vt gracia dei ꝓ omnibus guſtaret mortem.
quaſi diceret. Ideo eſt mortuus vt omnes a morte liberaret. Ecce
q̄ꝫ vtilis fuit mors chriſti de cuius vtilitate ꝓphetauit cayphas Jo
hānis. xi. Expedit vobis vt vnus moriatur homo pro populo ⁊ nō
tota gens pereat. ¶ Nota ꝙ mors chriſti vtilis fuit ⁊ fructuoſa eſt
nobis quātum ad tria. Per ipſam enim deo reconciliamur. Ad eꝰ
amorem inflammamur. Et ad patriam de qua eiecti ſumus reuo/
camur. ¶ Primo dico ꝙ per mortem chriſti deo reconciliamur.
Deus ſiquidem per peccatum primorum parentum adeo offenſus
fuerat ꝙ nullus eum placare poterat. ideo propheta dolēs clama/
bat. Vſquequo domine auertis faciem tuam in finem exard. ſicut
ignis ira tua. Sed hodie chriſtus ſeipſum in mortem offerens pro
homine iram patris placauit. Rō. v. Reconciliati ſumꝰ deo ꝑ mor/
tem filij eius. Ecce q̄ꝫ vtilis mors chriſti per quā reconciliati ſumꝰ
deo. In huius ſignū chriſtus in cruce inclinato capite tradidit ſpi
ritum. quaſi dicerꝫ. Ideo mori debeo caput ad oſculū inclino ⁊ ho
minē cuius inimicus eram ad graciam meam recipio. Iſtud oſcu
lum deſiderabat ſalomon Canticorum. viij. Quis inquit mihi det vt
te fratrem meum ſugentem vbera matris mee ſcꝫ in carnis aſſum
ptione. inueniam foris id eſt extra iheruſalem in loco caluarie in
paſſione ⁊ deoſculer te id eſt reconcilier tibi. O peccator rogo te
hodie per ſanguinem chriſti vt hodie attendas chriſtum in cruce
inclinato capite pendentem curre gratuite ad eum per penitēciaꝫ
funde hodie lacrimas pro peccatis tuis pro quibus chriſtus ſan/
guinem ⁊ lacrimas fudit. ¶ Secundo per mortem eius ſcꝫ chri/
ſti ad eius dilectōnem inflammamur Roma. v. Commendat deus

caritatẽ ſuã in nobis qm̃ cum adhuc peccatores eſſemus chriſtus
pro nobis mortuus eſt.multomagis nunc ſancti in ſanguine ipſiꝰ
ſalui erimus ab ira ꝑ ipſum.perpende ſi potes caritatem chriſti q̃
dilexit nos chriſtꝰ adeo vt mortem ſuſtineret ꝓ nobis Hanc carita
tem chriſtus cõmendat in nobis vt nos eciam ipſum diligamus.
Magna fuit caritas ꝙ iuſtus voluit mori ꝓ iniuſtis.dominus pro
ſeruis.innocẽs pro reis.deus pro hominibus.ſanctus ꝓ peccatori
bus.i.Petri.iij Xp̃s ſemel ꝓ peccatis noſtris mortuus eſt iuſtus ꝓ
iniuſtis vt nos offerret deo.mortuos quidem carne.viuificatos au
tem ſpiritu.O homo porta in corde tuo iugiter iſtud beneficium di
lectõnis vt deum ſemꝑ diligas ⁊ nunq̄ꝫ obliuiſcaris penarum quas
ꝓ te ſuſtinuit Canticoꝝ.viij.Pone me vt ſignaculum in corde tuo
vt nũq̄ꝫ obliuiſcaris.ſignaculũ ſuꝑ brachia tua ſcꝫ vt me in bonis
operibus ſequaris.qꝛ fortis eſt vt mors dilectio tua id eſt adeo dile
xi te vt mortem pro te ſuſtinerẽ.Leo papa Sũmum ⁊ potiſſimum
miſericordie dñice ſacramẽtum ſemꝑ eſt in cordibus noſtris retinẽ
dum ſcꝫ paſſio domini.Si vis o homo caritatem habere ad deum
iugiter paſſionẽ xp̃i in corde reuolue.Penſa quãtum te dilexit qui
ꝓ te mori voluit.ideo chriſtus latus ſuum aperire fecit ſiue ꝑmiſit
vt oſtenderet ꝙ toto corde te diligeret.¶Tercio ꝑ mortẽ xp̃i ad pa
triam de qua eiecti ſumꝰ reuocamur Hebre.ix.Ideo noui teſtamẽ
ti mediator eſt vt morte intercedente in redemptionẽ earum preua
cacõnũ que erant ſub priori teſtamẽto repromiſſionẽ accipiant qui
vocati ſunt eterne hereditatis.Iſtud ꝑfiguratũ fuit Numeri.xxxv.
vbi dicitur ꝙ in morte ſummi pontificis ꝓfugus reuertebatʼ in pa
triam Sic hodie exquo ſummꝰ pontifex mortuus eſt homo ꝓfugꝰ
ad celeſtem patriam reuocatur.In huius ſignum extendit chriſtꝰ
manus ſuas in cruce in altum vt omnes ad ſe vocaret Iohannis
.xij.Ego autem ſi exaltatus fuero a terra omnia traham ad meip
ſum.Curre o homo ſecure ad patriam ad quam chriſtus de cruce
te vocat In huius ſignum chriſtus dixit latroni.Amẽ dico tibi ho
die mecum eris in paradiſo An hanc patriam nos ꝑducat qui ꝓ
nobis mortuus eſt ihs chriſtus. ¶ Amen.

Item ſequitur alius ſermo.

O Vos omnes qui tranſitis ꝑ viam attendite ⁊ videte ſi eſt
dolor ſimilis ſicut dolor meus. Treñ. ꝑ. Hec verba potẽat
dicere chriſtꝰ cum in cruce penderet manibus ⁊ pedibus
tranſfixis ⁊ omnia membra dolerent. tunc flendo poterat dicere.
O vos omnes qui. ⁊c̃. In quibꝰ verbis duo tanguntur. ¶ Prio hor
tatur affectum noſtrũ ad ꝯpaſſionẽ vt paſſionem eius defleamꝰ cũ
dicit. O vos omnes qui tranſitis ꝑ viam attendite. ¶ Secũdo exci
tat intellectum ad cognicõem vt paſſionis acerbitatẽ inſpiciamꝰ.
cum dicit. Et videte ſi eſt dolor ſimil' ſicut dolor meus. q̃ſi diceret.
Omnes ꝓ quibꝰ pacior rogo vt mecum fleant ⁊ vt ãplius flere poſ
ſint hortor vt acerbitatẽ pene mee inſpiciãt. Attendite inquit ⁊ vide
te O xp̃iane attẽde ⁊ vide hodie quatuor que tibi ſunt valde vtilia
Primo vide dolorem chriſti pacientis. Secundo dolorẽ m̃ris ꝯpa
cientis. Tercio crudelitatẽ populi occidentis. Quarto vtilitatẽ ef-
fectus ex chriſti paſſione ꝓueniẽtis ¶ Primo vide dolorẽ chriſti pa
cientis. Treñ. ꝑ. Audite obſecro vniuerſi ꝑpli ⁊ videte dolorẽ meũ.
Ecce xp̃s obſecrat ⁊ rogat omnes vt audiãt ⁊ videant dolorẽ ſuũ
Si non eras preſens vbi chriſtꝰ paſſus fuit ⁊ videas oculo dolorẽ
quẽ ꝓ te ſuſtinuit vt ei compaciaris cui eciã inſẽſibilia hodie com-
paciebant̃. Jeronimꝰ Omnis creatura chriſto moriẽti compatitur.
ſol obſcuratur. terra mouetur. petre ſcindũtur. velum templi ĩ du
as partes diuiditur. ſepulchra aperiuntur. Solus miſer homo nõ
compatitur pro quo ſolo chriſtus patitur. O homo attende vt poſ
ſis hodie chriſto compati compaſſionis eius oracionem propono
tibi ¶ Nota ꝙ in vigilia palmarum venit chriſtus in bethaniam q̃
erat ꝓpe ieruſalem ⁊ ibi maria magdalena precioſo vngento vnxit
pedes iħu. Et ex hoc iudas indignatus fremebat contra eam ⁊ di
cebat. Quare hoc vngentũ nõ eſſꝫ venditum. ccc. denariȷ̃s et eſſet
datum egenis. Iſte peſſimus iudas ſolebat portare elemoſinam
que dabatur chriſto ⁊ furabatur partem ſuam inde. ⁊ vt vult ma
giſter in hiſtoriȷ̃s. decimam ꝑtem furabatur et ita ſi vngentuꝫ illð
venditum fuiſſet trecentis denariȷ̃s furatus fuiſſꝫ inde triginta de
narios. ⁊ ꝓpter hoc vendidit chriſtũ ꝓ. xxx. denariȷ̃s vt recuperarꝫ
ꝑ tradicionem quod non poterat habere per furtum. Unde feria
quarta ſequenti poſt palmas acceſſit ad iudeos ⁊ vendidit eis chri
ſtum Math. xxvi. Tunc abȷ̃t vnꝰ de duodeci q̃ dicit̃ iudas ad pri.

ſacerdotū ⁊ ait illis. Quid vultis mihi dare ⁊ ego vobis euz tradā
At illi cōſtituerūt ei triginta argēteos. O iuda qd feciſti tu nō vōc
vadis ad iudeos ⁊ exhibes illum venalez cuius vna gutta ſangui
nis dignior eſt omni auro ⁊ argento. ponis in optionē iudeoꝝ q
⁊ quātū velint tibi dare exhibent tibi triginta argēteos ⁊ ſtatim es
contētus Heu quid factum eſt creatura vendit creatorem. Seruus
dominū. diſcipulus magiſtrum. familiaris amicū Poſt hoc iudas
rediit ad chriſtū ⁊ feria quinta cenauit cum eo ⁊ chriſtus lauit pe
des ſuos ⁊ dedit ei corp⁹ ſuum ⁊ ſanguinē ⁊ adhuc animuz eius li
nire non potuit. Sed facta cena cum iam eſſet nox exiuit de loco ce
ne ⁊ venit ad iudeos. Medio tempore chriſt⁹ p̄dicauit diſcipulis ſu
is Et facto ſermone venit cum eis in montem oliuaruz ⁊ dixit eis
Sedete hic donec illuc vadam ⁊ orem Aſſumpto petro ⁊ duob⁹ fi
liis zebedei cepit contriſtari ⁊ meſtus eſſe valde ⁊ ꝓgreſſ⁹ puſillu
ꝓcidit in faciem ſuā orans ⁊ dicens. Pr̄ ſi poſſibile eſt ⁊c. In hac
oracōe xp̄us ſcd̄m racionē voluit vt non exaudiretur. ſz ideo orauit
vt oſtenderz ſe aſſumpſiſſe carnē infirmam que abhorruit mortem
⁊ vt daret nobis formā qꝫ imminēte tribulaciōe ad oracōem con
fugiamus. ¶ Nota qualiter venit ad diſcipl'os ⁊ inuenit eos dormi
entes ⁊ monuit eos vt ſurgerēt ⁊ orarēt ⁊ qꝫ tam triſtis fuit ex ci
deracōe imminētis paſſionis ⁊ meſtus qꝫ angelus de celo veniens
conſolabat̄ eum In ſumma triſticia erat cū p̄ triſticia ſanguinē ſu
daret. O homo ꝓ te triſtis fuit vt te ad et̄naz pduceret vitam Inde
ſurgens ab oracōe dixit diſcipulis ſuis. Venit hora ⁊ filius homi
nis tradetur in manus pctōꝝ Ecce qui me tradet ꝓpe eſt. Tunc
venit iudas cum magna turba cū gladiis ⁊ fuſtib⁹ ⁊ ih̄us ꝓceſſit
⁊ dixit eis. quē q̄ritis. q̄ cū dicerēt Ih̄m nazarenuz Ille dixit. Ego
ſum At illi audito hoc ceciderūt in terrā. hoc factum eſt bis. O ho
mo hic perpēde xp̄i potēciam qui turbam armataz ꝓſtrauit ad ter
ram ſolo verbo. ꝑpende eciā eius paciēciam quod a traditoē ſuo ſe
ꝑmiſit oſculari ¶ Nota de petro qualit̄ amputauit malcho auricu
lam eius. ⁊ qualit̄ ih̄s ſanauit eum Tunc cōp̄hendítur ⁊ ligatur
diſcipuli eius omnes eo relicto fugerūt. Quid agis o petre p̄cedē
ti veſpere dixiſti xp̄o paratus ſum tecū in carcerez ⁊ in mortē ire ⁊
modo fugis. Quid tu iohannes filius matertere xp̄i qui in cena re
cubuiſti ſupra pectus eius mgr̄m ⁊ cognatū tuum deſeris relinq̄s

palliū ⁊ nudus aufugis. Quid agitis o vos oēs apoſtoli diſcipuli
xp̄i omnes fugitis ⁊ nec vnꝰ veſtꝝ remanet cū xp̄o. ppende quāta
tunc fuerit in corde xp̄i meſticia cum iudei cum cōprehēderēt ⁊ vin
ctum inſtar furis traherēt ⁊ oēs apli fugerēt. Tunc iħs ductꝰ eſt
ad annā qui erat ſocer cayphe qui fuit pōtifex anni illiꝰ ⁊ ſm glō.
ſup ioħez. Caiphas venit ad domū anne ⁊ ibi coraz illis duobꝰ to/
ta nocte illuſus fuit. ¶ Nota hic qualit̄ conſputꝰ velatus collaphiſatꝰ
⁊ de alapa quā miniſter pontificis ei dedit ⁊ q̄ṗaciēt̄ rñdit ei Et
de negacōe petri ⁊ de fletu qualit̄ xp̄s eum reſpexit ⁊ qualiter hec i
nocte contigerūt ideo matutine dicūtur in nocte. Quādo ergo es i
matutinis cogita hec omnia que xp̄s ꝑ te ſuſtinuit. vñ pſ̄. In ma
tutinis meditabor i te. Mane ductus fuit ad domū caiphe ad pilatū
qui ſm glō. habuit pretoriū in domo caiphe ⁊ ibi multipliciter ac/
cuſatus fuit. ¶ Nota qualiter pilatus miſit euz ad herodē ⁊ qualit̄
herodes reſpuit eum ⁊ illuſit eū ⁊ indutū veſte alba remiſit ad pila/
tū. ⁊ qualit̄ pilatus excuſabat eum ⁊ qualit̄ iudei inſtabāt vt dimit
teret eis barrabā ⁊ xp̄s occideret̄. interfectorē hominis petebāt di/
mitti ⁊ factorem hoīs crucifigi. ⁊ qualit̄ pilatus lauit manus ⁊
clamabāt iudei. ſanguis eius ſup nos ⁊ ſup filios noſtros. In me/
moriā hoꝝ dicitur ꝑma in mane vt tu hora ꝑma cogites quid tūc
xp̄s ꝑ te paſſus fuerit. ¶ Circa horā terciā pilatꝰ fecit iħm flagella
ri ꝓpter hoc ſm Augꝰ. vt iudei ſaciati penis ſuis deſiſterēt ab accu
ſacione ⁊ cum nollēt deſiſtere ſ3 clamarēt. Crucifige crucifige eum
barrabā dimiſit ⁊ iħm tradidit voluntati coꝝ. Tunc milites cōuo
cauerunt turbā ⁊ induerūt eum purpura et poſuerunt ſpineā coro/
nam ſup caput eius ⁊ arūdinē in manu eiꝰ et genuflexo illudebant
ei dicētes. Aue rex iudeoꝝ ⁊ ꝑcuciebant caput eiꝰ arundine et con
ſpuebāt in eum. Heu quāta illuſio ſimꝉ et pena. fecerūt euz regez de
riſionis ſicut pueri faciūt ceſarē in paſcha ⁊ purpura induerūt ver
bis ſalutauerūt. ſputis inquinauerūt. verberibꝰ afflixerūt. ꝑpende
dolorē ſi potes quē paſſus eſt cum corona ſpinea delicato capiti im
primeret̄ vide augmētum doloris qñ corona illa cū arūdine vſq3
ad cerebꝝ incuteret̄. tūc poterat dicere illō pſ̄. Sup dolorē vulne
rum meoꝝ addiderūt. pꝰea exuerūt eum purpura ⁊ indutū veſtimē
tis ꝓprijs ducūt vt crucifigat̄ ⁊ imponūt ei crucē quā ꝓprijs hūeris
portabat. ſ3 quia ex vigilijs ⁊ penis quas tota nocte ſuſtinuerat de/

bilitatus fuit ⁊ iudei eum cum crucem portaret ꝓiicientes cum lu
to ad terram opprimebant. ita defecit ꝙ crucem ad locū paſſionis
ferre nō poterat ideo angariauerūt ſymonē vt ferret crucē pꝰ ihm
Bernh. Dum xp̄s precone clamante pilato imperante crucez ba
iulans ad ſupplicīū traheret. Factus eſt cōcurſus populorū ptꝰ ip
ſum euncīū ⁊ clamancium Alij poſt ipſum ibant ridentes ⁊ illudē
tes. alij ꝓiiciebant lutum ⁊ ſtercora et imundicias in caput et i fa
ciem ſuam In hoꝝ memoriā dicit̃ tercia vt tu hora tercia cogites
quid xp̄us ꝓ te paſſus ſit. ¶ Poſtea hora ſexta veſtibus nudatus ē
⁊ crucifixus et cum eo duo latrones quoꝝ vnus blaſphemauit ali
us dixit Memento mei domine ⁊c̃. Ibi iudei blaſphemabāt dicētes
Vach qui deſtruit templū ⁊c̃. alij clamabant alios ſaluos fecit ⁊c̃.
Ibi ꝓ crucifixorib' orauit. matrē diſcipulo cōmendauit. amaē plo
rauit et tenebre facte ſunt ꝑ totum mūdum ab hora ſexta vſq; ad
horam nonā In hoꝝ memoriā dicit̃ ſexta vt tu hora ſexta cogites
quid xp̄s ꝓ te paſſus ſit. ¶ Poſtea circa horā nonā dixit ihs Sicio
⁊ cū potarēt eum clamauit. heli heli lamazabatani ⁊c̃. Et obtuliſſet
ei acetum amariſſimū mixtū cum felle ⁊ mirra vt dicit Augꝰ. Sz
cum guſtaſſet pre amaritudine nō potuit bibere. ⁊ clamans voce
magna dixit. Pater in manꝰ tuas ꝯmendo ſpi. me. emiſit ſpiritū
Tunc velum tēpli ſciſſum ⁊ terra mota eſt ⁊ monumēta apta ſunt
⁊ petre ſciſſe ſunt. tunc vnꝰ militū lancea latus eiꝰ aperuit ⁊ conti
nuo exiuit ſanguis ⁊ aqua In hoꝝ memoriā dicit̃ nona vt tu cogi
tes quid xp̄s in hac hora ꝓ te paſſus ſit et quid cum xp̄o actū ſit.
ſic debes videre dolorē xp̄i pacientis. De merore matris tangā in
ſequēti ſermone. Quia eni hora nona paſſio xp̄i finem habuit. ideo
ſit hic finis ſermonis ꝗ eſt de paſſione xp̄i quā ꝓ nobis ſuſtinuit.
Cui ſit honor ⁊ gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

Item alius ſermo.

AUdite obſecro vniuerſi populi ⁊ videte dolorem meū Tre
noꝝ p̄mo. Sicut verba illa O vos omnes qui tranſitis ꝑ
viam. ⁊c̃. poſſunt eſſe chriſti in cruce pendentis. ſic verba
iſta Obſecro audite vniuer. ⁊c̃. poſſunt eſſe matris chriſti ſub cruce
plangentis. Scd̄m hoc in verbis premiſſis beata virgo exprimit
duplicem dolorem quē hodie paſſa eſt ſcz dolorē exteriorez quē ha
buit exterius in vlulādo ⁊ in plāgendo. Et dolorē interiorem quē

habuit interius ſummã triſticiã paciendo Primuz innuit cum dic
Audite obſecro ſcꝫ q̃lr̃ plango ⁊ voce doloroſa clamo. Scd'z innu
it cũ dicit. Et videte dolorẽ meũ quẽ ſcꝫ in corde ſuſtineo. audite in
quit vniuerſi populi o vos omnes qui eſtis hic cõgregati ſi hodie ñ
fuiſtis moti ad fletum ex paſſione xp̄i moueamini ſaltem modo ex
merore mr̃is chriſti Ihere. ix. Deducãt oculi mei lacrimas ⁊ palpe
bre mee defluant aq̃s. q2 vox lamentacõis audita eſt de ſyõ. i. de be
ata virgie q̃ ſignificatur p̱ ſyõ. Sion q̃ppe interp̃tat̃ ſpeculũ ⁊ btã
virgo ſpeculũ dicit̃. q2 mũdiſſima fuit ad inſtar ſpeculi. ꝫ heu iſtud
ſpeculũ hodie ex t̃ſticia ⁊ lacris decoloratũ fuit Can. i. Nolite me ɔ
ſiderare ꝙ fuſ. ſim q2 decolo. me ſol. i. xp̄s cuiꝰ dolor matrẽ ɔfuſca
uit. Nota ꝙ hodie oculis mentis videre debemꝰ quatuor. dolorẽ
ſcꝫ pacientis. merorem matris cõpacientis. crudelitatẽ populi occi
dentis. vtilitatem effectꝰ ex paſſione xp̄i p̱uenĩetis. De p̄mo dictuz
eſt in ſermone precedenti. ſecundo videre debemꝰ merorem matris
compacientis Iohan. xix. Cum vidiſſꝫ ihus matrem ⁊ diſcipulum
ſtantẽ quẽ diligebat dicit matri ſue. mulier ecce filius tuꝰ Ecce xp̄s
oculis carnis ſi nul ⁊ mentis vidit merorẽ matris. Vide ⁊ tu ho
die qui filius es ſpũalis beate virginis eiꝰ merorẽ oculis cordis. vi
de inquã vt defleas vt ipſa hodie videat te ⁊ grãm impetret tibi. vi
de ⁊ conſidera q̃diu dolor eius durauit Incepit inquã de nocte an
te paſceuen ⁊ cõtinue durauit vſqꝫ ad diẽ reſurrectiõis Bernh. ad
beatã virginẽ dicit Indica mihi ſi in ihrlm eras qñ captus fuit fi
lius tuꝰ ⁊ vinctus ad annã traditus ⁊ ductus. cui illa. in ihrlm erã
bñ hoc audiui greſſu qualicũqꝫ potui ⁊ vix potui ad domũ meam
tandem flens p̱ueni. Cũqꝫ fuiſſem illum intuita p̱cuti ⁊ alapis cedi
faciẽ ɔſpui. ſpinis coronari. ⁊ opprobriũ hominũ fieri. ɔmota ſunt
omnia viſcera mea ⁊ defecit ſpiritus meus ⁊ non erat mihi fere vox
neqꝫ ſenſus. Heu quãtus dolor tũc inerat cordi eius cuz viderꝫ ꝙ
facies xp̄i iocundiſſima quõdã ⁊ ſpecioſiſſima. nunc velaret̃. nunc
cõſpueret̃. nunc p̱cuteretur. Cuz viderꝫ ꝙ milites coronam ſpineã
plecterẽt ⁊ capiti eius imponerẽt ⁊ ſanguis de capite ad faciẽ d̃flu
eret ⁊ lacrime de oculis commiſcerẽt ſe cum ſputo ab ore iudeoruz
in faciem eius p̱iecto ⁊ faciem illam adeo deformarẽt ꝙ apparuit i
facie ſimilis leproſo. yſaie. liij. Non eſt ei ſpecies neqꝫ decor vidimꝰ
eum ⁊ nõ erat ⁊c̃. Quicquid enim ſuſtinuit in domo anne in nocte ⁊

de mane coram pilato totuȝ beata virgo vidit et audiuit ⁊ int̃ hec
omnia beata virgo nullũ habuit conſolatorẽ. q̃ȝuis eni ſorores ei⁹
⁊ beata maria magda. penes eã eẽnt vt dicit btũs Bern̄. Ille cum
ea adeo plorabãt ꝙ nulla ipſaꝝ eam conſolari poterat. Penſa do
lorem quẽ habuit cum audiuit. crucifige crucifige eum. cum vide
ret eum crucẽ ſuam portãtem. cum videret eũ denudari ⁊ trãſfigi
manus ⁊ pedes. fel ꝯpinari. cum audiret eũ dicẽtem. ſicio ⁊ potum
ei miniſtrare nõ poſſet. Heu quãtus dolor inerat ei cum audiret fi
lium de cruce voce lacrimoſa dicẽtem ſibi. Mulier ecce filius tuus
quaſi diceret. Tecum eẽ non poſſum ꝯmendo te cognato tuo. Heu
qualis ꝯmutatõ. ꝓ filio datur ꝯgnatus. ꝓ dño ſeru⁹. ꝓ mgr̃o diſ
cipulus. Cũ hec mr̃ audiret flebat ⁊ clamabat ſm Bernh. Fili mi
Me mihi q̃s mihi dabit vt ego moriar ꝓ te miſera ego quid faciaȝ
morit̃ fili⁹ cur non moritur tecũ hec meſtiſſiã mat̃. O fili mi amor
vnice. fili dulciſſime noli me derelinquere. O fili recognoſce mr̃em
⁊ exaudi precẽ meaȝ Deceȝ eni filiũ exaudire mrẽm deſolatã. exau
di me obſecro in tuo me ſuſcipe patibulo. vt qui vna carne viuunt
⁊ vno ſe diligũt amore vna morte ꝑeant. O iudei miſeri. o iudi im
pij nolite mihi ꝑcere exquo natum vnicũ crucifigitis ⁊ mr̃eȝ cru
cifigite. aut alia quacunq̃ȝ morte ſeua perimite dummodo cum fi
lio meo ſimul finiã vitã. Tollite ſuſpẽdite mr̃em cũ filio ſuo. Penſa
quãtus dolor inerat ei cum videret filiũ lacrimãtem in cruce ⁊ au
diret eum clamore valido expirantem Bern̄. Nec lingua loqui nec
mens cogitare põt quãto dolore tunc tenebat̃ aĩa marie. iux̃ cru
cem ſtabat q̃ſi mortua mr̃. vox nõ erat illi. dolor abſtulerat vires.
imo ſtrata iacebat pallẽs. aĩa viuẽs viuebat moriẽs. ⁊ viuẽs mor
tua erat. Ibi ſtabat dolẽs expectãs xp̃i corp⁹ deponi de cruce plora
bat hec dicens Reddite iã nũc miſere corp⁹ exanĩe. impleſtis vota
extinctum deponite matri. iuxta crucem ſtabat mater cõſiderans
vultu benigno ipſum pendentem in crucis ſtipite ſeuo pedibusq̃ȝ
nitens manus in altum leuabat. amplectens crucẽ ruens in oſcu
la eius qua parte ipſe ſanguis ⁊ vnda manabãt. O q̃ȝ male illi erat
graui⁹ illi erat tũc vita tali viuẽ q̃ȝ mortis gladio ab ipſis ſeue ne
cari hucuſq̃ȝ. Bernh. tunc impletũ eſt illud ſymeonis. Tuã ipſius
aĩam ꝑtrã. gla. vt reuelẽtur ex mľ. cor. cogi. ¶ Poſtea circa horaȝ
veſpertinam acceſſit ioſeph ad pilatum ⁊ peciit ſibi dari corpus ei

vocans ad ſe nichodemū venit cum eo ad deponendum corpus ie/
ſu Quos vt vidit maria volentes deponere corp⁹ ieſu quaſi de mor
te conſurgens paululum reuixit ſpiritus eius ⁊ quod poterat mini
ſterium exhibebat vt dicit Bernh. Vnus clauos de manibus tra/
hebat. alius ne caderet corpus exanime ſuſtentabat Stabat ⁊ ma
ter brachia leuans in altum ⁊ caput ⁊ manus chriſti depoſitas ſu
per pectus triſte trahebat. Et cum de cruce in terrā depoſitus erat
ſuper corpus mens pre immenſitate doloris quaſi mortua ſtetit. et
tranſire non poſſe viſa eſt. Stabat ad caput ſui extincti filij mater
amariſſime plangens lacrimis. faciem eius rigans manibuſq; ſe ꝑ
cuciebat dicens. O meſta mater o dolens virgo quid feciſti fili dul
ciſſime. quia iudei crudeliſſiē te crucifixerunt. in gremio meo te mor
tuum teneo triſtiſſima eſt mater tua . fili mi vbi eſt totum gaudiuz
quod in natiuitate tua habui. Ve mihi in quātum dolorem ⁊ triſti
ciam conuerſum eſt gaudium meum . In memoriā depoſicōis cor
poris chriſti de cruce dicuntur veſpere. Cum ergo tu homo venēis
ad veſpas defle mortem chriſti ⁊ dolorem quē beata virgo ſuſtinu
it cum corpus chriſti deponeret̄ de cruce. ¶ Poſtea circa horaz cō/
pletorij cum ioſeph ⁊ nichodemus ponerēt corpus in ſepulchrum
volebat mater ſua ſepeliri cum eo. Vnde dicit Bernh. Etiam erat
innixa ſuꝑ eum ⁊ amplectens ⁊ deoſculans dicebat. Miſeremini mei
ſaltem vos amici mei illum relinquite adhuc paululum mihi vt fa
ciem eius valeam contēplari ⁊ aliquātuluz conſolari. O amici mei
cariſſimi nolite tam cito tradere eum ſepulture date illum mihi mi
ſere matri ſue vt habeam illum ſaltem mortuum Aut ſi ponitis euz
in ſepulchrum me miſeram ſepelite cum eo Illi ponebant chriſtum
in ſepulchro ꝫ mater r̄trahebat chriſtū ad ſe. omnes enim cuz ma/
tre amariſſime flebant ita vt vix quiſq; eoꝝ poſſet ad plenuz verba
formare ⁊ ſic cum magno fletu dominū vite ⁊ mortis ſepulture de
derunt. In huius memoriam dicitur cōpletorium Cum ergo vene
ris ad completorium defle ſepulturam chriſti ⁊ dolorē quē mr̄ ſuſti
nuit cum ſepulchrum domini cum lapide magno clauderetur . ¶
Cogita in quātum pallorem illa pulchra ⁊ decora facies beate vir
ginis verſa eſt ex tam multiplici dolore quē tam diu paſſa eſt ⁊ eciā
ex tam ꝯtinuis lacrimis quas ſine intermiſſiōe fudit Ipſa ꝯueniēt̄
tunc poterat dicere illud Noemi. nō vocetis me noemi. i. pulchram

ꝫ vocate me marã.i.amarã qꝛ amaritudine valde repleuit me om
nipotẽs Ruth.i.Hic btã virgo ponit̃ in exẽpluꝫ omnibꝰ tribulatis
Sic̃ eni btã virgo poſt tribulacõeꝫ quã hodie ſuſtinuit recepit cõ
ſolacõem qñ eiꝰ filius a morte reſurrexit.Sic illi qui ſunt paciẽtes
in preſenti tribulacõe ꝯſolabunt̃ eterna remuneracõe Hebreo.x.
Paciẽcia vobis neccia eſt vt voluntatẽ dĩ faciẽtes reportetis repro
miſſiõem id eſt mercedẽ eternã tribulatis ꝓmiſſam.quã nobis me
ritis beate virginis ꝯcedat qui ꝓ nobis paſſus et mortuus eſt cui
ſit honor ⁊ gloria in ſecula ſeculoꝝ.Amen. De alijs duobꝰ mẽ
bris hic non ꝓſequor q̃a de eis dictum eſt ſupra in illo ſermone.
Ecce morior.⁊c̃.

Item alius ſermo.

Tradidit in mortẽ animã ſuaꝫ ⁊ cum ſceleratis reputatus ẽ
ipſe peccata multoꝝ tulit ⁊ ꝓ tranſgreſſoribus orauit.yſa
ie.liij.In verbis his deſcribunt̃ quatuor circa paſſionem
xp̃i Ipſa quidẽ paſſio fuit a xp̃o ſuſcepta voluntarie.et illud tangit̃
cum dicit̃.Tradidit in mortẽ animã ſuam.Jo.x.Ego pono aĩaꝫ
meã ⁊ iterũ aſſumo eam ⁊ nẽo tollet eã a me ꝫ ego pono a meipſo
Item fuit plena ꝯtumelia illud tangit̃ cum dicit̃.et cum ſceleratis
reputatꝰ eſt Lu.xxiij.Crucifixerũt ibĩ ⁊ latrones vnũ a dextris
⁊ alium a ſiniſtris.Item fuit magne efficacie.illud tãgitur cũ dici
tur.et ipſe pecca.multo.tu.Hebre.x.Xp̃s ſemel oblatus eſt ad mul
toꝝ exhauriẽda pctã.Item fuit caritatis eximie.illud tãgitur cuꝫ
dr̃.et ꝓ tranſ.ora.Lu.xxiij.Pater dimitte ill̃.qꝛ ne.quid faci.¶No
ta circa paſſionẽ xp̃i quatuor.doloris intenſionẽ.teſtamẽti ordina
cionem.inimicoꝝ ꝯſolacionẽ.amicoꝝ deſolacõem. ¶Primo dico
ꝙ circa mortẽ chriſti fuit doloris intenſio Job.xxi Iſte morit̃ diues
⁊ ro.⁊ felix alius morit̃ in amaritudine anime ſue abſqꝫ vllis opi
bus.Heu in quãta amaritudine ⁊ pauꝑtate xp̃s mortuꝰ eſt Nam
acerbiſſimũ dolorẽ habuit ⁊ pauꝑrimus fuit adeo ꝙ nudus pepẽ
dit in cruce ⁊ in extrema neccitate nec vnuꝫ hauſtũ aque habẽ po
tuit.Vis ſcire q̃ꝫ immẽſus dolor mortis eiꝰ extiterit audi.Cuꝫ im
minẽte eiꝰ paſſiõe ⁊ e morte cogitarꝫ adeo triſtis fcũs eſt ꝙ ſangui
nẽ ſudauit in tãta abũdancia ꝙ eciã de corꝑe ſuo decurrit ad trã
Ecc̃i.xli.O mors q̃ꝫ amara eſt memoria tua Si tã amaꝝ erat xp̃o
cogitare de morte quantum putas qđ ſenſerit dolorem cum iam

mors instaret. ¶ Nota ꝙ christus habuit tunc dolorem magnum
in se. maiorem habuit in matre. maximū de hominis ingratitudine. ¶
Primo dico ꝙ magnū habuit dolorez in se. ij. Machabeoꝝ. iiij. iā
qui viderit vultum summi sacerdotis. i. christi mente vulnerabitur
id est vulnerari poterit. Facies enim ⁊ color mutatus declarabant
internū animi dolorem O ꝙꝫ durum cor iudei habuerūt ad christū
viderunt faciem pre dolore pallescentez. viderunt eum lacrimantē
audierūt eum clamantem ⁊ in omnib⁹ erat pacientissim⁹ ⁊ cuz ne
mo ei cōpaciebatur quis poterit explicare dolorē quē christ⁹ habu/
it in se Magnus vtiqꝫ fuit quia diu durauit scilicꝫ a principio noctis
vsqꝫ ad nonam. ps. Supra dorsum meū fabricauerunt peccatores
prolongauerunt iniquitatem sibi. in hoc scꝫ ꝙ me diu afflixerūt Ma
gnus erat dolor quia omnia mēbra corporis occupauerat. ps. Circū
dederunt me dolores mortis. hic ꝓsequere quid sustinuerat in capi
te. in collo. in facie. in oculis. in ore. in manibus ⁊ pedib⁹ ⁊ toto cor
pore. Magn⁹ erat dolor ꝙ xp̄s in passione sua nullū habuit conso
latorē. ysa. liiij. Circūspexi ⁊ non erat auxiliator quesiui ⁊ nō erat q̄
adiuuaret. multos habuit derisores. ps. Omēs videntes me derise/
rūt me. In omnib⁹ dolorib⁹ nullā requiē inuenit. Quō poterat in/
uenire requiē qui transfixis manib⁹ ⁊ pedib⁹ in cruce pendebat Si
mouit se claui leserunt vulnera. si nō mouit se tunc corp⁹ quod erat
graue descendebat ad terrā ⁊ similiter claui leserunt vulnera. Heu
quātus erat dolor cum nec sedere nec iacere nec ambulare posset. sed
ita vulnerib⁹ suis penderet ꝙ in nullo se iuuare possꝫ. Quidā infir/
mi inueniūt requiē ⁊ mitigacōem doloris vel sedēdo vel iacēdo vel de
vno latere ad aliud se mouēdo. nūc cōtrahūt crura ⁊ brachia. nūc
extendūt. sed heu xp̄s nullum horum facere potuit. nec poterat ambu/
lare vel sedere vel iacere vel de latere ad latus se vertere vel brachia
vel crura cōtrahere. Sed sic manibus ⁊ pedib⁹ in cruce extēsus pe
pendit ⁊ ad hec omnia multas blasphemias audiuit. iō ipse cōque
rit Ihere. xv. Ve mihi ma. me. vt q̄d me ge. virū rixe virū discor. in
vniuersa terra omēs maledicēt mihi. ¶ Scđo dico ꝙ habuit maio
rē dolorē de matre Ihere. xlv. Ve mihi misero qr addidit dn̄s dolo
rem dolori meo. laboraui cuz gemitu meo q̄si dicerꝫ ad dolorē quē
habui in me addidit mihi dolorē in mr̄e. laboraui penas in me susti
nendo cū gēitu meo quē habui hūili mr̄i cōpaciēdo. Cogita dolorē

quē habuit xp̄s cum videret matrē ſuam dilectam in gladio doloris tranſfixā. facie palleſcentē. oculis lacrimantē. p̄ triſticia deficientē Bernhardus in perſona matris. Jlle videns me plus dolebat de me q̄ȝ de ſe ⁊ hoc ideo q̶ȝ ſuꝰ doloꝛ erat citiꝰ terminādꝰ q̄ȝ meus ⁊ fortioris animi erat q̄ȝ mater ⁊ q̶ȝ doloꝛ ſuus erat vtilior. q̶ȝ per eum mundus redemptꝰ. diabolꝰ ſupatus. deꝰ placatus. ⁊ q̶ȝ in dolore ſuo aliquā inuenit conſolacōem. ſ. ex latronis ꝯuerſiōe. ȝ mater nullam ꝯſolatōem imo omnē deſolacōem inuenit. Jhere. iiij. Uocem quaſi pturientis audiui ⁊ anguſtias vt puerpe vox filie ſyon. i. bte virginis intermoꝛiētis expādentiſq̄ȝ manus ſuas. Hec eſt vera lra. Ue mihi quia deficit anima mea. intermoꝛiētis hic eſt vna dictio. ⁊ eſt ſenſus. Beata virgo ſub cruce voces doloꝛoſas ſic parturientis emiſit manus p̄ doloꝛibus extendit intermoꝛiētis. i. ad modum moꝛiētis deficiēs. ¶ Tercio dico q̄ habuit doloꝛē maximū de hois ingratitudine Treñ. p̄. Obſecro audite vniuerſi populi ⁊ videte doloꝛē meuȝ ſcȝ quē habeo ex hoc q̄ homo ingratus eſt de beneficio paſſionis mee. ideo ſequit᷑. virgines mee ⁊ iuuenes mei abierūt in captiuitatē ſcȝ diaboli de qua eos redemerā. quaſi diceret. Ego fudi ſanguinē meū vt hominē redimerē a poteſtatē diaboli Sed heu peccatoꝛ ꝯtēpta paſſione iterꝝ ſubijcit ſe voluntarie diabolo ⁊ q̶ȝ hoc in cruce video ideo maximū doloꝛē habeo. pſ. Que vtilitas in ſanguine meo dū deſcendero in coꝛruptōem. i. in infernū ſcȝ in membris meis. i. peccatoꝛibꝰ qui deberēt eſſe mēbꝛa mea p̄ caritatis adheſionē Philippꝰ cancellariꝰ pariſieñ. dicit in pſona xp̄i Uide o homo quid p te patioꝛ. ad te clamo qui p te moꝛioꝛ. vide clauos quibꝰ ꝯfodioꝛ. penas quibꝰ afficioꝛ cum ſit tantꝰ doloꝛ exterioꝛ. plācꝰ tamē interioꝛ eſt grauioꝛ q̄ tam ingratū te experioꝛ. ſic ptȝ primum principale de doloꝛis intēſiōe. ¶ Secundo dico q̄ in moꝛte chriſti fuit teſtamenti oꝛdinatio. ȝ vnde potuit facere teſtamentū qui bona huiꝰ mundi non habuit ȝ adeo paup fuit q̄ nudus pependit in cruce. certe nō de bonis tēpalibus ȝ de eternis cōdidit teſtamētū Hebꝛeoꝝ. ix. Noui teſtamenti mediatoꝛ eſt vt moꝛte intercedente in redemptōem earuȝ p̄uaricatōnum que erant ſub prioꝛi teſtamēto repꝛomiſſionē accipiant qui vocati ſunt eterne hereditatis. vbi enim teſtamētū eſt moꝛs neceſſe eſt vt moꝛs intercedat teſtatoꝛis. Teſtamentū eni in moꝛtuis confirmatū eſt Audis q̄ ad hoc quod

teſtamentū confirmetur neceſſe eſt vt moꝛs interueniat. Unde ſi
quis homo condat teſtamentū prius ꝙ̄ moꝛs interueniat pōt mu/
tare illud quādo ſibi placꝫ. Si eni moꝛtuus fuerit teſtamentū non
poteſt mutari. Deus p̄us condiderat teſtamentū vetus in quo re/
promiſit temꝑalia. ꝫ quia nondum factus fuerat homo. ideo pote
rat mutare imo mutauit ⁊ poſtmodū condidit nouū teſtamentuꝫ
in quo ꝓmiſit eterna ⁊ illud hodie in moꝛte ſua cōfirmatū eſt adeo
ꝙ nunꝙ̄ mutabitur quātū ē ex parte dei. ꝫ homo poteſt negligere
ꝑ peccata Uis ſcire ꝙ̄ firmum ſit hoc teſtamentū. bona eterna in
hoc teſtamento promiſſa xp̄us moꝛtuus oꝛe expreſſit. Luce. xxiij.
Amen dico tibi hodie mecum eris in ꝑadiſo. Teſtes exhibuit ſup̄.
matrē ⁊ iohānem ⁊ materteras ſuas Johā. xix. Stabant iuxta cru
cem iħu mater eius ꝛc̄. Conſcribi fecit ꝓprio ſanguine in proprio
coꝛpoꝛe. yſa. viij. Sume tibi grandē librū ⁊ ſcribe meo ſtilo homi
nis Grandis liber fuit coꝛpꝰ chꝛiſti Stilus hominis fuit lācea mi
litis. huic libꝛo ſigillum crucis appenſum fuit ⁊ ad ſufficiētem cō/
firmacionē teſtamenti xp̄us in cruce moꝛtuus fuit. Noli ergo du/
bitare de teſtamento. qꝛ quicq̄d filius ꝓmiſit ratum habꝫ pater et
vtiꝙ̄ dabit Rō. viij. Pꝛopꝛio filio non peꝑcit deus ſꝫ ꝓ nobis omni
bꝰ tradi. illum quomō nō eciā cum illo donauit nobis omnia. Sic
patꝫ ſecundū pꝛincipale ¶ Tercio dico ꝙ in moꝛte chꝛiſti fuit inimi
coꝝ conſolatio. Treñ. ꝓ. dicit anima chꝛiſti. Uide domine quoniā
tribuloꝛ conturbatꝰ eſt venter meus ſubuerſuꝫ eſt coꝛ meuꝫ in me
metipſo quoniā amaritudine plena ſum foꝛis. exteriꝰ in coꝛꝑe inte/
ficit gladius do. ⁊ intus in coꝛde moꝛs ſimil' ē. quaſi diceret. exteri
us expōnis penis coꝛꝑalibus ⁊ interius ex defectu coꝛdis moꝛs im
minet. ſequitur. Omnes inimici mei audierunt malū m. domine le
tati ſunt Judei diu deſiderauerunt moꝛtē chꝛiſti ⁊ qꝛ modo deſidēi
um adimplebatur. ideo letabātur. ideo ↄqueritur dominꝰ in pſal.
Qui tribulant me exul. ſi motus fuero ſupple de vita in moꝛtem.
O iudei quid feciſtis eum qui ad veſtram conſolacōem in carnem
venerat ꝑ multa toꝛmenta tribulaſtis ⁊ inſuꝑ occidiſtis ⁊ in eiꝰ oc
ciſione exultaſtis. ſane ſicut vos exultaſtis in eius occiſione. ſic ipſe
in die nouiſſimo exultabit in veſtra perdicione. yſaie pꝛimo. Heu
ego conſolaboꝛ ſuper hoſtibus meis ⁊ vindicaboꝛ de inimicis me
is. Et ſic pꝫ tercium pꝛin. de inimicoꝝ ↄſolacōe ¶ Quarto dico ꝙ

in morte chriſti fuit amicorum deſolacio. Quis eni diſcipuli timore
mortis a chriſto fugiendo receſſerunt. tamen maxime turbati fue
runt de morte eius. O quãta turbacio inerat diſcipulis cum ſcirẽt
illum mortuuȝ a quo multa bona audierunt. miracula plurima vi
derant. conſolacões multas habuerant. nec mirũ ſi ſerui triſtaban
tur de morte domini. diſcipuli de morte magiſtri. amici de morte tã
ti amici. Unde duobꝰ diſcipulis euntibꝰ in emaus dicitur Lu. xx.
Qui ſunt hi ſermões quos confertis ad inuicem ambulan. ⁊ eſtis
triſtes. ⁊ reſpondit vnꝰ cui nomen cleophas dixit. tu ſolꝰ pegrinꝰ
es in iheruſalẽ ⁊ non cognouiſti que facta ſunt in illa his diebꝰ. Se
quitur de ieſu nazareno quomõ tradi. cum ſummi ſacerdotes ⁊ pri
cipes noſtri in dam. mortis. Hic patȝ qualiter amici de morte chri
ſti deſolati fuerunt. ſic eni xp̃s p̃dixerat apl'is Jo. xvi. Amẽ dico vob
qꝛ plora. ⁊ flebi. vos mundꝰ autẽ gaude. vos autẽ contriſta. ſȝ triſti
cia veſtra vertet in gaudium. Hoc impletũ eſt poſt reſurrectõeȝ qn
chriſto apparẽte gauiſi ſunt diſcipuli viſo domino. De deſolacõe ma
tris ſatis habes in ſermõe Audite obſecro vniuerſi populi. Det no
bis xp̃s merito ſue mortis ⁊ precibus ſue matris vt penas quas p
nobis ſuſtinuit iugiter hic in corde habeamꝰ vt in celo ſecum eter
naliter gaudeamꝰ qui eſt benedictꝰ in ſecula. Amen.

Item alius ſermo de paſſiõe dñi

Sicut ouis ad occiſionẽ ducetur ⁊ quaſi agnus coram ton
dente ſe ommuteſcȝ ⁊ non aperiet os ſuum. yſa. liij. In his
verbis circa paſſionẽ chriſti duo tãguntur Primũ eſt ma
gnitudo paſſionis. Secundum eſt pacientis chriſti manſuetudo.
Primum excitat affectum ad compaciendum. Treñ. p̃. O vos om
nes qui tranſitis. Secundum dat exemplum ad imitandũ. p̃. Pe.
ſecundo. Xp̃us paſſus eſt ꝓ nobis vobis relinquẽs exẽplum vt ſeq
mini veſtigia eius. Primũ tangitur cum dicitur. Sicut ouis ad oc
ciſionẽ. Ecce magnitudo paſſionis. Secundũ ibi. Et quaſi agnus
corã ⁊c̃. Ecce mãſuetudo. ¶ Nota ꝙ chriſtus cõpatur agno ꝓpter
q̃tuor. ꝓpter matris noticiã. ꝓpter eiꝰ innocenciã. ꝓpt̃ paciãȝ. ꝓpt̃
immolacõis efficaciam. ¶ Primo dico ꝙ xp̃s ꝯpatur agno ꝓpter
mr̃is noticiã. agnꝰ enim dicitur ab agnoſcẽdo qꝛ matrẽ ꝑ balatuȝ
agnoſcit. ſic xp̃s in cruce matrẽ ꝑ fletũ ⁊ ploratũ agnouit Apoc. xi
iiij. Vidi ⁊ ecce agnus ſtabat ſuꝑ mõtem ſyon. agnꝰ iſte eſt chriſtꝰ

Mons ſyon ē crux agnuꝫ in monte ſtare eſt xp̄m in cruce pendere.
De hoc monte xp̄s matrē ſpeculabatur ⁊ agnouit. ideo dicit ſyon
quaſi mulierem. Syon quippe interpretat̃ ſpeculatō Jo. xix. Cū vi-
diſſet ieſus mr̄eꝫ ⁊ diſcipu. ſtan. quē dili. dicit matri ſue. mulier ec-
ce filius tu⁹. Et illud ſm̄ vnum intellectuꝫ pōt hoc mō exponi vt de-
mōſtratio ſit de ipſo. q̄ſi diceret. Mulier ecce ego filius tu⁹. Mulier
dicit̃ quaſi mollis aer. mulierē appellat qꝛ eam mollē ad flendū et
dolorem aſpexit. mulierē appellat qꝛ de ea mollem carnē in q̄ tunc
acerbiſſime torq̄batur aſſumpſit. Mulier inquit. Ecce fili⁹ tu⁹. q̄ſi
dicerꝫ. cū op̄a diuina facerē cum aquā in vinum ꝯuerterē te mr̄eꝫ
quaſi alienā videbar repellere dicēs. quid mihi ⁊ tibi mulier non-
dum venit hora m. qꝛ potēciam faciēdi miracula a te nō habui nc̄
in cruce pendēs ⁊ penas ſuſtinēs. qꝛ hoc a te habeo. te matreꝫ cog-
noſco. Ecce inquit filius tuus. acſi diceret Pater celeſtis potēciam
ſbtrahēs ⁊ me morti exponēs videt̃ me derelīq̄ſſe. idō cōpellor ad
eum clamare. pſ̄. Deus me⁹ vt quid me dereliquiſti. Tu mihi ma-
ter aſſiſtis. tu mecū fles. tu mihi ꝯpateris ⁊ in hoc matrē te oſten-
dis. ideo te de monte crucis inſpicio ⁊ agnoſco. O deus eterne da
capiti meo aquā ⁊ oculis meis fontem lacrimaꝝ vt defleam dolo-
rem quē virgo mater beata habuit cum audiuit vnigenitū ⁊ dile-
ctum filiū ſuum voce rauca ⁊ flebili dicētem. Mulier ecce fili⁹ tuus
Sic ergo xp̄s dicit̃ agnus ſtans in monte ſyon. i. in cruce matreꝫ
agnoſcens. ¶ Nota ꝙ crux ꝯꝑatur monti qꝛ inſtar montis a terra
exaltabatur ⁊ laborioſe ad eam aſcēdebat̃. pluuia ſalutaris ad val-
lem eccl̄e irrigādam diffundebat̃. ¶ Primo dico ꝙ a terra exalta-
bat̃. Jo. xij. Ego ſi exaltatus fuero a terra omnia trahā ad meipſū
inquit ab amore ad amorē meū. Per crucē eni homo mūdū ꝯtem-
nit ⁊ xp̄o adheret Gal. vi. Mihi autē abſit gloriari niſi in cruce do-
mini no. ieſu xp̄i ꝑ quē mihi mūd⁹ crucifix⁹ eſt ⁊ ego mūdo. ⁊ ego
inquit ſi exaltatus fuero a terra. ⁊c̄. Hoc vtiqꝫ factū eſt in cruce q̄ꝫ
iudei exaltauerūt ad maiorē xp̄i contumeliā vt omnes viderēt eum
in cruce pendentem ⁊ deriderent. Pſ̄. Omnes videntes me deriſe-
runt me. ⁊c̄. Verūtamen nobis exaltata eſt hūiliter vt ꝑ fidē xp̄m
aſpiciētes ſanemur. iſtud p̄figuratū eſt. Nū̄e. xxi. Vbi cū ppl̄s lede-
ret̃ a ſerpentib⁹ venenoſis dicit dn̄s ad moyſen. Fac tibi ſerpētem
eneum ⁊ pone eum pro ſigno qui percuſſus fuerit ⁊ aſpexerit eum

viuet. ꝑ ſerpentē eneum qui habꝫ figuram ſerpentis ⁊ caret veneno
accipitur chriſtus qui fuit ſimilis ſerpenti quātum ad prudenciam
ſed veneno malicie caruit. O chriſtiane ſi in deſerto hui⁹ mūdi leſ⁹
es a venenoſo ſerpente id ē diabolo Reſpice hodie ꝑ fidem ⁊ deuoci
onem eneum ſerpentē id ē xp̄m ⁊ ſanaberis ¶ Secundo dico ꝙ ad
crucem inſtar montis laborioſe aſcendit. Cogita q̄ꝫ laborioſe xp̄s
aſcendit crucem in qua mortem ſuſtinuit Illud prefiguratuꝫ eſt. ij.
Regū. xv. vbi dicit ꝙ dauid aſcendit cliuum oliuaruꝫ ſcandens et
flens opto capite ⁊ nudis pedib⁹ incedens Per dauid qui dicit ma
nu fortis accipitur xp̄s qui fortem diabolū ſicut dauid goliam pro
ſtrauit. Iſte aſcendit cliuū oliuarum id eſt crucem cuius vna pars
ſuperior fuit de oliua. audi q̄ꝫ laborioſe aſcendit. ſcandens inquit et
flens. Tantum enim fleuit in cruce ꝙ poterat illud dicere. Caliga
uerunt oculi mei a fletu meo. Et aſcendit coopto capite cum coro
na ſpinea ⁊ nudis pedibus imo nudus toto corpore. O chriſtiane
cogita iſta ⁊ non ſit tibi graue ſi hodie pro peccatis fleas ⁊ nudis
pedibus incedas. quia chriſtus hodie in cruce fleuit ⁊ nudus pepē
dit. ¶ Tercio de cruce ſic̄ de monte pluuia ſalutaris ad valleꝫ cordis
ſic irrigandam diffundebatur. Pſalmiſta. Pluuiam voluntariam
ſegregabis deus hereditati tue ⁊ infirma. eſt tu vero perfeciſti eam
Hec pluuia eſt ſanguis chriſti qui hodie de corpore ſuo fluxit. ſcin
de hodie cor tuum per contricōem. aperi per deuocōeꝫ. emolleſcas
per compaſſionem vt recipere valeas hanc pluuiam ſalutarē Pro
heu quidā habent cor duruꝫ ad inſtar ſilicis qđ nec ſcindi pōt per
contricōem nec molleſcere ad xp̄i paſſionē. nec attēdūt ꝓphetā di
centem Hodie ſi vocem eius audieritis nolite obdurare corda vr̄a
Illam inquā vocem lacrimabilē audite obſecro vniuerſi po. ⁊ vide
do. me. Et ſic patꝫ ꝑmum principale ¶ Secundo dico ꝙ comparatur
agno ꝓpter eius innocenciā. i. Petri. i. Non corruptibilib⁹ auro uel
argen. redē. eſtis de vana vr̄a ꝯuerſacione ſꝫ p̄cioſo ſanguine q̄ſi ag
ni immaculati ⁊ incō. ieſu xp̄i. Vere incōtaminat⁹ ⁊ immaculatus
qr deū nunq̄ꝫ offendit. ꝓximo nunq̄ꝫ nocuit. decebat ei ſꝫm apſtlum
Hebre. vij. vt eſſꝫ innocēs ſcūs impollut⁹ ſegregat⁹ a pc̄orib⁹. de
buit vtiqꝫ eſſe innocēs qui ꝑ ſanguinē ſuū debuit reddere innocē
am ideo pur⁹ homo ſatiſfacē nō potuit Oēs peccauerūt ⁊ egēt gra
cia dei Rō. iij. Chriſtus autem innocēs fuit ⁊ ſine omni peccato id

ſcire ꝙ̄ innocens fuit. accipe teſtimoniuꝫ ab inimicis ſuis. audi iu
dam traditorē ſuum dicentē. Peccaui tra. ſangui. iuſt. Audi vxorē
pilati. nihil tibi ⁊ iuſto illi. Audi ip̄m pilatū. ego inq̄t nullā cauſaꝫ
inuenio in homīe iſto. Uide ꝙ̄ innocēs agnus cui inimici crudeliſ
ſimi teſtimoniū innocēcie ꝓhibent. id̄o pilatus volebat eū dimitte
re. Sed legis p̄uaricatores legē non attēdētes clamabāt dicētes.
Tolle hunc ⁊ dimitte nobis barrabā qui ꝓpter ſedicōem ⁊ homici
diū miſſus fuerat in carcerē. O iudei hoſtes dei quid facitis. homi
nis occiſorem ſoluitis ⁊ homīs ɔditorē occiditis. Heu ꝙ̄ ꝑuerſe
agitis. lup⁹ abſoluitur. agn⁹ occiditur. barrabas dimittit̄ ⁊ xp̄us
occidit̄ Heu quid agit̄. innocēs xp̄s occidit̄ ab iniuſtis cū iniuſtis
Sap̄. ij. Dixerūt impij circūueniam⁹ iuſtū q̄m inutilis ⁊ ɔtrari⁹ ē
nobis ⁊ operibus noſtris. Et ſeq̄tur Morte turpiſſima ɔdemnemus
euꝫ. Sic̄ amaritudo opponitur dulcedini. frig⁹ calori. tenebre luci
Sic iuſt⁹ iuſto vt cayn abel eſau iacob ſaul dauid iudas ⁊ iudei cri
ſto. ¶ Secundo occidit̄ cum iniuſtis latronib⁹ quoꝝ vn⁹ agēs pēi/
tēciā iuſtificat⁹ ē. Ille qui nunq̄ꝫ pctā fecit imo q̄ pctōres iuſtificat
inter pctōres ſuſpendit̄ ac ſi eſſet pctōr. ideo clamauerūt ad pilatuꝫ
iudei Johā. xviij. Si non eſſet hic malefactor nō tradidiſſem⁹ euꝫ
tibi. Perpēde xp̄i paciēciam qui ad hec verba nihil rn̄dit nec iurgādo
os obiurgādo nec ſe excuſando. ¶ Tercio occidit̄ ꝓ iniuſtis p̄. Pe
tri. 3. Semel ꝓ pctīs noſtris mortu⁹ ē iuſt⁹ ꝓ iniuſtis vt nos offer/
ret deo mortificatos quidē carne viuificatos aūt ſpū ⁊ in hoc appa
ret magna mia xp̄i Bern̄. Nō eſt iuſticia ꝙ innocēs ꝓ impio mori
tur ſ; mia ſi eni eſſꝫ impi⁹ iam nō ex grā ſ; ex debito moreret̄. id̄ dr̄
Ephē. ij. Ꝓpter nimiā caritatē qua dilexit nos de⁹ cum eſſem⁹ mor
tui pctō cōuiuificauit nos xp̄s cui⁹ grā ſaluati ſum⁹. O ineffabilis
dilectio caritatis vt ſeruum redimeres filium tradidiſti. Sic patet
ſecundum principale. ¶ Tercio comparatur agno propter eius pa
cienciam Iheremie. xi. Ego quaſi agnus manſuetus qui portatur
ad victimam ⁊ non cognoui id eſt non oſtendi me cognoſcere. q̄a
cogitauerūt ſup me conſilia. Uis ſcire ꝙ̄ paciens fuerit conſidera
quā pacienter iniurias illatas ſuſtinuit. Interdum cum accuſare/
tur omnino tacuit. Mathei viceſſimoſeptimo. Cum accuſaretur a
principibus ſacerdotum et ſenioribus populi nihil reſpōdit nec ex/
cuſauit. Quis adeo paciēs eſt qui ſi dicat̄ malefactor ⁊ re⁹ mortis

es nihil reſpõdeat nec ſe excuſet. Hebreoꝝ. xij. Recogitate eum qui
talē ſuſtinuit a peccatoribus aduerſum ſemetipſum ꝯtradictões vt
non fatigemini aīo deficiētes. Interdū ꝟbo modeſte rn̄dit Jo. xviij.
cum quidā daret ei alapaꝫ reſpondit ei ſic Si male locutus ſum te
ſtimoniū ꝑhibe de malo. ſi autē bene quid me cedis. In hoc dedit
tibi exēplū xp̄s ſi dicant̄ tibi ꝟba ꝯtūelioſa ꝙ ꝓpter eius amorē ta
ceas vel pacienter reſpondeas Bernħ. vtrūq; factus es mihi domi
ne ⁊ ſpeculum paciēdi et precium pacientis. ſic patꝫ tercium princi
pale. ¶ Quarto compatur agno ꝓpter immolacionis efficaciā ſiue
efficienciā. Iſtud figuratū eſt Exo. xij. vbi dicit̄ de agno paſchali.
Immolabit eum multitudo filiorum iſrahel ad veſperā ⁊ ſument
de ſanguine eius ac ponēt ſup vtrūq; poſtem ⁊ et ſuperliminarib⁹
domus ⁊ ſequitur. Erit autē vobis ſanguis in ſignum ⁊ videbo ſan
guinē ⁊ tranſibo p vos nec erit in vobis plaga diſpdens cum per
cuſſero terrā egipti. Per agnum illum immolatuꝫ accipit̄ xp̄us in
cruce immolat⁹ qui luit plagaꝫ eterne mortis. qꝛ egipcij id eſt pec
catores percucientur in die nouiſſimo. qui autē volunt euadere dā
ſanguinē huius ſup vtrūqꝫ poſtē ponere. i. cordi ⁊ ori impmere vt
corde iugiter de paſſione cogitēt Tren. iij. Recordar̄ paupertatis ⁊
tranſgreſſionis mee abſinthij ⁊ fellis. ⁊ ſequitur. Memoria memor
ero. i. nunꝙ̄ obliuiſcar Et ore de paſſiōe xp̄i loq̄nt̄. Lu. xxiiij. Ipſi
loquebant̄ ad inuicē de his que acciderāt. debꝫ eciā ponere in ſup
liminarib⁹ domus. i. in intellectu ⁊ in affectu In itellectu vt credat
xp̄m paſſum In affectu vt ex paſſione xp̄i afficiatur ad eum per de
uociōem. Quidā habent paſſionē in corde quia ſepe de ea cogitant
quidam eciā in ore qꝛ de ea libenter loquūtur Quidā habent in in
tellectu qꝛ credunt paſſionē chriſti ſ; qꝛ non habent in affectu. quia
non ꝯcipiunt de ea deuocōnem parum ꝓdeſt eis. Felices illi q̄ por
tant in corde ⁊ ore ⁊ intellectu. ſicut illi qui de ea cogitāt ⁊ loquun
tur ⁊ fidem habent ⁊ inſup de ea affectum cōcipientes deuocōem
⁊ amorē. talis fuit ſanctus Bernħ. qui dixit Sup omnia trahit te
mihi amabilē bone iħu calix quē bibiſti opus redempcōnis noſtre
Hoc eni facile amorem noſtrum vendicat. totū tibi hoc eſt ꝙ deuo
cōem noſtrā eciam blandius allicit ⁊ iuſtius erigit ⁊ arcius ſtringit
⁊ vehemencius afficit. Hunc amorem in nobis excitet qui pro no
bis paſſus eſt. Amen.

Quid ſunt plage iſte in medio manuū tuaꝝ ⁊ dicet his pla
gatus ſum in domo eoꝝ qui me diligebāt.i.qui me dilige/
re debebant.zach.xiij.In verbis iſtis duo tangūtur.Pri/
mū eſt anime fidelis ad paſſionē chriſti ↄuerſio.Secundū eſt eiuſdē
paſſiōis cordi a xp̄o facta impreſſio.Primū tangitꝰ in ꝓpoſita q̄ſti
one cum dicitꝰ.Quid ſunt plage ⁊c̄.Scd̄ʒ in ſbiecta reſponſiōe cū
dicitꝰ.Etiā dicet his plagatus ſum ⁊c̄.Anima ſiquidē ↄuertēs ſe ad
xp̄i paſſionē āmiratꝰ ⁊ querit.quid ſunt plage ⁊c̄.Xp̄s vero paſſio/
nē ſuam ei ꝓponens ⁊ cordi imp̄mens.r̄n̄dit his plagatꝰ ſum ⁊c̄.
O xp̄iane reſpice hodie oculo deuocōis chriſtū in cruce pendētem
⁊ cogita quid ꝓ te ſuſtinuit in manibꝰ ⁊ in pedibꝰ ⁊ in mēbris om̄i
bus.¶Nota ꝙ chriſtꝰ pendēs in cruce habuit caput inclinatū.ma
nꝰ ꝑforatas ⁊ extenſas.pedes ↄfixos.latus ꝑforatū.¶Primo dico
ꝙ habuit caput inclinatū Jo.xix.Inclinato capite emiſit ſpi.Nota
ꝙ habuit caput inclinatū tanq̄ʒ oſculaturꝰ hominē ad grām reci/
piendū.tāq̄ʒ ſalutaturꝰ bonū optādo nobis.tāq̄ʒ auditurꝰ preces
bonis exaudiēdo.tanq̄ʒ grās acturꝰ ꝓ paſſiōe deū benedicēdo pa
trem.¶Primo habuit caput inclinatum tanq̄ʒ hoīneʒ oſculaturꝰ
ad grām recipiēdum.multis ānis deus fuit offenſus.hodie aūt re
cōciliauit xp̄s hoīem deo Rō.v.Cū inimici eēmꝰ recōciliati ſumꝰ
deo ꝑ mor.fi.eiꝰ.ideo chriſtꝰ habuit caput inclinatū ac ſi hodie de
cruce clamarʒ.Quicūq̄ʒ ꝑ pctm̄ factus eſt inimicꝰ xp̄i agat pniaʒ
currat ad crucem ⁊ inueniat grām ⁊ ideo caput inclino.qꝛ omni
pctōri hodie vere recōciliacōis oſculū offero Gen̄.xxvij.Accede ⁊
da mihi oſculū fili mi.audi o pctōr quōdam fuiſti inimicꝰ nūc ꝑ cō
tricionē poteris filius fieri.quōdam ꝑ peccatū a dō receſſiſti nunc
accede ꝑ ↄtricionē.quondā diſcordaſti cum deo nunc reconciliarē
ei.Lu.xv.de filio ꝓdigo redire volenti ad patrē cum adhuc longe
eſſet vidit eum pater ſuꝰ ⁊ miſericordia motus eſt occurrēs cecidit
ſuꝑ collum eius ⁊ deoſculatus eſt eum.¶Secundo habuit caput
inclinatum tanq̄ʒ hominē ſalutaturꝰ nobis bonuʒ optādo.ſolent
autē homines ſalutādo quadruplicitꝰ bonū optare.ſ.bonū diē bo/
nā noctem bonū mane bonuʒ veſꝑ.ſic xp̄s de cruce optauit bonū
diē eternitatis.idō dixit latroni Lu.xxiij.Amē dico tibi hodie me.
eris in pa.Itē bonā noctē p̄n̄tis aduerſitatis Math.v.Beati eritis
cum vos mal.homi.⁊ ꝑſecu.vos fue.⁊ dixe.omne malum aduer.

vos mencientes ꝓpter me. Noli timere o homo aduerſitates pn̄tes
nunq̄ ſuſtinebis tot ꝑ xp̄o quot xp̄s ꝑ te ſuſtinuit Itē optauit bo
num mane oꝑacionis. Canticoꝝ. vij. Mane ſurgamus ad vineā co
gita q̄d xp̄s mane in iudicio pilati ſuſtinuit Itē ſurge mā̄c ad vine
az bonorū operū. Itē optauit bonū veſper mortis. iſtud figuratū ē
Jo. xx. vbi chriſtus cum ſero factū eēt venit ad diſcipulos ⁊ dixit eis
pax vobis. ſi deuote ſeruis xp̄o. ſi paſſionē portas in corde tuo veni
et ad te ꝑ graciā ſuam in vltima hora mortis tue ⁊ faciet tibi pacē
ita ꝙ demones tibi nocere nō poterūt. ¶ Tercio habuit caput incli
natū tanq̄ auditurus preces homīs exaudiēdo. Solēt eni principes
pes quādo aliquē petētem volunt exaudire caput inclinare ⁊ attē
audire. Sic chriſtus volens hominē hodie exaudire caput incliauit.
ps̄. Inclinauit do. au. ſuā mihi. q̄ſi diceret. Exquo video caput ſuū
in cruce inclinatum certus ſum q2 exaudiet me dominus ⁊ ido cōfi
denter inuoco. ¶ Quarto habuit caput inclinatum tanq̄ gracias
acturus ꝑ paſſione deū benedicendo. ps̄. In ppl'o graui laudabo te
Populus grauis fuit populus iudeorum qui grauis fuit xp̄o ad puni
endum In hac pena ⁊ inter iſtum populū chriſtus laudauit deū.
O xp̄e vnde poteras gracias agere deo patri qui tot penis te expo
ſuit nec ab eis te eripuit. Certe de hoc gracias egiſti q2 paciēciā in
eis habuiſti. quia genus humanū redemiſti ⁊ q2 diabolum viciſti. Et
patz ꝓmum principale. q2 xp̄s habuit caput inclinatū ¶ Secundo
dico ꝙ habuit manus extēſas yſa. lxv. ſhcu expādi manus meas ad
pplm nō credulum ꝫ cōtradicētem mihi qui graditur via nō bona
¶ Nota ꝙ chriſtus extēdit manus ſuas in cruce ad dandū. ad pug
nandum. ad vocandū. ⁊ ad ꝑcuciēdum. ¶ Primo extēdit manus
ad dādum Prouerbi. vlt̄. Manuz ſuam aꝑuit inopi ⁊ pal. ſu. exten
dit ad pauꝑem. ſ. ad latronē cui aperuit ⁊ dedit ꝑadiſum Lu. xxiij.
Amen dico tibi hodie mecum eris ⁊c̄. ad pauꝑem matrē cui dedit
diſcipulū in cuſtodem Joh. xix. Mulier ecce filius tuus. ad pauꝑem
populū iudeoꝝ cui dedit oracōis ſuffragia Lu. xxiij. Pater dimitte
illis quia neſciunt quid faciūt. Si pauꝑ es curre hodie ad xp̄m et
dabit tibi eternū regnū ⁊ ido extendit manus ad dādū. ¶ Secundo
extēdit ad pugnandū Joſue. 8. Non otraxit manuz quā in ſublime
porrexerat tenens clipeum. i. crucem donec interficerētur inhabita
tores vrbis hay. i. donec vincerētur demones. Cum iſto clipeo de

bes te ꝓtegere ſi vis dyabolū vicere ¶ Tercio extendit man⁹ ad vo
candū. Puer. i. Uocaui ⁊ ren. extē. ma. m. ⁊ nō fuit qui aſ. Heu q̄d
agitur pr̄ reuocat filiū ad ſe dn̄s ſeruū. mgr̄ diſcipulū. medic⁹ egro
tū. n. ſponſus ſponſam. Chriſtus peccatricem animam. ⁊ eius vo'
catio nō atteditur. xp̄s hominē hodie reuocat de cruce ſicut aucep
ſolet reuocare niſū ſuū qui deuolauit. manū extēdit ⁊ clamat etſi nō
redit accipit ſanguinolentaȝ carnē. ⁊ oſ̄dit niſo vt viſa carne redeᷓ/
at. Sic xp̄s hodie de cruce reuocans peccatorē manū extendit vali
de clamauit ⁊ ſanguinolentas manus extēdit vt peccator viſo ſan/
guine quē xp̄s fudit citi⁹ reuertatur. moneo te o peccator q̄ p̄ pecca
ta auolaſti a xp̄o ad diabolū vt p̄ ſanguinē xp̄i tibi hodie oſtenſum
ad xp̄m p̄ penitētiaȝ reuertaris. ¶ Quarto extēdit manus ad pcu/
tiendum. pſ̄. nō eſt illꝰ. ſ. peccatoribꝰ deꝰ. q2 nō mutant̄ in melius ⁊ n̄
timuerūt deū extendit man⁹ ſuas in ret̄. glo. a ſblimi ferire volētis q̄
man⁹ eleuat vt grauiꝰ īpingat. q. d. Jam manus extendit in cruce
q2 vult oēs peccatores eťna plaga p̄cutere qui nolūt p̄ penitētiaȝ vi
tam in melius mutare. Age ergo o peccator pēitētiam vt euadas eť
nam plagam. Habes adiutricem virginem. que ideo ſub dextera
manu filij d'pingitur. vt poſſit p̄ gratiam ſuā manuȝ filij tenere ne
peccatorem p̄cutiet. Nemo tā ydoneꝰ q̄ gladio dn̄i p̄ nobis manū
obijciat niſi tu dn̄a amātiſſima p̄ quam ſuſcepimꝰ miām de manu
dn̄i. Sic patet 2m pcipale q̄ xp̄s in cruce habuit man⁹ extēſas ¶
Tercio dico q̄ habuit pedes cruci ɔfixos pſ̄. Foderūt man⁹ meas
⁊ pe. m. di. oīa oſſa mea Nō q̄ pedes habuit cruci ɔfixos vt nobcū
māneret ⁊ vt pedes nr̄os interiores. i. affcm̄ cruci affigeret vt pſeue/
rātiā in bono docēt vt viā nobis ad celū ſignaret Primo habuit pe
des ɔfixos vt nobiſcū maneret. math. vlti. Ecce vobiſcū ſū vſq3 ad
ɔſummatōnem ſeculi. iō vocatū eſt nomē eius emanuel q̄d interp̄/
tat̄ nobiſcū deꝰ. Scd̄o vt pedes nr̄os interiores. i. affectū cruci cō/
figeret ac ſi ad hoīeȝ dicēt de cruce vide pedes meos corpalr̄ cru
ci ɔfixos vt exēplo mei iteriores pedes tui cruci ɔfigant̄ ⁊ nunquā
crux a tuo affcu ſeparet̄ vt poſſis dicē illud Gall. ij. Cū xp̄o crucifi/
xus ſū. Tertio vt pſeuerātiā in bono docēt ꝓpter q̄d iudei clamaue
rūt. Si filiꝰ dei es deſcēde ⁊c̄. Nō ergo deſcēdit ſ3 vſq3 ad finē in ea p̄
māſit q2 q̄ pſeuēauerit vſq3 ī finē h̄ ſalu⁹ erit. pſ̄. pfice greſſ⁹ meos ī
ſe. t. vt nō mo. veſti. m. Quarto vt viā nob ad celū ſignaret. ſi aliq̄s

vulneratus fuerit in pedibus p̄cedēs viā ex ſanguine fluēte via adō
ſignatur ꝙ ſequens errare nō potēit ſi vult reſpicē veſtigia. Sic ho
die xp̄s pedes trāſfigi ꝑmiſit vt ſignet nobis viā ne erremꝰ. i. pet. ij.
Xp̄s paſſus eſt ꝓ nobis vobis relin. exēplū vt ſequamini veſti. eius
p̄s. Notas m̄ feciſti vias vite ſic patet p̄mum p̄ncipale qđ xp̄s hūit
in cruce pedes cōfixos. Quarto dico ꝙ habuit latꝰ aꝑtum ioh. xix.
Vnus militū lan. latꝰ eius ꝑforauit in cꝰ aptōne cor creditur vul
neratum. Nota ꝙ habuit latus aꝑtū vt dilectōnē ſuā nob̄ exp̄me
ret vt ſufficiētiā ſatiſfactōis oſñderet vt nos ad aperiēdū ſibi cor no
ſtrū alliceret vt hoī refugiū p̄pararet. Primo dico ꝙ habuit latus
aꝑtū vt dilectōnē nob̄ exp̄meret Jo. xv. Maiorē hac dilectōē3 nemo
hꝫ vt a. ſuā po. q̄s ꝓ amicis ſuis Jō cor ſuū aperiri voluit in cruce.
acſi diceret. Ex corde hoiem diligo ⁊ h̄ in aptione cordis oſtendo.
Jere. xxxi. Jn caritate perpetua dilexi te ideo attraxi te miſerans. O
homo memor eſto accepti beneficij vt diligas euꝫ ex toto corde qui
te in tantum dilexit ꝙ ꝓpter te mori voluit. Scđo hūit latus aꝑtū
vt ſufficientiā ſatiſfactōis nobis oſtenderet. p̄s. Apud dn̄m mia. et
co. a. eū re. Attende qꝫ ſufficienter ſatiſfecerit. Quedam peccata ſūt
manifeſta q̄ apparēt exteriꝰ q̄dā occulta q̄ latent in corde interiꝰ vt
ergo oſñderet ſe ſufficiēter ſatiſfeciſſe tam ꝓ manifeſtis qꝫ ꝓ occult.
non ſolū exterius de corpore fudit ſanguinē ſꝫ et̄ interiꝰ de corde. C
Tertō hūit latꝰ aꝑtū vt nos ad aꝑiēdū ſibi cor nr̄m alliceret. Can.
v. Vox dilecti mei pul. aꝑi. m̄ ſor. mea amica mea co. imma. m. q.
d. Aperi m̄ cor tuū in deuotōe qꝛ aperui tibi cor meū in paſſiōe. No
ta ꝙ xp̄s aiam fidelē appellat ſororē ſuā ꝓpter nature conformita
tē. amicā ꝓpter ſui ſincerā caritatem. colūbā ꝓpter operū fecūdita
tē ⁊ imaculatā ꝓpter peccati imunitatē. Quarto hūit latꝰ aꝑtū3 vt
hōi refugiū p̄pararet. can. ij. Veni colūba i foramibꝰ petre i cauer
na mac. Foramīa petre ſūt vulnera manuū ⁊ pedum xp̄i. cauerna
ma. ē vulnꝰ lateris xp̄i. Colūba ſ̄m greg. ſolet nidificare i petra cū
videt miluū refugit ad nidū ne rapiat a miluo Sic aia dēt nidifica
re in vulneribꝰ xp̄i vt ad illa refugiat quando dyabolus eam vult
rapere ⁊ ad peccatum trahere. Si foramina manuum ⁊ pedum
ſunt tibi nimis arta confuge ad cauernam ampli vulneris quod fu
it in latere chriſti. yſaye. ſecūdo. Jngredere in petram. abſcondē in
foſſa humo id ē in carne Chriſti que foſſa fuit in cruce vt in ea fieret
nobis

nobis locus refugij. Det nobis xp̄s contra inſidias dyaboli refugium in ſuis vulneribus īuenire. q̄ eſt bn̄dictus i ſcl'a amen.

NOn habeo panes laicos ad manus ſȝ tantuȝ panem ſcm̄ ſi mūdi ſunt pueri maxime a mulierib9 mādūcant. i. Re. xxi. Verba iſta dixit abymelech ſacerdos legalis ad dauid cū daret ei panes ꝓpoſitōnis oblatos in lege ⁊ pn̄t ꝯuenienti9 hodie dicē ſacerdotes noue legis ad omnes q̄ cōicare volunt. Et ſm̄ h̄ duo tangūtur in his xbis. Primū eſt ſacramēti dignitas ibi. Nō habeo panes laicos. i. ꝯmunē panē ad mādūcādū. ſȝ tantū panē ſanctum. Scd̄m eſt accedētiū ydoneitas ibi. ſi mūdi ſunt pueri Nota ꝙ qui vult panē eucharistie ſalubrit̄ mādūcare dēt accedē cū premiſſa pēitētia cū diſcuſſa cōſcia cū fide integra cū caritate pura cuȝ iniuſtorū bonoꝝ reſtitutōne integra. ¶ Primo debet accedere cū penitētia ꝑmiſſa illud figuratū eſt Exo. xi. vbi dr̄ de agno paſchali. Comedetis cū lactucis agreſtibus. q2 dū corpus redēptoris accipim9 ꝓ peccatis flēdo affligemur. i. coꝝ. xi. Qui mādūcat indigne. Glo. i. i crimine iudiciū ſibi mādūcat ⁊ bibit. Vere iudicabitur qui deū in fetidum hoſpiciuȝ ⁊ ſordidum collocat ſicut ſi aliq̄s collocaret regeȝ i ſtabulo. Hic nota ꝙ null9 dēt accedē cum peccato mortali hoc ē cōtra illos qui primo cōicant ⁊ poſtea cōfitentur. qd̄ fieri nō debet. Et ꝯtra illos q̄ aliquod peccatū mortale occultant ſciēter ⁊ reſeruant ⁊ nolūt cōfiteri. tales nō dēnt cōicare quia imūdi ſunt. Etiā eſt contra illos q̄ habēt ꝓpoſitum peccādi tales nō dēnt cōicare. q2 q̄ȝdiu ſunt in ꝓpoſito peccandi quātumcūq3 ꝯfiteantur tales nunq̄ȝ veraȝ pniam agūt habeas ergo cor ꝑ penitētiam mūdatum ſi vis corpus xp̄i accipe. pſ. Domū tuā decet ſanctitudo dn̄e. In huius ſignum hoſtia fit de puro tritico conſecratur in tēplo mundo. ſuper munda corporalia ⁊ ſuꝑ pallas mundas collocatur. Si Joſeph inuoluit corpus xp̄i in mūda ſyndone vt dicitur Math. xxviij. multo magis tu debes corpus xp̄i viuū ⁊ imortale vnitū diuinitati accipere aīa ⁊ corde mūdo. Scd̄o debet accedere cum diſcuſſa cōſcientia. i. coꝝ. xi. Probet ſeipſum homo ⁊ ſic de pane illo edat ⁊ de ca. bi. Dēt autem homo probare ſe ⁊ non alium ſicut multi faciūt qui iudicant alios eſſe peccatores tamen ipi neſciunt vtruȝ odio vel amore digni ſint Exemplum in publicano ⁊ phariſeo quorum vnus probauit alium dicēs. Non ſum ſicut ceteri homines ⁊c. Alius probauit ſeipm̄

dicens. Deus ꝓpicius eſto mihi peccatori. ⁊ iđ inuenit grām alius
non. debet ergo ſe homo probare quis ſit. qꝛ homo nō angelus ⁊ iđ
omnia ad memoriam reuocare non poteſt ꝓpter hoc bn̄ deberet p̄/
cogitare p̄us q̄ȝ confiteretur. H̄ eſt contra illos q̄ differunt ꝯfeſſiōȝ
vſqȝ ad vltimā ebdomadā ꝓbet eē ſe qꝛ ē homo ratōnabilis nō bru
tum ⁊ iđ cū timore ⁊ reuerentia accedat H̄ eſt contra illos qui cum
preſſura accedūt ad altare ſicut porci ad trūcum Tales non diiudi
cant corpꝰ xp̄i. gloſa ab aliȷ̄s cibis ſ; indiſcrete ⁊ negligent̄ ſumunt
reuerentiā debitam non exhibentes. Magna ruſticitaſ eſt indiſcipli
nate accedere ad mēſam principis multomagis ad menſam dei p̄/
bet ſe q̄ȝ vt accedat bona intētōne ſcȝ ꝓpter hoc vt apud deū inueni
at gratiā non ꝓpter conſuetudinem vel ꝓpter hoc ꝙ homines non
diiudicent eum Qualiter heu multi accedunt. Tertio dēt accedere
cum fide integra. Heƀ. x. ꝙ xp̄s inicia. nobis viam nouā ⁊ viuētēȝ
ꝑ velatam carnē ſuam. i. per carnem que in ſacramēto velatur acce
damus cū vero corde in plenitudine fidei. Quicūqȝ eniȝ vult agnū
paſchalem. i. corpus xp̄i ſumere debet baculū fidei in manibus h̄re
ne cadat in errorem. Noli diſcutere qualiter ſit ibi corpus xp̄i. ſ; cer
te ſcias ꝙ ſit ibi verum corpus xp̄i quod concepit ⁊ peperit ꝟgo ma
ria quod pependit in cruce quod ſedet ad dexteram patris in celo.
quod apparebit in die nouiſſimo. Iſtud crede ⁊ noli dubitare quia
dixit ille qui mentiri non potuit. Hoc eſt enim corpus meum. Si
credis his que dicit tibi homo verax. crede magis his que dixerat
Chriſtus qui eſt via. veritas. ⁊ vita. Noli dubitare nihil eſt deo im/
poſſibile. Omnes ſenſus hic falluntur quia ibi apparet panis. ſed fi/
des oſtendit ibi eſſe corpus Chriſti verum. ¶ Hic nota qualiter ad
preces beati Gregoriȷ̄ apparuit cruenta caro in altari. ¶ Quarto
debet accedere cum caritate pura. Canticorum quinto. Comedite
bibite ⁊ inebriamini cariſſimi. quaſi diceret. Amici qui habent ca
ritatem debent comedere Inuidi non. Mathei quinto. Si offers
munus tuum ante altare ⁊ re. fu. quia fra. tu. habet aliq̄d aduer. te
vade prius reconci. fra. tu. ⁊ tunc ve. off. mun. tuū. Audi o inuide ſi
ſm̄ preceptum deo non debes offerre cum inuidia quomodo preſu
mis chriſti corpus accipere cū inuidia heu quanta peruerſitas xp̄s
dat homi corpus ſuum i cibum anime ex maxima caritate. ⁊ miſer
hō recipit ad condēnatōnem aīe cū inuidia ⁊ rācore. Quicūqȝ acce
dit cum

dit cū rācore ē frater iude ꝓditoris q̄ cum inuidia ſumpſit corp⁹ xp̄i
Meli⁹ eſſet tibi ꝙ acciperes carbonē vrentē in os tuū q̄ȝ corpus xp̄i
cū inuidia aut rācore. ¶ Quāto dēt accedē cū iniuſtoꝝ bonoꝝ reſtitu
tōne integra. pš. Edent pau. ⁊ ſatu. ⁊ lau. do. qui. r. e. c. Pauꝑes ap/
pellantur h̄ qui nihil hēnt de iniuſtis bonis ſȝ ↄtēti ſunt ꝓꝓrijs. Ecō
uerſo diuites appellant̄ qui h̄n̄t iniuſta bona math. xix. Facilius eſt
ca. ꝑ fo. ac⁹. trā. q̄ȝ di. intrare ĩ regnū celorum. Si vis corp⁹ xp̄i ac
cipe oportet ſi potes ꝙ oia iiuſta bo na reſtituas. Au⁹. Que res ab
lata nō reſtituit̄ ſi reſtitui poteſt penitentia non agitur. ſȝ ſimulatur. Ac
cipe exēpluȝ a zacheo q̄ dixit. luc̄. xix. Ecce di. bonoꝝ m. dn̄e do pau
perib⁹ h̄ dic ꝺ vſurarijs de illis q̄ ſeruiētes ſibi male remunerāt. De
fraude illoꝝ qui furant̄ dn̄is ſuis potū ⁊ cibaria. De laicis q̄ ĩ feſto
paſche ⁊ pent̄ ⁊ nat̄ plebanis nō offerunt cū quilȝ teneat̄ offerre in
ꝓdictis feſtiuitatib⁹ integrū numū ſicut dicit Gl'. ſuꝑ illud ↄſtituite
diē ſolē. in ↄdē. vſq̄ȝ ad cor. al. Rogemus dn̄m vt nobis ſuā gratiam
offerat ꝑ quā digne mereamur accedē ad corp⁹ xp̄i amen.

Miſericors ⁊ miſerator domin⁹ eſcā dedit timētib⁹ ſe. Hec
ꝟba ſcꝑta ſunt i. pš. In q̄bus ꝟbis duo tangunt̄. Primuȝ
eſt diuine clemētie ↄmēdatio. Scd̄m eſt eiuſdem in oꝑe de
mōſtratio. primū ibi. miſericors ⁊ miſe. dn̄s. Scd̄m ibi. Eſcā dedit
timē. ſe. Eſca iſta ē ſacramētum corꝑis xp̄i qd̄ dat̄ tā fidelib⁹ q̄ȝ ti/
mētib⁹ ſe q2 eſca q̄ eſt cib⁹ corꝑis dat̄ oibus nō ſolū hoībus ſȝ etiaȝ
brutis. pš. Qui dat eſcā ōni carni. Nō ꝙ hec eſca. i. corpus xp̄i qua
tuor bona ↄfert homi a venialib⁹ purgat grām donat. In tēptatōe
ↄfortat ⁊ vitā eternā ſūbminiſtrat. Primo dico ꝙ a venialibus pur/
gat. luc. xxij. Hoc eſt corpus meū quod ꝓ vobis tradetur in re. pec/
catoꝝ hoc facite in meā cōme. Unde ſacerdos offerēs hoſtiā dicit
Suſcipe ſc̄e pr̄ oipotēs eterne de⁹ hanc hoſtiā ima. quā ego indign⁹
fa. offero tibi deo meo viuo ⁊ vero ꝓ inumerabilib⁹ peccatis ⁊ offē
ſionibus ⁊c̄. Accede deuote ⁊ remittētur tibi venialia peccata ꝓpt̄
hoc in ſacramento fit commemoratio paſſionis dominice. quia ſic̄
paſſio fuit ad deletionem principaliter venialium ideo iteratur quo
tidie quia quotidie peccamus. Secundo gratiam donat quia di/
citur eucharıſtia. q. bona gratia illud figuratum eſt. Num̄. xi. vbi di
citur ꝙ manna ⁊ ros pariter deſcēdebant. Per manna accipitur
corpus Chriſti per rorem gr̄a. Quicunq̄ȝ accipit deuote corp⁹ xp̄i

illi confert̃ gratia O vtinã hodie ros grẽ deſcenderet ſuꝑ illos qui
corpus xp̃i accipiunt. Sed heu multi accipiunt corpus xp̃i ⁊ nullaꝫ
recipiunt gratiã quia impreparate ⁊ indeuote accedunt ⁊ poſtq̃ꝫ ac
ceperunt corpꝰ xp̃i deo grates non offerũt ꝫ proh dolor eadẽ die ad
vanitates ſe conuertũt ⁊ deum a cordis hoſpitõ expellũt nec vna ſal
tẽ nocte ſecũ manere ꝑmittunt xp̃m regem ſpernunt nec curant de
uotõnem. Ceſarẽ ad ludendum eligunt vt moueant diſſolutõnem
ac ſi clament cum iudeis non habemꝰ regeꝫ .ſ. xp̃m niſi ceſarẽ ſ. pple
fatuũ noſtrum in quibus impletur illud. Exodi. xxxij. Sedit pp̃lus
manducare ⁊ bibere ⁊ ſur. ludere. Qui vero vult gratiã conſeq̃ de
corpore xp̃i non debet ſe ſolum a venialibus purgare. ꝫ etiam poſt
modum de tanto benefitõ percepto grates agere. p̃s. Edent pau.
⁊ ſatu. ⁊ lau. dominum qui re. eum. Cum talibus xp̃s manet. Joh
vi. Qui mandu. car. meã ⁊ bi. ſangui. m. in me manet ⁊ ego in eo.
Tertõ in tentatõne confortat. p̃s. Panis cor hominis confirmet il
lud ſignatum eſt. iiij. Re. xix. Ubi angelus oñdit helye panem ſbcine
riceũ ⁊ dixit ei. Surge comede grandis reſtat tibi via qui comedit
⁊ bi. ⁊ ambu. in fortitudine cibi il'ius. xl. diebus ⁊. xl. noctibus Pa
nis ſbcinericeus eſt corpus xp̃i ſub cinẽ. i. i vtero beate virginis ig
ne ſancti ſpiritus decoctum. i. formatum fuit. Quicunqꝫ hunc panẽ
deuote ſumũt contra oẽm tentatõnem dyaboli confortantur ita ꝙ
nec cõtra decem precepta offendũt. nec contra quatuor euangelia.
nec in diebus ꝓſperitatis eleuabuntur. nec in nocte aduerſitatis de
ſperabunt. Jõ dicit̃ ꝙ ambulauit i fortitudine cibi illiꝰ. xl. diebꝰ ⁊. xl
noctibus. Quicunqꝫ vult dyabolo reſiſtere i via huiꝰ mũdi nec defi
cere muniet ſe iſto cibo iõ chriſtus dicit. Mar. viij. Miſereor ſuꝑ tur
bam. quia ecce iam triduo ſuſti. me nec habent quod manducent ⁊
ſi dimi. e. ieiu. in via defi. Turba iſta communis eſt populus Chri
ſtianorum qui triduo id eſt per tres partes anni. ſcilicet. eſtatis au
tumni ⁊ hyemis expectant chriſtum nec habent quod manducent
quia illis tribus partibus anni non ſolent communicare. Sic mo
do chriſtus hos in quarta parte anni in feſto paſche quod eſt in ve
re dimittit ieiunos. id eſt corpore ſuo confortat vt nõ deficiant in
via. ¶ Quarto vitam eternam ſubminiſtrat. Joh. vi. Ego ſum pa.
viuus. qui de celo deſcẽdi. ſi quis mandu. ex hoc pane viuet in eter
num. O quam nobilis cibus qui confert tam nobilem effectum
.ſ. vitam

ſcilicet vitam eternam.ideo ſacerdos dando corpꝰ chriſti dic̃. Cor
pus domini noſtri ieſu chriſti cuſto.a.t.in vitam eternam amen. ꝑ
ter hoc preceptum eſt extra de peni.⁊ remiſſi. ois vtriuſqꝫ ſexus. ꝙ
omnis adultus ſemel in anno confiteatur.⁊ accipiat corpus chriſti
niſi de conſilio ſacerdotis differendum ſit.alioquin viuus arceatur
ab ingreſſu eccleſie ⁊ mortuus eccleſiaſtica careat ſepultura. Heu
q̃ʒ ſtulti ſunt qui propter rancorem aliquem vel aliquod peccatuꝫ ci
bum tam nobilem negligunt.preceptum eccleſie contemnunt. peri-
culum non metuunt.⁊ tribus vel quatuor annis manent ꝙ nunq̃ʒ
corpus chriſti accipiunt per vnum diem nolunt carere cibo corpis
⁊ a cibo anime tot annis abſtinent .tales enim niſi reſipiſcant nun-
q̃ʒ ad vitam eternam perueniunt. Jo.vi. Niſi man.car.fi.ho.⁊ bi.eꝰ
ſan.non ha.vi.in vobis. Det nobis hanc carnem ita deuote perci-
pere vt ad vitam eternam valeamus peruenire. Amen.

In die paſche ſermo.

IEſum queritis nazarenum crucifixum ſurrexit non ē
hic. Ecce locus vbi poſuerunt eum. Math.vltimo In
his verbis angelus tria facit. Primo tangit paſſionis
ignominiam vt caritate inflāmemur cum dicit ieſuꝫ
queritis nazarenum crucifixum.quaſi diceret. ꝓ vo-
bis crucifixus eſt.ideo merito debetis diligere ⁊ querere. Scđo a-
ſtruit reſurrectōnis gloriam vt ſpe ſubleuemur. cum addit ſurrexit
non eſt hic.quaſi dicēt iā glorificatus eſt.iō ſuper terrā querēdꝰ nō
eſt. Tertio ſbiungit ꝓbatōnē in materia vt fide ſolidemur cū ſbiūgi
tur ecce locꝰ vbi poſuerīt eū. Nota ꝙ xp̄s ꝓpter quiqꝫ cās ſurrexit. p̄-
mo ꝓpter ſue potētie oñſionē.ſcđo ad fidei ꝯfirmatōnē.tercio ad tri
ſtiū ꝯſolatōnem.quarto ad pccōꝝ iuſtificatōnē .quito ad future re
ſurrectōis p̄monſtratōnem. Primo dico ꝙ ſurrexit ꝓpter ſue poten 1°
tie oñſionē qui eni īfirmitatē carnis oñdit in paſſione nunc diuitatis
potētiā oñdit i reſurrectōe.ro.ix. In h̃ xp̄s mortuꝰ eſt ⁊ reſurrexit
vt ⁊ viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ dñetur.dignū ei erat vt q̃ hūiliauerat ſe īfra
oēs anglos ⁊ hoies .exaltaret̃ ſup oēs anglos ⁊ hoies.phil.ij. Hūi
liauit ſemetip̄m ⁊c̃.noli deſpicē xp̄i hūilitatē vñ ip̄e pꝰ reſurrectōeʒ
ſuā dixit aplis. Mat.vlti.data eſt m̄i ois ptās in celo ⁊ i terra .añ paſ
ſionē ptātē ſup oia habuit.ſʒ tūc nō oñdit ſi ſuā potētiā excuiſſʒ nū-
q̃ʒ iudei ip̄m crucifigē potuiſſet. Scđo ſurrexit ad fidei ꝯfirmatōeʒ 2°

q̄s enim credēt ip̄m eē deum ſi non ſurrexiſſ; a mortuis. cū etiam
oēs apoſtoli de hoc dubitarent imo oēs de mūdo ſola beata v̄gine
excepta Mar. vltio. Recūbentibus xi. diſci. appa. illis ieſus ⁊ ex. pbra
incre. illorum ⁊ du. cor. quia his q̄ vi. eū re. a mor. nō credi. perpere
de q̄ȝ difficile fuit credere xp̄m a mortuis reſurrexiſſe. xp̄s añ paſſi
onem reſurrectōnem ſuam predixerat. angeli poſt reſurrectōnē te
ſtimonio phibuerunt apparuit duobus diſcipulis euntibus in via
mulieribus petro ⁊ omnib⁹ diſcipulis ſimul cōgregatis intrauit ad
eos ianuis clauſis. oñdit eis man⁹ pedes ⁊ latus. ⁊ adhuc apli de
reſurrectōne ſua dubitauerunt. Interdum ei cum eū viderent ⁊ au
dirent crediderūt. ȝ cum ab eis diſcederet iterū diſcrediderūt. ⁊ ſic
ab hora mortis vſq; ad diem aſcenſionis nunq̄ȝ pfectā fidem habu
erūt. ȝ fides integra ⁊ pfecta remanſit in beata v̄gine. O virgo bea
ta que fidem pfectam habuiſti. ⁊ nunq̄ȝ in fide dubitaſti ora p nob.
vt per tua merita in fide confirmemur ne in errorem pfidie incida
3° mus. Tertio ſurrexit dñs ad triſtium cōſolatōnem. p̄s. Propē mi
ſeriam iopū ⁊ gemitū pauperū nūc exurgā dicit domin⁹ paſſio xp̄i
multos turbauerat. iō xp̄s reſurgere voluit vt eos ɔſolaret qui de
ſua paſſione turbati fuerāt Sane puto q̄ beata v̄go ſup omnes de
paſſione turbata fuerit. ſic etiā hodie ſuper oēs de eius reſurrectōe
letificata fuit. vñ ip̄a poterat dicē ad filium id. p̄s. Scđm multitu.
do. me. in cor. me. conſo. tu. le. animā meam. Congruum fuit vt aīa
illa q̄ tranſfixa fuit gladio doloris in filij paſſione hodie letificaret
de eius reſurrectōne q̄ mēs capere vel q̄ lingua exp̄mere valet illud
gaudiū. qđ btā v̄go hūit de filij reſurrectōne q̄ hodie a mortuis ita
ſurrexit q̄ de cetero nunq̄ȝ mori poterit nec īfirmari. nec aliquā pe
nā ſuſtinere Sed q̄re btā v̄go nō queſiuit filium in ſepulcro ſic alie
mulieres rñdit. Augu⁹ dicens. Pia mr̄ cū animi dolore iubilans i
delicata pectora ɔſcendēs ſic ipſa viſcera omnia fatigauerat mem
bra vt greſſu deficiens vix ad fun⁹ filij puenire potuiſſet. ſic ergo be
ata v̄go de morte filij q̄ turbata fuēat hodie de e⁹ reſurrectōe letifi
cata ē. ſic btā maria magdalena q̄ flēdo q̄ſiuit xp̄m hodie eo viſo le
tificata ē. vñ in e⁹ pſona dr̄. Cōgratulami m̄ oēs q̄ diligitl. dñm q̄a
q̄ q̄rebā apparuit m̄ ⁊c̄. ſic diſcipli q̄ erāt t̄ſtes de morte dñi hodie
letificati ſūt Io. xx. Gauiſi ſūt diſcipuli viſo dño. Quarto reſurrexit
4° ad pccoꝝ iuſtificatōez. Ro. 4. Tradit⁹ ē xp̄e delicta nr̄a ⁊ reſurrexit

ꝓpt iuſtificatões nr̃as ꝫ iō nãq̃ꝫ xp̃s reſurrexit ĩ corpe vt pccõꝛ reſur
gat in aĩa. Audi o pccõꝛ ſic̃ xp̃s mortuꝰ ẽ ⁊ reſurrexit nunq̃ꝫ mo iꝛu
rꝰ ſic tu oẽs mori pccõꝛ ⁊ r̃ſurgẽ. ita ꝙ nũq̃ꝫ ď ceťo moriarl. ꝑ culpã
Ro. 6. Si ꝯplãtati fc̃i ſumꝰ ſilitudĩ moꝛ l. ſil' ⁊ reſurrectõis erimꝰ h
ſciẽtes ꝙ vetꝰ hõ nr̃ ſimł crucifixꝰ eſt vt deſtruať corpꝰ pcc̃i vt vltra
nõ ſuiamꝰ pccõ. o dñe ieſu xp̃e ꝑ tuã ſcãꝫ reſurrectõꝫ da nob̃ hodie
vt oẽs pccõres a morte culpe reſurgãt ꝑ pniaꝫ. ⁊ de ea nũq̃ꝫ de cete
ro cadãt. Quito reſurrexit ad futuř reſurrectõis ꝑmõſtratõꝫ. i. coꝝ 1°
xv. Si xp̃s p̃dicať qꝛ ſurrexit a mortuiſ quõ q̃dã dicũt in vobis qm̃
reſurrectõ mortuoꝝ ñ eſt. q. d. iõ xp̃s ſurrexit vt oñdẽt futurã reſur
rectõꝫ foꝛe poſſibilẽ. ꝫ qꝛ difficile ẽ credẽ ꝙ corꝑa incinerata ⁊ a ꝰ
mibꝰ ꝯmeſta poſſit eadẽ natura reſurgẽ ꝓpť h iſtõ p̃t oñdi exẽplo. ſ
ex ſcp̃turl. ex figurl. ex creatu l. ex rõibꝰ ꝯgruis. p̃mo p̃t oñdi ex ſcp̃tu
ris Job. xix. Scio ꝙ redẽptoꝛ meꝰ viuit et ĩ nouiſ. die ⁊c̃. ⁊ rurſuꝫ
cir. pel. m. ⁊ ĩ car. me. vi. d. ꝙ viſurꝰ ſ. ĩ egoipſe ſuppl'e ĩ iudito ⁊ ocu
li mei ꝯſpecturi ſũt ⁊ ñ aliꝰ. h hẽs exp̃ſſe ꝙ hõ idẽ reſurgꝫ. nũq̃ꝫ põt
corpꝰ hũanũ ita ĩcinerari vł in tot ꝑtes diui. q̃n ĩ nouiſſimo die ſtatĩ
cũ inſonuerit vox filij dei integraľr reformabiť ⁊ eiꝰ aĩa vnieť ĩ mo
mẽto in ictu oculi ⁊ ad iudiciũ adduceť. Scd̃o oñdiť ex figurl. Eze.
xxxvij. Vbi dr̃ de oſſibꝰ aridis que ĩ figura oñſa fuerunt ꝓphe. ꝙ eo
ꝓphetante acceſſerunt oſſa ad oſſa vnũquodq̃ꝫ ad iũcturã ſuã. ⁊ ſu
ꝑ ea nerui ⁊ carnes aſcẽderũt ⁊ extẽſa ẽ cutis deſuꝑ ⁊ poſtea igreſſꝰ
eſt ſpũs in ea ⁊ vixerũt. In h figurata ẽ reſurrectõ mortuoꝝ vñ ibidẽ
ſbdiť hec dic̃ dñs. Apiã tumulos vr̃os ⁊ educã vos de ſepulcris ve
ſtris ꝓpl'e meꝰ. Tertõ oñdiť ex creaturis legiť de leone cũ catuli eiꝰ
nati fuerint. dormiunt per tres dies ⁊ iacent vt mortui quod vidẽs
leo rugit ⁊ clamat per triduũ. ⁊ ſic clamore ſuo ſuſcitat eos ſic Chri
ſtus qui dicitur leo de tribu iuda clamabat prima die. ſcilicet. vite
ſue in hoc mundo quando predicabat ⁊ ſecundo die ſcilicet paſſio/
nis ſue quando cum clamore valido expirauit ⁊ clamabit tercio
die aduentus ſui ad iudicium ⁊ ad illum clamorem omnes mortui
reſuſcitabuntur Joh. v. Hora venit q̃n mortui oẽs audiẽt vocem fi/
lij dei ⁊c̃. Item legitur de pellicano quod pullos ſuos mortuos per
ſanguinem ſuum reſuſcitat. Sic Chriſtus per virtutem ſanguinis
ſui omnes mortuos reſuſcitabit. ¶ Item legitur de fenice quod ſo/
let viuere per tricentos. vel quingentos annos. ⁊ circa vltimum

vite ſue. facit ſibi nidū de lignis aromaticis q̄ ex calore ſol' accendūt ⁊ fenix deſcēdēs ī ignē ɔburit. ⁊ ex cinerib⁹ ill' ali⁹ fenix naſcit' ſi natura poteſt de cinerib⁹ viuū fenicē educere multo magis pōt xp̄s qui ē ɔditor nature de cinerib⁹ corpis humani hoiēm ꝓducere vel reſuſcitare Jo. v. Hec ē volūtas patris mei qui miſit me vt omnes q̄ vi. ſi. ⁊ credit ī eum ha. vitam eter. ⁊ ego re. eū in no. die. ad hanc vitā nos reſuſcitet qui ſine fine viuit ⁊ regnat amen.

Item alius ſermo.

Hec dies quam fecit dn̄s exultemus ⁊ letemur in ea. ps̄. p⁹ aurā pluuialē ſequit' ſerenitas p⁹ tēpeſtatem tranquillitas magna pluuia fuit in die paſceues. non ſolum lacrimarū q̄ fluxerūt de ocul' xp̄i ⁊ matris ſue ſȝ etiā ſangnis qui fluxit de diuerſis ptibus corpis xp̄i. ⁊ tanta fuit tempeſtas penaꝝ ⁊ miſeriaꝝ q̄ xp̄s in nauicula crucis ſbmerſus fuit ſcḋm id ps̄. Veni ī altitudinem maris. i. amaritudinis penaꝝ. ⁊ tempeſtas dimiſit me. Hodie vero xp̄o reſurgēte magna ſerenitas ⁊ trāquillitas facta ē non ſolū quātū ad xp̄m qui reſurrexit ⁊ dīc potuit id ps̄. Conuertiſti planctū meum ī gaudiū mihi. ſȝ etiā quātum ad mrēm ei⁹ ⁊ oēs diſcipulos q̄ de ipſi⁹ reſurrectōe letificati fuerūt quorū exēplo omnes fideles hodie ſpūaliter exultare dn̄t. iō dic̄ ꝓpha hec dies quā fec̄ dn̄s ⁊c̄. In quibus vbis duo tangūtur ſcḋm ū eſt hui⁹ feſti ſolēnitas admirabil'. 2m fideliū iocunditas ɔmēdabil'. primū ibi hec dies quā fecit dn̄s. 2m ibi exultem⁹ ⁊ letemur in ea. Nota q̄ hodie letare ⁊ gaudere dēm⁹ ꝓpter quatuor. Primo quia amicus nr̄ xp̄s exaltatur. Scḋo quia aduerſarij nr̄i dyaboli poteſtas humiliat'. Tertō q2 captiu⁹ nr̄ liberatur. Quarto q2 ſpes vite eterne nobis preparat'. Pmō dico q̄ amicus nr̄ xp̄us exaltat' qui eni humiliatus fuerat. miſerabiliter moriēdo. hodie mirabil'r exaltatur reſurgēdo. phil'. ij. Humiliauit ſe fact⁹ obe. vſq3 ad mortem mortē aūt crucis. ꝓpter quod ⁊ de⁹ exaltauit illū ⁊c̄. iō hodie dēs exultare ⁊ gaudē Si frat' tu⁹ egrotaret et conualeſcēt iuſte gauderes. multo magis gaudere dēs. ex quo xp̄s qui frat' tu⁹ eſt ſcḋm naturā humanā. qui ꝓpter te infirmatus et mortuus fuit in cruce. hodie de omnib⁹ infirmitatib⁹ ſuis ɔualuit. ⁊ a morte reſurrexit. vñ in pſona celeſtis pr̄is dr̄ ad quelibet fidelem. Luc. xv. Oportet te fili gaudere. quia frater tuus mortuus fuit ⁊ reuixit perierat ⁊ inuentus eſt gaudere ſnquā debes non in vanitatibus ſic

Multi faciunt qui gaudēt ꝓpter h ꝙ debent comedere carnes eligūt
ceſarem. mouent diſſolutōnes in eccl'ia ⁊ in platea. ſꝫ gaudere dēs
gaudio ſpirituali. de h. ſ. ꝙ xp̄s hodie te corpore ſuo cibauerit a po-
teſtate dyaboli liberauit celū tibi reſerauit. iō debes gaudere ⁊ deū
laudare. pſalmiſta. Exultate iuſti in domino rectos decet laudatio.
¶ Secundo dico ꝙ aduerſarij noſtri poteſtas humiliatur. yſaye.
.xxix. Addēt mites leticiam. ⁊ pauꝑes in ſancto iſrael exultabunt.
quoniam defecit qui preualebat conſūmatus ē illuſor. i. diabolꝰ q̄
omnibꝰ hōibus ante xp̄i paſſionem ꝓualuit in h ꝙ omnes animas
quātūcūqꝫ ſcās in iferno detinuit. iſte hodie defecit q̄z xp̄o q̄ aias ſā
ctoꝝ pr̄m d̄ limbo ꝓduxit. reſiſtere nō potuit. illuſio illius ꝯſeruata
ē q̄z de cetero ſanctis illudē non pōt. Si hēres īimicū fortē q̄ ſemꝑ
vellꝫ tibi nocē cui nō poſſes reſiſtē ſi ille i tm̄ hūiliarec̄ ꝙ nō poſſꝫ ti
bi aliquā vim iferre. nonne gaudēs de hoc vtiqꝫ. ſic gaudeas. quia
dyabolꝰ q̄ eſt inimicꝰ tuus crudeliſſimꝰ hodie in tm̄ eſt hūiliatꝰ ⁊ cō
fuſꝰ. ꝙ nec ad pc̄m nec ad ifernū potēit te pertrahē niſi ei cōſētias.
i. Re. ij. Exultauit cor. meū in dn̄o ⁊ exal. ē cornu me. i. ſpes mea i do
mio dilatatū eſt os meū ſuꝑ īimicos me. ⁊ ſeq̄tur arcꝰ fortiū. i. dēo-
num ſuꝑatus ē. ⁊ infirmi. i. hoiēs accincti ſunt robore Gregoꝰ. De
bilis ē hoſtis qui nō poteſt vincē niſi volētē. Tertō dico ꝙ captiuus
nr̄ libēatur. p̄s. In cōuertēdo dn̄s captiuitatē ſyon. i. fideliū. fc̄i ſu-
mꝰ ſicut ꝯſolati. Tūc repletū eſt gaudio os nr̄m. ⁊ ling. nr̄a exul. q.
.d. Ideo exulto quia i ſpū video ꝙ xp̄s captiuitatē fidelium de lym
bo libēauit. Ecce dauid exultauit de liberatōe futura. qui tamen itu
rus erat in ipām captiuitatē. exulta tu de liberatōe iam facta. quia
ſi deo fideliter ſuieris. nunq̄ꝫ ad illam ꝑuenies. O quantum deſide
rabant ſancti pr̄es in lymbo liberatōnem eorum. vn̄d de ipſis canit
eccl'ia. Populꝰ qui tēbatur in morte captiuus voce lacriabili clama
uerat. Aduenisti deſiderabilis quē expectabamuſ i tenebris vt edu
cēs hac nocte vinculatos de clauſtris. te noſtra vocabant ſuſpiria
te larga req̄rebant lamenta tu factus es ſpes deſolatis cōſolatō in
tormentis. Multum gaudere poterant qui diu in lymbo detenti fue
rant. Aliqui per mille annos. Aliqui per duo milia annorum. Ali-
qui per quinque milia cum audiſſent quod Chriſtus redemptor eo
rum ad eos deſcenderet. ⁊ angeli preeūtes clamarent. Tollite por-
tas veſtras ⁊ eleuami porte et̄n. ⁊ introibit rex gl'e. Cōgaude eis q̄

hodie de tam lõga captiuitate erepti ſunt. ſi frater tuus multo tem
pore fuiſſet in captiuitate certe de eius liberatõne multũ gaudẽs ⁊ li
beratori grãs ageres. exulta ergo hodie de humani generis redem
ptõne ⁊ deo grãs age. Nota ꝙ pr̃es ſancti hodie liberati ſunt de lim
bo ſicut filij iſrael de egipto. idõ hec eſt dies leticie in cuiꝰ ſignũ canti
cũ leticie .ſ. alleluya. hoc tpe in eccleſia maxime frequẽtatur. Quarto
dico ꝙ ſpes et̃ne vite nobꝫ preparat̃. i. pe. i. Benedictus deꝰ ⁊ pater do
mini nr̃i ieſu chriſti q̃ ſm magnã miam ſuã regenerauit nos in ſpẽ
viuã ꝑ reſurrectõnẽ ieſu xp̃i ex mortuis Spes vite et̃ne nobꝫ facta ẽ
cũ nr̃is meritis ad mortẽ generati eſſemꝰ ſua mia regenerauit nos
ad vitã. ſic dilexit vitã noſtrã vt ꝓ hac filium ſuũ morti exponeret.
⁊ morte ꝑ reſurrectõnẽ deſtructa ſpem nobis. exẽplũ q3 reſurgendi
oſtenderet. Exulta hodie qꝛ magna ſpes de eterno gaudio tibi facta
eſt. ſic̃ ei hodie xp̃s reſurrexit. ⁊ poſtea i celũ aſcẽdit ſic tu dẽs ꝑ xp̃i
adiutoriũ in die nouiſſimo letãter reſurgẽ. ⁊ ad et̃nã vitã in qua nũ
q3 morieris ꝑuenire. yſa. lxi. Gaudẽs gaudebo in dño ⁊ exultabit a
nima mea in deo meo. qꝛ induit me veſtimẽto ſalutis ⁊ idumento
leticie circũdedit me. tũc implet̃ id Apo. xxi. Abſterget deus oẽm
lacrimã ab oculis eorũ. ⁊ mors vltra nõ erit neq3 luc. neq3 cla. neq3
do. erit vltra que pria abierũt. Rogemus.

Feria ſc̃da poſt paſcha.

ET coegerũt illũ dicẽtes mane nobcũ dñe qm̃ aduesperaſcit ⁊
icliata eſt iã dies luc. vltio. Heri xp̃s dignatꝰ ẽ ad nos veni
re qñ corpꝰ xp̃i ꝑcepimꝰ mõ dẽmꝰ eũ inuitare vt dignetur
apud nos manẽ. modicũ eſt ꝙ venit ad nos niſi etiã maneat apud
nos. eo ꝙ multi ꝑ totã q̃dragesimã xp̃m ꝑ deuotas or̃ones inuita
uerũt ad q̃s xp̃s heri venit q̃ nec ꝑ vnã noctẽ ſecũ ꝑmanere ꝑmiſe
rũt ſ3 heu ꝑ pcc̃m eadẽ die de cordis hoſpitõ eiecerũt. hoc mõ tu nõ
debes facere ſ3 eum q̃ venit ad te inuita vt tecum maneat. O hoſpes
amantiſſime ieſu chriſte mane nobiſcum ad noſtrum auxilium ⁊ re
fugium. Heri veniſti ad noſtri cordis hoſpiciũ. mane inquã qm̃ ad
ueſpaſcit. i. deuotõis calor ⁊ lux bone ↄuerſatõnis tenebreſcit. ⁊ niſi
mãſeris nox mortalis culpe futura ẽ. dies eni ſe iam inclinauit. quia
vita nr̃a ad mortis occaſum ꝓpẽat. exẽplo diſcipulorꝫ de quibus dr̃
hic. Et coegerunt illum dicentes mane nobiſcum domine ⁊c̃. In
quibus verbis diſcipuli commendantur a tribus. ¶ Primo ex eo

ꝙ eum amicabl̃r iuitauer̃t ibi ⁊ coegerũt illũ. ſicut amicꝰ ſolet tra/
here amicũ. Scd̃o ex eo ꝙ liberalit̃ ibi mane nobiſcum. Tertio ex
eo ꝙ rõnabl̃r ibi quoniam aduesꝑaſcit. Nota ꝙ q̃tuoꝛ ſũt tibi neceſ
ſaria ad hoc ꝙ xp̃s tecũ maneat ꝑmo dẽs eũ deuote inuitare. ſcd̃o
cordis hoſpicium preparare. tertõ mãdata eiꝰ obſeruare. quarto i
eius dilectõne ꝑſeuerare. Primo dẽs eum deuote iuitare. luce. xix.
dr̃ de zacheo. Querebat videre ieſum quis eſſ ⁊ nõ po. p̃ turb. quia
ſtatu. pu. erat ⁊ pre. aſ. in ar. ſic. vt videret illum ⁊ iõ meruit audire
zachee feſtinãs deſ. qꝛ ho. in. do. tua opoꝛtꝫ me man̄e. q. d. Deuotio
nem tuã audiui qꝛ me inuitaſti ⁊ videre deſideraſti. ⁊ hoc cogit me
ad manendũ tecum. Oſi es puſillus in ꝟtutibus ſi turba. i. tumultꝰ
huius ſeculi a chriſto te retrahit precurre vanitates huiꝰ ſeculi con
temnẽdo. aſcende in arboꝛẽ crucis paſſionẽ chriſti i mente reuoluẽ/
do ⁊ dicetur tibi a chriſto deſcende. i. in humilitate mane quia ho/
die in domo tua opoꝛtet me manere. O mira res ꝙ creatoꝛ a crea
tura cogit̃ deꝰ ab hoĩe. ſi ẽ bonus hõ poteſt deũ cog̃e ꝑ deuotã oꝛa
tõnem vñ dicitur ħ ⁊ coegerunt euꝫ. ſi eſt pcc̃oꝛ poteſt eum cogere
ꝑ veram contritõnem. iõ ad zacheum dixit chriſtus. opoꝛtꝫ me ma
nere hoc mõ coegit eũ latro in cruce vt ei omnia peccata dimitteret
⁊ ei cui paulo añ debebat̃ pena inferni. ꝓmittit̃ amenitas paradiſi
Amẽ inq̃t dico tibi qꝛ hodie mecũ ẽis i paradiſo. Cõſidera ħ miaꝫ
quã chriſtꝰ ill̃ oſidit q̃ verã agũt pniaꝫ ñ im ꝓperabat ſibi pcc̃a nõ
ominabat̃ ſibi penã nõ dixit. tm̃ pcc̃aſti ꝙ dãnaberis et̃nal̃r in in/
ferno vl̃ ſaltẽ ẽis i purgatoꝛio vſqꝫ i diẽ nouiſſimuꝫ. ſꝫ ait hodie eris
mecũ in ꝑadiſo. hodie oñdã tibi faciẽ meã ħ mõ et̃ coegit eũ maria
magdalena q̃ tm̃ ꝑ pcc̃is ſuis fleuit ꝙ lacrimis xp̃i pedes rigauit ꝓ
pter qd̃ audire meruit. fides tua te ſaluã fec̃ vade i pace. Ecce latro
coegit chriſtũ ꝑ ꝟba maria magdalena ꝑ lacrĩas ⁊ fletum. zacheꝰ
ꝑ ſolũ affectũ ſi nõ hẽs copiã ꝯfitẽdi vt latro ſatiſfaciendi vt maria
magdalena habe ſaltẽ bonũ ꝓpoſitũ vt zacheꝰ ⁊ īuenies gr̃am. Eze.
xviij. In q̃cũqꝫ hoꝛa pcc̃oꝛ ige. oĩm iniq̃. ſua ñ re. am. ſcd̃o dẽs coꝛd̃
hoſpiciũ preꝑaẽ. iſtd̃ figuratũ ẽ. r. ꝶ. iiij. vbi legit̃ ꝙ q̃dã deuõ mu/
lier dixit viro ſuo de helyſeo faciamꝰ ei cẽaculũ ꝑuũ ⁊ ponamꝰ i eo
lectulũ ⁊ mẽſã ⁊ ſellã ⁊ candelabꝛum. vt cum venerit ad nos maneat
ibi ꝑ helyſeum accipit̃ chriſtꝰ. helyſeꝰ aũt int̃pretat̃ deus meꝰ ſalua
toꝛ ⁊ d̃ xp̃o dr̃. luce. xix. Venit ei filiꝰ hoĩs q̃rẽ ⁊ ſaluũ facere ꝙ peri/

erat deuota mulier ẽ deuota aia que deſiderat vt xp̄us apud eã ma
neat hec aia debet xp̄o facere cenaculũ ꝑuũ. id eſt coꝛ humile prepa
rare. in quo xp̄s libenť requieſcit. ꝓpter quod humillimam int᷑ oẽs
mulieres elegit in mr̄em vt in eꝰ vtero requieſceret. Audi qꝫ humil
fuit. cũ angelus ei magna nũciauit. ſ. ꝙ futura eſſet matᷓ dei. et hoc
nõ eleuabatᷓ ſꝫ humiliabatur dicẽs. Ecce ancilla dñi ꝛc̃. cũ hec ꝟba
tam humilia dixiſſet. ↄcepit xp̄m dei filiũ quẽ poꝛtauit in vtero no
uem mẽſibus. Eccle. xxiiij. Qui creauit me req̃. in tab. mõ. In h᷑ ta
naculo dẽnt eſſe quatuoꝛ. Primũ eſt lcũs deuotõnis. Can. i. lcũs nr̄
floꝛidus. i. floꝛibus oꝛnatꝰ. tũc floꝛibꝰ oꝛnatᷓ qñ coꝛ deuotum bõ opa
ra ꝑducit. hunc lectulũ dẽs ↄponere de lignis ſancte crucis ↄnectẽ
cũ clauis ferreis q̃bus ↄfixi fuerũt manus ꝛ pedes xp̄i in paſſione.
fenum qđ habuit xp̄s in preſepio impone ſuppõe ceruical qđ habuit
xp̄us ad caput cũ doꝛmiret i naui fac tegumẽtuꝫ de vilibꝰ pannis q̃
bus ĩuolutꝰ fuit xp̄s in ĩfancia ꝛ ſic habebis ea q̃ neceſſaria ſunt ti
bi ꝑ lectulo deuotõnis. quia ſi bñ vis diſcutẽ q̃d xp̄s ꝑ te ſuſtinu
ẽit vtiqꝫ inflammabẽis ꝑ deuotõnem. Scđꝫ eſt menſa. i. recognitio
liberalitatis xp̄i. pš. paſti in conſpectu meo mẽſam ꝛc̃. de hac mẽſa
potes tollere multa fercula vt cogites ꝙ dominꝰ pro te fecẽit. quia
oẽs creaturas coꝛꝑales ꝓpter te fecit. aĩam ꝛ coꝛpus intellectum ꝛ
quiqꝫ ſenſus tibi ↄtulit. ꝓpter te homo factꝰ eſt regnũ celoꝛum tibi
ꝓmiſit. pš. benedic aia mea do. ꝛ noli. obliu. oẽs retribu. eiꝰ. Tercium
eſt ſella. i. ſedes q̃etis. vt. ſ. habeas coꝛ quietũ. treñ. ꝛ. Sedebit ſoli
tarius ꝛ tacebit. ſolitariꝰ eſt q̃ ſocietatẽ carnalem declinat iſte ſedet
qui nõ ab occupatõnibꝰ mũdi huiꝰ quieſcit. tũc vero tacꝫ qñ aduer
ſa hꝰ mũdi pacienť ſuffert. Quartum eſt cãdelabrũ zach. iiij. vidi ꝛ
ecce cãdelabrũ totũ aureum ꝛ lãpas eiꝰ ſuꝑ caput ipſius candela
brum aureũ eſt bona volũtas. lampas ſuꝑ candelabrum ẽ. ardens
caritas. ſi vis ꝙ xp̄s tecũ maneat habe bonam volũtatem ad oĩa
oꝑa bona ꝛ quicquid facis totũ fac ex pura caritate ſic patet ſcđm
pꝛĩcipale. Tertio dẽs mãdata eiꝰ obſeruare. Jo. xiiij. ſi q̃s diligit me
ſmonẽ meum ſuabit ꝛ patᷓ me. di. eũ ꝛ ad eum. ve. ꝛ man. apđ eũ
faciemꝰ Mãdatũ dei eſt vt deũ ꝛ ꝓximũ diligas. vt nulli noceas vt
a pccĩs abſtineas ꝛ q̃cq̃d tibi fieri volueris alteri facias. ꝛ q̃cq̃d ti
bi fieri nolueris altẽi ne fecẽis hec mãdata ſua ꝛ xp̄s mãſionẽ apđ
te faciet ꝛ ad regnũ ſuũ ꝑducet. O quã felices ſũt illi in q̃ꝝ coꝛdibꝰ

xp̃s dignat̃ manẽ. tales ſunt firmi i fide. fortes i ſpe. feruidi i carita/
te. hũiles i pſperitate. paciẽtes i aduerſitate. ⁊ pleni bonoꝝ opum
fecũditate. Joh. xv. Qui manet i me ⁊ ego i eo h̃ fert fructũ mltum
q꞉ ſine me nihil po. facẽ. Quarto dẽs in eꝰ dilectõne pſeuerare. i. io.
4. Deꝰ ca. ẽ ⁊ q̃ ma. i ca. i deo ma. ⁊ deꝰ i eo paꝝ ẽ deum iuitare. coꝛ
p̃parare. mãdata obſuare. caritatẽ hr̃e. niſi hõ in caritate vſq꞉ in fi
nẽ pſeueret. Mat. x. Qui pſeuerauerit vſq꞉ in finẽ h̃ ſaluꝰerit. Scd̃z
hoc deꝰ hominẽ remunerauit q꞉ ſi in fine caritatẽ habueris ſalua/
beris hꝰ exẽplũ hẽmꝰ in maria magdalena ⁊ latrone ſi tũc nõ habu
eris caritatẽ damnaberis hꝰ exẽplũ habemꝰ in ſaule ⁊ iuda ꝓdito
re. Eſto ergo fidel' i dilcõe dei ⁊ habeb̃ coronã regni. Apoc. 3. Eſto
fidelis vſq꞉ ad mortẽ. ⁊ da. ti. coꝛo. vi. Rogemus.

¶ Feria tertia poſt paſcha.

Stetit ieſus i medio diſcipuloꝝ ſuoꝝ. ⁊ dixit eis pax vobis.
luc. 24. In verb̃ p̃miſſis duo tangũtur. Primũ eſt xp̃i fãili
aris apparitõ. Scd̃m eſt eiuſdẽ ſingularis ſalutatõ. Appa/
ruit enĩ familiariter q꞉ ſtetit i medio. Salutauit ſingulariẽ q̃a dixit
eis pax vobis. Nõ ꝙ legit̃ xp̃s fuiſſe i medio iumẽtoꝝ in preſepio i
medio doctoꝝ in templo. in medio diſcipuloꝝ in domo. i medio du
oꝝ latronũ in crucis patibulo. i medio ſanctoꝝ i celo. in medio iudi
cãdoꝝ in futuro iudicĩo. In p̃mo oñdit hũilitatem eximiã. In ſcd̃o
mirabilẽ ſapiaꝫ. In tertõ ſingularẽ amicitiã. In q̃rto mirabilẽ paciẽ
tiã In quito icõp̃hẽſibilẽ glaꝫ In ſexto iflexibilẽ iuſticiã. P̃mo dico ꝙ
fuit i medio iumẽtoꝝ i p̃ſepio. Abacuc. 3. ſꝫ aliã trãſlatõꝫ. In medio
duoꝝ a. ɔg. Hec duo aialia fuerũt bos ⁊ aſinꝰ q̃ ad lr̃aꝫ credũt̃ fuiſſe
ad p̃ſepe dñi. vñ canit eccl̃a. O magnũ ⁊ admirabile ſacmẽtũ vt aia
lia viderent dñꝫ natũ iacẽtẽ in p̃ſepio Int̃ hec aialia xp̃s ɔgnitꝰ fuit a
paſtoribꝰ q̃ viderũt eũ pãnis iuolutũ ⁊ poſitũ in p̃ſepio. p boueẽ ⁊ aſi
nũ intelligũt̃ ſimplices q̃ꝝ q̃dã ſũt boni ⁊ i ſuitõ dñi laborioſi. et
hi ſignificantur p bouẽ q̃dã v̓o ſũt pigri ad bõ opa ⁊ hi ſignant̃ p
aſinum. ideo xp̃s voluit iacere inter boueꝫ ⁊ aſinum vt oſtenderet
ſe ſaluatorẽ omnium ſimpliciũ. iõ dr̃ Sapi. i. In ſim. coꝛ. q̃ri. illum
h̃ autem xp̃s oñdit ſuam humilitatem ꝙ int̃ bruta aialia iacẽ vo/
luit. O ſimplex laice q̃ neſcis lr̃as legere profundaſ queſtiones diſcu
tere noli deſꝑare ſui domino in ſimplicitate. ⁊ xp̃s tecuꝫ erit. te q꞉

ſaluabit. Bern̄. in fine ſup̲ cantica ſcribit de quodā ydeota qui tan
tum ſciuit illum verſum Gloria patri ⁊ filio quē frequenter cū mag
na deuotōne dixit. H poſt mortem ſuam apparuit cuidam. qui cum
inq̄reret de ſtatu ſuo rn̄dit dominus regit me ⁊ nihil m̄ deerit in lo
co paſ. ibi me collo. ⁊ dicit btūs Bern̄. ꝙ iſte ſimplex cum trib⁹ ver
bis adept⁹ eſt gloriam. ⁊ ariſtotiles ⁊ plato cum oī ſapientia ſua a
depti ſunt penā eternam. Scđo fuit in medio doctorū. Luce. ij. In
uenerūt eum in templo ſedētem in medio doctorum audientem illoſ
⁊ interrogantem. In hoc oſtendit ſuam mirabilem ſapientiam. vn̄
ſubditur ſtupebant autē omnes qui eum audiebant ſuper doctrina
⁊ rn̄ſis ſuis. ideo xp̄us voluit eſſe in medio doctorum vt oſtenderet
ſe ſaluatorem omniū ſapientium. nō illorum qui ſapientes ſunt in
malo de quibus dicitur. Jere. 4. ſapientes ſunt vt faciunt mala bo
na aūt facere neſcierunt quorum ſapientia cōſiſtit in hoc vt p̄rimū
decipiant. fratrem in negocio circumueniant. mēdacia excogitent.
Nouos modos defraudādi adinueniant. qui hoc modo ſunt ſapien
tes perdētur. i. cor. i. Perdam ſapientiam ſapientium. ⁊ prudentiā
prudentiū reprobabo. Sed illorum ſapientium ſe oñdit ſaluatorē
quorū ſapientia nititur ad hoc. vt deo fideliter ſeruiant ꝓpter hoc ſe
debat in medio doctorum in templo quia illi ſapientes qui deū que
runt. tranſitoria contemnūt. peccata fugiūt. virtuoſa opera faciūt
per dei gratiam ſaluabuntur. de quorum numero fuit nichodemus
qui cum eſſet magiſter in iſrael venit ad ieſum nocte vt ab eo doctri
nam ſalutiferam perciperet Jo. 3. pſ. Videbunt iuſti ⁊ letabuntur
⁊ oīs iniq̄ opi. os ſu. Quis ſapi. ⁊ cuſ. hec ⁊ intel. miām domini.
Tercio fuit in medio latronū. Jo. xix. Crucifixerūt ieſum ⁊ cum eo
duos alios. ſ. latrones hic ⁊ inde. mediū aūt ieſum In hoc oſtendit
ſuam mirabilem pacientiam magna vtiq; pacia ꝙ non ſolus voluit
ſuſpēdi ſ; etiā inter latrones ſuſpēdi ſe p̲miſit yſa. liij. cū ſceleratis
reputatus eſt. iō inter peccatores voluit ſuſpēdi. vt oſtenderet ſe pa
ti p̲ peccatoribus. ⁊ eē ſaluatorem eorum qui de peccato veram cō
tritōnem habuerūt ꝓpter qđ latroni de penitēti dixit. Hodie mecū
eris in paradiſo. i. Thi. i. Fidel' ſermo ⁊ oī acceptōe dign⁹. q̄a ieſus
xp̄s venit i hunc mūdū peccatores ſaluos facere. ideo eē ſuſpenſus
fuit non ſolum medius iter latrones ſ; eē in medio mūdi vt oſtēde
ret ſe vnum mediatorem iter deum ⁊ hominem. i. Thim. ij. Vnus

mediatoꝛ dei ⁊ hominuȝ xp̄s iħus qui dedit ſemetip̄m ꝓ nobis i r̄
deptionem ꝓ omnibꝰ nobis . ¶ Quarto fuit in medio diſcipuloꝝ
Jo.ij. Cum eſſet ſero die illo vna ſab. ⁊ fo. cl. clau. vbi erant diſ. cō.
ꝓpter me. iu. ve. iħs et ſte. in medio diſci. ⁊ dixit eis pax vobis Jn h̄
oñdit ſingularē amiciciā quā habuit ad diſcipulos magnaȝ oñdit
eis amiciciam ante moꝛtem ſuam in hoc ꝙ eos ad ſe vocauit mul
ta ſecreta eis reuelauit pedes eoꝛum lauit coꝛpus ſuum ⁊ ſangui
nem miniſtrauit magnam etiā amiciciā oñdit eis poſt moꝛtē ſuam
Jn hoc ꝙ multociens eis apparuit cum eis ꝯmedit eos cōſolatus
fuit ip̄is videntibꝰ in celum aſcendit. maioꝛem eis poſt aſcenſioneȝ
oñdit amiciciam in hoc ꝙ ſpiritūſanctū eis miſit in fide ſolidauit.
caritate inflāmauit multa miracula per eos fecit multos per eos
ad fidem ꝯuertit in paſſionibꝰ ꝯfoꝛtauit Sȝ ad vltimū maximam
eis oſtendit amiciciam in hoc qđ eos a p̄nti miſeria liberauit ⁊ ad
gloꝛiā eternā ꝑduxit tunc ipleta fuit oꝛō q̄m ꝓ eis fuderat Jo. xvij
pater q̊s ꝺdiſti m̄ volo vt vbi ego ſum ⁊ illi mecū ſint vt videāt cla
ritatem quā dediſti mihi O q̄m fidelis eſt iſte amicꝰ q̄ tot familiari
tates amicis ſuis impendit Eccī. vi. Amico fideli nulla eſt ꝯparatio
⁊ non eſt digna pōderatio auri ⁊ argenti ꝯtra bonitatē fidei illius
O homo noli hūc amicū offendere qui taȝ vtilis eſt qui a ꝑtāte di
aboli te eripuit a peccatis mūdauit ſp̄m ſanctū in baptiſmo tradi
dit ⁊ regnū eternū tibi repꝛomiſit. libēter loqui debes đ hoc amico
⁊ erit apud te Math. xviij. vbi duo vel tres cong. fu. in no. m. in me
illoꝝ ſuȝ ¶ Quinto in medio eſt ſanctoꝝ in celo Apoc. i. vidi ⁊ ecce
in medio ſeptem cādelabroꝝ aureoꝝ ſimilē filio hominis. hec ſeptē
candelabꝛa aurea ſignāt vniuerſitatē ſcōꝝ. p̄mū cādelabꝛū ſignifi
cat beatā ꝟginē cū oībus ꝟginibꝰ. Scōm ſignificat angelos. Ter
tiū pr̄iarchas Quartū ꝓphetas. quitum ap̄los. Sextū martires.
Septimū ꝯfeſſoꝛes. i. eos qui fidē in hoc mūdo ꝓfeſſi ſunt cuiꝰcūqȝ
ſtatus fuerit ⁊ q̄uis xp̄s q̄tū ad ſitū coꝛpalē ſit ſuꝑ eos om̄s tam̄
dicit̄ eſſe in medio eoꝛum q̄tū ad influēciā ſicut eni coꝛ i medio aīa
lis influit oībus mēbꝛis vitā naturalē ſic xp̄s in celo influit oībꝰ vi
tam eternā. ideo criſtus ꝯparatur ligno vite qđ poſitū fuit in medio
ꝑadiſi Gene. ij. quicūqȝ lignū iſtud ꝯpꝛehendeit per fidem. tenuerit
ꝑ finalem dilectiōem beatꝰ erit Prouer. 3. lignū vite eſt his q̄ appꝛe
henderit eā loq̄t̄ de ſapīa increata ⁊ qui tenuerit eā beati de ligno

iſto ꝑcipiūt ſcī duodeci fructꝰ q̄bus btificatur in corꝑe aīa Apoč.
zz. Oſ̄dit mihi fōtem aq̄ viue ⁊ ſplēduit tanq̄m criſtallū ꝓcedē/
tē de ſede dei ⁊ agni Iſte fōs ſignificat eternā btitudinē q̄ ſcī fulge/
bunt in celo ſeq̄t ⁊ ex vtraqꝫ ꝑte flumis.i.btitudinis q̄ eſt in āgelis
ſiue in hoībus lignū vite.i.xp̄us afferēs fructꝰ duodecim Primꝰ ē
vita ſine morte.ſcdꝰ eſt ſanitas ſine īfirmitate.terciꝰ eſt reqes ſine
labore.q̄rtus eſt gaudiū ſine merore. q̄ntꝰ eſt dilectio ſine fictiōe
Sextꝰ ē viſio cū delectatōe.ſeptimꝰ ↄgnitio cū exultatiōe Octaꝰ eſt
manſio ſine att diatiōe. Nonꝰ ↄcordia ſine diſſenſiōe. Decimꝰ ſecu
ritas ſine faſtidio Undecimꝰ eſt et̄nitas ſine termio Duodecimꝰ
certitudo ſine dubio de his fructibꝰ ad p̄ns nō ꝓſeq̄r Sexto erit in
medio iudicādorū i futuro iudicio Amos.7. In oībꝰ vījs erit plan
ctus qꝛ ptrāſibo in medio tui dic̄ dn̄s.heu q̄m horribilis eſt illa di
es qn̄ dominꝰ veniet ad iudiciū ⁊ oēs ſcī eius cū eo ⁊ oēs hoīes et
oēs āgeli ⁊ demōes ⁊ boni hoīes ſtatuet̄ a dextris. mali āt a ſiniſtris.
Math.27. Cōgregabūt̄ an̄ eū oēs gētes ⁊ ſegregabit. In h̄ ma/
nifeſtabit̄ ſua iuſtitia q̄ tāta erit.ꝙ nec diuiti nec paupi nec nobili
nec ignobili ꝑcet.ſꝫ iudicabit vnūq̄ꝙꝫ ſ̄m merita ſua Apoč. vltio
Ecce venio cito ⁊ mer.mea m.eſt dic̄ dn̄s dare vnicuiqꝫ ſ̄m opa ſua
vl' malis et̄nā penā bōis eternam gl'iā q̄m nob dce.ꝛc̄ Feria iiij
Mane fcō ſtetit ih̄s i li. nō tn̄ ↄgnouer̄t diſcipli qꝛ Pꝰ paſcha
ih̄s ē Jo.xxi. In v̄bis iſtis duo tāgūt̄ p̄mo īſinuat̄ di clemēcia
hoī bn̄facē cupiētis.ſcdo rep̄hēdit̄ hoīs ignorācia di bn̄ficia nō re
cognoſcē.l. p̄mū ibi Mane fcō ſtetit ih̄s i li. vt ſuppleſe diſcipulis ma
nifeſtaret ſcdm ibi nō tn̄ diſcipuli ↄgnouer̄t qꝛ ih̄s eſt Nō ꝙ xp̄s
l'r ſtetiſſe iſtar vocātis.iſtar laborātis.iſtar expectātis. iſtar viā demō
ſtrātis Inſtar adiuuarē volētis Primo dico ꝙ ſtetit iſtar vocātis Lu
ce 18. Ste.ie.⁊ iuſſit ce.adduci ad ſe.hūc cecū dn̄s vocait ⁊ veniēte
ad ſe illūiauit Cecꝰ iſte ſignat pc̄corez q̄ ꝑ pc̄cm excecat̄ ne creato
rē ſuū agnoſcat.hūc vocat dn̄s ad pniaꝫ ⁊ ſi pc̄cor vocē eiꝰ audierit
⁊ ad eū acceſſerit dn̄s illūiabit eū ꝑ ſuā grāꝫ p̄s. Accedite ad eū ꝛc̄
moſ eoꝝ ē q̄ vocāt aliq̄ſ ꝙ ad ueniēdū iuitāt vt valeāt ſecure acce
dē.⁊ ſtāt expectātes eos vt citiꝰ poſſint ad eos ꝑuenire ſic xp̄s vo/
cat te o pc̄cor noli timē accede ſecure. accede ad agnū māſuetiſſi/
mū ad ↄſolatorem fideliſſimum quōdā erat deus vt leo iratꝰ.⁊ ideo
multi timuerūt ad eum venire Exo.xx. Perterriti ⁊ pauore per ꝛc̄
Nunc autem ex quo factus eſt homo eſt vt puer paruulus

ad quem omnis homo ſecure poteſt accedere. yſa. ix. puulus natus eſt nobis et fili9 dat9 eſt nobis iō monet Apoſtol9 hebreo. x. Accedam9 cū fiducia ad thronū gratie eius vt miaz ꝯſequamur et gratiam inueniamus in auxilio opoꝛtuno ita fecit Maria peccatrix petrus qui ter negauerat xp̄m latro et om̄s īuenerūt gratiam curre cito xp̄s te expectat vt cicius īuenias xp̄m ſtare. i. ſalutē tuā ꝯſiderare. curre cito ad eum p ꝯtritionē noli differre ne xp̄s offendatur tibi Eccli. v. ne tardes conuerti ad dn̄m et ne differas de die in diem ſubito enī veniet ira eius et in tp̄e vindicte diſpdet te Nōne filius offenderet patrē. hu9 dominū eger medicū. ſi illi ſtarent et vocarēt iſti vero venire ꝯtēnerent. ſic peccatoꝛ multociēs offendit qui vocem xp̄i ad penitēciā vocātis ꝯtēnit Scd̄o ſtetit inſtar laborātis Luce vi. ſtetit ih̄s in loco cāpeſtri et turba diſcipuloꝝ et multitudo copioſa plebis ſeqꝫ et ip̄e eleuatis oculis in diſcipulos dicebat bti pauperes ſp̄ū quoniā ip̄oꝝ eſt regnū celoꝛum. p locū cāpeſtrem ſignificatur mūdus in quo criſt9 ſepe laboꝛauit nc̄ ieiunādo Math. x. Cum ieiunaſſꝫ ih̄us q̄oraginta dieb9 ꝛc̄. nūc p̄dicando p̄s. laboꝛaui clamāſ rauce fc̄e ſūt fauceſ mee. nc̄ oꝛādo Lu. 6. Exijt in montem oꝛare et erat pnoctās in oꝛatiōe. nūc ābulando Jo. x. Jh̄us fatigatus ex itinere ſedebat ſic ſup fontem Ecce xp̄us laborauit pro te vt te ad laboꝛādum ſuo exemplo īuitaret vt te a laboribus ad eternā requiem pduceret Math. xi. venite ad me om̄s qui laboꝛatiſ. et onerati eſtiſ. et ego reficiā vos Tollite iugū meū ſup vos et diſ. a me. qꝛ mitis ſuꝫ et hu. coꝛ. et inuenie. re. aīab9 vr̄is O homo eſto memoꝛ laboꝛū xp̄i et non erit tibi graue laboꝛare in ſuitio xp̄i. Bernar. memoꝛ ero laboꝛum xp̄i quos ptulit in predicādo. fatigatōm in diſcurrendo vigiliaruꝫ in oꝛando tentatōnū in ieiunādo lacrimarum in ꝯpaciēdo. poſtremo ꝯuicioꝝ ſputoꝛū collaphorū clauoꝛum hoꝛū qꝫ ſimilium ¶ Tertio ſtetit inſtar expectātis. ſolēt homines in timoꝛe poſiti ſtare et expectare et circūſpicere ſi aliquis veniat ad ꝯſolandum eos. ſic xp̄us cum accuſaretur coꝛā pilato ſtetit expectās ꝯſolatoꝛem et nō inuenit Math. zA. Jh̄us ſtetit coꝛaꝫ preſide ſtetit inquā inſtar expectātis yſa. 63. Circūſpexi et non erat auxiliatoꝛ q̄ſiui et nō fuit qui adiuuaret Cogita in q̄ta ſtetit deſolatione. apl̄i eum dereliquerunt. iudei eum vinctum ad iudiceꝫ duxerant in multis accuſabāt vt crucifigeret clamabāt p̄s Im ppeiū

expectauit cor me. ⁊ mi . ⁊ ſuſti. qui ſimul c. Jeſus qui ſtetit coraȝ
iniquo trepidās vt iudicaret̃ ille in futuro ſedebit vt equiſſimus iu/
dex ad iudicādum ⁊ corā eo trepidabit tot⁹ mūd⁹ p̄s. Tu terribi/
lis es ⁊ quis re. tibi ex tunc ira tua de ce audi. feciſti iudi. t̃ra tre/
muit ⁊ quieuit dum exur. in iudiciū de⁹ Quarto ſtetit inſtar viam
demonſtrātis. mos eſt bonorū hoim ſi vidēt aliquē deuiare q̄ ſtāt
penes eum ⁊ de via expediunt ſic xp̄s videns diſcipulos occaſione
mortis ſue a fide d̄uiare poſt reſurrectionē ad eoſ venit iuxta eos ſte
tit ⁊ de via fidei ⁊ bonorum operum expediuit Luce 24. ſtetit iħus
i medio diſcipulorū ſuorū ⁊ dixit eis pax vobis ego ſū noli. timere
⁊ ſequitur. quid turbati eſtis ⁊ cogitationes aſcendūt in corda ve/
ſtra. videte manus meas ⁊ pedes meos q̄ꝛ ego ipſe ſum. Ecce qua/
liter ſtetit ⁊ de via fidei expediuit ⁊ in euangelio hodierno dicit̃ q̄
cum diſcipuli laboraſſent per totā noctem in piſcatione ⁊ nihil ce/
piſſent. mane facto ſtetit ieſus in litore ⁊ dixit. mittite in dexterā na
uigiȷ rete ⁊ inuenietis. hic d̄mōſtrauit viā bonoꝝ opm. mare ſignat
mundum nox ſtatū pcc̄i nauis pn̄tem vitaȝ Rete opa noſtra Qui
laborās in nocte. i. in ſtatu pcc̄i. inaniter laboraſ ſi āt mane id eſt ſi
grā dei cordi tuo illuxerit ⁊ Rete in dexterā miſeris. i. p eternis la
boraueris tunc inuenias. nō dico cibum corpis ſȝ cibū aīe ¶ Quin
to dr̃ ſtetiſſe inſtar adiuuare volētis Act. 7. Cū eſſȝ ſte. ple. ſpū ſan.
inten. in ce. vi. gloriā dei ⁊ iħm ſtā. a dex. virtu. dei ⁊ ait Ecce vido
celos aptos ⁊ iħȝ ſtā. ad dex. v̄tu. d̄i Ecce xp̄s q̄ legit̃ ſedē in thro
no p̄ris apparet btō Stephano tāq̄ȝ ſtās q̄i d. ad btm̄ ſtephanū. mſ
tos hēs aduerſarios q̄ te ipugnāt. ecce ego pat⁹ ſū te adiuuare ió
vides me ſtātem. noli ergo timere q̄s p̄t ei nocere q̄ de⁹ vult adiu
uare certe null⁹ p̄s. Dn̄s pte. vite mee a q̄ trepidabo. vn̄ pp̄heta
loq̄ns ad deum ait yſa. l. Stam⁹ ſil̃ q̄s ē aduerſari⁹ meus accedat
ad me. ecce dn̄s de⁹ auxiliator me⁹ q̄s ē ergo q̄ me odēnet q. d. cer
te null⁹ ſi dn̄s te adiuuerit null⁹ tibi nocere poterit nec hō nec dia
bolus p̄s. Dominus protector vite mee a quo trepidabo. Iſtud fi
guratuȝ eſt Exo. xiiij. vbi egiptȷ q̄ pſeq̄bant̃ iudeos ſencientes dei
v̄tutē dixerunt fugiam⁹ iſrael dn̄s ei pugnat p eis contra nos. pe
pende dei clementiam multos habes aduerſarios ⁊ fortes quibus
reſiſtere non potes cōuertere ergo ad deum ⁊ inuoca illum ⁊ pug/

nabit per te in via ⁊ coronabit te in patria ps. Clamabit ad me et
ego exaudiam illum cum ipo sum in tribulatione eri. eum ⁊ glori.
cum Rogem⁹.

Dominica prima post. pas

VEnit ihus ianuis clausis ⁊ stetit in medio discipulorum ⁊ di/
xit eis pax vobis Joh. xx. In vbis istis tāguntur tria pmo
ondītur veritas rsurrectiōis in hoc qꝫ itrauit ianuis clau
sis ¶ Scdo sinceritas dilectionis qꝛ stetit in medio discipulorum ¶
Tercio nouitas salutacionis in hoc qꝫ dixit eis pax vobis ¶ Nō qꝫ
quītuplex est pax pma est piculose malicie hanc habet homo cum
dyabolo eius suggestionib⁹ ꝯsenciēdo ¶ Scda est dolose amicicie
hanc habet homo impius cū ꝓximo fictam dilectiōem ptendēdo
¶ Tercia est affectuose ꝯcordie hanc habet homo iustus cuꝫ ꝓxio
ipm sincere diligendo ¶ Quarta est vtuose iusticie. hanc habet hō
cum deo eius mandatis obediendo Quinta est deliciose glorie hāc
habent sancti in pria eternaliter duiuendo ¶ De pma pace que est
piculose malicie dicit sap. xiiij. d peccatorib⁹ Nō suffecerat eos er
rasse circa dei sciaꝫ ꝫ in magno viuētes inuisticie bello tot ⁊ tā ma
gna mala pacem appellant O q̄m magna stulticia peccatoris. nō
sufficit ei qꝫ deum per peccata offendit ꝫ qꝫ plus est ab eo recedēs
cū infidelissimo dyabolo qui ad omnia mala cuꝫ ptrahit pacē fac
nōne pacem habet peccator cū diabolo qui eius suggestiōib⁹ ꝯsen
tit ⁊ opa eius facit legit. i. Re. xi Cū naas obsideret yabes galaad
dixerūt viri iabes ad naas habeto nos ꝯfederatos ⁊ suiemus tibi
Rndit naas in hoc faciam vobiscū fed⁹ vt eruā oim vestrū oculos
dextros. naas interptatur spens ⁊ significat diabolū qui obsidet
iabes galaad. i. mundū in quo est siccitas interioris sterilitatis Ja
bes siquidem interptatur siccitas ⁊ significat mūdum qui siccus
est ab influēcia diuine ꝯsolatiōis ⁊ a pluuia celestis roris ⁊ illustra
tionis nūq̄m diabol⁹ pacē habet nisi eruat dextrū oculū. Aia spūa
liter habet duos oculos dextrum qui negociatur circa eterna et si
nistrum qui negociatur circa terrena Tunc diabol⁹ eruit dextrū o/
culum qn̄ aiaꝫ p peccatū ita excecat qꝫ nihil cogitat d eternis q̄m
diu autem homo habet oculum dextrum clarum ad cogitādūꝫ d
eternis nunq̄m cessat diabolus eum impugnare. diabolus ei parū
impugnat peccatores qui ei in omnib⁹ ꝯsenciunt ꝫ bonos qui ei nō
ꝯsenciūt mltiplicit ipugnat Gregi. illos diabol⁹ ipugnare negligit

d' pace qnītu
plici

q̃s mira q̇ete poſſidere ſe ſentit vnde q̇daʒ heremita vidit vnū dia
bolū ſolū ſedentē ſup̄ portā ciuitatis ⁊ vidit integrā abbaciā in q̃
vnicuiq̃ʒ monacho inſidebat diabolꝰ ⁊ dixit āgelus ad heremitaʒ
ip̄m interrogantē q꞉ in ciuitate om̄s ſunt mali ſolꝰ diabolꝰ oēs re
git q꞉ ſibi vnanimit̃ ꝯſenciūt ȝ cū in hac abbacia oēs ſint boni nc̄cē
ē vt vnicuiq̃ʒ vnus aſſiſtat ¶ De ſc̄da pace que eſt doloſe amicicie di
citur Jere. nono vnuſq̇ſq̃ʒ a ꝓximo ſuo ſe cuſtodiat ⁊ in omni fra
tre ſuo non habeat fiduciā q꞉ ois frater ſupplantās ſupplātabit et
omnis amicꝰ fraudulenter incedit ſ. q̇t̃ Jn ore ſuo paceʒ cū amico
loq̇tur ⁊ occulte ponit ei inſidias heu q̄ʒtū ꝑualuit hec doloſa pax
in mundo Jā hō vix pōt inuenire aliq̄ꝫ cui audeat ꝯfidere multi in
p̄ntia oñdūt ſe ſinceros amicos ⁊ in abſētia ſūt viliſſimi ꝑſecutores
tal̃ fuit Joab de quo dicit̃ ij. Regl. xx. dixit Joab ad amaſam ſalue
mi frat̃. ⁊ tenuit dextera manu mentū amaſe quaſi oſculans eū. et
gladio ꝑcuſſit eum in latere ⁊ mortuus eſt Talē ꝑtendit iudas q̄n
acceſſit ad xp̄m ⁊ dixit ei Aue rabbi ⁊ oſculatus eſt eū. ⁊ ꝑ oſculū
tradidit eū Audi q̇d de talibꝰ dicat ꝓpheta p̄s. Loquūt̃ pacē cuʒ
p̄x. ſu. m. a. au. in cor. eo. da ill̃ ſ̄m op̄a ⁊c̄. ¶ De tercia pace q̄ ē affe
ctuoſe ꝯcordie dicit̃ Ephe. iiij. Obſecro vos vt digne ābuletis vo
catione q̄ vocati eſtis cū oi hūilitate ⁊ māſuetudine cū paciēcia ſb̄
portātes iuicē in caritate xp̄i ſoliciti ſuare vnitateʒ ſpūs in vincu
lo pacis. Apl̃us tangit hic q̇tuor q̄ valde neceſſaria ſūt ad paceʒ ⁊
mutuā ꝯcordiā. Primū eſt vt ſis hūilis in ꝯuerſatiōe Ecc̄i. iij. Quā
to magnꝰ es hūilia te in oibus. vñ cū apl̄i hūilitatē nō attēderēt ſed
de p̄latiōe incipent ꝯtēdere Luce. xx. Facta eſt ꝯtēcio inter eos q̄s
eorū eſſet maior xp̄us volens eos ad pacē ⁊ ꝯcordiā aiare. de hūili
tate iſtruxit eoſ dicēſ Qui maior ē in vobis ſit ſic̄ minor ⁊ q̄ p̄ceſſor
ē ſic̄ miſtrator ¶ Sc̄dʒ ē vt ſis māſuetꝰ in locutiōe p̄s. Māſueti aūt
hēditabūt t̃rā ⁊ de. i. m. pac. illā. ſ. t̃rā de q̄ p̄s. Credo videē bō do.
i ter. vi. ꝑuer. xv. Rñſio moll̃ frā. i. ſer. du. ſu. Tertiū ē vt ſis paciēs
i t̃bulatiōe Ja. v. paci. eſtote ⁊ ꝯfor. cor. vr̄a qm̄ aduētꝰ domini ap
ꝓpinq̇bit. nolite ingemiſcē frēs i alterutrū ſ. ꝑ diſcordiā vt n̄ iudi
cemi. paciēcia valde vtilis ē ad pacē ſpūs. vñ cū xp̄s mlta aplis de
ꝑſecutōibꝰ q̄s paſſuri erāt p̄dixiſſet adiecit dicēs Jo. B. xvi. Hec lo
cutꝰ ſū vob̄ vt i me pacē hēatl. ſupple ꝑ paciēciā i mūdo p̄ſſurā hēt.
ȝ ꝯfidite ego vici mundū q. d. ſic̄ ego mlta ſuſtinui ⁊ per paciencia

vici ſic vos per pacienciã poteritis omnia vincere Luce.xi.in paci
ciencia veſtra poſ.aĩas veſtras ¶ Quartum eſt vt ſis feruens in di
et ꝓximi dilectione ioh.xiiij.ſi quis diligit me ſer.me.ſer.⁊ pat̃ me⁹
di.eum.⁊ ad eum ve.⁊ man.apud eum fa.vides ꝙ per dilectiõem
manſionem ſancte trinitati facis Certe deus nõ põt manere in aĩa
per gratiã niſi habeat veram dilectiõez ⁊ pacẽ et ↄcordiã p̃s.i pace
factus eſt locus eius ⁊ habitatio eius in ſyon.i. i anima que clara
⁊ munda eſt inſtar ſpeculi per dilectiõez.ſyon quippe ſpeculũ inter
p̃tatur De q̃rta pace que eſt virtuoſe iuſticie dicit̃ yſa.48.O iſrael
ſi attendiſſes mandata mea facta fuiſſet ſicut flum̃ pax tua. hãc pa
cem homo habet cum deo quando eius voluntati obedit et mãda
ta ꝑficit.in hac pace Adam fuit quã diu p̃ceptũ dei nõ violauit p⁹
quã p̃ceptum dei trãſgreſſus eſt hanc pacem rupit ⁊ facta fuit tãta
inimicicia inter deum ⁊ hominem ꝙ nullus potuit eos recõciliare
niſi dei filius qui veniens in mũdum.et ſemetipm̃ in cruce offerẽs
ꝓ homine ipm̃ deo recõciliauit in huius ſignum nato dño angeli
cecinerũt gloria in ex.deo ⁊ in terra pax ho.bo .vo.quicũq3 fidem
ſuauerit ⁊ opa bona fecerit i hac pace manebit colo.i.vos cũ eſſe
tis aliqñ alienati et iimici ſenſu in opibus malis nũc recõciliauit in
corpe carnis eius ꝑ mortem exhibere vos ſanctos ⁊ immaculatos
⁊ irrep̃henſibiles coram ipo ſi tam̃ ꝑmanetis in fide fundati ⁊ ſta
biles.ſi hãc pacẽ habueris filius dei vocaberis Math.v.beati paci
fici qm̃ filij dei vocabũtur.ve oib⁹ peccatoribus qui p̃cepta dei ↄ/
tẽnũt ⁊ pacẽ rũpunt quã criſt⁹ p̃cioſo ſanguine ⁊ amara morte cõ
firmauit Job.ix.ſapiens corde eſt ⁊ robore fortis qui reſtitit ei ⁊
pacem habuit cum eo qui trãſtulit montes.i.ſuꝑbos et neſcierunt
hi quos ſbuertit in furore.hoc mõ trãſtulit ſuꝑbum luciferũ de ce
lo.adam de paradiſo ſaulẽ de regno.De quinta pace que eſt delicio/
ſe glorie dicit̃ Sapi.iij.iuſtorum aĩe in ma.dei ſunt ⁊ non tã.il.tor.
ma.viſi ſunt ocu.inſi.mo.il.autẽ ſunt in pace.ibi erit pax vera que
nunq̃m rũpetur.pax inquã inter deum ⁊ hominẽ.quia homo deũ
per peccatum nunq̃m offendet. ibi pax inter hominẽ ⁊ hominẽ qr
homo cum homine nunq̃m ↄtendet.pax inter hominẽ ⁊ angelum
qr ↄcordent in ꝑpetuũ deũ ſine fine laudabũt O q̃m glorioſum eſt
regnum in quo vera pax et iuiolabilis iuenitur yſa.xxij.ſedebit po/
pulus meus in pulcritudine pacis ⁊ in tabernaculis fiducie et in

require opulenta bene dicit in pulcritudine pacis qꝛ pax celeſtis pa
trie adeo pulcra eſt ꝙ nūq̄ꝫ per aliquā diſcoꝛdiam inq̄nabitur quō
poterit ibi eſſe diſcoꝛdia vbi tam ꝑfecta eſt caritas ⁊ vnuſquiſqꝫ di
ligit alium ſicut ſeipm̄. vbi ōniuꝫ ↄcoꝛs ⁊ vna voluntas erit qꝛ illis
nulla niſi dei voluntas erit. qꝛ q̄cquid vnus vult omnes volunt An
ſelmꝰ Si delectat ↄcoꝛdia omnibꝰ in celo erit vna voluntas. quia
illis nulla niſi dei voluntas erit. econuerſo in inferno vbi ſunt inui
dię ⁊ volūtates ↄtrarie ſempiterna erit diſcoꝛdia ij. paꝛ. xv. In illo
tēpoꝛe ñ erit pax egrediendi vel ingrediendi ſꝫ terroꝛes vndiqꝫ i cū
ctis habitatoꝛibus terrarū. i. infernoꝛum que ſub terra eſſe dicun
tur qꝛ ↄturbabit dn̄s in oī anguſtia Rogemꝰ ⁊c. Dñica. ij. poſt

Pascha

Ego ſum paſtoꝛ bonꝰ. bonꝰ paſtoꝛ animam
ſuam dat pꝛo ouibus ſuis Jo. x. In verbis iſtis duo tangū
tur de criſto ¶ Pꝛimū eſt vite ſanctitas in qua debemꝰ ipꝫ
paſtoꝛem imitari ¶ Scd̄m eſt feruens eius circa nos caritas ꝓ q̄
debemus ei totis viribus regratiari. Pꝛimū ibi ego ſum paſtoꝛ bo
nus Scd̄m ibi paſtoꝛ bonꝰ aīam ſuam ⁊c. Magna vtiqꝫ caritas fu
it ꝙ pꝛo nobis moꝛi voluit Jo. xv. Maioꝛem hac dilectiōem nemo
habet vt aīam ſuam po. quis pꝛo amicis ſuis ¶ Nota ꝙ criſtus pa
ſtoꝛ circa oues ſuas id eſt fideles ſuos ſex facit. Pꝛimo ↄgnoſcit bo
nas eligendo Scd̄o cuſtodit in tentatiōibꝰ ꝓtegendo Tertio pꝛe
dit exēpla virtutum oñdendo Quarto paſcit carneꝫ ſuam ſb̄ ſacra
mento tribuendo Quinto ponit aīam ſuam pꝛo ouibus ſuis moꝛiē
do Sexto introducit in ouile eternā requieꝫ largiendo ¶ Pꝛimo di
co ꝙ oues ſuas ↄgnoſcit bonas eligendo Jo. x. Ego ſum paſtoꝛ bo
nus ⁊ ↄgnoſ. oues meas ⁊ cō. me mee. q̄ꝫuis xp̄us omnes tam bo
nos q̄m malos cognoſcat. ſpālıter tameꝫ dicit̄ bonos ↄgnoſcere
qꝛ eoꝝ facta appꝛobat ⁊ per gratiā ſuam eos coꝛroboꝛat ij. Thi. ij.
Nouit dn̄s qui ſunt eius ecōuerſo dicit̄ malos non ↄgnoſcere qꝛ fa
cta eoꝛum repꝛobat Math. xxv. Amen dico vobis neſcio vos. ſolēt
paſtoꝛes oues ſuas ſignare vt ab alienis diſcernātur ſic xp̄us oues
ſuas in baptiſmo ſignat vt ab infidelibus diſcernātur p̄s. Signa
tū eſt ſuꝑ nos lu. vul. tui do. ꝑ lumen iſtud accipe caracterē q̄ imp
mit̄ anime in baptiſmo in ſignū. ꝙ per baptiſmum homo ad etnū
lumen diſponit̄ ve illis qui id ſignum criſti ꝑ pcc̄m maculant ⁊ ſi
gnū diaboli ſibi ipꝛimunt ⁊ taliter ad infernū deſcēdunt. tales pn̄t

ꝯqueri ⁊ dicere id ṗs. Signa noſtra non vidimꝰ ſupple munda ⁊
clara ſicut recepimꝰ in baptiſmo iam non eſt ꝓpheta i d eſt ſacerdoſ
qui nos poſſit baptizare ⁊ nos non ꝯgnoſcet amplius ſupple deus
qꝛ ſigna noſtra maculata ſunt Scḋo cuſtodit in tentationibꝰ ꝑte
gēdo Jere.xxxi. Qui diſꝑgit iſrael ꝯgregabit eum ⁊ cuſtodiet ſicut
paſtoꝛ gregem ſuum. iſrael interꝑ̄tatur vir videns deum ⁊ ſignat
hominē qui ad hoc factꝰ eſt vt videat deum. hunc deus diſꝑſit qñ
ꝑ̄mos ꝑntes ꝓpter peccatuꝫ de paradiſo eiecit tūc vero ꝯgregauit
⁊ cuſtodiuit quando in mundum veniens ad celum vocauit Fidel'
paſtoꝛ qñ oues ſunt in campo vt eas a lupo cuſtodiat ſolet oues ſu
as circuire ꝯtra lupos clamare baculum in manibus tenere canes
habere. ſic criſtus oues ſuas circuiuit in incarnatiōe Cōſiḋra q̄m
diligenter circuiuit de celo venit in mundum de mūdo deſcēdit ad
infernum de inferno iterum redijt in mundum ⁊ inde aſcēdit in ce
lum ṗs. A ſūmo celo egreſſio eius ⁊c̄. hoc ideo vt oues ſuas cuſto
diret Sapi.x. Cuſtodiuit eum ab inimicis ⁊ a ſe.tu.illū. itē ꝯtra lu
pos id ē ꝯtra demōes clamauit in ꝑ̄dicatiōe multū ꝯtra demones
clamabat ⁊ hoies ad celū vocabat ioħ.vij. in die magno feſtiuita-
tis ſtabat iħus ⁊ clamabat dicēs ſi q̄s ſitit veniat ⁊ bibat. item ba-
culuꝫ crucis tenuit i paſſione Gene.xxxij. In baculo mō trāſiui ioꝛ
danē iſtum .i. mūdum nunq̄m lupus ſiue canis tantū timuit bacu
lū ſiue virgā ſicut diabolꝰ crucē yſa.xxx. Pauebit aſſur. virga ꝑcuſ
ſus. aſſur interꝑ̄tatur tollens robuſtum ⁊ ſignat diabolum qui ho
minē ſepe a bono ſtatu tollit ⁊ ad pcc̄m ꝑtrahit iſte virga crucis ꝑ
cuſſus eſt ⁊ adeo victus ꝙ etiam ad ſolum ſignum crucis fugatur
vnde legit̄ in dialogo de quodam iudeo qui in itinere ꝑ noctē vnā
doꝛmiuit in q̄dam templo apollinis ⁊ q̄uis eſſet infidelis tñ ſigna
uit ſe ſigno ſancte crucis q̄ circa mediā noctē vigilās vidit turbaꝫ
demonū cū eo qui alijs pꝛeerat locuꝫ intrare. ille vero qui alijs pꝛe
erat q̄ſiuit a ſingul' q̄d mali ꝯtra hoies egiſſent. cunq; ſinguli ſuas
neq̄cias exponerent vnꝰ dixit ꝙ ādream fūdane ciuitatis epm̄ mi
re ſanctitatis de quadam femina tm̄ tēptauit ꝙ in terga eiuſdē feīe
blandiens alapaꝫ dediſſꝫ hunc demonē ille q̄ alijs ꝑ̄erat hoꝛtabat̄
vt ꝑficeret qđ cepiſſꝫ cunq; iudeꝰ hec audiēs timeret iuſſū ē ab alio
vt req̄reret q̄ſnam eſſꝫ q̄ iaceret ibi. ad q̄d cū demōes veniſſent cla-
mauerūt vach vas vacuū ſꝫ ſignatū ad q̄m vocē oēs demōes diſpa-

ruerunt ⁊ videns ſurgens venit ad epm̄ ⁊ oia per ordinē ei expoſu
it ꝓpter quod epiſcopus ↄpūctus oīs mulieres de curia ſua expu
lit ⁊ iudeum ad fidem ↄuertit Item habet canes .i. p̄dicatores q̄
dicunť latrare ↄtra demones ⁊ lingua ſua infirmos ſanare Mat.x.
dedit diſcipulis ptātem ſpūum immūdorum ⁊ vt curarent omnes
languorem de his canibus dicitur Luce xvi. d̄ lazaro Canes veni
ebāt ⁊ lingebant vlcera eius ſic ptȝ ſcd̄m p̄ncipale ¶ Tertio p̄cedit
oues ſuas exēpla ꝟtutū oñdendo Jo.x. Cuȝ ꝓprias oues emiſerit
ante eas vadit ⁊ oues eum ſequūtur tūc xp̄s oues emittit quādo
ad agrū bonorum oꝑm paſcit. has oues xp̄s p̄cedit qñ exēpla vir
tutum in quib⁹ eū imitenť oſtendit videlicet exēplū hūilitatis Mat
xi. diſcite a me quia mit .ſū ⁊ hu. cor. exēplū dilectiōis Jo .xv. hē ē p̄
ceptum me. vt di. inuicē ſicut di. vos Exēplum paciencie .i. pe. ſcd̄o
xp̄us paſſus eſt pro nobis vo. re. exēplum vt ſe. veſt. eius noli turba
ri ſi occurrat tibi tribulatio ↄſidera paſtorem tuū qȝ paciēs fuerat
in tribulatione ⁊ eius exēplo ſis paciens in tribulatiōe tua Jere.x
Ego nō ſum turbatus te paſtorē ſequens ⁊ diem hois .i. ꝓſpitatis
non deſideraui tu ſcis quaſi diceret q2 ꝓpter me paſſiones ſuſtinui
ſti dñe ideo libenter ꝓpter te ſuſtinebo Hebre. iz. deponentes ōne
pondus ⁊ circūſtans nos peccatū ꝑ pacienciā curram⁹ ad ꝓpoſi
tuȝ nobis certamē aſpiciētes in auctorē ⁊ ↄſūmatorē ih̄m ¶ Quar
to paſcit carnem ſuā ſb̄ ſacmēto tribuēdo yſa. xl. paſcit eos ſicut
paſtor gregem ſuuȝ nunq̄m paſtor ita ſolicit⁹ fuit vt gregē ſuū pa
ſceret ſicut criſtus fideles ſuos paſcit. paſcit eos ſiquidem cibo car
nali ij. Cor. ix. qui adminiſtrat ſemen ſeminanti ⁊ panem ad man
ducanduȝ p̄ſtabit Mar. viij. Si dimiſero eos ieiunos in domū ſuā
deficient in via Item paſcit cibo doctrinali Deuť. viij. non in ſolo
pane viuit homo ȝ in omni ꝟbo quod ꝓcedit de ore dei Itē q̄ plus
eſt omnibus. paſcit eos cibo ſacramētali ioh̄. vi. Caro mea vere eſt
cibus ⁊ ſanguis meus vere eſt potus O homo ꝑpende dilectiōem
quam tu⁹ paſtor habet ad te qui ex ſpeciali dilectiōe carnē ſuā tibi
cibū miniſtrat. ȝ heu peccator his oibus ingratus paſtorē ſuū a q̊
multa bona quotidie ꝑcipit deſerit ⁊ ad lupum id eſt diabolum vo
luntarie trāſit ideo dñs ↄquerit Ecc̄. ij. hoſpitabiť ⁊ paſcet ⁊ po
tabit ingratos ⁊ adhuc amara audiet In baptiſmo venit criſtus
ad hoſpicium cordis hūani paſcit et potat hominem corꝑe ⁊ ſan

guine ſuo ⁊ multi ingrati mala loquũtur ꝯtra deum Job.xi. Quiſ
ē ompñs vt ſuiam⁹ ei ⁊ quid ꝓdeſt nobis ſi orauerim⁹ eũ ¶ Quito
ponit aīam ſuam pro ouib⁹ moriendo vnde dicit̄ in euangelio hodi
erno bon⁹ paſtor aīam ſuã dat ꝓ ouib⁹ ſuis. fidelis paſtor exponit
ſe morti ꝯtra lupos vt oues cõſuet ſic xp̃s expoſuit ſe morti cõtra
diabolum vt nos a mortis faucib⁹ liberaret yſa. 53. Om̄s nos ſicut
oues errauim⁹ vnuſquiſq̃ in viam ſuam declinauit ⁊ domin⁹ po/
ſuit in eo iniquitatem omniũ noſtrum ſcilicet vt pro ouibus moriēſ
pro iniquitate omniuz ſatiſfaceret ¶ Cogita O homo quid paſtor
iſte ꝓ te ſuſtinuit ⁊ adhere ei per fidem ⁊ dilectiōem et ſequere per
bonam vitam vt lup⁹. i. diabol⁹ te non rapiat ioh. x. Oues mee vo
cem meam audiunt ⁊ ego dñs agnoſco eas ⁊ ſequũtur me ⁊ ego vi
tã eternã do eis ⁊ nõ ꝑibũt in eternũ ⁊ nõ rapiet eas quiſquã de ma
nu mea Sexto introducit in ouile eternã reqēm eis largiendo ioh
x. Alias oues hēo q̄ nõ ſũt de hoc ouili. i. pccores qui nõ ꝑtinēt ad
regnũ celoꝝ ⁊ illas oꝫ me adducē ſupple ꝑ grām ꝯuerſiōis ⁊ vo
cem meã audient ⁊ fiet vnũ ouile ⁊ vn⁹ paſtor hoc vtiq̃ ī regno ce
loꝝ. Mos ē paſtoꝝ qñ adueſpaſcit reducũt oues de cãpo ⁊ ſeꝑant
alienas de ꝓprijs ⁊ ꝓprias introducũt ad caulas vt ibi r̄quieſcãt
alienas vero excludũt. ſic faciet xp̃s in veſꝑa mundi. i. in die nouiſ/
ſimo ꝓprias oues. i. bonos ab alienis. i. a peccatorib⁹ ſeꝑabit Ma
thei 25. ſeꝑabit eos ab inuicem ſicut paſtor ſegregat oues ab edis
tunc malos qui ad ſe non ꝑtinent expellꝫ Math. 25. diſcedite a me
ma. in ig. eternũ ⁊c̄. p̄s. iudica illos deus decidãt a cogitationib⁹
ſuis ſupple quibus cogitauerunt ꝙ peccata eorum poſſent manere
impunita ſcd̄m multitudinē impietatum eoruꝫ expelle eos quoniã
irritauerũt te domine. tunc bonos qui ad ſe ꝑtinent introducet in
eternã requiē Exo. xv. introduces eos ⁊ plan. in mõ here. tue q̄b⁹
dicet id Math. xxv. Venite bñdicti patris mei poſſidete ⁊c̄. qđ regnũ
nobis concedat ⁊c̄.

¶ Dominica tertia poſt paſcha.

Triſtitia veſtra vertetur in gaudium ioh. xvi. in his verbis
duo tanguntur Primum eſt preſentis tribulatiōis breuitaſ
vt ſimus pacientes ¶ Secundum eſt celeſtis premij iocũ/
ditas vt ſimus in dei ſeruitio feruentes Primum ibi triſtitia veſtra
Secundum ibi vertetur in gaudium ¶ Nota ꝙ triplex ē gaudiũ. ſ.

mundane vanitatis interne puritatis ⁊ eterne iocūditatis pͥmum
eſt deteſtabile .ſcd̄m eſt cōmēdabile. tertium eſt ineffabile ¶ Primo
dico ꝙ eſt gaudium mūdane vanitatis Jo. 16. mundus gaudebit
vos vero cōtriſtabimini illud gaudium habēt amatores mundi de
diuicijs ⁊ honorib⁹ ⁊ mundi voluptatib⁹ Sȝ nō ꝙ id gaudiū eſt
deteſtabile ꝓpter tria pͥmo qꝛ eſt momentaneū duratiōe. ſcd̄o qꝛ é
fallax ſophiſticum. triſticie admixtione. tercio qꝛ noxium ⁊ morti
ferum finali cōcluſiōe pͥmo dico ꝙ eſt momētaneū duratōe Job. 20.
H ſcio ex q̊ hō poſit⁹ ē ſr̄ t̄rā ꝙ laus ipiorꝝ breuiſ ⁊ gaudiuz ipocrite
ad inſtar pūcti O q̄ȝ ſtlti ſūt q̄ illō gaudiū trāſitoriū amāt tm̄ ꝙ de
et̄no gaudio nihil curāt t̄les ī iferno r̄cognoſcēt ſtulticiā ſuā q̄n di
cent illud Sapi. 5. Quid nobis ꝓfuit ſuperbia aut diuiciarꝝ iactan
cia quid cōtulit nobis oīa trāſierūt velut vmbra Cuz vmbra ludū
pueri neſciunt tamē q̄d ſit. ſic peccator delectat̄ i trāſitorio gaudio
⁊ non attendit q̄d ſit Vmbra etiā hȝ ſimilitudinē corporis nō tamē
eſt corpus ſic gaudium mundi vere nō eſt gaudiū licȝ appareat et
gaudiuz vmbra etiam cito trāſit. ſic gaudiū mūdi Jo figuratū eſt
Jone. 4. vbi dicit̄ ꝙ edera aſcendit ſup caput ione ⁊ ꝓtexit eum et
letat⁹ eſt ionas ſup edera leticia magna ⁊ ſubito ventus ꝑcuſſit e
deram ⁊ ſtatim aruit Et inde ionas turbatus eſt ſic multi gaudēt
in trāſitorijs ſȝ cum accedit vēt⁹ .i. miſeria triſtant̄ ¶ Scd̄o dico ꝙ
eſt fallax ⁊ ſophiſticuz triſticie admixtione Ecc̄. 2. Riſuz reputaui
errorem ⁊ gaudio dixi q̄d fruſtra decipis Gaudiū mūdi ꝓprie nō
dicit̄ gaudiū ſȝ dicit̄ decipi qꝛ illi qui amant illud decipiunt̄ Sicut
deciperetur ille qui haberet numum cuprum ꝙ crederet argenteuȝ
ſic illi putāt gaudium mundi eſſe verū gaudiū ꝙ mixtum eſt cū tri
ſticia ⁊ iō decipiunt̄ ſi diues gaudet de diuicijs triſtatur tn̄ et hoc
quia timet eas ꝑdere ſicut cōtigit cuidam pſbo qui habuit pecuniā
quā omni nocte ſolebat in lecto ſuo abſcondere timens eā ꝑdere h.
cōſiderans fur quidā nitebat̄ eā furari ⁊ veniens vna nocte per fe
neſtram iniecit vncū ⁊ cepit pecuniā ad ſe trahere qđ ſenciēs pſbr̄
clamabat trahe fortiter ⁊ ego habebo requiem ⁊ tu ſimiliter quia
quā diu pecuniā habeo requiē habere nō potero nec tu Si ſupb⁹
gaudet de honorib⁹ dolet tn̄ ſi non honoratur ab omnibus. vel ſi
alius ei in honore preferat̄. ſic Aman turbat⁹ fuit quia mardoche
us ipm̄ non honorauit Heſter ſexto ⁊ magis turbatus quando in

ductū veſtibus regalibus ⁊ habentē diadema in capite duxit ꝑ pla/
teas ciuitatis clamās ſic honorabitur ꝙ rex voluerit honorare ħ
modo cogita de ſingulis in quibus mundus gaudet ⁊ non inueni
es ibi verum gaudium ¶ Tertio dico ꝙ eſt noxium ⁊ mortiferum
finali ꝯcluſiōe ꝓuer. xiiij. Riſus dolore miſcebitur ⁊ extrema gau
dij luctus occupat O ſtulte peccator gaudeas in mundo vt lugeas
in inferno gaudeas tꝑaliter vt lugeas eternaliter Apoca. decimo
octauo. Quantum ſe glorificauit et in delicijs fuit tantum date illi
luctum ⁊ tormentum. Conſidera quam iuſtus iudex ſit deus qui
peccatori pro diuicijs reddet egeſtatem pro crapula ſitim pro va
no gaudio penā. ꝑ honore ꝯtumeliam ꝑ elatione abiectionem eter
nam vnde peccatores ꝯq̄rentur i inferno Tre. iiij. Defecit gaudiū
nr̄m verſus ē in luctum chorus nr̄. cecidit corona capitis nr̄i. i. oīſ
honor ꝙ in mūdo habuim⁹ ve nobis qꝛ peccauimus ſic ptz ꝓmū
ꝓncipale ¶ Secūdo dico ꝙ eſt gaudium interne puritatis Rō. xv
Deus aūt ſpei repleat vos oī gaudio ⁊ pace in credendo vt abūdetꝭ
i ſpe ⁊ ꝟtute ſpi. Iſtud gaudiū ē quo aīa gaudꝫ in deo ſuo ⁊ iō iſtud
gaudiū ē ꝯmēdabile Sꝫ nō̦ ꝙ iſtud gaudium ꝯſiſtit in trib⁹ vid̄
licet in orōnū deuotiōe / in ꝓximi ꝯgratulatiōe / ⁊ in aduerſitatis to
lleratiōe. ꝓmū dico ꝙ ꝯſiſtit in orōnū deuotiōe Phil. iiij. Gaudete i
dn̄o ſꝑ iterꝝ dico gaudete ⁊ ſeq̄t nihil ſolliciti ſitis ſed i omni orōe
⁊ obſecratiōe cū gratiaꝝ actione petitiōes vr̄e inoteſcāt apud d̄m
Iſtud gaudiū habent ꝯtemplatiui q̄ interdum in orōnib⁹ tantam
deuotionē ꝯcipiunt ⁊ mentis iocunditatem ꝙ p̄ deuotione iubilare
incipiūt ſi non potes iubilare gaude tn̄ in orōne in q̄ cum deo tu lo
queris. gaudent homines qn̄ familiariter loquūtur cum ꝓncipib⁹
gaude tu pocius qui loqueris cum deo. Quidaꝫ ſanctus dixit. tem
pore orationis criſtianus cuꝫ deo loquitur Qui principem aliquem
rogat pro aliquo multum gaudet ſi ſentit ſe exaudiendū gaude tu
pocius quia ſi deuote oraueris ⁊ ſi tibi fuerit vtile pro quo rogaue
ris exaudieris Johan. x. ſexto Quodcunqꝫ pecieritis patrem meuꝫ
in nomine meo dabit vobis Secundo dico quod id gaudium
conſiſtit in ſalutis proximi congratulatione Luce decimo quinto
Oportet te fili gaudere quia frater tuus mortuus fuerat ſcilicꝫ ꝑ cl̄
pam ⁊ reuixit. ſcilicet per penitentiam ꝑierat ſupple per errorem et

inuentus eſt ſupple per gratie ſplendorem merito debet hō ꝯgratu
lari homini qui de culpa redit ad grām de morte ad vitā q̄ꝛ de hoc
etiā xp̄s gaudet Luce.xv.Quis ex vobis homo qui hꝫ centū oues
et ſi ꝑdiderit vnam ex illis nōne dimittit nonagintanouē in deſer-
to ⁊ vadit ad illam que ꝑierat ⁊ q̄rit eā donec īueniat ⁊ cū inuene-
rit illā imponit eam humeris ſuis ⁊ ꝯuocans ſuos amicos dicit.
ꝯgratulamini mihi q̄ꝛ īueni ouem meā q̄ ꝑierat.per centū oues ac-
cipiunt̄ nouē ordines āgelorū cum hoībus.q̄ꝛ cētenari⁹ integralit̄
ex decem eſt ductus.q̄ꝛ decies decem faciūt centum.tunc vna ouis
periȷ̄t qn̄ homo peccauit ꝓpter qđ filius dei in mūdum veniēs ho-
minē multis laboribus ⁊ longo tēpe q̄ſiuit et tandē in cruce iuenit
Tertio gaudiū iſtud ꝯſiſtit ī aduerſitatis tolleratiōe Math.xv.bti
eſtis cū maledi.vo.ho.et ſepa vos ⁊ exprobra.⁊ eie.nomē veſtrum
tanq̄m ma.ꝓpter fi.ho.gau.et ex.q̄m mer.veſtra co.eſt in celis le-
tanter ſuſtinet homo iuſtus tribulatiōes tū quia breues ſunt.tum
quia ꝓpter criſtum ſuſtinet.tum quia magna merces pro his dabi-
tur Luce.zz.vos eſtis qui ꝑma.me.ī ten.me.⁊ ego diſ.vo.ſic diſ
mihi pater me.reg.vt edatis ⁊ biba.ſuper men.me.in reg.me.ido
ibant apl̄i gaudentes a ꝯſpectu ꝯſilȷ̄ q̄m digni habiti ſunt ꝓ noīe
iħu ꝯtumeliā pati et patꝫ ſcḋm ꝑncipale ¶ Tertio dico ꝙ ē gaudiū
eterne iocūditatis yſa.6i.gaudēs gaudebo in domino ⁊ exultabit
anima mea in deo mō quia īduit me veſtimento ſalutis.iſtud gau-
dium eſt ineffabile ꝑma Cor.z.Oculus nō vidit nec auri.audiuit
nec in cor hominis aſcendit que preparauit deus diligentib⁹ ſe.Sꝫ
nota ꝙ id gaudium ꝯſiſtit in tribus videlicet in dei viſione in ꝓ-
pria beatificatiōe et in ſocietatis iocūdatiōe Primo dico ꝙ ꝯſiſtit
dei viſione Jo.xvi.vos quidem nunc triſticiā habetis iterum autē
videbo vos et vos ſupple me ⁊ gaudebit cor veſtrum ⁊ gaudium
veſtrum nemo tollet a vobis tam d̄litioſa eſt facies dei ꝙ ſi illi qui
ſunt in inferno vidēnt eam omniū penarum obliuiſcerent̄ ⁊ in illi-
us aſpectu ꝯtinue iocūdarentur.nec mirum quia eſt pulcherrima
⁊ gratioſiſſima heſter.xv.valde mirabilis es domie et facies tua
plena eſt gratiarū.ideo dānati nunquā gaudebunt q̄ꝛ faciē dei vi-
dere nō poterunt Thob.v.Quale mihi gaudiuꝫ qui in tenebris ſe-
deo et lumen celi non video.¶ Scḋo dico ꝙ ꝯſiſtit in ꝓpria beatifi-
catione yſa.li.leticia ſempiterna ſuper capita eorum.gaudium ⁊ le

ticiam obtinebunt fugiet dolor ⁊ gemitus Ecce ꝑfc̄a btificatio in
qua includitur omne bonū ⁊ ex qua excludit̄ omne malum Apoc̄
xxi. Abſterget deus oēm la. ab ocu. eo. ⁊ mors vltra nō erit neꝫ luc
neqꝫ cla. neqꝫ do. erit vl. q̄ ꝓma abi. ibi eni erit plenum gaudiū vbi
nihil de dolore ſcietur ꝓma ioħis ꝓmo ſ hec ſcribo vobis vt gaudēa
tis ⁊ gaudiū veſtrum ſit plenū. plenū autē erit illud gaudiuꝫ quia
nūq̄m minuetur nūq̄m termiabit̄ de quo homo nunq̄ꝫ tediabitur
de quo homo in anima ſimul ⁊ corpe iocūdabitur ¶ Tercio dico
ꝙ ꝯſiſtit in ſocietatis iocūdatione. Jocūda eni ibi erit ſocietas vbi
ꝑfecta eſt caritas yſa. vltimo. Letamini cū ieruſalem. i. cū ciuitate
ſupna Oēs qui diligitis eā. gaudete cū ea gaudio vniuerſi qui lu-
gebatis ſup eā vt ſugatis ⁊ ſaciemini ab vberibus ꝯſolationis ei⁹
quaſi diceret. qui in mundo fleuiſtis deſiderādo venire ad ſocieta-
tem ſcōrum in celo. nunc gaudeatis in celo de ipō ꝯſorcio ⁊ deliciꝭs
affluatis ⁊ oimoda gloria eius. i. ꝯgregatione diuitatis ⁊ humani
tatis yſa. vi. Tunc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabit̄ ⁊ dilatabit̄ cor tuū
quādo conuerſa fuerit ad te multitudo maris. i. hoim qui trāſiert
mare hui⁹ mūdi. Si haberes multos fratres q̄s diligēs ſicut aiaꝫ
tuam cum quib⁹ diu iacuiſſes in carcere ⁊ ereptus ad libertatē mlt̄
tum gauderes ſi autē omnes fratres tui liberarentur ⁊ ad eandeꝫ
libertateꝫ venirent plus gauderes. ſic ſancti qui in celo ſunt maxi-
mū gaudiū habent quādo homines liberāt̄ de carcere hui⁹ mūdi
⁊ veniunt ad celuꝫ ꝑs. Educ de cuſtodia. i. de carcere aiam meaꝫ
ad ꝯfitenduꝫ noi tuo me ex iuſti do. re. mi ſupple vitā eternam quaꝫ
nobis ⁊c̄.

¶ Dominica quarta poſt paſcha

Cum venerit paclitus ille arguet munduꝫ de peccato ⁊ de
iuſtitia ⁊ d̄ iuditio d̄ peccato ſcꝫ qd̄ cōmiſerunt de iuſtitia
quā omiſerunt ⁊ de iudicio qd̄ non timuerūt Jo. xvi. In
verbis iſtis duo tanguntur. ꝓmo ſpiritusſancti aduentus ꝓmittit̄
ſcd̄o vtilitas eius aduentus deſcribitur ꝓmū ibi Cum venerit pa-
clitus ſcd̄m ibi ille arguet ⁊c̄. ¶ Nota ꝙ de⁹ arguit q̄drupliciter. ꝓ
mo peccati diſplicenciam menti ingerēdo. ſcd̄o per ꝑdicatores ex-
terius corripiendo. Tercio tempaliter puniendo. Quarto in iudi-
cio condemnando ¶ Primo dico ꝙ arguit homineꝫ peccati diſpli
cenciam menti ingerendo ꝑs. Arguam te ⁊ ſtatuam contra facieꝫ
tuam gloſa oſtendam tibi ⁊ ꝙ poſt dorſum poſuiſti ante faciem

eruam ponam vt ſcias ꝙ male feciſti ⁊ feditatem tuā videas ⁊ eru
beſcas hō eſt iſta argutio ꝫ m̄lti ſūtq̄ n̄ attendūt qn̄ taliter a dn̄o ar
guūtur ideo ſubdit ꝓpheta. intelligite hoc q̄ obliuiſcimini deuʒ ne
quando rapiat ſupple aiam de corꝑe ⁊ non ſit q̄ eripiat ſupple ab
eterna dānatione hoc mō domiꝰ redarguit cayn qn̄ dixit ei Ge. 4.
Quid feciſti ecce vox ſāguinis fratris tui abel clamat ad me de ter
ra ille vero nō attendit vt penitēciā ageret ꝫ deſꝑans dixit. maior
eſt iniquitas mea q̄m vt veniam merear. ſimili mō arguit iudam
qn̄ menti eiꝰ diſplicēciā impſſit vnde iudas ꝯpulſus eſt dicē. pecca
ui tradens ſanguinē iuſtū et in ſignū diſplicencie peccati triginta de
narios pro q̄bus xp̄m vendiderat reſtituit iudeis Math. 27. ⁊ de
ſperans laq̄o ſe ſuſpendit ⁊ hoc mō petrū arguit quādo ip̄m reſpi
ciens menti eius diſplicenciā trine negatiōis iculcauit hoc atten
dens petrus egreſſus foras fleuit amare ⁊ veniam impetrauit
¶ Scdō arguit dn̄s hoiem ꝑ predicatores corripiendo. Job. 2. do
ctrinā qua me arguis audiā ⁊ ſp̄us itelligencie mee r̄ſpōdebit mihi
quaſi dicēt tu arguis me ꝑ p̄dicatores de h̄ ꝙ male viuā ⁊ ego ar
gutiōem tuā intelligā ⁊ vitā emēdabo Ad hoc miſit dn̄s p̄dicato
res vt pcc̄a redarguāt yſa. lviij. Clama ne ceſſes quaſi tuba exal.
vo. tu. ⁊ an. pp̄lo me. ſce. eorū ió dicit. ij. Thi. iiij. p̄dica v̄bū inſta
optune imꝑtune argue obſec̄ increpa. in omni paciēcia ⁊ doctrina
ꝫ heu multi ſunt qui non pn̄t ſuſtinere ꝙ aliq̄d tāgatur in ſmone
ꝙ ſit ꝯtra vicia eorum. imo ſi aliquid tactum fuerit idignātur blaſ
phemant ⁊ predicatori detrahunt ⁊ v̄bum dei ſb̄ſamnāt d̄ quibus
dicitur yſa. 30. populus ad iracūdiam ꝓuocās eſt. filij mēdaces fi
lij nolentes audire legem dei qui dicūt videntibus nolite videre et
aſpicientibꝰ nolite aſpicere nobis ea q̄ recta ſunt loquimini nobis
placencia ⁊ audiemꝰ ſic fecerūt pharizei cū dominꝰ p̄dicaret ꝯtra
auaros de q̄bus dicit̄ Luc. xvi. Audiebāt hec oia pharizei q̄ aua
ri erant ⁊ deridebāt eum q̄d mirū ſi moderni p̄dicatores deridēn
tur exquo xp̄s in p̄dicatiōe ſua deriſꝰ fuit multi oderūt illos qui p̄
dicant eis veritatem hoc fecit achab. 3. Re. xxij. dixit de michea
ꝓpheta dn̄i Ego odi eum qꝛ non ꝓphetat mihi bonū ꝫ malum o
ni tp̄e ⁊ quia noluit ꝯſilio eius adq̄eſcere in prelio occiſꝰ eſt ſic ſtul
tus peccator q̄ non vult adquieſcere ꝯſilio p̄dicatoris qui docʒ cuʒ
qualiter deo ſuire debeat bona oꝑa faciat diabolo reſiſtat peccata

fugiat in prelio ſpūali a diabolo occidit̃. ¶ Tertio dico ꝙ dñs argu
it hōiez tpalit̃ puniēdo Apoc. iij. Ego q̄s amo arguo et caſtigo ſi/
gnū eſt amoris nō rācoris ꝙ pr̄ corripit filiū ſi q̄reret q̄re caſtigaret
filiū rñdet vtiqȝ h̄ facio q2 diligo eū volo vt melior fiat prouer. xiij.
Qui pcit virge odit filium q̄ autē diligit inſtanter erudit ſicut dñs
illos quos diligit caſtigat Hebre. xij. Noli negligere diſciplinā pr̄is
⁊ ne fatigeris cum ab eo argueris quē eni diligit dñs corripit Niſi
pater corrigeret filium inſoleſceret ⁊ patrem offenderet ſic homo i
ſoleſceret niſi dñs cum caſtigaret. quidam hōies ſtulti nolūt filios
ſuos corrigere. permittunt eos inſoleſcere; ⁊ poſtea quando liben/
ter corrigerent non pn̄t. Boecius de diſciplina ſcolarium ſcribit
de quodam qui habuit filium quē a puericia non correxit filius ho
creſcens inſoleſcere cepit. vacabat ocijs potacionib⁹ ⁊ luxurijs Et
tandem incepit exercere furta qui cum aliq̄ciens ꝯphēderet̃ ⁊ eſſȝ
occidendus. pater data pecunia ipm̄ a morte liberauit hoc ſepius
factum eſt. ad vltimū ꝯphenſus pecunia redimi non poterat. cūqȝ
duceretur ad mortem rogabat patrē lacrimis vt daret ſibi oſculū
quem cum pater oſculari vellet filius morſu dētium amputauit pa
tri naſum dicens. q2 non caſtigaſti me in puericia mea Conſidera
quā vtile ſit pueris ꝙ caſtigentur. ſic et vtile eſt homini ſi a deo ca/
ſtigetur p̄s. Multiplicaſti infirmitates eorum poſ. acce. ¶ Quarto
dico ꝙ dñs arguit hoiem in iudicio ꝯdēnando Iude. ij. Ecce veni/
et dñs in ſanctis milibus ſuis facere iudicium ꝯtra om̄s ⁊ arguet̃
om̄s impios ab omnib⁹ operib⁹ impietatis eorum in quib⁹ impie
egerunt ⁊ locuti ſunt ꝯtra dominum Ex his duobus colligit̃ ꝙ iu
dicium futurum erit potentiſſimū. ideo dici: Ecce veiet dñs in ſan
ctis milibus Luce. xxi. Tunc videbunt filium hominis venientem
in nubibus celi cuȝ poteſtate magna ⁊c̄. Erit etiā equiſſimum. ido
dicitur facere iudicium p̄s. iudicabit orbeȝ te. inequi. ⁊ po. in veri.
ſua. nulli enim pcet xp̄s ibidem ſed iudicabit ſingulos ſm̄ merita
ſua Erit etiā generaliſſimum ideo dicit ꝯtra om̄s q2 ibi om̄s iudi/
cabunt̃ ij. Cor. v. Om̄s nos oportet manifeſtari ante tribunal cri
ſti vt referat vnuſquiſqȝ put geſſit in corpore ſiue bonū ſiue maluȝ
Erit etiā horribiliſſimū ideo dicit̃ Arguere omnes ipios Adeo erit
horribile ꝙ reprobi libencius eſſent in inferno q̄m ſtarent corā iu/
dicio iob. xiiij. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno pte. me. ⁊ ab

me.do.ptrā.furoꝛ tuus Augꝰ. Mallēt reprobi omne tormentū ſuſti-
nere quā faciē iudicis videre Erit etiā diſtrictiſſimū iō dicit de opi-
bꝰ oībus ps. Cognoſcet do.iudi.fa.in opi.ma.ſu.cō.eſt peccatoꝝ
ꝙ plus eſt erit iudiciū de oībꝰ ꝟbis Math.xij. De oi verbo ocioſo
qđ locuti fuerint hoīes reddent rōnem ī die iudicij ⁊ ꝙ adhuc plꝰ
eſt qꝛ iudiciū erit de cogitationibꝰ Sapi.vi. Ipe cogitatiōes vr̄as
ſcrutabit̃ ibi arguet pc̄coꝛeſ grauiſſime iō petit ꝓpheta Do.ne ī fu.
tu.ar.me neqꝫ in ira tua coꝛ.me. q̄ ibi arguēt dānabūt Roge. ⁊c̄.

Amen amen dico vobis ſi quid ❡ Dnica.v.pꝰ paſcha.
pecieritis pr̄em in noīe meo dabit vobis Jo.xvi. In his ꝟ-
bis docet xp̄us apl'os qualiter oꝛare debeāt ⁊ tāgunt̃ tria
in ꝟbis p̄miſſis. Primo doctoꝛis veritaſ exp̄mitur Scđo oꝛōis foꝛ-
ma innuitur p̄mū ibi Amen amē dico vobis ſcđm ibi ſi q̄d pecieri-
tis pr̄em ⁊c̄.tertio certitudo exauditiōnis ꝓmittit̃ ibi dabit vobis
❡ Nō ꝙ nomē iſtud aīe inſcribit̃ in baptiſmi ſuſceptiōe irritat̃ pcc̄i
ꝑpetratione iuocat̃ in deuota oꝛōne portatur in p̄dicatione ſcifica-
tur in glīe adeptiōe. p̄mo dico ꝙ inſcribit̃ aīe in baptiſmi ſuſceptio-
ne Apoc̄.iiij. Vidi ſupꝛa montē ſyon agnū ſtantem ⁊ cū eo centū
q̄draginta q̄tuoꝛ milia hn̄tes nomē eius ⁊ nomē pr̄is eius ſcriptū
in frōtibꝰ ſuis Agnꝰ iſte ſignificat xp̄m. mons ſion ſignificat eccliā
de qua xp̄m ſpeculari debemus ſion quippe ſpeculatio dicit̃. Agnꝰ
in monte ſtare dicit̃. quia xp̄us in eccleſia per grām manet per cen-
tum q̄draginta q̄tuoꝛ milia ſignantur omnes fideles ꝑfcti qui ſūt
in q̄tuoꝛ ꝑtibus mūdi iſti habēt nomē xp̄i ſcriptū in frontibus ſuis
vbi eſt ſedes verecundie vt nūq̄m de hoc nomine verecūdent̃ ſꝫ pa-
ti ſint illud ꝯfiteri coꝛā regibꝰ ⁊ p̄ncipibꝰ vt ⁊ filius dei ꝯfitcat̃ eos
ꝑtinere ad ſe in nouiſſimo die Luce.xij. Quicūqꝫ ꝯfeſſus fue. me co-
rā hoībꝰ ⁊ filijs hoīs ꝯfitebit̃ eū coꝛā āg lis dei. q̄ āt negauerit me
coꝛā hoībꝰ negabit̃ coꝛā āgelis dei ❡ Iſtud nomē inſcribit̃ aīe in ba-
ptiſmo ſicut ſcriptoꝛ ſolet ſcribere tribꝰ digitis ſic ad inuocatiōem
triū ꝑſonaꝝ illđ nomē ſcribit̃ in aīam. qn̄ ſacerdos dicit ego te ba-
ptizo ī noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūs ſcī ab h̄ noīe qđ ꝑ baptiſmū inſcribit̃
denominantur criſtiani. libenter debes pati pꝛo hoc nomine quic-
quid tibi aduerſitatis aduenerit exemplo apoſtoloꝛuꝫ de quibus le-
gitur Actꝰ.v. Ibant apoſtoli gaudentes a conſpectu conſilij quo-
niam digni habiti ſunt pꝛo nomine Jeſu cōtumelias pati Secūdo

nomen iſtud irritatur pcc̄i ꝑpetratione p̄s. vſqȝ q̄ dn̄e iproperabit
inimicus irritat eni aduer. no. tu. in finem. Inimicus iſte peccatoꝛ
eſt qui deum peccando offendit. iſte nomen dei irritat quando con
tra deum peccat iō ↄqueritur dn̄s yſa. lz. iugiter nomē meuȝ tota
die blaſphemat̄ Ecce pcc̄oꝛ nomen dei blaſphemat ꝑ malā vitam
ſȝ bonus homo id magnificat per bonā vitā p̄s. Magificate do. me
ꝛ exal. nomen eius in id ip̄m. quid agis o ſtulte pcc̄oꝛ qualiter p̄ſu
gere. Ido pcc̄oꝛ deum tam libere offendit quia credit ꝙ eum puniē
nolit p̄s. ꝓpter quid irritauit impi. deum dix. n. in. coꝛ. ſuo nō req̄/
ret talis fuit impius nichanoꝛ qui cum deū honoꝛare nollet ſȝ con/
tra eum balphemaret dicēs. ſi eſt potēs in celo qui impabit diē ſab
batum agi et ego potēs ſuȝ ſuꝑ terrā qui impero ſumi arma ꝛ ne
gocia regis impleri quē tandē iudas machabeꝰ debellando deuicit
ſicut legit̄ ſcd̄i Machabe. xv. nichanoꝛ qui fuit dux demetrij ſigni/
ficat pcc̄oꝛem qui obedit diabolo qui ꝑ demetriū ſignificatur d̄me
triuſ ſiquidē interp̄tatur nimiū pſequens cū iudaſ. i. xp̄s ↄtra hūc
ad bellandū venerit in die nouiſſimo vincet ꝛ occidet eum. nō ſolū
in coꝛpe ſȝ etiā in aīa Deu. xxxij. videte qd̄ ego ſim. ſo. ꝛ nō ſit aliꝰ
p̄ter me Ego occidam ſupple malos ꝛ ego viuere faciaȝ ſupple bo
nos ꝑcuciam ſupple ſupbos ꝛ ſanabo ſcȝ iuſtos ꝛ non eſt qui me
de ma. poſ. eru. ¶ Tercio nomē illd̄ inuocat̄ in deuota oꝛōe Johel.
ij. Quicūqȝ inuocauerit nomē dn̄i ſaluus erit Cū reuerencia ꝛ de/
uotione inuocādum eſt. illd̄ nomē qꝛ vt dicitur phil. ij. Eſt ſuꝑ om/
ne nomen vt in noīe ih̄u omne genu flectat̄ celeſtiū terreſtriū ꝛ in/
fernoꝛum ꝛ omnis lingua ꝛc̄. Cur non reueret̄ homo id nomē qd̄
demones reuerentur ꝛ angeli Demones ei nomē ex timoꝛe reuerē
tur ſicut patet Act. l. xvi. vbi cū paulus diceret demoni qui obſede/
rat quādā puellā p̄cipio tibi in noīe ih̄u exire. ab ea demon eadem
hoꝛa exijt. angeli id nomen ex amoꝛe reuerentur Apoc̄. ſeptimo ō/
ēs angeli ſtabant in circuitu throni ꝛ ceciderūt in ↄſpectu thronī
i facies ſuas ꝛ adoꝛauerūt deū dicētes. benedictō ꝛ claritas ꝛ ſapī
encia ꝛ gratiaꝝ actio honoꝛ ꝛ virtus ꝛ foꝛtitudo d̄o noſtro in ſcl̄a
ſeculoꝛum Amen. Iſtud nomen debet homo multum chereri. In
ſignum reuerencie debet flectere genua vel ſaltem caput inclinare
cum audit ꝙ ih̄us xp̄us in eccleſia r̄citatur ꝛ dicat cū ꝓpheta. ꝑ

pꝛ̄ nomē tuuz dn̄e xp̄i. pecc̄o me. mul. eſt eni .libenter exaudit deus
hoīem ſi ꝑ id nomē inuocet̄ vn̄ hic ſubdit̄ ſi q̄d pecieritis pr̄em ī no
mine meo dabit vobis ꝓpter qđ in fine collectaꝝ dr̄ ꝑ dn̄m noſtꝝ
ꝛc̄. ¶ Quarto nomē illud poꝛtat̄ in p̄dicatione vn̄ dn̄s de paulo dic̄
vas electiōis eſt mihi vt poꝛtet nomē meū coꝛā gentibꝰ ⁊ regibus
⁊ filijs iſrael id nomē paulꝰ tam diu ꝑ mūdum in p̄dicatione poꝛ
tauit ꝙ pro eius ꝯfeſſione moꝛtē ſuſtinuit O quā mūdum coꝛ ⁊ quā
mundā vitā habere debet p̄dicatoꝛ quem deus ad h̄ eligit vt ſuū
benedictū nomē p̄dicando ꝑ mūdum poꝛtat. ꝓpter qđ deus imū
dum p̄dicatoꝛē icrepat dicēs p̄s. Quare tu enarras iuſti. m. ſupple
cū ſis iniuſtꝰ ⁊ aſſumis teſtamētū meū per os tuū ſupple qđ ē mun
dū ⁊ ſcm̄ in os imūdum vn̄ oꝛ ꝙ os p̄dicatoꝛis ſit ſcm̄ ⁊ mundum
iō de ap̄lis dr̄ Act. ij. Repleti ſūt omnes ſpūſcō ⁊ ce. lo. va. lig. pꝛ
ſpūſſanctꝰ da. elo. illis. Quinto nomē id ſcificatur in glie adeptiōe
Math. vi. Pr̄ nr̄ qui es in celis ſan. nomē tuū adueniat re. tuū ſic o
ras ſingulis diebꝰ in oꝛōne dnica. ꝫ q̄d eſt qđ dicit̄ ſcificet̄ no. tu.
nūq̄d ꝓpter nr̄am oꝛōem ſcificat̄ nūq̄d ab eterno ſcm̄ nō fuit vtiq̄
Sꝫ id qđ ab eterno ſcm̄ fuit in ſe id petimꝰ ſcificari in nobis tunc in
no b ſcificat̄ qn̄ ꝑ id nomē ſcm̄. hō ſanctꝰ efficit̄ hoc erit plene ī p̄ria
⁊ iō ibi plene ſcificabit̄ in nob iō ſb̄dit̄ adueniat re. tu. in q̄ .ſ. nomē
dei ſcificabit̄ in nobis ꝙ nūq̄ꝫ ꝑ pcc̄a polluet̄ ſic̄ eni dr̄ ſcificari iſ
ctis ita dicit̄ pollui in pc̄coꝛibꝰ Eze. 36. Juxta imūdiciaz mēſtruate
fcā eſt via eoꝝ coꝛā me ⁊ effudi indignatiōeꝫ meā ſuꝑ eos ⁊ ingreſ
ſi ſūt ad gētes .i. ad vicia q̄bꝰ deꝰ offēdit̄ ⁊ pollueꝛ̄t nomē ſcm̄ meū
nō mireris ſi dicat̄ nomē dei ꝑ pc̄coꝛes pollui ⁊ qđ plꝰ ē ipſe filiꝰ dī
dicat̄ ꝑ eos pollui ⁊ ꝯculcari Hebꝛe. x. Jrritās q̄s faciēs legē moi
ſi ſine vlla miſeratiōe duobꝰ aut tribꝰ teſtibꝰ moꝛit̄ Quāto magis
maioꝛa putati. mereri ſupplicia q̄ filiū dei ꝯculcauerit. ſ. eiꝰ mādata
ſꝑnēdo ⁊ ſanguinē teſtamēti pollutū duxerit ſcꝫ eiꝰ paſſiōeꝫ ꝯtēpnē
do ⁊ ſpūiſancto ꝯtumeliā fecerit ſcꝫ pniaz agere negligēdo Roge
mus ꝛc̄

Confitemini alterutrum peccata vr̄a ¶ Jn rogatiōibus.
⁊ oꝛate pro inuicem vt ſaluemini Jac̄. v. Nota ꝙ ſex ſunt
que mouent nos ad oꝛandum Primū eſt demonū nos im
pugnantiuz aſſiduitas Mathei. viceſimo ſexto Vigilate ⁊ oꝛate vt
nō intretis in tentatiōem q. d. vigilate vt aſſidue oꝛetis qꝛ diabolꝰ

vigilat vt vos ꝯtinue impugnet Dan.iij.non ceſſabant miniſtri re
gis ſuccendere fornacem. Hiſtoria de tribus pueris qui cum nol/
lent adorare ſtatuam auream preparata eſt eis fornax per q̄m cō
pellerent̄ adorare ſtatuā hāc fornacē miniſtri regis ſuccendē non
ceſſabant ſtatua aurea ſignificat vanitatem huius mundi.tres pu
eri ſignificant triplicē ſtatuȝ bonorū in hoc mūdo ſcȝ ſtatū ꝟginū
viduarum ⁊ ꝯiugatorum iſtis ſuadet̄ vt adorent ſtatuā aureā id ē
vt ꝯuertant ſe ad vanitates hui⁹ mundi ⁊ cū nolunt diabolo in h̄
adquieſcere ꝑparatur eis fornax tentationis ⁊ hanc miniſtri re/
gis.i.demones.quorum rex in malicia eſt lucifer nō ceſſant ſuccen
dere quia nunquā vel raro ceſſant bonos homines ipugnare Gre
go.diabolus aſſidua tentatione nos impugnat vt ſaltem tedio vin
cat idō ꝯtinue eſt orandum qꝛ q̄tidie impugnamur Abdi: ſi fures in
troiſſent ad te ſi latrones per noctem quō ꝯticuiſſes fures iſti ſūt d̄
mones occulte tentantes qui volunt vobis furari animā.i. auferre
qui etiam dicūtur latrones inq̄ꝫtum volūt animā occidere. Si iſti
fures introierit per tentatiōes nō debes ꝯticere ſ; pocius ad deuȝ
vt tibi auxilietur clamare Yſidor⁹ hoc eſt remedium eius qui vicio
rum tentatiōibus exeſtuat vt tociens ſe ad orōnem ſb̄dat.qꝛ freq̄ſ
orō tentationē extinguit. Scd̄m eſt ꝑiculoꝝ huius mūdi varietas
Luce.xxi.cum xp̄us multa ꝑicula que p̄cedent iudicium p̄dixiſſet
adiecit vigilate itaqꝫ omni tempe orantes vt digni habeami fugē
iſta omnia ſcȝ ꝑicula. Idō mūdus ꝯpatur mari in quo diuerſa ſūt
ꝑicula.q̄nqꝫ ex ventis.quādoqꝫ ex ꝓcella.q̄nqȝ ex fractiōe nauis
q̄nqȝ ex immanibus beluis q̄n ergo naute vidēt ꝑicula iminere cla
māt Jon.i. Mare ibat ⁊ intumeſcebat ſuꝑ eos ⁊ clamauerūt ad do
minū. Sic tu q̄ nauigas ꝑ mare hui⁹ mūdi ſi times ꝓcellas tētati
onis vētū elatiōis.ꝯfractiōcȝ nauis tue.i.aīe tue ex vicio deſꝑatio
nis.marinas beluas.i.diuerſa mala hui⁹ mūdi clama ad dn̄m et
liberabit te id figuratū eſt Math.viij.vbi apl̄i videntes ꝑicula ma
ris clamauerūt ad dn̄m dicētes dn̄e ſalua nos ꝑim⁹ ⁊ ſic liberati
ſunt Inuoca etiā mariam q̄ eſt ſtella maris ⁊ ip̄a etiā orabit ꝓ te
vt ab omnib⁹ ꝑiculis libereris ⁊ ad portū ſalutis eterne ip̄a adiu/
uante ducaris O q̄ſquis intelligis te i hui⁹ ſcl̄i ꝓfluuio magis in/
ter ꝓcellas ⁊ tēpeſtates q̄ꝫ ꝑ terras ambulare. ne auertas oclos
a fulgore hui⁹ ſideris ſi nō vis obrui ꝓcellis ſi inſurgūt venti ten/

tationū ſi incurras ſcopulos tribulationū reſpice in ſtellā īuoca ma
riā ipā tenēte nō corruis ipā ꝓtegēte nō metuis ipā ducēte nō fati
garis Terciū eſt xp̄i ⁊ ſcōꝝ exēplaritas de xp̄o ſiquidē dr̄ Luce vi.
Exijt in montē orare ⁊ erat pnoctās in orōe dei q̄d fuit opꝰ criſto
orare qui ſine pc̄c̄o extitit. ſpūſcō plenꝰ fuit oia q̄cūq̨ facere volui
potuit. certe iō orauit vt tibi exēplum orandi daret vis xp̄m imita
ri in orādo fac ꝓlixam orōem Luce zz. Factꝰ in agonia ꝓlixiꝰ ora
bat. ora cū lacrimaꝝ guttl. qr̄ xp̄s orauit cū guttl. ſanguineis omit
te te deo in orōnibus ſicut xp̄s ſecit Math z6. Pr̄ ſi poſſibile ē trā
ſeat a me calix iſte verū nō ſicut ego volo ſꝫ ſicut tu vis. Accipe exē
plū orōnis in btā virgine ⁊ in diſcipul' xp̄i Act. i. Erāt omnes vna
nimiter pſeuerātes in oratione cū mulieribꝰ ⁊ maria matre iħu ⁊
fratribꝰ eius legit̄ etiā de btō martino ꝙ cū eſſet moriturꝰ. oculis
ac manibus in celū ſemꝑ intentꝰ inuictū ab orōne ſpm̄ non relaxa
bat vt q̄d nos miſeri pleni peccatis ad orādū pigri ſumꝰ q̄ tot exē
pla ad orādū ꝓuocācia hēmꝰ ¶ Quartū eſt āgeloꝝ aſſiſtentiū orā
tibꝰ familiaritas q̄cienſcūq̨ eni deuote oramꝰ āgeli nobis aſſiſtūt
⁊ orōnes deo offerūt vñ āgelus dixit thobie Tho. xij. Cuꝫ orabas
cū lacrimis ego obtuli orōnem tuā dn̄o Non iō offert āgelꝰ orōnes
deo quaſi deus neſciat quia ſcit omnia et antequam oramus ſcit
q̄d orare volumus ſed pro tanto dicitur orationes deo offerre quia
oranti aſſiſtit ⁊ eius deuotionē ꝯſiderans pro ipō ad deum vt ciciꝰ
exaudiatur intercedit vnde dicitur Apoc. 8. Stetit angelus iuxta
arā templi habens thuribulum au. in ma. ſu. ⁊ dat. ſunt ei incenſa
ml't. vt da. de. ora. ſancto ſuper alt. au. qd̄ eſt añ thro. dei Altare au
reū ſignat nobilem miam dei qua deus īuocatus ꝓpiciatur homi
ni thuribulū aureū ſignat caritatē quā habet āgelus ad hominēꝫ
tūc āgelus cum thuribulo aureo ſtat ante altare quando ex carita
te q̄m habꝫ ad hominē īuocat dei miſericordiaꝫ vt homini ꝓpiciet̄
legitur in legenda ſancte cecilie virginis ꝙ valerianus intrās cubi
culum ceciliā cum āgelo orantem iuenit Quintum eſt dei pati ad
exaudiendum bonitas p̄s. Reſpexit in orationē humilium ⁊ ñ ſpre
uit p̄cem eoꝝ ſi eſſet aliquis mendicus ⁊ pauꝑ quē rex vellet ditaē
vel ſi eēt captꝰ ⁊ rex vellꝫ eū ſi rogaret liberare vel ſi eēt occidēdꝰ ⁊
rex vellꝫ eū a morte liberaē ſi rogaret eū ⁊ ſi diceret illi ꝙ iuocarꝫ ſ
gē i tali nc̄itate valdē ſtultꝰ eēt ſi h̄ negligēt ſic miſer pc̄coꝛ q̄ miſ̄ ē i

aia ex carencia ꝟtutum. capt⁹ a diabolo ꝑ peccatū occidend⁹ in
corꝑe et in aia per diuinū iudiciū. ſtultus eſt qui deum nō orat vt ab
his ꝑiculis eum eruat ex q̊ deus pat⁹ eſt eum exaudire. ipe eni dic̄
Luce. xi. petite ⁊ ac. que. ⁊ inue. pulſ. ⁊ ape. vo. petite pro grā ⁊ the
zauro virtutum ⁊ dabitur vobis. querite libertatem aie ⁊ inuenie
tis. pulſate ad hoſtium vite eterne ⁊ aꝑietur vobis. O q̄m magna
verecundia eſt homini ꝙ eſt tepidus ad orōnē ex quo deus inuitat
ad orōnem ⁊ ꝓmittit ſe exauditurū Aug⁹. non tantū hortaret̄ vt
peterem⁹ niſi dare vellet. erubeſcat hūana pigricia pl⁹ vult ille dar̄
quā nos accipere. pl⁹ vult miſereri q̄m nos a miſeria liberari ¶ Se
ꝯdum eſt orōnis vtilitas Marci. xi. Amē dico vobis q̄cquid orātes
petitis. credite quia. acci. ⁊ fi. vo. Ja. v. Multū eni valꝫ deprecatio iu
ſti aſſidua ¶ Nota ꝙ orō valet ad mlta. ꝑmo impetrat gratiā Job
8. ſi diluculo ꝯſurrexeris ad deuꝫ ⁊ oipotentē deꝑcat⁹ fueris euigi
labit ad te ſupple gratiā tibi tribuendo In hui⁹ ſignum apoſtoli o
rantes acceperūt ſpiritū ſanctū. Scdo impetrat corꝑis ſanitatem
vt ptꝫ i ezechia yſa. xxviij. In hui⁹ ſignum infirmi inungūtur cum
orationib⁹ Ja. v. Infirmatur quis in vobis inducat p̄ſbiteros qui
orēt ſup eū vngentes eum oleo ſcō. ⁊ orō fidei ſaluabit infirmum.
Tertio valet ad peccatoꝝ remiſſiōeꝫ ſicut patet in publicano Luc.
xviij. deus ꝓpicius eſto mihi peccatori. in hui⁹ ſignū dicit̄ in orōne
dñica dimitte nobis debita noſtra Quarto valet ad glie collatiōeꝫ
ioh. xvi. pet te ⁊ accipietis vt gaudiū veſtrū ſit plenū. in hui⁹ ſignū
dicit̄ Luc. iij. ꝙ baptizato ihū ⁊ orāte aꝑti ſūt celi vt ex h aduertas
ꝙ per orōnem celū tibi aꝑit̄ Rogem⁹ In die aſcenſiōis dñ.

Pſallite deo qui aſcendit ſuper celos celoꝝ ad oriētem ps.
hodie agit̄ feſtum quo criſt⁹ qui ꝓpter nos in mundum ve
nit. ad celū aſcendit ⁊ ſuꝑ oīs angelos exaltatus eſt ⁊ qꝛ
hodie hūanaꝫ naturā exaltauit ⁊ celum nobis reſerauit dignū eſt
vt ipm hodie laudem⁹ ideo dicit ꝓpheta in ꝟbis ꝑmiſſis pſallite
deo qui aſcendit ⁊c̄. ¶ Nota ꝙ criſtus aſcēdit in celū ꝓpter ſex cau
ſas. ꝑmo vt ſuā potenciā manifeſtaret. Scdo vt ruinā angelicam
reꝑaret ¶ Tertio vt diabolū plene ꝯfūderet. Quarto vt ſpm̄ ſanctū
apoſtolis mitteret ¶ Quinto vt nobis viaꝫ ad celū pateſaceret. Se
xto vt pro nobis ad patrē ſuum ꝯtinue interc̄ederet. ꝑmo aſcendit
vt ſuam potenciam manifeſtaret ioh. iij. Nemo aſcendit in celum

ſcʒ per ꝓpriam potenciã niſi qui dn̄dit de celo filius hominis qui ē
in celo Attende hec verba O homo vide ꝙ per te in celum aſcendē
nō potes ſi debes aſcendere hoc vtiqꝫ erit per grām dei iō debes ei
deuote ſeruire vt te in celū adducat q̄d eni habes in te niſi corpꝰ pō
derosum ꝛ animam oneratam pc̄cis que magis tendunt deorſum
quã ſurſum xp̄us autē qꝛ corpꝰ in reſurrectōe glorioſuʒ aſſumpſerat
cuius anima nunq̄ꝫ inquinata fuit peccato qui fuit deus ꝛ homo
hodie ꝓpria virtute aſcendit qui eni infirmã carnem aſſūpſerat in
qua multa ſigna infirmitatis oſtenderat. nam ꝓpter infirmitatem
carnis in p̄ſepio fuit reclinatus qꝛ nec ſtare nec ambulare poterat
ex itinere fuit fatigatus eſuriuit ſitiuit fleuit ligatus fuit cum crucē
portaret d̄fecit ideo iudei angariauerūt ſimonē vt tolleret eam tan
deʒ mortuus fuit ip̄e hodie cū tãta virtute ſuꝑ ōnes celos aſcendit
vt om̄s ãgeli mirarent̄. ꝓpter qđ inferiores angeli ſm̄ Jero. adhuc
neſcierunt ꝑfecte incarnationis miſteriū videntes eū tam potenter
ſcãdere mirabantur dicētes yſa. 63. Quis eſt iſte qui venit de edom
tinctis veſtibꝰ de boſra. iſte formoſus in ſtola ſua gradiens in mul
titudine v̄tutis ſue. Edom interp̄tat̄ ſanguinea boſra interp̄tatur i
tribulatione ꝛ vtrūqꝫ ſignificat mūdum qui eſt ſanguineꝰ .i. pc̄cis
inq̄natus ꝛ in multa tribulatione poſitus q. d. multum miramur
q̄s ſit iſte tam formoſus qui de mūdo venit ꝛ tam delicioſus qui d̄
mūdo in tribulatione poſito aſcēdit Tūc rn̄dit xp̄us Ego qui loq̄r
.i. amo iuſtitiã ideo ſupple ſum formoſꝰ ꝛ ꝓpugnator ſum ad ſaluã
dū. i. pro hoīe pugnaui ↄtra diabolū ꝙ vici ꝛ hoīem ſaluaui iō ſuʒ
delicioſꝰ Tūc ãgeli dixerūt quare ergo rubrū eſt indumētū tuū ꝛ ve
ſtimēta ſicut calcãcium in torculari veſtimētū xp̄i vocat̄ hic corpus
xp̄i quod dicitur eſſe rubrū in aſcenſione ꝓpter cicatrices quinqꝫ
vulnerꝝ xp̄i que apparuerunt in corꝑe criſti Ad qđ rn̄dit xp̄us Tor
cular calcaui ſolꝰ ꝛ de gētibꝰ nō ē vir mecū. i. ſolus ꝓ mūdo paſſꝰ
ſum ꝛ fudi ſanguinē meū iō ſigna paſſiōis habeo vt me redēptoreʒ
mūdi oſ̄dam ſic patʒ p̄mū ¶ Scđo aſcēdit vt ruinã ãgelicaʒ repa
ret Eph. 4. Qui dn̄dit ip̄e eſt qui aſcēdit ſuꝑ omnes celos vt adim
plēt oīa Magna ruina facta fuit in celo qn̄ lucifer cum multis ↄſen
cientibus eiectus fuit de celo. hanc ruinã xp̄us hodie incepit r̄ſtau
rare qn̄ aīas de limbo eductas ad celum trãſuexit ꝛ angelorū ordi
nibus aſſociauit p̄s. Judicabi. in na. imple. rui. ↄquaſſa. capita in t̄

multorum.i.ſupbiam per gratiam deſtruet ⁊ ſuam ꝑ humiles an
gelicā ruinam reparet.nullus homo aſſumetur ad angelos niſi ſit
humilis ꝓpter quod dixit xp̄us Math.x8.Amen dico vobis niſi cō
fueritis ⁊ effi.ſicut ꝑuu.non intra.in regnuꝫ celoꝝ Cogita ſi potes
q̄ꝫtū gaudiuꝫ hodie angeli habuerunt qn̄ tantā multitudinē aiaꝝ
ad ſuum ꝯſorcium ſuſceperunt.ſi eni eſt gaudium angelis ſuꝑ vno
peccatore pniaꝫ agente q̄ꝫtū putas eos gaudiū hodie habuiſſe quā
do tot milia aiaꝝ ad celos aſcenderunt vt cū eis i ꝑpetuū iubilarēt
idō āgeli hodie poterāt dicere Apoc.xix.Gaudeam⁹ ⁊ exultemus ⁊
demus laudē deo qꝛ venerūt nuptie agni ſic pꝫ ſcd̄ꝫ.¶ Tertio aſcen
dit vt diaboluꝫ plene ꝯfunderet Naum p̄. celebra nunc feſtiuitates
tuas ⁊ redde vota tua qꝛ non adijciet vltra vt ꝑtrāſeat ꝑ te Belial
vniuerſus interijt aſcendit qui diſꝑdet coram te.hec v̄ba dicuntur
hodie cuilibꝫ xp̄iano qui ſignificat̄ ꝑ iudam qui interp̄tatur ꝯfitēs
huic dicitur vt celebret feſtiuitates q̄ hodie ſolēnes ⁊ multe ſunt qꝛ
xp̄us non ſol⁹ aſcendit ſꝫ multe anime cuꝫ eo aſcēderūt q̄ etiā vota
ſua reddere debet ſcꝫ vt renūciet diabolo ⁊ pompis eius ſicut in ba
ptiſmo ꝓmiſit qꝛ xp̄us aſcendens in celum ita diſꝑdidit virtutē di
aboli ⁊ ita ꝯfudit ꝙ nunq̄m decetero habebit virtutem ſuꝑ homi-
nes qualē habuit anteq̄m vinceretur a criſto .ideo dicitur non ad-
ijciet vltra vt per te tranſeat belial.i. diabol⁹ vniuerſus interijt id ē
poteſtatem quam habuit ſuper homines amiſit.tantam namqꝫ po
teſtatem habuit ſuper homines ante criſti aduentum vt omnes ad
infernum ꝑtraheret ſꝫ criſtus aſcendens poteſtatem eius minuit et
ita eum confudit in hoc qd̄ celum reſerauit ꝙ ſanctos de cetero ad
infernum pertrahere non poterit.ideo criſtiani hodie exultare dn̄t
Iſa.29.Pauperes homines in ſancto iſrael exultabunt quoniā de
fecit qui p̄ualebat ꝯſūmatus eſt illuſor.¶ Ꝑpende quantū hodie cō
fundebatur diabolus ⁊ quanta inuidia torquebatur cum videret
criſtum cum multitudine ſanctorum quos ip̄e multis annis capti-
uos tenuerat ⁊ cum iubilatione ſanctorum angelorum de quorum
ſocietate eiectus fuerat in celum de quo ip̄e ceciderat aſcendere
Gregorius Tanto magis homines ad celeſtia aſcendere inuident
quanto a celeſtibus ſe per immundiciam elationis eiectos vident
ſic patet tertiū.¶ Quarto aſcendit vt ſp̄m ſcm̄ aplis mitteret p̄s.M

cendens in altum cap. duxit ca. de. do. ho. iſtud impletū eſt. quādo
xp̄s miſit apoſtol' ſpiritū i die pentehcoſtes ſic̄ ante paſſionez eis ꝓ
miſerat Jo. xvi. Si non abiero paclitus nō veniet ad vos ⁊c. ꝑꝫ
quod criſtus hodie dixit aplīs Luce vltio. Ego mittā ꝓmiſſū pris
in vos Sedete autē in ciuitate donec induami xtute ex alto Iſtd fe
cerunt apoſtoli qui euntes in ihrl'm erāt ꝑſeuerātes in orōne cum
mulieribus ⁊ aliis bonis ꝑparauerūt ſe ad receptiōem ſpirituſſan
cti O homo tibi dicitur ſi vis ꝙ xp̄us tibi mittat ſpiritūſcm̄ qui te
a peccatis cuſtodiat ⁊ ad xtutes ꝓmoueat debes te ꝑ iciunia per
elemoſinas. ꝑ orōes ⁊ ꝑ alia bō ꝑparare Luce. xi. Si vos cum ſitis
mali noſtis bona data dare filiis veſtris Quāto magis pater ve
ſter dabit ſpiritum bonū petentibꝰ ſe. Si vis ſpm̄ſcm̄ habere debes
pro eo deuote petere ⁊ dabitur tibi Jo. xvi. Si q̄d pecieritis patrē
in noie meo dabit vobis Solēt mēdici ad ianuas diuitū ſtare ⁊ ne
ceſſitates ſuas multiplices exponere. ⁊ cum magna inſtancia ele
moſinaz petere. fac ⁊ tu ſimiliter Sta hodie ad ianuā ſummi regꝭ
qui eſt diues in omnes qui inuocāt illū ⁊ fer totū deſideriū tuū in
deum. expone multiplices neceſſitates tuas ſcꝫ tribulatiōes miſeri
as tentatiōes ⁊ ꝑicula huiꝰ mundi. pete. cum inſtātia ⁊ deus dabit
tibi ſpiritūſanctū. deꝰ aūt ꝑatus eſt ad dandū ſi tu ꝑatꝰ fueris ad re
cipiendū. vn̄ Ancelmꝰ nō ideo habet homo grām qꝛ deus nō dat
ſꝫ qꝛ homo nō recipit ſic ptꝫ q̄rtū. ¶ Quinto aſcēdit vt viā nobis pa
tefaceret Mich. ii. Aſcēdit iter pandens ante eos. ꝑpende q̄ſta mi
ſeria erat in mūdo ante xp̄i aduentū qꝛ via ad celū ita erat ignota
ꝙ nullꝰ hoīz poterat eā inuenire. Due nāqꝫ ciuitates erāt vna in q̄
luctꝰ mors ⁊ omnis triſticia ⁊ omne malū abundant. ſcꝫ infernus
Alia in qua omnis ꝯſolatio vita ⁊ leticia ⁊ omne bonuz abundat
ſcꝫ celum Via ad ꝑmā ciuitatez ſcꝫ ad infernū erat notiſſima quia
oīs hoies per eā ambulabāt yſa. v. dilatauit infernꝰ aiam ſuā ⁊ a
peruit os ſuū abſqꝫ vllo termino ⁊ deſcēderūt fortes eiꝰ ⁊ populus
eiꝰ ⁊ ſublimes eiꝰ glioſi qꝫ eiꝰ ad eū. ſꝫ heu via celi erat adeo ignota
hoī ꝙ nullꝰ poterat eaz inuenire. Quō poterat qui in tenebris pec
catorum excecatꝰ fuerat inuenire viam per quā nūquā ābulaue
rat. quā etiam nullus ductor ei oſtenderat. hanc maxime hodie fe
cit notam ꝙ omnes homines per xp̄i adiutorium eā inuenire pñt
curre o homo per hanc viam vt ad celum peruenias vt faciem dei

videas.et ſine ſine gaudebis. Si iaces in tenebris peccatorum cur
re ad criſtum qui hodie cum maxima claritate aſcendit in celum
⁊ illuminabit te Audi criſtum dñtem Johannis octauo Ego ſum
lux mundi qui ſequitur me non ambulat in tenebris ſed habebit lu
men vite. Si times ꝙ debeas deuiare curre ad criſtum ductorem
qui hodie multos per rectam viam duxit ad celum Audi ipſum
tibi dicenten Puerbioꝝ. ii. viã ſapïe monſtrabo tibi ducam te per
ſemitas equitatis. Si times ꝙ via non ſit certa curre ad criſtum
hodie qui cum multis milibus aſcendit vt viam tibi retineret ⁊ no
tam faceret p̃s. Notas mihi fe. vi. vite. ad imple. me. leticia cũ vul.
tu. de in dex. tu. vſqꝫ. in fi. Auguſtinus. Ip̃e nobis notas fecit vias
vite qui nobis ſemitas manifeſtauit ad vitam Heu q̃m ſtulti ſunt
qui ab hac via quam criſtus hodie manifeſtauit nobis declinant
que ducit ad vitam in qua neqꝫ luctus neꝫ clamor neꝫ mors. neqꝫ
dolor erit vltra in qua deus facie ad faciem videbitur ⁊ nunq̃m ho
mo triſtabitur. Stulti inq̃m ſunt qui hanc viam deſerunt ⁊ ad in
fernũ tendũt in q̊ ẽ demonũ horribilis ſocietas penarum varietas
ſ. frigꝰ ignis fames ſitis. tenebre. fetor fletꝰ ſtridor. dẽcium clamor
⁊ dolor ⁊ ſempiternꝰ horror ſic pꝫ q̃ntum Sexto aſcẽdit vt ꝓ no
bis deum p̃rẽ ↄtinue interpellaret Jo. xx. Dixit dñs ad mariã ma
gdalenã poſt r̃ſurrectionẽ vade ad frẽs meos ⁊ dic eis. vado ad pa
trẽ meum ⁊ p̃rem vr̃m deum meũ ⁊ deum vr̃m ſupple vt ꝓ vobis
interpellẽ Si eſſent duo fratres in exilio ⁊ vnus eorũ reuocaretur
ad patriam ⁊ alius relinqueret̃ in exilio ſi frater reuocatus diligeret
dẽlictum vtiqꝫ rogaret p̃rẽ pro fratre ſuo vt pater cũ ab exilio libe
raẽt ſic criſtꝰ q̃ diu fuerat nobiſcuꝫ in exilio p̃s. heu mihi quia inco
latus meus ꝓlon. eſt ex quo hodie de exilio huiꝰ mũdi rediȷ̃t ad pa
trem ↄtinue pro nobis interpellat ad patrem Hebre. A. In ꝑpetu
um ſaluare poteſt accedens per ſemetipſuꝫ ad deum ſemper viuẽs
ad interpellandum pro nobis Ideo ec̃ criſtus reſeruauit cicatri-
ces vt eas patri oñdat ⁊ ip̃m nobis propicium faciat Bernar. Se
curuꝫ iam acceſſuꝫ habet homo ad deuꝫ vbi mediatorem dilectuꝫ
filium habet ante patrem ⁊ ante filium matrem criſtus oſtendit pa
tri latus et vulnera. mater oſtendit filio pectus et vbera. non po-
teſt vllo modo fieri repulſa vbi tot ↄcurr̃t amoris inſignia Rogemꝰ

dn̄m vt per admirabilē aſcenſionē vitaꝫ eternā nobis ↄcedat. A.

Alius ſermo

Hodie incipiam te exaltare corā filijs iſrael Joſue. iij. verba iſta dixit dn̄s ad ioſue qui alio noie appellatur ihus cū eē tranſiturus iordanē ⁊ intraturus terram ꝓmiſſionis ⁊ poterat celeſtis pater hodie dicere hec verba ad filiū ſuuꝫ dominū nr̄m ihm xp̄m qui hodie trāſijt de iordane .i. de hoc mūdo ad celū ſcdm hoc in verbis iſtis circa aſcenſiōeꝫ xp̄i duo tanguntur. pmū eſt aſcenſionis eius dignitas qua fuit exaltatus excellenť. ſcdꝫ ē aſcenſionis vtilitas qua fuit exaltatus patenter pmū ibi hodie incipiam te exaltare. pm ibi corā filijs iſrael non corā illis qui te oderunt ſꝫ coraꝫ illis qui in te crediderunt ſcꝫ aplis ⁊ alijs diſcipulis Act. i. videntibus illis eleuatus eſt ſic corā diſcipulis vt ipi in fide ſolidarenť p ſpē ad celeſtia erigerētur ⁊ caritate inflāmarenť ⁊ in his pat3 vtilitas aſcenſionis xp̄i ¶ Nota ꝙ legitur de triplici exaltatiōe xp̄i. Prima eſt qua fuit exaltatus in paſſione ignominioſe. ſcda eſt qua fuit exaltatus in aſcenſione glorioſe. Tercia eſt qua exaltabit in die iudicij virtuoſe ¶ Nota de pma q̄uis illa fuerit xp̄o ignominioſa tn̄ nobis fuit valde fructuoſa Exaltatus n. fuit in cruce ꝓpter tria. Primo vt noſtrū intellectum ad ſe ↄgnoſcendū p fidem dirigeret ¶ Scdo vt nr̄m affectum ad celeſtia erigeret. Tercio vt nos ad celū venturos cum laboribus oñderet ¶ Primo dico ꝙ fuit exaltatus vt nr̄m intellectum ad ſe ↄgnoſcendum per fidē dirigeret Jo. iij. ſicut moyſes exaltauit ſerpentem in deſerto ita exaltari oportet filium hois vt omnis qui credit in ipm non ꝑeat ſed habeat vitā eternā Numeri xxi. legitur Cum eſſent filij iſrael in deſerto ledebantur a ſerpentibus tunc dominus ꝑcepit moyſi vt faceret ſerpentem eneuꝫ et eum pro ſigno ſuſpenderet vt quicūqꝫ ꝑcuſſus a ſerpentibus venenoſis intueretur ſerpentem eneum ſanaretur deſertum iſtud ſignificat mūdum ſerpentes venenoſi ſūt demones ſerpens eneus ſignificat criſtum. Quicunqꝫ percutit diabolus per tentationem in deſerto huius mundi intueatur criſtum per fidem in cruce pendentem ⁊ ſanabitur a temtatione diaboli Ideo fuit criſtus in cruce exaltatus vt ab omnibus videri poſſet reſpice ergo criſtum per fidem ne diabolus te ledat p tentationem. fides ſumme nc̄aria ē ideo criſtus vt diſcipulos in fide ſolidaret hodie ipos de incredulitate redarguit Marci vltimo

Recūbētibus vndecim diſcipulis ſuis apparuit illis ieſus ꝛ expro/
brauit incredulitaté illorum ꝛ duritiaȝ cordis quia his qui viderāt
eū reſurrexiſ. a mortuis non crediderunt ꝓpter hoc etiam ipīs vi/
dentibus aſcendit Actuum primo Videntib⁹ illis eleuatus eſt. Et
vt in nullo dubitarēt miſit eis duos angelos in albis veſtibus qui
eis dixerunt viri galilei ꝛc̄. Scd̄o fuit exaltatus vt noſtrum affectū
ad celeſtia erigeret Jo. duodecimo. Ego ſi exaltatus fuero a terra
omnia trahaȝ ad me ipm̄ ideo criſtus alte leuatus fuit iu cruce vt
mētes nr̄as eleuaret ad celeſtia .Amatores mundi habent corda
ad terrena occupata p̄s. Humiliata eſt in puluere anima noſtra cō
glutinata eſt in ter ven. nr̄. Amatores vero dei habent corda ad ce
leſtia eleuata phil̄. tertio. Noſtra conuerſatio in celis eſt ideo xp̄us
hodie eleuatus eſt in celum vt mentes noſtras ad celeſtia eleuaret
propter quod monet apoſtolus ad Col̄. tertio. Si conſurrexiſtis cū
xp̄o. i. ſi reſurrexiſtis a pec̄cis per pniam ſicut ipē reſurrexit a morte
ꝑ potētiā q̄ ſurſum ſūt q̄rite vbi xp̄us eſt in dextera dei ſedēs q̄ ſur/
ſum ſūt ſapite nō que ſuꝑ terrā Augꝰ. Saluator nr̄ dilectiſſimi aſcē
dit in celū nō ergo turbemur in t̄ra ibi ſit mens et hic erit requies
aſcendam⁹ cū xp̄o integro corde vt cū dies ꝓmiſſus aduenerit ſeq̄
mur ꝛ corꝑe Tertio fuit exaltat⁹ vt nos venturos ad celū cū labo
rib⁹ oñderet p̄s. Pauꝑ ſū ego ꝛ in la. a iu. me. exaltat. au ꝛc̄. iō cri
ſtus exaltatus fuit in cruce ad quā venit multis laborib⁹ in qua pe
pendit cum multis doloribus vt oſtenderet ꝙ cum dolore oportet
nos ꝑuenire ad celum Act. xiiij. Per multas tribulationes oportet
nos intrare in regnuȝ celorum Luce xxiiij. Nonne oportuit pati cri/
ſtum et reſurgere a mortuis tertia die et ita intrare in gloriam ſu/
am ideo criſtus hodie aſcenſurus ad patrem promiſit diſcipulis q̄
multas tribulationes paſſuri erant in mundo ſpiritumſanctum q̄
propterea dicit̄ paclit⁹. i. ꝯſolator vt eos ꝯſolaret̄ in omni tribula/
tione ſua Actuum p̄mo. Precepit eis ab ieroſolimis ne diſcederent
ſed expectarent promiſſionem patris quā au. inquit per os m. quia
Johannes baptizauit aqua vos autem baptizabimini ſpirituſan/
cto non poſt multos hos dies ſic patet ſecundum principale Se
cunda exaltatio eſt qua criſtus exaltatus fuit in aſcenſione glorio/
ſe p̄s. De torrente in via bibit propterea exaltabit caput. hodie cri
ſtus exaltatus eſt in celo glorioſe qui pro nobis in cruce bibit tor/

rentem paſſionis ignominioſe ¶ Nota ꝙ criſtus fuit hodie exaltatꝰ
mirabiliter. honorabiliter ⁊ firmiter ſiue ſtabiliter ¶ Primo dico ꝙ
fuit exaltatus mirabiliter Eccĩ. xi. Oculus dei reſpexit illum i bo
no ⁊ erexit illum ab humilitate ⁊ exaltauit caput illiꝰ ⁊ mirati ſũt
in eo multi ¶ Nota ordinẽ ꝟborum. pater i die paſceues videt clau
ſiſſe oculos ad filium cũ pateret᷑. ⁊ pmiſit eũ crucifigi ⁊ opprobriũ
hominũ fieri quaſi ei nõ ꝯpateret᷑ Ideo filiꝰ clamauit in cruce Mat
xxvij. Deus meꝰ vt q̄d me dereliquiſti. hodie vero aperuit oculos
ad filiũ et reſpexit euꝫ i bono. et erexit ab hũilitate qua humiliatus
fuit in cruce ⁊ exaltauit caput illius. i. humanitatẽ. ſ. q̄ eſt caput ec
cleſie ⁊ mirati ſũt multi Mirũ eſt qđ rarũ eſt hodie ꝯtigit q̊ddam
rarum valde imo rariſſimũ qđ antea nũquã auditũ fuit nec viſum
Quis vnq̄ꝫ audiuit aut vidit tã mirabilia ⁊ ſimilia ꝙ corpꝰ homis
terrenũ ⁊ ponderoſũ a natura ſine omni difficultate ⁊ cũ maxima
velocitate aſcenderet ſurſum. hoc hodie fecit xp̄s qui in carne aſſũ
pta ſine omni difficultate ⁊ cum maxia velocitate ſup̄ õnes celos
eleuatus eſt. p̄s. Dñe dñs noſter q̄m ãmirabile eſt nomẽ tuũ in v
niuerſa terra. Qm̃ eleuata eſt magnificẽcia tua ſr̃ celos Mirare hõ
velocitatẽ nobilitatẽ corpis xp̄i. imo letare potiꝰ et lauda qꝛ veloci
tatẽ qualẽ in corpe ſuo oſtendit talẽ in celo tuo corpi dabit phil. iij.
Saluatorẽ expectamus dñm ihm xp̄m qui reforma. corpus hũili.
noſtre ꝯfiguratũ corpi cla. ſ. Tantaꝫ velocitatẽ habebit corpꝰ tuũ
ꝙ in ictu oculi moueri te poteris de celo ad terrã ⁊ econuerſo Augu.
Vbicũq̄ꝫ voluerit eſſe ſpiritus ptinꝰ illic erit ⁊ corpꝰ Sapi. iij. Ful
gebunt iuſti ⁊ tanq̄m ſcintil. in. a. diſ. ¶ Scđo dico ꝙ hodie fuit ex
altatus honorabiliter phil. ij. hũiliauit ſemetipm ⁊c̃. ꝓpter quod ⁊
deus exaltauit illum ⁊c̃. Quis ſufficit enarrare cum quanto hono
re criſtus exaltatꝰ ſit hodie Sane ſicut in paſſione humiliatus fuit
infra omnes homines. ſic hodie exaltatus eſt non ſoluꝫ ſup omnes
homines ſed etiam ſuper omnes angelos hebre. ij. cum qui modi
co magis q̄m angeli minoratus eſt videmus ieſum ꝓpter paſſionẽ
mortis gloria ⁊ honore coronatuꝫ In paſſione ſiquidem amariſ
ſima ſupplicia pertulit hodie vero indicibilia recepit gaudia vnde
dicere poterat illud p̄s. Scđm multitudinem do. m. in cor. m. con
ſolationes t. leti. animam m. Perpende ſi potes cum quanto hono
re aſcendit qui cum tot milibus ſanctorum quos potenter a ptãte

diaboli cruerat aſcendit ps. Aſcendens in altum captiuaȝ duxit ca
ptiuitatem Cum magno honore aſcendit Cui angeli occurrerunt
⁊ cū iubilo deduxerūt ps. Aſcendit deus in iubilatione ⁊ dn̄s in vo
ce tube Cum magno honore aſcendit qui ſuper omnes choros an
gelorum aſcendit et ad dexteram dei patris eternaliter regnatur
ſedet Hebre.i. Sedet a dex.ma.dei tāto melior angel' ef. q̄ȝto diffe
rēti' ꝑ ill' nom̄ hēditauit Cū magno honore exaltat' eſt cui omnia
ſiue que in celis ſunt ſiue que in terris ſūt ſubiecta ps. Gloria ⁊ ho
nore co.eum domine ⁊ conſti.eum ſuꝑ opera ma.t.omnia ſubieci/
ſti ſub pe.eius Tercio dico ꝙ hodie fuit exaltat' ſtabiliter ſiue fir/
miter hodie exaltat' eſt in regno eterno quia eius regni non erit fi
nis Eccli.xv. Firmabit in illo et non flectetur et cō.il. ⁊ nō cōfunde
tur ⁊ exal.il.apud proximos ſuos Nota ꝙ pater ꝓpterea dicitur fir
mari in illo id eſt in filio ⁊ non flectetur Quia filium firmauit in
regno qd̄ nūq̄m mutabitur Luc.i. Dabit illi dn̄s deus ſedeȝ dd̄ pa
tris eius ⁊ regna.in do.ia.in eter.⁊ reg.eius non erit finis.pat' etl.
dicitur continere filium ⁊ non cōfundi quia in gloria quā hodie ꝯ/
tulit ita ꝑpetuauit eū ꝙ nunq̄m auferet ei ⁊ hoc modo exaltet euȝ a
pud proximos ſuos id eſt angelos ¶ Nec mirum ſi deus pater fili
um ſuum in regno celoruȝ taliter ſtabiliat cum etiam ſuos ſuos
.i.ſuos homines qui etiam ad regnū celorum venturi ſunt ita ꝯfir
mabit ꝙ nūq̄ȝ regnū eorum minorabitur nec vnq̄ȝ terminabit
Sapi.quinto Iuſti autem in perpetuum viuent ⁊ apud dominuȝ ē
merces eorum ideo accipient regnum decoris et dia.ſpei de manu
domini quia dextera ſua reget eos ⁊ brachio ſancto ſuo defendet il
los ſic patet ſecundum principale Tercia eſt exaltatio qua exal/
tabitur in die iudicij virtuoſe yſa.ſcd̄o Exaltabitur dominus ſolus
in die illa quia dies domini exercituum ſuper omnem ſuperbum et
arro.⁊ excelſum et humiliabitur De hac exaltatione hic non proſe
quimur Rogemus ipm̄ vt nos hic humiliet et in celo exaltet qui ē
benedictus in ſecula Amen.

¶ Dominica infra octauam aſcenſionis.

Eſtote prudentes ⁊ vigilate in orationibus āte omnia mu
tuā in vobiſmet ipis caritatē continuam hn̄tes.i.pe.iiij.i
Verbis iſtis hortat' nos apl'us q̄liter debeam' nos hr̄e ꝯtra

diabolum qualiter ad deum ⁊ qualiter ad ꝓximū ¶ Primo ſiquidē
hortatur nos vt diabolo potenter reſiſtam⁹ cū dicit Eſtote prudē
Scd̄o vt deo ſeruiam⁹ diligenter cū dicit ⁊ vigilate in orōib⁹ Ter
cio vt ꝓximū diligam⁹ feruēter cū ſubiūgit ante oīa āt ¶ Nō ꝙ ca
ritas eſt v̄tus valde vtilis ꝓpter quinqȝ. ꝓpter ipſam ſiquidē pcc̄m
remittitur aīa deo ꝯſtringit̄ ⁊ homo fili⁹ dei efficit̄. omnis virtus
meritoria efficitur. ⁊ tribulatō mūdi p ipſaȝ paciēter ſuſtinet̄ ¶ Pri
mo dico ꝙ per caritatem pcc̄m remittit̄. i. pe. iiij. Caritas opit mł
titudinē pcc̄orum. hui⁹ exemplū habes in Maria magdalena de q̄
dicitur Luc. vij. Dimiſſa ſunt ei pcc̄a mł̄ta qm̄ dilexit multū. Iſtō
debet intelligi ꝓ penis que debent̄ pro pcc̄is non de ipſis pcc̄is. q̄
q̄m diu homo eſt in pcc̄is deuȝ meritorie nō p̄t diligere Sane de⁹
inſpirauerat marie magdalene grāȝ ꝯtritionis p q̄m ei pcc̄a dimi
ſit ⁊ tunc beata Maria deum quē ṗus non dilexerat incepit dilige
⁊ ꝓpter hanc dilectiōem deus remiſit ei penā quā debuit p pcc̄is
ſuſtinere. idō caritas ꝯpatur igni in quo peccati rubigo ꝯſumitur
Quid dilectiōeȝ eſſe credim⁹ niſi ignem Et quid culpā niſi rubigi
nem tanto ampli⁹ peccati rubigo ꝯſumit̄ q̄nto peccatoris cor ma
gis caritatis igne ꝯcrematur Hic nota d̄ triplici igne. per duos
peccatum ꝯſumit̄ p terciū peccator ꝯſumit̄ ȝ pcc̄m nūq̄m cōſumit
Prim⁹ ignis eſt caritatis de quo dicit̄ Luc. xij. Ignem veni mittē
in ter. ⁊c̄. q̄d volo niſi vt accēdat Iſte ignis accenſus i corde ꝯſumit
peccata. i. penam que debetur pro peccatis mortalibus ⁊ cōſumit
etiam peccata venialia Sicut enim ignis magn⁹ cōſumit puulas
guttas aque ſuꝑifuſas. ſic caritas ꝯſumit pcc̄a venialia Iſte ignis
ſuauiter ardet Sapi. xij. O quā ſuauis ⁊ bonus eſt ſpiritus t. do.
in nb̄. Scd̄us ignis eſt purgatorij iſte ignis ardet grauius ⁊ nō ꝯ
ſumit peccata de hoc dicitur. i. Cor. iij. Ip̄e ſaluus erit ſic tamē ſi
cut p igneȝ Aug⁹ Iſte ignis licet nō ſit eternus miro tamē mō gra
uis eſt ¶ Tercius ignis eſt infernalis qui grauiſſimus eſt qui obu
rit peccatorē ȝ non ꝯſumit pcc̄m Iſte ignis ardet horribiliter pena
liter. ⁊ int̄miabilit̄ de hoc dicitur in p̄s. Pones eos vt cl. ig. in tpe
vul. t. dn̄s in ira. ſ. ꝯturba. eos ⁊ deuo. eos ignis Math. xxv. ite ma
ledicti in ignem eternuȝ Scd̄o per caritatem aīa deo ꝯſtringit̄. iō
caritas ꝯpatur vinculo corpis Col. iij. Caritatē habete q̄ eſt vincu
lum ꝑfectionis pcc̄m ſeparat hominē a dō yſa. lix. iniquitates vr̄e

diuiſerūt inter vos ⁊ deū. ꝫ caritas vnit cuꝫ deo. Amor eſt copula amantis cum amato. ideo dicitur ꝑma Joh. iiij. Deus caritas eſt ⁊ qui manet in caritate in deo manet. ⁊ deus in eo. O quante virtutis eſt caritas Ipſa hominem a deo elongatum coniūgit ipſa deū de celo traxit homini vniuit. ⁊ ad mortem xp̄m perduxit. Eph. ij. ꝑpter nimiam caritatem ſuam. qua. di. n. de⁹ cū eſſem⁹ mor. pec. cōuiuifica. nos xp̄o. Hugo. O caritas quantū eſt vinculum tuum quo ipſe etiam deus ligari potuit. Hoc vinculo deus tractus ad terrā deſcendit. ⁊ etiam vſqꝫ ad inferos. Nullum vinculum eum ad columnam ligare potuiſſet ſi caritas vinculum defuiſſet. Nullum ferrum eum in cruce tenuiſſet niſi caritas affuiſſet o homo ſi diligis hoīem qui te diligit diligas potius deū qui te tantum dilexit ꝙ propter te ī mundum venit opprobria multa ſuſtinuit. ꝑpter te comprehendi ligari flagellari crucifigi ⁊ tandem mori voluit. Tertio ꝑ caritatem homo filius dei efficitur. i. Jo. iij. Videte qualem caritateꝫ dedit nobis pr̄ vt filij dei nominemur ⁊ ſimus. Multum poteſt caritas q̄ de filijs hominum facit filios dei. inuidia fecit hominem filiū dyaboli. Sapi. ij. Inuidia dyaboli mors intrauit in orbē terrarum. ideoqꝫ imitantur eum qui ſunt ex parte ipſi⁹. iō dn̄s dixit iuidis. ioh. 8. Si deus eſſet pr̄ vr̄ diligeretis me. vos ex patre dyabolo eſtis ⁊ ideo deſideria eius vultis facere. Audi miſer inuide. filius es dyaboli ⁊ idō habebis hereditatem dyaboli. i. penaꝫ ignis infernalis. mathi. xxv. Diſcedite a me maledicti in ignem eternum qui parat⁹ eſt dyabolo ⁊ an. eius. Audi etiam benedicte homo qui habes caritatem per quam es filius dei cui debetur hereditas dei. i. gloria celeſtis. Gal. iiij. Jam non eſt ſeruus ſed filius ꝙ ſi filius ⁊ heres per deum. Ps. Dominus pars hereditatis mee. propter quod Chriſtus omnibus in caritate morientibus dicet in die nouiſſimo. Venite benedicti in regnum patris mei ⁊c̄. Quarto per caritatem omnis virtus meritoria efficitur. i. cor. xvi. Vigilate ⁊ orate ⁊ ſta. ī fide viriliter agite ⁊ confor. in domino ⁊ omnia opera vr̄a in caritate facite. quaſi diceret. Si vultis ꝙ oia opera veſtra fiant meritoria ⁊ deo grata ſeruate caritatē. ſine qua nullus homo deo p̄t placere. Ecce dyabol⁹ ſp vigilat continue ieiunat. fidem habet. ſed quia eſt ſine caritate nūq̄ꝫ placebit deo. Sic ⁊ tu caritatem ſi non habueris quicquid feceris deo nunquam placebis. Ideo dicit Apoſtolus. i. cor. xiij.

Si diſtribuero in cibos pauperum omnes facultates meas etſi tra
didero corpus meuz ita vt ardeam.i.ſi tantum de fide habuero ꝙ
pro fide defenſanda ꝯcrematus fuero caritatē autē nō habuero nec
mihi prodeſt. Multi ſunt qui dant largas elemoſinas.eccleſias fre/
quentāt ⁊ continue ieiunant.⁊ confitent̄ in extremis communicāt
inunguntur.tamen damnantur propter nihil aliud quam ꝙ cari/
tatem non habent. Iſtud in parabola domini dicitur. Mathei
viceſimoſecundo. De rege qui fecit nupcias filio ſuo qui multos in
uitauerat tandem intrauit vt videret ſimul diſcumbentes. ⁊ vidit
ibi hominem non veſtitum veſte nupciali.⁊ dixit ei. Amice quomo
do huc intraſti non habens veſtem nupcialez ⁊ illo ommuteſcēte di
xit. Rex miniſt. ligate illi manus ⁊ pedes mittit e.in tenebras exte/
riores ibi erit fletus ⁊ ſtridor dencium. Rex iſte ē pater celeſtis.qui
fecit nupcias filio ſuo quando ei eccleſiam copulauit in incarna/
tione. ¶ Ad iſtas nupcias.id eſt eccleſiam per apoſtolos ⁊ predica/
tores inuitat omnes homines. in die autem nouiſſimo videbit om
nes inuitatos ⁊ quencunque inuenerit in eccleſia ſine veſte nupciali
.id eſt.ſine caritate mittet in tenebras infernales. ¶ Quinto per
caritatem tribulatō mundi paciēter ſuſtinetur .pri°.cor .xiij. Cari
tas paciēs eſt.benigna eſt.oīa ſuffert.oīa ſperat.omnia credit.om/
nia ſuſtinet.ꝙ facit martires in penis ſuis.conſtātes ⁊ paciētes.ni
ſi caritas quia enim deū toto corde dilexerunt.ideo quicquid p̄ ei°
nomine eis illatum fuit pacienter ſuſtinuerunt .Ro.viij. Quis nos
ſeparabit a caritate xp̄i tribulatio. An anguſtia an fa.an.nu.an.p
ſe.an.pi.an gladi°. Sequitur. In his omnibus ſuperamus ꝓpter
illum qui di.n.q.diceret chriſtus dilexit nos ⁊ ꝓpter nos multa ſu
ſtinuit ⁊ idō libenter amore eius omnia ſuſtinebimus. Hebr.xij. Per
pacientiam curramus ad propoſitum nob certamen aſpicientes in
auctorem fidei ⁊ conſūmatorem ieſum.qui propoſito ſibi gaudio ſu
ſtinuit crucem confuſione contempta.atque in dextera dei ſedet.
Gaudium fuit propoſitum Chriſto.quando iudei volebant eum ca
pere ⁊ facere regem.tunc Chriſtus fugit.vt habetur. Johannis ſex
to. Sed quando iudei venerunt vt caperent eum ⁊ crucifigerent
occurrit eis ⁊ dixit eis. Quem queritis. Illi dixerunt. Jeſum naza/
renum. Dicit eis ieſus. Ego ſum. In hoc dedit nobis exemplum vt
ꝓſpa mūdi dēam° timē.⁊ adūſa paciēt̄ tollēare vt poſſu° ad gau
dia eīna

dia eterna peruenire. Per eundem dominum noſtrum Ieſum Chri
ſtum Amen.

Alius ſermo de eodem

De excelſo miſit ignem in oſſibus meis ⁊ erudiuit me. Tre. i
Qui percipit beneficium obligatur ad grãrum actionez et
ad obſequium. Alioqui meretur priuari beneficiõ. Magnuz
beneficium ꝑcepit hodie eccleſia circa donum ſpiritusſancti. ⁊ ideo
regratiatur ⁊ dicit. De excelſo miſit ⁊c. In quibus verbis circa miſ
ſionem ſpũſſancti tria deſcribuntur. ṕmum eſt miſſionis qualitas
ibi. De excel. mi. ig. Ecce qualr̃ miſſus eſt ſpũſſanctus de celo in ſpẽ
ignis. actũ. ij. Factus eſt repẽte de celo ſonꝰ adueniẽtis ſpũs. Scõm
eſt illorum q̃bus miſſio facta eſt idoneitas ibi. In oſſibus m. i. apł̃s
q̃ dicuntur oſſa qꝛ fuerunt candidi per inocentiam. ⁊ firma per cõ
ſtantiam. Tercium eſt miſſionis vtilitas ibi ⁊ erudiuit me. Nã ſpi
ritus ſcũs erudiuit apł̃os ⁊ ipſi ꝑ conſequẽs totam eccleſiam Nota
ſpũſſanctus comꝑatur igni ꝓpter quatuor cauſas. Ignis autẽ ad
ſumma ſe eleuat. accendit ſiue iſlammat illumiat ⁊ purgat. ſic ſpũſ
ſanctus ſe eleuat ꝑ contẽplatõnem. accendit ꝑ dilectõnem. illumiat
ꝑ eruditõnem. purgat quantũ ad peccati remiſſionem. Prio dico
ꝙ ſpũſſanctus adiſtar ignis eleuat per contẽplatõnem. Ezech. viij.
Vidi ⁊ ecce ſilitudo quaſi aſpectuſ ignis. ⁊ ſpũs dñi eleuauit me int̃
celũ ⁊ ter. q. d. Spũs apparens m̃ ſub ſimilitudie ignis eleuauit me
ꝑ contemplatõnem ⁊ fecit me terrena deſpicere ⁊ celeſtibus ĩhiare
Qui eni inter celum ⁊ terrã eleuatur elongat̃ a terra ⁊ appropinq̃t
celo. Bona eſt iſta eleuatõ que fit per ſpũmſanctum. Collo. iij. Que
ſurſum ſunt ſapite non que ſuꝑ terram. Alia ẽ eleuatõ mala que fit
per ſpũm malignum qua eleuantur ſuperbi. de quo pſ. Vidi impi
um ſuper. ⁊ elẽ. ſicut ce. li. ¶ Nota qui vult eleuari per contemplatõ
nem debet tria facere ſcilicet pondus peccati abijcere Pennis virtu
tum ſe veſtire ⁊ ad flatum ſpũs ſe conuertere. Primo debet pondꝰ
peccati abijcere qui enim peccatis grauãtur ad terram deprimun
tur ⁊ eleuari non poſſunt. pſalmi. Iniquitates mee ſupergreſſe ſunt
caput. Qui vero pondere peccati carent illi poſſunt eleuari. yſa. lij.
Ecce ſeruus meus ſupple qui eſt ſine pondere peccati. exaltabitur et
eleuabitur ⁊ ſublimis erit valde. hoc vtique per contemplationem.
Bernhardus. Contemplatio requirit cor purgatum. ⁊ a vicijs libe
rum atque exoneratum peccatis vt ad ſuperna ſe eleuet. ¶ Secũdo

qui vult eleuari per contemplatõnem debet pennis virtutum ſe ve
ſtire. p̃s. Quis dabit mihi pennas ſic col' ⁊ vo. ⁊ re. Penne iſte ſunt
virtutes per quas anima in contemplatõne eleuatur. ſicut auicule
que per pennas ſe in aerem eleuant. Hic nota ſicut alauda in tem
pore calido eleuatur in aera ⁊ quanto plus eleuatur tanto dulcius
canit. Sic anima ad calorem ſanctiſpiritus a terrenis eleuatur et
dulciter domino canit. p̃s. Emitte ſpiritum tuum ⁊ crea. ⁊ reno. fa
ci. ter. i. terrenam mentem ⁊ ſequitur. Cãtabo domino in vita mea
q̃diu ſum. Tertio qui vult eleuari per contemplationem debet ad
flatum ſpirituſſancti ſe conuertere. Quedã aues ſunt adeo carno
ſe ꝙ non poſſunt ſe ad volandum eleuare. niſi conuertant ſe ad vẽ
tum. ſic homo q̃diu eſt in hac carne nõ poteſt ſe eleuare ad contem
platõnem niſi cõuertat ſe ad gratiam ſpũſſancti. Apo. xvij. Suſtu
lit me in ſpũ in montem magnum ⁊ altum. Mons magnus ⁊ altus
eſt celeſtis patria. quicunq ad hunc montem vult eleuari per con
templatõnem debet habere gratiam ſpirituſſancti. hanc gratiam
apoſtoli hodie receperunt. iõ eleuati ſunt ad celeſtia nõ ſolum in cõ
templatõne ad deum. ſ ⁊ in p̃dicatõne quantum ad ꝓximum. c9
mentem ad celeſtia predicando eleuauerunt. yſa. lx. qui ſunt hi qui
vt nubes volant. ⁊. q. co. ad fe. ſ. Apoſtoli dicuntur hic nubes ratio
ne predicatõnis. Nubes a terris ſiquidem eleuate defluunt ⁊ terrã
fructificare faciunt. Sic apoſtoli per ſpiritum. ſ. eleuati predicãdo
terrena corda irrigauerunt. ⁊ fructificare fecerunt. Dicuntur etiã
columbe ratõne contemplationis. quia columba gemitum habet
pro cantu. Sic apoſtoli in contemplatõne pro incolatu huius mũ
di gemuerunt. quando in contemplatõne beneficia dei oculis cordis
perſpexerunt. Sic patet primum principale. ¶ Secundo ſpirituſſan
ctus comparatur igni quia accendit per dilectõnem. Luce. xij. Ignẽ
veni mittere in ter. ⁊ quid vo. niſi vt ar. Iſte ignis eſt ſpirituſſanctus
qui in ſpecie ignis hodie apparuit. Iſte ignis accendit ⁊ non ledit
qui iſto igne accenditur paratus eſt ad omnia pro chriſto toleran
da. ſicut patet in martiribus qui hoc igne accenſi. nec penas. nec
mortem timuerunt. Iſto igne beata maria magdalena accenſa ad
Chriſtum cucurrit inter epulas fleuit. ⁊ veniam peccatorum impe
trauit. Qui vult ꝙ ignis iſte in mente ſua ardeat debet tria facere.
ſcilicet lignum apponere. paſſionem ieſu Chriſti rememorando.
fortiter

Fortiter flare. follem deuotõnis applicando. Oleũ ſuperfundere ve
ram caritatem habendo ¶ Primo dēt lignum apponere paſſionem
xp̄i rememorãdo. leui. vi. Ignis in altari meo ſemper ardebit q̄ꝑ nu
triet ſacerdos ſubjciens ligna mane ꝑ ſingulos dies. Ignis iſte eſt
ſpūſſanctꝰ q̄ in altari cordis noſtri dēt iugiter ardere. q̄ꝑ ſacerdos. i
q̄libet xp̄ianus qui ē miniſter dei. nutriet ſili mō. ꝑ ſingulos dies
debet apponere ligna. i. coronã ſpineam crucē xp̄i lanceam cogitãs
q̄d pro homine ſuſtinuit. Qui hic ligna neglexerit imponere cordi
ſuo. in eo ignis ſpūſſancti ſubito extinguet̃. puer. xxvi. Cū defecerint
ligna extinguetur ignis. Ideo xp̄s q̄libet xp̄ianum monet dicens.
can. 8. Pone me vt ſignaculũ. i. ſigillũ ſuper cor tuum vt fortiter im
primas me mēti tue q2 fortis eſt vt mors dilectō. t. q. d. Tantum te
dilexi q̄ꝑ mortē ꝑpter te ſuſtinui. ideo nunq̄ȝ debes paſſiōis mee ob
liuiſci. Scđo debet fortit̃ flare follem deuotõnis apponēdo. ps̄. Cō
caluit cor meum intra me ꝛc̄. i. in deuotione mea exardeſcit ignis.
Quid aliud deuotō niſi quidam flatus. ſic̃ enim flatus accēdit ignē
ſic deuotō mentē. Luce. xxiiij. Nonne cor nr̄m ar. erat in nobis duȝ
lo. nobis in via. Tunc xp̄s loquitur hoi in via qn̄ gratiam deuotōiſ
ei īfundit per quam ei familiaris efficit̃. In patria vero loq̄tur quã
do claritateȝ faciei ſue oñdit Unde anima deuota ex allocutõne xp̄i
deuotõne inflata dicit canti. v. Anima mea liquefacta eſt vt dilectꝰ
lo. eſt. vis o homo q̄ꝑ cor tuum igne ſpirituſſancti inflammet̃ loqua
ris cum xp̄o orõni inſiſtēdo. ⁊ ipſe loquetur tecum. gr̄am ſuam tibi
infundendo. In huius ſignum apoſtoli hodie orantes receperūt ſpi
ritum ſanctum. Tercio dēt oleum ſuperfundere veram caritatē ha
bēdo Mat. xxv. Prudētes ꝟgies acce. oleũ in va. ſuis cū lã. lãpades
iſte ſūt bona oꝑa igne ſpūſſancti accēſa. vn̄ dr̄ can. viij. Lampades
eius quaſi lampades ignis atq̄ȝ flammaꝝ. Quicunq̄ȝ vult igne ſan
ctiſpūs accēdi interiꝰ vt inſtar lãpadis bonis operibus luceat exte
rius dēt habere dilectõnis oleum. Oleum in lampade nutrimentuȝ
eſt ignis quando oleũ deficit ignis extiguitur ſic dilectio nutrit ignē
ſanctiſpūs in corde hois. Si ī dilectõne tepeſcis ignis ſpūſſancti in
corde tuo ardē nō poterit. Beati illi q̄ verã dilectõnē hn̄t. q2 cū illis eſt
ſpūſſanctꝰ. imo trinitas manet. Jo. xiiij. Si q̄s dili. me ſer. meū ſer.
⁊ pater meus dili. eum. ⁊ ad eum ve. ⁊ man. apud eum fa. Spiritus
ſanctus ſpecialiter dicitur caritas. q2 cum omnibꝰ caritatē hn̄tibꝰ

manet. i. Joh. iiij. Deus caritas eſt. qđ ſm Auguſtinum. ſpealiter intelligitur de ſpiritusancto. ⁊ qui manet in caritate in deo manz ⁊ deus in eo. Bern. Deus caritas eſt. q̄d precioſi⁹ ⁊ q̄ manet in caritate q̄d ſecurius. ⁊ deus in eo q̄d iocundius. homo ille cuius cor igne ſpūſſancti accenditur multo libentius eſt in eccleſia q̄ȝ in taberna. ideo dicitur de apoſtolis poſtq̄ȝ acceperunt ſpiritumſanctum q̄ erant quotidie ꝑdurantes vnanimiter in templo. Actu. ij. Unde ē q̄ per integrum diē ſedes in taberna ſine tedio ⁊ in eccleſia vix potes eſſe ad ſpacium vnius miſſe ſine tedio. Certe hoc eſt q̄ꝛ cor tuū frigidum eſt ⁊ igne ſanctiſpiritus non ē accenſum. ps. Inflammatum ē cor meum. ſ. igne ſpirituſſancti ⁊ renes. m. con. ſ. extincto igne carnalis concupiſcencie ⁊ ego ad nihil redac. ſum. ⁊ neſci. i. ad talē humilitatem deueni de qua prius nihil ſciui vt iumentum factus ſū apud te. ſ. per ſimplicitatem ⁊ ego ſemper tecum. Semp dic. t nō ad horam ſicut mlti faciunt q̄ manent cum deo ad horam. ⁊ poſtmodum peccādo deſerunt. quādo ſunt in ſermone magnam habēt cōtritōnem pro peccatis gemunt ſatiſfacere proponunt. Sȝ finito ſermone ad conſueta vicia redeunt ⁊ cum deo diu manere non poſſūt O q̄ȝ bonum eſt manere cum deo. Joh. xv. Qui manet in me ⁊ ego in eo hic facit fruct. multū. De eo autez qui non manet in deo dicit ibidem. Si quis in me non manſerit mittetur foras ſicut palmes ⁊ areſez ⁊ col. e. ⁊ i ig. mit. ſupple iſernalē ā q̄ nos eripiat q̄ ſine ſi. vi. ⁊ rē. Req̄re alia duo mēbra q̄ h̄ omittūt in ſcp̄ti ſmōe. — In feſt. pēth.

De excelſo miſit ignem in oſſibus meis ⁊ erudiuit me. tren. i. Diuide ⁊ expone thema ſicut habes in precedēti ſermone Nō q̄ ſpūſſanct⁹ opatur igni q̄ꝛ mētē eleuat ꝑ cōtēplatōnez accēdit ꝑ dilectionē. illūinat ꝑ inſtructionē. purgat quātū ad pccōrū remiſſionē. De p̄mis duobus dictū eſt in p̄cedēti ſmone. Dico ergo t̄cio q̄ ſpūſſanct⁹ opat̄ igni q̄ꝛ illūinat mētē ꝑ inſtructōez. ps. Deduxit eos in nu. die ⁊ to. noc. i illu. ⁊ c̄. Per ignē ⁊ nubē accipit ſpūſſanct⁹ q̄ d̄r nubes q̄ꝛ ꝓtegit cōtra eſtū viciorꝝ. ⁊ d̄r ignis q̄ꝛ illūinat ad opa v̄tutū. ābulat hō in h̄ mūdo ꝑ duas vias. ꝑ viā ꝓſperitatis ⁊ ꝑ viā aduſitatis. In via ꝓſperitatis iſidiat̄ dyabol⁹ hōi vt trahat eū ad ſupbiā ne deo gr̄as hūilr agat de bn̄ficijs ſuis. ſ; ſuphiēdo ⁊ alios dānando vt de pcc̄o in pcc̄m ruat. In via aduſitatis iſidiat̄ diabol⁹ hōi vt trahat eū in deſpatōez ne ſuccedē celeſtez attē

dat ꝗ deſperando in bonis tepeſcat hec duo mala ſpūſſanctus exter
minat. In proſperitate enim mētem ꝓtegit cōtra eſtum ſuperbie. iō
dr̄ nubes. In aduerſitate mentem illuminat p ſpem mercedis ne de/
ſperet iō dicitur ignis ꝓpter quod de eo dr̄ Joh. xvi. Cū venerit ſpūs
veri. doce. vos oēm veritatē conſidera quantus ſit iſte doctor qualr
apl'os docuerit. petrus piſcator erat indoctus. Melius ſciuit rete re
ficere ⁊ piſces capere q̃ꝫ ꝓphetias exponere. Et cū ſpūſancto replet⁹
eſſet ꝓphetias expoſuit. incredulos docuit. ⁊ vna die quinqꝫ milia
hominū ad xp̄m conuertit. actu. x. Qui hoc igne illuminantur ſciūt
quid debēt facere. q̄d vitare. q̄d ſperare. q̄d tenere. ſpiritus eni om
nia ſcrutatur etiam ꝓfunda dei. i. cor. ij. Nota qui vult hoc igne
illuminari. i. a ſpūſancto doceri tria debet facere. ſ. diligenter audiē
audita ſepe meditando repetere. ſm̄ audita viuere. Primo debꝫ di
ligenter audire. apo. ij. Qui habet aures audiendi audiat q̄d ſpūs
dicat eccleſijs. In eccleſia ſunt duo genera hominum. ſ. boni ⁊ ma
li. Bonis loquitꝛ ſpūs bonus vt in bono pſeuerent ꝓpoſito. Jo. xvi.
Jlle docebit vos omnia ⁊ ſug. v. omnia quecūqꝫ dix. Malis loquitꝛ
vt peccata deſerāt. ioh. xvi. Cū venerit paclitus ille ar. mūdum de
peccatis de peccato. ſ. qđ omiſerūt. de iuſticia quam omiſerūt. ⁊ de
iudicio quod non timuerunt. O q̃ꝫ bona ē illa allocutio que tēdit ad
ſalutem. Felix eſt ille qui libentꝛ audit ſpm̄ſanctum ſibi alloquentem
ſicut ꝓpheta qui dixit. audiam q̄d loquatur in me dn̄s deus q̊niaꝫ
loquetur pacem in plebem ſuam. Heu q̊t ſunt qui in hoc mūdo ma
ligni ſpiritus pſuaſiones audiūt ⁊ ſpm̄ſanctum audire nolunt. qui
p os predicatoris loquitꝛ eis vt peccata dimittāt ⁊ penitēciā agant
Mat. x. Nā vos eſtis q̄ lo. ꝫ ſpūs pa. veſtri qui loq̄tur in vobis. Se/
cūdo debet audita ſepe meditando repetere. Solēt boni ſcolares q̄
volūt pficē ea q̄ audiūt a mgr̄is ſepe repetē. Quid pdeſt ſemel audi
uiſſe lcionē ⁊ p⁹modū nunq̃ꝫ de ea cogitare. Si vis diſcipul⁹ ſpūſſā
cti eē in ꝟtutib⁹ pficē dēs ea q̄ in ſmone audis ſepe repetē. pſ. In
lege dn̄i fuit volūtas e⁹ ⁊ i lege e⁹ meditabitꝛ die ac nocte. Tal' pficē
mīcū in ꝟtutib⁹. Et ſequitꝛ. Et erit tāq̃ꝫ lignū qđ plā. ē ſec⁹ ⁊c̄. Talis
fuit btā ꝟgo ꝺ q̄ dr̄ lu. ij. Maria ꝯſuabat oīa ꝟba hec ꝯferēs i cor. ſ
ſic tu dēs facē q̄ñcūqꝫ fuēis in ſmone oīa q̄ ibi audieris que ſunt ſa
luti tue pficua dēs diligenter cōſiderare ⁊ ſepius ad mentem reuo/
care vt ſm̄ hoc viuas et in ꝟtutib⁹ pficias. Sꝫ heu multi ſunt qui

dum de ſermonibus vadūt. nūq̄3 de his que ibi audierūt aliq̄d co/
gitant. niſi forte audierint aliqđ verbum qđ interpretari in malum
poſſunt. illud portant de taberna i tabernam i contumeliam crea/
toris ⁊ ad cōfuſionem p̄dicatoris. nō attēdētes illud Luce. x. Qui
vos audit me audit ⁊ qui vos ſpernit me ſpernit Tertō dat ſm au
dita viuere iacobi p̄mo Qui autem perſpexerit in lege pfecte liber
tatis id eſt euāgelij ⁊ māſerit i ea non auditor obliuioſ⁹ factus ē ſ3
factor operis hic pfect⁹ erit in facto ſuo. q̄d prodeſt q̄ multa bona
audis in ſermone ſi ſm ea que audis non vixeris. ſolum certe audi
re non faciet te beatum ſ3 ſi cupis eſſe beatus debes viuere ſm ea q̄
audis. Luce. xi. Beati qui audiunt v̄bum dei ⁊ cuſtodiūt illud. S3
heu multi ſunt q̄ ad ſmonem vadunt. v̄bum dei audiunt ⁊ tn̄ vitā
ſuam emendare negligunt non attendētes illud. Luce. xij. Seruꝰ
q̄ ſcit vo. dn̄i ſui. ⁊ nō faciēs plagis vapulabit multis. i. magnas pe
nas ſuſtinebit. qui autē neſcit vapulabit paucis. i. minores penas
ſuſtinebit. H habes autenticum q̄ Chriſtiani q̄ fidem habent plus
cruciabūtur i inferno q̄3 iudei vel pagani qui fidē non habēt. ij. pet.
ij. Melius erat illis nō cognoſcē viā iuſticie q̄3 poſt agnitā retrorſu3
ire ab eo qđ ill' traditum eſt ſancto mādato. Sic patet tertiū p̄nci/
pale. Quarto opatur ſpūſſanct⁹ igni q2 mētem purgat quātu3 ad
remiſſionem pecco2ū. Mal. iij. Ipſe q̄ſi ignis con. ⁊ q. herba fullonū
⁊ ſedebit con. ⁊ m. i. ⁊ pur. fi. leui. Spūſſanct⁹ opat igni cōflato. i.
magno igni q2 animā ſufficient purgat. opat etiā herbe fullonu3 q̄
dr̄ cardo. q̄ per aſperitatē ſuā pannū mūdat ⁊ planum facit q2 ſpi/
ritusſāct⁹ aiam p aſpitatē pn̄ie mūdat. ⁊ p grām ſuā planū facit q̄
prius p culpā fuit aſpa yſa. xl. Erūt praua i directa ⁊ aſpa in via pla
Iſte ſpūs p ardorē grē ſue cōflat ⁊ emūdat argentū. i. animā ⁊ pur.
fi. le. i. xp̄ianos q̄ p baptiſmū additi ſunt xp̄o. leui enim interpretat
additus. Quicūq3 vult a ſordib⁹ mūdari peccato2um debet p iſto
igne laborare. qui enim iſto igne non fuerit purgatuſ eterno igne pur
gabitur. Nō q̄ ſpūſſanct⁹ purgat ſuauit velocit ⁊ tōlit. Primo pur
gat ſuauit. Sapi. xi. Parcis omnib⁹ qm̄ oīa tua ſunt dn̄e q̄ amas
aīas. ſeq̄tur can. xij. O q̄3 ſuauis ⁊ bon⁹ ē dn̄e ſpūs tuus i nobiſ. ſua/
uit purgat ad verā ↄtritōnem pecco2i pcēdo peccata relatās. O q̄3
ſuauit purgata fuit mulier in adulterio dep̄hēſa cui dictū eſt. Joh.
viij. a xp̄o. Nec ego te ↄdēnabo vade ampli⁹ no. pec. Scđo purgat

velociter. actu. x. Adhuc loquēte petro v̄ba ceci. ſ. ſ. ſup eos q̄ au. v̄.
h vtiq̧ ad purgādū. Ecce q̧ velociter purgat ſpūſſanct⁹ Petrus in
fidelib⁹ p̄dicabat ⁊ adhuc loquente petro. ſ. ſ. in corda audientium
veniebat ⁊ ea a ſordib⁹ īfidelitatis ⁊ viciorꝫ purgabat Ambro. Ne-
ſcit tarda molimina ſpūſſancti gratia conſidēa q̧ velociter purgat
aliq̄s peccatorum ɔtraxit ſordes viciorum. p. xx. vel. xxx. annos ho
die habet verā ɔtritōnem facit confeſſionem ⁊ in vna hora per gra
tiā ſpūſſancti purgatur ab omnibus peccatis hui⁹ exēplum habes i
latrone qui diu iacuerat in peccatis hic cū diceret ad xp̄m memen
to mei domine dū veneris in reg. t. ſtatim audiri meruit. Amen di
co tibi. hodie mecum eris in paradiſo id eſt. videbis faciē meaꝫ
deliciosam quā null⁹ p̄t videre niſi habeat p gratiā ſpūſſancti men
tem purgatam ab omnibus pccīs mat. v. Beati mūdo corde qm̄ ipē
deū videbūt. Tertō purgat totaliter. Eze. xxxvi. mūdabimi ab oib⁹
inq̄namētis veſtriꝫ ⁊ dabo vobis ſpūm nouū. Nota q̄ dicit ab oi-
bus quia ſpiritusſanctus veniens in mentem mūdat eam ab omni
bus peccatis per que anima inq̄natur quamuis vnuꝫ veniale vt di
cunt magiſtri poſſit remitti ſine altero in habentibus caritatem nū
quam tamen vnum mortale peccatum ſine altero remittitur. Ideo
ſpiritusſanctus dat homini. vij. dona contra. vij. vicia ꝺ quibus di
cetur in ſequēti ſermone. Qui hodie ſpūmſanctum miſit apl̄is ipſe
ab oībus nos purgꝫ pcc̄is. Amen.

De ſancto ſpiritu

Repleti ſunt omnes ſpiritusſancto ⁊ ce. lo. va. li. put ſpūſſan
ct⁹ da. eloq̄. illis. actu. ij. In v̄bis p̄miſſiꝫ deſcribit. ſ. ſ. q̄lit
dat⁹ fuerit cū donis ⁊ p̄mo tangit̄ qualr dat⁹ fuerit cuꝫ do
nis gratuitis. Scd̄o cū donis gratis datis. dona gratuita ſanctifi
cabāt apoſtolos interi⁹. dona gratis data mirificabāt eos exteri⁹.
Primū ibi. Repleti ſunt oēs. ſ. ſ. Scd̄m ibi. Et ceperūt loqui. Nota
q̄ ſpiritusſanctus per ſeptem dona confert ſeptem bona contra ſep
tem vicia. Primo nanq̧ replet animam per donum timoris con-
tra ſuperbiam. Secundo accendit per donum pietatis contra inui
diam. Tertio ornat p donum ſcientie ɔtra iram que mentem ptur
bat. Quarto confirmat p donum fortitudinis ɔtra acidiā q̄ mēteꝫ
eneruat. Quīto arguit p donū ɔſilij contra auariciā que ɔtrā ɔſi-
liū dn̄i omnia vult reſeruare. Sexto docet p donum itellect⁹ contra
gulā que rōeꝫ ſuffocat Septio eleuat p donū ſapie ɔtra luxuriā cui

illi ñ ſapiũt niſi terrena. Primo dico ꝙ replet ꝑ donũ tioris ↄtra ſu
ꝑbiã. Sap.i. ſpũs dñi re.oꝛ.ter.i.hominẽ terrenũ in mũdo moꝛãtẽ
iſta repletio peccatori valde eſt neceſſaria q̃ vacuus ꝟtutibꝰ ãbulat
in tenebꝛis ⁊ in vmbꝛa moꝛtis Geñ.i. Terra erat ianis ⁊ vacua et
te.e.ſuꝑ fa.abyſſ.i.coꝛdis hũani.⁊ ſpũs dñi ferebat̃ ſuper aq̃s. Ter
ra.i.terrenꝰ homo erat ianis ⁊ in tenebꝛis ⁊ ſuꝑ iſtũ fuit ſpũſſãctꝰ
cuius eſt tenebꝛas expellere ⁊ mentẽ replere ⁊ ſic animã ad bona o/
pera reducere. Ephe.v. Eratis aliqñ tenebre nũc aũt lux in domio
vt fi.lu.ãbulate.fructus enim lucis eſt in omni iuſticia ⁊ veritate ⁊
bonitate. Sic ergo ſpũſſanctꝰ aiam q̃ vacua ẽ replet.⁊ h ꝑ donum
timoꝛis. Illa aia timoꝛe repletur q̃ timet vndiq; ⁊ ex oi ꝑte. Si eſt ſi
ne peccato timet labi in peccatũ.ſi eſt in peccato timet i eo moꝛi. Ex
vna ꝑte timet penã infernalem.⁊ ex alia ꝑte hoꝛribilem diem futu/
ri iudicij.q̃ ſic timet i bonis oꝑibus ſe exercet. Eccle.xv. Qui timet
deum faciet bona. Talis i extremis ſecurus erit. Ecclẽ.i. Timẽti dñ
bñ erit in extremis.⁊ in die defũctõnis ſue bñdicetur. Per donum
timoꝛis expellitur ſuꝑbia. Eccle.xxi. Qui timet deũ conuertetur ad
coꝛ ſuũ. Tal' vtiq; vitabit ſuperbiã.quicunq; eni ad coꝛ rediens con
ſciam diſcutit.fragilitatis humane ↄditõnem ꝑpendit.miſerias hꝰ
mũdi aduertit.vtiq; omnẽ elatõnem a ſe abijcit. Bernhardus. Nõ
eſt quo admittas ſuperbiam.repletus domini timoꝛe. nam timoꝛ
domini expellit peccatum.eccleſi.i. Iſtud donum apoſtoli hodie re
ceperunt.ideo pacientiam ⁊ humilitatem vſque in finem ſeruauerũt
Unde paulus in perſona omnium dicit.ij.coꝛ.iiij. Perſecutõnem
patimur ſed non derelinquimur.humiliamur ſed non confũdimur
deijcimur ⁊ non perimus. Sic patet primum. ¶ Secundo dico ꝙ
accendit per donum pietatis contra inuidiam.ideo comparatur i/
gni.luce.xij. Ignem veni mittere in ter.⁊ quid vo.niſi vt ac. ignem
vocat ſpiritũſanctũ.qui coꝛda peccatis infrigidata accendit. Unde
canit eccleſia. Accende lumen ſen.infun.amo.coꝛdi.hoc ſpiritu fer/
uebat qui dicebat. Inflammatum eſt coꝛ meum ⁊ re.m. con. ſunt.
Renes id eſt carnales affectiones per ignem ſanctiſpiritus conſu/
muntur.ſic ergo ſpiritusſanctus accendit ⁊ hoc per donum pieta/
tis contra inuidiam.inclinat enim ad diligendum proximum quẽ
prius oderat ad compaciendum ei cui prius inuidebat ad ſubueniẽ
dum ei contra quem prius viſcera miſericoꝛdie clauſerat.ideo dicit

ij.pet.i. Miniſtrate in pietate fraternitatis amorẽ. O ꝗ̃ pium ē amare ꝓ
ximū ei⁹ aduerſitatib⁹ cōpaciēdo ⁊ i neceſſitatib⁹ ſubueniēdo. Iſtō
donū apl̄i hodie receperūt id̄ ꝓximum dilexerūt vn̄ de ſalute ꝓximi
Multas terras circuierunt ⁊ in itinerib⁹ ⁊ in vigilijs i ieiunijs ⁊ in
predicatōnibus laborauerūt. q꞉ in om. ter. ex. ſo. e. ⁊ in fi. or. ter. ver.
cor. ꝓpter hoc donū ⁊ ꝓximoꝝ neceſſitatib⁹ ꝯpaſſi ſunt. ij. coꝝ. xi
Quis infirmatur ⁊ ego nō infirmor. Per hoc etiā donū ꝓximis ſb
uenerūt. vn̄ legitur actu. iij. ꝙ claud⁹ quidā ſedens ante portam tē/
pli cum peteret elemoſinā a petro ⁊ iohāne. dixit petrus. Argētum
⁊ aurum nō eſt m̄ qđ autem habeo hoc tibi do. In nomine ieſu ſur.
⁊ ambula in pace. Ad pietatē hortabat̄ etiam Thobias filium ſuū
d. Noli auertere faciem tuam ab vllo paupere ita eni fiet. vt nec a
te auertetur facies dn̄i. Tho. iiij. Hoc erit in die nouiſſimo quando
talibus dicetur. Venite benedicti patris mei. Eſuri. n. ⁊c̄. ſic patz ſe
cū dn̄. Tertō dico ꝙ ſpūſſanctus ornat per donum ſciēcie cōtra irā
iob. xxvi. Spūs domini ornauit celos. i. homines celeſti conuerſa/
tione qui poſſunt dicere illud philip. iij. Noſtra conuerſatio in celis
eſt hos ornat ſpirituſſanctus per donum ſcie. Sapi. x. Iuſtuz dedu
xit dn̄s ⁊c̄. ⁊ dedit illi ſciam ſanctorum. Scientia ſanctorum dicit̄
ꝑ quam ad bonum dirigitur ⁊ a malo retrahitur. eccle. xviij. Crea
uit illis ſcientiā ſpū ſenſibili impleuit cor eorum bona ⁊ mala oſten
dit illis. mala vt vitent. bona vt faciant Hec duo faciunt hominem
beatum. pſalmiſta. Quis eſt homo qui vult vitam diligit dies vide/
re bonos. Sequitur. Declina a malo ⁊ fac bonum inquire pacem
⁊c̄. Hoc donum vtile eſt contra iram. prouerbio. xxix. Sapientes a/
uertant furorem. ira mentem perturbat ſciencia illuminat. Quar/
to dico ꝙ ſpirituſſanctus confirmat per donum fortitudinis con /
tra acidiam que mentem eneruat. pſalmiſta. Spiritu principali cō/
firma me docebo iniquos vias tuas ⁊c̄. quaſi diceret. Si per ſpiri/
tumſanctum confortaueris mentem meam. fidem tuam audacter
predicabo Iſtud patet in beato Petro qui ante aduentum ſpiritus
ſancti ad vocem vnius ancille Chriſtum negauit Sed poſt aduen
tum ſpirituſſancti nec verba nec minas principum timuit ſed fidez
Chriſti vſque ad mortem predicauit pſalmiſta. Verbo domini celi
firmati ſunt. ⁊ ſpiritu oris eius. om. vir. eorum. Gregorius. Celo/
rum virtus de ſpiritu ſumpta eſt q꞉ mūdi hui⁹ ꝑtātib⁹ ꝯtraire nō

p̄ſumerent niſi eos ſpūſſancti fortitudo ſolidaſſet. O quāta eſt vtus
hui⁹ ſpūs. Certe tenere ⁊ delicate vgines. ſ. agnes catherina lucia
⁊ cetere. acerbiſſima tormēta nunq̄ȝ tam conſtāter ⁊ letanē ſuſtinu
iſſēt niſi eas ſpūſſanctus confortaſſet. Hoc donum eſt vtile contra
acidiam que facit hominez pigrum ad omne bonum. Fortitudo ve
ro ſpūs facit hominem agilem ad omne bonuz vnde apoſt. phil. iiij.
Omnia poſſum in eo qui me confor. Quito dico ꝙ ſpūſſanctus per
donuz conſilij contra auariciā conſolatur. iō vocatur paclitus qd̄
grece cōſolator dicitur. Jo. xiiij. Ego ro. pa. m. ⁊ alium pa. da. vo.
vt ma. vo. in eter. ſpm̄ veritatis. O q̄m nobil' eſt iſte conſolator. qui
manet cum homine nec vnq̄ȝ deſēit hominem niſi homo prius ipm
deſerat. Iſte paraclitus conſolatur per donum conſilij eos qui pro
eo relinquūt tpalia ne turbentur. Mat. v. Beati lugentes quoniam
ipſi cōſolabunt. Aug⁹. conſilium eniz ſpūſſancti eſt vt tempalia cō
temnentes deo pro eternis ſeruiamuz. Felix eſt qui audit hoc ↄſiliū
Iſtud donum vtile eſt cōtra auariciā ſicut patz in petro ⁊ i andrea
quibus dn̄s hoc cōſilium ꝓpoſuit dicens. mat. iiij. Venite poſt me
⁊c̄. Iſtud conſilium cōtempſit adoleſcens cui dictum eſt. math. xix.
Si vis perfectus eē vade ⁊ vende omnia que habes ⁊ da pauperi
bus. Quo audito triſtis abijt. erat enim habens poſſeſſiones mul
tas propter quod dominus diſcipulis ſuis dixit. Amen dico vobis
facilius eſt camelum p ⁊c̄. luc̄. x. horribile verbum. Sed tamē non
intelligas de diuite quolibet habēte diuicias. ſȝ de diuite qui inordi
nate amat diuicias ⁊ contra deum retinet qual' ille fuit diues q̄ vo
lebat orrea deſtruere ⁊ maiora edificare. ⁊ ibi frumēta imponē. C
Sexta docet p donum intellectus contra gulam que rationem ſuf
focat. Jo. xvi. Cum venerit ſpūs veritatis do. vos om. vitatem. B
vtiq̄ȝ p donum intellectus qui eſt de inuiſibilibus. vnde ſequitur q̄
cunq̄ȝ au. lo. ⁊ q̄. vē. ſunt an. vobis. De hoc doctore dicit Grego⁹.
Nulla ad diſcenduz mora agitur in homine qui voluēit mox vt mē
tem tetigerit docet. Solum eius tetigiſſe. docuiſſe eſt. iſtud donum
vtile ē ↄtra gulā pſ̄. Intellcm̄ tibi dabo ⁊ iſtruā te in via hac q̄ gra.
fir. ſup te oclos meos. Nolite fiēi ſic̄ equ⁹ ⁊ mul⁹ q̄b⁹ nō eſt itellc̄us
q̄ ſequūt appetitū. vn̄ ſequit. Maxillas eoꝝ ↄſtringe. i. coarta. Qui
dā dilatāt maxillas p gulā q̄ ↄā ↄſtrigūt p abſtinētiā. p donū intel
lect⁹ illūinat aīa vt deū ↄgnoſcat. pſ̄. Bn̄dicā dn̄m q̄ tribuit mihi

intellectum. ꝛ ſequitur ꝓuidebam dn̄m in conſpectu meo ſemp ꝑ
gulā ꝺo hebetat̄ mēs vt deum obliuiſcatur. Oſee. iiij. Vinū ꝛ ebri
etas auferūt coꝛ. Qui vult ſpiritumſanctum recipere dēt gulam re
ſtringere ꝛ carnē ieiunijs macerare. Jn huius ſignum apl'i hodie
ieiuni receperunt ſpūmſanctum. qui vt quidam volūt ab aſcenſiōe
vſq₃ ad penthe. ieiunauerunt ſ₉m io. mat. ix. Nō poſſunt filij ſponſi
quāto tempoꝛe habēt ſecum ſponſum ieiunare veniet autem dies
cum auferetur ab eis ꝛ tūc ieiunabunt. Septimo dico ꝙ eleuat per
donum ſapientie contra luxuriam. Eze. ij. Spiritus eleuauit me in
ter celum ꝛ terram. hoc vtiq₃ per donum ſapiētie. Eccle. xi. Sapiē
tia humiliati exaltabit coꝛ illius. Nota differētiam inter ſciam ꝛ in
tellectum ꝛ ſapientiam. Per ſcientiam docetur homo qualiter de
beat inter homines viuere ꝛ qualiter peccata vitare ꝛ virtutib⁹ inſi
ſtere. Per intellectum ꝛ ſapientiam docetur homo qualiter debeat
celeſtia cōtemplari. Sed ſi ꝯtemplatur celeſtia ſolummodo ſpecu
lando ſic eſt intellectus. Si autem ex illa ſpeculatōne cōcipit deuoti
onem tūc eſt ſapientia. Sapientia dicitur quaſi ſapida ſciētia. Iſtō
donum valet cōtra luxuriam que ad terram deꝑmit. ꝑs. Humilia
ta eſt in puluere anima noſtra cō. eſt in t. vē. noſter. Ecōtra ē ſapien
tia que a terrenis eleuat Berr̄. Inueniſti ſapientiam ſi prioꝛis vite
defleas peccata. ſi huius ſeculi deſideria ꝑuipēdas. ſi eternam bea
titudinem toto deſiderio cōcupiſcas. Rogemus dn̄m vt det nobis
vij. dona ſanctiſpūs ꝑ que poſſum⁹ vitare. vij. pcc̄a moꝛ̄lia amē.

Paraclit⁹ ſpūſſāct⁹ ꝙ mittet pr̄ in noīe meo. ille vos docebit
oīa ꝛ ſug. v. oīa q̄cūq₃. d. voƀ. ioƀ. xiiij. In ꝟbis ꝑmiſſis
circa miſſiōꝫ ſpūſſci ē̄a tā ꝫūt̄. ꝑmū eſt ſpūſſci q̄ mittit̄ dig
nitas ibi ꝑaclit⁹ ſpūſſcus. Scōm ē mittētis caritas ibi ꝙ mittꝫ pr̄
i noīe meo. in h ꝙ dic̄ pr̄ ꝑꝑēde dei caritatē. Tertiū ē miſſiōis vtili
tas q̄tū ad eos q̄b⁹ miſſio fc̄a ē ibi ille v. d. oīa. Nō ꝙ ſpūſſcūs tria
bō fac̄ in hoīe. coꝛ a pcc̄is mūdat. os ad loquēdū bō excitat. vitā ꝑ
oꝑa ꝟtutū rc̄ificat ſiue ſc̄ificat. Pꝛimo dico ꝙ coꝛ a pcc̄is mūdat. ꝑs
Coꝛ. m. cre. i me. d. ꝛc̄. Spūs malus coꝛ inq̄nat pcc̄is ſꝫ ſpūſſcūs a
pcc̄is mūdat. Sꝫ nō ꝙ mūdat a t̄plici pcc̄o. ꝑmo ab oꝛigiali i bap
tiſmo. Eze. xxxvi. Effūdā ſuꝑ vos aquā mūdā ꝛ mūdabimi ab oīb⁹
inq̄namētis vr̄is ꝛ dabo voƀ ſpm̄ meū. Nota ꝙ oꝛiginale peccatū
tantum inquinat animam ꝙ q̄₃diu eſt in anima nunquam poteſt

deum videre ab hoc inquinamento ſpiritusſanctus animam ꝑ bap
tiſmum mundat. ⁊ facit eam dignam viſione dei. propter hoc cele
bratur baptiſmus in aqua quia ſicut aqua mundat corpus exteri⁹
ita gratia ſpiritusſancti interius animã. Secundo mundat a mor
talibus per penitentiam. yſa. 4. Sanctus vocabitur omnis qui ſcri
ptus eſt i libro vite in ieruſalem. Si abluerit domi⁹ ſordes filiarum
ſyon i ſpiritu iudicij ⁊ ſpũ ardoris. Vocat veram contritõnem ſpi
ritũ ardoris. ⁊ ſpm̃ iudicij verã confeſſionem. In confeſſione nanq̃
debet homo aſcendere tribunal vt ſeipſum accuſet coram ſacerdo
te qui ſedet ibi tanquam iudex ibi os accuſat. conſcia perhibet teſtio
nium. qui hoc iudicium contemnunt i futuro iuditõ condẽnabunt
ro. ij. Scd̃m duriciam t. ⁊ impenitẽs cor. t. thezauriſauit tibi iram
in die iudicij ⁊ reuelatõnis iuſti iudicij dei. ꝑma cor. xi. Si nos ipſos
iudicaremus non vtiq̃ iudicaremur ¶ Tertõ mundat a venialibus
ſpiritus enim ſanctus diffundit in cor hominis caritatem ꝑ quam
venialia remittuntur. ro. v. Caritas dei diff. eſt in cor. n. ꝑ. ſ. ſ. q̃ da
tus eſt in nobis. Per hanc caritatem venialia remittuntur. i. petri.
4. Ante omnia. i. pre ceteris virtutibus ipſamet mater ⁊ forma vir
tutum ſine qua alie virtutes nihil valent ad meritum mutuam vel
continuam ab vno alteri i vobiſmetipſis. i. itra vos caritatẽ habẽ
tes quia caritas operit multi. pec. prouer. x. Uniuerſa delicta operit
caritas ne appareant ad puniendum. Auguſt. ſ humilitas nos deo
ſubijcit. puritas iungit. caritas vrget. Ante omnia i vobiſmetipſis
mutuam caritatem habentes quia caritas operit multitudinẽ pec
catorum ¶ Nota. xij. ꝑ que venialia remittuntur vnde verſ⁹. Miſſa.
pater noſter. aq̃. confiteor generale. Unctõ. dona. preces. bñdictõ.
corpus. amor. q̃z. Cor merens. os accuſans. venialia delent. Miſ
ſa. ſ. ſi audiatur. deuote. pater noſter ſi deuote dicatur. Aqua. ſ. bñ
dc̃a. ſi hõ aſpergat. confiteor gñale ſupple qd̃ dr̃ in ꝑ. ⁊ i cõpletorio
vnctõ. ſ. extrema. Dona. i. elemoſina. p̃ces. i. orões. bñdictõ. ſ. epã
lis. corp⁹. ſ. xp̃i ſi ſũatur. amor id eſt caritas. merẽs cor. i. cõtritõ. os
accuſãs. i. cõfeſſio ¶ Scd̃o dico q̃ ſpũſſanct⁹ os ad loquẽdũ bona
excitat actu. ij. Repleti ſũt oẽs ſpũſãcto ⁊ ce. lo. ⁊c̃. ſꝫ ſpũs mal⁹ do
cet ꝑua. Heu q̃t hodie ſũt i mũdo q̃ doctrinã ſpũſſãcti cõtẽnũt. qui
bõ loq̃ non pñt. imo nec audire volũt. Nolũt audire ſmonẽ. ſꝫ libẽ
ter audiũt detractõnẽ. vbũ dei ſpernũt ⁊ turpia vba ꝓferũt. ⁊ ſic

doctrinā maligni ſpūs ſequūtur nō attēdētes iō.ps. Dilexiſti ōnia
ꝟba pci.li.do. ꝓpterea de⁹ deſtruet te in finē.ꝯtra hoc de⁹ dat ſpm̄
ſcm̄ qui docet hoiem loqui bona. Sʒ nota ꝙ ſpūſſanct⁹ docet hoieʒ
loq̄ bona i ꝯfeſſiōe.bō in orōe.bō in grarꝫ actōe. Prio dico ꝙ docʒ
bō loqui in ꝯfeſſione. Sapiē.i. Spūs dn̄i reple.oꝛ.ter.i.coꝛ peccato
ris qd̄ eſt iſtabile i mūdo ⁊ terrenis inhiat.⁊ hoc qd̄ cōtinet oia .i.
ſpūſſanct⁹ q̄ totū mūdū ꝯtinet ſciam hȝt vocis.i.ſciam dat peccato
ri docēs q̄liter ꝯfiteri dēat pccā ſua. Quidā ſunt q̄ vocem non hn̄t
qꝛ dyabol⁹ fecit eos mutos. Tales ſunt q̄ nolūt ꝯfiteri. Quidā ꝟo
hn̄t vocē q̄ confitenť .ȝ ſciam vocis nō hn̄t.qꝛ neſciūt qualiter con
fiteri debeāt qꝛ vel occultāt peccata ſua vt cayn.vel excuſāt ſic adaʒ
vel cū deſperatōne ꝯfitenť vt iudas Adā excuſauit peccatū dicens.
Geñ.iij.mulier quā dediſti m̄ ſociā decepit me Cayn occultauit do
mino dicēte.vbi ē abel frať tu⁹. Qui rn̄dit. Neſcio dn̄e. Judas deſ/
ꝑando ꝯfitebať.mat.xxvij. Peccaui tradēs ſang.iuſtū. Sed ſpūſſā
ctus veniēs in mentem dat nob̄ ſciam.docēs hoiem confiteri ⁊ mo
dū ꝯfitendi. Scdo docet hoieʒ loq̄ bona in orōe. Ro.viij. Quid oꝛa
mus neſcimus ipſe eni ſpūſſanct⁹ poſtulat ꝓ nobis gemitibus in e/
narrabilib⁹ hoc mō ſpūſſanct⁹ docuit publicanū oꝛare q̄ percu.pec
ſ.d.cum gemitibus .deus ꝓpicius eſto mihi peccatoꝛi. Luce.xviij.
Nota ꝙ docʒ bona ſpūalia ⁊ nō tꝑalia.celeſtia nō terrena. etña nō
trāſitoꝛia. In c⁹ ſignū fuit hodie miſſ⁹ de celis ¶ Tertio docet loq̄ in
gratiarꝫ actōne. Luce.ij.zacharias replet⁹ ſpūſancto dixit. Bn̄dc̄s
dn̄s de⁹ iſrahel.qꝛ viſitauit ⁊ fecit redem.ple.ſue. Spūſſanct⁹ docʒ
hominem recognoſcere beneficia dei.ꝑ conſequens gratias agere.
Hunc ſpm̄ habebat qui dicebat. Benedic anima mea dn̄o ⁊ noli
ob.oēs re.⁊c̄. Tertō dico ꝙ ſpūſſcus vitā hoīs ꝑ opa ꝟtutū rectifi
cat ſiue ſcificat.ro.viij. Si ſm̄ car.vix.moꝛi. Si autem ſpiritu facta
carnis moꝛtifi.viuetis . Nota ꝙ ꝑ ſpūmſanctum p̄cepta dei implen
tur bona opera ꝑficiuntur .aduerſa pacienter tolerantur ¶ Primo
dico ꝙ p̄cepta dei implenť. Eze.xxxvi. Dabo coꝛ no.⁊ ſpūm no.p.
in me.v.fa.vt in prec.m.ābuletis.in cuius ſignum ſpūſſanctus da
tus eſt hodie.ſ.tempoē quo lex data fuit iudeis Qui ergo hʒ ſpiritū
ſanctum hic precepta implet ⁊ vitam eternam habebit.mat.xix. Si
vis ad vitam ingredi.ſerua mandata. Scdo dico ꝙ per ſpūmſan/
ctum bona opera ꝑficiūtur. Ro.xiiij. Non eſt regnū dei eſca ⁊ pot⁹.

ẜ iuſticia pax ⁊ gaudium i ſpū ſancto. iuſticia per quā homo iuſtificat
deo. luc. 3. Seruiam⁹ illi i iuſticia ⁊ ſanctitate co. ip. omnibus dieb⁹
noſtris. Pax per quaz pacifice ꝯuerſetur cum xp̄o. math. v. Beati
pacifici. q. fi. đi. vo. Gaudiū vt de ſpe mercedis iocundetur i ſemet
ipſo. mat. v. Gaudete ⁊ exultate quoniam mer. veſtra co. eſt in celis
Tertō dico ꝙ per ſpiritum ſanctum aduerſa pacienter tolerantur.
Actuum. vij. Cum eſſet ſtephanus plenus gratia ⁊ ſpiritu ſancto i
tendens in celum vidit gloriam dei ⁊ ait. Ecce video celos apertos
ibi habes q̄ꝫ paciens fuit. adeo paciens ꝙ pro lapidātib⁹ ſe orauit ⁊
eos excuſauit. Nec mirum ſi paciens fuit quia ſpiritu ſancto plen⁹
extitit. ⁊ chriſtum qui eſt exemplum pacie reſpexit. Conſidera q̄m
pacientes fecerit apoſtolos. ſ. ſ. qui non ſolum non murmurabant i
verberibus ſed quod plus eſt gaudebant. Actuum. v. Ibant apoſto
li gaudentes a conſpectu conci. q. dig. habiti ſunt cont. pa. Hunc ſpi
ritum nobis mittat qui ſine fine viuit ⁊ regnat Amen.

SIc deus dilexit mundum vt filium ſuū vnigenitum daret.
ioh. tertō. vulgariter dr̄ recipere vnam amphoram vltra ſe
pem ⁊ reddere aliam ꝟa compatrnitas eſt. Si ergo deus
impēdit nobis ſuam dilectōnem repēdamus ei prout poſſumus. Ip
ſe enim dicit ꝓuerbio. viij. Diligētes me diligo. Nec diligit vos mo
dicum ſed valde multum. ideo dr̄ hic. Sic deus dilexit mundum
⁊c. in quibus verbis duo tanguntur. Primum eſt caritatis diuine
beneficium digniſſimum ibi. Sic deus dilexit mundum. Secundū
eſt eiuſdem caritatis indicium veriſſimum ibi vt filium ſcilicet vni
genitum daret. Nota q̄ꝫuis multa ſunt ſigna dilectōnis dei ad nos
tamen quadruplex eſt ſignum dilectōnis dei. Primum eſt filij dei i
carnatō. Secundum eſt eiuſdem pro peccato mundi paſſio. Tertiū
eſt ſpūſſancti miſſio. Quartum eſt futura beatificatō. Primum er
go ſignum dilectōnis dei ad nos eſt filij icarnatō. i. ioh. 4. In hoc
apparuit caritas dei non quia dilex. deum. ẜ. q. i. p̄. di. n. ⁊ miſit fili
um ſuū ꝓpiciatōꝫ ꝓ peccatꝭ. noſtris. Attende ſi eſſes captus ⁊ debe
res occidi ⁊ aliq̄s rex terrenus mitteret filiū ſuū in captitatē pro te
vt te redimeret ſignum eēt ꝙ rex iſte multū te diligēt. Sed certe rex
celeſtis maximū ſignū dilectōis tibi oñdit qꝛ filiū ſuum vnigenituꝫ
ꝓ te i mūdū miſit vt te a captiuitate dyaboli liberaret. Maiorez mit
tere non potuit qꝛ nec celū nec t̄ra maiorem habuit. De huius filij

miſſione dicit Gal.iiij. At vbi venit ple.t.miſit de⁹ filium ſu.na. ex
mu.ẽc.perpẽde hic maximã dilectõem dei ad te. Miſit ad te redimẽ
dum non angelũ non archãgelum.ſ filium qui aſſumpſit naturã
humanã vt te redimeret.nõ angelicam naturã vt angelũ redime/
ret q̃uis vterq̃ peccaſſet. Heu q̃ pueri ꝛ ſtulti ſunt illi qui deum
non diligũt qui oſtendit eis tam magnũ ſignum dilectõis ꝙ filiuz
ſuum ꝓpter eos in mundum miſit.ꝛ ligauit diabolũ ꝛ qui ei⁹ volũ/
tatem faciunt qui eos odit ꝛ ꝑſequitur ꝛ ad eternã mortem ꝓtra/
here nititur. Sap.ij. Inuidia diaboli mors intrauit in orbẽ terra.
Imitãtur autẽ euz qui ſunt ex ꝑte illius.ſ forte dicis quis eſt a d̃o
ſtultus qui diabolũ diligit. Dico ꝙ omnis peccator diligit.i.oſten
dit ſe diligere diabolum dũ eius ꝑſuaſionib⁹ ad q̃eſcit.duz male vi
uendo eius voluntatem ꝑficit. Tales fuerunt iudei q̃bus domin⁹
dixit Iohã.viij. Vos ex patre diabolo eſtis ꝛ opa ꝛ deſideria eius
vultis facere. ¶ Secundũ ſignuz dilectõis dei ad nos eſt filij dei ꝓ
pctõ mundi paſſio Eph.ij. ꝓpter nimiã caritatem ſuã q̃ dilexit nos
cum mor.eſſem⁹ pec.ↄui.nos xp̃s cu.gra.ſal.eſtis. Adam occidit
humanũ genus ꝑ ſuꝑbiam.xp̃us viuificauit p grãm. Adam occi
dit ꝑ cibi receptõem ꝛ guſtacõez.xp̃s viuificauit ꝑ amariſſimam
paſſiõez.ꝑpende dilectõz dei ad te q̃ mortem ſuſtinuit pro te vt dili
gas eum. Certe ſi homo ſuſtineret ꝓ te vnum ictũ ne lederetis vti/
q̃ eum diligeres. Tantomagis debes deum diligere q̃ ꝓpter te op
probria vincula ꝛ plures penas ſuſtinuit Apoc.j. Dilexit nos ꝛ la
uit nos a pctis noſtris in ſang.ſuo. Hic nota ſic̃ pellican⁹ ſuſcitat
pullos ſuos ꝑ ſanguinẽ ſuum.ſic xp̃s te ſi velles attendere quãtuz
te dilexit qui ꝓ te ſanguinẽ fuderit.certe ſi vnã guttam ſanguiſ fu
diſſet ꝑ illam potuiſſet totum mũdum redemiſſe ꝛ nũq̃ poſſes ei
ad plenum grãs agere. Sed certe plus fecit vt maximã dilectõem
ad te oſtenderz totum fudit ſanguinẽ vt te ꝓuocaret ad ſui dilectõ
nem. Bernh. Suffeciſſet vna gutta ſanguinis ih̃u xp̃i ad redemp
tõem totius genris hũani ſ data eſt copia vt innoteſcerz virt⁹ di/
ligẽtis. Quid facies o pctõr in die nouiſſiõ q̃ mõ paſſiõez xp̃i ad me
moriã nõ reuocas.nec eum q̃ ꝓpter te mortu⁹ eſt diligis.qñ in iudi
cio ſigna dilectõis ꝛ cicatrices oñdet ꝛ mortẽ quã ꝓ te ſuſtinuit im
ꝓpabit.ꝛ te cũ aĩa ſimul ꝛ corpe ĩ infernũ p̃cipitabit.ſi vis eua
dere hmõi ↄfuſionẽ ꝛ eternã dãnationẽ.dilige eũ q̃ te diligit ꝛ ĩ ſu/

turo iudicio ad ſe recipiet ⁊ in regnū celeſte pducet. Tunc eni dicꝫ
omnibꝰ q̄ eum dilexerūt. Venite bñdi. pa. mei ꝛc̄. ¶ Terciū ſignuꝫ
dilectōis eſt ad nos ſancti ſpiritꝰ miſſio. ij. theſſa. ij. Dñs noſter iħs
xp̄s ⁊ pr̄ qui dilexit nos ⁊ dedit ꝯſolacōeꝫ eternā ⁊ ſpem bo. in gra
cia. p ſpm̄ ſan. ex magnitudine doni ꝓpterea dicit̄ magnitudo dile
ctōis. Grego. Probatō dilectōis exhibicio ē opis. vñ ptꝫ ꝙ deꝰ ho
minē diligit multū. qꝛ tā magnū donū. ſ. ſpm̄ ſcm̄ hoi miſit. Sꝫ for
te dices. Quid m̄ pdeſt ꝙ deꝰ apoſtol' miſit ſpi. ſan. certe multuꝫ p
deſt tibi. Poſtq̄ꝫ eni apl̄i recepnt ſpm̄ ſcm̄ miſit tibi eundē in baptiſ
mo. ſm̄ illud Ezech. xxxvi. Effundā ſup vos aquā mundā ⁊ mun
da. ꝛc̄. Si hunc ſpiritū ſcm̄ p peccatuꝫ a te repuliſti age pniām ⁊ in
uoca diuinā graciā ⁊ recipies. ſ. ſ. Math. vij. Si vos cum ſitis ma
li ⁊ noſtis bona data dare filijs veſtris quātomagis pater celeſtis
dabit ſpiritū ſanctū bonum petētibus ſe. ¶ Nō ꝙ ſpūſſcūs eſt homi
valde vtilis ꝓpter tria. Eſt eni ignorātibus doctor veriſſimus. Jo.
xvi. Cum venerit paclitus ſpūs veri. do. vos omnē veritatē. Errā
tibus ductor fideliſſimꝰ. pſ. Spūs tuus bonꝰ deducꝫ me in terram
rectā. Deſolatis ꝯſolator fideliſſimꝰ Jo. xiiij. Ego roga. pa. ⁊ aliuꝫ
paclitum. i. ꝯſolatorem da. vo. vt vobiſcū ma. in eternū. Jpſe ſpiri
tus ſcūs eſt verus cōſolator ſine quo omnis conſolacio noxia eſt ⁊
falſa. Math. vij. Ve vobis diuitibus qui habetis hic veſtrā ꝯſolacō
neꝫ. Non dicit ve vobis paupibꝰ ſꝫ ve vobis diuitibꝰ qꝛ paupes exte
riorem conſolacōeꝫ nō habēt ſicut diuites. ſꝫ tm̄ interiorē que eſt a
ſpūſcō. Si diuiti occurrit aliqua tribulacō multi conſolantur eum
ſi paupi adueniat nullus ꝯſolatur eū niſi ſolus deus. ¶ Quartum
eſt ſignū dilectōis ſcꝫ futura beatificatō Jo. xiiij. Qui diligit me di
liget eum pat̄ meus ⁊ ego diligo eum ⁊ mani. il. memetipſum. hoc
erit in celeſti pr̄ia quādo videbimꝰ eum facie ad faciem. Maximuꝫ
ſignum dilectōis eſt dei ad hominē ꝙ vult ei oſtendere ſuā delicio
ſam faciē in quā deſiderāt angeli ꝓſpicere. Oſtendet eni faciē ſuā ⁊
dicꝫ cum pſal. Vacate ⁊ videte qm̄ ego ſum dñs ꝛc̄. yſa. lx. Tūc vi
debis ⁊ af. ⁊ mi. ⁊ di. cor. t. Ex illa facie illūinaberis ⁊ iocundabēis
Sicut dicit̄ yſa. lx. Non erit tibi ampliꝰ ſol ad lucendum per diem
neqꝫ ſplendor lune luminabit te ſꝫ erit tibi dominus ad lucē ſempi
ternam. Nec mirū ſi ſol non lucebit tibi. qꝛ tu eris ibi clarior ſole et
luna. non ſolum quātum ad animā ſed eciā q̄tuꝫ ad corpꝰ. Tunc

poteris dicere illud yſa.lxi. Gaudens gaudebo in dñ⁊ exul.aīa
mea in deo meo.qꝛ indu.me ve.ſa.⁊ indu.leti.ꝛc. Ibi eſt adeo ꝑfcā
leticia ꝙ nunq̃ꝫ homo triſtatur quia abſtulit deꝰ omnē lacrimam
ab oculis eoꝝ ⁊ mors vltra non erit neqꝫ luctꝰ neqꝫ cla.neqꝫ dol.
Ad quā leticiam nos ꝑducat ieſus xp̄s. Amen.

Tertio die penthecoſtes

Ego veni vt vitā habeant Jo.x. In verbis iſtis duplex ē bo
nū qđ hodie ex aduentu xp̄i in mundū deſcribit̃.ſ.bonum
grē in pn̄ti ⁊ bonū glorie in futuro. Primū tāgitur ibi Ego veni.ſe
cundū ibi.vt vitā habeant. Illa eni vita habetur abundanciꝰ que
nunq̃ꝫ pōt amitti ſicut eſt vita glē. ¶ Nota ꝙ q̃druplex ē vita Pri
ma eſt nature q̄ eſt tedioſa. Scđa eſt culpe q̄ pociꝰ dicēda ē mors
hec ē ꝑiculoſa. Tercia ē gracie hec ē fructuoſa. Quarta eſt glē que
eſt delicioſa ¶ Pria vita eſt omunis nature ⁊ hec ē tedioſa.de hac
dr̄ Ecci.v. Cūctis diebꝰ vite ſue comedit hō in tenebris ⁊ in curis
multis ⁊ in erū.at.tri.vn̄ dicit in tenebris.q̄a q̃ꝫdiu viuimꝰ in hoc
mundo in tenebris ſumꝰ.qꝛ lumē illud qđ ſplēdet in pr̄ia videre nō
poſſumꝰ Qđ ↄquerebat̃ Tho.dicēs Quale mihi gaudi.q̄ in te.ſe.
⁊ lu.ce.nō vi. Ex his verbis ꝑpende ꝙ in hoc mundo nūq̃ꝫ poteſt
eſſe ꝑfectum gaudiū.qꝛ vel gaudet homo in vanitatibꝰ.tale gau
diū eſt falſum gaudiū.vel ſi gaudet in ſpūalibꝰ adhuc nō eſt ꝑfcm̄
gaudiū qꝛ cito trāſit. In celo autē eſt ꝑfectū gaudiū ⁊ hoc eſt verū
gaudiū qđ nunq̃ꝫ habebit finē. Vn̄ eciā dicit in curis multis.quia
mēs noſtra ꝓpter diuerſas ſollicitudies q̄bus in hoc mūdo p̄mit̃
nunq̃ꝫ gaudere pōt.vn̄ Augꝰ. Feciſti nos dn̄e ad te ⁊ inq̄etuz ē cor
noſtrū donec req̄eſcat in te Dicit eni in erūna atqꝫ triſticia.ꝓpter
multiplices miſerias q̄ regnāt in hoc mundo Job.xiiij. Homo na.
de mu.bre.vi.tꝑe re.mul.miſerijs. Heu quāte miſerie regnāt i hoc
mundo ⁊ in homine ex ꝑte corpis. Fames ſitis eſtꝰ morbus calor
mors ⁊ hm̄ōi.⁊ ex ꝑte anie. Ignorācia triſticia obliuio ⁊ hmōi.ꝓ
pter hoc vita huiꝰ mundi eſt tedioſa.ſm̄ illud Job.x. Tedet aiam
meā vite mee.certe qui celeſtē vitā attēdit in qua nulla ē miſeria ſꝫ
ↄtinua leticia bn̄ poteſt habere tediū de vita huiꝰ mundi in q̄ abū
dat miſeria.ideo clamat ꝓpheta. Sitiuit anima mea ad deū fō.vi.
qn̄ veni.⁊ appe.ante faci.dei. O q̃ꝫ ſtulti ſunt q̄ celeſtis vite obliuiſ
cūtur in q̄ om̄e bonū ⁊ nullū malū inuenitur ⁊ totā ſpem ponunt

in vitā huius mundi in qua nulla eſt ſtabilitas ſꝫ miſeriaruꝫ multi
plicitas. Talis fuit ille miſer diues q̄ voluit ampliare orrea ſua et
ſpabat ſe ꝑ multos annos victuꝝ in hoc mundo ſm̄ ſuam volūta
tē ⁊ eadē nocte interijt. ¶ Scđa eſt vita culpe. de hac vita dicit̄ in
pſal̄. Deus vitā meā annunciabo tibi po. la. m. in cō. tuo Glō. vitā
ſuam deo annūciat qui peccata ſua deo ꝯfitetur. hec vita pocius ē
mors dicēda q̄ꝫ vita liꝫ eni in peccato mortali exiſtēs viuat corpa
liter ſpūaliter tamē mortu9 ē. qꝛ pcꝫm̄ mortale occidit aīam Jac. p.
Pcc̄m cū ꝯſummatū fuerit generat mortē. hāc vitā debꝫ hō deſſe
re vt apud deū miſericordē graciā valeat inuenire. Jſtud btūs pe
trus fecit q̄ pt9 trinā negacōem egreſſus foras fleuit amare. hec vi
ta niſi ꝑ verā ꝯtricionē deſerat̄ piculoſa eſt valde. Treñ. iij. Vena
cōne ceperūt me inimici mei gratis lapſa in lacū eſt vita mea. Hec
verba dicit ꝓpħa in ꝑſona pcōris q̄ a diabolo capit̄ qñ pctō ꝯſen
tit ⁊ in lacū labitur quādo pcc̄m opere perficit. Jnimici homis ſūt
diaboli q̄ inſidiātur homi ⁊ perſequūtur vt eum in aīa interficiāt.
Exo. xv. dixit inimicus perſeq̄r ⁊ ꝯphendā di. ſpo. imple. ani. mea
¶ Nō ꝙ diabol9 pſequitur hoīeꝫ malū ſuggerēdo. ꝯprehēdit ad cō
ſenſum mali animā inducēdo. diuidit ſpolia. i. virtutes ab anima
tollendo. impletur aīma eius qñ mala voluntas ei9 circa hominē
pficitur. euaginat gladiū quādo aggrauat aīaꝫ Tūc vēo interficit
qñ aīaꝫ ꝑ pcc̄m occidit. hoc vtiqꝫ faciūt diaboli q̄ ſunt inimici hoi
nis. Audi q̄d de diabol' q̄ ſunt inimici hoīs dicit ꝓpħa in ꝑſona pec
catoris Venacōe ceperūt ani. meā ini. m. gratis. venatores valde
inſequūtur ferā vt capiāt ⁊ diabol9 diligēt̄ inſeq̄tur animā vt ꝯpre
hēdat. Nunq̄ꝫ venator ponit tot laq̄os vt capiat ferā q̄t ponit dia
bol9 vt capiat aīaꝫ Vñ. b. Antoni9 dixit ſe vidiſſe oēs laq̄os inimi
ci extentos ſup terrā ⁊ cū ſuſpirās dicereꝫ q̄s poterit omnes hos la
queos euadere. Audiuit vocē dicētem ſibi. Sola hūilitas pōt hos
laq̄os euadere. Jſtos laq̄os ſolet diabolus multū occultare qñ in
tētacōe apparēs bonū ꝓtendit ⁊ malum interi9 abſcondit. pſ. Jn
via hac qua ambu. abſcon. ſuper la. mi. Ab his laqueis eripit̄ q̄ de
peccatis vere ꝯteritur pſ. Anima noſtra ſicut paſſer erepta ē de la
queo ve. laque9 ꝯtri. eſt ⁊ nos. ¶ Tercia vita eſt grē. de qua vita dī
Job. x. Vitā ⁊ miſe. tribu. mihi ⁊ viſi. tu. cuſtodi. ſpiri. meū. Vita
iſta eſt gracia quam deus miſericordit̄ tribuit homi. Homo enim

miſerabiliter portat ſecum venenum mortiferū.i.peccatum origia/
le quo occidit anima.otra illud venenū ofert xp̄s graciā p̄ quā vi
uificat animā.hanc grām ofert in baptiſmo.Sȝ parū eſſȝ q̄ de⁹ o/
ferrȝ grām niſi eam cuſtodirȝ otra inſidias demonū.idō dicit̄.Et
viſita.t.cu.ſpi.m.ꝓpter qđ petit ꝓpħa.Cuſtodi me a la.quē ſta.m.
ꝛ a ſcan.opanti.iniqui.O q̄ȝ neceſſaria eſt cuſtodia iſta hodie.Tot
nāq̄ȝ inſidie ſunt demonū ꝛ aſtucie q̄ homo nunq̄ȝ poteſt ſe cuſto/
dire niſi deus eum cuſtodiat.pſ.Niſi dn̄s cuſtodierit citi.fru.vi.q̄
cuſtodit eam.i.animā.homo pōt ieiunare.elemoſinā dare.ȝ nun
q̄ȝ ſe pfecte cuſtodiet niſi de⁹ hoc faciet.Iſtud ignorabat Petr⁹ q̄
xp̄o dicēti ſibi.pri⁹ q̄ȝ gallus cantet ter me negabis.Reſpondit.et
ſi oportuerit me mori tecum non te negabo.putans q̄ ſeipſum poſ
ſet cuſtodire ne xp̄m negaret.Sed quid factum eſt anteq̄ȝ raperet̄
anteq̄ȝ ligaretur.anteq̄ȝ aliqua pena ei infligeret̄.cum ſolū de hoc
q̄ eſſet xp̄i ſeruus accuſaret̄ anathematizare cepit ꝛ iurare q̄ȝ nun
q̄ȝ noui hominē.Vis cuſtodiri in vita gracie inuoca deū vt tecum
maneat ꝛ nunq̄ȝ in anima morieris Jo.xi.Omnis qui viuit ꝛ cre/
dit in me nō mo.in eter.Hec vita eſt fructuoſa q̄ȝ facit opa merito/
ria ꝛ vite eterne digna.Sicut eni peccatum facit op⁹ dignū eterne
pene.ſic grā facit dignum eterne vite.Rō.vi.Stipēdiū pc̄i mors.
gracia autē dei vita eterna.ſic gracia inducit vitam.¶Quarta vi/
ta eſt glorie.de hac dicit̄ Jaco.p̄.Beatus vir q̄ ſuffert tētacōeȝ qm̄
cum pbatus fuerit acci.co.vite quā re.de⁹ diligen.ſe Nō dicit q̄ tē
tatur q̄ȝ multi tētantur qui vincuntur.Sed dicit qui ſuffert tenta.
id eſt p̄ graciā dei ſuffert ꝛ vincit.iſte cum ꝓbatus fuerit acci.co.
vi.ſu.de manu domini Sap̄.v.Accipiēt regnuȝ deco.ꝛ dia.ſpe.de
manu domini.Iſtud diadema portāt omnes ſancti in vita eterna
vbi regnant cum xp̄o ꝛ xp̄s cum eis vbi tot ſunt delicie q̄ nulla li/
gua explicare ſufficit.vnde illa vita eſt valde delicioſa.yſa.li.Leti/
cia ſempiterna ſu.ca.eoꝝ gau.ꝛ exul.obti.fugiet mors doloꝛ ꝛ ge/
mitus.Tales erunt ibi delicie q̄ omnes miſerie hui⁹ mundi in ob
liuionē erunt.Bernħ.Recordabūtur ſancti multarū miſeriaꝝ q̄s
in hoc mūdo ſuſtinuerunt vt dn̄m qui eos ab his miſerijs eripuit
laudēt.ȝ nunq̄ȝ ita q̄ dolorē inde ocipiant Prouer.vl.Date ſyce/
ram.i.iocunditatē vite eterne merētib⁹ ꝛ vinū his qui amaro ſunt
corde.i.animo bibant ꝛ obliuiſcātur egeſtatis ſu͂ ꝛ doloris n̄ rcor/

dentur amplius. Ad hāc vitā𝔷 pducat nos ihs xp̄s. Amen.

¶ Feria quarta poſt penth. —

DAper ſeruos meos ꝛ ācillas meas in dieb⁹ illis effundā𝔷
de ſpū meo ꝛ ꝓphabūt Joel. ij. In vbis p̄miſſis circa miſſi
onē i. ſ. q̄tuoꝛ tangūtur Primū ē recipiēciū ydoneitas ibi.
Sup ſuos meos Scōm ē datoꝛis liberalitas ibi. In dieb⁹ illꝰ effū
dā. nō dicit ſtillabo ſ𝔷 effundā. Terciū eſt doni dignitas ibi. de ſpi.
meo qui eſt idē in eēncia. Quartū eſt doni vtilitas ibi ꝛ ꝓphabūt. i.
p̄dicabunt. ¶ Nota ꝙ ſpūſſcūs p̄ter cōe nomē q̊ dr̄ ſpūſſcūs ſeptē
nominibus appellat̄ in ymno illo. Veni crea. ſpi. ¶ Pͥo ſiquidē vo
cat̄ paclit⁹ tribulatos ꝯſolādo. Scdo donū dei pietatē circa nos i
ſinuādo Tercio fons viu⁹ ſitim mundi tpando. Quarto ignis te
nebras mentis expurgādo Quinto caritas animā ad amoꝛē dī in
flāmando. Sexto ſpiritalis vnctio animā p graciā ſua𝔷 impiguā
tam adiuuādo. Septimo appellat̄ digit⁹ dei ad opa diſcrecōis in
ſtigando. ¶ Primo dico ꝙ vocat̄ paclitus tribulatos ꝯſolando.
vnde cu𝔷 xp̄s p̄dixiſſ𝔷 aplis de tribulacōe quā paſſuri erant de ſua
paſſione ꝛ ad celum aſcenſiōe ꝛ apl'i eēnt ꝓpter hoc turbati. p̄miſit
ſe miſſuꝝ eis ſpm̄ſanctum ꝯſolatoꝛē d. Jo. xvi. Quia h lo. ſ. vobis
tri. imple. coꝛ. ve. ſ𝔷 v. d. v. expedit vobis vt ego vadā. ſi eni non abi
ero paclitus nō ve. ad vos. ſi autē abi. mit. eum vo. q. d. q̄𝔷diu coꝛ
poꝛalit̄ apud vos ſum ꝯſolatoꝛē alium nō reqratis. ſi autē a vobis
coꝛpaliter receſſero p alio ꝯſolatoꝛe petetis ꝛ dabitur vobis. Si
es in tribulacōe poſitus pete p hoc conſolatoꝛe ſcilicet ſpūſando ꝛ
dabitur tibi. ij. Coꝛ. i. Bn̄dictus de⁹ ꝛ pater dn̄i nr̄i ihu pat̄ miſe.
ꝛ deus tocius ꝯſola. qui cōſo. n. in omni tribulacōe noſtra. Dn̄ tri
bulatis datur ſpūſſcūs p quē omnis tribulacō ꝯſiderato p̄mio ſit
mentis exultatō Tūc deus dicit̄ cōſolari in tribulacōe Mat. v. Be
ati eſtis cum male. vo. ho. ꝛ pſec. v. ſue. ꝛ dixe. omne ma. aduer. v.
mē. ꝓpter no. meu𝔷 gau. ꝛ exul. q̄m mer. ve. co. eſt in celis. In hui⁹
ſignum apoſtoli poſt aduentū ſpūſſancti predicantes de incarnaci
one xp̄i. de minis iudeoꝝ ꝛ de perſecutōe nō fuerunt turbati. Sed
ibant gau. a conſpe. cōci. q̊. digni habiti ſunt pro nomie ieſu contu
meliam pati. ¶ Secundo vocatur donū dei pietatem circa nos in
ſinuando Actu. ij. Penitenciam agite ꝛ baptiſetur vnuſquiſq𝔷 ve
ſtꝝ in nomine ihu ꝛ accipiet donum ſpūſſancti. Duo tāgunt̄ ſpēa

liter hic in quibꝰ datur ſpūſſanctus ſcꝫ penitēcia ⁊ baptiſmus. In
baptiſmo datꝛ ad delecōem originalis pcti. ꝯſidera hic pietatē circa
te in hoc ꝙ tam magnum donū dedit tibi in baptiſmo Eze. xxxvi.
Effundā ſuꝑ vos aquā mundā .i. aquā baptiſmi ⁊ mundabimi ab
omnibꝰ inquinamētis veſtris ⁊ dabo vobis ſpm̄ nouū. Si hūc ſpm̄
in baptiſmo tibi datū ꝑ pctā mortalia amiſiſti. recurre ad pniam i
uoca dei miaꝫ ⁊ iteꝝ dabit tibi ſ. ſ. Math. vij. Si vos cum ſitis ma
li noſtis bona data dare fi. v. q̄n pat̄ ve. ce. da. ſpi. bonuꝫ petentibꝰ
ſe. Et iſtud donum receperūt hodie apli in magna abundancia Jō
dicitꝛ Actu. ij. Repleti ſunt omnes ſpiritu. ¶ Tercio vocatꝛ fons vi
uus ſitim huius mūdi extinguēdo. pſ̄. Inebriabūtur ab vber. do.
tue ⁊ torren. volup. t. pota. eos. Domine apud te eſt fons vite. ⁊ in
lumine tuo vide. lu. fons vite .i. ſpūſſanctꝰ quo potātur deuoti ⁊ in
ebriātur adeo ꝙ ſitis huiꝰ mundi .i. deſideriuꝫ quod habēt ad iſta
tranſitoria funditus extinguitꝛ ⁊ deſideriū eternorū in eis accēditꝛ.
Iſtū fontē guſtauit qui dicebat. Sitiuit anima mea ad deū fonteꝫ
viuū q̄n ve. ⁊ ap. añ fa. domi. De hoc fonte dicitꝛ Joh. iiij. Qui bi
berit ex hac aqua .i. ex gracia quā ego dabo nō ſiciet in eternū. id
eſt nunq̄ꝫ reflectet deſideriuꝫ ſuum ad iſta trāſitoria. ꝫ aqua quam
ego dabo ei fiet in eo fons aque ſalien. in vitā eternā .i. totum deſi
deriū ſuum ad celeſtia eleuabit. In huiꝰ ſignū poſtq̄ꝫ apli receperīt
ſpiritūſanctum tꝑalia ꝯtempſerūt. idō apſ̄s in pſona omniū dicit.
Phil. iij. Noſtra ꝯuerſatio in celis eſt. ¶ Quarto vocatur ignis te
nebras mentis expurgādo Luce. xij. Ignem veni mittere in terrā
⁊ quid vo. niſi vt ac. Ignis naturalis ſiue corꝑalis accenſus expel
lit tenebras materiales. ignis ſpūalis accenſus expellit tēbras ſpū
ales. idō clamat eccl̄a ad ſpm̄ſanctuꝫ dicēs Accende lumē ſenſi. in
funde amorē cordi. infir. noſtri corꝑis virtute firmās ꝑpe. Accēde
lumē ſenſibꝰ vt te ꝯgnoſcamꝰ. infunde amorē vt diligamꝰ. ꝯfirma
nos vt in tuo ſeruicio pſeuueremꝰ Valde neceſſariū eſt lumē ſancti
ſpūs oibꝰ ābulantibꝰ ꝑ vias tēbroſas huiꝰ mūdi. q̄cūq̄ꝫ i nocte am
bulat niſi lumē ei ſplēdeat de facili errat. ſic q̄cūq̄ꝫ in tenebris huiꝰ
mūdi ābulat niſi lumē ſ. ſ. in corde hēat cito in via vēitatis errabit
Sap̄. v. Errauimꝰ a via veri. ⁊ iu. lu. nō lu. no. Ecōtra q̄ hoc lum̄
habēt ⁊ ſ. ſ. ſequūtur nō pñt errare. nec in foueā pcti cadē pſ̄. In lu
mine tuo vide. lu. i. ꝑ lumē ſciſpūs veniemꝰ ad lumē cēnū ⁊ ꝑ lumē

ſanctiſpiritus vitabimus peccatū. vnde ſequit̄ Nō veniat m̄ pes ſu
perbie ⁊ man⁹ pctōris nō moueat me. Jſto lumīe fuerūt apli homi
illuminati In cui⁹ ſignū receperūt ſpm̄ ſanctū in ſpē ignis videndo
Quinto vōt caritas ad amorē dei inflāmando. i. Jo. 4. de⁹ caritas
ē ⁊ q̄ ma. in carita. in deo ma. ⁊ de⁹ in eo. de⁹ in hoc loco ſicut dicit
Aug⁹. ſupponit pſonam p pſona ſpūſſancti qui pꝑterea dicit̄ cari
tas. qꝛ per graciā ſuam aiam ad caritatē inflāmat Rō. v. Caritas
dei diffuſa eſt in cordib⁹ noſtris p. ſ. ſ. q̄ dat⁹ eſt nobis. tūc caritas i
cordib⁹ diffundit̄ qn̄ ex multoꝝ beneficōꝝ dei recordacōe caritas
in corde auget̄. hoc fit p graciā ſ. ſ. Oſi velles attendere bn̄ficia dī
que tibi ɔtulit multū amares eū. Recogita ergo q̄d p te fecerit in
mundi creacōe pri⁹ q̄3 fieres. celuz ⁊ terrā ⁊ omnes creaturas cor
porales pꝑter te fecit. recogita que ⁊ qualia ſuſtinuerit in paſſione.
recogita quid fecerit in tuiipſi⁹ creacōe quādo dedit tibi animā rō
nalē. quinqꝫ ſenſus corpis. ⁊ multa mēbra. recogita q̄d tibi pmiſe
rit in remuneracōe ſ. ſuiipſi⁹ viſionē. angeloꝝ ſocietatē. ⁊ eternā io
cūditatē. Heu q̄3 duri ſunt q̄ deū p tātis bn̄ficijs n̄ diligūt. Serm. O
duri ⁊ indurati filij adam quos nō mollit tāta benignitas. tam in
gens ardor amoris. tam vehemēs amator. ¶ Sexto vocat̄ ſpirita
lis vnctio animā p ſuā graciā in pugna tētacōnis adiuuādo. i. Jo
hā. ij. Non nc̄e hētis vt aliquis doceat vos ſup̄. pugnare ɔtra dy
abolū. ſꝫ vnctō eius docet vos de omnib⁹. vnctō iſta eſt. ſ. ſ. gracia.
p quā anima vngit̄ ɔtra pugnam ſpūalem Jſta vnctio docꝫ aiam
de omnib⁹ que ſpectāt ad pugnam tētaciōis. ſ. qualiter ſe homo in
tētacione habere debeat vt victoriā obtineat. pš. Bn̄dictus domi.
deus me. qui docet man⁹ meas ad p̄lium ⁊ digi. me. ad bellū. Pu
giles quādo debēt ſubire duelluz inungūtur ne ab aduerſarijs poſ
ſint timere ⁊ ad terram deuinci Sic anima a ſpūſancto vngit̄ ne a
diabolo vincatur ⁊ in pcc̄m deijciat̄. pš. Dilexiſti iuſticiā ⁊ odiſti
iniq̄. pꝑ. vnxit te de⁹ oleo leti. ¶ Septimo vocat̄ digit⁹ dei ad opa
diſcrecōis inſtigando. Luc̄. xi. Si in digito dei eijcio demonia pfe
cto ve. in vos r. dei. digitus dei eſt ſpūſſcūs. Sicut eni homo p di
gitū ſolet inter res quas numerat diſcernere. vt qn̄ numerat dena
rios digito diſcernit bonos a malis. Sic ſpūſſcūs facit hominē di
ſcernere bonū a malo ⁊ docꝫ bona cum diſcrecōe agere. de hoc di
gito dicit̄ Joh. viij. Tum xp̄s mulierē adulterā vellet abſoluere. i

ſus inclinās ſe deorſum ſcribebat digito in terrā ꝛ ſic abſoluit eam
Mulier adultera eſt peccatrix aīa que a deo ꝑ pccā receſſit. quā/
do xp̄s animā vult abſoluere a pc̄tis inclinat ſe deorſum ipſam per
graciā recipiēdo ꝛ digito ſcribit in terrā. ſpm̄ ſanctū mēti imp̄men
do. ꝛ ſic a peccatis abſoluit offenſam remittēdo. Rogem⁹ dominū
vt ſpiritūſanctum nobis tribuat ꝛ a peccato abſoluat q̄ ſine fine vi
uit ꝛ regnat. Amē.

Domica. p̄. poſt penthe.

EStote miſericordes ſicut ꝛ pater veſter celeſtis miſericors
eſt Luc̄. vi. In verbis p̄miſſis xp̄s duo facit. Primo ꝓpo/
nit doctrinā ſalutarem vt ipſam teneam⁹ cum dicit. Eſtote
miſericordes. ꝛc̄. Secundo ſubiungit huius doctrine formā exem/
plarem vt ipſam inſpiciam⁹ cum addit. ſicut ꝛ pater veſter miſeri/
cors eſt. ¶ Nota ꝙ homo debꝫ eſſe miſericors quinqꝫ modis. Prio
debꝫ eſſe miſericors ſibiipſi iuſte viuēdo. Secundo ꝓximo iniuriaꝫ
inferenti ex corde dimittēdo. Tercio cuilibꝫ peccatori deū offendē
ti ex caritate cōpaciendo. Quarto paupi egenti elemoſinā tribuē/
do. quinto anime in purgatorio exiſtēti oracōis ſuffragiū impcien
do. ¶ Primo debꝫ homo miſereri ſibiipſi iuſte viuendo. Eccl'a. xxx.
Miſerere anime tue placēs deo ꝛ contine et ꝯgrega cor tuum i ſan
ctitate. ꝛc̄. Multi ſunt eni qui miſerētur corpori ſi egrotat. laborant
vt ſanetur. ſi debile vt cōfortetur. ſi immundū vt abluat̄. ſi ſitit vel
eſurit ſtudent vt reficiatur. ꝫ pauci ſunt qui velint miſereri anime.
Non eni curant ſi anima egrotat morbo culpe vt ꝑ penitenciam ſa
netur. ſi debilitatur per pugnā diabolice tētacionis vt per dei gra/
ciam ſanetur ꝛ confortet̄. ſi immunda eſt de ſordib⁹ culpe vt lacri/
mis vere ꝯtricionis mundetur. ſi ſitit vel eſurit vt aqua doctrine ꝛ
pane eucariſtie ſuſtentetur. Ideo monet ſapiens Miſerere anime
tue. Ille miſeretur anime ſue qui iuſte viuit ꝛ deo ſic ſeruit vt ab eo
poſſit miſericordiā inuenire pſal'. Mutuabitur peccator ꝛ nō ſoluet
iuſtus autem miſeretur ꝛ retribuet. Gloſa. Mutuabitur id eſt pec/
cator accipit corpus ꝛ animā a deo ꝛ non ſoluet. id eſt nō agit gra
cias deo bene viuendo. Unde ſequitur. Benedicentes heredita/
bunt terram maledicentes ei diſpi. ¶ Secundo debet homo miſe/
reri proximo iniuriam inferenti ex corde dimittendo. Luce ſexto.

Diligite inimicos veſtros benefacite his qui oderint vos ⁊ orate
p pſequentibus ⁊ calumniātibus vos ⁊ eritis filij patris veſtri q
in celis eſt. Et ſequitur Eſtote miſericordes ſcʒ inimicis ſicut et pa
ter veſter miſericors eſt. quaſi diceret. Si deꝰ benefacit inimicis ſu
is ⁊ pcit eis remittendo offenſam ſi querunt graciā. ſic ⁊ tu debes
facere inimicis tuis qui te offenderunt. nunqȝ dimittit tibi deꝰ tua
peccata niſi tu dimiſeris pximo Eccia. xxviij. Relinque primo tuo
nocenti te ⁊ deprecanti. tunc tibi peccata ſoluentur. Homo homi
ſeruat iram ⁊ a deo querit medelam in hominē ſibi ſimilē non hēt
miſericordiā ⁊ de peccatis ſuis deprecabitur ipſe. dum caro ſic reſ
uat iram ⁊ ppiciacōeʒ petit a deo. caro enim ē fragilis ↄdicionis ⁊
miſerabilis. Pſal. Recordatus eſt quia caro ſunt ⁊c. Unde cito po
teſt cadere. ſȝ heu multi ſunt quibus dominꝰ multa ⁊ magna pec
cata dimiſit. etſi ipſi in modico offenduntur a primo ſuo ſcʒ i vno
verbo ſtatim volunt ſe vindicare ⁊ nullo modo eis pcere. Talis fu
it ſeruus ille cui dominꝰ dixit Math. xviij. Serue nequā omne de
bitum dimiſi tibi quoniā roga. me. nonne ergo oportuit te conſeruū
tui miſereri ſicut ⁊ ego miſertus ſum tui. quaſi diceret. Ego cū eēm
deus ⁊ poſſem me vindicare ⁊ te in infernū dimergere parco tibi
⁊ tu non vis parcere homini ppter me qui eſt ſimilis tui Huius ex
emplum miſericordie habes in xp̄o qui pēdens in cruce cum ab ini
micis ſuis ſuſtinuiſſet multa opprobria. verba ⁊ verbera. vulnera
miſertus eſt eis ⁊ pro eis orauit dicens Luce. xxiij. Pater ignoſce
eis quia neſciunt quid fa. ⁊c. ¶ De tercio p. Petri. iij. Eſtote ↄpaci
entes fraternitatis amatores miſericordes. Si vere diligitis proxi
mū vtiqȝ ↄpatimini ei. ſi facit pctm̄ p quod deum offendit ⁊ mor
tem eternam incurrit. ſi videres fratrē tuuʒ mori corpaliter vtiqȝ
cōpatereris ei ⁊ multoplus deberes ↄpati primo tuo quem vides
mori ſpūaliter. ij. Cor. xi. Quis infirmat ⁊ ego n̄ infirmor. ſupple
ↄpaciendo. quis ſcandaliſatur ſupple peccatum ↄmittendo ⁊ ego
non vror ſcʒ ex caritate eius miſerias deflendo. Sed heu quidā cō
paciuntur primo benefaciēti ⁊ congaudēt eidem male agenti. Si
aliquis vult intrare religionem amici ei cōpaciuntur. qꝛ iuuenis ē
pulcher fortis et diues. Si aliquis vadit ad guerras ad torneamē
ta ad choreas amici gaudent et laudant eum Gregoriꝰ. Sunt plu
res qui ↄpaſſionem primo non ſpūaliter ſȝ carnaliter impēdunt.

⁊ non ei aduertunt. ſʒ quaſi miſerando ad culpam faueant. qui ta/
liter miſerent̃ pocius deberēt dici crudeles q̃ʒ miſericordes. q̃a fa/
uent homini malū ⁊ n̄ bonū. ſi potes deflere mortez corporalē vbi
anima recedit a corpore. defle pocius mortē ſpiritualē in qua rece/
dit deus ab anima. Aug⁹. Sunt ne in te viſcera xp̄iane compaſſi
onis qui plangis corpus a quo receſſerat anima ⁊ non deplangis
animā a qua receſſit deus Magnam cōpaſſionē habuit dauid cuz
defleret ſaulem ⁊ ionatham mortuos in bello. ſʒ maiorē compaſſi/
onem habuit chriſtus cum defleret in cruce animas mortuas i pec
catis. O homo noli deridere peccatorē. noli in corde tuo damnare
eum. ſed compatere magis ⁊ miſerias eius defle ⁊ ora ꝑ eo vt de⁹
ipſum conuertat. ¶ De beato Franciſco legitur cum animas iheſu
chriſti p̄cioſo ſanguine redemptas cernerz inquinari aliqua ſorde
peccati tanta miſeracionis teneritudine deplorauit vt eas tanq̃m
mater in chriſto quotidie parturiret. De quarto Prouerbiorꝫ. xix
Feneratur domio qui miſeret̃ paupis. G'ō. centuplū accepturus
in celis. O q̃ʒ magnam ⁊ bonam vſuram facit qui dat elemoſinaz
Dat panis fruſtum ⁊ accipit eternum regnū. dat tunicam veterez
⁊ accipit ſtolam immortalem. dat calicem aque frigide ⁊ recipit
gaudium felicitatis eterne. Auguſtin⁹ Miſer quid feneraris homi.
fenerare deo ⁊ centuplū accipies ſcʒ in preſenti ⁊ vitam eternā poſ
ſidebis. ſ. in futuro Thobie. iiij. Ex ſubſtācia tua elemoſinaz fac et
noli auertere faciē tuam ab vllo paupe. Ita enī facies vt nō auer/
tat faciem deus a te. quomō poteris ita eſto miſericors. Si multū
tibi fuerit tribue abundāter. ſi autē exiguum id ipſum libent̃ impti
ri ſtude. Hic oſtēditur ꝙ elemoſina debʒ eſſe ex ꝓprio. vnde dicitur
ex ſubſtācia tua elemoſinā fac. contra illos qui aliena recipiunt et
inde elemoſinā faciunt. yſa. lxi. Ego domin⁹ diligēs iudiciū ⁊ odio
habens rapinam in olocauſtū. Auguſtin⁹. Quale eſt illud munus
quod alter cum gaudio accipit. alter cuz lacrimis amittit O q̃ʒ ma
gnaz mercedem cōfert elemoſina qui vere oſtēdit paupi faciē ſuā
hic miſericordit̃ elemoſinā dando. illi oſtēdet deus in iudicio faciē
ſuam veraciter omendando qn̄ dicz. Venite bn̄di. pa. me. pci. reg.
⁊ ſequit̃. Eſuriui ⁊ dedi. ꝛc̃. oſtēdet eciā faciē ſuā in celo eternaliter
glorificādo. yſa. lx. Tūc videbis ſuꝑ. faciē dei ⁊ afflues. ſ. diuicijs ⁊
mirabit̃ ⁊ dilata. cor tuū. ve ill' q̄ faciē ſuā auertūt a paupib⁹ q: ab

Illis auertet deus faciem ſuam in die iudicij quādo dicet. Diſcedite a me maledicti in ignem eternum. qꝛ eſuriui ⁊ non dediſtis. ⁊c̄. Talis fuit diues ille de quo dicit͛ Luc̄. xvi. qui induebatur purpura ⁊ biſſo ⁊ epulabatur quotidie ſplendide. Qui micas panis lazaro negauit. qui poſtmodū eiectus a facie dei et in tormentis poſitus. guttam aque peciit ⁊ non impetrauit Prouerbioꝝ. xxi. Qui obturat aurem ſuam a clamore paupis ipſe clamabit ⁊ non exaudietur

¶ De quinto Job. xix. Miſeremini mei miſeremini ſaltem vos amici mei qꝛ manus domini tetigit me. Iſta eſt vox anime in purgatorio exiſtētis. ¶ Nota ꝙ manus domi illos qui ſunt in celo protegit. Sap̄. iij. Iuſtoꝝ anime in manu dei ſunt ⁊ nō tanget illos tormētū malicie. Illis vero qui ſunt in mundo minat͛. Prouerbioꝝ. p̄. Uocaui ⁊ renuiſtis. extendi manus meas ⁊ non fuit q̄ aſpiceret. Illos vero qui ſunt in inferno ꝑcutit plaga inſanabili. Deut̄. xxxij. Ego occidā ſcꝫ dānādo ⁊ ego viuere faciā ſcꝫ eos q̄ ſunt in purgatorio ꝑcuciā eos q̄ ſunt i inferno ⁊ nō eſt q̄ de manu mea poſſit euadere Illos vero q̄ ſunt i purgatorio tāgit. ſꝫ tact9 ille eſt valde grauis. ideo anima expta illū tactū clamat. Miſeremini mei miſe. ⁊c̄. Duo ſunt genera amicorū. q̄dā ſunt aīci corꝑales. q̄dā ſpirituales ad vtroſqꝫ clamat. ideo dicit bis miſeremini. Audi autem homo clamorē pr̄is tui ⁊ mr̄is tue q̄rū anime forſitan hodie clamant ad te d̄ purgatorio vt ſubuenias eis. valde impie agis ſi non ſubuenis eis q̄ tibi multociēs ſubuenerūt in mundo ipſi indigent adiuuari quia in magnis penis ſunt. tu potes eos iuuare cū elemoſinis. oracōib9 ⁊ ieiunijs. ideo merito debes eos iuuare. maxime ꝓpter hoc. qꝛ quicquid ꝑ eis feceris hoc tibi ꝓderit in futuro. pſ̄. Humiliabā in ieiunio animā meā ⁊ o. m. in ſinu meo ꝯuertetur. quādo quis orat ꝑ his qui ſunt i purgatorio ⁊ ꝑ eandē oracōez ipe orans adiuuatur. Sed debem9 nobiſcū deum ita ꝑ eis orare vt cum ipſis poſſimus ad regnum celorū ꝑuenire vbi videbitur de9 ſine fine.

Dominica ſcd̄a poſt penthecoſtē

HOmo quidam fecit cenam magnā ⁊ vocauit multos. Luce. xiiij. Cena iſta eſt celeſte gaudium ad quod deus omēs homines vocat. multi vocantur. ſꝫ heu pauci ad cenaꝫ veniunt. In quibus verbis duo tangūtur. Primū eſt celeſtis gaudij

iocunditas. Secundum eſt perueniendi ad illud poſſibilitas. Per
pmū accendit affectus ad appetēdum. Per ſecundū inſtruit intel
lectus ad deo fideliter ſeruiēdum. pmū ʒ ibi homo quidaʒ. ſecund
ibi. ⁊ vocauit multos. Notādum ꝙ homo iſte eſt xp̄s qui vocat q̄/
tuor genēa hominū ad quatuor. Primo ſiquidē vocat pctōres ad
penitēcie remediū. Scd̄o triſtes ad ꝯſolacōis beneficuim. Tercio
humiles ad ſue imitacōis veſtigiū. Quarto bene opantes ad eter
ne retribucōis p̄miū. ¶ De p̄mo yſaie. xxij. In die illa vocabit nos
ad fletum ⁊ planctū ⁊ ad caluicium ⁊ ad cingulum ſacci tria ponū
tur hic que debēt eſſe in vera penitēcia. ſcʒ doloris intēcio Ideo dr
ad fletum ⁊ ad planctū. talis dolor fuit in maria magdalena cū ia/
ceret ad pedes ieſu lacrimis rigās eos. Scd̄m eſt ſupfluitatis ab/
iectio. ideo dicit. ad caluiciū. Capilli enī ſunt corpori quodāmō ſu/
pflui. ꝓpter hoc capilloꝝ abiectio que facit caluiciū ſignificat ſup
fluorum abiectōem. penitēs eni debet abijcere ſupfluas cogitacio
nes Job. xxxi. Pepigi fedus cū oculis meis vt non cogitarē quicꝗ̄
de virgine. Itē ſupflua verba. ps̄. Dixi cuſtodiā vi. m. ⁊c̄. Item ſu/
pfluas res. exemplo zachei qui dixit Luce. xix. Ecce dimidiū bono
rum meoꝝ domine do paupibus. ⁊c̄. ¶ Terciū ꝙ debʒ eſſe in vera
penitēcia eſt humil' ſatiſfactō. idō dixit. ad cingulū ſacci. ſacc⁹ vilis
eſt ⁊ aſper ⁊ ſignificat humilitatē ⁊ aſpitatē ſatiſfactōis. ſi fuiſti ſu
perb⁹ peccando ꝯ fias humilis ſatiſfaciēdo. ſi habuiſti delectacōem i
peccatis. ſuſtineas aſpitatē ſatiſfactōis vt puenias ad leticiā ſup/
ne manſionis. ps̄. Conuertiſti planctū meum in gaudiū mihi con
ciđiſti ſaccum meū ⁊ cir . me leticia. tunc ſaccus circūciditur quā/
do domin⁹ aſperitatē ſatiſfactōis quā penitēs in hac vita ſuſtinuit
aufert ⁊ eternam leticiam ofert. felices ſunt illi qui ad penitēciā vo
cantur ⁊ vocati obtempant. p̄. Petri ſcd̄o. Vos eſtis genus ele/
ctum. regale ſacerdocium. gens ſancta. populus adquiſitōis. vt v
tutes eius annuncietis qui vos de tenebris vocauit in ammirabi/
le lumen ſuum . Econtra miſeri ſunt illi qui deum vocantem ad
penitenciam contemnunt audire. de quibus conqueritur dn̄s. pro
uerbioꝝ. p̄. Vocaui ⁊ renuiſtis extendi manus meas nec fuit qui
aſpiceret. deſpexiſtis omne conſiliū meuʒ. ⁊ ſequit. Ego quoqʒ i in
teritu veſtro ridebo. ¶ De ſecundo vocat triſtes ad ꝯſolacōis bn̄fi
ciū. vn̄ legit Jo. xi. Cū maria turbata eēt d̄ morte fris ſui. veit mar

tha ad eam dominus. magiſter adeſt ⁊ vocat te. ⁊ ſic dominꝰ reſu-
ſcitando fratrē eam triſtez conſolatus eſt. Maria triſtis de morte
fratris ſui ſignificat animā que in h mūdo de morte amici vel de
aliquo malo huius mundi triſtatur. Ad hanc mittit dominꝰ Mar-
tham laborioſam id eſt predicatorem qui dicit anime triſti. Noli tri-
ſtari deus vocat te vt conſoletur hic dando graciam per quaz tri-
bulatio pacienter ſuffertur. Jn futuro gloriam per quam omnis
tribulacio corporaliter aufertur. Quare triſtis es ſi tibi aliqua ad-
uenit tribulacio. Magnum habes conſolatorē qui vocat te ad eter-
nam conſolacionem. Pſalmiſta. Juxta eſt dominus his qui tribu-
lato ſunt corde ⁊ humiles ſpiritu ſaluabit. Multe tribulaciones iu-
ſtorum ⁊ de his omnibus liberauit eos dominus ⁊c. vſq liberal-
bit eos dominus. Cogita ſi potes quāta erit illi conſolatō his qui
tribulaciones mundi ſuſtinuerint paciēter quādo chriſtus dicz eis
in extremis Luce. xxij. Vos eſtis qui ꝑmanſiſtis mecum in tenta-
tionibus meis id eſt in tribulacōnibus. ⁊ ego diſpono vobis ſicut di-
ſpoſuit mihi pater regnum vt edatis ⁊ bibatis ſuꝑ menſam me. in
regno meo Tunc anima que turbata fuerat poteſt dicere illud pſal-
miſte. Scd̄m multitudinem dolorū meorum in corde meo conſo.
t. le. ani. meam. ¶ De tercio vocat humiles ad ſue imitacōnis ve-
ſtigium yſa. xli. Qui ſuſcitauit ab oriēte iuſtum ⁊ vocauit euz vt ſe-
q̄ret. ⁊ ſequitur. Ego dominꝰ p̄mus ⁊ nouiſſimꝰ ego ſum qui ſuſci-
tat iuſtum ab oriēte. hoc nihil aliud eſt niſi graciā cordi infundere
ꝑ cuius ortum anima iuſtificat̄ ⁊ toto corde veſtigia xp̄i ſequi de-
ſiderat. hoc modo vocauit xp̄us petrum ⁊ andream iacobuz ⁊ io-
hānem quibꝰ dixit Math. iiij. Venite poſt me faciaz vos fieri piſca-
tores hominū. ⁊c. At illi relictis retibus ⁊ naui ſecuti ſunt eum. Ec-
ce qualiter ſecuti ſunt eum. vocem eius audierunt. temꝑalia reliq-
runt ⁊ ei deinceps adheſerunt. ideo magnam mercedem ab eo re-
ceperunt. Mathei. xiiij. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ ſecuti ſumꝰ
te Quid ergo erit nobis. Jħs autē dixit eis. Vos q̄ ſecuti eſtis me
in regenera. cum ſede. filiꝰ homi. in ſede maieſta. ſue ſedebi. ⁊ vos
ſuꝑ ſe. duode. iudi. duode. tribꝰ iſrl. ecce qualit̄ xp̄s honorauit imi-
tatores ſuos. Ez forte dices nō poſſuz ſeq̄ xp̄z ꝑ tantaz viā. valde
graue eſt mihi oia relinquere. hoſtiatim mendicaē. nil ꝓpriuz reſer-
uare quid faciaz. qualit̄ ſaluabor. Audi xp̄iane ſi non potes ſequi

136

xp̄m p̄ ſemitam conſilioꝝ vt omnia relinquas ⁊ paup̄ fias. ſeque/
re xp̄m ſaltē per viam p̄ceptorum ⁊ ſaluaberis. vnde ipſe xp̄s cū in/
terrogaret̄ a quibuſdā Math. xix. Magiſter bone quid boni faciaꝫ
vt habeā vitam eternaꝫ. R̄n̄dit ih̄s. ſi vis ad vitā ingredi ſerua mā
data. ecce ſi non potes omnia relinquere ⁊ religionē intrare mā/
as in ſeculo. time dum. ſerua p̄cepta ⁊ ſaluꝰ eris. Thobie. iiij. Noli
timere fili mi pauperem vitam gerimꝰ ſꝫ bona multa habebimꝰ ſi ti/
muerimꝰ deum ⁊ receſſerimꝰ ab omni peccato ⁊ fecerimꝰ bona. ¶
Quarto vocat bene operantes ad retribucōis p̄miuꝫ. Math. xx. Cū
ſero factum eſſꝫ dicit dn̄s vinee procuratori ſuo. voca operarios ⁊ red
de illis mercedē ſuā. vinea illa eſt pn̄s eccl̄a. dn̄s vinee eſt deus pat̄
qui eſt dominꝰ celi. iſte cum iā ſero factū eſſet. i. in vltima etate mū/
di. miſit procuratorē ſuum id eſt filiū qui procurauit ſalutē generis hu
mani dicēs ei. vt omnes operarios id ē bene operantes vocarꝫ ad ce/
leſtē mercedē percipiēdā. qđ ⁊ fecit Math. xi. Venite ad me omnes q̄
laboratis. ⁊c̄. O ſi velles attēdere q̄ꝫ fidelis eſt iſte remunerator ⁊ q̄ꝫ
mercedē daturus eſt tibi vtiqꝫ ſeruires ei fideliť. Adeo fidelis eſt q̄
in mundū venit ꝓpria pſona. mercedē p̄miſit ⁊ ad eam te vocauit.
ne de ea aliquatenꝰ dubitares. quicq̄d p̄miſit enim omnibꝰ modis
impleuit. ps̄. Fidelis dominꝰ in omnibꝰ verbis ſuis. ⁊c̄. Attēde quā
mercedē daturꝰ eſt tibi. p̄ modico labore dabit tibi magnā requi/
em. Eccl̄a. vlť. Modicū laboraui ⁊ inueni mihi requiē multam pro
tranſitorio dolore eternam requiē. Apoc. xxi. Abſterget deꝰ omneꝫ
lacrimā ab oculis ſanctoꝝ ⁊ mors vltra non erit neqꝫ luctus neqꝫ
clamor neqꝫ dolor erit vltra. imo tātam mercedē quantā oculꝰ nō
vidit nec auris audiuit nec in cor hominis aſcendit. Ad quā merce/
dem nos perducat ieſus chriſtus Amen.

¶ Dominica. iij. poſt penthe.

Hic peccatores recipit ⁊ manducat cū illis. Lu. xv. In his ver/
bis duo deſcribūtur. ſ. caritas xp̄i incōparabilis ibi. ſhic pec
catores. ſc̄do eiuſdē hūilitas āmirabiľ cū addit. ⁊ mādu. cū ill̄. p̄pē
de hūilitatē xp̄i. hō peccator horꝫ hoīeꝫ peccatorē. xp̄s deꝰ ⁊ hō peccatores
nō horruit. ſꝫ cū ill̄ mānducauit ⁊ bibit. ¶ Nō q̄ xp̄s oſ̄dit peccatori ma
ximā caritatē p̄cipue in q̄tuor. Primo ſiquidē q̄ſiuit peccatoreꝫ diligenť
in mundū veniēdo. Sc̄do p̄ ipſo mortē ſuſtinendo. Tercō tibi pec/
catori clemēť peccatā remittēdo. q̄rto ſaluat ſufficienť ad celū perducēdo

¶ Primo dico ꝙ queſiuit peccatorem diligenter in mundum veni/
endo. ⁊ ꝓpter hoc orauit ꝓpheta dominꝰ. Erraui ſicut ouis que pe/
rierat ⁊c̃. tunc homo errat quãdo rectam viã deſerit ⁊ per viam
obliquã incedit. Homo in ſtatu innocẽcie erat in via recta. poſtq̃
autẽ peccauit declinauit ꝑ viaʒ obliquã que ducit ad infernũ. ⁊ idõ
errare cepit ĩ inuio ⁊ nõ in via. Huic errãti chriſtꝰ compaciẽs ĩ mũ/
dum venit ⁊ valde hunc diligent̃ queſiuit vt ad viã rectam reuo/
ceret. Luce. xix. Venit filius homĩs querere ⁊ ſaluuʒ facere quod
perierat. O homo ſis gratus deo ⁊ cogita q̃ʒ feruenter te dilexit et
q̃ʒ diligẽter queſiuit. ſolet paſtor qui ouem ſibi dilectam ꝑdidit que/
rendo triſtis ĩcedere. ꝑ multas vias circuire vt ouem ad ſe reuocꝫ
⁊ ſepius clamare. ſicut chriſtꝰ hominẽ dilectũ ſibi qui perierat que/
rens in hoc mundo triſtis inceſſit. pſal. Tota die contriſtatꝰ ingre/
diebar. ꝑcurre euangelia ⁊ inuenies de triſticia chriſti. de leticia ve/
ro corꝑali nihil. De lacrimis xp̃i lego in euãgelio. de riſu non inue/
nio. Bernh. O ieſu chriſte que cauſa triſticie tue. certe ꝓpter te non
fuiſti triſtis. ſʒ ꝓpter hominẽ qui ꝑierat quẽ tantũ dilexiſti ꝙ ꝓpter
eum in mũdum querẽdo veniſti. ideo conſolari nõ poteras niſi eũ
inuenires. Item xp̃us querẽdo hominẽ multa loca circuibat. Ma/
thei. iiij. Circuibat ih̃us totam galileam docens ⁊ predicans reg/
num dei. Item clamauit hominẽʒ ad ſe vocando Iohan. vij. Sta/
bat ih̃us ⁊ clamabat ⁊c̃. ¶ Secundo xp̃us venit ꝓ ipſo hoĩe mor/
tem penaliter ſuſtinendo. Deut. xxxij. Inuenit eum in terra deſerta
⁊ loco horroris ⁊ vaſte ſo. In terra deſerta id eſt in hoc mundo q̃
deſerto compatur. In loco horroris id eſt in cruce in qua chriſtus
horrorem ⁊ dolorẽ maximũ ſuſtinuit. In loco vaſte ſolitudinis id
eſt in loco caluarie vbi paſſus fuit qui erat ſolitarius ab inhabita/
cione hominũ. Conſidera q̃ʒ penaliter tunc inuenit te ⁊ q̃uis cum
magna pena inuenit te. tamẽ de te inuẽto multuʒ gauiſus fuit. ſic
dicit̃ in euangelio hodierno. Quis ex vobis homo qui habʒ centũ
oues ⁊c̃. ⁊ cum inuenerit illaʒ imponit eã humeris ſuis id eſt ĩ gau/
dium. ⁊ veniẽs domũ conuocat amicos ⁊ vicinos dicens. Cõgra/
tulamini mihi omnes qꝛ inueni ouẽ que ꝑierat. Per centũ oues ſi/
gnificatur numerꝰ angeloꝝ ⁊ hominũ. Cum vna ex his ouibꝰ ꝑiiſ/
ſet id eſt homo. Nonagintanouẽ id eſt nouẽ ordinibꝰ angeloruʒ re/
manentibꝰ in celo. xp̃us venit in mundũ vt ouẽ ꝑditaʒ id eſt hoĩeʒ

quereret.quo inuento veniens domum id ē rediens ad celum hoꝛ
tatur angelos vt ei ɔgratulentur.qꝛ ouē ꝑditam inuenit quā plus
q̄ȝ.xxx.annis in mundo q̄ſierat. Conſidera o pctōꝛ hic caritatē dei
ꝛ ꝑpende quātum deſideret ſalutē tuam ꝛ noli deſꝑare de ei⁹ mīa
Conſidera q̄ȝ diligēter pctōꝛem queſierit.q̄ȝ ꝑenalit̄ inuenerit ꝛ q̄n
tum de ipſo inuento gauiſus fuerit ꝛ ſecure curre ad ipſum q̄ tātū
deſiderat tuam ſalutē.ideo dicit apl's ad Hebꝛe.iiij.Adeam⁹ cuȝ fi
ducia ad thꝛonū grē ei⁹ vt miſericoꝛdiā ɔſeq̄mur ꝛ graciā inueni
amus in tp̄e opoꝛtuno ¶ Tercio deus ꝑcit peccatoꝛi clement̄ pecca
ta remittēdo Sap̄.xi. Misereris omniū qꝛ omnia poteſ ꝛ diſſi.pec/
cata hominū ꝓpter penitēciam.et ſeq̄tur.parcis autē omnib⁹ quo
niā tua ſunt omnia q̄s amas animas. O q̄ȝ clemēter ꝑcit qui vere
penitē i omnia relaxat pctā.eternā penā in tempalem ɔmutat.pꝛo
penis inferni ꝓmittit gaudia celi. Multo clemenci⁹ agit deus cum
ſuo peccatoꝛe q̄ȝ dauid cū filio ſuo abſalone.legit̄ eni.ij.Regū.xiiij
ꝙ abſalon occidendo frēm ſuum valde grauit̄ offendit prēm.ideo
fugit a facie eius.poſtea dauid dimiſit ei offenſā ꝛ ꝑmiſit eum redi
re irl'm.nec tn̄ licuit ei vidē faciē dauid. Sȝ certe pctōꝛ offendit mlˀ
to magis celeſtē patrem occidēdo ſeip̄m in anima q̄ȝ abſalon offen
dit dauid occidēdo fratrē in coꝛpoꝛe. Sed quid facit celeſtis pat̄.ſi
peccatoꝛ vere p̄niaȝ agit.deus pat̄ culpā dimittit.ſatiſfactiōem re/
cipit.ad celeſtē irl'm redire ꝑmittit.ꝛ faciē ſuam que letificat ange
los ei eternaliter oſ̄dit. In hui⁹ ſignū dixit xp̄s latroni Luc̄.xxiij.
hodie mecū eris in ꝑadiſo.hoc eſt hodie videbis faciē meā.nōne
eſt clemētioꝛ celeſtis pater de⁹ q̄ȝ terren⁹ pat̄ dauid qui moꝛtalem
faciē noluit oſtendere filio.celeſtis autē pat̄ immoꝛtalē faciē omni
b⁹ vere penitētib⁹ vult oſtendere ꝛ manifeſtare.ideo monet ꝓpheta
yſaie quinquageſimoquinto. Derelinquat impius viam ſuam vir
iniqu⁹ cogitacōes ſuas ꝛ reuertat̄ neq̄ȝ ꝑeuci. eos eſtus ꝛ ſol. q̄a
intrauerūt ad dn̄m ꝛ miſerebit̄ eius qm̄ multus eſt ad ignoſcēduȝ
miſeratoꝛ eoꝝ reget illos. Hui⁹ exemplū habes in filio ꝓdigo cui
pater miſericoꝛdit̄ occurrit omnē offenſā dimiſit Luce.xv. Sic pec
catoꝛi qui a p̄re celeſti peccādo receſſit.ſi redire voluerit ꝑ p̄niam
de⁹ occurrit ei grām dando.offenſam dimittit pctā relaxando.bo
na ꝑdita reſtituit.i.virtutes ꝑ peccata extinctas ꝛ in eo reſuſcitan
do ꝛ eterna bona ei a quib⁹ ꝓſcript⁹ fuerat cōferendo. ¶ Quarto

chriſtus ſaluat peccatorē ſufficiēter ad celū pducendo.ꝑ.Thi.ꝑ.
Fidelis ſmo ⁊ omni acceptōne dignus.q̄a xp̄us ih̄s venit in hūc
mūduz pctōres ſaluos facere. Vere ſufficiēter xp̄s ſaluat qn̄ oēs
defect⁹ aīe ⁊ corpis tollit ⁊ eternā ſalutē ofert. Sic ſiq̄dē hō habet
in aīo ignorāciā ad diſcernend̄ Impotēciā ad reſiſtendū malo.tri
ſticiā de aduerſis q̄ pmūt in h̄ mūdo. In celo ēgo dabit xp̄s pfectā
ſciēciaz cōtra ignorāciā Sap̄.x. Juſtū deduxit do.ꝛc̄. Itē dabit cō
tra impotēciā aīme potēciā tantā ꝙ nunq̄ȝ de cetero ledet̄ p aliqd̄
malū Sap̄.iij. Juſtoꝝ aīe in manu dei.ꝛc̄. Itē otra triſticiā dabit
eternam leticiā.yſa.li. Qui redēpti ſunt a dn̄o reuertent̄ ⁊ veniēt
in ſyon laudantes ⁊ leticia ſempiterna ſup caput eoꝝ.gaudium ⁊
leticiā obtinebunt.fugit dolor ⁊ gemitus. Homo eciā in hoc mun
do in corpe habet labores cōtra quos xp̄us dabit eternam requi
em. Apoc̄.xiiij. Beati mortui.ꝛc̄.habet eciā diuerſos defectus i cor
pore in quib⁹ ſuſtinet famē ſitim calorē frigus infirmitatē ⁊ mortē
hos omnes defect⁹ tollet xp̄s in eterna patria. De quatuor p̄mis
yſa.xlix. Non eſuriēt neq̄ȝ ſicient amplius.ꝛc̄.tollet ſiq̄uidē infirmi
tatē.pſ̄. Salus iuſtoꝝ a dn̄o.tollet eciā mortē Sap̄.v. Juſti autē
in ppetuum viuēt.ideo dicit apl̄s Phil̄.iij. Saluatorē expectamus
dn̄m no.ie.q̄ refor.cor.humi.nr̄e ofi.cor.clari.ſue.quā claritatē
nobis cōferat qui ſine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

Domica.iiij.p⁹ pentће.

Sedens docebat de nauicula turbas. Lu.v. Jn his verbis
duo tangūtur circa doctrinā xp̄i.pm̄ ū eſt doctoris audo
ritas ibi.ſedēs doce.ſcd̄m ē auditoꝝ multiplicitas ibi.turbas.Nō
mirꝝ ſi xp̄s tā vtilia gratis docuit ꝙ habuit multos auditores.vid
m⁹ ei q̄ docēt ſcias vanas.ſi docēt vtilit̄ multos auditores hn̄t q̄n
to magis xp̄s q̄ docuit verā ſciaz tāto plures habuit auditores. Nō
ꝙ xp̄s docuit q̄tuor genera hoim in hoc mūdo Jn hui⁹ ſignū legit̄
docuiſſe in q̄tuor loc̄.docuit ſiq̄dē in mari hui⁹ mūdi nauigātes q̄
lit̄ dn̄t ad portū celeſtꝭ prie ptingē.docuit ſpūalit̄ certantes q̄lit̄ de
bēt diabolū vincē.docuit deuote orātes q̄d debeāt petē.docuit ec
pfecōs ſui imitatores q̄lit̄ debeāt tpalia otēnere.ꝑ̄t pmū docuit i
mari.ꝑ̄t ſcd̄ȝ docuit in loco cāpeſtri.ꝑ̄t t̄ciū i tēplo.ꝑ̄t q̄rtū i
mōte. De prio yſa.48. Ego dn̄s de.t.do.te vtilia.guber.te ꝛc̄.picu
loſa ē valđ h⁹ mđi via p quā ābula⁹.iđ mūđ⁹ opat̄ mari.pſ̄. Hoc

mare magnum ⁊ ſpacioſum ma. illic naues ꝑtranſibūt. O q̃ꝫ ꝑicu
loſum eſt tranſire illud mare vbi ex vna ꝑte impellunt fluctꝯ luxu/
rie. ex alia inſurgunt venti ſupbie. ex altera ꝯmouent̄ tempeſtates
auaricie. ꝓ. Joh. ij. Omne quod eſt in mundo aut eſt cõcupiſcēcia
carnis. i. luxuria. aut ꝯcupiſcēcia oculoꝝ id eſt auaricia. aut ſuper
bia vite id eſt vanitas. Jſta ꝑicula docet xp̄s euadere vt ad portuꝫ
ſalutis valeas ꝑtingere. Docꝫ eni caſtitatē ꝑ quā euades luxuriā
Lu. xij. Sint lumbi veſtri p̄cincti. Gregoriꝯ Lūbos eni p̄cingimus
cum carnis luxuriā ꝑ continēciam coartamus Jtem docꝫ humili
tatē cõtra ſupbiam Math. xviij. Niſi conuerſi fueritis ⁊ efficiami
ni ſicut ꝑuuli nõ intrabitis in regnum celoꝝ. Jtem docet pauper/
tatem cõtra auariciā Luce. xiiij. Qui nõ renunciauerit omnibꝯ q̄
poſſidet non poteſt ⁊c̄. Si hūc doctorē ſecutus fueris ſecure ad por
tum celeſtis p̄rie ꝑuenies. ſic ergo xp̄s docꝫ nauigātes in mari hu
ius mundi qualiter debeāt ad portū celeſtis patrie ꝑtingere. in hu/
ius ſignum dicitur xp̄s docuiſſe in mari. Marci. iiij. Cepit ad mare
docere ⁊ cõgregata eſt ad eum turba multa ita vt nauim aſcēdēs
ſederꝫ ⁊ docerꝫ inter l. optantis affectu Jn mari. yſa. xlviij. Jſrahel
vtinā attēdiſſes mandata mea. ¶ Secundo docet ſpūaliter certan
tes qualiter debeāt diaboluꝫ vincere. pſ̄. Qui docꝫ manus meas
ad p̄lium ⁊ digi. me. ad bellum. Jſtud figuratū eſt. i. Reg. xvij. vbi
dauid pugnaturꝯ ꝯtra goliam cõfiſus de adiutorio dei accepit ba
culum perā paſtoralem ⁊ fundaꝫ ⁊ q̄nqꝫ lapides ⁊ ꝓcedens ex ad/
uerſo cõtra goliam ⁊ circumducēs fundā deiecit eum ⁊ ꝓſtrauit.
Nota hiſtoriā ⁊ ꝑpende miſterium. pugna dauid ꝯtra goliā eſt pu
gna xp̄i cõtra diabolum. ſi vis vincere diabolum te impugnanteꝫ
accipe baculum crucis. paſſionē chriſti recogita. accipe perā paſto
ralē. i. cor humile. impone quinqꝫ lapides. i. vulnera xp̄i mēti imp̄/
me. accipe fundaꝫ. i. adiutoriū oracõis in qua debes cirūducē hos
lapides. q² in orõe debes voluere ⁊ ꝛuoluere q̄d xp̄s ſuſtinuerit do
loris in ꝑforacõe manuū ⁊ pedū et ſic ꝓcede ex aduerſo ꝯtra dya
bolū eiꝯ ꝑſuaſionibꝯ in nullo ꝯſenciēdo ⁊ ſic ſuꝑabis eū. Ja. x. Re
ſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vobis appro. deo ⁊ appro. vo. ſi deꝯ apud
te eſt ꝑ grām quō te diabolꝯ poterit ſuꝑare ꝑ maliciā Jhe. xx. dn̄s
mecū eſt tanq̄ꝫ bel. for. idcirco q̄ me pſequūtur cadēt ⁊ infirmi erūt.
ſic ergo ſpūalit̄ xp̄s docꝫ certātes qualit̄ debeāt diabolū vincere.

In huiꝰ ſignū legit̄ xp̄m docuiſſe turbā in loco cāpeſtri Luce.vi.
Tercō docuit deuote orātes q̄ꝺ debeāt petē Lu.xi. Dn̄e doce nos
orare ſic̄ Jo.docuit diſcipl̄os ſuos ⁊ ait. Cū oratis dicite pr̄ nr̄.nū/
q̄ꝫ pr̄ carnal̄ aliq̄s tā parꝰ fuit exaudire filiū ſuū ſic̄ pr̄ celeſtis ē ex/
audire hoiez ſi petit q̄ ſunt ꝓ ſalute aīe ſue Jo.xiij. Amē dico vo.ſi
quid pe.pa.in no.meo da.vobis. Multi ſunt q̄ petūt ea q̄ ſunt ɔtra
ſalutē aīe ſue ⁊ iō nō exaudiūtur Ja.iiij.petitis ⁊ nō accipitis eo ꝙ
male petitis Tales ſunt q̄ petūt ꝓ bonis tꝑalibꝰ ⁊ ꝓ morte inimici
⁊ hmōi. Itē docꝫ ꝓ q̄bꝰ orare debeamꝰ.ſ.ꝓ bonis et̄nis nobis cō
ferēdis cū dic̄.ſcificet̄ nomē tuū.ſ.in cel̄.ꝓ nomē tuū ſcificemur.ad
ueniat regnū tuū.ſ.celeſte.fiat volū.tu.ſi.in celo.i.in angel̄.⁊ i t̄ra
.i.hoibꝰ.hic hēs argumētū ꝙ de oi orōe debes te ɔmittē volūtati
diu̇e.exēplo xp̄i Lu.xxij.poſitis genibꝰ orauit di.pr̄ ſi vis trā.a me
ca.iſte verū.nō mea volū.ſꝫ tua fiat.ſic tu debes facē in q̄libꝫ orōe
ɔcludē.dn̄e ſcē pr̄ exaudi me in his ꝓ q̄bꝰ te oro ſi tue plꝫ volūtati.
ſequit̄.panē nr̄m q̄ti.da no.hodie. Iſtō p̄t expōi vl̄ de pāe materi/
ali vl̄ de ſacr̄ali.i.de corꝑe xp̄i.H hēs argumētū ꝙ hō in orōe pōt
petē et̄ ꝓ tꝑalibꝰ Mat.A.q̄rite ꝑmū regnū di ⁊ iuſ.eiꝰ ⁊ hec oia ad
ijcient̄ vob.nō dꝫ hō petē ꝓ ſupfluis ſꝫ tm̄ ꝓ nec̄arijs.vn̄ non dꝫ da
nob diuicias ſꝫ panē nr̄m q̄tidianū Itē dēmꝰ orare ꝓ mal̄ amouen/
dis.iō ſeq̄t̄.⁊ dimitte no.d.bi.nr̄a.q̄ vult in orōe exaudiri dēt oēm
rācorē deponē ⁊ ei q̄ ſe offēdit ex corꝺ dimittē Mat.6.ſi dimiſeritiſ
hoibꝰ pec.eoꝝ ⁊ pr̄ ve.di.vo.pec.ve.ſi āt nō di.hoi.nec pr̄ ve.di.vo
bis pec.ve.ſeq̄t̄.⁊ ne nos indu.in tēta.hic nō petit̄ ne tētatio nō ad
ueniat cū int̄dū valde vtil̄ ſit Ja.i.btūs vir q̄ ſ.ꝛc̄.ſꝫ petit̄ H ne tēta/
tio vincat.vn̄ nō dic̄.⁊ ne nos itucas i tētatōeꝫ Ille ducit̄ in tēta/
tōeꝫ q̄ a tētatōe illaq̄at̄ ⁊ vincit̄.ſic̄ piſcis vincit̄ q̄ ducit̄ i rete.ſeq̄t̄
ſꝫ libera nos a malo.ſic ergo xp̄s docꝫ deuote orātes q̄ꝺ debeant
pe.t̄.i huiꝰ ſignū legr̄ docuiſſe i tēplo Lu.xix.⁊ erat q̄t.do.i tē.q̄rto
docuit ꝑfcōs ſui imitatorēs q̄lit̄ debeāt tꝑalia ɔtēnē Mat.v.vidēs
ih̄s turbas aſcē.i mō.⁊ cū ſediſ.ac.ad eū diſci.eiꝰ ⁊ ape.os ſu.d.c.
di.bti pauꝑes ſpiri.ꝛc̄.pauꝑes inq̄t ſpū.multi ei ſunt pauꝑes rebꝰ
q̄ tn̄ pauꝑes ſpū nō ſunt.qꝛ deſiderāt hr̄e diuicias.ſꝫ apl̄i erāt pau
ꝑes rebꝰ ⁊ ſpū.qꝛ diuicias n̄ hēbāt nec deſiderabāt.ſic ēgo xp̄s do
cuit ꝑfcōs tꝑalia ɔtēnē.i huiꝰ ſignū docuit apl̄os i mōte.pes ſiqui
dē montis tangit terrā.cacumen eleuatur ad celum.⁊ mons val/

de firmus eſt.ſic illi qui ꝑfecte ↄtemnūt temꝑalia pede corꝑis am
bulāt in terra.cacumē montis.i.ↄuerſacōis eleuant̄ ad celū.Phil'
iij.Nr̄a ↄuerſacō in celis eſt ⁊ valde firmi ſunt ad ſuſtinendum ad
uerſa.Rō.8.Quis nos ſeꝑabit a caritate xp̄i.tribulatō.an ꝑſecu
tio.an āguſtia.an fames.an ꝑiculū.an gladiꝰ.q.d.adō ſumꝰ ↄfor
tati ꝑ grāz dī.ꝙ nulla aduerſa p̄nt nos ſeꝑare a caritate xp̄i.q̄ ei
deū vere diligit oīa aduerſa paciēter tolerat Det nob deꝰ verā dile
ctōez ꝑ quā paciēter aduerſa toleremꝰ vt ad ſuū regnū ꝑuenire va
leamꝰ.Amen

Dominica quinta ptꝰ penthe.

Vade ꝑus recōciliari fratri tuo ⁊ tunc veniens offeres mu
nus tuū Math.v.In his verbis xp̄s hominē duo docet.
Primo qualit̄ deo debeat offerre.Scd̄o quid xp̄o debeat
offerre.Docz primo accedere ad offerēdum deo cum ſincera dile
ctōne.ideo dicit.Vade ꝑus recōciliari fratri tuo.Scd̄o docz offer
re res de ꝓpria poſſeſſiōe cum dicit.⁊ tūc veniēs offeres munꝰ tuū.
hoc eſt ↄtra raptores qui offerūt de alieno quoꝝ oblatō deo n̄ pla
cet.Eccla.xxxiiij.Qui offert ſacrificiū ex ſubſtācia pauꝑis.q̄ſi qui
victimat filium in ↄſpectu pris ſui.Nō ꝙ xp̄iani dicūtur frēs ꝓpter
qnqꝫ q̄ patebūt in ꝓceſſu.Primo qꝛ ab eodē principio ꝓceſſerūt quā
tum ad generacōez.principiū eni omniū hominū quātū ad corpꝰ ē
adam ⁊ quātum ad aīam eſt deꝰ Mala.ij.Nunqd nō pater vnꝰ eſt
omniū noſtꝝ ſuꝑple quātum ad corpꝰ.ſ.adā.Nunqd vnꝰ deus cre
auit nos.ſ.q̄tum ad animā.quare ergo deſpicit vnuſquiſqꝫ fratrez
ſuum.quaſi dicerz.reprehēſibile valde eſt ꝙ vnus homo ſuꝑ aliuz
ſe extollit ⁊ vnus alteꝝ deſpicit exquo omnes ab vno ꝓceſſerūt pri
cipio Illud nō attēdunt ſuꝑbi q̄ ita extollūt ſe.ac ſi ab illo pricipio
nō ꝓceſſiſſēt.Quid agis o ſuꝑbe q̄re deſpicis alios.reſpice pricipi
um tuū ⁊ alioꝝ hoim.⁊ eſt idē.reſpice finē ⁊ ē idē.ſ.mors ⁊ puluis
⁊ vermis Eccleſ.3.Cūcta ſbiacēt vanitati ⁊ om.p.ad vnū lo.de t̄
ra fcā ſunt ⁊ in terrā ꝑiter reuertent̄.vñ ergo ſuꝑbire poteris certe
de hoc ſolū ꝙ in hoc mūdo ad modicū tp̄s aliqd hēs vel putas te
hr̄e qd aliꝰ nō hꝫ.qꝛ forte es pulchrior dicior fortior ſapiēcior aliis
ſꝫ certe inde nō debes glari Ihe.ix.Nō gletur ſapiēs de ſapi.ſu.nec
diues in di.ſu.ſꝫ in h gletur.q̄ glatur ſcire ⁊ noſcere me dicit dn̄s.ſꝫ
de pulchritudie de ſapia ⁊ diuicijs nō debes glari.qꝛ in morte oīa
finē hēbunt.ſm illud poeticū.Eſt cōe mori mors nulli ꝑcit honori

Nobilis ⁊ fortis veniunt ad funera mortis. ¶ Secundo dicuntur frēs q̄ dicunt ſe inuicē amare ꝑ ſincerā dilectōez Gal. v. Confido de vobis in deo patre ⁊ dn̄o noſtro ihu xp̄o. vn̄ dicit vbi pax ⁊ caritas vbi vera pax ⁊ ɔcordia. quare diſcordas cum homie qui dicit frater tuꝰ. Certe qꝛ nō vere diligis eū vt frēm. vtiqꝫ ſi diligeres cuꝫ ɔcordares cū eo. Hāc dilectiōez habuit dauid cum ionatha. ideo appellauit eū frēm dicēs. ij. Re. i. doleo ſuꝑ te frat̄ mi ionatha amabi'is valde ſuꝑ amorē mulierū. ſicut mater amat vnicuꝫ filiū ita te diligo Ideo omnes homies ab vno pr̄e ꝓceſſerūt vt omnes ſe q̄ſi frēs diligāt. ꝓpter hoc p̄cepit xp̄s ap̄lis ſuis Jo. xv. hoc eſt p̄ceptū meū. ⁊c̄. Ecce p̄ceptū dei eſt vt diligas ꝓximū. ſi hoc p̄ceptū impleueris in lumīe gracie diuine manes. i. Jo. ij. Qui diligit frēm ſuū i lumie manꝫ ⁊ ſcandalū i eo nō eſt. qui autē odit frēm ſuum in tenebris eſt. ⁊ ca. iij. Nos ſcimus qm̄ trāſlati ſumus de morte ad vitam qm̄ diligimꝰ frēs. qui nō diligit manet in morte. ¶ Tercio dicunt̄ frēs qꝛ ſe dn̄t adiuuare ꝑ mutuā dilectōez. ꝓuer. 18. Fr̄ q̄ adiuuat̄ a frē q̄i ciuitas firma. dn̄t xp̄iani mutuo ſe vt frēs adiuuare paupibꝰ elemoſinā largiēdo. i. Jo. 3. q̄ habuerit ſbam huiꝰ mōi ⁊ vi. frēm ſu. necci. habē. ⁊ clauſe. viſcera ſua ab eo quō caritas dei manet i illo. Tali eueniet q̊d euenit diuiti q̄ paupi lazaro noluit ſubucire cū mica panis. q̄ poſtmodū neccitatē paciēs petiuit ꝑ gutta aq̄ ⁊ non potuit impetrare ꝓuer. xxi. Qui obturat aurē ſu. ad cla. paup. ipſe clama. ⁊ nō exaudiet̄ Ideo ſapiēs debꝫ adiuuare ignorātez ipſum iſtruēdo Gal. vi. Frēs ſi occupatꝰ fuerit hō in aliquo delicto vos q̄ ſpiritales eſtis hmōi inſtruite in ſp̄ū lenitatis. ɔſiderās temetipſuꝫ ne ⁊ tu tēpteris alter alteriꝰ onera portate ⁊c̄. vſqꝫ legē xp̄i. Cōtra illud fecerūt pharisei q̊s deus redarguit Lu. xi. Ve vobis legiſperitis. vſqꝫ ꝓhibuiſtis. qui tuliſtis clauē ſcie ipſi nō introiſtis. ⁊ eos q̄ itroierūt ꝓhibuiſtis. Itē fortꝰ. dꝫ adiuuare ifirmū eiꝰ āguſtias ſbleuādo ꝓuer. 17. oi tp̄e dili. q̄ ai. ē ⁊ fr̄ in āgu. ɔprobat̄. iō mos ē boīſ xp̄ianis q̄ ſūt ſani qꝫ ſolēt viſitaē ifirmos ⁊ eos adiuuaē. nūc ꝟbis ɔſolādo. nc̄ cibaria miſtrādo. nc̄ lectū pādo. tales audituri ſūt i die iudicij. ifirmꝰ fui ⁊ viſi. ⁊c̄. mat. 25 ¶ 4° dicūt̄ frēs qꝛ fiḋles ſūt ꝑ ēvnius fidei obſuacōez ſiue dilectōez. i. cor. x. Notū vo. fa. fra. euā. qd p̄di. vo. ⁊ qd̄ ac. in q̊ ⁊ ſta. ꝑ qd̄ ſaluamini In euāgelio cōtinet̄ fides quā q̄ vere ſuāt filij dei ſunt Gal. 3. Omnes filij dei eſtis per fidem

in christo iesu ⁊ hi sunt inter se fratres inq̃ztum eandem fidem ob/
seruant Math.xxiij. Omnes vos fratres estis ⁊ patrē nolite vocare
vobis sup terraz. vnꝰ eni est pater vester q̄ in celis ē. Si vis eē filiꝰ
dī filioꝝ bonorum hominū serua fidem. corde credēdo. ore ꝯfiten/
do. ope pficiēdo. qꝫ si opa nō habes sola fides ē pcesse nō pt Ja.ij.
Vis scire homo inanis qm̄ fides sine opibus mortua est. Abrahā
pr̄ vester nōne ex opibꝰ legis iustificatꝰ est offerēs filiū super altare
Vides autē qm̄ fides coopabat̄ opibus suis ⁊ ex operibꝰ. ergo fi
des ꝯsummata ē. stulti ergo sunt q̄ solam fidē hn̄t ⁊ putāt se sic pos
se saluari. hoc significatū est Mat̄.xxv. in fatuis virgibꝰ q̄ habētes
lampades vacuas ⁊ oleo carētes excluse sunt a regno celoꝝ. q̄d p
lāpades q̄ clare sunt nisi puritas fidei. q̄d p oleuz lucidū nisi bona
opera significantur. Mat̄.v. Luceat lux vestra coram hominibꝰ vt
vide.o.ve.b ⁊ glo.pa.v .q̄ in ce.ē. Qui habz ergo lāpades cū oleo
.i. fidem cū opibꝰ sic prudētes virgines admittētur ad cōuiuiū ce
leste Mat̄.xxv. que parate erant intrauerūt cum eo ad nupcias. ¶
Quinto dicūtur fratres qꝫ pticipabūt celestis hereditatis possessi
onem. ad hebreoꝝ.iij. Fratres facti vocacōnis celestis pticipes. Con
siderate aplm̄ ⁊ pontificē ꝯfessionis nostre ihm̄. quasi dicerz Jpsuz
cōsiderate gracias agentes. quia ab eo vocati estis ad celestez he/
reditatem Adam exhereditauerat nos p pcc̄m suum ab illa here/
ditate. qꝫ ſm legem pter crimē lese maiestatis filij exhereditātur.
Adam q̄ summā maiestatē offenderat. ideo xp̄s in mundū veniēs
⁊ p passionē suam p homie satisfaciēs hereditatē celestē homi re/
stituit. ps. Tu es qui restituis heredi. me. m. Hanc hereditatez om
nes boni xp̄iani cum magna pace possidebūt. nunq̄ꝫ discordabūt.
quia quilibz plus q̄ꝫ sibi soli de iure debeatur habebit. omnibꝰ suf/
ficiet ⁊ vnusq̄sqꝫ fratrē suum sic seipsuz diliget. ps. Ecce q̄ꝫ bonū ⁊c̄
Ad hanc hereditatē nos ⁊c̄.

Domica. vi. pꝰ penthecosten ¶

Misereor sup turbam qꝫ ecce iaz triduo sustinēt me nec hn̄t
quid manducēt Marci. viij. Jn verbis istis duo describun
tur. Primū est diuine mīe ad ſbueniendū pmptitudo q̄ eti
am subuenit anteq̄ꝫ rogetur. Secundū est humane miserie magni
tudo que sp ad defectū tendit. Primū tāgitur ibi. misereor sup tur
bā. Scd̄m ibi nec hn̄t q̄d māducēt ¶ Nō q̄ dn̄s misereṫ tribꝰ gene
ribꝰ hominū. scz peccātibꝰ penitētibꝰ ⁊ iustis siue bn̄ opātibꝰ. Prio

miſeretur peccantibus ⁊ hoc tripliciter vt patebit in ꝓceſſu. ¶ Pri
mo mō in hoc ꝙ nō ſtatim punit eos q̄ peccāt Treñ. 3. Mie dñi q̄a
non ſum⁹ ↄſumpti qꝛ nō defecerūt miſeracōes ei⁹. Magna relucz i
hoc mia dei dū peccatoꝛ peccādo ↄtra deū iniqua agit. ipſū grauit̄
offendit. ſeipſuz dignū pena eterna facit. ⁊ ecce miſericoꝛs de⁹ miſe
ricoꝛdit̄ agit cum peccatoꝛe. nō ſtatim punit ꝫ penā differt vt tan/
dem ad penitenciā redire poſſit. ſi deus ſtatim pcc̄m puniuiſſz da/
uid mariā magdalenā ſcḋm merita eoꝝ iam in inferno arderēt ⁊ ad
celeſtia gaudia nunq̄ꝫ perueniſſent. pſ. Niſi qꝛ domin⁹ adiuuit me
paulomin⁹ habitaſſet. ⁊c̄. ꝫ ecce q̄ꝫ miſericoꝛditer egit cū iſtis penā
diſtulit. ad penitēciam vocauit ⁊ ad celeſtia gaudia ꝑduxit. Audi
o pcc̄oꝛ dum grauiter peccas deū offendis ⁊ deus penā tuam diſ/
fert vt poſſis penitēciam agere Sed heu quidā hac mia abutunt̄.
deus differt punire eos vt penitenciā agant. ꝫ heu ipſi ecōtra qꝛ nō
puniunt̄. idō multo liberius peccāt Eccl'a. viij. Quia nō cito cōtra
malos ꝓfertur ſentencia abſq3 vllo timoꝛe filij hominuz ꝑpetrant
mala ⁊ tales graue iudiciū ſuſtinebunt. quoniā habētes temp⁹ pe
nitendi penitenciā agere noluerūt Rō. ij. An ignoꝛas qꝛ benigni/
tas dei ad penitenciā te adducit ſcḋm autē duriciaz tuam ⁊ impeni/
tēs coꝛ tuū theſauriſas tibi iram in die ire ⁊ reuelaciōez iuſti iudi/
cij dei q̄ reddit vnicuiq3 ſcḋm opa ſua. ¶ Scḋo miſeret̄ pctōꝛib⁹ in h̄
ꝙ tpalia bñficia eis tribuit Lu. vi. Diligite inimicos ve. ⁊ be. h. q̄
odc. vo. ⁊ eritis filij altiſſimi. qꝛ benign⁹ eſt ipſe ſup ingratos ⁊ ma
los. Eſtote ergo miſericoꝛdes ſicut ⁊ pr̄ vr̄ miſericoꝛs ē. magna mi
ſericoꝛdia dei in hoc relucz ꝙ ꝑcit pctōꝛi qui ſcḋm Aug⁹. Non eſt di
gnus pane q̄ veſcit̄ Illi dat interdū bona tpalia. nō ſolū neceſſaria
ꝫ eciā magnas opes ⁊ diuicias. ⁊ hoc vt puto ꝓpter tres cauſas.
Pꝛio vt eos ꝑ hoc ad ſui amoꝛē alliciat. Scḋo vt omnib⁹ bñfaciē/
di exemplū inimicis ꝑbeat Tercō vt pctōꝛib⁹ ꝓ ill' bonis q̄ faciunt
q̄ꝫdiu ſunt in pctīs q̄ nō ſunt meītoꝛia vite eterne aliq̄ tpalia tribu
at ⁊ ꝓ pctīs ſi in eis deceſſerint eternalit̄ puniat Job. xxi. Quare ſi
puniūtur ſublimati ↄfoꝛtatiq3 diuicijs dom⁹ eoꝝ ſecure ſunt ⁊ pa/
cate ⁊ nō eſt virga dei ſup eos bos eoꝝ ↄcepit ⁊ nō aboꝛtiuit. vac/
ca pepit ⁊ nō eſt ꝑuata fetu ſuo ⁊ ſequit̄. ducūt in bonis dies ſuos
⁊ in puncto ad infernū deſcendūt. ¶ Tercō miſeret̄ pctōꝛib⁹ in hoc
ꝙ ſtatim vt ↄuerſi fuerint ad grā3 recipit. yſa. lv. Derelinquat im/

pius viā ſuaꝫ ⁊ vir iniqu⁹ cogitacões ſuas ⁊ reuertat̄ ad dn̄m ⁊ mi
ſerebit̄ eius ⁊ ad de. no. qm̄ mul. eſt ad ignoſcē. Quid differs o pec
cator agere penitenciā. conuertere ad dn̄m ⁊ miſerebit̄ tui. Nō eſt
adeo ſtultus hō q̄ vtitur racōe. ſi offendiſſet dn̄m tpalem ita ꝙ do
min⁹ ſuus vellet eū occidere. ſi ſciret dn̄m ſuū tam miſericordē ꝙ
ſtatim vt quereret graciā inueniret apud ipſum. cert⁹ ſum ꝙ nō ne
gligeret quin ſtatim rogaret eū ꝙ parceret ei ꝓ eo vt euaderet mor
tem tēpalem. pš. Longe fecit a nobis iniq̄tates nr̄as. q̄uo miſeret̄
pat̄ filiorꝫ miſert⁹ eſt dn̄s timentib⁹ ſe. qm̄ ipſe cognouit figmentuꝫ
noſtꝝ. ⁊ ecce miſer peccator adeo ſtultus ē q̄ offendit deuꝫ ꝙ non
vult querē graciā vt euadat mortē eternā. cum tn̄ ipſe adeo miſeri
cors ſit ꝙ ſtati vt pc̄tōr ſe ad ipꝫ ouertit vult miſereri Joel. ij. Con
uertimi ad dn̄m deuꝫ ve. q2 benignus ⁊ miſericors eſt ⁊ pſtabil̄ ſup
malicia. ſic patꝫ pmū principale. Scd̄o deus miſeret̄ peccatoribus
penitentib⁹ ⁊ hoc tripliciť vt patebit in ꝓceſſu. Primo q2 oīa pc̄ā
relaxat. pš. q̄ꝫtū diſtat ort⁹ ab occidēte ⁊c̄. vſqꝫ timētib⁹ te. magna ē
mīa dei. Si vere homo verā otricōeꝫ agit de pc̄is ſuis oīa relaxat
ita ꝙ ꝓ illis nūq̄ꝫ puniet̄ homo in inferno ſi in bono ſtatu ꝑmanſe
rit. dr̄ enī Eze. 18. In quacūqꝫ ho. pec. inge. om. iniq̄. ſua. nō re. ē.
In his ꝑpende magnā miſericordiā dei. ſi penitēs copiā cōfeſſoris
nō habuerit. ſi loquelā amiſerit ita ꝙ deum nō poſſit inuocare. ha
beat tn̄ genitū ſaltē vere otricōis ꝓ pc̄is ⁊ inueniet remiſſionē oī
um pc̄tōꝝ. Relege totā bibliā totū vetus teſtamentū cū nouo ⁊ nō
iuenies ꝙ deus vnq̄ꝫ vere penitentē a ſua mīa abiecerit. Scd̄o mi
ſeret̄ penitētib⁹ in hoc ꝙ eternā penā in tpalem omutat. pš. Mīa
tua mag. ē ſu. ⁊c̄. De⁹ iniq̄ ſurrexerūt ſup me. ſ. ꝑſequēdo ꝑ q̄s me
tpalit̄ puniuiſti. q. d. eternā penā remiſiſti. q2 eťnalit̄ ꝓ pc̄is mōrlt
b⁹ debet̄ pena eterna. ⁊ iſtā de⁹ relaxat penitēti in penā tpalē q̄ cō
ſiſtit in vigilijs ieiunijs genuflexiōib⁹ ⁊ caſtigacōib⁹. i geītib⁹. fleti
b⁹ ꝓ ſatiſfactōe acceptis. yſa. 38. Ecce in pace ama. m. a. quā ſup.
hēo in dolore otricōis Tu āt eruiſti aīaꝫ meā vt nō ꝑiret ꝓ. ⁊c̄. Ter
cio pñitētib⁹ miſeret̄ i h ꝙ ꝟtutes ꝑ pcc̄m extinctas reſuſcitat. Lu
xv. de filio ꝓdigo dum rediret ad patrē vt aūt vidit pr̄ miſericordia
motus eſt ⁊ cecidit ſup faciem ſuam ⁊ oſculatus eſt eum Et ſequit̄
Dixit pater ad ſeruos. Cito proferte ſtolam primum ⁊ induite il
lum ⁊ date annulum in manu eius ⁊ cal. in pedib⁹ ſuis Per ſtolam

primã accipe caritatẽ que dignitate ꝓor eſt omnib⁹ virtutib⁹. ꝑ an/
nulũ qui ſolet dari in ſignũ fidei accipe fidẽ. ꝑ calciamẽta quib⁹ pe
des oznant̃ ⁊ teguntur ne tangãt terram. accipe ſpem. ꝑ quã affe/
ctus noſter operatur ⁊ ab amore terrenorũ abſtrahit̃. Has ergo
virtutes tres quas peccator inq̃ntum erãt meritorie ꝑdiderat. de⁹
vero penitẽti reſtituit. Ideo dicit ꝓpħa. Tu autẽ dñe miſerere mei ⁊
reſuſcita me. ſ. cum virtutib⁹ quas peccãdo amiſerã ⁊ retribuã eis
id eſt inimicis demonib⁹ qui confundẽtur de me penitẽte. ſicut ga/
uiſi fuerunt de me peccante. Multũ confundit̃ diabol⁹ qui hominẽ
virtutib⁹ ſpoliauerat qñ videt hominẽ ad deũ ꝑ penitẽciam recur/
rere ⁊ virtutib⁹ quibus nudatus fuerat reindui. ¶ Tercio de⁹ miſe
retur iuſtis ſiue bene oꝑantib⁹ ⁊ hoc triplicit̃. Primo miſeret̃ iuſtis
in hoc ꝙ eos in tentacõibus adiuuat. pš. Reſpice in me ⁊ miſerere
mei. Et ſequit̃. Fac mecũ ſignum in bono vt videãt qui me oderũt
ſcʒ demones ⁊ ↄfundant̃ ſcʒ in hoc qđ ꝑ graciã tuam in tentacio
nibus reſiſto. qm̃ tu domine adiu. me ⁊ conſo. es me. Tunc ſignuʒ
fit in bono homĩe. quãdo fragilis homo vincit demonẽ fortẽ. humi
milis ſuꝑbum. ſimplex aſtutũ. Sed vnde eſt iſta victoria niſi a d̃o
De hac victoria multum ↄfundit̃ demon qui ad hoc ſemꝑ nitit̃ vt
hominẽ vincat ⁊ ꝑdat. Heſter. xiij. Domine de⁹ rex abrahã miſere
re populi tui ſcʒ ipſum adiuuãdo. q2 nos volunt inimici nr̃i ꝑdere
¶ Scđo miſeretur iuſtis in hoc quãdo eos a lapſu p̃ſeruat. pš. Be
nedicat tibi domin⁹ ⁊ cuſtodiat ſcʒ a malo oſtẽdat tibi faciẽ ſuam.
id eſt graciã ⁊ miſereat̃ tui. Quis hominũ in hoc fragili corpe cõ/
ſtitutus inter tot inſidias demonũ ⁊ pericula mundi p̃ſeruari poſ/
ſit a lapſu in peccatũ niſi miſericordia dei ipſum p̃ſeruaret. Ecce in
fide petr⁹ ſolidiſſim⁹. in caritate feruẽtiſſim⁹. ⁊ in xp̃o familiariſſi⁹
In ſero dixit ad xp̃m Si me oportuerit cõmori tecũ nõ te negabo.
⁊ ſtatim circa mediã noctẽ negauit ⁊ iurauit ꝙ nunq̃ʒ nouiſſʒ hoi/
nem. Bernħ. Quis nõ videat ꝙ ſic̃ in multa cecidi pc̃tã. ſic ⁊ i alia
pc̃tã cecidiſſeʒ niſi me oipotẽtis dei pietas ↄſeruaſſʒ. ¶ Tercõ i bo/
no eos ↄſuat Rõ. 9. Cui vult miſeret̃. ſ. in bono ↄſeruãdo ⁊ quem
vult indurat. ſ. nõ apponẽdo grãʒ. tc̃ de⁹ miſeret̃ qñ bonũ hoiẽʒ ꝑ
grãʒ ſuã in bonis ↄſuat. tũc aũt indurat qñ pc̃tis exigẽtib⁹ nõ dat
grãʒ ſuã pc̃tõri. ʒ relinq̃t cũ i pc̃tis vſqʒ in finẽ. Quid o hõ ſi mõ es
iuſt⁹ hũilis deuot⁹ caritatẽ hñs. In his neq̃q̃ʒ potes ꝑſeueraẽ. niſi

deus te conſeruet. ſicut enim virtutes a te nõ habes ꝫ a deo. ſic nec
in virtutibꝰ ↄſeruari poteris niſi a deo ↄſerueris Sap̄. xvi. Sermo
tuꝰ dñe hos qui in te credunt ↄſeruare põt. Rogemꝰ dñm vt nos a
morte mala liberz ⁊ in bono ↄſeruet ⁊ ad vitã etnã ꝑdu. Amen.

Dominica. vij. pꝰ penthe.

Omnis arbor q̄ non facit fructum bonũ excidet̃ ⁊ in ignez
mittet̃ Math. vij. Hic duo tangũtur. Primo ſub methafo
ra infructuoſe arboris vita pctõꝝ reprehẽdit̃. Scdo cõdi
gna eoꝝ pena deſcribit̃. ꝑmã ibi. Omnis arbor q̄ non facit fructũ
bonum excidet̃ ſuppˡe in morte. Scdm ibi. ⁊ in ignẽ mittet̃. ſ. infer
nalem. ¶ Nõ grã huiꝰ ꝙ dicit̃ ⁊ in ignẽ mittet̃. ꝙ in inferno ſũt pe
ne. ſ. ignis frigꝰ fetor fames ſitis horror tenebre t̃ſticia mors deſꝑa
cio blaſphemia. ¶ Primo dico ꝙ eſt ibi ignis. Qui eni hic ardent
igne concupĩe voluptuoſe. ibi ardebunt igne gehenne doloroſe Ma
th. xxv. Ite maledicti in ig. ꝛc. heu quãta pena erit in illo igne q̄ eſt
maximꝰ oĩs pctõres inuoluẽs. pš. Pones eos in clibanũ ignis i tẽ
pore vultꝰ tui dñs in ira ↄturbabit eos ⁊ deuorabit eos ignis. Eſt
eni acerbiſſimꝰ grauiſſiẽ puniẽs yſa. 33. Quis poterit ex vob̃ hitaẽ
cũ igne deuorãte ⁊ q̃s ex vobis hitabit cũ ardoribꝰ ſempit̃nis. Eſt
eẽ eternꝰ nõ deficiẽs yſa. xl. Ignis eoꝝ nunq̃ꝫ exting. Job. xx. luet q̄
fecit oia nec tñ ↄſumet̃ Glõ. vt ſine fine cruciet̃. viuere ſine fine cõ
pelletur Magna pẽa eſſz homi q̄ tenerz vnũ digitũ in igne iſto ma
teriali ad modicũ tꝑs Quãta putas erit tunc pena qñ totus hõ in
aĩa ⁊ in corꝑe cruciabit̃ igne infernali ⁊ h̃ in eternũ Sic ergo erit
ignis cruciãs in inferno dãnatos. Ecõtra eſt in celis nõ erit ibi ig
nis cruciãs ꝫ refrigeriũ delectãs btõs Apoc̃. vij. nõ cadz ſuꝑ illos
ſol neqꝫ vllus eſtꝰ pš. Trãſiuimꝰ ꝑ ignẽ. ſ. aduerſitatl. ⁊ ꝑ aquã mũ
dane inſtabilitatl. ⁊ induxiſti nos in refrigeriũ et̃ne amenitatis Se
cũdo dico ꝙ ẽ in iferno aſꝑitas frigoris vt q̄ hic refrigueˀt in cari
tate frigeſcent ibi miſerabili calamitate Job. xxiiij. trãſibũt ab aq̃s
niuiũ. i. a nimio frigore ad calorẽ nimiũ. Mutacõ iſta ad calorez a
frigore nõ erit pene alleuiacõ ꝫ magis aggrauacõ. ſicut patz quan
do aliq̃s fuit in frigore magno ⁊ repẽte calefit ex hoc dolorem ma
gnum ſentit. ¶ Sic multo maior erit dolor in inferno vbi poſt ma
ximum frigus ſuccedit maximus calor. Tantum erit frigus qd̃
damnati pre frigore dentibus ſtridebunt Mathei viceſimoquarto

Ibi erit fletus ⁊ ſtridoꝛ dentium. quo ↄtra frigus in celis non erit
ꝫ optata amenitas Cant. v. Iam hiems trã. ꝛc. ¶ Tercio in infer/
no eſt fetoꝛ intolerabilis vt qui fetebant hic in culpa. ibi fetẽt in pẽa
Iohel. ij. Aſcendit fetoꝛ eius ⁊ aſcẽdit putredo ei⁹ q꞉ ſupbe egit. O
quãtus fetoꝛ erat ibi vbi tot cadauera pctõꝝ collocabũtur. tantus
erit ibi fetoꝛ ꝙ fetoꝛ ſulphure ↄpatur. Apoc. xxi. ps coꝝ in ſtagno
ardenti igne ⁊ ſulphure. Ecõtra Bern. In celo erit boni odoꝛis ſu/
auitas Cant. iiij. Odoꝛ vngentorũ tu. ſup om. aro. O pctõꝛ ſi hor/
res penã coꝛpalez ⁊ fetoꝛẽ quare nõ ceſſas a pctis vt tu hũc fetoꝛẽ
euadas. Si te delectat odoꝛ floꝛũ ⁊ aromatũ . quare nõ ſeruis deo
vt venias in celum. Ibi eſt eni odoꝛ vincẽs omĩa aromata. ¶ Quar
to in inferno eſt fames hoꝛribil᷑ vt qui hic guloſe ↄmederint. ibi pe
nurioſe eſuriẽt. yſa. lxv. Serui mei comedẽt ⁊ vos eſurietis. merito
paciẽtes famẽ a xp̃o qui eſt panis vite qm̃ elõgati ſunt ꝙ ipſum nũ
q̃ꝫ videre poterũt. Audi o pctõꝛ nõ hic potes ieiunare in pane ⁊ aq̃
vnã ſextã feriam. et ibi ieiunabis in perpetuũ. Certe ſi poſſes ibi ie
iunare in pane ⁊ aqua ita ꝙ ſingulis dieb⁹ vnam buccellã panis ⁊
vnũ hauſtũ aque ſumere poſſes cum tali delectatõe cum q̃li hic in
mundo. ſi totus mund⁹ eſſꝫ tuus ⁊ eſſꝫ aure⁹ libent̃ dares ꝓ eo vt
licerꝫ tibi taliter ieiunare. Sed heu ieiuniũ tuum multo graui⁹ erit
qd̃ erit ſine omni cibo ⁊ potu ↄtinuũ ⁊ in ꝑpetuũ. Gregoꝛi⁹ fames
interficit q꞉ ſuam ab illis faciẽ redemptoꝛ abſcõdit. quo ↄtra in cel
erit plẽa ſacietas. ps̃. Saciaboꝛ cum appa. gl̃a tua. ¶ Quinto i in
ferno erit ſitis intolerabil᷑. vt qui ſe hic varijs potib⁹ inebriauerũt.
illic magna ſiti cruciẽtur. yſa. lxv. Serui mei bibẽt ⁊ vos ſicietis. ſo
lent homies qui in magno caloꝛe ſunt multuꝫ ſitire. ſic pctõꝛes qui
ſunt in igne ⁊ caloꝛe infernali multũ ſicient ⁊ q̃ꝫuis ibi multũ ſici/
ent tamẽ ibi nihil habebũt q̊ ſitis eoꝝ extinguatur. Unde legitur
Luce. xvi. ꝙ cum diues eſſet in inferno ⁊ peteret ꝓ vna gutta aque
impetrare nõ potuit. quo cõtra in celis nulla erit ſitis Ioh. iiij. Qui
biberit ex aqua quã ego dabo non ſiciet in eternum ⁊ fiet in eo fõs
aque ſalientis in vitã eternam Apoc. vij. Non eſurient neqꝫ ſicient
amplius. ¶ Sexto in inferno erit hoꝛroꝛ intolerabilis. vt qui hic cõ
ſoꝛciũ inuiſibile demonũ non hoꝛruerunt. illic viſibile conſoꝛcium
demonum hoꝛreant Iob decimo. Ubi nullus oꝛdo ꝫ ſempiternus
hoꝛroꝛ inhabitat Iob. xx. Uadẽt ⁊ veniẽt ſup eos hoꝛroꝛes hoꝛri.

magnus horroꝛ tangit hominem quando cogitat de apparitione
vniꝰ demonis ⁊ quãtus putas erit horroꝛ vbi frequẽter videbis in
finitos demões multos pccõres ſimiles demonibꝰ yſa. xiij. Torcio
nes ⁊ doloꝛes tenebũt quaſi pturiẽtes dolebũt vnuſquiſq3 ad pxi/
mũ ſuum ſtupebit facies cõbuſte vultus eoꝝ. Econuerſo in celo erit
magna delectacio de viſione dĩ. Heſter. xv. Valde mirabiſ es dñe
⁊ facies tua plena eſt graciarũ. ¶ Septimo in inferno erũt tenebre
vt qui habuerũt hic tenebras mẽtales Illic paciẽtur penas ⁊ tene/
bras infernales Math. xxij. Ligatis manibꝰ ⁊ pedibꝰ pꝛõjcite eum i
tenebras exterioꝛes. Nota ꝙ nõ ibi erunt tales tenebre ꝙ non pñt
ſe videre. ſ3 erit ibi aliqua illuminoſitas mixta fumo in qua mutuo
ſe videbũt vt eo magis doleant. Grego. Horrẽdo mõ tunc erit miſe
ris doloꝛ cum foꝛmidie. flãma cũ obſcuritate. quo ꝯtra erit in celo
lux magna Apoc. xxi. Ciuitas illa nõ eget ſole neq3 luna vt luceãt
in illa. nã claritas dei illumiabit illã ¶ Octauo in inferno ẽ triſticia
ꝯtinua ⁊ magna vt qui hic letari ſolẽt inaniter. ibi triſtẽtur veraci
ter. pš. Tota die ꝯtriſtatꝰ ingrediebar qm̃ lũbi mei impleti ſunt il.
⁊ nõ eſt ſanitas in carne mea. i. delectacio mea cõuerſa eſt in luctũ
vel doloꝛẽ. ⁊ ſeq̃tur. Afflictus ſum ⁊ humiliatꝰ ſum nimis. ⁊c̃. Mag/
na erit ibi triſticia vbi nulla penitꝰ ꝯſolatio nec vllus ꝯſolatoꝛ. Tã/
ta erit ibi triſticia ꝙ moꝛs eſſet ibi ꝯſolacio ſi haberi poſſ3 Apoc. 9
In diebꝰ illis querẽt homies moꝛtẽ ⁊ nõ inueniẽt ⁊ deſiderabunt
moꝛi ⁊ fugiet moꝛs ab eis. Econtra erit in celo ꝯtinua leticia. yſa. li.
leticia ſempiterna ſup capita ipſoꝝ gau. ⁊ exul. Nec mirũ ſi erit ibi
leticia vbi nulla poteſt eẽ triſticia Apoc. xx. Abſterget deꝰ omnẽ la/
crimã. ⁊c̃. ¶ Nono erit ibi moꝛs miſerabiſ vt qui fuerunt moꝛtui in
culpa ibi moꝛiãtur in pena. pš. Sicut oues in inferno poſiti ſunt m.
depaſ. eos Nota bñ dicit depaſc3 eos. q2 moꝛs illa ſp aderit ⁊ nũq3
perire poterit. Erit ibi moꝛs q̃3tum ad doloꝛẽ. ſ3 nõ q̃3tum ad extin
ctõe3. Gregoꝛiꝰ Fit miſeris moꝛs ſine moꝛte finis ſine fine defectus
ſine defectu. q2 moꝛs ſemp eſt ⁊ finis ſemp incipit ⁊ defectus deficc
re neſcit. quo ꝯtra in celo eſt vita pfecta Sap. v. Juſti autẽ in ppe/
tuũ vi. ⁊c̃. ¶ Decio in inferno ẽ deſpacõ vt q̃ hic ſpẽ in deo nõ poſue
rũt illic nunq̃3 ſpem de penarum euaſione habeant Trenoꝝ. 3. Pe
rijt finis meus ⁊ ſpes mea a deo. Magna pena eſt ſi homo deijciat̃
in carcerem de quo deſperat ſe nunq̃m poſſe liberari. Sic eſt in

damnatis magna pena qui ſunt in carcere infernali ꝛ certi ſunt ꝙ
nunꝙ̄ poſſunt liberari inde. Audi horribile verbū ꝛ verꝫ. ſi ſcirent
dānati ꝙ poſſent liberari de inferno poſt tot annos q̊t ſunt gutte
aquarū in mari. q̊t grane in litore maris. quot ſunt gramina i mū
do. quot ſtelle in celo in inferno gauderēt de hoc. Sed heu pena eo
rum nunꝙ̄ terminabit ideo deſperāt. Ecōtra in celo erit plena ſecu
ritas de hoc ꝙ nunꝙ̄ poſſunt ſepari a deo. ad Rō. viiȷ̄. Certus ſuꝫ
ꝙ neqꝫ mors neqꝫ vita neqꝫ angeli neqꝫ principat⁹ neqꝫ virtutes
neqꝫ inſtancia neqꝫ futura neqꝫ aliqua creatura poterit nos ſepa
re a caritate xp̄i. ¶ Undecimo in inferno eſt blaſphemia vt qui de
um blaſphemauerit hic male viuēdo. illic blaſphemabūt deū male
dicēdo Apoc. xvi. Manducabūt linguas ſuas p̄ doloꝛib⁹ ſuis ꝛ vul
nerib⁹ ſuis. heu quāta miſeria erit ibi. dānati blaſphemabūt deum
ꝛ omnes ſanctos ꝛ patrē ꝛ matrē. ibi damnati maledicēt ſibiipſis.
et anima murmurabit ꝯtra carnē qꝛ eam ad pc̄m̄ traxit. ꝛ caro ꝯ
tra animā qꝛ eam nō ꝯpeſcuit Yſa. xiiȷ̄. Omnes man⁹ diſſoluētur ꝛ
omne cor homis ꝯtabeſcꝫ. ſic erit in inferno blaſphemia. ecōtra in
celo laus ꝛ graciaꝝ actio. Apoc. xix. Laudē dicite deo noſtro om
nes ſci ꝛ q̄ timetis deum puſilli ꝛ magni qm̄ regnabit deus noſter
Cū eo gaudeam⁹ ꝛ exultem⁹ ꝛ demus gloriā deo ad quā gloriam
nos pducat qui ſine fine viuit ꝛ regnat. Amen.

Domiīca. viiȷ̄. p⁹ penthecoſten

Homo quidā erat diues q̄ habebat villicū ꝛ hic diffamat⁹
eſt apud illū quaſi diſſipaſſꝫ bona illi⁹. Luc. xvi. In his ver
bis duo tāguntur. ¶ Primo diuine magnificēcie celſitudo
oſtendit. cum dicit. Homo quidā erat diues qui habebat villicuꝫ.
id ē diſpenſatorē. ¶ Scd̄o humane inſipiēcie magnitudo rep̄hēdit
cum dicit. ꝛ hic diffamat⁹ eſt ꝛc̄. Homo iſte diues ſignificat xp̄m q̄
bona ſua ꝯmendauit villico ſuo. i. homi. hec bona mal⁹ villicus. i.
mal⁹ homo diſſipat. ſꝫ bon⁹ hō recte diſpēſat. ¶ Nō ꝙ q̄ntuplex eſt
bonū. ſ. bonū nature qđ habet hō a naturali ꝯdicōe. bonū exterio
ris ſbſtancie qđ ꝯſiſtit in tp̄ali poſſeſſiōe. bonū fortune qđ ꝯſiſtit i
pſperitatis ſucceſſiōe. bonū grē qđ ꝯſiſtit in ꝟtutū pfectōe. bonū
glīe qđ ꝯſiſtit in et̄na fruitōne. De prio. ſ. bono nature qđ hꝫ hō a
naturali ꝯdicōe Mat. xiiȷ̄. Sile ē reg. ce. ho. q̄ ſe. bo. ſe. in agro ſuo.
Iſte hō eſt de⁹. ager ē corp⁹ noſtꝝ. bonū ſemē ſūt naturalia q̄ ꝯſis

dedit nobis vt in nobis fructificent. ſʒ heu quidam diſſipant male
id eſt male expendūt cum quibus debēt deo ſeruire cum illis ſerui/
unt diabolo. Ecce deus dedit tibi affectū quo naturalit̃ diligas eū
Iſtud bonum tu diſſipas quādo a deo recedis ⁊ diabolo ſ̃uis Iux̃
illud Job. xxi. Quis ē omnipotēs vt ſeruiam⁹ ei ⁊ quid ꝓdeſt ſi ado
rauerim⁹ eum. Sc̄do dedit intellectū ꝑ quē poſſis bonū ⁊ malum
diſcernere. iſtud bonū tu diſſipas qn̄ bonū deſeris ⁊ adheres malo
pſ. Omnes declinauerūt ſimul inutiles facti ſunt. Tercio dedit tibi
eciā quinq; ſenſus corpis. iſtud bonū diſſipas quādo ſenſib⁹ vteris
nō ad dei laudē ſʒ ſm̄ carnis voluptatē. Econtra homo bon⁹ hoc
bonum ad dei honorē diſpenſat quādo ꝑ affectum deū diligit ⁊ ꝑ
intellectum bonū ⁊ malum recte diſcernit. bonum agendo ⁊ malū
fugiendo. quādo quinq; ſenſibus ad dei honorem vtitur ⁊ ad ſui
corporis neceſſitatē. Et ideo quādo xp̄s veniet in die iudicij poſitu
rus racōnem cum ſeruis ſuis. dicʒ bono ſeruo qui diſpenſauit bo/
na ſibi tradita. illud Math. xxv. Euge ſerue bone ⁊ fidelis. ⁊c̄. De
malo autē ſeruo qui iſta bona male diſpenſauit dicʒ. Inutilē ſeruū
ꝓijcite in tenebras exteriores ibi erit fletus ⁊ ſtridor dēcium Mat.
v. De ſc̄do .ſ. bono exterioris ſb̄e qđ ꝯſiſtit in tꝑali poſſeſſiōe Ecc̄.
xiiij. Qui aceruat ex animo ſuo iniuſte alijs ꝯgregat ⁊ in bonis ſu
is luxuriabit̃ qui ſibi nequā ē cui bon⁹ erit. iſtis abundāt bonis di
uites ſʒ paupes egēt. Iſta bō q̄dā diſſipāt valde male. ſ. in vanitati
b⁹ in luxurijs. in ꝯmeſacōib⁹. in potacōib⁹ ⁊ i ſuꝑfluis veſtibus vt
iſta poſſint agere. ideo iſta bona tꝑalia ſuꝑflue ꝯgregant ſibi ⁊ pau
perib⁹ nolūt ſubuenire. Stulti ſunt tales q̄ ꝓpter tꝑalia ꝑdūt eter/
na. quādo putāt ſe ꝯgregare illa bona tūc alijs ꝯgregāt. pſ. Con
gregant alienis diuicias ſuas ⁊ ſe. ⁊c̄. Talis fuit ille diues cui⁹ ager
vberes fruct⁹ attulerat q̄ dixit in corde ſuo. Deſtruā orrea mea et
maiora faciaʒ ⁊ illic ꝯgregabo oīa q̄ nata ſunt m̄ ⁊ bō mea ⁊ dicaʒ
aīe mee Anima mea hēs multa bō repoſita in ānos plurios reqeſce
comede bibe ⁊ epulare ⁊ bn̄ viue. Dixit autē illi de⁹ ſtulte aiaʒ tuā
diaboli hac nocte repetēt a te. q̄ autē paſti cui⁹ erūt ⁊ eternalit̃ dam/
nat⁹ ē. Ecōtra quidā iſta bō ad dī hōrē diſpēſant. paupib⁹ ſbueniūt
iniuſta bō iſta poſſidē nolūt. famelicos reficiūt. nudos veſtiūt. Ta
lis fuit diues ille zacheus q̄ dixit. Lu. xix. Ecce dn̄e dimidiū bono/
rū meoꝝ. ⁊c̄. huiuſmōi diuitib⁹ dicet xp̄us in iudicio. Venite bene

dicti patris mei poſſidete preparatum vobis regnum a conſtitutione
mundi. Eſuriui ⁊ dediſtis mihi mãducare. ſitiui ⁊ dediſtis mihi bi
bere. nudꝰ fui ⁊ coopuiſtis me. infirmꝰ fui ⁊ viſitaſtis me ⁊c̃. ¶ De
tercĩo ſcȝ bono fortune qđ ↄſiſtit in ꝓſperitatis ſucceſſiõe. Et q̃uis
diuicie pn̄t dici bona fortune. tamen qꝛ multi ſunt qui nũc habent
diuicias multas quibꝰ occurrũt multa aduerſa. ſ. in ꝑpꝛio corpoꝛe
in pueris ⁊ in amicis. ideo bona fortune ↄtra diuicias diſtinguo.
De hoc bono dicit̃ Job. ij. Si bona ſuſcepimus de manu dñi quare
mala nõ ſuſtineamꝰ. bona de manu domini. i. ꝓſpera. mala autem
id eſt aduerſa quare nõ ſuſtineamꝰ. Multi faciunt ↄtrarium quia ꝓ
ſpa letanter ſuſcipiũt. aduerſa impaciẽter ſufferũt. nunc deum blaſ
phemant. nunc murmurãt dicẽtes Quid feci deo. quare fecit te tã
infelicem vt tot aduerſa tibi occurrãt. Talis fuit vxoꝛ thobie q̃ cũ
aduerſitatibꝰ ꝑmeretur dixit marito Thobie. ij. Manifeſte eſt ſpes
tua vana ⁊ elemoſine tue ꝑierunt. Alij qȝ ecõuerſo in ꝓſperitatibus
nimis letãtur adeo ꝙ bonũ ꝓſperitatis diſſipãt in hoc ꝙ dei obli
uiſcunt̃. paupibꝰ nõ ↄpaciũtur. in ſemetipſis extollũtur. Iſtoꝝ ꝓ
ſperitati ſuccedit eterna calamitas. Talis fuit diues epulo qui cum
eſſȝ in tormentis dictum eſt ei Luc̃. xvi. Recoꝛdare qꝛ recepiſti bõa.
¶ De quarto ſcȝ bono gracie qđ ↄſiſtit in virtutũ ꝑfectiõe. Prouer.
xi. Conſurgit mane diluculo qui querit bona. qui aũt inueſtigatoꝛ
eſt maloꝝ opprimet̃ ab eis. ad lr̃am. diluculo debȝ cõſurgẽe ad oꝛã
dum qui vult bonũ gracie querere Eccl'a. xxxix. Iuſtꝰ coꝛ ſuum tra
det ad vigilandũ dilu. ⁊c̃. Paupes libent̃ ſurgerẽt mãe ſi poſſent i
uenire theſauꝝ pecunie ⁊ tu nõ vis ſurgere ad oꝛãdum mane vt poſ
ſis iuenire theſaurũ gracie quo anima ditat̃. ſine quo omnis aĩa
ẽ paup Quid gloriaris diues de exterioribꝰ bonis cũ bonis interi
oꝛibꝰ id eſt virtutibꝰ careas. Tu credis te eſſe diuitẽ ⁊ vere non es
qꝛ in anima paup es. Apoc̃. iij. Tu dicis qꝛ diues ſum ⁊ locupleta
tus ⁊ nullius egeo et neſcis qꝛ tu es miſer ⁊ miſerabilis paup cecꝰ
⁊ nudus. Et iſtud bonũ quidã diſſipant qui peccãdo graciã abij
ciunt ⁊ ad ſtatum peccati redeũt. de quibꝰ dicit̃. ij. Pet̃. ij. Melius
erat eis viã veritatis nõ cognoſcere q̃ȝ poſt cognitõnem retroꝛſuȝ
conuerti. Talis fuit iudas qui apoſtolatũ deſeruit ⁊ xp̄m in moꝛ
tem tradidit. Alij ecõtra. Iſtud bonum gracie diſpẽſant recte quo
niã illi habentes graciã ꝑ illam deo ſeruiũt ⁊ in eius ſeruicio vſqȝ

in finem ꝑſeuerant Talis fuit paulus qui dixit .i. Coꝛ.xv. Gratia
dei ſum id quod ſum ⁊ gratia eius in me vacua non fuit ſed abun
dancius illis omnibus laboꝛaui De quinto ſcilicet bono gloꝛie ꝙ ↄ
ſiſtit in eterna fruitione ait p̄s. Credo videre bona domini in terra
viuencium Jſta bona nunq̄m auferentur nunq̄m minuētur. nunq̄ȝ
terminabuntur per iſta bona homo ditabitur in coꝛpoꝛe et in aīa
zacha.i. Hec dicit dominus deus exercituū adhuc ciuitates mee ⁊c̄
Celeſtis patria quandoqȝ ciuitas dei dicitur in ſingulari. ꝓpter
vnitatem magnam quandoqȝ ciuitates in plurali ꝓpter plures
manſiones que illic ſunt Johanis.xiiij . Jn domo patris mei man
ſiones multe ſunt Jn hac ciuitate erunt bona gloꝛie p̄s. Gloꝛia et
diuicie in domo eius Jſta bona peccatoꝛ diſſipat id eſt male viuen/
do perdit Ecc̄i.ix. Qui offendit in vno id eſt cōtra vnum deum. mł
ta perdit Econtra bonus homo iſta bona bene viuendo conſeruat.
Ecc̄i.xi. Potuit tranſgredi ⁊ non eſt trāſgreſſus. facere mala ⁊ nō
fecit. ideo ſtabilita ſunt bona illius in domino Tunc iſta bona glo/
rie ita ſtabilita ſunt ꝙ nunq̄m finem habebunt ad que bona nos ꝑ
ducat qui ſine fine viuit ⁊c̄.

Dominica ix. poſt penthecoſten

Videns ieſus ciuitatem ieruſalem fleuit ſuper illam dicens
Quia ſi cognouiſſes et tu ſ. fleres Luce xix. Jn verbis iſti
duo tanguntur Primū eſt miſericoꝛdia dn̄i ad cōpaciendū
homini ſiue ſincera benignitas ibi . videns ieſus ⁊c̄ . Secūdum eſt
ipſius hominis ad videndum ſtatum ꝓpꝛium miſerabilis cecitas
ibi Si cognouiſſes et tu quaſi diceret Ego fleo ſtatum tuum quem
tu ſi cognoſceres bene pocius deberes flere q̄m ego Exquo criſtus
ſub nomine ciuitatis hoꝛtatur nos ad fletum dicēs Quia ſi cogno/
uiſſes et tu ſ. fleres Nota ꝙ debemus flere quatuoꝛ de cauſis . p̄
mo ex miſeriarum multiplicatione quas in hoc mundo ſuſtinemuſ
Jſa.xxij. Recedite a me amare flebo nolite incumbere vt cōſolemi/
ni me ſuꝑ vaſtacione filie populi mei.i. generis humani quaſi dice
ret Jta deuaſtatum eſt genus humanum per multas miſerias qd̄
cogitans de illis conſolari non poſſum . Nec miruȝ quia homo in
ſtatu innocencie nullas paciebatur miſerias. nullas penas . nullos
defectus Jſidoꝛus Si homo in paradiſo innocenter viueret nec ig/
nis eum vreret. nec aqua mergeret. nec aeris abſencia ſuffocaret .

nec omnia que nocent mortalibus impedirent Poſtquã autem ho
mo peccauit repletꝰ eſt multis miſerijs Job decimo tercio. Homo
natus de muliere breui viuens tempore multis repletur miſerijs. tã
in anima quam in corpore In anima ſiquidem habet impõm boñ
faciendi concupiſcenciam ad malum appetendum ignoranciam ad
diſcernendum Geneſis ix. Senſus et cogitationes humani cor
poris proni ſunt ad malum ab adoleſcencia ſua In corpore patitur
famem. ſitim frigꝰ eſtũ morbũ mortẽ. ⁊ mltas alias miſerias. Has
miſerias homo iam mox vt natus eſt naturaliter repſentat ideo ſta
tim incipit plorare ſecundum illud Sapi. ſeptimo. Primam vocem
ſimilem omnibus ſupple pueris emiſi plorans. ſic miſerias ſuas in
fans qui ſine vſu rationis eſt deflet ⁊ miſer peccator qui habet vſuz
rationis non deflet. imo in hoc mundo ita gaudet. acſi in nulla mi
ſeria hic eſſet Johannis. xvi. Mundus gaudebit vos vero contri
ſtabimini O peccator ſi has miſerias attenderes. pocius fleres q̃m
gauderes. nam cum miſerijs veniſti in mundum. cum miſerijs exis
de mundo. etſi in peccatis mortuus fueris eternas miſerias in infer
no ſuſtinebis Prouerbio. decimo q̃nto. In valle miſerie ſumus. in
qua eo magis flendum eſt. ⁊ in qua minus flemus. hoc modo criſtꝰ
creditur fleuiſſe in preſepio. ſecũduz quod canit eccleſia. vagit infãs
ĩter arta poſitus preſepia. Maximus Jacet in cunabilis paruulus
vultum ſuum lacrimis ſuffundit gemit. quia ſe eſſe moriturum va
gitibus prodit Secundo flere debemus ex peccatorum recorda
tione que contra deũ omiſimus vnde Judith. ij. Dicitur ꝙ cum an
gelus domini argueret filios iſrael de peccato leuauerunt vocem ſu
am et fleuerunt Merito flendum eſt de peccatis propter multa que
peccata inducunt. per peccatum ſiquidem homo deum offendit. ⁊
conſorcium angelorum et ſanctorum amittit. Suffragia eccleſie p
dit animam propriam interficit Diabolo ſe ſubicit. et in infernum
ſe demergit Quis peccator adeo durum habet cor. q̃d poterit ſe con
tinere a fletu qui aduertit hec mala. que peccata inducũt hoc modo
fleuit Petrus poſtquã negauerat criſtũ Luce xxij. Egreſſus petrꝰ
fleuit amare O peccator ſi attenderes mala que per peccatum incur
riſti fleres vtiqꝫ cum petro pro peccatis Circumſpice vbiqꝫ ⁊ ex om
ni ꝑte inuenies damna. que peccata tibi intulerunt vide ſurſum ⁊ ec
ce peccatum deum offendit. et celum tibi claudit. Vide deorſum

⁊ ecce peccatum te in infernum precipitauit vide a dextris ⁊ ecce ꝯ
ſortium beatorum amiſiſti vid̄ a ſiniſtris ⁊ ecce ſocius malorum ef
fectus es. vide ante te mortem. quia ſi mortuus fueris in peccatis
morte damnaberis vide poſt te quia ſi ſic mortuus fueris ꝙ ſuffra
gia eccleſie nunq̄m tibi proderunt ſecūdum illud Auguſtini de ciui
tate dei Si ſcirem animam patris mei eſſe in inferno nunq̄m orarē
pro ea ſicut nec pro diabolo. hec omnia mala euadere poteris per
fletum vere cōpunctionis p̄s. Diſcedite a me omnes qui operami
ni iniquitatem quoniam exaudiuit dominus vocem fletus mei Ex
emplum huius habemus in maria magdalena cui lacrimanti di
ctum eſt. fides tua te ſaluam fecit vade in pace. hoc modo criſtus
fleuit in cruce ſed propter peccata ſua quia nunq̄m peccauit ſed ꝓ
pter peccata noſtra Ambroſius. Doles domine non tua vulnera
ſed mea id eſt propter tua vulnera quibus vulneratus es in corpo
re non ploras ſed propter mea vulnera id eſt peccata q̄bus ego vul
neror in anima Iſa. liij. Vulneratus eſt propter iiquitates noſtras
attritus eſt propter ſcelera noſtra ¶ Tercio flere debemus ex men
tis deuotione. qua celeſtia appetim⁹ p̄s. Super flumina babilonis
⁊c. vſq₃ ſion id eſt celeſtis patrie. Flumīa babil. ſunt miſerie hui⁹ mū
di quando anima deuota inter miſerias huius mundi adhuc flu
ctuās icipit cogitare de celeſti gaudio. Inter dū tantā ꝯcipit deuo
tiōꝫ ꝙ pre deſiderio hui⁹ gaudij icipit flere p̄s. Sitiuit aīa mea ad
d̄m fōtē viuū qn̄ veniā ⁊ apparebo ante faciem dei fuerunt mihi la
crime mee panes die ac nocte dum dicitur mihi vbi eſt deus tuus
Iſte lacrime ſunt dilectionis non deſolationis. qui enim perfecte
deum diligit quando incipit cogitare de celeſti patria in qua viſu
rus eſt deum facie ad faciē tanto profunditur gaudio ꝙ quandoq₃
flere incipit Nec miruꝫ ſi enim Ioſeph videns beniamyn fratrem
ſuum quem dilexit pre gaudio fleuit quia erumpebāt lacrime ⁊ nō
poterat ſe continere Gene. xl₃. Quomodo poterit ſe deuota anima
continere a lacrimis. videns hic deum quem ſuper omnia dilexit
per contemplationem. quando cogitat de hoc ꝙ videbit eum in ce
lo per apertam viſionem Auguſtin⁹. Quanto quis hic ſanctior et
d̄ſiderijs plenior tanto in orando eſt fletus eius vberior. hoc modo
criſtus fleuit ſuper lazarum Io. xi. Nō quia doleret de morte lazari
quem volebat ſuſcitare. Nec ex hoc vt puto compateretur Marie

magdalene ⁊ marthe quas in proximo conſolaturus erat ſed vte
ſtimo fleuit ex deuotione. quia ex morte lazari manifeſtāda erat glo
ria dei. Unde ibidem dixit marthe nonne dixi tibi. Si credideris
videbis gloriam dei et quia ex eius reſuſcitatione multi credituri e
rant in deum Unde ibidem dicitur. Multi ex iudeis qui venerant
ad mariam ⁊ martham vt viderant que fecit ieſus crediderunt in
eum Quicunqꝫ ſtuduerit hic lacrimis deuotionis habebit gaudiū
eterne exultationis p̄s. Euntes ibant ⁊ flebant venientes autem ve
nient ⁊c. Quarto debemus flere ex afflictione noſtri proximi cui
compati debemꝰ. Job. triceſimo. Flebam ſuper eum qui afflictus
erat et anima mea compaciebatur pauperi. ſi vere diligis proximū
vtiqꝫ compateris eius defectibus. hanc compaſſionem non habent
qui pauperes ſtantes ad ianuam ſine cauſa turbant ⁊ inclamant
Qui hoc modo non habent compaſſionem ad proximum ad illos
non habebit criſtus miſericordiam vel compaſſionem in iudicio Ja
cobi ſecūdo. Judicium ſine miſericordia fiet ei qui non fecerit hic mi
ſericordiam Qui autem hic compatitur pauperi huiuſmodi miſere
bitur deus in iudicio Mathei quinto. Beati miſericordes quoniā mi
ſericordiam conſequentur. ¶ Nota ꝙ compaſſio eſt quaſi crux que
dam. cuius ſuperius brachium eſt compaſſio qua aliquis compati
tur criſtō pro nobis paſſo. audiēs ip̄ꝫ clamantē de cruce Trc. p̄mo.
O vos omnes qui tranſitis per viam attendite et videte ⁊c. Inferiꝰ
brachium eſt compaſſio qua aliquis compatitur his qui ſunt in pur
gatorio Attendens illud Job decimo nono. Miſeremini mei miſere
mini mei ſaltem vos amici mei. ⁊c. Siniſtrum brachium eſt compaſ
ſio qua aliquis compatitur his qui ſunt in hoc mundo ⁊ affligunt
in corpore Roma. xij. Gaudete cum gaudentibus flete cum flentibꝰ
Dextrum brachium eſt compaſſio qua aliquis compatitur his qui
in hoc mundo in anima pereūt. Auguſtinꝰ. Sunt ne viſcera criſtia
ne compaſſionis in te qui plangis corpus a quo receſſit anima. et n̄
deplangis animam a qua receſſit deus Debes ergo flere ex proximi
afflictione. quia criſtus hoc modo fleuit vt legitur in euangelio hodi
erno. fleas ergo nunc vt in eternum rideas. Luce ſexto. Beati qui
nunc fletis quia ridebitis ſcilicet in celeſti patria ad quam nos per
ducat meritis lacrimarum ſuarum ieſus criſtus dominus noſter.
Amen.

Duo ergo homines aſcenderunt in templū vt orarent Luc
xviij. In verbis iſtis inſtruimur de duobus. Primuz eſt vt
in oratione affectum noſtrum ſurſum dirigamus ideo dici
tur Duo homines aſcenderunt Quidam enim orantes non aſcen/
dunt ſurſum de celeſtibus cogitando. ſed magis tendunt deorſum
cum exterioribus ſe occupando ¶ Scd̄m eſt vt locuz congruum o/
rationi queramus. ideo addit in templum vt orarent. templum eſt
locus congruus orationi ¶ Nota templum materiale eſt frequētan
dum propter vi. Primo in templo deus adoratur Secundo corpus
criſti conſecratur. Tercio fides predicatur. Quarto laus deo reci/
tat̄. Quinto culpa pcc̄orū relaxat̄ Sexto deuotiōis grā augmētat̄
P̄mo ī tēplo d̄us adorat̄ Jone ij. Cū āguſtiaret̄ a. m. in me re. ſuz
vt ve. orō me. ad tē. ſanctū tuū Quicūq; ergo vult orare ⁊ in orōe
exaudiri. veniat ad templum quia ad hoc ſpecialiter edificatur vt
ibi deus inuocetur. ⁊ q̄zuis vbiq; ſit inuocandus ſecundū illud p̄s.
In omni loco diuinationis eius ⁊c̄. Specialiter tamē inuocandus
eſt in templo quia promiſit ſe exauditurum omnes qui in templo in
uocarent eum ij. pal̄. vi. Oculi mei erunt aperti ⁊ aures mee erecte
ad orationem eius. qui in loco iſto orauerit Elegi enim ⁊ ſanctifica
ui locum iſtum. vt ſit nomen meum ibi in ſempiternum Sed dicis
pauper ſum infirmus ⁊ debilis ad templum venire non poſſuz. cer
te ſi ad templum venire non potes corpore venias mente id eſt deſi
dera venire ⁊ ora deuote vbicunque ſis. ſiue in orreo ſiue in cam/
po. et dominus exaudiet te. certe multi ſunt qui corpore ſunt in ec/
cleſia. ſed corde foris ſunt. orant in eccleſia ⁊ occupantur theſauro
qui eſt in ciſta. ⁊ nihil prodeſt eis ꝙ orant in eccleſia. Sed alij ſunt
qui toto corde deſiderant ire ad eccleſiam ⁊ non poſſunt quia ſunt
in domo occupati. Currant ad cameram ⁊ ad angulum domus
orent deuote. ⁊ exaudiet eos dominus Iſti licet non ſint in eccleſia
corpore ſunt. tamē ibi corde. In perſona iſtoruz dicitur ī p̄s. Ego
in multitudine miſericordie tue introibo. i. introire propono in do/
mum tuam ⁊ adorabo id eſt adorare propono ad templum ſanctū
tuum in timore tuo. quaſi diceret magna eſt miſericordia tua. Qui
non poteſt orare in templo. oret ad templum id eſt deſiderium ha/

beat orandi in templo hoc modo orauit ezechias cum egrotaret ꝯ
tens faciez ſuā verſ⁹ parieté.i.templū vt dicitur in hiſtoria Iſa.decio
octauo.et exauditus fuit ¶ Secundo in templo corpus criſti conſe/
cratur Mal.tercio. Veniet ad templum ſanctum ſuum. dominator
quem vos queritis.⁊ angelus teſtamenti quem vos vultis. Ecce ve/
nit dicit dominus exercituum ⁊ quis poterit cogitare diem aduen/
tus eius ⁊ quis ſtabit ad videndum eum.ſcilicet in propria perſona
quia in altari non videtur in propria forma ſed ſub forma panis
Nota ꝙ criſtus appellatur dominator quantum ad naturam diui/
nam.et angelus quantum ad naturam humanam ſecūdum quam
miſſus eſt in mundum Iſte dominator venit in templum veraciter
quando ſacerdos dicit hec verba Hoc eſt enim corpus meum Iſtis
enim verbis a ſacerdote ſuper panem cun intentione prolatis veruz
corpus criſti eſt in altari Idem corpus qđ beata virgo portauit in v/
tero.quare ergo non libenter vadis ad eccleſiam vbi verum corpuſ
criſti inuenitur Multi cum magno periculo nauigant mare vadunt
ieruſalem cum magnis laboribus vt poſſint videre ſepulcruz in quo
iacuit corpus criſti mortuum ⁊ non vis ire ad eccleſiam que ē iuxta
domum tuam in qua eſt corpus criſti viuum quod virgo portauit in
vtero quod ſuſpenſum fuit in crucis patibulo.quod modo regnat in
celo.qđ apparebit in iudicio Conſulo vt cum veneris ad eccleſiam
ꝙ corpori criſti exhibeas reuerenciā. Si eſſes coram terreno princi
pe exhiberes ei reuerenciaz Multo magis debes exhibere criſto qui
eſt rex regum dominus dominancium Noli mouere diſſenciones.
noli ridere noli inutilia proferre Abac.ſecundo. Domin⁹ in templo
ſancto ſuo ſileat a facie eius omnis terra id ē homo terren⁹ ad literā
debet ſilere ab ocioſis verbis in templo vbi criſtus eſt preſens ¶ Ter
cio in templo fides predicatur Luce decimo nono Erat ieſus quoti/
die docens in templo tunc docuit criſtus fidem per os proprium.
nunc docet per ora predicatorum.qui fidem veram in templo predi
cant Ideo criſtiani libenter debent ire ad templum dei in quo predi/
catur fides ſine qua impoſſibile eſt placere deo. Ibi oſtenditur via
per quam debet homo ire ad regnum celorum. Iſaie ſecundo. Ve/
nite aſcendamus ad montem domini ⁊ ad domum dei Iacob et do
cebit nos vias ſuas ⁊ ambulabi⁹ ī ſemitis eius qꝛ de ſyon exibit lex
⁊c̄ Nota ꝙ templum appellatur mons inq̄tū ibi in monte hō ad ſu/

perlora ſcandit Domus dei in quantum deus per gratiam ibi habi
tat. libenter vadit viator ad locum vbi poteſt ſe expedire de via. ne
erret ⁊ tu qui es viator huius mundi ⁊ potes errare in via fidei. nō
vis ire ad eccleſiam vt ibi expediaris de via ſalutis Heu peccator n̄
vult modo expediri de via que ducit ad celuꝫ non aduertit ꝙ errat
in via iuſticie poſtea in inferno tunc aduertit ſe erraſſe cum emēda
re non poterit quando dicet illud Sapi. quinto. Errauimus a via
veritatis ⁊ lumen iuſticie non luxit nobis ⁊ ſol intelligencie non eſt
ortus nobis ¶ Quarto in templo laus dei decantatur p̄s. In tēplo
dei omnes dicent gloriam In huius ſignum ſeptem hore canonice
decantantur in eccleſia ad honorem dei In quibus rememorāda
ſunt ſeptem que circa criſtum tempore paſſionis facta fuerunt. In
matutinis cogitet homo qualiter criſtus a iudei illuſis fuit conſpu
tus collaphis ceſus attritus fuit In prima qualiter ductus fuit ad
pilatum ⁊ in multis accuſatus In tercia qualiter flagellatus fuit
in ſexta qualiter crucifixus fuit In nona qualiter mortuus fuit In
veſpis q̄liter depoitus fuit de cruce In ꝯpletorio q̄lr̄ ſepult⁹ fuit ꝓ
his ōbes criſto ſpecialiter grās agere p̄s. Sepcies in die laudē dixi
tibi domine O ſimplex laice qui neſcis libros legere horas canoni
cas dicere. cum veneris ad eccleſiam ora deuote Attende ad paſſi
onem criſti peccata deplora. gratias age Ecce liber paſſionis criſti
expanditur coram te in eccleſia ſcilicꝫ crux xp̄i q̄ ideo poni ur in me
dio templi in alto vt omnes homines poſſint in ea legere Iſaie. xi.
In illa die erit radix yeſſe id eſt criſtus qui ſtat in ſignum populoꝝ
ſcilicet in eccleſia Ipſum gentes deprecabuntur ¶ Quinto in tem
plo culpa peccatoribus relaxatur in huius ſignum criſtus mulieri
in adulterio reprehenſe que ad ip̄m adducta fuit in templo peccata
relaxauit Iohan. octauo. Propter quod dixit ei ieſus. Nemo te con
demnauit mulier que dixit nemo domine. Dixit ei ieſus nec ego
te condēnabo. vade ⁊ amplius noli peccare. Curre o peccator ad
templum. habeto contritionem de peccatis ⁊ deus relaxabit pecca
ta tua Templum eſt locus in quo deus relaxat ſepe peccata Ibi re
laxatur peccatum originale in baptiſmo qui vt frequencius ſolet ce
lebrari in eccleſia Ibi relaxantur peccata venialia Idō fit ibi aſper
ſio cum aqua benedicta Ibi recitatur oratio dominica. ibi canta
tur miſſa Ibi corpus criſti ſumitur Ibi etiam relaxantur mortalia

peccata his qui contrito corde deplorant ſua mortalia peccata Ex/
emplum huius habemꝰ in publicano de quo in hodierno euãgelio
dicitur Publicanus alonge ſtans nolebat oculos ſuos ad celum le
uare ſed percutiebat pectus ſuum dicens deus propicius eſto mihi pec
catori et ſequitur Deſcendit hic iuſtificatus in domum ſuam ab il
lo ¶ Sexto in templo iuſtis gratia augmentatur p̃s. l. Replebimur
in bonis domus tue ſanctum eſt templum tuum mirabile in equita
te Vere mirabile in equitate templum in quo iuſtus deus interdum
adoratur. Mirabiliter iuſtis auget gratiam. Adeo ꝙ ipſi iuſti quibꝰ
augetur gratia ignorant. Quãdoqȝ ĩ hoc templo iuſtus impletur bo
nis gratie ſi deuote orauerit ſi ad deuȝ ſe toto corde conuerterit Lu
ce ij. Dicitur de ſymeone ꝙ veniens in templum accepit ieſum in vl
nas ſuas et ex hoc fuit ei gratia augmentata adeo ꝙ ſtatim deſide
rabat mortem dicens nunc dimittis domine ſeruum tuum ⁊c. huiꝰ
exemplo qui vult vt in eo gratia augmentet᷑ veniat in templum. acci
piat ieſum in vlnas ſuas id eſt inter brachia cordis ſui Apprehendat
eum per fidem Applicet ſibi per ſpem coniungatur ſibi per caritateȝ
⁊ ſic augebit in eo gratia et dicet illud phill. p̃mo. Cupio diſſolui et
eſſe cum criſto. tunc preſens vita contemnitur. futura appetitur in q̃
videbitur facie ad faciem qui eſt benedictus in ſecula ſeculoruȝ Amē

¶ Dominica vndecima poſt penthecoſten.

APerte ſunt aures eius ⁊ ſolutum eſt vinculum lingue eius
Marci ſeptio Jn his verbis deſcribuntur duo que facit gra
tia circa hominem. primum eſt ꝙ facit hominem preceptis
dei obedire Jſtud tangitur cum dicitur Apte ſunt aures eius ſcili
cet ad audiendum precepta dei ¶ Secundum eſt ꝙ facit hominem
pro beneficijs ſibi collatis deo gratias agere et hoc tangitur cum ad
ditur et ſolutum eſt vinculum lingue eius ſcilicet ad gratias agen
dum ¶ Nota ꝙ iſta debent aperiri in nobis ſcȝ cor ad gratie ſuſcepti
onem Oculi ad operum dei cognitionem vel conſideratione Os ad
orationem ⁊ gratiarum actionem. Aures ad verbi dei auditionem
Manus ad elemoſine largitionem. primo dico ꝙ homo debet aperi
re cor ad gratie ſuſceptionem ij. Macha. ſcd̃o. Det vobis cor omni/

bus vt colatis eum. et faciatis eius voluntatem ad aperiat cor vr̄m
in lege ſua et in preceptis ſuis et faciat pacem id eſt dat gratiam
Sed heu quidam ſunt tam obſtinati in malicia qđ reſiſtunt deo. et
peccatis impediuntur ne deus impleat cor ipſoruz O ſtulte peccator
cur non vis aperire cor tuum ꝙ deus vult gratia ſua implere. certe
ſi aliquis vellet implere ciſtam tuam auro vel argento libenter ad-
mitteres ⁊ non vis admittere ꝙ deus impleat cor tuum gratia que
dignior eſt omni auro et argento Magna eſſet perverſitas ſi pater
tuus carnalis ſtaret ad hoſtium domus tue pulſans et tu obſtrue-
res contra eum ianuam ſic et maxima perverſitas eſt ꝙ creator tu
us pulſat ad ianuam cordis tui ⁊ non eum intromittis nec ei aperis
Audi quid ip̄e Apoca. tercio. Ego ſto ad hoſtiuz pulſans. ſi quis au
dierit vocem meam ⁊ aperuerit mihi introibo et cenabo cum illo ſci
licet gratiam meam illi dando et ip̄e mecum ſcilicet mihi adheren-
do O homo aperi criſto cor tuum te ad gratiā preparando. quia ip̄e
tibi aperuit cor ſuū in cruce vulnus in latere ſuſcipiendo ſi clauſeris
contra eum cor tuum ip̄e claudet contra te regnum ſuum Unđ de
fatuis virginibus dicitur Mathei viceſimo quinto. Noviſſime vene
runt et relique virgines d. domine domine aperi nobis At ille r̄ſpon
dens ait Amen dico vobis Neſcio vos ¶ Secundo đbet aperire ocu
los ad operum dei conſiderationem ſed quia homo ſepe negligit a-
perire oculos ne conſideraret opera dei. Ideo deus miſit filium ſuum
in mundum vt oculos hominis aperiēt Iſaie q̄drageſimo ſcđo. De
di te in fedus populi et in lucem gencium vt aperiēs oculos cecoruz
bene dicit cecoruz. quia valde ceci ſunt illi qui non poſſunt aperire
oculos ſuos Ad hoc vt videant opera dei q̄ fecit deus propter homi
nem. propter que laudandus et diligendus eſt. Certe iſtos oculos
aperuit ꝓpheta qui dixit Quoniā videbo celos tuos opa digitoruz
tuorum lunam et ſtellas que tu fūdaſti. non ſit tibi cure lunaz et ſtel
las videre vt tu conſideres motum eorum ⁊ eclipſim in celo et ſimi-
lia ſed vt hoc videas et conſideres ꝙ deus fecit iſta propter te. vt ſ'-
uiant tibi et ideo eum merito debes laudare et diligere qui talia fe-
cit propter te et ab illis operibus creationis tranſibis ad opera re-
demptionis. Vide oculis cordis tui quod deus propter te venit in
mundum vbi multas miſerias ⁊ tādem mortem ſuſtinuit. Tandem

aperi oculos tuos ad conſiderandum opera remunerationis . et
cogita qualiter deus vult hominem in celo remunerare et ex his v
tiq; inflammaberis ad dei dilectionem p̄s . Reuela oculos meos ⁊
conſiderabo mirabilia tua de lege tua . ⁊ ſequitur Concupiuit aīa
mea deſiderare iuſtificationes tuas in omni tempore quaſi diceret
quia opera tua diligenter conſidero . ideo ex toto corde legem tuā
implere deſidero ¶ Tercio debet os aperire ad orationem ⁊ gratia
rum actionem Eccī xxxix . Aperiet os ſuum in oratione et pro deli
ctis ſuis deprecabitur bonum eſt hoc modo aperire os in oratione
vt attrahatur ſpiritus deuotionis p̄s . Os meum aperui ⁊ attraxi
ſpiritum quia mandata tua deſ̄ . Qui paciuntur defectum corpora
lem interdum aperiunt os . vt attrahant aerem per quem confor
tentur multo magis qui patitur defectum in anima debet aperire
os in oratione vt attrahat ſpiritum deuotionis . per q̄m deuotionē
anima roboretur . Sed heu quidaꝫ ſciunt aperire os ad detrahēdū
ad contendendum ad turpiter loquendum ad maledicendum . Li
cet neſciunt aperire ad orandum ⁊ laudandum deum . Iſti non ſūt
filij dei ſed anticriſti de quo dicitur Apoca . xiij . Aperuit os ſuuꝫ in
blaſphemijs ad deum blaſphemare nomen eius ⁊ tabernaculum
eius . et eos qui in celo habitant . et contra tales aperiet os ſuum in
iuditio ad maledicendum eis Math . xxv . Diſcedite a me maledicti
in ignem eternum ¶ Quarto debet aperire aures ad verbi dei audi
tionem Iſa . quinq̄geſimo . Dominus deus aperuit mihi aureꝫ ego
autem non contradico . retrorſum non abij . Tunc dominus aperi
et homini aures . quando dat ei gratiam ad audiendum verbum
dei . tunc homo non contradicit nec retrorſum abit . quando homo
verbum dei in opere implet talis erit beatus Luce xi . Beati qui au
diunt verbum dei ⁊ cuſtodiunt illud . Sed certe heu quidam obtu
rant aures ſuas cordis per peccatum . ne audiant verbum dei . De
quibus p̄s . Furor illis ſecūdum ſimilitudinem ſerpentis . ſicut aſpi
dis ſurde et obturantis aures ſuas Natura eſt aſpidis . quando in
cantator per in cantationes ſuas compellit eam egredi de fouea .
tunc vnam aurem comprimit ad terram et cum cauda obſtruit ali
am ne audiat vocem incantantis vt ita poſſit latere in fouea ſic pec
cator non poteſt audire vocem predicatoris . quia vnam aurem cō
primit ad terram cor ſuum terrenis totaliter immergendo . Aliam

aurē obſtruit cū cauda ſpem ſibi de longa vita faciendo et ſic ſēp
latet ī fouea pccī ⁊ ꝺ fouea pccī tranſit in foueā inferni Iſaie v. Di
latauit infernus animam ſuam et aperuit os ſuum abſq3 vllo termi
no ⁊ deſcendent foꝛtes eius ⁊ populus eius et ſublimes glozioſi q3
eius ad eum Econtra qui coꝛ ſuum a terrenis abſtrahit ⁊ breuitatē
vite ſue cogitare incipit verbum dei libenter audit ⁊ peccata deſerit
talis ab inferno liberabitur et in eternum ſaluabitur Apoca. pꝛimo
Beatus qui audit et legit verba pꝛophetie huius et ſeruat ea que in
ea ſcripta ſūt tempus enī pꝛope eſt Quinto debet aperire manus
ad elemoſinarum largitionem Deutro. decimo quinto. Pꝛecipit tibi
dominus vt aperias manum tuam fratri tuo egeno id eſt pauperi
qui tecum verſatur in terra Sed heu quidā ſciunt aperire os ⁊ in
clamant pauperes. neſciunt aperire manū vt ſubueniant eis. et qui
dam aperiunt man⁹ ſuas diuitibus ⁊ claudunt pauperibus faciunt
magna conuiuia conuocant diuites. faciunt multa fercula. ſedent
ad menſam comedunt et bibunt rident ⁊ letantur etſi pauper aliquiſ
famelicus nudus et triſtis ploꝛans ſtat ante ianuam. denegant ei
fruſtū panis Talis fuit diues epulo qui lazaro añ ianuam eius iacē
ti denegauit micam panis qui poſtmodum ad infernum veniens ꝑ
gutta aque peciit et exauditus non fuit Luce decimo ſexto Audiant
tales quid dicat dominus. Luce decimo quarto Cum facis conui
uium pꝛandium vel cenam. noli vocare amicos neq3 cognatos neq3
fratres neq3 vicinos neq3 diuites. ne foꝛte ipſi te reinuitent ⁊ fiat tibi
retributio ſed cum facis conuiuium voca pauperes et debiles cecoſ
et claudos Et beatus eris. quia non habent retribuere tibi. retribu
etur autem tibi retributione iuſtoꝝ in reſurrectione nouiſſima ſed
heu quam pauci faciunt huiuſmodi conuiuia multi faciunt conui
uia diuitibus ⁊ pauperibus pauci vel nulli. Nota ſecundum glo
ſam conuiuia facere cum fratribus et amicis dominus non interdi
cit tanquam ſit malum ſed oſtendit non valere ad pꝛemia vite. quia
redditur merces in hoc mundo Modo inuitas diuitem qui alia vice
inuitabit te. et ſic iam habes mercedem tuam. Si autem vis habe
re mercedē in celo Inuita paupes et de⁹ ꝑ eis tibi retribuet. Tobie
iiij Panē tuū cū eſurientib⁹ et egenis comede et de veſtimētis tuis nu
dos tege Luc. xvi. Facite vob aicos ꝺ mãmona iiq̄tatis ⁊ cū ꝺfecc̄itis.

recipiant vos in eterna tabernacula ad que nos perducat qui ſine ſine viuit ⁊ regnat.

Dominica xij. poſt penthecoſten.

Homo quidam deſcendebat ab ieruſalem in iericho ⁊ incidit in latrones Luce x. Hic tanguntur duo ſciliȝ libertas q̄m homo peccando perdidit ⁊ ſeruitus in q̄m homo cecidit p̄muȝ ibi Homo quidam ⁊c̄. Jeruſalem interpretatur viſio pacis et ſignificat ſtatum ante peccatum in quo erat homo in magna pace ⁊ liber ab omni hoſte ſcd̄m ibi Et incidit in latrones id eſt in demones quorum ſeruitio homo per peccatum abiectus eſt. Nota ꝙ demōes dicuntur latrones propter quatuor rationes que patebunt in pceſſu Primo quia inſidiantur ſubtiliter tentando hominez Puer. xxiij Inſidiantur in via ſicut latrones ⁊ quos incautos inuenerit interficient. nunq̄m latro tam ſubtiliter inſidiatus eſt viatori. ſicut diabolus homini Tre. tercio. Urſus inſidiator factus eſt mihi. leo in abſcondito ſemitas meas ſubuertit ⁊ confregit valde ſubtiliter inſidiatur qui tentando bonum ſtatum hominis nititur confringere ⁊ ſemitas virtutum ſubuertere. Heu q̄m ſubtiliter inſidiatus fuit p̄mis parentibus quibus dixit. ꝙ deus ideo prohibuerit eos comedere de ligno ſciencie boni ⁊ mali ne efficerentur in ſciencia deo ſimiles Cuius verbis mulier credidit ⁊ cibum vetitum comedit viro qȝ dedit ⁊ per hoc totum genus humanum perditū fuit Subtiliter etiaȝ inſidiatus fuit iudeis. quando ſuggeſſit eis ꝙ criſtum interficerēt ne romanos offenderent Jo. xi. Si dimittimus eum ſic omnes credēt in eum ⁊ venient romani ⁊ tol. lo. ⁊ gentem Eodem mōdo adhuc multis inſidiatur Cum peccator vult agere penitenciam inſidiatur diabolus ⁊ promittit ei longam vitam ⁊ per hoc ſuggerit ei ne adhuc agat penitentiam Iſte promittit deſerere ſeculum agere penitē ciam ⁊ intrare religionem Diabolus inſidiatur ſuggerens. vt differat quia adhuc nimis iuuenis eſt ad portandum onus religionis Alius vult reſtituere iniuſta bona Diabolus ſuggerit ei. vt adhuc differat donec dicior fiat ⁊ ſic interdum tantum differt. ꝙ nunq̄m reſtituet Alius cadit in infirmitateȝ dicitur ei. ꝙ faciat confeſſiōeȝ et accipiat corpus criſti. Diabolus inſidiatur ei ⁊ ſuggerit ꝙ non accipiat. donec debilior fiat. et ſic interdum moritur ſine confeſſione ⁊ ſine corpore criſti ideo dicitur in p̄s. In via hac qua ambula/

bam abſconderunt ſuperbi la. mihi. Non potes ambulare p iter ſecu
li. nec in via religionis. nec in iuuentute nec in ſenectute quin dia/
bolus ſemper inſidietur tibi Ideo ora deum dicens cum ps. Eripe
me de inimicis meis deus meus et ab inſur. rc. ¶ Secundo capiunt
fortiter ad peccatum pertrahendo iiij. Re. quinto. Latrunculi egreſ
ſi fuerant de ſyria et captiuaz duxerant puellam de terra iſrael puu
lam Siria interpretatur ſublimitas et ſignificat ſuperbiam demo/
nuz. latrunculi de ſyria egrediuntur quando ſuperbi demones ho/
mines tentant Iſti capiunt puellam paruulam. i. paruulam animã
quando eam ad peccatum pertrahunt ¶ Nota q anima quando re
ſiſtit tentationib9 et ſuggeſtiõibus diaboli tunc dicitur magna quan
do vero conſentit tũc dr puula Tre. i. propter multitudinem iniqui/
tatum eius paruuli ducti ſunt in captiuitate ante faciem tribulantl.
O quam horribilis eſt iſta captiuitas qua anima capitur a diabolo
¶ Nota q captiui ſolent ligari. a patria ſua elongari et ſic in carcerẽ
retrudi. ſic anima captiuata a diabolo. pmo ligatur vt bona non fa
ciat ſicut prefiguratum eſt Jeremie vltimo. in ſedechia quem rex ba
bilonis id eſt diabolus captum vinxit et duxit in babilonem id eſt in
infernum ¶ Secundo a patria elongatur ſcilicet celeſti vnde de pro
digo filio dicitur Luce decimo quinto q peregre profectus in regio
nem longinquam id eſt ſtatum peccati. qui a celeſti patria elongat
¶ Tercio tribulatur multipliciter in quantum diabolus ſuggerit ho
mini vt deſperet ps. Domine quid multiplicati ſunt qui tribulãt me
rc. ¶ Quarto in carcerem retruditur cum in infernum demergitur
Tre. tercio. Venatione ceperunt me quaſi auẽ inimici mei gratis la
pſa eſt in lacum vel in carcerem ſcilicet infernalem vita mea. horri/
bilis eſt carcer ſcilicet infernus. quia qui ſemel in eum retruſus fue/
rit nunquam inde liberari poterit ſic patet ſecunduz principale Ter
tio quia vulnerant animam letaliter occidendo Vnde in euangelio
dicitur de latronibus per quos ſignificãtur demones qui plagis im
poſitis abierunt ſemiuiuo relicto quia homo per peccatum ita vulne
ratur q manet viuus in corpore et mortuus in anima. heu q̃m hor
ribile vulnus quo vulneratͬ aia letaliter Certe tot hẽs i aia vulnera
quot habes peccata mortalia. Ab his vulnerib9 ſanari nõ potes niſi
ſamaritan9. i. xps veiat ad te et iſũdat tibi oleũ et vinũ. oleum gratie

⁊ vinuꝫ amare penitencie O homo qui ſentis te vulneratum in ani
ma curre ad criſtum qui eſt medicus animarum ⁊ ſanabit te ps.
Qui ſanat contritos corde ⁊ alligat contritiones eorum. ideo vul
neratus fuit in corpore vt ſanaret vulnera anime yſa. liij. Ipſe vul
neratus eſt propter iniquitates noſtras attritus eſt propter ſcelera
noſtra cuius liuore ſanati ſumus Magna eſt ſtultitia in mūdo. ſi ho
mo habet vnum vuln⁹ in corpore ſtatim currit ad medicū dat ma
gnum precium ⁊ interdū ſuſtinet magnos dolores vt ſanetur ⁊ heu
miſer peccator. qui habet multa vulnera in anima. et gratis ⁊ ſua
uiter ſanari poteſt. et non vult venire ad criſtum vt ſanetur ideo ſta
tus anime peccatricis eſt periculoſiſſimus qui habet in ſe vulnera
letalia nec q̄rit remedia ⁊ in quacunqꝫ hora homo talis fuerit mor
tuus eterna morte deputabitur ⁊ dānabitur Quarto demones
dicūtur latrones quia ſpoliant miſerabiliter virtutes extinguēdo
Oſee ſeptimo Cum ſanare vellem ieruſalem id ē totaꝫ eccleſiam. re
uelata eſt iniquitas effraym id eſt quorundam laicorum ⁊ malicia
ſamarie id eſt quorūdam clericorum qui operati ſunt mendacium
⁊ fur ingreſſus eſt ſpolians latrunculos foris Effraym interpretat̃
creſcens ⁊ ſignificat laicos qui debent creſcere in bonis operibus
actiuis ſamaria interpretatur cōiunctus domino ⁊ ſignat clericos
qui debent coniungi domino per contēplationem. Ecce quid cri
ſtus dixit. veni in mundum homines ſaluare ſed quidā tam de cle
ricis q̄m de laicis nō ſanantur hoc ē propter eorum maliciam ⁊ ꝓ
pter diaboli ſeductioneꝫ ideo ſubditur fur ingreſſus eſt ſpolians la
trunculos. fur dicitur diabolus inquantum ſpoliat homines virtu
tibus occulte tentando latro dicitur inq̄ntum ſpoliat hominem vir
tutibus tentando in aperto. fur fuit quando iudam tentauit interi
us ſuggerendo vt criſtum traderet Sed latro quando Petrum ten
tauit exterius per hoſtiariaꝫ inducendo vt criſtum negaret ⁊ ſic v
trunqꝫ ſpoliauit virtutibus Sed petrus cito recurrit ad criſtum ꝑ
penitenciam ⁊ virtutes recuperauit Iudas autem penitenciaꝫ ne
glexit ⁊ tandeꝫ ſine virtutibus mortu⁹ fuit ⁊ eternaliter damnat⁹
O homo ſi habes virtutes caue ne latro ⁊ fur iſte auferat. ſi autem
iam abſtulit age penitenciam ⁊ criſtus reſtituet tibi qđ diabol⁹ ab
ſtulit age igit̃ penitēciā Conſidera qualiter iſte latro aufert ꝟtutes
homini quando precipitat eum in peccatum. Qui ante peccatum

fuit humilis modo eſt ſuperbus Qui ante caſtus modo eſt luxurio
ſus Qui ante abſtinens modo eſt guloſus. qui ante liberalis modo
auarus. ſic econtra criſtus penitenti virtutes reſtituit quando de ſu
perbo facit humilem de luxurioſo caſtum de guloſo abſtinentem.
de auaro pauperem. Nonne de auaro zacheo fecit pauperem vtiqꝫ
Luce decimo nono Dixit zacheus Ecce dimidium bonorum meo/
rum domine do. ꝛc̄. Simile facit cum alijs peccatoribus. quos de vi
cijs conuertit ad virtutes. et per virtutes ducit ad gloriam Ad quã
nos perducat criſtus.

Dominica decima tercia poſt penthecoſten.

Steterunt alonge ⁊ leuauerunt vocem dicentes Jeſu prece
ptor miſerere noſtri Luce decimo ſeptimo. Duo tanguntur
hic. Primo leproſorum miſeria manifeſtatur cum dicitur
ibi Steterunt alonge quia propter lepram non audebant accedere
propius. Secundo criſti miſericordia inſinuatur ibi. Leuauerunt
vocem ꝛc̄. Nota huius verbi gratia quod dicitur ſteterunt ꝙ pecca
tor q̃ ſignificatur per leproſũ ſpiritualiter recedit deum relinquen/
do. iacet terrenis inherendo ſedet ad bona opera torpendo ſtat i ma
lis perſeuerando cadit in infernum deſcendendo ¶. Primo dico ꝙ
recedit deum relinquendo Jeremie quinto Factum eſt populo huic
cor incredulum et exaſperãs receſſerunt et abierunt et non dixerunt
in corde ſuo metuamus dominum deum noſtrũ Vere peccator ha
bet cor incredulum. ſi enim crederet ſeueritatem extremi iudicij et a
cerbitatem ſupplicij infernalis quo punietur peccator nullo modo
peccando deum relinqueret Certe qui modo a deo recedit ipſum re/
linquendo ab illo recedet deus in hora mortis ab eo faciem ſuam ab
ſcondendo Deutro. triceſimo ſecũdo. Deum qui te genuit dereliqui/
ſti et oblitus es dñi creatoris tui. Vidit dominuſ et ad iracundiã ex
citatus eſt quia prouocauerunt eũ filij ſui et filie. Et ait. Abſcondã
faciem meam ab eis et conſiderabo nouiſſima eorum Stultum eſt
valde quod filius derelinquit patrem. ſeruus dominum. viator du
ctorem eger medicum O peccator deſere ſtulticiam tuam et reuerte
re ad dominum per penitenciam et reuertetur ad te per gratiam ſu
am Malachi. tercio A diebus patrum veſtrorum receſſiſtis a legiti/
mis meis et non cuſtodiſtis Reuertimini ad me et ego reuertar ad
vos dicit dominus. Iſtud patet Luce decimo quinto. In filio

prodigō qui a patre ſuo receſſerat poſtea vero cum rediret ad prīꝫ
pater occurit ei et recepit in gratiam ſuam. Secundo iacet peccar
tor terrenis inherendo Trenoꝝ ſcd̄o Iacuerunt in terra foris pu
er ⁊ ſenex id eſt peccator qui dicitur puer inq̄ntū pueriliter agit de
lectabilia ſequendo ⁊ de futuris nihil cogitando Senex inquantum
virtutibus defecit vires ad bonum operandum perdendo Iſte pec
cator foris extra gratiam dei iacet terrenis inherendo ps. Humili
ata eſt in puluere anima mea inquantum ſe conuertit ad terrena ⁊
Conglutinatꝰ eſt in terra venter noſter. inquātum terrenis fortiter
inheret O quot ſunt in hoc mundo quoruꝫ anima conglutinata eſt
in terra nihil cogitant niſi de terrenis. quicquid laborant faciunt
pro terrenis De iſtis dicit Apoſtolus Philli. tertio Multi enim am
bulant quos ſepe dicebam vobis. nunc autem flens dico inimicos
crucis criſti quorum finis eſt interitus quorum venter deus eſt. et
gloria eorum in confuſione qui terrena ſapiunt ¶ Nota ꝙ illi qui ter
renis inhiant dicuntur inimici crucis criſti. quia criſtus ideo cru
cifixus fuit vt hominē a terrenis traheret ⁊ perduceret ad celeſtia
Iohis. xij. Ego ſi exaltatus fuero a terra. traham omnia ad meip
ſum Iſti autem celeſtia contemnunt ⁊ terrenis inherent ideo ſunt
inimici crucis criſti. horum finis eſt interitus ſicut patet in diuite
qui voluit ampliare orrea ſua Luce xij. Horum deus venter eſt.
quia amplius ſeruiunt ventri q̄m deo. horum gloria eſt in confuſi
one quia de diuicijs de quibus modo gloriam habent in mundo de
his habebunt confuſionem in iudicio Iaco. quinto Agite nunc di
uites penitenciam plorate vlulate in miſerijs que aduenient vobis
Diuicie veſtre putrefacte ſunt. ⁊ veſtimenta veſtra a tineis ſunt co
meſta Aurum ⁊ argentuꝫ veſtrū eruginauit ⁊ erugo eorum vobis
in teſtimonium erit ⁊ manducabit carnes veſtras ſicut ignis. teſau
rizaſtis vobis iraꝫ in nouiſſimis diebus ¶ Tercio pcc̄or ſedet ad bo
na opa torpendo Exo. 32. Sedebat ꝑplus mānducare ⁊ bibere ⁊ ce
pit ludere. H applica de alea chorea ⁊ ↄmeſatiōibꝰ que ī diebꝰ feſti.
ſiūt Tre. 3. Sedebit ſolitariꝰ ⁊ tacebit. i. a bono opere ceſſabit quia
leuabit ſe ſup ſe. ſ. ſupbiā vere peccator ſolitariꝰ eſt cū quo deus nō
eſt Iſte ſedet qn̄ a bono ope torpet. Iſtud bene ſignificatᷣ ij. Re. 18
Abſalon ſedebat in mulo ⁊ ſic ſedendo caput eius adheſit quercui
⁊ mulꝰ ptrāſijt quē ioab tribus lanceis tranſfixit ⁊ ſic mortuus eſt

Abſalon interpꝛetatur amaricatio patris ⁊ ſignat animã peccatri
ce que p̱ peccatũ amaricat. i. turbat celeſtem prẽm q̃ʒtum in ſe eſt
Iſta anima ſedet in mulo. i. in coꝛpe qđ eſt pigrũ ad bona opa hu
ius caput id eſt coꝛ adheret quercui id eſt vanitati hui⁹ ſeculi Tũc
ptranſit mulus qñ anima ſepatur a coꝛpoꝛe. hanc Joab id eſt cele
ſtis pater. quia ioab interpertatur pater ꝯfodit trib⁹ lanceis. ⁊ ſic
anima moꝛitur eterna moꝛte. Una lancea eſt p̃ma ſentẽcia quam
deus facit ꝯtra animã quãdo ſepatur anima a coꝛpoꝛe. Secunda
eſt executio ſentẽcie id eſt pena infernalis que inſligit̃ anime. Ter/
cia lancea eſt illa ſentẽcia que fertur in die iudicij ꝯtra totum hoi/
nem id ẽ coꝛp⁹ ⁊ animã quãdo totus homo trudet̃ ad infernũ. Sa
piẽcie. v. Sumet ſcutũ inexpugnabile equitatẽ. acuet autẽ iram di
ram in lanceã ⁊ pugnabit cũ illo oꝛbis terrarum ꝯtra inſenſatos.
Quarto ſtat pc̃tõꝛ in mal' pſeuerãdo Lu. xxij. Stabãt principes ſa
cerdotũ ⁊ ſcribe ꝯſtãt̃ accuſantes ihm. Eodẽ mõ tu pc̃tõꝛ ſtas fix⁹
in malicia nec flecteris ad penitẽciam. ſicut eni illi ſtabãt ꝯtra ihm
ꝯſtanter accuſando. ſic tu ſtas p̱ malam vitã blaſphemãdo deum
Noli hoc modo ſtare qꝛ valde periculoſum eſt tibi. ſi ſic ſteteris in
peccatis permanẽdo eternalit̃ damnaberis. Ideo monet ꝓpha Je
re. iiij. Confoꝛtamini ⁊ nolite ſtare qꝛ malũ ego adduco ab aquilo/
ne ⁊ ꝯtricionẽ magnã. Confoꝛtami ad pniaʒ ⁊ nolite ſtare in mali/
cia quaſi in ea ſteteris malũ eterne pene adducã ꝯtra vos ⁊ cõtri/
cõem magnam qua ꝯteram vos in coꝛpe ⁊ in anima. Si malum
iſtud vis euadere qui acten⁹ ſtetiſti in malicia. ſta modo in pniã. le/
ua cum iſtis lepꝛoſis de quib⁹ in euangelio hodierno legit̃ ⁊ dic. ie
ſu preceptoꝛ miſerere mei ⁊ mũdaberis in anima ſicut illi mũdati
ſunt in coꝛpoꝛe. ¶ Quinto peccatoꝛ cadit in infernũ deſcendendo.
pſ. Ibi ceciderũt qui operãtur iniquitatẽ expulſi nõ poterũt ſtare.
Hoꝛribil' eſt caſus quo anima cadit in peccatũ. ʒ tamẽ adhuc ſpes
eſt. qꝛ q̃ʒdiu eſt in coꝛpoꝛe põt per penitẽciaʒ reſurgere. ʒ ille caſus
hoꝛribiliſſim⁹ eſt vbi anima deſcẽdens in pc̃tis cadit in infernũ. q̃a
inde nõ poteſt reſurgere p̱ penitẽciaʒ. Amos. v. Dom⁹ iſrael cecidit
nec adijciet vltra vt reſurgat. virga iſrl' ꝓiecta eſt in terrã. i. i infer
num. non eſt qui reſuſcitet eã. certe ſi in infernum cecideris ⁊ deus
manũ miſericoꝛdie quã mõ expandit retraxerit. nunq̃ʒ reſurgẽ va
lebis. Surge igit̃ modo q̃ʒdiu xp̃us parat⁹ eſt te adiuuare. ¶ pſ. v.

Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis ⁊ illuminabit te xp̄s. Noli
mirari ꝙ ꝑ peccatū ad infernū potes cadere Si eni lucifer de celo
peccādo cecidit in infernū. multomagis tu de hoc mundo cadere
potes in infernū ꝑ peccatuꝫ. yſa. xiiij. Quō cecidiſti lucifer de celo
q̄ mane oriebaris. i. clare lucebas ſicut lux matutina. ecce lucifer q̄
fuit excellencior inter omnes āgelos cecidit. ita ꝙ nunq̄ꝫ pōt reſur/
gere ⁊ quid erit de te miſer homo pc̄ōr qui es puluis ⁊ cinis q̄ nū
q̄ꝫ fuiſti i celo moratus. ſ; moraris in terra ⁊ offendis quotidie deū
creatorē tuum. Certe eadem pena q̄ ꝑata eſt diabolo ꝑata eſt tibi.
Math. xxv. a q̄ pēa nos cuſtodiat q̄ ſine fine viuit ⁊ regnat. Amē.

¶ Dominica. xiiij. pt⁹ penth.

Querite primū regnū dei ⁊ iuſticiā eius ⁊ hec omnia adijci
entur vobis Math. vi. In verbis iſtis facit xp̄s duo. Prio
excitat nos ad amorē eternoꝝ vt feruent̄ appetam⁹ ibi. Querite ꝑ
mū. ⁊c̄. Scd̄o tollit amorē terrenoꝝ ne defectū necciorū timeamus
ibi. ⁊ hec omnia adijciētur vobis ¶ Nota ꝙ in regno celorū ſunt q̄
tuor ꝓpter que ferueter debem⁹ appetere que patebūt i ꝓceſſu ¶ Pri
mū eſt pax imꝑturbabil̄. yſa. ix. de xp̄o dicit̄ Multiplicabit̄ eius im
ꝑium. ⁊ q² nō ſolum regnat in mundo ſ; in celo ⁊ pacis ei⁹ nō erit
finis. ſuꝑ ſoliū dauid ⁊ ſuꝑ regnum ei⁹ ſedebit. i. ſuꝑ regnū celorū
qd̄ in regno dd̄ ꝑfiguratū fuit. Attēde ꝙ d̄r ⁊ pacis nō erit finis.
q² pax illa q̄ in celo ē nunq̄ꝫ diſſoluet̄ yſa. xxxij. Sedebit ꝑpl's me⁹ i
pulchri. pa. ⁊ in req̄. opulēta. pax celeſtis d̄r pulchra. q² ꝑ nullā diſ
cordiā maculabit̄ Ibi eni aia concordabit cū d̄o quē de cetero ꝑ pec
catū nunq̄ꝫ offēdꝫ. cū ꝓximo quē nunq̄ꝫ deinceps nec in corꝑe nec
in rebus nec in fama ledet. cū āgelo quē toto corde diligꝫ. cū ꝓꝑo
corꝑe qd̄ ſine omni repugnācia regꝫ. iſta pax nūq̄ꝫ poterit diſſolui
nec mirū q² q̄tuor ſūt q̄ pacē ſolēt diſſoluē. Primū ē ſuꝑbia Aug⁹
Suꝑbia vult ſocijs ſuis imponere dn̄acōeꝫ ꝓpter hoc odit malus
iuſtā pacē dei ⁊ amat iniquā pacē ſuā Suꝑbia nō erit in p̄ria. ſicut
ptꝫ in lucifero q̄ ꝓpter ſuꝑbiā ciect⁹ fuit de celo. ido ſuꝑbia nō ꝑt il
lam pacē diſſoluere ¶ Scd̄m eſt inuidia vt qn̄ vn⁹ inuidꝫ bonū alte
ri⁹ Illd̄ nō erit in p̄ria ſ; ꝑfcā caritas. id pax illa nō diſſoluit̄ Aug⁹
Ciuitas illa magnū bonū i ſe habebit. q² null⁹ ſuꝑiori null⁹ inferio
ri inuidebit. ¶ Terciuꝫ ē ira q̄ ſimilit̄ nō erit ibi ſ; ꝑfecta manſuetu
do Ido pax illa nō diſſoluit̄. pſ. Māſueti hereditabūt terrā ⁊ delcā/

buntur pulchritudine pacis. ¶ Quartum voluntatum diſſenſio nõ
erit in patria qꝛ ibi erit omniũ ↄcors ⁊ vna voluntas. idõ par illa nõ
diſſoluit. pſ. Ecce qꝫ bonum ⁊ qꝫ iocũ. ha. fra. in vnũ. Bern. O ciui
tas celeſtis manſio ſecura. eterna patria. ↄtinens totũ qḋ delectat.
popul⁹ ſine murmure. incole quieti. hoĩes indigẽciã nullã habẽtes.
pſ. qꝫ gloſa dicta ſunt de te ciuitas dei. ſicut ergo in regno celeſti ẽ
par ⁊ ↄcordia. ecõtra in regno mundi eſt pugna ⁊ diſcordia. yſaie
xix. Pugnabit vir ↄtra fratrẽ ſuum ⁊ amicũ ſuum. ⁊ ciuitas aduer
ſus ciuitatẽ. ⁊ regnũ aduerſus regnum. ſi aliqua terra eſſꝫ graua/
ta ꝑ longa bella ⁊ modo nunciaret̃ par firma ⁊ ꝑpetua ↄcordia.
multũ gauderẽt homĩes de pace. multo magis gaudebũt hi q̃ fue/
rũt in multis pugnis huius mundi quãdo veniũt ad regnum cele/
ſte vbi eſt par ꝑpetua ⁊ nulla omnino diſcordia. ¶ Scdõ eſt ibi ſe
curitas ineffabilis. nec mirꝫ ſi habẽt magnã ſecuritatẽ quos domi
nus oĩpotens ꝓtegit. Sap. v. Accipiẽt reg. decꝫ. ⁊ diadema ſpeci/
ei de manu domi qm̃ dextera ſua ꝓtegit eos ⁊ brachiũ ſuum defẽ/
det illos. O quãtum gaudiũ habebũt ſancti de ſecuritate que erit
eis in celo. vbi erit tanta ſecuritas quia ſunt certi ꝙ nunq̃m a deo
ſeꝑabuntur. nunqꝫ a diabolo inquietabunt̃. ab homine malo nun
qꝫ ꝑturbabũtur. nũqꝫ ab inimico moleſtabũt̃. Leui. xxvi. Dormie/
tis ⁊ non erit qui exterreat. auferam malas beſtias ⁊ gladius non
tranſibit terminos veſtros. yſa. xxv. Auferet de⁹ lacrimã ab omni
facie ⁊ opprobriũ populi ſui auferꝫ de vniuerſa terra ⁊ dicet in illa
die. Ecce de⁹ noſter iſte expectabimus eum ⁊ ſaluabit nos ⁊ letabi
mur in ſalutari eius. quia r̃quieſcꝫ manus domini in mõte ſancto
ſic ergo in celo erit ſecuritas. Econtra in mundo erit cõtinu⁹ timor
quia ſtatus hui⁹ mundi eſt valde inſtabilis. Deut. xxviij. Erit vita
tua q̃i pendẽs ante te timebis die ac nocte ⁊ nõ credes vite tue. Ma
ne dices quis mihi dat veſperũ. ⁊ veſpe quis mihi det mane. ꝓpt̃
cordis tui formidinem qua turbaris ⁊ ꝓpterea quia vides ocul' tu
is ꝙ nunqꝫ poteris eſſe ſine timore in hoc mundo. qꝛ neſcis vtrum
amore vel odio dign⁹ ſis. neſcis qꝫ diu debeas viuere. neſcis quali
morte debeas mori. neſcis vtrum debeas ſaluari vel damnari. Il/
li qui fuerunt in magno timore poſiti ꝓpter pericula maris ⁊ ꝓpter
alia pericula multum gaudent quãdo euaſerunt illa in quas poſ/
ſunt adhuc iterato incidere ⁊ quis poteſt enarrare gaudium quod

habet anima quando tranſiuit multa pericula huius mundi. quā
do ꝑuenit ad celum vbi ē tanta ſecuritas ꝙ nunꝙ̃ de cetero inciđ
in aliqua ꝑicula. yſa. li. Leticia ſempiterna ſuꝑ capita eoꝝ gau. et
exul. ⁊ leti. obtine. ⁊ fugiet dolor ⁊ gemit⁹ ab eis. ¶ Tercio eſt ibi oi
um bonoꝝ abundancia indefectibilis. pſ. Memoriā abundācie ſu
auitatis tue eructabunt ⁊ iuſticia tua exultabūt. ⁊ ſequit. Gloriā
regni tui dicent. quaſi dicerz. omniū bonoꝝ abundanciā habebūt
Ideo eructabunt ⁊ laudabūt ⁊ gloriā regni tui dicent in quo nulli
us boni eſt defectus. Aug⁹. Erit vera ibi felicitas. ibi nullū erit ma
lum. nullum latebit bonū. nunꝙ̃ vacuabit dei laudib⁹ qui erit om
nia in omnib⁹ Deut. viij. Dñs deus tuus introducz te in terrā bo
nam vbi abſqȝ vlla penuria comedes panem tuū ⁊ omniū reꝝ tūc
abundācia ꝑfrueris. ibi nāqȝ erit diuine manſionis amenitas Iob
xxxiij. Videbis faciē eius in iubilo. i. in tali gaudio quod explicari
non poteſt lingua. yſa. lx. Tunc videbis ⁊ affluęs ⁊ mirabit ⁊ dila
tabitur cor tuum ſemꝑ pre gaudio in facie diuina p̄ leticia Ibi eci
am erit iocunda leticia ⁊ ſocietas. Pſal. Ecce ꝙ̃ bonum ⁊c. Ibi erit
plena ſacietas ſine faſtidio. pſ. Saciabor cum apparuerit gl̄a tua.
Ibi erit integra ſanitas. pſ. Qui ſanat omnes infirmitates tuas.
Ibi erit ꝑfecta impaſſibilitas. Sap. iij. Iuſtoꝝ anime in manu dei
ſunt ⁊ non tanget illos tormentū mortis. Ibi erit vera immortali
tas. Apoc. xxi. Mors vltra non erit. vt breuiter vos expediam quic
quid boni eſt erit ibi. ⁊ quicquid mali eſt ibi non erit. ergo in celo eſt
bonoꝝ abundācia. Econtra in mundo eſt bonoꝝ penuria Thob.
iiij. Pauperem quidem vitā gerimus ſȝ multa bona habebim⁹ ſi ti
muerimus dominū ⁊ receſſerim⁹ ab omni peccato ⁊ fecerim⁹ bene
Solent homines cū magnis ꝑiculis ꝑ mare nauigare. cum mag
nis laboribus terras alienas adire. die ac nocte i eſtu ⁊ frigore am
bulare vt poſſint bona temporalia congregare que ad modicuz tē
pus durabunt. Et heu nolunt modicum laborare in vna ciuitate
vt poſſint eterna bona adquirere que nunꝙ̃m peribunt nec amittē
tur neqȝ minuentur. Ecclaſti. vltimo Videte oculis veſtris ꝙ mo
dicum laboraui et inueni mihi multam requiem ¶ Quarto eſt eter
nitas interminabilis Danielis ſeptimo. Poteſtas eius poteſtas
eterna que non auferetur ⁊ regnum eius quod non corrumpetur.
¶ O ꝙ̃ nobile eſt regnum illud. quia paciſſimum. ſecuriſſimum. di

tiſſimuz ꝛ ꝙ nunq̃ȝ habebit finem. Multi pro regno tranſitorio ob
tinendo quod breui tempe durat. exponũt corpa ſua ꝛ animas ſu
as periculis ꝛ regnũ eternuz gratis oblatũ nolunt recipe Prouer
biorꝫ p. Vocaui ꝛ renuiſtis extendi manũ meaz ꝛ non erat qui aſ/
picerz. Noli deſpicere deum qui te vocat interiꝰ p inſpiracõem. exte
rius p predicatores. vocat te ad eterna nõ ad tranſitoria. ad requi
em non ad laborẽ. ad conſolacõem nõ ad deſolatõem. Eſt ergo in
illo regno eternitas. Econtra in mundi regno eſt mutabilitas Sa
piencie. v. Quid pfuit nobis ſupbia ꝛ quid diuiciarum iactãcia cõ
tulit nobis. hec omnia tranſierũt velut vmbra. Conſidera quãtuz
differat regnum celeſte a regno mundi. illic eſt pax. hic pugna. illic
ſecuritas. hic timor. illic abundancia. hic penuria. illic eternitas. h
tranſitus Vis habere regnum celeſte homo in quo ſunt tot bona
ſeruias hic deo humiliter ꝛ regnabis cuz eo eternaliter. Non eris
ibi tanq̃ȝ ſeruꝰ miniſtrãs laborioſe. ȝ tãq̃ȝ rex quieſcẽs delicioſe Lu
ce. xxij. Vos eſtis qui pmanſiſtis mecũ in tentacõibus meis ꝛ ego
diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pat meus regnum vt edatis et
bibatis in regno meo. Ad hoc regnum nos pducat qui ſine fine vi
uit et regnat. Amen.

Dominica. xv. poſt penthe.

Ibat ieſus in ciuitatem que vocatur Naym Luce. vij. Hic miſtice ſi
gnificatur aduentus xp̃i in mũdũ. qꝛ ſicut veniẽs in ciuitatẽ naym
ſuſcitauit iuuenẽ mortuum corpaliter. ſic veniẽs in mundũ ſuſcita
uit genus humanũ ſpiritualit. In verbis premiſſis duo tangunt.
que mouebant ipſuz xp̃m ad hoc vt ipſe veniret in mundũ Primũ
eſt magnitudo ſue miſericordie ibi. Ibat ihs in ciuitatẽ. id ẽ in mũ
duz. Magna eſt miſericordia ꝙ ꝓpter hoiez in mũdũ venit. Scdm
eſt multitudo miſerie noſtre ibi. que vocatur naym. Naym ſiquidẽ
interpretat fluctuans ꝛ ſignificat multiplicẽ miſeriaz in qua homo
fluctuabat in mundo. Nota ꝙ eſt quintuplex ciuitas. Inferior. ſ.
mundus. Interior ſcz anima. Exterior ſcz preſens eccl'a Superior
ſcz celeſtis patria. ꝛ omnibus his deterior ſcz gehẽna. In primã ve
nit ihs in incarnacõe. In ſecundã in gracie infuſione. In terciaz
in fideliũ ptectione. In quartã in aſcenſione. In quintã in ſui ad i
feros deſcenſione. Primam docet deus ɔtemnere Secundã circui
re In tcia ſedẽ. ad q̃rtã recurrere. q̃ntã fugẽ. Pria ẽ citas iferior

ſcꝫ mundus De hac dicit Ihere. xxi. Poſui faciem meã ſup ciui-
tatem hanc in malū ⁊ non in bonuꝫ. in man⁹ regis babilonis tra-
dam eam. i. diaboli ⁊ exuret eā igni Exuritur a diabolo ciuitas hu-
ius mundi igne triplici. ſ. igne ſuperbie. auaricie. luxurie. P. Ioh. ij.
Omne qđ eſt in mundo aut eſt cōcupia carnis aut ↄcupiſcēcia ocu-
lorum aut ſuperbia vite. In hanc ciuitatem venit per incarnacio-
nem. p̄ma. Thimo. i. Fidelis ſermo ⁊ omni acceptōne dignus. q̄a
iħus xp̄us venit in hunc mundum peccatoēs ſaluos facere quoꝝ
ego primus ſum Hāc ciuitatē debes ſpernere a vanitatib⁹ declinā-
do. in eternitatib⁹ ſpeculando vt poſſis triplicē ignem quo diabo-
lus eā exurit euadere. Geñ. xix. Surgite egredimini de loco iſto q̄r
delebit domin⁹ ciuitatē hanc. Sed heu quidā nimis diligūt ciuita-
tē iſtam ⁊ intātum adherent ei acſi ppetue in ea manere debeant.
non attēdentes ꝙ quāto plus mundū diligunt tāto amplius deū
offendunt. Iaco. iiij. Quicūqꝫ voluerit eſſe amic⁹ huius mundi ini-
micus dei cōſtituitur. Tales ſunt qui diuicias cōgregant. honoēs
querūt. vanitatibus inhiant. voluptates ſequūtur. ⁊ nihil niſi trā-
ſitoria diligunt. ¶ Secunda eſt ciuitas interior ſcꝫ anima que figu-
ratur p ciuitatem iheruſalem. de qua Luce. xix. Videns iħus ciui-
tatem fleuit ſup illam dicens. quia ſi cognouiſſes ⁊ tu ſupple fleres.
Non eſt credendum ꝙ xp̄s defleuerit futurā deſtructōem ciuitat.
materialis. ſꝫ magis deſtructōem ſpūalis ciuitatis. ſcꝫ anime quā
diabolus vallat tentando. ad terram pſternit ad peccatū ptrahē-
do. Ideo defleuit xp̄us. non ergo mirū ꝙ defleuit pdicionem ani-
me pro qua tam amaram mortem ſuſtinere voluit. Ad hanc ciui-
tatem venit ieſus in gracie infuſione. Canticoꝝ quinto. Veni in
ortum meū ſoror mea ſponſa. O ſoror mea ſponſa id ē eccleſia. veni
in ortum meum id eſt in animam. meſſui mirram id eſt amaritudi-
neꝫ ↄtricōnis cordis cum aromatibus meis Hanc ciuitateꝫ tu de-
bes circuire conſciēciam examinando. yſa. xxiij. Sume cytharam
id eſt melodiā confeſſionis. circui ciuitateꝫ id eſt diligent̄ examina
conſciēciam ne aliquod peccatum in ea lateat. meretrix tradita ob-
liuioni id eſt anima peccatrix. vnde cane ſupple in cōfeſſione freq̄n-
ta canticuꝫ. vt memor ſit tui deus quaſi diceret. O anima pecca-
trix cuius deus oblitus eſt non imperciendo beneficium gracie. ſi
vis ꝙ deus recordetur tui ⁊ recipiat te per graciam fac confeſſio-

nem. examina conſcienciam ⁊ deus benefaciet tibi. ¶ Terciuм eſt
ciuitas exterioꝛ ſcꝫ preſẽs eccſa. Ecclaſtes. ix. Parua ciuitas ⁊ pau
ci in ea viri. venit cõtra eam rex magnꝰ ⁊ vallauit eam extruxitqꝫ
municões ꝑ circuitum ⁊ facta eſt obſidio. Jnuentꝰ eſt in ea pauper
vir ⁊ ſapiẽs ⁊ liberauit vrbẽ ꝑ ſapienciam ſuam ⁊ nullus deinceps
recordatus eſt homĩs illius pauperis. Ciuitas hec parua eſt p̃ſens
eccleſia que parua dicitur ꝑ humilitatẽ in qua ſunt pauci viri dia/
bolo viriliter reſiſtentes ⁊ virilia opa facientes cõtra hanc ciuita
tem id eſt ecclaꝫ venit rex magnus id eſt diabolus qui vallauit ec/
cleſiã magnis ⁊ varijs tentacionibus ⁊ tribulaciõibus impugnã/
do ⁊ hoc per girum. quia fideles omnes de eccleſia impugnat ma
iores ⁊ minores. diuites ⁊ paupes. nobiles ⁊ ignobiles. ſapientes
⁊ ſimplices. Contra hunc regem xp̃us venit in mundum. pauper
exterius. ſapiens interius ⁊ liberauit eccleſiam a poteſtate diaboli
tunc in cruce pro hominibus moriendo. nunc de celo tentatis gra
ciam conferendo ⁊ heu pauci recordantur hominis illius paupe/
ris debitas gracias referendo. Oſi velles recordari quid chriſtus
pro te ſuſtinuit. qualiter te a poteſtate diaboli liberauit ⁊ quociens
a peccatis preſeruauit. vtiqꝫ toto corde ipſuꝫ diligeres ⁊ continue
gracias ageres. Pſalmiſta. Benedic aĩa mea domino ⁊ noli ob
liuiſci omnes retribucões eius. Jn hanc ciuitatem chriſtus venit ĩ
fidelium ꝓtectõne. zacharie. ij. Lauda ⁊ letare filia ſyon quia ecce
ego venio ⁊ habitabo in medio tui dicit dominꝰ. Jn hac ciuitate
debemus ſedere de celeſtibus meditando Luce vltimo. Sedete in
ciuitate quo adusqꝫ induamini virtute ex alto. ꝫ heu quidã non ſe/
dent in hac ciuitate ꝫ vagantur de vna vanitate ad aliam ⁊ tãtuꝫ
cogitant de terrenis non de celeſtibus Sap̃. v. Laſſati ſumus ĩ via
iniquitatis ⁊ ꝑdicionis ambulauimus vias difficiles. viam auteꝫ
domini ignorauimus. ¶ Quarta eſt ciuitas ſuperioꝛ. id eſt celeſtis
patria Apoc̃. xxi. Vidi ciuitatem ieruſalẽ nouã deſcendẽtem de ce
lo ⁊c̃. Ciuitas iſta dicit̃ ſancta. qꝛ quicq̃d in ea eſt ſanctũ eſt. nihil ei
inquinatũ ⁊ immundũ poteſt intrare in eã. dicit̃ irl̃m que interp̃ta
tur viſio pacis ꝓpter ꝯtinuã pacem que eſt ibi. pſ̃. Lauda irl̃m do.
lauda. ⁊c̃. dicit̃ noua qꝛ homĩes ibi renouant̃ a veſtutate corrupcõ
nis in nouitatẽ incorrupcõis. pſ̃. Renouabit̃ vt aquile iuuẽtꝰ tua.
Hec ciuitas dicitur de celo deſcendere inquantum illa gaudia mẽ/

tibus noſtris imprimuntur. Dicitur a deo parata. quia illa gau
dia deus ꝑparauit ⁊ diſtribuit iuſtis ſcḋm exigenciam meritorũ. dici
tur eciã ſicut ſponſaʒ ornatã viro ſuo. nunq̃ʒ aliqua ſponſa ornata
fuit tã variȷs ⁊ pulchris ⁊ ſpecioſis ornamentis. ſicut illa ciuitas
ornata eſt. nec mirũ q̄r ſponſa ornat̃ ab homie. ſʒ illa ciuitas orna
tur a deo. yſa. lxi. Gaudẽs gaudebo in domino ⁊ exul. anima mea
in deo meo. q̄r indu. me veſtimẽ. ſalutis ⁊ indumẽto leticie circum
dedit me. quaſi ſponſaʒ decorauit me coro. quaſi ſponſaʒ ornatam
mo. ſuis. In hãc ciuitatez venit chriſtꝰ in aſcenſione. Math. vltio.
Et dominꝰ quidẽ ihs poſtq̃ʒ locutꝰ eſt eis aſſumptꝰ eſt i celum ⁊ ſe
det a dextris dei. Ad hãc ciuitatẽ debemꝰ currere. Hebreo. xiij. Nõ
habemꝰ hic manentẽ ciuitatẽ ſʒ futurã inquirimus. O quãtum de
bemus ad illam ciuitatez feſtinare in qua deus facie ad faciem vi
debitur. In qua nulla eſt triſticia. nulla miſeria. nulla penuria. ſed
eterna leticia. perfecta gloria ⁊ plena omnis boni abundancia. pſ.
Glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. ¶ Quinta eſt ciuitas omnibꝰ
deterior ſcʒ gehenna. Abac. ij. Ve qui edificãt ciuitatẽ id eſt infer
num in ſanguinibꝰ id eſt pctis ⁊ ꝑparant vrbem iniq̃tatis. Hec ci
uitas vocat̃ babilon que interꝑtatur confuſio. q̄r omnes inhabitã
tes eam ɔfundẽtur ꝓpter multa mala que ibi ſunt. Apoc. xvi. Fra
cta eſt ciuitas magna in tres ꝑtes ⁊ ciuitates gencium ceciderũt. et
babilon in memoriã venit ante deum. Date illi calicẽ indignacio
nis eius. ꝑ ciuitatẽ iſtã accipitur infernus. dicitur autẽ infernꝰ ciui
tas magna. quia multos cõtinet ⁊ dicit̃ fracta ꝓpter continuã diſ
cordiã que ibi eſt. Sicut in celo eſt ſũma cõcordia. Ita in inferno
eſt ſumma diſcordia. inter hominẽ ⁊ diabolum. inter hominẽ ⁊ ho
minẽ. inter corpꝰ ⁊ animã. ⁊ hec ciuitas fracta eſt in tres ꝑtes ſcʒ i
predicta genera hominũ xp̄ianos paganos ⁊ iudeos. Hiis tribus
dat indignacõez calicis ſui. i. penã eternã quã eternalit̃ bibẽt ⁊ nũ
q̃ʒ ebibent Job. xx. Viuet que fecit omnia nec tamẽ cõſumetur. In
hanc ciuitatem venit xp̄s quãdo poſt mortẽ ſuam in cruce ad lim
bum deſcendit. Unde dicit̃ in ſymbolo. Deſcendit ad inferna. Ab
hac ciuitate debemꝰ fugere peccata vitãdo Ihere. li. Fugite de me
dio babilonis ⁊ ſaluet vnuſquiſq̃ʒ animã ſuaʒ. Ab hac ciuitate nos
eripiat qui ſine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

Pſe vero apprehenſum ſanauit eum ac dimiſit Lucc.xiiij. In ver/
bis iſtis tria tanguntur. Primū eſt xp̄i clemencia in egroti appre/
henſione Secundū eſt ipſius potencia in eiuſdē curacōe. Terciuꝫ ē
liberalitas in ipſius dimiſſione. Apprehēdit miſerādo. ſanauit gra
ciam dādo. dimiſit in bono ꝓficiendo. apprehēdit clementer. cura
uit potenter. dimiſit liberaliter. non exigens ab eo nec preciuꝫ nec
obſequium. Primū tangitur ibi. Ipſe vero apprehenſ. Secundū
ibi. ſanauit eum. Tercium ibi. ac dimiſit. ¶ Nota ꝙ ſanauit homi/
nē ꝑ quinqꝫ que patebūt infra. ¶ Primo ſanauit ꝑ p̄dicacōem ig/
norancīā expellando. i. expellendo. Actu. x. Verbum miſit domin⁹
iſrael ānuncians pacem ꝑ ieſum chriſtū qui ꝑtranſijt benefacien/
do ⁊ ſanando omnes oppreſſos a diabolo. hoc modo illuminauit
chriſt⁹ hominē vt poſſet inuenire viam ad regnuꝫ celorum Nā āte
peccatum homo erat in tenebris ⁊ multum indiguit vt veniꝫ lux
per quā illuminaretur. Thobie. v. Quale mihi gaudium qui in te/
nebris ſedeo ⁊ lumen dei id eſt celi non video. Ideo chriſtus venit
in hunc mundum vt predicādo hominē illuminaret ⁊ a cecitate ſa
naret. Johānis pmo. Erat lux vera que illuminat omnē hominez
venientem in mundū. Iſta ſanatio ſignificatur per illuminacionē
ceci ſecus viam ſedentis ⁊ mendicantis quē chriſtus cum appro/
pinquaret iericho illuminauit Lucc. xviij. Cecus iſte genus ſignat
hūanū quod diabolus per peccatū excecauerat Ideo dicitur ſecus
viam, quia virtutibus eum ſpoliauerat Ideo fuit mendicans. chri
ſtus autem veniens iericho id eſt in hunc munduꝫ. quia iericho in/
terpretatur luna que creſcendo ⁊ decreſcendo in ſtabilitatem hui⁹
mundi ſignificat. genus humanum illuminauit. ⁊ ad viam redux
it ⁊ virtutibus ditauit. Iſtud prefiguratum eſt Thobie duodecio.
vbi Thobias inter alia beneficia a raphaele ſibi impenſa tria prin
cipaliter exprimit dicens. me ſanum duxit ⁊ reduxit. ¶ Secundo
loquitur ad patrem. Videre te fecit lumen celi ⁊ bonis omnibus
per eum repleti ſumus. Raphael qui interpretatur medicina dei ſi/
gnificat chriſtum qui ſanauit genus humanum. Iſte raphael id ē
chriſtus hominē ad viam reduxit. illuminauit ⁊ omnibus bonis re
pleuit. ¶ Secundo ſanauit ꝑ paſſionem a morte eterna liberando.
Sap̄. x. cum aqua deleret terrā ſanauit iteꝝ ſapia ꝑ contemptibile

lignum. Aqua iſta ſignificat mortem temporalem que fluit ⁊ reflu
it de vno in alium. ij. Regū. xiiij. Omnes morimur ⁊ quaſi aq̄ dila
bimur in terram que nō reuertet̄. Cum aqua iſta id eſt mors tēpa
lis. terrā id eſt genus humanū deleret ꝑducendo ad eťna mortē.
xp̄s q̄ eſt ſapia p̄ris ſanauit gen⁹ hūanū ab eterna morte ꝑ ↄtemp
tibile lignū id eſt crucē ſuam. Crux eni quondā erat valde ↄtemp/
tibilis. q꞉ malefactores in ea ſuſpēdebant̄. Nunc ex morte xp̄i no/
bilitata ēſt. ex eo ꝙ xp̄s in ea paciens ⁊ moriēs hominē in ea ſana
uit ⁊ ab eterna morte liberauit. Eph. ij. Deus autē qui diues eſt in
miſericordia ꝓpter nimiā caritatē qua dilexit nos miſertus eſt nr̄i.
⁊ cum eſſem⁹ mortui peccatis ↄuiuificauit nos xp̄s cuius gracia
ſanati ſumus. O homo ꝑpende caritatem dei ad te. tantuꝫ dilexit
te ꝙ ꝓpter tē miſit filium ſuuꝫ in mundū qui ꝓpter te mortem ſuſti/
nuit in cruce vt te ab eterna morte eriperet. Non ſis deo ingratus.
diligas eum qui te diligit pro beneficiꝭs tibi impenſis. gracias refe
ras omnibus diebus vite tue. deuote ei ſeruias. vt ad regnum ei⁹
ꝑuenire valeas. Iſta ſanatio figurata eſt in reſuſcitatione lazari.
Lazarus in monumento fetens ſignificat genus humanum quod
in hoc mundo propter peccata hominum fetebat. Hunc lazarum
chriſtus a morte ſuſcitauit per quam ipſum a morte eterna libera/
uit. ¶ Tercio ſanauit hominē per baptiſmi ablucionem animā mū
dando ⁊ peccatū originale delendo. Sapiēcie. ix. Si correcte ſunt
ſemite eorum que in terris ſunt ⁊ que tibi placent didicerunt homi
nes. nam per ſapienciaꝫ ſanati ſunt quecunqꝫ placuerunt tibi do/
mine ab inicio. Iſtud exponi poteſt de baptiſmo ¶ Nota ordinē ver
borum. culpa originalis obliquā facit viam homini que ducit ad i
fernum. Quicunqꝫ enī in culpa originali mortuus fuerit. in celum
venire non poteſt Joh. iij. Niſi quis renatus fuerit denuo nō pote/
rit videre regnum dei. vel Niſi quis renatus fuēit ex aqua ⁊ ſpiritu
ſancto nō poteſt introire in regnum dei. hec via corrigitur ꝑ baptiſ
mū. ideo dicit̄. Si correcte ſunt ſemite eorum que in terris ſunt. Itē
culpa originalis facit hominē diſplicere deo. ideo qui in culpa ori/
ginali diſceſſerit nunq̄m faciem dei videbit. E contra baptiſmuꝫ fa
cit hominē deo placere. ido dicitur. que tibi placent didicerunt ho
mines. Nam baptiſandi inſtruuntur de fide ꝑ quam placere deo
pn̄t Math. vlt̄. Docete oēs gētes bapti. eos i nomi. pa. ⁊ fi. ⁊ ſpiri.

ſancti. Item culpa originalis maculat animā. ideo qui in culpa ori
ginali deceſſerit in immundo loco id ē in inferno deputabit̄. Ecōtra
baptiſmus ſanat animā mundādo. Ideo dicit̄. nam ꝑ ſapienciam
mundati ſunt. quicūqȝ placuerūt tibi dn̄e ab inicio. Quicūqȝ enim
baptiſatus anteq̄ȝ peccatis inquinatꝰ deceſſerit i mūdo loco id eſt
in celo deputabitur ⁊ ibi mundā faciem dei videbit. Math. v. Bea
ti mundo corde quoniā ipſi deum videbūt. Iſta ſanacio figurata ē
in mundacōe leproſi qui cum diceret dn̄o. Math. viij. Dn̄e ſi vis
potes me mundare. quē xp̄us extēſa manu mie tangit ꝑ graciam
⁊ mundat in baptiſmo. Quicūqȝ eni ſacerdos puerū in aquā exteri
us intinxerit nunq̄ȝ aīma mundaretur. niſi xp̄s graciā ſuaȝ interi
us infunderȝ. Iſtud p̄figuratum eſt. iiij. Re. v. vbi heliſeus dixit le
proſo. Uade ⁊ lauare ſepcies in iordane id eſt in baptiſmo vbi dat̄
gracia ſeptiformis ⁊ recipiet ſanitateȝ caro tua atqȝ mundaberis
¶ Quarto ſanauit ꝑ ɔtricionē mōrle pccīȝ remittendo. yſa. xix. Re
uertētur egipcij ad dominū ⁊ placabit̄ eis ⁊ ſanabit eos. Egiptus
interpretatur tenebre. Unde egipcij ſignificant peccatores qui ha
bent tenebras interiores. Iſti peccatores qui receſſerūt a deo ꝑ cul
pam reuertant̄ ad ipſum ꝑ penitenciā ꝑ quā dominꝰ eis placatur
qui ante fuerat iratus ⁊ ſic ſanat culpā mortalem remittēdo. pſal.
Deus repuliſti nos ⁊ deſtruxiſti nos iratus es ⁊ miſertus es nobis
cōmouiſti terram ⁊ cōturbaſti eam ſcȝ ꝑ cōtricionem. ſana cōtri
ciones eius q᷑ cōmota eſt. Iſta ſanacio figurata eſt in euāgelio hy
dierno vbi dicit̄. ipſe apprehēſum ſanauit eum ac dimiſit. ydropicꝰ
iſte ſignificat peccatorē. ydropicus eni diſcoloratur inflatur aqua. ſi
tim patitur. ſic peccator diſcolorat̄ in facie anime ꝑpter ſui tradicio
nē grē. Treñ. 4. Denigrata eſt facies eoꝝ ſuꝑ carbones ⁊ nō ſunt
cogniti in plateis. i. in eccīijs. Deꝰ eni nō noſcit pctōrem noticia ap
probacōis. ideo dicit pctōribus in die iudicij. Mat. xxv. Amē dico
vobis neſcio vos. Itē inflatur pctōr tumore ſuꝑbie pſ. Suꝑbia eo
rū qui te oderunt aſcēdit ſemꝑ. Itē ſitit aq̄ vanitatis mūdane yſa.
xxij. In die illa vocabit dn̄s fletū ⁊ ad plā. ⁊ ad caluiciū ⁊ ad cin
gulū ſacci ⁊ ecce gaudiū ⁊ leticia occidere vitulos ⁊ iugulaē arietes
⁊ comedere carnes ⁊ bibē vinū. comedamꝰ ⁊ bibamꝰ cras eni mo
rimur ¶ Quinto ſanauit ꝑ glificacōeȝ oēm miſeriā auferēdo. yſa. 38
Erit lux lune ſic̄ lux ſolis ⁊ lux ſol' erit ſeptēplr ſic̄ lux ſeptē dierum

in die qua alligauerit dominus vulnus populi ſui ⁊ ꝑcuſſurã pla/
ge ei⁹ ſanauerit vuln⁹ iſtud ẽ mortalitas qua pctõ ade vulnerati ſu
mus. Iſtud vulnus alligabit dñs in die nouiſſimo quãdo auferet
a iuſtis mortalitatẽ ⁊ ꝯferꝫ immortalitatẽ. ꝑcuſſere plage ſũt alie
miſerie inflicte. has de⁹ ſanabit quãdo omnes miſerias auferꝫ. O
qꝫ bene erit tunc bonis quãdo omnis miſera auferet̃ ab eis in cor/
pore ⁊ aima. Ihere. xxxi. Venient ⁊ laudabunt in monte ſyon ⁊ flu
entes ad bona domi eritqꝫ anima eoꝝ quaſi ortus irrigu⁹. Iſta ſa
nacio figurata eſt in varioꝝ morborum curatõe. Luce. iiij. Omes
qui habebãt infirmos variꝭ languorib⁹ ducebant illos ad ieſum
⁊ ſanabant̃. ac ille ſingulis man⁹ imponẽs curauit eos. Iſti varij
languores ſignant varias miſerias hui⁹ mundi a quibus chriſtus
ſanat quãdo celeſtẽ ꝯfert gloriã ⁊ omnes miſerias mũdi euacuat
yſa. lxv. Ecce creabo celos nouos ⁊ terram nouã ⁊ nõ erunt i me/
moria priora ⁊ non aſcendẽt ſup cor ſꝫ gaudebitis ⁊ exultabitis vſqꝫ
in ſempiternũ. in his q̃ ego creo. qꝛ ecce creo ihrl'm exultacõem et
populũ eius gaudiũ. Iſtud gaudiũ nobis ꝯcedat qui ſine fine viuit
⁊ regnat. Amen.

Domica. xvij. pt⁹ pẽthe.

DIliges dominũ deum tuum ex toto corde tuo ⁊c. Mat. xxij
In verbis iſtis domin⁹ duo facit. Primo ꝓponit p̃ceptum
nobiliſſimũ ibi. Diliges domi. d. tuũ ⁊c. Secũdo ſubiũgit
modũ precepti ꝑfectiſſimũ ibi. ex toto corde tuo. Nota ꝙ quatu
or ſunt que incitãt nos ad dilectõem dei vt patebit. Primũ eſt pre/
cepti neccitas. Deut. vi. Audi iſrl' ⁊ obſerua que p̃cepit tibi de⁹ vt
facias ea ⁊ bñ tibi ſit. Diligeſqꝫ dominũ deũ tuuꝫ ex toto corde tuo
⁊ ex tota anima tua ⁊ ex tota fortitudine tua. Audi o homo p̃cipi
tur tibi vt deum tuũ diligas. ſi non diligis tranſgreſſor es precepti
⁊ ſaluari non poteris. Conſilium eſt vt vendas omnia que habes
⁊ des pauperibus. ſꝫ preceptum eſt vt deum ⁊ primum diligas. Cõ
ſiliuꝫ ẽ vt maneas in virginitate. Sed preceptum eſt vt maneas in
caritate. Preceptũ eſt ergo vt diligas deum ſꝫ qualiter diligere de
beas audi. Diliges inquit dominũ deũ tuuꝫ ex toto corde tuo ⁊ ex
tota aima tua ⁊ ex tota mente tua. Ex toto corde tuo. Qd̃ exponit
mgr̃ ſentẽciarum in. 3. lib. i. intellectu ſine errore vt ſcꝫ itelligas q̃s
ſit ille quẽ diligis vt in diligẽdo nõ erres. Multi errãt in diligendo

deum.ſicut hi qui plus diligunt mundum q̄ȝ deum.qui prius deſe-
rant deuȝ q̄ȝ diuicias hui⁹ mundi.ibi dilectō vera nō eſt.i.Jo.ij.
Nolite diligere mundū nec ea que in mūdo ſunt.ſi quis diligit mū
dū non eſt caritas dei in eo.Item diligere debes ex tota aīa.i.vo-
lūtate ſine ↄtradictōe vt in omnib⁹ obedias dō ⁊ nihil agas quod
ſit ↄtra voluntatē eius.Multi diligūt deum ȝ nō volūtate tota.ſic̄
hi qui voluntatē dei negligunt ⁊ ꝓpriam ꝑficiunt.Talis fuit ſaul
cui cum p̄cepiſſet deus vt diſperderȝ amalech ⁊ omnia que in t̄ra
illa erant ipſe pepcit agath ⁊ meliorib⁹ gregibus in quo grauiter
offendit deum.p̄.Re.xv.Item diligere debes ex toto mente.i.mēo
ria ſine obliuione.Deut̄.vi.Caueas ne obliuiſcaris dn̄i dei celi.ȝ
cōtrarium multi faciūt hodie.multi diligunt ⁊ adherent deo.cras
deſerunt deū.i.obliuiſcunt̄ eius.Deut̄.xxxij.Deū qui te genuit de
reliquiſti ⁊ oblitus es ⁊c̄.Scdm q̄ incitat nos ad dilectōnem eſt
diuine dilectōis exemplaritas.p̄.Joh̄.iiij.Nos ergo diligam⁹ deū
quoniā ipſe prior dilexit nos.Bernh̄.p̄or dilexit nos tant⁹ ⁊ tantū
⁊ gratis tā illos ⁊ tales.certe creator diligit creaturā.magn⁹ par
uos.bonus malos.diues paupes ⁊ ſic dat nobis exemplū vt verſa
vice diligam⁹ eum qui p̄or dilexit nos.diligam⁹ ⁊ nos ipſum poſte-
rius.nos creature ipſum creatorē a quo facti ſum⁹.nos pui ipſuȝ
magnū vt nos in celo magnos faciat.nos paupes ipſum diuitem
vt p ipſum eternalit̄ diuemur.Heu miſer pctōr q̄ȝ ſtultus es qui ta-
lem ac tm̄ deum nō diligis cum ipſe diligēdo tibi dedit exemplū vt
diligas ipſum.¶ Tereiū qd̄ nos inuitat ad dilectiōeȝ dei eſt dei ad
ſe diligentes familiaritas.Jo.xiiij.Si quis diligit me ſermonē me-
um ſeruabit ⁊ pater meus diliget eū ⁊ ad eum veniem⁹ ⁊ māſioneȝ
apud eū faciem⁹.Si vis habere familiaritatē dei vt deus ad te veīat ⁊ in corde tuo manſionē faciat diligas eū.vt ſi deus hic māſio-
nē facit in corpore tuo ⁊ manſerit tecū in corde tuo.tu in futuro et̄-
naliter manebis ſecum in regno ſuo vbi xp̄s in cena orauit dicens
Jo.xvij.Pat̄ quos dediſti mihi volo vt vbi ego ſum ⁊ illi ſint me-
cum vt videant claritatem meā quā dediſti.qꝛ dilexiſti me ante ↄſtitucōeȝ mū-
di.Quis poteſt exp̄mere caritatē in p̄ria vel videre.Certe qui ſemꝫ
viderit ſemꝑ deſiderabit eſſe cum xp̄o.nec mirū cum petr⁹ videns
imaginē claritatis illius in mōte clamauit ⁊ dixit.Dn̄e bonuȝ eſt
nos hic eſſe ſi vis faciam⁹ hic tria tabernacula tibi vnū moiſi vnū ⁊

⁊ helie vnum. quaſi diceret. domine ſi hanc claritatem in mōte iſto
iugiter videre potero tecū ſemꝑ hic ꝑmanebo. hāc claritatē xp̄us
diſcipulis tribus ſibi magis familiarib⁹ oſtēdit ad horā. ſꝫ illā que
eſt in pria oſtēdet eternaliter trib⁹ generib⁹. ſ. virginib⁹. viduis. et
ɔiugatis. ¶ Quartū qđ inuitat nos ad dilectōez dei ē bn̄ficiorū di
varietas. que maxime relucz in tribus. ſ. in patris creacōe. ſui filij
in mundū miſſione. ⁊ in eterne glīe collacōe. Primo bn̄ficiū dei re
lucet in noſtri creacōe. ideo nanqꝫ debemus ipſum diligere. q2 ipſe
nos creauit. Eccl'a. vij. In tō aīa tua dilige eū q̄ te fecit. ſi diligis
p̄rem carnalem a quo habes naturā. i. materiā corꝑis tui diligē
euz magis a quo eſt formatō corꝑis. a quo hēs aiaz intellectū. qn
qꝫ ſenſus corꝑis tui. nec ſoluz debes diligere euz q2 te fecit. ſꝫ ec̄ qꝛ
fecit mundū ꝓpter te. Hugo in ꝑſona mundi loquit̃ ad homiez. Ai
de homo quātum te amauit q̄ fecit me ꝓpter te. ſeruio tibi qui fc̄s
ſum ꝓpter te. ⁊ ſeruies ei q̄ fecit me ⁊ te. ¶ Scđo relucz in filij ſui
in mūdum miſſione Joh. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt filiū ſuū vni
genitum darz vt omnis qui credit in eum nō ꝑeat ſꝫ habeat vitam
eternā. ſi dediſſz angelū ſignum fuiſſz magne dilectōis. ſi archāge
lum ſignū fuiſſz maioris dilectōis. Nunc ergo ex quo filiū ſuuz de
dit ſignum fuit maxie dilectōis. Vñ canit eccl'a in vigilia paſche i
bn̄dictōe cerei quā ɔpoſuit Grego⁹. O ineffabilis dilectō caritatis
vt ſeruū redimeres filium tradidiſti ¶ Tercio relucz i eterne glorie
collacōe Ja. p̄. Beatus vir q̄ ſuffert temptacōem qm̄ cum ꝓbat⁹ fu
erit accipiet coronā vite. Noli deſpare ſi hic tētaris. ſi tribularis. ſi
nō omnia euenient tibi ꝓſpere. dilige deū ⁊ dabit t̄ eternū premiuz.
de quo dicit̃. i. Cor. ij. Ocul⁹ nō uidit nec auris audi. nec in cor ho
mi. aſcen. que prepa. de⁹ diligētibus ſe. O q̄z ingratus eſt pctōr qꝛ
ſi homo daret ei modicum clenodij diligerz eum ⁊ deū nō vult di
ligere qui dedit ei corpus ⁊ animā. q̄ dedit ei mundū ⁊ omnia que
in mundo ſunt ⁊ tandē dedit ei filium ſuū ⁊ adhuc ꝓmiſit ei eternū
regnū q̄ euz amat. quod nobis p̄ſtare dignet̃ qui eſt benedict⁹ i ſe
cula.

Dominica. xviij. p⁹ penthe.

Surge tolle lectum tuū ⁊ vade in domū tuaz Math. nono
p paliticū q̄ mēbra habz ⁊ vſum mēbroꝝ nō hz. ſignatur
aia peccatrix q̄ rōez hēt ⁊ vſuz rōis n̄ hēt. ſi eni vſuz rōis
hēret pccz vitarz. deū amarz ⁊ ad celeſtia ānhelarz. qn̄ de⁹ talē aiam

ſanat peccata remittēdo. dicit ei Surge tolle lectum tuuꝫ ⁊ vade in
domū tuam. In quibꝰ verbis deꝰ ſpecialiť facit tria. Prio precipit
vt pctā deſeramꝰ cum dicit. ſurge. ſ. a pctō in quo iacuiſti. Scdo vt
voluptatē carnis que eſt fomentū pcti abijciamꝰ cū dicit. tolle. i. au
fer lectū. i. voluptatē quā actenꝰ habuiſti ⁊ fouiſti. Tercō vt ad vni
tatē eccle a qua peccādo receſſimꝰ penitēdo redeamꝰ cuꝫ dicit. va
de in domū tuam. ¶ Nota ꝙ ſurgere debemꝰ a q̄tuor. ¶ Primo ſur
gere debemꝰ vt pcc̄a abijciamꝰ Rō. xiij. Hora eſt iam nos de ſom.
ſurgere. ⁊ ſequiť. Nox p̄ceſſit dies autē appropinquabit. ⁊c̄. Audi o
peccator qui diu iacuiſti in pctis tibi dico ſurge. qꝛ hora eſt vt ſur
gas. Certe ſi aliquis tꝑe hyemali ꝑ noctē totā vſqꝫ ad ortum ſolis
dormiuiſſꝫ bn̄ poſſꝫ ei dici. ſurge a ſomno. qꝛ hora eſt iam dies eſt
⁊ tu miſer pctōr in pctō qd̄ ꝯꝑatur hiemi rōe frigoris ⁊ obſcurita
tis qd̄. ſ. infrigidat affectū ⁊ obſcurat intellectū. Iā iacuiſti ꝑ decē
annos vel forte ampliꝰ ⁊ adhuc nō vis ſurgere. maxie cuꝫ iā reſplē
deat ꝑ totū mundū dies diuine mie que animā tuā ſi a pctō ſurrex
eris illumiabit ad cognicionē veritatis ⁊ inflāmabit ad amorē bo
ni oꝑis. Ideo diciť Eph. v. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortu
is ⁊ illuminabit te xp̄s. Nota ꝙ peccator dormire dr̄ ⁊ mortuus eē
Dormit inquā cū diuerſimode illudiť. ſicut eni dormiēs per vana
ſomnia illuditur. ſic et peccator ꝑ vanitates huiꝰ mūdi decipiť. De
re illudiť qui gaudiū illud credit eſſe gaudiuꝫ qd̄ ducit hominē ad
extremū luctū. Puer. xiiij. Riſus dolore miſcebiť ⁊ extrema gaudij
luctus occupat. Vere illudiť qui ꝯfidit in eꝑibꝰ que ſecū ferre non
pōt Iob. xxvij. Diues cū dormierit nihil ſecū affert. aꝑiet oculos ⁊
nihil inueniet. apprehēdet eum quaſi aq̄ inopia. hoc erit in inferno
vbi tāta erit inopia ꝙ nec guttaꝫ aq̄ hr̄e poterit. Vere illudiť. q̄a
momētanee deliciať vt in eternū puniať. Iob. xx. Luet q̄ fecit om
nia nec tñ ꝯſumeť. ſic ergo pctōr q̄ diuerſimode illudiť dr̄ dormire
Diciť eciā peccator mortuꝰ eſſe. qꝛ ſpūſcō qui eſt vita aime caꝛꝫ. Vn̄
pctōres ꝯꝑanť oſſibꝰ aridis q̄ vidit ezechiel Eze. xxxvij. De quibꝰ
diciť ꝙ ſpm̄ non habebāt ore qꝛ ad bonū ſe mouere nō valent. pſ.
Omnes declinauerūt ſimul inutiles facti ſunt nō eſt qui faci. bo. ⁊c̄
qꝛ ſpūaliter fetent Ioh. xi. diciť de lazaro in quo figurať pctōr ſcḋm
Auguſt. Dn̄e ecce fetet iam q̄triduanꝰ eſt eni. Fetet eni ꝓpter pctm̄
cordis oris operis ⁊ ꝯſuetudinis. ¶ Secundo debemus ſurgere vt

deum deuote queramus Col. iij. Si cōſurrexiſtis cuz xp̄o que ſur
ſum ſunt querite vbi xp̄s eſt in dextera dei ſedēs. ſi eni ↄſurrexiſtis
a morte culpe ſicut xp̄s ſurrexit a morte nature. querite xp̄m ſurſū
in celo. non in terra deorſum. Quidā nāqꝫ querunt xp̄m ſꝫ non inue
niunt. qꝛ non querūt ſurſum ſꝫ deorſuz. nō eni querūt in bona vita.
ſꝫ in mala. querūt in vicijs. diuicijs . ꝛ delicijs Job. xxviij. dicit᷑ de
ſapiēcia increata que eſt filius dei nō inuenit᷑ in terra ſuauit᷑ viuen
cium. abiſſus id eſt ꝓfunditas viciorū. dicit nō eſt in me. ꝛ mare. i.
ↄgregatio diuiciarꝝ. dicit nō eſt mecū quaſi diceꝛz. In delicijs i di
uicijs ꝛ in vicijs nō inuenit᷑ deus. Cant. iij. In lectulo meo ꝑ noc.
queſi. quē dili. ani. mea queſiui eni ꝛ nō inueni. nec mirū ſi non iue
nit. qꝛ queſiuit in lectulo voluptatis ꝛ ꝑ noctes culparū. ſequit᷑. ſur
gam ꝛ circuibo ciuitatē. i. penitētem ecclaz. ꝑ vicos ꝛ plateas. i. re
ligioſos ꝛ ſeculares. querā quē diligit anima mea. q̄ſiui ꝛ nō inue
ni nec mirū quia mens mea adhuc verſat᷑ in terrenis. Qui autem
vult deum inuenire debꝫ terrena trāſcēdere Joco ſequit᷑. Paululū
cum ꝑtranſiſſem eos. i. mentez ad ſuꝑiora leuaſſez. inueni quē dili
git anima mea. O cū quāta diligēcia querēdus eſt iſte dilect᷒ quo i
uento anima inuenit totū qđ deſiderat. Ibi pauꝑ inuenit theſauꝝ
Triſtis ſolaciū Eger remedium Exul refugiū. ¶ Tercio debem᷒ ſur
gere vt diabolo viriliter reſiſtam᷒. yſa. xxij. Surgite pꝛincipes ꝛ arri
pite clipeos. Principes iſti ſunt xp̄iani qui ſub xp̄o rege pꝛincipant᷑.
Iſti debēt ſurgere. debent clipeos arriꝑe vt diabolo poſſint reſiſte
re. Per clipeū qui eſt figura triangularis accipit᷑ fides que eſt de p̄
ſentib᷒ p̄teritis ꝛ futuris. qꝛ fides ↄtinet plures articulos. ideo dici
tur accipite clipeos. i. fidem que plures articulos ↄtinet. hāc debe
mus acciꝑe vt diabolo poſſim᷒ reſiſtere. ꝑ. Pet. v. Aduerſari᷒ vr̄
dyabolus tanqꝫ leo rugiēs circuit querēs quē deuoꝛat cui reſiſtite
fortes in fide. Certe ſi verā fidem habueris de facili diabolū ſuꝑab
qꝛ ſi fidem habueris ꝛ diaboli tentacionē ſenſeris dei adiutoriū in
uocabis ꝑ qđ diabolū ſuꝑabis. ſi autē fidem nō habueris dyabo
lo tētanti p̄ualere nō poteris. In hui᷒ argumētum legit᷑ Mat. xvij
dum diſcipuli interrogarēt quare nō poſſent eiceꝛe demonē. R̄ndit
iḣus. propt᷑ incredulitatē. Audi chꝛiſtiane ſi diabol᷒ impugnat te
ſurge ꝑ fidem inuoca diuinā manuz ꝛ obtinebis de diabolo victo
riam. Vn̄ dicit Judicū. iiij. dixit delboꝛa ad barach Surge hec eſt

eni dies in q̄ tradidit dn̄s ſizaram in manus tuas Delbora interꝑ
tatur eloquēs ⁊ ſignat eccleſiaȝ q̄ habet eloquēciā bone exhortatō
nis Barach interp̄tatur fulgor ⁊ ſignat criſtianum in q̄ debet eſſe
fulgor gratie dei Sizara interpretaꝛ excluſio gaudiȷ̄ ⁊ ſignat dia-
bolum q̄ eſt excluſus a celeſti gaudio Dicit ergo delbora.i.eccleſia
ad barach.i.ad quēlibet fidelē q̄ impugnaꝛ a ſizara.i. a diabolo vt
ſurgat et dei grām imploret ⁊ ſic diabolū vincat. Audi o criſtiane
q̄cunqȝ tētaris a diabolo noli ꝯſidere tibi.q̄ ꝑ te vincere non potes
diabolū Cōfide in dn̄o ora p̄rem ⁊ vinces diabolū ꝓpter qꝺ xp̄us
dixit diſcipulis Luce zz. Surgite orate ne intretis in tētatiōem ⁊c̄
Math.xxvi. Sp̄us q̄dem ꝓmptꝰ eſt.ſ.ad reſiſtendū caro āt īfirma
Quarto debemꝰ ſurgere vt bonis oꝑibꝰ ꝯtinue inſiſtamꝰ Can.A.
Mane ſurgamus ad vineā.videamus ſi floruit vinea ſi flores frcm̄
ꝑturiunt.vinea iſta eſt pn̄s eccleſia q̄ floret virtutibꝰ ⁊ fructificat i
bonis operibus ad hanc vineam debet homo ſurgere ⁊ flores v̄tu
tum.et fructꝰ oꝑm bonorum videre q̄ ſūt in eccleſia vt ip̄e ad exem
plum bonorū bona faciat Hebre.8. Omnia facito ſm̄ exemplar qꝺ
tibi mōſtratū eſt in monte.i.in eccleſia.vide ibi humilitatē ⁊ ſis hu
milis.fidē q̄m teneas caritatem q̄ deum ⁊ ꝓximū diligas.ſpem ne
dſpes miam vt miſericors fias ⁊c̄.ſȝ intende qꝺ diciꝛ.mane ſurga
mus ad vineā.i.ab adoleſcencia oꝑemur bonū Tre.iiȷ̄.Bonū eſt vi
ro cum portauerit iugū ab adoleſcencia ſua In adoleſcencia tua
incipe te exercitari in virtutibꝰ ⁊ ꝑſeuera vſqȝ in finē Ecc̄i xi. Mane
ſemina ſemē tuū.i.in iuuētute fac bona opera ⁊ in veſꝑe n̄ ceſſet ma
nus tua .i.ꝑſeuera in eis vſqȝ in finē.huiꝰ ꝯtrariū faciunt q̄dam q̄
in iuutute ſunt boni ⁊ in ſenectute ſūt mali Sȝ dicēs dies adoleſcē-
cie mee vane ꝯſūpſi bona oꝑa neglexi.iā ſenio deficio nūquid ad re
gnū venire potero Nō certe ſi adhuc bene oꝑari incipeſ vtiqȝ ad
celū venire valeres Iſtud oſtēdiꝛ Math.zo. In ꝑabola regni celo
rū qꝺ ſile diciꝛ hoi q̄ ꝯduxit oꝑarioſ in vineā vbi diciꝛ qꝺ illis q̄ ve
nerāt circa horā xi.ē datꝰ denariꝰ ſicut ⁊ aliȷ̄s q̄ venerūt circa horā
ꝑmā.vndecima eſt hora ſenectutis.ſi ſenex es ⁊ actenꝰ male vixiſti
muta vitā tuā ⁊ bōa fac ⁊ dabiꝛ tibi denariꝰ etn̄e mercediſ q̄m nob
p̄ſtare digneꝛ q̄ ē bn̄dictꝰ in ſc̄la Amē. ‖ Dn̄ica xix.pꝰ pēthecoſtē.

Intrauit rex vt videret diſcūbentes ⁊ vidit ibi hoiem nō veſti
tū veſte nuptiali Math.xxiȷ̄. Rex iſte deus eſt q̄ intrabit i die

iudicij vt videat diſcūbētes.i.iudicēt q̄liter.ſ.hoies in hoc mūdo vi
xerūt ⁊ q̄cunq̄ īuenerit ſine veſte nuptiali.i.caritate illū tradet ite
nebras exteriores ſm hāc expoſitiōez in p̄miſſis tria tāgunt̄.p̄mū
eſt diuina potēcia ibi Intrauit rex.ſm ē diuina ad diſcernēdū ſapia
ibi vt videret diſcūbentes.t̄cium eſt eiuſdē ad ſniandū iuſtitia ibi et
vidit hoiem ⁊c̄.¶Nō eni q̄ ih̄s vidit q̄nq̄ genera hoim Primo tri
bulatos vt a tribulatiōe eripiat Exo.iij.Videns vidi afflictiōem p̄pli
mei.q̄ eſt in egipto ⁊ gemitū eiꝰ audiui ⁊ deſcēdi liberare eū.Pōde
ra iſta videns vidi dic̄ q̄ deꝰ nō ſolū illud q̄ pateris exteriꝰ ſ; q̄ plꝰ
eſt videt etiā q̄ pateris interiꝰ Afflictiōez p̄pli mei.q̄ licz pccōres in
terdū in hoc mūdo affligāt̄ illa tn̄ afflictio deo grata nō eſt.iō deus
nō dicit̄ eā videre ſ; illā afflictiōez dicit̄ videre.q̄ p̄plus ſuus affligit
⁊ pacient̄er tollerat.hāc videt inq̄ſtū afflictos adiuuat ne deſperent ⁊ i
q̄ſtū mercedē p̄mittit p̄s Cū ipo ſum in tribu.eri.eū ⁊ glo.eū.Noli
ergo turbari ſi hic modicū tribuleris ſis paciēs xp̄s hic tecū eſt per
grām ⁊ in futuro vult dare tibi eternā gl̄iam Rō.viij.Nō ſūt dôigne
paſſiōes huiꝰ tp̄is ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit̄ in nobis.ſ; mō vidit
xp̄s matrē ſuā in cruce Jo.xix.Cū vidiſſet ergo ih̄s matrē ⁊ diſcipl̄z
ſtantē quē diligebat Dicit matri ſue Mater ecce filiꝰ tuꝰ q̄ſi diceret
O mat:r video te in maxima tribulatiōe poſitā iō ꝯmendo te iohan
ni vt ip̄e te ꝯſolet̄.q.d.ad p̄ns te ſufficient̄ nō ꝯſolor ſ; ſuſtine ad tp̄s
⁊ ego ip̄e te ꝯſolabor plene qđ et factum fuit illo die quo ipam cum
canticis angelorum ad celum duxit et ſuper omnes angelos exalta
uit tūc ip̄a poterat dicere ad filium illud p̄s.Scđm multitudinē do
lorū meoꝝ i corde meo ꝯſolatiōes tue letificau.aiam meā.¶Scđo
videt deuotos vt in orōne exaudiat Jſa.xxxviij.Dixit dn̄s ad ezechi
am Audiui orōez tuā ⁊ vidi lacrimas tuas ⁊c̄.Ecce ego adijciā ſup
dies tuos q̄ndecim annos et de manu regis aſſirioꝝ eruā te.Lacri
me q̄ cū deuota orōne fūdūt̄ multū placent deo Libēter exaudit eos
q̄ deuote orāt Si.n.deꝰ exaudiuit ezechiā cū lacrimis orātē p̄ corpis
ſanitate pociꝰ exaudiet te cū lacrimis orātē p̄ ſalute aīe tue p̄s.Re
ſpexit i orō.hu ⁊ n̄ ſpre.pre.eo.libēter poteſ orāē lacrimas fūdere vt
deꝰ te exaudiat ſi tu oras cū lacrimis deū placaē poteri.Tu oras cū
lacrimis ⁊ deū exaudiē cog.ſi tu lacrimaris i occl'to et deꝰ videt i ma
nifeſto.ſi tu oras i āgulo ⁊ deꝰ vidz i celo ſ; mō vidit deꝰ publicanū
đ q̄ dr̄ Luc.18.Cū oraēt dicēs.deꝰ propi.eſto ⁊c̄.ſeq̄t̄ ꝯſcēdit ſ; iuſti

cat⁹ in domū ſuā. Ecce imūdo⁹ pcc̄oꝛ venit in templū iuſt⁹ ꝛ mun
dus reuerſus a templo Et vn̄d hoc niſi qꝛ deuote oꝛauit et deus ei⁹
deuotiōem vidit ꝛ exaudiuit ¶ Tercio videt penitentes vt pcat vn̄d
dicit Luce xix. De zacheo q̄ q̄rebat videre iħm quiſ eſſet et ꝓpter ħ
aſcendit in arboꝛē Suſpiciēs iħus vidit illū ꝛ dixit. zachee feſtinās
deſcende ꝛc̄. zache⁹ interp̄tat̄ iuſtus ꝯſilio ꝛ ſignat penitētē q̄ debꝫ
eſſe iuſtus in ꝯſilio ꝯfeſſionis vt peccata ſincere ꝯfiteat̄ ꝛ ſatiſfaciat
ħ ꝯſiderat vidē iħꝫ q̄ꝑ ꝑ pcc̄ꝫ amiſit Aſcēdit in arboꝛē crucis. paſſi
onē xp̄i ad memoriā reuocādo hunc vidꝫ iħus quādo penitēciā ei⁹
acceptat ꝛ pcc̄a relaxat cui et dicit feſtinās deſcēde. ſ. ad huilitatē
ſatiſfactiōis qꝛ hodie in domo tua. i. in coꝛde tuo opoꝛtet me manē
O q̄m ꝯſolatoꝛiū eſt verbum illud q̄ xp̄s ꝓmittit ſe māſurū in coꝛ
dib⁹ hoīꝫ quo manēte aīa mundat̄ ꝛ illuminatur q̄etatur ꝛ beata
efficit̄. vis q̄ꝑ xp̄us maneat tecum age penitēciā vt xp̄s eaꝫ videns
tibi pcat hoc mō vidit petrū quādo ip̄e petr⁹ poſt trinā negatiōem
egreſſus foꝛas fleuit amare ¶ Quarto videt in pcc̄o pſeuerātes vt
puniat Deu. xx. vidit deus ꝛ ad iracūdiā concitat⁹ eſt. qꝛ ꝓuoca/
uerūt eum filij ſui ꝛ filie O peccatoꝛ ſi velles attēdere q̄ꝑ deus ſemꝑ
preſens eſt et nunq̄m potes ita occulte peccare quin deus videat
ſi ſane mentis eſſes. vtiqꝫ dimitteres peccatū ꝓpter preſenciā dei ꝓ
uer. xv. In oī loco ocult dn̄i ꝯtēplāt̄ bonos ꝛ malos Multū deū of/
fendis quādo peccas in p̄ſencia eius nec exhibes ei reuerēciā peccā
do. q̄m exhibes hoī Si enī hō eſſet pn̄s q̄ videret te peccātē. nō au/
deres peccare ꝛ in preſencia dei peccas. ꝫ heu q̄dam ſunt ita ſtulti
q̄ꝑ credunt nō videre deum illa q̄ ip̄i ī occulto faciūt vnde legit̄ Eze
8. q̄ꝑ ezechiel in ſpū ductus fuit de caldea in ihl'm vbi deus oſtēdit
ei multa idola. q̄ coluerunt iudei in occulto vbi legit̄ Dixit domin⁹
ad me. ecce vides fili hoīs q̄ ſenioꝛes dom⁹ iſrael faciunt in tenebriſ
vnuſquiſqꝫ in abſcondito cubilis ſui Dicunt enī nō videt dominus
nos noli tu hoc dicē Attēde q̄ꝑ de⁹ vbiqꝫ p̄ſens eſt ꝛ oīa videt. vn̄d
ip̄e oīa occulta peccata q̄ hic fiunt faciet manifeſta in die nouiſſīo
ideo dicit aplūs. i. Coꝛ. iiij. Nolite ante tp̄s iudicare q̄ adusqꝫ veni/
et domin⁹. q̄ ꝛ illumiabit abſcondita tenebraꝝ ꝛ manifeſtabit ꝯſi/
lia coꝛdiuꝫ. Tunc laus erit vnicuiqꝫ a deo Audi o peccatoꝛ pcc̄a q̄
hic ꝯmittis in occulto in iudicio manifeſtabunt̄ toti mūdo. vbi oēs
angeli oēs demones oēs hoīes boni ꝛ mali videbūt oīa pcc̄a tua. q̄

x z

vnq̄ꝫ commiſiſti Si mō ꝟecūdaris de h̄ ꝙ dicis volūtarie vni ſacer
doti pcc̄a tua q̄ vnq̄ꝫ ꝯmiſiſti vt veniā ꝯſeq̄ris q̄ntā ꝟecūdiā ſuſtine
bis in die iudicij vbi ꝯtra volūtatē tuā oia pcc̄a tua oībꝰ manifeſta
būt̄ vt in et̄nū ꝯfūdaris ⁊ deꝰ q̄ videt mō pacienter te peccātē nūc ſu
ſtinet tūc videbit horribilit̄ ⁊ puniet Iſtud figuratū eſt Gene.18. Cla
mor ſodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ multiplicatꝰ eſt et pcc̄m eoꝝ aggraua
tū eſt nimis Deſcēdā ergo et videbo. vtrū clamorē eorū ope ꝯpleue
rint Et ſbdit̄ ⁊ dn̄s pluit de celo ſup̱ ſodomā ⁊ gomorrā ⁊ vicinas
ciuitates ignē et ſulphur ⁊ ſbuertit ciuitates illas. p̱ iſtas duas ciui
tates q̄ magis famoſe fuerūt inter illas q̄s dn̄s ſbuertit accipiūtur
duo genera pcc̄orum Gomorra interp̄tatur cecitas ⁊ ſignificat pec
catores īfideles q̄ lumē fidei nō hn̄t Sodoma interp̄tat̄ declinatio
eorū ⁊ ſignat pcc̄ores xp̄ianos q̄ ab oibus opibꝰ declināt. Contra
hos deſcēdet dn̄s in die iudicij ⁊ iudicabit de pcc̄is eoꝝ et ſbuertet
eos per ignē ⁊ ſulphur demergēdo eos i infernū in q̄ eſt ardor ignis
⁊ fetor ſulphuris ¶ Quito videt deꝰ beatos vt eternalitr letificet Io.
xvi. Vos q̄dem nūc triſticiam habetis ⁊c̄. Nec mirū ſi apli tūc tri
ſtes erāt qn̄ triſtis xp̄s triſti facie eos videbat. vtpote q̄ iā erat iude
is tradendꝰ et crucifigendꝰ. illos āt q̄s mō letꝰ xp̄s facie leta videt
in p̄ñia illi gaudēt ⁊ gaudiū iſtud nūq̄ꝫ ab eis tollet̄. q̄ꝛ facies dei ab
eis nunq̄m abſcondet̄ O q̄m delicioſa ē hec facies q̄ in celo nō ſolū
hoies ſꝫ et̄ āgelos letificat Heſt. 15. Valde mira. es do. ⁊ fa. t. plena
grāꝝ. Ve mirabil' ē hec facies q̄ꝛ ſiue videat ſiue videat̄ i celo. ſp̱ oēs
letificat Adeo mirabil' eſt ꝙ ſi dānati eā viderēt in iferno de eo gau
dērēt hāc ꝯſiderabat videre ꝓpha cū dicēt. oſtēde faciē t. ⁊ ſalui erimꝰ
Hāc faciē nob i celo ondat q̄ ſn̄ fi. vi. ⁊ re. ¶ Dnica xx. pꝰ pēthecoſtē

Cognouit ergo pr̄ q̄ꝛ illa hora erat in q̄ dixit ei ih̄s filiꝰ tuꝰ viuit
⁊ credidit ip̄e ⁊ domꝰ eiꝰ tota Io. iiij. In ꝟbis iſtis ꝯmēdat̄ ſi
gulꝰ a duobꝰ. p̄mo a diſcretiōe intellectꝰ in bn̄ficiorū dei recognitōe
ibi Cogno. āt pr̄ ⁊c̄. ¶ Scdo a deuotiōe affectꝰ in fidei ſuſceptiōe ibi
et credidit ip̄e ¶ Nō ꝙ i h̄ mūdo q̄tuor ꝯgnoſcē debemꝰ q̄ patebūt
p̄mo ꝯgnoſcē pcc̄i feditatē vt defleamꝰ. Ie. 14. Cognouimꝰ dn̄e iniq
tates no. ⁊c̄. ne des nos in opprobriū ꝓpt̄ nomē t. neq̄ꝫ facias nob cō
tumeliā q. d. q̄ꝛ nos ꝯgnoſcimꝰ pcc̄a nr̄a ad deflendū. noli tu deꝰ ꝯ
gnoſcē ad puniēdū. ſꝫ ignoſce ad miſerēdū h̄ mō latro i cruce ꝯgno
uit pcc̄a ſua cū aliū latronē icrepabit d. Lu. 23. neq̄ꝫ tu ti. deū q̄ i cad

dānatiōe es. et nos q̄dē iuſte iam digna factis recipimus. h' x̄o nihil
mali geſſit ꝛ iō q꞉ ipē pcc̄a ſua cognouit deus ignouit ei. Sz heu q̄
dam ſūt q̄ pcc̄a ſua nolunt recognoſcere. talis fuit Saul. cui cū p̄ce
cepiſſꝫ dn̄s vt ꝑcuteret amelech ꝛ deleret oīa q̄ in terra ei⁹ erāt. ipē
ꝯtra dm̄ p̄ceptum peꝑcit regi agath ꝛ melioribus ꝛ p̄corib⁹ ꝓpter
q̄ cū incuſaretur a Samuele dicente. q̄re nō audiſti vocē dm̄ tui. ſꝫ
verſus es ad predam ꝛ feciſti malū in oculis dm̄. imo ait ſaul Audi
ui vocem dm̄ ꝛ ābulabā in via ꝑ q̄ꝫ miſit me dn̄s i. Re. xv. Hoc idez
facit hodie pcc̄or ſacerdoti qđ ſaul ſamueli. ſaul interp̄tat' abutēs
ꝛ ſignificat pcc̄orem q̄ corꝑe ꝛ q̄nqꝫ ſenſib⁹ ꝛ rōe rebus abutit' Sa
muel interp̄tatur audiens dominū ꝛ ſignificat ſacerdotē Quādo ſa
cerdos dicit peccatori in ꝯfeſſiōe in iſto grauiter deliquiſti vl' pecca
ſti ille interdū reſpōdet ecce iſtud nullū pcc̄m eſt Sz q꞉ pcc̄m nō co
gnoſcit. deus ignoſcit ſunt q̄dam alij q̄ pcc̄m ſuū recognoſcūt qđ. ſ
in alios retorq̄nt ꝛ ſe excuſant. talis fuit adā q̄ dixit. Gene. iij. mlr q̄ꝫ
dediſti m̄ ſociā dedit m̄ de ligno ꝛ comedi. ꝛ illa ſerpens decepit me
ꝛ comedi Ecce adā retorq̄t pcc̄m in mulierē ꝛ mulier in ſerpentem
hoc adhuc multi faciūt. q̄ in ꝯfeſſione pcc̄a ſua retorq̄nt in alios et
dicunt ille induxit me ad peccādum. alijs imponūt qđ ipi faciūt No
li hoc facere ſꝫ ꝯgnoſcere pcc̄m ꝛ inuenies deū ꝓpiciū. exemplo da
uid qui dicit āplius laua me ab iniquitate mea ꝛc̄. Scđo debem⁹ ꝯ
gnoſcere beneficiorū dei varietatem vt grās agam⁹ p̄s. Quāta au
diuim⁹ ꝛ ꝯgnouim⁹ ea ꝛ prēs noſtri narrauerunt nobis. ſ. de bene
ficijs dei. Quis ſufficit enarrare beneficia dei. q̄ fecit cum hoīe ꝓpt'
quē oēs creaturas irrōnabiles fecit ꝓpter quē in mundum venit. ꝓ
pter quē mortē ſuſtinuit. cui celeſtia gaudia p̄ꝑauit Sed heu q̄daz
ſunt boue rudiores aſino ſtolidiores. beneficia a deo recipiūt ſꝫ tamē
nō recognoſcūt. nec ſibi grās agūt De talib⁹ ꝯq̄rit' de yſa. i. Filios
enutriui et exaltaui Ipi āt ſpreuerūt me. Cognouit bos poſſeſſorem
ſuum. ꝛ aſinus p̄ſepe dm̄ ſui. iſrl' āt nō ꝯgnouit me. ꝛ ꝑplus me⁹ nō
intellexit. ſ. vt me ꝓ beneficijs meis diligeret et grās ageret. heu q̄do
agit' hō impendit beneficiū hoi et diligit' Deus impendit oē bonuz
hoi ꝛ minime curat' Noli ita agere ſꝫ recognoſce beneficia dei. et cō
tinue ipm̄ lauda p̄s. Lauda aīa mea dominū ꝛc̄. quaſi diceret. ſem
per beneficia dei ꝑcipis iō ſemꝑ laudes referre debes Tercio debe
mus cognoſcere occultorum iudiciorum dei equitatem. vt timea

m⁹p̄s. Cognoui do. q2 eq̄tas iudicia tua ⁊ in veritate tua humiliaſti
me. certe ſi velles recognoſcere q̄m iuſta ſunt iudicia dei. et q̄m occl
ta q̄ egit in h̄ mūdo nūq̄m eſſes ſecur⁹ ꝫ ſemꝑ timeres Reſpice eſau
⁊ iacob q̄ ſimul naſcunt̄ eūdem habuerūt p̄rem et eādem m̄rem ⁊ ꝑ
occultū dei iudiciū vnus reprobat̄ et ali⁹ eligit̄ Reſpice ſaulē ⁊ dauid
vtrūq3 elegit deus vt regnaret vterq3 eoꝝ peccauit ⁊ dauid grauius
q̄m ſaul ⁊ dauid redijt ad gratiam ⁊ ſaul nō reſpice iudā et petrū. v
terq3 elect⁹ fuit a x̄po in ap̄lm. vterq3 p̄ccauit vn⁹ in tradēdo alter in
negādo Sz vni remittit̄ pc̄cm ⁊ alteri nō. vnus eſt in celo ⁊ alter in
inferno quis pōt iſta dei iudicia inueſtigare q̄re ſic et ſic agat̄. null⁹
ſcit Rō. xi. O altitudo diuiciarū ſapie ⁊ ſcie dei q̄3 inꝯp̄henſibilia ſūt
iudicia ei⁹ ⁊ iueſtigabiles vie ei⁹ Quāuis āt nō potes cōp̄hendē ad
plenū iudicia dei debes tn̄ ea mēte ꝯgnoſcere. i. in mēte h̄re vt timeas
nō vt diſcucias certe ſi vis occulta dei iudicia attendere ſꝑ timebis
Si es in bono ſtatu oz te timere q2 neſcis vtꝝ dēas vnq̄3 ad p̄niā3 re
dire oz eti. te timere q2 neſcire potes q̄3 diu dēs viuere qn̄ ⁊ q̄li morte
debeas mori Job. 30. Neſcio q̄m diu ſubſiſtam. etſi poſt modicum tē
pus tollat me factor meus ¶ Quarto debemus cōgnoſcere celeſtis p̄
mij iocunditatem vt appetamus Hebre. x. Vinctis ꝯpaſſi eſtis ⁊ ra
pinam bonorū v̄rorum cum gaudio ſuſcepiſtis ꝯgnoſcentes vos ha
bere meliorē ſbſtanciā ⁊ manentem Nolite itaq3 amittere veſtram ꝯ
fidenciam que magnā habet remuneratiōem Certe ſi velles cogno
ſcere ⁊ attendere mercedē q̄ dabit̄ tibi in celis nō vtiq3 turbaberis.
Si auferent̄ bona t̄ꝑalia pro quib⁹ reddūtur eterna Gregl. Si ꝯſide
remus fr̄es k̄mi q̄ et q̄nta ſunt q̄ nobis ꝓmittunt̄ in celis. vileſcunt
aio oīa que habent̄ in terris quis ſane mentis turbaret̄ ꝑ ablatione
vnius denarij pro q̄ receptur⁹ eēt mille marcas auri Si velles atten
dere requiem celi non turbareris pro labore huius mundi Iſaie. 78
Requiem tibi dabit dominus deus tuus ſemꝑ et implebit ſplendori
bus oſſa tua. ⁊ animam tuā liberabit Quis ſane mentis non libent̄
laboraēt vno die vt poſſet requieſcere omnibus diebus vite ſue Agri
cole multum laborant in meſſe vt poſſint requieſcere i hieme ⁊ tu la
bora in dei ſeruicio in mundo vt quieſcas in celo Si velles attendere
eternitatem ſuperne leticie pacienter ſuſtineres breuitatē3 preſentis
triſticie Quis non libenter fleret per vnum diem vt poſſet gaude
re in perpetuum. ¶ Noli ergo tu impacienter ſuſtinere preſentem

tribulatiōez vt poſſis obtinere eternā ꝯſolatiōez audi q̄d dicit apl's
Rō.viij. Nō ſunt ꝯdigne paſſiōes huiꝰ tp̄is ad futurā gl'iam q̄ reue
labit̄ in nobis. Certe ſi hec p̄mia vis attendere nihil erit tibi graue
q̄d debes ꝑ criſto ſuſtinere Tanta namqꝫ p̄mia dabunt̄ tibi in celo
q̄nta nec mens capere nec lingua valet exprimere Greg'. Que autez
lingua dicere vel q̄s intellectꝰ capere ſufficit illa ſuꝑne ciuitatis q̄ꝫ
ta ſint gaudia angelorum choris intereſſe cū beatiſſimis ſpiritibus
glie ꝯditoris aſſiſtere. pn̄tem dei vultum cernere Incircūſcriptum
lumē videre. nullo metu mortis affici Incorruptiōis ꝑpetue munē
letari Ad hec gaudia ꝑducat nos ih̄s. ‖ Dn̄ica xxi. pꝰ penthecoſtē

SErue nequā oē debitū dimiſi tibi tibi q̄m rogaſti me Nonne
ergo ⁊ te oportuit miſeri ꝯſ'ui tui Mat.xviij. In verb̄ p̄miſſ
duo tangūtur. Primo diuina pietas ꝯmendat̄ ibi Serue ne
quā omne debitū dimiſi tibi Sc̄do peccatoris ingratitudo īcrepat̄
ibi Nonne ergo ⁊c̄. Primo allicit nos ad amorez. ſc̄do inducit timo
rem Nota ꝙ pc̄cor dicit̄ malꝰ ſeruus ꝓpter q̄nqꝫ. p̄mo qꝛ iniuſte
agit pc̄ca ꝯmittendo Ro.vi. Cum ſ'ui eſſetis pc̄ci liberi fuiſtis iuſti
cie.i.iuſticia caruiſtis ꝙ fructū ergo habuiſtis tūc in illis in q̄bꝰ nc̄
erubeſcitis q̄ſi diceret Cū ſ'ui eſſetis pc̄ci nullus de ſ'uicio veſtro ꝓ/
uenit fructꝰ imo eternꝰ luctus. iō ſeq̄tur Nā finis illorum mors ē ꝝc
peccator iniuſte agit cum dn̄o ſuo ih̄u xp̄o non obedit Nam ip̄e pre
cepit hoi ne peccet Cōtra illd̄ p̄ceptuz facit pc̄cor ip̄e ſuſtinuit mor
tem vt hoiem a peccato liberaret ⁊ hāc mortē facit ſibi peccator in/
utilem Ip̄e magna ꝓmiſit homi ſi peccata vitauerit ⁊ hec oīa pec/
cator vilipendit ſic ergo peccator dicit̄ malꝰ ſ'uus qꝛ iniuſta agit pec/
cando Ecōtra bonus hō eſt bonꝰ ſ'uus qꝛ bene agit peccatū vitādo
Rō.vi. Nūc āt liberati a pc̄co ſ'ui āt facti dei. habetis fructū veſtrū
in ſcificatiōnē. finē vero vitam eternā O hō ꝑpende iuſtitiā dei ſiue
iniuſte agas peccādo ſiue iuſte peccatuz vitādo dn̄s ſemꝑ tecū agit
iuſte iudicādo. pro iniuſtitia dabit tibi penā eternā. ꝓ iuſtitia vitaz
eternā elige q̄d volueris ſi male ſeruis deo in carcerem teterimū ⁊
⁊ horribiliſſimū.i.i infernuz detruderis Si āt bene ſeruieris i r̄gno
ꝑpetuo coronaberis ſtulti ſunt oīs qui eligunt carcerem pro r̄gno
infernum pro celo mortez pro vita tormētū pro leticia ¶ Sc̄do ꝙ vo
luntatem dei non facit bōis operibus inſiſtendo Luce xij. Seruus
q̄ ꝯgnouerit volūtatem domini ſui ⁊ non fecerit voluntatē eius va

pulabit plagis multis.i.multũ punieť Qui ãt nõ ꝯgnouerit vapula
bit paucis.i.min⁹ punietur Audi o xp̄iane q̄ es in peccatis Maiorez
penã ſuſtinebis in inferno q̄m pagan⁹ qꝛ tu ſcis volũtatẽ dei tui. pa
gan⁹ neſcit tibi diciť Michee vi. Indicabo tibi o homo q̄d ſit bonuꝫ
ꝛ q̄d dñs requirit a te. vtiqꝫ facere iudiciũ ꝛ diligere miam ꝛ ſolici
te ãbulare cum deo tuo Iſtud tu peccatoꝛ nõ facis.nõ.n.facis iudi
cium ꝓpriã ꝯſciam examinãdo nec diligis miam ꝓximo ſubueniẽdo
nec ãbulas cũ deo ip̄ꝫ diligendo ꝛ iõ ſi ſic ꝑmãſeris grauiter punieri.
in inferno Hebꝛe.x. Irritã quis faciet legẽ moyſi ſine vlla miſeratõe
duob⁹ vel trib⁹ teſtib⁹ morieť Quãto magis putatis deterioꝛa mere
ri ſupplicia q̄ filiũ dei ꝯculcauerit.ſ.eius p̄cepta ꝯtẽnendo ꝛ ꝯtra ei⁹
volũtatẽ faciẽdo ꝛ ſanguinẽ teſtamẽti ſui q̄ effuſus eſt in cruce ꝓ pec
catis mũdi pollutũ duxerit.ſ.ſe peccatis Adhuc indignando ꝛ ſpiritui
ſcõ ꝯtumeliã eius ſupple grãm abiciẽdo hic igiť peccatoꝛ ẽ mal⁹ ſu⁹
qꝛ volũtatem dei nõ facit Scõtra bon⁹ hõ eſt bon⁹ ſeruus qui volun
tatẽ dei facit Unde de dauid fideli ſuo dei dr̃ Act.xiij. In pſõa dñi
inueni virũ ſm coꝛ meũ q̄ faciet oẽs volũtates meas Tali dabit ma
gna merces Math.vij. Nõ ois q̄ dicit m̄ dñe dñe intrabit in regnum
celoꝝ ſꝫ qui facit volũtatẽ p̄ris mei ꝛc. ¶ Tercio qꝛ gule vacat carnẽ
ſuã fouendo. nunq̄ꝫ bene ſuiet qui ꝯtinue gulã ſeq̄tur Talis ei igitur
gitatione piger fit ad vigilandum tard⁹ ad ãbulãdum ꝓn⁹ ad detra
hendũ ꝓnus ad rixandum ihabilis ad opandũ Mathei xx. Si autẽ
dixerit malus ſeruus moram in coꝛde ſuo facit dñs me⁹ venire ꝛ ce
perit percutere conſeruos ſuos Manducet autem cum ebꝛioſis ꝛ bi
bat veniet eni domin⁹ ſerui illius in die qua non ſperat ꝛ hoꝛa q̄ igno
rat et diuidat eum partem qꝫ eius ponat cum ipocritis. Ibi erit fle
tus et ſtridoꝛ dencium Seruus iſte malus eſt peccatoꝛ qui facit ſibi
ſpem de moꝛa aduentus domini ſui pꝛomittit ſibi longam vitam in
cipit percutere conſeruos malo exemplo ſuo alios homines ledendo
manducat et bibit cum ebꝛioſis carnem ſuam ponet cum alijs pec
catoꝛibus quoꝛum deus venter eſt. delicioſe nutriendo hunc domi
nus ex inſperato veniens diuidet in moꝛte ab hoc mũdo et a ſancto
rum conſoꝛcio et partem ſuam cũ ipocritis ponet id eſt peccatoꝛib⁹
in inferno Audi o peccatoꝛ qui carneꝫ foues et nimis es in delicijs
Audi quid dicat pꝛopheta Iobeľ.pꝛimo. Expergiſcimini ebꝛij et fle
te ꝛ vlulate oẽs qui bibitis vinum in dulcedine quoniã periſt ab oꝛe

vrō hoc erit in inferno vbi erit ſitis maxima ⁊ tanta penuria potuſ
ꝙ nec gutta aq̄ haberi poterit ſic ergo peccator dicit̃ mal⁹ ſuus qui
carnis voluptatē fouet Luce xij. Sint lumbi veſtri p̄cincti ⁊c̃. Gregꝰ.
Lūbos.n.p̄cingim⁹ cum carnis luxuriam p otinenciā coartamus
⁊ ſequit̃ ⁊ vos ſimiles hoibus expectantib⁹ dn̄m ſuū qn̄ reuertatur
a nuptijs ⁊ cum venerit ⁊ pulſauerit ɔfeſtim apiant ei bt̄i ſunt ſui
illi quos cum venerit dn̄s inuenerit vigilātes ¶ Nota ſimilitudinem
ſuus q̄ expectat aduētū dn̄i ſui debꝫ a crapula abſtinere vt poſſit vi
gilaē ⁊ domino pulſanti ianuā apire ſic bon⁹ homo a crapula abſti
net carnē caſtigat ⁊ in bonis operib⁹ vigilat. ⁊ dn̄o pulſanti p egri
tudines ⁊ venturo ad ſe in mortē ɔfeſtim apiat ⁊ patus ſit mori. ¶
Quarto qꝛ cum bonis dn̄i non negociat̃ alios ad ſuitiū dei inducē
do Math. 25. Homo q̄dam pegre pficiſcens vocauit ſuos ſuos ⁊
tradidit illis bona ſua ⁊ vni dedit q̄nqꝫ talenta alij duo alij ꝯo vnū
⁊ dicit̃ ibi ꝙ ille q̄ q̄nqꝫ talenta accepat lucratus eſt alia q̄nqꝫ. ⁊ q̄
duo acceperat alia duo eſt lucratus. q̄ vero vnū accepat abſcondit
⁊ nihil lucrat⁹ eſt. iō dictū eſt ei. ſue neq̄ꝫ ⁊ piger ſciebas qꝛ ego me
to vbi non ſeminaui ⁊ ɔgrego vbi nō ſparſi Oportuit ergo te ɔmittē
pecuniā meā numularijs ⁊ vt ego veniens recepiſſem qđ meū ē cū
vſuris Expone ſic quod dicit̃ meto vbi nō ſemino ⁊ ɔgrego vbi non
ſpſi ⁊c̃. id eſt bona opa exigo ab aia q̄ nō ſeminaui in ea. i. nō dedi ei
in ſui creatiōe Deus eni non infūdit aie in creatiōe virtutes gratui/
tas. ſ. indumēta grē ⁊ dona virtutum ſꝫ liberū arbitriū p quod pōt
ſe diſponere ad virtutes. per q̄nqꝫ talenta accipe quinqꝫ ſenſus cor/
poris. ecce bon⁹ laicus ita bene ⁊ deuote ſuit interdum deo. ꝙ ſuo
bono exemplo aliū inducit ad idē faciēdū ⁊ ſic q̄ꝫtū ad hoc cū q̄nqꝫ
talentis dicit̃ lucrari alia q̄nqꝫ. p duo talenta accipe intellectū ⁊ o/
peratiōem Ecce ſacerdos multū intelligit de deo. docet alios ⁊ rcē
viuit. et ſic docendo ⁊ bene viuendo alios ɔuertit Et ſic cū duob⁹
talentis dicit̃ lucrari alia duo. p vnū talētū accipit̃ intellect⁹ ſine o
peratiōe qꝛ ſūt aliq̄ q̄ hn̄t intellectū. q̄ multa de deo ɔgnoſcūt ⁊ ma
le viuentes nullū docent ⁊ iſti abſcōdunt talentum ⁊ nō negociant̃
. i. non lucrant̃ ⁊ iſti a dn̄o rep̄hendunt̃ Sic ergo pccōr dicit̃ ſuus
malus q̄ cum bonis dn̄i nō negociat̃ Econtra bon⁹ homo dicit̃ bo
nus ſuus qꝛ bene negociat̃ vt ptꝫ in ſimilitudine ppoſita ¶ Quito
qꝛ ab hereditate eijcit̃ celū amittendō Math. xxv. Inutilē ſuū pijci

te in tenebras exteriores.i.infernales ibi erit fletus et ſtridor dencium
Iſtā penā pñt oēs timere q̄ infideles ſunt in ſeruicio dei Certe ſi aliq̄s prfamilias ꝯducit ſeruum ad annū.ſi ſeruꝰ ille fuerit infidelis et īutilis in ſeruicio Infra dimidiū annū eijcit eū a ſuicio ſuo ſic deꝰ q̄ ꝯduxit te vt ſuias ei oībus diebus vite tue ſi ſuieris ei infideliter ti
mere potes ꝙ vix dimidiabis dies tuos i eiꝰ ſuicio p̄s. Viri ſanguinū ⁊ doloſi ñ dimidiabūt dies ſuos ſic ergo peccator dicit̄ malꝰ ſuus qꝛ ab hereditate eijcit̄ Ecōtra bonus hō dicitur bonꝰ ſuus qꝛ ad hereditatē dei recipit̄ Math.25.Euge ſue bōe ⁊ fide. qꝛ in pauca fuiſti ⁊c.intra in gaudiū dñi tui O q̄m ꝯſolatoriū verbū oībus deo fideliter ſuientibus ſi ſuis fideliter deo .deus remunerabit te liberaliter.ſis fidelis ſuꝑ pauca ⁊ ꝯſtitueris ſuꝑ multa ſi ſuiꝫ in mundo fideliter habebis hereditatē cū dei filijs in regno celoꝝ ad q̄d nos indignos ſuos ꝑducat xp̄s do.nr̄.

¶ Dn̄ica xxij.poſt penthecoſten.

Magiſter ſcimus qꝛ verax es ⁊ viā dei in veritate doces Mat
22.hec verba q̄uis dicta fuerāt ad xp̄m ſubſamnatorie veriſſima tamē fuerunt In quibus verbis veraciter intellectis duo tāguntur ¶ Primo ꝯmēdatio xp̄i doctoris ꝓponit̄ vbi dicit̄ Magiſter ſcimus qꝛ verax es ¶ Scd̄o vtilitas doctrine eius ſbiungit̄ vbi dicit̄ ⁊ viam dei in veritate doces ¶ Nota ꝙ xp̄s in euāgelio vocatur dn̄s rōe diuine maieſtatis qꝛ oīa creauit.miniſter rōe mire hūilitatis q̄m nobis miniſtrauit Magiſter ratione veritatꝭ.quaꝫ p̄dicauit Propheta ratione miraculorum que perpetrauit Medicus ratione remedij q̄ morbū ip̄m curauit ꝓpter p̄mū debemꝰ ei ſuire frequēter.ꝓpter ſcd̄m diligere feruenter.ꝓpter terciū audire libenter.ꝓpter q̄rtū honorare decēter.ꝓpter q̄ntū gr̄as agere indeſinēter ¶ Primo vocatur dn̄s rōe diuine maieſtatis qua oīa creauit cui ⁊ oīa obediūt vn̄ legit̄ Math.viij.Cū diſcipuli eſſent in naui ⁊ motus magnꝰ fieret in mari ⁊ diſcipuli timerēt ꝑiclitari acceſſerūt ad ip̄m dicētes Dn̄e ſalua nos ꝑimꝰ q.d.Dn̄e tu oīa poteſ qꝛ oīa creaſti Salua nos ſeq̄t̄ tūc ſurgēs imꝑauit vētis et mari ⁊ fcā eſt trāq̄llitas magna. ꝑpēde hic diuinā maieſtatē q̄m admirabilis ſit ⁊ ſimul cū hoc ꝯſidera pc̄coris ꝑuerſitatē q̄m deteſtabilis ſit ecce ſtatim vt xp̄us imꝑauit ventis ⁊ mari venti ceſſauerūt flare ⁊ mare ceſſauit a tempeſtate ⁊ obedierūt xp̄o. Et miſero pc̄cori q̄ flat ꝑ ſuꝑbiā vt ventꝰ ꝯmouet̄ ꝑ iracūdiā ſicut mare.imꝑat xp̄us vt quieſcat ⁊ nō vult obedire nec a pc̄cis quieſce

re yſa.⁊λ. Impius quaſi mare feruens ⁊ quieſcere nõ põt ⁊ redũdat
fluctus eius O peccatoꝛ attende quis ⁊ q̃ntus ſit de⁹ qui imꝑat tibi
ne pecces. ipe eſt qui fecit celum et terram mare ⁊ oia que in eis ſũt
obedias ergo ei ⁊ a pcc̃is ceſſa ⁊ deuote ei ſuias Jdo eni dicit dñs
oim qꝛ oia debent ei ſuire i. Re. ſeptimo Preparate coꝛda veſtra do
mĩo ¶ Scdo vocat miniſter rõe mire hũilitatꝪ. qua nobis miniſtrauit
Luce zz. Ego in medio veſtrũ ſum ſic q̃ miſtrat O mira humilitas
huius miniſtri Lege totũ euãgelij textũ ⁊ nõ inuenies ꝙ vnq̃m ali
quis diſcipuloꝝ vnq̃m lauerit pedes criſti Lege euangeliuz Jo. ⁊ in
uenies ꝙ xp̃us lauit pedes oim diſcipulorum etiã iude traditoꝛis et
in hoc oꝑe tibi ſeruiuit Jnq̃ntũ exemplũ humilitatis tibi p̃buit Nã
poſtq̃m pedes lauiſſet dixit exẽpluz dedi vobis vt q̃admodũ ego fe
ci vobis ita et vos faciatis O hõ feruenter debes xp̃m diligere q̃ tã
humiliter ⁊ tam penaliter ⁊ tã longo tꝑe. ſ. amplius q̃m ꝑ 30. ãnos
tibi ſuiuit in hoc mũdo ieiunãdo vigilãdo diſcurrẽdo p̄dicãdo moꝛ
tem ſuſtinendo ⁊ breuiter q̃cq̃d in hoc mũdo ſuſtinuit ꝓpter te ſuſti
nuit Jſa. lxiij. Seruire me feciſti in peccatis tuis. pꝛebuiſti m̃ laboꝛẽ
in iniq̃tatib⁹ tuiſ ⁊ ſeq̃t Reduc me in memoꝛiã. ſ. vt nũq̃m obliuiſcarꝪ.
¶ Tercio vocat mgr̃ rõne veritatis q̃m docuit Math. xix. Mgr̃ bone
quid boni faciã vt hẽaz vitã eternã qui dixit illi Si vis ad vitã ingre
di ſerua mãdata. ecce q̃m vera doctrina ſi mãdata dei ſuaueris ad
vitã et̃nã ꝑueieſ Mãdata iſta ſũt x. de quib⁹ habes exo z. Primũ eſt
nõ habebis deos alienos. i. vnũ ſolũ cole deũ. Scdm eſt nõ aſſumeſ
nomẽ dei in vanũ. i. noli iurare falſa ꝑ nomẽ dei. ¶ Terciũ memẽto
vt diẽ ſabbati ſerues Qd iudeis eſt dictũ de ſabbato nob̃ ẽ dictuz d
die dominico ꝙ nos celebꝛami⁹ in memoꝛiã reſurectiõis ¶ Quartũ
ẽ hõꝛa pa. et ma. nõ ſolũ fauoꝛabilit̃ loq̄ndo ſʒ etiã ſi idigẽt nc̃caria mi
niſtrãdo Quitũ ẽ nõ occides. ſextũ nõ mechaberis. ſeptimũ nõ fur
tũ facies. Octauũ nõ falſũ dices teſtimoniũ. Nonũ nõ ↄcupiſces rez
pximi tui ſic viz ꝙ velleſ auferre iniuſte ſi poſſes Decimũ ñ ↄcupiſceſ
vxoꝛẽ pxi tui vñ vſ⁹ Eſt de⁹ ẽ nom̃ ſũt ſabbata ſũt qꝫ pntes Moꝛs me
chus furtũ falſus teſtis domus vxoꝛ. Si vnũ de his p̄ceptꝪ trãſgreſ
ſ⁹ fueris niſi ſatiſfeceris ſaluari ñ poterꝪ. Ja. i. Quicũqꝫ totaz le. ſer.
offẽdat ãt i vno. ſ. p̄cepto fc̃us ẽ oim re⁹ qꝛ ita punietꝛ et̃nalit̃ i iferno
ꝓpt̃ trãſgreſſiõez vni⁹ p̄cepti. ſic pꝛo tranſgreſſione oim nõ tñ ita a
cerbe qꝛ maioꝛẽ penã habebit i iferno trãſgreſſoꝛ pluriũ p̄ceptoꝝ q̃

trangreſſoꝛ vni⁹ p̄cepti Ecce q̄m vtilis eſt iſte magiſter qui tam vti
lem doctrinā docet per quā hō euadit mortem. et ꝑuenit ad vitā eter
nā Sz forte diceſ q̄d faciā multa ſunt p̄cepta nō poſſū oia tenere in
memoꝛia ⁊ ideo timeo ꝙ poſſum fieri trāſgreſſoꝛ Audi doctrinam
breuem ⁊ vtilem Math. zz. Interrogauit ihm legis doctoꝛ tētans
eum dicens Magiſter qd̄ ē mādatū magnum in lege ait illi ihs Di
lige dn̄m deū tuū ex toto coꝛde ⁊ ex tota aia tua et ex tota mēte tua
hoc eſt maximū et p̄mū mandatū Scd̄m aūt ſimi le eſt huic ſcʒ dili
ges ꝓximū tuū ſicut teip̄m In his duobus mandatis tota lex pēdet
et ꝓphete et planū eſt ſi verā dilectiōem habueris oia p̄cepta ſerua
bis qꝛ nec otra deum aliquid facies q̄ toto coꝛde diligis Item otra
ꝓximū quē diligis ſicut te ip̄m O hō hunc magiſtꝛ libenter debes
audire qui tam vtilia docet ip̄e eni clamat ꝓuer. iiij. Audi fili mi ⁊
ſuſcipe verba mea vt multiplicentur tibi anni vite tue viā ſapie mon
ſtrabo tibi. ducam te ꝑ ſemitas equitatis ¶ Quarto dicit̄ ꝓpha rōe
miraculoꝛum q̄ ꝑpetrauit vnde legit̄ Luce .vij. Cū dn̄s ſuſcitaſſet fili
um viduę accepit omnes timoꝛ ⁊ magnificabāt deū dicētes qꝛ ꝓpha
magn⁹ ſurrexit in nob̄ Et qꝛ de⁹ viſitauit plebē ſuā Legit̄ ꝙ ꝓphe
te plura miracula fecerūt ʒ maius oīm fuit ſuſcitatio moꝛtuoꝛuʒ ⁊
iſtud miraculū non legitur factū niſi tantū ꝑ duos ꝓphetas .ſ. heli
am ⁊ heliſeū helias ſuſcitauit filiū viduę iij. Re. xvij. heliſeus filium
femine maritate ij. Re. iiij. ⁊ amplius cum ſepultus fuiſſet heliſe⁹ ca
dauer cuiuſdā ꝓiectum fuit in ſepulcrum eius qd̄ cū tetigiſſet oſſa
helizei reuixit homo iiij. Re. iz. Sic ergo helias viuus ſuſcitauit vnū
moꝛtuū heliſe⁹ x° viu⁹ ſuſcitauit vnū. ⁊ cū ip̄e eſſʒ moꝛtu⁹ ſuſcitauit
alium ſic ſiquidem fecit nr̄ ꝓpheta xp̄s Certe ip̄e viu⁹ legit̄ ſuſcitaſ
ſe tres moꝛtuos .ſ. vnā puellā filiū viduę ⁊ lazaꝝ forte plures ſuſcita
uit q̄uis nō ſit ſcriptū Poſtq̄ʒ autē moꝛtu⁹ eſſet reſurgēs plures ſu
ſcitauit Math. zvij. Monumēta apta ſunt ⁊ multa coꝛpa ſcōꝝ q̄ doꝛ
mierāt ſurrexerūt Iſtud legit̄ factū tp̄e moꝛtis xp̄i ʒ ſcias ꝙ xp̄o ex
pirāte in cruce monumēta apta ſūt ſolūmō ʒ ſci nō reſurrexerūt niſi
pꝛius reſurgeret xp̄s. ipſe. n. inter moꝛtuos p̄us reſurrexit Colo. i.
ip̄e eſt caput coꝛpis eccl̄ie q̄ ē p̄mogenit⁹ ex moꝛtuis ecce q̄nta mira
cula ꝓpha nr̄ fecit. āpli⁹ in die nouiſſio oēs moꝛtuos ſuſcitabit Io
v. Oēs q̄ in monumēto ſūt audiēt vocē filij dei ⁊ q̄ audierint viuēt.
hūc ꝓpham debem⁹ honoꝛare qꝛ magn⁹ imo qꝛ maxim⁹ oīm pꝛo

phetaꝝ Audi q̃d Johãnes baptiſta dicat de ip̃o qui fuit plus q̃m ꝓ
pheta Jo.i. Ego nõ ſũ dig. vt ſol. corri. ei⁹ cal. ¶ Quinto vocat̃ medi
cus rõe remedij quo morbũ nr̃m curauit Math. ix. Nõ eſt op⁹ valen
tib⁹ medic⁹ ſed male habentib⁹ Si enĩ hõ non peccaſſꝫ xp̃s icarna
tus nõ fuiſſet Magno morbo ⁊ diurno laborauerat genus humanũ
vere pl⁹ q̃m q̃nqꝫ milia annoꝝ ⁊ ꝑ nullũ poterat ſanari Tãdem ve/
nit criſtus ꝑfectus medic⁹ ⁊ ꝑ morté ſuã gen⁹ hũanum a morte ſa/
nauit Iſa. liij. Ipe vulnerat⁹ eſt ꝓpter iniquitates nr̃as attritus eſt
ꝓpter ſcelera noſtra Diſciplina pacis ſuꝑ eũ cuius liuore ſanati ſu/
mus huic medico qui ex tot dolorib⁹ ⁊ a tam graui morbo te cura/
uit oẽs grãs agere i. Thi. i. Fidelis ſermo ⁊ omĩ acceptõe dign⁹ quia
xp̃s ih̃s venit i hũc mũdũ peccores ſaluos facere iõ dicit ꝓpha bñdic
aĩa m. ꝛc. vſqꝫ ⁊ miſeratiõib⁹. hũc medicũ exemplo ꝓphe laudem⁹ vt
a morbo culpe ⁊ p̃ñtis miſerie ſanemur ⁊ ad vitã in qua null⁹ morb⁹
iuenit̃ ꝑducamur ip̃o p̃ſtante q̃ eſt bñdict⁹ in ſc̃la ¶ Dñica xxiij. p⁹
Q
Onfide filia fides tua te ſaluã fecit Math. ix. In ꝓ̃te hecoſté
bis ꝟbis xp̃s circa mulieré quã ſanauit duo facit. P̃mo hor
tat̃ ip̃az et per ↄ̃ñs q̃lbet fidelé ad fidei ↄſtãtiã ¶ Scd̃o ſb
iũgit fidei efficatiã p̃mũ tãgit̃ ibi Cõfide filia. i. fidé ↄſtãter h̃ra. ſcd̃z
ibi fides tua te ſaluã fecit ¶ Nõ q̃ fides hoĩs ẽ vtilis ꝓpt̃ vi. P̃mo per
fidẽ hõ iuſtificat̃ Rõ. v. Juſtificati ex fide pa. ha. ad de. per do. no. ie.
cri. ꝑ quẽ acceſſũ hẽm⁹ ꝑ fidem in grãm iſtã in q̃ ſtam⁹ q. d. ꝑ fidẽ iu
ſtificati ſum⁹ ⁊ illã hẽmus a xp̃o vnde ꝑ fidé iuſtificamur ꝑ q̃m deo
recõciliamur a q̃ ꝑ pcc̃m diſcordam⁹ Jõ dic̃ pacé hẽam⁹ ad deũ per
fidé etiã erigimur ad ſupiora q̃ p̃us depſſi iacuimus ꝑ pcc̃m Jõ dic̃
ꝑ quẽ acceſſum habem⁹ ꝑ fidé in grãm iſtã in q̃ ſtamus Quicunqꝫ
vult ergo iuſtificari teneat fidẽ ſine fide enĩ impoſſibile ẽ placere deo
Jude⁹ ⁊ paganus poſſũt ieiunare orare elemoſinã dare ꝫ q̃ꝫ diu ca/
rẽt fide nũq̃ꝫ poſſũt iuſtificari Sꝫ forte diceret aliq̃s malus xp̃ianus
ego fidem habeo ꝑ q̃m iuſtificor ⁊ ideo opus non eſt vt ieiuné vel vi/
gilé et corpus caſtigé ⁊ alia bona opa faciã ſufficit mihi fides audi/
at talis illud Jaco. primo Quid prodeſt fratres ſi fidem dicat quis ſe
habere opera autem non habeat. nunquid fides poterit ſaluare euꝫ
quaſi diceret non Quicunqꝫ ergo voluerit ſaluari habeat fidem. fa
ciat opera bona et tunc ſaluabitur. ¶ Secundo per fidem homo fili
us dei conſtituitur Gal. tercio ¶ Oẽs eſtis filij dei per fidé in xp̃o ihu

letare o xp̄iane q̄ nō tm̄ amicus dei. ȝ etiā filius dei appellaris Jo.i.
Dedit eis ptātem filios dei fieri his q̄ credūt in noīe eius . q̄ non ex
ſanguinib⁹ neqȝ ex voluntate carnis neqȝ ex voluntate viri ȝ ex do
nati ſunt Dupliciť naſciť hō carnaliter ex mr̄is vtero ⁊ hec natiui
tas facit hoīem filium ire et gehenne ad Eph̄.ij. Eram⁹ eni natura
filij ire Jtē naſciť ſpūaliter in baptiſmo ex aqua ⁊ ſpūſcō ⁊ hec nati
uitas facit hoīem filiū dei.ſ.gratie ⁊ glīe. Jo.iij. Amē dico vob niſi
q̄s renatus fuerit ex aqua et ſpūſcō nō pōt intrare in regnū dei O q̄
cunqȝ baptizatus es.multum habes laudare deum q̄ nō pmiſit te
piclitari in vtero.te natum cuſtodiuit et ad baptiſmum pduxit in q̄
te a peccatis lauit et ſibi te in filiuȝ adoptauit De filio ire fecit filiuȝ
grē Jdeo xp̄iani ꝯfidenter dicunt Pr̄ noſter q̄ es in celis.ſi es bon⁹
xp̄ianꝰ dn̄s te diliget vt filiū .te erudit vt filium. vocat ad ſuā heredi
tatē vt filium gal.4. Jtaqȝ iam nō eſt ſuus ȝ filius ꝙ ſi filius ⁊ hēs
p deum ¶ Tercio per fidem mundus vinciť.i. Jo.iij. Hec eſt victoria
q̄ vincit mundum fides noſtra.fides vincit mundum in q̄buſdā ſe
miplene Jn q̄buſdaȝ vero plene . Semiplene in his qui remanent in
mundo.ſ.q̄ iuſte ꝯq̄runt diuicias faciunt inde elemoſinas ⁊ nullo
mō vellent bona iniuſte conquirere vel poſſidere tales vincunt mū
dum.qꝛ plus deum diligunt q̄m mundum et poci⁹ vellent mēdicarē
q̄m aliq̄d ꝯtra deum hēre talis fuit zache⁹ q̄ dixit Luce.xix. Ecce di
midium bonoꝝ meoꝝ domine do paupib⁹ etſi aliquem defrauda
ui reddo q̄druplum Jn alijs fides vincit mundum plene. q̄ etiā iu
ſta bona volunt diuidē nec poſſidere.ȝ amore xp̄i oīa relinquūt.di
uicias ꝯtēnentes pauptatē amātes tales fuerūt apl̄i et eorum imita
tores vnde petr⁹ in pſōa oīm dixit xp̄o Math.xix. Ecce nos reliqui.
oīa et ſecuti ſum⁹ te.q̄d ergo erit nobis q̄ſi dicat q̄m mercedē dabis
nobis.q̄ oīa reliquimus ⁊ ſuim⁹ tibi Jh̄s āt dixit illis Amen dico
vobis ꝙ vos q̄ ſecuti eſtis me.in regeneratiōe cū ſederit fili⁹ hoīs i
ſede maieſtatis ſue ſedebit.et vos ſr̄ ſedes xij.iudicātes xij. trib⁹ iſrl̄
iō qꝛ vobis credentibus illi credere noluerunt O q̄m magna fuit fi
des apoſtoloruȝ qui vocati a criſto amore eius oīa reliquerunt ⁊ ipȝ
ſecuti ſunt ideo mō cum criſto regnant ⁊ cum criſto in futuro iudi
cio iudicabunt ¶ Quarto per fidem diabolo reſiſtitur.i.pe.v. Aduer
ſarius veſter diabolus tanq̄m leo rugiens circuit querens ꝙ deuo
ret.cui reſiſtite fortes in fide.ſcit diabolus ꝙ fides eſt fundamētum

virtutū⁊ Φ ꝑ fidē hō placet deo idō nititᷣ fidē i nobis corrūꝑe vt a bō
nos clōget ⁊ virtutib⁹ ſpoliet Vñ Leo papa Nō deſinit antiquus ho
ſtis trāſfigurans ſe in angelum lucis. deceptionuꝫ laq̄os vbiqꝫ ꝑten
dere ⁊ vt fidē noſtrā q̄uo corrūꝑe valeat inſtare. heu q̄ntū corrupta
ē hodie fides in q̄buſdā xp̄ianis. q̄dam eni fidem amiſerūt vt hereti
ci q̄dā fidē hñt ꝫ oꝑa non habēt ſicut falſi xp̄iani. q̄dā eni fideꝫ hñt
in his in q̄bus nō deberēt habere ſicut ātique vetule q̄ habent fidem
in garritu auium In ligno ꝑſciſo de patibulo In pollice hois ſuſpen
ſi et in ſimilibus has diabol⁹ decipit vt per eas mltas corrūpat Iſtō
hodie ꝯtingit in mūdo ſi puer alicui⁹ infirmatᷣ ſtatim ad vetulas de
portatᷣ vt per earum ſortilegiū curetᷣ. Noli o xp̄iane talibus fidē adhi
bere. diabolus per talia te impugnat vt fidē tuam corrūpat Arma te
ꝑ fidē vt reſiſtas diabolo Eph. vi. Induite vos armaturā dei. i. fidē
q̄m hētis a deo vt poſſitis reſiſtere aduerſus inſidias diaboli ¶ Qui
to ꝑ fidē mors eterna euaditᷣ Jo. xi. Ois q̄ viuit ⁊ cre. in me nō mori
etᷣ in etñū. i. morte etña Qui fidem veraꝫ habet morietur morte tem
porali qua ſeꝑatᷣ aia a corꝑe ꝫ nūq̄ꝫ morietur morte eterna qua ſeꝑa
tur anima a deo Noli deſꝑare o xp̄iane ſi fidē rectam tenueris nun
q̄m in aia morieris Quō aia p̄t mori in q̄ deus q̄ eſt vita hītat ꝑ fi/
dē Marim⁹ dicit. xp̄us in cordib⁹ fideliū ꝑ fidē inhitare dignatᷣ In
q̄cūqꝫ ergo aia xp̄s ꝑ fidē nō inhitat illa mortua eſt Idō dñs ifideleſ
appellat mortuoſ Math. 8. Dimitte mor. ſepe. mor. ſu. De infidelis dr
mortu⁹ q2 a deo q̄ ē vita aie recedit ⁊ ad mortē etnā tendit Heu q̄n
ta ꝯfuſio erit xp̄ianis q̄ h fidē habuerūt ꝑ quā eternā mortē euadere
potuerūt. tamē venerūt ad infernum ꝓpter h. ꝙ fides eorū extincta
fuit per hereſim vel corrupta per alia peccata mortalia Hāc ꝯfuſiōeꝫ
illi euadent q̄ ſincerā fidē tenent Rō. io. Ois qui credit in ip̄m nō cō
fūdetᷣ Magna ꝯfuſio erit ſignū fidei. ſ. caracterē habere ⁊ mercede ſi
dei carere. magna ꝯfuſio ꝙ xp̄ian⁹ qui in baptiſmo diabolo renūcia
uit cū diabolo eternaliter ardebit ¶ Sexto ꝑ fidē vita celeſtis adq̄ri
tur Tho. ſecūdo ꝯfilij ſanctoruꝫ ſumus ⁊ vitam illorum expectamus
q̄m deus daturus eſt his qui fidem ſuam nunquam mutant ab eo ſi
hic fidem tenueris in celo beatus eris. ſi hic videris deum per fideꝫ
videbis in celo per apertā viſioneꝫ. i. Cor. iz. Videm⁹ nūc ꝑ ſpe. ⁊c̄
Nūc ꝯgnoſco ex parte tūc cognoſcam ſicut cognitus ſum iḡ eſt per/
fecte et clare Nec miruꝫ ſi hic cognoſcim⁹ deū ex parte. vbi videm⁹ ꝑ

ſpeculũ fidei. ⁊ illic ꝑfecte vbi videmꝰ in facie. q̄ eni videt hoiez in fa
cie melius ꝯgnoſcit q̄m ſi videret in ſpeculo In celo eni dn̄s oſtēdet
facié ſuam oibus ſcis ⁊ dicet vacate ⁊ videte qm̄ ego ſũ deus Ego
inq̄m ſum deus in ꝙ in mũdo exiſtentes credidiſtis ꝙ mō facie ad
facié videtl. Videte ꝙ ego ſim ſolus deus ⁊ nullus ſit alius p̄ter me
tunc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabitur ⁊ dilatabit̃ coꝛ tuum tunc dicet
ſci Sicut audiuimꝰ.ſ.in mundo ꝑ fidē.ſic videmus in ciuitate dei
noſtri ſupple ꝑ ſpēm deus fundauit eam in eternum ad quaz nos ꝑ
ducat ih̄s xp̄us ‖ Dńica xxiiij. poſt penthecoſten. ‖

Cum videritis abominationem deſolatiōis q̄ dicta eſt a da
niele ꝓpheta ſtantē in loco ſcō q̄ legit intelligat Math. 24.
Abominatio iſta ſcd̄m glo̅z eſt anticriſtus cuius vita tota e
rit abominabilis ⁊ mala id metbafoꝛice dicit̃ abomiatio. Iſte autē
anticriſtus ſedebit in templo ⁊ oſtēdet ſe q̄ſi ipe ſit deus ⁊ hoc innuit
in verbis premiſſis in q̄bus deſcribūtur tria. p̄mo ãticriſti maligni
tas apprehendit̃ ibi Cū videritis abominationem deſolatiōis.i. ab
hominabilē anticriſtũ per ꝙ cultꝰ fidei deſolabit̃ ¶ Scd̄o ꝓphetica
veritas innuit̃ q̄ dicta eſt a daniele ꝓpħa q̄ de anticriſto ꝓphetauit.
¶ Tercio fidelũ ſimplicitas inſtruit̃ ibi qui legit itelligat. qꝛ ꝑuo tē
poꝛe ꝑſecutio anticriſti durabit ⁊ id teneas fidē ꝯſtāter ne ꝑdas eter
nã coronã ¶ Nō q̄tuoꝛ circa ꝑſonã anticriſti. p̄mũ eſt q̄liter genera
bitur. ſcḿ eſt q̄liter in mũdo ꝯuerſabit̃. tciũ q̄liter moꝛiet̃. q̄rtũ q̄lit
pꝰ moꝛtē puniet̃ ¶ Circa p̄mũ q̄liter generabit̃ ¶ Nō ꝙ generatō eiꝰ
erit deteſtabilis ꝓpter tria.ſ. locũ in q̊ naſcet̃ ⁊ ꝓpter modũ naſcē
di. ⁊ ꝓpter tribũ de q̄ naſcet̃ ¶ Primo eſt deteſtabilis ꝓpter locũ i q̊
naſcet̃ qꝛ naſcetur in babilone ſcḿ glo. ij. Theſ. ij. Babilō interp̄tat̃ ꝯ
fuſio et in hoc ꝙ naſcet̃ in babilōe ſignificat̃ ꝙ ꝑ eũ magna fiet ꝯ
fuſio in eccleſia dei yſa. 30. Cōfuſi ſunt ſuꝑ ꝓplo q̄ eis ꝓdeſſe nō po
terat.i.ſuꝑ antixp̄o ⁊ eius ſociis nō fuer̃t in auxilium ⁊ in aliquã v
tilitatē ſꝫ in ꝯfuſionē ⁊ in oppꝛobriũ ¶ Scd̄o eſt generatio deteſtabi
lis ꝓpter modũ naſcēdi. et naſcit̃ virtute ſpũs maligni qꝛ vt dic̃ glō
ſuꝑ danielē anticriſtus ex ꝑntũ ſeminibꝰ ꝯcipiet̃ ſꝫ poſt ꝯceptum de
ſcendet ſpũs malignꝰ in matris vterũ cuiꝰ virtute puer naſcet̃ alet̃
et adoleſcet. id apl̄us vocat eum filiuz ꝑditiōis ij. Theſ. ij. Ex his pa
tet ꝙ errãt q̄ dicũt anticriſtum naſcituꝝ de virgine qđ oino falſum
eſt. nunq̄m eni alicui virgini collatum eſt vel conferetur i futuro ꝙ

mater ſit ⁊ virgo ſola maria virgine excepta que ex ſpirituſancto cõ
cepit peꝑit et virgo ꝑmãſit ¶ Tercio deteſtabil' eſt eius generatio ꝓpt̃
tribum de q̃ naſcetur ſcilicet de tribu dan legitur Gene. q̃drageſimo
nono Cum iacob benediceret filios ſuos cum veniſſet ad dan ꝓ bñ
dictione dedit maledictõez dicẽs fiat dan coluber in via ⁊ ceraſtes in
ſemita mordens vngulas equi vt cadet aſcenſor eius retro Iſtud ex/
ponitur de anticriſto qui dicitur coluber ⁊ ceraſtes qđ eſt genus ſer
pentis habentis cornua et valde venenoſi quia ipẽ cornua ſuꝑbie cõ
tra eccleſiam eriget et multos per maliciam ſuam in anima intoxi/
cabit vt dicit glo. ſuꝑ Gene. Si venenũ ceraſtes tangat vngulaꝫ eq̃
tante ꝑniciei eſt ꝙ ſubito ꝑemit .ſ. et equum et eq̃tem. ſic malicia an
ticrĩpi tam ꝑnicioſa erit ꝙ ſi momorderit vngulã equi .i. corrũpat fidẽ
q̃ munit mentẽ ſicut vngula pedem interficiet eum et aſcenſorem .i.
dãnabit corpus et aĩam. heu q̃m ꝑiculoſ⁹ erit iſte ceraſtes in eccleſia
q̃ veneno ſuo m̃ltos inficiet ¶ Nõ ꝙ maledict⁹ ãtixp̃s de tribu dan
naſcet̃ Jo. Apo. vij. Ubi alie trib⁹ legũtur bñdicte ſola tribus dan ñ
legit̃ bñdicta h̃ ideo q2 vt dicit glo. d̃ ea anticriſt⁹ naſciturus ẽ ¶ Cir
ca ꝑm q̃liter in mũdo ↄuerſabit̃. nõ ꝙ tota vita anticriſti erit puer
ſa. Nam reſpectu ſui ipĩus erit mala reſpectu dei temeraria reſpectu
primi noxia. Pmo reſpectu ſui ipĩ⁹ erit mala. ipẽ eni erit ſuꝑb⁹ ꝑs.
Dũ ſuꝑbit ipĩ⁹ icendit̃ pauꝑ ſupple ſuꝑbia eorũ q̃ te oderũt aſcẽdit
ſꝑ Itẽ erit luxurioſ⁹ Danie. xi. Et erit in ↄcupiſcẽcijs feĩarũ glõ caſti
tatẽ ſimulabit. vt facili⁹ decipe poſſit Itẽ erit auar⁹ dñabit̃ teſauro
auri ⁊ argẽti ⁊ oib⁹ p̃cioſis egipti ¶ Scđo reſpectu dei ẽ temeraria
⁊ h̃ ꝓpt̃ q̃tuor. Pmo ꝙ nitit̃ legẽ dei d̃ſtruẽ Dani. xj. Cor eius aduer
ſ⁹ teſta. ſcm̃. glõ de ãxp̃o null⁹ ãbiget qui aduerſ⁹ teſtam̃tũ dei ſcm̃
pugnaturus ſit. nã tot⁹ virib⁹ ad h̃ nitet̃ vt legẽ dei deſtruat. Scđo
nitet̃ ſe deũ oñdere ij. Teſ. ij. Aduerſat̃ ⁊ extol. ſuꝑ oẽ qđ dr̃ de⁹ aut
qđ colit̃ ita vt in tẽplo dei ſedeat tãq̃ꝫ ipẽ ſit de⁹ glõ ſuꝑ Apo. iz. ꝑ
magicã artem ſimulabit ſe mortuũ ⁊ feret̃ a demõibus in aera ⁊ aſ
cẽdet in celũ .i. in altitudinẽ aeris ⁊ ſic putabit̃ ab oibus r̃ſurrexiſſe
q̃ ꝑuſ mortu⁹ ꝑ triduũ putabat̃ ⁊ tũc mirabũt̃ plurimi ⁊ adorabũt
eum atqꝫ laudabunt Tercio deum et ſanctos blaſphemabit Dani.
xi. Aduerſus deum deorum loquetur magnifica ſupple blaſpheman
do Apoca. iz. Aperuit os ſuum in blaſphemias ad deum blaſphe/
mare nomen ſanctum eius et tabernaculum et eos qui in celo ſunt

¶ Quarto iudiciũ dei ſe poſſe euadere eſtimabit p̃s. Auferũt iudi
cia tua a facie eius glõ. putat ꝙ deus nõ iudicet. qꝛ differt iudiciuꝫ
putat ſe nõ puniẽdum ⁊ iõ peccabit libere p̃s. Propter q̃d irritabit
impius d̃m. dixit eni in corde ſuo nõ reqret ¶ Tercio dico ꝙ reſpc̃u
ꝑrimi ẽ noxia ideo antixp̃ſ ↄpaꝛ̃ ceraſti ceraſtes ſicut dicit Geneſ
xlix. Eſt ſerpens cornutus ⁊ doloſus inſidiaꝛ̃ in via ⁊ trãſeuntes ve
neno inficit ⁊ occidit ſic antixp̃s inſidiabiꝛ̃ viatorib⁹ huius mundi
⁊ veneno malicie multos occidet ¶ Nota ꝙ antixp̃s ↄpaꝛ̃ ſpenti
cornuto ꝓpter q̃tuor. qꝛ q̃tuor modis q̃ſi ꝑ q̃tuor cornua ipugna
bit ¶ Primo ipugnabit ꝑ falſa documẽta p̃s. Oculi ei⁹ in pauꝑem
reſpiciunt ſuꝑple vt decipiat inſidiabiꝛ̃ in abſcõdito q̃ſi leo in ſpelũ
ca ſua inſidiaꝛ̃ vt rapiat pauꝑeꝫ glo. recte ↄpaꝛ̃ antixp̃s leoni exi
ſtenti in ſpelunca qꝛ in eo vis et dolus oꝑatur vis ꝑ leonẽ dolus ꝑ
ſpeluncã intelligitur Jp̃e. n. q̃ſdam oppꝛimet ꝑ violẽciam. nã ſacrã
ſcripturã male exponet ⁊ ꝑ ſuam doctrinã etiã valde litteratos de
cipiet Daniel. xi. Applicabunꝛ̃ ei plurimi ⁊ de eruditis ruent ¶ Se
cũdo ipugnabit ꝑ aſpera tormenta vt illos q̃s nõ poterit vincere ꝑ
falſas doctrinas. vincet ꝑ aſperã penã Daniel. xij. Erit tempus q̃le
nõ fuit ex eo q̃ gentes eſſe ceperunt vſqꝫ ad tempus iſtud. hoc vtiqꝫ
ꝓpter ꝑſecutõeꝫ antixp̄i. plura nouoꝝ tormẽtoꝝ genera excogita
bit contra bonos vt eos a fide retrahat qꝛ maxime ipugnabit reli
gioſos ſicut dicit glo. ſuꝑ illud p̃s. Oculi ei⁹ in pauꝑem reſpiciunt
glo. Sanctos ⁊ pauꝑes ſpũ maxime ꝑſeq̃tur. tunc erit maior ꝑſe
cutio q̃ꝫ vnq̃m fuerit tꝑoribus martirum q̃ꝫuis eni martires m̃lta
tormenta paſſi fuerũt tñ deus ↄfortabit fideꝫ illorũ ꝑ miracula que
ꝑ eos oꝑabanꝛ̃ tꝑe vero antixp̄i fideles nõ faciunt mirabilia ſꝫ infi
deles Gregl. Penſemus q̃ꝫta erit illa mentis humane tentatio q̃n
martir corpus tormentis ſb̃ijcit et tamẽ aliquãdo tortor ante oc̃los
eius miracula facit O q̃m ſtulti ſunt q̃ optãt viuere vſqꝫ ad illud tẽ
pus. dicunt ſi vere viuerẽt vellẽt magna ſuſtinere ꝓ xp̃o q̃ forte ad
minimã ꝑſecutiõeꝫ xp̃m deſererẽt ſane fateor Jero. Ego q̃ciẽs de
tꝑe illo cogito toto corde ↄtremiſco Cõſidera q̃d petro euenerit et
ꝑſecutiõem ſꝑ timebis Petrus. n. ſe xp̃o ↄmoriturũ ꝓmiſit ſꝫ adue
niente ꝑſecutione eadẽ nocte xp̃m negauit quis ergo tũc poterit eẽ
ſecur⁹ quãdo erit tanta tribulatio q̃nta nunq̃ꝫ fuit in mũdo Math.
xx. Erunt tribulatiões tales quales non fuerũt ab inicio creature

vſqꝫ nunc neqꝫ fient Iſte tamen tribulationes licet maxime ſint non
tamen durabunt ſicut in daniele. vbi per tres ãnos ⁊ dimidiũ. ⁊ deꝰ
tunc ſuis fidelibus dabit magnã gratiã interius per quaꝫ poterunt
omnes tribulatiões ſufferre Abac. iij. Cum iratus fueris mie recoꝛ
daberis ¶ Tertio impugnabit ꝑ multa munera p̃s. Sedet in inſidijs
cũ diuitibus in occulto vt interficiat innocentẽ gloſa ſedet cũ diuiti/
bus huius mundi q̊s ditabit et in muneribus cumulabit quoꝛũ fal
ſam felicitatem ad alios recipiendos oſtẽdet Timeo ſi aliquis homo
vellet predicare hereſim in terra qđ bene admitteretur a dñis terra
rum ꝓpter munera ⁊ idõ defacili admittetur. Danielis xi. Multipli/
cabit gloꝛia ⁊ dabit eis ptãtem in mltis ⁊ terrã gratuito diuidet glõ
anticriſtꝰ deceptis multa donabit ⁊ terrã ſuo exercitui diuidet q̊s ci
ſuo erroꝛe ſubiugare non poterit Auaricia ſubiugabit Quarto deci
piet per falſa miracula ij. Theſ. ij. De anticriſto cuiꝰ aduentꝰ eſt ſe/
cundũ oꝑationẽ ſathane in omni virtute ſignis .i. ꝓdigijs mendaci
bꝰ ¶ Nota ꝙ ſigna q̃ faciet anticriſtus dicũtur falſa ⁊ mendacia qꝛ ꝑ
illa mendaciter decipiet Apo. xiij. Faciet ſigna vt etiam ignem de ce
lo faciet dſcendere ſuꝑ illos Sicut apl'is datus eſt ſpũſſcũs in ſpecie
ignis. ſic ⁊ illis dabit ſpm̃. ſ. malignũ vt loquant̃ varijs linguis faci/
et q̊ꝫ arboꝛes floꝛere ſubito ⁊ areſcere faciet imagines loqui. ⁊ futu/
ra p̃dicere hec omnia habentur in glo. Apo. xiij. in diuerſis locis O
miſericoꝛs deus miſerere tuoꝛum criſtianoꝛum ⁊ confirma eos qui
tunc viuent in fide ne errent Quis enim fidelium tunc ſtare poterit i
fide niſi tu confoꝛtes eum. quis nunc non crederet p̃dicatoꝛi p̃dican
ti ⁊ doctrinã tuam ꝑ ſcripturã ſacram ⁊ ꝑ miracula ꝯfirmãti q̃cq̃d
eni tunc anticriſtus ⁊ ſui nuncij predicabunt hoc ꝑ ſcripturã ſacraꝫ
male expoſitam ⁊ per miracula confirmabunt ¶ Circa tercium no
ta qualit̃ moꝛietur miſerabiliter ⁊ hoc pꝛopter tria ¶ Pꝛimo ꝙ mo/
rietur in magnis diuicijs Eccĩ. xi. O moꝛs q̃m amara eſt memoꝛia
tua hõi iniuſto ⁊ pacẽ habẽti in ſbſtantijs ſuis viro quieto ſcilicet in
ſe et cuius vie directe ſunt in omnibus q̃ꝫtum ad exterioꝛem ſcilicet
pꝛoſperitatem et valenti accipere cibum expone de anticriſto ¶ Se/
cundo moꝛietur in plaga ſubitanee moꝛtis ij. Theſ. ij. Tunc reuela
bitur ille iniquus quem dominꝰ Jeſus iterficiet ſpiritu oꝛis ſui glo
ſa. Occidetur antixp̃s ſcḋm ꝙ doctoꝛes tradunt in monte oliueti in
ſolio ſuo in loco circa q̄ꝫ aſcẽdit dñs ¶ Tercio moꝛiet̃ in moꝛtalibus

peccatis ps. In laqueo ſuo. i. in ſtatu peccati quo illaqueat⁹ eſt hu
miliauit eum. ſcilicet in morte xp̄s enim humiliabit eum occidendo
⁊ cadet in infernum deſcendendo cum dominatus fuerit pauperū
tunc anticriſtus cognoſcet deum eſſe deū quez hic negauit ⁊ blaſ
phemauit p̄s. Cognoſcetur domin⁹ iudicia faciens in opibus ma
nuum ſuarum comprehenſus eſt peccator ¶ Nota ſm glō. ij. Theſ
ij. Interfecto anticriſto non ſtatiz veniet criſtus ſed in libro daniel
comprehenditur q̄ concedentur electis ad penitenciam xl. dies ⁊
quando deus poſt venturus ſit ignoratur vſq̄z huc glō. ¶ Circa q̄
tum qualiter. ſ. poſt mortem punietur ¶ Nota q̄ pena ſua erit intō
lerabilis ⁊ hoc ꝓpter tria. primo quia viſione dei priuabitur Iſaie
xxvi. Inique geſſit non videbit gloriam dei gloſa ſufficit ei ad penā
q̄d videbit me regnantez cū ſanctis meis ⁊ ē hec magna pena i dā
natis ſicut dicit Criſoſti. ¶ Scd̄o quia eternaliter cruciabitur Job
xx. Luet que fecit omnia nec tamen conſumetur ⁊ quāuis in eterni
tate pena ſua ſit ſimilis penis aliorum damnatorum in acerbitate
tn̄ penā multorum excellet Apo. 18. Quantuz ſe glorificauit in deli
cijs ſuis tantū date ei tormentū et luctum ¶ Tercio q² cum demoni
bus morabitur quorum vultus ſunt horribiles Job xx. Vadent ⁊
venient ſuper eum horribiles Mathei xxv. Ite maledicti i ignez et
num qui paratus eſt diabolo ⁊ angelis A quorum conſorcio nos eri
piat Jeſus criſtus dominus noſter. A M E N

¶ Hic finiunt ſermones de tempore

¶ De Sancto Andrea.

Ambulans ihesus iuxta mare Galilee vidit duos frēs
Petrū ⁊ Andream retia mittētes in mare. math.iiii.
In vbis iſtis deſcribit̃ vocatio duorū fratruz facta a
xp̄o ſcz Petri ⁊ andree. Et tangunt̃ hic tria. Primuz
eſt vocantis auctoritas ibi Ambulās ihesus iuxta mare Galilee
Ille inq̄ʒ ih̄s cui omnia obedire debent. Scd̄m eſt eorum qui
vocabant̃ caritas ibi Vidit duos frēs. In quo notat̃ caritas
Terciū eſt officii ad qđ vocabātur prefigurata idoneitas ibi Re
tia mittentes in mare. In quo p̄figurabat̃ ꝙ in p̄dicatione miſ/
ſuri eſſent rete doctrine in mare ſeculi. ¶ Nota ꝙ per ambulati/
onē xp̄i iuxta mare figuratur aduētus in hunc mundū qui com
paratur mari. deſerto. ⁊ carceri. mari in quo homo de facili pe/
riclitatur. Deſerto in q̄ homo per deuia gradit̃. Carceri in quo
homo multipliciter affligitur. ꝓpter primuz beat⁹ Andreas ſecu
tus eſt xp̄m qui eſt hominū ſaluator in periculis. ꝓpter ſcd̄z ſecu
tus eſt xp̄m qui eſt itinerantium ductor. ꝓpter terciuz ſecutus eſt
chriſtum qui eſt afflictorū ꝯſolator. Primo dicit̃ ꝙ mūdus com
paratur mari in quo homo de facili periclitatur nō ſolum in cor
pore ſʒ etiā in anima Eccl.i. Qui nauigant in mari enarrāt eius
mirabilia. mare iſtud ē mūdus. qui hoc mare nauigant. i. in hoc
mūdo adhuc fluctuāt. enarrant pericula eius. heu quot ſūt peri
cula eius in hoc mūdo. ideo homo nunq̄ʒ pōt eē ſecurus. Felices
illi ſunt qui hoc mare tranſeūt ⁊ ad portum celeſtis patrie perue
niunt. tales ſecuri ſunt qꝛ omnia pericula euaſerūt. yſaie lxii. Ob
liuione tradite ſunt anguſtie priores ⁊ abſcōdite ſunt ab oculis
veſtris. ¶ Nota ꝙ tria ſunt q̄ cauſant pericula in hoc mūdo.
Primū eſt iniquitas dyabolice deceptionis. Scd̄z ē tēpeſtas
mundane tēptationis. Terciū ē infirmitas humane ꝯditionis
De primo ſcz dyabolice iniquitate deceptionis dicit̃ in p̄s. Hoc
mare magnū ⁊ ſpa. ma. illic rep. q̄rū non ē numer⁹. i. multe inſi/
die demonū. Animalia puſilla cū magnis. i. diuerſi demones illic
naues pertrāſibunt. multū ſolent naute timere marinas beluas.
que tn̄ non pn̄t nocere niſi corpori multo magis tu debes timere
demonū inſidias qui volunt occidere animā. p̄s. Dū ꝯuenerūt
ſimul aduerſum me aīam meā ꝯciliati ſunt. Clama ergo ad deū

q dic. Eripe me de inimicis meis deus meus ⁊ ab inſidi. in me li/
bera me. quia ecce ceperunt a. m. n. in me f. ¶ De ſcdo. ſ. tempeſta
te mundane temptationis dicitur in ps̄. Ueni in alti. ma. i. pro/
funditatem maris ⁊ temp. dim̄. me. Iſta tempeſtas eſt hui9 mun
di temptatio. que multos deiicit in profundum viciorū. et ita in
anima ſubmergitur. Nam quidā temptantur de ſuperbia. quidā
de luxuria. quidam de auaricia. ⁊ ſic de aliis viciis. Et qui con/
ſentiunt temptationi deiiciuntur in vicia ⁊ demerguntur in aīa.
Qui autē reſiſtunt graciam dei ꝓmerentur ⁊ in celo coronant̄.
Ja. i. Beatus vir qui ſuffert temptationem vſq3 diligentibus ſe.
Uis o homo vincere temptationes mundi conuerte te ad xp̄m i/
uoca eius graciā cogita quid pro te ſuſtinuit. Si temptaris de ſu
perbia cogita de eius humilitate. ſi de luxuria cogita de eius paſ/
ſione. ſi de auaricia cogita de paupertate ⁊ abſtinentia eius. ſi
de gula cogita de felle ⁊ aceto. ⁊ ſic per eius graciā euadere po
teris omnem temptationē mundi. ¶ De tercio. ſ. infirmitate hūa/
ne condicionis. Sap̄. xiiii. Exiguo ligno credunt homines ani/
mas ſuas. ⁊ tranſe. mare ꝑ ratē libe. ſūt. dicit̄ aūt nauis exiguū
lignū Iſtud exiguū lignū ad litterā eſt nauis per quā homines
ſolent tranſire mare. q2 inſtar exigui ligni in mari cito frangitur
⁊ ideo naute tranſeunt cum periculo. ⁊ per iſtud lignū ſignifica
tur infirmum corpus noſtrum cum quo tranſimus ꝑiculis ma/
re huius mundi. Iſtud de facili diſſoluitur. ⁊ ideo ſemper eſt ti/
mendum nobis. Hodie nanq3 corpus noſtrum eſt ſanum cras in
firmum. poſtcras mortuū. Ideo dicit ꝓpheta. Sana me domine
quoniā infirmus ſum. Sic ergo mundus comparatur mari. pro
pter pericula que in eo ſunt. ꝓpter hoc beatus Andreas cū vo/
caretur a chriſto. ſtatim ſequebatur eum tanq3 ſaluatorem q̄ ho
minem ſaluat a periculis. Accipe o homo qui es in periculis hu/
ius mundi exemplum a beato Andrea vt ſequaris xp̄m. Ipſe pa/
rum adhuc de eo audierat. nulla eius miracula viderat. ⁊ ad pri
mam vocē omnib9 relictis ſequebat̄ eū. ⁊ tu mlta de xp̄o audiſti
⁊ ſepi9 te ꝑ p̄dicatores vocauit. ⁊ nō vis eū ſeq̄ ꝑ bona opa. ita
ꝙ tua bō opa retineas ⁊ nō ſolū9 pccā relinq̄s Gre. Ad vni9 iuſſi
onis vocē Petr9 ⁊ Andreas relictis retib9 ſecuti ſunt eū. nlla eū
mirabilia facē viderāt. n9 ab eo de p̄cio eterne retributōis audierāt
q̄nta nos mi.

Quanta nos mirabilia ei⁹ videmus. quot flagellis affligimur. q̄ntis minarū aſperitatibus terremur. ⁊ tñ eū vocantē ſequi cō-
temnim⁹. Quid ergo in eius iudicio dicturi ſum⁹. qui ab amore
p̄ntis ſeculi nec p̄ceptis flectimur. nec verberibus emendamur. ¶
Scd̄o mundus ꝯparatur deſerto in quo homo per inuia gradi-
tur yſaie. xliiij. in perſona Johānis baptiſte. Ego vox clamantis
in deſerto parate viam dñi ⁊ fa. in ſolitudine ſemitas dei noſtri.
Deſertū iſtud mūdus eſt in quo multi ambulāt per deuia vt pec
catores. ideo monet eos Johānes vt penitenciaz agendo per re-
ctas vias incedant quibus ad patriā perueniant. ¶ Nota q̄ mū
dus cōparatur deſerto ꝓpter tria. ¶ Primo q̄ in eo eſt ſterilitas
propter defectuz gracie. horror. ꝓpter metum gehenne. facilitas
deuiandi. propter multiplicē modū malicie. p̄mo q̄ in mundo ē
ſterilitas ꝓpter defectū gratie Hiere. xvij. habitabit in deſerto in
terra ſalſuginis. i. ſterilitatis q̄r ſalſus ſapor vt dicit gloſa ſuper
p̄s: Reddā terrā ſterilem ꝫ heu q̄nta ſterilitas eſt in hoc mundo
vbi eſt tātus defect⁹ gratie q̄ pauci fructificant deo Ideo dicit
p̄s. Anima mea ſicut terra ſine aqua tibi velociter exaudi me q̄r
defecit ſp̄us meus. quaſi diceret. ſicut terra ſine aqua ſterilis eſt
ita anima ſterilis eſt. quia caret aqua gratie. Iſtud figuratū eſt
Joſue. v. c. vbi Axa ſedens in aſino et ſuſpirans dixit ad patrem
ſuum Caleph. terram arentem dediſti mihi iunge et irriguam.
Qui dedit ei irriguam inferius et ſuperius. Axa ſedens in aſino
ſignat animam exiſtentem in corpore mortali. qđ eſt pigrum ad
omne opus bonū. iſta debet ꝯſiderare ſtatū huius mūdi q̄ꝫ ſteri
lis ē. ⁊ debet ſuſpirando orare celeſtez patrez ꝓ terra irrigua. et
ille dabit ei irriguū inferi⁹. i. grām in p̄nti. et irriguū ſuperius. i.
gloriā in futuro. Iſtud duplex irriguū collatū eſt beato Andree
Propter p̄mum. i. propter grāz mundū ꝯtempſit et xp̄i veſtigijs
adheſit. ꝓpter ſcd̄m. i. gloriā cū xp̄o eternaliter quieſcit ¶ Scd̄o
dico q̄ i mundo ē horror propt̄ metū gehenne. In hoc deſerto
horribili ſcūs Andreas ꝓ tp̄e manſit q̄n mūdo adheſit. ꝫ xp̄us
eū ab h̄ deſerto deduxit q̄n eū vt ſe ſeq̄retur vocauit. vnde de eo
p̄t expōi illđ deu. xxxv. Inueīt eū i t̄ra deſ̄. i lo. hor. ⁊ vaſte. ſoli.
h̄ fc̄z ē q̄n xp̄s ābulās iux̄ ma. gali. vi. d. f. p. ⁊ an. m. re. in mari.
Sequitur circumdedit eum ⁊ docuit ⁊ cuſto. quaſi pu. o. ſ. hoc

factum fuit quādo dixit ei ⁊ fratri ſuo. Venite poſt me faciā vos
fieri piſcatores hominū. Audi o homo quātus eſt horror in hoc
mundo ꝓpter metū gehēne. Neſcit homo qua morte debeat mo-
ri. vtrum ſit de numero ſaluandoꝝ vel damnandoꝝ. ⁊ ideo bene
poteſt habere horrorem. vnde Ecc̄. ix. Neſcit homo finē ſuum. ſed
ſicut piſces capiuntur hamo. ⁊ ſicut aues ꝯprehendūtur laqueo
ſic homines in tempore malo. ¶ Tercio dicitur ꝙ in mundo ē fa-
cilitas deuiandi. p̄s. In terra deſerta inuia ⁊ inaquoſa ſic in ſā-
cto apparui tibi. Mundus comparatur deſerto inuio. i. tali deſer-
to qd̄ caret via. qꝛ homo de facili errat in mūdo. comparat̄ etiā
deſerto inaquoſo. qꝛ defectus aque. i. gracie eſt in mundo. In h̄
deſerto. i. mundo apparuit deo in ſancto. ſ. deſiderio. venire ad ce-
lum deſiderans vbi nullus deuiare poteſt. qꝛ ibi eſt perpetua ſecu-
ritas. ibi aqua eſt eterne conſolationis. qꝛ ibi eſt perpetua iocun-
ditas. Heu quot hodie in hoc deſerto huiꝰ mundi ambulant per
deuia. vt ſuperbi. auari luxurioſi guloſi ⁊c̄. qui ambulant ꝑ viaꝫ
que ducit ad mortem tales non ſunt ſolum in vna parte mundi.
ſꝫ in qualibet. p̄s. A ſolis ortu ⁊ occaſu ab aq̄. ⁊ ma. et in ſoli ⁊ i-
aquo. viā ciuitatis huiuſmōi nō inuenerūt. glō viā que ducit ad
ſupernā ciuitatē in qua eſt habitandū. Iſtud ſciens beatus An-
dreas ſecutus eſt xp̄m ductorē. ne in hoc mundo deuiaret. vnd̄ le-
gitur Jo. i. ꝙ cū Johānes baptiſta demonſtrando xp̄m diceret.
Ecce agnus dei. Andreas eius diſcipulus hoc audiens ſtatim ſe-
cutus eſt xp̄m. Ip̄e eni fidelis eſt ductor qui omnes ſequentes ſe
ducit ad celū vn̄ Jo. Qui ſequit̄ me nō ambulabit in tenebris ſed
ha. ¶ Tercio mūdus ꝯparat̄ carceri in q̊ hō multiplicit̄ affligit̄.
Iſtd̄ figuratū ē Gen̄. xxxviij. vbi legit̄ ꝙ ioſeph ꝑmo ductus ē in
egiptū. poſtea poſitꝰ ē in carcerē ⁊ tandē ereptꝰ de carcē exaltatꝰ
ē ſup oēs q̄ fuerūt i egipto Joſeph ſignificat ꝗlibꝫ hoīeꝫ q̄ ducit̄
i egiptū qn̄ in vtero tēbroſo ꝯcipit̄. ⁊ viuificat̄. poſtmodū ponit̄
in carcerē. qn̄ naſcēdo deſcēdit ad miſerias huiꝰ mūdi. ⁊ eripit̄
vē fuerit ioſeph. i. i ꝟtutibꝰ augmētatꝰ. qꝛ ioſeph int̄pretat̄ augm̄-
tū educit̄ de carcē hꝰ mūdi i morte ⁊ deductꝰ ē ad celū ⁊ exaltat̄
ſup oēs q̄ ſūt in h̄ mūdo. Nō ꝙ mūdus ꝯparat̄ carceri ꝓpt̄ tria.
qꝛ videlꝫ in eo ē obſcuritas ꝯgnitōis. dolor multiplicis afflictōis
magnꝰ tior mortis. ꝑmo dico ꝙ in mūdo ē obſcuritas ꝯgnitōis

Ideo filius dei miſſus ē in hunc mundū vt ſedētes in tenebris il
luminaret yſa.xlv.verba patris ad filiū.Dedi te in lucē gentiuz
vt aperires oculos cecorū.et educeres de ↄcluſione vinctū de do
mo carceris ſedentes in tenebris.heu ꝙ̃te tenebre ſunt in h mun
do in quo homo nec ſeipm̄ nec dn̄m ſuū ↄgnoſcit.ideo xp̄us con
queritꝛ Jo.vij.Pater iuſte mūdꝰ te nō ↄgnouit. De iſtis tenebriſ
dicitꝛ Exodi.x.Facte ſunt tenebre horribiles in vniuerſa terra egi
pti vbicunqꝫ habitabant filij iſrł lux erat. Egiptus ſignat mūdū
in quo ſunt tenebre horribiles.qꝛ multi tenebris huiꝰ mundi in/
uoluti a via que ducit ad celū deuiāt ad infernū.vbi eterna morſ
eſt.pergūt.vnde dānati dicūt illud ſap̄.v.Errauimus a via veri/
tatis ⁊ eius lumen nō luxit nobis ⁊ ſol intelligētie nō eſt ortꝰ no
bis laſſati ſumꝰ in via iniquitatis.i.ꝑditionis ⁊ ambulauimꝰ vi
as difficiles.viā autē dn̄i ignorauimꝰ.Sic ergo in mūdo tanq̄z
in egipto ſunt tenebre.ſꝫ in celo vbi habitant filij iſrł.i.ſancti q̄ vi
dent deū facie ad faciē ibi eſt lux.i.ꝑfecta ↄgnitio.i.Corī.xiij.Vi
demus nūc ꝑ ſpeculū in enigmate.tūc autē facie ad faciē.bn̄ ſci/
uit illud beatus Andreas.ideo cū vocaretꝛ a chriſto ſecutꝰ eſt eū
vt per eius gratiam tenebras huius mundi euaderet et ad lucez
celeſtem ꝑueniret.¶Scd̄o dicitꝛ ꝙ in mundo ſunt dolores multi
plicis afflictionis Job vii.Loquar in tribulatiōe ſpiritus mei.cō
ſolabor in amaritudine anime mee.nūquid mare ſum ego aut ce
tus.qꝛ circūdediſti me carcere.quaſi diceret. tot ſunt dolores et
miſerie in hoc mundo. ꝙ ſi adeo magnus eēm ſicut cetuſ.i.piſciſ
magnus marinus vel ſicut ip̄m mare deficerē pre miſeriis huius
mundi.Ideo propheta conqueritur.Miſer factus ſum. ſupple in
corpore.⁊ curuatus in anima vſqꝫ in finem.tota die contriſtatꝰ
ingrediebar quoniam lumbi mei impleti ſunt illuſionibus.propꝫ
concupiſcentiam que regnat in carne.⁊ non eſt ſanitas in carne
mea.Ad litteram in carne hominis non eſt ſanitas integra ⁊ ſta
bilis.nunc dolet oculos caput nunc dentes nunc iſtum nunc il
lum morbum patitur.et mirum valde eſt ꝙ homo inter tot miſe/
rias huius mundi poteſt vnquaz letari. Unde peccator qui gau
det in hoc mundo ſimilis eſt frenetico qui iacet in grauiſſima fe/
bre. ⁊ ridet. bonus vero homo attendens miſerias huius mun
di contriſtatur potius q̄ꝫ gaudet.deſiderans venire ad celū. vbi

verum gaudium eſt ideo chriſtus dixit diſcipulis Jo.xviij. Mun-
dus gaudebit vos autem contriſtabimini. ſed triſticia veſtra ver
tetur in gaudium. ¶ Tercio dico ꝙ in mundo eſt timor mortis.
Iſtud figuratur act.xv. vbi de Petro dicitur. Cum producturus
eum eſſet herodes ſupple ad mortem. Erat petrus dormiens inter
duos milites vinctis cathenis duabus ⁊ cuſtodes ante hoſtium
cuſtodiebant carcerem. Quid per petrum in carcere poſitum niſi
homo in hoc mundo conſtitutus ſignificatur. duo milites ſunt ti
mor ⁊ amor inordinatus. Due cathene ſunt voluptas carnis ⁊
vanitas mundi. quibus homo detinetur in hoc mundo. hoſtium
carceris eſt mors per quã homo de carcere huius mundi egredi
tur. Cuſtodes ante hoſtium carceris ſunt angeli boni ⁊ mali. q̃
in extremis homini aſſiſtunt. mali vt animaz egredientem ad in-
fernum pertrahant. boni vt ad celum perducant. Sic ergo mun
dus comparatur carceri. quia in eo eſt magnus timor mortis. ſi
cut enim homo in carcere poſitus timet mortẽ n quaſi iminentẽ.
ſic homo in hoc mundo poſitus Job Neſcio q̃diu ſubſiſtam. et ſi
poſt modicum tollat me factor meus Iſtum vero timorẽ iuſti nõ
habent quia ꝑ graciam dei mortem temporalem non timent. ſꝫ
optant. ſcientes ꝙ per eam vitam eternam adipiſcũtur. ideo di-
cit Apłus phi.i. Cupio diſſolui et eſſe cum chriſto. Propter hoc be-
atus Andreas cum videret crucem. in qua ſuſpẽdi deberet excla
mauit ⁊ dixit. O bona crux diu deſiderata ⁊ deſideranti animo
preparata. ſecurꝰ ⁊ gaudens venio ad te. ita ⁊ tu exultãs ſuſcipi-
as me diſcipulum eius qui pependit in te. ſ. dominus noſter ihe-
ſus chriſtus qui cum patre ⁊c̃.

¶ De ſancto Nicolao.

Q Uaſi oliua pullulans ⁊ quaſi cypreſſus in altitudinem
ſe extollens in accipiendo ſtolam glorie ⁊ iuſticie ⁊ veſti
ri ipm̃ in ↄſũmatione virtutis. Ecc̃.v. Uerba hec exponi poſſũt
de beato Nicolao. qui cõmendatur hic a quatuor. P̃mo ab effc̃u
miſerationis ibi. quaſi oliua. ꝑ quã ſignificat᷑ miſericordia. ¶ Se-
cũdo a celſitudine ↄtemplationis. ibi Et quaſi cypreſſus in alti-
tudinẽ ſe extollens. ¶ Tercio a pontificalis officij excellentia ibi.
In accipiẽdo ſtolã glorie. ¶ Quarto a finali in bonis opibus ꝑ-
ſeuerantia ibi. Et veſtiri ipſuz in conſummatione virtutis. id eſt

dũ veſtẽ

dum veſtem virtutū portaret vſq3 in finē. Ac ſi aperte diceret be/
atus Nicolaus miſericors fuit ideo cōparatur oliue. deuotus iđ
ꝯparatur cypreſſo. fuit magnus ep̄us vtpote a deo electus ⁊ p/
ſeuerauit vſq3 in finē in bonis operibus. ¶ Nota ꝙ beatus Nico/
laus ꝯparatur oliue ꝓpter q̄tuor. propt̄ ramū qui ē ſignum recō/
ciliationis ꝓpter florem qui ē boni odoris. ꝓpter fructū idest oleū
qđ eſt fomentū ignis. ꝓpter liquorē qui eſt dulcis saporis. Com/
paratur ergo beatus Nicolaus. p̄mo ramo oliue ⁊ hoc peccato
res deo recōciliando. ¶ Scđo propt̄ florē bonū exēpluȝ alijs pre
bendo. ¶ Tercio propt̄ liquorē oleum mīe bonis operibus inſiſtē
do. ¶ Quarto propt̄ fructū celeſtis vite dulcedinē in ſe habendo
¶ Primo dico ꝙ ꝯparatur ramo oliue propt̄ peccatores deo re/
conciliando. Ramus enim oliue ſignum eſt reconciliationis ꝑꝫ
ꝙ Romani quondam pro pace mittendo nunq̄3 miſerunt nunci
os niſi cum ramis oliuaruȝ. comparatur ergo beatus Nicolaus
ramo oliue. vnde le. Geñ. vij. ꝙ colūba venit ad Noe ad veſperā
portans ramum oliue virentibus folijs. Per hanc columbam ſi/
gnificatur ſp̄us ſ. per ramū oliue beatus Nicolaus quē ſp̄us ſan
ctus adueſperante de mundo tulit ad verū noe. i. celeſtem patreȝ
ad reconciliandū hominē deo. vnde legitur de eo ⁊ eſt ſumptum
de. Eccl. xliiij. Ecce ſacerdos magnus qui in diebus ſuis. p. d. ⁊c̄
bene poterat beatus nicolaus hominē reconciliare deo. q2 ſacer
dos magnus. i. pontifex fuit. ideo reconciliare potuit. ⁊ hoc iđo
q2 in ſe iuſtus fuit. Quāuis enim omnes ſacerdotes habeant of/
ficium peccatorem reconciliando cū deo. tñ ſpecialiter h̄ ſpectat
ad pontifices qui ſunt vicarij xp̄i qui nos deo reconciliant. Ro.
v. Reconciliati ſumꝰ deo per mortē filij eius. xp̄us eniȝ aſſiſtens
verus pontifex volens hominē deo reconciliare ſe ip̄m pro hoīe
in cruce obtulit. ¶ Scđo ꝯſidera qualiter ad altare crucis ꝓceſſit
certe aliter q̄3 noſtri pontifices. Ipſi enī cum ornatu veſtimento/
rum ⁊ cū iocundo cantu ꝓcedunt. xp̄us ꝟo nudus ⁊ flens cru/
ceȝ aſcendit: ꝓ infula portauit coronā ſpineā. ꝓ baculo paſtorā
li crucē habuit. Cōſidera baculū paſtoralē qui ſupius ē curuus
in medio rectus. inferiꝰ acutus in ſignū ꝙ ep̄i dñt homines pe/
nitētes ad deū trahere. ⁊ eos regere. malos p̄uire vnꝰ. Attrahe
per primum. medio rege punge per imum. ¶ Ut ergo crux ba/

culo paſtorali fieret ſimilis ideo chriſtus in pedibus clauos ſuſti
nuit ad dorſum lignū erectū habuit. ⁊ caput ꝓ curuatura bacu
li inclinauit. pro ſandalijs habuit pedes cruentatos. pro cirothe
cis habuit manus rubricatas. Ecce qualiter chriſtus hominem
reconciliauit. ſȝ hec reconciliatio ſemel facta eſt. qꝛ chriſtus ſemel
mortuus eſt. Quid ergo faciet peccator qui mō peccat ⁊ deū of
fendit qualiter reconciliatur. Audi o pc̄c̄or noli deſperare. adhuc
habes in mūdo multos ſacerdotes ⁊ ep̄os qui te deo reconciliāt
Heb. v. Omnis pontifex ex hominibꝰ aſſumptus pro hominibus
conſtituitur in his que ſunt ad deū vt offerat dona ⁊ ſacrificia.
Iſtud eni ſpectat ad ſimplices ſacerdotes vnd̄ ſacerdos in miſſa
offerens hoſtiā dicit. Suſcipe ſancte pater omnipotens eterne de
us. hāc imma. h. ⁊c̄. Iſtud officiū habuit beatus Nicolaus. vnd̄
de eo pōt exponi Ecc̄. xlv. Ip̄m elegit ex omni viuente offerre ſa
crificium deo incenſum. ⁊ odorem bonū in memoriā placare po
pulo in memoriam paſſionis eius cuius memoria fit in miſſa. id
dicenda ⁊ audienda eſt cū deuotione. hic nō de illis qui mouēt
diſſolutiones collationes tenēt in miſſa. ¶ Sc̄d̄o comparatur oli
ue ꝓpter florem qui eſt boni odoris. bonū exemplū alijs preben
do vnde de eo poteſt exponi illud Oſee xiiij. Erit quaſi oliua glo
ria eius. nūq̄ȝ fuit oliua ita glorioſa in floribus. ſicut iſte ſanctus
in bonis operibus qui videlicet odoreȝ boni exempli de ſe emiſit.
vnde poterat dicere illud Ecc̄. xxiiij. Flores mei. i. exempla honoris
q̄ȝtum ad deum. ⁊ honeſtatis q̄ȝtum ad ꝓximū. Nā de bono exē
plo eius deus honorabatur ⁊ ꝓximus edificabatur in infancia ce
pit dare bonū exemplū. ⁊ vſq̄ȝ ad finem nunq̄ȝ deſtitit. qꝛ ieiuna
uit bis in ebdomada. ſ. q̄rta ⁊ ſexta feria. cū adhuc matris vbere
lactaretur. Hic aduerte ꝙ quidā ſtulti dicunt quid prodeſt homi
ni ieiunium. nō eni facit hominē ſanctū. Audiāt tales. ſolum ieiu
nium nō facit hominē ſanctū ſȝ cum alijs bonis operibus. certe ſi
ieiunium nihil conferret ad ſanctitatem. ſc̄us Nicolaus in infan
tia ſua nequaq̄ȝ ieiunare incepiſſet. Ecce q̄ȝ mirabilis odor de ſȝ
flore proceſſit. ſequere hunc florem. ⁊ ieiuna libenter. Ip̄e ieiuna
uit in infantiā qui adhuc nullȝ peccatū ꝯmiſerat. ſȝ tu peccator
inueterate dierum. multa peccata commiſiſti. ⁊ pro eorum ſatiſ
factione non vis ieiunare. Beatus Nicolaus adhuc ſugens ieiu

ſtauit duobus diebus in ſeptimana.ſ.qrta ⁊ ſexta feria. Et tñ tu
non vis ieiunare ſaltem vno die.ſ.ſexta ferl.in qua chꝛiſtus pꝛo te
in cruce ſitim ſuſtinuit magnã ⁊ felle ⁊ aceto potatus fuit. ſãgui
nem fudit moꝛtẽ ſuſtinuit vt te a moꝛte eterna liberaret ideo meri
to ieiunare debes. Dedit etiam alijs bõis operib⁹ abũdando bo
num exemplu3.nam eccleſiam ſepe frequentabat oꝛationi inſiſte
bat.verbum dei libenter audiebat ⁊ memoꝛiter retinebat. hoc eſt
contra multos qui non libenter vadunt ad eccleſiam. inuiti au/
diunt verbũ dei.parum attendunt.cito obliuiſcuntur.⁊ ideo pa
rum pꝛoficiunt. O homo ſi vis deo placere.audi libenter verbu3
dei.frequenta eccleſiã. ¶ Nota qualiter electus fuit in epiſcopũ. ¶
Tercio comparatur oliue ꝓpter oleum qđ eſt fomentu3 ignis bo
nis operibus miſericoꝛdie inſiſtendo. Jere.ij. Oliuã vberem pul/
chꝛam ⁊ fructiferam ſpecioſam vocauit dominus nomen tuum
¶ Nota ꝙ beatus Nicolaus fuit oliua vber.i. fertilis ꝓpter oleũ
miſericoꝛdie.pulcra conuerſationis ſanctitate.fructifera bonoꝝ
opeꝝ multiplicitate.ſpecioſa in interioꝛi puritate.certe nobile ole
um de hac oliua pꝛoceſſit. Ecc.vij. Omni tempoꝛe veſtimẽta tua
ſint cãdida.⁊ oleũ de capite tuo nõ dſi. Btũs nicola⁹ veſtimẽta
candida habuit bonis opibus q̃bus oꝛnat⁹ fuit. Oleũ de capite
eius nõ defecit qꝛ mens eius affectu mie plẽa fuit. Oleũ ſiquidẽ ſi
gnificat miſericoꝛdiã.qꝛ ſicut oleũ fomentũ ẽ ignis. ſic miſericoꝛ
dia fouet ignẽ caritatl.nõ q̃liter puellas liberauit ꝑ auꝝ.bñ ſua
uit iſte doctrinã.q̃m thobias ꝓpoſuit filio ſuo dicẽs. Quõ pote/
ris ꝛc.multũ habuit iõ multũ dedit.nõ dedit modicũ vt quidam
faciũt.nec vilius qđ habuit.ſ3 nobile auꝝ h̄ ẽ ↄtra illos q̃ vilius
qđ hñt in mẽſa dãt pauperib⁹.nõ attendũt ꝙ illud qđ dãt pau/
peri dãt chꝛiſto. ꝓpt̃ qđ xp̄s in die iudicij bonis regraciabit̃. di/
cẽs. Eſuriui ꝛc. ¶ Quarto ↄparat̃ oliue pꝛopt̃ fructũ qui ẽ dulcis
etñe vite dulcedinẽ i ſe hñdo.in mũdo ſiquidẽ habuit hãc dulce
dinẽ ꝑ ſpe3.nũc in celo h3 ꝑ rẽ.p̃s. Ego ſic̃ oliua fructi.in domo
dñi ſpe.dulcẽ bonoꝝ opeꝝ frc̃3 habuit.qꝛ dulcẽ deũ q̃ ꝓ3 ꝓphetã
ẽ dulcis ⁊ rect⁹.iugit̃ in coꝛde poꝛtauit.ad ꝙ etiã toto coꝛde de/
ſideabat venire.vñ dr̃e potuit illđ Cã.ij. ſub vmbꝛa illi⁹ ꝙ deſi.
ſe.⁊ fru.ꝛc.frc̃s iſte ẽ dulcedo celeſtl.q̃m h̄ ꝑ deuotõe3 ↄtinue gu/
ſtauit.vñ xp̄s iuitat oẽſ ad ſe d.ecc̃.ꝛ4.trãſite ad me oẽſ q̃ ↄcupiſ

citis me. ⁊ a generationibus .i. bonis que a me proceſſerunt iple
tiuini. Spiritus eni meus ſuper mel dulcis eſt ⁊ he. Iſtud bñ ſci
uit ꝓpheta qui dixit. q̄ȝ magna multitudo d.t.do. heu q̄ȝ ſtulti ſūt
peccatores qui hanc dulcedinē ſpernunt ⁊ ad infernū vbi ē hor
ribilis amaritudo currunt vñ Deu. xxxiij. Uua eorum vua fell
⁊ botrus ama. ⁊c̄. Per iſta que hic ponunt̄ accipitur amaritudo
que ē in inferno que tanta eſt ꝙ v̾bis explicari nō poteſt. Audi
ant peccatores qui dulcia vina q̄tidie bibunt ⁊ ſtudent calicib⁹
epotandō. Illud horribile v̾buȝ Iohel. Expergiſcimini ebrij ⁊ fle
te ⁊ vlulate omnes qui bibitis vinum in dulcedine. q̄ȝ perijt ab
ore veſtro. certe dulcedo vini ab ore illius perierat qui in inferno
poſitus pro gutta aque petierat ⁊ habere nō potuit. Cōſidera q̄ȝ
iuſtus iudex ſit deus illis q̄ ſunt hic in ebrietate ⁊ crapula puni
et in inferno per famem. ⁊ ſitim eorū qui hic abſtinent ⁊ ieiunāt
in celo ſaciabit yſa. xlv. Ecce ſerui mei comedent ⁊ vos eſurietis.
Ecce ſerui mei bibent ⁊ vos ſicietis. Ecce ſerui mei letabuntur ⁊
vos cōfundemini. Ecce ſerui mei laudabunt p̄ exultatione cordis
⁊ vos clamabitis p̄ dolore cordis. Quia ergo beatus nicolaus
fuit ſeruus dei fidelis ideo introductus eſt in celum vbi nūq̄ȝ eſu
riet nunq̄ȝ ſiciet vbi deuȝ laudabit ⁊ cum eo ſine fine gaudebit.
quod nobis cōcedat pater ⁊ fi. ⁊ ſpūs ſanct⁹. Amen.

De Beata Lucia.

DEus in medio eius nō cō. adiuuabit eam deus mane dilu
culo. ps v̾ba iſta exponunt̄ de ſancta Lucia quā deus
ita fixit cum ad lupanar trahi deberet ꝙ de loco moue
ri non potuit. ⁊ eſt ſenſus. Deus in medio eius .i. in corde ſancte
lucie ſupple fuit. ⁊ ideo ipa nō cōmouebitur .i. imobilis manebit
⁊ iſtud nō habet a ſe ſȝ a deo. ideo ſubdit̄ ſȝ adiuuabit eam mane
.i. in iuuentute. diluculo .i. illuſtratione ſpiritus ſancti. Sȝ hic in
verbis p̄miſſis tangitur triplex beneficiuȝ ꝙ deus .ſ. lu. contulit
primum eſt ꝙ eam per graciam faciliter inhabitauit. Ideo dicit
deus in medio eius. ¶ Scdȝ eſt ꝙ a malo mirabiliter preſeruauit
ideo non cōmouebitur. ¶ Tercium eſt ꝙ eam in bono conforta
uit Ideo ſubditur adiu. eam. ¶ Nota ꝙ deus fuit in medio ei⁹ .i.
in corde ſcē Lucie q̄druplicit̄er. ¶ Pmo vt eā tanq̄ȝ templū inha
bitet. ¶ Scdo vt eā ſȝ carnē mortificatā viuificarȝ. Terco vt eā

in tribulationibus poſitam confortaret. ¶ Quarto vt eaz mūdo
deſpectam magnificaret ⁊ exaltaret. ¶ Primo fuit deus in medio
eius vt eam tanq̄3 celū inhabitaret zach. ij. Lauda ⁊ letare ſyon
q2 ecce venio ⁊ habitabo in medio tui ait dn̄s Sancta Lucia di
citur filia ſyon q2 ſicut filia patrem ita deum dilexit Syon. q2 ꝑ
contemplationez ſpeculabatur celeſtia ⁊ ideo omnia tranſitoria
contempſit. Syon quippe interp̄tatur ſpeculatio. ad hanc filiam
venit dominus ⁊ inhabitauit per graciā. ⁊ ideo ip̄a merito gau
dere ⁊ letare poterat q2 ſponſus eius chriſtus quē toto corde di/
lexerat iugit̃ ſecū hitauit Can. iij. Inueni ꝙ dilexit aīa m. te. nec
di. do. intro. in do. ma. m. ⁊ in cu. ge. mei. Mat̃ illa triūphalis eſt
eccl̃ia que dr̃ mater fideliū que ſunt adhuc in mūdo. huiuſmodi
eni tenere eos diligit Gal. iij. Illa que ſurſum eſt ihrl̃m libera eſt
que eſt mater noſtra. Domus huiꝰ matris dicitur celum in quo
ſancti habitant que dicit̃ domus ratione manſionis. cubiculum
ratione ſanctoꝝ. q2 multa ibi ſunt que a nobis abſcondita ſunt.
Dicit ergo ſancta Lucia tenui nec dimittā donec introducaz in
domum ma. me. quaſi diceret. exquo ſponſus meus chriſtus ve/
nit ad me. ⁊ inhabitat in me. ego tenebo eum per dilectionem et
deuocionē nec vnq̄3 dimittam. ſed per eius gratiam veniam ad
celeſtem patriam. ſic ergo deus in medio huiꝰ ſancte fuit vt eaz
tanq̄3 templū dei ſanctificaret. i. Coꝝ. iij. Templum dei ſanctum
eſt qd̄ eſtis vos. Unde legitur de ea ꝙ cum paſcaſius iudex que
reret ab ea an ſpiritus ſanctus in ea eſſ3. Reſpondit apoſtolus di
cit. Qd̄ qui caſte ⁊ pie in hoc ſeculo vixerint templum dei ſunt ⁊
ſpiritus ſanctus habitat in eis. Conſidera quanto honore digne
ſunt que ſeip̄as per votum virginitatis deo obtulerūt tales ſpeci
ali nomine templum dei dicuntur. Sicut enim templum materia
le ab omnibus fidelibus honoratur. Ita tales virgines ab omi/
bus honorande ſunt. nec mirum ꝙ tales in celo a deo pre aliȷ̄s
ſpecialiter honorantur. quia ſpecialem mercedem ſcil3 aureolam
habebūt in p̄ria. Xp̄c̃ h̃ btā lucia t̃renū ſponſū ɔtēpſit. ⁊ chriſtuz
ſponſū elegit. ꝑ cuiꝰ amore oīa q̄ habuit paupibꝰ dedit. ⁊ ei in v̄
ginitate ſuiēs ꝑ verā dilectōz in ſpāli adheſit. Scd̄o dico ꝙ deꝰ
fuit ī medio eiꝰ vt eā mortificatā carne viuificar3 Iſtd̄ p̄figuratū
fuit Gen̄. ij. vbi legit̃ ꝙ lignū vite erat in medio ꝑadiſi. lignū vite

eſt xp̄us qui dat vitam anime. Iſtud lignū erit in medio paradi/
ſi. i. in corde ſancte Lucie. que per paradiſum accipi pōt. Para/
diſus ſiquidem ē locus in alto ſitus. amenus. fructuoſus. ſic cor
beate Lucie fuit in alto per ꝯtemplationē celeſtium Apoc. v. Su
ſtulit me in ſpiritu in montem excelſuz ⁊ altū. Item habuit ameni
tatem ex decore virtutū p̄s. Specie tua ⁊ pulcritudine tua ⁊c. ¶
Item cor fructuoſum q̄ꝫtū ad multiplicationē bonorū operum
Canti. iiii. Emiſſiones t. parad. ma. pu. cum po. fruct. Emiſſiones
tue. i. fructus qui a te emittuntur ſunt ſupple ſicut paradiſus ma
lorum punicorum. q̄ꝫtum ad ꝟtutis meritum. latentes q̄ in mal
multa grana interius latent Cū pō. fruc. q̄ꝫtum ad opera exteri
us apparentia. fuit ergo xp̄us in corde Lucie tanq̄ꝫ lignum vite
in paradiſo. ad hoc vtiqꝫ vt eam ſm carnē mortificataz viuifica
ret. Ro. viii. Si ſm carnē vixeritis moriemini. Si aūt ſpiritu ſca
carnis mortificaueritis viuetis. Illi ſm carnem viuunt qui ſm
voluntatem carnis deſideria implent vt luxurioſi qui dicūt. Sap.
ii. Venite fruamur bonis vino ⁊ precioſo vngento nos implea/
muſ. coronemus nos roſis anteq̄ꝫ marceſcunt. nullum ſit pratū
qd non p̄tereat luxuria noſtra. tales morientur morte eterna. i.
Corl. vi. Neqꝫ fornicarij neqꝫ ydolis ſeruientes neqꝫ adulteri re/
gnum dei poſſident. Illi vero facta carnis per ſpiritum mortifi/
cant qui per gratiā carnis appetitum frangunt. Gal. v. Qui xp̄i
ſunt carnem. ſ. crucifixerunt cum vicijs et concupiſcentijs. tales
in anima viuūt. Talis erat beata Lucia. vnde dicere poterat cū
aplo. viuo iam non ego ſupple p carnem. viuit ꝟo in me xp̄s ſup
ple p grām Gal. iii. ¶ Tercio dico q deus in medio eius vt eam
in tribulationibus poſitā ꝯfortaret Sap. iii. Rex iſrl dn̄s in me/
dio tui nō timebis malū vltra. nūq̄ꝫ fuiſſet hec ꝟgo tā cōſtans q̄
nec ignē nec minas nec mortē niſi dn̄s eam ꝯfortaſſet. Cum eniz
ad lupanar trahi deberet multi homines nec non ⁊ multa paria
boū eā nec poſſent mouere de loco. iudex dixit que ē hec ratio q
puella delicata a mille viris tracta nō eſt mota. Lucia rn̄dit etſi
alia decēmilia adhibueris. audies ſpiritum ſanctum per me dicē
tem. Cadent a latere tuo d. mille ⁊ decem milia a dextris tuis.
Hoc audito iudex plus torquebatur. cui Lucia. Paſchaſi miſer
rime. quid cruciaris quid palloribus trepidas. Ecce q̄ꝫ conſtans

fuit. Tunc p̄cepit iudex ignem magnū circa eam fieri. ⁊ reſinam
⁊ picem ⁊ feruens oleū ſuper eā iactari ⁊ cū ex hoc in nullo lede
retur gladio percuſſa eſt que ꝑcuſſa q̄ȝ diu voluit orauit nec ſpi/
ritum niſi prius venientibus ſacerdotibus ſacramētis perceptis
emiſit ſpiritum. Ecce qualiter deus fuit cū hac virgine ſancta vt
eam in tribulationibus poſitam liberaret. vnde ip̄a nunc in celiſ
regnans. ⁊ gracias deo agens dicere potuit illud Eccl̄. vltio. Li
beraſti ſ̄m multitudinē miſericordie nominis tui a rugientib⁹ p̄/
paratī. ad eſcaȝ. i. a demonibus ⁊ de manibus querentiū animaȝ
meam. i. de malis hominibus ⁊ de multis tribulationib⁹ que cir
cumdedit me. ⁊ a preſſura flāme que circūdedit me. ⁊ i medio ig.
nō ſum eſtuatus. Quarto dicit̄ ꝙ deus fuit in medio eius vt eaȝ
mundo deſpectā magnificaret ⁊ exaltaret yſa. xij. Cantate dn̄o
q2 magnifice fecit ⁊c̄. vſqȝ mag. in me. t. ſcūs iſrl̄. ꝑ habitationem
ſyon accipe cor ſcē lucie in quo dn̄s habitauit. ꝙ mundū fuit vt
ſpeculū. Syon enī interpretat̄ ſpeculū. merito ergo debet ſancta
Lucia exaltare ⁊ laudare deuȝ q2 in medio eius fuit. ⁊ cū ea ma
gnifice fecit in hoc videlicet ꝙ eā in mūdo deſpectam. in mundo
magnificauit. Olim ſiquidem homines mundam eam deſpexerūt
⁊ quaſi inſanam reputauerunt ꝓpter hoc ꝙ nubere noluit. ⁊ ido
la colere noluit ⁊ honorē mundi pro nihilo duxit Iſtud figuratū
eſt yſa. xxxvij. vbi dicitur de ſennacherip deſpexit te et ſubſamna
uit virgo filia ſyon. Sennacherip interpretatur tollens ſiue ele
uans deſerta. ⁊ ſignificat amatores mundi. qui tantum mundū
habent. qui deſerto comparatur ꝙ ſi daretur eis opcio non op/
tarent aliam vitam pre illa q̄m habēt in hoc mundo. tales deri/
dent virgines illas que nubere nolunt ſed in virginitate deo ſer/
uire volunt. Iſtud ad litterā contigit beate lucie. de qua legitur.
Qđ cum omnes facultates ſuas pauperib⁹ orphanis ⁊ viduis
erogaſſet. ſponſus eius accuſauit eam apud iudicē. paſchaſium
d. ſponſam ſuam eſſe chriſtianam. ⁊ contra leges viuere auguſto
rum. propter qđ tandem mortem ſuſtinuit. Ecce qualiter eā mū/
dus deſpexit. ſed econtra mundum. Chriſtus eam magnificauit
non ſolum in celo ſed in hoc mundo Adeo quod iam per totum
mundum honoratur. ¶ Unde legitur de ea. Quod cum mater
eius per quatuor annos fluxum ſanguinis paſſa eſſet. nec ab ali

ab aliq̄ medicorū poſſet iuuari. ipa vna cū matre ad ſepulcrum
ſce Agathe ꝓ inuocando ſuffragio acceſſiſſet. et cū eſſent i orōe
ſancte Lucie. ſomno arripit̃ ⁊ ſcām agathā in medio angelorū
gēmis ornatā ſtantē et dicentē ſibi. Soror mea Lucia ꝟgo deo
deuota q̄d a me. p. ꝙ ipſa po. ꝯtinuo īpetrabis. naz ⁊ matri mee
fides tua ſubuenit. ⁊ ecce ſaluata ē. ſicut ꝑ me ciuitas Cathanē
ſium ſublimat̃ a xp̄o ita ꝑ te ciuitas ſyracuſana decorabit̃. cer
te hodie nō ſolū in illa ciuitate ȝ per totū mundū honorat̃. Si
deus hanc ſcām ꝟginem tm̄ honorauit in mūdo. quis pōt enar
rare quātū honorauerit eam in celo. Honorem⁹ eam in mundo
donec veniam⁹ illuc vbi videre poſſimus eā honore quē habet
in celo vbi cū ſponſo ſuo regnat ſine fine amen.

De Sancto Thoma.

QUia vi. me Thoma credi. beati q̄ nō vi. ⁊ cre. Jo. xx. Iſta
fuerunt chriſti ad beatū thomā in quibus duo tanguntur
Primo obiectū fidei oſtendit̃. Scd̄o merces fidei ꝓmittitur. Ob
iectum fidei eſt deitas ⁊ humanitas qui quidem articuli ſunt de
deitate. quidā de chriſti humanitate. Merces fidei ē btitudo q̄ ꝓ
mittit̃ fidelib⁹. ꝑmuz tangit̃ ibi. q2 vi. me ⁊c̄. ¶ Nota q̄2uis fideleſ
hui⁹ tp̄is nō viderunt xp̄m corꝑaliter. nc̄c̄e eſt ſi ſaluari volunt
vt videant ſp̄ūaliter. Sicut eni in corpore ſunt quinq3 ſenſus. ſ.
viſus quo deum ꝯgnoſcat. auditus quo ei obediat. odoratus q̄
poſt eius veſtigia incedat. guſtus quo eius dulcedinē ꝑ deuoti
onem ꝑcipiat. tactus quo eū ꝑ dilectionē teneat. ¶ ꝑmo dico ꝙ
aīa debet habere viſuz quo deum cognoſcat ꝑs. Uacate et vi
dete qm̄ ego ſum deus ⁊c̄. q̄ſi diceret videte et ꝯgnoſcite ꝙ excel
ſior oībus. ⁊ ideo me ꝓ oībus diligite. hunc viſuz ſcūs Thomaſ
qn̄ cicatrices chriſti tetigit habuit ⁊ deū confeſſus eſt dicēs dn̄ſ
me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. Sz nota ſicut ad viſum corꝑis t̄ra exigunt̃. ſ. in
fluentia ſubtilis ſp̄ūs qui a cerebro fluit ad oculos. ocul⁹ claruſ
⁊ aer illuminatus ſic ad viſum aīe tria exigunt̃. ꝑmuz eſt diuine
gratie influentia. Scd̄m ē cordiſ mūdicia. Terciū ē exterioris ex
empli reſplendētiā. ꝑmo exigit̃ diuine gratie influētia iſtō inuit̃
Luc̄. xxviii. vbi cū cec⁹ q̄dā clamaret ih̄u fili dauid miſerere mei.
⁊ dn̄s diceret q̄d vis vt faciā t̃ Ille rn̄dit. dn̄e vt videā. q. d. ꝑ me
cecus ſuz ⁊ ꝑ me videre nō poſſuz niſi ꝑ tuā grāz me illumines.

cognoſcere deum tuum roga deum tuū vt tibi det ſuā graciaꝫ ꝑ
quā illuminet animā tuam. Ipſe eni eſt de quo dicitur Jo. i. Erat
lux vera que illuminat omnē hominē venientem in hūc mūdum
Ecce gracia dei illuminat animā. ſed ecōtra malicia excecat ani/
mam. Sap. ij. Excecauit eos malicia coꝝ ⁊ neſcierunt ſacramen
ta dei. Heu q̄ꝫ horribilis eſt hec excecatio quā culpa facit in aīa
per quā anima a deo excecatur ꝙ deum ſuuꝫ a quo habet omne
bonū nō cognoſcit. Unde dominus ꝯqueritur. yſa. i. Cognouit
bos poſſeſſorem ſuū ⁊ aſinus preſepe dn̄i. ſ. iſrl̄ autē nō cognouit
me ⁊ populus meus non intellexit. ¶ Scd̄o exigitur cordis mun
dicia. Ma. v. Beati mundo corde. ſi vis deum videre debes cor a
peccatis mundare. ſicut eni ſol materialis nō poteſt videri ab ho
mine niſi habeat oculos corporales mundos. ſic nec ſol ſpiritua
lis. ſ. deus videri poteſt niſi homo habeat oculos cordis mūdos
ideo monet dn̄s yſa. i. Lauamini mundi eſtote auferte maluꝫ co/
gitationū veſtraꝝ ab oculis. ſicut enim macula que eſt in oculo
impedit viſum corporalem. ſic macula peccati ē que in anima im
pedit viſum ſpiritualem qui ergo maculā peccati in corde nō ha
bet. ille deū pōt cognoſcere Job. xi. Si iniquitatē que eſt in manu
tua abſtuleris a te etſi nō permanſerit in tabernaculo tuo. i. ī cor
de iniuſticia tunc leuare poteris faciem tuā abſqꝫ macula ſupple
ad ꝯgnoſcendum deū. qui haberet maculā in oculo que impedi/
ret viſum ſuū qui oſtenderet ei colliriū quo macula illa abſtergi
poſſet libent̄ liniret oculos vt maculā abſtergeret. Audi o pcc̄or
q̄ multas maculas peccatoꝝ habes in corde hodie oſtendā tibi
vnū colliriuꝫ q̄ ſi volueris vti omnes maculas cordis fugabis.
Colliriū illud eſt vera ꝯtritio que oēm maculam peccati expellit.
de quo dicit̄ Apo. iij. Collirio vnge oculos tuos vt videas. Sic
colliriū mordet oculos ⁊ clarificat ſic ꝯtricio mordet ⁊ cor puri
ficat yſaie. xxxviij. Ecce in pace amaritudo in ama. tu aūt eru. a.
meā vt nō periꝛz ꝓie. poſt tergū tuū oīa peccata mea amaritudo
q̄ cum vera ꝯtricione ē dicit̄ eē in pace qꝛ aīaꝫ recōciliat deo. ¶
Tercio exigit̄ exterioris exēpli reſplendētia hebre. v. Omnia faci
to ſm̄ exemplar qd̄ tibi in monte monſtratum eſt. Mons iſte eſt
eccleſia qui vult deum cognoſcere debet bona exēpla ſcōꝝ q̄ in
eccleſia dei ſunt ⁊ fuerunt reſpicere. Reſpiciat fidem Abrahe vt

ꝓmiſſis dei. credat manſuetudinē moyſi vt irā vitare valeat. mi-
ſericordiam dauid vt inimicos diligat. pacientiā Job vt aduerſi-
tates mundi pacienter ſufferat. paupertatem apoſtolorū vt aua-
riciam fugiat. caritatē martirū vt deuz toto corde diligat. fideli-
tatem confeſſorū vt deo deuote ſeruiat. puritatē virginuz vt deo
placeat. Jſtud dilata ſicut placet qui hꝰ exēpla vult īſpicere ⁊ ſꝫ
ea facere ille cognoſcet deū ⁊ ab eo cognoſcetur. ¶ Scḋo aīma
debet habere auditū quomodo obediat p̄s. Audiam quid loq̄t
in me domnius deus quoniam lo. p. i ple. ſcz merito debet homo
audire precepta dei vt obediat qꝛ qui p̄cepta implet habet pacez
cum deo yſaie. xlviij. vtinā attendiſſes mandata mea facta fuiſſꝫ
ſicut flumen pax t. Sꝫ heu multi ſunt qui mandata hominū im-
plent ⁊ mandata dei ↄtemnunt. Si terreni dn̄i mandant eis vt
opprimant innocentes vt deuaſtent terras obediunt eis. ⁊ ecce
dn̄s celi ⁊ terre mandat eis vt caritatem habeant. vt peccata
vitent. vt nulli noceāt ⁊ ↄtemnunt obedire. Jſtud non fecit ſcūs
Thomas ⁊ alij apoſtoli. vn̄ Act. le. v. Qui apli ꝓpt̄ qḋ p̄dicabāt
v̄bum dei poſiti fuerunt in carcerem quos in nocte angelus dn̄i
deduxit d. eis. Jte loq̄mini in templo plebi oīa v̄ba hꝰ vite. hec
audiens p̄nceps ſacerdotū conuocauit ↄſilium ⁊ aduocās eos
dixit p̄cipiendo p̄cipimus vobis ne de cetero in noīe iſto. ⁊ ecce
repleſtis Jhrl̄m doctrina veſtra. Rn̄dens autē Petrus, ⁊ apli di-
xerunt. oportet obedire deo magis q̄ꝫ homibus. Ecce q̄liter apo-
ſtoli obediunt deo qui nec timore carceris nec mortis mandatū
dei violauerunt. Jpſi vero auditū ſpiritualē habuerūt qui man-
data dei in oībus impleuerunt. yſa. xxxij. Aures audientiuz dili-
genter auſcultabunt. Conſidera o homo quid apli fecerūt ⁊ fac
ſimiliter. Si p̄cipit tibi terrenus dn̄s aliquid qḋ ſit ↄtra potius
obedias deo qui ꝓmittit tibi eternā mercedē q̄ꝫ homini qui pro-
mittit tibi tēporalē. Luce. xi. Beati qui audiūt v̄bum dei ⁊ cuſto-
diunt illud. Sed heu quidā hn̄t auditū corporis quo obediunt
homini ꝫ non hn̄t auditū anime quo obediūt deo. p̄s. Aures ha-
bent ⁊ non audient. tales abijcient̄ a regno celorū. ſicut prefigu-
ratū ē. i. R̄. xv. Vbi p̄cepit dn̄s Sauli vt percuteret Amelech ⁊
vniuerſa eius. Saul v̄o interfecit omne vulgus. ſed regi Agag
pepercit et optimis gregibꝰ et vniuerſis q̄ pulcra erant. ⁊ ꝓpter
hoc abie-

hoc abiectus a regno Saul inťpꝛetatur abutēs ⁊ ſignificat ani
mam peccatoꝛis que abutiť bonis huius mundi huic p̄cipit do
minus vt percutiat Amelech.i.voluptatē carnis deſtruat. Ame
lech enī interp̄tatur gens bꝛuta ⁊ ſignificat voluptatem carnis
q̄m homo ſectando efficitur bꝛutū.⁊ ecce interdum homo in B
implet mandatū dei ꝙ interficit vulgus.i.ceſſat a peccato ope/
ris ꝙ vulgus peccatū ſolūmodo reputat ⁊ adhuc tn̄ manet ino
bediens in hoc ꝙ pmittit Agag regem.Amelech ⁊ optima q̄ꝫ vi
uere q̄d ꝑ agag niſi voluptas ſenſualitatis que dn̄atur in carne
accipiť Agag enī inťpꝛetatur feſtiua'ſolēnitas tūc autem caro fe
ſtum ſuum habet quando ſenſualitatē ſequiť. q̄d ꝑ optima q̄ꝫ ni
ſi quinqꝫ ſenſus coꝛpoꝛis quoſ peccatoꝛ optima bona reputat ac
cipitur. Audi o peccatoꝛ eſtimo ꝙ nunq̄ꝫ peccatum cōmittas in
opere niſi occidas agag.i.voluptatē ſenſualitatis retrahas a di
lectione vicioſa niſi occidas optima quē.i.quinqꝫ ſenſus coꝛpis
retrahas ab illicitl.vt oculos ab illicito viſu.aures ab illicito au
ditu.manus ab illicito tactu et ſic de alījs.alioquin nunq̄ꝫ veies
ad regnum celoꝛū. ¶ Tercio debet anima habere,odoꝛatum quo
poſt chꝛiſti veſtigia incedat.Canti.i.Trahe me poſt te ſupple per
graciam.curremus in odoꝛe vnguentoꝛum.i.imitatione operuꝫ
tuoꝛum que velut vnguenta redolent. Bene dicit trahe me,poſt
te.ſ.ad ſuperioꝛa.quia caro trahit ad inferioꝛa.Coꝛ.l.ix. Coꝛpus
q̄d coꝛrūpitur aggrauat animā ⁊ terrena inhabitatio depꝛimit
ſenſum.vis currere poſt xp̄m vt ip̄m inuenias habeas odoꝛatuꝫ
anime quo poſt eū directe incedas. hunc odoꝛatū habuit ſanct⁹
Thomas ⁊ alīj apoſtoli ideo relictis omnib⁹ ſecuti ſunt chꝛiſtū.
Math.xix. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ ſecuti ſum⁹ te. ſi hēs
odoꝛatum anime ſequi potes veſtigia xp̄i donec ip̄m inuenias.ſi
cut canes venatici ꝑ odoꝛē,ſequunť veſtigia feraruꝫ vel cerui vľ
capꝛee donec inueniāt.ſic ⁊ tu debes incedere p⁹ veſtigia xp̄i vt
eū inuenias. Ip̄e enī ꝯparať capꝛee innuloqꝫ ceruoꝛū.Cā.ij. Si
milis ē dilect⁹ meus capꝛee innuloqꝫ ceruoꝛū. xp̄us eniꝫ ꝯparať
capꝛee q̄ in altis habitat.capꝛea enī ſolet in altis habitare.Ecc̄.
xxiiij.Ego in altiſſimis habito.⁊ ceruus ī colūna nubis.ꝯparať
enī innulo cer.q̄ delectabilis ē ad videndū ⁊ q̄d angeli deſiderāt
in eum pꝛoſpicere. ¶ Quarto anim a debet habere guſtum quo

dulcedinē dei per deuotionem percipiat p̄s. Guſtate ⁊ videte ꝛc.
Nunq̄ȝ fuit cibus ita dulcis in ore corporis ſicut deus in ore aīe
Bernħ. Jheſus eſt mel in ore melos in aure iubilus in corde. vis
ſcire q̄ȝ dulcis qui ſemel guſtauerit dulcedinē dei per deuotionē
oīa terrena contemnit omnia incōmoda huiꝰ mundi libenter ſuſ
fert letanter ſuſtinet vt ad deū perueniat ⁊ eius dulcedine perfru
atur Phi. iij. Omnia detrimēta feci ⁊ arbitror vt ſtercora vt xp̄ȝ
lucrifaciam. hanc dulcedinē guſtauerat ſcūs Thomas. ideo oīa
terrena contempſit predicando per mundū circuiuit ⁊ multa in-
cōmoda ſuſtinuit. vnde nō ſolum ipſe ad chriſtum venit ſed alios
ad xp̄m adduceret. ve illis qui guſtu anime carent quo deum per
cipiant ⁊ guſtū corporis ſequūtur quo ventri ſeruiant. de talibuſ
dicit Apl̄us phil. iij. Multi ambulāt quos ſepe dicebā vobis nūc
autem flens dico inimicos crucis xp̄i quorꝫ finis interitus quo-
rum deus venter eſt ⁊ gloria in confuſionez eorꝫ qui terrena ſapi
unt. Iſti ſunt guloſi qui ſpiritualiter dicunť inimici crucis xp̄i.
qꝛ aliter agunt q̄ȝ chriſtus in cruce fecerit. ipē enim in cruce tan-
tam ſenſit penuriā ꝙ ⁊ ſitiens nō potuit habere vnū hauſtuȝ aq̄
iſti autem tantam ſuꝑfluitatem habent in potu ꝙ interdū bibūt
vſq; ad vomitum. horꝫ gloria erit in confuſione qꝛ ꝓ hac ſuper
fluitate ſuſtinebunt maximā penuriā in inferno ſicut patet in di
uite qui in mundo epulabať quotidie ſplendide ⁊ in inferno non
poterat habere hauſtū aque. Luce. xvi. ¶ Quinto anima debȝ ha
bere tactū quo deum per dilectionem teneat. i. Jo. i. Quod audi
uimus qd̄ oculis noſtris vidimus qd̄ manus noſtre contrecta-
runt de verbo vite annūciamus vobis qd̄ audiuimꝰ. ſ. per aliorꝫ
inſtructionem qd̄ vidimꝰ per propriam fidem qd̄ manus noſtre
ꝯtrec. per īmediatā dilectionē. Nō ſufficit tibi ad ſalutē qꝛ d̄ xp̄o
multa audiuiſti ꝙ fidem habes de xp̄o niſi in manibus interiori
bus ꝯtrectes chriſtum. i. ꝑ dilectionē teneas. In hoc ſignū legiť
de ſancto Thoma Jo. xx. Cum audiſſet ab aliīs diſcipulis de xp̄i
reſurrectione dixit. niſi videro in manibus eius fix. cla. ⁊ mit. di.
m. in lo. cla. ⁊ manū meā in latus nō credam. in hoc docemur ꝙ
licet homo multa de deo audiat licet fidem habeat nunq̄ȝ tn̄ eſſe
ſaluꝰ poterit niſi manibꝰ ꝯ ꝑoſe dilcōiſ eū teneat iō deuota aīa cū
a ꝑfectis viris req̄ſiuiſſet vbi dilectū ſuū iuenire poſſȝ ad vltimū
ſubiūxit

ſubiunxit. Cā. iij. Paululū cum ptranſiſſem eos inueni quem di-
lexit anima mea. Det nobis ita pfecte eū querere ⁊ p deuotionē
inuenire ⁊ p dilectionem tenere ⁊ ad eius in celo fruitiōem pue-
nire ipſo pſtante. ⁊c̄.

De Sancto Stephano

Stephanus plenus grā ⁊ fortitudine. fa. ſig. ⁊ pdi. in po
pulo. Act. vij. ¶ In verbis iſtis extollitur excellētia beati
Stephani ex tribus. Fuit eīm gratioſus ī meritis prome
rendis ibi Stephan⁹ plenus gratia. Ⱳtuoſus in ſupplicijs ſuſti
nēdis ibi ⁊ fortitudīe. glorioſus ī miraculis oſtendēdis qđ tāgi-
tur ibi faciebat. ⁊c̄. Stephan⁹ coronatus īterpretatur ⁊ dignum
fuit vt tali nomīe vocaretur qui promeruit corona martirij coro
nari. ¶ Coronantur aūt omnes ſancti q̄druplici corona argētea
zach. v. Sumas argentū ⁊ aurū ⁊ facies coronas in capite ei⁹
hec corona ē corporis claritas que corpus mirabiliter clarifica-
bit yſaie. lv. ſicut ſyon decorabit me corona. ¶ Stella. Apoc̄. xij.
In capite eius coronati ſunt hec corona eſt pfecta de omnibus
ſciētia Ecc̄. v. Corona gratulationis ſup te. ¶ Aurea. Ecci. xlv.
Corona aurea ſuper caput eius h̄ ē de deitate gloria yſa. xxxvij.
In illa die erit tibi corona exercituū. ¶ Gemma p̄s. Poſuiſti in
capite eius co. de la. p̄. hec eſt corona eternitatis. i. pe. v. Percipi
etis immarceſſibilez eterne glorie coronam. ¶ Sunt aūt octo p
quibus dn̄s electos ſuos coronat. ¶ Pmuz ipſius miſeratio. p̄s.
Qui coronat te in miſericordia ⁊ miſerationibus. ¶ Scđm puri
tatis conſeruatio Sap̄. iiij. O q̄ȝ pul. ē caſ. ge. ¶ Tercium eſt car-
nis maceratio ſiue mortificatio yſa. xl. i. Ideo q̄ȝ fortitudinez da-
bo lugentibus ſyon ⁊ dabo eis coronam pro cinere. ¶ Quartuz
eſt iuſti laboris exercitatio. ij. Thm. iiij. De reliquo rep. eſt mihi
corona iuſticie. In reliquo. i. in futuro. Dicit glo. corona iuſticie
de qua ſum certus. ¶ Quintū eſt temptationū ſuperatio. Ja. i. be
atus vir qui ſuf. t. ⁊c̄. ¶ Sextū eſt pplorūz ɔuerſio ad Teſſ. iij. q̄ ē
ſpes mea ⁊ corona mea ⁊c̄. ¶ Septīa ē diligent̄ adminiſtrata prela
tio puer. xxvij. Diligent̄ ag. vl. p. t. ⁊ poſt corona tribuet̄ tibi in
generatione. ¶ Octauū ⁊ vltimū eſt tolerata p xp̄o paſſio Apo.
ij. Eſto fidelis vſq̄ȝ ad mortē ⁊c̄. ¶ Coronāt̄ aūt mali corona flo
rea in carnis voluptatib⁹ Sap̄. ij. Coronem⁹ nos roſis anteq̄ȝ

marceſcant frondea in mundi vanitatib⁹ yſa.33. Ne corone ſup
be auricalcea in diuicijs ſecularib⁹ que videnẗ diuitie ſicut auri
calcum auꝝ.ꝫ nō ſunt. Apo.9. Habebāt coronas ſimiles auro
Spinea in pēis gehēnalib⁹ yſa.22. Coronās coronabit te tribula
tione. Dico ergo ſtephan⁹ plenus gratia ꝛc̄. ſcriptū eſt Exo.23.
Nō apparebis ī ɔſpcu m.va. Exituri de hac egipto.ſ. merore vi
te pn̄tis ꝛ ad terrā lacte ꝛ melle manantē tranſituri qm̄ in ꝑmiſ
ſo omnes accepim⁹ in conſpectu dn̄o terre illius vacuos venire
nō licebit imo d̄ fructibus laboꝝ noſtroꝝ ei offerre oportebit. qꝛ
ſciens beatus Stephanus manu vacua tranſire noluit nā diuer
ſis virtutibus plenus fuit. Legimus autem de ipo q̄tuor plenitu
dines. nam legitur plenus fide. gracia fortitudine ſpiritu ſancto.
fides in hoc exilio viam oſtendit. gracia deducit. fortitudo defen
dit. ſpiritus ſanctus eleuat. Plenitudo ergo fidei erat beato Ste
phano ad veritatis ɔgnitionem vnde non potuit a diſputantib⁹
ſuperari. Plenitudo gracie ad bone voluntatis ꝓmptitudinē et
cōfirmationē vnde coram conſilio velut angelus ſitus apparu
it. Plenitudo fortitudinis ad pacientie virtutē vnde ſub lapidi
bus pro inimicis orauit. Plenitudo ſpiritus erat ei ad mentis
in celū eleuationē vnde in celū intendens gloriā dei qm̄.ſ. meruit
vidit. O q̄ꝫ felices qui omnia opera ſua bona intētione faciunt ꝛ
hic ſpiritus valde vtilis eſt qꝛ per hunc in celū eleuamur. Spūs
eni ſanctus de celo eſt ꝛ neſcit quos inhabitat alias trahere q̄ꝫ
quo venit. vnde dicitur cum eēt Stephanus plenus ſpiritu ſan
cto vi.i. i ce. ꝛc̄.

De ſancto Johāne euāgeliſta.

Quartum animal ſile ē aquile volāti. Apoc.4. In his v̄
bis duo tanguntur. Pmo exꝑmiẗ ɔuenientia beati Johā
nis ad alios euāgeliſtas q̄ꝫtū ad officiū p̄dicationis.
Scd̄o exꝑmiẗ ſua excellētia ſup alios q̄ꝫtū ad celſitudinē ɔtēpla
tiōis. ꝓmū ibi q̄rtū aial.i. q̄rtus euāgeliſtaꝝ q̄ ſub figuris aialiū
deſcribunẗ. Scd̄o ꝫ ibi ſile ē aq̄l: volāti. Aq̄la ē grādis magnaꝝ
alaꝝ. lōgo mēbroꝝ ductu plēa plumis ꝛ varietate venit ad liba
num ꝛ tulit medullā cedri ꝛ ſū nitatē frondiū auulſit ꝛ trāſporta
uit eā in terrā canaan. Eze.17. v̄ba iſta pn̄t accipi ad ɔmēdatōēꝫ
beati iohis q̄ h̄ ſub ſilitudine aquile deſcribiẗ ꝛ cōmendatur hic
a duobus

a duobus. ¶ Pͥmo a ſanctitate vite. ¶ Scd̃o a perfectione doctrīe
⁊ eſt congruus ordo. Prius enī debet predicator bona in ſe facē
ꝗ̃ alios docere. Math. v. Qui fecerit ⁊ docuerit hic magnus vo
cabitur in regno celorum. Gregoriꝰ. Cuiꝰ vita deſpicitur reſtat
vt eius predicatio contemnatur. ꝑmum tangitur ibi aquila grā/
dis ꝛc̃. Scd̃m ibi venit ad libanū. ꝛc̃. ¶ Quantū ad ſanctitatē vi/
te cōmendatur a quatuor. A caritatis altitudine. ideo dicit̃ aq̃/
la grandis A contemplationis magnitudine ideo dicitur alarū
magnarum. A protectionis vite diutine qua vixit in hoc mūdo.
lxxxix. ānis. ideo dicitur. longo membrorꝫ ductu. A v̓tutis ple/
nitudine ideo dicitur plena plumis ⁊ varietate. ꝗ̃tum ad doctri
ne ꝑfectionē. cōmendatur a q̃tuor ſcʒ ab auctoritate. ideo dicit̃
venit ad libanū. i. xp̄m. Libanus enī intꝑretatur candiduſ ab v/
tilitate ideo dicitur cōtulit medullā cedri. i. dulcedinem doctrine
xp̄i que fugat demones ſicut odor cedri ſerpentes. a ſublimi diui
nitate. ideo dicitur ſūmitatem frondium eius auellit. i. de diuini/
tate cepit loqui Jo. i. In principio erat verbū. ⁊ a cōicabilitate iō
dicit̃ tranſportauit in terrā canaam. i. in mundo expoſuit. cana/
am enī interpretat̃ tranſmutatio ⁊ ſignificat inſtabilitatē mūdi.
¶ Nota ꝙ aquila mirabiliter ſe renouat. ad volandum pullos ꝓ
uocat a remotis videt. ceteris auibus altius volat in alto nidifi
cat. ¶ Comparatur ergo beatꝰ Johannes aquile q̄ ſe renouauit
contempto ſeculo xp̄o adherendo ꝑs Renouabit̃ vt aquile iuuē
tus tua. ¶ Nō ſm̄ Aug. ꝙ qn̄ aquila patitur in ſenectute caligi/
nem oculorum ⁊ grauedinē in alis. tūc aſcendit ꝗ̃tum poteſt ꝑ
aera donec ex calore aeris ⁊ labore incaleſcat ⁊ tūc immigit ſe in
fontē aque ſcaturientis vbi mutatis plumis ⁊ purgata caligine
vires recipit hoc modo beatus Johānes ē renouatus. cū eniʒ ſe/
neſceret nō ab etate ʒ a mundi vetuſtate ꝑuſqꝫ ſequeret̃ chriſtum
paſſus eſt caliginē oculorum q̄ intellectum habuit adhuc minꝰ
clarū ad videndū ſpiritualia q̄ ꝗ̃diu corporalia querebat ſenſit
grauedinē in alis. q̄ affectus deſiderij ſui q̄ debuit ferri ſurſū ter
renis inherebat ʒ q̄d fecit vt ſe renouaret. a ſeculi vetuſtate aſcē
dit ꝑ aera cogitādo omia q̄ ſunt in mundo eſſe tranſitoria ⁊ ſic
amore celeſtiū incaleſcens. venit ad fontem. i. xp̄m vbi ad inſtar
aquile renouatꝰ eſt q̄ intellectus eius illuminatus eſt ⁊ affectus

eius purgatus ps̄. Renouabit vt aquile iuuentus tua. Et Jero.
ſup Math. Aquile enī appellant quibus iuuētus renouat vt aq̄/
le ⁊ qui aſſumunt pēnas vt ad xp̄i veniāt paſſionē. Ma. iiij. vidit
ihesus Jacobū ⁊ Johānem fratrē eius in naui cū zebedeo patre
eorum reficientes retia ſua et vocauit eos. Jlli autez relictis reti
bus ⁊ patre ſecuti ſunt eū. ſic beatus Jo. renouatus fuit veterem
mundū contemnendo ⁊ christo qui nouā vitā docuit adherēdo
vnde poterat dicere illud Ro. vij. Nunc ſoluti ſumus a lege mor/
tis in qua detinebamur ita vt ſeruiamus in nouitate ſpiritus et
nō in vetuſtate legis. vetus lex dicit lex mortis non ꝙ erat mala
ſ ꝙ multis fuit occaſio mortiſ in hoc ꝙ multa fuerūt ibi p̄cepta
⁊ modica gracia. ideo dixit petrus iudeis Actu. xv. Quid temp/
tatis deū imponere iugū ſuper ceruicē diſcipulorum ꝙ neqȝ vos ne
qȝ patres noſtri portare potuim⁹ hoc ↄſiderans Jo. veterē legem
in nouā quā christus appellauit iugum ſuaue ↄmutauit xp̄m ſe/
quendo. O peccator accipe hoc exemplū conuerſioniſ tue. Si Jo
ſtatum veteris legis in quo homo quondam poterat ſaluari poſt
poſuit ⁊ xp̄o adheſit vt facilius veniret ad regnū celorum. Cur tu
miſer homo non dimittis peccatum in quo nunqȝ poterat ſalua/
ri quis ⁊ ſeruiaſ christo vt ſaluus fias. O inueterate peccator ca/
ligant oculi pre vetuſtate peccati vt nō poſſis ea videre que ſunt
anime tue neceſſaria. ſi graueſcant ale vt non poſſit mens tua fer
ri ſurſum vt contempletur celeſtia fac ſicut aquila aſcēde p aera
cogita hui⁹ mundi inſtabilitatē curre ad fontē quere graciā xp̄i
⁊ ſic a peccatis mundaberis ⁊ ſpiritu alacrit renouaberis Eph.
iiij. Renouamini ſpiritu mētis veſtre ⁊ induite nouū hominem q̄
ſm deū creat⁹ eſt in iuſticia ⁊ veritate. ¶ Scd̄o comparat aq̄le
q2 pullos. i. ſpūales filios ad volandū ꝓuocauit exemplū ſancti/
tatis oſtendendo. vn̄ de eo pōt exponi iſtud Deu. 32. Sicut aq̄la
ꝓuocās ad volandū pullos ſuos. natura aq̄le ē cū pulli iā adul
ti ſūt volat an̄ pullos vt eos ꝓuocet ad volandū ⁊ facit eos eſu
rire vt citi⁹ ſequant ⁊ ſi aliq̄ tardāt ad exeundū ↄpellit eoſ roſtro
ad volādū. iſtō be. Jo. pull ſuis. i. filijs q̄s p p̄dicatōez genēauit
p̄ceſſit eos exēplo docuit eſurire celeſtia vt eū p bō opa ſeq̄rent.
vn̄ ip̄e dic. qd̄ audiui⁹ ⁊ vidi⁹ nūciam⁹ vobis vt ⁊ vos habeatis ſo
cietatē nobcū ⁊ ſocietaſ vr̄a ſit cū pa. ⁊ filio eius ihu xp̄o. i. Jo. i.
. q. d. d̄ celeſtibus

bus vobis predico. Exemplū bone vite oſtendendo vt valeat noſ
ad bona opera inuitare Exemplū legit in eccliaſtica hiſtoria ꝙ
quodā tempore conuertit iuuenem quendā ⁊ cōmendauit eū cui-
dam epiſcopo qui poſt ad tempus recedens ab epo factus eſt ꝑn-
ceps latronū ⁊ cum audiſſet Jo. Aſcendit equū ⁊ venit ad locuꝫ
in quo erat iuuenis qui viſo Johāne fugit ad quē iohānes vt q̄d
fili dulciſſime fugis patrē inermem ⁊ ſenem. ne timeas fili q̄a ꝑ
te chriſto rationem reddam ⁊ pro te libenter moriar ſicut pro te
chriſtus mortuus eſt. reuertere fili reuertere qꝛ dominus me mi-
ſit ad te. qui cum audiuit cōpunctuſ eſt ⁊ rediijt amariſſime fleuit
⁊ orante pro eo aplo veniam impetrauit. ecce qualiter pullos ad
volandum prouocauit. illos qui eum ſequi nolebant roſtro per-
cuſſit. i. dure redarguit. ¶ Exemplū legitur in legēda ſua ꝙ qua-
dam vice duos iuuenes diuites conuertit qui venditis omnibuſ
⁊ erogatis pauperibus ſecuti ſunt apoſtolum. Poſtea videntes
ſeruos ſuos precioſis veſtibus fulgentes ⁊ in vno pallio ſe egen-
tes contriſtari ceperunt qđ cum intellexiſſet Johannes virgas
⁊ minutos lapides de litore maris afferri iuſſit ⁊ virgas cōuer-
tit in aurum ⁊ lapides in gēmas precioſaſ qui iuſſu apoſtoli vni-
uerſos artifices ⁊ gemmarios per ſeptem dies querentes reuerſi
ſunt dicentes ꝙ illi nunq̄ꝫ tam purum aurū ⁊ tam precioſas gē-
mas ſe vidiſſe teſtati ſunt dixitq̄ꝫ eis. Jte redimite vobis terras
quas vendidiſtis quia celorum premia perdidiſtis eſtote ad tem-
pus floridi vt in eternum marceſcatis. eſtote diuites temporalit̄
vt in eternuꝫ mendicetis ⁊ cum multa ſimilia diceret. Ecce iuue-
nis quidā efferebatur mortuus qui tres dies habebat ꝙ vxorem
acceperat cuius mater vidua ⁊ amici flentes procidentes ad pe-
des apoſtoli rogantes vt eum in nomine domini ſuſcitaret. flēte
ergo apoſtolo diutius continuo ſurrexit ille qui fuerat mortuus
ꝑcepitq̄ꝫ ei vt illis duobꝰ diceret q̄ꝫtam incurriſſent penā ⁊ q̄ꝫtā
ꝑdidiſſent gloriā q̄bus ille dixit O miſeri viri vidi angelos flēteſ
⁊ demones exultātes. Dixitq̄ꝫ q̄uo ꝑdidiſſent etn̄a palacia que
ſunt gēmis coruſcātibꝰ fabricata claritate ꝯtinētia eplis referta
delicijſ plēa ⁊ in etn̄ū māſura. De iferno ṽo octo penas dixit q̄ i
his ṽſibꝰ ꝯtinent̄. Vermes ⁊ tenebre flagellū frigꝰ ⁊ ignis. De-
monis aſpectꝰ ſcelerꝫ ꝯfuſio luctꝰ Tūc ille q̄ fuerat ſuſcitatꝰ ⁊ illi

duo ꝓſtrauerunt ſe ad pedes apoſtoli rogātes vt miſericordiaꝫ
ꝯſequerent̄.quibus aplꝰs ait xxx.dieb⁹.Agite penitentiā in qui
bus orate ut ꝟge ⁊ lapides ad naturā priſtinā reuertant̄ ⁊ cum
feciſſent ⁊ nec ꝟge nec lapides naturā p̄ſtinā recepiſſent dixit ei
ite ⁊ vnde tuliſtis ꝟgas ⁊ lapides referatis ⁊ cū factū eſſet ⁊ ꝟ
ge ⁊ lapides naturā priſtinā recepiſſent illi duo aplo adheſerunt.
⁊ omnē ꝟtutem ⁊ grāꝫ quā primo habuerūt receperunt.ſic pa
tet ꝙ beatus Johānes ꝟbo ⁊ exemplo ⁊ increpationib⁹ filios ſu
os ad bonū ꝓuocauit ſicut docet aplꝰs.2.Thi.iiij.Predica ver
bum.inſta oportune.iportune.argue obſecra.icrepa in omni pa
cientia ⁊ doctrina.¶Tercio ꝯparat̄ aquile qꝛ a remotis videt fu
tura predicādo vnde de ip̄o poteſt exponi illud Job.30.Aquila i
petris manet inde ꝯtemplat̄ eſcā.oculi eius alonge proſpiciunt.
Scd̄m Grego.q̄ꝫuis aquila ferat̄ in altiſſimis tamē videt eſcā in
imis.Deſcēdit vt illam rapiat.ſic beatus Johānes q̄ꝫuis eſſet in
ſublimitate ꝯtemplationis tn̄ deſcēdit ad ima predicando pecca
toribus vt illos ꝯuerteret ꝓpter qđ cū cogeret̄ vt xp̄ꝫ negaret et
a p̄dicatione ceſſaret.Rn̄dit obedire deo oportet magis q̄ꝫ homi
nibus ꝓinde nec xp̄m dn̄m meū negabo nec a p̄dicatione nois
eius quieſcā donec ꝯſumem curſum miniſterij qđ accepi.Ecce q̄
liter aquila iſta in petris.i.inſtabilitate virtutū manſit qꝛ nega
re xp̄m noluit eſcā ꝯtemplatur in imis qꝛ predicatione fidelit̄ in
ſtetit ꝓpter qđ in doliuꝫ feruentis olei eſt miſſus.inde tn̄ illeſus
exiuit.Vis ſcire qualiter a remotis vidit futura predicando lege
apocalipſim ⁊ inuenies qualiter p̄dixit de ꝑſecutione antyxp̄i.de
ſtatu finalis iudicij de gaudijs celi de penis inferni.Similit̄ Gi
ſelbertus in ꝓlogo ſuꝑ apocalipſim dic̄ Apoc.dicit̄ reuelatio qꝛ
hic ꝯtinet̄ que deus reuelauit Johāni ⁊ Johānes ecclie q̄ꝫta.ſ.ec
cleſia ſit paſſa in tp̄e p̄mitiuo ⁊ nūc patit̄ ⁊ in nouiſſimis tempo
ribus antixp̄i paſſura ſit qn̄ tanta erit tribulatio vt ſi fieri poteſt
moriantur electi ⁊ his nūc ⁊ in futuro ſicut p̄mia recepta vt q̄s
denūciata ſupplicia terrent premia letificent.Ecce q̄ꝫ remote hic
aquila vidit qui tot futura p̄uidit ideo cantat eccleſia tā impleta
q̄ꝫ implenda nūq̄ꝫ vidit tot ſecreta Ecc̄.xv.In medio eccleſie ape
ruit os eius ⁊ impleuit eum dn̄s ſpiritu ſapiētie ⁊ intellectus ſto
lam glorie induit eum.¶Quarto cōparatur aquile qꝛ ceteris al
tius volauit

tius volauit diuinitatem xp̄i deſcribēdo vnde de ip̄o poteſt expo
ni illud qđ dixit dn̄s ad Job. ⁊ ſub ꝑſona illius ad quēlibꝫ hoīeꝫ
Job 39. Nunquid ad p̄ceptū eleuabit̄ aquila. q. d. aquila nō hēt
ab homine ſꝫ a deo ꝙ euāgeliſtis diuinitatē deſcripſit Johannes
ruſticus piſcator indoctus ⁊ vnde vox illa obſecro. In principio
erat ꝟbuꝫ ⁊c̄ hoc vtiqꝫ a ſpū ſancto fuit qꝛ vt dicit q̄daꝫ quicq̄d
alijs exercitatio ⁊ q̄tidiana in lege meditatio tribuere ſolet hoc
aplīs ſpiritus ſcūs ſuggerebat. ſpūs ſanct⁹ tm̄ repleuerat ſanctū
Jo. ꝙ ſuper omnes euangeliſtas docēdo volauit. nullus eniꝫ int̄
ip̄os tm̄ de diuinitate ſcribit ſicut Jo. ꝓpter qđ alij euāgeliſte q̄
humanitatē xp̄i deſcribūt ꝯparant̄ animalib⁹ gradientib⁹ ſuꝑ
terrā. ſ. mathe⁹ homini. marcus leoni. lucas boui. ſꝫ beat⁹ iohā.
aquile volanti. Eze. i. Facies aquile deſuꝑ ip̄oꝝ q̄tuor certe tres
euāgeliſte deſcribentes xp̄i humanitatē gradiunt̄ in t̄ra. ſꝫ ſolus
iohēs deſcribens diuinitatē volat ad celos in quo inſtruimur ꝙ
paucoꝝ ē cogitare de diuinitate ſꝫ pluriū de humanitate. vn̄ bea
tus Paulus qui raptus fuerat vſqꝫ ad terciū celū ⁊ audiuit ſecre
ta que nō licet homini loqui dic̄. ij. Col. iij. Nō iudicaui me ſcire
aliud inter vos niſi iħm xp̄m ⁊ hūc crucifixū. ¶hic nota de ſtulti-
cia quorundā imꝑfectoꝝ ſimpliciū qui nimis ſe occupant cū t̄ni-
tate ⁊ ideo ſepe labuntur in errores vt iſti lollardi ⁊ papellardi.
Conſulo omnibus qui ſunt mihi ſimiles vt firmiter ea que ſūt di
uinitus credant deum toto corde diligant deuote ſeruiāt nō oc-
cupent ſe in orationibus in his que ſunt ſuper humanū ſenſuꝫ. ſi
volunt vtilia in orationibus cogitare cogitent de deo qui propt̄
nos homo factus eſt paſſus eſt reſurrexit ⁊ aſcendit. totum mun
dum iudicabit ac vnumquēqꝫ ſm̄ opera ſua iudicabit. Qui his
vult deuote immorari inuenit qualiter deū amet de quibus ip̄m
laudet ⁊ vnde timeat. nonne multum laudandus eſt deus parit̄
et amandus qui pro nobis carnem ſuſcepit et mortem ſuſtinuit.
Nonne timendus qui tam ſtricte ſine perſonaruꝫ acceptione ſine
culparum obliuione in futuro omnes iudicabit. ¶Quinto com-
paratur aquile quia in alto nidificat ad celum perueniendo. iob
xxxiij. dicitur de aquila in arduis ponet nidum ſuum. Beatus
iohēs in arduis nidum ſuū poſuit qn̄ per bona opera manſionē
ſibi in celis collocauit. ¶Nota ꝙ nidus in alto poſitus eſt ad vi-

dendū amenus. contra nocumenta ſecurus. ⁊ ad manendū quie-
etus. Sic manſio celeſtis quā beatus Johānes cōpauit hic bo-
nis operibus in qua modo quieſcit amenꝰ eſt ad videndū. Si eīꝫ
celum ſydereuꝫ qđ ornatur ſtellis amenū eſt ad videndū q̄ꝫte pu-
tas amenitatis eſt celum empyreū qđ ornatꝰ angelis ⁊ aliis ſan-
ctis beate virginis pulcherrime facie xp̄i hominiſ ꝙ magis eſt om-
nibus claritate diuinitatis de paradiſo terreſtri legitꝰ Gen. ii. pla-
tauerat dominus deus paradiſum voluptatis a p̄ncipio in quo
poſuit hominē quē formauerat. Si paradiſus terreſtris taꝫ ame-
nus fuit ꝙ deus fecerat pro homine in ſtatu innocentie q̄ꝫ ame-
nus erit ſtatus glorie in quo nunq̄ꝫ mori poterit nunq̄ꝫ fuit ſol i
ortu ſuo tam amenus ſicut celeſtis locus Jdeo dicitꝰ Baruch. iiii
Circūſpice ihrl̄m ab oriente ⁊ vide iocunditatē a deo tibi venie-
tem Pondera verba circūſpice inquit ad orientem. i. conſidera
diligenter omnē amenitatem quā habet ſol cum oritur ⁊ vide io-
cunditatem a deo tibi venientem a deo inquit nō a ſole q. d. per
hanc amenitatem quā vides in ortu ſolis. cogita q̄ꝫta eſt ameni-
tas quaꝫ recipies a deo in celis. ſi enim amenitas eſt vbi oritꝰ ſol
temporalis qui factus eſt multo magis erit ibi amenitas vbi lu-
cet ſol eternus qui fecit omnia ad hanc amenitatē multuꝫ deſide-
rabat Johēs venire ꝓpter qđ cum deſcendiſſet in ſepulchruꝫ ex-
pandens manus ſuas ad deum ⁊ dixit. Inuitatus ad conuiuiū
tuū venio gracias agēs qꝛ me dignatus es dn̄e iheſu chriſte ad
tuas epulas inuitare. ſciens ꝙ ex toto corde meo deſiderabaꝫ te
vidi faciē tuam ⁊ quaſi de ſepultura ſuſcitatꝰ ſum. odor tuus cō-
cupiſcencias excitauit in eternas. vox tua plena ſuauitate melli-
flua allocutio tua icōparabilis eloquiis angeloruꝫ q̄tiens te ro-
gaui vt ad te venirē ⁊ dixiſti expecta vt ꝓpl'm liberes credituruꝫ
m̄. ¶ Scđo mā̄ſio celeſtis ē ſecura ɔtra nocumēta Leui. xxvi. da-
bo pacē in finibꝰ veſtris dormietis ⁊ nō eſt q̄ exterreat auferam
malas beſtias. ⁊ gladiꝰ nō trā̄ſibit t̄minos vr̄os. O homo cur n̄
feſtinas ad illā manſionē vbi talis ē ſecuritas. in h̄ mūdo nūq̄ꝫ
ſecurꝰ eris. nūc ipugnaris a carne nūc a demonibꝰ nūc ab hoi-
bus nūc ɔcutit mentē tuā t̄ſticia iterior. nunc p̄ſecutio exterior.
hec mala nō erūt ibi. qꝛ ibi erit ſūma ɔcordia inter hoīes ⁊ ange-
los. caro obediet ſp̄ui. demones nō erūt ibidē. Audi q̄d beatus

Jo.in vltima orōe dixerit ad xp̄m Aperi mihi ianuā vite ne prin
ceps tenebrarꝫ occurrat mihi pes ſupbie ⁊ manus extranea ſit
a me.i.mali homines nō attingāt me.ꝫ ſuſcipe me ꝑm v̄bū tuum
⁊ perduc me ad conuiuiū epularꝫ tuarꝫ vbi omnes epulant̄ tecū
amici tui.pondera ꝙ dicit p̄nceps tenebrarꝫ nō occurrat mihi.q
d.in celo nō terreo dyabolū qꝛ ibi nō erit.ꝫ in vita huius mundi
timeo.Ecce ſi tam ſanctus hō quē de⁹ in apoſtolū elegerat in ce/
na ſupra pectus xp̄i recubuit cui xp̄s matrē recōmendauerat ꝙ
ipſe xp̄s ad celeſte ꝯuiuiū inuitauerat timuit impediri ꝑ dyabo/
lum.quō nos miſeri peccatores ⁊ fragiles in hoc mūdo ſecuri eē
poterimus.¶Tercō manſio celeſtis eſt quieta ad habitandū.p̄s
hec requies mea in ſeculū ſeculi hic habitabo qm̄ elegi eam in h̄
mundo inuenit̄ requies ita ꝙ omnes poſſum⁹ dicere cū ap̄lo.ij.
Cor.vij.Nullā requiē habuit caro mea ꝫ foris pugne.itus timo
res in celo ſumma ē requies ꝓ cui⁹ amore q̄uis beatus Jo.mul
tum laborauit in hoc mūdo predicādo.ieiunādo diſcurrēdo exi
lium ꝑferendo tamē nihil reputauit exquo ad celeſtē requiē ꝑue/
nit vnde poterat dicere illō.Ecc.vltio.Modicū laboraui ⁊ inue/
ni mihi multā requiē ad quā requiem ⁊c̄.

De Innocentibus

Sinite paruulos ve.ad me taliū eſt.n.regnū ce.Ma.xiij.V
ba iſta pn̄t exponi ad ꝯſolationē matrum que pro morte
paruulorꝫ ad ſydera voces cū clamore leuabant vox ei
in rama audita eſt.Ad ꝯſolationē igit̄ matrū ꝯmendat dn̄s tria
in filijs etatis innocentiā martirij grām regni celeſtis gl̄am ꝓpt̄
p̄mū dicit.Sinite ꝑuulos ꝓpter ſcd̄m.venire ad me.i.mori pro
me.ꝓpter terciū Taliū eſt eni regnū celorꝫ.¶Notandū ꝙ pueri
tres bonas h̄nt ꝯditiones qꝛ.ſ.alios nō offendunt ⁊ qꝛ de facili
ignoſcunt.⁊ qd̄ habent ꝺ facili tribuūt.illi ſunt boni ꝑuuli.i.ve
re humiles qꝛ iux̄ iſtas tres ꝯditiones ceteros nō offendūt ꝑ ex/
petitionē vindicte de facili ignoſcūt nullū h̄ntes rancorē impaci
entie.cito tribuūt nihil ſibi appropriātes ꝑ venenū cupiditatis ⁊
inuidie ⁊ ꝓpter hec tria ap̄lus cū alijs dn̄i diſcipulis ſe paruulū
nominās ꝯparat ſe nutrici q̄ hic exercet circa ꝑuulos q̄s nutrit.
i.Theſ.ij.Facti ſumus paruuli in medio vr̄z tan̄q̄ ſi nutrix foueat
filios ſuos.¶Quatuor aūt debent nos mouere ad hoc ꝙ ſimus

boni paruuli ⁊ humiles exemplū noſtri ſaluatoris de quo yſa.viiij
ꝑuulus natus eſt nobis. Recognitio ꝓprie infirmitatis. ꝓpter qḋ
dicitur ſauli qn̄ ſuperbiuit.i.Re.xv. Nonne cū paruulus eſſes i oc.
t.ⁱc.q2 cum Samuel ꝓmitteret ei regnum Iſrl' ſtatim recognoſ
cens ꝓpriam vilitatem ⁊ indignum ſe reputans dixit Nunquid
non filius gemini ego ſum de tribu minima iſrl' ⁊ cognatio mea
nouiſſima inter omnes familias de tribu Beniamyn.propter qḋ
dicitur de ipō ꝙ inter omnes filios iſrl' nō erat melior ipō. Ecce
ꝗ̄tum efficit humilitas. ¶ Terciū eſt diſtricti iudicis irreuocabi/
lis ſentencia Math.xviij. Niſi conuerſi fueritis ⁊ ef.ſicut ꝑuulus
non intrabit.in regnū.ce.⁊ in li.Sap.horrende ⁊ cito ap.n.po.
tor.p.nō antecedentia. ¶ Quartū eſt premij inenarrabilis excel/
lentia vn̄.i.Math.Quicūqȝ hu.ſe.ſicut ꝑ.ille h m.ē in reg.celoꝝ
Item aliud meretur h Math.reuelaſti ea ꝑ. Item aliud.i.Re.i.xv
adhuc reliqui ꝑuulus eſt ⁊c.ꝗ̄to ergo ma.es ⁊c.

Cantabant ſancti canticū nouū ante ſedē dei Apo.xiiij.
Verbum iſtud legit̄ in epiſtola hodierna de innocentib⁹ q2
enim hodie paſſi ſunt pro xp̄o in terris ideo chriſtus re/
munerauit eos in celis cogita qualiter dn̄s remunerabit qui vo
luntarie ſuſtinent aliqua pro ipō exquo tam excellenter remune/
rauit iſtos innocentes qui inuoluntarie ſuſtinuerunt.quibus pre
miſſis ea tangunt̄ que ſunt in ſanctis. primum eſt laudis inceſſa
bilis vniformitas. ¶ Scd̄m ē mētis implicabilis iocūditas. ¶ Ter
cium eſt honoris admirabilis dignitas.p̄muȝ ibi Cantabant in
plurali dicit vt innuat laudis vniformitatē q2 omēs in celis vni
formit̄ laudabunt yſa.lij. Simul laudabunt quia oculo ad ocu/
lum videbūt. ¶ Scd̄m ibi q̄ſi canticū nouum.acſi diceret leticiā
quā habēt exprimere nō valeo ad plenū ſȝ exprimo ꝓut poſſuȝ iō
dico quaſi canticū.i.Cor.ij.nec oculus vidit nec aures audiuit
⁊c. ¶ Terciū tangit̄ ibi Ante ſedem dei. O ꝗ̄ magnū eſt ſtare an/
te faciē dei.iij.Cor.x.beati ſerui tui qui ſtant coram te ſemper.
¶ Nota ꝙ eſt q̄ntuplex canticum.p̄mum eſt erroris ⁊ vanitatis.
Iſtud cātant peccatores vanitatib⁹ ſeculi inherētes. Iſtud fre/
quētat̄ in tabernis in choreis in plateis. O ꝗ̄tū errāt cātores h⁹
cantici qḋ eni mō cantant inaniter h in inferno deplorabunt et/
naliter Amos.viij.ↄuertā oēs feſtiuitates vr̄as in luctuȝ ⁊ omia

cantica veſtra in planctū ⁊ inducā ſup̲ omne dorſum ſaccum et
ſuper omne caput caluiciū ⁊ ponā quaſi luctū vnigeniti ⁊ nouiſ
ſima eius quaſi diem amarā. Cōſidera hic q̃ȝ iuſtus iudex ſit deꝰ
In feſtiuitatibus ſolent plus hoĩes cogiſare cātica vana recitare
ideo dicit dñs Conuertā feſ. veſ. in luctū Pōdera ꝙ dicit veſtraſ
q. d. Iniuriā mihi feciſtis feſtiuitates mihi abſtuliſtis. qꝛ in his fe
ſtiuitatibus in q̃bꝰ me honorare debuiſtis vanitatibus vacaſtis
Ideo ꝯuertā feſtiuitates veſtras in q̃bꝰ vane exultaſtis in luctū
eternū. His vero qui feſtiuitates ſuas coluerunt vanitates vita/
uerunt eccleſias frequētauerūt orationibus intēderunt peccata
deplanxerunt. conuertā luctū in gaudiū. Jo. xv. Amē dico vobis
qꝛ plo. ⁊ fle. v. ⁊c. vſqȝ triſticia vr̃a vertet̃ in gaudiū. Seq̃t̃ Indu
cam ſup̲ omne dorſum veſtꝝ ſaccū ⁊ ſuper omne caput caluiciū
hoc ad litterā erit poſt mortem Miſer. o. homo qui tantūmō dili
gis vanitatem multum ſollicitus es cū vadis ad coreaȝ de orna
tu veſtiū. de cōpoſitione criniū ⁊ non cogitas de ornatu veſtium
ſpiritualium. circūdabitur poſt mortem vili pāniculo corpꝰ tuū
⁊ pili quos modo cōponis circa caput tuū in ſepulcro ſoluentur
de capite tuo. ſeq̃t̃ ponā eiſ quaſi luctū vnigeniti ⁊ nouiſſima eiꝰ
diē amarā. nūq̃ȝ fuit mors vnigeniti poſiti in ſepulchꝝ ita lamen
tabilis fuit mors peccatorꝫ. deſcēdentis in infernū. vt nūq̃ȝ mors
corp̲alis ita amara ſicut mors infernalis p̃s. Mors peccatorum
peſ. vides q̃ȝtꝰ ſit error in hoc cātico. ꝙ cum tranſitoria vanitate
ducit ad eternā calamitatē Job. xi. Tenēt tympanū ⁊ cytharaȝ
⁊ gaudēt ad ſo. or. du. in bonis dies ſuos ⁊ in pūcto ad infernuȝ
deſcendūt. Felices ſunt iſti infātes q̃ ante ſūt mortui q̃ȝ cātico va
nitatis inq̃nati. ideo ip̄is dicit̃ Apoc. xiiij. Hi empti ſūt ex ho. pri
de. ag. i. ad hoc de mūdo electi ſunt vt ꝓ xp̄o morerent̃ in p̄ma
innocentia ſua ⁊ in ore ip̄o. nō eſt in. m̄. i. canticum vanitatiſ qđ
ſepe de mendacijs cōponitur ſine ma. ſūt ante thro. dei qꝛ nec ha
buerūt maculā cordis in turpi cogitatione nec oris in vana lo/
cutione. nec operis in aliq̃ deteſtabili actione. ¶ Scđm eſt cāticū
merorꝭ. Iſtud cantāt vere penitentes. O homo ſi offendiſti deuȝ
per p̄mū canticū placa eum. per iſtud ſcđm nūq̃ȝ fuit vox alicuiꝰ
creature vel ſonus cythare ita dulcis in aure hominis ſicut iſtđ
canticum in aure dei Ideo dicit ipſe dominus. yſaie. xxxiij. Su/

me cytharam.i.melodiam ↄtritionis circui ciuitatem.i.diligen
ter diſcute ↄſcientiam ne aliqđ peccatuz in corde lateat. Meretꝛ
.i.anima peccatrix.obliuioni tradita bñ cane.freq.cã.vt memoꝛ
tui ſit. Ille bene canit qui peccata ↄmiſſa deplorat.ille frequẽtat
canticuz qui in ↄtritione pſeuerat. Multi ſunt q̃ qñ veniunt ad
ſmonẽ ↄcipiunt ↄtritiõez ⁊ etiã in ſmone deflent peccata ⁊ cuz
de ſmone ſurgũt nũq̃ plus de pnia cogitãt.talis ↄtritio deo nõ
placet qꝛ ↄtritio debet eſſe ↄtinua ſaltẽ in habitu licz nõ in actu
Auguſtinꝰ.de penitentia diſti.iiij. Penitencia eſt vindicta ſemꝑ
puniẽs in ſe quod dolet amiſiſſe ⁊ ita vbi finitur dolor deficit ⁊
penitentia. ſi autem finitur dolor deficit ⁊ pnia.ſi autem finitur
dolor nihil relinquit de venia. Vis inuenire remiſſionem pecca
torum o meretrix.i.anima peccatrix que ſponſum tuuz xp̃m deſe
ruiſti ⁊ dyabolo adheſiſti. Canta iſtud canticũ yſa.xxxviij.ſicut
pullus hy.ſic cla.meditabor vt co.at.ſũt oc.ſuſ.in ex. vt inueni
am gratiã.hec ſunt ꝟba penitentis qui debet clamare ad deum
pro gracia que ẽ cibus anime ſicut pullus yrundinis clamat ꝓ
cibo corporis ⁊ debet meditari vt columba.ſ.vt gemet ꝓ pecca
tis. Columba enim habet canticuz gemebundũ qui illud cãticũ
vult cantare debet vanitates abiiccere.ps. Immiſit in os m.cã.n
car.d.n.vid.⁊ ti.⁊ ſpe.in do.ꝛc.vſq̃ inſanias fal. Iſtud canti
cum deſiderat chriſtus audire. Unde ipſe ad fidelem animam
loquitur Cantico.ij. Oſtende mihi faciem tuam ſo. v.t.in au. m
vox t.dul.⁊ fa.t.đ.q.d.tergum ad me vertiſti a me credendo.cõ
uertere ad me per penitentiam ⁊ oſtende faciem tuam ſonet vox
tua qua deploras peccata in auribus meis. Iſtud canticum cã
tauit latro in cruce cum diceret. Memento mei domine dum ve
neris in regnum tuum.fecit latro ſicut cignus ſolet facere cuius
natura eſt ꝙ inſtante morte contra naturam aliorum animali
um pro gemitu dulcem cantum emittit. ſic latro inſtante morte
dulcem cantum penitencie cecinit ⁊ omnium peccatorum ſuorũ
veniã promeruit. Iſtud cãticum nõ fuit nccñrium iſtis innocenti
bus qꝛ ipſi nũq̃ offenderũt deuz per pcc̃m actuale. O homo qui
diu per peccata mortalia deum offendiſti. Iſtud cãticum ẽ adeo
nccñrium ꝙ ſine eo nunq̃m ſaluari poteris. Apoc.ij. Memor eſto
fili mi vnde excideris ⁊ age penitenciam ⁊ penitencie opera fac

ſequit̃ ſinaũt venio tibi ⁊ ꝯmouebo candelabꝝ tuũ de loco ſuo.
niſi penitentiã egeris. per candelabꝝ accipe aiaꝫ que deberet por
tare lumina virtutũ. h̃ de loco ꝯmouet̃ qñ de regno celoꝝ ad qđ
creata ẽ ꝓpt̃ peccatũ abijciet̃. ¶ Terciũ canticuꝫ eſt amoris qđ
cantant deuote deo ſeruiẽtes Col. iij. Vbuꝫ xp̃i habitet in vobis
abundanter in omni ſapiẽtia docẽtes ⁊ ꝯmouentes voſmetip̃os
in pſ. ⁊ ymnis ⁊ canticis ſpũalib⁹ in gr̃a cãtantes in cordib⁹ ve
ſtris dño Canticũ ſpirituale eſt canticũ veri amoris ⁊ pure deuo
tionis quo ſpũs veſter deo vnitur. Qui iſtud canticũ vult decan
tare debet habere Vbum xp̃i in corde ſuo. i. euangeliũ vt cogitet
de hac caritate xp̃i q̃m oſtẽdit homini in hoc ꝙ ꝓpt̃ hominẽ in
mundũ venit ⁊ multa incõmoda ſuſtinuit improperia. pauperta
tem labores Vbera ⁊ tandẽ mortẽ. Qui hec oĩa bene vult cogita
re vtiqꝫ inflãmabit̃ ad dei dilectionẽ ⁊ ad dei deuotionẽ. Can. 8.
Pone ſic ſignaculũ ſr̃ cor tuũ qꝛ fortis ẽ vt mors dilectio tua vt
ſignaculũ inquit. i. vt ſigillũ. Qñ ſigilluꝫ ponit̃ ſup cerã imp̃mit
ei ſuã ſimilitudinẽ. ſic paſſio xp̃i ⁊ eius dilectio poſita ſup cor im
p̃mit ſilitudinẽ cordi ita ꝙ cor hominis ex amaritudine paſſiõis
amaricat̃ ⁊ ex dulcedine dilectiõis inebriat̃. ita ꝙ homo parat⁹
eſt bona facere ⁊ mala tolerare ꝓ ip̃i⁹ amore qui ꝓ hoĩe paſſus
ẽ. Cã. ij. Faſciculus mirre dilect⁹ me⁹ m̃ int̃ vbera mea ꝯmorabit̃
. i. in corde meo. q. d. cogito de xp̃i paſſione. ⁊ iõ magnã amaritu
dinẽ habeo in corde Sequit̃ botrus cypri dilectus me⁹ m̃ in vi/
neis engadi. p vineas engadi accipe multiplicẽ fructũ paſſionis
xp̃i. Engadi int̃pretat̃ fons edi. ⁊ ſignificat paſſionẽ in qua edi. i
pc̃ores loti ſũt nũqꝫ botrus cypri ita dulcis fuit ori ſic dilectio
xp̃i q̃m oñdit in paſſiõe vtilis ẽ cordi. vis o hõ iſtđ canticũ decã/
tare ⁊ materiã cãtici hr̃e. cogita de bñficijs dei ⁊ iuenies ſufficiẽ
tẽ materiã lauđ. yſa. 12. haurietis aq̃s in g. de fõ. ſ. i. vulnerib⁹
xp̃i ⁊ dicetis in il. d. ꝯfi. do. ⁊ i no. e⁹ ſe. cari. ei qm̃ mag. f. ⁊c̃. Iſtđ
canticũ debes decãtare. p̃s. Cãtabo deo i vi. m. ⁊c̃. vſqꝫ ego vero
delectabor in dño. Iſtđ canticũ cãtauerũt inocẽtes ope qñ paſſi
ſunt q̃buis nõ cãtauerũt ore vñ ecc̃. Fiũt periti laude q̃ fu. impiti
ſmone. ¶ Quartũ canticũ ẽ inexplicabilis dulcoris qđ cantãt in
celo et̃nalit̃ ſc̃i oẽs deũ videntes. yſa. z. Cãticũ erit vobis ſic vox
ſanctifica. ſol ⁊ leticia cordis ſicut qui pergit in tuba vt intret in

montem deo nunquā ſacerdotes in quacunq̄ ſolennitate tā ſe-
te cantauerunt in templo ſicut ſancti continue cantant in celo et
nunq̄ aliquis cum tanta leticia aſcendit ihrlm terreſtrem ſicut
anima beata iheſu celeſtem. nec mirum q2 incōparabiliter digni
or eſt q̄ terreſtris. vñ dicit Apocl. xix. Laudē dicite deo oēs ſan
cti eius ꝛ audiui quaſi vocem tube magne ꝛ ſicut vocē aquarū
mul. ꝛ ſicut vo. con. mag. can. all. qm̄ regnabit dñs deus omni-
potens gaudeamꝰ ꝛ ex. ꝛ demus glo. deo. ¶ Nō all. eſt canticum
leticie vnde in tp̄e triſticie omittit. Nota ꝙ iſtud canticū ↄtinue
eſt in celo. Apo. iiij. Requiem nō ha. die ac nocte dicentia ſanctus
ſcūs ſcūs dñs deus o. qui eſt ꝛc. ¶ Quintū eſt canticū ſingularis
honoris iſtud canticū in celo ſpiritualiter cantant inocētes Ap.
xiiij. nēo po. di. cā. illud niſi ill. c. xliiij. milia q̄ ep̄. ſ. de t. hi ſunt q̄
c̄. m. ꝛ cꝰ p̄ c. xliiij. milia ſcd̄m gloſaꝫ accipiunt virgines ſanctiſ-
ſimi. i. ꝟgines innocentes qui ſunt ꝟgines q̄tum ad integritatē
corp̄is. innocentes q̄tum ad anime puritatē qui nunq̄ inq̄nati
ſunt ſorde peccati. Jdeo ſpecialiter duo ponunt hic numeri val-
de pfecti. ſ. centenarius ꝛ millenarius p̄ quos ſignificat duplex
p̄fectio. ſ. cordis ꝛ anime innocentia hi empti ſunt de t̄ra. i. p̄ ſan
guinē xp̄i eleuati ſunt de terrenis. ſanguis eni chriſti cōſeruauit
eos in īnocentia hi cantant ſingulare canticū de integritate cor
poris ꝛ anime. Si eni coniugate ꝛ viduc laudant deū in celo p̄
p̄mio eternali ſubſtanciali multo magis ꝟgines laudabunt pro
p̄mio ſubſtāciali ꝛ accidentali ꝛſi peccatores qui penitentiā ege-
runt de peccatis ſicut dd̄ pe. pau. ma. magdal. agunt deo. q̄ eos
a peccatis liberauit multomagis innocentes ꝟgines grās agēt
deo qui eos a peccatis p̄ſeruauit ꝛ in innocentia ↄſeruauit tales
fuerunt innocentes qui hodie paſſi ſunt iſti cantant hodie in celo
triplex canticum. ſ. canticum dulce p̄ celeſtis gaudij adeptione.
hic cantauerunt hodie canticum amarum qn̄ paſſi ſunt. mō can
tant canticum dulce exquo celeſte p̄mium adepti ſunt. vñ canit
ecc̄. quocūq̄ p̄gis virgi. ſequunt. ꝛc. Jtem cantant canticuꝫ no-
uum pro eiuſdem gaudij ↄtinuacione. vnde ſup̄ illo Ap̄. xiiij. Cā
tabant quaſi canticum nouū dic̄ int̄l. i. exultabunt ꝙ gaudium
eorum nunq̄ veteraſcet ꝫ ſemper nouū eſt quia eternū eſt et ideo
nunq̄ mutabit. yſa. li. Venient in ſyon laudātes ꝛ leticia ſemp

ſuper caput eoꝝ. Jtez cantant ſingulare de ſui incorruptione. qꝛ
incorruptio ꝓximū facit eē deo. Sap. vi Adeo ſingulare eſt hoc
canticū ꝙ nulli poſſunt cantare niſi ꝟgines. vnde in pmiſſa au/
ctoritate dicit̃ Nēo ꝑt di. cā. illō ñ illa. c. xxxooo. i. ꝟgines dic̃ incl'
Jſtud canticū cantat beata virgo cum ſuis pediſſequis. ſ. beata
Barbara Catherina lucia cecilia Agneta ꝛ cum ceteris virgini
bus Jo. euāgeliſta ꝛ ꝟgines omnes in celo in vtroqꝫ ſexu felices
qui hic caſtitatē ſeruant vt canticū illud in celo cantare valeant
coram eo qui eſt benedictus in ſecula. Amen

De ſancta Agneta

INuenerunt me cuſtodes qui circuierūt ciuitatē percuſſe
runt me ꝛ vulnerauerunt me tulerūt palliū meum. Can
v. Verbum illud ſpiritualiter exponit̃ de prelatis eccl'ie
qui ſunt cuſtodes eccleſie eā ꝯtra aduerſarios defendendo. ad lit
teram aūt poteſt ſumi in ꝑſona eccleſie ꝛ ſancte Agnetis ꝛ expo
ni de infidelibus qui ſunt inimici eccl'ie qui eā cuſtodiūt impugnā
do ꝛ circuierūt mala ꝯtra eaꝫ machinādo ſicut hoſtes obſiden/
tes aliquā ciuitatē ſolēt eā circuire vt capiant ſꝫm hoc deſcribūt̃
hic hoſtes eccleſie qui beatā agnetē ꝑſequebant̃ primo vt multi.
cū dicit̃ in plurali Jnuenerūt me cuſtodes. Scdo vt doloſi ibi q̄
circuierūt. i. eccleſiā ſuple vt eaꝫ decipiant. Tercio vt ſeuientes
ibi percuſſerūt me. Ad litterā beata agnes ab hoſtibus ꝑcuſſa ꝛ
vulnerata fuerit. Quarto vt inuerecundi ibi Tulerūt palliū. hoc
factū fuit qñ veſtibꝰ expoliata fuit ē. n. magna verecūdia ꝟginez
denudare ſꝫ deus in hoc facto beatā agnetē ꝓtexit qñ diuina ꝟ/
tute capilli tm̄ excreuerſit ꝙ melius q̄ʒ veſtibus tegebat̃. ¶ Nota
ꝙ ſpūaliter eſt quintuplex palliū. pmum eſt abluendū. ſcōm ē re
linquendū. terciū abijciendū. qrtū excudendū. qntuz eſt emendū
¶ Pmū dico ꝙ ē palliū vicioſitatis hūane Je. xlij. dic̃ de rege na
bugo. captios ducet illos ꝛ amiciet̃. ē. egi. ſic amicit̃ paſtor pallio
ſuo. Nabugo. interꝑtat̃ ſedēs in anguſtia ꝛ ſignificat dyabolū q̄
ſedet in anguſtia dānatiōis iſte pmos pentes duxit captiuos qñ
eos ad pcēm traxit ꝛ ſignificat dyabolū. ptraxit tūc terra egipti
i. natura hūana p pcēm obtenebrata. amicta ē pallio vicioſitatis
ſicut paſtoris pallium ſolet eſſe immundum ꝛ vile. Sic natura
humana que ante peccatum erat innocens ꝛ digniſſima p pecc̄

facta eſt vicioſa ⁊ miſera. O Adã quid feciſti veſtem inocẽtie abſ
ieciſti ⁊ veſtẽ imundicie aſſumpſiſti ꝑ quã totũ humanũ gen⁹ ma
culaſti. Jſto pallio veſtitur puer in vtero quãdo peccatũ origina
le ↄtrahit cum quo ſi mortuus fuerit nũq̃ʒ faciẽ dei videbit. iſtud
pallium abluendum eſt in fõte baptiſmi. Gen̄. xlix. Lauabit i vino
ſtolã. i. tunicam ſuam ⁊ i ſãguine vue pallium ſuũ. Jlle lauit i vi
no ſtolam ſuã. i. tũicam qui ↄſciẽtiam ſuã per purã ⁊ virtuoſam
penitẽtiam a peccatis mortalibus mũdat. ille ꝟo lauit in ſanguie
vue pallium ſuũ qui i baptiſmo habẽte efficatiã a paſſiõe xp̄i mũ
datur ab originali culpa. Uua eiʒ ſignificat corpuſ chriſti a quo
in torculari crucis emanauit ſanguis noſtre redẽptiõis. hoc ſan
guine lota fuit beata Agnes ꝓpter qđ ip̃a dixit. Sãguis eius or
nauit genas m. ¶ Scđo dico ꝙ eſt palliũ carnal' voluptati. Jud.
iiij. legiť ꝙ ſyſara ingreſſus tabernaculũ Jahel opertuſ eſt ab ea
pallio q̃ cuʒ ſitiret dedit ei Jahel lac ad bibendũ qđ cuʒ bibiſſet
obdormiuit. ⁊ ſic Jahel clauũ per tẽpus capitis eius tranſfixit et
occidit. Siſara inťpretať excluſio gaudij. ⁊ ſignificat animã pec
catricẽ que a gaudio celeſti excluſa eſt. Jahel interpretať carnale
ↄiugiũ ⁊ ſignificat carnẽ que anime ↄiungiť tũc Siſara ingredi
tur tabernaculũ Jahel qñ carni ↄſentit. tũc vero operiť pallio qñ
voluptati carnis inuoluiť. tũc iahel lac ſitiẽti miniſtrat qñ aĩme
poſite in tentatione dulcedinẽ delectatiõis offert tũc ſyſara bibit
quãdo peccatũ ꝑficit tũc vero obdormit qñ in peccato manens
delectať. tunc ꝟo clauum ꝑ tẽpus eius tranſfigit ⁊ occidit quan
do animã peccatis infirmatã detinet in peccato vſq̃ʒ ad mortem.
Ecce q̃ʒtum malũ facit caro anime. ꝑmo blãde allicit. vltimo cru
deliter occidit. Bernh. O pcc̃a q̃ʒ faciles adit⁹ ⁊ q̃ʒ difficiles exit⁹
habetis qñ eni q̃d ſuggeritis vngitis qñ eni ſuggeſſiſtis pũgitis.
Noli ergo o hõ ad tabernaculũ carniſ ↄfugẽ. carni ↄſentiẽdo no
li opiri pallio carnalis voluptatis. ne i aĩa occidaris valde nocuũ
ẽ illđ pal. ⁊ idđ ẽ reijciendũ ſic legiť Gen̄. 39. de Joſeph ꝙ cũ muli
er egipciaca apprehẽdiſſet ⁊ ad pccm̃ ꝑtrahẽ vellet ille relicto pal
lio fugit. ſic ſilr ſi mlier. i. caro te ipugnat relinq̃ palliũ voluptatis.
carnẽ macerando ⁊ fuge peccatũ vitando Ecc̃. xi. Quaſi a facie
colubri fuge peccatum. Accipe exemplũ ab hac ꝟgine ſancta q̃m
cũ iuuenis diues ⁊ potẽs ad ↄſenſuʒ ſuũ iducere vellet multa do
na ei off

na ei offerendo ⁊ plura ꝓmittendo hec virgo eum quaſi colubꝝ
fugiens dixit. Diſcede a me pabulū mortis quia iam ab alio a.p̄
ſum. qui te lon. no. in genere ⁊ dignitate. de xp̄o loquitˀ de q̄ ſub/
ditur. Cuiꝰ pulchritudinē ſol ⁊ lu. mi. cui āgeli ſeruiūt. cuiꝰ opes
nunq̄ꝫ deficiūt. cuiꝰ diuicie nunq̄ꝫ decreſcūt. cuiꝰ odore reuiuiſcūt
mor. cuiꝰ tac. cfor. infirmi. quē cū amauero caſta ſum cū te. mun
da ſ. eſt ac. vbi ſū ¶ Tercio eſt pal. mūdane vanitatis de hoc legitˀ
Joſu. vij. ꝙ achor de Jericho abſtulit palliū coccineū ⁊ ꝓpter h̄
a Joſue in valle lapidatus eſt ac omnia que ad eum ꝑtinebant ig
ne cbuſta ſunt. Jericho inṫpretatˀ luna ⁊ ſignificat mundū q̄ᵈ va
riatur ad inſtar lune. Achor interpretatˀ ꝑuerſio ⁊ ſignificat pec/
catorem peruerſe agentē tunc achor furatˀ palliuꝫ de Jericho qn̄
peccator apprehendit ⁊ ſequitˀ vanitatē mundi. talis vero a Jo/
ſue. i. xp̄o damnabitˀ in valle inferni ⁊ cuncta illiꝰ igne cōburentˀ
qꝛ corpus ⁊ anima in inferno ardebunt. Jſtud palliū valde noci/
uum eſt homini ⁊ ideo abijciēdū eſt ſicut p̄figuratˀ. iiij. re. ij. Vbi
legitˀ Cū helias caperetˀ per currū igneum in celū abiecit palliuꝫ
ſuum. Curruſ igneus ſignificat ſanctā vitā per q̄m homo feſtinat
ad celū. qui ergo ad currū igneū. i. ad ſcām vitaꝫ aſſumptꝰ fuerit
debet a ſe abijcere palliū mundane voluptatꝭ. ⁊ vanitatꝭ. vt poſſit
dicere cū Ap̄lo Phil. iij. Per xp̄m oia detriment. feci ⁊ arbitror
vt ſtercora vt xp̄m lucrifaciā. Jſtud fecit ſancta agnes. Cū prefe
cti filius offerret precioſiſſima ornamenta ⁊ lapides p̄cioſos ⁊ ꝓ
mitteret ad hoc diuicias domos poſſeſſiones ⁊ familias ⁊ oms̄
mūdi diuicias. ab ea hec oia quaſi quedā ſtercora ſūt reputata.
Accipe exemplū o homo ⁊ oia illa cōtemne que pn̄t te a deo tuo
auertere. Quid eni ꝓdeſt tibi ſi vniuer. mūd lucra. ⁊c̄. ¶ Quarto
palliū nitide caritatꝭ. de q̄ dr̄ Nume. iiij. Mēſam ꝓpāifications in
uoluent iacinctino pallio menſa ꝓpanificatiōis in q̄ ponebātˀ pa
nes ſignificat cor hoīs in q̄ dn̄t eē v̄tutes ꝑ q̄s reficitˀ aīa. Jſtud
cor dꝫ inuolui iacīctino pallio. i. caritate q̄ fecit hoīes celeſtes qꝛ
color iacinctinꝰ ſilis ē celeſti colore. illd palliū in euāgelio appel/
latˀ veſtis nupcialis ſine q̄ nullꝰ ad celeſtes nupcias pōt ꝑuenire
ſicut ī parabol dic̄ Math. xx. ꝙ rex quidā fecit nupcias filio ſuo
ad q̄s multos vocauit ⁊ cū intraret vt videret ſimul diſcūbētes
⁊ inueniret ibi hominē nō veſtitū veſte nupciali dixit. Amice ad

q̄d veniſti nō ha. veſtē nup. q̄ obmuteſcēte dixit miſtris ligate il.
manus ⁊ pedes ⁊ mit. eū in tene. exteri. Rex ille eſt pater celeſtis
qui filio ſuo nupcias fecit qn̄ eū in carnem miſit ad has nupcias
multos vocauit qꝛ ꝑ predicatores ſuos omnes vocat vt in xp̄m
credant. tūc ad nupcias vt diſcumbētes videat intrat qn̄ in extre
mis qualis cuiuſqꝫ vita fuerit examinat quēcunqꝫ tūc inuenerit
ad nupcias intraſſe ſine veſte nupciali. i. fidem habuiſſe ſine cari-
tate viderit illum ligatis manibus ⁊ pedibus. i. ablata ptāte effu-
giendi ⁊ reſiſtendi proijciet in tenebras infernales. hanc veſtē be-
ata Agnes habuit ideo ad celeſtes nupcias venire ꝓmeruit. Vn̄
de ea poteſt dici illd̄ Apo. xix. Venerūt nupcie agni ⁊ vxor eius
preparauit ſe ⁊ datū eſt ei vt cooperiret ſe biſſino ſplendēti ⁊ can
dido. Splendidū ⁊ candidū ſignificat nitidaꝫ caritatē qua orna
ta fuit beata agnes ⁊ ideo ad celeſtes nupcias introducta ē vnd̄
legitur de ea. ꝙ cū impius iudex p̄cepiſſet eam duci ad lupanar⁊
ip̄a ingreſſa eſſet locū īmenſa lux circūdedit eam. cūqꝫ ſe in orōē
ꝓſtrauiſſet apparuit ante oculos eius veſtis cādidiſſima quā ap
prehenſam induit ⁊ dixit. Gracias tibi ago domine ihesu chriſte
q̄ me ī numero ancillaꝝ tuaꝝ cōputans hanc veſtem mihi largi-
ri precepiſti exquo eni candida veſte caritatis decorata fuit inte-
riꝰ. dignū fuit vt in ſignū huiꝰ candida veſte ornaret̄ exteriꝰ. illd̄
pallium caritatis extendenduꝫ eſt ad ꝓximū qꝛ vnꝰ hō alij ex ca
ritate ſubuenire debet ſic̄ figuratū ē Ruth. iij. vbi legit̄ ꝙ ruth ſe
ꝓiecit ad pedeſ booz ⁊ clamauit. Expāde palliū tuū ſup familiā
t. qꝛ ꝓpinquus es. Ruth interp̄tat̄ deficiēs ⁊ ſignificat pauperē
q̄ defectū hꝫ in rebꝰ. Booz intp̄tat̄ in q̄ eſt robur ⁊ ſignificat di-
uitē in ꝟtute diuiciaꝝ ꝯfidentē. tūc ruth ꝓijcit ſe ad pedes booz
petens vt ſup palliū expandat qn̄ pauper iacens ad ianuā diuiti.
petit vt ei ex caritate ſubueniat. ¶ Quinto dico ꝙ eſt palliū etne
felicitatis. yſa. lxi. dicit̄ in perſona xp̄i. Sp̄us dn̄i ſuper me eo ꝙ
vnxerit me ad annunciandū manſuetis miſit me. ⁊ ſequit̄ vt da-
rem eis coronam ꝓ cinere oleum gaudij ꝓ luctu ⁊ palliū laudis
ꝓ ſp̄u meroris. Audi o chriſtiane ⁊ noli timere ſi ſeruis hic chri
ſto in humilitate in celo eris in magna dignitate qꝛ dabitur ti-
bi corona celeſtis pro cinere humilitatis. ſi hic es in triſticia illic
eris in leticia qꝛ dabit̄ tibi oleū gaudij pro luctu. Si hic deſolari
ibi ꝯſolaberis qꝛ dabit̄ tibi palliū laudis ꝓ ſp̄u meroris illd̄ pal-

lium eſt ab omnib⁹ appetendū q̄ꝛ nobiliſſimū eſt. ſicut pꝛefigura/
tum eſt heſter viij. vbi legit᷑ ꝙ mardocheus fulgebat in veſtibuſ
regis coronā aureā portans in capite amictus ſerico pallio atq̄ꝫ
purpureo. Veſtes regie ſignificāt celeſtis gaudij varietatē. coro/
na eternitatē. ſericū palliū dignitatē taliter coronabit᷑ in celo et
fulgebit quicunq̄ꝫ hic deo deuote ſeruierit. Hoc modo beata ag
nes in celo fulget. Vnde legit᷑ ꝙ cū parentes eius vigilarent ad
eius tumulū viderūt in media nocte turbā virginū que oēs auro
textis cicladibus cum ingenti lumine preteribāt inter quas vide
runt beatiſſimā agnez ſimili veſte fulgentē ⁊ ad dexterā ei⁹ agnū
niue candidiorē que rogabat ꝟgines parūper gradū figere ⁊ di
xit parentib⁹. videte ne me q̄ſi mortuā lugeatis. ſꝫ ꝯgaudete mi/
hi ⁊ ꝯgra. q̄ꝛ cū ho. lu. ſe. ac. ⁊ illi ſum iuncta in celis ꝙ in terris
poſita tota animi intentione dilexi ⁊ his dictis ꝑtranſijt. Roge⁹
dn̄ꝫ vt meritis hui⁹ ꝟginis veſtiat nos hoc pallio caritatis ⁊ in
futuro pallio eterne felicitatis. Amen.

De ꝯuerſione ſancti Pauli.

Poſtq̄ꝫ conuertiſti me egi penitentiā ⁊ poſtq̄ꝫ oſtēdiſti mi
bi ꝑcuſſi femur meū ꝯfuſus ſum ⁊ erubui. Jē. xxxi. Ex
quo hodie agit᷑ ꝯuerſio ſancti Pauli quē dn̄s de celo vo
cauit ad pn̄iaz. iō ꝯgrue p̄t dr̄e b. pau. ꝟᵐ ꝓpoſitū deo ꝓ ſui ꝯuer
ſione gr̄as agēdo ſcḋm h̄ in ꝟbis p̄miſſis tangūt᷑ tria q̄ fuerūt cor
poralit᷑ in ꝯuerſione beati pauli ⁊ ſpūaliter ī ꝯuerſione cuiuſlibꝫ
pccoris. p̄mū ē dei vocatio. ſcḋꝫ ē lucis celeſtiſ coruſcatio. terciū
eſt pauli ad terrā ꝓſtratio. p̄mū ibi poſtq̄ꝫ ꝯuertiſti me. ſupple vo
cādo egi pn̄iaz. ſcḋꝫ ibi poſtq̄ꝫ oñdiſti mihi ſupple lumē ꝑcuſſi fe
mur meū volūtatē ꝓpriā abiectādo Act. ix. Tremēs ac ſtupens
dixit. Dn̄e q̄d me vis facē. q. d. acten⁹ ſecut⁹ ſuꝫ volūtatē meam
deinceps ſequar tuā. terciū ibi ꝑcuſſus ſum ⁊ erubui. h̄ ſcḋm fuit
qn̄ cecidit ī terrā. hec tria ſunt in ꝯuerſiōe pccoris quē dn̄s p̄mo
ad pn̄iaz vocat. ſcḋo mentē illuiat. ſcio ad t̄rā ꝑcutit ⁊ ad hūi
litatē inclinat. ¶ Nō q̄nq̄ꝫ ſūt q̄ ſuadēt homini ꝯuerſionē. p̄mū ē
diuine clemētie īmenſitas. ſcḋm ē diuine iuſticie ſeueritas. terciū
ē culpe vilitas. q̄rtū pn̄tis miſerie multiplicitaſ. q̄ntū ē mercedis
dignitas. ¶ p̄mū inq̄ꝫ ē diuine clemētie īmenſitas. Jobel. ij. Con/
uertimini ad dn̄m deū q̄ꝛ benign⁹ ⁊ mitis ē paciēs ⁊ multe miſe/

ricordie ⁊ p̄ſtabil' ſup̱ malicia. O peccator ↄſidera in his ꝟbiſ q̄ꝫ
clemēs ſit de⁹ ⁊ ↄuertē ad dn̄z ⁊ iuenies grāz. ip̄e ei ē beign⁹ pc̄co
res ad pn̄iaz vocā°. misericors pc̄c̄a remittēdo. paciēs nō ſtati de
pc̄tore ſe vindicādo. multe miſericordie vere penitentē ad amiciciam
am p̄ſtinā recipiendo. p̄ſtabilis ſup̱ malicia. penitēti interdū poſt
ↄuerſionē maiorē grāz quā ante habuit ↄferēdo. certe benignus
fuit in ſcō paulo quē nō ſolū interi⁹ ꝫ ⁊ exteri⁹ ad pn̄iam vocauit
Gal. i. Cū aūt placuit ei q̄ me ſegregauit ex vtero matris mee. et
vocauit p̱ grām ſuā vt reuelaret filiū ſuū in me vt euāgeliſarē illū
in gētib⁹. ↄtinuo nō adquieui carni ⁊ ſanguini. fuit etiā miſericors
q̄ꝫtū ad eundē q2 pc̄c̄a ei remiſit. i. Thi. i. Fidelis ſmo ⁊ omni ac
ceptione dign⁹ q2 xp̄us ih̄s venit in hūc mundūz pc̄tores ſaluos
facē. q̄2 p̄mus ego ſum ⁊ miſericordiā ↄſecut⁹ ſum. Fuit etiā pa
tiens qn̄ eū tam paciēter expectauit. Cū eni lapidaret̄ beat⁹ Ste
phanus paulus cuſtodiuit veſtimēta lapidantiū. ⁊ erat ↄſentiēs
neci ei⁹. poſt hoc āt deuaſtabat eccleſiā. p̱ domos intrās. viros ⁊
mulieres trahebat in cuſtodiā. poſtmodū ſaulus ſpirās minarū
⁊ cedis in diſcipulos dn̄i acceſſit ad p̄ncipē ſacerdotū ⁊ petijt ab
eo ep̄las in damaſcū ad ſynagogas. vt ſi q̄s īueniret hui⁹ vie vi
ros ⁊ mulieres vinctos p̱ducēt in ihr̄lm. Cōſidera pacientiā dei
q̄ ſaulo tāgrauit̄ ↄtra ſe ⁊ eccleſiā ſuā ſeuiēti tā diu pepercit ⁊ tā
dem cū in via eēt ⁊ in ꝓpoſito peccādi p̱ grāz ſuā mirabilit̄ ↄuer
tit. Fuit inſup̱ multe miſericordie circa paulū qn̄ ip̄m p⁹ ↄuerſio
nem tm̄ dilexit ac ſi nūq̄ꝫ peccaſſet. Act. ix. Uas electiōis eſt m̄ iſte
vt por. no. m. co. re. ⁊ gen. ⁊ fi. iſrl'. Fuit q̄q̄ꝫ p̄ſtabilis ſup̱ malicia
q2 ei poſt ↄuerſiōem maiorē graciā ↄtulit quā ātea habuerat. in
hui⁹ ſignū rapt⁹ fuit vſq̄ꝫ ad terciū celū ⁊ audiuit ibi ſecreta que
nō licet hōi loq̄. Noli deſperare o pc̄tor ꝫ attēde dei miſericordiā
⁊ age pn̄iaz ⁊ iuenies grāz. ſi ei de⁹ pepcit paulo ⁊ miſericordit̄
egit ſecū cū adhuc peccādi hr̄et volūtatē. vtiq̄ꝫ parcet ſi p⁹ poſita
volūtate peccādi ↄcepiſ volūtatē emēdādi. yſa. lv. Derelinq̄t impi
us viā. ſ. ⁊ vir īiqu⁹ cogi. ſ. ⁊ reuer. ad dn̄z ⁊ miſereſ ei⁹ ⁊ ad deū no
ſtrū q̄. ml'. ē ad ig. Nō ꝫ de filio ꝓdigo q̄ꝫ mīcordit̄ a pr̄e ſuo fuerit
receptus ad graciam. Luc. xvi. ¶ Scd̄o dico ꝙ homini ſuadet
cōuerſionē diuine iuſticie ſeueritas. Eccle. v. Ne tardes conuerti
ad dominū et ne differas de die in diē. ſubito eni veniet ira eiuſ et

diſp̱det te

diſperdet te in tp̄e vindicte appellat̃ tēpus illud quo deus ſe vult
vindicare de peccatoribꝰ. ſiue generaliter de omnibus vt in extre
mo ſiue particularit̃ de ſingulis vt in hora mortis. Audi o pecca
tor ꝯſilium ſapientis ⁊ ne tardes ꝯuerti ad dn̄m vt euadas vindi
ctam dn̄i noli differre ꝯuerſionē ⁊ ꝓtrahere de die in diē q2 neſci.
qn̄ inſtat tēpus vindicte. ip̄e eni dn̄s dicit Deu. xxxij. Si enī acu/
ero vt fulgur gla. m. ⁊ ar. iudiciū manꝰ. m. red. m. h. io. ⁊ his qui
oderūt me re. Gladius ille ē ſecuritas quo feriet̃ pc̄coꝛ i extremis
Iſte gladiuſ adhuc occultatur ſub vagina diuine miſericordie. ȝ
tūc extrahet̃ qn̄ ſnia dānationis ꝯtra peccatorē qui penitentiam
hic agere neglexerit ꝓferetur. Oſi peccator aduertere vellet q̄ȝ ſe
uere tūc dn̄ſ iudicabit qui nūc tā miſericordit̃ ad pniaȝ vocat vti
ꝗ emēdaret ſtatū ſuū Iſtud bn̄ aduertit beatꝰ paulꝰ ⁊ ideo egit
pniam vn̄ legit̃ Act. ix. Cū dn̄s dixit Saule ſaule quid me pſeq̄/
ros. hic audiēs ſtatiȝ ꝯuerſus eſt et tremēs ac ſtu. dixit. Dn̄e q̄d
me vis facere. iā ad obediēn dū ſe parat qui prius ꝯtra deū ſeuie/
bat. Accipe o homo exemplū de ſancto Paulo etſi actenꝰ deum
peccando offendiſti. nūc penitēdo recōciliare ei. Ipſe eni vocat te
ad penitentiā interiꝰ grām offerendo. exteriꝰ beneficia ꝯferendo
⁊ p̄dicatores ad te mittēdo. Ve tibi ſi hāc vocationē neglexeris
Audi q̄d ip̄e de quibuſdā peccatoribꝰ ꝯqueritur ꝓuer. i. Voca/
ui ⁊ renuiſtis extendi ma. m. ⁊ n̄ fu. q̄ aſ. deſpexiſtis oē ꝯſilium ⁊
increpatiōes neglexiſtis. ego q̊q3 in interitu vr̄o ridebo. ¶ Terciū
eſt culpe vilitas Iere. xxxv. Cōuertimini vnuſquiſq3 a via ſua peſ
ſima. ⁊ bō ſfacite ſtudia vr̄a. vere via ꝑ q̄m peccator ambulat eſt
peſſima. Mala q2 aīam inquinat. peior q2 a deo elongat. peſſima
q2 in infernū p̄cipitat. ꝓmo animā inquinat p̄s. Nō eſt deꝰ in cō/
ſpectu eiꝰ inq̄nate ſunt vie illiꝰ. audi o pc̄coꝛ q̊t pcc̄a mortalia cō
mittis tot fedis maculis inquinas aīam tuā. ⁊ illā aīaȝ q̄m deuſ
decorauit imp̄mendo ei imaginē ſuā ȝ tu ꝑ pcc̄a tua turpē ⁊ de/
formē facis. Tre. iiij. Denigrata ē ſuꝑ carbones facies eoꝝ. ideo
monet ꝑpha Iē. iiij. Laua a malicia coꝛ tuū ihrl̃m vt ſalua fias.
certe ſi hr̄es maculā vnā in facie vl̄ in māu ſtatiȝ ablueres ⁊ mul
tas hēs maculas in aia q̄s ꝑ mltos ānos portaſti ⁊ negligi. eas
abluē. Scd̄o a deo elōgat Iē. ij. Quid inuenerūt pr̄es vr̄i in me in
iq̄tatis q2 elōgauerūt ſe a me ⁊ ābulauerūt pꝰ vanitatē. O pc̄coꝛ

q̄ȝ ingratus es beneficijs dei. deus ꝓpter te venit in mundū vt te
iuuaret ⁊ tu peccādo fugis ab eo tāq̄ȝ ſi infirm⁹ fugiat a medico.
ſeruus a fideli dño. ſpōſa a ſpōſo. filius a p̄re. diſcipul⁹ a magiſtro
Tercio in infernū p̄cipitat. Job. xxi. Ducūt in bonis dies ſuos et
in pūcto ad inferna deſcendūt. Bern. O via mirabilis lata via i
iquitatis extrema ei⁹ ducūt ⁊ inducūt in atria leti. i. mortis O pec
cator ſi intraſti viā peccādi reuertē ad dñm q̄ te reuocat Jere. iij.
Iniquā fecerūt viā ſuā obliti ſūt domini dei ſui. Cōuertimini filij
iſrl̄ reuertētes ⁊ ſanabo auerſiones vr̄as. Iſtō fecit beat⁹ paulus
quē cū vocaret dñs ſtatim deſeruit viā peccandi ⁊ ɔuerſus eſt ad
dñm. Quarto ē p̄ntis miſerie multiplicitas. p̄s. Die ac nocte gra
uata ē ſu. me ma. t. ꝛc̄. Ille i erūna ſua ɔuertit̄ qui p̄ntes miſerias
ſuſtinēs ex h̄ ſtatū mūdi vilipēdit ⁊ p̄riaȝ agēs de pc̄cis cogitat.
q̄lit̄ ad celeſtē p̄riaȝ in q̄ nulla ē miſeria ꝑueniat. p̄s. Multiplica
te ſūt infirmitates e. p⁹. acce. Grego. Mala q̄ nos hic premunt ad
deū ire ɔpellūt. O q̄ȝ felices ſūt illi q̄ ꝑ p̄ntes aduerſitates emēdāt
⁊ ad deū veracit̄ ɔuertunt̄. talis fuit Ezechias de q̄ legit̄. yſa. 38.
Qui cū egrotaret grauit̄ ⁊ yſaias ſibi dixiſſet Diſpōe domui tue
⁊ tibi. ɔuertit faciē ſuaȝ ad parietē ⁊ flens orauit dñm ⁊ inuenit
miſericordiā. Iſtō bn̄ ſciuit beat⁹ Paul⁹. iō poſt q̄ȝ multas aduer
ſitates q̄s paſſus fuit enumeraſſet in fine ſubiūxit. ij. Cor. xij. Li
bent̄ ergo glo. in infir. m. vt inhabitet in me vt⁹ xp̄i. ſ3 heu quidā
in aduerſitatib⁹ nō ɔuertunt̄ ad deū ſ3 potius ab eo auertunt̄ ſic
illi q̄ tp̄e aduerſitatis deū blaſphemāt ⁊ grauiorib⁹ peccatis ſe i
plicāt. talis fuit Ochozias rex iſrl̄ de q̄ legit̄. iiij. R. i. q̄ cū egrota
ret nūcios miſit ad beelſebub deū Acharon vtꝝ cōualeſcē poſſet
de infirmitate ſua. ſic adhuc hodie multi faciūt qn̄ egrotāt cōſu
lunt beelze. deū Acha. i. antiq̄s vetulas ſorciarias in q̄b⁹ ē erudi
cio triſticie. q2 acharon interp̄tat̄ erudicio triſticie. Nō q̄ antiq
vetula ſortiaria d̄r beelzebub qd̄ interp̄tat̄ vetuſtas deuorās mu
ſcas q2 talis nulli dat ɔſiliuȝ niſi dent̄ ei muſce. i. denarij. q̄ pun
gunt mentē ſic muſce cutē. Quito ē rīcedis dignitas yſa. xlv. Cō
uertimini ad me ⁊ ſal. er. oēs fines t̄re. Ecce q̄ȝta rīces ꝓmittit̄
eis q̄ ſe ɔuertūt ad dñm. ſ. ſal⁹ et̄na. O q̄ȝ libent̄ ɔuertit ſe eger ad
medicū vt ab eo ſanet̄. Sic tu pc̄cor q̄ ifirm⁹ es in aīa ɔuerte te ad
deū qui ē ſup oēs medicos vt ab eo ſaneris Oſee. ix. Conuertē iſrl
ad dñm.

ad dn̄m deū tuū qm̄ corruiſti i īiquitate tua ⁊ ſequit̄ in ꝑſona do
mini ſanabo oēs ꝯtritiões eoꝝ diligā eos ſpōtanee q2 auerſus eſt
furor meꝰ ab eis. Iſtō bn̄ attēdit beatꝰ Paulꝰ q̄ grauit̄ corruēat
in iniquitate q̄ fuerat ꝑus blaſphe. ⁊ ꝑſecutor iō ꝯuertit ſe ad do
minū ⁊ ab eo ſanatꝰ ē ⁊ magnā dignitatē i celo ꝯſecutꝰ ē. ſ. coro
nam glorie. de q̄. ij. thi. iiij. Repoſita ē m̄ corō iuſticie quā reddet
mihi dn̄s in illa d. iuſtꝰ iudex. Ꝫ etiā magnū honorē hꝫ in t̄ris q2
ꝑ totū mundū honorat̄ nec mirꝝ q2 totꝰ mūdus ꝑ eius doctrinā
illuminatꝰ eſt ꝓpter qd̄ in eiꝰ laudē canit ecc̄. O gl̄oſum lumen ec
cleſiaꝝ ſole ſplēdidiuſ. O vē apoſtolicū ſydꝰ altiſſimū ſcē paule q̄
eterni ſolis ſplendorē gētiū infudiſti qui in terra poſitꝰ celoꝝ ſecre
ta petiſti ⁊ q̄ nō licet hōi loqui ꝑuidiſti. illuc ſupplices tuos pꝰ hꝰ
vite t̄minū ꝑducē dignare q̄s feciſti lumē veritatꝪ agnoſcē. Hūc
ſcm̄ dn̄t hōrare oēs v̄gines. q2 ip̄e ſm̄ Iero. v̄go fuit. cōiugati et
vidue q2 eis formā viuēdi deſcripſit. penitētes q2 eis p̄niam ⁊ exē
plū p̄nie oñdit. Doctores q2 eis ql̄r docē dn̄t v̄bo ⁊ exēplo demō
ſtrauit. tribulati q2 eos ad ſuſtinentiā tribulatōis animauit. hūc
ergo ſcm̄ ita hōremus in terris vt eiꝰ itercesſione ꝑuenire poſſimꝰ
ad gaudia celi qd̄ nobis ꝯcedat q̄ ſine fine viuit ⁊ regnat. Amē.

De Purificatione Marie v̄ginis.

Qum inducerēt pueꝝ iħm parētes eius vt fa. ſm̄ cōſuetu
dinē legꝪ ꝓ eo. accepit eum Symeon in vlnas ſuas. Luc.
ij. In v̄bis ꝑmiſſiſ duo deſcribunt̄. Primū ē Marie ⁊ ioſeph ꝯmē
datio exēplaris. Scd̄m ſymeonis deuotio ſingularis ꝑmū ibi cū
iducerēt pueꝝ iħm. Scd̄m ibi. accepit eū ſymeon in vlnas ſuas.
Nō ꝙ parēs xp̄i. ſ. btā v̄go ꝯmēdat̄ in h̄ euangelio a q̄tuor. ſ. ab
huilitate a religioſitate a pauꝑtate a caritate. Humilitatē oñdit
legē purificationis implēdo. Religioſitatē pueꝝ in tēplū deferēdo
Pauꝑtatē hoſtiā paupeꝝ offerēdo. Caritatē dilectū filiū ſymeōi
p̄ntando. Primo dico ꝙ oñdit humilitatē legē purificatiōis implē
do. de q̄ dicit̄ h̄. poſtq̄3 impleti ſūt dies purga. ma. ſm̄ legē moyſi
tu. il. in templū in ihr̄lm O admirāda huilitas btē v̄gi. purgari n̄
indiguit q2 nullā maculā pc̄ci in ſe hūit ⁊ tn̄ legē purificatōis q̄
data fuit mulierib' de coitu ꝯcipiētibꝰ ip̄a q̄ de ſp̄uſcō ꝯceperat ⁊
pꝰ partū inuiolata ꝑmāſit implē voluit ⁊ q̄re h̄. certe n̄ ꝓpt̄ ſe Ꝫ
vt aliꝭs daret exm̄ ſe huiliādi. iō ei btā v̄go ꝯformauit ſe cetēiſ mlꝫ

eribus in lege purificationis vt mulieres verſa vice cõformẽt ſe
ip̃as in ꝟtute humiliationiſ.impleuit ergo legẽ ꝓpter humilitatẽ
vñ Bern. O vere beata ꝟgo cãm nõ habes vt tibi opꝰ eſt purga
tione ſꝫ nunq̃ filio tuo opus erat circũciſione beata ꝟgo eſto in
ter mulieres tanq̃ vna illaꝝ qꝛ ſedit filiꝰ tuꝰ in medio pueꝛoꝝ.ml'
tum degenerãt mulieres ſuperbe ab humili maria q̃ i geſtibus ve
ſtibus cogitationibꝰ locutionibꝰ nihil aliud intendũt ⁊ ꝑtendũt
niſi qđ ſpectat ad ſuꝑbiam nõ attendenteſ exemplũ humilis Ma
rie q̃ habuit perfectã humilitatẽ in tribus in corde ore ⁊ in opere
¶ Pͥmo habuit humilitatẽ in corde Lu.i. Poſtq̃ꝫ audiuit ab ange
lo. Aue gracia plena dñs tecũ. Turbata eſt in ſmone angeli co/
gitauit q̃lis eſſet illa ſalutatio. Conſidera eius huilitatẽ multum
ab angelo laudabaꝛ nec ꝓpter hoc tñ mente eleuabaꝛ.quamuis
apud ip̃am ſublimitas eẽt.cẽſuit tñ ãgelico indignã ſe eẽ alloq̃o
et obſequio. ¶ Scđo habuit in ore vnde dixit. Ecce ancilla dñi
fiat mihi ſm ꝟbũ tuũ. Bernh. Que eſt hec ſublimis huilitaſ q̃ ce
dere nõ nouit hominibꝰ inſoleſcere gloria neſcit.mater dei eligiꝛ
⁊ ancillã ſe nominat. Conſidera q̃ta humilitas angelꝰ dixerat ei
Cõcipies ⁊ paries filiũ ⁊ vocabiꝛ nomẽ eius ihs hic erit mag.⁊
fi.al.vo. Ecce dictũ eſt ei ꝙ ꝯcipere deberet filiũ dei ⁊ ip̃a rñdit.
Ecce ancilla dñi.nõ dixit ecce dña mũdi regina celi vel ſimile ſed
dixit.ecce ãcilla hoc exemplũ nõ attendũt q̃ mox vt ab aliq̊ adu
latore laudanꝛ in ſuꝑbiaꝫ eleuanꝛ ꝟbis adulatoꝛis credunt.ſe/
ip̃os nõ aſpiciunt ideo huilitatem abĳciũt. Audiãt tales quid di
cat Bernh. Si tu teip̃m recte ad lumẽ veritatis ſine diſſimulatio
ne aſpicias ⁊ ſine palpatione dĳudices non dubito q̃n humilia/
ris ⁊ vilioꝛ fias in oculis tuis. Conſidera que ſub te que ſupra te
ſunt. Si ſic te ꝯſiderabis quid tibi prodeſt ſi vniuerſum mũdum
lucraris. ¶ Tercio habuit humilitatẽ in omni opere Lu.i. Reſpe/
xit humilitatẽ ancille ſue.totã vitã ſuã ſuper humilitatẽ fundaue
rat propꝛ qđ legẽ purificationis hodie impleuit propter qđ omi/
bus diebus vite ſue non legiꝛ feciſſe aliqđ miraculũ propter ma
ximã humilitatẽ ſuam.ideo beata genitrix dei a filio ſuo nõ didi
cit fabricare celos angelos creare miracula deitatiſ inſignia ope
rari ſꝫ tantũ humilitatiſ ceteraꝝqꝫ virtutũ documenta intra hu
militatis cuſtodiã aggregare. Audi quid magiſtra humilitatis

fecerat cū defecerat vinū in nupcījs ad quas ipā cuz filio ſuo vo
cata fuerat dixit ad filiū ſuū vinū nō hn̄t. hic perpende ei⁹ humi/
litatē totū mare potuiſſet ouertere in vinū. ꝛ ad filiū ꝓ ouerſiōe
aque in vinū recurrit. Audi qd̄ plus mouet cū xp̄us eā q̄ſi alienā
reppuliſſet. dicēdo q̄d mihi ꝛ t̄ eſt mulier. nō turbabat̄ ex hac rn̄/
ſione nec diffidebat de filīj bonitate ſed dixit miſtris qd̄cūq3 dixe
rit vobis facite. ſciebat eni ꝙ filius eius nullo mō poterat tā hui
les p̄ces matris n̄ exaudire. H de p̄° p̄ncipali. ¶ Scd̄o cōmendat̄
a religioſitate quā oñdit puer̄ in tēplum p̄ñtando nō tulit i taber
nam vbi ſunt ſup̄flue omeſationes. potatiōes detractiōes. nec tu
lit i theatrū vbi ſunt īutiles coriſationes. vane cātationes. elatio
nes. vanitates. ſ3 tulit in templū vbi fundunt̄ deo orōes. offerunt̄
deo oblationes ꝛ varījs mōis exhibent̄ deo deuote venerationes
oñdit ergo beata v̄go religioſitatē puer̄ in templū offerēdo vn/
de legit̄ hic. Tulerūt illum in templū in ihr̄lm vt ſiſterēt eū dño.
¶ Nota ꝙ puer iſte hodie p̄ñtatus ē in templū ꝓpter q̄tuor. P̄mo
vt ꝓphecia verificaret̄. Scd̄o vt lex impleret̄. Tercio vt ꝓmiſſio
facta Symeoni ōpleret̄. Quarto vt xp̄ianus homo ad frequentā
tandū templū excitaret̄. ¶ Primo dico ꝙ p̄ſentatus eſt in templū
vt ꝓphecia verificaret̄ Malach iīj veniet ad templū ſuum domin.
quē vos q̄. ꝛ an. teſ. q̄ vos vultis. ecce qd̄ ante multos ānos fue
rat p̄dictū hodie ē impletū. Ex quo apparet ꝙ ꝓphete ſpiritu ſcō
repleti locuti ſunt. Si vis inuenire puerū ihm qui ē panis reficiēs
fōs indeficiens. medicina languētiū. vita morientiū. ſalus omniū
in ip̄m ſperantiū. curre ad tēplum ibi inuenit̄ puer ih̄s. Lu. ij. fa/
cta ē poſt triduū inue. eū in templo. In tēplo dicit nō in taberna.
ibi eni nō inuenit̄. vn̄ Job. xviij. Non inuenit̄ in terra ſuauit̄ viuē
tium. ¶ Nota ꝙ dicit poſt triduū q2 nec ante lapſum ade nec poſt
tēpus legis nature nec tēpore legis ſcripture inueniri poterat pu
er ille. ſ3 poſt triduū. ſ. t̄pe legis gracie inuentus eſt. ¶ Scd̄o porta
tus eſt in tēplo vt lex impleretur. Jdeo dicitur. Lu. ij. Induxerūt
puerum iheſum vt facerent ſm̄ conſuetudinē legis ꝓ eo. Scriptū
ē enim Leuit. xv. ꝙ mulier que pareret maſculū deberet. xl. die por
tare ad templum ꝛ aliquid offerre ꝓ eo. hoc hodie impletum ē in
chriſto qui hodie cum oblationibus portatus fuit in templū Ip̄e
eni dicit Math. vi. Nō veni ſoluere legē ſ3 adimplere. ꝛ ꝓpt̄ h fuit

octaua die ſcḋm legē circūciſionis circūciſus hodie in tēplo obla/
tus ⁊ appropinquāte paſſione agnū paſcalē cū diſcipulis comedit
¶ Tercio fuit portatus vt ꝓmiſſio facta ſymeoni cōpleret̃ Lu. v.
Rñſum accepit ſymeon a ſpiritu ſancto nō vi. ſe mor. niſi videret
xp̄m dñi. Et cū inducerent pueꝝ iħm in tē. accepit eū in vlnas ſu/
as ⁊ dixit. Nunc dimittis ſeruū tuū dñe ⁊c̄. Attēde diu deſidera/
bat videre xp̄m hodie vidit ⁊ mortē quā ante abhorruit nūc ſitit
q̄ꝫuis eni multū deſiderabat videre xp̄m hodie vidit ⁊ mortē xp̄i
tn̄ multo amplꝰ deſiderabat videre faciē diuinitatiſ de q̄ dicitur
Heſter. xv. Valde mirabilis es dñe ⁊ facies tua plena eſt gr̄aruꝫ
hanc ſymeon videre deſiderabat vnde poterat dicere illud Gen.
xlvi. Iā letus moriar qꝛ vidi faciē tuā q. d. vidi faciem tue humani
tatis ⁊ ideo mori cupio vt poſſim videre faciē tue diuinitatis q̄m
ſiquis ſemel viderit ita deo vniet̃ ꝙ nūꝙ̄ ab eo ſeparabit̃ ideo ora/
bat ꝓpheta d. Oſtende faciē tuā ⁊ ſalui erimꝰ ¶ Quarto portatus
eſt in tē. vt xp̄ianus ad frequētandū ideo ip̄e portatus ē in tem/
plum vt ip̄m imitādo frequētemꝰ templū xp̄us nanꝙ ſepe legitur
in templo fuiſſe. In infantia vt hodie. In puericia t. ⁊c̄. cum eſſet
annoꝝ. xij. in etate virili qñ ementes ⁊ vēdentes eiecit de templo
qñ mulierē adulterā abſoluit ⁊ ſepiſſime in templo docuit. Ideo
exemplo eiꝰ debemꝰ frequentare tem. p̄s. Introibo ad do. tu. ⁊c̄.
ibi eni peccata remittunt̃ de publicano. Lu. xviij. Duo hoies aſ.
in tem. vt orarent. ⁊c̄. Itē petitiones exaudiunt̃ Paral. vij. Oculi
mei erūt aperti ⁊ aures mee erecte ad oratiōeꝫ eius q̄ orauerit in
loco iſto libēt̃ potes orare i templo vt exaudiariſ. p̄s. Adorabo
ad templū ſanctū tuū ſꝫ de ſcđo ꝑncipali. ¶ Tercio cōmendat̃ a
paupertate q̄m oñdit hoſtiā paupeꝝ offerendo legit̃ Lu. v. ꝙ ob
tulerunt ꝓ eo dño par turt. aut duos pul. co. ⁊ hec fuit oblatio
paupeꝝ precipit̃. v. Leuit. xv. vt mulier offerat ꝓ paruulo agnuꝫ
āniculuꝫ ꝙ ſi paupercula fuerit ⁊ agnū habere nō poterit offerat
duos turtures aut du. p. co. hoc hodie fecit beata virgo q̄ adeo
paupercula fuit ꝙ agnū hr̄e nō potuit certus ſum ꝙ tm̄ dilexit
filiū ꝙ libenter aureū agnuꝫ ad dei honorem pro eo obtuliſſet ſi
habuiſſet. ſꝫ ꝓpter magnā pauꝑtatem agnum offerre nō valuit.
Gregoriꝰ. Creator angeloꝝ naſci in hoc mundo per diuites pa/
rentes noluit. pauperes elegit. vnde ⁊ agnus qui pro illo offerre

tur defuit colūbaꝝ pullos ⁊ par turtuꝝ ad ſacrificiū mr̄is mater
inuenit. Vis ſcire ꝙ͞ꝫ paupcula fuit beata ꝟgo. ↄſidera locuꝫ in q̊
pepit ſacrificiū qꝺ ꝓ illo obtulit ⁊ q̃lr̄ filiū nutriuit. Primo ↄſi/
dera locū in q̊ filiū pepit. Lu. ij. Pepit filiū ſuū vnigenitū ⁊ pānis
eū inuoluit ⁊ reclinauit eū in p̄ſepio qꝛ nō erat ei loc⁹ in diuerſo/
rio. Perpēde ei⁹ pauptatē in ſtabulo peperit. pānis ip̄a fi. inuol.
qꝛ ancillā nō habuit. p̄ſepio ꝓ cuna vſa fuit. de lectis ⁊ de plumiſ
⁊ de molli ſtramēto nulla fit hic mētio vn̄ Bernh. Si vis vidē vi
de q̃liter ꝓ te factus ē qꝛ ſi rex vbi ē aula regia vbi troni ſublimi/
taſ vbi curie regalis frequētia. Ecce aula regia ſtabulū. troni ſub
limitas p̄ſepiū regalis frequētia maria ⁊ ioſeph. Jero. Nulla ibi
obſtetrix nulla muliercularꝫ ſedulitas interceſſit ipſa pannis in/
uoluit ipſa mr̄ ip̄a obſtetrix fuit. ¶ Scd̄o ↄſidera ſacrificiū qꝺ ꝓ
filio obtulit nō eni obtulit agnū qꝛ nō habuit ꝫ par tur. aut du. p
coꝝ. Hic conſidera eius pauptatē. mulieres qn̄ intrāt eccleſiā p⁹
partū induūt ſe nouis veſtimētis ⁊ incedūt cū magno apparatu
⁊ comitatu mulieꝝ. ꝫ q̃d de apparatu ⁊ diuicijs h̄ dicaꝫ cum vix
oblatiōeꝫ paupeꝝ hr̄e potuerit. ¶ Tercio ↄſidera q̃lr̄ filiū nutriuit
q̄uis eni de h̄ nihil legit̄ in euāgelio credē͞m tn̄ eſt ꝙ in multis la
borib⁹ ⁊ in magna pauptate eū nutriuit Jero. Fuſa ⁊ acu q̃rebat
vn̄ ſe ⁊ filiū paſceret. Aug⁹. Miniſtrā xp̄i fuiſſe mariā oīſ qui ſane
itelligit abſq̧ dubio ope miſtra xp̄i extitit quē vtero geſſit ꝑtuq̧
ꝓfuſum abluit fouit īuoluit h̄ de t̄cio ꝑncipali. ¶ Quarto ↄmēda
tur a caritate q̄͞m oñdit dilectū pueꝝ ſymeoni p̄ntando. nōne fu/
it magnū ſignū caritatis ꝙ tā dilc̄m filiū et tā delicatū pueꝝ ſeni
p̄ntare volebat. Cā. vij. Quā pulcra es et decoꝛa cariſſima in de/
licijs. cariſſima dr̄ qꝛ caritatē excellētiſſime hūit. caritas ei btē ꝟ
ginis n̄ ſolū caritatē hoīm ꝫ etc̄ āgeloꝝ excellebat vn̄ Bernh. Eſt
i angel caritas ē puritas ē hūilitas qꝺ hoꝝ n̄ eminet ī maria hec
īuenit grāꝫ. plena iā grā et caritate feruida ꝟgitate itegra huili/
tate deuō vt fiēt ſine virili ↄmixtōe grauida ⁊ ſn̄ doloꝛe puerpēa
Nō ꝙ btā ꝟgo oñdit caritatē marie ī tb⁹. ſ. filiū ſuū cū doloꝛe q̃ꝛē
do. filio pacieti ↄpaciēdo et crucifixoꝛes filij diligēdo. p̄° oñdit ca
ritatē filiū cū doloꝛe q̃ꝛēdo. Lu. ij. Fili q̃d fe. no. ſic e. ⁊ p. t. do. q̃. te
nec mirꝫ ꝙ cū doloꝛe eū q̃ſiuit cui cū feruida caritate copl̄ata fuit
ꝙ nec ad hoꝛā ab eo ſn̄ doloꝛe eē potuit Cā. ꝫ. Surgā et cir. ci. ⁊c̄

quē diligit aīa qd̄ ⁊ fecit qn̄ reuerſa ē cum Joſeph iheruſalē reqſi
uit euz int̄ cognatos ¶ Scd̄o oñdit ea filio pacienti ꝯparādo vn̄
poterat dicere illud Ro. 8. Quis nos poterat ſeparare a caritate
xp̄i q. d. Nihil oibus eni apoſtolis fugiētibus ip̄a ī caritate man
ſit iuxta crucē cupiens mori cū eius filio. Bern. Tāta vis amoris
mentē marie repleuerat vt aīaz ꝑ filio ⁊ſi nō poſuit tam̄ expoſuit.
Unde poterat dicere. Quis mihi det vt moriar ꝑ te fili mi.
Tercio oñdit caritatē crucifixores filij diligendo qd̄ pȝ q² nihil
eis mali imprecata fuit. vindictā nō expetijt nec eis maledixit vn̄
illud erit Ego mater pulchre dilectionis inimicos diligēdo. timo
ris filio ꝯpaciendo. agnitionis in fide perſeuerando ⁊ ſancte ſpei
de eius reſurrectione nō dubitādo Beda. Nō ſine acerbo dolore
potuit crucifixū videre quē liȝ reſurrecturū a morte q² deū nulla
tenus ambigebat q̄ſi ſua tñ e carne ꝓcreatuz mori pauida dole
bat. Cū ergo doluit quaſi de filij reſurrectione dubitādo vel iude
is inuidēdo q̊s vidit occidere filiuz ſuū ȝ ex nimia dilectione filij
penas ⁊ iudeoꝝ culpas deplorando imo eos qui filiū ſuū occide
rūt dilexit. Nō eni imꝑfectior fuit apl'is q̄b⁹ p̄ceptū erat diligite
inimicos veſtros. Lu. vi. Firmiter credo ꝙ eādē orationē quā fili
us fudit in cruce ip̄a etſi nō ore tñ corde ꝓfudit d. p̄r ig. ⁊c. hui⁹
caritatis nob ꝯcedat eē participes. Qui cū cū p̄re ⁊ ſ. ſ. v. ⁊ reg.

In Purificatione.

Surge illuminare iheruſalē quia venit lu. t. yſa. xl. Et
quo eccleſia colit hodie feſtum luminuz ⁊ chriſt⁹ qui eſt
verū lumen hodie in templo eſt p̄ſentatus. ideo verba ꝓ
poſita ꝯgruenter exponunt̄ de hodierna feſtiuitate. In quib⁹ ꝓ
pheta. ȝ. facit. p̄mo hortat̄ iheruſalē. i. quālibet fidelem animam
vt deſerat ſtatū culpe cum dicit. Surge. ¶ Scd̄o mouet vt ꝑpa
ret ſe ad domū gracie cum addit illuminare. ¶ Tercio ſubiungit
rationē vtriuſqȝ cū dicitur. quia venit lumen tuuz. i. xp̄us qui eſt
lumen tenebras a corde expellens et ſplendorem gracie infundēs
¶ Nota ꝙ chriſtus comparatur lumini propter quatuor cau
ſas. Primo q² illuminat in tenebris ſedentes. Scd̄o q² dirigit in
via huius mundi ambulantes. ¶ Tercio quia abſcondita in iudi
cio māifeſtabit. ¶ Quarto quia ī celo omnibus ad videndum de
lectabilis erit. ¶ Primo dico ꝙ illuminat in tenebris ſedentes

i.peccatores qui tenebras interiores paciūť ⁊ idõ de facili errāt ſtatū ſuū q̄ʒ periculoſus ſit nō recognoſcūt ⁊ ꝙ bonū ſit nō intelligunt.p̄s.Neſcierūt neq; intellexerūt ⁊c̄. Iſtos xp̄s vult illumiare ſi pcc̄a deſerūt ⁊ ad xp̄m ſe ꝯuertūt ꝓter qđ ip̄e dicit Jo. viij. Ego ſum lux mundi qui ſequiť me nō ambulat in tenebris ⁊c̄. In huiꝰ ſignū fideles hodie in templo tenēt lumina in manibꝰ ad ſignificandū ꝙ xp̄s hodie fuit in tēplo p̄ſentatus qui ē lux vera illuminās omnē hominē venientē in hūc mundū.vñ legiť Lu.ij.đ ſymeone ꝙ hodie in ſp̄u venit in templū ⁊ accepit pueꝝ iħm i vlnas ſuas ⁊ benedixit ⁊ dixit.Nūc dimittis ſeruū tuuʒ dñe ⁊c̄.vſq; gentiū.i.ad illuminationē peccatoꝝ.⁊ gloriā plebis tue iſrl̄.i.bonorum.Audi o chriſtiane vis hodie illuminari a xp̄o fac ſicut fec̄ beatus ſymeon.venias in templū ſanctū in ſpiritu deuotionis.accipe eū in vlnas tuas.i.amplectere eū brachijs bone operationis ⁊ benedic deū verbis deuote orationis ⁊ illumiabit te gracia ſue miſerationis.Sed heu quidā ꝯtrariuʒ horum faciunt qui hodie veniūt ad templum nō in ſpiritu deuotionis ſ; in ſpiritu diſſolutionis qui in eccleſia cum cādelis benedictis multas leuitates exercent nam crines capitis coꝝ qui penes ipſos ſtant ſiue reſident ſuccendūt et ſi verſa vice crines eorum ſucceſſi fuerint candelas aliorum cum furore rapiūt ⁊ confringūt ⁊ ſic hodie dyabolo luduʒ faciūt in eccleſia ⁊ deum grauiter offendūt nec mirum q: cum cādelis quas ſacerdotes bn̄dixerūt ad dei honorē ⁊ ad demonum ꝯfuſionem ip̄i deo cōtumeliam faciunt ⁊ demonibus honorem impendunt.melius eſſet talibus ꝙ domi manerent ⁊ hodie miſſam non audirent q̄ʒ ꝙ ſunt in eccleſia ⁊ tales diſſolutiones mouent per quas deus grauiter offenditur ⁊ ſacerdos interdum in altari impeditur.

Vis ſcire q̄ʒ grauiter deus de talibus diſſolutionibus que fiunt in templo offendať. Audi legitur Johā.ij.ꝙ chriſtus vice quadā venit iheruſalē in templo ⁊ inuenit ibi vendentes oues ⁊ boues ⁊ columbas ⁊ cum feciſſet quaſi flagelluʒ de funiculis omnes eiecit de templo dicēs Auferte hinc iſta ⁊ nolite facere domū patris mei domū negociationis. Si chriſtus tā grauiter offendebatur his qui in templo illo quo offerebatur ſanguis hircorum aut vitulorum vendebant illa que erant offerenda in honorem dei. multomagis offendetur his qui in templo

ſuo in quo corpus ſuū ⁊ ſanguis multociēs offertur tantas diſſo
lutiones mouent ac ſi ſederent in taberna. p̄terea quidā veniunt
ad templū non portāt in brachijs ſicut falſi xp̄iani qui fidem ha
bent operibus carent. de quib⁹ dicit̃ Thi. i. Confitent̃ ſe noſſe de
um factis autē negant cum ſint abominati ⁊ incredibiles ⁊ ad
omne bonū opus reprobi. Uis hodie illuminari a xp̄o pone eū
inter brachia bone operationis vt quicq̄d boni feceris ad ei⁹ ho
norem facias. audi ip̄m Can. viij. Pone me vt ſignaculuz ſuper
c. t. vt ſig. ſup̱ brachia tua. Si poſueris eū inter brachia tue ope/
rationis ⁊ ipſe ponet te in brachia ſue miſerationis vt poſſis de
eo dicere illud Can. z. Leua ei⁹ ſuper capite meo ⁊ dextera il. am
plexabit̃ me. per leuā accipe miſericordiā xp̄i qua bonoſ in via ſu
ſtentat ne in peccatū corruāt. per dexterā miſericordiaz xp̄i qua
beatos in patria amplectit̃ ei eternaliter cohereant. Inſup̱ q̄daz
venientes in templuz deū non benedicunt ſicut illi qui in templo
non vacant oracionibus ꝫ collocutionibus ⁊ detractionib⁹ nō
attendentes illud yſa. 73. Domus mea dom⁹ ora. vo. gē. ideo de
bes deū orare vt miſereat̃ tui Bernh. Cū ad orandum eccliaz in
trauēis fluctuātiū cogitationū tumultuſ exterius relinque curā
qꝫ exteriorem penitus obliuiſcere vt ſoli deo poſſis vacare ſic pꝫ
p̄mum. ¶ Scd̄o oparatur xp̄us lumini qꝛ dirigit in via hui⁹ mū
di ambulantes in tenebris Job. 29. Splendebat lucerna eius ſu
per caput m. ⁊ ad lumē eius ambulabā in tenebris. Tunc lucer/
na ſuper caput ſplendet qn̄ gr̄a xp̄i mentē hominis illuminat tūc
vero homo ad lumē in tenebris ambu. qn̄ xp̄us hominē in tene/
bris huius mundi deducit ne erret. Ideo orat p̄pheta Emitte lu
men tuū ⁊ vi. t. ip̄a. ⁊c̄. vſqꝫ ſcm̄ tuū. Conſidera qꝫ neceſſariuz ſit
lumen illud in hoc mundo vbi ambulas ſub tenebris ignorantie
per deſertum p̄ntis miſerie in quo ſunt deuia multa. i. multi mōi
errandi ⁊ multi ſeductores ⁊ demones ⁊ mali homines ad pcc̄a
trahētes. ꝫ noli deſperare ſi xp̄m ſecutus fueris hec omnia mala
non timebis. Ps. Si ambulauero in medio vm. mor. nō ti. ma. q.
tu me. es. certe ſi xp̄us tecum fuerit nō oportebit te timere nec te
nebras qꝛ xp̄us lux eſt. yſa. Popul⁹ qui ambula. in te. vi. lu. mag
nec deuiabit qꝛ xp̄us via eſt. Jo. 14. Ego ſum via veritas ⁊ vita

nec ſeductores

nec ſeductoꝛes qꝛ xp̄s ductoꝛ ē Pꝛouer.iiij. Viā ſapiētie mōſtra/
bo tibi ducam te ꝑ ſemitas equitatis hūc xp̄m q̄ꝛas hodie in tē/
plo ⁊ ibi inuenies eū hodie implet̄ qđ legit̄ Mala.3. Venit ad tē/
pluꝫ ſcm̄ ſ.ꝙ̄ vel q̄ ⁊ an.t.ꝙ̄ v.vul. Veni ergo ad templū quē ibi
xp̄m oꝛa deuote ⁊ inuoca ꝟginem matrē vt tibi p̄ſentet filiū ſuū
ſpiritualiter quē ſymeoni hodie poꝛtauit coꝛpoꝛalit̄ ve illis omni
bus qui xp̄m qui eſt lumē dirigens ꝑ deuotionē non querunt ſed
ab eo peccando recedūt ⁊ per deuia ad infernū ambulāt hi ĩ in/
ferno recognoſcent ſe erraſſe ⁊ dicent illud Sapie.v. Errauimus
a via veritatis ⁊ iuſticie lumē non luxit nobis ¶ Tercio xp̄s com
paratur lumini qꝛ abſcondita in iudicio manifeſtabit Eph.v.om
nia que arguūtur.i.omnia que arguenda ſunt.ſ.peccata a lumie
manifeſtant̄.i.a xp̄o in die iudicij ideo dicit̄.i.Coꝛ.iiij. Nolite an
tempus iudicare quoadusq; veniat dn̄s qui ⁊ illumina.ab.tene.
.i.peccata que fiunt in tenebꝛis ⁊ in occulto que interdum adeo
hoꝛribilia ſunt qđ turpe eſt dicere Eph.ij. Que in occulto fiunt
turpe eſt dicere. Conſilia coꝛdiū ſunt peccata coꝛdis. Omnia pec/
cata qualitercunq; perpetrata in die iudicij manifeſtabūtur toti
mundo. Quid facies o peccatoꝛ in die iudicij.modo non vis vni
ſacerdoti in ſecreto dicere peccata tua ⁊ tunc manifeſtabunt̄ om
nibus angelis hominibus ⁊ demonibus.ij.Coꝛ.v. Omnes nos
manifeſtari opoꝛtet ante tribunal chꝛiſti vt referat vnuſquiſq; ꝓ
pꝛia coꝛpoꝛis pꝛout geſſit ſiue bonum ſiue malum. Bernhardus
Ve mihi miſero cum venerit dies iudicij ⁊ aperti erunt libꝛi in q̄
bus omnes conatus mei ⁊ cogitationes domino pꝛeſente recita/
buntur tunc in iudicio demiſſo capite pꝛe confuſione male cōſciē
tie coꝛam domino in iudicio trepide ſtabo vtpote anxius cōme/
moꝛans ſcelera cōmiſſa meoꝝ cum dicetur ad me. Ecce homo et
opera eius. Vis ſecurus eſſe in iudicio frequenta templum. Ho/
noꝛa chꝛiſtū in templo hodie pꝛeſentatum vt inuenies eum in no
uiſſimo die manſuetū iudicem. Accipe exemplum ab Anna ꝓphe
tiſſa de qua legitur in euāgelio hodierno ꝙ nūq; diſcedebat de
templo ieiunijs ⁊ obſecrationibus ſeruiens domino die ac nocte
¶ Quarto chꝛiſtus comparat̄ lumini quia ſanctis omnibus in
celo ad videndū delectabilis erit. Eccle.xi. Dulce lumen ⁊ dele/
ctabile oculis videre ſolem. Nunq; ſol fuit ita delectabilis ad vi/

dendū alicui in mundo ſicut xp̄i facies delectabilis eſt ad videndū
oībus qui ſunt in celo Heſter xv. Valde mirabilis es dn̄e. ⁊ facies
tua plena ē graciaꝝ. Iſtud ſcūs ſymeon bn̄ ſciuit ideo hodie ac
cipiens pueꝝ in manibus orauit ꝓ morte dicēs. Nūc dimitte ſ. tuū
tuū dn̄e. ⁊c. deſiderabat eni mori ⁊ ad limbū deſcendere ⁊ ibi vſqꝫ
ad paſſionē chriſti remanere vt poſt mortē xp̄i poſſet faciē ei⁹ eter
naliter videre quis pōt exp̄mere leticiā ⁊ delectationē quā hn̄t ſā
cti de intuitu faciei xp̄i. ps Adimplebis me leticia cū vultu tuo ⁊c.
tam delectabilis ē illa facies ꝙ ſancti illi qui viderūt iā ꝑ mille ā
nos ita adhuc delectanť videre ſicut qn̄ p°inceperāt videre Bernh
Semꝑ libet illum aſpicere ſꝑ hr̄e ſꝑ in illo delectari ⁊ in illo per
frui. In illo clarificať intellect⁹ ⁊ purificať affect⁹ ad ꝯgnoſcendū
⁊ diligendū veritatē quicūqꝫ deſiderat hāc faciē vidē dꝫ cor ſuū
mundū cuſtodire Math. v. Beati m̄. cor. q̄. ipi d. vi. Videam⁹ h
deū per fidē ꝑfectā vt in celo mereamur videre ꝑ viſionē apertam
quod nobis ꝯcedat ih̄s xp̄s dn̄s nr̄ qui vi. ⁊ reg. in ſecula. Amē.

De ſancta Agatha

Feciſti viriliter ⁊ ꝯfortatū eſt cor tuū eo ꝙ caſtitatē ama
ueris Judith xv. Vba iſta ꝯgrue pn̄t ſumi ad ꝯmendatio
nem beate agathe que valde virilis fuit in paſſionibus quas pro
xp̄i amore ſuſtinuit. ⁊ ꝯmendatur hic a trib⁹. A fidei ꝯſtantia. A
ſpei fiducia. a caſtitatis flagrantia. p̄mū ibi feciſti viriliter ſupple
ꝑ fide certādo. Scd̄m ibi ꝯfortatū ē cor tuū ſupple ꝓ ſpe merce
dis pacientiā ꝑuando. Terciū ibi eo ꝙ caſtitatē amaueris ſupple
ex feruore caritatis in v̄ginitate xp̄o famulādo Nō ꝙ ſcd̄m bedā
q̄tuor mala inflicta ſunt nobis ex pcc̄o originali. ſ. ignorātia infir
mitas. ꝯcupiſcentia malicia. Cōtra hec iiij. mala fuerūt q̄tuor bō
in beata Agatha. ſ. prudētia ꝯtra ignorantiā. Fortitudo ꝯtra infir
mitatē. caſtitas ꝯtra ꝯcupiſcentiā. v̄tutū puritas ꝯtra maliciam
Pmo dico ꝙ in ea fuit prudētia ꝯtra ignorantiā. vn̄ ipſa p̄figu
rata intelligiť ꝑ abygail de q̄ dr̄. i. Re. ij. ꝙ erat mulier prudentiſſi
ma ⁊ ſpecioſiſſima. paꝝ ꝓfuiſſetqꝫ habuiſſet ſpecioſitatē ⁊ pulcri
tudinē corpis niſi etiā habuiſſet pulcritudinē mētis. pulcritudo
eni corpis ſine prudētia ē hitudo ⁊ occaſio peccādi. prudētia v̄o
fac̄ pcc̄ꝫ vitare. ꝯſidera prudētiā hui⁹ v̄ginis q̄ data fuit ei a xp̄o

contra ignorantiã. ¶ Legitur de ea ꝙ cum eſſet comprehenſa ⁊ ad
Quincianum iudicē adducta ⁊ ille plura ei ꝓponeret vt ipãz ad
culturã idoloꝝ inuitaret ⁊ ad vltimuz ei dixit Aut ſacrifica dijs
aut varijs te faciã ſupplicijs punire. Illa prudenť rñdit Si feras
promittis audito chriſti nomine manſueſcũt. ſi ignem adhibeas
de celo mihi rorem ſancti angeli miniſtrabunt. Si plagas vľ tor
menta ingeras habeo ſpirituz ſanctũ per quē deſpicio vniuerſa.
Ex his ↄſidera q̃m prudens fuerit hec virgo que tam prudenter
fidei aduerſariũ confutauit de feris nanq̃z manſueſcentibꝰ homi
ni ſcriptũ ſciuit eſſe Dani. vltimo. ꝙ babilonij miſerunt Danie
lem in lacum in quo erant ſeptē leones vbi erat ſex diebus ⁊ leo/
nes nihil ei nocuerũt. De igne in temperiē mutato roris legitur
in Daniele. ꝙ cum Ananyas Azaryas ⁊ Myſael miſſi eſſent in
fornacem ignis ardentis. Angelus domini deſcendit cum eis in
fornacem ⁊ focum medium fornacis quaſi ventum roris flantē
De plagis ⁊ tormentis virtute ſpiritus ſancti ſuperans legitur de
Apoſtolis Act. v. ꝙ poſtq̃z fuiſſent in carcere poſiti ⁊ poſtmodũ
ceſi. ſubditur ꝙ ibant gaudentes a conſpectu cõ. ꝙ digni. ⁊c̄. Au
di o homo valde neceſſaria eſt tibi prudētia. non dico prudētia
mũdi q̃ conſiſtit in defraudatōe ꝓximi in adinuētione mali con/
filij in cõgregatione theſauri. ſʒ prudētia dei que ↄſiſtit in ſupplã
tatione dyaboli in cognitione dei in vitatione mali. in operatiōe
boni. Q̃uis enĩ pro fide non ſuſtineas plagas ⁊ carceres. tamen
multe in mundo occurrũt tibi aduerſitates ꝓpter q̄d neceſſaria
eſt tibi prudentia vt paciēter eas ſufferas ⁊ q̃uiſ nullus hominũ
in aperto impugnet fidem tuã tamē demones in occulto ↄtinue
eam impugnant. ideo neceſſaria eſt tibi prudentia per quam reſi/
ſtas. Si enim prudentiam habueris dyabolus tibi nocere nō po
terit. yſa. xi. Nō nocebunt ⁊ non occident in vniuerſo mōte meo
quia repleta eſt terra ſcientia dei. loquitur de ſerpentibus per q̊s
intelligunť demones. ¶ Scḋo fuit in ea fortitudo ↄtra infirmita
tem vnde de ea exponitur illud ꝓuer. vltimo. Fortitudo ⁊ decor
indumentũ eius ⁊ ridebunt in die nouiſſimo. Conſidera quante
fortitudinis fuit hec virgo cũ q̃ncianus vellet eã accipere in ↄiu
gio ⁊ ad hec nō poſſet animũ eiꝰ imutare tradidit eã cuidã mere
trici noĩe Affrodoſie q̃ habuit nouē filias eiuſđ turpitudiniſ que

per triginta dies ſuadebāt ei ꝙ animū ei⁹ imutaret mō ꝓmittēdo
leta. mō terrendo ꝑ aſpera ⁊ cū nil ꝓficerēt reuerſa affrodoſia di
xit quinciano. Facilius poſſunt ſaxa molliri ⁊ ferrum conuerti in
molliciem plumbi q̄ȝ ab intentione chriſtiana mens iſti⁹ puelle re
uocari. Conſidera vlterius ei⁹ fortitudinē cum enim in eculeo ſu
ſpenſa grauiter torqueretur dixit ad iudicē. ſicut qui videt ꝙ diu
deſiderauit delectatᷣ. Aut ſicut qui inuenit thezauros multos ita
⁊ ego delector in his penis corpalibus poſita. Nō eni pōt triticū
in orreū reponi niſi theca eius fuerit fortiter conculcata ita aīma
mea nō poteſt in paradiſuȝ dei cum palma intrare martirij niſi di
ligenter perfeceris corpus meum a tuis carnificibus attrectari.
Attende iſta o homo etſi aliquid aduerſitatis tibi aduenerit paci
enter ſufferas quia preſentes aduerſitates ſunt via ad regnum ce
lorum. Act. 14. Oportet nos ꝑ multas tribulationes intrare in re
gnum celorū. accipe exemplū in hac virgine que quāuis eſſet fra-
gilis corpore tamē valde fortis fuit animo ita ꝙ omnia tormēta
ſuperauit. Gregori⁹ Quid nos barbati ⁊ debiles dicimus qui ire
ad regnum celorum puellas per ferrum videmus. Multi nāq̄ȝ for
tes ſunt in corpore ſed debiles in animo qui nihil moleſtie pñt ꝓ
chriſto ſuſtinere qui mox vt de peccato aliquo temptantur ſtatiȝ
vincuntur de quibus dicit dominus Luce viij. ad tempus credūt
⁊ in tempore tentationis recedunt. talis erat Saul qui cum ꝑmo
electus eſſet a deo in regem deo fideliter ſeruiuit ⁊ poſtmoduȝ per
peccata ſua deum grauiter offendit. Heu q̄ta verecundia erit in
die iudicij regibus ꝑncipibus militibus ⁊ viris fortibus qui col-
locabuntur a ſiniſtris cum demonibus quando vident a dextris
inter angelos delicatas ꝟgines collocari ⁊ ad perpetuum regnū
vocari ꝓ eo ꝙ mundum carnem demones ſuperauerunt ⁊ ipſoȝ
in infernum demergi qui mundū dilexerunt. carnē fouerunt. de-
monibus conſenſerunt ps. Deus diſſipauit oſſa eoꝝ. i. fortitudi-
nem que hominibus placent confuſi ſunt quoniā deus ſpreuit eos
¶ Tercio fuit in ea caſtitas contra concupiſcentiā vnde de ea ex-
ponitur illud. Judith. xv. Erat ꝟtuti caſtitas adiuncta ita vt nō
cognoſceret viꝝ oībus diebus vite ſue. vē adeo ꝟtuti caſtitas ad-
iūcta fuit illi ꝟgini ꝙ nullis tormētis ſeparari potuit ab ea q̄r eiȝ
caſtitatē violari noluit id iudex iuſſit eā i māmilla torq̄ri q̄ȝ tādeȝ
grauiter torta

grauiter tortaȝ fecit abſcidi. vñ in perſona eius canit eccl'ia. Pro
fidem caſtitatis iuſſa ſum ſuſpēdi in eculeo. adiuua me dñe deus
meus in tortura ma. m. ⁊ qr caſtitatem hic ſeruauit ideo deus nō
ſolam ipām in celo ſȝ in hoc mundo ſpecialiter honorauit cū enī
corpus eius ſepeliri deberet venit quidā iuuenis ſericis indutus
veſtibus quē ſequebantur ampli⁹ q̄ȝ centuȝ pueri albati ⁊ pulcri
⁊ poſuerunt ad ſepulchꝝ eius tabulā breuem marmoreā vbi ſcri
ptum eſt mentem ſanctā ſpon. honorē deo ⁊ pa. li. i. hec virgo ha
buit mentem ſanctā. ſ. ſpon. quia in ſanctitate ⁊ caſtitate volunta
rie deo ſeruiuit ⁊ huius ſanctitas eſt ad dei honorē et ad patrie
liberationē ⁊ tam diu iuuenis ibi ſtetit donec ſepulchrum cum
diligentia clauderetur ⁊ abſcedens non eſt vlterius viſus in tota
prouincia. Unde nō eſt dubitandū quin angelus eius fuerit. ¶
Quarto fuit in ea virtutū puritas contra maliciam Can. iiij. To
ta pulcra es amica mea ⁊ macula nō eſt. vere tota pulcra qr ma
culis viciorꝝ caruit ⁊ virtutum decore interius ⁊ exterius claru/
it ideo chriſtus eam dilexit ⁊ ad celeſte regnum vocauit. p̄s. Spe
cie tua ⁊ pulcritudine tua ꝛc̄. tunc hec virgo ſpecie. ſ. ⁊ pulcritudi
ne chriſto proſpere intēdit quando virtutibus ⁊ bonis operibus
chriſto ſeruiuit tunc ꝓceſſit ⁊ regnauit qn̄ anima eiuſ a corpore
exiens celum perenniter regnatura intrauit. Unde legitur de ea
φ poſt multa tormenta poſtq̄ȝ alapis ceſa in carcerem poſita eſt
⁊ poſtmodum in eculeo ſuſpenſa in mām̄illa torta que tandē ab/
ſciſa ē poſtq̄ȝ ſuper teſtas acutas ⁊ carbones nudo corpore volu
tata ē recepta eſt iterꝝ in carcerē que ingreſſa expandit man⁹. ſ.
ad deū ⁊ dixit. Dñe qui me feciſti vincere corda ⁊ cuſtodiſti ab ī/
fantia mea ⁊ feciſti me in iuuentute mea viriliter agē qui tuliſti
a me amorem huius ſeculi qui corpus meum a pollutione ſepara
ſti qui me feciſti vincere tormenta carnificum ferruȝ ignem ⁊ vin
cula qui mihi inter tormenta virtutem pacientie contuliſti te de/
precor vt accipias ſpiritum iam tempus eſt domine vt iubeas me
ſeculum illud derelinq̄re ⁊ ad tuā miſericordiā ꝑuenire ℞ d. Iterꝝ
celo emiſit ſpiritum. Ipſa enī tanq̄ȝ virgo ſapiens lampadem mē/
tis oleo caritatis ornauerat. Ipſa tanq̄ȝ ſponſa ad aduentū ſpō/
ſi veſtibus bonorꝝ operum ſe preparauit. Ideo chriſtus ſponſus
ipām ad eternum palacium recepit. Apo. xix. Uenerunt nupcie

agni ⁊ vxor eius preparauit ſe. ⁊ datū eſt illi vt cooperiret ſe biſſi
no ſplendenti ⁊ candido. Biſſinū iuſtificationes ſunt ſanctoꝝ ad
q̄s nupcias meritis hui⁹ ſancte v̄ginis nos ꝑducat q̄ ſine fi. xi. ⁊c̄

In Cathedra ſancti Petri.

Q

V eris ſup domū m. ⁊ ad oris tui imperiū cunctus popu
lus obediet Geñ. xli. V̄bum iſtd̄ dixit Pharao ad Joſeph
qn̄ ꝯſtituit eū ſup egiptū. ⁊ pōt accipi ad cōmendationē
ſancti Petri qui hoc fuit exaltatus ſup domū xp̄i. i. vniuerſalez
eccleſiā ⁊ ſc̄m hoc eſt v̄bum xp̄i inſtituentis beatū petrū ſuper ec
cleſiā ſuā. In quibus verbis ſanctus petrus a duobus ꝯmendat̄
ſcz a ſapientie ſingularitate ⁊ a poteſtatis incōparabilitate p̄mū
ibi Tu eris ſup do. m. Tu inq̄z q̄ prudēs es Mat. xxiiij. Quiſputas
ē fidelis ſer. ⁊ pru. q̄ ꝯſti. do. ſup fa. ſ. vt det illis cibū in tempore
Sc̄d̄m ibi ⁊ ad oris t. im. ⁊c̄. ecce poteſtas. Ecc̄. vij. Dedit illi dn̄s
poteſtatē eoꝝ que ſunt in terra. Math. xvi. Q̄d̄cunq̄z ligaueris ſu
per terrā ⁊c̄. dicit ergo tu eris ſup domū. ¶ Nō q̄ duplex ē domus
miſtice accepta. ſ. dei in q̄ habitant boni ⁊ dom⁹ dyaboli in qua
habitant mali. Circa domū dei nō tria. ſ. q̄ eſt firmiter edificata
in chriſti incarnatione. veraciter mūdata in eius paſſione. totali
ter decorabitur in celeſti māſione. ¶ Primo dico q̄ domus dei eſt
firmiter edificata in xp̄i incarnatione ꝓuerbi. ix. Sapientia edi
ficauit ſibi domū excidit columnas vij. Sapientia hec dicit̄ xp̄us
qui edificauit ſibi domū. i. eccleſiā quando carnem aſſumpſit in q̄
domo vij. columnas excidit. i. vij. virtutes eccleſie dedit per quas
tota eccleſia ⁊ quelibet anima ſubſiſtit. Sunt autē he v̄tutes. Fi
des. Spes Caritas. prudentia. temperantia. Fortitudo iuſticia.
Econtra dyabolus ſtatuit domū ſuam ſuper ſeptem colūnas val
de malas que ſunt Superbia. auaricia. inuidia. ira. luxuria. gula
acididia. ¶ Prima ergo columna in domo dei eſt fides. i. Thi. iij.
Scias quomodo te oportet conuerſari in domo dei que eſt eccle
ſia dei viui ⁊ firmamentum caritatis. Hec columna eſt valde fir
ma ideo comparatur petre. Mathei vij. Omnis qui audit verba
mea ⁊ facit ea aſſimilatur viro ſapienti qui edificauit domuz ſu
am ſupra petram. i. firmitatem fidei. Dicit gloſa qui audit inquit
⁊ facit. multi audiunt ſed pauci faciunt Luce. xi. Beati qui audi
unt verbum dei ⁊ cuſtodiunt illud. Noli de ſola fide gl'ari quia fi
des ſine operi

des ſine operibus mortua eſt ꝑ hanc columnā.i.fidez.ꝑmam co
lūnam dyaboli.i.ſuperbiam diuitis.nam per fidē homo deo pla
cet ſicut patet in Abrahā Gen.xv.Credidit Abra.deo ⁊ reputa/
tuz eſt ad iuſticiā.per ſuperbiam vero diſplicet deo ſicut patet in
Adam ⁊ lucifero ꝓuer.xvi.Abominatio eſt dño omnis ſta.arro
gans in fide ⁊ vinces ſuperbiā dyaboli.i.Pe.v.Aduerſarius ve
ſter dyabolus tanq̄ȝ leo rugiens ⁊c̄.hāc colūnam.i.fidem habu
it beatus Petrus firmiſſimā ideo nō īmerito ɔmiſſa eſt ſibi eccle
ſia vt eam vbo ⁊ exemplo ɔfirmaret in fide. vnde ipē poteſt dice
re illud ps.Liquefacta eſt terra ⁊ omnes qui habitāt in ea eo cō/
ſi.to.eius.O deus colūna fidei que quondam firmiſſima fuit iaz
in pluribus liquefacta.Quondā apoſtoli martires pugnabāt ꝓ
fide vſq̄ȝ ad ſanguinē.Modo heu ad verbuz vnius vetule deſerūt
homines fidem.Jam eni plus creditur verbis vetule de fide men
tientis q̄ȝ decez milibus verbis ꝑdicatoris fidem per ſacram ſcri
pturam confirmantis.O beate Petre confirma colūnam fidei in
nobis ē.n.dictum eſt a dño.Lu.x.Ego rogaui ꝓ te petre vt non
deficiat fides tua ⁊ tu aliq̄n ɔ.co.fra.t. Uis ſcire q̄ȝ firmam fidem
beatus petrus habuit.legitur Math.xvi.Cum dominus interro
garet diſcipulos ſuos quē dicunt homines eſſe filium hominis.
Reſpondit petrus.Tu es chriſtus filius dei viui O petre magna
eſt fides tua.hominē vides ⁊ deum confiteris.vidiſti autez q̄ in
terdum ſitiuit et eſurierat fatigatus lacrimabatur ⁊ tamen filiū
dei confeſſus es.ſ; quis te docuit.beatus es inquit Symon bar
yona q̄ caro ⁊ ſanguis nō reuelauit tibi ſ; pater meus.hoc de fi
de que eſt prima colūna in domo dei.¶Scda colūna eſt ſpes q̄ ē
de eternis.ps.Jnuocabant dominū ⁊ ipē e.⁊ in co.nub.lo.ad.e
per nubem que ſurſum ē ⁊ refrigeriū preſtat cōtra ardorem ſolis
accipe ſpem que eſt de ſuꝑnis ꝑ quā homo inuenit refrigeriū cō/
tra eſtū aduerſitatis.tūc eni aduerſitas cū gaudio toleratᷣ qn̄ de
futura mercede firma ſpes habetᷣ vn̄ legitᷣ.ij.Mach.vij.de femina
que ſeptē filios habuit q̄ cū occiderentᷣ ꝓ lege.mater eoꝝ eos for
titer mori hortabatᷣ.de q̄ ibidē dᷣ q̄ ꝑemptos vij.filios ſub vni⁹
diei tꝑe cōſpiciens bono animo ferebat ꝓpter ſpem quā in deum
habebat.qui vero verā ſpem hȝ omnia aduerſa pacienter tolerat
⁊ oīa tꝑalia ɔtemnit ⁊ peccata fugit bona opa facit ⁊ tota ani/

mi intentione deo ſuit attendēs illud Tre. 3. Bon⁹ eſt dn̄s oibus
ſperantib⁹ in eū ꝛ aīe querenti illum ſupple ꝑ columnā hāc. i. ſpē.
Scđa colūna dyaboli. i. auaricia deiicit. ij. petri. i. maxima ꝛ ꝑci
oſa nobis ꝓmiſſa donauit vt efficiamini diuine nature cōſortes
fugientes eius q̄ in mundo eſt concupiſcentie corruptionē q. d. ꝑ
ſpem eternoꝝ fugietis ꝯcupiſcentiā terrenoꝝ. hanc ſpem beat⁹ pe⸗
trus habuit ideo ipſe dixit math. xix. Ecce nos reliquimus oīa et ſe
cuti ſum⁹ te. ¶ Tercia colūna ē caritas. Sap̄. xviij. Sancti tui ig⸗
nis ardentē columnā habuerūt ducē ignote vie. ignota via dr̄ illa
que ducit ad celuz qꝛ multi eam ignorant qui per hanc viā ambu
lant neceſſe eſt eis vt ignē caritatis habeant vt. ſ. deū ex toto cor⸗
de diligant ꝛ ꝓximū ſuū ſicut ſemetipm̄. nā ſine caritate null⁹ pt̄
ſaluari. per hanc columnaz. i. caritatē. Tercia colūna dyaboli. i.
inuidia deiicitur. Colocenſ. iij. Supportate inuicē donātes vobiſ
metip̄is ſiquis aduerſus aliquē habet querelā ſicut ꝛ dn̄s dona⸗
uit vobis ita ꝛ vos ſuper hec omnia caritatē habētes qđ eſt vin⸗
culū ꝑfectionis q. d. Si habetis caritatē vnus ꝯdonabit alteri in
iuriā ꝛ nullus habebit aduerſus ꝓximū inuidiā. hāc caritatē val
de feruentē habuit beat⁹ petrus vn̄ legit̄ Jo. vltimo. cum dn̄s ter
ab eo queſiuiſſet Symō diligis me Rn̄dit dn̄e tu oīa noſti tu ſcis
qꝛ amo te. ꝛ qꝛ beatus petrus xp̄m dilexit iō xp̄us verſa vice dile
xit eū ꝛ in ſignū magne dilectionis ꝯmiſit ei ſpōſam ſuaz eccleſiā
¶ Quarta colūna ē prudētia Apo. iij. Qui vicerit faciā illū colū⸗
nam in templo dei mei. Ille vincit qui tentationi reſiſtens dyabo
lum ꝑ prudentiā ſuperat talis fit colūna in templo dei qꝛ per pru⸗
dentiam ſuā ꝯtra dyaboli impugnationē xp̄i ſuſtētat eccleſiā. ꝓ⸗
uer. iiij. poſſide prudentiā ꝛ ne dimittas eam ꝛ cuſtodiet te dilige
eā ꝛ ſeruabit te. O q̄ꝫ neceſſaria eſt prudentia ſi eā habueris dya⸗
bolū ſuꝑabis ꝛ deo adherebis. ꝑ hāc columnā. i. prudentiā q̄rta
colūna dyaboli. ſ. ira deiicit̄. Ecc̄. xix. Eſt correptio mēdax in ira
ꝯtumelioſi ꝛ ē tacēs ꝛ ip̄e eſt prudēs q. d. ꝯtumelioſus in ira ſepe
mēdaciter corripit ſꝫ ille q̄ tacet iraz diſſiīans prudēs ē. ad hanc
prudentiā inuitat beat⁹ petrus. i. pe. iiij. Eſtote prudētes ꝛ vigila
te in orōnib⁹ an̄ oīa aūt mutuā in vobiſmet ip̄is caritatē ꝯtinuā
hn̄tes ꝯſidera prudentiā beati petri cū occaſione quorūdaz ꝟbo
rum q̄ xp̄s dixerat cū multi ex diſcipulis chriſti ab eo diſceſſiſſent
ꝛ xp̄s dicēt

⁊ xp̄s diceret ad xij. apl̄os. Nūquid ⁊ vos vultis abire R̄ndit Sy
mon petrus dicens Dn̄e ad quē ibimus. verba eni vite habes ⁊
nos cognouimus ⁊ credimus qꝛ tu es chriſtus fili⁹ dei viui Jo. vi
ſic adhuc multi ſtulti recedunt a chriſto ſ; illi qui ſunt prudentes
credentes eum remuneratorē omniū ⁊ vite eterne largitorem illi
adherent ei. ¶ Quinta columna eſt temperantia de hac dicit̄ Jē.
i. Dedi te in ciuitatē munitā ⁊ in colūnam ferream Quid per ci/
uitatem munitā ⁊ per ferream columnā niſi temperantia deſigna
tur Sicut eni ferrum domat cetera ſic temperantia domat carnē
⁊ ſicut murus munit ciuitatē ⁊ reddit ſecuram contra hoſtes ſic
tēpantia munit animā contra demones. i. pe. v. Sobrij eſtote ⁊
vi. ⁊c. per hanc columnā. i. tēpantiā quinta columna dyaboli. ſ
gula deijcitur ſicut patet in xp̄o qui poſtq̄3 ieiunauēat q̄draginta
diebus ⁊ quadraginta noctibus dyabolū ſe de gula tentantē vi/
cit Math. iiij. Accedens tentator dixit ei ſi filius dei es dic vt lapi
des iſti panes fiant Qui rn̄dit Non in ſolo pane viuit homo ſ; in
omni verbo qd̄ procedit de ore dei. ¶ Sexta colūna eſt iuſticia de
hac dicitur Canti. v. Crura illius ſicut colūna marmorea que fū/
data eſt ſuper baſes aureas Quid per crura que ſupportant to/
tum corpus ſignificatur niſi prelati qui ſupportant eccleſie corp⁹
Hec crura ſunt colūne marmoree ꝑpter iuſticiā q̄ dz eē in prela
tis reſpectu dei vt ei fideliter ſeruiant. reſpectu ſui ipſius vt iuſte vi
uant. reſpectu ſubditorum vt eos diligenter regant ⁊ quia ad iſta
facienda indigent adiutorio ſacre ſcripture ⁊ feruore caritatiſ ideo
dicit̄ ꝙ columne iſte fundate ſunt ſuper baſes aureas. i. ſuper ſan
ctorum ſcripturas caritate deauratas per hanc columnā. i. iuſti
ciam ſexta columna dyaboli. i. luxuria deijcitur. Luxurioſus eni
deſiderat gaudium mundi Juſtus gaudium celi ad Thit. ij. Ap
paruit gracia dei ⁊ ſaluatoris noſtri omnibus hominibus erudi
ens nos vt abnegantes impietatem ⁊ ſecularia deſideria ſuppl;
huius mundi in quibus luxurioſus delectatur ſobrie iuſte ⁊ pie vi
uamus in hoc ſeculo expectantes beatā ſpem ⁊ aduentum glorie
id eſt beata gaudia celi que ſperamus Hanc iuſticiam habuit be/
atus petrus non ſolum in ſe deo ſeruiendo ſed etiam alios ad dei
ſeruiciū hortando propter quod ipſe dicit. ij. pe. i. Juſtū arbitror
quādiu ſum in hoc tabernaculo ſuſcitare vos in cōmotiōe. i. bona

opera nos cōmonere. ¶ Septima columna eſt Fortitudo. de hac
dicit̃ iij. Re. vij. Fecit yram duas colūnas ereas ⁊ ſtatuit eas i por
ticu templi vnā a dextris. aliam a ſiniſtris. p̱ iſtas duas colūnas
fortitudo que neceſſaria eſt homini ad duo. ſ. vt tempore ꝓſperi
tatis nō eleuetur in amicl. p̱ ſuperbiaꝫ ⁊ tempore aduerſitatis nō
deijciatur i deſperatiōis foueā. ideo due fuerunt columne. vna a
dextris. alia a ſiniſtris. p̱ hanc columnā. i. fortitudinē ſeptima co
lumna dyaboli. i. acidia deijcit̃ . ij. Re. xij. Accinxiſti me fortitudi
ne ad preliū incuruantes reſiſtentes mihi ſub . me. ꝓlium ſpūale.
habꝫ dyabolus cōtinue cum homine in quo nititur hominē deij
cere in peccatū in anima occidere ⁊ ad carcerem inferni ꝓtrahe
re in hoc ꝓlio dyabolus tunc hominē ſic eleuat qn̄ hominē in pec
catum deijcit ⁊ per acidiā ita inde premit ꝙ nō poteſt quicq̃ꝫ bōi
operari tūc autē ſubtus homo incuruat̃ qn̄ homo p̱ fortitudinē
aīe dyabolum ſuperat ⁊ ad bona opera feſtinat. Hanc columnā
. i. fortitudinē Petrus quādoqꝫ nō habuit. ſ. quando xp̄m nega
uit. Poſtq̃ꝫ vero in die Penthecoſtes ſpiritū ſcm̄ recepit adeo for
titer hanc columnā tenuit ꝙ nec timore ſupplicij nec mortis a p̄
dicatione ceſſauit fidei. ſic patet ꝑmum ꝑncipale. ſ. q̄liter domus
dei firmiter edificata eſt in incarnatione. ¶ Scd̄o dico ꝙ hec do
mus eſt veracit̃ mūdata in paſſione. Ideo in ꝑſona eccleſie dicit̃
ij. Macha. xiiij. Tu domine vniuerſoꝝ qui nulli⁹ indiges voluiſti
templū tuum fieri in nobis. ſ. habitationis ⁊ nūc ſancte ſanctoꝝ
oīm domine conſerua domū iſtam in eternū impollutā que nuꝑ
mundata eſt. Domus hec eſt eccleſia quā xp̄us in cruce munda
uit quando eum lauit a peccatis in ſanguine ſuo. ij. Thi. ij. Nūc
eni dedit ſemet ip̄m pro nobis vt redimeret ab omni iniquitate ⁊
mundaret populū acceptabilē ſectatorē bonoꝝ operū. Sed heu
peccatores domū hanc peccatis polluunt ⁊ ſordes vicioꝝ quas
chriſtus in cruce cū multis laboribus eiecit iſti inferunt. ideo cō
queritur ꝓpheta. Deus venerunt gē. in here. t. pol. t. ſ. t. i. eccliaꝫ
que dicitur templū inq̃ꝫtum dicit̃ chriſtus in ea honorat̃. Dicit̃
etiam domus inq̃ꝫtum a xp̄o inhabitat̃. ad hanc veniunt gentes
. i. peccatores gentiliter viuentes ⁊ peccatis polluunt cam xp̄us
ſanguine ſuo eam mundauerat. Cōſidera q̃ racionabiliter chri/
ſtus domum hanc mundauerit a ſordibus ſeptem mortaliū pec/

catoꝝ. a ſordibus ſuꝑbie humilē mortē ſuſtinēdo. a ſordibꝰ auari
cie nudꝰ in cruce pendēdo. a ſordibꝰ luxurie penas ſuſtinendo. A
ſordibꝰ gule ſitim paciēdo. a ſordibus ire pacientiā oſtendendo. a
ſor. inuidie ꝓ inimicis orādo. a ſor. acidie vſqȝ ad mortē in cruce
pſeuerando. ꝓſequere ſi placet ⁊ dilata vt vis ¶ Tercio dico ꝙ
domꝰ iſta totaliter decorabit̄ in celeſti māſione ꝑs. Dn̄e dilexi de
corē domꝰ tue ⁊ locū habitationis glorie tue. Decor domꝰ attē-
ditur in tribus. ſ. in ſitu loci. in ordinatione ſtructure. In ornatu
picture. Domꝰ celeſtis ī optimo loco ē ſita. ꝑs. Ingrediar ī locū
tabernaculi admirabilis vſqȝ ad domū dei. Admirabiliſ dicit̄ lo-
cus celeſtis qȝ adeo amenꝰ eſt ꝙ nūqȝ poterit ibi triſtari aliquis.
adeo nobilis eſt ꝙ nūqȝ ibi aliqs mori vel infirmari poteit. Stru
ctura domus illiꝰ ē ordinatiſſima qȝ vnuſqſqȝ ibi ſm merita ſua
collocabit̄ Jo. xiiij. In domo pr̄is mei māſiones multe ſūt. Domꝰ
etiā illa interiꝰ ⁊ exteriꝰ ē depicta. interiꝰ tribꝰ dotibus aīe. exteri
us q̄tuor dotibꝰ corꝑis. de quibꝰ ꝓſeqre ſi placet. O q̄ȝ iocundū
ē habitare in illa domo ꝑs. Beati qui ha. in do. t. do. in ſe. ſ. lau. t
Ad hanc domum nos perducat qui ſine fine viuit ⁊ regnat. ⁊c̄

De ſancto Mathia.

Inueni virꝝ ſm cor meū q̄ faciet oēs volūtates meaſ Act. xiij. Vbū
illud pōt ſumi ad ꝯmendationē beati Mathie quē deꝰ loco Jude
elegit in apl̄m. ⁊ tangunt̄ hic duo. vnū īplicite aliud explicite. pᵐ
eſt bonoꝝ in mūdo raritas. ſcd̄m ē ſancti mathie ſanctitas. Pmū
ibi. inueni q̄ſi diceret rari ſūt in mūdo q̄ dei voluntatē impleāt iō
querunt̄ ⁊ vix inueniunt̄ ꝑs. Dn̄s de celo ꝓſpexit ſuꝑ filios ho.
vt videat ſi ē intel. aut re. deū ⁊c̄. vſqȝ ad vnū. ſcd̄z ibi virꝝ ſm cor
meū q. d. in iuda q̄ſiui virꝝ ſm cor meū ⁊ nō inueni. nūc inueni in
Mathia virū ſm cor meū Judas fecit voluntatē dyaboli xp̄m tra
dēdo. Jo. xiij. Cū miſiſſet iam dyabolus in cor iude vt traderet ⁊c̄
mathias ꝟo fecit voluntatē dei xp̄o ſuiēdo iō hic dicitur Inueni
virꝝ ⁊c̄. ¶ Nō gr̄a huiꝰ qd̄ hic dr̄ qui facit oēs volūtates meas ꝙ
debemꝰ facere voluntatē dei vt ei placeamꝰ aīe nr̄e vtilitatē vt ſal
ui fiamꝰ. Inimicis bn̄ facere ꝑ caritatē vt eis ſubueniamꝰ. ¶ Pmo
dico ꝙ debemꝰ dei facē volūtatē vt ei placeamꝰ. Mat. vij. Qui fe-
cerit voluntatem pr̄is mei q̄ eſt in celis ipſe intrabit in regnum ce
lorum. Hanc voluntatē dei ſanctus mathias fecit ideo ad regnū

celoꝝ ꝑuenit. Sed nota q̄ voluntatē dei facere debent tria genē
ra hominū. ſ. peccatoꝛ vt penitentiā agat. penitēs vt amplius pec
catum nō omittat. Juſtus vt in bonis operibuſ permaneat. Pmo
voluntatē dei debet facere peccatoꝛ vt penitentiā agat yſa. xlviij.
Dilexit eū dominus qui faciet voluntatē ſuam in Babilone. i. in
hoc mundo qui figuratur per babilonem Audi o peccatoꝛ ⁊ con
ſidera q̄ꝫtum te dilexit dominus fac eius volūtatem in babilone ⁊
age penitentiā. Tantū dilexit te dn̄s q̄ ꝓpter te in mūdum venit
carnem aſſumpſit ⁊ moꝛtem ſuſtinuit. Si enī homo nō peccaſſet
chꝛiſtus nūq̄ꝫ incarnatus fuiſſet. i. Thi. fidelis ſermo ⁊ omni ac-
ceptione dignus qꝛ chꝛiſtus venit in hūc mundū pec. ſal. facere
Fac ergo o peccatoꝛ volūtatem dei agendo pn̄ia ꝫ Audi dn̄m cla
mantē per ꝓphetam Eze. xviij. Nūquid voluntatis mee eſt moꝛs
impij dicit dominus ⁊ nō magiſ vt cōuertatur a vijs. ſ. ⁊ viuat.
certe non eſt voluntatis dei vt peccatoꝛ moꝛiatur in peccatis ſed
potius vt per penitentiam viuificetur ꝓpter hoc enī chꝛiſtus moꝛ-
tem ſuſtinuit. i. Pe. iij. Chꝛiſtus ſemel pꝛo peccatis noſtris moꝛ-
tuus eſt ꝛc̄. Juſtus ꝓ iniuſtis vt nos offerret deo. Moꝛtificatos
quidem carne viuificatos autem ſpiritu vſq̄ꝫ moꝛtificatos carne
i. carnalibus deſiderijs. viuificatos autē ſpiritu. Attende o pecca
toꝛ vt te iuſtificaret pꝛo te moꝛtuus eſt vt te mūdaret ſanguinem
ſuum fudit. Cōuertere ergo a peccatis ⁊ age penitentiaꝫ cogita
q̄ꝫ bonus deus qui peccatoꝛem ad ſe redeuntē miſericoꝛditer ſuſ-
cipit peccata ignoſcit in filium adoptāt. Sicut oſtenditur in filio
pꝛodigo Lu. xv. ¶ Scd̄o volūtateꝫ dei debēt facere penitentes vt
peccatum amplius nō cōmittāt ꝑs. Dn̄e ad te confugi doce me
facere voluntatē tuam. q. d. O domine ad te confugi per peniten
tiam doce me facere vo. tuā ne amplius laboꝛ in culpam. Hec eſt
enī volūtas dei vt hō penitens vlterius nō peccet. i. Theſ. iiij. Hec
ē volūtas dei ſanctificatio vr̄a vt abſtineatis a foꝛnicatiōe. in huius
ſignū legit̄ Jo. vi. Cū dn̄ſ abſolueret mulierē in adulterio depꝛehē
ſam dixit ei Amplius noli peccare. Heu q̊t homines ſunt hodie
in mundo qui modo agūt pniam ⁊ poſt modicū labunt̄ in culpā
In q̄dꝛageſima deflent peccata. poſt Paſca omittunt grauioꝛa.
q̄n ſunt infirmi ⁊ ploꝛāt et emendā ꝓmittunt. quando ſanitatē
recuꝑant deterioꝛes fiunt. de talibus dicitur Pe. v. Si refugien

tes coinquinationes mũdi.i.pcc̃a in ↄgnitiõe dñi nr̃i ihũ chriſti
.ſ.tꝑe pnie his rurſus implicant̃.Facta ſunt illis poſteriora deteri
ora ꝑoribus.¶ Tercio voluntatẽ dei dꝫ iuſtus facere vt in bonis
operibus ꝑmaneat.p̃s.In capite libri ſcriptũ eſt de me vt fa.vo.
t.de⁹ meus volui.in capite libri.i.in ꝑncipio pſalterij vbi dicit̃ de
iuſto.in lege dñi vo.eius ⁊ in lege ei⁹ me.diẽ ac nocte Ille in lege
dñi meditat̃ die ac nocte q̃ a lege dñi nũq̃ꝫ recedit ⁊ in bonis ope
ribus iugiter ꝑſeuerat Iſtd̃ fecit ſcũs mathias qui legẽ dei cuſto/
diuit ⁊ ei fideliter vſqꝫ ad mortẽ ſ̃uiuit id̃ ad celeſte gaudiũ perue
nit ꝓpter qd̃ dicẽ p̃t illd̃ Ecc̃.vlti.modicũ laboraui ⁊ iueni m̃ mul
tam requiẽ Vere modic⁹ labor eſt quẽ boni h̃nt i ſeruicio dei q̃a
caritas huiuſmõi laborẽ alleuiat ⁊ merces que reddet̃ pro eo incõ
parabiliter prepõderat.Ro.viij.Nõ ſunt ↄdigne paſſiões huius
tpis ad futurã gloriã q̃ reuelabit̃ in nobis ſic pꝫ ꝑmũ ꝑncipale.
¶ Scd̃o dico ꝙ debem⁹ facẽ aĩe nr̃e vtilitatẽ vt ſalui fiam⁹ Mich.
6.Indicabo tibi o hõ q̃d ſit bonũ aut q̃d dñs requirat a te vtiqꝫ
facẽ iudiciũ ⁊ iuſticiã ⁊ diligẽ miſericordiã ⁊ ſollicite ãbulare cũ
deo tuo.Iſtud fec̃ beat⁹ Mathias qui fecit iudiciũ carnẽ ſuam ne
ſpm̃ impediret affligẽdo.tꝑalia ↄtẽnendo.et̃na querẽdo. Dilexit
etiã miſericordiã ꝓ ſalute ꝓximi ꝑ mundũ diſcurrẽdo ⁊ mltos ad
fidẽ ↄuertẽdo.Sollicite ãbulauit cũ deo ipi⁹ volũtatẽ in oib⁹ ad/
implẽdo ⁊ in h̃ fecit vtilitatẽ aĩe ſue.Fac ⁊ tu vtilitatem aĩe tue vt
ſalu⁹ fias.¶ Sꝫ nõ ꝙ vtilitatẽ aĩe facit qui facit iuſticiã ĩpietatẽ
deſerẽdo qui facit miſericordiã ꝓximo ſubueniẽdo q̃ ſ̃uat pacien
tiã aduerſa eq̃nimit̃ ſufferẽdo.¶ Prio dico ꝙ facit vtilitatẽ aĩme
ſue qui facit iuſticiã impietatẽ deſerẽdo.Eze.xviij. Cũ auerterit ſe
impius ab impietate ſua ⁊ fe.iudiciũ ⁊ iuſticiã ipe animã ſuã vi/
uificabit.O hõ libenter facis illud qd̃ ẽ vtile corpori fac poti⁹ qd̃
eſt vtile aĩe Fac iuſticiã.deſere iniquitatẽ ⁊ animã tuam viuifica/
ſti.anima eni ꝑ mala opera mortificat̃ Ja.i.Peccatũ cũ cõſũma
tum fuerit generat mortem ideo dicit̃ Thobie xij.Qui faciũt pec/
catum ⁊ iniquitatẽ hoſtes ſunt anime ſue. Sed econtra ꝑ bona
ſua opa aĩa viuificatur.p̃s In eternũ nõ obliuiſcar iuſticias tuaſ
quia in ĩ.Ve illis qui bona opera facẽ negligunt ꝑ q̃ anima vi/
uificatur ⁊ peccata cõmittunt per que anima mortificatur. Mul/
to horribilior eſt mors culpe q̃ꝫ mors nature. Mors enim nature

ſeparat animā a corpore. ſʒ mors culpe ſeparat animā a deo. yſa.
lix. Iniquitates veſtre diuiſerūt inter vos ꝛ deum veſtꝝ ꝛ pecca
ta veſtra abſconderunt faciem ſuam a vobiſ. Scd̄o dico ꝙ facit
vtilitatem anime qui facit miſericordiam proximo ſubueniendo.
Prouer. xli. Bene facit anime ſue vir miſericors. Vis ſcire ꝙ̄ bn̄
facit anime ſue qui eſt miſericors ꝛ q̄ta vtilitas ꝓuenit ex miſeri
cordia. Audi qđ dicit̄ Tobie iiij. Qn̄ poteris ita eſto miſericors
ſi multū tibi fuerit abūdanter tribue. Si exiguum etiā illud liben
ter impertiri ſtude. Premiū eim bonū thezaurizas tibi in die ne
ceſſitatis. i. in die iudicij. Audi de premio. Math. xxv. Tunc dicet
rex his qui a dextris eius ſūt. Venite bn̄dicti pa. ꝛc. Eſuriui ꝛ de
diſtis ꝛc. Certe beatus Mathias dedit magnaʒ elemoſinā qn̄ om
nia temporalia pro amore chriſti reliquit. Magnā eti. elemoſinaʒ
dedit qn̄ doctrinam fidei pro ſalute animaꝝ per mundū diſtribu
it. ideo magnā gloriā in die iudicij habebit. p̄s. Iocundus homo
qui miſeret̄ ꝛ cō. vſqꝫ nō cōmouebitur. ❡ Tercio facit vtilitatem
anime ſue qui ſeruit pacientiā aduerſa equanimiter ſuſtinendo.
Hebre. xiij. Pacientia nobis neceſſaria eſt vt volūtatem dei faci
entes reportātes repromiſſionē. Vis ſcire ꝙ̄ vtilis anime eſt pa
ciētia. Audi dn̄m dicētem Luc. xi. In pacientia veſtra poſſidebi
tis aïas veſtras. Ideo exercetur paciētia cum pro chriſto ſuſtine
mus perſecutiones. ab aduerſario temptamenta a dn̄o flagella.
Sine gladio martires eē poſſumus ſi pacientiā in anima ſerua
mus. Exemplū paciētie habes in Iob. ꝛ in chriſto qui nō ſolū do
cuit paciētiam verbo ſʒ etiam firmauit exemplo. vnde de ip̄o dici
tur. i. Pe. v. Qui cū malediceret̄ nō maledicebat cū pateret̄ nō cō
minabat̄. ſic pʒ ſcd̄ʒ p̄ncipale. ❡ Tercio dico ꝙ debemꝰ inimicis
bn̄facere ꝑ pietatē. Ro. xij. ꝛ ē ſumptū ꝓuer. Si eſurierit inimicꝰ
tuꝰ ciba illū. Si ſitit potū da illi. H eni faciēs carbones ignis cō
geres ſuper caput eiꝰ. i. ſuꝑ mentē eiꝰ qꝛ ꝑ impenſionē bn̄ficioꝝ
inimici ꝓuocant̄ ſepe ad caritatē. Sʒ nō ꝙ ad bn̄faciendū inimi
cis tria nos excitāt. p̄mū eſt auctas diui p̄cepti. Scd̄m ē exm xp̄i.
Terciū eſt imenſitas p̄mij. ❡ Primo ad bn̄faciendū inimici. excitat
nos diuini p̄cepti auctoritas. Math. v. Ego dico vobis diligite
inimicos veſtros benefacite his qui oderunt vos ꝛ ora pro perſe
ꝛ calum. v. ‖ ❡ Nota tria mala ſuſtinet ecccleſia a malis homi

tibus.odiū Math.x. Eritis odio omnibus ꝓpter nomē meū. Ma
ledictionē. Math.v. Beati eritis cū maledixerint vobis h. Perse/
cutionē Joh.xv. Nō est ſeruꝰ maioꝛ dn̄o ſuo. ſi me ꝑſecuti ſunt ⁊
vos ꝑſequenẗ. Cōtra odiū p̄cipiẗ nobis vt diligamꝰ Jo.xv. Hoc
est preceptū meū vt diligatis ⁊c̄. Cōtra maledictionē vt oꝛemus.
Ja.v. Oꝛate ꝓ inuicem vt ſaluemini Cōtra ꝑſecutionē vt bn̄faci
amus Math.vij. Quecū〈que〉 vultis vt faciāt vobis ho. ⁊ vos fa. il.
Nō dicit quecū〈que〉 faciūt vobis hoīes q2 tūc licentiā vlciſcēdi cōce
deret. ſꝫ dicit q̄cun〈que〉 vultis ⁊c̄. Quilibet enī ſibi vult benefieri ab
alio ⁊ iō quilibet aliȷ̄ debet benefacere. ¶ Scd̄o ad benefaciendū
inimicis excitat nos exemplū xp̄i Exodi 27. Inſpice ⁊ fac ſm̄ exē
plar qđ tibi in mōte monſtratū eſt. mons ille xp̄us eſt qui ē firmꝰ
ꝑ potentiā. ſublimis per ſapientiā. locꝰ refugiȷ̄ ꝑ clementiā. Iſtuz
montem debemus inſpicere ⁊ ad exemplum inimicis ipſius be/
nefacere. ip̄e enī pendēs in cruce ꝓ inimicis oꝛauit ⁊ eos apđ pa
trem excuſauit dicens illud Lu.xxiȷ̄. pater ig. illis q2 neſc. q̄d fa.
Accipe o hō exemplū a xp̄o vt benefacias inimicis. xp̄s enī q̄uis
potuiſſet oēs iīmicos ſuos vno v̄bo ī infernū detruſiſſe eis tn̄ pep
cit ⁊ pro eis oꝛauit. idē fec̄ beatꝰ Stephanus De Elizeo etiā legi/
tur. iiij. R. vi. Cū rex ſyrie miſiſſet nūcios qui caperent Elizeū ip̄o
oꝛāte ꝑcuſſit eos dominus cecitate. quos Elizeus introduxit ſa/
mariā rurſū〈que〉 oꝛauit ⁊ apꝑti ſunt ocli eoꝝ ⁊ viderūt ſe eē ī medio
ſamarie. Cū〈que〉 rex iſrł vellet eos occidē Elizeꝰ ꝓhibuit ⁊ precepit
eis apponi panē ⁊ aquā ⁊ cū ɔmediſſent ⁊ bibiſſent dimiſit eos ī
pace. ¶ Tercio ad benefaciendū inimicis excitat nos imenſitas p̄
miȷ̄. Lu.vi. Diligite inimi. v. ⁊ benefa. e. ⁊ date mutuū nihil inde
ſperantes. ⁊ erit merces vr̄a multa ⁊ eritis filiȷ̄ altiſſimi. Diligite
inquit ɔtra inuidos benefacite ɔtra ſuꝑbos qui alios depꝛimūt.
date mutuū nihil inde ſperātes. contra auaros qui nihil mutuāt
niſi aliquid vltra ſoꝛtē ꝓmittatur eis ⁊ erit merces veſtra multa
vere multa q2 qđ oculus nō vidit nec auris audiuit nec in coꝛ ho
minis ⁊c̄. O ſi velles attendere dei p̄ceptum cui debet omnis ho/
mo obedire xp̄i exemplū ⁊ futuꝝ pꝛemiū vtiq3 inimico benefacēs
Tu impendis inimico tuo tp̄ale ⁊ modicū bn̄ficium. deus reddꝫ
tibi eternū ⁊ imenſum p̄mium. quod nobis pꝛeſtare digneẗ ⁊c̄.

De ſancto Gregorio.

COr ſuum tradidit ad vigilandū diluculo ad dominū qui
fecit illū ⁊ in conſpectu altiſſimi deprecabiť. Ecc. iij. ver/
buȝ illud conuenienter exponitur de beato Gregorio q̄
Gregoriꝰ ſonat idē qđ vigilans. Et tanguntͬ hic tria que fuerūt
in beato Gregorio. ſ. feruoꝛ oꝛōnis. rectitudo intentionis. ⁊ ſan/
ctitas oꝛationis. Pmū ibi. Coꝛ ſuū tradidit. Scđm ibi ad dn̄m q̄
fecit. Terciū ibi. ⁊ in ↄſpectu altiſſimi deprecabiť. ¶ Nota ꝙ bea/
tus Gregoriꝰ vigilauit q̄doꝛupliciter. Inſtar paſtoꝛis gregeȝ ſibi
cōmiſſum cuſtodiendo. Inſtar viatoꝛis ad patriā feſtinando In
ſtar operarij in ꝟtutibus ſe exercitando. Inſtar ſerui aduentum
dn̄i ſui expectando. ¶ Primo vi. inſtar paſ. gregem cōmiſſum ſibi
cuſtodiendo Apoc̄. iij. Eſto vigilans ⁊ ↄfirma reliq̄ que moꝛitu/
ra erant. ꝟbum illud dicit dn̄s cuilibet pꝛelato qui ſuper gregem
ſibi ↄmiſſum debet vigilare ne a dyabolo rapiaͭ. Iſtud fecit bea
tus Gregorius qui per ↄtinuam curā ſuꝑ oues ſibi cōmiſſas vi
gilauit vnde de ip̄o canit eccleſia. Gregoriꝰ vt crediť diuinitꝰ ſic
diciť qui ſibi ⁊ eccleſie vigilauit catholice. Ip̄e ei de bonis paſto
ribus eſt qui claritate dei ⁊ gracia illuſtrantͬ ⁊ feſtināt bethleem
. i. ad celeſtē patriā vt ihm inueniāt nō in p̄ſepio iacentē ȝ in celo
ad dexterā patris ſedentē de quibꝰ diciť Lu. ij. Paſtoꝛes erant vi
gilantes ⁊ cuſtodientes vigilias noctis ſuꝑ gregē ſuuȝ. Ambro.
Grex ꝓplus nox ſeculū paſtoꝛes ſūt ſacerdotes. Audi o paſtoꝛ ec
cleſie cui xp̄us oues ſuas quas emit pꝛecio ſanguinis ſui ↄmiſit.
multas cuſtodis oues in deſerto huiꝰ mundi. ¶ Nox ignoꝛātie te
circūdat lupi multi. i. demones inſidiantur tibi ideo debes eē val
de ſolicitus ne per tuā negligentiā ouis aliqua. i. aīa tibi cōmiſſa
perdať. Audi hoꝛribile ꝟbum diciť tibi. iij. Re. Cuſtodi virū iſtū
qui ſi lapſus fuerit erit anima tua pꝛo anima eius. Heu q̄tum er/
rant quidā layci qui detrahentes ſacerdotibꝰ dicūt bonā vitam
agunt ſacerdotes. Comedūt bibunt doꝛmiūt nihil laboꝛent ocio
vacent. certe melius eēt ſacerdotibꝰ agꝛ colere q̄ȝ circa ſubditos
ſibi ↄmiſſos negligentes eſſe. Sap̄. vi. Cū miniſtri eſſetis regis il/
lius nō recte iudicaſtis nec cuſtodiſtis legē iuſticie neq̄ȝ ſ̄m volū/
tatē dei ambulaſtis hoꝛrentē ⁊ cito apparebit nobis quoniā iudi
dicium duriſſimum his qui pꝛeſunt fiet. Illud bene ſciuit beatus
Gregoriꝰ io

gregorius ideo curã paſtoralem inuitus ſuſcepit. Cũ enim elect⁹
fuiſſet in papam de vrbe fugiens aliquibus diebus latuit tandez
intuitu dei inuentus eſt ⁊ ad vrbem reductus vix compulſus eſt
vt papatũ ſuſciperet. Cum autẽ curã papalem ſuſcepiſſet ſup grex
gem ſibi cõmiſſum ne periret ſollicite vigilauit predicando dictã
do exempla ſanctitatis oſtendendo. ¶ Scd̃o vigilauit inſtar via
toris ad patriam feſtinando. ſolent nanq; viatores qui tendũt ad
patriam ſuam ſepe ſomnũ interrũpere ⁊ de mane ſurgẽ vt poſſint
citius ad patriam venire. ſic beatus Gregorius in via huius mũ
di conſtitutus ⁊ ad patriam feſtinans vigilauit in orationib⁹ vt
ad patriã quã deſiderabat perueniret vnde ipe potuit dicere illd̃
ps. Deus deus meuſ ad te de luce vigilo. Quicũq; deũ deſiderat
videre debet vigilare in orationibus vt eum inueniat. ipe eniz di
cit puer. viij. Ego diligentes me diligo ⁊ qui mane vigi. ad me
inueniet me. O q̃; ſollicite deberes vigilare q̃; deuote deberes ora
tioni inſiſtere vt poſſes eum in quo eſt omnis boni abundãtia in
uenire. In ipo eni inuenit famelicus cibũ. ſitiens potum. eger re/
medium. triſtis ſolaciũ. pauper theſaurũ. timidus adiutoriũ. exul
refrigeriũ ⁊ refugiũ in tenebris ambulãs lucẽ. laborãs eternã q̃e
tem. Heu q̃; ſtulti ſunt qui in peccatis dormiũt ⁊ deuz in quo ſũt
omnia bona querere negligũt. ideo monet Apl̃us Eph. v. Surge
qui dor. ⁊ exur. ⁊c. Certe beatus Gregorius vigilauit in orationi
bus aſſidue deo. deũ inuenit quẽ toto corde deſiderabat ¶ Tercõ
vigilauit inſtar operarij in virtutibus ſe exercẽdo. ipe eni fecit ſcꝫ
conſiliũ apli. ij. Thi. iiij. Tu vero vigila in omnib⁹. ſ. vtutib⁹ labo
ra opus fac euãgeliſte miſteriũ tuũ imple ſobrius eſto Iſtud fec̃ be
atus Gregorius qui fideliter laborauit bonis operibus inſiſtẽdo
opus fecit euãgeliſte verbũ dei p̃dicando miniſteriũ ſuũ impleuit
ſubditos regendo. Sobrius fuit ſeipm̃ cuſtodiendo ideo magnã
mercedẽ promeruit in celo. ideo domin⁹ dixit ei Mat. xv. Euge ſer
ue bone ⁊ fidelis q2 in pauca fuiſti fidelis ideo ſuper multa te con
ſtituam. O q̃; ſtulti qui in hac vita in qua eſt ſtatus merendi va/
cant ocio ⁊ nolunt aliquid boni operari tales egebũt i futuro hi
homines ſimiles ſunt ribaldis qui in eſtate nihil volunt operari
⁊ ideo in hyeme cõpelluntur mendicare. Audiãt omnes peccatoreſ
q̃ pro ſalute aie nõ laborãt qd̃ eis dr̃ Mat. xx. Quid hic ſtatis to

ta ꝺle ocioſi h̄ inq̄z.i.in h̄ mūdo q̄i di.ex q̄ hētis mō tempꝰ opandi
⁊ merēdi ſtulte facitis ꝙ tēpꝰ iſtud in ocio expēditꝭ.certe nec i celo
nec in purgatorio nec in īferno eſt tēpus merēdi ꝫ tm̄ in h̄ mūdo
iō dic̄ ſapiēs ꝓuer.vi. vade ad formicā o piger ⁊ ꝯſidera vias eiꝰ
⁊ diſce ſapientiā q̄ cū n̄ hēat du.nec ꝓcep.pa.in eſta.ci.ſibi ⁊ ꝯgre
in meſſe qđ cō.in hy.¶Nō ꝙ q̄druplex prudētia inuenit̄ in formi
ca.Prima eſt ꝙ in eſtate ꝯgregat vnde in hieme viuat.ſcđa eſt ꝙ
grana viliora reſpuit vt eſt ordeū ⁊ auena ⁊ meliora vt eſt triticuz
ꝯgregat.¶Tercia eſt ꝙ grana ne pullulēt decorticat.¶Quarta
ē ꝙ grana collecta ne ab auibus rapiātur vel a vento diſpergant̄
occultat.Jn iſtis q̄tuor debes o hō imitari formicā.¶Primo de
bes i eſtate.i.in pn̄ti vita coaceruare bona oꝑa vn̄ viuas in hye
me.i.in futura vita vbi dicit̄ ꝓuer.x.Qui ꝯgregat in meſſe filius
ſapiēs ē.qui aūt ſtertit in eſtate filius ꝯfuſionis ē.Jlle ꝯgregat in
meſſe qui in hac vita bona oꝑa facit.Jlle v̄o dormit in eſtate qui
bona oꝑa negligit ⁊ q̄ bō oꝑa facit modo illi debet̄ eterna m̄cees
Ecc̄.vltio.Opamini opꝰ v̄rm an̄ tēpꝰ.ſ.mortis ⁊ dabit m̄cedē ve
ſtram in tꝑe ſuo.Jlle v̄o q̄ hic dormit debet̄ et̄na ꝯfuſio.ꝓuer.6
Vſqꝫq̊ piger dormis ſurge de ſomno tuo paululū dormita.paul
dor.⁊ veniet q̄i viator egeſtas ⁊ paupies q̄ſi vir armatꝰ.¶Scđo
debes meliora grana ꝯgregare.i.meliora opera facē ⁊ viliora re
ſpuere.i.mala oꝑa vitare.Eph.v.Vt filij lucis āmbulate.fructꝰ eiꝫ
luc.ē in oī hoēſtate ⁊ iuſticia.⁊ v̄itate ⁊ nolite ꝯicare oꝑibꝰ infru
ctuoſ tēbrarū.i.nolite peccare.ꝫ heu q̄dam faciūt ꝯtrariuz mala
agūt ⁊ bō negligūt n̄ attēdētes illđ.ij.Cor.v.Oēs nos manifeſta
ri oꝫ an̄ t̄bunal xp̄i vt referat vnꝰ q̄ſq̄z ꝓpria corꝑis ꝓut geſſit ſi
ue bōm̄ ſiue malū.¶3° dēs grana ne pullulēt decorticare.i.a bōis
oꝑibꝰ ſpē pn̄tꝭ m̄cedis āputare ⁊ futurā m̄cedē expectare.quidaꝫ
nāq̄ ꝓpt̄ nihil aliđ ſuiūt đo niſi vt h̄ ditent̄ ⁊ i tꝑalibꝰ ꝓſperent̄
hmōi ſuicia đo n̄ placēt yſa.78.ieiunauiꝰ ⁊ n̄ aſpexiſti humiliauiꝰ
aīas n̄.⁊ neſciſti.tu v̄o noli q̄rē pn̄tez m̄cedē ꝫ futurā.Jo.6.oꝑa
mini n̄ cibū q̄ perit ꝫ q̄ ꝑmanꝫ in vi.e.¶4° dēs occultāe grana.i.
bō oꝑa ſic agē ne ꝓpt̄ vanā gl'az ꝑdes m̄cedē et̄nā Ma.v.Attēdi
te ne iuſti.v.fa.vꝫ vt videamini.i.ea ītentiōe vt bōi reputemini
ab hoibꝰ alioq̄n m̄cedē nō habebitꝭ.apđ p̄rez v.q̄ in celꝭ eſt Gregꝭ
Bona oꝑa q̄ hic agitꝭ cū magna cautela timeatꝭ.ne ꝑ h̄ ꝙ a vob
rectū gerit̄.

rectũ geritur fauor ꝙ̄t gracia hũana requiratᷣ nec appetitus lau/
dis ſurripiat ⁊ ꝙ foris oſtenditur intus a mercede euacuetᷣ. Qui
dam eni omnia bona que faciunt ideo fa. vt ab oībus cõmendē
tur tales deo nõ placent Gal. i. Si adhuc hominibus pla. chriſti
ſeruus nõ eē̃z. i. ſi ꝓpter hoc bona facerē vt hominibꝰ pla. xp̃i ſer
uus nõ eē̃m. i. a xp̃o nõ reciperem mercedē. hoc ītellige qñ homo
ꝑ̃ncipaliter facit bona opera propter hoīes. ſi aũt aliquis incipit
bonũ opus ꝑ̃ncipaliter propter deũ ⁊ poſtmodũ ex obliquo imiſ/
ſet ſe vana gloria propter hoc nõ perdit mercedē ſuã. Quarto
vigilauit beatus Gregorius inſtar ſerui aduentũ dñi ſui expectã
do Apocal. xvi. Beatus qui vigilat ⁊ cuſtodit veſtimenta ne nu
dus ambulet. Certe beatus Gregorius vigilauit qñ ſe per bona
opa ad aduētũ dñi ſui hoc eſt ad mortem preparauit. veſtimenta
ſua cuſtodiuit ne nudus ambularet qñ in bonis operibꝰ vſqꝫ ad
finē pſeuerauit. huiꝰ exēplo debes et tu vigilare ⁊ ad aduentũ te
tui domini ꝑ̃parare. Sis propterea paratus qꝛ neſcis qñ domiꝰ
veniet Lu. xv. Si ſciret paterfamilias qua hora fur veniret ⁊c̃. vꝫ
qua ho. non pu. filiꝰ hominis veniet. Morte enim nihil eſt certius
ꝙ hora mortis nihil incertius ideo ſemper debemꝰ eſſe parati ad
mortem vt cũ nos mori contigerit corꝑalitᷣ eternã mortē euada/
mus ⁊ ad celeſtem vitã perueniamus in qua cuꝫ deo noſtro eter
naliter viuamus. Amen. De ſancto Benedicto

Ingredere benedicte dñi cur foris ſtas. Geñ. xxiiij. verba
iſta dixit Labã ad ꝑuũ abrahe inuitans eũ ad hoſpiciũ
⁊ poſſunt accipi in perſona xp̃i inuitantis beatũ Benedi
ctum ad celeſte hoſpiciũ ⁊ tũc hic duo. ꝑ̃mo xp̃us beatũ benedi/
ctum ad celeſtē mercedē inuitat. Scd̃o ip̃m dignũ eē̃ illa mᷣcede
manifeſtat. ꝑ̃mũ ibi Ingredere bñdicte dñi. Scd̃z ibi cur fo. ſt. q
d. nõ ē dignũ vt aīa tua foris ⁊ ext̃ celũ maneat. q̄ in corꝑe poſita
ad celeſtia ſꝑ anhelat. Nõ ꝙ btũs bñdictꝰ ē a dño bñdictꝰ ꝓpᷣ
q̄tuor. ſ. ꝓpᷣ ɔtemptũ tꝑaliũ. ꝓpter ſuperatiõez hoſtiũ ſp̃ualium
ꝓpter gr̃e ꝑceptiõez ⁊ ꝓpter glr̃e adeptiõez. ꝑ̃mo ꝙ ē bñdictus
ꝓpter ɔtemptũ tꝑaliũ vñ ad eũ ꝑ̃t referri qd̃ dr̃. Geñ. xij. Egre/
dere de t̃ra ⁊ ɔgnatiõe tua ⁊ de do. pa. t. ⁊ veni i t̃. q̄m mõſtra. t̃
faciã te in gentē magnã ⁊ bñdicã t̃ ⁊ magnificabo nomē tuũ erl.
ꝗ benedictꝰ. Tria ponit per q̄ intelliguntᷣ tria pcc̃a q̄bus totus

mūdo⁹ inuoluit.ꝑ terrā accipe auariciā.ꝑ ꝯgnatiōez luxuriā.per domū pa.i.dyaboli ſuꝑbiā.i.Jo.ij.Omne qđ ē i mūdo aut ē ꝯcu. carnis.i.lux̄ aut ꝯcu.ocl̄.i.auaricia aut ſuꝑbia vite.De his tbuſ pccati. egreſſ⁹ ē beat⁹ bn̄dict⁹.de auaricia qn̄ relictiſ oib⁹ itrauit heremū ⁊ ibi tb⁹ ānis i magna pauꝑtate fuit ⁊ deo ſeruiuit. ſciuit nāqꝫ dictū eē a dn̄o.Lu.xiiij.Qui nō renūciauerit oib⁹ q̄ poſſidet nō p̄t me⁹ eē diſcipul⁹ Itē de luxuria egreſſ⁹ ē qn̄ grauiſſimā car/ nis tentationē paſſus fuit ita ꝙ fere heremū deſeruiſſꝫ volutādo ſe nudū iter vepres oēꝫ tentationē fugauit.fecit nāqꝫ ſ̄ꝫ ꝯſiliū apo ſtoli Gal.v.Qui ſūt xp̄i carnē.ſ.cū vicijs ⁊ ꝯcupiſcētijs crucifixe rūt Itē de ſuꝑbia egreſſus ē qn̄ honorē ſecl̄i ꝯtemnēs habitū mō chalē aſſūpſit in q̊ deo huilit̄ ſeruiuit fecit ſ̄ꝫ cōſiliū dn̄i Math.xi. Tollite iugū m.ſu.v.⁊ diſ.a me ⁊c̄.¶Scđo dico ꝙ ē bn̄dict⁹ ꝑ ſuꝑatione hoſtiū ſpiritualiū vn̄ de eo p̄t expōi illđ Gen̄.xiiij.Bn̄/ dictus deo excelſo abrahā.q̄ creauit celū ⁊c̄.⁊ bn̄dict⁹ de⁹ excelſ⁹ q̄ ꝓtegēte hoſtes in manib⁹ tuis traditi ſūt Abra.intꝑtat̄ pr̄ ml̄/ taꝝ gētiū ⁊ ſignificat be.bn̄dcm̄ q̄ ſpūal̄ pr̄ ē ml̄toꝝ religioſoꝝ ſ̄ bn̄dict⁹ ē a đo q̄ hoſtes.ſ.i.dēones cū īpugnātes cū adiutorio đi ſuꝑauit ſic̄ figuratū ē.i.Re.xxv.vbi l̄r ꝙ golias magn⁹ ⁊ ſuꝑbus armat⁹ cū magna p̄ſumptōe ꝓceſſit ꝯtra fi.iſrl̄ tādē dđ tulit ba/ culū ſuū ⁊ elegit ſibi v.la.⁊ miſit i perā paſtoralē ⁊ fundā māu tu lit et ꝓceſſit aduerſus goliā ⁊ deijciēſ eū āputauit caput ei⁹ golias mag⁹ ſuꝑbū ſignificat dyabolū q̄ ꝯtra fi.iſrl̄.i.ꝯtra xp̄ianos ar/ mat⁹ ml̄tis mōis tentādi ꝓceſſit cū magna p̄ſūptiōe Exo.xv.Di xit iimic⁹ pſe.⁊ ꝯp̄.⁊c̄.vꝫ ma⁹ mea.ꝯtra hūc ꝓceſſit dđ.i. huilis bn̄dict⁹ baculū tenēs i ma.i.cruci xp̄i inix⁹ et v.lapi.miſit in perā paſ.i.v.xp̄i vulnēa imp̄ſſit i corde.fūda circūduxit lapides qn̄ de vulnerib⁹ et paſſiōe xp̄i iugit̄ cogitauit et ſic goliā.i. dyabolū de/ iecit q̄ cū adiutorio xp̄i eū deuicit.caput đo āputauit qn̄ ſuꝑbiā dyaboli penit⁹ ſpreuit Audi o xp̄iane diabol⁹ q̄tidie te īpugnat ſ̄ facillime poteēis eū ſuꝑare ſi fidē ꝯſtāt̄ tenuēis ſi paſſiōeꝫ xp̄i iugi git̄ i corde portauēis vn̄.i.pe.vl.Aduerſari⁹ vr̄ dia.tā.l.ru.⁊c̄.¶Z⁹ dico ꝙ ē bn̄dcs ꝑ grē ꝑceptōeꝫ Jē.i7.bn̄dcs vir q̄ ꝯfi.in dn̄o ⁊ e.do.fidu.ei⁹ ⁊ erit tāqꝫ lignū qđ trāſplantat̄ ſu.aq̄ſ qđ ad humo rem tranſmittit ⁊c̄.Magnā habuit fiduciā beat⁹ benedict⁹ de dn̄o q̄ ꝓ eius amore hōres et diuicias mūdi ſpreuit carnē caſtigauit et deo in arta

⁊ deo in arta vita fideliter ſeruiuit ⁊ propt̄ grām quā habuit cō
paratur ligno iuxta aquas plantato .ſicut enī aqua radicem li/
gni humectans facit lignū fructificari ſic gracia cor beati bn̄di/
cti irrigauit ⁊ exterius multa fructificare fecit ⁊ ſicut eſtus ſolis
hui⁹ lignū nō poteſt ledere ſic temptatio nō potēat beatū benedi
ctum in peccatū deijcere. Qui habz cor aqua gracie irrigatū ille
de ſe producit fructum bonoꝝ operū ⁊ perueniet ad celeſte premiū
Jo.iiij.Qui bibit ex aqua quā ego dabo ei fiet in eo fons aque ſa
in vi.eternā.Audi homo nobilis eſt aqua ⁊c.ſūme neceſſaria q̄a
ſine ipā interius areſcis ⁊ fructū bonoꝝ opeꝝ facere nō poteris.
⁊ ideo ſine ipā nunq̄ȝ ſaluaberis ſed potius in ignez eternū ꝓice
ris.ps.Dominus in ira.ſ.ꝯtur.eos ⁊ deuo.eos ignis.ſicut enim
arbor infructuoſa ſuccidit̄ ⁊ in ignem mittitur ſic peccator qui ē
ſine fructu bonorum operum in morte ſuccidítur ⁊ in ignem infer
nalem mittetur.Math.vij.Omnis arbor que nō facit fructuz bo
num excidetur ⁊ in ignem mittetur.Audi o peccator horribilem
parabolam quā chriſtus ꝓpoſuit Lu.xiij.Arborez fici habebat
quidā plantatam in vinea ſua ⁊ venit querens in ea fructū et nō
inuenit.dixit autem ad cultorē vinee Ecce anni tres ſunt ex q̊ ve/
niens quero fructuz in ficulnea hac ⁊ nō inuenio. Succide ergo
illam vt q̄d terrā etiā occupat. ꝑ hanc arborem in vinea plā.ac
cipitur quilibet peccator chriſtianus qui eſt per fidem plātatus ī
vinea eccleſie tres anni quibus expectatur vt fructū faciat ſūt t̄a
tempora vite.ſ.ꝑncipium medium ⁊ finis.Cum in hiſ tribus tem
poribus peccator fructum non fecerit celeſtis pater dicet cultori
vinee.i.filio ſuo cui dedit poteſtatē iudiciū facere vt ſuccidat pec
catorem ⁊ mittet in ignem eter. ¶ Quarto ꝙ eſt benedictus ꝓpt̄
celeſtis gracie adeptionē.Math.xxv.Venite benedicti pa.mei pe
⁊c.Iſtud regnū beatus bn̄dictus adeptus ē ideo vere a dn̄o ē bn̄
dictus Certe multo maior eſt bn̄dictio hec q̄ȝ illa q̄ yſaac bene
dixit Jacob filiū ſuū. Illa enī erat terrena hec celeſtis illa tꝑalis
hec perpetua poſt illā benedictio. Jacob adhuc frēm timuit qui/
cūq̄ȝ āt hāc benedictionē ꝑceperit nūq̄ȝ de cetēo timebit.ps lau
da iheruſalē dn̄m lau.de.t.ſ.vſq̄ȝ fīes t.pacē.hāc bn̄dictionē bea
tus bn̄dictus adeptus ē ⁊ ideo perpetuā ſecuritatē habebit.legit̄
de ipō.ij.dyalogoꝝ ꝙ eodē āno q̄ mortu⁹ erat diē obitus ſui fra

tribus nūciauit añ ſextū diē obit⁹ ſui fecit ſibi fieri ſepulcꝝ. Qui
mox febribus correpť⁹ eſt cū ꝑ ſingulos dies languor ingraueſce
ret ſexto die in oratoriū ſe portari iuſſit ibiq; ſuū exitū dñici corpori
et ſanguinis perceptione muniuit atq; inť diſcipuloꝝ man⁹ imbe
cilia mēbra ſuſtētans erectis in celū manib⁹ ſtetit ⁊ vltimū ſpm̄
inť ꝟba orōis efflauit. ipa eni die duob⁹ vni ab altero lōge poſi
to reuelatio mōſtrata eſt eadē. viderūt aūt viā pulcrā pallijs ſtra
tam ⁊ innumeris coruſcantē lāpadib⁹ a cella benedicti ꝟſus ori
entē vſq; ad celū tendentē cui venerādo habitu vir deſuꝑ clarus
aſſiſtēs cui⁹ eſſet viā quā cernerēt inqſiuit. q̄ cū neſcire ſe dicerēt
ait. hec eſt via q̄ dilect⁹ dei bn̄dictus ad celū aſcēdit Bene igiť di
citur bn̄dictus q; adept⁹ eſt celeſtē benedictionē quā nobis ꝑ ſan
cti benedicti merita poſt hāc vitā ↄferat q̄ de⁹ trin⁹ ⁊ vn⁹ ꝑ infini
ta ſecula regnat Amen ¶ In Annūciatione beate Marie.

Dabit dn̄s ipe vobis ſignū Ecce ꝟgo ↄcipiet et pariet fili
um ⁊ vocabiť nomē eius emanuel yſa. vij. In ꝟbis iſtis
miſteriū incarnationis xp̄i hodie facte deſcribiť. Et tan
gunť tria que fuerūt in incarnatione. Primū eſt dei mirabilis po
tētia in ſigni oſtenſione. Scdm̄ ē ipius ineffabilis ſapiētia in vir
ginis fecūdatione. Terciū eſt eiuſdem amabilis clementia in ſui
cū hominib⁹ ↄuerſatione. pmū ibi dabit dn̄s. ſcdm̄ ibi ecce ꝟgo
Terciū ibi ⁊ vocabiť nomē eius emanuel. qđ interp̄tať nobiſcū
deus. ¶ Nota ꝙ ſignū illud qđ deus dedit hominibus in incarna
tione ē ſignū mirabile ſupās intellcꝫ ſignū vtile alliciēs affectū ſi
gnum magnū ⁊ generale ad omnes hn̄s reſpectū. ¶ Primo dico
ꝙ eſt ſignū mirabile ſuperans intellectū Exo. 34. Dixit dn̄s ſigna
faciā q̄ nūq; viſa ſūt ſuꝑ terrā nec in vllis gētib⁹. Nūq; eni audi
tū ē nec audieť ſiue inť gētes ſiue inť iudeos ſiue in oriēte ſiue i oc
cidēte ſiue in auſtro ſiue in aqlone nec ē auditū in p̄terito nec au
dieť in futuro ꝙ nūq; ꝟgo pepit filiū niſi ſola ꝟgo Maria q̄ mr̄ ē
⁊ ꝟgo q̄ hodie ↄcepit ñ de viri ſemine ſꝫ de ſcōſpū nō puꝝ hoīez ſꝫ
deū ⁊ hoīez. q̄s vnq; audiuit ſcꝫ tā mirabile p̄s. Cātate dn̄o cā.
no. q; mi. f. ¶ Nō ꝙ de⁹ fecit circa mariā iiij. mirabilia. p̄m mirabi
le ē ꝙ ꝟgo manēs ꝟgo fecūdať. Scdꝫ ē ꝙ ipa a peccādi poſſibi
litate eč in ſtatu vie liberať. 3m ē ꝙ de⁹ incarnať. 4m ē ꝙ ꝟgo huili
ma ſuꝑ oēs hoīes ſublimať. ¶ Ppť p̄mū dcm̄ ē ei ab angelo Aue
.i. ſine ve.

.i.ſine ve hoc eſt ſine dolore quē ſuſtinent omnes mulieres de ſe-
mine ꝯcipientes qñ pariūt. Geñ.iij. In dolore paries filios. Ipā
eni ſine dolore peperit qꝛ ꝟgo concepit. ꝓpter ſcd̄m dr̄ ei gratia
plena. hodie adeo repleta fuit grā ꝙ deinceps nūq̄ȝ peccare po-
tuit etiā venialiter. ꝓpter terciū dicit̄ ei dn̄s tecum. ꝓpter q̄rtuȝ
dicit̄ ei benedicta tu in mulieribus .i. ſup̱ oēs mulieres ȝ etiā ſup̱
angelos quē oēs angeli vocant dn̄m ipā audacter vocat filiū. ¶
Primū ergo mirabile eſt ꝙ ꝟgo fecundat̄ Jere. xxxi. Creauit dn̄s
nouū ſuper terrā femina circūdabit viꝝ. femina .i. ꝟgo alioq̄n n̄
eſſet nouū vere nouū qꝛ nūq̄ȝ legit̄ ꝙ homo ſolum de ſola mulie-
re ꝓduceret̄ excepto chriſto. Nā ſm̄ Anſelmū quatuor ſunt mōi
ꝓducendi hominē p̄mus eſt ſine viro ⁊ ſine muliere vt adā. Se-
cūdus eſt de viro ſine muliere vt Eua. Terciꝰ de viro ⁊ muliere
q̄d fit quotidie. Quartuſ de muliere ſine viro ſicut ꝓductus fuit
chriſtus de maria. Jſtud p̄oſtenſum fuit Dañ. z. In viſione quā
vidit Nabugodoniſor vidit nāq̄ȝ in ſomnis ſtatuaȝ cuius caput
erat ex auro pectus ⁊ brachia ex argento venter ⁊ femora ex ere
tybee aūt ferree. pedū aūt quedā ps ferrea quedā fictil̄. ⁊ vidit ꝙ
abciſus fuit. lapis de monte ſine manibus qui ꝑcuſſit ſtatuaȝ in
pedibus ⁊ cōminuit ⁊ contrita ſunt pariter ferrū es argentuȝ et
auꝝ. Quid per lapidē iſtū niſi chriſtus accipit̄. Jpſe eni lapis an
gularis dicit̄. Jſte lapis abciſus fuit de monte ſine ma. qꝛ ip̄e ſi-
ne ſemine ꝯceptus fuit ⁊ natus de ꝟgine. Jſte lapis ꝯminuit ma
gnā ſtatuam qꝛ chriſtus vanitatē huius mundi ⁊ pompā deſtru
xit terram nanq̄ȝ ꝯtriuit in pedibus quibus homo tangit terraȝ
qñ homines docuit vt contemnerent terrena ⁊ appeterēt celeſtia
Ma. xix. Si vis ꝑfectus eſſe vade ⁊ vēde omnia que habes ⁊ da
pauperibus ⁊ habebitis theſauꝝ in ce. In tybijs deſtruxit ferrū
quando docuit homines vt illatas iurias tolerarēt ⁊ ſeip̄os n̄
vindicarent. Solent eni homines ſe gladio qui fit de ferro vindi
care qui gladius ſolet dependere iuxta tibias Math. v. Audiſtis
qꝛ dictū eſt oculū pro oculo dentē ꝓ dente ego auteȝ dico vobis
nō reſiſtere malo. ȝ ſi quis ꝑcuſſerit te in vnā maxillaȝ prebe ei et
alterā. In ventre ⁊ femoribus deſtruxit es circa hec loca ſolȝ hō
portare cingulū qui ſepe decoratur cū ere. ꝑ es accipit̄ ypocriſ.
ſiue apparens bonitas. Sic eni es ꝑ ſonitum exteriorem homīes

delectat ⁊ ſeipſum ꝯſumit. ſic ipocrite bono exemplo qđ exterius pretendūt alios edificant ⁊ ſeipſos damnāt. Iſtud es chriſtus deſtruxit qñ ꝯtra ipocriſim ꝑdicauit Math. vi. Nolite cū ieiunatis fieri ſicut ipocrite triſtes. ⁊c̃. et in eodem qui amant primos. ⁊c̃. in ſynagogis ⁊ in angulis plateaꝝ ſtantes orare vt videant̃ ab hominibus. Amē dico vobis re. mer. ſ. Item in pectore ⁊ in brachijs que hodie ad litterā ordinari ſolent cum argēto. Deſtruxit argētum qñ ꝯtra ſtatū auaroꝝ qui in argento confidunt predicauit. Math. xix. Amen dico vobis ꝙ diues difficile intrabit in regnum celoꝝ. Facilius eſt eni ca. ꝑ fo. acus tranſ. q̃ȝ diuitē intrare in regnum celoꝝ. In capite deſtruxit auꝝ. Solent eni capita regū ꝑncipum militum ⁊ mulieꝝ ornari auro. Reges portāt coronas aureas ꝑncipes ⁊ milites mitras auro decoratas mulieres pepla q̄ portant in capitibus cōnectunt aureis vel deauratis acubus vel tegunt capita pānis ſericiſ auro textis Iſtud auꝝ xp̄us deſtruxit qñ verā humilitatē nō ſolum ꝟbo ȝ exēplo docuit Math. xi. Diſcite a me q2 mitis ſum ⁊ humilis corde. Scđo mirabile ē ꝙ beata ꝟgo a peccandi poſſibilitate in ſtatu vie liberatur. Luce. i. Spūs ſanctus ſuperueniet in te ⁊ ꝟtus altiſſimi obumbrabit tibi. Pondera qđ dicit ſuperueniet in te In ꝑma nanq̄ȝ ſanctificatione qua ſanctificata fuit in vtero ſpūs ſanctꝰ venit in eam purgās eam ab originali peccato ⁊ ꝯferens gratiā qua potuit vitare om̄ia peccata etiā venialia qđ ⁊ fecit ꝙ nunq̄ȝ ꝯmiſit aliqđ peccatū q̄ȝtūcunq̄ȝ modicū veꝝ tñ potuiſſet añ ꝯceptionē xp̄i peccaſſe venialit̃. In ſcđa vero ſanctificatione qñ xp̄z ꝯcepit. ſ. ſ. ſupuenit in eā q2 ſup grām ꝑus collatā hāc grāȝ addidit ꝙ deinceps nūq̄ȝ peccare potuit Anſelmus. Decuit vt illiꝰ ꝯceptio de puriſſima ꝟgine fieret vt ea puritate niteret q̄ ſub deo nequit maior intelligi vñ ipā bene ꝑfigurata ē ꝑ archam noe in q̄ ſalꝰ humani generis ꝯſuabat̃ q̄ ꝑ grām ſancti ſpūs linita fuit intrinſecꝰ in aīa q̄ȝtū ad cuſtodiam ꝟtutū ⁊ extrinſecꝰ in corꝑe q̄ȝtū ad cuſtodiā ꝟginitatis. ⁊ ſicut in archa Noe oīa aīalia pacata fuerūt ita in hac ꝟgine oēs motꝰ ſenſualitatis ⁊ rōnis ꝯcordabant q2 ibi nulla fuit rebellio carnis ad ſpm̄. ⁊ ſicut in archa noe aque nec deſuꝑ nec ſubtus intrauerunt ſic aīaȝ huiꝰ ꝟginis nullū peccatū actuale ſiue eēt ſpūale ſiue corporale attingere potuit. Terciū mirabile ē ꝙ deus incarnat̃ Phil

.ſ.Cũ in forma dei eſſet nõ ra.ar.eſt eſſe ſe equa.deo.i. certiſſime
ſciuit ſe eſſe equalem deo nõ faciens rapinã.i.nõ vſurpãs q̃ð ſuũ
nõ erat ſicut dyabolus fecit.ſʒ ſemet. exinaniuit.i.humiliauit ſFor
mã ſui .i.naturã hoīs accipiens. De hoc mirabili canit eccleſia.
Mirabile miſterium declaratur hodie deus homo factus eſt Con
ſidera q̃ʒ mirabile ſit ꝙ deus incarnat̃ Ibi eni imortalis ſit morta
lis.inuiſibilis ſit viſibilis.eternus tẽꝑalis Ibi incõprehenſibiliſ
vtero vnius ꝟginis ↄprehenditur ibi creator a creatura ↄcipitur
Quis vnq̃ʒ audiuit talia.ſi deus vniret ignẽ cum glacie ſine vtri/
uſqʒ diminutione.ſi celum incuruaret ſe vſqʒ ad terrã nõ eẽt adeo
mirabile ſicut illud eſt ꝙ deus fuit icarnatus.gaude homo ⁊ lau
da deũ qui ꝓpter caritatẽ quã habuit ad te voluit hodie incarna/
ri hodie aſſumpſit animã vt tuã animã ſaluaret. Aſſumpſit corpꝰ
mortale vt tuũ corpꝰ faceret imortale. venit in mundũ vt te ꝑdu
ceret in celũ ¶ Quartũ mirabile ẽ ꝙ hodie ꝟgo humillima ſuper
omnes hoīes ſublimatur.ꝓuer.vltimo.Multe ſi.cõg.di.i.mltas
ꝟtutes tu ſupergreſſa es vniuerſas.valde mirabile eſſet ſi aliquiſ
deſcenderet de monte ⁊ quanto plus declinaret ad ima montis
tanto plus appropinquaret cacumini. Sic beata virgo hodie ſe
maxime humiliauit ⁊ deus eam ex hoc maxime ſublimauit. Ipſa
enim ſe dixit eſſe ancillam domini ⁊ eſt facta mater dei Luce.i. Re
ſpexit humilitatem ancille ſue ecce eni ex hoc beatã me dicent.⁊c̃
Iſtud prefiguratũ fuit heſter xi. In ſomnio q̃ð vidit mardocheꝰ
qui vidit ꝙ magna turbatio ⁊ ingens formido ⁊ tenebre orte ſũt
ſuper terram conturbataqʒ eſt gens iuſtoꝝ ⁊ clamauerunt ad do
minũ ⁊ illis vociferantibus fons paruuſ creuit in fluuiũ maximũ
⁊ in aquas plurimas redundauit lux ⁊ ſol ortus eſt ⁊ humiles ex
altati ſunt. Hic deſcribitur q̃m miſerabilis fuit ſtatus humani ge
neris añ chriſti incarnationẽ.tunc ſiquidẽ in mundo erant tene/
bre ignorantie maxima formido de morte.turbatio de ſalutis de/
ſperatiõe. ideo multi clamauerunt ad dominũ pro redemptione
Hodie autẽ conſolatus ẽ deus populũ ſuũ ⁊ ecce fons paruus.i.
humilis Maria creuit in fluuiũ maximũ quia mater dei facta ẽ et
in aquas plurimas redundauit quia multi.aquã ſue miſericordie
diſtribuit. Tũc vero lux ⁊ ſol ortus ẽ quando chriſtus de ea natꝰ
ẽ ꝑ quẽ huiles in mũdo.exaltant̃ in celo O pcc̃or q̃ aridꝰes in aĩa

curre hodie ad hunc fontē.i.Mariā vt haurias aq̄m ſalutarē ipē
ei dicit Ecc̄.xxiiij.Tranſite ad me oēs qui concupiſcitiſ me ſic pꝫ
ꝓmū principale.¶Scđo dico ꝙ ſignū illud eſt ſignū vtile allici/
ens affectū yſa.xi.Leuabit dn̄s ſignū in na.⁊ congre.ꝓfugos iſ/
rahel.In hoc patet vtilitas incarnationis chriſti q̄a ⁊ iudeis et
gentibus ꝓfuit.¶Nota ꝙ ex incarnatione quadruplex prouenit
vtilitas.Prima eſt ꝙ homo in anima ſanat̄.Scđa eſt ꝙ deo re/
conciliat̄.Tercia ꝙ a dyabolo liberat̄.Quarta ꝙ ad celeſtē pa/
triam reuocatur.¶Prima vtilitas ꝙ homo in anima ſanatur.i.
Thi.i.Fidelis ſermo ⁊ omni acceptione.vſqꝫ pec.ſal.facere.Naꝫ
ante chriſti incarnationē languit totū genus humanū ſꝫ chriſto
incarnato datum ē homini ſignū recuperād̄e ſanitatis.Iſtud p̄/
figuratū eſt.iiij.Re.xx.vt legit̄ Cum ezechias egrotaret ⁊ domi⁹
eum ſanare vellet dedit ei pro ſigno ꝙ ſol.x.gradibus reuerſ⁹ eēt
retrorſum.Ezechias egrotans ſignificat genus humanum ꝙ ex
peccato primi hominis egrotabat in anima ⁊ tā grauiter ꝙ nul
la ſpes erat de recuperāda ſanitate ꝑ humanū auxiliū.Cū ergo
deus vellet hominē ſanare fecit ſolem deſcendere q̄tuor gradibuſ
Sol ille filius dei eſt qui illuminat omnē hominē venientē in hūc
mundū qui x.gradibus reuerſus eſt retrorſum.qn̄ infra angeloſ
ix.ordinum ſe humilians naturā humanā aſſumpſit ⁊ ſic q̄ſi ad
x.gradum ꝑuenit.¶Scđa vtilitaſ ē ꝙ homo deo reconciliat̄ ꝑ
peccatū ſiquidē adeo graues inimicicie ſuſcitate ſunt inter deuꝫ
⁊ hominē ꝙ infra.v.milia annoꝝ nullus inueniri poterat in mū
do qui hominē deo reconciliari poſſet ideo filius dei factus ē hō
vt hominē reconciliaret deo vnde dicit̄.Col.i.Vos cum eſſetis
aliquando alienati ⁊ inimici in operibus malis nunc reconcilia/
uit in corꝑe carnis eius per mortē exhibete vos ſctōs ⁊ imacu/
latos ⁊ irreprehēſibiles corā ipō.Iſtud figuratū fuit Gen̄.lvij.
Vbi legit̄ ꝙ cū yſaac benedicēdus eēt iacob ꝓuſqꝫ eū benedice/
ret oſculat⁹ eſt eū.yſaac filius Abrahe ſignificat ihm filium dei.
iſte cū bn̄dicere vellet filiū ſuū iacob.i.hōeꝫ bn̄dictione celeſti.p⁹
oſculatus eſt eū oſculo reconſiliationis.niſi eni hō deo reconſilia
tus fuiſſet nunq̄ꝫ ad celū ꝑueniſſet.iſta recōſiliatio hodie incho/
ata fuit in vtero beate virginis de qua chriſtus aſſumpſit carnē
ꝑ q̄m deo hoīeꝫ recōſiliauit.iō debes beatā ꝟginē ſpālit̄ hōrare

⁊ laudare deū. Ꝓpter qđ canit eccleſia. Hodie deus homo factuſ
eſt id quod fuit permanſit ⁊ qđ nō erat aſſumpſit ergo exoꝛ. nr̄e
redemptōis de. re. ⁊ ex. di. g. tibi dn̄e. Sed heu quidam recōcilia-
tionem iſtam per peccata ſua violant ⁊ nouas inimicicias inter
deum ⁊ ſe excitant de quibus dicitur . yſaie lix . Iniquitates vr̄e
diuiſerunt inter vos et deum veſtrum ⁊ peccata veſtra abſconde-
runt faci. eius a vobis. ¶ Tercia vtilitas eſt ꝙ homo a poteſtate
dyaboli liberatur Luc. xi. Cuꝫ fortis armatus cuſtodit atriū ſuū
in pace ſunt omnia que p. Si aūt fortioꝛ ſuperue. vicerit eum vni-
ver. ar. eius aufert in quibus confidebat ⁊ ſpolia eius diſtri. Iſte
fortis arma. ſignificat dyabolū qui ante chꝛiſti incarnatiōē ma
gnam poteſtatem habuit ⁊ modicā reſiſtentiam ⁊ ideo atriū ſuuꝫ
. i. mundum cum pace poſſedit. Cum autē chꝛiſtus fortioꝛ eo ſuꝑ
venit vicit eum ⁊ arma abſtulit. i. poteſtatē eius minuit ⁊ ſpolia
diſtribuit. i. homines ab eius poteſtate eripuit. ¶ Nota ꝙ diabolꝰ
ante chꝛiſti incarnationē duas manus habuit. ſ. attractiuā et im
pulſiuam. ¶ Pꝛima fuit adeo fortis ꝙ nullus poterat eā effugere
cum illa ſiquidem omnes etiā iuſtos ad infernum traxit. Scđam
poterant pauci effugere cum ea ſiquidē plurimos ad peccatū im-
pulit. pꝛimā amputauit chꝛiſtus diabolo totaliter q̃ꝫtum ad iu-
ſtos qꝛ de cetero iuſtos nō poteſt trahere ad infernuꝫ ſicut pꝛius
fecit. Scđaꝫ adeo debilitauit ꝙ homo cū dei adiutoꝛio facillime
pōt diabolo reſiſtere Grego. Debilis eſt hoſtis qui nō poteſt vin-
cere niſi volentē. ¶ Quarta vtilitas eſt ꝙ homo ad celeſtē heredi
tatem reuocatur. per peccatū eiꝫ homo de hereditate celeſti eiectꝰ
fuerat ſicut prefiguratū eſt Gen̄. iij. In eiectiōe Ade de ꝑadiſo fu
it enī multis ān̄is in exilio nec poterat redire ad patriā ꝓpter qđ
filius dei venit in mundū ⁊ hō fc̄ūs ē vt hominē ad patriā reuoca
ret Gal. iiij. vbi venit ple. tꝑis miſit deꝰ filiū ſuū na. ex mu. f. ſub le
ve. e. q̄ ſb le. e. re. vt ad. fi. re. ⁊ ex h̄ celeſtē hereditatē ꝯſeq̄remur q̄i
filij eterni heredes. ideo enim filiuſ dei venit in mundū vt hominē
perduceret ad celum. ideo ſuſtinuit miſerias exilij vt hominē per-
duceret ad hereditatem ſuperni gaudij. Iſtud figuratū eſt Joſue
xx. Ubi legit̃ ꝙ in moꝛte ſummi ſacerdotis homicida pꝛofugus
reuertebat̃ ad ciuitatē et domū ſuam de qua fugerat ſic in moꝛte
xp̄i homo q̄ ſeip̄m peccādo ꝙcciderat ad patriā redijt vn̄đ dicit

magiſter ſniaꝝ li.iij.di.18. Magna nobis in morte vnigeniti pſti
ta ſunt vt liceat nobis redire ad patriā.ſicut olim in morte ſūmi
preſulis his qui ad ciuitatē refugij ꝯfugerant ſecure ad ꝓpria re
meauerūt ſic patet ꝑm. ¶ Tercio dico ꝙ illud eſt magnū ⁊ gene
rale ſignū habens ad omnes reſpectū. Apo.xij. Signū magnū
apparuit in ce.i.in eccleſia mulier amicta ſo.⁊ lu.ſub pedibus ei9
⁊ corona.xij.ſtellis in capite eius ⁊ in vtero habēſ vere ſignū ma
gnum quo dominus totū mundū reſpexit. xp̄s enī incarnatus ē
ad redemptionē paupeꝝ ⁊ diuitū nobiliū ⁊ ignobiliū litteratoꝝ
⁊ laycoꝝ ſenū ⁊ iuuenū viduaruz ⁊ ꝯiugatoꝝ ⁊ omniū hominū
Ro.viij. ꝓprio fi.ſ.non pe.deus ſed ꝓ omnib9 nobis tra.illū. Si
gnum ergo magnū apparuit in celo mulier amic.ſo. Mulier hec
eſt beata vgo que fuit amicta ſole qꝛ chriſtū ſolem iuſticie conce
pit.luna fuit ſub pedibus eius qꝛ omnia mutabilia cōtempſit.co
rona xij.ſtellaꝝ fuit in capite eius qꝛ ait Bern.xij.prerogatiuas
habuit.iiij.fulſerūt de celo que ſunt ipſius de ſterili matre gene
ratio āgelica ſalutatio ſ.ſ.ſupuētio filij dei ꝯceptio. Itē iiij. fulſe
runt in corde.ſ.deuotio humilitatis.reuerentia pudoris. magni
tudo credulitatis.martiriū cordis. Itē quatuor fulſerunt in car
ne.ſ.ꝙ fuit vgitatis ꝑmiceria ſine corruptione fecūda ſine gra
uitate grauida ſine dolore puerpera.ꝓpter ꝑmū dictū eſt ei dn̄s
tecum.propter ſcd̄m gracia plena.propter terciū benedicta tu in
mulieribus. Iſtud potes ſatis dilatare ſi placet. Rogem9 hāc vir
ginē vt propiciū nobis faciet filiū ſuū vt oſtēdat nobis poſt hoc
exiliū ſuum regnum eternum. Amen.

Sermo ſcd̄us de eodem.

Cantate dn̄o canticū nouū qꝛ mirabilia fecit.in p̄s. 97.
hodie mirabilia facta ſunt de9 incarnat̄.vgo fecunda
tur.incircūſcriptibilis vtero vbi circūſcribit̄. etern9 tem
poraliter ꝯcipitur.⁊ qꝛ iſta fecit dn̄s ꝓ ſalute hominū ideo ꝓphe
ta hortādo nos ad grāꝝ actionē dicit Cātate dn̄o ⁊c̄. In qb9 no
bis duo facit.ꝑmo hortat̄ nos ad diuine laudis frequentiā cum
dicit Can.dn̄o cā.no. Scd̄o ſubiūgit motiue rōis ꝯgruentiā cū
addit qꝛ mirabilia fecit. ¶ Nō ꝙ hec mirabilia fuerunt figuris cō
gruis ꝑmonſtrata.a ꝓphetis ꝑnunciata.ab angelo reuelata ab
apoſtolis ꝑdicata. ¶ Primo dico ꝙ hec mirabilia fuerūt figuris

cõgruis ꝑmonſtrata. ꝑs. Memẽtote mirabiliũ eius que fecit ꝓdi
tius ⁊ iudicia o. ei⁹. hec mirabilia ſũt mirabiles figure quib⁹ de⁹
preoſtendit illa que facturus erat in incarnatione. ¶ De his
figuris tangã quatuor ad preſens quibus chriſti incarnatio pre/
figurata eſt. ꝑmo fuit in rubo moyſi qua ꝑfigurata eſt matris il/
libata virginitas. Scd̃a fuit in virga Aaron qua prefigurata eſt
ꝟginis ſupernaturalis fecũditas. Tercia in vellere gedeonis qua
ꝑfigurata eſt incarnationis vtilitas. Quarta in porta ezechielis
qua prefigurata eſt xp̄i incarnati deitas. ¶ De ꝑma figura legit̃
Exo. iij. Apparuit deus moyſi in flãma ignis de medio rubi ⁊ vi/
dit ꝙ rubus arderet ⁊ nõ oburerctur. Rubus eſt arbor humilis
⁊ ſignificat humilem ꝟginem In hui⁹ mediũ deus deſcendit quã
do in vterum virginis venit Iſte ergo rubus. i. beata virgo arde/
bat quia deũ qui ignis conſumens eſt in vtero habebat ſ3 nõ com
burebatur q2 virginitatẽ nõ amittebat. ¶ Nota ꝙ hanc figurã oñ
dit dñs moyſi eo tp̄e quo voluit filios iſrl̃ de poteſtate pharaoniſ
liberare ⁊ de egipto educere ⁊ in terraz ꝓmiſſionis introducẽ ꝑ
qd̃ ſignificat̃ ꝙ per xp̄z homo liberari debuit a poteſtate dyabo
li ⁊ a tenebris inferni ⁊ introduci ad gaudia celi. ideo cũ angelus
nunciaret virgini incarnationem chriſti dixit Luc. i. Ecce conci.
⁊ paries filium ⁊ voca. nomẽ eius iheſus qd̃ interpretatur ſalua
tor. Iſte ſaluator hodie conceptus eſt. ideo canit eccleſia. Hec eſt
dies quã fecit dominus hodie deus afflictionẽ populi ſui reſpexit
⁊ redemptionẽ miſit. ¶ De ſcd̃a figura legit̃ Numeri xvij. Ubi
legitur ꝙ moyſes ex precepto domini tulit duodeciz virgas a ſin/
gulis principib⁹ filioꝝ Iſrahel ⁊ in vnaquaqz ſcripſit nomen ꝑn
cipis ⁊ ſumpſit vnam virgam ab Aaron ⁊ vnam ꝯtinentem cun/
ctas familias. Et ꝑm hoc dicit magiſter in hiſtoriis ꝙ fuerunt
virge q̃tuordecim. Has virgas poſuit in tabernaculo corã domi
no. Cumqz ſequenti die rediret inuenit virgam Aaron germinaſ/
ſe ⁊ fructificaſſe. Quid per virgam Aaron que per virtutem ſuper
naturalem vna nocte floruit ⁊ fructificauit Accipitur niſi beata
virgo que per virtutem ſpiritus ſancti chriſtum concepit ⁊ genu
it ⁊ peperit. Ipſa enim floruit chriſtum concipiendo fructuz fecit
chriſtũ generando qualiter floruit oſtenditur yſa. xi. Egredietur
virga de radice yeſ. ⁊c. De fructu eius dicitur Luce. i. Benedicta

tu in mulieribꝰ. hec ṽgo .ſ. beata maria valde flexibilis erit ꝑ mi
ſericordiā. Bern. Maria ſinū miſericordie omnibꝰ aperit vt de ple
nitudine oēs accipiāt. Quicūqꝫ vult eā ad miſericordiaꝫ flectere
debꝫ eā cū ſalutatione āgelica ſepius ſalutare. ſi eā deuote ſaluta
uerit miſericordiā inueniet. hec virgo q̄uis ſit malis hoibus flexi
bilis. tñ valde dura ꝛ horribilis demonibꝰ yſa. Pauebit aſſur ṽ
ga ꝑcuſſus. Aſſur interp̄tatur negociator ꝛ ſignificat dyaboluꝫ
qui ſemꝑ negociatꝰ deceptione hois. Iſte hodie fuit ṽga ꝑcuſſus
qñ beata ṽgo angelo humiliter rñdit. Ecce ancilla dñi fiat mihi
ſm ṽbum tuū ibi ꝑ humilitatē virginis ꝯtrita fuit ſuperbia dēo-
nis. Tunc impletū fuit ꝙ dñs de muliere dixit ad ſerpentē. Gen.
iij. Ipa ꝯteret caput tuū. Caput ſerpētis eſt ſupbia dyaboli. iſtō
caput eua fouit qñ dyabolice temptationi ꝯſenſit appetēs per ſu
perbiā eſſe deus. ſꝫ beata virgo hodie caput illud contriuit qñ ſe
humiliando dixit. Ecce ancilla dñi ꝛc. Bern. Ipa ꝓcul dubio ca
put ꝯtritum venenatū. qñ omnimoda maligni ſuggeſtione tam
de carnis illecebra quā de mentis ſupbia reduxit ad nihilū. Ma-
gna prorſus humilitas audierat ab angelo ꝙ eſſet grā plena ꝙ
dominus eſſet cum ea ꝛ ꝙ eſſet ſuper omnes mulieres benedicta
ꝙ eſſet filiū dei conceptura ꝛ ex his omnibus nō eleuatꝰ in ſuper
biam ſꝫ humiliando ſe dixit. Ecce ancilla domini. De tercia fi
gura legitꝰ. Iud. vi. Cum dominus vellet filios iſrahel liberare d̄
poteſtate madian huius ſignū liberationis dedit Gedeoni. poſu
it vellus in area ꝛ ros quidam primo deſcēdit in vellus area re-
manente ſicca. deinde deſcendit in aream remanēte vellere ſicco
vellus illud ſignificat beatam virginem ma. qꝛ ſm Iero. Vellus
cū ſit de corpore neſcit corporis paſſiones. ſic virginitas cum ſit
in carne vicia carnis neſcit quando deus volebat hominem redi
mere de poteſtate dyaboli hoc ſignuꝫ dedit. Primo miſit de celo
rorem. i. filium ſuum in vellus. i. in vterum virginis. hoc factū eſt
quando virgo concepit chriſtū in vtero deiñ in areā. qñ egredi
ens chriſtus de vtero virginis in mundo inter homines conuer-
ſatus eſt. Iſtū rorem mirificū. i. filiū dei deſiderauit multum pro-
pheta qñ d. yſa. xlv. Rorate celi deſuper ꝛ nubes plu. iuſ. a. tra et
germinet ſaluatorem. Iſtud hodie impletum eſt quando ṽgo ad
verbum angeli cor aperuit per conſenſuꝫ ꝛ concepit ſalus ē huiꝰ

huiꝰ mundi. ¶ De quarta figura legit̃ Eze. xliiij. Conuerti me ad
viã porte ſanctuarij exterioris que reſpiciebat ad orientem ⁊ erat
clauſa ⁊ dixit dñs ad me porta hec erit clauſa ⁊ nõ aperiet̃ ⁊ vir
nõ trãſibit ꝑ eã qñ dñs deꝰ iſrl̃ ingreſſus ẽ ꝑ eã. porta hec ſignifi
cat beatã ꝟginẽ que dr̃ porta ſanctuarij. i. celi qꝛ per eã tanq̃ꝫ per
portã intrat̃ ad celũ. hec porta fuit clauſa ⁊ vir nõ trãſijt. per eam
qꝛ beata ꝟgo mater fuit ⁊ ꝟgo permãſit ⁊ hãc portam ſolus dñs
ingreſſus eſt qꝛ per vterꝫ ꝟginis venit in mundũ. Curre ⁊ feſtina
ad hanc portã per feruentẽ deuotionẽ. pulſa per iugẽ orationẽ vt
intromittaris ad celeſtẽ manſionẽ. ad ipſam clamat eccleſia et dic̃
Quod Eua triſtis abſtulit vſq̃ꝫ porta lucis fulgida. Ipſa ſiquidẽ
eſt feneſtra humilitatis ianua caritatis ⁊ porta caſtitatis. ſic pa-
tet quarta figura et ꝑmũ ꝑncipale. ¶ Scd̃o dico ꝙ hec mirabilia
fuerũt a ꝓphetis ꝓnunciata yſa. lxiiij. Cũ feceris mirabilia nõ ſu-
ſtinebimꝰ et a facie tua. montes. i. ſuperbi defluxerũt. i. humiliati
ſunt adeo mirabilia fuerunt que chriſtus fecit in incarnatione ꝙ
multi nõ poterãt ſuſtinere ſicut iudei ⁊ heretici qui nolunt crede-
re ꝙ deus factus ſit homo ꝙ virgo manens genuerit Audi quid
de his mirabilibus dicatur. Jeremie xxxi. Nouum creauit domi-
nus ſuper terram femina circundabit virũ. Bernhardus. Si di
xiſſet femina circũdabit infantem vel paruulum nec nouũ videre
tur nec mirum. Nunc autẽ quia nihil tale poſuit ſed dixit femina
circũdabit viruꝫ. Querimus que ſit hec nouitas porro ibi agnoſ
citur longitudo breuis. Latitudo anguſta. Altitudo ſubdita. pro
funditas plana ibi agnoſcitur lux non lucens. aqua ſitiens. panis
eſuriens. Vide et attende triſtari leticiã pauere fiduciaꝫ. ſalutem
pati. vitam mori. fortitudinem infirmari huc vſq̃ꝫ Bern. Nota
ꝙ ibi fuit longitudo breuis in q̃ꝫtum eternus ſub tempore conci-
pitur. Latitudo anguſta in q̃ꝫtum ille qui celum et terram implet
vtero vnius virginis concludit̃. Altitudo ſubdita in q̃ꝫtum deus
homini ſubdit̃. profunditas plana in q̃ꝫtũ inuiſibilis viſibilis effi-
citur cetera patent. ¶ Nota ꝙ chriſtus in vtero ꝟginis exiſtẽs di-
citur ſapientia nõ etate qꝛ tunc adeo ſapiẽs fuit latens in vtero ſi-
cut mõ ẽ regnãs in celo. de his q̃q̃ꝫ mirabilibꝰ dr̃ Iſa. vij. Dabit
dñs ipſe vobis ſignũ. Ecce ꝟgo cõ. et pa. fi. et vo. no. eiꝰ emanuel.
Vere ſignũ ꝙ ꝯcipiẽs et pariẽs filiũ mãſit ꝟgo et proles ꝯcepta

fuit deus ⁊ homo ideo vocatur nomē eius emanuel qḋ interpreta
tur nobiſcum deus ⁊ homo ⁊ deus. ſic ergo mirabilia fuerunt a
ꝓphetis ꝓnunciata. Quis enī vnq̄ȝ crederet his mirabilibus ſi
ꝓphete nō predixiſſent ea tam cōcorditer ⁊ tam expreſſe. ¶ Tercio
dico ꝙ hec mirabilia fuerūt ab angelo reuelata vnde cū angelus
a deo ad ānunciandū xp̄i incarnationē mitteretur poterat dicere il
lud p̄s. Pronūciabo mirabilia tua. Uis ſcire qualiter ꝓnuncia
uerit ⁊ explicuerit mirabilia dei lege euāgeliū illud. Lu. i. Miſſus
eſt angelus Gabriel. Ibi iuenies ꝙ mirabiliter virginē ſalutauit.
dicens Aue gracia plena dominus tecū benedicta tu in mulieri
bus. Ipſam de ſpiritu ſancto ꝯceptam ⁊ pariturā filium dei ſalua
torem mundi predixit. Ecce inq̄t cōcipies ⁊ pa. filiū ⁊ vo. no. eius
iħs. hic erit magnus ⁊ filius altiſſimi vocabitur. Congruū fuit vt
angelus bonus nūciaret mirabilia que fuerunt p̄ncipia noſtre re
demptionis q2 malus angelus nūciauerat mirabilia que fuerunt
p̄ncipia p̄uaricationis vt reparatio ex oppoſito r̄n̄oȝ lapſui. illic
ſiquidē erat malus angelus hic bon9 illic mulier ſuperba hic hu
milis illic ꝓponebātur falſa hic vera. illic ꝓpiciabatur mors hic
vita. illic maledictio hic bn̄dictio. Bern. Curre eua ad mariā cur
re mater ad filium fili9 pro matre r̄ndeat. ip̄e matris opprobriū
auferat ip̄e patri pro matre ſatiſfaciat q2 ecce ſi virgo cecidit per
feminā iam nō erigitur ibi niſi per feminam. ¶ Quarto dico ꝙ hec
mirabilia fuerunt ab apoſtolis p̄dicata. Ecc̄. xxxviij. Feſtina tem
pus memēto finis vt enarrent mirabilia t. Sapiens incarnatioȝ
xp̄i deſiderās ⁊ dilationē aduentus xp̄i in carnē conſiderās orat
d. Feſtina tempꝰ. ſ. vt cito venias. memento finis. ſ. vt mundū re
dimas. vt enarrent mirabilia ⁊ ſupple ap̄li qui ad hoc electi fue
runt vt fidē xp̄i per mundū p̄dicarēt p̄s. Celi. i. apoſtoli enarrāt
gloriā dei. ⁊ ſequitur In omnē terrā exiuit ſonus eoꝝ ⁊ in fines. vn
dn̄s precepit apoſtolis Math. vltimo. Euntes in mundū vniuer
ſum predicate euangeliū omni creature. i. homini qui habȝ aliq̄d
ꝯmune cum omni creatura. ⁊ ſequitur Illi aūt profecti p̄dicauerūt
vbiq̄ȝ dn̄o cooperante ⁊ ſer. ꝯfir. ſe. ſignis. Certe illa mirabilia q̄
apoſtoli predicauerunt de iħu xp̄i incarnatione paſſione reſurre
ctione ⁊ huiuſmodi ita rara ⁊ inaudita fuerunt ꝙ pauci verbis
apoſtoloꝝ credidiſſent niſi dominus v̄ba eoꝝ miraculis confir
maſſet legitur

maſſet legit' Act. xxvij. Tū Paulus pdicaret Athenienſib⁹ fidē
chriſti ⁊ diceret de reſurrectione mortuoꝝ illi apprehenſo eo dixe
runt. Poſſum⁹ ſcire que eſt hec noua que a te dicit' doctrina. No
ua eni quedā inſunt noſtris auribus. Tūc aplus idolatriā eoruʒ
redarguens ⁊ chriſti fidē predicans plures ad xp̄m ꝯuertit. hec
mirabilia ſcʒ ꝙ ꝟgo ſaluatorē mūdi pareret ꝙ deus carnē indu/
eret ⁊ gen⁹ humanū redimeret ꝓphete ⁊ ſancti patres multum
deſiderabant Moyſes dixit obſecro dn̄e mit. quē miſ. es. Exo. iiij.
Dauid dicit Inclina dn̄e c. t. ⁊ d. Iſtud dn̄s hodie fecit qn̄ in vte
ro virginis veniens carnē induit per quā gen⁹ humanū redimere
voluit. Gal. iiij. vbi venit plenitudo. t. miſit de⁹ filium ſuū nat. ex
muliere f. ſub le. vt e. qui ſub le. e. re. ideo canit eccleſia. Hec eſt di/
es quā fecit dn̄s hodie aff. po. ſ. r. ⁊ re. miſit ꝓpter qđ ſit nomē ei⁹
benedictum in ſecula. Amen.

De ſancto Georgio

Eſto fidelis vſqʒ ad mortē ⁊ dabo tibi coronā vite. Apo.
ij. Vba iſta poterat dicere xp̄s ad ſuū militem Georgiū. Solēt ter
reni reges ſuos milites ituros ad bellū hortari vt fortit' pugnēt
⁊ a bello non fugiant. ſic chriſt⁹ beatū Georgiū in ꝟbis iſtis mo/
net vt fortiter pro fide pugnet ⁊ timore paſſionis a fide nō diſce/
dat ⁊ facit duo in verbis Primo hortat' nos ad virtutis exercitiū
Scđo ꝓmittit ſufficiens premiū. primū ibi Eſto fidelis. Scđm
ibi Dabo tibi. Nota ꝙ beatus Georgius inſtar boni militis fu
it fidelis in cōmiſſis verax in ꝓmiſſis. fortis in ꝟtutibus cū ope/
ratione. audax in paſſionis aggreſſione. Primo dico ꝙ fuit fi/
delis in cōmiſſis vnde de eo poteſt exponi illud ꝓuer. lviij. Vir fi
delis multum laudabit'. Vere beatus Georgius laudabilis fuit
qui in cōmiſſis fidelis extitit. Dominus cōmiſerat ſancto Georgio
duo. ſ. corpus ⁊ animā precipiens ei vt ea fideliter cuſtodiret ⁊ i
his ſibi ſeruiret. qđ ⁊ fecit. in anima ſeruiuit ei voluntatem. ſ. di/
uine voluntati conformando ⁊ eius precepta implendo vnde ipſe
figuratur per dauid de quo dicit'. i. Re. xxij. Quis in omnibus ſuis
tuis ſicut dauid fidelis ⁊ pergens ad imperiū tuū ⁊ glorioſus in
domo tua. pondera ꝙ hic dicitur pergens ad imperiū tuum. qui
dam nanqʒ implent mandatū dei ex amore ⁊ ad hos mittit' ipe/
rium domini quia libenter implent illud. Iſtud figuratū eſt Exo.

xix. vbi legit̃ ꝙ moyſes per quē ſignificantur illi qui precepta dei
ex amore implent aſcendit in montem ſynai ad dominum in quo
dominus daturus erat legem ſed populus per quē ſignificant̃ illi
qui precepta dei ex timore implent ſtabat ad radicem montis ex
pectans. Item ſeruiuit in corpore ipſum corpus paſſionibus ſub
ijciendo ⁊ tribulationes pro chriſti amore ſuſtinendo. Ecc̃. xxij. Fi
dem poſſide cum amico in paupertate illius vt in bonis illius le
teris. in tempore tribulationis illius permane illi fidelis vt in he
reditate illius coheres ei ſis. Amicus ille eſt chriſtus qui pro tāto
dicitur pauper in hoc mundo quia paucos habet fideles amicos.
Tribulatio ſanctoꝝ dicitur tribulatio chriſti quia quicquid ſan-
ctis ſuis fit ſiue bonum ſiue malum hoc reputat ſibi fieri vnde di
xit Actu. ix. paulo Saule ſaule quid me perſequeris. ⁊ in die iudi
cij dicet Qđ vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis Math. xxv
Iſti amico. ſ. chriſto beatus Georgius fidelis fuit in tribulationi
bus ideo coheres ei factus eſt in regno dei. ad huius ſancti exem
plum tu debes eſſe chriſto fidelis in anima ⁊ in corpore. in anima
vt eius voluntatem impleas. In corpore vt tribulationes mundi
pacienter ſuſtineas. etſi hoc feceris ad regnum celorū peruenies.
Mathei vij. Non omnis qui dicit mihi domine intrabit in regnū
celorum ſed qui facit voluntatem patris mei ⁊c̃. hoc de voluntati
dei impletione. de tribulatione dicitur Luc̃. xxij Vos eſtis qui p-
manſiſtis mecum in tentationibus ⁊ ego diſpono vobis ſicut diſ
poſuit mihi pater meus regnū vt edatis ⁊ bibatis in regno meo
ſuper menſam meam. ¶ Scđo dico ꝙ fuit verax in promiſſis ipſe
eni erat de numero illoꝝ qui veraces ſunt in promiſſis vnde dicit̃
Ecc̃. xv. Viri mendaces nō erunt memores illius. ſ. iuſticie dei et
viri veraces inueniuntur in ea ⁊ ſucceſſū habebūt vſq; ad inſpe
ctionem dei. Hic exprimunt̃ duo genera chriſtianoꝝ quorū qui
dam ſunt mendaces. ſ. mali chriſtiani qui promiſſum quod in ba-
ptiſmo pro eis factum eſt violant per malam vitam. Quidā vero
ſunt veraces. ſ. boni chriſtiani qui ꝓmiſſum pro eis factū implent
Audi o peccator chriſtiane tu in baptiſmo promiſiſti deo ꝑ patri-
nos tuos ꝙ velles fidem tenere ⁊ dyabolo abrenunciare ⁊ pec-
cando mendax efficeris quia neutrū iſtorum ſeruas fidem non te
nes quā ꝓmiſiſti quādo peccas imo negas. Tit̃. i. Inq̄nate ſunt

coꝝ mens

eorum mens ꝛ ↄſcientia ↄfitentur ſe noſſe deuȝ factis aūt negāt cū ſint abominati ꝛ incredules ꝛ ad omne opus bonuȝ reprobi Itē dyabolo nō abrenuncias imo adheres ei' ꝛ pactū facis cum eo vt ei ſeruias. yſa. lviij. pcuſſimus fedus cū morte. i. dyabolo q̄ eſt auctor mortis ꝛ cum inferno fecim⁹ pactum. Conſulo tibi vt fedus illud rumpas p penitentiā ꝛ reuertere ad veꝝ deum ꝛ do/minū tuum ꝛ ipē ſuſcipiet te. Jere. iij. Reuertere ad me dicit dn̄s ꝛ ego ſuſcipiam te. Hoc exemplū habes in filio prodigo quē pat̄ miſericordit̄ ſuſcepit. lu. xv. Certe beat⁹ Georg. verax fuit nō mē dax q: fidem xp̄i veraciter tenuit ꝛ cōcilijs dyaboli in nullo adq̄uit. vnde potuit dicere illud p̄s. Viam veri. ele. iud. ¶ Tercio di co ꝙ fuit ꝟtutum operatione fortis. Unde ipē ſignificat̄ per iu/dam de quo dicit̄ Machabeoꝝ. v. Judas machabeus fortis viri bus a iuuētute ſua ꝛ ipē ſit vobis p̄nceps milicie. vere beat⁹ Ge/orgius fuit fortis viribus a iuuentute ſua quia ſtrennuus fuit in bonis operibus. Hic eſt dux milicie quia ad litterā milites hono/rant eum. ſpecialiter q̄ndo vadunt ad bellum corporale inuocāt eum ꝛ vota faciunt vt obtineat eis victoriam. Si tu chriſtiane cuiuſcūq; es ↄditionis quando ſentis tibi īminere bellum anime .i. temptationem inuoca eum vt apud deum tibi obtineat victori am ne dyabolus deijciat te in culpaȝ. Heu q̄ȝ ſtulti ſunt peccato res qui ex omni parte impugnātur ex vna parte ip̄ugnat eos dy abolus ex alia parte caro ꝛ mundus in ſe ſūt fragiles ꝛ tamē nō inuocant a deo ꝛ a ſanctis adiutorium ꝛ ideo nimiꝝ ſi ſuperant̄ de talibus dicit̄ Tre. i. Abierunt abſq; fortitudine a facie ſubſeq̄ tis. i. dyaboli. Certe beatus Georgius fortis fuit. per dei gratiaȝ armatus fuit virtutibus ideo dyabolus eum ſuperare nō potuit imo ipē dyabolum vicit. Unde ipē figuratur per Dauid qui in/terpretatur manu fortis. ſicut ille Goliam leonē ꝛ vrſum vicit ſic ille vicit dyabolum car. ꝛ mundum. ꝛ ideo quia victor extitit co ronam celeſtis regis promeruit. Si vis o homo coronam hanc habere oportet ꝙ fias victor in temptatione. Ja. i. Beatus vir q̄ ſuffert temptationē q̄m cū pro. ſ. ac. c. v. ¶ Quarto dico ꝙ fuit au dax in paſſionis aggreſſione. Magna ē audacia paſſionib⁹ volū tarie ſe ſubdere mortem non timere ꝛ vitam contemnere h̄ fecit audacter beatus Georgius vnde de eo poteſt exponi qđ dicitur

Iob xxxix. Exultat audacter in occurſum pergit armatus cōtem
nit pauorē nō cedit gladio. ¶ Nota vba per ordinē exultat inquit
audacter qr in paſſione. ſ. ſanctus Georgius ſpū exultauit atten
dens illud Math. v. Gaudete ꝛ exultate qm̄ m̄. v. co. ē in celis. In
occurſum ꝑgit armatus inq̈ntū paſſionē voluntarie ſuſtinuit exē
plo chriſti qui iudeis ip̄m querentibus occurrit dicens quē queri
tis. Illis autē dicentibus iheſum nazarenū. R̄ndit ego ſum. Con
temnit pauorem quia mortem nō timuit implens illud Mat. x. no
lite timere eos qui occidunt corpus animā autē non poſſunt oc
cidere. Non cedit gladio in q̈ntum in fide vſq3 ad mortem perſeue
rauit attendens illud Math. xx. Qui perſeuerauerit vſq3 ad finem
hic ſaluus erit. O homo accipe exemplū ab hoc ſancto ꝛ ſi tetige
rit te aliqua tribulatio ſuſtineas pacienter ꝛ habebis mercedē ma
gnam in celo. Audi dominū p ꝓphetam dicentē. Cum ipſo ſum i
tribulatione eri. e. ꝛ glo. e. ſ. in regno celoꝝ ad quod perducat nos
Iheſus chriſtꝰ. Amen

De ſcō Marco euāgeliſta

Dignus ē operarius mercede ſua Luc. x. Vbum illō pōt ex
poni de ſancto Marco euāgeliſta qui in vinea dn̄i fidelis
operarius fuit ꝛ iō magnā in celis mercedē ꝓmeruit. ꝛ tangunt
hic duo. P̄mū eſt meritū actiōis. Scđm ē p̄mium retributionis.
P̄mū reſpicit ſtatū vie. S̄m ſtatū patrie. P̄mū ibi dignꝰ eſt operarius
ſcđm ibi mercede ſ. ¶ Nota ꝙ beatꝰ Marcꝰ tanq̈ bonꝰ operarius
opatus ē opꝰ dei ſapienť ꝓpť ſtatus merēdi optunitatē. diligēt
ꝓpť feruidā caritatē abundanť ꝓpť bonoꝝ opeꝝ multiformitatē
Indeficienť p bone opationis aſſiduitatē. ¶ P̄mo dico ꝙ opatꝰ
ē opꝰ dei ſapiēť propť ſtatꝰ merēdi optunitatē qr in hac vita ē ſta
tus merēdi ꝛ iō ſapienť agūt qui h aliqd boni opanť. Iſtō fecit
beatꝰ marcus. vn̄ de eo exponiť illud P̄s. Exibit hō ad opꝰ ſuū et
ad opa ſua vſq3 ad veſperā. Veſpa iſta ē mors qn̄ operarij ceſſāt
a labore. i. hoīes ab opibꝰ meritorijs ꝛ expectāt mercedē retribu
tionis qn̄ ianue. i. ſenſus corpis claudūtur ita ꝙ nec hō vidē nec
audire nec loq̈ poteit qn̄ hō ad dormiendū ſomnū mortis in ſepul
cro tanq̈ in lecto reponiť ꝛ ibi t̄ra q̄ſi tegumento tegiť vbi requi
eſcit vſq3 ad mane diei nouiſſimi ꝛ tūc reſurget a ſomno mortl. ꝛ du
ceť ad p̄ntiaz iudicij. certe beatꝰ Marcꝰ opatus fuit bona opa ie
iunādo orādo p̄dicādo vſq3 ad veſperā mortis ſue ꝛ iō recepit mag
nā mercedē

nam mercedem a deo. Ipſe eni vnus fuit de operarijs illis de qui-
bus dicit. Math. xx. Uoca operarios et redde illis mercedē ſuaz.
Sheu q̄m ſtulti ſunt qui hic ſunt ocioſi et nihil boni operātur tales
reprehendunt. Math. xx. Quid hic ſta. tota di. o. Pondera qđ df
hic. i. in hoc mūdo in quo ſolūmodo eſt ſtatus merendi ideo debe
ret h homo continue aliquid boni operari et nūq̄ꝫ ceſſare. Audi
verbum mirabile ſed tn̄ verum q̄ ſtatus mundi quantū ad vnam
conditionē melior eſt q̄ꝫ ſtatus celi quia in mundo pōt homo ſem-
per aliquid mereri in celo vero nihil. Si eſſes in tali ſtatu q̄ ſi ho
die morĕris iturus eſſes ad celum ꝛ peruenturus ad infimū ordi
nem angelorꝝ tu per graciā dei potes tm̄ mereri infra vnuꝫ diem
q̄ ſi cras morereris peruenires ad ſcdm vel terciū vł ſuperiorem
ordinē angelorꝝ. Illi vero qui iam ſunt in infimo ordine nunquā
peruenient ad ſuperiorem ordinem. ideo merito reprehēdunt q̄ hic
ſunt ocioſi. Quid hic inq̄ꝫ ſtatis tō die ocioſi. tota inquit die ali
qui enim ſtāt ocioſi in parte diei ꝛ circa finem incipiunt operari.
ſicut illi qui primo peccant ꝛ poſtea agunt penitentiam ꝛ faciūt
bona. Alij vero tota die ſtāt ocioſi. ſicut illi qui totū tempus vite
conſumunt in peccatis ꝛ nihil boni faciunt. Si actenus fuiſti ocio
ſus ꝛ nihil boni feciſti age penitentiaꝫ ꝛ fac bonum quandiu vi
uis. Si vero omnibus diebus vite tue operatus es bonum noli
tepeſcere ſꝫ perſeuera vt mercedeꝫ recipias id dicit Ecc. xiiij. Ante
obitum tuū operare iuſticiā qm̄ nō eſt apud inferos iuenire cibū
.i. facere bona opera quibus anima cibatur. ¶ Scdo dico q̄ ope
ratus eſt opus dei diligenter ꝓpter feruidam caritatem. qui eniꝫ
deum diligit opus dei diligenter facit. Hoc fecit beatus Marcus
implens illud qđ dicit. i. Thi. iiij. Tu vero vigila in omnibus la.
opus fac euangeliſte. ꝛc̄. Sobrius eſto. vere beatus Marcus vigi
lauit opus dei nō cum deſidia ſꝫ cum diligentia perficiendo. In
omnibꝰ laborauit totis viribꝰ deo ſeruiendo opus fecit euāgeliſte
verbū dei predicādo miniſteriū ſuū impleuit in bono vſq̄ꝫ in finem
perſeuerando. ſobrius fuit tꝑalibus nō abutendo. Ipſe eni deum
ex corde dilexit ꝛ ideo opus dei diligēter fecit qr ſm Gregoriū ꝓ
batio dilectionis exhibitio eſt opis. Certe ſi tu deū toto corde dili
geres vtiq̄ꝫ opus dei diligēter ꝑficeres. Operarij q̄ laborāt in vi-
nea ꝓ mercede tēporali multū diligent laborāt quādo dn̄s vinee

pñs ē ⁊ reſpicit eos. ſic quilibet hō in hoc mūdo diligēter ⁊ libent
ter debet laborare ꝓ mercede eterna. attendēſ ꝙ dñs ſemꝑ pñs ē
⁊ nō ſolū oꝑa ꝫ etiā cor intuet̄ iō dicit Aplus Col. iij. Queccunq̄
facitis ex aio operamini ſicut deo ⁊ nō hoibus. ſciētes ꝙ a deo re
cipietis mercedē. Ille ex animo oꝑatur opus dei qui diligēter ⁊ fi
deliter operat̄. talis a deo ſufficiēter remunerabit̄. Iſtud p̄figura
tum ē in Dauid de quo dicit̄. i. R. xviij. Inueni virū ſḿ cor meū
qui fa. omnē voluntatē meā ⁊ ideo ad celeſte regnū aſſumptus ē
ſic illi qui opus dei diligenter faciūt ad regnū eternū aſſumentur
ꝫ ve illis qui opus dei fraudulēter faciūt qui aliquid boni preten
dunt exteriꝰ ⁊ intentionē interiꝰ habēt ꝑuerſam. tales eijcient̄ a
regno. ſicut prefiguratū eſt in Saul cū precepiſſet dñs vt interfi
ceret amelech ⁊ demoliret̄ vniuerſa eius ⁊ nihil ꝯcupiſceret de re
bus eius ⁊ vniuerſas occideret mulieres ⁊ paruulos oues boues
camelos ⁊ aſinos. ille pepcit regi Agath ⁊ optimis gregibꝰ ouiū
⁊ armentoꝝ arietibꝰ ⁊ vniuerſis que pulcra erāt ⁊ ideo qꝛ frau
dulenter fecit opus dei iratꝰ fuit deus ꝯtra eum abiecit eū de reg
no ſicut legit̄. i. R. xvi. Noli o homo opus dei fraudulenter facere
ne dñs a regno celoꝝ te abijciat qꝛ maledictꝰ hō qui facit opꝰ dei
fraudulent̄ ⁊ negligēter. ¶ Tercio dico ꝙ fecit opꝰ dei abundant̄
ꝑ bonoꝝ opeꝝ multiformitatē Ecc̄. x. Melior ē qui oꝑat̄ ⁊ abun
dat in oibus q̄ꝫ qui gloriat̄ ⁊ eget pane. Multi poſſidēt diuicias
traſitorias ⁊ de his gloriant̄ q̄ diuites ſūt in rebꝰ ⁊ pauꝑes in v̄
tutibꝰ. de quoꝝ numero fuit diues ille q̄ dixit Luce. xij. Aia mea
habes multa bō repoſita in ānos plurimos req̄eſce ꝯmede epula
re. Dixit aūt illi deus. Stulte hac nocte demones aiam tuā repe
tent a te q̄ āt paraſti cuiꝰ erūt. vē ſtultꝰ fuit qꝛ de trāſitoria vita
ſollicitꝰ fuit et de et̄na vita nihil cogitauit. vē ſtultꝰ fuit q̄ exterio
ra bō reputabat eē bō aie dicēs. Aia mea ha. mul. bō. Certe ſi fu
iſſent bō aie ipa in exitu a corꝑe nō deſeruiſſet. vñ diues ille mul
tū deceptꝰ fuit. ſic adhuc mlti decipiūt̄ de q̄bꝰ dr̄ in p̄s. Cōfidūt
in v̄. ſua. i. fortitudie corꝑali ⁊ in mltitudine diui. ſ. gl. Talis non
fuit beatꝰ Marcꝰ q̄ nō gloriabat̄ in rebꝰ trāſitorijs imo illas con
tempſit ꝫ magis operabat̄ bō opēa et abūdauit in omibus. Ipſe
eni nō ſolum implebat mādata que ſunt de neceſſitate ſalutis ſed
etiā concilia que ſunt ſupererogationis. vñ nō ꝙ quidā a bonis
operibus deſi

operibus deficiunt ⁊ hi damnant̃ ſicut peccatores. p̃s. Sicut de
ficit fumus defi. ſicut fluit ce. a fa. ig. ſic pe. pec. a f. d. Quidã ꝟo
habẽt bona opera ad ſufficientiam ⁊ hi ſaluant̃. ſicut boni minꝰ
ꝑfecti qui ſeruant mandata ⁊ vitant peccata mortalia. Math. v
Si vis ad vitã ingredi ſerua mãdata. Quidaꝫ vero abundant in
bonis operibus ⁊ hi non ſolum ſaluantur ꝫ etiã cũ chriſto alios
iudicabunt. ſicut ꝑfecti qui non ſolum implent mandata dei que
ſũt de eẽ ſalutis. ꝫ etiã conſilia q̃ ſunt de bñ eẽ. Job. v. Egrederis
in abundantia ſepulcꝝ ſicut infertur aceruus tritici in tempore
meſſis. Iſta tria genera hominũ ſignata ſunt ꝑ tres ſimul crucifi
xos. ſ. xp̃m ⁊ duos latrones. Latro pendens a ſiniſtris qui deum
blaſphemauit. ⁊ ſic moriebatur ⁊ damnatus ẽ. ſignificat illoſ qui
a bonis operibus deficiẽtes ⁊ in peccatis morientes damnantur.
Latro vero pendens a dextris agens penitentiã qui ſaluatus eſt
ſignificat eos qui habent opera ad ſufficientiam. Chriſtus vero
qui ſuperabundat in omnibus bonis qui fuit plenuſ gracia ⁊ ve
ritate ſignificat eos qui abũdant in bonis operibus. talis fuit be
atus Marcꝰ qui bonis oꝑibus ſuꝑabundabat qui deo ĩ vigilijs
ieiunijs orationibus ⁊ predicationibus ⁊ ceteris bonis operibꝰ
ſeruiebat. Quarto dico ꝙ operatus eſt opus dei indeſinenter ꝑ
bone operationis aſſiduitatẽ. Ecc̃. xxxviij. Cor ſuũ dabit in ꝯſum
mationem operum ⁊ in gloria ſua ornabit in perfectionẽ. Iſtud
vere fuit beatus Marcus qui dedit cor ſuũ in ꝯſummationẽ ope/
rum. quando bona opera per aſſiduitatẽ indeſinenter cõpleuit ⁊
ornauit in ꝑfectionem. quando in bonis operibus vſqꝫ in finem
perſeuerauit. Multi nanqꝫ ſunt qui incipiunt bene operari ꝫ pau/
ci ſunt qui vſqꝫ in finẽ perſeuerant. Si incepiſti bene operari inde
ſinenter age ⁊ perſeuera vt inuenias mercedẽ. ideo dicit̃ Ecc̃. ix.
Qdcũqꝫ p̃t maꝰ tua inſtant̃ oꝑare qꝛ nec opꝰ nec rõ nec ſciẽtia
nec ſapiẽtia erũt apud inferos. Ibi enĩ nõ erit opꝰ merendi nec rõ
bñ eligẽdi nec ſcia malis cauẽdi nec ſapia et̃na ꝯcupiſcendi. Hic
enĩ ẽ tempus merẽdi illic recipiẽdi, mõ eſt tẽpus miſericordie tũc
iuſticie. Clama hic ad deũ ⁊ inuenies miſericordiã. qꝫtũcũqꝫ cla/
maueris in inferno nũqꝫ inuenies miſericordiã ſicut patet in diui
te epulante Lu. xv. Qui cũ in ĩferno poſitus clamaret ad Abra/
ham ⁊ peteret ꝓ gutta aque repulſus fuit. Conſidera qꝫta ſit dei

miſericordia. ſ; ſi vnus peccator q̄tūcunq̄ miſer hic et ex cordis
deuotione ad deū clamauerit ſtatim deus oīa peccata ei dimittit
eternū regnū ꝓmittit. In inferno aūt tāta erit ſeueritaſ iuſticie ꝙ
ſi oēs de inferno ad deū clamarent nō poſſent impetrare ꝙ deus
vnū peccatū dimitteret. Det nobis de⁹ graciā ſuā vt a miſerijs in-
ferni liberemur ⁊ ad celeſtia gaudia ꝑducamur Amen.

De ſanctis Philippo et Jacobo apoſtolis.

DOmine oſtende nobis patrē et ſufficit nobis. ioh. xiiij. In
his ṽbis duo tāgunt̄. p̄mo tangit̄ p̄ntis ſtatus defectio
cui⁹ ſignū ē petitio. Scd̄o tangit̄ futuri ſtatus qui erit i
patria perfectio. cui⁹ ſignū eſt deſiderij quietatio. Primū ibi Dn̄e
oñde nobis patrē. Scd̄m ibi ⁊ ſufficit nobis. ¶ Nota ꝙ pater iſte
cui⁹ faciē apoſtoli deſiderabant videre q̄nq̄ facit circa filios.
Primo diligit feruenter. Scd̄o erudit diligēter. Tercio miſeretur
clementer. Quarto exaudit libēter. Quinto hereditat ſufficiēter.
¶ Primo dico ꝙ diligit feruēter Jo. xiiij. Si quis diligit me ſermo-
nem meū ſuabit ⁊ pr̄ meus diligit eū. Cogita ſi potes q̄tū celeſtis
pr̄ dilexit hominē. nūq̄ aliquis hō tm̄ dilexit filiū ſuū ſicut celeſtis
pater diligit hominē. nā ꝓpter hominē filiū ſuū vnigenitū in mū-
dum miſit ⁊ in mortē tradidit Jo. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt fi-
l. vnigenitū daret vt omnis qui credit in illū nō pe. ſ; hēat vitā et-
nam. Quid potes o hō rependē deo ꝓ hac dilectione niſi vt redi-
ligas eū ⁊ māda. eius cuſto. hoc fecerūt iſti ſancti apl'i q̄ toto cor
de deo adheſerūt ꝓ cui⁹ amore mortē ſuſtinuerūt ⁊ iō mors eorū
p̄ciosa fuit in ɔſpectu dei. p̄s. Precioſa in ɔſpectu dn̄i mors ſcōꝝ
ei⁹. vere p̄cioſa ē mors q2 eā toto corde deſiderabant q2 ꝑ eā xp̄o
ɔformes fiebāt. q2 ꝑ eā regnū celoꝝ emebāt. O q̄ p̄cioſa mors q̄
mercati ſunt tā ineffabile bonū qđ nec ocul⁹ vidit nec auris au-
diuit nec in cor hoīs aſcēdit. iō iſti ſancti nūq̄ de hoc dolebunt ꝙ
mortē pro xp̄o ſuſtinuerūt ſ; gaudebūt ⁊ deū ſine fine laudabunt
qui ꝓ trāſitoria pena etn̄a gaudia ɔtulit eis. yſa. lxv. Obliuioni
tradite ſūt anguſtie priores ⁊ abſcōdite ſūt ab oculis vr̄is. Conſi-
dera q̄tū celeſtiſ pr̄ ſuoſ diligebat filios hic punit ne in eternū pu-
niant̄ hic ɔtriſtant̄ vt in eternū ɔſolent̄. flagellant̄ i corpe vt emē-
dent̄ in mente. Flagellant̄ in mūdo vt letent̄ in celo. ſi ergo flagel-
laris a deo porta pacienter q2 flagellū ſignū ē paterne dilectionis
Hebre. xij.

Hebꝛe.xij.Quis eni filiꝰ quē pr̄ nō coꝛripit.ſi extra diſciplinā eſtiſ
cuiꝰ ꝑticipes facti eſtis.oēs ergo adulteri ⁊ nō filij eſtis certe ce/
leſtis pater filio ſuo grauē diſciplinā fecit dari qn̄ euz ꝓ peccatis
huiꝰ mundi fecit flagellari alapis cedi ⁊ crucifigi.yſa.liij. Diſci/
plina pacis noſtre ſuꝑ eū cuiꝰ li.ſa.ſumꝰ. ¶Scd̄o dico ꝙ erudit
diligēter ſ.hebꝛe.xij.pr̄es carnis nr̄e habuimꝰ eruditoꝛes ⁊ reue/
rebamur eos num multomagis obtemꝑabiꝰ patri ſpirituū ⁊ vi/
uemꝰ.q.d.ſi filius diligit patrē carnalē q̄ erudit eū multomagis
patrē celeſtē qui magis erudit.ꝯſidera diligēter q̄ȝtū ille pr̄ erudi/
erit hominē poſtq̄ȝ ad eruditionē hominis patriarchas ⁊ ꝓphe
tas miſit ⁊ pauci eis crederēt tandē filiū ſuū miſit vt ꝑ eiuſ doctri
nam hominē erudiret.Thi.v.Apparuit gr̄a ſaluatoꝛis nr̄i oībus
hominibꝰ erudiēs ⁊c̄ vſq̄ȝ aduentū gaudij magni dei.¶Nota hic
q̄tuoꝛ de quibꝰ te xp̄us erudit q̄ debes obſeruare ſi vis deo placē
ꝑmo debes peccata vitare iō dr̄ abnegātes impietatē Ecc̄ i2.q̄ſi
a facie colu.fuge pcc̄m.bn̄ dicit q̄ſi a fa.co.ſicut eni coluber vene
no ſ.intoxicat coꝛpꝰ ⁊ occidit ſic pcc̄m animā occidit.valde ſtul/
tus imo inſanus reputarecͬ qui venenū moꝛtiferꝫ mixtū cuz modi
co melle biberet ſciēs ꝙ pꝰ momentaneā dulcedinē amara moꝛs
ſequerecͬ.ſic ſtultus ē pcc̄oꝛ qui peccat moꝛtalicͬ ⁊ per momētaneā
delectationē ad eternā penā ꝑuenit.certe iſti apl̄i eruditi a chꝛiſto
peccata vitauerūt ideo ad celeſte regnū ꝑuenerunt.¶Scd̄o debes
mundū contemnere.ideo additur ſecularia deſideria ſi nō potes
ꝯtemnere q̄ȝtum ad id qd̄ eſt ſupererogatiōis ſcꝫ vt om̄ia ꝓ amo
re chꝛiſti relinquas.ꝯtemne ſaltem q̄ȝtum ad id qd̄ eſt neceſſitatis.
vt ſaltem ſuperbiā luxuriam auariciā mundi contemnas.i.Jo.2
Nolite diligere mundū neq̄ȝ ea que in mundo ſunt quoniā omne
qd̄ eſt in mundo.aut eſt concupiſcentia carnis aut concupiſcen/
tia oculoꝝ aut ſuꝑbia vite.Certe illi apoſtoli ꝑfecte mundū con/
tempſerunt.vnde petrus in perſona omniū dixit.Math.xix.Ecce
nos reliquimꝰ omnia ⁊ ſecuti ſumꝰ te.¶Tercio dēs in ꝟtutibꝰ ꝓ
ficere iō dr̄ ſobꝛie iuſte ⁊ pie viuamꝰ in h̄ ſecl̄o.ſobꝛie q̄ȝtum ad te
ipm̄.pie q̄ȝtum ad deū.iuſte q̄ȝtū ad ꝓximū vt te in bono exerceaſ
deo deuote ſeruias ⁊ cū ꝓximo pacifice viuas. Jſtud fecerūt iſti
ſancti apl̄i q̄ fuerūt in ſeipis innocētes ſicut oues.Jn ſeruitio dei
prudētes ſicut ſerpentes i ꝯuerſatiōe cū ꝓxio ſimplices ſi.col.iō

dictū eſt eis. Math. x. Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio lu-
porum. Eſto ergo prudens ſicut ſerpenſ ⁊ ſimplex ſicut columba
¶ Quarto debes ad celeſtia anhelare ideo dicit̄ beatā ſpem. Phi
iij. Saluatorē expectamus dn̄m ihm chriſtū qui refor. cor. hu. no
ſtre. Iſtud fecerūt ſancti apoſtoli quibus dictū eſt Luc. vi. Beati
eritis cum vos oderint ho. ⁊ cū ſepara. v. ⁊ exproba. ⁊ eic. nomē
veſtrū tanq̄ȝ ma. ꝓpter fi. ho. Gaudete in illa die ⁊ ex. et. m̄. v. m̄
eſt in ce. ſic patet ſ̄m p̄ncipale. ¶ Tercio dico ꝙ miseret̄ clemēt
p̄s. Quō miseret̄ pater fi. miſertus eſt dn̄s ti. ſe. Conſidera q̄ȝ mi-
ſericors pater iſte ſit. Si offendiſti eū grauiter noli deſperare age
penitentiam ⁊ inuenies graciā. Audi q̄d dicit̄ Lu. xv. De filio p̄
digo qui diſceſſit a patre ⁊ diſſipauit omnē ſubſtantiā. ſ. viuendo
luxurioſe per quē ſignificat̄ peccator qui peccando recedit a deo
⁊ bona gracie ⁊ nature ſibi a deo data diſſipat cū ille filius cogi
tat de miſericordia patris dicit. Surgam ſuppl̄e a peccatis ⁊ ibo
ad patrem meum ⁊ dicam pater peccaui in celū ⁊ corā te iā nō
ſum dignus vocari filius tuus quia te grauiter offendi fac me ſi-
cut vnū ex mer. t. ⁊ ſequit̄ Cū adhuc longe eſſet vidit eum pater
eius ⁊ miſericordia motus occurrens cecidit ſup̄ collū eius ⁊ oſ
eum. Cōſidera q̄ȝ ꝑatus ſit deus ad miſerendū. ſtatim q̄n̄ pecca-
tor facit qd̄ in ſe eſt ⁊ q̄ȝtum pōt diſponit ſe ad gratiā q̄ȝtūcunq̄ȝ
deū offēdit ſtatim recipit eū ad grāȝ Iē. 3. Loq̄t̄ dn̄s ad aiaȝ pec
catricem. Tu fornicata es cū amatorib⁹ multis tn̄ reuertere ad
me dicit dn̄s ⁊ ego ſuſci. te. Quid tardas o peccator reuertē ad
dn̄m ⁊ inuenies eū ꝓpiciū. Certe ſi offendiſſes terrenuȝ p̄ncipem
qui minaret̄ tibi mortē t̄palem vtiq̄ȝ ꝯuocares amicos et inuo-
cares intꝫceſſores. te ip̄m humiliares vt inuenires gr̄am vt poſſis
euadē mortē ⁊ tu negligis ⁊ ꝯtemnis. Audi quid dicit ꝓpheta.
Niſi ꝯuerſi fueritis gladiū ſuū vibrauit. minādo tibi mortē t̄palē
arcū ſuū te. ⁊ pa. illū minādo tibi mortē eternā. Gladius ꝑcutit
in vicino ⁊ iō ſignificat mortē t̄palē q̄ eſt i vicino. Arc⁹ ꝑcutit a
remotis ideo ſignificat mortē eternā. Sic ergo celeſtis pater mi-
ſeretur clementer ⁊ non ſolum peccatorum ſed etiā omnibus qui
in mundo ſunt. p̄s. Miſericordia domini ple. e. ter. Certe cū apo-
ſtolis iſtis fecit magnā miſericordiā ip̄os de mūdo elegit multa
ſecreta reuelauit ad p̄dicandū fidē deſtinauit. in paſſione robora

uit in celo coronauit. ¶ Quarto exaudit libenter Jo. xv. Si quid pe
cieritis pa. in no. meo dabit vobis. Quis pater terrenus adeo diligit
filium ſuum quod omnes petitiones filij ſui racionabiles exaudiat ſed ce
leſtis pater adeo benignus est quod omnes petitiones rationabiles bonorum homi
num vult exaudire pſ. Reſpexit in orationem humilium et non ſpreuit pre
ces eorum. certe iſti apoſtoli multum humiles fuerunt ideo dominus preces
eorum libenter exaudiuit. nec mirum quia dominus dixit eis Joh. xvi
Petite et acci. vt gaudium veſtrum ple. ſit. Si dominus ſe promiſit
exauditurum eos adhuc in mundo exiſtentes. multomagis exaudi
dit nunc in celo regnantes ideo debes eis deuote ſeruire. ipſos vt pro
te orent deuote inuocare humilia te in orationibus et exaudieris. Sed
heu quidam causa orationis vadunt ad eccleſiam qui tamen nolunt depo
nere de corde ſuperbiam. corpus inclinant. cor eleuant. alios deſpici
unt. ſeipſos non recognoſcunt. talis fuit ille phariſeus qui dixit Lu
xviij. Non ſum ſicut ceteri homines rap. iniuſti adulteri velut etiam
hic publicanus. Publicanus vero alonge ſtans noluit oculos
ad celum leuare indignum ſe reputans ſed percuſſit pectus ſuum ſic dicens.
Deus propicius eſto mihi peccatori et ſtatim fuit exauditus quia deus
cor contritum et humiliatum nunquam deſpiciet hoc exemplum habes in Judith
et heſter que cum vellent orare dominum. humilia veſtimenta ſumpſerunt. ci
nerem capiti impoſuerunt et ideo exaudite ſunt. Superbi autem non ex
audiuntur. vnde legitur. i. Re. xxvi Cum ſamuel incuſaret ſaulem eo quod non im
pleſſet mandatum domini. ille per ſuperbiam primo ſe excuſans poſtmodum
ore et non corde ſe humilians dixit Samueli. peccaui ſed nunc honora
me coram ſenioribus populi et reuertere mecum vt adorem dominum et ideo exaudi
tus non fuit. Sic adhuc multi faciunt qui cum ſuperbia cordis orant do
minum et ideo exaudiri non merentur. ¶ Quinto hereditat ſufficienter. legi
timi filij ſolent poſſidere hereditatem patris. ſic tu ſi es legitimus filius
Si deum vt filius bonus diligis. ſi preceptis eius obedis. ſi eum per pec
cata tua non offendis celeſtem hereditatem poſſidebis. Audi quid cele
ſtis pater de quolibet fideli dicat pſ. Ipſe inuocabit me pater m. es
tu. et ſequitur. Ego primogenitum po. il. ex. p. regi. ter. hoc vtique in terrena
hereditate fieri noluit ſed in eterna hereditate que excelſior et melior eſt omnibus
regnis mundi. Ad hanc hereditatem boni admittuntur et mali excluduntur
ſic probat Apoſtolus per figuram Gal. iiij. Scriptum eſt quoniam abra. duos filios
habuit vnum de ancilla. alterum de libera et infra eijce ancillam et filiam

eius. Non eni erit heres filius ancille cū filio libere. Abrahaꝫ ille
ſignificat celeſtem patrē. due vxores ſignificant duplicē ꝯgregati
onem. ſ. bonoꝝ ⁊ maloꝝ quaꝝ quelibet filios habet. i. imitatores
ſuos ſꝫ in nouiſſimo die boni admittunt ad celeſtem hereditateꝫ
⁊ mali eiicientur. Math. xxv. Diſcedite maledicti in ignē eternum
Certe iſti apoſtoli fuerunt legitimi filij ⁊ ideo ad celeſtem heredi/
tatem ꝑuenerunt. vñ dñs ipis dixit Lu. zz. Vos eſtis qui ꝑmā
mecū in tēptationi. ⁊ c. d. v. regnū ad quod nos ꝑducat ihs xp̄us

De inuentione ſancte Crucis.

Lauent pedes veſtri ⁊ requieſcite ſub arbore. Gen. xviij.
Verba iſta dixit Abrahā ad tres viros quos vidit in cō
ualle mambre ⁊ pōt celeſtis pater dicere ad tria genera
hominum que ſunt in valle hui⁹ mundi. i. ad ꝯiugatos. viduas
⁊ ꝟgines. Lauentur inquit pedes veſtri ⁊ requieſcite ſub arbore.
Arbor iſta eſt crux chriſti que hodie inuenta fuit ab helena mr̄e
Conſtantini Qui ſub hac arbore vult requieſcere debet pedes. i.
mentem per contritionē lauare. Scd̄m hoc in ꝟbis ꝓmiſſis hor
tamur ad duo. P̄mo ad puritatē ꝯtritionis per quā aīa expiatur.
Scd̄o ad quietem deuotionis per quā anima circa paſſionē xp̄i
negociatur. P̄mum ibi lauentur pedes veſtri. i. affectus interiores
Scd̄m ibi ⁊ requieſcite ſub arbore. ¶ Nota ꝙ crux chriſti compa
ratur quinqꝫ rebus. Primo comparatur nido in quo debes ſecu
re quieſcere. Scd̄o virge per quā debes dyabolū propellere. Ter
cio nauicule per quā debes mundi pericula euadere. Quarto ar
bori a qua debes fructuꝫ vite carpere. Quinto ſcale per quam de
bes celum aſcendere. ¶ Primo ergo comparatur nido in quo de
bes ſecure quieſcere. Nūqꝫ auis ita ſecure quieuit in nido ſuo ſicut
fidelis anima in cruce chriſti. P̄s. Paſſer īuenit ſibi do. ac turtur
nidū vbi repo. p. ſ. Paſſer eſt auis inſtabilis garrula ⁊ luxurioſa
⁊ ſignificat peccatorem qui eſt inſtabilis per auariciam Trenor
. i. peccatum peccauit iheruſalem propterea inſtabilis facta ē. ve/
re inſtabilis eſt qui mentem ſuam occupat circa tranſitoria in q̄/
bus nulla eſt ſtabilitas. Garrulus eſt et peccator per ſuperbiam.
P̄s. Dilexiſti omnia verba pre. lin. do. Luxurioſus per incontinē/
tiam. Jere. v. Frons meretricis facta eſt tibi noluiſti erubeſcere.

Paſſer.i.peccatoꝛ inuenit ſibi domū.i.amplū nidum in quo vult
habitare Turtur eſt auis que ↄparatur perfecto hec auis ↄtinue
gemit loca ſolitaria diligit.hominū ↄſoꝛtia fugit.⁊ ſignificat bo/
num ↄtemplatiuū qui ꝓpter abſentiā ſpōſi ſui chꝛiſti quotidie ge
mit.vnde p̄s.Afflictus ſum ⁊ humiliatꝰ ſum nimis rugiebā a ge
mitu coꝛdis mei.Loca ſolitaria diligit Tre.iij.ſedebit ſolitariꝰ et
tacebit.hominū conſoꝛtia fugit vanitatem mundi.ſ.contemnēdo
i.Jo.ij.Nolite diligere mundū neqꝫ ea que in mundo ſunt.Talis
homo inuenit ſibi nidum.i.crucem chꝛiſti in qua debet quieſcere
⁊ pullos bonoꝝ operū per caloꝛē feruentis dilectionis fouere. O
homo quere hodie per deuotionē crucem cum helena vt tibi nidū
anime conſtruas in quo a ſtrepitu quieſcere valeas ⁊ dic cum ꝓ
pheta Hec requies mea in ſeculū ſeculi hic habitabo quoniā elegi
eam.Elegit peccatoꝛ niduz in quo vacet epulis ⁊ luxurijs in quo
carnem foueat ⁊ dyabolo ſeruiat.bonus autē homo eligit niduz
crucis in quo cum ſponſo ſuo chꝛiſto requieſcat in quo terrena trā
ſcat celeſtibus inhereat fecunditatē bonoꝝ operum ꝓducat ⁊ in
his vſqꝫ ad finē perſeueret vt poſſit dicere illud Job.xxix. Jn nidu
lo meo moꝛiar ⁊ ſicut palma multiplicabo dies. Palma diu cre/
ſcit priuſqꝫ fructificet.ſic homo in virtutibus debet multū creſce/
re vt poſſit ad fructū celeſtis gaudij peruenire. ¶ Scđo crux chꝛi
ſti cōparatur virge per quā debes dyabolū ꝓpellere. Dyabolus
enim tanqꝫ canis furibundus nitit᷑ animā hominis moꝛdere quē de
bet homo cum virga crucis abigere ⁊ ſtatim fugiet.yſa.xxx. Pa
uebit aſſur virga percuſſus.Aſſur interpꝛetatur tollens anguſti/
as ⁊ ſignificat dyaboluz qui ad hoc laboꝛat vt tollat ab homine
anguſtias quas ꝓ peccatis ſuſtinet ⁊ facit ei vanā ſecuritatē.iſtū
xp̄s cuz virga crucis ſemel ita ꝑcuſſit ⁊ ꝓſtrauit ꝙ adhuc pauet
ad ſignū crucis.ſicut pꝫ in dyalogo vbi legit᷑ de quodaz iudeo q̄
cū neceſſitate pulſus ꝑnoctaret in deſerto in tēplo apollinis ⁊ val
de timeret icurſum demonū ſigno crucis ſe ſignauit ⁊ ꝑ hꝫ a ſe de/
mones effugauit Audi o xp̄iane fidelis ſi infidelis iudeꝰ ꝑ ſignū cru
cis a ſe demones ne ei nocerēt fugauit.multomagis tu ſi cū vera
fide ſigno crucis te ſignaueris demones a te fugabis. p̄s. Dedi/
ſti metuentibus te ſignificationem id eſt crucis vt ſupple hoſtes fu
giant a facie arcus.i.crucis.per quā dyabolus ↄfigit᷑ vt li.di.tui

Tercio ꝯparatur nauicule per quã debes pericula mundi euade/
re. Math. viij. Aſcẽdẽte ihũ in nauiculã glõ. i. in crucẽ ſecuti ſũt
eũ diſcipuli eius. ¶ Nota ꝙ ꝯparat̃ nauicule diminutiue propter
tria. Primo quia chriſtus ad eam cum humilitate ꝑuenit phi. v.
humiliauit ſemetipm̃ factus obediens vſqꝫ ad mortẽ. ꝛc̃. Scdõ
quia ibi magnã anguſtiam ſuſtinuit ita ꝙ non habuit vbi caput
ſuum reclinaret. Lu. viij. vulpes foueas habẽt ꝛc̃. Tercio ꝙ pau
ci per eam ſaluantur reſpectu eorum qui damnantur. Math. xx.
Multi ſunt vocati pauci vero electi. Quicũqꝫ vult mare hui⁹ mũ
di tranſire ſine periculo debet ſe iſti nauicule ꝯmittere. Sap. xiiij
Exiguo ligno credunt homines animas ſuas ꝛ tranſeuntes ma
re liberati ſunt per nauem. quicũqꝫ ad nauiculam hanc nõ cõfu/
giunt vt iudei ꝛ pagani qui eam deſerunt vel falſi chriſtiani oẽs
ſubmergunt̃ Exo. xv. Operuit eos ma. ſubmerſi ſunt q. plũ. in aq̃s
vehe. O chriſtiane fidelis noli timere. ꝯmitte te ſecure iſti nauicu
le. firma eſt quia chriſtus eam ſanguine ſuo bituminauit. clauis
ferreis quibus manus ꝛ pedes chriſti affixi erãt compegit. et vt
nihil paueas ip̃e in hac nauicula met preſens eſt vt eã gubernet
Si ergo inſurgunt ꝯtra te vẽti temptationũ. ꝓcelle tribulatio[m]
clama ad chriſtũ ſicut apl̃i fecerunt Math. viij. ꝛ dic Salua nos
perimus ꝛ ſtatim imperabit ventl. ꝛ mari ꝛ faciet tranquillitatẽ
¶ Quarto comparat̃ arbori in qua debes fructũ vite carpere. de
arbore ꝑuaricationis datus ẽ tibi fructus mortis. hanc arborẽ
videbat Nabugodoniſor Dani. iiij. Videbã ꝛ ecce arbor i medio
terre ꝛ altitudo ei⁹ nimia. magna arbor ꝛ fortis ꝛ ꝓceritas ei⁹
contingens celũ aſpectus illius erat vſqꝫ ad terminos vniuerſe
terre Folia eius pulcherrima ꝛ fructus eius nimi⁹. ꝛ eſca vniuer
ſorum in ea. ſubtus eã habitabant animalia ꝛ beſtie. in ramis e⁹
conuerſabantur volucres ꝛ ex ea veſcebatur omnis caro. ¶ arbor
iſta ſignificat crucem que dicitur fuiſſe in medio terre ſita ad lit/
terãm quia ſm̃ quoſdã locus in quo ſtetit fuit medium terre ſm̃
illud p̃s. Operatus eſt ſa. in medio terre quia chriſtus pro oĩbus
paſſus eſt ſicut qđ eſt in medio reſpectũ habet ad omẽs. altitudo
fuit nimia ꝓpt̃ caritatis xp̃i incõprehenſibilitatẽ. arbor hec fuit
magna ꝛ fortis. quia dyabolus per eam proſtratus eſt ꝓceritas
eius attingebat celos quia celum per eã reſeratum fuit aſpectus

eius vſq; ad terminos vniuerſe terre quia omnis homo debet ad
eam confugere. Folia eius pulcra quia verba que de ore chriſti in
cruce pullulauerunt. pulcra ſiquidē habuit verba recōmendationis
dicens. Mulier Ecce filius tuus ⁊ ad diſcipulum ecce mater tua
Item pater in manus tuas cōmendo ſpiritū meum. Pulcriora p
inimicis orando. Pater inquit ignoſce illis quia neſciunt quid fa
ciunt. pulcerrima paradiſum latroni promittendo. Amen inquit
hodie mecum eris in paradiſo. Fructus eius erat nimius ⁊ eſca
vniuerſorum in ea quia chriſtus de fructu huius arboris pōt om
nes reficere ſufficienter. Mathei. xi. Venite omnes ad me qui lab.
⁊ one. eſtis re. v. Subtus eam habitabunt animalia ⁊ beſtie quia
peccatores carnalē vitam ſectantes vt animalia ratione carentes
vt beſtie huius fructū arboris non attingunt. In ramis eius cō
uerſabantur volucres quia ſancti in cruce chriſti gloriantur ⁊ ex
ea veſcebatur omnis caro quia iſte qui habet cor molle per grām
⁊ ad flendum habile. capit guſtū deuotiōis de cruce. O homo hec
arbor hodie inuenta eſt vt poſſis ad eam recurrere ⁊ fructū eterne
vite capere. ¶ Quinto cōparatur ſcale per quā debes ad celū con
ſcendere. De hac ſcala legit̄ Geñ. xxviij. Tulit Jacob de lapidi-
bus ⁊ ſupponens capiti ſuo ⁊ obdormiuit viditq; in ſomnis ſca-
lam ſtantē ſuper terrā ⁊ cacumen eius tangēs celos angeloſq; aſ
cendentes ⁊ deſcēdentes per eā ⁊ dominū innixū ſcale. Jacob in
terpretatur ſupplantator ⁊ ſignificat bonū hoiem qui ſupplantat
⁊ ſuperat dyabolū. ille ſupponit capiti lapides quādo virtutibus
firmiter inheret. tūc dormit quādo quietem cōtemplationis attin
git hic videt ſcalam ſtantē ſuper terrā cuiꝰ cacumē tangit celos. i.
crucem per quā a terris homo aſcendit ad celos ibi aſcendūt an
geli in quantum oratiōes deo offerūt ⁊ deſcendunt angeli in quantum
nos vt dei volūtatem faciamus inſtruūt. videt etiā dominū inni
xum ſcale in quantum cogitat chriſtū in cruce pepēdiſſe. Apprehen
de o homo hanc ſcalā que tibi eſt neceſſaria. tu es in terra celum
eſt ſublime Si vis illuc aſcendere illuc indiges adiutorio huius
ſcale ¶ Nota q̄ hec ſcala. i. crux habet ſex gradus. ¶ Primus eſt
paupertas p̄s. in perſona chriſti. Ego ſum pauper ⁊ do. In huiꝰ
ſignum chriſtus in cruce pependit nudus. O homo aſcende hunc
gradum ⁊ pro amore pauperis ⁊ humilis chriſti contemne diui-

cias precipue attende qđ dicit̃ .i. Thi. vi. Nihil intulimus in hūc
mundum. haud dubiuz nec aliquid auferre poſſum⁹. habētes ali
menta ⁊ quibus tegamur his ↄtenti ſumus. ¶ Scđs gradus eſt
humilitas Phil. v. Humiliauit ſemetipm̄ factus obe. In hui⁹ ſi/
gnum dorſum ſuū humiliauit ad crucem portandā. Aſcende ⁊ tu
hunc gradū pro amore humilis chriſti ⁊ precipue contemne ſup
biam attende qđ dicit̃ Math. xviij. Niſi conuerſi fueritis ⁊ effi. vt
par. nō intrabitis in regnū celoꝝ. ¶ Terci⁹ gradus eſt caritas
Apo. i. Dilexit nos ⁊ lauit noſ a peccatis noſtriſ in ſanguine ſuo
In hui⁹ ſignū pro inimicis orauit in cruce. Aſcende ⁊ tu in hunc
gradum pro amore chriſti qui tantū te dilexit. depone inuidiam
⁊ habeto verā caritatē Pe. v. Eſtote imitatores dei ſicut fi. cariſ/
ſimi ⁊ ambulate in dilectiōe. ¶ Quartus gradus ē penalitas. ꝑs
Circūderūt me do. mor. Aſcende hunc gradū pro amore chriſti
pro te paſſi ⁊ paciaris aliqua ⁊ contemne gaudia mūdi In hui⁹
ſignum clamauit in cruce deus deus meus vt quid dereliquiſti me
Aſcende hunc gradum ꝑ amore chriſti vn̄. i. pe. v. Chriſtus paſ/
ſus eſt pro nobis vo. re. exemplū. Quītus gradus ē paciencia yſa
liij. Sicut ouis ad occiſionē ducet̃ ⁊ quaſi agnus coram tōden
ſe ommuteſcet. Unde cum malediceretur non maledicebat
ꝛc̃. Aſcende ⁊ hūc gradū ⁊ pro amore paciētis chriſti depone irā
⁊ in tribulationibus ſerua pacientiā. Lu. zi. In paciencia veſtra
poſſidebitis animas veſtras. ¶ Sextus gradus eſt ꝑſeuerantia
vſq; ad mor. yſa. liij. Tradidit in mortē a. ſ. In hui⁹ ſignū cū di/
ceretur ei. Si filius dei es deſcende de cruce. Noluit deſcendē de
cruce ſ; ibi permanſit vſq; ad mortem. Aſcende hūc gradum q̃a
omnes alij ſine iſto nihil valent ⁊ tu pro amore chriſti ꝑſeuerāti
in cruce. perſeuera in bonis operibus vſq; ad finē. Attende illud
Math. xxiiij. Qui perſeuerauerit vſq; in finē ſaluus erit Amen

De ſancto iohāne euāgeliſta ante portā latinā.

Vocauit nomē e⁹ amabilis dn̄o. eo ꝙ dn̄s diligeret eū .i.
Re. xv. legit̃ ꝙ nato Salamone. mater de cōcilio Natan
ꝓphete. vocauit eum amabilē dn̄o. Verba iſta ſcripta đ
Salomone. cōgrue pn̄t exponi de beato iohāne euangeliſta Sa
lomon eni interpretat̃ pacificus q; pacē habuit ad omnes. ad ca
ritatem que eſt mater pacis. hūc ergo iohā. ſancta mater eccleſia
vocat ama

vocat amabilem dño qꝛ dñs tenẽ eum dilexit. Et ſm hoc in verbiſ
premiſſis tanguntˀ duo. Primo ſingulare p̄conium ſancti Jo. oſtẽ
ditur. Scd̃o eiuſdẽ preconij p̄cipuum motiuũ exprimitˀ. p̄mũ ibi
vocauit. Scd̃m ibi eo ꝙ dñs diligeret eũ. ¶ Nota ꝙ dñs ſcõ Jo.
oñdit ſinglaritˀ ſigna ſue dilectionis ĩ q̃nqꝫ. p̄mo eũ ad ſtatũ v̄gi
nalis pudicicie trahendo. Scd̃o ad ſecretiora facta eũ aſſumẽdo
Tercio ip̄m ſupra pectus ſuũ in cena recũbere faciendo. Quarto
de cruce ei matrẽ ↄmendando. Quinto multa ei ſecreta de ſtatu
futuro reuelãdo. ¶ Primo oſtendit ei ſignũ dilectionis eũ ad ſta/
tum virginalis pudicicie trahendo. vnde dñs põt ad eum dicere
illud Jere. xi. In caritate perpe. di. te. ideo attraxi te miſerans tui
ꝛ in yſa. Edificabo te ſupple per graciam ꝛ edificaberis v̄go iſrlˀ
alijs in exemplũ virginalis caſtitatis vt virgo maneas ꝛ in tua
virginitate alijs exemplũ caſtitatis prebeas. certe q̃uis xp̄us be/
atum Petrũ vocauerit ꝛ per graciã ſuã ad ſequendũ ſe traxerit
tamẽ illud ſingulare ſignũ ad ſequendũ minie ei oñdit. Ip̄m eni
poſtq̃ꝫ nupſerat vocauit ſꝫ be. Jo. priuſq̃ꝫ nuberet vocauit ꝛ in v̄
ginali mũdicia oſeruauit vnde Jero. ſ hic eſt Jo. vnus ex diſcipulˀ
dei qui virgo a deo electus eſt queꝫ de nupcijs nubere volentem
vocauit ꝛ qꝛ beatꝰ Jo. in v̄ginitate p̄manſit ideo chriſtus eũ ſpe
cialiter dilexit vnde dicit Beda. Diligebat eum iħs quẽ ſpecialiſ
p̄rogatiua caſtitatis ampliori dilectione fecerat dignũ qꝛ v̄go ele
ctus ab ip̄o v̄go permanſit in eum. Audi o homo. chriſtus ſpeci
aliter diligit virgines ꝛ ideo matrẽ voluit habere virginẽ. vnde
Apo. xiiij. Hi ſunt qui cum mulieribus nõ ſunt coinquinati. Vir
gines eni ſunt hi ſe. ag. quo. ierit. quid facies o tu quicũqꝫ es ĩ ma
trimonio vel in ſtatu viduitatis qui virginitatẽ amiſiſti vt deus
etiã te diligat. Audi ſi amiſiſti virginitatẽ corporis. cuſtodi mũdi
ciã cordis ꝛ deus diliget te. dicitˀ eni ꝓuerbioꝝ xxij. Qui diligit
cordis mundiciam per graciam labiorum ſuorum habebit ami/
cum regem graciam labiorum vocat orationem que de mundo
corde procedit. Noli ergo deſperare ſi es in matrimonio vel in vi/
duali ſtatu dilige deum ꝛ indulgebit tibi ꝛ diliget te. Ipſe eni di/
lexit virginem Jo. ꝛ dilexit Petrum vxoratum. ipſe dilexit Mariã
magdalenam quandã meretricem. vnde ip̄e dicit ꝓuerbioꝝ. viij.
Ego diligentes me diligo. ¶ Scd̃o oſtendit ei ſignuꝫ dilectionis

ipm ad ſecretiora opa ſua aſſumēdo. vñ de xp̄o ihū reſpc̄u Johā
nis pōt exponi illud ꝓuerbioꝝ. xvij. Omni tp̄e diligit qui amicuſ
ē certe chriſtus fuit amic⁹ Johānis. id omni tp̄e eū dilexit ⁊ ꝓpt̄
hoc ad oīa ſecretiora facta ſua eū aſſumpſit. ſicut patz in ſuſcita-
tione puelle ad quā neminē diſcipuloꝝ admiſit niſi Petrꝝ ⁊ Jo. et
Ja. Luc. viij. Hos tres tm̄ aſſumpſit ad ſui trāſſigurationē Mat.
xvij. Eodē quoqꝫ ſeorſum aſſumpſit ab alijs diſcipulis iminente
paſſione qn̄ incepit ɔtriſtari ⁊ meſtus eē ⁊ ait illis. Triſtis eſt aīa
mea vſqꝫ ad mortē ſuſtinete hic ⁊ vigilate mecū. ⁊ ꝓgreſſus pu.
ꝓ. in fa. ſuā. orans ⁊ dicēs. pater mi ſi poſſibile ē tranſeat calix iſte
a me Math. xxv. perpēde ex his omnibus qꝫ ſingulariter dilect⁹ eſt
⁊ qꝫ familiaris fuit ſanct⁹ Jo. chriſto quē ad tam ſecreta facta aſ-
ſumpſit ideo debes hīc ſanctū ſpecialiter diligere vt chriſtus te di
ligat ſingulariter ⁊ honorare vt pro te intercedat. ipo enim ꝓ te
orante in orationibus exaudieris ideo ipo interueniente a morte
anime ſuſcitaberis qꝛ xp̄s tā dilecto amico ſuo negare nō pōt q̄c-
quā. ¶ Tercio oſtendit ei ſignū dilectionis ſupra pectus ſuū ipm
in cena recūbere faciendo. Jo. xiij. Erat recūbens vnus ex diſcipu
lis iheſu quē diligebat. Conſidera hic qꝫ tenere chriſtus Jo. dilexe
rit quē ad hoc vt in ſinu ſuo recūberet pre omnib⁹ alijs elegit. et i.
qꝫtū ad familiaritatē iohēs prefert̄ petro ⁊ omnibus alijs diſcipu
lis Nullus vnqꝫ alioꝝ auſus fuit hoc attētare vt in ſinu chriſti q̄-
ēſceret maxime illo tempore quo chriſtus adeo turbat⁹ fuit ꝙ de
eo ſcriptū eſt Jo. xiij. Jhūs turbatus ſpiritu ⁊ ꝓteſtatus eſt ⁊ di-
xit Amen amen dico vobis quia vnus ex vobis me traditurus ē
⁊c̄. Solus Johānes audacter proiecit ſe in ſinum chriſti nō ex pre
ſumptione ſed ex ſpeciali familiaritate. Attende qꝫ familiaris fuit
iohānes chriſto pre alijs apoſtolis certe petrus qui alijs tempori
bus pre omnibus loquebatur domino nunc interrogando nunc
reſpondendo hic nō audet dominū interrogare de ꝓditore niſi ꝑ
iohānem vnde legit̄ Math. xvij. Cū dominus interrogaret diſci-
pulos ſuos dicēs. Vos aūt quē me eſſe dicitis Rndit Symon pe
trus dicēs. Tu es xp̄s fi. dei viui. ⁊ Mat. xvij. Dixit petr⁹ ad ihm
Ecce nos re. o. ⁊ ſe. ſ. te. q̄d g° erit nobis ⁊ i plib⁹ alijs loc. ꝙ alijs
diſci. tacētib⁹ ſol⁹ petr⁹ loq̄bat̄ In cena āt neqꝫ audebat xp̄z ꝑ ſe i
t̄rogare ꝫ Jo. innuit vt eū ītrogaret Jo. iz. innuit Jo. Sy. pe. ⁊ dixit
q̄s eſt de

quis eſt de quo dicit q.d. Petrus ad Jo. ꝑ me nō audeo interroga
re tu interroga qꝛ familiarioꝛ es ei. ſic q̨ Jo̅hes recumbens. in ſi
nu iheſu ſuppreſſa voce interrogauit eū de ꝓditore ⁊ dn̄s dixit ei
ꝙ ille eēt cui intinctū panē poꝛrigeret. O homo oꝛa ſanctū Jo̅hez
vt tibi xp̄m familiarē faciat. Et ꝙ chriſtꝰ familiaris fuit Jo. poſt
aſcenſionē ſuā hoc patet in legenda ſancti io̅his vbi ad preceſ eiꝰ
multa miracula fecit. ¶ Quarto oſtendit ei ſignū dilectionis. ma
trem ſuā ip̄i de cruce ↄmendando Jo. xix. Cum vidiſſet ih̄us. ſ. de
cruce ma. ⁊ diſ. ſtantē quē di. iheſus dixit matri ſue Mulier ecce fi
lius tuus. Deinde dixit diſcipulo Ecce mater tua. Conſidera hic
familiaritatē ſingularem quā xp̄us ad iohānem habuit ⁊ q̄ȝ fide/
lem eū reputauit. Cui in extremis laboꝛans matrē ſuam ſanctiſſi
mam pꝛe omnibus creaturis dilectam ſibi tam fideliter recōmen
dauit. Sed ſi fidelis ⁊ pꝛudens reputat̄ ſeruus quē cōſtituit dn̄s
ſup familiā ſuam. multomagis debet reputari fidelis ⁊ pꝛudens
quē ↄſtituit dn̄s ſup matrē ſuā. Sed quid fecit io̅hes in his ex il/
la hoꝛa accepit eam diſcipulꝰ in ſua. i. in ſuā curam qꝛ licet omēs
apoſtoli poſt paſſionē xp̄i curam haberent de ꝟgine ⁊ veneraren
tam. ſpecialiter tn̄ Johannes cui ſingularit̄ fuit ↄmendata. Con
ſulo tibi o homo vt tota mentis deuotione animā tuā ſingulis di
ebus huic fideliſſimo diſcipulo ↄmendes ⁊ oꝛando dic. O ſancte
iohannes amice iheſu chꝛiſti rogo te per familiaritatem quā xp̄s
tibi oſtendit per fidelitatē quā in te eſſe ↄgnouit cum tibi matrem
ſuā de cruce ↄmendauit vt ſicut matrē chꝛiſti cuſtodiſti. ſic coꝛpꝰ
meū ⁊ animā cuſtodias ⁊ ab omni malo defendas. Certuſ eſto ꝙ
ſi te ſancto iohāni ↄmendaueris hoc modo ⁊ ei deuote ſeruieris
ip̄e te fideliter cuſtodiet. ¶ Quinto oſtendit ei ſignum dilectionis
multa ſecreta de ſtatu futuro ei reuelando vnde de eo pōt exponi
illud Ecc̄. xlviij. Dilectus a dn̄o ſuo ſamuel ꝓpheta domini reno
uauit impium. Samuel interp̄tatur audiens deuȝ ⁊ ſignificat io
hannē qui in omnibus audiuit deū ⁊ obediens ei fuit vt ſamuel.
de Samuele dicit̄. i. Re. iij. Cū dn̄s vocaret eū. ip̄e rn̄dit loq̄re dn̄e
qꝛ audiuit ſeruus tuus. de ſcō iohāne legit̄ Act. iiij. Cum iudei ꝓ
hiberent apoſtoloſ ne loquerentur ꝟbū dei. Petrus ⁊ io̅hes dixe
runt. ſi iuſtū eſt in ↄſpectu dei vos potius audire q̄ȝ deū iudicate
Nō eni poſſumus que audiuimꝰ ⁊ vidimꝰ nō loqui. iſte ergo Sa

muel.i.iohānes audiens dilectus a deo ꝓpheta dñi renouauit im
periū.i.pncipatū eccl'ie ꝑ ſuā doctrinā.vere fuit propheta qꝛ deuſ
ei futura reuelauit.Apoc.i.Significauit deuſ que oꝑtet fieri cito
lo.ꝑ an.ſ.ſ.ſuo iohi ⁊c.vſqꝫ quecūqꝫ vidit.legit̃ ſiquidē in legēda
ꝙ ipo p̄dicāte apud epheſum procōſul ↄpulit eū vt xp̄m negaret
⁊ a p̄dicatione nominis ei⁹ quieſceret qđ cū nollet facere miſit eū
in doliū feruētis olei vbi tñ nullā leſionē ſenſit. miratus ꝓconſul
voluit eū libertati ſue reſtituere.ſꝫ nō audebat pre timore ceſaris.
idōqꝫ miſit eū in exiliū in inſulam q̄ pathmos vocat̃ vbi domin⁹
Apocal'.ei reuelauit vbi oñdit ei m'ta de finali ſtatu eccl'ie de glo/
ria celeſti.de pena inferni.⁊ qꝛ futura clare vidit iō cōparat̃ aq̄le
que a remotis videt.vnde de eo canit̃. Volat auis ſine meta ꝙ
nec vates nec ꝓpheta euolauit altius.Tā implenda ꝗ̄ ipleta nō
vidit tot ſecreta pur⁹ hō ⁊c.Rogem⁹ hūc amicū ſanctū iohānem
vt nobis xp̄m faciat ꝓpiciū vt ꝑuenire valeam⁹ ad regnū.

De ſancto Franciſco.ſer mo primus.

Mihi aūt abſit gloriari niſi in cruce dñi ihu xp̄i per quem
mihi mūdus crucifixus eſt ⁊ ego mūdo Gal.vi.Hec ver
ba dicuntur in perſona beati Franciſci ⁊ ſm̄ hoc tangūt̃
tria in v̄bis premiſſis. p̄mum eſt beati Franciſci ad xp̄m feruida
dilectio.Scđm eſt mūdi plenaria deſpectio.Terciū ſui ipſius ꝑfe
cta abiectio.p̄mū ibi. Mihi aūt abſit gloriari niſi in cruce dñi nr̄i
ihu xp̄i q.d.Chriſtū pre omnib⁹ diligo ⁊ ideo de xp̄o glorior.2m
ibi per quē mihi mūdus crucifixus ē.i.deſpectus ſicut ille deſpicit̃
qui crucifigitur.Terciū ibi ⁊ ego mundo.ſupple deſpect⁹ ſum.¶
Nota ꝙ in cruce chriſti dicuntur fuiſſe q̄tuor lignoꝝ genera vnd̄
verſus.In cruce pes cedrus.ſtipes cypreſſus.oliua.Tabula ſit ti
tuli brachia palma dedit.Beatus igit̃ Franciſcus gloriatus fuit
in cruce domini quia claruit quatuor virtutibus que ſignificant̃
per quatuor ligna que ſpecialiter debent eſſe in quolibet religioſo
ſm̄ quatuor loca principalia que ſunt in clauſtro ſcilicꝫ oratoriū
Dormitorium.Refectorium.⁊ Capitolium.Habuit ſiquidē deuo
tionis ſublimitatem quātum ad oratorium ⁊ hoc ſignificatur ꝑ
cedrū.abſtinentie parcitatē quātum ad refectorium ⁊ hoc ſignifi
catur per palmam.rigoris aſperitatem quātum ad dormitoriū et
hoc ſignificatur per oliuā.huilitatis ſuauitatē q̄tū ad capitoliū
⁊ hoc ſigni

⁊ hoc ſignificatꝛ ꝑ cypreſſum. ꝑmo dico ꝙ habuit deuotiōis ſub
limitatē ⁊ hoc ſignificatꝛ per cedrū. Cedrus eſt arbor in altū creſ
cens. ſic deuotio ſemper ſurſum fertꝛ. ps Juſtus vt palma florebit
ſ. per vite ſanctitatē. ſicut cedrus li. mlꝫ. ſ. ꝑ deuotionis ꝟtuoſitatē
Deuotio reſpicit orationē ideo ſequitꝛ Plantatuſ in domo dn̄i in
atrijs dei noſtri florebunt. certe beatus Franciſcus ꝑ deuotionē
ferebatur in altū vt cedrus ideo oīa terrena deſpexit ⁊ toto cord̄
ad celeſtia anhelauit vnde poterat dicere illud Philꝫ. iij. Oīa arbi
tror vt ſtercora vt xp̄m lucrifaciā tante deuotiōis fuit iſte ſanctꝰ
Franciſcus ꝙ interdū pre feruore deuotionis totus inſenſibilꝫ fu
it factus ⁊ qꝛ per deuotionē toto ferebatꝛ corde ſurſum in huiꝰ ſi
gnum ſepius in orationibus ⁊ corpore eleuabatꝛ a terra ꝙ inꝯdū
viſus eſt nocte orans manibus ad modū crucis ꝓtenſis toto cor
pore eleuatus a terra ⁊ nubecula quedā circūdatus i quo demō
ſtrabatꝛ ꝙ fulgore gracie interiꝰ illuſtrabatꝛ ⁊ toto corde ſurſum
ferebatꝛ bene ergo potuit gloriari de cruce qꝛ cedrū deuotiōis ha
buit. Quicūqꝫ vult gloriari cū beato Franciſco in cruce debꝫ ha
bere hunc cedrū vt orationi vacet ⁊ deuotioni vn̄ dn̄s Math. 26
Vigilate ⁊ orate vt nō intretis in tentationē. ideo in clauſtro eſt
oratoriū in quo religioſi debent orare ⁊ deuotioni vacare vn̄ ps
Introibo in domum tuam adorabo ad templum ſanctum tuum
Luce xviij. Duo homines aſcenderunt in templū vt orarent vnꝰ
phariſeus ⁊ alter publicanꝰ per quos duo genera hominū ſignifi
cantur orantiū. Quidam enim orant ⁊ non exaudiuntur ſicut in
uidi ſuperbi de ſe preſumentes ⁊ alios deſpicientes. hi ſignifican
tur per phariſeum. Alij orant ⁊ exaudiuntur ſicut humiles pec
cata ſua recognoſcentes miſericordiam dei deuote inuocantes ⁊
hi ſignificantur per humilem publicanū. O homo ora humiliter
ora feruenter ora frequenter ⁊ deus exaudiet te. Accipe exemplū
a chriſto qui cum non indigeret. legitur tamen ſepius oraſſe vt ti
bi formam orandi daret ꝓpter qd̄ pendens in cruce orauit ſic pꝫ
ꝑmum principale. ¶ Scd̄o habuit abſtinentie parcitatē qꝛtuꝫ ad
refectorium ⁊ hoc ſignificatur per palmā. palma eni valde dura
bilis arbor eſt que ſignificat abſtinentiā que facit hominis vitaꝫ
durabilem. Eccl. iij. Qui abſtinens eſt adijcit vitam quāuis ſm
literam illud poſſit exponi de vita preſenti cum melius exponitur

de vita futura ad quã per abſtinentiã peruenitur. Magnam abſti
nentiam fecit beatus Franciſcus ideo ad eternaȝ vitam peruenit
vnde ipſe poterat dicere illud Job. xxix. ſicut palma multiplicabo
dies meos ille dies ſuos multiplicat qui temporales dies i eternã
vitam commutat. Ille vero dies dirimit qui temporales dies in
eternas tenebras conuertit. Magnã abſtinentiã fecit beatus Frã
ciſcus qui multas quadragenas in anno ſeruauit ieiunando. ſic
patet ex eius legenda magnã abſtinentiam fecit qui cum eſſet int
fratres ſaniori tempore cocta cibaria raro admittebat. admiſſa
vero aut conficiebat cinere aut odimenti ſaporẽ admixtiõe aque
vt plurimũ reddebat inſipidũ. magnã fecit abſtinentiaȝ qui cum
ſitim ſuſtineret nõ audebat aquam bibere ad ſufficientiã. bene er-
go potuit gloriari de cruce quia palmã abſtinentie habuit. Qui-
cunqȝ ergo vult cum beato Franciſco gloriari in cruce debet hãc
palmã apprehendere vt vacet abſtinẽtie quã plures filij beati Frã
ciſci ad eius exemplum obſeruant qui corpora ſua abſtinẽdo. ieiu
nando pro amore chriſti macerant. Ecce chriſtus dedit nobis ex-
emplũ abſtinentie qui paruo lacte paſtus eſt in infantia. poſtmo-
dum xl. diebus ⁊ xl. noctibus ieiunauit ⁊ poſtmodũ famẽ ⁊ ſitim
ſuſtinuit ⁊ tandẽ in cruce pendens clamauit. Sitio. vt te a crapu
la ⁊ ebrietate abſtraheret ⁊ ad abſtinentiam animaret ſic patet ſe
cundum principale. ¶ Tercio habuit rigoris aſperitatem quãtuȝ
ad dormitorium ⁊ hoc ſignificatur per oliuam que habet duram
corticem. beatus franciſcus duram habuit corticem. i. dietam ex
teriorem qui corpus ſuum pro amore chriſti laboribus ⁊ penis at
triuit. vnd̃ dicere potuit illud Ps. Ego ſicut oliua fructifera in do
mo dei ſperaui in miſericordia dei in eternum ⁊ in ſeculum ſeculi.
Vere ſicut oliua fructificauit in domo quando rigidam vitam d̃
qua fructus bonorum operum pullulant obſeruauit ⁊ quia rigo
rem vite ſuauem fecit ex conſideratione mercedis. Ideo ſubditur
Speraui in miſericordia dei. Vnde alibi dicitur. Propter verba
labiorum tuorum ego cuſtodiui vias duras. Vere beatus Fran-
ciſcus rigidam vitam habuit qui molliciem veſtium ⁊ lecti recu-
ſauit ⁊ omne cõmodum terrenum abhorruit. vnde de eo legitur
Veſtis horrebat molliciem aſperitatem amabat. Aſſerens pro-
pter hoc Johannem baptiſtam ore diuino fuiſſe laudatum.
nuda hum⁹

nuda humus vt frequētius lectus erat laſſato corpuſculo ⁊ ſepi⁹
ſedens ligno vel lapide ad caput poſito dormiebat. Quicūqȝ ergo
cum beato Frāciſco vult gl'ari in cruce debȝ carnē ſuā per rigidā
vitā macerare ideo in clauſtro ē dormitoriū in quo filij ſancti per
multa ſuſtinēt incōmoda carnis ibi eniȝ eſt ſtramentū humile et
tenue tegumentū ⁊ dura lō ad requieſcendū qđ religioſi vt ī cru
ce gloriari poſſint libenter amplectunt̃. Sciētes eni dictuȝ a dn̄o
eſſe. Math. xvi. Si quis vult venire poſt me ab. ſemetip̄ȝ ⁊ tollat
crucē ſuā ⁊ ſeq̄tur me. Si chriſtus vitā rigidā tenuit qui nulla-
tenus indiguit qꝛ caro ſpiritui penitus obediens fuit. multoma-
gis tu debes hoc facē qui indiges vt carnem tuā rebellem ſpiritui
obediētē maceras. Cogita qualiter xp̄s ꝓ te in duro preſepio ad
fenum reclinatus eſt ⁊ qualiter ex itinere fatigatus. qualiter tan-
dem in cruce nō habuit vbi debile caput reclinaret. Lu. ix. Vul
pes foueas habent ⁊ volucres celi nidos ⁊c̃. ſic patȝ ēciū p̃ncipa
le. ¶ Quarto habuit humilitatis ſuauitatē q̄ntum ad capitolium
⁊ hoc ſignificat̃ per cypreſſum que ē arbor valde odorifera vnde
de eo exponi pōt illud Ecc̃. l. Quaſi oliua pullulans ⁊ q̄ſi cypreſ
ſus in altitudinē ſe extollens q. oliua fuit per vite auſteritatem ⁊
quaſi cypreſſus ꝑ humilitatem. et bene dicit. q. cypreſſus in altitu
dinē ſe extollens qꝛ omnis qui ſe humiliat exaltabit̃. valde humil'
fuit beatus Franciſcus vnde de eo legit̃ omniū virtutū cuſtos et
decor humilitas copioſa virū dei vbertate repleuerat In propria
quidē reputatione nihil niſi peccator erat cuȝ in veritate ſpeculū
eſſet ⁊ ſplendor omnimode ſanctitatis ⁊ qꝛ vere humilis fuit idō
dn̄s ip̄m in mūdo ⁊ in celo exaltauit. Cum frater quidā vna cuȝ
ip̄o in quadā deſerta oraret eccleſia. raptus in extaſim vidit inter
multas ſedes vnam ceteris digniorē precioſ' ornatam lapidibus
⁊ omni gloria refulgentē miratus intra ſe pulchritudinē ſedis co
gitare cepit quis ad illā deberet aſſumi ⁊ audiuit vocem dicētem
ſibi Sedes iſta vnius de ruentib⁹ fuit ⁊ nūc humili reſeruat̃ Frā
ciſco. Bene ergo gloriari potuit in cruce qꝛ cypreſſum huilitatis
habuit. Quicūqȝ ergo cum beato Franciſco gloriari voluerit de-
bet ſe humiliare attendens illud Math. xviij. Niſi conuerſi fueritꝭ
⁊ effi. ſicut par. nō intrabitis in regnū celoꝝ. ideo in clauſtro eſt
capitulū in quo religioſi ſe humiliant culpas. ſ. humiliter recog-

noſcentes ⁊ correctiões debitas ſuſcipientes ⁊ in hoc oſtendũt ſe
eẽ diſcipulos quibus dicit dominus Math.xi. Diſcite a me quia
mitis ſum ⁊ huilis corde. Certe vt chriſtus te ad humilitatẽ inui
taret ideo multa exẽpla humilitatis tibi oſtendit ꝓpter qđ etiã hu
milẽ Mariã in matrez elegit. in huili ſtabulo naſci voluit inuolui
pãnis ⁊ in preſepio reclinari ⁊ tandẽ poſt infinita humilitatis ex
empla in cruce humilem mortem ſuſtinuit Phil.ij. Humiliauit ſe
metipſm factus obediens vſq ad mortem. mortem autem crucis
ꝓpter quod et deus exaltauit illum ⁊ donauit illi nomen quod ẽ
ſuper omne nomen vt in nomine iheſu. Studeamus igitur eum
imitari vt ad regnum eius perueniamus vbi ſanctus Franciſcus
peruenit. AMEN

Itẽ de eodẽ Sermo ſecundus.

Beatus vir cui⁹ eſt auxiliũ abs te aſcen. in cor. ſ. diſ. in. val
la. ps. Hec verba poſſunt ſumi ad cõmendationez beati
Franciſci qui ɔmendatur hic quãtum ad tria. pmo qʒtũ
ad virtutis fructũ. Scđo qʒtũ ad ꝟtutis habitũ. Tercio qʒtũ ad
ꝟtutis vſum. Fructus animã letificat. habit⁹ deo gratificat. vſus
exercitat. ⁊ premittitur hic fructus quia plus allicit ⁊ qꝛ dignior
eſt. pmum tangit ibi Beatus vir. Scđm ibi cuius eſt auxiliũ abſ
te. i. a tua gracia. Terciũ ibi. Aſcen. in cor. ſ. diſ. Iſte aſcenſiones
bone ſunt qua homo aſcendit de virtute in aliam virtutẽ de actio
ne in contemplationẽ. Alie ſunt aſcenſiones male qua homo aſcẽ
dit per ſuperbiam efferendo ſe ſuper alios. ſicut Lucifer qui dixit
yſa. xiiij. In celum aſcendã ſupra aſtra celi exaltabo ſo. m. Nõ
ꝙ beatus franciſcus per dei graciã aſcendit ad tria. Primo a va
nitate mundi ad ſtatũ religionis. Scđo a labore actionis ad qui
etem ɔtemplationis. Tercio ab ergaſculo miſerie ad regnũ eterne
fruitionis. ¶ Primo aſcendit a vanitate mundi ad ſtatum religio
nis. vnde dicere poteſt illud yſa. ij. Venite aſcendam⁹ ad montẽ
do. ⁊c. vſq in ſemitas eius. per montẽ domini accipe religionẽ fra
trum minoꝝ quã ipſe dñs per graciã ſuã plantauit que totalr̃ ſu
per euangeliũ fundata eſt. hanc beatus Frãciſcus aſcendit quan
do mundũ reliquit ⁊ religionẽ per diuinã reuelationẽ inſtituit. ¶
Nota ꝙ ad hanc religionem aſcendit beatus Franciſcus p tripli
cem gradũ paupertatis. caſtitatis obedientie. Primo aſcendit per

gradũ pau

gradum paupertatis. vnde de eo poteſt exponi illud Mich. ij. Aſcē dit iter pandens ante eos. Beatus Franciſcus viam paupertatis ante ſuos imitatores pandebat vt eam inuenire poſſent. hanc viā chriſtus in mundum veniens verbis docuit. exemplis mōſtrauit. poſtea vero apoſtoli incedebant per eam poſtmodū alij ſancti tā/ dem in nouiſſimis diebus a multis deſerebatur ⁊ ideo beat⁹ Frā ciſcus cepit eam cōmendare doctrinis ⁊ exemplis renouare ⁊ pā dere vt alij poſſint per eam incedere. vnde de eo cantatur Iter pā dit ad glo. ⁊ viam. Exemplū paupertatis accepit a chriſto cuius mater etiam pauper fuit. qđ ſepe reuocauit cum lacrimis ⁊ cum predicaret de paupertate chriſti intulit illud Wulpes foueas ha/ bent Lu. ix. ¶ Scđo aſcendit per gradum caſtitatis vnde Cāti. vij. Aſcendā in pal. ⁊ appre. f. eiuſ. Palma portatur in ſignum vi ctorie ⁊ ſignificat caſtitatem per quā anima conſequit̄ victoriam de carne. Inter carnē ⁊ ſpiritū magna eſt pugna Gal. v. Caro cō cupiſcit aduerſus ſpiritū ⁊ ſpiritus aduerſus carnē. hec enim ſibi inuicem aduerſantur ſ3 heu in multis hominibus caro preualet. ſicut in his qui voluptati carnis ſatiſfaciunt ⁊ luxuriam ſequun tur. In his qui carnem caſtigant ⁊ caſtitatem ſeruant ⁊ peccata vitant ibi anima obtinet victoriā. Talis fuit beatus Franciſcus qui cum vice quadā carnis tentationem ſentiret depoſita tunica cum corda grauiſſime ſe cepit verberare ⁊ deinde ſe totaliter nu/ datum proiecit in niuem donec omnis tentatio abſcedebat ¶ Tercio aſcendit per gradum obedientie Vnde ipſe ſignificatur per Jonatham de quo legitur. i. Regl. xiiij. Aſcendit Jonathas re ptans manibus ⁊ pedibus ⁊ armiger eius poſt eu3. Jonathas interpretatur columba veniens ⁊ ſignificat vere obedientem qui debet obedire ad om̄e quod ſibi precipitur vt impleat mandatu3 ſ̄m mentem prelati ⁊ tunc eſt columba veniens obediendo. Ta/ lis fuit beatus Franciſcus qui non ſolum ſuperioribus ſed etiam inferioribus obediuit. Vnde legitur ꝙ ſocio ſuo cu3 quo ſolitus erat ire ↄſueuit obedientiā ꝓmittē ⁊ ſ̄uare. Iſte g° Jonathas. i. beat⁹ Frāciſc⁹ aſcendit ad montē religiōis in quo hoſtes anime ꝓ ſternere voluit reptans manibus ⁊ pedibus. i. totalit̄ humiliās ſe ad obediendū ⁊ armiger ei⁹ p⁹ eū. Armiger iſte ſignificat ꝙlibet de ordine minoꝶ q̄ portat habitū beati Franciſci qui deb3 poſt eū

reptans manibus ⁊ pedibus incedere vt humiliter obediat ſicut
ipſe humiliter obediuit. ſic patet primum principale. ¶ Scd'o aſcēdit
a labore actionis ad quietem ↄtemplationis Apoc. vij. Vidi alte
rum angelū aſcendentē ab ortu ſolis habentē ſignū dei viui. Iſte
angelus fuit beatus Franciſcus qui ſignū dei viui habuit q2 ſtig/
mata dn̄i ih'u in corpore portauit. Iſte angelus ab ortu ſolis. i. ab
influentia diuine gracie illuſtratus aſcendit per ↄtemplationem
eternoꝝ. ¶ Nota ꝙ per ↄtemplationē aſcendit per tres grad⁹. p/
mus fuit paſſionis recordatio. vnde de eo pōt exponi qđ dicit' de
zacheo Lu. xix. Querebat videre ihm quis eēt ⁊ non po. pre tur.
q2 ſta. pu. e. ⁊ pre. aſ. in ar. ſi. vt vi. illū. ¶ Zacheus interptat' iuſt⁹
ↄſilio ⁊ ſignificat beatū Franciſcū qui in ↄſilijs dandis iuſt⁹ erat
qui dedit conſiliū peccatori vt penitentiaꝫ ageret vt deo ſeruiret.
Iſte querebat videre iheſum per ↄtemplationē quis eēt ⁊ nō po.
pre tur. q2 ſta. pu. erat. Cū n. adhuc eſſet in ſeculo ⁊ ſecularib⁹ de
ditus negocijs puſillus erat meritis ⁊ ſeculariū negocioꝝ tumul
tibus prepeditus ⁊ ideo nō poterat videre ihm per ↄtemplatōeꝫ
precurrens ergo ⁊ relinquēs ſeculū aſcendit in ar. ſi. vt vi. illum.
Sicomorus dicit' alio mō ficus fatua ⁊ ſignificat crucem xp̄i q̄
eſt ficus fidelibus ꝑ dulcedinē deuotionis ſ3 fatua infidelibus ꝑ
ↄtemptū chriſtiane religionis. i. Cor. i. Nos predicam⁹ chriſtuꝫ
crucifixū iudeis quidē ſcandalū gentibus aūt ſtulticiā. Ipſis aūt
iudeis vocatis ⁊ gentibus chriſti dei virtutē ⁊ ſapientiā. In hāc
arborem. i. crucē beatus Franciſcus aſcendit quādo ꝑ aſſiduas
meditationes paſſionē chriſti ad memoriā reuocādo ad ↄtempla
tionē peruenit ideo poteſt dicere illud can. Faſciculus mirre dile/
ctus meus inter vbera mea cōmorabitur. i. per memoriam paſſio
nis chriſti amare botrus cypri dilectus meus per dulcedinem cō
templationis. ¶ In huius ſignum dictum eſt latroni intendenti
in ipſum crucifixum hodie mecum eris in paradiſo. ¶ Secūdus
gradus eſt peccatoꝝ deploratio. qui enim vult ſurſuꝫ ferri per cō
templationem debet pondus peccatorum deponere per veram cō
tritionem. Amos ix. Qui vocat aquas maris. i. amaritudinē la/
crimarum ſuper faciem terre. i. peccatoris dn̄s nomen illi. Et ſeq̄
tur nunquid non aſcendere feci iſrahel de terra egipti. quaſi dice/
ret dominus poſt peccatorum deploratiōeꝫ facit hominē aſcende

re ad contemplationē. Uis o homo ferri ſurſum per contempla-
tionem. deplora peccata tua. munda conſcientiam tuam dic illō
quod dicitur yſaie. xxxviij. Recogitabo tibi omnes ānos meos in
amaritudine anime mee. Amaritudo contritionis eſt via ad dul-
cedinem contemplationis. In huius ſignum filij iſrahel primum
tranſierunt mare rubꝝ antequā intrarent terram ꝓmiſſionis ꝓ-
pter hoc beatus Franciſcus lacrimas aſſidue fudit vt poſſet con-
templationis dulcedinem attingere. vnde legitur de eo ꝙ cum ex
continuis lacrimis grauem caliginē oculoꝝ incurriſſet ⁊ medicꝰ
ſuaderet ꝙ temperaret a lacrimis ſi nollet effici cecus ipē nō adq̄-
euit dicens ſe potius velle fieri cecum q̄ȝ ceſſare a lacrimis. quibꝰ
oculus interior mundatur vt deum valeat contemplari ¶ Tertiꝰ
gradus eſt deuota oratio Can. iij. Dicit̄ de anima contemplatia
Que eſt iſta que aſcendit per deſertum ſicut vgu. fu. ex aro. mirre
⁊ thuris. Oratio enī duo requirit. ſ. carnis mortificationē que ac-
cipitur per mirram ⁊ cordis deuotionem que accipitur per thus
vtrunqȝ habuit beatus Franciſcus. ipſe enim carnē per ieiunia fla-
gellauit per vigilias per genuflexiones continue macerabat ⁊ de-
uotioni cordis ſine intermiſſione inſiſtebat ⁊ ideo non eſt mirum
ſi ſurſum per contemplationem aſcendebat. In huius ſignum cū
in monte aliquando vigilijs ⁊ orationibus ⁊ ieiunijs vacabat ꝑ
contemplationis exceſſum totus in deum ferebatur in qua ↄtem-
platione Seraph ſex alarum ſibi apparuit ⁊ ſtigmata ſacra ſibi
impreſſit ⁊ ſecreta quedam familiariter ſecum contulit ⁊ ſic patꝫ
ſcḋm principale. ¶ Tercio dico ꝙ aſcendit ab ergaſculo mi-
ſerie ad regnum eterne fruitionis pſalmiſta. Quis aſcendit in mō-
tem domini aut quis ſtabit in loco ſancto eius Innocens manibꝰ
⁊ mundo corde qui non accepit in vano animam ſuam nec iura-
uit in dolo proximo ſuo. Certe beatus Franciſcus fuit inocēs ma-
nibꝰ q̄ȝtū ad perfectionē operis. mundus corde quātum ad perfe-
ctionem cordis. non accepit inuanum animam ſuam quātum ad
perfectionē oris ideo de valle preſentis miſerie aſcendit ad montē
glorie. ¶ Nota ꝙ ad hunc montē aſcendit̄ per tres gradꝰ. ꝑmus
ē tribulationis aſperitas Abac. z. Uiā feciſti in mari. i. in h̄ mun-
do eq̄s tuis. i. ſcis. in lu. aq̄ꝝ m̄l. i. in multi. t̄bulationibꝰ. q. d. ſcōs
tuos freno tue gr̄e. a malo retrahis. m̄ltiplicit̄ ꝑmittis ꝑturbari

in mundo vt prepares eis viam ad celum ⁊ q̄ꝛ tribulatio vtilis ē
ideo pacienter eſt ſuſtinenda. ſequit̃ Ingrediatur pu. in oſſi. me. vt
requiram̃ in die tribulationis ⁊ aſcendam̃ ad po. accinctum noſtrum
Per putredinē accipe grauē tribulatiōez per diem tribulationis
accipe diem iudicij. per accinctū po. accipe ſanctos qui ꝑ dei gra
ciam in mūdo fuerūt. accincti ⁊ expediti ad bona opera i mūdo.
q. d. libenter volo ſuſtinere graues tribulationes vt in die iudicij
cum ſanctis celum aſcēdaz vn̄ dicit gloſa ideo volo hec pati ⁊ pꝰ
aſcendere ad ꝑplm accinctū q̄ꝛ venit dies tribulationis ⁊ ceteris
in anguſtia cōſtitutis ego letabor in tua maieſtate. Audi o hō q̄
es in tribulatione poſitus ſi vis ad celum aſcendere neceſſe habeſ
tribulationes pacienter ſuſtinere Actu. xiiij. Oportet nos per mul-
tas tribulationes intrare in regnū dei. q̄ cōtra de reprobis dicit
Job. xxi. Ducūt i bonis dies ſuos ⁊ in pūcto ad ifernū deſcendūt
Item beatus Frāciſcus multas tribulatiōes paciēter ſuſtinuit vt
ad gaudia celeſtia peruenire poſſet. A pueris fuit ꝓiectus. A pře
tractus verberatus vinculatꝰ. A latronibus raptus ⁊ in niue de
iectus. a ſarracenis grauiter percuſſus ⁊ ad ſoldanū perductus
¶ Scd̄us gradꝰ humilitas. Luc. xiiij. Cū vocatꝰ fueris ad nup-
cias. ſ. ad ꝯgregatiōez fideliū in mūdo qui xp̄o per caritatis vin-
culū copulātur recumbe. i no. lo. i humilitate vt cum venerit. ſ. in
morte tua qui te iuitauit. i. xp̄us dicat tibi amice aſcēde ſuperius
⁊ tūc erit tibi g. co. ſiml' ibi diſ. i. cum ſāctis. O q̄ꝫ neceſſarius eſt
ille gradus. nūq̄ꝫ ad celum peruenire poteris niſi hūc gradum ꝑ
trāſieris. Math. xviij. Niſi ꝯuerſi fueritis ⁊ effi. ſicut paruulus nō
itrabitis in regnum celoꝝ. q̄ꝫto quis fortius hūc gradum calca-
uerit tāto maiorem gloriam habebit in celo. hūc gradum beatus
Franciſcus fortiter calcauit quādo humilitatez perfecte in corde
ore ⁊ opere tenuit ideo ad magnā gloriam in celo peruenit. Humili-
tas eleuat ad celum vt patet in beato Frāciſco. Job. xx. Qui hu-
miliatus fuerit erit in gloria. Superbia autez trahit ad iferos vt
patet in lucifero yſa. xiiij. Detracta eſt ad inferos ſuperbia tua. ¶
Tercius gradus eſt feruēs caritas. Cā. viij. de deuota ala dicit
que eſt iſta que aſcēdit de deſerto deli. affl'. q̄ꝛ qui veram caritatē
habet omnia letanter facit. ſed inuidia aiaz cōturbat ⁊ in mortē
eternam precipitat. Sap. v. Inuidia dyaboli mors itrauit i orbē

terraꝝ. imitant̄ eū omēs que ſunt ex pte ipſius huius exemplū ha
bem⁹ in Eſau in Saul in Juda proditore caritas animā delectat
⁊ ad eternā vitā perducat Math. xix. Si vis ad vitā ingredi ſerua
mādata. Omnia aūt mādata ↄſiſtunt in dilectione dei ⁊ proximi.
Qui vult ergo ad vitā peruenire debȝ deū ⁊ ꝓximū diligere hui⁹
exemplū habem⁹ in Abel in dauid in beato Frāciſco. Det nobis
ad hūc gradū ſcādere deus vt poſſim⁹ ad vitā eternā ꝑuenire

¶ De ſancto Anthonio ↄfeſſore.

Juſtum deduxit dn̄s per vias rectas ⁊ oſtendit illi regnū
dei ⁊ dedit illi ſcientiā ſanctoꝝ honeſtauit illū in labori-
bus ſuis. Sap. x. Jn ✓bis iſtis cōmendatur beatus Anthoni⁹ a
quinqꝫ. ſ. a ꝑfectione religionis ibi Juſtū deduxit dn̄s per vias re
ctas. A flore ↄtemplationis ibi oſtendit illi regnū dei. Ab excellen
tia predicationis ibi dedit illi ſcientiā ſanctoꝝ. Ab efficacia meri
torie operationis. ibi honeſtauit illū. A ꝑſeuerātia ſancte cōſum
mationis ibi. ⁊ ↄpleuit labores illius. ¶ Nota ꝙ via illius erat
aſpera in ingreſſu via mirabilis in ꝓgreſſu via recta in egreſſu. ¶
Primo dico ꝙ via iuſtoꝝ eſt aſpera in ingreſſu. Baruch. iiij. De-
licati mei ambulāt vias aſperas. Delicati iſti ſunt homines iuſti
qui a deo tenere diliguntur. delicato cibo. i. corpore chriſti nutriū
tur ⁊ fideli cuſtodia angeloꝝ cuſtodiunt̄. iſti ambulant vias aſ-
peras quādo in dei ſeruitio carnē ieiunijs vigilijs caſtigationib⁹
atterunt. Deſideria carnis frangunt. cōmoda mundi fugiūt. de-
licias contemnūt. ⁊ voluntatē dei in omnibus ꝑficere ſatagunt.
has vias propter aſperitatē multi abhorrent ⁊ ideo ad celū ꝑue-
nire nō poſſunt. iſtud conqueritur domin⁹ Math. vij. Anguſta eſt
porta ⁊ arta via que ducit ad vitam ⁊ pauci ſunt qui inueniūt eā
Jſtas vias beatus Anthoni⁹ ambulauit cū de ſeculo ad ordinē
ſancti auguſtini ⁊ de illo ad ordinē ſancti Franciſci tranſiuit.
Sed nota ꝙ ſunt tria que aſperitatē hui⁹ vite letificant. ꝑmū eſt
feruens caritas. ſcd̄m eſt exēplaritas. Terciū eſt mercedis ſubli-
mitas. ¶ Primū ergo eſt feruēs caritas. amanti eni nihil eſt diffici
le ꝑs. Viā mandatoꝝ t. cu. cū dila. cor m. ſupple per caritatem ꝑ
quā dilatatur cor meum vt diligat deum angelum ⁊ hominē bo-
num ⁊ malū propinquū ⁊ extraneū amicū ⁊ inimicū. q. dicēt. O
deus per caritatem quam dediſti mihi viam mandatoꝝ tuorum

videtur peccatoribus grauis et aſpera cucurri ⁊ aſperitatem nō
borrui. quia caritas facit eam leuem mibi eſſe. Certe beatus An⸗
thonius feruentē caritatem habuit ⁊ ideo aſperitatem religionis
nō abhorruit. ipſe enī caritatē habuit ad celuꝫ ideo deſiderabat
martiriū. ad ꝓximū iō die noctuqꝫ ſaluti aīaꝝ īuigilabat. Scdꝫ
ē xp̄i exēplaritas. quis ei abhorreat ſuſtinē ꝑ xp̄o. exq̊ ip̄e aſpera
ſuſtinuit propter nos mundum ingrediens cum in preſepio va
giret. Aſpera per mundū progrediens cū fameꝫ ſitim labores et
deriſiones ſuſtineret aſpera imo aſperrima de mūdo egrediēſ cū
in cruce mortē guſtaret. Hebre. x. Fratres hn̄tes fiduciam in itro
itu ſanctorum in ſanguine chriſti. quā iniciauit nobis viam no⸗
uam ⁊ viuentē per velamē. i. carnē ſuā ⁊ ſacerdotē magnū ſuper
domum dei. accedamus cum vero corde ⁊ ī plenitudie fidei. ſ. ad
illam viā nouā ⁊ viuentē que aſpera eſt. vetus via eſt via lata du
cens ad mortē. per hāc inceſſit Adā. Noua via eſt via aſpera ⁊ ar
ta ducens ad vitā per hanc inceſſit chriſtus dans tibi exemplū
vt ip̄m ſequaris. i. Pe. v. Chriſtus paſſus pro nobis vobis re. ex.
vt ſe. ve. eius. iſtud exemplū reſpexit beatus Anthoni⁹ ideo vt eū
imitaretur laborauit iugiter. ieiunando vigilando per terras diſ
currendo ⁊ predicationibus inſiſtendo ⁊ ad mortē pro xp̄o ſuſti⸗
nendo toto corde anhelando. ¶ Terciū eſt mercedis ſublimitas.
p̄s. ꝓpter v̄ba la. t. ego cuſ. vias duras. v̄ba iſta ſunt ꝓmiſſiōes
de mercede et̄na fcē fidelibus. q. d. O qꝫ magna ſunt que ꝓmittiſ
in celo ⁊ ideo aſpera nō abhorreo in mundo. Audi de v̄bis iſtis
quid dicat Math. x. Venite ad me omnes qui laboratis ⁊ oneri.
eſtis ⁊ ego reficiā vos. iſtā mercedē beatus Anthoni⁹ attēdit. iō
labores hui⁹ vite paruipendit ſciens eē ſcriptū. Ro. viij. Nō ſunt
cōdigne paſſiones hui⁹ tēpis ad futurā gloriam. Sꝫ heu multi
pro corpore fouendo graues labores faciūt ⁊ pro aīa ſaluanda
nihil volunt laborare oībus diebus vite ſue. Alijs ſeruiunt vt ha
beāt corpis neceſſaria. ⁊ nolunt deo ſeruire vt habeant ſempiter
na gaudia. vn̄ nō attendūt eternā mercedē ſꝫ tēpalem. tēpalia eniꝫ
ſapiūt eis nō et̄na. Tales fuerunt iudei qui dixerūt Numeri. Non
ſūt aq̄ deeſt panis. aīa nr̄a nauſeat ſup cibo iſto leuiſſimo. i. man
na in q̊ p̄figurabat̄ dulcedo et̄ne beatitudinis. ¶ Scdō via iuſto
rum eſt mirabil' in ꝓgreſſu Sap̄. Deduxit eos in via mirabili et

fuit illis in velamẽto diei.ſ.ne lederẽt per ardorẽ ſolis ⁊ i luce ſtel
larum nocte.ſ.ne errarẽt in tenebris noctis. Mirabile ẽ in die ſole
eſtuante ãbulare ⁊ ardorẽ ſolis non ſentire.in nocte tenebris exi-
ſtẽtib9 ãbulare ⁊ nõ deuiare.ſic ergo iuſti ſiue ſint in die ꝓſperita
tis nõ leduntˀ ꝑ ſuperbiã ſiue in nocte aduerſitatis nõ deuiãt per
impacientiã ⁊ iõ deus eos ꝑ viã mirabilẽ ducit. Sed nota ꝙ via
dei eſt mirabilis ꝓpter tria.pmo q2 quãto plus hõ ibi currit tãto
min9 offendit. Scdo q2 qᷓto diutius currit tãto min9 deficit.ter-
cio q2 qᷓto ibi hõ eſt pauꝑior tãto meli9 ibi hoſpiciũ inuenit.pmo
eſt mirabilis q2 qᷓto plus hõ ibi currit tãto minus offendit valde
mirabile eſt ꝙ ſtãs defacili offendit ⁊ currẽs nõ offendit. ille ſtat
in via qui a bonis oꝑibus vacat Math.xx. Quid hic ſtatis tota
die ocioſi.ille ỽo currit qui bonis oꝑibus inſiſtens ꝑ caritatẽ ad
patriã feſtinat hebre.xij. Curramus ad ꝓpoſitũ nobis certamen
iõ ⁊ talis de facili nõ offendit vt cadat in peccatũ Jo.xi. Qui am
bulat in die nõ offendit q2 lucẽ hui9 mũdi videt.qui ãbulat in no-
cte offendit q2 lux in eo nõ eſt. Qui ergo in via dei non vult offen
dere ille debet bonis oꝑibus inſiſtere.ido ſemꝑ aliquid boni ope
ris facito vt te dyabolus occupatuz inueniat.non facile capitˀ a
tentatore qui bono vacat exterius.ꝓpter hoc beat9 Anthoni9 in
bonis oꝑibus ſe exercitauit ne ꝑ dyaboli ſuggeſtionẽ in peccatuz
caderet vñ poterat dicere illud ps. Sederũt pn.⁊ aduerſum me
lo. Seruus aũt t.exer.in iuſtificationib9 t. Principes iſti ſunt pn
cipes tenebraꝝ qui tũc dicuntˀ ſedere qñ de tẽtatione hominũ co-
gitãt tũc dicuntˀ loqui aduerſus hominẽ qñ hominẽ ꝑ tentatiõez
moleſtãt. Scdo ẽ mirabilis q2 qᷓto diuti9 currit tãto min9 defi
cit. Valde mirabile ẽ ꝙ ille q̃ vadit per hãc viã ſicut pccõr q̃ ꝓ
ponit agere penitentiã vel ille qui incipit ire ꝑ hãc viã ſicut qui in
cipit agere penitentiã tales defacili fatigantur nec deficiũt yſa.xl
Deficiẽt pueri ⁊ laborabũt ⁊ iuuenes in infirmitatib9 ſuis cadẽt.
Qui aũt ſperant in domino habebunt fortitudinẽ ⁊ aſſument pẽ
nas vt aquile.current ⁊ nõ laborabunt.am bulabunt ⁊ nõ defici
ent.per pueros accipe peccatores.per iuuenes accipe homines in
cipiẽtes agẽ pniaz iſti deficiũt ⁊ defacili cadũt. Qui ãt in dño ſpe
rant ⁊ longo ei temꝑe ſeruiũt illi laborabũt ⁊ nõ deficiẽt. De nu-
mero hoꝝ fuit beat9 Anto.q̃ deo vſq; i finẽ fideliť ſeruiuit.vñ poteãt

dicere illud p̄s. Mihi autē adherere deo bonū eſt ⁊ po. in dn̄o d̄o
ſpem m. ¶ Tercio eſt mirabilis quia quāto hō ibi pauperioꝛ tāto
melius hoſpiciū inuenit. Nam pauperes ibi inueniunt optimum
hoſpiciū. Math. v. Beati pauperes ſpiritu qm̄ ipoꝝ eſt regnū ce/
loꝛum. Diuites autē ɔfidentes in diuicijs inueniunt peſſimū ho/
ſpicium .ſ. infernū. Luc. vj. Ve vobis diuitibus qui hic habetis
cōſolationē veſtrā. iſtud patet in diuite epulante ⁊ lazaro. Luc.
xvi. vbi dicit̄ Factum eſt vt moreret̄ mendicus ⁊ poꝛ. ab angelis
in ſinū Abrahe. mortuus eſt diues ⁊ ſepultus eſt in inferno. Cer/
te beatus Anthoni⁹ omnes diuicias mūdi ɔtempſit in paup̄tate
deo ſeruiuit ⁊ ideo modo in optimo hoſpicio .i. in celo requieſcit.
ſic patet ſ̄m ꝑncipale. ¶ Tercio via iuſtoꝝ ē recta ī egreſſu ꝓuer.
xix. Abominant̄ eos q̄ ī recta via nō ſunt. vere recta via eſt q̄ du/
cit hominē ad patriā ad quā tendit Hec eſt via iuſtorum que du
cit ad patriam celeſtem. ¶ Nota ꝙ hec via dicitur eſſe recta
ꝓpter tria. P̄mo qꝛ rectus eſt qui per eam incedit .i. bonus homo
Scd̄o qꝛ rectus eſt qui per eam deducit .i. deus. Tercio qꝛ rectus
eſt terminus ad quem illa via tendit .i. celeſtis patria. Primo eſt
recta qꝛ rectus eſt qui per eam incedit .i. bonus homo. Oſee xiiij.
Recte vie domini ⁊ iuſti ambulabūt in eis. Talis fuit beat⁹ An/
thonius de quo p̄t exponi illud Job. i. Erat vir ille ſimplex ⁊ rc̄s
ac ti. d̄m ⁊ re. a malo. vere rectus qꝛ rectā viam iuſticie tenuit ad
celeſtia erectus fuit ad iniquitatē ſe nō curuauit. Contra via pec
catorū eſt obliqua ideo errant. Sap. v. Errauimus a via verita
tis ⁊ lumē iuſticie nō luxit nobis. Scd̄o eſt via recta qꝛ rectus ē
deus qui per eam deducit. P̄s. Rectus dn̄s deus noſter ⁊ nō ini/
quitas in eo. vere rectus in quo nulla eſt obliquitas. Rectus inq̄
in promiſſis qꝛ nullū fefellit. Rectus in factis qꝛ oia recta agit. re
ctus in iudicijs qꝛ recte iudicabit. Iſte inquā rc̄s dn̄s deducit p
hāc viā Jere. 3i. Deducā eos ī viā rc̄am. p torrētes aq̄ꝝ accipe
tribulationes p̄ntes que comparant̄ aquis qꝛ ſunt multe qꝛ ſunt
tranſitorie qꝛ ſunt purgatorie. Quid murmuras o homo ſi tribu/
lationes ſuſtines rectus deus ideo ꝑmittit tribulari ne in eternū
tribuleris hic per tribulationes te purgat vt in eternū gaudeas.
P̄s. Cū ipſo ſum in tribulatione eri. e. ⁊ gl. e. ¶ Tercio ē rectus qꝛ
rectus eſt terminus ad quē illa via deducit .i. celum. P̄s. Deduxit

eos in viam rectā vt irent in ciuitatē ha. Hec ciuitas eſt celeſtis
patria in qua omnis boni eſt abundātia ad quā ſiquis ꝑuenerit
nūq̄ȝ eſuriet nūq̄ȝ ſitiet nūq̄ȝ triſtabit᷑ nunq̄ȝ morietur nunq̄ȝ tene
bras eternas experiet᷑ ad hāc nullus peccator perueniet. De hac
ciuitate dicitur Apo.xxi. Ciuitas illa nō eget ſole neq̄ȝ luna vt lu
ceant in ea nā claritas dei illuminabit eam ⁊ lucerna eius agnꝰ
eſt nō intrabit in eam aliquid coinquinatū ⁊ faciens abominati-
ones. ad hanc peruenit hodie beatus Anthonius cuius meritis
ad eandē ciuitatē nos perducat qui vi. ⁊ regnat de.

In natiuitate ſancti Johānis baptiſte

Multi in natiuitate eius gaude. erit eni magnꝰ coram do
mino Lu.i. In vbis iſtl. circa natitatē Jo. duo deſcribūt᷑
Primū eſt natiuitatis eius vtilitas ibi Multi i na.c.glō
Nato precurſore multi gaudebūt. nato dn̄o magnū gaudiū nūci
atur qḋ erit omni populo. qꝛ hic ſalutem multis predicat. ille vo
omnibꝰ dat. Scḋm eſt naſcentis dignitas. ibi. erit eni magnꝰ co
ram dn̄o. ⁊ ideo debemuſ eum hodie honorare ⁊ natiuitatē eius
colere vt cum ip̄o poſſimus eternaliter gaudere. Nota qꝫ bea-
tus iohānes dicit᷑ magnus ꝓpter quinq̄ȝ. videlicet ꝓpter ſanctifi
cationis eius in vtero ſingularitatē. ꝓpter ꝯuerſationis eiꝰ i mū
do ſanctitatē. ꝓpter ꝓphetationis de chriſto raritatem. Propter
p̄dicationis ipſiꝰ vtilitatē. et propter paſſionis dignitatē. Primo
dicit᷑ eſſe magnus propt᷑ ſanctificationis eius in vtero ſigularita
tem. ip̄e enim in vtero fuit ſanctificatuſ ⁊ a peccato originali mū
datus. Lu.i. Erit magnus corā dn̄o ⁊ ſpiritu ſancto replebit᷑. ad
huc ex vtero m.ſ. ⁊ qꝛ ſine peccato natus eſt. ideo natiuitas eius
celebratur ideo de ip̄o legit᷑. Jere.i. priuſq̄ȝ te for. in vtero noui te
⁊ anteq̄ȝ ex. de ventre ſanctificaui te. valde magnificauit eū domi
nus qn̄ eum in vtero matris ſanctificauit ⁊ ſimilit᷑ dominus ma
gna facit cum homine quādo ſanctificat eum in baptiſmo ⁊ ideo
omnis xp̄ianus debet in dn̄o exultare ⁊ eum honorare qꝛ iohan
nes etiā in vtero exultauit. vn̄ mater eius dixit Lu.i. Exul. infans
in vtero m. Cui inq̄ȝ ſanctoꝝ hoc collatum eſt vt in vtero exulta-
ret. niſi iohāni. bn̄ in vtero exultare potuitqꝛ veſtem inocentie p-
ditam in primis parentibus per graciā in vtero recepit. vn̄ ip̄e po
tuit dicere illud Jere. ⁊ yſa. lviij. Gaudens gaudebo in dn̄o ⁊ ex-

vltauit anima mea in deo meo quia induit me veſtimento ſalutis
.i.innocentie ſine qua nemo ſaluatur.ve his qui hanc veſtē ↄtem
nunt recipere ſicut pagani iudei.vel qui receptam per peccatum
polluunt ſicut mali chriſtiani tales nunquā ſaluabuntur. De pri
mis dicitur Jo.iij. Niſi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ ſpiritu ſan-
cto nō poteſt intrare regnū dei.de ſcdis dicitur.yſa.ix. Veſtimen
tum mixtum ſanguine erit in cōbuſtionem ⁊ in cibū ignis. Audi
o chriſtiane ſi poſt baptiſmū veſtem innocentie per peccata pollu-
iſti.laua per veram contritionem ⁊ puram confeſſionem continu
am ſatiſfactionem ne in die iudicij ſuſtineas confuſionē Apoc.iij.
Veſtimentis albis induaris vt non appareat confuſio nuditatis
tue. Scdo dicitur eſſe magnus ꝓpter conuerſationis eius in
mundo ſanctitatem.ideo prefiguratus eſt Job.i. Erat vir rectus
⁊ ſimplex ⁊ timens deum ⁊ recedens a malo.⁊ ſequitur. Eratq̃ vir
ille magnus inter omnes orientales. Job interpretatur magnus
⁊ ſignificat beatū Johānem baptiſtā qui fuit magnus inter oīs
orientales.i.inter bonos qui illuminantur per ſolem gracie ⁊ hoc
ꝓpter conuerſationis ſanctitatē. Fuit etl. ſimplex ⁊ timens deum
⁊ re.a malo. Certe beatus Johānes fuit ſimplex.ſ.veritatē ſimpli
citer ↄfitēdo. Cū enī ſanctitatis tāte eēt vt crederent eē xp̄s Judei
miſerūt ad eū interrogātes. Tu quis es ⁊ ↄfeſſus eſt ⁊ nō negauit
ↄfeſſus ē qꝛ nō ſum ego xp̄s. ꝑ hāc ſimplicitatē deo placuit. ꝓuer
iij. Abominatio ē deo oīs illuſor ⁊ cū ſimplicib⁹ ſmocinatio eius
Ille illuſor eſt q̄ decipit ſeipm̄ putās ſe eē magnū in oculis dn̄i et
inde ſe ſuꝑ alios extollit ſic̄ ille phariſe⁹ q̄ reputās ſe magnū con-
tempſit publicanū. Luc̄.xviij. Talē abominatur de⁹ a ſua grā exclu
dēdo. p̄s. Viꝝ ſanguinū ⁊ doloſum ab.de. Cuz ſimplicib⁹ aūt q̄
ſe humiliādo veritatē ꝓfitentur eſt ſmocinatio ei⁹ qꝛ tales deo pla-
cent ⁊ ab eo ↄmendantur.talis erat beat⁹ iohēs de q̄ dicit xp̄s Lu
vij. Quid exiſtis in deſ.vi. ꝓphaꝫ etiā dico vobis pl⁹ q̄ꝫ ꝓphetā.
Itē fuit rect⁹ deū toto corde diligēdo Ille rect⁹ ē qui ꝑ dilectionē
recte adheret deo Cā.i. Recti diligūt te. q̄ ↄtra de peccatorib⁹ dicitur
in p̄s. Dilexerūt eū in ore.ſ.⁊ lingua ſua ⁊c̄. Item fuit timēs bona
faciendo Ecc̄.xv. Qui timet deū facit bona.talis erat Jo.q̄ carnē
ſuā ꝑ duꝝ habitū ⁊ magnā abſtinentiā macerauit baptiſando p̄
dicando homines ad pniāꝫ inuitauit. Itē fuit recedens a malo.

peccata vitā

peccata vitãdo nõ dico de peccatis mortalibus q̄ ſicut magiſtri
dicũt i ſanctificatione ſua in vtero illam gratiaꝫ a deo accepit ꝙ
de cetero peccare mortaliter nõ potuit ꝫ dico de venialibus a q̄/
bus etiã ſibi maxime cauit. vñ de ipſo cãtatur Antra deſerti tene
ris ſub ãnis ci. tur. fu. pc. ne leui ſaltẽ ma. vi. fa. po. ¶ Tercio dici
tur eē magnus ꝑpter prophetatiõis de chriſto raritatẽ. Lu. vij.
Maior iter na. muli. ꝑpheta iohãne nõ ẽ. Quis eni ꝑphetaꝝ talit
ꝑphetauit de chriſto ſicut iohãnes. certe nullus. Alij ꝑphetaue
runt xp̄m venturum. iohãnes oſtendit pñtem. Alij ꝟbis ꝑpheta/
uerunt iohãnes digito demonſtrauit. Alij ꝑuiderunt xp̄m oculo
mẽtis. ꝫ iohãnes oculo carnis. vñ ip̄m oſtendẽs digito dixit Jo. i
Ecce agnus dei ecce qui tollit pcc̄a mũdi. hoc excitat homieſ ad
credendum cũ dicit. Ecce. q. d. Jſte ẽ de quo ꝑphete om̄s locuti
ſunt. quẽ ꝑphete voluerunt vidẽ ⁊ nõ viderũt illum nunc oſten/
do vobis vt in eum credatis. inuitat ad credendũ per ſpem cũ di
cit agnus dei. Quondã fuit vt leo ferociſſimꝰ propter iuſticie ſe/
ueritatẽ nũc eſt agnus mãſuetiſſimus propter miſericordie pieta
tem. ideo debes ſecure accedere vñ p̄s. Accedite ad euꝫ ⁊ il. ⁊ fa.
veſtre nõ ꝯfun. Jtẽ monet ad diligendũ cuꝫ dicit qui tollit pecca
ta mũdi. ⁊ hoc ꝑ ſuã paſſionẽ in qua oſtendit maximũ ſignũ di/
lectionis ⁊ ideo dignũ eſt vt eũ diligamus. Cõſidera q̄ꝫtuſ ꝑphe
ta Jo. fuit qui tam ſignanter de chriſto ꝑphetauit. q̄ꝫutilis qui ꝑ
phetãdo hoies ad fidẽ ſpem ⁊ caritatẽ inuitauit. ideo pater eiꝰ re
pletus fuit ſpiritu ſancto ꝑphetãdo de ip̄o dicit. Tu puer ꝑpha
altiſ. vo. p̄. eni an. fa. do. pa. vi. eius. Ad dandã ſci. ſa. ple. e. Hono
ra hũc ꝑphetã vt pro te oret ꝙ dñs te in fide ꝯſeruet. in ſpe ꝯfir
met. in caritate perficiat. ſi has tres ꝟtutes habueris nũq̄ꝫ dam/
naberis. ¶ Quarto dicit eē magnus ꝑpter p̄dicationis vtilitatẽ.
illa doctrina vtilis ẽ qñ doctor illud oñdit exemplis qđ p̄dicat ꝟ
bis. talis fuit doctrina iohãnis. vñ de ip̄o põt dici illud Math. v
Qui fecerit ⁊ do. hic mag. vo. in reg. ce. Cõſidera q̄ꝫutilis fuit do
ctrina iohãnis qui docuit monẽdo ſicut patet Luc. iij. ibi eni mo
net turbas ad miſericordiã. officiales vt ſeruẽt iuſticiã. militeſ ne
opprimẽt pauperes ꝑ violentiã. Jtẽ docuit arguẽdo. arguit ei he
rodem Marci. vi. Nõ licet tibi habere vxorẽ fratris tui. Officiũ p̄/
dicationis eſt peccantes arguere. ij. Thi. iiij. Predica ꝟbuꝫ inſta

oporꝫ.importune.argue obſecra increpa in oī pa. ⁊ doctrina. Jtē docuit cōminando Luc.iij. Dixit ad peccatores iuratos Geni/mina viperaꝝ quis oſtendit vobis fut.a ventura ira.iam ſecuris ad ra.ar.po.eſt. Oīs arbor q̄ nō facit frc̄ꝫ bonū excidet̄ ⁊ in ignē mittet̄. Jtē docuit premiū ꝓmittendo Math.iij. Penitentiā agite appropinquabit enī regnū celoꝝ. Attēde o homo hui⁹ doctoris monitiones vt bonū agas.redargutiones vt peccare deſiſtas.cōminationes vt timeas.ꝓmiſſiones vt celeſtia appetas. ¶ Quinto dicit̄ magn⁹ ꝓpt̄ paſſionis dignitatē vn̄ de eo pōt exponi qđ legitur de yſaac Gen̄.xxvi. Jbat ꝓficiens ac ſuccreſcens donec vehementer magn⁹ effect⁹ eſt ⁊ bn̄ yſaac figurā tenet ſancti ioħis ba/ptiſte qꝛ yſaac gaudiū int̄pretat̄ ⁊ de iohāne dictū eſt Multi in natiuitate ei⁹ gau.yſaac natus fuit de muliere ſterili ⁊ ioħes ſimilit̄. Conceptio yſaac fuit prenūciata ⁊ ioħis ſimilit̄. Jo.ibat ꝓficiēs ⁊ ſuc/creſcēs ꝑ ꝟtutū opationē donec magn⁹ effect⁹ ē ꝑ amarā paſſionem Nūq̄ꝫ enī paſſio hoīeꝫ in ꝯſpc̄u dei martirē faceret niſi cū paſſione ꝟtutes h̄ret vn̄ fures ⁊ latrones q̄ꝫuis multa paciant̄ non tn̄ fiūt martires qꝛ talia ꝓ ſcelerib⁹ ſuis paciūt̄ Scs ꝟo Jo.ꝟtu/tibus floruit ꝓ veritate mortē ſuſtinuit ⁊ ideo per paſſionē ſuam magnā mercedē ꝓmeruit p̄s. Preueniſti eū in benedictiōib⁹dul. Jpſe po.in ca.ei⁹ co.de la.preci.glo.⁊ magnū deco.impo.ſuꝑ eū. Jpſe eiꝫ in celo portat q̄drupl icē coronā.vnā que vocat̄ aurea ⁊ hec reſpicit premiū ſubſtātiale. Alie tres vocant̄ aureole ⁊ ille reſpiciūt premiū accidentale p̄mā illaꝝ habuit qꝛ fuit virgo. Scd̄aꝫ qꝛ doctor. Terciā qꝛ martir. Magnus eſt ergo ſanctus iohannes propt̄ paſſionē per quā ad tantā gloriā peruenit Si enī innocētes occiſi ab herode dicunt̄ magni apud deū propter paſſionē quā pro xp̄o nō voluntarie ſuſtinuerūt. Si martires poſt chriſtū paſſi voluntarie dicunt̄ magni qꝛ tn̄ exēplū paciendi a xp̄i paſſione receperunt multo magis ſanct⁹iohānes debet dici magn⁹ qui volūtarie pro veritate ⁊ an̄ xp̄m paſſus fuit ⁊ bn̄ ante xp̄m paſſus fuit qꝛ p̄curſor xp̄i fuit ⁊ iō debuit ip̄m precurrē non ſolum naſcendo bapti/zando predicando ꝫ etiā moriendo ⁊ ad limbū deſcendendo vt eidem tanq̄ꝫ dn̄o ſuo viam p̄pararet vnde de eo dicit̄ Malach.iij. Ecce ego mitto angelū meū qui preparabit viā an̄ fa.m. Angeluſ ille ē ſcūs Jo.q̄ fuit āgel⁹ nō natura ꝫ officio qꝛ h̄ in mundo filis
fuit angelis

ſuit angelis per inocentie puritatem modo in celis ſimilis eſt eis
propter glorie perennitatē ad quā nos perducat ihus xp̄s Amē.

De ſanctis Petro ⁊ paulo.

PRincipes populoꝝ ꝯgregati ſunt cum deo Abrahā. p̄s.
Verba iſta p̄nt exponi de duobus p̄cipuis apoſtolis pe-
tro ⁊ paulo qui fuerunt apoſtoli ⁊ p̄ncipes duoꝝ populoꝝ.ſ. iu-
deoꝝ ⁊ gentilium qui hodie mortē pro xp̄o ſuſtinuerūt ⁊ ſic ad
celeſte regnū ꝑuenerūt. Cōmendant aūt iſti apoſtoli hic a tribuſ
.ſ. ab apoſtolatus dignitate. ibi p̄ncipes populoꝝ. Apoſtoli enim
propter eoꝝ dignitatē vocātur p̄ncipes. Scd̄o a cōcordi carita
te. ibi ꝯgregati ſunt. Tercio a glorie ſublimitate. ibi cū deo Abra
Magna gloria eſt cū deo eſſe in regno celoꝝ. hoc orauit chriſtus
iminente paſſione. Jo. xiiij. Pater quos dediſti mihi volo vt vbi
ego ſum illi mecum ſint vt videāt claritatē meā. ¶ Nō ꝙ in p̄nci-
pibus debent eſſe q̄tuor. p̄mum eſt nobilitas generis. Scd̄m eſt
ſtrenuitas fortitudinis ſiue roboris. Terciū eſt veritas in dictis
Quartū eſt eq̄tas in iudicijs. Dicunt ergo bene iſti apoſtoli per
adoptionē p̄ncipes rōe ſpiritualis nobilitatis q2 per adoptionis
grāꝫ filij dei exſtiterūt rōe fortitudinis q2 ꝯſtanter multas paſſio-
nes ꝓ xp̄o ꝑtulerūt rōe veritatis quā p̄dicauerūt rōe iudicialis
equitatis q2 cū chriſto mundū iudicaturi ſunt ¶ P̄mo dico ꝙ apo
ſtoli dicunt p̄ncipes rōe ſp̄ūalis nobilitatis q2 ꝑ adoptionis gra
ciam filij dei exſtiterūt. vnde de ipis dicit in p̄s. Pro patrib9 tuis
na. ſunt ti. fi. cō. e. p̄n. ſuꝑ omneꝫ terram. Vba iſta ſunt ꝓphete de
xp̄o cuiuſ patres ſm̄ carnē fuerunt patriarche de quibus Maria
mater xp̄i duxit originē. Filij vero chriſti dicunt apoſtoli rōe imi-
tationis ⁊ rōe dilectionis q. d. ꝓpheta. Ex quo nobiles prophete
mortui ſunt in locū illoꝝ nobiles apoſtoli ſurrexerūt nobileſ inq̄
nō carne q2 fuerunt piſcatores ⁊ rudes ſꝫ ſp̄u. q2 fidei doctores ⁊
mundi p̄ncipes. Conſidera nobilitatē apoſtoloꝝ in hoc ꝙ filij dī
⁊ mundi principes vocati ſunt. ꝓ patribus tuis inquit nati ſunt
tibi filij ꝯſtitues eos principes ſuper omnē terram. Si magne no
bilitatis eſt eſſe filium terreni regis. multo maioris nobilitatis eſt
eē filiū ⁊ p̄ncipē celeſtis regis. ſi magnū eſt eē p̄ncipē in vna terra
multomagis ē eē principē in omni terra. Magne ergo nobilitatis
fuerūt apoſtoli q2 fuerūt filij dei ⁊ ſuꝑ oēꝫ terrā p̄ncipes ꝯſtituti

non filij fuerūt degeneres paternis p̄ceptis rebelles vt iudei ⁊ q̄/
les adhuc ſunt mali chriſtiani de quib⁹ conquerit̄ dn̄s yſaie.i.Fi
lios enutriui ⁊ exaltaui ipſi aūt ſpreuerūt me.Ʒ iſti fuerunt filij no
biles patrē ſuū diligētes ⁊ eius preceptis in oībus obedientes.Jo
xiiij.Qui habʒ mandata mea ⁊ ſeruat ea ille eſt qui diligit me.cer
te tales fuerūt apoſtoli Pe.⁊ pau.qui deū toto corde dilexerunt.
Audi quid petrus dicat cū eni interrogaret̄ a chriſto.Symon pe
tre diligis me plus his R̄ndit Dn̄e tu omnia noſti tu ſcis q̄ꝛ amo
te Jo.vltimo.Ter requiſitus an diligeret.ter rn̄dit ſe diligere q̄ꝛ ei
ter negauerat ex timore.ideo poſt penitentiā ter confitet̄ ſe fixum
in eius amore.vnde gloſa trine negationi trina redditur confeſſio
ne minus amori lingua ſeruiat q̄ꝫ timori.Audi etiā quid paulus
dicit de dilectione ſui ad chriſtū Ro.viij.Cert⁹ ſum q̄ neqꝫ mors
neqꝫ vita neqꝫ angeli neqꝫ p̄ncipatus neqꝫ creatura aliqua poterit
nos ſeparare a caritate dei que eſt in chriſto iheſu.Audi o chriſti
ane ſi vis eſſe filius dei debes eū diligere vt bonū facias.debes eū
timere vt malū caueas.debes ei obedire vt mādata eius p̄ficias.
Deu.x.Et nunc iſrahel quid dominus petit a te niſi vt timeas do/
minum deum tuum ⁊ ambules in vijs eius ⁊ diligas eum ⁊ ſerui
as domino deo tuo in toto corde tuo.Cuſtodiaſqꝫ mandata do/
mini dei tui.Boni ſunt filij qui ſic ſe habent ad patrem celeſtem
iſti eternam hereditatem poſſidebunt Romanoꝝ octauo.q̄ ſi filij
⁊ heredes here. quidem dei co.aut chriſti ⁊ quia iſti apoſtoli tales
fuerunt filij in mundo ideo nunc regnant in celis cum chriſto.
¶ Scdo dicuntur eſſe principes ratione fortitudinis quia ꝯſtant̄
multas tribulationes pro chriſto pertulerunt Exodi xviij. Dicit
q̄ moyſes electis viris ſtrennuis de cuncto iſrahel conſtituit eos
principes populi.Moyſes legiſlator ſignificat chriſtum qui dedit
nouam legem.Principes populi ſtrennui ſignificant fortes apo/
ſtolos.Illi fuerunt fortes in bello corporali Iſti in bello ſpiritua/
li.Illi fortes contra hoſtes iſti fortes contra demones.Illi bella/
bant pro terrenis. iſti p̄ eternis. Iſtos ergo principes id eſt apo
ſtolos chriſtus elegit non ſolum de cuncto iſrahel ſed etiaʒ de cū/
cto mundo vt preeſſent fidelibus.Joh.xv.Elegi vos de mundo ⁊
poſui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis ⁊ fructus veſter maneat
⁊ quodcunqꝫ pecieritis patrem in nomine meo.⁊c̄.vnde de paulo
dicit domin⁹

dicit dñs Act.ix. Vas electionis eſt mihi ille vt portet nomẽ meũ corã g. ⁊ re. ⁊ fi. iſrl. Conſidera fortitudinẽ hoꝝ apoſtoloꝝ q̃ taz multiplices paſſiones ꝑ xp̃o tam ꝯſtanter ꝑtulerũt. q̃uis eiꝫ ad tẽpus iſti apoſtoli fuerũt infirmi. ſ. Petrus qui ter negauit xp̃m. Paulus qñ in ꝑſequẽdo eccleſiã ſuggeſtionibus dyaboli adquieuit tñ poſtmodũ ſp̃uſancto ꝯfortati adeo fortes facti ſunt ꝙ nullis minis ⁊ tormẽtis a fide chriſti euelli potuerunt. legit̃ Act. iiij. ⁊ v. de petro ꝙ cũ loqueret̃ de fide a ꝑ̄ncipibus ſacerdotuꝫ ꝓhibebatur ⁊ cum nollet ceſſare capiebatur ⁊ incarcerabatur ⁊ flagellabatur ⁊ tamen a p̄dicatione nõ ceſſauit. imo cũ magna cõſtantia dixit. Obedire magꝰ oꝑtet deo q̃ꝫ homini. Audiſti de fortitudine petri. audi nunc de fortitudine pauli. qui poſtq̃ꝫ eſſet q̃nquies flagellatus. ter virgis ceſuſ. ſemel lapidatꝰ. vinculiſ catenatus. ⁊ multa ꝑicula ⁊ multa tormenta paſſus. Fidem adhuc ſeruauit ſicut ip̃e dicit ij. Thi. iiij. Bonũ certamẽ certaui fidẽ ſeruaui. vere igit̃ principes fuerũt apoſtoli qui adeo fortes in bello extiterunt. vnde de ip̃is dicit̃ in p̄s. Nimis ho. ſunt ami. t. d. ni. cõ. eſt p̄n. e. Certe principatus hoꝝ apoſtoloꝝ hodie fuit ꝯfortatus qñ p̄ceptum Neronis ꝯtempſerunt fidem ꝯſtantiſſime ꝓfeſſi fuerũt mortẽ pro chriſto libentiſſime ſuſtinuerunt. ⁊ qꝛ fortes fuerunt in fide. feruentes in caritate acuti in dei contemplatione. occiſi vno die ideo de ip̃is põt exponi id qđ dicit̃. ij. Re. i. Saul ⁊ Jonathas amabiles ⁊ decori in vita ſua in morte quoqꝫ nõ ſunt diuiſi. aq̃lis velociores. leonibus fortiores. Fortitudo apoſtoloꝝ fuit a ſpirituſancto ⁊ ideo ſeparari nõ poterant a ſp̄u maligno. huiuſmõi fortitudo neceſſaria eſt oĩbus xp̃ianis ꝑ quã poſſint dyabolo reſiſtere. tribulationes pacienter ſuſtinẽ. fidẽ vſqꝫ ad mortẽ integrã ſeruare. ſꝫ heu quidã adeo ſunt debiles in ſpiritu ꝙ in nullis tẽtationibus reſiſtunt. Tre. i. Facti ſunt p̄ncipes velut arietes nõ inuenientes paſcua abierunt abſqꝫ fortitudine ante faciẽ ſubſequẽtis. i. dyaboli impugnãtis. Principes iſti ſunt ſinguli xp̃iani qui ad hoc eliguntur in baptiſmo vt cum dyabolo pugnent ⁊ eternũ regnum poſſideant. Jſti abeunt ante faciẽ dyaboli quãdo ei non reſiſtunt ſꝫ volũtarie conſentiunt abierũt inquit velut arietes nõ inuenientes paſcua. ſicut enĩ arietes ſunt debiles ſine paſcuis. ſic chriſtiani ſine gracia ſunt debileſ que paſcit animã Labora ergo

per gratiā ſi vis fortitudinē habere.ſ.ſ. Si vis dyabolo reſiſtere ſi
vis tentationes vincere vñ ad hebre.iʒ. Optimū eni eſt gratia ſta
bilire cor.nō eſcis que nō ꝓfuerūt ambulātib⁹ in eis. ¶ Tercō di
cūtur ꝑncipes ratiōe veritatis quā predicauerūt. ad ꝑncipē enim
ſpectat v̄ba dicē. ꝓuerbio.vij. Nō decēt ſtultū v̄ba compoſita nec
principē labium mentiēs. Iſti ergo apoſtoli ꝑncipes fuerūt qꝛ ve/
ritātē ſicut a chriſto docti fuerunt ꝑdicauerunt docētes v̄am do/
ctrinam que ducit ad vitā.vnde de ipſis exponitur quod dicitur
Joſue.i. Precepit Joſue ꝑncipib⁹ populi dicens tranſite per me/
dium caſtroꝝ ⁊ imperate populo ⁊ dicite preparate vobis cibaria
qm̄ poſt diem terciū trāſibitis iordanē ⁊ intrabitiſ ad poſſidendā
terrā quā dn̄s deus noſter daturus eſt vobis. Joſue qui alio noīe
dictus iheſus ſignificat chriſtū qui precepit ꝑncipib⁹ populi id ē
apoſtolis vt irent per mediū caſtroꝝ.i.per totū mundū ⁊ dicerēt
populo vt prepararent cibaria.i.facerēt opera v̄tuoſa q̄b⁹ aīa cō
fortatur ne deficiat qꝛ poſt diē terciū tranſituri ſunt iordanē.i.flu
xum hui⁹ mundi ⁊ intraturi terrā ꝓmiſſionis.i.celū.per tres di/
es accipe triplicem ſtatū nature humane.ſ.ꝑncipiū mediū ⁊ finē
Prim⁹ dies eſt tempus illud quo homo incipit viuere in vtēo ma
tris Scd̄us dies eſt illud tempus in quo homo naſcit̄ extra vteꝝ
Tercius eſt quo homo morit̄. Qui ergo preparat ſibi cibaria bo/
norum operum ille poſt diem tercium.i.poſt mortem trāſibit Jor/
danem.i.euadet miſerias huius mundi ⁊ intrabit regnū celorum
Iſtud predicauerūt apoſtoli vnde dn̄s dixit eis Math.vlti. Eūtes
in mundū vniuerſum predicate euangeliū omni creature Qui cre
diderit.i.fidem cum operibus habuerit ⁊ baptizatus fuerit ſalu⁹
erit. Conſidera q̄ʒferuenter iſti duo apoſtoli fidem predicauerunt
petrus precipue in iudea paulus in grecia.tandem ambo venien/
tes romā ⁊ fidem predicantes pro fide paſſi ſunt ⁊ quia fidē tam
feruenter predicauerunt ideo in celo ⁊ in terra honorē magnū cō
ſecuti ſunt. Dan.xij. Qui ad iuſticiā erudiunt multos fulgebunt
q̄ſi ſtelle in perpetuas eternitates. Merito anime coꝝ fulgent in ce
lis quoꝝ doctrina fulſit in terris vnde de ipſis canit eccleſia. Iſti
ſunt quos elegit dominus in caritate nō ficta ⁊ dedit eis domin⁹
gloriā ſempiternā quoꝝ doctrina fulget eccleſia vt ſol ⁊ luna. Au
di o xp̄iane ſi nō potes fulgere per doctrinā alios informādo ful/

fulgeas ſal

geas ſaltem per bonā vitā alios edificando ⁊ venies ad lucē eter-
nam Jo.viij. Dicit dñs Qui ſequitur me non ambulat in tenebris
ſ; habebit lucē vite. ¶ Quarto mō dicunt̄ eſſe ꝑncipes ratione iu-
dicialis equitatis qꝛ mundū cum chriſto iudicaturi erūt. ad ꝑnci
pes ſpectat iuſte iudicare ſ; certe apoſtoli cū chriſto iuſte iudica-
bunt yſa.32. Ecce in iuſticia regnabit rex ⁊ ꝑncipes in iudicio p̄-
erunt hoc erit in nouiſſimo die qñ apoſtoli cū chriſto iudicabunt
ſicut ꝓmiſſum eſt Math.xix. Amē dico vobis ꝙ vos qui reliqui-
ſtis omnia ⁊ ſecuti eſtis me in regeneratione cū ſederit fili⁹ homi
nis i ſede maieſtatis ſue. Sedebitis ⁊ vos ſup ſedes xij.iud.xij.tri
bus iſrahel. Conſulo tibi o homo vt honores aplos in hoc mun-
do vt ipſi te adiuuent in tremendo iudicō. Cōſuetudo eſt in mūdo
qñ aliquis homo debet aſtare corā iudice tunc debet ſibi prouidē
de bono aduocato. ſic homines chriſtiani cogitātes de futuro iu
dicio ſolent eligere apoſtolos ⁊ illos ſpecialiter honorare ieiunijs
oblationibus orationib⁹ vt eoꝝ meritis euadāt eternā penā. cer
te hodie iſti duo apoſtoli fuerunt ſub Nerone iniuſte iudicati ad
mortem temporalem quia petrus crucifixus Paulus decollatus
ſ; in futuro iudicio cum deo iudicabunt Neronē iuſte ad mortem
eternā Sap.v. Stabūt iuſti in magna ꝯſtantia aduerſus eos qui
ſe anguſtiauerūt ⁊ q̄ abſtu.la.eoꝝ. O ꝙ horribiliter timebunt ma
li qñ bonos quos hic turbauerūt deriſerūt occiderūt in tāto ho-
nore ſedentes cū xp̄o videbūt vt ſniaʒ a xp̄o ꝓferendā approbent
qñ peccata eoꝝ toto mūdo manifeſta erūt qñ demones eos accu
ſabunt qñ mūdus ardebit infern⁹ patebit qñ null⁹ ſanct⁹ nec etiā
beata ꝟgo pro eis orabit qñ nō poterunt effugere nec emendā pro
mittere nec aliquā graciā inuenire nec iudicē aliq̄ mō lenire. Co
gita miſer pctōr de illo tremēdo iudicio ⁊ emenda ſtatū tuū ⁊ age
pniaʒ ⁊ inuenies grām. tā graue ⁊ intolerabile erit pctōrib⁹ in il
lo iudicio cū peccatis apparere ⁊ faciē iudicis videre ꝙ illo tēpe
libenti⁹ eſſent in inferno ꝙ; cū tanto metu ⁊ tremore ⁊ confuſione
aſtare in illo iudicio vnde Job petit in pſona peccatoris d. Quis
mihi hoc tribuat vt in inferno ꝓtegas me ⁊c. vſq; in quo recorde
ris mei. ideo ſanct⁹ ꝓpheta orat Nō intres in iudicō cū ſeruo tuo
qꝛ nō iuſti. in ꝯſpe. tuo o.v. Rogem⁹ dñm vt meritis hoꝝ aplorū
fiat nobis tūc ꝓpici⁹ ⁊ ꝑducat nos ad regnū celoꝝ Amen

De ſancto Paulo apoſtolo.

SOl in aſpectu annuncians in exitu vas admirabile opus
excelſi. Ecc. xliij. qꝛ de beato Paulo cātat eccleſia. O glo
rioſam lumen omniū eccleſiaꝝ ſole ſplēdidius. ⁊ chriſtus
de ipō dicit Vas electionis eſt mihi iſte vt por. nomē meū co. gē.
⁊ fi. iſrł. ideo ꝟbum illud in quo fit mentio de ſole ⁊ vaſe. Cōgrue
de ſancto paulo exponit̄. Et cōmendatur hic ſanctus Paulus a
quatuor. Primo a vite eminentia ibi cū dicit̄ ſol. Sc̄do a doctrie
ſufficientia cū dicit̄ in aſpectu ānuncians. Ille ſufficienter docet
qui in aſpectu ānunciat qui hoc qd̄ voce p̄dicat exēplo oſtendit.
Tercio ꝯmendat̄ a paſſioniſ meritorie ſuſtinētia cū dicit̄ In exitu
vas admirabile. Quarto a glorie excellētia ibi opus excelſi. Nō
ꝙ in ſole inueniunt̄ q̄tuor. ſ. Situs ſublimitas. motus velocitas.
Splēdoris luminoſitas. caloris cauſalitas. ꝓpter hec q̄tuor bea
tus paulus ꝯparat̄ ſoli. p̄mo qꝛ habuit vite ſublimitatē ſancte vi
uendo. Sc̄do qꝛ habuit motus velocitatē. multas terras ꝓ ſalu
te animaꝝ trāſcurrendo. Tercio qꝛ ſplēdorē habuit lumē doctri
ne aliis infundendo. Quarto qꝛ habuit calorē in caritate dei ⁊ p
ximi feruendo. Primo ꝯparatur ſoli qꝛ vite habuit ſublimitatem
ſancte viuendo. Ecc. 26. Sicut ſol oriens mundo in altiſſimiſ dei
ſic mulieris bone ſpēs in ornamentū domus ſue. Cōgrua compa
ratio mulier bona ⁊ pulcra ornat domū ſic ⁊ beatus Paulus ꝑ
ꝯuerſationis ſanctitatē tanq̄ ſol ornauit domū eccleſie ſiue mun
dum. Sol nāq; materialis in altis fulgēs ornat terrā. ſic beatus
paulus ꝑ ſublimitatē ꝯuerſationis ornauit eccleſiā. ſicut eniꝫ ſol
quādo eſt in alio emiſperio terra noſtre habitationis obſcuratur
⁊ quādo ad noſtrū emiſperiū reuertit̄ terra illuſtrat̄ ⁊ ornat̄. ſic
reuera qn̄ beatus paulus fuit in emiſperio iudaice infidelitatis ec
cleſia multas ꝑſecutōes ab eo ſuſtinuit. qn̄ ꝟo declinauit ad nr̄m
emiſperiū ⁊ fidē recepit. ecc̄ ꝑ ipm̄ m̄ltiplicit̄ ē illuſtrata. audi q̄d
de ipō cū adhuc eēt infidelis legit̄ Act. ix. Saulus adhuc ſpirans
minaꝝ ⁊ ce. in diſci. dn̄i abi. ad p̄ncipem ſa. pe. ab. e. epl̄as in da
maſcū ad ſyna. vt ſi q̄s huiꝰmōi vie viros iue. vinc. ꝑdu. in ihr̄lm
Nō ꝯgrauit̄ ipugnauit ecc̄m nō ſolū minas ſꝫ et̄ mortē diſcipul
xp̄i īferre conabat̄. nō vocatꝰ ad p̄ncipē ſacerdotū acceſſit nō iuſ
ſus vltro ſe ad ꝑſequendū xp̄ianos igeſſit. nō ſolū viros ſꝫ etiā mu

lieres ꝑſecutus fuit. Iſtud ip̄e poſt ↄuerſionem ſuā conqueritur ⁊
deflet dicens. Gal.i. Audiſtis enī ↄuerſationē meā aliqn̄ in iuda
iſmo qm̊ niam ſup̄ modū ꝑſequebar eccleſiā dei ⁊ impugnabā illā.
Ecce quales perſecutiones ſuſtinuit eccleſia ab eo cum eſſet infi
delis. poſtq̄ꝫ autem fidem recepit per conuerſationis ſanctitatem
⁊ ſublimem dei graciam eſt eccleſia per eum multipliciter conſola
ta vnde legitur Actuū ix. ꝙ ſtatim poſtquā baptizatus fuit mā ſit
cum diſcipulis qui habitabant damaſci per dies aliquot ⁊ conti
nuo ingreſſus in ſynagogas predicabat dominū iheſuꝫ affirmās
quoniā hic eſt filius dei. Certe tunc ſol oriebatur in altiſſimis tūc
illuſtrauit eccleſiam quā prius impugnauerat. tūc confundebat
iudeos quos prius īpugnauerat. tunc deteſtabatur ſtatū in quo
prius fuerat. tunc ad voluntatem dei implendam ſe preparabat.
Ꝓpter qđ ip̄e dicit Gal. p̄mo caplo. Cum placuit ei qui me ſegre
gauit ex vtero matris mee ⁊ vocauit per graciā ſuaꝫ vt reuelaret
filium ſuū in me vt euangeliſarem illum in gentibus continuo nō
adquieui carni ⁊ ſanguini. O peccator accipe validum exempluꝫ
conuerſionis a ſācto paulo ⁊ noli deſperare age penitentiā ⁊ inue
nies graciam ſicut beatus paulus poſt conuerſionē inuenit grāꝫ
⁊ poſtq̄ꝫ veniſti ad ſtatū penitentie noli carni ⁊ ſanguini adquieſ
cere vt deſideria carnis perficias. ſꝫ caſtiga corpus tuū ⁊ coge ſer
uire ſpiritui ne vlterius te ad peccatū pertrahat. Scđo cōpara
tur ſoli quia habuit motus velocitatem multas terras pro ſalute
animaꝝ diſcurrendo. Sol nanqꝫ velociter mouetur ab oriente in
occidētē. ij. Eſđ. iiij. Velox eſt curſus ſolis cōuertitur in giro celi
⁊ iterū recurrit in eundē locū vno die. certe velocitas ſolis mate
rialis valet ad ſalutē corpoꝝ ſꝫ velocitas hui9 ſolis ſpiritualis. ſcili
cet ſancti pauli valuit ad ſalutē animaꝝ ꝑ hoc eni ꝙ multas t̄ras
circuiuit m̄ltos ad fidē ↄuertit. ip̄e enī dicit Ro. xv. Ab ihr̄lm per
circuitū vſqꝫ illiricū repleui euangeliū xp̄i adeo velocit̄ mouebat̄
ꝓ ſalute aīaꝝ ꝙ nūc in iudea nūc in grecia nūc in Roma p̄dica
uit euāgeliū xp̄i ⁊ nō ſolū in vita ſꝫ et̄ in morte excitauit hoies ad
fidē. vn̄ p̄t exponi de eo qđ dr̄ Ecc̄.i. Orit̄ ſol ⁊ occidit ⁊ ad locuꝫ
ſuū reuertit̄ ibiqꝫ renaſcēs regirat. ⁊c̄. Certe ſol iſte. ſ. ſcūs paul9
oriebat̄ in ſui ↄuerſiōe tūc eni ꝑ grāꝫ incepit lucē. Occidit i paſſi
one q2 tc̄ ab aſpectibus hoim ſb̄tract9 fuit ad locū ſuū reuertebat̄

in euolatione q₂ tūc aīa eius ad locū in celo ſibi paratū peruenit
ſbiq₃ mundo renaſcens ꝑ miracula girabat per meridiē qn̄ ꝑ mi
racula bonos ad caritatē inflāmauit ⁊ flectebat̄ ad aquilonē qn̄
malos in malicia frigeſcentes ꝑ miracula circuiuit. ⁊ q₂ beatus
paulus velociter ⁊ multipliciter ꝓ ſalute animaꝝ mouebat̄ ideo
modo in celis quieſcit ⁊ letat̄ ꝓuer. xxij. Vidiſti virū velocem in
opere ſuo coꝛam regibus ſtabit nec erit ante ignobiles. Velox fu
it beatus paulus in oꝑe. ⁊ velociter vocatus a deo. ꝯuerſus fuit
velociter. poſt ꝯuerſionē chꝛiſtū publice p̄dicauit velociter ad gē
tes ꝯuertendas ſe trāſtulit. velociter poſt moꝛtē ad celū migra
uit. ideo modo ſtat coꝛā regibus. i. angelicis ſpiritibus cū quibus
eternaliter regnat nec erit ante ignobiles id ē demones q₂ nihil cū
eis habz cōe. Ve tibi o peccatoꝛ qui es piger in oꝑe tuo piger es
ad ꝯfitendū ⁊ ſi confeſſionē facis piger es ad ſatiſfaciendū. Au
di quid ꝯtra te clamat ſapiēs ꝓuer. vi. Vſq₃ quo piger doꝛmis ſꝑ.
in peccatis ⁊ qn̄ ꝯſurges de ſomno tuo paululū doꝛmis. paulu
lum doꝛmitabis. paululū conſeres manus tuas vt doꝛmias ⁊ ve
niet tibi vt viatoꝛ. i. celeriter egeſtas. ⁊ pauperies quaſi vir arma
tus. i. adeo valida ꝙ nunq₃ in eternum euadere poteris. Ille doꝛ
mit qui peccatū ꝯmittit. ille doꝛmitat qui frequēter peccat. Ille
ꝯſerit manus vt doꝛmiat qui manus ad bona oꝑa non extendit
⁊ de peccatis ſatiſfacere negligit. iſti veniet egeſtas infernalis mi
ſerie. velociter. i. ꝓuſq₃ videre poſſit ⁊ adeo foꝛtiter ꝙ nūq₃ euadē
poteſt. Vis ſcire q₃ velociter. qn̄ peccatoꝛ moꝛit̄ aīa eius citius
ad infernū ducit̄ q₃ coꝛpꝰ infrigidet̄ ꝓus aīa ſepelit̄ in inferno q₃
coꝛpus ſepeliri pōt in ſepulchꝛo vn̄ de peccatoꝛibꝰ dicit̄ Job. xxi.
Ducūt in bonis dies ſuos ⁊ in pūcto ad infernum deſcendūt ⁊
de omnibus bonis ſuis tm̄ habere nō poterunt ꝙ valeant emere
vnā guttā aque vnd̄ legit̄ Lu. xvi. De diuite epulone ꝙ rogabat
Abꝛaham ꝓ vna gutta aque ⁊ nō poterat impetrare. ideo roga
uit q₂ cū quo emeret nō habuit. Heu q₃ta erit ibi penuria nūq₃ pau
per aliquis in hoc mundo tantam penuriā ſuſtinuit q₃tam dāna
ti in inferno ſuſtinebunt. Tanta penuria erit ibi ꝙ non poterunt
habere vnam guttam aque ideo cruciabuntur ſiti. non poterunt
habere micam panis. ideo cruciabuntur fame. Nō habebunt ve
ſtimentū iō cruciabunt̄ frigoꝛe. Non habebunt aliquod refrige

riũ ideo cruciabunt̃ ignis ardore. Vis euadere huiꝰ penuriã age
velociter penitentiã ⁊ eſto velox ad bona opera. ꝓuerbio. vi. Si
impiger fueris veniet tibi quaſi fons. i. refrigeriũ meſſis tua. i. ce-
leſtis fructꝰ abundantia ⁊ egeſtas longe fugiet a te ideo beatus
paulus velox fuit in opere ſuo ⁊ ideo ad celeſtẽ meſſem colligendã
ꝑuenit. ¶ Tercio ꝯparatur ſoli qꝛ ſplendorem habuit lumen do
ctrine alijs infundẽdo vñ de ip̃o canit eccl̃ia O vere apoſtolicum
ſidus al. ſancte paule qui eter. ſolis ſplendorẽ tene. gẽ. infudiſti ⁊
ideo poteſt de ip̃o exponi qđ dicit̃ Ecc̃. xlij. Sol illuminãs ꝑ om
nia reſpexit ⁊ gloria domini plenum eſt opus eius. Vere ſol ille
ſcilicet ſanctus Paulus illluminans per omnia reſpexit quãdo
ſine perſonarum acceptione pauperibus ⁊ diuitibus ſapientibus
⁊ inſipiẽtibus euangelium p̃dicauit. ip̃e enim dicit Roma. ꝑmo.
Grecis ac barbaris ſapiẽtibꝰ ⁊ inſipientibꝰ debitor fc̃s ſũ. mltos
illuminauit per doctrinã que de ore eius ꝓceſſit ⁊ hoc fecit ꝑ gra
ciam dei. ideo dicit̃ Gloria domini plena eſt opus eius. Conſide-
ra q̃ʒmultos illuminauit per doctrinã que ex ore eiꝰ ꝓceſſit ⁊ per
doctrinã quã bonis ſcriptis reliquit. Quid eniʒ ſunt pc̃ores niſi
tenebre ⁊ quid doctrina eius niſi lux mẽtes illuminãs ⁊ tenebras
peccatoꝝ fugans. vnde ip̃e peccatoribꝰ ꝯuerſis dic̃ Eph̃. v. Era-
tis aliqñ tẽbre. Audi o pc̃or q̃ʒ diu es in pc̃is in tẽbris manes ⁊
id̃ de facili erras ⁊ declinas de via celeſtl. patrie de facili cadẽ po
tes in foueam damnationis perpetue. Si non vis damnari ſi non
vis errare reſpice ſplendorẽ huiꝰ ſolis. i. doctrinã ſancti Pauli et
age penitentiã vt inuenias viã que ducit ad patriã. Audi ip̃m di-
centẽ Rõ. xiij. Abijciamꝰ oꝑa tenebraꝝ ⁊c̃. Oꝑa tenebraꝝ ſũt pec
cata quibus anima excecatur ne deum ſuũ agnoſcat ne viam que
ducit ad vitam inueniat vt per deuia que ducunt ad mortem in-
cedat. hec opera per dei graciam debes abijcere veram penitenti-
am agẽdo ⁊ induere arma lucis. i. ỽtutibus te armare bonis ope
ribus inſiſtendo vt poſſis in die iudicij honeſte ambulare eternã
mercedẽ recipiendo. Ve illis qui lumen huius doctrine contem-
nunt ⁊ tenebras viciorum abijcere nolunt tales ad eternas tene-
bras deducti vlulabunt ⁊ clamabũt dicẽtes Ve ve ve nobis miſe
ris qꝛ peccauimus quia deũ offendimus qꝛ ſalutarẽ doctrinã cõ-
tẽpſimꝰ Sap̃. v. dr̃ in ꝑſona illoꝝ q̃ ſũt in inferno. Errauimꝰ a via

veritatis ⁊ lumē iuſticie nō luxit nobis ⁊ ſol intelligētie nō ē ortꝰ
nobis. laſſati ſumus in via iniquitatis ⁊ perditionis ⁊ ambula/
uimus vias difficiles viam domini ignorauimꝰ quicūqꝫ hunc la
mētabilem clamorem inferni vult vitare debet ſplendorem huius
ſolis. i. doctrinam ſancti Pauli reſpicere qui nō ſolum verbis ſed
etiam exemplis docet vt penitentiam agamus ⁊ voluntatē dei fa
ciamus. Cum enim a domino vocaretur ad penitentiā ſtatim ex/
hibuit ſe ad obediendum dicens. Domine quid me vis facere q. d.
Hactenus feci ſm meam voluntatē. de cetero faciam tuā volunta/
tem quicquid preceperis hoc faciā. Heu pauci hodie tales inueni
untur qui ſe totaliter offerant ad dei voluntatē faciendam. Multi
veniunt ad confeſſionē ⁊ quādo ſacerdos imponit eis penitentiā
ſm dei voluntatē nolunt eam acceptare. Sed oportꝫ ꝙ ſacerdoſ
imponat eis penitentiam ſm ꝓpriā voluntatē. iſti etiā dicunt cū
beato Paulo. Dn̄e quid me vis facere. ſꝫ dicunt iſtud ⁊ nō aliud
volo facere. ſꝫ certe ꝙ nolunt emendare in mūdo illud luent i pur
gatorio. ¶ Quarto ꝯparatur ſoli q̄a habuit calorem in caritate
dei et ꝓximi feruendo. Quis poteſt exprimere caritatem quā ha/
buit beatus Paulus qui non ſolum in ſe caritatem habuit ſꝫ etiā
alios ad caritatem inflāmauit vnde de ipſo exponitur qđ dicitur
Eccle. xliij. Tripliciter ſol exurens montes ⁊ radios igneos exſuf
flans ⁊ refulgens radijs ſuis obcecat oculos. Certe beatus pau/
lus tripliciter exuſſit montes q̄ſi p̄latos ꝟbis exemplis ſcriptꝭ ad
caritatem hortabatur. radios igneos exufflauit quando ad cari
tatem inferiores inuitauit ⁊ per huiuſmodi radios oculos exce/
cauit quando oculos carnalium hominū per doctrinam carita/
tis clauſit ne vana viderent ne concupiſcibilia mundi amarent.
ne tranſitorijs inhererent bonum eſt talibus oculis carere. Math.
xviij. Si oculus tuus ſcanda. te. i. ad peccatuꝫ pertrahat. erue eū
⁊ proijce abs te. Ille oculos ſpūalit̄ eruit q̄ eos cuſtodit ne aliq̄d
quod contra ſalutem anime poſſit eſſe videāt. Vis o homo illu/
minari interius fac ſm conſilium Pauli qui dicit Eph. v. Surge
qui dormis ſupple in peccatis ⁊ ex. a mor. per veram contritionē
⁊ illuminabit tibi chriſtus per gracie et caritatis infuſionem. cer
te beatus paulus a peccatis ſurrexit ⁊ ideo a chriſto per caritatē
⁊ graciam inflāmatus fuit. Audi quātum feruorē caritatis ha/

buit. ipſe nanqꝫ dicit Ro. viij. Certus ſum ꝙ neqꝫ mors neqꝫ vita
neqꝫ angeli neqꝫ archangeli neqꝫ principatus neqꝫ poteſtates ne-
qꝫ inſtantia neqꝫ futura neqꝫ aliqua creatura nos ſeparare pōt a
caritate dei que ē in chriſto iheſu. Tantā eni caritatem habuit ad
deū ꝙ mortē ꝓ eo ſuſtineret toto corde ↄcupiuit ⁊ tandē ſuſtinu-
it. Legit̃ ſiquidē Actu. xxij. Cū paulus vellet ire iheroſolimā qui-
dam ꝓpheta nomine Agabus tulit zonā pauli ⁊ prophetauit di-
cens. Uirꝫ iſtū cū zona alligabūt in iheruſalē ⁊ tradēt in manus
gentium ⁊ cū rogaret̃ a fidelibus vt nō iret in iheruſalem R̃ndit.
Quid facitis flentes ⁊ affligētes animā meā. ego nō ſolū alligari
ſ; etiā mori in iheruſalē paratus ſum. propter nomē dn̄i iheſu de-
bitam vicem reddit chriſto qui ꝓ eo ligat⁹ ⁊ occiſus fuit. ideoqꝫ
vt beatus Paulus xp̄o vicē poſſibilitatis ſue repēderet. in ihrl̄m
ligatus eſt. in Roma decollatus fuit ꝓ nomine domini ih̄u xp̄i
qui cū patre ⁊ ſancto ſpū viuit ⁊ regnat in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

In diuiſione Apoſtolorum.

Confringite vitulos ⁊ ſtatuas cōminuite atqꝫ oia excelſa
vaſtate mūdātes terrā ⁊ omnes habitātes in ea. Ego ei
dedi vobis illam in poſſeſſionē quā diuidetis vobis ſorte
Num. xxxiij. Hodie in eccleſia agit̃ diuiſio apoſtoloꝝ ⁊ q2 apo-
ſtoli ſorte diuiſerūt ſibi terras in quib⁹ p̄dicauerūt ſcd̄m ꝙ in le-
gēdis aliqꝝ apoſtoloꝝ legit̃ ꝙ talis apl̄us talē terram accepit in
ſortē p̄dicationis. ideo ꝟbum propoſitum exponi pōt de diuiſione
apoſtoloꝝ ⁊ tangunt̃ tria in ꝟbis p̄miſſis. P̄mo tangit̃ diuiſionis
apl̄oꝝ vtilitas cū dicit̃ cōfringite vitulos ꝛc̃. Ad h̄ eni diuiſi ſue-
rūt vt gētes ab idolatria ad cultū dei reuocarēt. Scd̄o tāgit̃ apo-
ſtoloꝝ ꝑ terras diuiſoꝝ auctas. cum addit̃ ego eni dedi vobis in
poſ. il. ſ. vt illi nō corꝑalit̃ ſ; ſpūalit̃ dominemini. Tercio tāgit̃ q̄li-
tas diuiſionis. ibi quā diuidetis vobis ſorte. Nō ꝙ diuiſi ſunt
apl̄i ꝑ mundū ad predicandū ꝟbum dei propt̃ quatuor. P̄mo vt
credituros ab incredulis diuidendos eē demōſtrarent. Scd̄o vt
aīas ꝑ pc̄c̄m a deo diuiſas deo recōciliarēt. 3° vt gētib⁹ ꝑ mūdum
diuiſis meli⁹ fidē p̄dicarēt. q̄rto vt hoies ꝑ diſcordiā ab inuicē di-
uiſos pacificarēt. P̄mo diuiſi ſūt vt credituros ab incredul' diuidē-
dos eē demōſtrarēt. ad h̄ eī veit xp̄s i mundū vt hoies i malo ↄſe-
dēatos ab iuicē diuidēt vn̄ d̄r de eo Oſee. iz. ipſe int̃ frēſ diuidz vā-

inter fratres diuiſit qñ apoſtolos qui dicũtur frẽs abinuicẽ diui
dendo per vniuerſum orbem miſit ⁊ hoc vtiqꝫ ꝓpter hoc vt per il
lam diuiſionẽ oſtenderetur diuiſio que deberet fieri inter credulos
⁊ incredulos. vnde dñs Lu. xij. Putatis q꜄ veni pacẽ mittere in
terram nõ dico vobis ſ; ſeparatiõez. Erunt eniz ex hoc quinqꝫ in
domo vna diuiſi. tres in duo. ⁊ duo in tres diuidẽtur. pater in fili
um ⁊ filius in patrẽ. mater in filiam ⁊ filia in matrẽ. ſocrus i nurꝫ
ſuam ⁊ nurus in ſocrum ſuum. ¶ Nota ꝙ eſt pax mala qua hoĩes
cõcordes ſũt vt faciãt malum. hanc pacem chriſtus deſtruxit et
apoſtolos vt huiuſmodi pacem deſtruerẽt miſit. Ad lrãz ¶ Cõtigit
ꝙ quãdo apoſtoli p̄dicabãt fidem per mũdum. diuiſio facta fuit
inter homines inter patrem ⁊ filium matrẽ ⁊ filiam. q꜄ interdum
recepit pater fidem ⁊ filius nõ recepit ⁊ filia ⁊ econuerſo. Iſta di
uiſio p̄figurata eſt. Geñ. ij. vbi legit̃ ꝙ terra erat inanis ⁊ va. ⁊ te
erãt ſup̱ faciẽ abiſſi. i. cordis hũani qđ inſcrutabile eſt iſtar abiſſi
⁊ ſpiritus domini ferebat̃ ſup̱ aquas. dixit deus fiat lux. ⁊ facta ẽ
lux. viditqꝫ deus lucẽ ꝙ eſſet bona ⁊ diuiſit lucẽ a tenebris. appel
lauitqꝫ lucem diem ⁊ tenebras noctem. Terra iſta ſignificat ꝓpłz
gentiũ qui p̄uſqꝫ fidem xp̄i reciperet erat inanis ⁊ vacuus propt̃
diuine gracie carẽtiã ⁊ tenebroſus ꝓpter multiplicẽ culpã. Et q꜄
erat inanis indigebat repleri ⁊ q꜄ tenebroſus indigebat illumina
ri ideo ſpiritus dñi ferebat̃ ſup̱ aquas. i. predicabat̃ dari in aq̃s
baptiſmi per quẽ cor vacuuz repleret̃ ⁊ tenebroſum cor illumina
retur. Sap̄. i. Spiritus dñi repleuit or. ter. ⁊ hoc qđ ↄtinet. i. ſp̄s
qui regit oĩa. ſciaz habz vocis q꜄ cor illuminat vt hõ ſciat ꝓfiteri
fidem. ¶ Scđo diuiſi ſunt vt aĩas per peccatũ a deo diuiſas recõ
ciliarent. p̄s. Diuide linguas eoꝝ. qm̃ vidi iniquitatẽ ⁊ ↄtradicti
onem in ciuitate. Iſta verba hoc modo pñt exponi vt ſint v̾ba ꝓ
phete orantis deum vt diuidat apoſtolos per mundũ propter h̾
q꜄ mũdus ab eo diuiſus eſt p̱ peccatũ ⁊ eſt ſenſus. O dñe diuide
linguas eoꝝ. i. apłoꝝ vt per totũ mundũ ſonare poſſint qm̃ vidi
iniquitatẽ et ↄtradictiõez in ciuitate. i. in mũdo in quo eſt iniqui
tas p̱ quã aĩa a deo diuidit̃ et ↄtradictõ p̱ quã p̄ceptum dei con
temnitur Iniquitas enĩ diuidit aĩam a deo. yſa. lix. Iniq̃tates ve
ſtre diuiſerũt inter vos et deũ veſtrũ et peccata veſtra abſcõderũt
faciem eius a vobis ne exaudiret. O q̃ periculoſa eſt iſta diuiſio

q̃ aĩa

qua aïa diuiditur a ſuo creatore. Multi plorant hic ꝙ diuidūtur
ab amicis ꝫ miſer pccõr letat̃ in hoc ꝙ diuidit̃ a deo. Si aliquis
iturus ē in peregrinationē plorat ⁊ triſtat̃ qꝛ ad modicū tēpuſ de
ſerit patriā ⁊ amicoſ. ꝫ peccator qñ peregrinat̃ a deo letatur quia
in peccatis delectat̃ Heu ꝗꝫ horribilis ē diuiſio ⁊ peregrinatio. cer
te quãdo anima diuiditur a deo ab hoſtibus captiuat̃ in ꝟtutibꝰ
depauperatur ⁊ multipliciter tribulat̃ ꝑmo ab hoſtibus captiua
tur illud prefiguratū eſt Gene. xiiij. In Loth ⁊ Abraham de qui/
bus legit̃ diuiſi ſunt alterutꝝ a fratre ſuo ⁊ poſt iſtā diuiſionē loth
captiuatus fuit ab hoſtibus. Abraham vero deuictis hoſtibus
liberauit loth hiſtoria patet Loth interpretat̃ declinans ⁊ ſigni
ficat peccatorem qui ad malum declinat Abraham interpretatur
pater multaꝝ gentium ⁊ ſignificat chriſtum qui eſt pater omniū
credentium Tunc loth diuiditur ab Abraham quando peccator
per peccatū ſeparatur a chriſto tunc capitur ab hoſtibus quando
illaqueatur a demonibus tunc abraham liberat loth quãdo xp̃s
per graciā ſuam peccatorem de poteſtate demonū eripit ⁊ ad viā
veritatis reducit. ¶ Scd̃o in ꝟtutibus depauperatur Illud figu/
ratum eſt Luce xv. In filio prodigo qui a patre ſuo diuiſus abijt i
re. lon. ⁊ ibi diſ. ſbam ſuā ⁊ cepit egere. ꝑ filiū iſtū prodiguꝫ qui a
patre diuidit̃ accipe peccatorē qui a deo ꝑ peccatuꝫ ſeparat̃. Iſte
vadit in regionē lon. qñ omittit peccatū ꝑ qd̃ a deo elongat̃ Ibi
diſſipat ſubſtantiā ſuā qñ ꝟtutes q̃bus aïa uitat̃ amittit ⁊ tūc in
cipit egere nõ in rebꝰ ꝫ in ꝟtutibus nõ in ſubſtãtia ꝫ in aïa. nõ vi
ſibiliter ꝫ inuiſibilit̃ hãc pauꝑtatē peccator nõ recognoſcit. putat
eni ſe diuitē eē ſi auꝝ vel argentum habet in arca ſi hꝫ agros do/
mos ⁊ poſſeſſiones. ideo dñs arguit peccatorē Apoc. iij. Tu dicis
qꝛ diues ⁊ locupletatus es ⁊ nullius egeas ⁊ neſcis qꝛ miſer es ⁊
miſerabilis ⁊ pauper ⁊ cecus ⁊ nudus. Suadeo tibi a me emē au
rum ignitū ⁊ ꝓbatū vt locuples fias. iſtud auꝝ eſt pura ⁊ feruēſ
caritas quã qui hꝫ diues ē. ¶ Tercio multiplicit̃ tribulat̃ ꝑs. Vt
quid dñe receſſi. lõ. deſpicis i opor. in tribu. q. d. qꝛ a me dñe receſ
ſiſti ⁊ ego ꝑ pccm̃ diuiſus ſum a te. iõ ꝑmittis tribulari me ⁊ non
ꝯſolaris. põdera qd̃ dr̃ deſpicis in tribulatione. pccõr in tribula/
tione a deo deſpicit̃ qꝛ interiorē ꝯſolationē nõ recipit a deo Iuſtꝰ
do ꝗuis tribulationē ſuſtineat nõ tñ a deo deſpicit̃ qꝛ a deo mul/

tiplicit̃ ꝯſolat̃.ij.Coꝛ.i.Benedict⁹ deus ꝛ pr̃ dñi nr̃i iheſu chriſti
pater miſericoꝛ ꝛc̃.pꝫ ergo ꝙ periculoſa eſt diuiſio qua aia diuidi
tur a deo.quia ex hoc captiuat̃.depauperatur.ꝛ tribulat̃.ꝛ quia
homines in mundo erãt a deo diuiſi ꝛ ideo vt apoſtoli deo recõci
liarent homines.ꝛ cum eo recõuenirent.ideo apoſtoli p mundũ
diuiſi ſunt.vnde de ip̃is canit eccleſia.Duodecim iudices non ab
vno ẞ in vnũ diuiſi per oꝛbem diuiſos in vnũ colligũt ſic patet ẞm
p̃ncipale.¶ Tercio diuiſi ſunt vt gentibus p mundum diuiſis me
lius fidem predicarent.Si eni ſimul ad predicandũ iuiſſent omẽs
regiones circuire non potuiſſent.ideo diuiſi ſunt vt plures regio
nes circuirent ꝛ pluribus predicare poſſent.vnde de eis põt expo
ni illud qđ dicitur.iij.Re.xviij.Diuiſerunt ſibi regiones vt circu
irent eas.hoc vtiqꝫ fecerunt ad predicandũ quia in omnẽ terrã ex
iuit ſonus eoꝛũ.ꝛc̃.Preceptũ eni eis erat a deo.Math.vltimo.Eũ
tes in mundũ vniuerſum p̃dicate euãgelium omni creature id eſt
omni generi hominũ.ſ.diuitibus pauperibus nobilibus ꝛ ignobi
libus ſapientibus ꝛ inſipientibus.Qui eni ꝓpter omnes homines
in mũdũ venerat.ꝛ oẽs hoies ſaluari deſiderat ꝛ aplos ad p̃di
candũ miſit ꝛ gr̃aꝫ ſuã oibus impertiri cupit Rõ.iij.Juſticia dei
ẽ p fidẽ ihũ xp̃i ſup oẽs ꝛ in oẽs q̃ credũt in eũ.nõ eni eſt diſtictio
oẽs eni peccauerũt ꝛ egẽt gr̃a dei.ſic ergo apl̃i diuiſi ſũt vt gẽtib⁹
p mundũ diuiſis meli⁹ fidẽ p̃dicarẽt.vñ de ip̃is canit eccleſia.xij.
hi ꝓceres in plagis terre euãgeliſantiũ trinũ ꝛ vnũ.Merito ergo
honoꝛãdi ſunt apl̃i q̃ ꝓpt̃ ſalutẽ aiaꝝ per totũ mundũ diſcurrẽtes
fidẽ p̃dicauerũt ꝓ q̃ fide mltos laboꝛes.multas ꝯtũelias.famẽ.ſi
tim.fatigatiões.ꝛ mlta icõmoda ꝛ tandẽ moꝛtẽ ſuſtinuerũt Qrto
diſi ſũt vt hoies p diſcoꝛdiã ab inuicẽ diſos pacificarẽt.añ xp̃i nã
ꝙꝫ icarnationẽ maria diſcoꝛdia fuit in mũdo.gẽs pugnauit cõtra
gentẽ.regnũ aduerſus regnũ.fili⁹ ꝯtra pr̃eꝫ.ſic abſalon ꝯtra dd.
fr̃ ꝯtra fr̃eꝫ.ſic eſau ꝯtra Jacob.ꝛ q̃i tot⁹ mũd⁹ p diſcoꝛdiã diuiſ⁹
ẽ.ſic p̃figuratũ fuit Geñ.xx.vbi dc̃ꝫ ẽ ad rebeccã.Due gẽtes i v.
tuo ſũt ꝛ duo ꝓpl̃i ꝛc̃.Duo iſti ꝓpl̃i ſignificãt iudeos ꝛ gẽtiles int̃
q̃s mlta p̃lia fuerũt añ xp̃i incarnationẽ.iſtos apl̃i pacificauerũt
qñ eos ad vnitatẽ fidei võuerũt ꝛ vinclo pacis ꝛ caritatis colliga
uerũt vt vnã fidẽ ẞuarẽt ꝛ ſe mutuo diligerẽt.vñ de apl̃is dr̃.Ro.
x.Quomõ predicabũt niſi mittant̃ ſic ſcriptũ ẽ.yſa.lij.q̃m ſpecioſi pedes

ſi pedeſ euangelizantiũ bonũ euangelizantiũ pacẽ. hec pax fuit ab
angelo in chriſti incarnatione nunciata ab ore xp̃i pmiſſa ſangui
ne chriſti roborata. ab apoſtolis nunciata. ⁊ heu hodie a multis
xp̃ianis violaẗ qui bella ⁊ diſcordiã inter ſe gerunt ⁊ ſe mutuo p
ſequũẗ. iõ eccl̃a poſtq̃ȝ cecinit laudes apoſtoloꝝ exclamat ad deũ
dicens in quoꝝ diuiſione collectũ gregẽ cuſtodias indiuiſum ⁊ in
vinculo pacis vnũ vt in te ſint ſicut in patre tu es vn⁹. hanc pacẽ
⁊ concordiam nobis concedat qui p infinita ſecula regnat. Amẽ

De Sancta Maria magdalena.

Laudate dominũ deũ noſtrũ qui nõ deſeruit ſperantes in
ſe ⁊ in me ancilla ſua adimpleuit miſericordiã ſuam. Ju/
dith xiij. Verba iſta congrue poterat dicere beata maria
magdalena cum qua dominus miſericordiẽ fecit ip̃am a poteſta/
te demonũ eruendo ⁊ dimiſſis peccatis in ſui gratiã recipiendo. ⁊
facit in vbis premiſſis duo beata maria magdalena. Primo deũ
laudabilẽ predicat. Scd̃o cauſam quare laudandus ſit inſinuat.
Pmum ibi laudate dñm deũ noſtrũ. Scd̃m ibi qui nõ deſeruit ſpe
rantes in ſe. ¶ Nõ q̃ dñs fecit miſericordiã cum beata maria ma/
gdalena quadrupliciter. Pmo ipſaȝ peccantẽ ad penitẽtiã expectã
do Scd̃o ipſi penitenti peccata condonãdo. Tercio ipſam amica
biliter excuſãdo. Quarto ip̃am eternaliter coronãdo. ¶ Primo di
co q̃ fecit miſericordiã cum ea ip̃am peccãtem ad pniaȝ expectan
do yſa. xxx. ꝓptẽa expectat dñs vt miſereaẗ vr̃i ⁊ iõ exaltabiẗ par
cens vobis. Cõſidera miſericordiam dei in hac peccatrice multis
pc̃cis inuoluta fuerat ⁊ diu in peccatiſ iacuerat ⁊ de⁹ adhuc ip̃aȝ
miſericordiẽ vt pniam ageret expectabat. Certe ſi iuſticiã ſuã exer
cuiſſet in eã. vtiq̃ȝ in infernũ eã dimerſiſſet. multi eni paucioza cõ
miſerũt pc̃ca in quibus mortui ſunt ⁊ ſm̃ iuſticiam dei in inferno
eternaliẽ ardebũt Jſta peccatrix maiora ↄmiſit ⁊ p dei miſericor/
diã pniaȝ egit ⁊ cũ deo eternaliter in celis gaudebit. vñ ip̃a cum
alijs penitẽtib⁹ põt dr̃e illð Tre. iij. Miſericordie dñi q̃ꝛ nõ ſumuſ
ↄſumpti q̃ꝛ nõ defecerũt miſeratiões ei⁹ Jſtã miſericordiaȝ adhuc
de⁹ oñdit peccatorib⁹ Jdeo nanq̃ȝ peccãteſ nõ ſtatim punit vt pec
cata dimittãt ⁊ pniaȝ agãt Sap̃. xi. Miſerẽis omniũ q̃ꝛ oĩa potes
⁊ diſſimulas peccata hominũ ꝓpter penitentiã. Sed heu multi
hac miſericordia abutunẗ ⁊ temp⁹ ↄceſſum eis ad penitendũ in

peccatis ꝯſumunt ⁊ penitentiã agere nolũt ⁊ per hoc grauẽ irã
dei incurrunt. audiant tales illud Apoſtoli. Rõ. ij. An diuicias bo
nitatis eius ⁊ paciẽtie ⁊ longanimitatis ꝯtemnis. ignoꝛas ꝙ beni
gnitas dei te ad penitentiã adducit ſm aũt duriciam tuã ⁊ impe
nitẽs coꝛ theſauriſas tibi iram in die ire ⁊ reuelationiſ iuſti iudicij
dei. Attende illa o peccatoꝛ ⁊ accipe exemplũ hui⁹ peccatricis et
age penitentiã ⁊ inuenies apd dominũ miſericoꝛdiã vt euades fu
turã iram dei ſic patet primũ. ¶ Scđo fecit miſericoꝛdiã cum ea.
ipſi penitenti peccata condonãdo. Eccle. xvij. Quã magna miſeri
coꝛdia dei ⁊ ꝓpiciatio illius cõuertentib⁹ ad ſe. hanc magnã miſe
ricoꝛdiam deus oſtendit in hac peccatrice que ad deum per penitẽ
tiam ſe cõuertit. Miſericoꝛdiã magnã deus oſtendit ei qui vere pe
nitenti magna ⁊ multa peccata dimiſit Luc. vij. Remittuntur ei
pcc̃a mľta q. d. hec ẽ illa peccatrix de q̃ Marc⁹ vij. demonia eiecta
fuiſſe teſtaꝶ Greg. Quid ꝑ vij. demonia niſi vniuerſitas vicioꝝ de
ſignaꝶ Maria ergo vij. demonia habuit qꝛ vniuerſis vicijs plẽa fu
it. Hec vij. demonia ſũt vij. pcc̃a moꝛtalia q̃ l3 eẽncialiter ſint ĩ aĩa
tñ ꝑ quandã ſſilitudinẽ dñr hic demonia ⁊ ſm diuerſa pcc̃a locũ
hr̃e in diuerſis ꝑtib⁹ coꝛꝑis. Demõ ſuꝑbie regnat in capite. Cõſi
dera ꝙ̃potẽter ille demõ regnũ ſuũ poſſideat q̃ iã ꝑ totũ fere mũ
dũ viroꝝ ⁊ mulieꝝ capita oꝛnat hic per pepla ⁊ alias abuſiones
ſuperbe ⁊ ſuꝑflue oꝛnãt yſa. xiij. Eleuate ſũt filie ſyon ⁊ ambu. et.
col. Ad hui⁹ deuotionis inſtinctũ caput nõ tm̃ ſuperbe oꝛnaꝶ ſed
etiã ſuperbe eleuaꝶ. ſuperbe poꝛtaꝶ. et qđ ꝑ oĩbus dolendũ ẽ xp̃ius
coꝛp⁹ xp̃i ⁊ imaginẽ huĩlis crucifixi nõ huĩliꝶ ʒ ſuperbe ⁊ mirabi
liter inclinaꝶ. hic demõ ꝓ tꝑe regnauerat in capite hui⁹ peccatri
cis ʒ poſtq̃ʒ per peccatricis hui⁹ pniã3 de regno ſuo eiect⁹ ẽ ipa ca
put qđ ꝑus ſuperbe erexerat huĩliꝶ ad pedes xp̃i inclinauit ⁊ eos
lacrimis rigatos capitis ſui capillis terſit ¶ Demõ luxurie regnat
in oculis ſicut patʒ in dauid qui vidit berſabee lauantẽ ſe ſtatĩ in
amorem illi⁹ arſit ⁊ adulteriũ cũ ea cõmiſit ideo dr̃ Job. xxxi. Pe
pigi fedus cũ oculis meis ⁊c̃. Cõſidera ꝙ̃potenꝶ ille demõ regnũ
ſuũ poſſideat q̃ oclos viroꝝ in mulieres ⁊ mulieꝝ in viros apit ſꝫ
demõ in oclis h⁹ peccatricis regnauẽat ꝓ tꝑe ʒ p⁹ea eiect⁹ ẽ demõ
ille de regno ſuo ꝑ pniã3 h⁹ peccaꝶcis ipa vt eſpaʒ oclis ꝑpetratã
diluẽt lacrimas fudit. Demon gule regnat in oꝛe pʒ Luce. xvi. In
diuite epu

diuite epulone qui epulabať q̄tidie ſplē. ⁊ pauperē laſarū nolebat
reſpicere ⁊ propterea pꝰ mortē ↄpulſus ē vnā guttā aq̄ petere nec
valuit impetrare. ¶ Cōſidera q̄ȝ potenť demō ille regnū ſuū poſſide-
at. iā fere oēs in mūdo vacāt gule pauci ſtudēt abſtinētie. gula ex-
ercet cū gaudio abſtinētia agiť cū tedio. H demō in ore hꝰ peccať
cis ꝑ tpe regnauit ȝ poſtq̄ȝ eiectꝰ ē demō ille de regno ſuo ꝑ pniaȝ
huiꝰ peccatricis ipā vt culpā ore ꝑpetratā dilueret pedes dn̄i oſ-
culata ē. ¶ Demon auaricie regnat in manibꝰ ſicut patet Luc̄ xij
In diuite qui volebat deſtruere orrea ⁊ maiora edificare cui dc̄ȝ
ē Stulte hac nocte animā tuā repetēt a te q̄ aūt paraſti cuiꝰ erūt.
Conſidera q̄ȝ potenť demō ille regnū poſſideat a maiore eniȝ vſq̄ȝ
ad minorē oēs ſtudēt auaricie. hic demon ꝑ tpe in manibꝰ ⁊ pe-
dibus huiꝰ peccatricis regnauerat ȝ pꝰ eiectus de regno ſuo. ſ. ꝑ
pniam huiꝰ peccatricis vt culpā ꝑpetratā dilueret manꝰ ⁊ pedeſ
dn̄i lauit. ¶ Demon acidie regnat in pedibꝰ ſicut patet Actuū. iij.
In viro qui erat claudꝰ ex vtero mr̄is ſue de q̄ legiť q̄ baiulabať
⁊ ponebať ad portā tēpli. Cōſidera q̄ȝ potenť demō ille regnū ſuū
poſſideat Multi ſunt qui per totā ſeptimanā nūq̄ȝ mouēt pedeſ ad
eccleſiā in diebus ſacris vix baiulanť. i. alioꝝ exhortatione vel cō-
ſuetudine vix inducunť vt vadāt ad eccleſiā ⁊ tūc veniētes vix ve
niunt ad portā tēpli ⁊ ibi ſedētes plꝰ vacāt collationibꝰ q̄ȝ oratio
nibus. hic demō ꝑ tpe huiꝰ peccatricis in pedibꝰ regnauit ȝ poſt
q̄ȝ eiectus ē de regno ſuo ꝑ penitentiā huiꝰ peccatricis vt culpam
pedibꝰ ꝑpetratā dilueret ad xp̄m acceſſit ⁊ ſecꝰ pedes eiꝰ ſtetit. ¶
Demō ire regnat in felle qd̄ ē amaꝝ qꝛ ira ē amaritudo animi. ſic
patet in Cayn qui in amaritudine animi ſui frēm ſuū occidit. Gn̄
iiij. Cōſidera q̄ȝ potēter demon iſte regnū ſuū poſſideat qꝛ iam ad
vnū vbū aliq̄s adeo ꝑuocať ad irā ⁊ amaricať ↄtra ꝑximū ſuū
q̄ vix oēs de ciuitate pn̄t eū reconciliare cū ꝑxio ſuo hic demō ꝑ
tpe regnauerat in felle huiꝰ peccatricis ȝ pꝰ q̄ȝ eiectus fuit ꝑ peni
tentiā huiꝰ peccatricis vt ipā culpā amaritudine ſue ire ꝑpetratā
dilueret ſuaui p̄cioſo vnguēto pedes dn̄i vnxit. ¶ Demon inuidie
regnat in corde ſic pȝ in Juda de q̄ legiť Jo. xiij. Miſit dyabolꝰ in
cor vt traderet eū iudas ſymonis ſcariothis. Cōſidera q̄ȝ potenter
demō ille regnū ſuū poſſideat qꝛ iā nullꝰ ꝓſperať q̄n aliꝰ ei inuide
at. Nec iā ↄmendať q̄n aliꝰ ei detrahat H demon ꝑ tpe in corde

hui⁹ peccatricis regnauit.ipſa vt culpā inuidꝫ perpe.di.corde xp̄ꝫ
dilexit.vñ de ea dixit xp̄s Luce vij. Remittunť ei peccata multa.
qꝛ di.mul.ſic patet ſm ꝑncipale. ¶ Tercio fecit miſericordiā cum
ea ipſam amicabiliter excuſando.vñ ipſa grās agendo dicit in pſ.
Audiuit dñs ⁊ miſertus eſt mei fact⁹ ē adiutor meus.certe domi-
nus audiuit eā ſepius incuſari.⁊ fact⁹ eſt adiutor eius ipſaꝫ ſemꝑ
excuſando. ¶ Sꝫ nō ꝙ in pñtia dñi ter fuit accuſata ⁊ ſm ħ dñs
ter eā excuſauit.ꝑmo Symon phariſeus in corde incuſauit eam
de vite immūdicia.Luc.vij.Cū ipſa tāgeret xp̄m videns phariſe⁹
qui inuitauerat eū ait intra ſe d.ħ ſi eēt ꝓpħa ſciret vtiqꝫ q̄ ⁊ q̄lis
eēt mulier q̄ tangit eū qꝛ peccatrix ē.ibi excuſat eā xp̄s oſtendens
eū mendacē qꝛ plura bō opa circa eū fuit opata qꝛ multū dilexit
⁊ iō veniā peccatoꝝ ꝓmeruit. ¶ Scđo ſoror eius Martha incuſa-
uit eā de pigricia.Lu.x.Dñe nō eſt tibi cure ꝙ ſoror mea reliquit
me ſo.miniſtrare q.d.pigriciā fouet ⁊ iō apđ te ſedet ⁊ ocio vacat
iō xp̄s excuſauit eam nō ocioſe ſꝫ vtiliter ſedentē.oñdendo eius cō-
templationē miniſterio marthe ꝑferendā dicenſ.Martha martha
ſollicita es ⁊ turbaris.erga plurima porro vnū eſt neceſſariū Ma-
ria optimā ꝑtē elegit q̄ nō auferet ab ea in eternū. ¶ Tercio iudaſ
incuſauit eā de ſtulticia.Jo.xij.Maria accepit librā nardi.ꝛc.⁊ ſe-
quit.Dixit ergo iudaſ.q̄re hoc vnguentū nō vendit pl⁹ q̄ꝫ tricētl.
denarijs ⁊ datū ē egenis.ibi xp̄s excuſauit eā ipſi⁹ ſapiāꝫ ꝯmendā-
do.d.Quid moleſti eſtis huic mulieri ħ enī faciens ꝑuenit vngē-
corp⁹ meū in ſepulturā.ſic pꝫ terciū ꝑncipale. ¶ Quarto fecit cum
ea miſericordiā ipſaꝫ eternaliter coronādo.yſa.xxx. Plorās neq̄-
quā plorabis miſerans miſerebit tui.certe btā maria magdalena
in ſtatu hui⁹ miſerie ſepi⁹ plorauit videlꝫ cū pedes iħu cū lacrimiſ
rigaret.cū fr̄ ei⁹ lazar⁹ mortu⁹ eēt.cū xp̄s in cruce pēderet.cū xp̄ꝫ
in ſepulcro q̄reret.ſꝫ deinceps nūq̄ꝫ plorabit qꝛ de⁹ iuſtus ē dādo ei
coronā ꝓ cinere.oleū gaudij ꝓ luctu.⁊ palliū laudis ꝓ ſpū mero-
ris.yſa.lxi.vñ ipſa poterat dr̄e illđ pſ.Miſericordia tua dñe ſub.
me oībus diebus vite mee⁊ vt inhabitē in domo dñi oībus dieb⁹
vite mee.vñ oīb⁹ qui ad honorē dei plorant ħ tꝑaliter dať in celo
gaudiū eť̄naliter.ꝓuer.xxxi.Date ſicerā lugētib⁹ ⁊ vi.ꝛc.bibāt ⁊
⁊ obli.egeſt.ſue ⁊ do.ſui ñ re.āpli⁹.ħ ꝓſeq̄re de gaudijs celi ſi plꝫ
ad q̄ gaudia nos ꝑducat q̄ ſine ſi.vi.⁊ regnat. Amen.

De ſcđ

De ſancto Jacobo

Poteſtis bibere calicē quē ego bibiturus ſum Mat. xx. Cū ſancti apl'i Jacob⁹ ⁊ Johānes deſiderarent venire ad celeſtia gaudia ſubmiſerūt matrē vt ꝓ eis intercederet ad xp̄m q̄ acceſſit ad xp̄m petēs ⁊ d. Dic vt ſedeāt hi duo filij mei vnuſ a dextrā alius a ſiniſtrā tuā in regno tuo tūc xp̄us nō matri ſ3 filijs rn̄dit dicēs. Neſcitis quid petatiſ poteſtis bibere calicē quē ego bibiturus ſum q. d. ꝓ magnis petitis ſ3 ad magna premia ꝑuenire nō poteſtis niſi ꝑ magnos laboreſ. poteſtis ergo bibere calicē quē ego bibitur⁹ ſum In quib⁹ ꝟbis xp̄us duo facit. Pmo hortat̄ eos ad ſuſtinentiā paſſionū Scdo ꝓponit ſe eis in exēplū imitatiōis Pmū ibi poteſtis bibere calicē Scdm ibi quē ego bibitur⁹ ſum. Nota ꝙ ē calix q̄ntuplex. ſ. dyabolice tentationis. trāſitorie tribulationis. ſacramētalis cōmunionis. celeſtis delectationis infernalis amaritudinis. ¶ Primo dico ꝙ ē calix dyabolice tentationis. Iſa. ⁊ Jere. li. Calix aureus babilonis in manu dn̄i inebriās omnem terrā de vino eius biberūt oēs gētes. Calix aure⁹ babilonis ſignificat tentationē dyaboli qui tentando hominē aliqd̄ pulcrū ⁊ delectabile p̄tendit exterius vt facilius decipere poſſit Jſte calix dicit̄ eſſe in manu dn̄i qꝛ dyabol⁹ hominē temptare nō pōt niſi ꝑmiſſus a deo ſicut patet in Job quē nō poterat tentare niſi ptātē3 accepiſſet a deo. Jſtū calicē dyabol⁹ miniſtrat hominib⁹ cu3 eos tentat ſ3 quidā nō accipiūt ſicut illi qui tentationib⁹ reſiſtūt. q̄dā ꝟo nō reſiſtūt ſicut illi qui tentationib⁹ ꝯſentiūt. Pmi qui nō recipiūt figurati ſūt Jere. xxxv. vbi dicit̄ poſui corā filijs dom⁹ rechabitaꝝ ciſos plenos vino ⁊ calices ⁊ dixi eis bibite vinū. qui dixerunt nō bibem⁹ vinū. Rechabite interpretat̄ excelſi ⁊ ſignificat iuſtos qui excelſam vitā agunt Jſtis cū calix tentationis offertur in ſua ptāte eſt vtꝝ velint accipere ſ3 reſpuūt qꝛ timēt inebriari vino noxie delectationis. Ecce diabol⁹ offert tibi calicē tentationis ſ3 in tua ptāte ē vtꝝ velis accipere vel reſpuere. ꝯſulo ꝙ nō accipiaſ qꝛ ſi acceperis ⁊ biberis animā tuā veneno peſtifero intoxicabis. Jſti ꝟo q̄ recipiūt calicē hūc p̄figurati ſūt Gn̄. xl. vbi legit̄ ꝙ pincerna pharaonis cū eēt in carcere vidit ſomniū qd̄ narrās ait videbam corām me vitem in qua erant tres propagines creſcere paulatim in gemmas ⁊ poſt flores vuas matureſcere calicem ꝗ

p̃haronis in manu mea tuli vuas ⁊ expreſſi in calicē quē tenebā
⁊ tradidi poculū pharoni. pincerna pharaonis ſignificat peccato
rem qui pharoni. i. diabolo die noctuqȝ in peccatis ſeruit. pincer/
na poſitꝰ in carcerē ſignificat peccatorē ꝯſtitutū in carne corā iſto
ē vitis. i. mundꝰ qui floret inſtar vitis. In hac vite ſunt tres ꝓpa/
gines qꝛ oē qđ eſt in mūdo aut eſt ꝯcupiſcentia carnis. aut ꝯcupiſ
centia oculoꝝ. aut ſupbia vite. he ꝓpagines creſcūt in gēmas qñ
huiꝰ mūdi pccis ꝯſentit. tūc vue matureſcūt qñ pcc̄m ope pficit.
pincerna calicē in manu tȝ qñ pccoꝛ in peccatis pmanȝ. tūc vuas
in calicē exp̄mit qñ in pccis delectationes q̄rit. tūc vero poculum
Pharoni tradit qñ in oibus voluntatē diaboli pficit. hūc calicē
ſanctꝰ Jacobꝰ oino reſpuit nā vanitatē ſeculi ꝯtemnēs relictis om
nibꝰ ſecutꝰ eſt xp̄m. ¶ Scđo dico ꝙ ē calix trāſitorie tribulatiōis
Jere. xlix. Ecce quibꝰ nō erat iudiciū vt biberēt calicē bibentes bi/
bent ⁊ tu q. innocēs relinqueris nō eris inocēs ȝ bibēs bibes. iſta
vba ꝓponit deꝰ oibus illis q̊s tpaliter hic tribulat ne poſtmoduȝ
eternalit̄ puniat. Ecce eni quibꝰ nō erit iudiciū vt biberēt calicem
qui adeo boni ⁊ pfecti erāt ꝙ ꝑ peccatis tribulari nō debebāt. bi
bētes bibant. i. multas tribulatiōes ſuſtinuerūt ſicut Job. xp̄s. btā
vgo. apli martires. ⁊ ſupple q̄ multa pcc̄a ꝯmiſiſti qñ inocēs relin
queris vt videlȝ nullas tribulatiōes ſuſtineas imo nō eris inocēs
ȝ vt bibēs bibes. i. in h̄ mūdo ꝑ pccis tribulatiōes ſuſtineas ne in
inferno eternalit̄ puniaris. Cōſidera o hō pñtis tribulatiōis bre/
uitatē pit̄er ⁊ vtilitatē ⁊ ſuſtinebis paciēter q̄cquid tibi aduenerit
cū aduenerit noli deſperare. tribulatio pñs breuis ē cito tranſibis
cā Judith. viij. Sic yſaac ſic iacob ſic moyſes ⁊ oēs qui placuerūt
deo p multas tribulatiōes trāſierūt. Eſt eē tribulatio vtil̄ qꝛ ad ce
leſtia gaudia pducit. Tobie iij. Hoc ei hȝ ꝓ certo ois q̄ colit te qꝛ
vita eiꝰ ſi in ꝓbatiōe fuerit coronabit̄. ſi aūt in tribulatione fuerit
liberabit̄ ⁊ ſi in correptiōe fuerit ad miſericordiā tuā venire licebit
iſtud aduertit ſāctꝰ iacobꝰ iō cū xp̄s per q̄rerer ab eo ⁊ fr̄e ſuo po/
teſtis bibere calicē quē ego bibiturꝰ ſū. illi dixerūt poſſumꝰ q. d. q̄c
quid tribulatiōis nobis in h̄ mūdo aduenerit libētiſſime ſuſtinebi
mus vt ad eterna gaudia poſſimꝰ puenire certe hūc calicē beatꝰ
iacobꝰ ſepiꝰ in h̄ mūdo bibit qꝛ multas tribulatiōes ⁊ tandē mor/
tem ſuſti

tem ſuſtinuit. ꝫ oēs tribulationes q̄s ſuſtinuit finē hn̄t. ꝫ gaudia
q̄ ꝓ his recepit nūq̄ꝫ habebūt finē p̄s. Cū ipſo ſum in tribulatiōe
e. eū ⁊ glo. eū. ¶ Tercio dico ꝙ ē calix ſacramētalis cōmunionis
i. Cor. x. Calix bn̄dictiōis cui bn̄dicimꝰ. nōne cōmunicatio ſāgui
nis xp̄i ē. bn̄ ſanguis xp̄i dr̄ calix bn̄dictionis. qꝛ ꝑ ſanguinē eiꝰ ſu
mus redēpti ⁊ eternā bn̄dictionē adepti Apo. v. Redemiſti noſ do
in ſanguine tuo ⁊ feciſti nos deo nr̄o regn̄. hūc calicē ſacerdos in
altari ſub ſacramēto ꝑticipat quādo ſāguinē xp̄i ↄficit ⁊ ſumit. ꝫ
⁊ oēs fideles miſſā deuote audiētes ꝑticipāt qui credēdo ſangui
nē xp̄i ſpūaliter ꝑcipiūt. libēter potes ire ad ecclēſiā ⁊ audire miſ/
ſam qꝛ ſi eā deuote audieris ꝑticeps corꝑis ⁊ ſanguis xp̄i efficie/
ris. qn̄cūq̄ꝫ ſacerdos calicē eleuat i miſſa deuote ores vt efficiaris
ꝑticeps ſanguinis xp̄i q̄ vere ē in calice. hūc calicē iacobꝰ accepit
in cena cū ceteris apoſtol' Math. xxvi. Accipiens calicē gr̄as egit
⁊ dedit illis d. Bibite ex hoc omnes hic ſanguis noui teſtamenti
q̄ ꝓ mltis effūdet. ¶ Quarto dico ꝙ ē calix celeſtis delectatōiſ. p̄ſ
Impingnaſti in oleo caput meū ⁊ ca. me. ine. q̄ꝫ precla. eſt Oleū il
lud ē celeſte gaudiū qđ ſancti hn̄t in patria. calix eſt ꝑceptio illius
gaudij qui adeo inebriat ꝙ miſeriaꝝ omniuꝫ hic habitaꝝ obliuiſ
cunt̄ yſa. lxv. Obliuioni tradite ſunt anguſtie p̄ores ⁊ abſcōdite
ab oculis nr̄is. In hoc calice ꝓpinat dn̄s oībꝰ ſcis vinū abūdās
⁊ precipuū q̄ ſcl' guſtauerit nūq̄ꝫ deinde ſitiet. nūq̄ꝫ deficiet. nūq̄m
triſtabit̄ nūq̄ꝫ infirmabit̄ nūq̄ꝫ morieť. iſtud vinū ꝓpinat̄ in celeſti
ↄuiuio. ſicut prefiguratū ē Heſter. i. vbi legit̄ ꝙ aſſuerꝰ t̄cio anno
imperij ſui fecit grande conuiuium cūctis p̄ncipibuſ ⁊ pueris ſuis
fortiſſimis Perſarum ⁊ medorum ⁊ inclitis ⁊ prefectis ꝓuinciaꝝ
coram ſe vt oſtenderet diuicias glorie regni ſui ac magnitudinem
ac iactantiam parentis ſue multo tempore videlicet centum octu/
aginta diebus. Cum op'erentur dies ↄuiuij īuitauit oēm populū
q̄ inuētus fuit a maxio vſ ad minimū ⁊ iuſſit vij. diebꝰ preparare
ↄuiuiū i veſtibulo orti ⁊ nēoris qđ regio cultu ⁊ māu cōſitū erat
in illo ↄuiuio vinū abūdās ⁊ precipuū ponebat̄. q̄d ꝑ illđ cōui/
uiū niſi celeſte gaudiū deſignat̄. iſtud ↄuiuiū fecit chriſtꝰ xxx. āno
imperij ſui. ſ. tp̄e gr̄e qꝛ nec an legē nec pꝰlegē ad celū ꝑuenire po
terat niſi tp̄e gr̄e. iſtđ ↄuiuiū fec̄ chriſtꝰ quinq̄ꝫ generibus homi/
num. Principibus. i. apoſtolis qui dicunt̄ principes ꝑplorum. p̄s

p̄ncipes pplox̄ ꝯgregati ſunt cū deo abrahā.pueris.i. hominib⁹
qui deo humilit̄ ſeruiūt ſiue ſint ꝟgines ſiue vidue ſiue coniugati
Math.v.Beati paupes ſp̄u qm̄ ipox̄ eſt reg.ce.Fortiſſimiſ.i.mar
tiribus qui fortit̄ ꝑ fide certauerūt.hebre.xi.Sancti per fidē vi
regna opera.ſ.iuſti.adepti ſunt re.Inclitis.i.ꝯfeſſoribus qui ꝑpt̄
pacificā ꝯuerſationē ⁊ vite ſanctitatē filij dei vocant̄ Mat.v.Bea
ti pacifici qm̄ fi.dei vo.Ipſis eni tanq̄ȝ inclitis filijs debet̄ celeſtis
hereditas.Ro.viij.Si filij ⁊ heredes.heredes quidē dei cohered̄
aūt chriſti.Et p̄fectis ꝓuinciax̄.i.p̄latis qui p̄cedūt alios ꝟbo ⁊
exemplo.i.Thi.v.Preſbiteri qui bene preſunt duplici honore di
gni habeant̄.ſ.in p̄n̄ti ⁊ in futuro.Iſtud ꝯuiuiū durat c.lxxx.die
bus.per centū accipe eternitatē q₂ centenarius numer⁹ ꝑfect⁹ eſt
⁊ ſignificat eternitatē que nūq̄ȝ deficit.ꝑ octuaginta accipe octo
beatitudines q̄ ſunt in patria ad q̄s ꝑ obſeruantiā x. preceptorū
ꝑuenit̄.veſtibulū orti ſignificat eccleſiā p̄n̄tem.vij.dies quib⁹ ꝯui
uium preparat̄ ſignificāt p̄n̄s tēpus qd̄ vij.diebus voluit̄.Quicū
q̄ȝ ergo vult ad celeſte ꝯuiuiū ꝑuenire dȝ ſe ad illud in p̄n̄ti vita ꝑ
bō opa preparare.ad illud ꝯuiuiū beatus Iacob⁹ ſe deuote prepa
rauit.ideo ad iſtud ꝑuenire ꝓmeruit in quo ⁊ vinū eterne iocūdi
tatis bibit ſm̄ qd̄ dn̄s ei cū ceteris ap̄lis ꝓmiſerat Luc.xx.vos
eſtis qui ꝑmā.m.in tenta.m.⁊ e.diſ.v.ſic̄ diſ.m̄ pr̄ me⁹reg.vt eda
⁊ bi.ſuꝑ men.m.in r.meo.¶Quito dico q̄ꝑ ē calix infernal̄ amari
cationis ꝑs.Ignis ⁊ ſulphur ⁊ ſp̄ūs ꝓcel.ps ca.eox̄.Conſidera
hic q̄ȝ iuſte iudicet deus.ignis erit in inferno ꝑpter peccatū aua
ricie q₂ ignis nūq̄ȝ dicit ſufficit ꝓuerbio.xxx.Sic cor auari nūq̄ȝ
ſaciari pōt diuicijs Ecc̄.iiij.Vn⁹ eſt ⁊ ſcd̄m nō habet nō filium
nō frēm ⁊ tm̄ laborare nō ceſſat nec ſaciant̄ oculi eius diuicijs.idō
in igne iuſte puniet̄ in inferno q̄ nūq̄ȝ dicit ſufficit.pſ.Pones eos
vt clibanū ignis in tempe vultus tui dn̄s in ira ſua conturba.ꝛc̄
Sulphur erit ibi ꝑpter fetorē luxurie Apoc̄.zi .dr̄ de fornicatorib⁹
pars illox̄ erit in ſtagno ardēti igne ⁊ ſulphure qd̄ ē mors ſcd̄a.
Genes
In hui⁹ ſignū deus pluit ſuper zodomitas ignē ⁊ ſulphur
xix.Dignū ē eni vt ibi fetorē ſentiāt ſulphuris eternalit̄ qui hic fe
tori luxurie adheſerūt delectabilit̄.Sp̄s ꝓcellax̄ erit ibi ꝑpt̄ iniq
tatē ſuperbie cor ſuꝑbi nūq̄ȝ pōt quieſcere ȝ nitit̄ ſemꝑ ſuper alios
inſtar ꝓcellax̄ aſſcendē ya.lvij.Impij q̄ſi feruēs mare qd̄ quieſ

cerē nō pōt ⁊ redundāt fluct⁹ ei⁹ i ꝯculcationē ⁊ lutū ⁊ nō ē pax im
pijs dic̄ dn̄s. Dignū ē vt qui ꝑ ſuꝑbiā eleuant̄ in mūdo per pc̄as
ꝯculcent̄ in inferno. ⁊ qui in mūdo turbauerūt pacē. in inferno n̄
habeāt pacē. certe beat⁹ Jacob⁹ ne biberẜ de calice iſto igneo. ſpre
uit auariciā. vir pauper in h̄ mūdo fuit. ne de h̄ biberet ſulphure.
ſpreta luxuria vixit ꝯtinenter ne ſpm̄ ꝓcellaꝝ biberet ſpreta ſuper
bia vixit humilr̄. hui⁹ interceſſionē dn̄s nos ab hoc calice eripiat ⁊
ad calicē celeſtis iocūditatis ꝑducat q̄ ſine fi. vi. ⁊ regnat.

¶ Ad vincula Sancti petri

Diſſoluta ſunt vincula brachioꝝ ⁊ manuū illi⁹ per manus 19
potentis Jacob. Geneſ. 49. Hec verba dicta ſunt de Jo/
ſeph quē dn̄ſ eripuit de carcē pharonis. ⁊ pn̄t accipi de be
ato petro q̄ dn̄s per angelū eripuit de carcere herodis. ſ3 h̄ in v
bis premiſſis duo deſcribunt̄. ꝑmo magnitudo bn̄ficij exꝑmit̄. s̄ᵒ
actor bn̄ficij oñdit̄. per ꝑmū excitat̄ affect⁹ ad dilectionē. per s̄ʒ in
ſtruit̄ intellect⁹ ad grāꝝ actionē. ꝑmū ibi. diſſoluta ſūt vincula. s̄ᵐ
ibi. per man⁹ potētis Jacob. i. dei. ¶ Nō q̄ de⁹ beatū petꝝ ſoluit de
q̄druplici viculo. videlicʒ de vinculo terrene cupiditatis ad ꝯtēp/
tum tēporaliuʒ vocādo. De vinculo iniquitatis pcc̄a relaxādo de
vinculo carceris ipſum de carcere liberando. De vinculo corporiſ
animā de ſtatu huius miſerie educendo. ¶ ꝑmo dico q̄ ſoluit eum
de vinculo terrene cupiditatis ad contemptū temporaliū vocādo.
Job 39. Quis dimiſit onagrum liberum ⁊ vincula eius quis ſol/
uet ſupple niſi ego. Onager eſt aſinus ſilueſter ⁊ ſignificat auaruʒ
Gloſa. Onager liber dimittit̄ cum calcatis terrenis deſiderijs ab
appetitione rerum temporantiū exhonorat̄ vincula ſoluuntur cuʒ
terrena deſideriorū tenacula diſſoluuntur. petruſ onager erat qn̄
temporalia querebat. quando retia in mare pro lucro querendo
mittebat. Tunc vero dominus liberum dimiſit eum ⁊ vincula ſol
uit quando ipſum ad ſe vocauit. Vis ſcire q̄ꝫ liber tunc fuerit cum
vocaretur a domino. relictis omnibus ſecutus eſt euʒ. Vn de ipſe
in perſona omnium dicit Mathei xix. Ecce nos reliquimus omia
⁊ ſecuti ſumus te. Accipe exemplum o auare a beato petro ⁊ audi
vocem chriſti vt contemnas temporalia ⁊ relinquas etſi non quā
tuʒ ad illa que iuſte poſſides ſaltē q̄ꝫtū ad illa que iniuſte poſſides

Aliođn nūq̄ꝫ ꝑuenias ad regnū celoꝝ Math.xix. Facilꝰ eſt came
lum ꝑ fo.acꝰ trāſire q̄ꝫ diuitē ſupple iniuſtas diuicias poſſidentē
intrare in reg.ce. Vn̄ ipē diues bn̄ ꝯparat̃ onagro cuiꝰ natura ē
herbas virentes cū diligētia querere q̄s cū inuenerit pre gaudio
rudit ⁊ nō p̄ſentit beſtiā vel hominē ipm̄ venari cupientē. ſic diueſ
cū magna diligētia querit pecuniā ꝙ nec mortē nec dyabolū ipſi
inſidiantē preſentit. Ecc̄.ix. Neſcit hō finē ſuū ꝫ ſicut piſces capi
unt̃ hamo ⁊ ſicut aues ꝯprehendūt̃ laqueo ſic hō in tp̄e malo.i.i
morte cū illa ſuꝑuenerit. ¶ Scd̄o dico ꝙ ſoluit cū de vinculo ini
quitatis pcc̄a relaxādo Dyabolꝰ eni cū hominē ad ꝯſenſum pcc̄i
inducit animā funibꝰ ⁊ vinculis peccatoꝝ adeo fortit̃ cōſtringit
ꝙ ip̄am ad carcerē inferni ꝑtraheret niſi ꝑ dei grām̄ vincula iſta
rupta fuerint Prouer.v. Iniquitates ſue capiēt impiū ⁊ funibus
peccatoꝝ ſuoꝝ ꝯſtringit̃. ipē moriẽt qꝛ nō habuit diſciplinā et in
multitudine ſtulticie ſue decipiet̃. hoc mō dyabolꝰ vinculauerat
beatū petꝝ qn̄ eū ad negandū xp̄m induxerat ꝫ tūc xp̄s vincula
eiꝰ ſoluit qn̄ ei verā penitentiā dedit vn̄ dn̄s poterat dr̄e beato pe
tro illō Dan̄.i. Conterā virgā de dorſo tuo.⁊ vincula tua dirum
pam. dyabolꝰ grauē virgā ſup̄ dorſum beati petri poſuerat quā
do eū in negatione trina ꝓſtrauerat ⁊ pcc̄oꝝ vinculis ligauerat.
hāc v̄gam xp̄us ꝯtriuit ⁊ vincula dirupit qn̄ oculo miſericordie
ip̄m reſpiciēs ad penitentiā reuocauit Luc̄.zz. Et cōuerſus dn̄s
reſpexit petꝝ ⁊ recordatus ē petrus verbi dn̄i qđ dixerat ꝑuſq̄m
gallus cātet ter me negabis ⁊ egreſſꝰ foras fle.amare. Merito fle
re debuit qꝛ a xp̄o vero ac mitiſſimo dn̄o ſuo receſſerat ⁊ a diabo
lo crudeliſſimo hoſte captiuatus fuerat. Heu q̄ꝫ crudelis ē hoſtis
iſte q̄ qn̄ aiaꝫ captiuauerat ip̄am tā multiplici vinculo ꝯſtringit
ꝙ nullū membꝝ ad dei ſanctitatē extēdere poteīt. oculos ligat ne
bn̄ficia dei ꝯſiderēt aut pcc̄a defleāt aures ne v̄bū dei audiāt. os
ne ꝯfeſſionē faciat aut deū inuocet. manꝰ ne aliq̄d boni oꝑant̃ pe
des ne ad bō opa ꝓgrediant̃. Quid faciet miſer ſic ligatꝰ vt ſol
uat̃. faciat ſicut btūs Pe. fecit ⁊ ſtatim ſoluet̃. defleat culpā agat
pniaꝫ ⁊ īueniet grāꝫ. ¶ Tercio dico ꝙ dn̄s ſoluit eum de vinculo
carceris ip̄m de carcē liberādo. Sap̄.x. A pcc̄orib9 liberauit euꝫ
deſ. q̄ꝫ cū illo.⁊c̄. Iſtud pōt exponi de beato petro quē dn̄s de pec
catoribꝰ.i. ab herode liberauit ⁊ a iudeis ⁊ cū ip̄o in foueā deſcē

dit qñ ei in carcere poſito per gr̃az ſuã pñs fuit. ⁊ in vinculis cuꝫ
nõ dereliq̃t qñ ad liberationẽ a vinculis eius angelũ miſit. Legit᷑
eni Actuũ xij. ꝙ herodes apprehenſuꝫ petꝝ in carcerẽ miſit ⁊ tra/
didit eũ quatuor q̃ternionib⁹ militũ cuſtodiendũ ⁊ cũ dormiret i
carcere vinctus cathenis duab⁹. ecce angelus dei aſtitit ⁊ lumen
re. in habi. car. ꝑcuſſoqꝫ late. petri ex e. d. ſurge ve. ⁊ ceci. a cathe
na de manib⁹ eius ⁊ cũ eduxiſſet eũ. Petrus ad ſe reuerſus dixit.
Nũc ſcio vere ⁊c̃. vſqꝫ ibi plebis iudeoꝝ. Cõſidera in hoc facto q̃ꝫ
bñ deus ſuos amicos conſolat᷑ ⁊ fideliter eis in tribulationibus
poſitis aſſiſtat. Ecce Petr⁹ in carcere clauſus fuit. vinct⁹ iacebat
ſub cuſtodibus tenebat᷑ ⁊ vbi euadere ꝑ ſe nõ potuit. de⁹ eũ eripuit
ipſe de⁹ impleuit qđ dudũ per ꝓphãz ꝓmiſerat. Cũ ipõ ſum in tri
bulatione eri. e. et glo. Si ergo tribulationẽ ſuſtineas nõ deſperes
q2 de⁹ tecũ eſt vt te eripiat. Multi q̃ tribulant᷑ putãt ſe a deo dereli
ctos. attendũt põdus tribulationis et nõ ꝯſiderant ꝑmiũ retribu
tionis et ꝓpt᷑ h̃ ſunt impaciẽtes. grauiter tribulationes tolerãt. et
ꝯtra deũ murmurant. dicũt eni quid feci pre alio homine ꝙ deus
tam multipliciter me affligit. Noli tu hõ hoc facere. Attende ꝙ diſ
ciplina dei ſumme eſt vtilis tibi. hebre. xij. Omnis diſciplina in ꝑ/
ſenti quidẽ nõ videt᷑ eſſe gaudij ſꝫ meroris. poſtea aũt fructũ paca/
tiſſi. nũ exercitatis ꝑ eam reddet iuſticie. ¶ Quarto dico ꝙ deus
beatũ petꝝ ſoluit a vinculo corporis de ſtatu hui⁹ miſerie educen
do. O q̃ꝫ graue vinculũ quo anima ligatur in corpore. quoniaꝫ eſt
in carcere. vbi deorſum incuruatur qđ ſurſum aſpicere nõ valet.
ad contemplandã faciem dei ad quã creata eſt nõ poteſt tranſire.
ab hoc vinculo deus beatũ Petꝝ ſoluit quando animã de corpo/
re mortis hui⁹ eduxit et ad celeſtẽ patriã vbi nũq̃ꝫ aliq̃s miſerias
ſuſtinebit ꝑduxit yſa. xxv. Precipitabit dñs in monte iſto. i. in ec/
cleſia celeſti. dicit gloſa. faciẽ vinculi colligati ſuꝑ oẽs populos. ⁊
telam quam orditus ẽ ſuꝑ omnes nationes precipitabit mortem
in ſempiternũ. interlinealis. vt ãpli⁹ nõ ſit diſſolutio aie ⁊ corpis.
bñ dicit vinculi colligati. q2 per hoc vinculũ aia corpori a deo fir
mit᷑ colligat᷑. vt q̃ꝫuis ſit ſancta. q̃ꝫuis certa de celeſti gl̃a adhuc
tñ ẽ ei pẽa ſepari a corpe. vñ dr̃. ij. Coꝝ. v. Sci m⁹ qm̃ ſi terreſtris
dom⁹ nr̃a hui⁹ habitatiõis diſſoluat᷑ ꝙ edificationẽ a deo ⁊c̃. quã
uis hoc ſciam⁹. adhuc tñ nõ libenter morimur q2 penale eſt aiam

ſeparari a corpe ꝓpter qđ deus dixit Petro Jo. vltio. Cū eſſes iu-
nior cingebas te ⁊ am. vbi volebas cū aūt ſenueris alius te cingꝫ
⁊ ducet quo tu nō vis hoc aūt dixit ſignificās qua morte clarifi-
caturus eſſet deū Quis hominū nō abhorreret mori cū xp̄s dixit
iminente paſſione Pater ſi poſſibile eſt trāſeat a me calix iſte. bene
illis qui vitā talem in hoc mūdo agunt vt cū a vinculo corporis
abſoluunť ad celeſtem patriā introducunť ad quā nos perducat
dn̄s nr̄ ih̄s qui cū pr̄e ⁊ ſpū̄ſancto viuit ⁊ regnat Amen.

De ſancto Dominico.

Surrexit helyas quaſi ignis ⁊ v̈bum illius quaſi facula
ardebat. Ecc. xlviij. Verbū illud ꝯgrue poteſt exponi ad
ꝯmendationē beati dominici. Legiť ſiquidē in eius legē-
da ꝙ mater ſua ante ortum eius vidit in ſomnijs ſe catulū geſtan-
tem in vtero. ardentē in ore faculā baiulantē qui egreſſus ex vtēo
totam mūdi fabricā incendebat. Vere dominicus ꝯparatur catu-
lo qꝛ per humilitatē humilis fuit ꝯtra extraneoſ. i. hereticos latra-
uit ⁊ medicinalem linguā ad ſanandū vulnera peccatoꝝ habuit.
hic faculā ardentē in ore portauit ꝑ quā totū mundū incendit qꝛ
ignito v̈bo predicationis ſue totū mundū illuſtrauit. Bene ergo
dicit Surrexit helias ⁊c̄. In quibꝰ v̈bis ꝯmendať beatꝰ Domini-
cus a duobꝰ a ꝯuerſationis ſanctimonia ⁊ a p̄dicatiōis efficacia
ꝑmū ibi Surrexit helias. Scđm ibi ⁊ v̈bum eiꝰ q̄ſi facula arde-
bat. Nō ꝙ ſanctꝰ dn̄icus helie ꝯparať ꝓpť q̄nqꝫ videlicꝫ ꝓpť vi-
te auſteritatē. ꝓpter feruidā caritatē. propť miraculoꝝ ſingulari-
tatē. propť ordis v̈tuoſitatē. propť raptꝰ ſui dignitatē. Primo
ꝯparať helie propť vite auſteritatē. helias enī auſteraꝫ vitā duxit
qꝛ duꝝ habitū portauit ⁊ humilē ſicut legiť iiij. Re. i. Magnā abſti-
nētiā fecit. ſicut legiť. iij. Re. xix. ꝙ cū dormiret ſub quadā arbore
iuniperi. Angelꝰ dn̄i excitauit eū ⁊ oſ̄dit ſibi ſubcinericiū panē et
vas aq̄ de q̄ cū ꝯmediſſet et bibiſſet māſit ſic ꝑ xl. dies ꝙ nec ali-
q̄d ꝯmedit nec bibit et in h̄ btū̄ſ dn̄icꝰ ſilis fuit ei qꝛ valde auſterā
vitā duxit huīlē habitū portauit. ſic̄ pꝫ ad oculū in imitatoribꝰ et
multū abſtinēs fuit. legiť ſiquidē de eo cū adhuc eēt ſecularis et
miſſus ad ſtudiū ꝑ x. ānos vinū nō bibit et poſtmodū ſicut đ ip̄o
legiť ꝑ integrā q̄dragēſimā in ſolo pane et aq̄ frigida ieiunauit et
ex auſteritate vite magnā grām ꝓmeruit apud deū qꝛ debilitato

corporē per abſtinentiā ſpiritus cōfortabat̄ per diuinā graciā vn̄d
de eo poteſt exponi illud Eccl̄.xi. Homo marcidꝰ ⁊ egens recupe/
ratione plus deficiens virtute ſupple corporali ꝓpter abſtinentiaȝ
⁊ abundans paupertate ⁊ oculus dei reſpexit illū in bono. Audi
o peccator.nō legi de hoc ſancto ꝙ vnq̄ꝫ peccatū mortale cōmiſit
⁊ tn̄ carnē ſuā vt deo magis placeret tam multipliciť nūc abſtinē
do nunc vigilando nunc in humo nuda dormiendo nunc graues
diſciplinas accipiēdo.afflixit.legiť de eo ꝙ erat ei in eccleſia pno/
ctandi dei cōſuetudo creberrima vt vix aut raro certū ad quieſcē
dum lectū videreť habere.⁊ cum pre laſſitudine ſomnus euȝ vrge
ret ſuper altare ſiue ſuper lapidē capite reclinato paululū quieſce
bat. Tres ſingulis noctibꝰ manu ꝓpria recipiebat de quadā cathe
na ferrea diſciplinas.vnā pro ſe.alterā ꝓ peccatoribꝰ qui in mun
do ↄuerſabanť terciā ꝓ his qui in purgatorio cruciant̄. Ecce q̄li
ter iſte ſanctꝰ afflixit carnē ſuā ⁊ tu miſer pccōr qui multa peccata
cōmiſiſti nō vis carnē tuā affligere vt deo ſatiſfacias. nō potes in
pane ⁊ aqua ieiunare.nec ad orandū ſurgere.voluptuoſe vis viue
re.in lectis delicatis dormire.⁊ qꝛ nō vis te ip̄m in hoc mūdo pu
nire ꝓ pccīs punieris in futuro qꝛ ſm̄ Aug. Nullū bonū irremu
neratū ⁊ nullū malū impunitū remanebit. ¶ Scđo ↄparat̄ helie
ꝓpter feruidā caritatē.magnā ſiquidē caritatē helias habuit. vn̄
ip̄e ↄfidenter dixit ad deū.iij.R.xix.zelo zelatꝰ ſum pro dn̄o exerci
tuū qꝛ dereliquerūt pactū dn̄i filij iſrl̄. In hoc beatꝰ dominicus fuit ſi
milis helie qꝛ magnā caritatē habuit.vn̄ de eo p̄t exponi illđ Eccl̄
xlvij. De omni corde ſuo lau.de.⁊ benedixit eū qui fecit illū. Cum
quereť ab eo in q̄ libro plus ſtuduiſſet rn̄dit i libro caritatis.legiť
de ip̄o cū iā eſſet vicinꝰ morti fratribꝰ qui aderāt dixit. Hec ſūt q̄
vobis tanquā filijs hereditarijs poſſidenda relinquo. caritatē ha
bete.humilitatem ſeruate.paupertatē voluntarie poſſidete. Tāto
caritatis igne cor eius accenſum fuerat.ꝙ nulla aqua tribulatio
nis poterat caritatē i eo extinguē.vt de eo poſſit dici illđ Nec penaſ
nec mortē timuit. Vn̄ legiť de eo ꝙ cū p̄dicaret v̄bū veritatis cō
tra hereticos.illi irridebāt eū.ſputa ⁊ lutū ⁊ huiꝰmodi vilia ꝓijci
entes in eū.cū aūt minarenť ei mortē ille īperterritꝰ rn̄dit. nō ego
martirij dignꝰ ſum gloria nō demerui mortē iſtam q̄ ꝓpter locuȝ
tranſiens in quo parate erāt inſidie. Nō ſolum intrepidus verum

etiā cantās ⁊ alacer incedebat qđ illi admirantes dixerūt ei. Nū/
quid nō tu mortis timore concuteris quid acturus eras ſi ↄprehē
diſſemus te. Ac ille. Rogaſſem vos ne repentinis me ſubito ꝑemiſ
ſetis vulnerib⁹ ſʒ paulatim ⁊ ſucceſſiue membra ſingula mutilan/
tes deinde detruncatis membroꝝ particulis ipoſ etiā oculos eru
entes ad vltimū ſemiuiuū laceratū corpus ſic permittentes in ſuo
ſanguine volutari vel prorſus ad libitū necaretis. Ecce q̄nta cari/
tas flagrabat in corde huius ſancti qui nō ſolum contumelias ſʒ
etiā penas graues ⁊ qđ plus eſt ipam mortē deſiderauit pati pro
christo. Accipe exemplū o homo ab hoc ſancto ⁊ ſuſtine pacient
ꝑſecutiones hui⁹ mundi pro christo qui inumerabiles ꝑſecutōes
graues penas multiplices ⁊ tandē amarā mortē pro te ſuſtinuit.
¶ Tercio comparatur helie ꝓpter miraculoꝝ ſingularitatem. ma
gna fecit ſiquidē helias vnde dicit̄ de eo Ecc̄. xlviij. Amplificat⁹
ē helias in mirabilibus ſuis. In hoc beatus Dominicus fuit he
lie ſimilis qr multa miracula fecit ſicut in legenda ſua legit̄. vn̄ de
eo exponitur illud Ecc̄. xxxi. Beatus diues ſupple in ꝟtutib⁹ qui
inuentus eſt ſine macula qui poſt auꝝ nō abijt ⁊c̄. vſq₃ mirabilia
in vita ſua. Talis fuit beatus dominicus qui fuit diues in poſſeſſi
one virtutū. pauper q̄ꝫtum ad ↄtemptū temporaliū ⁊ ideo laudā
dus eſt qr mirabilia in hoc mundo fecit. Sed nota ꝙ q̄ꝫuis hely/
as plura mirabilia fecit ſpecialiter tn̄ tria mirabilia fecit. Primū
eſt ꝙ viduā ⁊ filium eius cū modica farinula multo tempore pa/
uit vnde legit̄. iij. Re. xvij. ꝙ cū veniſſet helias in ſareptā ſydoni
orum ⁊ veniſſet ad portam ciuitatis apparuit mulier vidua colli
gens ligna. quā cum rogaret helias ꝑ hauſtu aque ⁊ buccella
panis. Ac illa reſpondit ſe nō habere niſi modicū farine ⁊ paulu/
lum olei. Dixit helias noli timere hec dicit dn̄s ydria farine nō de
ficiet nec lechitus olei diminuet̄: vſq₃ in diem qua dn̄s daturus ē
pluuiā ſuper faciē terre. ſimile huic miraculo beatus Dominicus
fecit. qui dū quadā vice vnū valde modicū panē haberet fecit eū
diuidi ⁊ preponi xl. fratribus cū vn⁹quiſq₃ buccellā panis cum
gaudio frangeret. Ecce duo iuuenes eiuſdē habitus formeq₃ ſimi
lis refectoriū intrātes plures panes beato dominico obtulerūt d̄
quibus omnes fratres ſunt refecti qđ nullus dubitat ↄtigiſſe meri
tis beati dominici. ſic ergo ſimilis eſt helie in primo miraculo. ad
¶ litterā ſed

lram Sed plus mirandū eſt de eo ꝙ ꝑ farinā ꝑdicationis pauit
viduā.i.eccleſiā ne ꝑ famē aīa interiret Luce iz. q̄ſputas ē fidelis
diſpenſator ⁊ prudēs quē ↄſti.dn̄s ſuꝑ fa.ſuaȝ vt det illis in tēꝑe
tritici menſurā. ❡ Scd̄m miraculū qd̄ fecit helias ē ꝙ vnū mortu
um ſuſcitauit ſicut legit̃ iiij.Re.xvij. In hoc miraculo beatus Do/
minic⁹ ſimilis ē helie imo excellit q2 ille ſolūmodo vnū dum ip̄e vi
ueret reſuſcitauit.ȝ beat⁹ dominic⁹ plures reſuſcitauit quoſdam
dum viueret quoſdā poſt mortē ſuā.ſicut in eius legēda de vno ſo
lo referā ad pn̄s. Juuenis quidā nepos dn̄i Stephani cardinaliſ
cū equo lapſus in foueā inde mortu⁹ eſt eductus.qui a beato dn̄i
co orōe fuſa ē vite priſtine reſtitut⁹ſic ergo ſuſcitauit mortuoſ cor
poraliter.ȝ magis mirandū eſt ꝙ ꝑ predicationē ſuā multos re/
ſuſcitauit a morte aīe ſpiritualiter. ❡ Tercio miraculū qd̄ fecit he
lyas eſt ꝙ iordanē ſicco pede tranſiuit.ſicut legit̃ iiij.Re.ij. In hoc
miraculo fuit beatus dn̄icus helie ſilis Ad lrām aliq̄ mō legit̃ eiȝ
de ip̄o ꝙ cū ſemel eēt in itinere ⁊ maxima eſſet pluuia ipſe crucis
ſigno facto pluuiam adeo a ſe ⁊ ſocio ſuo propulſauit ita ꝙ q̄ŋuis
terra de immundicia pluuie vndiqȝ madeſceret nec eum nec ſociū
ſuū vna gutta tetigit. Conſidera ſimilitudinem miraculi helia trā
ſeunt iordanem aqua iordanis diuiſa eſt beato Dominico tranſe
unte inter pluuiam aqua pluuie diuiſa eſt.ſic beatus Dominicus
ſimilis fuit helie in hoc miraculo. Ad litteram. Sed magis mirā/
dum eſt de eo ꝙ aquas huius mundi ſicco pede impolluta mente
tranſiuit vnde dominus poterat ei dicere illud yſaie xliij. Cum ꝑ
aquas tranſieris tecum ero ⁊ flumina nō operient te. Quarto
comparatur helie propter orationis virtuoſitatem valde nanqȝ
virtuoſa erat oratio helie Jacobi vltimo. Helias erat homo ſimi/
lis nobis paſſibilis ⁊ oratione orauit vt nō plueret ſuper terram
⁊ non pluit ſuper terram annos tres ⁊ menſes ſex ⁊ rurſum ora/
uit ⁊ celum dedit pluuiam ⁊ terra dedit fructum ſuum. Ecce q̄m
efficax fuit oratio helie.ȝ non minus fuit efficax oratio beati Do
minici.legitur ſiquidē de eo ꝙ cum quadā vice familiares collati
ones haberet cum quodam priori ordinis ciſtercienſ. Inter ce/
tera dixit ei. Fateor tibi prior ꝙ nulli adhuc expoſui nec tu alteri
q̄ŋ diu vixero reuelabis ꝙ nunq̄ȝ a deo in hac vita aliqua petij q̄
non aſſequerer iuxta votum meū. Ecce q̄ŋ efficax hec orō hui⁹ ſci

fuit q̄cq̄d petijt hoc ĩpetrauit. Reuera dignū erat vt de⁹ eū exau-
diret ſicut ꝑmiſerat apoſtol' d. Jo. xvi. Amē dico vobis Si quid
petieritis patrē in nomine meo dabit vobis. ipē eniȝ imitator apo-
ſtoloꝝ fuit ⁊ apoſtolicā vitā duxit ꝑ mūdū diſcurrēdo ſalutē om-
niū ſitiēdo. fidē predicādo tꝑalia ↄtemnēdo. xp̄i veſtigia ſequēdo.
O hō honora ſpecialiter beatū dominicū vt ꝑ te oret ad dn̄m. ſi
enī tāte efficacie fuit orō ei⁹ cū eēt in hoc mūdo vt ſemꝑ exaudire-
tur a dn̄o nulli dubiū eſt q̄n mō orō ſua maioris ſit efficacie. ex q̊
mō regnat in celo ⁊ iō quicq̄d a deo petierit modis oīb⁹ impetra-
bit. ¶ Quinto dico ꝙ ↄparat̃ helie ꝑpter rapt⁹ ⁊ trāſlatiōis dig-
nitatē. legit̃ iiij. R. ij. ꝙ helias in curru igneo rapt⁹ fuit in celū. i. i
paradiſuȝ qui ē terreſtris. in hoc btūs dn̄icus aſſimilat⁹ eſt ei imo
excellit q² flāma ignea q̄ tot⁹ ardebat raptus ē in aerē. i. in paradi-
ſum celeſtē. vn̄ de eo exponi pōt illud Sap. iiij. Placēs deo fact⁹ ē
dilect⁹ ⁊ viuēs inter pctōres trāſlat⁹ ē. rapt⁹ eſt ne malicia muta-
ret intellectū ei⁹. vn̄ legit̃ in legēda ei⁹ ꝙ cū btūs dn̄icus eēt mor-
tuus quidā fr̄ ordinis p̄dicatoꝝ in alio loco ↄſtitut⁹ vidit huiuſ-
mōi viſionē. vidit nāq; in ſomnis celū aperiri ⁊ duas cādidas ſca-
las ad terrā ſubmitti q̄ꝝ ſūmitates xp̄s cū matre ſua tenebat ⁊ ā-
geli iubilantes per eam aſcendebant ⁊ in medio ſcalaꝝ i imo vna
ſedes poſita erat ⁊ ſuꝑ ſedē velato capite quidā ſedens. Jheſus āt
⁊ mater eius ſurſum ſcalas trahebant donec ſedentē in celū eleua-
rent. quo in celo eleuato apertura celi clauſa eſt. venit ergo predi-
ctus frater bononiā eadē die ⁊ hora ⁊ patrē ſanctuȝ migraſſe cog-
nouit. Sic ergo beatus Dominic⁹ raptus eſt in paradiſuȝ. nō ter-
reſtrem ſȝ celeſtem. ideo clamemus poſt ipſuȝ ſicut Elizeus clama-
uit heliā. Pater mi pr̄ mi currus iſrahel ⁊ auriga eius. vere beat⁹
dominicus fuit currus ⁊ auriga iſrl̄. i. fideliū currus. quia per ſan-
ctam vitā ⁊ exemplū eos ad celū vexit. auriga q² per verā doctri-
nam eius in hoc mundo vexit. Q̄ꝫmulti eius doctrinā attenden-
tes ⁊ vitam ipſius imitantes rapti ſunt poſt ip̄m ad celeſtem para-
diſum vbi cum deo ſine fine regnāt qui nos meritis ſancti domini-
ci perducat vbi cum patre ⁊ ſpiritu ſancto regnat. per infinita ſe-
cula. A M E N

De ſcō

De ſancta Clara.

QVenerũt nup. agni ⁊ vxor eius prepara. ſe ⁊ datũ eſt illi vt cooperiret ſe biſſino ſplendenti ⁊ cãdido Apoc. xix. Vbũ congrue poteſt exponi de beata Clara que xp̄m elegerat in ſponſum de qua legit᷑ ꝙ cũ ageret in extremis venit ad ip̄az q. media noctis hora in veſtibus albis cum turba virginũ que omẽs aurea ſerta ſuis capitibus deferentes vnã comitabant᷑ elegantio/ rem pre ceteris ex cui⁹ corona tantus ſplendor refulſit vt noctem illam in lucem diei conuerteret nullaqꝫ videntium ipſam matrem dei fore dubitaret. que cum ſacro illo virginũ cetu procedens ad lectũ quo ſponſa filij decũbebat ⁊ ſic ſe ſup eam inclinans et am/ plexãs afferri iuſſit a virginibus mire pulcritudinis pallium quo ꝩginis Clare corpus texit ſicqꝫ diſparens in celeſtia ſe recepit. Tã guntur ergo in ꝩbis primo ꝓpoſitis tria. Primo exp̄mitur celeſtis vite premiũ delicioſum cũ dicitur Vene. nup. ag. Scđo deſcribi/ tur preſentis vite meritum virtuoſum ibi vxor ei⁹ prepara. ſe Ter/ cio oſtenditur virginalis pudicicie preconiũ gracioſum ibi ⁊ da/ tum eſt illi ⁊c̃. qr enĩ virginitatẽ amauerat ideo a virgine virginũ in extremis pallio pulcerrimo eſt cooperta. ¶ Nota ꝙ ſponſa xp̄i debet ſe preparare ad eius aduentũ quinqꝫ modis p̄mo ſe lauan/ do vt munda appareat. Scđo vigilando vt ianuam aperiat. Ter cio ſe ornando veſtibus vt ei placeat. Quarto lumen habendo vt eum decenter recipiat. Quinto cibum parando vt ſecum libenter maneat. ſic beata Clara lauit ſe per lacrimaꝝ profuſionem vigila uit per crebram orationẽ veſtiuit ſe per virtutũ decorationẽ lumẽ habuit per feruentem dilectõez cibum preparauit per diuine volũ tatis impletionẽ. ¶ Primo dico ꝙ ſponſa chriſti debꝫ ſe preparare lauando vt munda appareat. ideo dicit᷑ Exodi xix. Lauent veſti menta ſua ⁊ ſint para. in diem tercium. Tercius dies eſt dies glo/ rie. Primus dies eſt dies nature quo viuitur corporaliter ¶ Secũ dus eſt dies gracie quo viuitur hic ſpiritualiter. Dies tercius eſt dies glorie quo viuitur in celo eternaliter qui vult ſe ad illum diẽ preparare debet veſtimenta ſua lauare. i. conuerſationẽ ſuam ſan ctificare ⁊ mundare yſa. i. Lauamini mundi eſtote auferte maluꝫ cogitationũ veſt. ab oculis veſtris quieſcite agere peruerſe. diſcite benefacere. ⁊ hoc modo beata Clara lauit ſe per lacrimaꝝ perfu/

ſionem. vñ dicit ipſa Cã. v. Laui pedes m. quõ inquinabo illos. q
d. ex quo lacrimis meis pedes. i. affectus meos laui. eos nolo per
culpam mortalẽ inquinare. cui⁹ contrariũ multi faciũt qui modo
pro peccatis lacrimantur poſt lacrimas peccatis inquinãtur.
¶ Sed nõ ꝙ chriſtus fecit homini triplex balneũ in quo debet la
uari vt mundus fiat. primũ balneũ eſt paſſio chriſti. de quo dicit
Apo. i. Dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis noſtriſ in ſanguine ſuo
Ad hoc balneũ xp̃s nud⁹ puenit q₂ nud⁹ in cruce pependit ibi pe
riſomat⁹ fuit vſq₃ ad ſanguinẽ in flagellatione. verbis blaſphemã
tium pfuſus fuit. in hoc balneo beata Clara ſepe lauit ſe. q₂ paſſi
onem xp̃i ſepe ad memoriã reuocauit. vnde legit̃ de ea ꝙ tam fami
liaris erat illi planctus dñice paſſionis ꝙ de quinq₃ plagis iheſu
ruminabat frequentius. ex ipſis vulneribus ſacris nũc mirrata ſu
ſpiria trahens. nunc melliflua gaudia ſugens. Aduenerat quodã
tempore dies ſacratiſſime cene quo circa ſero appropinquante do
mini agone virgo deo deuõ captiuationis ⁊ illuſionis illius ine
briata memoria per noctem illam ⁊ diem ſequentem ſic ſupra ſeip
ſam ẽ abſorpta ſic a ſemet ipſa manſit aliena vt irreuerberatis cir
ca vnum ſemper intenta luminibus. confixa chriſto vt prorſus in
uiſibilis videretur. | ¶ Secundũ balneum eſt baptiſmuʒ eccleſie
de quo dicitur Epheſeoꝝ quinto. Chriſtus dilexit eccleſiam ⁊ tra
didit ſemetipſum pro ea mundans eam lauacro aque in verbo vi
te. In hoc balneo beata Clara lota fuit quãdo baptiſmũ recepit.
propter hoc clara vocata eſt quia ibi mundata ⁊ clarificata ẽ ab
originali peccato. Cum enim mater eius nomine Ortulana ad
huc ipſam geſtaret in vtero ⁊ partui vicina ante crucem crucifixũ
oraret intente vt eam de partus periculo ſalubriter expediret. vo
cem audiuit dicentem ſibi. Ne paueas mulier quia quoddam lu
men ſalua parturies quod ipſum munduʒ clarius illuſtrabit que
edocta in oraculo iam natam infantulã i ſacri baptiſmatis vnda
renatam claram vocauit. ¶ Tercium balneum ẽ lacrimarum
effuſio. de quo legitur Johãnis. xiij. Qui lotus eſt ſupple in baptiſ
mo non indiget niſi vt pedes lauet ideſt affectus mundʒ per lacri
mas ⁊ eſt mundus totus. Audi o peccator chriſtus primo lauit
te per ſuum ſanguinem. poſtea lotus fuiſti in baptiſmo. | Sed ſi
poſtmodum inquinatus es per peccatorum immundiciam. non

reſtat aliud niſi vt lacrimis lauas. ps. Lauabo ꝑ ſingulaſ noctes .i. ſingula peccata. lectum meū. i. ꝯſcientiam meam lacrimiſ meis ſtratū meū rigabo. In hoc balneo lauit ſe beata Clara q̄a in ora tionibus ſepe lacrimas effudit. Legitur de ea ꝙ lacrimanti ſemel profunda nocte aſtitit dyabolus in forma nigri pueri dicens ei ꝙ ceca fieret niſi flere ceſſaret cui cū ilico reſponderet. cecuſ non erit qui regem glorie viderit confuſus ille receſſit. ¶ Scđo ſponſa xp̄i debet ſe preparare vigilando vt ianuā aperiat. luce. xij. Vos ſiles hominibus expectantibus dn̄m ſuū quādo reuer. a nup. vt cū ve. ⁊ pul. cō. ap. ei. ⁊ infra hoc autē ſcitote quia ſi ſciret paterfamiliaſ qua hora fur veniret vigilaret vtiqʒ ⁊ nō ſineret perfodi domū ſuā ideo ⁊ vos eſtote para. quia qua hora nō pu. ſi. ho. ve Ille vigilat ⁊ expectat aduentū domini ſui qui orationibus ⁊ bonis operibuſ vacat ⁊ ad mortē ſe preparat. Talis aperit dn̄o ianuam qui ſemꝑ paratus eſt mori cum chriſto. Ille vero dormit qui in peccatis ia cet ⁊ ad mortē ſe nō preparat. Noli o homo dormire in peccatis ſʒ vigila in bonis operibus quia neſcis quādo dominus venturꝰ ſit ad te in morte. ideo dicit̃ Marc. xiij. Vigilate quia neſcitis quan do dominus veniet ne cum venerit repente inueniat vos dormien tes. Iſtud verbū attendit beata Clara ideo preparauit ſe in orati onibus vigilando ⁊ bonis operibus inſiſtendo. vnde ip̄a poterat dicere illud ps. Paratū cor meū deꝰ paratū cor meū cantabo et pſalmum di. exur. gloria mea exurge pſal. ⁊ cy. exurge di ¶ Notan dum ꝙ beata Clara appellauerat ſponſum ſuū chriſtum pſalteriū inq̄ʒtū per eius gratiā excitabat̃ ad bō opa. pſalteriū eiʒ manu tā git. appellauerat eū cytharam inq̄ʒtū ꝑ eiꝰ gr̄aʒ excitabat̃ ad me lodiā deuotiōis Appellat eū gloriā in q̄ʒtū ꝑ eius gr̄aʒ coronata eſt in regno celeſtis manſionis. Audi qualiter hec virgo prepara uit ſe vigilando per orationes. legitur de ip̄a ꝙ longi. poſt cōple torium tractatibus cum ſororibus orans. poſtq̄ʒ cetere puelle feſ ſa membra abibant refouere cubiculis ip̄a in oratione peruigil in uicta manebat. ¶ Tercio ſponſa chriſti debet ſe preparare ornādo ſe veſtibus vt ei placeat Apoc. xxi. Vidi ciuitatem ſanctā iheruſa lem no. d. de celo a deo para. ſicut ſp. or. v. ſ. Per ciuitatem ſanctā accipe animā deuotam in qua eſt multitudo ciuium. varietas vir tutum que eſt firmata contra dyabolū que cuſtoditur per frequē

tē angeloꝝ curā. Hec ciuitas eſt ſcā ꝓpter carentiā culpe. noua ꝑ
influentiam gracie que animā renouat hec ornatur ſicut ſponſa ꝑ
veſtimenta virtutū. Quicunqꝫ his veſtimētis virtutū caruerit ad
celeſtis ſponſi cubiculū nūquā intrabit. Terrenus ſpōſus diligit i
ſponſa ſua ornatū corporis. ſꝫ celeſtis ſponſus diligit in ſponſa ſua
ornatuꝫ anime. Jſtud bene ſciuit hec beata virgo. ideo multis vir/
tutibus ſe ornauit vt ſpōſo ſuo placeret. Jn ea ſiquidē fuit virtus
pietatis ad ꝓximū. Cum eni adhuc eſſet in habitu ſeculari ꝓprio
corpuſculo delicata cibaria ſubtrahebat ⁊ per internuncios claꝫ
in elemoſinā miſit pauperibus. Virtus humilitatis quia famula
rum foras exeuntiū lutulentos pedes ablucbat extergebat ⁊ oſcu
labatur. virtus caſtitatis quia virginitatē ſuam dño conſecrauit
Virtus pacientie quia i viginti annis languore diutino laborans
murmur nō ſonuit. nō querimonia ſꝫ ſemꝑ ab eius ore ſanctū col/
loquiū procedebat ⁊ actio gratiaꝝ ⁊ qꝛ ſic ornauerat ſe virtutibꝰ
ideo de ea poteſt dici. ps. Aſtitit regina a dextris tu. in veſtitu de
aurato circūdata varietate. veſtitus deauratus fuit caritas quā
habebat in corde interius. varietas fuit multitudo virtutū exteriꝰ
Quarto ſponſa chriſti debet ſe preparare lumen habendo vt euꝫ
decenter recipiat. Job. xij. Deridetur iuſti ſimplicitas lampas cō/
tempta apud cogitationes diuitū parata ad tempus ſtatutū. vere
peccator deridet ſimplicitatē iuſti ⁊ contemnit eum quia igne ca
ritatis lucet. vt ſe ad mortem prepararet. ve illis in quoꝝ cordibꝰ
ignis caritatis extinguitur tales ad celeſtes nupcias nunqꝫ recipi
entur. vnde legitur Math. xxv. Fatuis virginibus ad ſponſum cla
mantibus. Dñe domine aperi nobis dictū eſt eis. Amen amē dico
vobis neſcio vos. Jſtud bene aduertit beata Clara ideo vt ſpon
ſum ſuum poſſet decenter recipere lumē vere dilectionis voluit in
corde habere. ipſa ei eſt vna de numero prudentū virginū que ha
buerunt oleum caritatis in lāpadibus ſui cordis de quibꝰ dicitur
Math. xxv. Que parate erant intrauerūt cū eo ad nupcias. ⁊ quia
btā clara oleū caritatis in corde habuit ideo ſecure potuit de cor/
pore egredi. vñ legit᷑ de ea. ꝙ cū appropinqret ad mortē ſic locuta
eſt valde ſecura. vade qꝛ bonū habes conductū ⁊ cū qdā ex ſororibꝰ
ſciſcitaretur cui ſic loqretur ⁊ qd ita attēte reſpiceret. rñdit. aiam
meā bñdictiōibus a dño ꝓuentā alloqr ⁊ iam regeꝫ glorie video
⁊ regni

⁊ reginā angeloꝝ ⁊ dominam clara viſione otemploꝛ ⁊ poſt modicum tempus de carnis ergaſculo ſpiritus egrediens migrauit ad aſtra. ¶ Quinto ſponſa chꝛiſti debet ſe pꝛeparare cibū parādo vt ſponſus ſecū libenter maneat vnde dn̄s hoꝛtat̄ quēlibet fidelē dicens Luc. xij. Para mihi qꝺ cenē ⁊ miniſtra mihi donec mādu-cem ⁊ bibam ⁊ poſt hec mānducabis ⁊ bibis. Quicūqꝫ cū chꝛiſto vult in regno celoꝝ manducare ⁊ bibere ille debet chꝛiſto in hoc mundo cibum miniſtrare. ille chꝛiſto cibum miniſtrat qui volūta-tem dei perficit. Joh. iiij. Meus cibus eſt vt faciaꝫ voluntatē pr̄is mei qui miſit me vt perficiā opus eius Nō poteſt homo melioꝛem cibū chꝛiſto pꝛeparare qꝫ vt volūtatem dei faciat. hunc cibuꝫ btā Clara continue pꝛeparauit que toto coꝛde ſtuduit volūtatem dei pficere ⁊ qꝛ ipa voluntatē dei impleuit ideo deus eam oꝛantē libē ter exaudiuit. vnde legit̄ in legenda eius qꝺ cū hoſtes quodā tpe vallaſſent ciuitatē Aſſiſij ⁊ Saraceni iam irruiſſent intra clauſtꝝ virginū beata Clara licet infirma ad hoſtiū duci ſe iuſſit ⁊ an̄ ho ſtes poni p̄cedente eam capſa argentea in qua coꝛpus domini ſer uabatur ⁊ cū inuocaret dominū ⁊ beatā ꝟginem pꝛo filiaꝝ ſuaꝝ cuſtodiendo pudoꝛe vox quaſi puerilis de ipſa capſa inſonuit di. Ego ſemper cuſtodiā vos ꝫ ⁊ ciuitatē iſtā veſtro munimine vr̄aqꝫ interuentione defendam ſtatimqꝫ hoſtes per muros quoſ aſcende runt celeriter exeuntes ꝑ oꝛationē beate Clare ſunt depulſi. Roge mus dominū vt beate Clare interuentione ab hoſtibus nos ꝓte gat ⁊ ad regnum perducat Amen

De beata virgine.

Ulte filie congre. diui. tu ſuper. es vni. ꝓuerbioꝝ vltimo. Iſtud ꝟbum exponit̄ de beata virgine que hodie per glo-rie ſublimitatē ſupergreſſa eſt omnes creaturas. ſiue que in celis ſiue que in terris ſunt. Hodie exaltata eſt ſuper choꝛos an geloꝝ ⁊ poſt chꝛiſtum glorioſa reſedit. Nec miꝝ ſi ſuper omnes an gelos exaltatur que ſupeminet angelis ⁊ nominis excellentia ⁊ ꝟ tutum pꝛerogatiua. Angeli eni ſunt miniſtri chꝛiſti Mat. x. Acceſ ſerunt angeli ⁊ miniſtrabant ei ꝫ beata virgo eſt mater chꝛiſti. vn̄ ipa audacter dicit Luce ij. Fili quid feciſti nobis. ſicut vincit an-gelos nominis excellentia vincit etiā eos ꝟtutū pꝛerogatia Ideo aſcendebat de deſerto pꝛeſentis ſeculi. virga de radice yeſſe olim

cortta. ꝫ mir abantur electoꝝ anime quenam eſſet que etiam meri
torum virtutibus angeloꝝ vinceret dignitaté. ergo bene dicitur.
Multe fi. cógrega. ꝛc. In quibus verbis duo tangunt. pmuꝫ eſt di
uerſorū premioꝝ ſufficientia quã poſſident in celo ſancti dei. ſcdꝫ
eſt ſingularis premij excellentia quã poſſidet maria qua omnes ſã
ctos precellit. pmū ibi. multe filie cógre. Scdm ibi tu ſuper. es.
¶ Nota ꝙ beata vgo nõ ſolum animas beatoꝝ ꝫ etiam ſingulos
angelos de ſingulis choris ſupergreſſa eſt in premij excellentia
nec mirꝝ qꝛ in mundo ſupergreſſa fuerat eos in officij preeminẽtia
¶ Unde notandū ꝙ in celo ſunt noue ordines angeloruꝫ qui hoc
modo ſunt diſpoſiti in aſcendẽdo. primi ſunt angeli. deinde archã
geli. deinde Principatus. deinde poteſtates. deinde virtutes. dein
de throni. Dominationes. Cherubin ꝛ Seraphin. Officiū angelo
rum eſt cuſtodire hominẽ. ps. Angelis ſuis mãdauit de te ꝛc. ſed
vnus angelus vnū hominẽ cuſtodit. niſi forte ſucceſſiue cuſtodiat
plures. ſ. vt poſt mortem vnius deputetur ad cuſtodiam alterius.
Jeronimꝰ. Magna eſt dignitas animaꝝ vt vnaqueqꝫ angeluꝫ ha
beat ad ſui cuſtodiã deputatū. pro cuſtodia aliū habet vir. alium
vxor. Iſtud officium ſupergreſſa eſt beata virgo que ſimul ꝛ virū
ꝛ vxorem cuſtodit. ſi vterqꝫ ei debite ſeruit. Audi o marite ſi vxor
tua ſeruit beate virgini in ieiunijs in orationibus genuflexibꝰ fac
ſimile ꝛ beata virgo cuſtodiet te vna cum vxore tua. ſi nõ potes ta
lia facere. noli vxorem phibere volentẽ talia facere. labora pro vx
ore in exteriori operatione. ꝛ permitte eam laborare pro te in deuo
tione vt vterqꝫ veſtrū cuſtodiri mereatur a beata vgine. ipa eiꝫ di
cit Ecc. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo ꝛ di
xit m in iacob. i. in viris qui ſunt actiui inhabita. ſupple eos cuſto
diendo ꝛ in iſrahel. i. mulieribꝰ que ſunt otemplatiue hereditare.
ſupple cum eis manẽdo. ſic ergo beata virgo excellit angelos in of
ficio cuſtodiendi qꝛ ipa ad cuſtodiaꝫ pluriū deputata eſt ꝛ qꝛ ipſa
angelos excellebat in officio. merito excellere debuit eoſ in premio
ideo cum eleuaret a mundo ꝛ veniret ad ordinẽ primū qui eſt ãge
lorum illi vidẽtes eius dignitatẽ admirantes dixerunt illud Can.
vij. Que eſt iſta que aſ. de deſerto delicijs affluens innixa ſup dile
ctū ſuū ꝛ cõuerſi ad eã poterãt dicere illud ps. Specie t. ꝛ pulcri.
ꝛc. q. d. excellentior nobis es ideo nõ ſumꝰ digni vt in noſtra ſocie
tate ma

tate maneas.ſuꝑ nos exaltaberis ꝓcede ⁊ ſublimiorem locum et
regna. Officiū archangelorū eſt cuſtodire multitudinē.ſ.prouinci
am vel ciuitatem yſa.lxij. Super muros t.iheruſalē cōſtitui cuſto
des ꝫ vnus archangelus cuſtodit vnā ꝓuinciam.alius aliā. aliū
nāqꝫ archangelum habet Teutonia.aliū autem Francia dicitur
eni Danielis x.ꝙ alius angelus cuſtodit hebreos alius Perſas.
Iſtud officiū ſupergreſſa eſt beata virgo ipſa nanqꝫ non tantū vnā
ciuitatem nec tantum vnum populū ꝫ omnem populū chriſtianū
vbiqꝫ terrarum cuſtodit vnde ipſa dicit Ecc.xxiiij. Trāſite ad me
omnes qui cōcupiſcitis me ⁊ a generatiōibus meis adimplemini.
Bernardus Ipſa eſt preclara ⁊ eximia ſtella ex iacob orta cuiꝰ ra-
dius vniuerſum illuminat mundū Quia ergo habuit officium ex
cellentius Archangelis ergo debuit excellentiorem gloriam poſſi
dere.vnde ipſi poterāt dicere dum peruenit ad eos ꝓcede ⁊ regna
q.d. Nos excellis in noſtra ſocietate nō manebis ſed ſuper nos ex
altaberis Officium principatus eſt cuſtodire principes qđ patet
ex nomine quia eni cuſtodiunt principes ideo vocantur Principa
tus Nota ꝙ principes excellentiorē habēt angelum ꝗꝫ ruſtici ꝫ ħ
nō ē propter principiſ nobilitatem quia non eſt perſonarum accep
tor deus .ſed in omni gente que timet deum ⁊ operatur iuſticiam
acceptus eſt illi Actuū decimo. Imo hoc eſt propter boni cōmu
munis ⁊ totius patrie vtilitatem quia pax principis eſt gaudium
populi.⁊ ad turbationem principis ſequitur turbatio totius pr̄ie.
vnde ꝙ deus deputat principi excellentiorem angelum ꝗꝫ ruſtico
hoc non facit propter principem ſed potius propter populum.
Officium excellētius habuit iſtis beata virgo que non qualēcū
qꝫ principem cuſtodiuit ſed eum qui eſt princeps regū terre. Apoc
primo. Et eum qui eſt rex regum ⁊ dominus dominantiū. Apoca
ix. Nūqꝫ fuit angelus tam ſolicitus circa ꝓncipē ſibi cōmiſſum ſi-
cut beata virgo circa filium ſuum nec mirū quia plus dilexit euꝫ
ꝗꝫ aliquis angeloꝝ terrenū principem ⁊ hoc patet quia cuꝫ puer
remāſiſſet in ihr̄lꝫ mr̄ reuerſa q̄ſiuit eū cū magno dolore int̄ cog.
⁊ notos.ħ ꝯſidera ꝗꝫtā ſollicitudinē ⁊ diligentiā habuit circa fili
um ſuū queſiuit cū labore qꝛ reuerſa fuit ꝑ iter vniꝰ diei.q̄ſiuit cū
dolore vn̄ ipſa dixit Fili quid feciſti nobis ſic.ego ⁊ pr̄ tuus do. q̄.
te. Queſiuit per diuerſas vias qꝛ inter cogna. ⁊ no. queſiuit diu.

quia ꝑ triduū. quia ergo habuit officiū excellentius ꝑncipatibus
ideo debuit excellentiorē gloriam poſſidere vnde ⁊ ipſi poterāt di-
cere cū ad eos veniret ꝓcede ⁊ regna q. d. maiorem ꝑncipem ⁊ cū
maiori diligentia cuſtodiſti ideo nobiſcum nō manebis q2 maiorē
gloriā ꝓmeruiſti. Officiū eſt poteſtatū demones arcere Tobie. 8.
Apprehendit angelus demonē ⁊ religauit eum. i. poteſtatē abſtu-
lit ei. Quis hominū demonib⁹ poſſit reſiſtere qui nobis die nocṫu
qꝫ inſidiantur niſi angeli eos arcerent ⁊ homines adiuuarēt. iſtō
officiū beata virgo excellentius habuit q̄a demones arcet ne ho-
minibus noceāt. ſicut patet in quodam milite de quo legitur ꝙ ꝓ-
miſerat demoni ꝙ deuotam vxorem ſuam ad eum produceret vt
demon ſe de ea vindicaret. Igitur arripiens iter cum vxore venit
ad quandā eccleſiam quā vxor militis foris eo expectāte ingreſſa
proſtrauit ſe ad orationem ⁊ ſic obdormiuit ⁊ ecce beata virgo in
eius ſpecie egrediens eccleſiam cū predicto milite peruenit ad lo-
cum a demone aſſignatū qua viſa demon horribiliter clamans ad
beate virginis imperiū receſſit. Cumqꝫ militi diceret ſe eſſe matrem
domini ⁊ vxorē eius adhuc dormire in eccleſia. prefatus miles ca-
dens in faciē beatam virginē adorauit ⁊ veniaꝫ impetrauit. Ipſa
quoqꝫ diſparēte rediȷt ad eccleſiam miles. ⁊ vxorem inuenit ⁊ q̄d
geſtum eſt narrauit Legiṫ quoqꝫ ꝙ cū beatus Anthonius q̄daꝫ
vice poſt orationē vellet quieſcere demon tam valide guttur eius
ſtrinxit ꝙ fere ſuffocauerat eum. Ipō autē inuocante beatā virgi-
nem demon confuſus abceſſit. ſic igiṫ ipa arcet demones. ideo di-
citur terribilis vt caſtroꝝ acies ordi. Bernhardus. Nō ſic timent
hoſtes viſibiles quālibet caſtroꝝ multitudinē ſicut aerce poteſta-
tes Marie vocabulū. Audi o homo firmiter credo. ſi demon acce-
piſſet poteſtatē a deo ⁊ iam incepiſſet te ſtrangulare. Si ꝓferres
hoc ſolum nomē Maria de ꝟtute huius nominis ſtatim demō fu-
garetur nec in aliquo nocere poſſet Iudith xiij. Benedixit te deus
in virtute ſua quia ꝑ te ad nihilum redegit inimicos noſtros. q̄a
ergo habuit officium excellētius poteſtatibus quia nō ſolum pre-
ſentia ſua ſicut poteſtates ſꝫ etiam in abſentia ſua ad ſolius ei⁹ no-
minis inuocationē demones fugat ideo debuit excellentiorē glori-
am poſſidere. vnd̄ ⁊ ipſi poterant dicere cum ad eos ꝑueniret ꝓ-
cede ⁊ regna q. d. maiorē poteſtatē habes ſuꝑ demones q̄m nos.

ideo maiorem gloꝛiam debes habere. ¶ Officium virtutum eſt fa-
cere miracula. Danielis iij. Angelus domini deſcendit cuꝫ azaria
⁊ ſocijs eius in foꝛnacem ⁊ fecit medium foꝛnacis quaſi ventum
roꝛis flantem. Iſtud officium ſcilicet faciendi miracula excellenti
us habuit beata virgo maria quod patet. Miracula eni que fiunt
per angelos conuenire poſſunt beate virgini. ſi deus per vnuꝫ an
gelum facit aliquod miraculum. ſimile vel maius interduꝫ facit ꝑ
alium. Sed miracula facta in beata virgine a deo ſingularia fue-
runt ꝙ deus per creaturam nunꝙ faceret talia. Nunquã eni faci
et ꝙ virgo concipiet ⁊ pariet filium ⁊ ꝙ eadem ſit mater ⁊ virgo
⁊ ꝙ eadem ſit mater ⁊ filia reſpectu eiuſdem perſone. iſtud totum
factum eſt in beata virgine yſaie. ſeptimo. Dabit dominus ipe vo
bis ſignum. Ecce virgo concipiet ⁊ pariet filium. quia ergo offici
um excellentius virtutibus deus in ea oſtendit. ideo excellentioꝛẽ
gloꝛiam habere debuit. vnde ⁊ illi dicere poterant cum ad eos ꝑ-
uenit. procede ⁊ regna quaſi diceret. Maioꝛa mirabilia fecit deus
per te ꝙ per nos ideo nobiſcum non manebis ſed ad ſublimioꝛem
locum conſcendes. ¶ Officium dominationũ eſt angelis inferioꝛi
bus preſidere ⁊ eis precipere vnde dicitur zacharie ij. ꝙ vnus an-
gelus precepit dicens alteri. Curre ⁊ loquere ad puerum iſtum.
Gregoꝛius Quamdiu durat mundus Angeli angelis. demones
demonibus. homines hominibus preſunt. Iſtud officium excellẽ
tius habuit beata virgo que non ſolum inferioꝛibus angelis. ſed
etiam ſuperioꝛibus angelis preſidet ⁊ precipere poteſt. Omnes ſi
quidem angeli obediunt ei nec mirum quia ipſa eſt regina celoꝛuꝫ
domina angeloꝝ. vnde Auguſtinꝰ loquens ad beatã virginẽ di.
Si celũ te vocẽ altioꝛ es. ſi matrẽ gentiũ te dicã precedis. ſi dñam
angeloꝝ nominẽ per omnia eſſe comprobaris. ꝓpter hoc oẽs an
geli obediunt ei. Nec mirũ cum ⁊ chꝛiſtus creatoꝛ angeloꝛũ obedi
uit ei. non ſolũ ei ſed etiam Ioſeph propter eã. Luce ij. Deſcendit
cum illis ⁊ venit Nazareth ⁊ erat ſubditus illis. ¶ Quia ergo bea
ta virgo dñationes excellebat in preſidendo. congruuꝫ erat vt ex
celleret in premio. Unde ⁊ ipſi poterant dicere cum ad eos perue
niſſet. procede ⁊ regna. q. d. incomparabiliter nos excellis. ideo in
nr̃a ſocietate nõ manebis ꝫ maioꝛẽ gloꝛiam poſſidebis. Sic patet
qualiter beata virgo ſex oꝛdines angeloꝛum ſcilicet illos qui ſunt

de inferiori gerarchia ⁊ illos qui ſunt de media. Nunc reſtat vide-
re qualiter etiā ſupgreſſa ſit tres ordines qui ſunt de ſuperiori ge-
rarchia quoꝝ nomina ſunt hec in aſcendendo Throni. cherubin
⁊ ſeraphin. Ad thronos ſpectat ꝙ deus in eis ſedeat ⁊ hoc eſt ꝓ-
pter eorum excellentē puritatem propter qđ dicuntur throni. i. ſe-
des dei yſa. lxvi. Celū mihi ſedes eſt. Celum. i. throni qui ratione
puritatis aſſimilant̄ celo Iſtud officiū excellentius conuenit bea-
te virgini in qua deus ſublimius requieuit q̄ȝ in thronis In ipſis ſi
quidē ſolum ſpiritualiter ſꝫm naturā diuinā requieſcit ſed in bea-
ta virgine nō tantū ſpiritualiter ⁊ ſꝫm diuinā naturā ſꝫ etiā corpo-
raliter ⁊ ſꝫm naturā humanā requieuit q2 ipſa eū in ſuo vtero no-
uem menſibus portauit ⁊ poſtmodū in ſinu ſuo ſepius requieſcere
eū fecit vnde ipſa dicit Ecc̄. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tab-
naculo meo. i. in corpore. quia ergo beata virgo thronos excelle-
bat. congruū fuit vt maiorem gloriā haberet. vnde ⁊ ipſi poterant
dicere cum ad eos ꝑuenit ꝓcede ⁊ regna q. d. purior nobis es ꝑfe-
ctius deus requieuit in te q̄ȝ in nobis ideo ſuper nos exaltaberis.
¶ Ad cherubin ſpectat deum cognoſcere vnđ cherubin interꝑtat̄
plenitudo ſcientie quia ipſi ꝑfectius deum cognoſcunt q̄ȝ inferio-
res angeli. ſꝫ certe beata virgo iſtos in cognitione excellit. Quis
eni angeloꝝ tam perfectā cognitionē de deo habere potuit. ſicut
beata virgo que ſplendore diuine gracie ſuper omnes impleta fu-
it vnde Bernhardus de ipſa dicit ꝓfundiſſimam diuine ſapientie
q̄m credi valeat penetrauit abyſſum vt ꝙ ſine ꝑſonali vnione cre-
ature condicō patitur luci illi inacceſſibili videatur immerſa quia
ergo beata virgo excellentiorē cognitionē de deo habuit q̄ȝ cheru-
bin. Congruū erat vt eos excelleret in gloria vñ ⁊ ipſi poterant di-
cere cum ad eos ꝑuenit ꝓcede ⁊ regna q. d. maiorem de deo ha-
bes cognitionē ideo locū poſſidebis excellentiorē. ¶ Ad ſeraphin
ſpectat deum ardēter amare vnde etiam ſeraphin inꝑ̄tat̄ ardēs
eo ꝙ angeli illi ardeant in dei amore q2 deū plus alijs diligunt ⁊
deo magis coniungunt̄ ⁊ vniunt̄ ¶ Nota ꝙ q̄ȝto plus homo diligit
deū tanto magis ei vnitur q2 amor ſiue amare ſꝫm Dyo. Eſt vir-
tus vnitiua copulās amantē cum amato. hos etiā btā v̄go excel-
lit in amore. ideo ꝗ̄ñ xp̄s ab oībus ē amandus ex toto corde ⁊ ex
tota mēte ⁊ ex tō v̄tute querēdus. ab ea tñ maxime ardētius cui9

dñs erat ⁊ filiꝰ. Nec mirꝫ ſi beata ꝟgo que eſt mater xp̄i plus dili gat quã angeli qui ſunt ſerui. vñ ip̄a dicit. Eccle. xxiiij. Ego mat̃ pulcre dilectionis. i. xp̄i qui eſt pulcer ⁊ dilectus. Quia ergo btã ꝟgo excellebat ſeraphin in dilectõe congruũ erat vt eos excellerȝ in gloria. vñ ⁊ ip̄i potuerũt dicere cuȝ ad eos perueniret procede ⁊ regna. ẜ quo poterat vlterius aſcendere cum iã eſſet in ſummo gradu ſeu ordine angeloꝝ. certe ad thronũ filij eiꝰ qui ſuꝑ omneſ angelos eleuatus eſt ꝓpter qδ ip̄e filius eam letanter alloquitur. d. Ueni electa mea ⁊ ponã te in thronũ meũ. Iſtud prefiguratũ eſt iij. R. ij. Poſitus eſt thronuſ mater regis Salomonis iuxta thronum filij que ſedet a dextris eius Bernar. Quis enarrare ſufficit q̃̄ glorioſe hodie mundi regina ꝓceſſerit ⁊ q̃to deuotionis affc̄u tota in eius occurſũ celeſtiũ regionuȝ ꝓdierit multitudo. quibus vſq̃ ad thronũ glorie canticis ſit adducta cum eo honore quo tã/ta mater digna fuit. ⁊ cum ea gloria que tm̃ filiũ decuit. hanc virginez nos debemus diligere ⁊ ei fideliter ſeruire vt poſt hanc vitã ad eius gloriã mereamur in celis videre qδ nobis ꝯcedat eiꝰ filiꝰ.

Alius Sermo de beata ꝟgine Maria.

Uiderunt eam filie ſyon ⁊ beatiſſimã predicauerũt ⁊ regine. ⁊ cõcubine lau. eam. canti. vi. In verbis p̄miſſis deſcribitur btã virgo vt imitabilis ⁊ vt cõmendabilis. vt imitabilis quia eſt ſpeculũ exemplaris huiꝰ vite in via. vt cõmendabiliſ qꝛ eſt habitaculũ ſingularis glorie in patria. Primũ tangitur ibi viderunt eam filie. Scd̃m ibi ⁊ beatiſſimã predicauerunt. Per filias accipe bonos in mundo. per reginas beatos in celo. per concubinas que ſunt illegittime vxores. accipe peccatores in hoc mũdo qui deo illegitime ſeruiunt. omnes iſti laudãt beatã virginem. boni quia eam diligunt. peccatores qꝛ de eius miſericordia preſumũt Beati qꝛ eius gloriã conſpiciunt. Soli eni damnati nõ laudãt eã quia eius patrocinia nunq̃ȝ ſentient. ¶ Nota ꝙ beata virgo eſt nobiliſſima. miſericordiſſima. ſanctiſſima. beatiſſima. ideo ab omnibus eſt laudanda. ¶ Primo dico ꝙ eſt nobiliſſima cuiꝰ nobilitas patet non ſolũ ex hoc ꝙ fuit ex ſtirpe regia ſed etiã ex hoc ꝙ concepit ⁊ peperit deum. vnde Auguſtinꝰ Nobilitas parientis fuit in diuinitate naſcentis. Et nobilitas naſcentis in virginitate parientis.

‖ Quis vnquam tam nobilem feminam vidit que tam

nobilem haberet prolem vt videlicet virgo eſſet que pareret ⁊ de⁹
eſſet ille quē pareret Jero. Quod nō habuit vſus. ignorauit ratio.
mens nō capit humana. pauet celū. ſtupet t̄ra. creatura oīs etiā
celeſtis miratur hoc totum eſt qđ per Gabrielem diuinitus nunci
atur. ⁊ per chriſtum adimpletur Qua de cauſa tantaq; loqui me
indignum fateor. ſed puto ꝙ nemo preſumet niſi que tanta ſunt
que panduntur penitus ignoret. Ecce tam nobilis eſt hec virgo
ꝙ nullus eam ſufficienter laudare poteſt. vnde propter eius nobi-
litatem nobilioribus creaturis que in mundo ſunt comparatur.
.ſ. Roſe Lilio. cedro. cypreſſo. viti. oliue. balſamo. ſtelle. aurore. lu
ne. ſoli. Vnde eius dignitatem admirans Sapiens ait. Sapien.
vij. Hec eſt ſpecioſior ſole ⁊ ſuper omnem diſpoſitionē ſtellarū luci
comparata inuenitur purior. ¶ Scđo dico ꝙ eſt miſericordiſſima
Miſericordes ſunt qui ſubueniunt aliquibus. Et miſericordiores
ſunt qui ſubueniunt pluribus. ſed hec virgo eſt miſericordiſſima.
quia parata eſt ſubuenire omnibus. vnde ipſa ad ſe inuitat omēs
d. Ecc̄. xxiiij Trāſite ad me omnes qui concupiſcitis me ⁊ a gene-
rationibus meis id eſt virtutibus adimplemini. Spiritus eni me-
us ſuper mel dulcis ⁊ hereditas mea. i. miſericordia quā poſſideo
quaſi hereditario iure ſuper mel ⁊ fauum. Certe nunquam fuit fa-
uus mellis tam dulcis ori. ſicut miſericordia dicte virginis pecca-
tori. Bernhardus Maria ſinum miſeri cordie omnibus aperit vt
de plenitudine ei⁹ omnes accipiāt vnde ipſa dicitur non ſolum mi
ſericors ſed propter excellentiam mater miſericordie. Curre o ho-
mo ad hāc miſericordiſſimā matrem ⁊ inuenies eam tibi ꝓpiciam
De cuius miſericordia dicit Bernhardus. Quis miſericordie tue
o benedicta longitudinē ⁊ latitudinē ⁊ ſublimitatem ⁊ profundi-
tatem queat inueſtigare. Nam longitudo eius miſericordie vſq;
diem nouiſſimū inuocantibus eam miſeris ſubuenit. Latitudo re-
plet orbem terrarum vt tua quoq; miſericordia impleta ſit omnis ter
ra. Sublimitas eius ſuꝑne ciuitatis inuenit reſtaurationē ⁊ ꝓfū-
ditas eius in tenebris ſedentibus ⁊ in vmbra mortis obtinuit re-
demptionē. Noli deſperare o peccator. Si diu iacuiſti in peccatis
Attende miſericordie eius longitudinem. ſi magna peccata cōmi
ſiſti attēde miſericordie eius profunditatē. Si multa attēde latitu
dinem. Si horrenda. attende altitudinē. quocūq; te verteris ſius

ad orientē ſiue ad occidentē ſiue ad auſtrū ſiue ad aquilonem ſem
per ⁊ vbiqꝫ inuenies eius miſericordiā. inuoca eam audacter q2 te
inuocantē non deſpiciet. Conſidera eius miſericordiā que ſe exten
dit ad bonos ⁊ ad malos ⁊ ad eos qui tribulantur ad eos qui tē
ptantur ad deſperatos ⁊ ad peccatores qui deum abnegauerunt.
Noli deſperare o peccator curre ad matrem miſericordie. ipſa eniꝫ
pro peccatoribus orat. Heſter vij. Si inueni graciā in oculis tuis
da mihi populū meum pro quo obſecro. verba hec dicuntur in ꝑ
ſona beate Marie virginis ad filium ſuum. populū ſuuꝫ vocat pec
catores qui abiecti ſunt a gracia dei pro quibus ipā otinue orat.
Bernardus. Tu mater dei. tu mater rei. tu mater dei ⁊ hominis.
tu mater iudicis tu mater exulis. cum ſis vtriuſqꝫ mater diſcordi/
am inter filios ſuſtinere non potes. ¶ Nota hiſtoriam de muliere
thecuite ij. R. xiiij. Ipſa enim ſententiā dei ferendam contra pecca
torem mutat. iſtud prefiguratū fuit. i. Reg. xxv. In Abigail q̄ mu/
tauit ſentenciā mortis quā dd̄ voluit inferre Nabal. Abigail inꝑ
pretatur patris mei exultatio. ⁊ ſignificat beatam virginem que
fuit exultatio ſummi patris. Nabal interpretatur ſtultus ⁊ ſignifi
cat peccatorem qui ſtultiſſimus eſt in eo ꝙ tranſitoriuꝫ gaudium
preponit eterno. Cum igitur verus dauid. i. chriſtus vult auferre
peccatori mortem eternā beata v̾go interponit ſe ⁊ impetrat ei vi
tam eternā. O quot anime gaudent modo cum beata v̾gine in ce
lo que arderent in inferno ſi beata virgo non recōciliaſſet eos cū
filio ſuo. Ipſa enī deſperatis graciam impetrat. exemplū de The
ophilo qui poſtquā chriſtū abnegauerat ⁊ litterā ſuper hoc facto
conſcriptam diabolo preſentauerat ⁊ cuꝫ ad auxiliū beate v̾ginis ſe
cōuerteret ipm̄ gracie reformauit. Curre ſecure ad eam. ipā eniꝫ
eſt tronus gracie diuine ad quā omnes in neceſſitatibꝰ ſuis debēt
hr̄e refugiū ⁊ recurſum. Hebre. iiij. Adeamꝰ cum fiducia ad tro
num gracie vt miſericordiā conſequamur. vn̄ bern. Ipſaꝫ ſequēs
nō deuias. ipām rogans non deſperas. ipām cogitans nō erras
Ipſa tenente non corruis. Ipſa protegente non metuis. Ipſa
duce non fatigaris. ipſa propicia ad graciā peruenis. ¶ Tercio di
co ꝙ eſt ſanctiſſima. congruū erat ꝙ eſſet ſanctiſſima quia ſanctiſ
ſimū dei filium debuit concipere ⁊ parere. vt ſic habitaculuꝫ quo
dāmodo conformaretur habitatori ꝑs. Domū tuā domine decet

ſanctitudo. Hec domus eſt beata virgo quam christus elegit ſibi
habitaculū. hec debuit eſſe ſancta quia ſanctū ſanctoꝝ portare de
buit ꝑs. Sanctificauit tabernaculū ſuum al. O q̄ꝫ ſancta fuit hec
virgo Certe ſancta fuit mente ⁊ corpore. nec miꝝ quia mentē eius
nunq̄ꝫ inquinauit turpis cogitatio. nec corpus ſeu vitaꝫ alicuius
peccati q̄ꝫtuncūq̄ꝫ modici perpetratio nec in hoc ꝑmam ſimilē vi
ſa eſt nec habere ſequentē. ip̄a ſiquidē prefigurata eſt ꝑ arcā moy
ſi que erat deaurata intus ⁊ foris q꞉ ip̄a fuit ſancta ⁊ mūda inte
rius in corde. exterius in opere ⁊ in corpore. ¶ Nunq̄ꝫ fuit in hoc
mundo tam pura creatura viſa que eſſet tam ſancta ſicut hec vir
go. huiꝰ ſanctitatis teſtis eſt christus qui laudat eā d. Cā. iiij. To
ta pulcra es amica mea ⁊ macula nō eſt in te. Tante virtutis fuit
ip̄ius ſanctitas. ꝙ nō ſolum ip̄am ꝓuauit puriſſimā ſꝫ qꝺ maiꝰ eſt
in alios redūdauit q꞉ ſicut tradunt magiſtri Licet maria eſſet pul
cerrima nūq̄ꝫ tn̄ ab aliquo concupiſci potuit. propter qꝺ ip̄a bn̄
ꝯparatur cedro q꞉ ſicut cedrus odore ſuo fugat ſerpentes. ſic btā
virgo ꝟtute caſtitatis ſue venenoſas ꝯcupiſcentias in alijs extin
xit Ecc̄. xx. Quaſi ce. ex. ſ. O maria q꞉ tu es ſciſſima. puriſſima. ca
ſtiſſima. ſordes vicioꝝ a cordibus noſtris. tuis ꝑcibus remoue. ⁊
omnes malas ꝯcupiſcentias in nobis extingue ¶ Quarto dico ꝙ
ip̄a eſt beatiſſima ꝓuer. vltimo. Surrexerūt filie ⁊ beatiſſimā pre
dicauerūt. Beati ſunt qui per penas purgatorij ad celū ꝑueniūt.
ſꝫ beatiores qui hic ſe affligentes tanta caritate feruēt ꝙ ſine pur
gatorio ad celū ab angelis ꝑducūtur ⁊ ad angeloꝝ ꝯſortiū aſſu
mentur. ſꝫ beatiſſima fuit hec virgo que ſine purgatorio a dei filio
comitantibus angelis in celū introducta ē ⁊ ſuꝑ oēs āgelos col
locata vnde ip̄a dicit Can. z. Introduxit me rex in cellā vinariaꝫ
ordinauit in me caritatē. Certe ip̄e rex regū ⁊ dn̄s dominantium
in propria ꝑſona matri occurrit ⁊ cū magna gloria ad celū ꝑdu
xit propter qꝺ Salomon admirās dixit Cā. viij. Que eſt iſta que
aſcendit de deſerto delicijs affluens innixa ſuꝑ dilectū ſuū. Deli
cijs inquit affluens. hoc eſt ꝯtra vetulas que mentiunt̄ beatam
virginē nō potuiſſe ꝑuenire ad celū niſi prius trāſiret purgatoriū
qꝺ omnino falſum eſt. Ex quo eni immunis ab omni peccato exti
tit ad purgatoriū venire nō debuit. imo aſcendit imediate de deſ
to. i. de mūdo ad celū delicijs affluens innixa ſuꝑ dilectū ſuum. i
filiū qui

filiū qui creditur eam inter brachia ſua ad celum ꝑduxiſſe. Con/
gruū quippe erat vt qui matri ſue in hoc mundo in infātia ſepius
innixus fuerat quē mater tanq̄ tenerū infantulū ⁊ cariſſimū in ſi/
num ſuū ſepe locauerat. quē de loco ad locuꝫ geſtauerat vt verſa
vice mater de hoc mundo egrediens eidē inniteret̄ ⁊ ab eodem ad
celi palaciū ꝑduceretur. Jero. Credit̄ ꝙ ipſe ſaluator q̄ꝫtum dat̄
intelligi ꝑ ſe totus feſtinꝰ occurrerit ⁊ cū ingenti gaudio ſecū eaꝫ
in throno collocauerat. Eſt ergo hec virgo beatiſſima qꝛ nō ſolū
ſine purgatorio tranſijt ⁊ ab angelis deducta fuit. ſꝫ etiam quia a
ꝓprio filio tranſlata ⁊ ſuper omnes angelos ſublimata. ad dexte/
ram filij collocata fuit vbi iugiter interpellat pro peccatoribꝰ. Je/
ro. Hec eſt preclara dies in qua meruit exaltari ſuper choros an/
geloꝝ ⁊ in regni ſolio ſublimata pꝰ chriſtū glorioſa reſedit. Vnd̄
ipſa prefigurat̄ per Berſabee matrē Salomonis de qua legit̄ 3. Re.
ij. Poſitus eſt thronꝰ matri regis que ſedit ad dexterā eius. Di/
gne ſuper oēs angelos exaltat̄ in celo que in mundo humiliaue/
rat ſe infra oēs homines. qꝛ ſm̄ Augꝰ humilitas exaltationis eſt
meritū. ⁊ exaltatio humilitatis eſt premiū. Quāto eni quiſq̄ h̄ ſe
magis humiliat tanto illic magis exaltabit̄ ⁊ ideo qꝛ beata v̄go
fuit in mundo humillima ideo in celo eſt ſublimiſſima vbi ſedꝫ ad
dexterā dei filij tanq̄ regina angeloꝝ ⁊ aduocata peccatoꝝ. Cla
memus ad ipſam ⁊ dicamꝰ Eya ergo aduocata noſtra illoſ tuos
miſericordes oculos ad nos conuerte. ⁊ Jh̄m benedictū fructum
ventris tui nobis poſt hoc exiliū oſtende. Amen.

Alius Sermo de Beata v̄gine

HOdie magnificata eſt anima mea pre omnibus diebꝰ vite
mee. Judith. xij. Verba iſta poterat dicere beata v̄go qn̄
ad celū fuit aſſumpta ⁊ ſup oēs choros angeloꝝ exalta/
ta ⁊ ad dexterā filij collocata. hodie inquit magnificata ē anima
mea q. d. Quāuis magnū gaudiū habuerim in filij mei ꝯceptiōe
⁊ in eius natiuitate ⁊ in eius reſurrectione. tn̄ illud gaudiū nihil
eſt in ꝯparatione huiꝰ gaudij qd̄ modo percipio in eterna eiꝰ frui
tione. Tangunt̄ aūt duo in his verbis. Primū eſt celeſtis gaudij
beate virginis in celis collocati imenſitas. Scd̄m ē illius imenſi/
tatis incompabilitas. ꝓmū ibi. hodie magnificata eſt aīma mea.
Scd̄m ibi pre oībus diebus vite mee. ¶ Nota ꝙ beata virgo fuit

hodie magnificata in celis ſiue exaltata ꝓpter eius quā in mūdo
habuit humilitatem. Fuit etiā hodie letificata ꝓpter eam quaꝫ in
mundo ſuſtinuit penalitatē. fuit tercio beatificata cōtra eam quā
in mundo pertulit miſeriam ⁊ erumnoſitatem. Primo dico ꝙ fuit
hodie magnificata ꝓpter eius humilitatem quā habuit in mundo
quia enim inter omnes homines humiliata in terris fuit. congru
um fuit vt ſuper omnes exaltaret̄ in celis ſꝫ heſter xi. Fons paruul⁹
in fluuium maximū creuit ⁊ in aquas plurimas redundauit lux ⁊
ſol oꝛtus eſt ⁊ humiles exaltati ſunt. Fons paruulus fuit beata vir
go que parua. i. humilis fuit in terris. Iſte fons hodie creuit in flu
uium magnū quia hodie beata virgo celeſtibus delicijs magnifi
cata ⁊ exaltata. Bernardus. Loquens ad eam dicit. Nunꝗꝫ ſuper
choros angeloꝝ ſublimata conſcendiſſes niſi prius infra omnes
homines humiliata deſcendiſſes ꝓpter qḋ ipā dicit Luce. i. Reſpe
xit humilitatem ancille ſue vſqꝫ ⁊ ſanctuꝫ nomen eius. Nota ꝙ
xp̄s hodie fecit magna mr̄i ſue tripliciter. ſ. ipām matrē cariſſimā
exaudiendo. ipām tanꝗꝫ ſponſaꝫ amantiſſimā in ſuū tabernaculū
introducēdo. ipām tanꝗꝫ reginā nobiliſſimā ſuꝑ om̄es in throno
regis collocādo. Primo fecit ei magna ipām tanꝗꝫ matrem. ca. ex
audiēdo. ipſa eni ꝑfigurata eſt in berſabee matre Salomonis de q̄
legit̄ iij. R. ij. Dixit berſabee ad ſalomonē petitionē vnā habeo ad
te. qui dixit. Pete mr̄. neqꝫ eni fas ē vt aliquid negem tibi. vis ſci
re q̄ fuit petitio q̄m berſa. hodie ꝓponit filio ſuo. Si inueni inquit
grām in oculis tuis da mihi populū pro quo obſecro heſter. vij.
Populus ille ſunt vniuerſi peccatores qui honorant beatā virgi
nem pro quibus virgo iugiter orat. Audi nos o virgo ⁊ ora ꝓ no
bis nam te fili⁹ nihil negās honorat. Sal. nos vſqꝫ te orat. Noli
deſperare o peccatoꝛ mr̄ xp̄i ē mater tua. ſi vis agere penitentiam
orabit pro te filium. Bernar. Tu mr̄ dei tu mr̄ rei. tu mater regis
tu mater iudicis. tu mr̄ exulis. Tū ſis vtriuſqꝫ mr̄ diſcordiā ſinter
filios ſuſtinere nequis. In hui⁹ ſignū ipā depingitur iuxta cruceꝫ
ſub brachijs chriſti verſus aquilonem vt ſi chriſtus extēderet ma
num contra peccatorem ad percutiendum eū ⁊ proſciendū in ge
hennam. ipſa ſe interponit precibus ⁊ peccatorē reconciliat. Ber
nardus Nemo tam idoneus qui gladio ferienti pro nobis manum
obijciat vt tu domina amantiſſima per quā chriſtum ſuſcepimus
miſericoꝛdia

miſericordiā de manu domini noſtri. ¶ Scdo fecit ei magna ipaꝝ
tanq̄ ſponſam amantiſſimā in ſuū cubiculū itroducēdo hester. ij.
Ducta eſt heſter ad cubiculū regis Aſſueri ⁊ adamauit eā rex ſu
per omnes mulieres ⁊ poſuit dyadema regni ſup ca. ei⁹ Heſter in-
terp̄tat̄ eleuata ⁊ ſignificat be. v̄ginē q̄ hodie ſup oēs creaturas
eleuata ē. Aſſuerus interp̄tat̄ beatitudo ⁊ ſignificat xp̄m qui ē be
atus ſup oēs Iſte aſſuer⁹. i. xp̄s duxit hodie reginā heſter. i. beatā
v̄ginē in cubiculū ſuū. i. ad celū. Cā. i. c. Introduxit me rex in cel-
laria ſua. Hec ē ſpecioſa quā xp̄s laudās ait Cā. iiij. Tota pulcra
es amica mea ⁊ macula nō eſt in te. de cui⁹ ſpecioſitate dicit̄ Sap̄
vij. Hec ē ſpecioſior ſole ⁊ ſup oēm diſpoſitionē ſtellaꝝ. luci cōpa-
rata inuenit̄ purior. vis ſcire q̄ꝫ ſpecioſa. Audi quid de ea dicatur
Cā. vi. Que ē iſta que p̄gredit̄ ſicut aurora ↄſurgēs pulcra vt lu-
na electa vt ſol. ⁊c̄. Vides ꝙ ꝓpt̄ ei⁹ pulcritudinē ādmirabilē nūc
auroꝛe nūc ſoli nūc lune ↄparat̄ Int̄ illa q̄ lucēt de nocte nihil pul
crius eſt luna Int̄ illa q̄ lucēt de die nihil pulcrius ē ſole. Inter ea
q̄ lucēt inter diē ⁊ noctē. nihil pulcrius ē aurora. Hāc pulcrā ſpon
ſam xp̄s hodie introduxit in cubiculū ſuū. Aug⁹ Te ip̄e rex regū
vt matrē verā ⁊ decorā ſponſam pre omnib⁹ diligēs amoris āple-
xu ſibi aſſociat. O homo inuoca hodie beatā virginē que mat̄ xp̄i
eſt ⁊ ſpecioſa vt ꝓ te ad dn̄m int̄cedat. ¶ Tercio fecit ei deus ma-
gna ip̄aꝫ tanq̄ꝫ reginā nobiliſſimā ſup oēs in throno regni collo
cādo ꝓuer. vltimo. Multe ſi. ↄgre. di. ⁊c̄. Unde ip̄a p̄figurata ē p
reginā. heſter de q̄ dr̄ heſter. ij. habuit gratiā corā rege ⁊ miſericor
diā corā eo ſuper oēs mulieres ⁊ poſuit dyadema regni in capite
ei⁹. hec eſt mulier mirabiliter decorata de qua dicit̄ Apoc̄. xij. Si
gnum magnū apparuit in celo mulier amicta ſole ⁊ luna ſub pedi
bus eius ⁊ corona xij. ſtellaꝝ in capite eius. Mulier hec ſignificat
beatā virginē que fuit amicta ſole qꝛ xp̄s ſol iuſticie eā delicijs in-
tus ⁊ ex̄ repleuerat ⁊ gr̄a ſua illuſtrauerat. luna fuit ſub pedib⁹ qꝛ
mutabilitatē hui⁹ mūdi q̄ ſignificat̄ p lunā trāſierat. Corona xij.
ſtellaꝝ erat in capite ei⁹ qꝛ xij. v̄tutes q̄ in diuerſis ſanctis fulgent
eā ſingularit̄ ⁊ ſpecialit̄ decorauerūt. ¶ Prima ſtella ē puritas q̄
inuenit̄ in angelis hāc ip̄a habuit excellētius Sap̄. vij. hec ē ſpeci
oſior ſole ⁊ ſup oēm diſpoſitionē ſtellaꝝ. i. angeloꝝ luci ↄpata in-
uenit̄ purior. Tante puritatis fuit hec v̄go ꝙ de ip̄a xp̄s naſci vo

luit Anſelm⁹. Decebat vt hominis illi⁹ ɔcẽptio de puriſſima ꝟgi
ne fieret vt ea puritate niteret ꝟgo q̄ ſub deo nequit maioꝛ ĩtelligĩ
¶ Scđa ſtella ē ɔſtãtia q̄ fuit in pr̃iarchis. hãc ip̃a habuit excellẽ
tius habuit q̄ꝫ ɔſtantiã in exilio cũ videlꝫ fugiſſet in egiptũ vbi cõ
ſtãter expectabat reditũ ad ſuã patriã. habuit etc̃ ɔſtantiã i triduo
cũ q̃reret filiũ ꝑ triduũ donec ĩueniret Lu. ij. habuit etiã ɔſtãtiã
iuxta crucẽ pſeuerãdo. Jo. xix. Stabãt iuxta crucẽ iħu mr̃ ei⁹. ꝛc̃.
¶ Tercia ſtella ē ɔgnitio q̄ fuit in ꝓphis q̄ multa ſecreta dei noue
rũt. hãc ip̃a excellẽtius habuit. nũq̃ꝫ eni aliq̃s ꝓphaꝝ tot ſecreta
dei tã pfecte nouit ſicut beata ꝟgo. Anſelm⁹ Quid de deo nõ ſapi
ebat in q̄ ſap̃ia dei latitabat et in vtero ſibi coꝛp⁹ aptabat ¶ Quar
ta ſtella ē fides q̄ magna fuit in apl̃is. hãc ip̃a excellẽtius habuit
qꝛ apl̃is in fide dubitãtib⁹ ⁊ a xp̃o fugientib⁹ ip̃a firma in fide per
manſit ⁊ xp̃o ſemꝑ adheſit. De hui⁹ fide dicit Fulgenti⁹ in ſcđi ho
minis matre gr̃a dei mũdã ſeruauit ⁊ carnẽ mẽti ɔtulit firmiſſimã
fidẽ ⁊ carnis abſtulit omnẽ libidinẽ ⁊ qꝛ ip̃a i ſabbato ſcõ diſcipul
oĩbus in fide dubitantib⁹ ip̃a in fide ꝑmãſit ideo ſabbatũ ſpeciali
ter in honoꝛe ipſi⁹ colit̃ libẽter potes eã honoꝛare vt ipſi⁹ meritis
merearis in fide ſolidari. ¶ Quinta ſtella eſt caritas q̄ magna fuit
in martirib⁹ q̄ ex feruoꝛe caritatis ſuſtinuerũt moꝛtẽ ꝓ xp̃o Can.
viij. Foꝛtiſ ē vt moꝛſ dile. aq̄. multe nõ po. extinguere caritatẽ. hãc
ipſa habuit excellenti⁹ nec miꝝ ſi ipſa ampli⁹ dilexit xp̃m cui⁹ erat
mr̃ q̃ꝫ martires q̄ erãt ei⁹ ſui. iõ btã dei genitrix cui⁹ cãdoꝛ ꝟgini
tatis ſic plãtatio roſe in iericho ſpeciali⁹ refulſit. ſplẽdidi⁹ emicuit
circũdata caritatis officio ¶ Sexta ſtella ē huilitas q̄ magna fuit
in ɔfeſſoꝛib⁹ q̄ in humilitate deo ſuierũt ⁊ ideo magnã graciam
apud chꝛiſtũ ꝓmeruerũt. vñ de⁹ ſupbis reſiſtit humilib⁹ aũt dat
graciã. i. Pe. v. hãc beata virgo excellentius habuit que ꝑ ſui hu-
militatẽ meruit fieri mr̃ dei Lu. i. Reſpexit humilitatẽ ancille ſ. ꝛc̃.
Bern. ſine huilitate audeo dr̃e nec marie ꝟginitas placuiſſet deo.
¶ Septima ſtella ē exẽplaritas q̄ fuit in doctoꝛib⁹ q̄bus dicit̃ Mat
v. Sic luceat lumẽ veſtrũ coꝛã hoib⁹ vt videãt opa vr̃a bona ꝛc̃.
hanc ipſa excellentius habuit cuius tota vita exemplũ ſanctitatis
extitit Jeronimus habetis i ea quid eligere quid reſpuere. habeti.
in ea magiſteria ꝓbitatis expꝛeſſa. ¶ Octaua ſtella eſt diligẽtia mi
niſtrandi que debꝫ eẽ in ſacerdotib⁹ de quib⁹. i. Coꝛ. iiij. Sic nos
eſtimet

eſtimet homo vt miniſtros chriſti. ideo debent eē valde diligētes
in miniſterio dei. hāc ipſa habuit excellentiuſ. Quis pōt exprimere
ꝗ̄ diligēs fuit circa infantulū iheſuꝫ ne delicata ⁊ tenerrima mem
bra eius lederet. Cū manꝰ et pedes alligaret et in preſepio reclina-
ret. Augꝰ Miniſtrā chriſti fuiſſe mariā omnis qui ſane ſapit intelli
git abſqꝫ dubio miniſtra chriſti extitit quem vtero geſſit partu qꝫ
ꝓ̄uſum aluit fouit ⁊ inuoluit. Firmiter credo ꝙ beata v̄go mul-
tociens de nocte ſurrexēit vt lactaret filiū vt eius ꝑ̄ueniret vagitū
quē vagientē ſine dolore cordis audire nō poterat. ¶ Nona ſtella
eſt deuotio q̄ dꝫ eē i religioſis q̄ iō poſtpoſuerūt curas ſcl̄i vt libe
riꝰ vacare poſſent deuotioni. hanc ip̄a excellentius habuit cuius
ſpūs celeſtibꝰ ꝯtinue intendebat vnde ip̄a dicit. Magnificat aīa
mea dominuꝫ. vſqꝫ ad finem. Bernar. Virgo ſancta v̄go ſobria
v̄go deuota n̄qꝫ caſtior illa nūqꝫ deuotior. ¶ Decima ſtella eſt ca-
ſtitas que ē in v̄ginibus de quibꝰ dicitur. ij. Coꝛ. xi. Deſpondi
vos vni viro v̄. c. ex. xp̄o. hanc ipſa excellēciꝰ habuit qꝛ caſtiſſima
omniū virginū fuit ꝓpter qꝺ ipſa dicit̄ virgo virginū. Bernardꝰ.
Tu ardorē vetide ꝯcupiſcentie in tua v̄ginea carne eatenus extra
xiſti vt is in eiꝰ aſpectu vt aſtra munda ſunt tāte mundicie carnē
tuā iudicauerit vt etiā ſue diuine puritati eā agglutinaret non de
ſperit. ¶ Vndecia ſtella eſt fecunditas que inuenit̄ in coniugatis
hanc ip̄a habuit excellentius cuiꝰ ꝓles ē bn̄dicta ſuꝑ oēs creatu-
ras. Bernardꝰ. Quāta putas veneratione digna ē in qua humili
tatē exaltat fecūditas partus ꝯſecrat v̄ginitatē. In hoc etiā excel
lit eius fecūditas ꝙ nō puꝝ nec hominē peccatorē ſꝫ deū hominē
mūdi redemptorē generauit. vnde canit eccleſia. Felix nanqꝫ es ſa
cra v̄go maria vſqꝫ deus nr̄. ¶ Duodecima ſtella ē paciencia que
dꝫ eē in viduis quibꝰ multe moleſtie irrogant̄ qꝛ nō hn̄t aliꝙ de-
fenſorē hāc pacientiā excellentiꝰ habuit btā v̄go oībꝰ viduis qꝺ
maxime patet in hoc ꝙ cū dilectū filiū ſuū videret alapis cedi con
ſpui illudi opprobriū hominū fieri in cruce ſuſpēdi. qꝫuis ex h̄ gla
dio doloris ex ꝯpaſſione coꝛ eiꝰ trāſfigeret̄. nūqꝫ tn̄ v̄bū blaſphe-
mie. vindicte. maledictiōis ꝯtra iudeos ꝓtulit. Ambro. Nihil tor-
uum in oculis marie nihil in v̄bis ꝓcax nihil in actu verecundū
vt ip̄a ſpēs corꝑis ſimilitudini mētis fieret figura ꝓbitatis. ſcd̄o
dico ꝙ fuit hodie letificata ꝯtra eā quā in mūdo firmiter ſuſtinuit

penalitatē. vnde ipſa cū hodie guſtaret celeſtia gaudia. poterat di-
cere ɔgrue illud p̄s. ſcd̄m multitudinē doloꝝ meo. in corde meo. cō-
ſolaciones tue letificauerūt aīam meam. ¶ Nota q̄ꝫuis beata v̄go in mundo multos ſuſtinuerit
dolores pre timore precipue doluit de tribꝰ. Primo de h̄ q̄ filiū
dilectū ꝑ triduū amiſit Luce. ij. Fili quid feciſti nobis ſic ego ⁊ pr̄
tuꝰ dolētes ꝛc. cōtra hūc dolorē hodie letificata eſt q2 filiū ſine ti-
morē amittendi inuenit Cā. iij. Jnueni quē diligit aīa mea nec di-
mittā. ¶ Scd̄o de hoc doluit q̄ videbat filiū ſtantē corā iudicis
ab oībus deſpici ⁊ derideri Bernardꝰ Jn perſona beate virginis.
Cum fuiſſe3 illū intuita collaphis ꝑcuti faciē ɔſpui ſpinis corona
ri. opprobriū hominū fieri. cōmota ſunt omnia viſcera mea. cōtra
hūc dolorē letificata ē hodie q2 vidit eū ab oībus honorari lauda
ri Apo. vij. Vidi turbā m. quā di. ne. po. ex oībus gentibꝰ tribubꝰ
⁊ linguis ⁊ po. ſtā. ante thro. in ɔſpectu agni amictis ſtolis albis
⁊ pal. in ma. eoꝝ ⁊ cla. voce magna d. Salus deo noſtro ſedēti ſu
per thronū ⁊ agnū. Quis pōt enarrare leticiā quā beata v̄go ha-
buit hodie de hoc q̄ audiuit voces angeloꝝ ⁊ omniū ſanctoꝝ lau
dantiū filiū ſuu3. ¶ Tercio de hoc maxime doluit q̄ filiū ſuum
in cruce pendentē pati ⁊ mori ɔſperit. Lu. ij. Tuā ipſiꝰ animā per-
trāſibit gla. ſ. doloris. ɔtra dolorē hunc letificata fuit hodie quia
ꝑuenit illic vbi filiū ſuū vidit nūq̄ꝫ deinceps morituꝝ Ro. vi. xp̄us
reſurgēs ex mortuis iam nō morit̄ ⁊ mors illi vltra nō do. vn̄ pōt
dr̄e ad filiū ſuū illd̄. p̄s. Confitebor tibi dn̄e in toto corde m. ꝛc. vh̄
ibi dn̄s in eternū ꝑmanet. q. d. beata v̄go ad filiū. letabor ideo et
exul. ⁊ lau. no. tuū q2 inimici qui te oderūt perierūt tu aūt perma
nes ⁊ viues in eternū. ſic patet ſcd̄m principale. ¶ Tercio dico q̄
hodie fuit beatificata ɔtra eā quā in mūdo pertulit miſeriā ⁊ erū-
noſitatem Can. vi. Viderūt eā fi. ſyon ⁊ beatiſſi. pre. vn̄ potēat di-
cere hodie Lu. i. beatā me dicēt oēs generationes. Bernardus. be
atam te dicent omnes generationes. genitrix dei domina mundi.
regina celi que omnibus generationibus vitam ⁊ gloriā genuiſti.
Jn te eni angeli leticiā iuſti gloriā peccatores veniā inueniūt in et̄
num. ¶ Nota q̄ beata virgo excellenter eſt beatificata pre aliȷ̄s ſā
ctis q̄ꝫtum ad tria. p̄mo in hoc q̄ chriſto viciniſſima reſidet ſicut
p̄figuratū eſt iiȷ̄. R. ij. Thronꝰ poſitꝰ eſt matris iuxta thronū regis
q̄ ſed3 ad dextrā eius p̄s. Aſtitit regina ad dex. t. Jeronimꝰ. Glo-
riosa ⁊ ſe

rioſa ⁊ felix ad ethereū puenit thalamū ad celſitudinē throni inte
merata mater ⁊ virgo proceſſit atq; in regni ſolio ſublimata poſt
chriſtū glorioſa reſedit. ¶ Scd̄o eſt in h beatificata q2 in celo alijs
pōt imperare ⁊ precipere Ecc̄. xxiiij. In iheruſalē ptās mea. Jero.
In celo regnat tam ſublimis tam imperioſa vt pacem quibuſcūq;
velit conferre valeat ꝓpter qđ ipſa dicit᷑ regina celoꝝ ⁊ dn̄a ange
loꝝ ⁊ mater chriſti. ¶ Tercio in hoc beatificata eſt q2 iam glorifi/
cata tam in corpe q̄ȝ in anima. Bernardꝰ. Conregnat. audacter
dico. beata maria vgo cum anima ⁊ corporis ſtola clarificata ſic
filius. Nec eni fas eſt dicere ꝙ pars corporis filij in ipa glorifica/
ta ⁊ pars in matre ſit putrefacta. Caro enī filij caro matris. De
eodē dicit Auguſtinꝰ. Credimus Mariā letari leticia inenarrabili
corpe ⁊ anima in filio ꝓprio per filiū ꝓpriū nec vllam ſeq̄ debere
corruptionis erumnā quā nulla ſecuta eſt cum filium pareret in/
tegritatis corruptio vt ſit ſemper incorrupta quā tanta perfudit
gracia huic beate virgini deuote famulemur vt eiꝰ meritis ad eter
na gaudia peruenire mereamur qđ nobis concedat ⁊c̄

De Sancto Bartholomeo.

NVdus egreſſus ſum de vtero matris mee nudus reuertar
illuc. i. ad terram de qua ſupple ꝓceſſi. Job. i. Verba iſta
q̄uis exponi poſſunt de quolibet homine ⁊ de beato Job
Specialiter tamen magis proprie exponunt᷑ de beato Bartholo/
meo qui nō ſolum rebus ſed propria pelle nudatus fuit q̄a viuus
excoriatꝰ ē. ſm hoc in verbis premiſſis duo tangunt᷑. pmū eſt mo
dus naſcendi miſerabilis. ſcd̄m eſt qualitas moriendi lamētabilis
pmū ibi nudus egreſſus ſum. ſcd̄m ibi nudus reuertar illic. i. nu/
dus moriar. ¶ Nota ꝙ beatꝰ Bartholomeꝰ in extremis q̄tuor ſu/
ſtinuit. ſ. miſerabilem nuditatē. perfectā pauptatē. paſſionis acerbi
tatem. mortis anxietatē. Contra pmū eſt veſte glorie circūornatꝰ
Contra ſcd̄m eſt regnū indeficiens adeptꝰ. Cōtra terciū gaudio
īeſtimabili repletꝰ. Contra quartū vite eťne ſecuritatem aſſecutꝰ.
¶ Primo dico ꝙ ſuſtinuit miſerabilē nuditatē. Miſerabile eſt ꝙ ho
mo nudat᷑ ⁊ ſpoliat᷑ rebꝰ. Miſerabiliꝰ eſt ꝙ nudat veſtibus quas
ars ꝑ tegumēto corpis adinuenit. Miſerabiliſſimū eſt ꝙ pelle nu
dat quā natura ꝑ tegumēto oſſiū dedit. hoc mō fuit nudatꝰ beatꝰ
Bar. vn̄ de eo pōt exponi qđ dr̄ Ecc̄. v. Sicut nudꝰ ē egreſſus de

vtero matris ſue ſic reuertit᷑.i.morit᷑ imo ſanctus Bartholomeus
in maiori nuditate fuit mortuus q̄ȝ natus qꝛ natus fuit cū pelle ⁊
mortuus ſine pelle vñ de ip̄o dicit᷑ Joelis p̄mo Ficū meā decortica
uit inimicus.nudans ſpoliauit eā.per ficuȝ que eſt arbor ꝓferens
dulcem fructū ⁊ multiplicē qꝛ ter in anno fructificat ſignificat᷑ ſā/
ctus bartho.qui ꝓtulit fructū dulcē in predicatione ⁊ multiplicē
ꝑ diuerſaꝝ virtutū exercitationē hūc inimic⁹ nudans ſpoliauit cū
qñ pellem detrahēdo excoriauit ⁊ qꝛ ſanctus bartho.miſerabiliter
ꝑ xp̄i amore fuit nudatus ideo modo in celo veſte glorie eſt circū
ornatus vnde ip̄e poteſt dicere illud yſa.lxi.Gaudens gaudebo i
dño ⁊ exultabit anima mea in deo meo qꝛ induit me veſtimēto ſa/
lutis ⁊ indumento iuſticie circūdedit me Cōſidera q̄ȝ iuſtus iudꝫ
ſit deus illos qui in hoc mūdo pro ſui nominis amore nudātur in
celo veſtit ⁊ coronat ſic patet in ſancto bartholomeo.illos vero q̄
in hoc mūdo veſtes precioſas ꝓpter ſuperbiā portant in infernum
precipitat ⁊ omni honore denudat exemplū hui⁹ habem⁹ in diui/
te qui induebatur purpura ⁊ biſſo ⁊ poſt modicū tēpus mortu⁹ ē
⁊ ſepultus in inferno Luce xvi.ideo peccatori gloriā veſtiū querē/
ti dicit᷑ Treno.iiij.Gaude ⁊ letare filia edom q̄ habitas i t̄ra hus
ad te quoqȝ veniet calix ⁊ inebriaberis atqȝ nudaberis.per filiam
edom accipitur peccator qui peccatis polluit᷑ qꝛ edon interpretat᷑
ſanguinea qꝛ edon.i.eſau qui nomine alio vocabat᷑ edon imitat᷑.
ſicut eſau pro modico edulio vendidit primogenita ſic peccator ꝓ
modica delectatione vēdit eterna gaudia.iſti adhuc habitant i ter
ra huſ.i.in hoc mundo ad ruinā feſtinanti qꝛ huſ interpretat᷑ feſti
nans.dicitur ironice gaude ⁊ letare ſupple tꝑaliter vt crucieris ⁊
lugeas eternaliter ad te quoqȝ veniet calix eterne dānationis ine/
briabēiſ ꝓpter infernalis pene abundantiā atqȝ nudaberis ꝓpt̄ cō
fuſionis ignominiā Naum iij.Oſtendā gentibus nuditatē tuam ⁊
regibus ignominiā tuā proijciā ſuper te abominationes tuas ⁊ cō
tumelijs te afficiā ⁊ ponā te in exemplū. ¶ Scđo ſuſtinuit perfcāȝ
paupertatem vnde poteſt dicere illud.Ps.Ego ſum pauper ⁊ do.
ſalus t.deus ſuſ.me.vere beatus bartholomeus pauper fuit in ex/
tremis qꝛ nihil ꝓpriū habebat.pauper ſiquidē venerat in mundū.
paup ꝑ vixit in mundo paup ꝑ egreſſus eſt de mūdo.ip̄e eni pro chri
ſto omnia reliquerat ⁊ xp̄m ſecut⁹ fuerat vñ petr⁹ in ꝑſona oim
apoſtolo

aploꝝ dixit Math.xix. Ecce nos reliquim⁹ oia ⁊ ſecuti ſum⁹ te. fu
erūt ergo apl'i pauperes in ingreſſu in mundū. in ꝓgreſſu p mun
dum in egreſſu de mūdo ⁊ ſic perfectā paupertatē habuit. Cōſide
ra hic ſtulticiā hominū. primā ⁊ vltimā paupertatē Omnes homi
nes ſuſtinent q2 omnes pauperes naſcunt᷑ ⁊ paupes moriuntur. i
Thi. vi. Nihil intulim⁹ in hunc mundū haud dubium nec quid au
ferre poſſum⁹. habentes alimenta ⁊ quibus tegimur his contenti
ſim⁹ ⁊ tn̄ in edia. paupertatem in ꝓgreſſu per mundū ferre abomi
nantur ⁊ nō ſolū in ſe inferre paupertates renuunt ſ3 etiā alioſ pau
peres deſpiciūt nec attendūt illud qđ dicit᷑ prouer. vij. Qui deſpi
cit pauperem exprobrat factori ſuo q2 vel hō facit ſeipm̄ volūtarie
pauperem ꝑ chriſti amore. vel hō fit pauper ex dei ordinatione.
ideo qui deſpicit pauperem deo exprobrat ꝑ cui⁹ amore vel cuius
ordinatione hō fit pauper ⁊ q̄3uis vtraq3 paupꝫtas ſit bona his q̄
bene vtuntur tn̄ prima que eſt voluntaria melior eſt ⁊ hāc beatuſ
bartho. elegit et q2 in mūdo voluntarie paupꝫ fuit pro chriſto ideo
regnū indeficiens adeptus eſt. iſtud etiā ꝓmittit chriſtus Mat. v.
Beati paupꝫes ſpū qm̄ ip. eſt reg. ce. Iſtud inq̄3 regnu3 in quo nec
famem nec ſitim nec penuriā aliquā nec eſtū nec frigus nec aliqđ
incōmodū ſuſtinebit Apo. vij. Nō eſurient neq3 ſitient neq3 ſupꝫ il-
los ſol neq3 vllus eſtus qm̄ agn⁹ qui in medio throni ē reget eos ⁊
ducet ad vite fōtes aquaꝝ Cōſidera q̄3iuſtus ſit deus illos qui hic
viuūt in crapula et in ebrietate punit in inferno fame et ſiti. ſic pa
tet in diuite epulone. Illos vero qui hic ꝑ ſui amore famē et ſitim
ſuſtinent ſaciabit in celo. ſicut p3 in lazaro mendico et btō bar. pſ
Apparebo oſpectui tuo ſa. cū ap. gloria tua. Ideo dn̄s dicit beato
bartholomeo et ceteris apoſtol' qui ꝑ xp̄o ſuſtinuerīt multas pēas
in mūdo Lu. xxij. Vos eſtis qui permā. mecū in tenta. m. et ego. d
vobis ſicut d. ſ. mihi pater me⁹ regnū vt edatis et bibatis ſ. t. mē. in
regno meo. ¶ Tercio ſuſtinuit paſſionis acerbitatē. vere acerbam
paſſionē ſuſtinuit qm̄ ipē viu⁹ excoriat⁹ ꝑmū et poſtmodu3 decol
latus fuit. vn̄ ipſe potuit dicere illud Col. i. Adimplebo que deſunt
paſſionū xp̄i in carne mea ꝑ corpꝫe chriſti qđ ē ecc̄a ꝑ ſide mortu⁹
fuit et idō eciā ex ei⁹ paſſione fides ſolidat᷑. nō ꝙ dicit adimplebo ea
q̄ deſunt paſſionū chriſti. Iſtud eni debes ſic intelligere nō ꝙ xp̄i
paſſio fuerit impꝫfecta q2 in cruce ſufficientiſſime paſſus fuit et ſua

paſſione totũ mundũ redemit ſ; pro tanto dicit̃ incõpleta ⁊ impfe
cta qꝛ poſt paſſionẽ quã in cruce ſuſtinuit in ſe adhuc plura paſſu
rus fuit in membris ſuis.i.in fidelibus ſuis.ſ.in apoſtolis martiri
bus ⁊ alijs iuſtis.quicquid eni fidelibus qui ſunt membra chriſti
fit hoc chriſtus reputat ſibi fieri.vnde ipẽ regnãs in celo dicit Act
ix.Saule ſaule quid me pſequeris.Eodẽ modo chriſtus hodie in
Bartholomeo paſſus fuit qui pro eius amore acerbaꝫ paſſionẽ ſu
ſtinuit.Audi o peccator ⁊ deſine perſequi bonos.Perſequeris eni
chriſtũ quãdo bonis hominibꝰ detrahis.qñ elemoſinã eis negas
xp̃o negas Ipẽ eni dicet in die iudicij illud Math.xxv.Qđ vni ex
minimis meis feciſtis mihi fe.Audi etiã quicũqꝫ iuſtus es ⁊ paciẽ
ter ſuſtine tribulationes ⁊ paſſiones ꝓ xp̃o qꝛ eũ habes ſociuꝫ in
paſſionibus tuis.ideo ſanctus bartholomeꝰ valde pacienter ſuſti
nuit paſſionem ⁊ qꝛ hic ſuſtinuit paſſionis acerbitatẽ.ideo in celo
gaudio interminabili repletus ẽ.Illud eni ꝓmiſſum fuit ei cũ cete
ris apoſtolis Joh.xvi.Et vos nũc triſticiã habetis ſupple in paſſi
onibus q̃tum ad ſenſualitatẽ qꝛ q̃tũ ad ratiõeꝫ libẽter ſuſtinue
runt paſſionẽ.Iterꝫ aũt videbo vos ⁊ gau.cor.v.⁊c.¶Quarto ſu
ſtinuit mortis anxietatẽ.Quis eni ſancti voluntate deliberatiua de
ſiderẽt mortẽ tñ voluntate naturali abhorrent ⁊ anxiant̃.quis ei
nõ anxiaretur de morte cũ de chriſto ſcriptũ ſit Marci.xiiij.qđ pro
pter mortem cepit pauere ⁊ tedere.Huiuſmodi anxietatẽ beatus
Bartholomeꝰ ſuſtinuit Job xxi.Iſte morit̃ robuſtus ⁊ diues ⁊ fe
lix.Alius vero morit̃ in amaritudine anime ſue abſqꝫ vllis opibus
Peccator ſiquidẽ morit̃ robuſtus qꝛ carnẽ ſuã ꝑ vigilias ⁊ ꝑ ab
ſtinentiã nõ macerauit ⁊ diues qꝛ theſauros multos ꝯgregauit.
Felix q̃tũ ad ſeculũ qꝛ in infirmitate multas ꝯſolatiões hꝫ.ſ; Be.
Bar.mortuꝰ ẽ in amaritudie aĩe ſue ꝓpt̃ paſſionis acerbitateꝫ ⁊
abſqꝫ vllis opibꝰ ꝓpt̃ extremã paupꝑtatẽ ⁊ qꝛ hic ꝓ xp̃o ſuſtinuit
mortis anxietatẽ.iõ aſſecutꝰ eſt vite et̃ne ſecuritatẽ.vñ de eo p̃t ex
poni qđ dr̃ p̃s.Poſuiſti in capite eiꝰ co.vſqꝫ in ſcl̃m ſcl̃i.Cõſidera
q̃ iuſtꝰ iudex ſit deꝰ qꝛ illis q̃ tp̃alẽ mortẽ ꝓ ſui amore volũtarie ſu
ſtinẽt ⁊ ꝑ ſp̃m facta carnis mortificãt dat eternã vitã.Illis vero
q̃ tp̃alẽ vitã hic magis diligũt q̃ꝫ eternã ⁊ hic ſ̃ꝫ carnẽ viuũt dat
mortẽ eternã Ro.viij.Si ſ̃m car.vix.mo.Si aũt ſpũ facta carnis
mortificaueritꝭ viuetis ſupple vita et̃na ad q̃m nos ꝑ.q̃ ſ.ſi.vi.⁊c̃

De ſancto Auguſtino

Exultate ⁊ letamini in domino deo veſtro qui dedit vobis
doctorē iuſticie Joelis ij. Verba iſta poſſunt ſumi ad ꝯmē/
dationē beati Auguſtini doctoris egregij qui cōmendat
hic a duobus. Primo a doctrine vtilitate quia eius doctrina fuit
vtilis eccleſie. Scđo a doctrine veritate q2 eius doctrina nō erat ꝑ
mixta mendacio ꝑfidie. Primū ibi Exultate ⁊ letamini in dño. zm
ibi q̄ dedit vobis doctorem iuſticie ¶ Nota ꝙ quatuor debent eſſe
in doctore que fuerunt in beato Auguſtino. Primū eſt ſciencie per
ſpicacitas vt recte doceat Scđm ē cordis humilitas vt doctrinā
ſuā oībus preponere ſtudeat Terciū eſt feruens caritas vt zelum
animaꝝ habeat Quartū eſt vite ſanctitas vt bonū exemplū alijs
prebeat ¶ Primo igit̄ in doctore debet eſſe doctrine ꝑſpicacitas vt
rc̄e doceat Jere. iij. Dabo vobis paſtores iuxta cor meū ⁊ paſcent
vos ſcia ⁊ doctrina. illi doctores deo placēt q̄ ſcientiā in docendo
hñt qui ſciūt inter veꝝ ⁊ falſum diſcernere qui veritatē amāt ⁊ er
rores declināt qui eni alios debet expedire ipē debet veritatē ſcire
⁊ hoc ꝑtinet ad ſacerdotes ⁊ doctores Malach. ij. Labia ſacerdo
tis cuſtodiāt ſcientiā ⁊ legē requirūt ex ore ei9 Jſtud ꝑ̄figuratū eſt
Exo. xxviij. vbi dñs precepit moyſi d. ponas in rationali iudicij do
ctrinā ⁊ veritatē q̄ erunt in pectore Aaron Quid ꝑ racionale qđ
portat ante pectus niſi doctoris doctrina vera accipitur ¶ Nota
ꝙ rōnale fcm̄ erat ex q̄nqꝫ ſcꝫ ex auro iacincto purpura cocco biſ
tincto ⁊ biſſo retorta ⁊ xij. lapides ꝑ̄cioſi erāt in eo xp̄e h̄ ſignifi
cat ꝙ ver9 doctor dꝫ hr̄e auꝝ ſapiē iacinctuꝫ celeſtis deſiderij qđ
ꝑ iacinctū ſignificatur quia iacinct9 habꝫ colorem aereū purpu/
ram pacie q2 purpura mollis ē coccū q2 rubei coloris ē q̄ꝫtum ad
memoriā paſſionis domi ⁊ iſte cocc9 dꝫ eē bis tinct9 q2 paſſionē
xp̄i dꝫ habere doctor in memoria vt ipē in ſe deuotionē excitet ⁊
biſſuꝫ retortā .i. mundiciā cordis ⁊ corꝑis Biſſus eniꝫ ē gen9 lini
cādidiſſimi xij lapides ꝑ̄cioſi ſignāt xij articlos fidei q̄s doctor ſci
re debet Jſtud racionale portauit beatus auguſtin9 ſpiritualiter i
pectore q2 ſcientiā pre alijs habuit vnde potuit dicere illud Eccle
ꝑmo Dedi cor meū vt ſcirē prudentiā atqꝫ doctrinaꝫ idō de eo pōt
exponi illud Eccle. xv. Jn medio eccleſie aperuit os eius ⁊ imple.
eū dñs ſpiritu ſapientie ⁊ intel. vnde iheronim9 ꝯmendās aug. d.

certe quicq̄d potuit atq̄ ſublimi ingenio ḋ ſcripturarum hauriri fō
tibus a te poſitū atq̄ diſertū eſt. quis inter doctores ſimilis augu
ſtino. Alij nanq̄ doctores ſtellis ꝯparant̄ Daniel. xij. Qui ad iu
ſticiā erudiūt multos fulgebūt q̄ſi ſtelle in per. eternitates. ſ3 btūs
auguſtinus ꝓpter excellentiā doctrine ꝯparat̄ ſoli Ecc. i. Quaſi ſol
refulgens ſic ipſe refulſit in templo dei hoc vtiq̄ fecit propt̄ excel
lentiā doctrine qua alios irradiauit. Sed ve illis doctoribus qui
alios docent ⁊ ſcientia carent ⁊ ideo multos errare faciunt ⁊ ſe
ipſos damnāt Math. xv. Si cecus ceco ducatū preſtat ambo in fo
ueam cadūt. ¶ Scḋo dico q̄ in doctore debet eſſe cordis humilitas
vt doctrinā ſuam omnibus proponere ſtudeat. Quidā enim nobili
bus ⁊ diuitibus libenter predicant ⁊ ibi vbi multi audiētes ſunt ſ3
vbi ſunt pauci auditores ⁊ pauperes ⁊ ruſtici tunc predicare no
lunt Iſti plus predicāt propter homines q̄ꝫ propter deū plus que
runt vanam gloriā q̄ꝫ dei honorē. talis nō fuit beatus Auguſtinus
imo propter humilitatē quā habuit doctrinā ſuā omnibus predi
care ſtuduit. vnde poteſt dicere illud Deut. 32. Concreſcat in plu.
doc. m. ⁊ vt ros fl. el. me. Sicut enī pluuia cōis eſt omnibus ſic do
ctrina beati Auguſtini cōis fuit pauperibus ⁊ diuitibus ṽginibus
⁊ viduis cōiugatis clericis ⁊ laycis. exemplū huius accepit a chri
ſto qui cōiter oēs docere paratus erat Jo. i. Erat lux vera que illu
minat omnē hominē venientē in hūc mundū. ¶ Nō q̄ humilitas
beati auguſtini apparet in quatuor. Primo in hoc q̄ doctrinā ſu
am omibus expoſuit. vnde poteſt dicere illud yſaie. lv. Omnes ſiti
entes venite ad aquas. ſ. doctrine. Iſtud preceperat deus omnibus
apoſtolis Math. vltimo. Euntes docete omnes gentes. Scḋo do
ctrinā ſuā deo attribuit. vnde ipſe poterat dicere illud cum Apło
i. Cor. xi. Ego accepi a domino qḋ ⁊ tradidi vobis. Iſtud multū
eſt contra illos qui gloriant̄ de hoc quando bene predicant ⁊ mł
ti in predicatione eorum fleuerunt nō attendentes q̄ quicq̄d bōi
quicquid deuotionis eſt ibi totum a deo eſt. i. Cor. iiij. Quid ha
bes quod nō accepiſti ſi autē accepiſti quid gloriaris quaſi nō ac
ceperis. Iſtud recognouit beatus auguſtinus. vnde ipſe dicit in li
bro de doctrina chriſtiana. Quoniā chriſtus ſeminat ego quis ſū
vix cophinus ſeminantis in me ipſe ponere digneẗ q̄ velit ſparge
re. Nolite attendere ad vtilitatem cophini ſ3 ad caritatem ſeminis

⁊ poteſtatē ſeminatoris. ¶ Tercio in hoc ꝙ ſcripta ſua correxit/ ſicut patz in libro retractationū. Hoc eſt ɔtra illos q̄ errores nolūt corrigi ſ; errorē ſuum ꝑtinacit̄ defendūt: talis nō erat Augꝰ. quia ipſe corrigi paratus fuit. vnde ipſe poteſt dicere illud Job. xxxiiij. ſi erraui doce me. ſi iniquitatē locutꝰ ſum vltra nō addā. vn̄ ipſe dicit in primo libro de trinitate. Nō pudebis me circueūdo querere ſi pudeb me ſicubi heſi te dicere. ¶ Quarto in hoc ꝙ leuiſſimas culpas recognoſcebat. ſ. ꝙ luſerat cū pila. puer exn̄s noluit addiſcere niſi coactus ꝙ furatus fuit de domo parentū ꝙ delectationē queſiuit in comedendo ⁊ de ſilibꝰ ſicut pz in tercio libro ɔfeſſi. vn̄ dicere potuit illud pſ. Delicta iuuētutis ⁊ ignorātias ne me. dn̄e ſcḋm miſericordiā t. memē. mei tu ꝓpt̄ tu. bonitatē. hoc eſt multū ɔtra eos q̄ grauia pcc̄a cōfiteri nolūt. ¶ Tercio debꝫ eſſe in doctore feruēs caritas vt zelū aīaꝝ habeat vt iudicet ⁊ predicet non pro repletione burſaꝝ ſ; pro ſalute aīaꝝ. nō pro lucro ꝓprio ſ; ꝓpt̄ vtilitatē alioꝝ huiuſmodi caritatē habuit beatus Aug. vn̄ ḋ ipſo pōt exponi qḋ legit̄ ꝑmo Eſore. vij. Parauit cor ſuū vt inueſtigaret ⁊ doceret. ille parat cor ſuū ad inueſtigandū legē dn̄i ⁊ docendū quē caritas ad hoc mouet vt in lege dn̄i ꝓpt̄ hoc ſtudeat vt alios doceat. nihil ei valet predicator qui docꝫ alios niſi ipſe caritatē in ſe habeat ꝑmo Cor. xiij. Si linguis hominū loquor ⁊ angeloꝝ caritatē aūt non habeā factus ſum ſicut es ſonans ⁊ cymbalū tinniens. ſicut ei cymbalū tynniēs alios delectat ⁊ ſeipſum ɔſumit. ſic predicator non habēs caritatē ⁊ predicās alios intēdum edificat ⁊ ſeipſuꝫ cōdemnat. ſ; certe beatꝰ Augu. caritatē habuit ⁊ ideo vtilit̄ docuit. vn̄ de eo pōt exponi illud Ecc̄. xlvij. De omni corde ſuo laudauit deū ⁊ dilexit dn̄m qui fecit illū. Audi quid ipſe dicat de caritate q̄m habuit in libro confeſſi. Sagittaueras cor meū caritate ⁊ geſtabam verba tua trāſfixa in corde meo. Audi o chriſtiane ſi nō potes imitari ſanctū Auguſtinū in doctrina. imiteris eum ſaltez q̄ꝫtū potes in caritate ſincera. ſi non potes alios docere. ſtudeas ſaltē toto corde amare dn̄m ⁊ ꝓximū tuum ſicut te amare. ⁊ eris diſcipulꝰ chriſti. ipſe enī dicit Jo. xiij. In hoc recognoſcēt omnes ꝙ mei diſcipuli eſtis. ſi dilectionem habueritis ad inuicē. Quarto in doctore debet eē ſanctitas vite vt bonū exemplū alijs prebeat. multi ſunt q̄ predicāt vba. pauci ſūt q̄ predicāt exēplo. ſ; beatus Augu. verbo.

⁊ exēplo docuit ⁊ ideo ꝑfectus doctor extitit. Math. v. Qui fecerit
⁊ do. hic m. vo. in reg. ce. certe illud fecit beat⁹ Auguſtin⁹ qui ver
bo ⁊ exemplo alios docuit. exemplū hui⁹ habuit a xp̄o Act. i. Ce
pit iheſus facere ⁊ docere. certe multū efficaciter predicat q̄ h q̄d
aliis predicādo ꝓponit ope pficit q: dicit Gregori⁹ Cui⁹ vita deſ
picitur reſtat vt predicatio eius cōtemnatᷣ. ope impleuit q̄d alios
docuit ⁊ iſtud ad bonos doctores ſpectat vn̄ ipſis dicitᷣ Actu. xx.
attendite vobis ⁊ vniuerſo gregi in quo ſpūs ſcūs poſuit epōs re
gere ecclēſiā quā adquiſiuit p̄cioſo ſanguine ſuo. Attendite inq̄m
vobis ⁊ vniuerſo gregi q: prius debet attendere homo ſibi q̄ᷓ aliis
Vnde illos qui alios docent ⁊ ſeip̄os negligunt reprehēdit Apoſt
Ro. ii. q̄ alios doces teip̄m nō doces. Multū cōmendabilis eſt do
ctrina q: ornat ſcām vitā q: dū vox vitā non remordet dulcis eſt
ſymphonia. ideo apoſto. hortabatᷣ diſcipulū ſuum d. i. Thi. v. In
omnibus teip̄m prebe exemplū bonoꝝ opeꝝ in doctrina. qui enim
verbo ⁊ exemplo docent bene preſunt ⁊ magno honore digni ſūt.
Digni ſunt qui bene preſunt preſbri duplici honore. digni. ſ. hono
re preſentis vite ⁊ future. Hunc duplicē honorem beatus auguſti
nus ꝯſecutus eſt quia in hoc mundo a viatoribus honoratᷣ et in
celo cum ſanctis eterno honore fruitur. ipſo concedente qui viuit
⁊ regnat ſine fine ꝛc̄.

In decollatione ſancti Johānis baptiſte

PReueniſti eū in benedictionib⁹ dulce. po. in ca. ei⁹ co. de la
pre. p̄s. q: hodie agitᷣ feſtū decollatiōis Jo. baptiſte cuius
caput fecit herodes āputari ⁊ ꝓpt̄ hoc a xp̄o in celis co
ronat⁹ eſt. ideo v̄ba premiſſa ꝯgruenter aſſumi p̄nt ad ꝯmendatī
onē beati Johis qui hic ꝯmendatᷣ a duob⁹. ſ. a grē ſingularitate.
et glorie ſublimitate. p̄mū ibi Preueniſti eū in benedictionib⁹ Ve
re preuentus fuit in benedictionib⁹ dei qui in vtero ſanctificat⁹ fu
it priuſq̄ᷓ naſceretᷣ grām dei ꝑcepit. Scd̄m ibi po. in capite ei⁹ co
de la. Vere corōnā portat nō ſolū aureā cū omnib⁹ ſanctis ƺ etiā
aureolā triplicē. vnā cū v̄ginibus. aliā cū doctorib⁹. Terciā cum
martirib⁹. Nō ꝙ caput beati Johis q̄tuor miſerias ſuſtinuit in
terris et ꝓpt̄ hoc mō quadruplicē poſſidet gloriā in celis. Prio
nāq̄ᷓ fuit in terris in incarceratione tenebris corporalibus obum
bratū proptᷣ h ē in celis ſplēdore glorie illuminatū. Scd̄o ante de

collationē fuit humiliatū contra hoc in celis eſt exaltatū. ¶ Tercio
fuit in decollatiōe leſum ꝛ vulneratū ꝯtra h in celis eſt letificatuz.
¶ Quarto fuit pꝰ decollationē ꝯtumelioſe in diſco allatū ꝯtra hoc
ē in celis honorifice coronatuz. Primo dico ꝙ in incarceratione fuit
tenebris corꝑalibꝰ obumbratū In carceribꝰ ſolet eē obſcuritaſ vt
incarcerati ampliꝰ affligant̄ In huiuſmōi obſcuritate manens Jo.
dr̄e potuit illud ps. Obumbraſti ſuꝑ caput meū in die belli. Dies
belli erat qn̄ herodes ꝑſequēs iohēz miſit ac tenuit eū ꝛ vinxit eū
in carcere ꝓpt̄ herodiadē vxorē fr̄is ſui qꝛ duxerat eā. dicebat enī
Jo. herodi Nō licet tibi hr̄e vxorē fr̄is tui. Marci vi. qꝛ Joh. ſuꝑ h
arguit herodē ideo in carcerē poſitꝰ fuit vbi caput eiꝰ tēbris corpo
ralibꝰ obumbratū fuit. vn̄ de eo canit eccl'ia Sedet in tenebris lu-
cerna lucens amicꝰ oīpotētis ideo dr̄e potuit illō ps. Collocauit
me ſupple deꝰ ꝑmiſſiue. herodes effectiue. in obſcuris ſic mortuoſ
ſeculi ꝛ anxiatꝰ ē in me ſpūs meꝰ in me t. eſt cor m. Quis enī hz rō-
nem multū letaret̄ de tenebris iſtis qs ꝓpter deū ſuſtinuit tn̄ ſcdz
ſenſualitatē de morte turbatꝰ fuit. vn̄ dixit xp̄s Mat. xxvi. Triſtis
ē aīa mea vſqz ad mortē. ꝛ qꝛ talit̄ caput eiꝰ in carcere obūbratuz
fuit. ideo modo caput anime eius eſt non in tenebris ſed ſplendo-
re eterne glorie illuminatū. vnde modo poteſt dicere illud ps. Im-
pinguaſti in oleo caput meum. per oleū qd̄ eſt nitidū alijs liquori-
bus ſupereminet intelligit̄ ſplendor ſuperne glorie hoc oleo caput
ioh. impinguatū eſt quia ſanctuſ iohānes ſplendore glorie illumi-
natus eſt. Conſidera quā iuſtus iudex ſit deus. iohānes qui quōdā
erat in tenebris aduerſitatis nūc eſt in luce eterne claritatis ꝛ he-
rodes qui tunc erat in luce ꝓſperitatiſ nunc eſt in tenebris eterne
calamitatis. Attēde id tu qui es in tribulationibus poſitus ꝛ ſis
paciens vt eternaliter gaudeas. Oportz enī nos per multas tribu
lationes intrare in regnū celoruz. ¶ Secūdo caput iohannis ante
decollationē fuit humiliatū cum enī decollari deberet ꝛ caput in
clinaret ad lictorem poterat dicere illud iob decimo. Non leuabo
caput meū ſaturatus afflictionibus ꝛ miſeria quaſi diceret. Quis
inſtent afflictio doloris ꝛ miſerie mortis. non tamē leuabo caput
meū vt me defendā vel cū ſpiculatore ꝯtendā ſed potiꝰ caput meū
ad penas humiliabo ꝛ mortē pacienter tolerabo vt eternam vitaz

adipiſci valeam in celo ⁊ quia taliter caput eius propter deū fuit
inclinatū ⁊ humiliatū. ideo modo caput anime eius in celis ē mi
rabiliter exaltatū. Ecc̄. xi. Oculus dei reſpexit illuz in bono ⁊ ere
xit illum ab humilitate ⁊ exaltauit caput eius ⁊ mirati ſunt in eo
multi. Congruū eni fuit vt qui ſe in mundo humiliauerat nunc in
celo exaltaretur. hanc eni ſniam xp̄s tulit ⁊ imutabilit̄ tenet luce
xviij. Omnis qui ſe humiliat exaltabit̄ ⁊ econuerſo. exemplū hui⁹
habes in chriſto ⁊ in lucifero ⁊ in publicano ⁊ phariſeo. ⁊ maria
⁊ eua. in dauid et golia In iohāne et herode q2 eni Joh̄. baptiſta
ſe humiliauit ideo nunc exaltatus eſt q2 herodes ſe exaltauit ideo
in infernū eſt nunc dimerſus p̄s. Vidi impiū exaltatū et eleuatuz
ſicut cedrus libani. et tranſiui et ecce nō erat. Elige mō quod vis
Si vis exaltari in celo humilia te in terra ſi hic te exaltaueris ine
ternū humiliaberis. ¶ Tercio caput iohānis fuit in decollatiōe le
ſum et vulneratum. Marci. vi. Miſſo ſpiculatore precepit herodes
afferri caput Johānis baptiſte et decollari eū in carcere q2 eni Jo
corripuit herodē ꝓpter herodiadē vx. fra. ſui quā duxerat. de hoc
dolens herodias inſidiabat̄ iohāni vt occideret eum et cum hero
des feciſſet in die natali ſuo cenā p̄ncipibus et primis Galilee. Et
filia herodiadis ſaltaſſet et placuiſſet herodi dixit herodes. Pete
qd̄ vis et dabo tibi. Ac illa ad inſtinctū matris petijt ꝑ capite io
hānis. Et ſic herodes fecit eū decollari et q2 in decollatione capi
tis eius dolores ſuſtinuit. ideo modo caput anime eius in celis le
tificatū eſt. vn̄ ip̄e poteſt dicere illud p̄s. Scd̄m multitudiné dolo
rum meoꝝ in corde meo ꝯſolationes t. le. animā meā et q2 deus
caput ipſius in celis letificauit. ideo ip̄e deū eternaliter laudabit.
ip̄e eni eſt de numero illoꝝ de quibus dicit̄ yſa. xxxv. Venient in
ſyon cum laude. ⁊ leticia ſempiterna ſuꝑ caput eoꝝ gaudiū. ⁊ leti
ciā obtinebūt et fugiet dolor et gemitus. Conſidera q̄ȝ iuſtus iu
dex ſit deus. eoſ qui hic dolores paciēter tolerant. in celo letifica
bit. ⁊ illos qui hic inaniter gaudēt in inferno cruciabit. Iſtud pa
tet in diuite epulone qui hic in delicijs vixit et in lazaro mendico
qui hic famem et cruciatū ſuſtinuit. diues ille nunc torquet̄ in in
ferno et lazarus gaudet in celo huic diuiti dictū ē Luce xvi. Fili re
cordare q2 re. bona in vita tua et la. ſimilit̄ mala. Nūc aūt hic cō
ſolatur tu vero cruci. Heu q̄ȝ ſtulti ſunt qui dei obliuiſcunt̄. volun
tatem car

tatē carnis ſequūtur. tpales delicias amplectunt̄. pro quibꝰ eter-
naliter cruciabunt̄. tales in inferno conquerent̄ ⁊ dicūt illō Tre.
.v. Defecit gaudiū cordis noſtri verſus ē in luctū chorus noſter
cecidit corona capitis noſtri ve nobis q2 peccauimus. ¶ Quarto
caput eius poſt decollationē fuit contumelioſe in diſco allatū Ma
thei xiiij. Miſit herodes ⁊ decollauit iohānem in carcere ⁊ allatū
eſt caput eius in diſco ⁊ hoc contumelioſe. ideo caput anime eius
glorioſe coronatum eſt in celis. vnde de eo poteſt exponi qđ dicit̄
Ecc. xlv. Corona aurea ſuper mitrā eius vbi alia tranſlatio hēt
ſuper caput eius expreſſa ſigno ſanctitatis ⁊ gloria honoris In h
qđ dicit̄ corona perpende celeſtis glorie perennitatē. In hoc qđ
dicit̄ aurea perpende ſpecioſitatē. In hoc qđ dicit̄ expreſſa ſigno
ſanctitatis perpende meritū quo illam promeruit in hoc qđ dicit̄
Gloria honoris. perpende dignitatis ſublimitatē q2 enī hic ꝓ deo
mortē temporalem ſuſtinuit. Ideo in celo eternam vitam inuenit.
Sap̄. v. Iuſti in perpetuū viuent ⁊c. ⁊ quia hic ex decollatione eiꝰ
corpus deformatū eſt ideo anima eius in celo decorata eſt. yſaie.
lxi. Induit me dominus veſtimentis ſalutis ⁊ indumento leticie
circūdedit me ⁊ quaſi ſponſam decorauit me corona. ⁊ quia hic
bona opera fecit ⁊ ideo celeſtem mercedem ꝓmeruit. Sap̄. x. Red
didit deus mercedē laborꝝ ſanctorꝝ ſuorum ⁊ deduxit illos in via
mira. ⁊ q2 hic contumelias ⁊ opprobria ſuſtinuit ideo celeſtem ho
norem obtinuit. p̄s. Magna eſt gloria eius in ſal. t. g. ⁊c. Rogemꝰ
dominū vt per merita huius ſancti quē in hoc mundo benedictio
nibus preuenit ⁊ in celis eternaliter coronauit conferat nobis be-
nedictionē in preſenti ⁊ coronam glorie in futuro vt in ſuo regno
iocundari mereamur ſine fine. Amen

In Natiuitate beate Marie virginis.

Beatam me dicent omnes generatiōes quia fecit mihi ma
gna qui potens eſt ⁊ ſanctū nomē eius Luce i. Dignū eſt
vt qui a deo percipit beneficiū rependat ei laudis preco-
nium. ꝓpter qđ dicit p̄s. Benedic anima mea domino ⁊ noli obli
omnis re. eius. Ingratitudo enī eſt magnū peccatū. vnde deus in
crepans peccatorē de ingratitudine dicit. Deū qui te genuit dere.
⁊ obli. es domini crea. tui. Deu. xxxij. Hinc eſt ꝙ beata virgo re-
cognoſcens multa beneficia a deo ſibi preſtita referendo gratias

dicit beatā me dicent oēs generationes ꝛc. in quibus verbis duo tā
guntᷓ. Primū eſt beneficiorꝫ dei virtuoſa efficientia. Scd̄m eſt ea/
rundē gracioſa influentia et eſt ordo prepoſterus. qꝛ eni pus deus
ipſaȝ repleuerat grā ſingulari ideo p̄ ꝯſequēs debet merito lauda
ri. pmū ibi beatā me dicēt omnes generationes. ⁊ illud efficiūt dei
beneficia beate virgini impenſa. Scd̄m ibi qꝛ fecit mihi magna. ſ.
per gracie infuſionē. Nota ꝙ dn̄s beate virgini fecit magna in
multis. Fecit eni ipſi magna in vtero ipaȝ ſanctificando mirabilitᷓ
de vtero educēdo vtiliter. a peccatis preſeruando viriliter. fecun/
dando ſingulariter. glorificando eternaliter. Primo dico ꝙ dn̄s
beate virgini fecit magna ipaȝ in vtero ſanctificando mirabiliter
ps. Magnus es tu ⁊ faciens mirabilia tu es deus ſolus. ⁊ ſequitᷓ
qꝛ miſericordia tua magna eſt ſuper me ⁊ er. a. meam ex inferno in/
feriori. hec verba poteſt dicere beata virgo referens deo gracias.
pro eo ꝙ ipam in vtero ſanctificauit. Magnus es tu ⁊ faciens mi/
rabilia Mirabile eſt quod rarum eſt. cōmune eſt omnibus homini
bus ꝙ in peccato originali naſcuntur. quia omnes naſcūtur filij
ire ꝫ ſi aliqui in vtero ſanctificantᷓ hoc rarꝫ eſt ⁊ mirabile ⁊ paucis
hoc collatum eſt vt Jere. de quo legitᷓ Jere. i. Priuſq̄ꝫ te for. in vte
ro noui te. ⁊ antequā ex. de vulua ſanctificaui te. Iſtud etiam col/
latum fuit iohanni baptiſte de quo dicitᷓ Luce. i. Spiritu ſancto
replebitᷓ adhuc ex vtero matris ſue. Illud etiaȝ collatū fuit beate
virgini. Gregorius Quod alijs ſanctis legim⁹ fuiſſe conceſſum nō ē
fas credere beate virgini negatū ⁊ Ber. dicit Fuit pfecto beata vir
go ante ſancta q̄ꝫ nata. ideoq̄ꝫ dicit. Magnus es ⁊ faciens mirabi
lia. ⁊ ſequitᷓ Miſericordia tua magna eſt ſuper me ⁊ er. a. meā ex in
fer. q. di. magnam miſericordiam mecum feciſti in hoc ꝙ me in v/
tero ſanctificaſti quia per hoc animā meā ex inferno liberaſti. quia
ſi beata virgo ante ſanctificationem in vtero mortua fuiſſet ad in/
fernum in quo ſunt pueri qui ſine baptiſmo decedunt deſcendiſſet
⁊ nunquam dei faciem vidiſſet. Ab hoc inferno deus eam eripuit
quando eam in vtero ſanctificauit quia ſi poſt ſanctificationē eius
in vtero mortua fuiſſet licet anima eius deſcendiſſet ad limbuȝ pa
trū tn̄ ſi xps p⁹modū incarnat⁹ fuiſſet ⁊ paſſ⁹ ipi⁹ aiaȝ cū ſcis pa
trib⁹ liberaſſeꝫ ⁊ ad celū pduxiſſet. id̄ merito grās referēs deo. dicᷓ
Mia tua m. ꝛc. Attēde o xpiane. ſileȝ miaȝ ondit tibi de⁹ q̄ꝫuis ei ñ

ſanctificauit

ſanctificauerit te in vtero ſanctificauit tamen te in baptiſmo. ante
baptiſmū eras filiꝰ gehenne. nunc filius es celeſtis patrie. que fue
runt merita tua ꝓpter que deus te in vtero conſeruauit ⁊ incolu-
mem ad baptiſmū perduxit. certe nulla habuiſti merita ſꝫ deus ſꝫ
magnā miſericordiam ſuā ſaluū te fecit. Clama ergo ⁊ dic. Miſeri
cordia tua magna eſt ſuper me ⁊ er. a. m. ex inferno infe. In ħ vide
licet ꝙ animā meam que propter originale peccatū diſpoſita erat
ad infernū per baptiſmū mundaſti ⁊ ad viam celeſtis patrie redu
xiſti. propter qd̄ ipſe dominus dicit Ezec. xxxvi. Cum ſanctificatꝰ
fuero in vobis congregabo vos de vniuerſis terris ⁊ effundā ſu-
per vos aquā mundam. i. aquā baptiſmi ⁊ mundabimini ab om
nibus iniquitatibus vr̄is. ſic patet primū. ¶ Scd̄o fecit deus bea-
te virgini magna ip̄am de vtero educendo vtiliter. ad hoc enī na-
ta eſt vt per ſuam humilitatē contereret dyaboli poteſtatē de ipſa ſi-
quidem ꝓphetatum fuit. Geñ. iij. Ipſa conteret caput tuū. hoc im
pletum eſt quando beata virgo per humilem reſponſionē dicendo
Ecce ancilla domini fiat mihi ſm̄ verbū tuum. meruit concipere
humani generis redemptorē ⁊ dyabolice poteſtatis deſtructorem
Luce xi. Cum fortis armatus. i. dyabolus cuſtodit atriū ſuum. i.
mundū in pace ſunt omnia que poſſidet quia nullus ante xp̄i icar
nationem poterat dyabolo captiuos quos duxerat auferre. Si āt
fortior. i. chriſtus ſuperueniēs vicerit eum vniuerſa arma eius au
fert in quibus habebat fiduciā ⁊ ſpolia eius diſtribuet. Chriſtꝰ enī
per ſuam paſſionē liberauit animas patrū de inferno. ideo īminēte
paſſione dixit Jo. xij. Nunc iudiciū eſt mundi nunc princeps huiꝰ
mundi eijcietur foras ad hoc beata virgo cooꝑata fuit. q̄rtuꝫ ad
hoc ꝙ chriſtū genuit ꝓpter quod dicit̄ poteſtatē huiꝰ diaboli cō
triuiſſe. Ip̄a enī prefigurata eſt per iudith. de qua dicit̄ Judith xiij
Benedicta tu a domino deo excelſo pre omnibus mulieribꝰ ſuper
terrā. benedictus dn̄s qui creauit celū ⁊ terrā qui te erexit in vul-
nere capitis inimicoꝝ qꝛ hodie nomē tuuꝫ ita magnificauit vt nō
deficiat laus tua de ore hominū. Laudemꝰ ergo beatam virgineꝫ
que hodie nata ē vt per ip̄am mundus ſalutē quā per euā perdide
rat recuperaret. vn̄ canit eccleſia. Hodie nata eſt beata virgo Ma
ria ex ꝓgenie dauid per quā ſalus mundi credētibus apparuit vn̄
Augꝰ ad beatā virginē. Benedicta tu in mulieribꝰ q̄ vitā viris ⁊

mlierib⁹ pepiſti mater generis noſtri penā intulit mūdo mr̄ dei no
ſtri ſalutē attulit mūdo. Jdeꝫ eua occidendo obfuit. Maria viuifi
cādo profuit. percuſſit illa. ſanauit iſta. ante ortū hui⁹ ꝟginis ma
gnum opprobiū fuit mulieribus. qꝛ mulier mortē intulerat mūdo.
Jllud opprobriū certe mō ſublatū eſt per beatā ꝟginē Bern. Cur
re eua ad mariā. curre mater ad filiā. filia pro matre rn̄deat. ipſa
mr̄is opprobriū auferat. qꝛ ecce ſi vir decidit ꝑ feminā. ipē ꝟo nō
erigit̄ niſi ꝑ feminā ⁊ ideo natiuitas beate ꝟginis gaudiū attulit
mundo vn̄ canit eccleſia. Natiuitas tua dei genitrix virgo gaudiū
annunciauit vniuerſo mūdo ex te ortus eſt chriſtus de⁹ noſter ꝛc.
vſqꝫ ſempiternā. Angeli quoqꝫ gaudent de hoc feſto Legit̄ eniꝫ ꝙ
quidā ſanctus ſingulis ānis iſto die audiuit ꝙ angeli ſpeciale gau
dium habuerūt in celo ⁊ expertus fuit ꝙ hoc erat ideo qꝛ beata
virgo hodie nata fuit. nec mirꝫ ſi eni gaudiū eſt angelis ſuper vno
peccatore pe. agen. multomagis hodie gaudere debent qꝛ nata ē
illa per quā peccata erant delenda ⁊ ruina angelorꝫ reſtauranda
ſic patet ſcd̄m ꝑncipale. ¶ Tercio fecit dominus ei magna ipſam a
peccatis preſuando viriliter. hoc nunqꝫ fuit collatū puro homini
ꝙ in hoc mūdo poſſꝫ ſic viuere ꝙ ꝑmaneret imunis ab omni pec
cato veniali ſola beata ꝟgine excepta. vnde ſi omnes ſancti ⁊ ſan
cte cōgregarentur ⁊ interrogaretur ab eis ſi peccatuꝫ non habe
rent qͥd aliud rn̄derent niſi qđ iohānes ait. i. Joh. i. Si dixerim⁹
qꝛ peccatū nō habem⁹ nos ipſos ſeducim⁹ ⁊ veritas in nobis non
eſt de qua. ſ. virgine Auguſtin⁹ loquit̄ Cū de peccatis agit̄ nullaꝫ
prorſus haberi volo mentionē ⁊ Bernard⁹. Decuit reginā ſingu
lari priuilegio abſqꝫ omni peccato ducere vitam que dum peccati
mortiſqꝫ pareret peremptorem munus vite ⁊ iuſticie obtineret.
Magna ergo chriſtus fecit beate virgini in hoc ꝙ eam a peccato
cuſtodiuit immunē. vnde pſ. Quā magnificata ſunt opera tua do
mine omnia in ſapientia feciſti impleta eſt terra poſſeſſione tua. ⁊
Terra id eſt beata virgo de qua Pſal. Veritas de terra orta eſt ⁊
iuſticia de celo proſpexit. Jmpleta eſt terra poſſeſſione tua. id eſt
dei gracia per quam deus poſſidet animam. hac gracia beata vir
go Maria adeo impleta fuit ꝙ nulli peccato locus patuit. Jpſa
enim in prima ſanctificatione in vtero adeo impleta fuit gracia
quod deinceps non potuit peccare mortaliter et quod potuit vi
tare omne

tare omne peccatū veniale tam in vniuerſali q̄ʒ i particulari ſicut
⁊ fecit. In ſcđa vero ſanctificatione quando chriſtū concepit tan
tam graciā percepit ꝙ poſtmodū nunq̄ʒ etiā potuit peccare venia
liter ⁊ ſic ſimilis fuit angelis. Magna ergo fecit deus beate vgini
ipam a peccatis viriliter preſeruando ⁊ ſic patʒ terciū principale
¶ Quarto fecit ei deus magna ipam fecundādo ſingulariter. Nō
ne ſingulare factum fuit ꝙ virgo concepit virgo peperit ⁊ pꝰ par
tū n virgo permanſit. In hoc nec primā ſimilē habere viſa eſt nec
habere ſequentē. Certe iſtud priuilegiū eſt beate virgini tam ſingu
lariter collatū ꝙ nūq̄ʒ alteri collatū fuit in preterito nec deinceps
conferetur in futuro. Magna ergo fecit ei dominꝰ ipam fecūdan-
do ſingulariter yſa. xij. Cantate domino quoniaʒ magnifice fecit
videlicet virginē fecundādo annunciate hoc vniuerſa terra exul-
ta ⁊ lau. habitatio ſyon quia magnꝰ in medio t. ſanctus iſrl. Syō
interpretaꝛ ſpeculū ⁊ ſignificat beatam virginē hanc oportet exul
tare ⁊ laudare q: concepit ſanctū iſrl. i. chriſtū ⁊ tamen permāſit
pura virgo ⁊ munda ſicut ſpeculū ſine macula Luce. i. Exultauit
ſpiritus meus in deo ſalutari meo. Quia reſpexit humilitatē ancil
le ſue ⁊c. Bernardꝰ. Pulcra permixtio virginitatis ⁊ humilitatis
nō mediocriter placet deo illa anima in qua ⁊ humilitas cōmen-
dat virginitatē ⁊ virginitas exornat humilitatē. potes ſine virgi-
nitate ſaluari ſine humilitate nequaq̄ʒ. q: ſine hūilitate audeo di
cere nec virginitas marie deo placuiſſet ſic patet quartū p̄ncipale
¶ Quinto fecit ei deus magna ipam glorificando eternalit̄ vn̄ ipa
in die ſue glorificationis potuit dicere illud. Judith xij. Bibā nūc
q: magnificata eſt anima mea hodie pre omnibꝰ diebꝰ vite mee. bi
bam inquit nūc potū ſupple me gaudio replentē ⁊ nunq̄ʒ deficien
tem ſʒ eternaliter reficientē Iſtū potum ꝓpinat dominus de torrē
te voluptatis ſue p̄s. Inebriabunꝛ ab vbertate domus tue ⁊ tor. v
t. po. e. B potu xp̄s matrē ſuā in celis abūdantiꝰ pre omnibꝰ creatu
ris potauit nec imerito. Dignū eni erat vt ⁊ filius in celis propina
ret matri ſue vinū eterne iocūditatis cui mater in terris de virgi-
nali vbere propinauerat lac tempalis neceſſitatis vnde ipa poteſt
dicere illud Can. ij. Introduxit me rex in cellā vinariaʒ ordinauit
in me caritatem. Dignum etiaʒ erat vt ipſa de cuius oculis fluxe
rant iuxta crucem torrentes lacrimaꝝ ⁊ turbationes ⁊ que plus

omnibus doluit de paſſione chriſti reciperet in celis torrentē volu
ptatis ⁊ exultationis ⁊ plus omnibus gauderet de chriſti glorifi
catione vt vere poſſet dicere ad filiū. Scd̄m multitudinē doloris
mei in corde m. cōſo. t. leti. animā meam. Dignū erat etiā vt que
plus dilexerat ⁊ plus gracie habuerat in terris plus diligeretur ⁊
plus gracie haberet in celis. Bernardus. Quantū gracie Maria
adepta eſt pre ceteris in t̄ris tātū in celis obtinuit glorie ſingulari.
Jdē ſi oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis aſcē
dit que preparauit deus diligentibus ſe. quid preparat gignenti ſe
⁊ ſe pre omnibus diligenti vnde ip̄a ſignificata eſt per heſter que
interpretat̄ eleuata de qua dicit̄ heſter ij. Ducta eſt heſter ad cu
biculū Aſſueri regis. i. chriſti quia aſſuerus interpretatur beatitu
do ⁊ adamauit eam rex plus q̄ꝫ omnes mulieres. habuit graciaꝫ
⁊ miſericordiā coraꝫ eo ſuper omnes mulieres ⁊ poſuit dyadema
regni ſuper caput eius. ip̄a eni eſt regina celeſtis curie ſuper omēſ
que in celis ſunt. Nō ē talis katherina Agnes barbara Cecilia ⁊c̄.
imo ſunt omnes eius pediſſeque ſm̄ qd̄ canit eccleſia de qualibet
virginē ſingulariter. Nunc inter virgines adducta ē poſt eā q̄ mr̄
eſt intacta virginū virginis maria digna eſt pediſſequa. De hui⁹
ꝩginis excellentia dicit̄ puer. vlti. Multe filie cōgre. di. tu ſupgreſ
ſa es vni. Rogemus hanc reginā vt nos indignos famulos pou
cat in ſuam familiā vt ſecum in regno ſuo eternaliter manere mere
amur. A M E N

Jn Exaltatione ſancte Crucis.

Mihi abſit gloriari niſi in cruce domini noſtri iheſu chriſti
per quem mihi mundus crucifixus eſt ⁊ ego mundo.
Gal. vi. Verba iſta ſunt deuote anime paſſionem chriſti
iugiter cogitantis ⁊ amore eius mundi delicias contemnentis.
⁊ ſm̄ hoc in verbis iſtis duo deſcribuntur. ¶ Primo materia de
uotionis incitatiua cum crux chriſti cōmendatur. ibi Mihi autē
⁊c̄. i. p c⁹
⁊c̄. Scd̄o effectus deuotionis inſinuat̄. ibi p quem mihi ⁊c̄. i. p c⁹
amore otemno mundū ſicut ille otempſit q̄ ſuſpēſus ē ⁊ crucifix⁹
Nō ſi p crucē ſaluari volu⁹ debe⁹. iiij. facē circa crucē q̄ xp̄s fecit.
¶ P° debem⁹ exēplo xp̄i crucē portare tribulationes pacienter ſuſ
tinere ſcd̄o

tinere. Scđo crucifigi iuſte viuendo. Tercio de cruce nō deſcende
re in bono perſeuerando. Quarto in cruce mori. peccata in nobis
occidendo. ¶ Primo debemus crucē chriſti portare tribulationes
pacienter ſuſtinendo. chriſtus eni vadens ad paſſionem portauit
crucem Jo. xix. Susceperunt iheſum ⁊ eduxerunt ⁊ baiulans ſibi
crucem exiuit in eū qui dicit̃ cal. locū vbi crucifixerunt eum. Pō
dera verba ⁊ cōſidera chriſti opprobria. Suſceperūt inquit iħm
ſupple tanq̃ȝ ad mortem condemnatū ⁊ eduxerunt tanq̃ȝ malefa
ctorem de ciuitate ⁊ ab omnibus deſpectū ⁊ ipē baiulans crucez
ſcȝ ad opprobrij ſui augmentū exiuit in caluarie locū ad ſuſtinen
dum mortis tormentū. O inauditū ſpectaculū nunq̃m audiui dici
nunquā vidi. nunq̃ȝ legi. ꝙ fur aliquis ad hoc ↄpelleretur vt por
taret patibulū in quo ſuſpendēdus eſſet ſicut chriſtus compulſus
fuit ad crucem portandū. ſane iudei xp̄o impoſuerunt crucē portā
dam in augmentū opprobrij ȝ xp̄s portauit in formam exempli ſi
cut prefiguratum eſt Judicū viij. vbi legit̃ ꝙ Abimelech expugna
turus ſychem arboris ramū impoſitū humero ferens dixit ad ſo
cios Qđ me videtiſ facē cito facite igit̃ certatim ramos de arbori
bus precidentes ſequebant̃ ducem ⁊ hoc modo expugnata eſt tur
ris ſychem. Abimelech interpretatur pater meus rex ⁊ ſignificat
chriſtum qui eſt pater ⁊ rex noſter. Sychem interpretat̃ labor et
ſignificat mundū in quo eſt continuus labor. chriſtus ergo ꝑ paſ
ſionem ſuam volens expugnare turrim ſychem. i. ſuperbiam huiꝰ
mundi. Ramum arboris. i. crucem ferens in humero dicit ſuis vt
ipſum ſequentes idem faciant. Mathei. xvi. Si quis. ⁊c̃. Vis ergo
o homo mundū ⁊ ſuperbiam mundi vincere Abnega temetipſum
id eſt per humilitatem te vilem reputa ⁊ tolle crucē tuam ⁊ ſequa
ris ipm̄ id eſt omnia aduerſa exemplo chriſti pacienter porta Non
murmuret ſeruus in tribulationibus in quibus dominus paciēs
fuit. In cruce ſudauit dominus ⁊ ſeruus requieſcet quaſi diceret
non quieſcet ibi ſeruus vbi laborauit dominus. Sequitur. Tolle
crucem tuam quia ille tulit ſuam. Guſtauit acetum Fac ⁊ tu idez
Si vis eſſe ſuus ſecutor oportet te ꝑ tormēta ſeq̃. nō itur ad aſtra
delicijs. Debes ergo crucem tuam. i. aduerſa pacienter portare ſi
cut chriſtus fecit. Cum enī crucem. ſ. in ꝓprijs portaret humeris
⁊ populus iudeorū ipm̄ deridēdo clamaret ⁊ ſicut dicit Bernardꝰ

lutum ⁊ immūdicias ſuper ipm̄ proiecerūt ipe tanq̄ agnus man/
ſuetus obmuteſcens nūq̄ ꝓtulit ꝟbum impaciētie yſa.liij. Sicut
ouis ad occiſionē ducetur ⁊ quaſi agnus corā tōdente ſe obmuteſ
cet ⁊ nō aperuit os ſuum In hui⁹ ſignū ſacerdos in altari inclinās
ꝓfunde vocem ſupprimit. ꝓfunda inclinatio ſignificat inclinatio/
nem qua xp̄s ſub cruce cū ipam baiularet ꝓfunde ſe inclinabat.
nec mirꝫ quia magnū patibulū in delicato dorſo portauit ⁊ eius
corpus tñ valde laſſatum ⁊ debilitatū fuerat vtpote q̄ precedēti
die pedes diſcipulorꝫ lauit de eius corpore in nocte pro ſudore ſan/
guis fluxerat qui per totā noctem vigilauerat multas alapas ſuſce
perat. de cuius capite ſpinea corona ſanguinē extraxerat cui⁹ cor/
pus vel dorſum flagellis cōcuſſum fuerat ⁊ pre debilitate vix ꝓce
dere potēat. Cogita de his quando veneris ad eccleſiaꝫ ⁊ videris
ſacerdotē ꝓfunde inclinantem ⁊ vocem ſupprimentē Cogita inq̄
vt ſis paciens in aduerſis Hebre.x. Nolite amittere confidentiam
veſtrā que magnam habet remunerationē ⁊c̄. Sequitur pacientia
vobis neceſſaria eſt vt voluntatē dei faciētes reportetis promiſſio
nem. ¶ Scd̄o enī debemus exemplo chriſti crucifigi iuſte viuendo
chriſtus enī crucifixus fuit cruci Luce xxiij. Poſtq̄ ve. in lo. q̄ vo/
catur cal. ibi crucifixerūt eū Audi o chriſtiane ideo chriſtus corpo
raliter ſe fecit crucifigi vt tu eius exemplo cruci ſpiritualiter cōfiga
ris iuſte viuendo Gal.ij. Chriſto ꝯfixus ſum cruci viuo aūt iā nō
ego viuit vero in me chriſtus Qui vult crucifigi ſpiritualiter debꝫ
habere quatuor virtutes que ſignificant̄ per quatuor ligna q̄ fue
runt in cruce chriſti. nam pars inferior. i. trūcus ſuper quē crux fu
it poſita fuit de cedro. pars illa que fuit ad dorſum fuit de cypreſſo
pars illa vbi fuerunt manus confixe fuit de palma. pars illa in q̄
fuit titulus ſcriptus fuit de oliua vn̄⁹. Pes cedrus. mediū cypreſſ⁹
oliua ſupremū. Palma qꝫ tranſuerſum. fuit in domini cruce lignū
Qui ergo vult cruci configi debet habere altam cedrū deuotionis
quo ad deū. palmam victorie quo ad diabolū. Oliuam pacifice cō
uerſationis quo ad proximū. cypreſſū operationis bone quo ad ſe
ipm̄. ¶ primo dico q̄ debet habere altam cedrum deuotionis quo
ad deum. Cedr⁹ enim ſm̄ Rabanū eſt altiſſima arborum ⁊ ſigni
ficat deuotionem per quam anima ad contemplationem celeſtiū
eleuatur vnde deuota anima dicit Eccle.xxiiij. Quaſi cedrus exal
tata ſum

tata ſum ſupple per contemplationē ⁊ deuotionē. Uis o hō habe
re deuotionem reduc ad memoriā chriſti paſſionē vide qualiter in
cruce fuit ſuſpenſus ⁊ a terra eleuatus. Jdeo enī exaltatus fuit in
cruce vt tu exalteris in deuotione ⁊ in ecēna manſione Jo. xij. Ego
ſi exaltatꝰ fuero oīa traham ad me ipm̄. Conſidera chriſtū q̄ꝫtum
te dilexerit. quid ⁊ q̄liter pro te paſſꝰ fuerit ⁊ materiā magne deuo
tionis inuenire poteris. ¶ Scd̄o debet habere palmā victorie quo
ad diabolū. palma quondā dabat̄ victori in manꝰ in ſignū victo/
rie. iſtud figuratū eſt. i. Macħ. xiij. vbi legit̄ ꝙ iudei deuictis hoſti
bus intrauerūt arcem cū laude ⁊ ramis palmaꝝ ⁊ himnis ⁊ canti
cis qꝛ contritꝰ eſt inimicꝰ magnus ex iſrl̄. per arcem q̄ fuit valde
firma munitio accipit̄ eccleſia q̄ per chriſti graciā valde firmata ē
Ab hac enī homo peccando eijcit̄ ꝫ penitendo reintrat eam. deui/
cto diabolo cum laude. ſ. dei ⁊ ramis palmaꝝ. i. virtutibꝰ que ſūt
ſignū victorie qꝛ ſicut homo peccando a diabolo vincit̄ ſic penitē/
do vincit diabolū. Audi o homo diabolꝰ aſſidue te impugnat ſi vi
ceris eū ſaluaberis ſi victus fueris damnaberis. pugna ergo ſtrē
nue vt victoriā obtineas ⁊ adquiras coronā. Non enī pugnaſ pro
vita corporis obtinenda ſed pro vita anime. nō pro hereditate ter
reſtri ſed celeſti. non pro regno tranſitorio ſed eterno. ſi times vin/
ci inuoca chriſtū vt te adiuuet qui ideo in cruce pependit ⁊ manꝰ
ad lignum palme extendit vt dyabolum vinceret ⁊ tecū contra di
abolum pugnaret Jeremie xix. Audiui contumelias multoꝝ. i. de
monū ⁊ terrorem in circuitu ſupple ex parte demonū dicentium.
Perſequamur eū. ſi quo modo decipiatur. ⁊ preualeamus aduer
ſus eum ⁊ conſequamur vltionē ex eo. dn̄s aūt mecū eſt tanq̄ꝫ bel
lator fortis ideo qui ſequuntur me cadent ſubtus ⁊ infirmi erunt.
¶ Tercio debet habere oliuā pacifice conuerſationis quo ad pro
ximum. Oliua enim ſignum eſt pacis. Unde Rhomani quondam
nunquam miſerunt pacem per nuncios niſi cum frondibus oliua
rum. Debet ergo deuota anima habere oliuam pacifice conuerſa
tionis per quā deo placeat ⁊ primū edificet Oſee xiiij. Ego quaſi
oliua gloria eiꝰ ⁊ odor eius vt libani bene dicit̄ erit quaſi oliua gl.
eius qꝛ magna eſt gloria. pacifice cōuerſari cū proximo qꝛ per hoc
deo placet ⁊ filius dei efficitur Math. v. Beati pacifici ⁊c̄. Bene
etiam addit ⁊ odor eius vt libani. quia ſicut bonus odor delectat

ciſfactū ſic pacifica ɔuerſatio delectat ⁊ edificat ꝓximū. Vis hr̄e o
hō pacē cū ꝓximo reſpice xp̄m in cruce pēdentē qui in hoc mūdo
pacifice ɔuerſatus fuit p̄s. Cū his qui oderūt pacē ⁊c. ⁊ ne pacem
rūperet a iudeis capi ſe pmiſit ⁊ in nullo ſe defendit multa oppro
bria ⁊ penas paciēter ſuſtinuit. i. Pe. ij. Qui cuȝ malediceret non
male. cum pa. nō cō. ¶ Quarto debet habere cypreſſum operatiōis
bone quo ad ſe ipm cypreſſus eni imputribilis eſt ⁊ ſp remanet in
prima firmitate ⁊ eſt ſuauiſſimi odoris vt dicit Iſidorus ⁊ ſigni
ficat operationē bonā p quā aīa a putredine viciorū ɔſeruat ⁊ odo
re ꝟtutū redolet ideo deuota aīa dicit Ecc̄. xxiiij. Quaſi cedrꝰ ex.
ſum in libano ⁊ quaſi cy. in mōte ſyon. Ille in mōte ſyon. i. in emi
nentia ꝟtutū exaltat q. cipreſſus qui bonis opibus floret. Vis o
hō bonis operibꝰ florere reſpice xp̄m in cruce pendentē qui multiſ
bonis opibus floruit. ideo dictus ē Iheſus nazarenꝰ qd̄ interp̄ta
tur floridꝰ ſic patet ſcd̄m p̄ncipale. ¶ Tercio exemplo xp̄i debemꝰ
de cruce nō deſcendere in bono pſeuerādo xp̄s eni de cruce deſcē
dere noluit q̄uis iudei clamarēt Math. xxvij. Si rex iſrl̄ es ⁊c. In
hoc dedit nobis exemplū pſeuerandi in bono vſqȝ in finē. Hebre.
xij. Aſpiciē. in auctorē fidei ⁊ ɔſeruatorē iħm qui ꝓpoſito ⁊c. Vis
habere pſeuerantiā in bono inuoca xp̄m qui in cruce pſeuerauit
vt det tibi perſeuerantiā in bono. Reſpice q̄ȝ artam vitam in hoc
mundo duxerit quid pro te ſuſtinuit. ⁊ ſuſtineas aliquid pro eius
amore. ¶ Quarto exemplo chriſti debemus in cruce mori peccata
in nobis occidendo chriſtus eni in cruce mortuus eſt vn̄ Phil. ij.
Humiliauit ſemet ipm factus obediens vſqȝ ad mortem. In h̄ q̄
chriſtus mortuus eſt in cruce vbi per mortē ſuā omnē penā termi
nauit. Dedit nobis exemplū q̄ in cruce debemꝰ mori ⁊ amore xp̄i
omnia peccata in nobis occidere. Ro. vi. Vetus noſter homo cru
cifixus eſt vt deſtruatur corpus peccati vt vltra nō ſeruiamꝰ pec
cato veterem hominē appellat ſtatuȝ peccati per quod veteri ade
aſſimilatur. hunc debemus cum adiutorio chriſti ſic in nobis oc
cidere ne vnq̄ȝ in nobis reuiuiſcat Vis o homo ſtatum peccati in
te occidere. Inuoca chriſtū qui pro te mortuus eſt in cruce vt per
meritū mortis ſue te faciat mori ſine crimine ⁊ viuē cū deo. Amē.

De Sancto Matheo.

NOn veni vocare iuſtos ſ; peccatores Math.ix. In his ver-
bis duo tanguntur. ſuperbia ipocritarum qui ſe iuſtos re
putant reprehenduntur ibi. Non veni vocare iuſtos id eſt
illos qui ſe iuſtos reputant ſm vanã gloriam. Secundo humili-
litas penitentium qui ſe peccaſſe recognoſcunt exprimitur ibi. ſed
peccatores id eſt illos qui peccata recognoſcunt. exemplũ vtriuſ;
patet in pharizeo ⁊ publicano Luce xviij. ¶ Nota q deus ſanctuz
Matheum cuius hodie feſtum agitur vocauit ad quatuor. primo
vocauit a ſtatu culpe ad penitentie puritatem. Scdo a ſtatu aua-
ricie ad voluntariam paupertatẽ. Tercio a ſtatu vanitatis ad pre
dicandum euangelicam veritatem. Quarto a ſtatu laboris ad p-
cipiendam eterne mercedis iocunditatem. ¶ Primo vocauit eum
a ſtatu culpe ad penitentie puritatẽ. ante nãq; q̃ vocaretur a do-
mino tantũ iuquinatus fuit peccatis. vnde ⁊ publicanus dict9 ẽ
ab hoc ſtatu vocatus eſt ad penitentiã yſa. xxij. Vocabat domi9
deus exercituuz in die illa ad fletum ⁊ ad planctum ⁊ ad caluiciũ
⁊ ad cingulum ſacci. ¶ Tria tanguntur hic que debent eſſe in vã
penitentia. ſ. dolor in contritione. verecundia in confeſſione. ⁊ hu
militas in ſatiſfactione. primũ tangitur cum dicitur ad fletũ ⁊ plã
ctum que ſunt ſigna doloris. Scdm ibi cum dicit̃ ad cal. i. ad ve
recundiam q2 caluiciũ ingerit homini verecundiam. Terciũ cum
addit̃ ad cingulũ ſacci. i. ad humilitatẽ ſatiſfactionis. Beati illi q̃
audiunt vocem dei vocantis ad penitentiam ſicut beatus Mathe
us audiuit. de quo legitur q ſtatim cũ vocatus fuit a domino ſur
gens ſecutus eſt euz. Surrexit itaq; vt peccata relinqueret ſecut9
eſt vt peccata emẽdaret vnde ipſe poterat dicere illud Job xiij. Vo
ca me ⁊ rñdebo tibi voca me ad penitentiam ⁊ ego reſpondebo ti
bi ad obedientiam. Taliter eni nõ fecit Adam qui cum peccaſſet ⁊
a dño ad penitentiã vocaret̃ abſcondit ſe. Gene. iij. Vocauit dñs
adam ⁊ dixit ad eũ Adam vbi es q. d. a me peccando receſſiſti id
quero te per graciam ⁊ quero vt ad me reuertaris per penitentiã
Sed heu Adam huic voci non obediuit ſed dixit. Vocem tuam
audiui domine ⁊ timui eo q nudus eſſem ⁊ abſcondi me. O
Adam quam ſtulte feciſti. in naturalibus vulneratus fuiſti ⁊ virtu
tibus ſpoliatus ⁊ nudatus ⁊ abſcondiſti te ab eo qui te ad hoc

vocauit vt te ſanaret ⁊ virtutibus reindueret. Jſtud adhuc multi
faciũt quos deus per predicatores vocat ad penitentiã vt pecca/
ta defleant ⁊ confiteant̃ ⁊ ipſi abſcondunt ſe ⁊ verentur confiteri.
Sꝫ certe qđ modo occultat̃ hoc in iudicio omnibus reuelabitur
Luce. xij. Nihil opertũ qđ nõ re. ⁊ oc. qđ nõ ſci. Jdeo domin⁹ in/
cuſabit in die iudicij peccatores d. illud ꝓuerbiorum .i. Vocaui vos
ſcꝫ per predicatores ⁊ renuiſtis. extendi manũ m. ſ. temporalia lar
giendo vt vos ad amorẽ meum ꝓuocarem ⁊ non fuit qui aſpiceret
Deſpexiſtis omne conſiliũ meũ quod propoſui ſupple vobis per cõ
feſſores increpationes meas. i. tribulationes quas vobis immiſi
neglexiſtis. Et ſequit̃. ego quoqꝫ in interitu veſtro ridebo. Noli o
peccator ita agere ſꝫ exemplo mathei publicani domino ad penitẽ
tiam vocanti obedias vt apud ip̃m veniam peccatorum inuenias ¶
Scđo vocauit eũ a ſtatu auaricie ad voluntariã paupertatẽ. ꝑus
nanqꝫ ꝙ̃ vocaretur a domino ſequebatur auariciã quia telonei
lucris inhiabat ſicut in euangelio hodierno legit̃ ab hac auaricia
vocatus eſt ad voluntariã paupertatẽ vnde dicitur yſaie. xlviij. et
poteſt eſſe vbũ domini ad beatũ matheũ. Elegi te in camino pau
pertatis audite me Jacob ⁊ iſrahel quẽ ego voco. Bene dicit in ca
mino paupertatis quia ſicut in camino ardenti aurum mũdatur. ſic
per voluntariã paupertatẽ anima mundatur ſicut per auariciam
inquinat̃ Math. v. Beati pauperes ⁊c̃. ¶ Nota ꝙ dominus vocan
do matheũ a ſtatu auaricie ad paupertatẽ voluntariã appellat eũ
Jacob ⁊ iſrahel. vere fuit Jacob qui interpretat̃ ſupplantator quia
ſupplantauit dyabolũ contemnendo auariciã quã ille ſuggerit. di
abolus enĩ multũ ſuggerit auariciã vt amore mũdi poſſit illaque
are animã propter qđ tentans chriſtũ ⁊ omnia regna mundi oſtẽ
dens dixit Math. iiij. Hec omnia dabo tibi ⁊c̃. Fuit etiã iſrahel qđ
interpretat̃ vir videns deum qꝛ amore dei omnia temporalia reli
quit. vnde legit̃ math. v. Cum vocaret̃ a domino dicente. Sequere
me relictis omnibus ſe. eſt eũ. O auare qui iniuſta poſſides bona.
accipe exemplũ a beato matheo Cui cum ſemel diceret̃ a domino
vt ip̃m ſequeret̃ per emendationẽ vite ſtatim reliquit omnia ⁊ ſecu
tus eſt eum ⁊ tibi forte centies dictum eſt a domino per predica
tores ⁊ confeſſores vt tantũ iniuſta bona relinquas ⁊ iuſta bona
reſeruas ⁊ non vis facere. Conſidera auare qui non vis hic relin/

querẽ iniuſta bona voluntarie ꝙ adhuc veniet tempus in q̄ opor
tebit te omnia bona tam iuſta ꝗ iniuſta relinquere inuoluntarie.
hoc eſt in hora mortis p̄s. Relinquũt alienis di. ꝛc̃. Item p̄s. Cum
interierit pec. ꝛc̃ ⁊ ſequit̃ Introibit vſq; ad ꝓgenies patꝝ ſ. i. vſque
ad patres ſuos qui ſunt in iſ̃erno ⁊ vſq; in eternũ nõ vi. lu. iſtõ be
ne ꝯſiderauit beatus matheus iõ vt chriſto placere poſſet oīa pro
eius amore reliquit vñ Math. xix. Dixit petrus ȝ in pſona omnium
apoſtoloꝝ Ecce nos reliquim⁹ omnia ⁊ ſecuti ſumus te ꝛc̃ At ille
dixit Amen dico vobis ꝛc̃ ꝙ vos q̄ ſecuti eſtis me in regeneratione
cum ſe. fi. ho. in ſe. ma. ſue ſede. ⁊ vos ſup ſedes xij. iudicãtes xij tri
bus iſrl' Ecce q̄ꝫtũ honorabũt̃ volũtarij paupeſ qui hic omīa reli
querũt pro chriſto vñ bernard⁹ Felix paupꝑtas relinquentiũ omīa
⁊ te ſequentiũ domine iheſu Felix plane que tam ſecuros ⁊ taꝫ glo
rioſos faciet in illo tremendo examine meritorum in illa tanta diſ/
cretione iudiciorum O q̄ꝫ magnam ſecuritatem vera paupertaſ cõ
fert homini. in iudicio dat poteſtatem iudicandi ⁊ in hoc mundo
dat graciã viuendi ſine tedio. ¶ Legitur in vitis patꝝ ꝙ quidam
pauper mõchus habuit vnam mattam ⁊ cũ vna parte coopꝑiebat
ſe alteram partem ſibi ſubſternebat ⁊ erat valde magnũ gelu ⁊ pa
ter monaſterij de nocte ſurrexit ⁊ audiuit eum dicentẽ Graciaſ tibi
ago dñe ꝛc̃. Quot ſũt modo diuites in cuſtodia qui vel in inferno
ſedẽt aut pedes hñt in ligno cõſtrictos. ego aũt valde magn⁹ im/
perator ſum extendẽs pedes meos. ⁊ quo volo ambulo hanc ſecu
ritatẽ diuites non habent qꝛ ſemper timẽt amittere pecuniã ⁊ nũ/
quã ſũt ſecuri iob xv. Sonitus terroris ſemꝑ in aurib⁹ eius ⁊ cuꝫ
pax ſit ille ſꝑ inſidias ſuſpicat̃. iſtud ad litteram verum eſt de diuiti
bus qui ſemper timent. ſi domi ſunt timent ſemꝑ fures. ſi in via la
trones ⁊ nunq̄ꝫ poſſunt ſecure dormire. ¶ Tercio vocauit eũ a ſta
tu vanitatis ꝛc̃. Prius enim q̄ꝫ a deo vocaretur vanitatem huius
mundi ſequebatur tranſitorijs inhiando. ab hoc ſtatu vocauit eũ
dominus vt fidem predicaret vnde domin⁹ potuit dicere illud yſa.
xlij. Ego dominus vocaui te in iuſticiam id eſt in graciam qua te
iuſtificaui ⁊ apprehendi manum tuam ⁊ ſeruaui te ⁊ dedi te in fe
dus populi in lucem gentium vt aperires oculos cecoꝝ ⁊ educe/
res de concluſione vinctos. In hac auctoritate tanguntur tria

tel quatuoꝛ que fuerũt in beato Matheo que debent eſſe in q̄libet
predicatoꝛe. Primũ eſt ſanctitas vite ꝓpter exemplũ. hoc tangitur
ibi Ego dñs vocaui te in iuſticiã. hoc fuit in beato matheo quem
dñs de publicano fecit apoſtolũ. de peccatoꝛe iuſtũ. de auaro diui/
tē pauperem voluntariũ. vnde dixit ei dñs cum ceteris apoſtolis.
Jo. xiiij. vos mũdi eſtis ꝓpter ſer. quē locut⁹ ſum vobis. Scdm
eſt paciencia in aduerſitate ad tolerandũ quod tãgitur ibi. Appꝛe
hendi manũ tuã ⁊ ſeruaui te. Apoſtoli eni mittebãtur vt predica
rent fidem infidelibus ſuperbis ⁊ immũdis ⁊ tyrãnis a quib⁹ paſ
ſuri erant multa. Et ideo paciencia eis neceſſaria fuit Math. x. Ec
ce ego mitto vos ſicut oues in medio lupoꝝ. ideo dicit eis Lu. xi
Jn paciencia veſtra poſſi. animas vr̄as. Terciũ eſt ſapiẽtia ad do
cendũ recte ⁊ hoc tangitur ibi Dedi te i fedus po. in lu. gen. Mat.
vltimo. Euntes docete oēs gentes ⁊c̄. Docentes eos ſeruare om̄ia
quecũq; mandaui vobis propter qđ dñs dixit apoſtolis Luce xi
Ego dabo vobis os ⁊ ſa. cui nõ po. ⁊c̄. quartũ eſt intentio recta ad
docendũ vtiliter hoc tangit̄ ibi vt aperies oculos ce. ⁊c̄. vñ Jo. xv
Dictũ eſt apoſtolis. Ego vos elegi de mundo ⁊ poſui vos vt ea. ⁊
fruc. affe. ſ. aiaꝝ ⁊ fru. veſter. m. propter qđ beatus Matheus trãſi
uit in ethiopiam ⁊ ibi predicãs multos ad chriſtũ cõuertit vñ ipſe
habuit rectã intentionem in predicãdo. Sed heu quidã peruerſã
intentionē habẽt in predicando nõ eni predicãt vt aperiant interi
ores oculos hominũ ad deflendũ peccata. ſed vt aperiant burſas
ad largiendũ munera. nõ propter ſalutē anime ſed propter queſtũ
auaricie. multa mẽdacia excogitant vt denarios extorqueant. de
talibus dicit dñs math. vij. Attendite a falſis ꝓphetis ⁊c̄ ¶ Quar
to vocauit eum a ſtatu laboꝛis ad mercedē eterne iocunditati. Jn
multis nãq; laboꝛib⁹ vixit in hoc mũdo. nec miꝝ q꞉ mltas t̃ras p̄
dicãdo circuiuit. ſ. in ſiti in fame in frigoꝛe ⁊ nuditate ⁊ in maxia
paupꝛtate ⁊ ab hoc ſtatu vocauit eũ dñs ad et̃ne vite iocũditatē.
vñ pater celeſtis ad filiũ de ipo ⁊ alijs bonis operarijs dicit math
xx. Voca operarios ⁊c̄. Bonus operari⁹ fuit beat⁹ mathe⁹ qui vi
neã dñi. i. eccleſiã dei p̄dicando fidelit̄ excoluit. Fidē docēdo ⁊ ꝓ
fide moꝛtē ſuſtinẽdo. vñ legit̄ de ipo ꝙ cũ fidē coꝛã rege p̄dicaſſet
rex miſit ad ipm ſpiculatoꝛē qui ipm p⁹ miſſaꝝ ſolẽnia ſtantem ⁊
manib⁹ extẽſis oꝛantē gladio ꝑcuſſit. ⁊ ſic martir dei effect⁹ eſt ⁊

regis adeptus eſt. illam coronā de qua dicit᷑ Apoc. ij. Eſto fi. vſq₃
ad m. ⁊ dabo tibi co. vi. Recipe o homo exemplū a beato matheo
vt deo fideliter ſeruias ⁊ tribulationes preſentes pacienter ſuſtine
as vt coronā regis merearis accipere. Quāuis eni ſanguinē nō fū
das pro chriſto vt fidem predices per mundū diſcurrēdo nec pau
pertatē extremā ſuſtineas vel ſubeas omnia relinquēdo ſicut fecit
beatus Matheus ſi iſta facere nō potueris tribulationes que tibi
aduenerint pacienter ſuſtine fidē inuiolabilit᷑ tene. iniuſta bona re
linque ⁊ poteris coronā regis celeſtis obtinere. vn̄ Jaco. i. Btūs
vir qui ſuffert tentationes ⁊c. Hanc coronā in celis nobis ɔferat
qui ſine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

De Sancto Mauricio ⁊ ſocijs eius

Conualuerūt de infirmitate for. facti ſūt in bello. Heb. xi.
Verba iſta pn̄t ſumi ad ɔmendationē beatoꝝ. ſ. mauricij
⁊ ſocioꝝ eius quoꝝ hodie feſtū agitur q̄ fortes fuerunt i
bello fidei Et cōmendant᷑ hic a duplici beneficio qd̄ eis collatum
eſt per graciā dei. Primū eſt liberatio a malo. Scd̄z eſt ɔfortatio
in bono. Pmū tangit᷑ ibi cōualuerūt de infirmitate. i. de culpa ori
ginali que aiam reddit infirmā Scd̄m ibi for. facti ſunt. Nota
ꝙ corporaliter bellare volentibus quattuor ſūt neceſſaria. primū
eſt prudentia vt bellare ſciant. ¶ Scd̄m eſt fortitudo vt bellare va
leant Tercium eſt armatura qua ſe contra ictus ⁊ iacula muni
ant Quartum eſt audacia ne a bello fugiant Jſta quatuor ſpiri
tualiter fuerunt in iſtis ſanctis. primo fuit in eis prudentia fidei q̄
ad bellandū informabantur Scd̄o fortitudo diuini adiutorij q̄
confortabantur. Tercio armatura virtutū qua contra tentati
ones muniebant᷑. Quarto audacia qua pro fide moriebantur.
¶ Primo dico ꝙ fuit in eis prudentia fidei qua ad bellandū infor
mabant᷑ Hec prudentia fuit eis valdē neceſſaria vt fidem profiterē
tur ⁊ ab aduerſarijs fidei non deciperentur. Unde cum chriſtus
apoſtolos ad infideles mitteret dixit eis. ⁊ in perſona eorum om
nibus chriſtianis. Mathei xviij. Ecce mitto vos ſicut oues in me
dio lupoꝝ. Eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes ⁊ ſimplices ſicut
columbe. Hec duo fuerunt in iſtis ſanctis. Simplicitas columbi
na in fidei obſeruatione Et prudentia ſerpentina in fidei defenſi

defenſione. Prudentia ſerpentina eſt vt totū corpus exponat pro
capite ſic iſti corpora ſua in bello fidei expoſuerunt ne amitterent
caput eccleſie id eſt chriſtum. Et ſic prudentiam habuerunt in bel
lo que eſt ſumme neceſſaria ꝓuerbiorum xi. Cum diſpoſitione id eſt
prudentia intra bellum ⁊ erit ſalus vbi multa conſilia. O ꝙ͞ pru
denter ſe in hoc bello habuerunt quorum conſilia in hoc concorda
runt vt quicquid pati deberent nunꝙ͞ a fide recederent. Unde le
gitur de eis. Cum Maximianus ceſar miſiſſet ad eos milites qui
eos cogerent ad ſacrificandū. taliter ceſari reſponderunt. Milites
ſumus Imperator tui. ſerui autē quē libere profitemur chriſti. tibi
debemus miliciam. illi innocētiam a te laboris ſtipendium accepi
mus. ab illo exordium ſumpſim⁹ vite. Omnia pro ipſo tormēta ſuſ
cipere parati ſumus ab eius fide nunquā diſcedemus. Conſidera
prudentiam illorum qui mādatum terreni regis contempſerūt et
mandatum celeſtis regis impleuerunt penas ab homine irrogan
das non timuerunt vt fidem chriſti ſeruarent. Heu quātum mili
tes noſtri temporis ab his deuiant qui plus timent terrenos do
minos ꝙ͞ celeſtem deū quibus ſi terreni domini precipiāt aliquid
quod ſit contra deum ſcilicet pauperes ſpoliare terram deuaſtare
⁊ eccleſias incēdere ſtatim obediūt ⁊ vt terrenis dominis poſſint
placere non timent deum offendere. Audi quid de talibus dicet
chriſtus in die nouiſſimo. Deutro. xxxij. Ubi ſunt dij eorū in qui
bus habebant fiduciam. Surgant ⁊ opitulentur ⁊ in neceſſitate
vos protegant. Uidete ꝙ ego ſum ſolus ⁊ non ſit alius deus pre
ter me. Audi o miles qui hic ad imperiū domini tui pauperes ſpo
lias ⁊ villas incendis ⁊ dicis dominus meus iuſſit. Quid facies
in die nouiſſimo in illo diſtricto iudicio vbi nec tu per dominū tuū
te poteris excuſare nec dominus tuus pro te poterit reſpondere.
Apocalipſ. vi. Reges terre ⁊ principes ⁊ tribuni diuites ⁊ fortes
⁊ omnis ſeruus ⁊ liber abſconderunt ſe in ſpeluncis ⁊ in petris
montium ⁊ dicent Montibus ⁊ petris cadite ſuper nos et abſcon
dite nos a facie ſedentis ſuper thronū et ab ira agni quoniā venit
dies magnus. Attende iſta et quādo dominus tuus precipit tibi
aliquid quod eſt contra deum tunc dic. Obedire deo oportet ma
gis ꝙ͞ hominibus et dic cum iſtis ſanctis. Tibi debeo miliciā deo
innocentiā. Noli timere eum auferre poteſt tibi ſtam non deum.

occidē poteſt corpus non animā Luč.xij. Dico vobis amicis. me
ne ter. ab his qui occi. corpus ⁊ poſt hoc non habent āplius quid
faciunt. Oſtendā autē vobis quē timeatis ti. e. qui poſtq̄ȝ corpus
oc. habet po. mittēdi in gehennā. Scđo dico ꝙ fuit in eis fortitu-
do ex ſpe diuini adiutorij. zacha. x. Erunt quaſi fortes ⁊ concul-
cantes lutuȝ. i. lutulenta gaudia in medio viarū in prelio ⁊ bella-
bunt quia dominus cū eis eſt. Conſidera q̄ȝ fortes iſti ſācti fuerūt
in bello fidei multos ⁊ fortes habuerūt aduerſarios demones pu
gnantes contra eos ⁊ ipſi per dei adiutoriū vtroſq̄ȝ vicerunt Hebre. xi. Sancti per fidem vi. regna op. Nec mirꝫ ſi triumphauerūt
quia deus pugnauit pro eis Deutro. xx. Dum exieris ad bellū cō
tra hoſtes tuos ⁊ videris equitatus ⁊ currus ⁊ meliorē quaȝ tu
habes aduerſarij exercitus multitudinē non timebis eos quia do
minus deus tuus tecum eſt. appropinquante autē prelio ſtabit ſa
cerdos ante aciem ⁊ ſic loquetur ad populum vos hodie contra
inimicos veſtros pugnā cōmittitis non pertimeſcat cor veſtrum.
Nolite timere nolite metuere nec formidatis eos quia dominus de
us veſter in medio veſtri eſt ⁊ pro vobis contra aduerſarios vr̄os
dimicat vt eripiat vos de periculo. Iſtud bene impletuȝ eſt in iſtis
martiribus qui de remotis partibus egreſſi venerunt ad Dyocle
cianum ⁊ maximianū imperatores. Quos cum illi cōpulerunt vt
dijs ſacrificarent ⁊ chriſtianos interficerent iſti nullatenus ɔſen-
ſerunt ſꝫ magis elegerunt mortē q̄ȝ violare fidem. vnde legitur de
ipſis cum preceptū eſſet a ceſare vt decimꝰ ex eis decollaretur vnꝰ
feſtinabat ante alterū ⁊ ad mortem preuenire certabāt. Ecce q̄ȝta
fortitudo mentis quā non eneruauit fortitudo mortis bene audi-
uerant iſti vocem ſacerdotis dei. i. marcellini pape. qui vt legitur
ad hoc eos exhortatus fuit vt potius gladijs interirent q̄ȝ vt fidē
chriſti quā acceperant violarēt. Sꝫ heu quidā in bello fidei adeo
ſunt debiles ꝙ ſtatim vt impugnantur a dyabolo ſuccumbunt et
violant totum qđ in baptiſmo promiſerunt. ſ. renunciare dyabo-
lo ⁊ pompis eius ⁊ fidem inuiolabiliter obſeruare. recte contrariū
faciunt quia fidem violant. dyabolo adherent. Trenorꝫ. i. Abſqȝ
fortitudine abierūt añ faciē ſbſequētl. abierunt inq̄ȝ abſq̄ȝ fortitudi
ne q². diuinum adiutoriū nō queſiuerāt ante faciem ſubſequentis.
i. dyabolo inquantū eius ſuggeſtionibus conſenſerunt ⁊ dei vo-

luntatem non impleuerunt. Audi o chriſtiane quamdiu es in mū
do. in periculoſo bello es. ex vna parte impugnat te caro. Ex alia
mundus. ex alia demones. Si times ſuccumbere inuoca graciam
dei ⁊ triumphabis. Accipe illud exemplum quod legitur primo
Macha. iij. Cum iudei viderent exercitum aduerſariorum fortem
⁊ magnum ⁊ timerent. Dixit iudas non eſt in multitudine exerci
tus victoria belli ſed de celo eſt victoria. Ipſi veniunt ad nos in
multitudine contumaci ⁊ ſuperba vt diſperdant nos. Nos vero cō
pugnabimus pro animabus noſtris ⁊ legibus ⁊ ipſe dominus con
teret eos ante faciem noſtram ⁊ his dictis pugnauerunt ⁊ ſupera
uerunt hoſtes. Eodem modo ſi tu in tentationibus ad deum te cō
uerteris omnes hoſtes anime tue ſuperabis. ¶ Tercio dico ꝙ fuit
in eis armatura virtutum qua contra tentationes muniebantur.
vnde de ipſis exponitur illud Canticoꝝ iij. En lectulum Salomo
nis quadraginta fortes ambiunt ex fortiſſimis iſrahel omnes te-
nentes gladios ⁊ ad bella doctiſſimi. per quadraginta non ꝗꝛtum
pe iſtos ſanctos martires qui dicuntur quadraginta in hoc
ad numerū quia plures fuerunt ſed quantū ad ſignatum. in hoc
enim numero ſunt decies ſex per quod ſignificatur ꝙ iſti ſancti de
cem precepta impleuerunt ⁊ ſex opera miſericordie. Iſti ābierunt
id eſt virtutibus munierunt lectulū ſalomonis. i. eccleſiaꝫ in qua
verus ſalomon id eſt chriſtus quieſcit. omnes tenentes gladios q-
bus ſe contra tentationes defenderent ⁊ ideo fuerunt ad bella do
ctiſſimi. gladij iſti ſpirituales ſunt diuerſe ſententie ſacre ſcripture
per quas homo defendit ſe contra dyabolum ¶ Nota ꝙ iſti ſan-
cti bene armati fuerunt quia habuerunt ſcutum fidei recte creden
do. galeam ſpei celeſtia appetendo. Loricam iuſticie recte viuendo
Gladium ſapientie doctrinam chriſti ſequendo. Lanceam longa-
nimitatis vſque in finem in bono perſeuerando. Unde legitur ꝙ
vnꝰ ex eis Cruperiꝰ noīe ſignifer dixit ad ceteros pꝛ̄ijciant manus
noſtre hec arma carnalia ⁊ armemur virtutibus. Sed heu huius
contrarium faciunt milites noſtri temporis qui ſpiritualia arma
reijciunt ⁊ carnales armaturas aſſumūt. Pugnant contra homi
nes ⁊ neſciunt pugnare contra demones. Bellum corporale ar-
mati aggrediuntur ne in corpore ledantur ſed ad bellum ſpiritua-
le tanꝙ ibi hoſtes nō hēant. vadunt inermes ⁊ nudi vbi in aīa oc
ciduntur.

cidiuntur. Noli o homo ita facere arma animā tuā virtutibus ne
i bello tentationis occidaꝛ. ita docet Apo. Eph. vi. Accipite arma
turā dei vt poſſitis reſiſtere in die malo id eſt in die tentationis et
in omnibus perfecti ſtare. State ergo ſuccincti lumbos veſtros ⁊
induite loricam iuſticie in omnibus ſumentes ſcutum fidei in quo
poſſitis omnia tela nequiſſima ignea extinguere ⁊ galeam ſalutis
aſſumite ⁊ gladium ſpiritus ſancti qđ eſt verbum dei. has arma/
turas accipe ⁊ pugna viriliter quia merces magna tibi debetur.
Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei ſedere mecum in throno meo ſicut ⁊
ego vici ⁊ ſedeo in throno patris mei cum eo. ¶ Quarto dico ꝙ fu
it in eis audacia qua ex caritate pro fide moriebantur. Quidam
nanqꝫ ſunt fortes ſed non ſunt audaces. Iſti autem ſancti fortes
fuerunt inquantū fidem ſeruauerunt ⁊ audaces inquantum pro fide
morti ſe obtulerunt. vnde legitur de ipſis ꝙ mutuo exhortabanꝛ
ſe vt pro fide mortem ſuſciperent. vnde in perſona eorū poteſt dici
illud quod dixit iudas. i. Mach. iij. Accingimini ⁊ eſtote filij potē
tes quoniā melius eſt nobis mori in bello ꝗ̃ videre mala gentis
noſtre ⁊ ſanctoꝝ. vtiqꝫ fuit eis melius ꝙ corporaliter pro fide mo
rerentur ꝗ̃ ꝙ malum infidelitatis ſequerentur. Hic nota ꝙ mul
tum errant illi ſtulti qui dicunt blaſphemādo contra ſanctos iſtoſ
exquo tot fuerunt ⁊ tam fortes ⁊ tam audaces quare ſe non defē
derunt. Certe ideo non defenderunt ſe quia melius erat eis mori
pro fide ꝗ̃ viuere amiſſa fide. ⁊ etiam ideo ſe non defenderunt ſed
tormenta mortis pacienter ſuſtinuerūt. quia chriſtꝰ dederat exem
plum martiribus vt non ſe defenderent ſed tormenta mortis pa/
cienter ſuſtinerent vnde legitur Ioh. xviij. Cum iudei veniſſent ad
iheſum vt eum cōprehenderent ipſo interrogante quem queritis.
Reſponderunt Iheſum nazarenū. ⁊ cum diceret ego ſum. Illi abi
erunt retrorſum ⁊ ceciderunt in terram. hoc factum eſt bis ⁊ po/
ſtea comprehenderunt eum ⁊ ligauerunt ⁊ crucifixerunt euꝫ ⁊ in
hoc oſtendit nobis exemplū ꝙ ꝗ̃uis poſſet ſe defendere ⁊ vno ver
bo omnes proſternere permiſit tamen ſe capi ⁊ occidi dans exem
plum martiribus ne ſe in futuro defenderent ſed pro fide pacienter
penas ſuſciperent. Propter qđ etiā cum Petrus educto gladio am/
putaſſet Malcho auriculā dixit iheſus petro. Conuerte gladium
tuū in locū ſuū. An putas ꝙ nō poſſum rogare patrē meū ⁊ exhi/

bebit mihi plus q̄ʒ xij. legiones angeloꝝ Math. xxvij. Hoc tñ non
fecit ʒ voluntarie mortē ſuſtinuit. eodē modo fecerūt iſti ſancti qui
cū eſſent multi. ſ. ſex milia ſexcenti lxvi. nō ſe defenderūt ʒ paciēter
pro chriſto mortē ſuſtinuerūt. Reſpice o homo iſtos imo ip̄m xp̄m
⁊ eſto paciens. Si eni chriſt⁹ ⁊ ſancti martires pacientes fuerunt
in magnis tormentis in effuſione ſanguinis. eſto ⁊ tu paciēs ſi ali
quid occurrerit tibi aduerſitatis. Heb. xij. Recogita eum qui talē
ſuſtinuit a peccatorib⁹ aduerſus ſeip̄m ↄtradictionē vt non fatige
mini. animas veſtras deficientes nondū eni vſq̄ʒ ad ſanguinē reſti
tiſtis aduerſus peccatū repugnātes. Rogemus dominū vt meritiſ
iſtoꝝ ſanctoꝝ martiꝝ in bello fidei det nobis prudētiā. fortitudinē
armaturā vt ita pugnemus ꝙ ab eo in celis coronemur quod no
bis cōcedat qui ſine fine viuit ⁊ regnat Amen.

De Angelis.

Angeli c. in celis ſ. v. ſ. p. m. qui in c. eſt Math. xviij. In vbis
iſtis duplex vis angeloꝝ deſcribitur. Prima vis admini
ſtratiua qua nobis miniſtrant ex caritate. Scd̄a vis con
templatiua qua fruunt̄ diuina claritate. Pmū ibi Angeli eoꝝ. ideo
eni dicunt̄ angeli noſtri q̄ nobis miniſtrant. Scd̄ʒ ibi ſemꝑ vidēt
faciem dei ⁊c̄. Ex hoc patet ꝙ vbicūq̄ʒ ſunt angeli ſemper vidēt fa
ciem dei alioquin ſi in terra exiſtentes non poſſent videre faciē dei
tūc impacia miſtrarēt nob. nūc aūt miſtrāt cū oi gaudio q̄ nr̄aʒ
ſalutē ꝓcurāt ⁊ viſione dei nō priuant̄. Nō ꝙ ſancti angeli nob
ſūt valde neceſſarij ⁊ hoc p̄cipue ꝓpt̄ v. Pmo q̄ nos ſum⁹ debiles
⁊ ip̄i fortes iō ip̄i nos cuſtodiūt ne a diabolo vincamur. Scd̄o q̄
nos ſum⁹ inſipiētes ⁊ ipſi ſapiētes. ideo nos docēt ne decipiamur.
Tercio q̄ nos ſumus mali ⁊ ipſi boni ideo pro nobis orant vt ex
audiamur. Quarto q̄ nos ſum⁹ tribulati ipſi ꝟo leti iō nos a tribu
latione eripiūt vt ↄſolemur. Quinto q̄ nos a deo elōgati ſum⁹ ipſi
deo ꝓpinqui iō nos ad celū ꝑducūt vt deo cū eis eternalit̄ ꝑfrua
mur. Nūc de p̄mo dico ꝙ nos ſum⁹ debiles ⁊ ipſi fortes iō nos
cuſtodiūt ne vincamur. Audi q̄ʒ debilis fcūs ē hō ꝑ peccatū vn̄ in
ꝑſona generis hūani dr̄. Treñ. i. Infirmata ē virtuſ mea dedit me
dn̄s in mānu de q̄ non poteraʒ ſurgere ante peccatum erat homo
fortis quia ſi voluiſſet diabolo ſine omni difficultate reſtitiſſet poſt
peccatū vero debilitatus adeo eſt ꝙ cum maxima difficultate vix

reſiſtere pōt ideo indiget magno adiutorio Pꝑter qđ deus deputa
uit homini fortes angelos vt ipos cuſtodiant p̄s. Benedicite an
geli dn̄i dn̄o. Audi q̄d de fortitudine āgeloꝝ ſcriptū ē yſa. xxxvij.
Cū Aſſirij vallaſſent ihrl'm egreſſus angelus dn̄i percuſſit de ca
ſtris aſſirioꝝ c.lxxxv. milia viroꝝ. Noli o homo timere ſi fragilis
es ad reſiſtendū dyabolo. Fortes habes angelos adiutores illos
honora illos inuoca hodie vt te adiuuent vt te cuſtodiant ſicut p̄
ceptum eſt illis p̄s. Angelis ſuis ⁊c̄. Conſidera in hoc caritatē dei
circa te qui celeſtes angelos deputat ad hoc vt te cuſtodiant ⁊ ꝓ
te cōtra dyabolū pugnent Apoc̄. xij. Factū eſt preliū magnū in ce
lo. i. in eccleſia Michael ⁊ an. eius p̄li. cuꝫ dra. ⁊ draco pugnabat
⁊ an. eius aduerſus eos ⁊ nō valuerūt neqꝫ inuentus ē locus eoꝝ
amplius in celo Gloſa. Non valuerunt remouere auxilia angeloruꝫ
quia nō potuerūt eccleſiā deijcere in peccatū Cogita o homo q̄ꝫtū
te deus diligat qui angelos ſuos tibi ī adiutoriū deſtinat ⁊ q̄ꝫuis
vnus ſit tibi ſingulariter deputatus vt te cuſtodiat omnes tamen
te cōcorditer adiuuāt ſiue pro te deū orando ſiue demones a te fu
gando ⁊ ideo honora angelos ⁊ noli deſperare. ſi eniꝫ multi ſunt
angeli mali qui te infeſtant plures ſunt qui te adiuuant ſicut figu
ratum eſt iiij. R. vi. vbi legit̄. ꝙ cū rex Syrie cum magno exercitu
circūdediſſet dothayn miniſter helizei vidēs hoc timēs dixit heu
heu dn̄e quid faciemus. At ille dixit noli timere. plures enī nobiſcū
ſunt angeli q̄ꝫ cū illis ⁊ ecce mons plenus equoꝝ ⁊ curruū igneoꝝ
in circuitu helizei. Rex ſyrie ſignificat diabolū qui eſt rex ſuper fili
os ſuperbie. Syria enī interpretat̄ ſublimitas. rex iſte ſuperbus cū
exercitu ſuo ſ. demonū circūdat dothaym. i. mundū in quo eſt defe
ctus multoꝝ bonoꝝ q2 dothaiꝫ interpretat̄ ſufficiens defectio. he
lizeus qui interpretat̄ ſalutare dei ſignificat chriſtū. cuius miſter eſt q̄
libet chriſtianus qui nō debet timere exercitū demonū q2 mons. i.
eccleſia p̄ns plena eſt equoꝝ ⁊ curruū igneoꝝ. i. angeloꝝ adiuuā
tium homines ⁊ cōparantur angeli equis q2 fortes ſunt ⁊ igneis
curribus q2 velociter mouētur ad adiuuandū homines. ¶ Scd̄o
dico ꝙ nos ſumus inſipientes ⁊ ideo nos docent ne decipiamur.
Audi qđ Pꝓpheta dicit de inſipientia hominis ſ homo cū in hono
re ⁊c̄. bene cōparatur homo iumentis inſipientibus quia inſtar iu
mentorum delectabilia querit preſentibus inheret. de futuris non

cogitat. inter bonū ⁊ malū non dijudicat ⁊ ideo de facili poteſt
decipi. ſi deus ſapientes angelos qui eum doceant ſibi nō deſtinaſ
ſet de quoꝝ ſapientia dicit̄ Ecc̄. i. Prior omniū creata eſt ſapētia
.i. angelica natura. dicit gloſa q̄ non prioritate temporis ſʒ digni/
tate precedit omnē creaturā. in angelis magna eſt ſapientia. ideo
docēt nos ne a dyabolo decipiamur. vnde cum de periculis mūdi
i. de occulta impugnatione dyaboli ⁊ de aperta perſecutione an/
tichriſti multa ſcripta eſſent in Apoc̄. ne in his homines decipiāt̄
dictum eſt in fine. Ego miſi angelū meum teſtificari hec vobis in
eccleſia ⁊ hoc ſupple ne decipiamini. Tota intentio demonū vſat̄
circa hoc vt decipiant homines. Jere. xx. perſequamur eū ſi q̄ mō
decipiatur ⁊ p̄ualeamus aduerſus eum Si vis eoꝝ aſtuciaʒ cua
dere honora angelos vt te doceant qualiter poſſis eis reſiſtere ⁊
deo ſeruire peccata vitare ⁊ in bonis perſeuerare. ¶ Tercio dico
ꝙ nos ſumus mali ipi vo boni ideo pro nobis orant vt exaudia/
mur. de malicia huiuſmodi dicit̄ Roma. iij. Omnes peccauerūt ⁊
egent gracia dei Omnes peccatum originale in vtero contrahūt
⁊ heu multi mortalia peccata poſtea cōmittunt propter que indi
gni fiunt vt exaudiantur Treno. iij. Nos inique egimus ⁊ ad ira
cundiā prouocauimus ideo tu inexorabilis es. ſancti vero angeli
ſunt boni quia nunquā peccauerunt Thobie quinto Dixit thobi
as ad vxorem de filio. Credo ꝙ angelus dei bonus comitetur cū
eo ⁊ diſponet que contra ipſum geruntur ⁊ quia ipſi boni ſunt iō
pro nobis orant zacha. primo. Dixit angelus domini exercituum
vſqʒ q̄ non miſereberis iheruſalem ⁊ vrbiū iuda quibus irat⁹ es.
O homo audi ſi times ꝙ deus nō exaudiat orationes tuas Jnuo
ca angelos vt pro te orent vt exaudiaris. Ad hoc eni angeli ſolēt
aſſiſtere homibus orantib⁹ vt orationes eoꝝ deo offerant vnde an
gelus dixit Tho. xij. Quando orabas cum lacrimis ⁊ ſepeliebas
mortuos ego obtuli orationem tuam domino. Tūc angelus ora
tiones noſtras offert deo. quando deuotionem noſtram videt
⁊ nobiſcum deum orat vt nos exaudiat. Multum debemus hono
rare angelos in terris vt pro nobis orent in celis. ¶ Quarto dico
ꝙ nos ſumus tribulati. ipſi vero leti ideo nos ꝯſolant̄ ⁊ a tribula
tione eripiūt. Multas eni tribulationes ſuſtinet hō in hoc mūdo.
ideo d

3° pn̄r ... intercessores ... oratores

4° pn̄r ... consolatores

ideo dicit ꝓpheta Tribulationes cordis mei ⁊c̃. qꝛ ergo homo mul
tas tribulationes patitur ne omnino deſoletur ideo miſericors de-
us letos ſibi angelos mittit qui eũ conſolent̃ vnde cum Thobias
triſtis ⁊ meſtuſ diceret angelo quale mihi gaudiũ qui in te. ſe. ⁊ lu
ce. nõ vi. ait angelus ad eũ forti animo eſto in proximo eſt vt a deo
cureris Thobie. v. Iſtd̃ figuratũ ẽ Actu. xij. vbi cũ Petrus eẽt in
carcere poſitus ⁊ vinculis aſtrictus. ecce angelus domini aſtitit tã
quã letus conſolator ⁊ lumen refulſit in ha. car. qui eũ a vinculis
⁊ a carcere liberauit. Carcer mundũ ſignificat Due catene q̃bus
beatꝰ petrus erat aſtrictꝰ ſignificant duplices miſerias quibuſ in
hoc mundo tribulamur. ſ. interiores in aĩa que ſũt timor ſolicitu-
do triſticia ⁊c̃. Exteriores in corpore que ſũt fames ſitis labor mor
bus mors ⁊ huiuſmodi. Ais ab iſtis tribulationibus eripi hono
ra angelos ⁊ eripient te ħ ſemiplene. ſ. aduocando ad pacientiam
per quã miſerias huiꝰ mundi pacienter toleras. Et in morte plene
ſ. ab omni miſeria liberando vt nunq̃ꝫ ampliꝰ ſuſtineas hoc erit in
extremis cũ angeli ad te venient ⁊ ad celeſtẽ gloriã perducẽt. Tũc
vere poteris dicere Nunc ſcio vere quia miſit dñs angelum ſuum
⁊ eripuit me de manu Herodis. i. diaboli ⁊ de omni expectatione
iudeoꝝ. i. maloꝝ hominũ qui expectabant de die in diem vt me tri
bulent. ¶ Quinto dico ꝙ nos ſumꝰ a deo elongati ⁊c̃. De elongati
one noſtra dicit propheta. Ecce elongaui fug. ⁊c̃. Tunc homo ſe a
deo elongat quando per peccatum a deo recedit Tunc vero in ſo-
litudine manet quando ad miſerias huius mundi deiectus fuit ⁊
ſic eiectus de celo a deo elongatus eſt ⁊ peregrinus factus eſt in ħ
mundo. Angeli eni ſunt ꝓpinqui deo Thobie duodecimo. Ego ſũ
Raphael angelus vnus ex ſeptem qui ſtamus ante deum. Per vij
angelos accipe omnes angelos qꝛ ſeptenarius numerus vniuerſi-
tatem ſignificat. ꝓpter hoc etiam omne tempus per ſeptem dies de
currit. Illi ergo angeli aſtant deo tanquã propinqui ⁊ ideo poſſũt
nos qui elongati ſumus ab eo ad celum perducere vnde officium
angelorum eſt animas ad celum ducere ſicut Luce xvi. factũ eſt
vt moreretur mendicus ⁊ portaretur ab angelis in ſinũ Abrahe.
⁊c̃. Cogita ſi potes quantã leticiam habebit anima quando a cor-
pore egreditur ⁊ a ſanctis angelis aſſumitur ⁊ cum himnis et cã-
ticis ad celum deducitur. Si deo fideliter ſeruieris ⁊ angelos oẽs

honorauerīs. ipſi ad te in extremis venient ⁊ ad celum perducent. Conſulo tibi o homo vt honores angelos ⁊ precipue beatum Michaelem quoniā dn̄s conſtituit eū in principem ſuper omnes aīas ſuſcipiendas ſicut canit eccleſia. Audi o peccator qui deo nō ſeruis nec angelos honoras quid eueniet tibi in extremis. boni angeli te deſerent mali te ſuſcipient ad infernum te perducent. vnde Beda ſcribit in geſtis Anglorꝝ de quodā iuuene nolente cōfiteri qui cū infirmaretur venit ad eum rex ⁊ monuit eum vt confiteretur. qui reſpondit ꝙ nō faceret ne ſodales ſibi inſultarent ſ3 cum reſurgeret ab infirmitate vellet cōfiteri. Infirmitate cōualeſcente iterato viſitauit eum rex cui ait ille. O rex ſine vtilitate modo viſitas me qꝛ duo iuuenes pulcri intrauerunt iam ad me quorꝝ vnꝰ portabat pulcrum librꝝ in quo erant bona pauca que feci. poſtea vero intrauit exercitus malignorꝝ ſpirituū quorꝝ vnus maiorē ꝓtulit librū horrende viſionis. enormis magnitudinis ⁊ ponderis importabilis in quo erant ſcripta oīa ſcelera mea que feci vel cognoui in tetris litteris. Dixeruntq3 ad illos iuuenes quid vos hic facitis. iſte noſter eſt quibus illi. verū ē. ducite illum in tumulū damnationis. duoq3 percuſſerūt me. vnus ad caput alius ad pedes ⁊ cum ad cor peruenient morior ⁊ a demonibus ad inferna pertrahar. Sicq3 factum eſt A tam miſerabili morte cuſtodiat nos ihs xps. Amen

De Animabꝰ defunctorꝝ.

Sancta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio ꝓ de. exora. ij. Mach. xij. In verbis iſtis duplex effectus tangit̄ orōnis. vnus ē reſpectu viuorꝝ. ſ. mentis expiatio. Scd̄us eſt reſpectu mortuorū ſ. pene deletio. Primū ibi Scā ergo ⁊ ſalubris Scd̄m ibi ꝓ de. exora. ¶ Nota ergo hoc qđ dicit pro defunctis exora. ꝙ ſm̄ Grego. Anime defunctorꝝ quatuor modis adiuuant̄. interdū adiuuātur oblationibus ſacerdotū. Orationibꝰ ſanctorꝝ. Elemoſinis carorū Ieiunijs ꝓpinquorū. De primo dicit̄ Ecc. xlv. Ipm̄ elegit ab omi viuente offerre ſacrificiū deo incenſum ⁊ odorem bonū in memoriam pro populo ſuo placare. Iſtud ſacrificiū eſt corpus ⁊ ſanguis chriſti qđ offert ſacerdos deo in memoriā paſſionis pro viuis ⁊ defunctis Auguſtinus Cum ſacrificia altaris pro baptiſatis defunctis omnibꝰ offeruntur pro valde bonis. i. pro his qui ſunt in celis

ſunt graciarū actiones ꝓ nō valde malis.i.qui ſunt ī purgatorio
ſunt ꝓpiciationes pro valde malis.i.pro his qui ſunt in inferno ec̄
ſi nulla ſunt adiumenta mortuorū.qualeſcūqꝫ tamē ſunt cōſolati
ones viuorū. Quibus autē proſunt vel ad hoc proſunt vt plena ſit
remiſſio.vel vt tolerabilior fiat damnatio.i.pena quā ſuſtinent in
purgatorio.pena aūt illorū qui ſunt in inferno nunq̄ꝫ mitigabitur
perpende q̄ꝫ vtile ſit dicere miſſas pro his qui ſunt in purgatorio.
Nota ꝙ in miſſa corpus ⁊ ſanguis xp̄i imolat̄ paſſio xp̄i repn̄tat̄
ſuffragiū omniū ſanctorū implorat̄.de p̄mo Gregoriꝰ. Cum cor/
pus xp̄i in altari ſumit̄ eiꝰ caro in ſalutē populi partit̄.vnde dn̄s
dicit Jo.vi. Caro mea vere eſt cibus ⁊c̄. O q̄ꝫte efficacie eſt ille cibꝰ
⁊ potus qui dum deuote in altari offert̄ deus ⁊ oēs ſancti in p̄ria
honorant̄. Sacerdos miſſam celebrans ⁊ ꝑpl'us circumſtans ⁊
oēs fideles ſiue ſunt in mundo ſiue in purgatorio adiuuant̄. Jtez
ſacerdos offerens hoſtiā dicit. Accipe ſancte pater oipotens eter/
ne deus hāc imaculatā hoſtiam ⁊c̄. Quid poteſt deus pater ſacer/
doti corpus ⁊ ſanguinē filij ſui vnigeniti deuote offerenti denega/
re.vnde dicit̄ Leui.v. Si aliquis peccauerit veniat ad ſacerdotem
⁊ orabit pro eo dn̄m ⁊ dimittet̄ ei. ꝓpter hoc ſacerdos in canone
corpꝰ xp̄i ⁊ ſanguinē ꝯſecratū in altum eleuat q.d. O pr̄ clementiſ
ſime reſpice corpꝰ ⁊ ſanguinem vnigeniti tui.ſ.corpꝰ qd̄ tibi obla/
tum fuit in cruce ⁊ eundē ſanguinē qui effuſus fuit ꝓ redēptione
generis hūani ⁊ miſerere oīm ꝓ q̄bus hoc corpꝰ ⁊ hūc ſanguinē
offero. ex q̊ ꝓprio filio tuo nō pepciſti ſꝫ ꝓ oibus eum tradidiſti in
mortē.nūc ꝑ illū ⁊ cū illo qui hic pn̄s eſt cuiꝰ cor.⁊ ſan.ego offēo
tibi.dabis nobis id qd̄ petimꝰ.i.rogo te per oēs paſſiones q̄s fili
us tuꝰ inocens ſuſtinuit.vt liberes nos ⁊ aīas q̄ ſunt in purgato
rio ab omni pēa ⁊ duc nos ad vitā eternā. ¶ Scd̄o paſſio xp̄i in
miſſa repn̄tat̄.i.Cor.xi. Quociēſcūqꝫ manduca.pa.hūc ⁊ calicez
biberitis ⁊c̄. ꝓpter qd̄ cū dn̄ſ daret corpus ſuū ⁊ ſanguinem diſci
pulis dixit Lu.xxij. Hoc facite in meā cōmemorationē id eſt qn̄ of
fertis in altari corpꝰ meū ⁊ ſan.eſtote memo.dolorū me.⁊ mor.m
Grego. Hec victima ſingularit̄ animā ab eterno interitu liberat
que nobis mortem vnigeniti per miſteriū repreſentat. ¶ Nota vt ſa
cerdos penas chriſti ⁊ paſſionem in memoria habeat ideo tam ve
ſtibus q̄ꝫ geſtibus in miſſa penas repreſentat. ¶ Primo nanque

amictū ponit in capite qđ cancellatꝰ circa pectus ⁊ tandez replica
tur circa collum ⁊ ſignificat pannū quo velata fuit facies domini
quando collaphis ⁊ alaphis ceſus eſt ⁊ dictum eſt ei. ꝓpheti ſa. q̄s
eſt qui te percuſſit ideo replicatur ad collum vt cogites de colaphiſ
chriſti. ideo circa pectus ligatur vt illius illuſioniſ nunq̄ꝫ obliuiſca
ris. Poſtea induit albam que ſignificat albam veſtem de qua dici
tur Luce xxiij. Spreuit eū herodes cum exercitu ſuo ⁊ illuſit indu
it veſtem albam ⁊ remiſit ad Pilatū. hec veſtis eſt ampla ⁊ lata q̄ꝛ
chriſtus ibi magnū opprobriū corā multis ſuſtinuit p̄s. Propter
te ſuſtinui opprobriū. cingulū ſtola et mapula ſignificant tria liga
mina quibus ligatus fuit pro nobis chriſtus. Primo eni ligatꝰ fu
it in infantia. vnde canit eccleſia Vagit infans inter arta poſitus
preſepia membra pannis inuoluta virgo mater alligat ꝛc̄. Iſtud ſi
gnificatur per ſtolam que primo ponitur circa collum ⁊ poſtea in
ſtar faſcie cancellatur. ¶ Scđo ligatus fuit quando cōprehenſus
fuit in orto ⁊ ductus ad Annā p̄mū Jo. xviij. iſtđ ſignificatꝰ per ma
pulaꝫ que ponitur circa manus q̄ꝛ chriſti manus inſtar furis liga
te fuerunt. ¶ Tercio ligatus fuit ad columnā quando flagellatus
eſt Math. xxvij. iſtđ p cingulū ſignatꝰ quo cingitꝰ dorſum q̄ꝛ xp̄us
multa vulnera ⁊ dolores in dorſo ſuſtinuit p̄s. Supra dorſum me
um fabri. ꝛc̄. poſtea ſacerdos circundat ſibi caſulam que interduꝫ
ē de purpura vel vt frequentius crucē h̄ꝫ de purpura ⁊ ſignificat
veſtē purpuream de qua dicitꝰ Jo. xix. Milites plec. co. de ſpi. impo.
ca. eꝰ ⁊ veſtem pur. circū. ei d. Aue rex iudeoꝝ ⁊ dabāt ei ala. Sic
igitur ſacerdos rep̄ntat penas xp̄i in veſtibus q. d. O pater eterne
penas ⁊ opprobria filij tui oculis tuis repreſento vt miſerearis cm
nium fideliū tam eoꝝ qui ſūt in mūdo q̄ꝫ in purgatorio Item repre
ſentat paſſionem chriſti in geſtibus. primo cū accedit ad altare ꝓ/
funde inclinat per qđ ſignificatꝰ illa inclinatio qua xp̄us incurua
batꝰ cū ꝓpriaꝫ crucē baiularet Jo xix poſtea oſculatꝰ altare per qđ
ſignificatur oſculū cū q̄ iudas xp̄m tradidit poſtea incipit canta/
re ⁊ clamare per qđ ſignificatꝰ clamor quo xp̄s in cruce emiſit ſpi
ritū. Orōes in miſſa ſignificant orōem quā xp̄us orauit ꝓ inimicis
Silentiū ſignificat illud ꝙ xp̄us ſtans corā herode licet in multiſ
accuſaretꝰ ⁊ a multis tn̄ nihil rn̄dit Qđ ſacerdos vertit ſe ad ꝓplꝫ
ſignificat illud ꝙ xp̄s vadens ad paſſionē conuerſus ad mulieres

q̊ plangebāt cū. dicit Filie ihrl̄m. ꝛc̄. Altare ſignificat crucē. Calix
ſepulcrū. Patena lapidē ſuppoſitū. Corpalia linteamina q̄b⁹ cor-
pus xp̄i īuolutū fuit. q̄ꝺ plura nihil vacat a miſterio. lōgū eēt nar
rare q̄ꝺ ſignificāt xxv. cruces ſiue ſigna q̄ fiūt in canone nūc ſuper
calicē nūc ſup̱ hoſtiā nūc ſup̱ vtrūq̨ hec ⁊ m̄lta alia cā breuita-
tis trāſeo. ſic ergo ſacerdos tā geſtib⁹ q̄ȝ veſtib⁹ xp̄i paſſionē rep̄n
tat. quō pōt de⁹ p̄r ibi claudē viſcera miſeratiōis vbi ſit tā euidēs
rep̄ntatio xp̄i paſſiōis ¶ Tercio in miſſa ſuffragiū oīm ſcōꝝ īplora
tur iō dr̄ in canone cōicantes ꝛc̄. vſq̨ muniamur auxilio q. d. ſacer
dos de meis meritis nō p̄ſumo ȝ oīm ſcōꝝ prōciniū īuoco. putas
ꝙ de⁹ pōt abnegare oībus ſanctis in celo regnātib⁹ quib⁹ ꝓmiſit
adhuc in terra degētib⁹ Jo. xvi. Petite ⁊ accipi. ꝛc̄. ¶ Scd̄o aīe in
purgatorio iuuant̄ orōnib⁹ ſcōꝝ. vn̄ dr̄ hec ſcā ⁊ ſalubris ꝓ defū.
ē co. ¶ Nō ꝙ hui⁹mōi orō dȝ eē pura. hūilis ꝓfuſa. lacrimoſa aſſi
dua. de p̄mo p̄s. Iniq̄tatē aſpexi ꝛc̄. ꝓptēa exaudiuit ꝛc̄. ſupple q̄a
pur⁹ ſum a pcc̄o. q̄ vult aliū lauare a ſordib⁹ dȝ mūdas man⁹ ha
bere. ſic q̄ vult orare ꝓ his qui ſūt in purgatorio vt purgen̄t debȝ
eē a mortali pcc̄o mund⁹. yſa. i. Cū extēderitis man⁹ vr̄as ꝛc̄.
Scd̄o dȝ eſſe humiliter ꝓfuſa p̄s. Reſpexit in orōeȝ humliū ꝛc̄
Nō ſ̄m legē cōeȝ purgatoriū eſt in loco inferiori. ſ. circa infernuȝ.
Infern⁹ quidē eſt circa centrū terre ⁊ diſtinguit̄ in q̄tuor loca In
infimo eſt infern⁹ dānatoꝝ. ſup̄ hūc purgatoriū. ſup̄ hūc limbus
pueroꝝ. ⁊ ſupra hūc fuit limb⁹ patꝝ. q̄ purgatoriū eſt in loco hu
mili ideo qui orat ꝓ animab⁹ ibi exn̄tibus dȝ ſe humiliare. Si eni
aliquis in ꝓfundā foueā caderet nō poſſes euȝ inde extrahere niſi
inclinares te. ſic i terra nō potes extrahere aīas p̱ orōes de purga
torio niſi humilies te ¶ Tercio debet eſſe lacrimoſa Judith viij. In
dulgentiam illius fuſis lacrimis poſtulemus. Qui vult extinguere
ignem ſuperinfundit aquā. ſic qui vult extinguere ignem purgato
rij debet fundere lacrimas Certe ſi veſtis patris tui vel fratris vel
amici alteri⁹ iaceret in igne multū feſtinares vt extraheres ⁊ ecce
nō veſtis ſeu corpus amici tui ȝ anima ardet in purgatorio ⁊ non
curas maxime cuȝ clament voce lugubri ad eos qui ſunt in terra
de purgatorio dicendo illud. Job. xix. Miſeremini mei miſeremini
mei ſaltem vos amici mei quia manus domini tetigit me.
¶ Quarto debet eē aſſidua Jac. v. Multū valȝ dep̄. iuſ. aſſid̄. conti

nuc dēs orare qꝛ in ꝯtinuis penis ſūt. hic vetule errāt que dicūt ꝙ
q̄n̄q̄ȝ ſunt ſine penis ſ. a veſpera die ſabbati vſq̄ȝ ad māe ſcđe ferie
ꝛ a feſto ſancti Michaelis vſ ad feſtū aiaꝝ. hoc friuolū eſt qꝛ ſm
Auguſti. Dedec⁹ culpe nō pōt remanere ſine decore iuſticie. ergo
q̄ȝdiu ibi de culpa aliq̄d eſt tādiu ſuſtinent penā. Ora ergo aſſidue
pro aīa amici tui qꝛ in purgatorio aſſidue ardet. ¶ Sed dices for
te Amic⁹ meus ante multos ānos mortu⁹ eſt nō credo ꝙ aīa ad
huc ſit in purgatorio. forte eſt in celo ꝛ oratione mea non indiget.
vel in inferno ꝛ orō mea ſibi nō ꝓdeſt. noli hoc dicere qꝛ nō poteſ
orare inutiliter. nō credas ꝙ amic⁹ tuus liberat⁹ ſit añ. x. ānos a
purgatorio qꝛ forte ardebit adhuc ibi xx. ānis. Cōſidera ꝙ occul
ta ſūt iudicia t. ꝛ q̄ȝ iuſtus iudex ſit deus qui ꝓ oībus peccatis q̄ȝ
tūcunq̄ȝ modicis ſiue cogitationis ſiue locutionis ſiue opis de q̄
bus hō ſufficiēter in mūdo nō ſatiſfecit exiget penā in futuro ideo
dicit̄ ad Hebreos x. Horrendū eſt incidere in manus dei vi. Cogi
ta ꝙ aīa nūq̄ȝ poterit venire ad regnū celoꝝ niſi ꝑus fuerit ita mū
da ſicut aīa pueri iā baptiſati ꝛ idō manebūt diu in purgatorio qui
cū multis peccatis venialib⁹ decedūt. ꝛ dato ꝙ ſi aīa amici tui ꝓ
q̄ oras ſit in celo. adhuc nō oras inutilit̄ qꝛ ſi oras ꝓ ea fidelit̄ q̄m
credis eē in purgatorio ipa orat ꝓ te in celo ꝛ etiaȝ orō tua ꝓdeſt
tibi ꝯſi ꝑs. Orō m. in ſinu m. ¶ Tercio dico ꝙ aīe in purgatorio iu
uant̄ elemoſinis caroꝝ vn̄ Ecc̄. iij. Ignē ardentē extiguit aq̄ ꝛ ele
moſina reſiſtit pcc̄is. aīe in purgatorio i magno ſūt igne idō indigēt
m̄ltis elemoſinis. ¶ Nō ꝙ elemoſina debet fieri ꝓ his q̄ ſūt in pur
gatorio triplicit̄. ꝑmo vt debita ſoluantur. Scđo vt teſtamēta q̄
ꝯdideꝝt reddāt̄. 3° vt aliq̄ ꝓ ipis in ſpāli paupib⁹ ꝛ ſacerdotib⁹ ero
gent̄. De ꝑmo Ecc̄. iiij. Declina paupi ſine triſticia au. t. ꝛ redde
debitū tuū. Vba hec pn̄t dici cuilibet heredi q̄ hereditatē amici ſui
tollit ꝛ debita illi⁹ n̄ ſoluit huic dr̄. declina pau. au. t. ſ. t. i. audi deſi
deriū paupis amici tui q̄ ē in purgatorio i tāta pauptate ꝙ de oī
bus bōis ſuis n̄ pt hr̄e vnū obulū pſolue e⁹ debita qꝛ deſiderat ꝛ
noli eū ꝯtriſtare ſolutōȝ debitorū e⁹ ꝓtrahēdo qꝛ forte ꝓ hiſ puni̓t
Multi ſūt q̄ dū eēnt ſani potuiſſēt bn̄ ſoluē debita ſua ſȝ neglexerunt
cum egrotant libenter perſoluerent ſed non poſſunt cōmittunt he
redibus ꝛ moriuntur. Iſti qꝛ habebant plenū ꝓpoſitum ſoluendi
ideo non damnantur ſed qꝛ neglexerunt ſoluere quādo poterant

ideo in purgatorio puniunt᷑ etſi heredes ſtatim pro ipſis ſoluerent
citius liberarent᷑. Quod hō cuiuſcū𝑞 hereditatē percipis ad ipſius
debita ſoluēda obligaris ideo dicit᷑ redde de. t. quondā erit debitū
pa. t. qñ ipe vixit nūc eſt tuū debitū q2 hereditatē ſuam hēs. ſi tu
non ſoluis pro ipo deo rñdebis. ¶ Item reſiduū hui⁹
ſmonis require in fine hui⁹ libri. Et inchoat᷑ ſic Scdo vt teſta.

De ſancto iheronimo.

Labia ſacerdotis cuſtodiūt ſcientiā ⁊ legē requirent ex ore eius q2 angel⁹ dñi exercituū eſt. Mal. ij. Iſta verba pñt ſumi ad cōmēdationē beati iheronimi qui magna ſciētia claruit ⁊ legē domini de hebraico in latinū tranſtulit ⁊ plures libros cōpoſuit ⁊ ſancte viuendo euāgelicā vitā duxit. ꝓm hoc cōmendat᷑ hic breuiter a duobus. ꝑmo a ſacerdotalis officij ꝑfectiōe cū dicit᷑ labia ſacerdotis cuſtodiūt ſciam ⁊ legē ꝛc. ſcdo a ſingularis meriti ſublimatione ibi q2 angel⁹ dñi exercituū eſt. ¶ Nota ꝙ in ſacerdotibus debent eē quatuor q̄ fuerūt in beato iheronimo. videlicet ſciētie perſpicacitas vt legē dei intelligāt. doctrine veritas ꝑ quaȝ alios erudiant. vite ſanctitas vt exemplū alijs prebeāt. Orationis aſſiduitas vt ꝓ alijs intercedant. ¶ Primo dico ꝙ in ſacerdotib⁹ debet eſſe ſcie ꝑſpicacitas vt legem dei intelligāt ideo dñs precepit Aaron ſacerdoti Leuit. x. Vinū ⁊ omne qđ inebriare poteſt nō bibetis tu ⁊ filij tui qñ intrabitis teſtimonij tabernaculū vt habeas ſciam diſcernendi inter ſanctū ⁊ ꝓphetā. hec ſcia ſacerdotibus ſūme neceſſaria eſt vt legem dei intelligāt ⁊ inter ꝟtutes ⁊ vicia diſcernere ſciant. hanc ſciaȝ beatus iheronim⁹ habuit ⁊ legē dei in q̄ meditabat᷑ die ac nocte plene intellexit. ideo pōt dicere illud. iuſtū deduxit dñs ꝑ vi. r. q̄tū ad fidē ꝑ quā in via dei recta ambulauit. ⁊ oñdit illi re. dei. q̄tū ad ſpē qua celeſte regnū appetijt ⁊ dedit illi ſcientiam ſanctoꝝ quantū ad cognitionē qua deū intellexit. honeſtauit illū in la. quantū ad caritatē qua deo feruenter ſuiuit ⁊ complevit labores il. q̄tū ad ꝑſeuerantiā q̄ bono fine vitam t̄minauit

De hoc ſancto dicit quidã ſanctus. Iheronimꝰ preſbiter toto ſã
clarꝰ mundo habitabat in bethleem egregio ingenio ⁊ ſtudio vni
uerſe eccleſie ſeruiens. De illis ſacerdotibus qui officiũ ſacerdota
le habent ⁊ ſcientia carent legem dei non intelligunt ⁊ ideo alios
expedire nequeunt tales indigni ſunt ſacerdotio quia deo nõ pla
cent nec ſalutem animaꝝ procurãt Oſee.iiij. Dicit dominus quia
tu ſcientiã repuliſti repellam ⁊ ego te ne ſacerdotio fungaris mihi
Pondera qđ dicit dominꝰ Ne ſacerdotio fungaris mihi quia ta
les funguntur ſacerdotio ſibi ipſis nõ deo quia nõ bene viuunt. vẽ
trem replent corpus veſtiunt pecunias congregant ⁊ heu animas
ſibi cõmiſſas negligunt quia eis viam ad celum nõ oſtendũt. Nec
mirꝝ quomodo poſſent oſtendere aliis viam quã ipſi ignorant. De
talibus dicit dñs Mat.xv. Cecus aũt ſi ceco ducatũ prebeat am
bo in foueam cadunt. ¶ Scḋo dico ꝙ in ſacerdotibus debet eſſe
doctrine veritas per quã erudiant alios. Multi ſunt ſacerdotes q
habent bene ſcientiã per quã docere poſſunt ⁊ heu nolũt alios do
cere non attendũt quod dicit̃ eis i. Pe.ij. Vos eſtis genus electũ
regale ſacerdotiũ gens ſancta populus adquiſitionis vt virtutes
ãnuncietis ſuppl. docendo eos qui vos de tenebris vocauit in ad
mirabile lumen ſuũ. Iſtud ſciens ſãctus Iheronimus ſacerdos dei
doctrine alioꝝ vigilanter inſeruiebat. vnde legitur de eo. Cum re
uerteretur a ſolitudine in qua per quatuor ãnos in dei ſeruitio ie
iunando orando carnem macerando mãſerat remeauit ad bethle
em opidũ vt ibi remaneret vbi incepit libros ſacre ſcripture legere
vbi plures religioſoꝝ ad eum quibus vita eius fama comperta ẽ
protinus confluxerunt bonum magiſtrum paruo adhuc ſub tu
gurio boni obſeruarũt diſcipuli. Conſidera q̃ꝫ diligens fuit in docẽ
do qui ⁊ preſentes ⁊ abſentes viros ⁊ feminas docebat Vnde de
ipo poteſt dici illud Malach.ij. Lex veritatis fuit in ore eius ⁊ ini
quitas nõ eſt inuenta in labiis eius in pace ⁊ in equitate ambula
uit mecum ⁊ multos auertit ab iniquitate. ideo tam ſollicite intẽ
debat ſaluti alioꝝ quia ſciebat magnã futurã ſibi fore mercedem
doctoꝝ in celo Daniel.xij. Qui docti fuerũt fulgebunt p. ſplendor
fir. ⁊ qui ad iuſti. eru. multos q. ſtelle in ppetuas eternita. ¶ Tercĩo
dico ꝙ debet in ſacerdotibꝰ eſſe vite ſanctitas vt bonũ exemplum
aliis prebeant Ioſue.vi. Dixit ioſue ſacerdotibꝰ tollite archã fe. eis

dñi ⁊ precedite populũ qui iuſſa cõplentes tulerunt ⁊ ãbulauerũt
ante eos. iſtud dicit Joſue ſacerdotibus cum deberent tranſire ior
danem Joſue qui interpretatur ſaluator qui ⁊ alio nomine dictus
eſt iheſus ſignificat chriſtũ. iſte precipit ſacerdotib⁹ ſuis vt in trã/
itu iordanis. i. hui⁹ mundi tollant arcã federis ſiue ꝓpoſitionis
id eſt ſanctã vitã aſſumant que deo placet ⁊ precedant populũ per
bonũ exemplũ. iſtud fecit beat⁹ iheronim⁹ vnde de eo exponit̃ illd
Eccle. xl. Dedit illi ſacerdotiũ ⁊ beatificauit illũ in gloria ⁊ circũ/
cinxit eũ zona iuſticie. bene dixit circũcinxit eũ zona iuſticie qꝛ ſa
cerdos debet eſſe iuſtus ex omni parte. iuſt⁹ q̃ztũ ad deum vt ei fi
deliter ſeruiat. iuſtus q̃ztũ ad ſe vt ſe a peccatis cuſtodiat. iuſtuſ q̃z
tum ad proximũ vt ei bonũ exemplũ prebeat. Sacerdos enĩ debet
ſubditos bono exemplo precedere. ideo cõparatur paſtori ioħis. x
Cũ ꝓprias oues emiſerit ante eos vadit ⁊ oues illum ſequuntur.
ideo chriſt⁹ apoſtolis dixit Mat. v. Luceat lux veſtra corã ho. vt
vi. o. v. b ⁊. g. p. v. qui ĩ celis eſt Ve illis ſacerdotibus qui ſubditoſ
malo exẽplo corrũpunt. contra hos dicitur Sap̃. vi. Cuz miniſtri
eſſetis regni illius non recte iudicaſtis. Neque cuſtodiſtis legem
iuſticie neqꝫ ſꝫ legẽ dei ambulaſtis horrende ⁊ cito apparebit vo
bis q̃m iudiciũ duriſſimũ his qui preſunt fiet. ¶ Quarto dico ꝙ
in ſacerdotibus debet eſſe orationis aſſiduitas. ad ſacerdotes eiꝫ
ſpectat orare nõ ſolũ pro ſe ſed etiã pro populo ij. Mach. ꝑmo Ora
tionẽ faciebãt ſacerdotes cũ ↄſũmaretur ſacrificiũ hoc dictũ eſt d̾
ſacerdotibus veteris legis ⁊ de ſacrificio carnali. modo magis ſa
cerdotes noue legis debent orare cum offertur ſacrificiũ ſpiritua
le id eſt corpus chriſti q̃zuis enĩ debent orare pro ſe ⁊ pro populo.
precipue tñ debent facere in miſſa quando offerunt corpus ⁊ ſan
guinẽ chriſti ſuper altare. canon miſſe multas continet orationes
in quibus orat̃ pro viuis ⁊ defunctis. preſentibus ⁊ abſentib⁹. vis
ſcire q̃ztũ apud deũ valeat oratio boni ſacerdotis. Audi quod di
citur Sap̃. xviij. de Aaron ſacerdote. ꝓperans homo ſine querela
deꝑcari ꝓ ꝑplis ꝓferẽs ſeruitutis ſue ſcutũ orõem ⁊ ꝑ incẽſum de
precationẽ allegans reſtitit ire. legit̃ Num. xvi Cũ iudei murmura
rẽt. ↄtra moyſen ⁊ Aarõ irat⁹ dñſ miſit ignẽ in ꝑplꝫ q̃ deuaſtabat
ꝑplꝫ. tũc ad p̃ceptũ moiſi Aaron obtulit olocauſtuꝫ ⁊ ſtans inter
mortuos et viuentes deprecatus eſt ꝓ populo et plaga ceſſauit.

Quã creber iſte ſacerdos ſanctus in orationibus fuerit ſcȝ beat⁹
Jeronimus. ipſe fatetur cum dicit quotidie lacrime quotidie gemi
tus etſi quãdo repugnantẽ carnẽ ſomnus imminens oppreſſiſſet
nude humo vix oſſa herentia collidebam. Memini me claman
tem diẽ crebro vixiſſe cum nocte nec prius ceſſare verberibus q̄m
rediret domino imperante tranquillitas. nõ mirũ ſi tam aſſiduus
in oratione extitit qui diuini iudicij ſeueritatẽ expertus fuit ſicͭ ipſe
de ſe ſcribit. ꝙ cum tantũ amorẽ ad libros philoſophicos legendos habe
ret ꝙ lectõ ꝓphetaꝝ nihil ſibi ſapiebat in media xl. graui febre cor
reptus eſt qui in ſpiritu raptus eſt ad tribunal iudicis vbi tñ erat
luminis ꝙ cadens in terrã non audebat ſurſum aſpicere ⁊ cũ inť
rogaretur de conditione. chriſtianũ ſe eſſe reſpondit. cui iudex mẽ
tiris. Cyceronianus es nõ xpianus vbi eni theſaurus tuuſ ibi eſt
⁊ cor tuũ ilico obmutuit ⁊ inter verbera nam cedi eum iuſſerat cõſci
entie magis igne torquebatur Cogitans de illo verſiculo. In infer
no quis confitebitur tibi. clamare tamẽ cepit ⁊ dicere. Miſeremini
mei dñe miſeremini tandẽ ad iudicis genua ꝓuoluti qui aſtiterãt
precabanť pro eo ⁊ rediens ad ſe mirantibus ceteris aperuit ocu
los tanto lacrimarũ imbre perfuſos vt etiã incredulis fidem facẽt
ex dolore nec fuit verus ſopor aut vera ſomnia quib⁹ ſepe illudũ
tur homines vt ipſe dicit. Teſtes inquit ſũt tribunal ante qḋ iacui.
iudicium triſte qḋ timui. ita mihi nunq̄ contingat incidere in ta
lem queſtõeȝ ſcio me liuentes habuiſſe ſcapulas plagas ſenſiſſe p⁹
ſomnia. Reſpice o homo oculis cordis hoc factũ ⁊ placa orando
iudicem chriſtum vt inuenias eum in extremis ꝓpicium. Amen.

De ſancto Franciſco

Vidi alteꝝ angelũ aſcendentem ab ortu ſo. habentẽ ſignũ
dei viui Apoca. vij. Verbum illud poteſt exponi de beato
Franciſco qui in verbis premiſſis cõmendatur a tribus. ſ.
ã predicationis auctoritate. a contemplationis ſublimitate. a reli
gionis ſue firmitate. Primũ tangitur ibi Vidi alteꝝ angeluȝ. An
gelus grece dicitur nuncius latine. ⁊ in hoc figuratur ꝙ beatus
Franciſcus fuit miſſus a deo ad predicandũ. Scḋm ibi aſcendẽ
tem ab ortu ſolis. Ortus ſolis eſt gracia chriſti a qua beatus Frã
ciſcus hauſit contemplationẽ per quã ſurſum aſcendit Terciũ ibi
hñtẽ ſignũ dei viui. i. ſtigmata ſicut ei lrã cui papal' bulla appẽdit

habet firmitatez Ita religio beati Francisci p hõ firmitatẽ habz q̄
sigillum summi pontificis in ara crucis fabricatū eidez beato Frã
cisco est appensum ¶ Primo ergo cõmendatur a predicatiõis au
ctoritate cum dicit̃ vidi al. an. i. Franciscuz qui ideo angelus dicit̃
q̄ a deo missus est ad predicandū de ip̃o supne reuelatõis illustra
tus oraculo intellexit se ad hoc missum a dño vt cristo lucraretur
animas quas dyabolus conabatur auferre ¶ Sed nota q̄ bea/
tus Franciscus ꝯpatur angelo ꝓpter triplicem actū angelicū. Nã
actus angelicus est illuminare. purgare. et pficere. et accipe hos
actus large ſm q̄ respiciũt non solum ad ꝯgnitionem sed etiã af/
fectiuam. dicitur ergo beat⁹ Franciscus Angelus. q̄ illuminat rõ
nalem per instructionẽ purgat ꝯcupiscibilem excitãdo ad deuotõ
nem. pficit irascibilẽ ꝯfortando contra demonū impugnationẽ
¶ Primo dico q̄ illuminat rationalẽ per instructiõez Apo. xxviij.
vidi aliū angelum descendentẽ de celo habentẽ potestatẽ magnaz
⁊ terra illuminata est a gloria eius. i. a doctrina eius. angelus ille
est beatus Franciscus qui dicitur descendisse de celo q̄ celestem vi
tam hic tenuit hic habuit potestatẽ magnã sup demonia ⁊ super
elementa et super morbos sup creaturas irrationabiles legit̃ pote
statẽ habuisse ab hui⁹ doctrina illuminata ẽ terra . i. terreni homi
nes O quot terreni homines ab huius doctrina illuminati fũt Mľ
ti sunt qui nihil nisi terrena dilexerũt. audientes doctrinã hui⁹ san
cti docentis contemni terrena postposito amore terrenoꝝ illumi
nati sunt adquirẽdo celestia. vis o auare illuminari respice paupe/
rem Franciscū qui pro cristi amore omnia tempalia reliquit ⁊ in
extrema pauptate vixit. pone auaricie tue modū attende illud . i.
thi. vi. nihil itulim⁹ i hũc mũdū . haud dubiū quia nec auferre q̄d
possum⁹ habentes alimenta et quibus tegamur his ꝯtenti simus
Illud attendit beat⁹ Frãciscus ideo in ꝑncipio cõuersionis coraz
ep̃o renũciauit omnibus facultatib⁹ paternis ⁊ oĩa vestimẽta sua
patri restituẽs iudicio coram omnib⁹ stetit postmodū nũq̄ȝ aliq̄d
ꝓprij habere voluit ⁊ in hora mortis se nudum in terra ꝓiecit.
Secdo dicitur angel⁹ q̄ purgat ꝯcupiscibilez excitãdo ad deuotõ
nem vnde ip̃e significatur per angelum illū de quo dicit̃ Isa. 6. vo
lauit ad me vnus de seraphin ⁊ in manu eius calcul⁹ q̄ forpice tu
lerat de altari ⁊ tetigit os meū ⁊ dixit mihi. ecce tetigi labia tua ⁊

auferetur iniquitas tua ⁊ pcc̄m tuū mūdabitur Seraphin interp̄/
tatur ardens ⁊ beatum Franciſcū ſignificat qui miro modo arde/
bat in dei dilectione. in huius manu fuit calcul⁹ quē forpice tulerat
de altari .i. firma fides quē for. deuotōis tu. ꝺ al .i. ꝺ criſto. Hoc cal
culo multorum corda tetigit id eſt ad penitenciā preparando ⁊ ad
gratiam diſponendo quodāmō a peccatis mundauit O quot ſunt
homines vera fide carentes ſanctus iſte fidem ſignauit. per quaz
fidem corpora multorum purgata ſunt vnde ſignificatur per ange
lum de quo dicit̄ Apo .A. Clamauit angelus voce magna q̄tuor
an. quibus datum eſt nocere ter. ⁊ ma. d. No. no. ter. ⁊ ma. neqꜫ ar
per terram accipe auaros qui terrenis inhiant. per mare luxurio/
ſos qui de vno vicio in aliud defluunt. per arbores ſupbos qui per
ſupbiam ſuper alios eleuantur. hec ſunt tria peccata quib⁹ totus
mundus inuoluitur .i. Jo. ij. Omne qꝺ eſt in mūdo aut ꝯcupia car
nis eſt aut ꝯcupia oculoꝝ aut ſup. vite ⁊c̄. Cum nocere vellet illis
qui erant in mundo beatus Franciſcus tanqꜫ āgelus clamauit cō
tra eum ne noceret donec ſui dei ſignarentur cruce vere pnīe hoc
ſigno beatus Frāciſcus multos ſignauit. quibus diabol⁹ nocere
ōnino non potuit vnde dicit̄ ei Eze. 9. Signa thau. ſup virorū frō
tes gemēcium ⁊ dolencium Thau. habet formā talē qualē habuit
crux xp̄i. p̄us q̄m ſupior tabula apponeret̄ ſcꝫ talez T ⁊ ſignificat
fidem crucifixi. quicūqꜫ verā fidē habuerit ei diabol⁹ nocere nō po
terit. hāc fidem beatus Franciſcus firmiter tenuit veraciter p̄dica
uit ⁊ ad eam multos animauit. Tercio dico q̄ pficit iraſcibilez
ꝯfortando contra demonis impugnatiōcꝫ Dan̄. x. Dixit angelus
danieli noli timere pax tibi confor. ⁊ ſequitur Cum loqueretur mi/
hi cōualui Daniel interp̄tatur vir deſideriorum ⁊ ſignificat criſti/
anum qui debet deſiderare celeſtia. huic loquitur angelus .i. beat⁹
Franciſcus ne timeat ſi a diabolo tentetur quia a deo adiuuatur ⁊
tunc pacem habeat cum deo ideo in ſingulis predicatiōibus p̄mi/
ſit Deus det nobis ſuam pacem. et vt cōfortetur cōtra diabolū ne
ab ipſo vincatur ⁊ a dei ſeruicio retrahatur O quot ſunt homines
quos hoc modo beatus Franciſcus confortauit. legitur quod fuit
quidam religioſus de ordine cruciferorum cum medici de vita de/
ſperarent miſit ad beatum Franciſcum vt oraret pro eo. Qui q̄dē
oracione premiſſa panis micam cum oleo quod acceperat de lam/
pade

pade ꝯmiſcuit ⁊ qᷓdam elcũarium faciens trãſmiſit illi.d.medici
nam hanc noſtrã deferte morituro.q̃ ipm xp̄i virtus non ſoluꝫ ple
ne ſanitati reſtituet verumetiam robuſtum bellatorem effectum
aciei noſtre ꝑſeuerãter adiũget.ſtatim qꝫ vt eger homo illud gu
ſtauit ſanus exurgens tantũ mentis ⁊ corporis adeo vigorem ob/
tinuit vt paulo poſt ſci Fran. religiõem ingreſſus vna tunica opie
batur ſꝫ qua longo tempe loricã portabat ad carnẽ.⁊crudis tãtũ
modo cibarijs ⁊ herbis legumibꝰ ⁊ fructibꝰ ꝯtentꝰ.per multa tẽ
pora nec panem guſtaret nec vinum fortis tamen ⁊ incolumis ꝑ/
ſeuerauerat ſic patet p̄mum p̄ncipale ¶ Scd̃o ꝯmẽdatur a cõtẽ/
plationis ſublimitate cum dicit̃ aſcendentẽ ab ortu ſolis.ortꝰ ſolis
ſignat gratiaꝫ dei que refulſit in mente beati Franciſci.hec gratia
fecit beatũ Franciſcũ aſcendere a terrenis ad celeſtia cõtemplãda
bona eſt illa aſcenſio que eſt ꝑ gratiã per q̃m homo ſcandit ad ce/
lum Alia eſt aſcenſio mala que eſt per ſupbiam per q̃m homo deij
citur a celo.de qua in perſona luciferi dicitur Iſa.14.In celũ aſcẽ
dam ſuper aſtra celi exaltabo ſolium meum ſedebo in monte teſta
mẽti in lateribus aquilonis.aſcendam ſuper altitudinẽ nubiũ ſilis
ero altiſſimo ¶ Sed nota ꝙ beatus Franciſcus per dei gratiã aſcẽ
dit ad celum per tria.ſ.ad ſanctitatem religionis mũdum cõtẽnen
do ad quietẽ ꝯtemplatiõis orationibꝰ inſiſtendo.ad felicitatẽ frui
tionis.celum ingrediendo.p̄mo aſcendit ad ſanctitatẽ religionis
mũdũ ꝯtemnendo vnde ipe poterat dicere illud Can.7. Aſcendã
in pal.⁊ appre.f.eius.per palmã que in altum creſcit. in ſignũ vi/
ctorie quondam ferebatur in manibꝰ dulcẽ fructum ꝓfert ſigna
tur ſancta religio in qua debet homo creſcere in virtutibus.dya/
bolum vincere.⁊ vſqꝫ in finem perſeuerare ⁊ tũc habebit fructum
eterne dulcedinis.hanc palmã beatuſ Franciſcus aſcendit.qñ mũ
dum contemnens ſtatum religionis aſſumpſit Unde legitur ꝙ q̃
dam Bernardus nomine qui p̄mus ei adheſit ꝓponens mũdum
contẽnere dũ quereret ab eo qualiter illud ꝑficeret ſanctus Franci
ſcus duxit eum ad eccleſiam vbi oratione p̄miſſa ter euãgelioruꝫ
apuit librum ⁊ in prima apertione illud occurrit Si vis perfectꝰ 1
eſſe va. vende omnia ⁊ da pauperibꝰ In ſcd̃a nihil tuleris in via 2
In tercia Qui vult venire poſt me abneget ſemetipm et ſequatur 3
me ⁊ ait vir ſcũs hec eſt vita ⁊ regula nr̃a oimqꝫ q̃ nr̃e voluntati

voluerit ꝯiungi. hec tria btūs Frācifc⁹ in ſe ſuauit ⁊ poſteri. ob ſuā
ꝯa reliqt Nihil in via ſecū tulit ſemetipm abnegauit mūdi glaꝫ ꝯtē
nēdo ⁊ crucē ſuā tulit rligiōeꝫ aſſumēdo vn̄ ipe dicē potuit Gal. 6
m ab. g. niſi i cruce dn̄i noſtri ihu xpi p ꝙ m mū. cruci. ē et ego mū
m ¶ Scdo aſcēdit ad quietē ꝯtēplatōis orōibus inſiſtendo ps. Btūs
vir cuius eſt auxiliū abſte aſ. in cor. ſ. d. in val. la. hoc dicitur qꝛ la/
crime multe ſolent interdum eſſe in ꝯtemplatōe cuꝫ eni deuota ani
ma cōtemplatur que ⁊ qualia ſunt celi gaudia q̄m iocūdum ſit eiſ
dem inherere ⁊ viſione dei frui incipit ad hoc anhelare ⁊ pro deſi/
derio eorum lacrimas fundere dicens cum ꝑ heta fuerūt mihi la
crime die ac nocte n. vſqꝫ deus tuus ¶ Nota ꝙ dicit aſcenſiones in
corde ſuo diſpoſuit in valle lacrimaꝝ qꝛ q̄ntomagis beatus frācif/
cus aſcendit ad deum p gradus ꝯtemplatiōis tantomagis deſcen
dit in ſeipo per valles humilitatis Cum frater quidam in ſpiritu vi
diſſet mltas ſedes in celo vidit vnā ceteris digniorē pcioſis ornatā
lapidibus ⁊ omni gloria fulgenteꝫ ⁊ cū miraretr quis ad illam aſſu
mi deberet audiuit vocem dicentem Sedes iſta vnius tornea men
cium fuit ⁊ nunc humili ſuatur Franciſco Qui ſurgens ab orōne
cum iret cum viro dei per viam queſiuit ab eo quid de ſe ſentiret
Ad quem ille videor mihi maximus peccatorum Cui cuꝫ frater di
ceret ꝙ non poſſet hec dicere ſana ꝯſciencia ille ſubiūxit. Si q̄cūqꝫ
alius ſceleratus hō tantaꝫ fuiſſꝫ xpi miſericordiam conſecutus ar
bitror ſane ꝙ multomagis q̄m ego dico gratioſior eſſet. ⁊ ſic ſup
noiatus frater ex tam mirabilis humilitatis auditu confirmat⁹ fu
it de veritate viſionis oſtenſe ¶ Tertio aſcendit ad felicitatem frui/
tionis eterne celum ingrediendo hoc factum fuit qn̄ anima eius d
corpore egrediens ſine omni purgatorio celos aſcendit Ipe enim il
lud impleuerat euangelicū Luc. xiiij. Cū vocat⁹ fueris ad nuptias
re. in no. lo. ⁊ iō ei dc̄m eſt illud qđ ſeqt Amice aſcēde ſupi⁹ Nuptie
iſte ſūt celeſtes delicie ad has vocat⁹ fuit btūs Frācifc⁹ q̄ recubuit i
nouiſſimo loco. i. in humillimo ordie vbi hūilitatē magnā oſtendit
noie qꝛ frēs ſuos voluit vocari miores. platos miſtros ⁊ ſuos In
hitu qꝛ humilē hitū aſſūpſit In ꝯuerſatiōe qꝛ hūilis fuit ſic pꝫ in le/
genda ſua. ⁊ qꝛ hic recubuit iō nūc exaltat⁹ eſt in celo. hō. n. trāſit⁹
viri dei miniſter quidam fratrū in terra laborās Aug⁹ Nomine vir
vtiqꝫ ſanctus ⁊ iuſtus. in vltima hora poſitus cum diu loquelam
dimiſiſſet

dimiſiſſet ſubito clamauit ⁊ dixit. Ecce me pater exſpecta. ecce iaʒ
venio querētibꝰ fratribꝰ ⁊ mirantibꝰ multū cui ſic audacter loq̄-
retur. rn̄dit. nōne videtis fratrem veſtrum Frāciſcuʒ qui vadit ad
celum ⁊ ſtatim ip̄ius anima migrans a carne patrem eſt ſecuta ſā-
ctiſſimuʒ ſic patet ſcd̄m p̄ncipale. ¶ Tercio dico ꝙ ↄmendatur a r̄-
ligionis ſue firmitate cum dicitur habentē ſignum dei viui. i. q̄nqꝫ
ſtigmata ad ſimilitudinē xp̄i crucifixi que dum criſtus corpori eiꝰ
imprimeret quaſi ſigillum quoddā appendit per quod ip̄ius religi-
onem approbauit id̄o potuit dicere illud Gall̄. 6. De cetero nemo
m̄ moleſtꝰ ſit Ego ſtigmata domini Jeſu in corpore meo porto q.
d. nemo detrahet mee religioni q̄m videt ſtigmatibꝰ dei confirma-
tam congruum erat vt qui paſſione criſti conſignatus erat in cor-
de interius etiam ↄſignaretur in corpore exterius. ⁊ cuius totum
ſtudium tam publicum q̄m p̄uatum circa crucem domini verſa-
batur ip̄ius caro vulneribus criſti in cruce impreſſis conſignaret̄
Qualiter iſta ſignatura impreſſa fuerit in pedibus et manibus ⁊
latere habes in legēda ſua de multis miraculis que p ſtigmata ꝓ-
bata ſunt habes ibidem Nullus enim ibidem de his ſtigmatibꝰ du-
bitet quia ꝙ vere habuit hec ſtigmata multorū eſt teſtimoniis ap-
probatū literis ⁊ dictis papalibus roboratū multis miraculis con-
firmatū De quibus vnū ad preſens refero felicis namqꝫ recordati-
onis dominꝰ Gregoriꝰ papa nonus anteq̄m ſanctuʒ Frāciſcū ka-
thalogo ſanctorum aſcriberet ſcrupulū quendam dubitatiōis ge-
rebat in corde de vulnere laterali. nocte vero quadam ſicut idem
papa referebat cum lacrimis. beatus Frāciſcus ei in ſomnis appa-
ruit ⁊ ip̄m redarguens de heſitatione eleuabat brachium dextrū
⁊ detexit vulnus. fialam qꝫ popoſcit ab ip̄o vt reciperet ſanguineʒ
que ex latere defluebat. obtulit ei fialam in viſione ſummus ponti-
fex. que vſqꝫ ad ſummū ſanguine profluente de latere videbatur
impleri. ex tunc tantam deuotionem concepit ad illa ſtigmata ꝙ
nullo modo pati poterat ꝙ aliquis blaſphemaret ↄtra illa ſtigma-
ta vel ſigna quin cum ſeuera increpatione feriret. hunc ergo btm̄
dei Franciſcum qui criſti ſtigmata portabat honoremus ⁊ criſtuʒ
qui hec ſtigmata ei impreſſit laudemus qui cū patre ⁊ ſancto ſpi-
ritu viuit ⁊ regnat Amen.

De ſancto Luca euangeliſta.

Ecce ſr mōtes pedes euāgeliſan. ⁊ ānūciāt̄l. pacē Nau̇.i. Ver
ba hec pn̄t aſſumi ad ꝯmēdatiōez ſci Luce euāgeliſte q̄ ꝯmē/
dat̄ h̄ a duob⁹. Primo a ſcitate vite q̄m in ſe h̄uit ¶ Scđo ab vtili/
tate doctrie q̄ꝫ docuit alios ⁊ ē ordo ſcūs ⁊ ꝯgru⁹. Primo ei dꝫ hō
h̄re i ſe ſcitatē vite p⁹ modū alios docere ꝑmū tāgit̄ ibi Ecce ſr mō
tes pedes. ſcđm ibi euāgelizāt̄l. ⁊ ānunciātis pacem. per pedes ac
cipe affectum per quē anima mouetur pedes ergo ſancti Luce ſuꝑ
montes ſteterunt q2 affect⁹ eius per vite ſanctitatē fuit in ſblimib⁹
collocatus ¶ Nota ꝙ eſt quadruplex mons ad quē ꝑuenit beatus
Lucas. Prim⁹ mons eſt eminent̄l. vite de hoc monte dicit̄ Jſa. ij.
Venite aſcendam⁹ ad montem dn̄i ⁊ ad domū dei .n. ⁊ do. nos vi
as ſ. ⁊ ambulabi⁹ in ſemitis eius Mōs dn̄i eſt ſcā vita ꝑ q̄m ad do
mū ſcanditur que etiam domus domini dicitur. q2 in ſanctis habi
tat ꝑs. domū t. d. decet ſcitudo hunc montem ſanct⁹ Lucas aſcen
dit per vias mandatoꝝ ⁊ ꝯſiliorum nō ſolum p̄cepta ſꝫ ⁊ ꝯſilia iple
uit vtpote de pauꝑtate ⁊ caſtitate vnde Jero. dicit̄ de ip̄o Sine cri
mine ꝑmanens maluit deo ſuire Audi qualiter ſuiuit beatus Lu
cas eo vtiqꝫ mō q̊ ip̄e docꝫ i cātico zacha. Luc. i. Seruiam⁹ illi in
ſcitate ⁊ iuſticia co. ip̄o omnib⁹ die. no. Audi o pcc̄oꝛ q̄m diu es in
pcc̄is q̄m diu ſeq̄ris iniuſtitiam nō ſuis deo ſꝫ diabolo Si vis do
ſuire pniam age bona opera facito. ⁊ in eis ꝑſeuera. in ſuitio dei
ſis diligēs ⁊ fidelis ⁊ in eius ſuitio non tepeſcas ⁊ nūq̄m recedas
ab ei⁹ ſuitio tūc magnam mercedem habebis. Jd fecit ſanct⁹ Lu/
cas qui in ſuitio đi vſqꝫ in finē ꝑmanſit vnde Jero. đ eo ꝙ lxxx. ⁊
q̄tuoꝛ ānos etatis agens obijt in bithinia plenus ſpūſancto. ideo i
egreſſione anime a corꝑe poterat domin⁹ ei dicere illud Math. xxv
Euge ſue bone ⁊ fidelis ⁊c̄. Scđo eſt mons firme doctrine de hoc
monte dicit̄ yſa. 28. Super montem excelſum Aſcende tu qui euā
gelizas ſyon exalta in fortitudine vocē t. qui euāgelizas ihl'rm Dic
citatib⁹ iude ecce de⁹ vr̄ in fortitudie veiet ⁊ brachiū ei⁹ dn̄abitur
Mōs ille ē firma doctria fidei hūc mōtē ſcūs Lucas aſcēdit qn̄ euā
geliū i q̊ doctrina fidei tradit̄ ꝯſcripſit Jſte euāgelizauit ſyō ⁊ ihl'rꝫ
⁊ citatib⁹ iude. i. fidelib⁹ q̄ dicūt̄ ſyō ꝙ iterp̄tat̄ ſpeculatō inq̄ꝫtū ce
leſtia ꝯtēplāt̄ ꝑ ſpē. dicūt̄ et iudas ꝙ interp̄tat̄ ꝯfitens inq̄ꝫtū deū
ꝯfitentur per fidem. dicūt̄ etiā ihl'rm qđ interp̄tatur viſio pacis in
quantuꝫ pacifice conuerſantur cum ꝓximo per caritatem audi
quio

quid annūciauerit ſanctus Lucas. annūciauit enim nobis aduētū
criſti in carnem vt eum diligamus. aduentum iudicis vt euȝ time
amus Ideo dicit ecce dominꝰ in fortitudine veniet illud poteſt ex/
poni de vtroqȝ aduentu In ꝑmo aduentu venit in fortitudie occul
ta. quia fragilem carnem aſſumpſit in qua fortis diuinitas latuit
que dyabolum fortem vicit Luce. xi. Cum for. ar. cu. atrium ſuum
.i. mundum in pace ſunt omnia que poſ. quia ante criſti aduentuȝ
nullus animas dyabolo quas captiuas tenebat auferre potuit ſe/
quitur Si autem fortior. i. criſtus ſuperuenerit vicet eum vniuerſa
arma eiuſ in quibus confidebat aufert. hoc fecit criſtus qñ dyabo
lum in cruce vicit ⁊ hominez de poteſtate eius liberauit Sic ergo
in ꝑmo aduentu eius venit in fortitudine occulta In ſcđo vero ad
uentu venit in fortitudine manifeſta Luce. xxi. videbūt filiū homi/
nis venientem in nube cū poteſtate magna ⁊ maieſtate. inſuꝑ iſte
ſanctus de monte doctrine ānūciauit vere penitentibꝰ remiſſionē
omnium peccatorū. ꝓpter qđ deſcribit penitenciā Marie magda/
lene de qua dictum eſt Luce. A. Dimiſſa ſūt ei peccata multa quia
d. m. ⁊ penitenciā publicani qui non audebat oculos ad celū leua
re ſed ꝑcutiebat pectus d. Deꝰ ꝓpicius eſto mihi peccatori Luce.
18. Item penitenciā petri Luce. xxij. Dicitur de petro poſtq̄m ter
negauerat cōuerſus iheſus reſpexit petrū qui egreſſꝰ fo. fleuit ama
re. item penitenciā latronis Luce. 23. Qui dixit Memento mei do
mine dum ve. ⁊c̄. Cui reſpondit ieſus Amen dico tibi. hodie mecū
eris in paradiſo. in hoc ergo ꝙ ſanctꝰ Lucas tantū de penitencia
ſcribit peccatores ad penitēciam inuitat. item ānūciauit iuſtis ec̄/
nam gloriam ſicut patet Luce. 16. vbi dicit de lazaro Mortuꝰ ē mē
dicus ⁊ portatus eſt ab an. in ſinū abrahe. ideo ſcribit dominū di/
xiſſe diſ. ſ. Luce. xxij. vos eſtis qui ꝑmā. mecum inten. m. ⁊ ego diſ
po. ⁊c̄. in hoc prouocat ſanctꝰ Lucas iuſtos ad ꝑſeuerādū i bono
quorum mercedem deſcribit. item annūciat peccatoribꝰ eternam
penam ſicut in diuite epulone patet Luce. 16. Mortuus eſt ⁊ diues
⁊ ſepultus in inferno. in hoc reuocat peccatores a peccatis. eoruȝ
penam deſcribēdo Tercio eſt mons ꝯtemplatiōis eterne Apoc̄
21. Suſtulit me dñs in ſpiritu in mōtem magnū ⁊ altū ⁊ oñdit m̄
ciuitatem ſanctā ieruſalez. iſte mōs ē ꝯtēplatiōis celſitudo. in hūc
mōtē raptꝰ eſt ſcūs Lucas in ſpū ꝯtēplatiōis ⁊ oñſa eſt ei ciuitas

ſcã ihrlz.i.celeſtl. pr̃ia cui⁹ gaudia ſepi⁹ ↄtẽplabat⁊ iõ toto corde ad
eã ãhelabat vt eã freq̃nter ↄtẽplaret.ſ.q̃le gaudiũ eẽt de dei viſione de
mutua ↄcordia ⁊ dilectiõe de oĩs boĩ p̃ñcia de oĩs mali carẽcia iõ paſ
ſiões mũdi et tribulatiões paciẽter ſuſtinuit vt poſſʒ ad illa gaudia p
uenire O homo ↄtemplaẽ ⁊ tu iterdũ iſta gaudia ⁊ labora diligẽt vt
ad ea p̱uenias.certe ſi eſſes fili⁹ regl.⁊ expulſ⁹ eſſes de regno tuo.⁊ d
iect⁹ i exiliũ ſepe cogitares q̃liter euadẽs exiliũ ⁊ redires ad regnũ t.
Sic mõ dẽs facẽ fili⁹ es regl.celeſtis ⁊ inde deiect⁹ es p̱ pc̃cm ad in
hui⁹ mũdi exiliũ Jdeo dẽs cogitare ſolicite q̃lit̃ h exiliũ euadas ⁊ ad
celeſte regnũ p̱uenias Ecce xp̃s veit in hui⁹ mũdi exiliũ vt hoiez errã
tẽ in hoc exilio poſſʒ reducẽ ad celũ Luc.xix. Venit fi.hoĩs q̃rere ⁊ ſal
facẽ ꝙ pierat ¶ Quartus mõs ẽ hitatõis ſupne Exo.xv. Introduces
eos et plãtabis in mõte here.t.ſ.h.t.ꝙ opat⁹ es dñe.ad hũc mõtem
aĩa bti luce ducta fuit vbi hitabit cũ deo ſine fine.¶ Nõ ꝙ in h mõte ẽ
altitudo puritatis.magitudo caritatis ⁊ firmitas etn̄itatis ¶ Primo
dico ꝙ ibi ẽ altitudo puritatis iõ null⁹ p̃t illic p̱uenire niſi ſit pur⁹ p̃s
Dñe q̃s hitabit in tabnaculo tuo vſqʒ ⁊ opat̃ iuſt.¶ Scd̃o dico ꝙ ibi
ẽ magnitudo caritatl.p̃s.Ecce q̃ʒ bonũ ⁊ q̃ʒ io.⁊c̃. Magna erit ibi ca
ritas vbi õs ſe diligũt vt frẽs imo pl⁹ q̃m frẽs.qꝛ frẽs in tñdũ diſcordãt
ʒ i celo nũq̃ʒ ẽ diſcordia Quicũqʒ ergo p̱rimũ odit i mũdo ad celũ p
uenire nõ poterit i.Jõ.iij.Qui odit frẽm ſuũ homicida ẽ ⁊ ſcil. q̃m õ
nis homicida nõ hʒ vitã etnã in ſe manẽtẽ ¶ Tercio dico ꝙ ibi ẽ firmi
tas eternitatl.Exo.xv.Sãctuariũ tuũ do.ꝙ firmauerũt ma.t.do.t.in
eternũ ⁊ vltra iõ q̃ amãt iordiate tpalia iſta ſic̃ auari faciũt illuc nõ
p̃nt p̱uenĩẽ Luc.x8.Quã difficile q̃ pecuĩas hñt regnũ dei itrabũt ⁊c̃
Jd bñ ſciuit btũs lucas iõ mũdũ a pc̃cis ſe cuſtodiuit caritatẽ hũit tẽ
p̱alia ↄtẽp̃nt Jõ ad mõtẽ ſrne hẽditatl.p̱ueit Quo nos eẽ p̱ducat xp̃s
q̃ viuit ⁊ regnat .Amen. ¶ De ſanctis ſimone ⁊ iuda.

Dabo duob⁹ teſtib⁹ meis ⁊ p̱phetabũt Apo.xi. Verba iſta p̃nt aſ
ſumi ad ↄmedatiõez ſcõꝝ apłoꝝ ſimõis ⁊ iude q̃ v̾e fuer̃t teſtes
dñi.ei⁹ fidẽ p̱ totũ mũdũ p̄dicãtes ſic̃ dñs p̄dixerat eis ⁊ ceteris apłis
Actl.i.Accipietl.v̾tutẽ ſu p̱ueniẽtl.i vos ſp̃ũſſci ⁊ eritis m̄ teſtes i irlm
⁊ i oĩ iudea ⁊ ſamaria ⁊ vſqʒ ad vltimũ t̃re Jn v̾bis p̃miſſis tria tan
gũt̃.q̃ dñt eẽ i p̄dicatorib⁹.p̱mũ ẽ p̄dicãdi auctoritas h tãgit̃ cũ d̃r i
p̱ſõa dei dabo p̄dicãdi auctoritatẽ.ſcm ẽ materie v̾itaſ qꝛ falſa nõ dñt
p̱poni i p̄dicatiõe igit̃ addit̃ duob⁹ teſtib⁹ m. qꝛ ad teſtes p̱tinet dicẽ

ꝟitatē ¶ Terciū ē p̄dicatōis vtilitas ibi ꝯ ꝓhabēt .i. inſtar ꝓhaꝝ vi
tilia p̄dicabūt Grā h⁹ qđ dr̄ dabo duob⁹ ꝛc. ꝯ. qꝛ nō determiat q̄d dabit
¶ Nōndū q̄ q̄tuoꝛ bō dedit iſtis apl̄is. P̄mo dedit eis coꝛ ſciēs vt ip̄m
ꝯgnoſcēnt . ſcđo dedit eis grāz q̄ i ꝟtutib⁹ ꝓficerēt. t̄cio dedit eis ſa
piam q̄ fidē p̄dicarēt. q̄rto dedit eis gl̄iaz q̄ ſecū et̄naliter regnarēt. P̄
mo dedit eis coꝛ ſciēs vt ip̄m ꝯgnoſcerēt Jere. xx. Dabo e. coꝛ vt ſciāt
me qꝛ ego ſū dn̄s ꝯ erūt m̄ in pp̄lm ꝯ ego ero eis in deuz Audi q̄z ſciēs
coꝛ iſti apl̄i habuerūt Oia q̄ ſūt in h̄ mūdo ſciuer̄t eē trāſitoꝛia iō cū
oīb⁹ q̄ ſūt in h̄ mūdo ꝯ mūdū ꝯtēpſer̄t ſciuerūt etiā p̄ fidē xp̄m eē ꝟm
deū oīm creaturaꝝ ꝯ ſcōꝝ remuneratoꝛē iō ei adheſerūt ꝯ nō ſolū ei⁹
p̄cepta ſ; et̄ ꝯſilia iplcuerūt vn̄ cū dn̄s dicēt apl̄is Jo. ix. Qui hz man
ꝯ ſer. ea ille eſt q̄ diligit me Qui āt diligit me diliget̄ a pr̄e meo . ꝯ ego
diligā eū ꝯ manifeſtabo ei meip̄m. i. meā deitatē et hūanitatē dic̄ ei iu
das nō ille ſcariotis. qꝛ ille iā a dn̄o receſſerat ꝯ ad iudeos vt dn̄m tra
deret abierat ſ; ille iudas cui⁹ hodie feſtū agit̄ Dn̄e q̄d ē fcm̄ qꝛ nobis
manifeſtatur⁹ es te ip̄m ꝯ nō mūdo. rn̄dit ih̄us ꝯ dixit ei Si q̄s dili.
ꝛc. ꝯ ſupple illi manifeſt. me q. d. ad apl̄os vos diligit. me vos mā. m.
ſer. iō faciē meā in celo videbitis Mūdi āt amatoēs me nō ꝯgnoſcunt
man. m. ꝯtēpnūt iō faciē meā nūq̄z videbūt Audi o pctoꝛ q̄ tp̄alia p̄
ponis eternis quare tantum diligis iſta tranſitoꝛia quare non diligis
deum a quo tot bona recepiſti certe hoc eſt ideo quia non habes coꝛ
ſciens vt ip̄m cognoſcas ideo non diligis Auguſt. Jnuita amare poſ
ſum⁹ inꝯgnita neq̄q̄z Certe ſi eū ꝯgnoſcēs vtiq̄z diligēs et mandata
ei⁹ implēs Et quē mō nō vis ꝯgnoſcē ꝓpiciū deū in futuꝝ cognoſces
deū ſeueꝝ iudicē p̄s. Cognoſcet̄ do. iudi. fa. Sz illa ꝯgnitio tibi tē nō
p̄derit exq̄ noluiſti eū in mūdo iſto agnoſcere vt diligēs eū . Jp̄e te in
iuditio nō agnoſcet vt te ſaluet Tūc tu cū alijs pctoꝛib⁹ dices Math
xxv. Dn̄e do. api no. At ille rn̄dēdo dicet Amē dico vobis Neſcio vos
¶ Scđo dedit grāz q̄ i ꝟtutib⁹ ꝓficerēt p̄s. B̄n̄dictōez da. le. la. ſbūt
d ꝟtute in vir. nūq̄z iſti apl̄i tm̄ in virtutib⁹ ꝓfeciſſēt ꝯ i bōis opib⁹ fru
ctificaſſent niſi de⁹ grāz bn̄dictiōis eis dediſſz Jo. xv. Qui manz i me
ꝛc. Apl̄i iſti māſer̄t i xp̄o ꝯ xp̄s i eis p̄ ꝟaz ꝟtutē iō magnū fructū fece
rūt i ſe ip̄is n̄ ſolū bō opādo ſ; et̄ exēplis et p̄dicatiōib⁹ alios ad bonū
hoꝛtādo Jp̄i ei ipleuer̄t illđ qđ dn̄s dixerat eis Mat. v . Sic luceat ꝛc̄
Lumē illud fuit ſcā ꝯuerſatio ip̄oꝝ q̄ multis oꝛnata ꝟtutib⁹ luxit i h̄
mūdo i eis ſiq̄dē fuit fides vera ꝯ q̄m mirabilia fecer̄t ſicut de ip̄is ꝯ
de alijs apl̄is dr̄ Math. vltio Jlli āt ꝓfci p̄dicauerūt vbiq̄z do. co. ꝯ h̄.

cōfir.ſeq̄ntibus ſignis.fuit et̄ i eis ſpes firma ꝑ q̄ȝ oia tꝑalia ɔtēpſerūt
vn̄ petr⁹ in pſona oim aploꝝ dixit dn̄o Math.xix. Ecce nos re.oia ꝛ
ſe.ſumus te.fuit in eis caritas pfcā q̄ tribulatiōes hui⁹ mūdi ꝑ xp̄o
paciēter ſuſtinuerūt ꝓpter qđ dn̄s dixit eis Luce zz. Vos eſtis q̄ per
man.m.ꝛc.ꝛ ſpāliter de ſcō ſimone cui⁹ hodie feſtū colit̄ in legenda
quā romana tenet eccleſia legit̄.qui cū ab accerſito ɔſulari tēt⁹ eēt ꝑ
plurimos dies multis ſupplicijs afflict⁹ eſt vt etl. iudex ipē cū amicis
ſuis de pacia ei⁹ mirarēt̄ tandē iubet euȝ crufigi oib⁹ q̄ aderāt ꝛ ipō
iudice mirātib⁹ ꝙ cxx.ānoꝝ ſenex crucis ſuppliciū ꝑtuliſſȝ Sic ergo
apli iſti pfecerūt in ꝩtutib⁹ ꝑ grām q̄m xp̄s dedit eis ȝ heu multi fa
ciūt ɔtrariū q̄ grām dei in baptiſmo recipiūt ꝛ ꝑ eā in virtutib⁹ nō ꝓ
ficiūt imo cū ad etatē adultā ꝑuenerint peccādo a ſe grām abiciūt ꝛ
ſic đ vno pcc̄o in aliud ruūt Oſee iiij. Nō ē ꝩitas nō ē mia nō ē ſcia dī
in terra maledictio ꝛ mēdaciū ꝛ homicidiū inundauerūt et ſanguis
ſanguinē tetigit.i.p̄ccm̄ pcc̄o ɔiūctū ē Jō monet nos aplus ij. Coꝛ.
vi. Hoꝛtamur vos ne in vacuū grāȝ dei recipiatl.ille grāȝ dei i vacuū
recipit q̄ ꝑ opa bō in ꝩtutib⁹ nō ꝓficit.talis de h reddȝ rōeȝ in die
iudicij ¶ Tercio dedit eis ſapiam q̄ fidē p̄dicarēt Luc.xxi. Ego dabo
vobis os ꝛc. Dedit dn̄s aplis ſapiam vt ꝩitatē fidei itelligēnt os leq̄
di vt eā alijs ꝓponēnt.in hui⁹ argumētū receperūt ſpm̄ſcm̄ in linguis
igneis vt eſſent ꝩbis pflui ꝛ diuina ſapia illumiati Act.ij. Apparuerūt
il. di.lig.tā.ig.ſe.qȝ ſup ſin.e.ꝛ r.ſūt ō..ſſ.et cep.lo.va.lin.ꝓut.ſſ.da
Varie ligue fuerūt nc̄arie eis qꝛ ignotl.gētib⁹ p̄dicaē đbuerūt ȝ.ſſ.fuit
eis nc̄ari⁹ q̄ doceret eos q̄liter fidē p̄dicarēt ꝛ ipam ɔtra fidei aduer
ſarios defēſarēt Jſtud fecerūt ſci apli ɔſtāter iudas in meſopothaia.
Simō in egipto deinde ābo in pſide.vbi ad p̄dicatiōeȝ eoꝝ infra v/
nū annū ꝛ tres menſes ſic̄ legit̄ de ipis lx.milia hoim exceptis ꝑuulis
baptizati ſūt.certe illud nō poterāt facere niſi ꝑ ꝩtutē ſpūſſci cui⁹ ꝩ/
tute miracula fecerūt futura p̄dixerāt ꝛ aduerſarios fidei ſuꝑaue/
rūt illud dn̄s ꝓmiſerat eis Jo.16. Cū diceret adhuc multa hēo vobis
dicere ȝ nō po.poꝛ.mō Cum āt venerit ſpūs veri.docebit v.o.veri ꝑ
iſtū ſpūm fuerūt apli a xp̄o electi ad p̄dicādū miſſi interius docti ad
bona opa exteri⁹ directi ad mala pferēda ɔfoꝛtati Jo.xv. Nō vos me
elegiſtis ȝ ego elegi vos ſupple ꝑ grāȝ.ꝛ poſui vos vt eatis ꝑ mūdū
diſcurrēdo ꝛ fructū af.p̄dicādo ꝛ fructus veſter ma.eternā mercedē
recipiēdo ¶ Quarto dedit eis gl̄iam q̄ ſecū eternaliter regnarēt.ps.
Gl̄iam ꝛ ꝩi di.de.gra.glo.dabit dn̄s Gl̄iam magnā habuerūt iſti apli

ad primū. qñ ꝑ salute ꝑxi multas terras circuierīt in laboꝛib⁹ ⁊ ieiu
nijs vbi multa oppꝛobꝛia mľta inꝯmoda ⁊ tādē moꝛtē ſuſtinuerīt xpi
tatē hūerūt in h̄ ꝙ fidē xpam p̄dicauerīt iō dedit eis grām dñs i mūdo
⁊ gl'iam i celo vbi ꝑ ꝯtumelijs q̄s h̄ ſuſtinuerūt ſunt multū honoꝛati
ps. Nimis ho. ſūt a. t. de⁹ ꝑ pauꝑtate q̄ꝫ h̄ habuerīt ſūt ad regnū. in q̊
oīs bōi abūdācia eſt aſſūpti Luce zz. Ego diſpono vobis ſicͭ diſ. ⁊c.
mō ꝑ moꝛte q̄ꝫ h̄ ꝑ xp̄o ſuſtinuerīt eťnā vitā ſūt adepti Sapi. v. Juſti
āt in ꝑpetuū viuēt ⁊c. Quā mercedē nob̄ cōferat q̄ ſīn fi. vi. ⁊ regnat
Laudē dicite deo nr̄o oēs ſci ei⁹ ⁊ q̄ t. ¶ De oībus ſanctis.
deū pu. ⁊ magni qm̄ regn. domin⁹ de⁹ oīpotēs gaudeam⁹ ⁊
exulte. et dem⁹ gl'iam ei Apo. xix. Verbū illud ꝯpetit hodier
ne diei in qua agiť feſtū oīm ſcōꝛum q̄ deū i celis ſīn inťmiſſione lau
dāt. Nec mirum ſi laudāt cū vbi vidēt illū facie ad faciem q̄ eos cre
auit a ꝑtāte diaboli liberauit a mūdi ꝑiculis eripuit et in regno eťno
coꝛonauit Jgiť i vb̄ iſtł circa laudeſ ſcōꝛū tria nōnť. ꝑmo laudiſ imē
ſitaſ ꝺ̄ſcribiť ibi laudē dici. ꝺ̄o. ſcꝺ̄o materia laudiſ ibi exꝑmiť qm̄ re.
⁊c. ſ. ñ i ſe ſolū qꝛ ſic ab eťno regnauit ꝫ cū ſcis ſuis q̊s i tꝑe ad regnū
ſuū ꝑduxit q. d. iō laudē dicite qꝛ voſ ad reg. ſuū ꝑduxit ¶ 3⁹ mod⁹ lau
dādi ſbiūgr̄ ibi gaudea. ⁊c. ñ. n. ſci laudāt ꝺ̄ū. cū tedio ꝫ c̄ iexplicabili
gaudio Nō ꝙ ſci i celo vidēt deū clariſſie vidēdo ꝯgnoſcūt ſufficiētiſ
ſime. ꝯgnoſcēdo diligūt feruētiſſime. diligēdo laudāt deuotiſſie. lau
dādo gaudēt pleniſſime. ꝑmo dico ꝙ ſci i celo deū vidēt clariſſime. i.
Coꝛ. iz. Videm⁹ nūc ⁊c. Quod vř in ſpeculo cito obliuiōi tradiť. ꝙ i
enigmate. i. i obſcuritate min⁹ ꝯgnoſciť h̄ ergo hō videt deū q̄i in ſpe
culo qꝛ ſepe dei obliuiſciť et in enigmate qꝛ iꝑfc̄e ꝯgnoſciť Sci vero
i pria vidēt eū facie ad faciē iō eū ꝑfc̄e ꝯgnoſcūt et nūq̄ꝫ ei⁹ obliuiſcūť
Quō. n. pñt obliuiſci cū q̊ ꝯtinue manēt ꝙ ſꝑ facie ad faciē vidēt de
cui⁹ viſiōe nūq̄ꝫ faſtidiūt imo de ea ſine fi. gau. yſa. lx. Tūc videbis ⁊
af. ⁊c. adeo delicioſa eſt illa facies ꝙ illi q̄ vidēt eā nūq̄ꝫ eſuriēt nūq̄ꝫ
ſiciēt nūq̄ꝫ triſtabūť nūq̄ꝫ īfirmabūť nūq̄ꝫ moꝛiēť nūq̄ꝫ a ꝺ̄o ſeꝑabū
tur vis o hō q̄ adhuc es in h̄ mūdo illuc ꝑtingē vbi poſſis illā faciēꝫ
vidē mūda coꝛ t. a pcc̄is. alioq̄n faciē illā nūq̄ꝫ videbiſ Mat. v. Bti mū
do coꝛ. ⁊c. ve bti q̄ vidēt faciē tā grōſam tātū reficiūť vt affect⁹ i viſi
one ei⁹ iocundēť tā clarā vt itellect⁹ mirabiliť illuſtreť Audi q̄ꝫ grati
oſa ſit illa facies Heſt. i⁊. Mirabił val. es do. ⁊ fa. t. plēa grāꝝ ē Vere
plena grārum ē qꝛ q̄cūq̄ꝫ hāc faciē vidēt indicibili gaudio replebunť
Quis poterit enarrare gaudiuꝫ qꝺ̄ hn̄t ſci in celn q̄ hāc faciē ꝯtinue

ꝙ ſi eſſes in ĩferno ⁊ hāc faciē videres ignis ĩfernalis tibi nocere non
poſſet Vn̄ libēci⁹ poſſes ſedere in ĩferno et videre hāc faciē q̄m ſedere
in celo et eā nō videre Aug. Si mali poſſent mallēt in ĩferno deū vidē
in penis q̄m ex̄ penas deū nō videre Audi etiā ꝙ clara ſit illa facies nūq̄ʒ
ſpeculū adeo clarū fuit ſicut iſta facies In ſpeculo ei nō vn̄r niſi illa ſo/
lū q̄ ſūt vicia. i illa āt facie vn̄r nō ſolū vicina ſʒ et lōge diſtācia Ecce tu
iaces in eccleſia Orās deuote ĩuocas ſcm̄ petrū ⁊ alios ſcōs das ele/
moſinas et ieiunas ad honorē ipoꝝ putas ꝙ ipi ĩ celo exn̄tes auertāt
ſe a facie dei ⁊ videāt ea q̄ tu facis in mūdo certe nō Sʒ poci⁹ ipi itu
entes faciē dei vidēt in claritate dei q̄cq̄d facis ad honorē ipoꝝ q² oia
illa in facie illa tāq̄ʒ in ſpeculo reſultāt et ſic ipi videntes honorē q̄ eis
exhibes orāt ꝓ te Grego. Quid eſt qd̄ nō videāt q̄ vidētē oia vidēt Si
fueris hic deo fideliter ĩ t̃ra tūc faciē illā videbis in celo. Jo. 17. Pr̄
q̄s dediſti m̄ volo vt vbi ego ſū et illi mecū ſint vt videāt claritatē m.
¶ Scd̄o dico ꝙ ſci vidēdo deū ɔgnoſcūt ſufficiētiſſime Jo. 17. Hec eſt
vita et̃na vt cognoſcāt te ſolū deū vm̄ ⁊ q̄ miſiſti ihm xp̄m h̄ ɔgno
ſcit de⁹ ipfcē q² ex auditu in celo āt ꝑfecte q² ꝑ viſū hic ɔgnoſcit a q̄/
buſdā ⁊ a q̄buſdā nō. in celo āt ab oib⁹ q̄ ibi ſunt ɔgnoſcit Jere. xxxi.
Nō docebit vltra vir ꝓxi. ſu. ⁊ vir frēm ſu. dicēs ɔgnoſce dn̄m. Oēs
eni ɔgnoſcēt me a minore vſq̄ʒ ad maximū Ecce infās q̄ hodie natus
eſt neminē ɔgnoſcit in mūdo nō prēm nec mr̄em nec aliq̄d de mundo
adeo iſipiēs eſt ꝙ neſcit diſcernere int̃ bonū ⁊ malū Iſte bap. ⁊ mori
tur aia iſti⁹ ad celū veniēs ⁊ faciē dei vidēdo adeo ſapiēs efficit̃ ꝙ pl⁹
ɔgnoſcit de eo q̄m oēs phi q̄ fuer̃t ĩ mūdo. ibi ɔgnoſcet nō tm̄ deuʒ ſʒ
etiā oēs q̄ ſūt in celo ɔgnoſcet btām v̄ginē q̄s ſit ſcūs petr⁹ q̄s ſcūs
paul⁹ ɔgnoſcet ⁊ ſic de oib⁹ ſcis. vn̄ multū errāt q̄ dicūt ꝙ in celo pr̄
ſeu mr̄ filios nō ɔgnoſcūt quō poſſʒ ibi eē ꝑfcm̄ gaudiū ſi nō eēt mutua
ſcoꝝ ɔgnitio imo nō ſolū ɔgnoſcet hō ꝓpinq̄s in celo ⁊ illos q̄s h̄ no
uit ſʒ qd̄ pl⁹ ē ɔgnoſcʒ illos ſcōs q̄s nūq̄ʒ vidit ĩ mūdo vn̄ Grego. ĩ dial
iiij. Sci nō ſolū eos ɔgnoſcūt q̄s in h̄ mūdo nouer̃t ſʒ velut viuos ac
ɔgnitos recognoſcūt bonos q̄s nūq̄ʒ vider̃t q². n. cōi claritate illuc ō
nes deū ɔſpiciūt q̄d eſt qd̄ neſciūt. vbi ſcietē oia ſciunt Ber. Tūc iuſti
ſciēt cūcta q̄ fecit de⁹. ſcient̃ ibi a ſingulis oēs. ⁊ ab oib⁹ ſinguli ɔgno
ſcūt̃. nec q̄cq̄ʒ oio latebit q̄ patria q̄ gente q̄ ſtirpe q̄ſq̄ʒ edit⁹ ſit. ꝓpēde
o hō q̄ hēs in celo filiuʒ vel filiam fratrem ſororem ⁊ alios notos q̄m
erit tibi gaudium cum ad celum ad eos veneris Noli mirari ſi ſancti
ĩ patria ſe mutuo cognoſcent cū etiam reprobi in inferno cognoſcunt

illos q̊s nouerūt i mūdo Sic̄ de diuite epulāte dr̄ Luc̄.xvi. Qui i tor
mētl.poſit⁹ dixit ad abrahā Rogo te pr̄ vt mittas lazarū i domū pr̄is
mei ⁊c̄.Gregl.Si mali malos nō ꝯgnoſcerēt neq̄q̄ꝫ diues i tormētl.po/
ſit⁹ ſuoꝝ meminiſſꝫ frūꝫ ec̄ abſēciū Quō pn̄tes nō poſſꝫ ꝯgnoſcē q̄ ec̄
ꝓ abſenciū memoria curauit exorare ⁊ ex hac mutua ꝯgnitione ſan/
cti pl⁹ gaudebūt i celo qn̄ vidēt eos ſecū letari q̊s amauerāt ⁊ mali dū
cū eis torq̄ꝑt̄ q̊s deſpecto d̄o dilexerūt .eos nō ſolū ſua ꝫ etiā eoꝝ ꝯſu
mat pēa vt dic̄ idē Gregl. | Tercio dico ꝙ ꝯgnoſcēdo diligūt feruētiſ
ſime q̄le poſſꝫ eē ibi gaudiū ſi ſci deū ꝯgnoſcerēt ⁊ n̄ diligēnt certe nl̄lꝫ
nūc āt q2 ꝯgnoſcūt ⁊ diligūt iō gaudēt p̄s.Diligite do.o.ſan.e.⁊c̄Me
rito ſci in pr̄ia diligūt deū q̄ eos ſic̄ ꝓmiſit eternalit̄ btificauit ⁊ ſup/
bos iīmicos eoꝝ q̄ eos i mūdo tribulauerāt i profūdū inferni dimerſit
Nūq̄ꝫ fili⁹ in tm̄ dilexit pr̄em carnalē vl̄ amic⁹ aicū vl̄ ſpōſa ſpōſū ſicut
ſci i celo diligūt deū.ex q̊ eū vidēt ꝑ eſſēciā ⁊ ꝯgnoſcūt ꝑfcē q̊s ⁊ q̄l̄ ſit
ipe ⁊ ꝙ oē qd̄ hn̄t ab ipo hn̄t tm̄ diligūt cū ꝙ null⁹ mortal̄ hō illā di
lectōeꝫ q̄nta ſit exꝓmē valꝫ Anſ.Tm̄ amabūt q̄ꝫtū ꝯgnoſcūt ꝫ tm̄ co
gnoſcūt q̄ꝫtū amabūt.certe nec ocul⁹ vidit nec au.audiuit nec in cor
ho.aſ.Nec mirꝫ q2 ſci adhuc i carne poiti tm̄ dilexerāt deū ꝙ ꝓ ei⁹ amo
re oēs diuicias honores ⁊ gaudia mūdi ꝯtēpſerāt.penas corꝑales cū
gaudio ſuſtulerāt mortē n̄ timuerāt imo exoptauerāt ⁊ toto corde ad ipꝫ
veīre deſiderauerāt q̄ꝫtū putas ꝙ ibi diligūt cū vbi caro n̄ grauat nul
la moleſtia ꝑturbat nihil ab amore ei⁹ r̄uocat vbi facie ad faciē vidēt
Ibi iplebit̄ mādatū illd̄ Deu.vi.Diliges do.de.t.ex to.⁊c̄.Ibi ſci pl⁹
diligūt deū q̄ꝫ ſe.ꝓxios.i.āgelos ſicut ſe.Cogita ſi potes q̄ꝫtū ibi erit
gaudiū vbi tāta ꝑfcā erit dilectio .Heu ꝯtra i dānatis dolor erit ma/
xim⁹ ⁊ execrabile odiū.vn⁹ ibi aliū odio habebit yſa.xiij.Vnuſq̄ſq̄ꝫ
ad pxi.ſu.ſtupebit fa.ꝯbuſte vul.eo.Nec mirū ſi dānati odio ſe hēant
iuicē cū ec̄ odio hēant deū q̄ ꝯtinue blaſphemāt Apo.x6.Mādu caue
rūt ling.ſ.⁊c̄.¶ Quarto dico ꝙ ſci diligēdo d̄ū laudāt deuotiſſie yſa.
7z.Leuauerāt vo.ſi.lau.q2 oclo ad oclm vid̄būt Illic laudabūt āgeli
apl̄i martires ⁊ oēs ſci Merito laudāt deū q2 dig.ē oi laude Ecc̄i xliij
Bn̄dicētes dn̄ꝫ.⁊c̄.Oēs ſci laudant q2 oēs ei⁹ bn̄ficia i ſe recognoſcūt
Apo.A.Vidi tur.mag.q̄ꝫ di.⁊c̄.dic capl̄m ſi plꝫ.Ibi ſci laudabūt eū
q̄ eos d̄ ꝑiculo h⁹ mūdi eripuit ⁊ ad etn̄ā ſecuritatē ꝑduxit vn̄ Exo.xv
Cāte.do.⁊c̄.forti.m.⁊c̄.q̄ſi.d.ſci q̄ mō ſūt in pr̄ia Cantem⁹ dn̄o ⁊ lau
dem⁹ eum q̄ inimicos noſtros equum ⁊ aſcēſorem .i.peccatorem ⁊
diabolum qui dominatur in hoc mundo peccatori ſicut aſcenſor equo

proiecit in mare.i.in infernum ⁊ nos ab inferno ſaluauit Si moy
ſes ⁊ filij iſrael laudauerunt eum qui liberauerat eos de egiptijs q̄
multos habuerunt aduerſarios contra quos pugnare debuerunt
q̄ꝫto magis laudabunt ſancti quando venient ad patriam vbi cer/
ti ſunt ꝙ liberati ſunt ab omnib⁹ inimicis ita ꝙ de cetero nunq̄m
inquietabuntur p̄s. Lauda ieruſalem. Quoniā confor. ¶ Quinto
dico ꝙ ſancti laudantes deum gaudent pleniſſime Jſa.xi. venient
in ſyon laudantes ⁊ le.ſem.ſuꝑ ca.e. gaudium ⁊ leticiā obtinebūt
fugiet dolor ⁊ gemitus ego ipe ꝯſolabor vos O q̄ꝫta erit ibi leticia
vbi ipe domin⁹ conſolatur ſanctos vbi plena eſt leticia vbi nullus
dolor vbi nullum incōmodū vbi ſempiternū gaudiū Jere.xxxi. Tūc
letabitur virgo i choro iuuenes ⁊ ſenes ſimul ⁊ ꝯuertā luctū eorū
in gaudiū ⁊ ꝯſolabor eos ⁊ letificabo eos a dolore ſuo Ibi nō ha
bebis dolorem capitis vel dencium vel oculorum nec aliq̄m infir/
mitatem ſꝫ in corpore ꝑpetuam ſanitatem que nunq̄m corrūpetur
⁊ in anima gaudium qd̄ nunq̄ꝫ minuetur Jſa.lxv. Obliuioni tra/
dite ſunt anguſtie p̄ores ⁊ abſcondite ab oculis veſtris. tūc abſter
get deus o.la.ab o.eorū Quid ergo turbaris o homo ſi infirmita
tes ſeu aduerſitates adueniunt tibi in hoc mundo que breues ſunt
⁊ tranſitorie tollera eas pacienter ⁊ habebis pro his gaudiū ſem
piternū Ro.octauo. Nō ſunt condigne paſſiones hui⁹ tp̄is ad fu
glo. Ideo criſtus dixit apoſtolis Jo.16. vos quidē nunc triſticiā
habetis iterum videbo vos ⁊ gau. cor veſtrū ⁊ gaudiū veſtrū nēo
tollet a vob ad h̄ gaudiū nos ꝑducat q̄ ſine fine ⁊c. De diab⁹

Ne tradas beſtijs a.cō.t.⁊ a.pau.t.n.ob.in fi. Vba iſta pn̄t
eſſe eccleſie cuius eſt orare pro omnibus fidelibus Et quia
oratio eccleſie prodeſt tantūmodo his qui adhuc viuūt in
mūdo ⁊ illis defunctis qui ſunt in purgatorio Jlli enim qui ſūt in
celo non indigent illi qui ſunt in inferno iuuari non poſſunt. Ideo
in vbis p̄miſſis ecc̄a orat ꝑ his qui ſūt i mūdo ne pro culpis in infer
num p̄cipitentur cū dicit Ne tradas beſtijs.i.demonib⁹ a.confi.tibi
Scd̄o orat pro his qui ſūt in purgatorio vt a penis liberentur ibi
⁊ a.pau.i.illoꝝ qui ſūt in purgatorio ne obli.in finē q.d.modo vi
deris eſſe oblitus eoꝝ qui ſūt in purgatorio qr tam grauiter punis
ſeo in finem.i. in perpetuum non obliuiſcaris qr eas liberabis ex
oro vt ſubito id facias. Nota ꝙ anime in purgatorio dicuntur

paupes ꝓpter q̄tuor.primo q2 inſtar pauperū multis doloꝛib⁹ af/
fligunt̄ pauperes enim in hoc mūdo multos habēt doloꝛes. nūc eni
cruciantur fame Nunc ſiti nunc frigoꝛe nunc nuditate ⁊ tota vita
pauperū plena eſt doloꝛibus ps̄. Ego ſum paup ⁊ do.ideo illi qui
ſunt in purgatoꝛio bene dicuntur pauperes quia multos magnoſ
habent doloꝛes Iſa.xxxviij Ecce ego excoxi te ſed non quaſi ar
gentuz.elegi te in camio pau.i.in purgatoꝛio vbi anima igne ardet
⁊ purgatur ſicut auꝝ in camino In hoc qđ dicit̄ excoxi te innuitur
maximus ardoꝛ qui eſt in purgatoꝛio ibi anima excoquit̄.i.vehem̄
tiſſime punitur ideo dicit̄ non quaſi argentuz q2 licz argentū ſit in
igne non tamē habet doloꝛē.aīa autē in igne purgatoꝛij maximuz
habet doloꝛem. Nūq̄m fuit ignis huius mundi ita hoꝛribilis ſicut
ignis purgatoꝛij Aug⁹ Ignis purgatoꝛij q̄zuis non ſit etern⁹ miro
modo tamen grauis eſt. excellit eni omnem penā q̄m vnq̄z paſſus
eſt aliquis in hac vita Ex hoc quidā volunt arguere ꝙ minima pe
na purgatoꝛij maioꝛ ſit q̄m maxia pena mūdi ƺ nō credo Sz intel
ligo ꝙ pena purgatoꝛij ſimplr̄ maioꝛ eſt q̄m pēa mūdi .maxia pēa
purgatoꝛij maioꝛ eſt q̄m maxia mundi ex h tn̄ nō pōt inferri ꝙ mi
nima pena purgatoꝛij ſit maioꝛ q̄m maxima pena mundi ⁊c. Si
cut vinū ſimplr̄ meli⁹ eſt q̄m ceruiſia ex h tn̄ non pōt inferri ꝙ vili
us vinū meli⁹ ſit q̄m optima ceruiſia. Bene ergo dicūt̄ pauperes
q2 in magnis doloꝛib⁹ ſūt ⁊ ideo ſubueniēdum eſt eis vt ab his do
loꝛib⁹ liberētur Quis nō ſſbueniret amico ꝙ ſciret i magnis doloꝛi
b⁹ ſi poſſet ſubuenire Ecce aīa pr̄is tui vl̄ matris eſt in purgatoꝛio
⁊ tu potes ſubuenire ei.cur ergo nō ſubuenis Audi q̄d aīe clamāt
đ purgatoꝛio Iob.xix. Miſeremini mei mi.mei ſaltē vos amici mei
q2 man⁹ dn̄i tetigit me.ſ.crudeliter affligendo Audi o homo pater
tuus ꝓ tua dilectiōe vt te ditaret interdum neglexit audire miſſaz
neglexit oꝛōnes ⁊ ꝓpter hoc aīa ei⁹ punitur in purgatoꝛio.⁊ tu he/
reditatem ſuam poſſides ⁊ inde bene viuis ⁊ ꝑmittis aīam patris
tui ardere in purgatoꝛio Audi q̄d anima de purgatoꝛio clamat ill̄
qui hereditatem tollunt ⁊ ꝓ anima nihil faciūt. Quare me ꝑſequi.
ſicut deus.i.punitis q2 de⁹ punit penā infligendo vos punitis in pe
na relinq̄ndo ⁊ carnibus meis.i.carnalibus diuicijs meis ſatura
mi q.d.iniuſtū ē vt me in pēis reliq̄tis.q̄ vob oē ꝯmodū ꝓcuraui
ſcđo dicūt̄ paupes q2 ab hēditate celeſti.pr̄ie excludūt̄ bn̄ eēt aliq̄s

pauper ſi haberet diuitem patrez qui ab hereditate ſua excluderet
⁊ in carcerem retruderet ⁊ ibi affligeret ſic anime que ſunt in pur
gatorio q̄uis deum habeant patrez. quia tamen ab hereditate ce/
leſti excludduntur ⁊ in purgatorio quaſi in carcere affliguntur me/
rito dicuntur pauperes Jdeo illa vox poteſt eſſe anime in purgato
rio exiſtentis Trenoꝝ tercio Ego vir vidēs paupꝑtatem m. in ꝟga
indignationis ei⁹ me minauit ⁊ adduxit in tenebras ⁊ non in lucez
ſupple eternam que eſt hereditas ſanctorum Jn tenebroſis co. me
quia purgatoriū eſt pars inferni. q. mor. ſem. quia idem ignis pur
gatorij ⁊ inferni. circūedificauit me vt non egrediar aggrauauit
compedem meum ſed cuz cla. ⁊ ro. excluſit oratiōem m. quia ania
in purgatorio cum clamore ſuo nihil poteſt mereri Sic ergo anie
in purgatorio dicūtur paupeſ q2 a celeſti patria que eſt hereditas
eorum excludduntur Jdeo anima in purgatorio exiſtens poteſt dicē
illud p̄s. heu mihi quia incolatus meus ꝓlongat⁹ eſt. i. exiliū. ha/
bitaui cum habitātibus cedar. i. cuz illis qui ſunt in penis. quia ce
dar interꝑtatur meror. bene dicit heu mihi quia a celeſti patria q̄z
deſiderat excluditur ⁊ inde habet penam damni. ⁊ in pena purga
torij punitur ⁊ inde habet penam ſenſus O q̄nta miſeria ſi habēs
amicum in mundo qui eſſet in exilio libenter laborares pro eo vt r̄
uocaretur ad patriam. ⁊ multi de amicis tuis ſunt in exilio purga
torij ⁊ pro eorū liberatiōe non vis laborare Si vis pro eis rogare
ieiunare elemoſinas dare. miſſas ⁊ vigilias facere decantari cito
liberabūtur ¶ Tercio dicuntur pauperes quia alioꝝ elemoſinis .i.
ſuffragijs reficiuntur Prouer. xix. feneratur dn̄o qui miſeret̄ pau/
peris ⁊ viciſſitudinē reddet ei Pauperes ſunt qui aliorū elemoſinis
ſuſtētātur. ſic anime in purgatorio pau. ſunt que alioꝝ elemoſinis
bonis operibus ſubleuantur Quid ſunt omnia ſuffragia eccleſie
niſi quedam elemoſine. quibus pauperes anime in purgatorio refi
ciuntur. bene dicit feneratur ⁊c̄. dn̄o q2 ſuffragia que impendūtur
his qui ſunt in purgatorio non ſolum proſunt his pro quibus fiunt
ſed etiam illis qui faciūt ea. vnde legitur z. mach. iz. ꝙ iudas ma
gnā pecuniā miſit iheroſolimā offerri pro peccatis mor. ⁊ ſequitur
Scā ergo ⁊ ſalubris ē ꝓ de. ex. vt a pec. ſol. Scā ⁊ ſalubris. dicit̄ co/
gitatio inq̄ztum orō ꝓdeſt ipſis orātibus. ꝓ defunctis exorare ⁊c̄.
inq̄ztuz ꝓdeſt i purgatorio exn̄tib⁹ q̄re ergo nō oras ꝓ his cū tibi

⁊ ipis poeſt ipi ei d purgatorio clamant ad te vt laboras p eis no
li obſtruere aures ad clamorē eorum Prouer.xxi. Qui obturat au
rem ſuam ad clamorem pauperis ipſe clamabit et non exaudietur
In iſto ei iudicio fiet vt ſicut tu parū facis pro amicis tuis qui ſūt
in purgatorio.eodē modo quando tu veneris ad purgatoriū ami
ci tui quos relinquis in mundo parū facient pro te Math.v.Eadē
menſura qua menſi fueritis remecietur vobis ¶ Quarto dicunt pau
peres qr ab amicis frequenter negligunt qui eni paup eſt in hoc mun
do ab amicis ɔtemnit tanq̄m alien9 Prouer.xiiij.Etiam primo
ſuo paup odioſus eſt Sic illi qui modo ſunt in purgatorio qn̄ vixe
runt habebant multos amicos nunc autez heu ab omnib9 contē/
nūtur Prouer.xix.Diuicie addunt amicos plurimos a paupe aūt
hi quos habuit ſepantur.ecce habes amicum ille moritur ⁊ ſepeli
tur ipo ſepulto tu redis ad domum. Sic ſepararis ab eo q̄ztuz ad
corpus.⁊ hoc eſt tolerabile ⁊ obliuiſceris anime eius.⁊ ſic ſeparl.
ab eo q̄ztum ad fidem ⁊ dilectiōem q̄m habuiſti ad eum ⁊ illud mi
ſerabile eſt ps.perijt memoria e.cum ſonitu .ſ. campanaruz quia
q̄m diu campana pulſatur ploras ſed qn̄ ſonitus campanarum ceſſat
tunc fletus ceſſat Ideo dicit Jere.nono Vnuſquiſq3 a primo ſuo
ſe cuſtodiat.ſ.ne propter eum aliquid faciat pro quo ipſam penā pur
gatorij ſuſtinere oporteat ⁊ in omni fratre ſuo non habeat fiduciā
ſcilicet cogitans q debeat eē fidelis aīe ſue poſt mortem quia om
nis frater ſupplantans ſupplantabit ⁊ omnis amicus fraudulent
incedet.tunc frater ſupplantat fratrem quando teſtamentum pro
mittit ſoluere ⁊ non ſoluit tunc amicus fraudulenter incedit quan
do dicit ſe eſſe verum amicum ⁊ poſt mortem nulla ſigna amicicie
ei oſtēdit Heu q̄t hodie ſunt in mundo qui in vita oſtendunt ſe fid
les eſſe amicos ſi amici eorum infirmantur ⁊ moriuntur dolēt tri/
ſtantur ⁊ libenter darent medietatem bonorum ſuorum vt poſſent
eos a morte corporali eripere.ſed poſt mortem ſunt infideles etiam
in anno vix dant vnum numum pro animabus eorum .tales po/
tius debent dici alieni quaz propinqui ps. Relinquent alienis di/
uicias ſuas Audi o diues quamuis relinquas diuicias vxori filijs
⁊ filiabus qui tibi ſecundum carnem ſunt propinqui tamen alienis
relinquis quia anime tue ſunt alieni.quia de ea nihil curant.Fac
ergo caute agēdo ſecundū conſilium ſancte Lucie quod ipſa dedit

matri ſue d.da elemoſinam dum viuis qz ipa a morte liberat.⁊ nõ
pacietur animaz ire in interitum.ſed perducit ad tabernacula ce/
na ad que nos pducat ⁊c̃ De ſancto Martino epiſcopo.

LEuemus corda noſtra cum manib⁹ ad deuz in celos deu
tre.iij.verba iſta poſſũt ſumi ad cõmendatiões beati Mar
tini qui cor ſemp habuit eleuatũ ad celeſtia in cuius ſignũ
oculis ac ma.erat in celũ ſemp intentus In quibus verbis cõmẽ
datur a tribus ſcz a cordis deuotione.leuem⁹ corda noſtra ab o/
peris pfectione in manibus.per man⁹ enim opa ſignantur ab vtri
uſqz deuotionis et operis recta ordinatione ad deum in.c. Nota
q̧ beatus Martin⁹ habuit cor mundũ a peccati contagiõe vnde d
ipo dicit̃ illd puer.zz. Qui diligit cordis mũdiciam pter grãm
labiorum ſuorum habebit amicũ regem.certe beatus Martin⁹ di
lexit cordis mũdiciam vnde cum ſciret cor ſuum inqnatũ macla
original' culpe.cuz eſſet annorum xij.inuitis pntibus cucurrit ad
eccleſiam ⁊ ſe fieri cathecuminũ poſtulauit ⁊ exercitans ſe in mul
tis virtutibus cum eſſet ãnorum xviij. baptizatus eſt.qz ergo dile
xit cordis mũdiciam ideo pter gratiam labiorum.i.orationis q̃
de mundo corde pceſſit habuit celeſtẽ regem amicũ O q̃m felices
ſunt q̃ mũdum cor habent.tales deo placent in via ⁊ eius faciem
videbunt in patria Mathei.v.beati mundo corde ⁊c̃. Sed ve qui
habent cor peccatis inquinatũ tales a deo reprobant̃ etſi in pccis
mortui fuerint nunq̃m dei faciẽ videbunt vnde ad titũ pmo. Oĩa
munda mundis.inquinatis autem ⁊ infidelibus nihil eſt mũdum
ſed inqnate ſunt eoꝝ mens ⁊ cõſciencia Cõfitet̃ ſe noſſe deũ factis
autẽ negãt cum ſint abomĩati ⁊ incredibiles ⁊ ad omne bonuz re/
probi fac ergo O peccator ſcdm cõſiliũ phete Jere.4. Laua a ma
licia cor tuũ Audi qualiter lauaȓ debeas Si bñ lauare vis cor tuũ
a ſordib⁹ peccatorum Debes habere q̃tuor q̃ habẽt mulieres qñ
volunt lauaȓ veſtimẽta Accipiunt lixiuiũ ⁊ ſtercora.his imponũt
veſtes poſt accipiũt aquã mũdam ⁊ lignũ qddam quo fortiter per
cuciunt veſtes vt ſordes defluãt Sic ⁊ tu pmo debes accipe lixiui/
um cõtritionis amare vt dolorẽ p peccatis cõcipias Iſa.38. Recogi
tabo tibi o.a.m.⁊c̃.tunc poteſt peccator habere cor amaꝝ qñ co/
gitat q̧ peccato ſuo taz grauiter deũ offendit paſſioni xpi ingrat⁹
extitit ⁊ multa bona neglexit.ſcdo ſterc⁹ vere humilitatis.i.cõfeſſiõe

vt peccata tua recognoſcas ſicut publicanus fecit vnde Luce xviij
Stans alonge ⁊c̃. Tercio aquam lacrimarum vt peccata defleas
hoc fecit maria magdalena Luce 7. Stãs retro ⁊c̃. Quarto lignũ
crucis vt criſti paſſionem ad memoꝛiam reuoces. valde neceſſariũ
eſt peccatoꝛi vt cogitet đ paſſione criſti ne deſperet quia ſi peccatoꝛ
cogitat ſic. multa peccata commiſiſti ſatiſfacere non poſſum pꝛo õ/
nibus. debet recurrere ad paſſionem criſti ⁊ recogitare ꝙ paſſio
criſti tante efficacie eſt ꝙ per virtutem eius quilibʒ peccatoꝛ ꝓ pec
catis quibuſcunqʒ magnis ſatiſfacere poteſt. hoc fecit latro quãdo
conuertit ſe ad criſtum in cruce pendentem ⁊ dixit ei Luce 23. Me/
mento mei domine dum veneris in reg. t. q. d. per me ſatiſfacere nõ
poſſum paſſionis tue beneficium inuoco. gratiã tuã iploꝛo vt miſe
rearis mei obſecro Scđo habuit coꝛ rectum ex pia intentione ꝓ
uer. 27. coꝛ iniquũ exquirit malũ coꝛ autẽ rectum ſcienciam. Vbi
coꝛ eſt malum inde mala procedunt Vbi autem rectum inde pꝛoce
dunt bona opera beatus Martinus in omnibus coꝛ rectum habu/
it quia in omnibus rectam intentionem habuit quicquid enim fec̃
ad dei honoꝛẽ fecit Ideo ſe humiliauit vt deum honoꝛaret vnde le/
gitur de ip̃o cum miles eſſet vno tm̃ ẜuo contẽtꝰ fuit cui ex nimia
hũilitate ip̃e miniſtrabat calciamẽta detrahebat atqʒ tergebat. be
ne omnibus illis qui rectum coꝛ ⁊ piam intentiõem habent in opi
bus ſuis letari pñt ẜm illđ p̃s. Leta. in dño ⁊c̃. bene letari poſſũt
i quoꝝ coꝛdibꝰ nihil obliqui inuenit̃. his diabolꝰ nocere nõ poteſt
talis fuit beatꝰ martinꝰ vnde legit̃ de eo ꝙ cũ iaceret in extremis
vidit diabolũ aſſiſtere cui et dixit Quid hic aſtas tu cruenta beſtia
nihil in me funeſte reperies. abꝛahe me ſinꝰ recipiet Vis homo ſe/
curꝰ eſſe in extremis habe coꝛ rectum ⁊ bonam intentionẽ in oibꝰ
oꝑibus t. vt quicquid feceris ad honoꝛem dei facias ⁊ in extremis
etiã dicetur tibi illud Math. xxv. Euge ſerue bone ⁊c̃. Sed ve illis
qui habent coꝛda inquinata pc̃cis qui in oꝑibus ſuis nõ q̃runt ho
noꝛẽ dei ẜ laudẽ hoim ⁊ comodum ꝓpꝛium. quid poteſt aĩa talis ho
minis dicere in extremis. certe illud p̃s. Coꝛ meũ conturbatũ eſt in
me ⁊ foꝛ. mo. cc. ⁊c̃. vſqʒ tenebꝛe. ſ. vicioꝝ ¶ Tercio hũit coꝛ ſigna/
tũ xp̃i paſſiõe vnde ip̃e impleuit illud ꝙ deus cuilibʒ fideli dic̃ Cã.
8. pone me vt ſigna. ⁊c̃. Ille ponit xp̃z vt ſignaculum ſuꝑ coꝛ ſuuz
qui paſſionem criſti in coꝛde poꝛtat. Ille ponit ſuper bꝛachia qui

amore criſti aduerſa pacienter tollerat. vtrūq; fecit beatus Marti
nus quia paſſionem xp̄i in mēte habuit ⁊ in aduerſis paciens fuit
Audi q̄liter portabat in corde Audi qualiť portabat in brachijs.
legitur ꝙ ſemel dyabolus apparuit ei in forma regis. ornatꝰ pur-
pura ⁊ dyademate. et dixit ei Ego criſtꝰ deſcenſurꝰ ad terrā. p̄us
manifeſtare tibi me volui Cum ad hec ſanctꝰ Martinꝰ taceret. di-
xit ei dyabolꝰ Cur dubitas credere cū me videris Ego ſum criſtꝰ
Sed quia ſanctus Martinꝰ paſſionē criſti in corde habuit reſpōdit
dyabolo dominus Jeſus xp̄s non purpuratum aut dyademate
renitentem vēturū eſſe p̄dixit Ego xp̄m nō in eo habitu ⁊ forma
qua paſſus eſt niſi crucis ſtigmata ꝓferentē video aut venire nō
credam Ad hanc vocem diabolꝰ diſparuit ¶ Nota licȝ xp̄s in die
iudicij apparebit in forma humanitatis glorioſa oībus. apparebit
tamen in eadē forma qua paſſus fuit. i. in forma hūanitatis repro-
bis apparebit et cum ſtigmatibꝰ ⁊ ſigno crucis vt videant in queȝ
trāſfixerūt Electis vero appebit etiā in forma diuinitatis. Sic pa
tet ꝙ portabat ſcūs Martinꝰ paſſionē xp̄i in corde. portabat etiaȝ
in brachijs quia in aduerſis paciens fuit Cuȝ eni ſemel ambulās
per viam incidiſſet in latrones vnꝰ vibrauit ſecurim in caput eius
ſed alius ſuſtinuit ictum ferientis et vinctis poſt tergum manibus
vni cuſtodiendꝰ tradiť Qui cum interrogaret an timuiſſet Rn̄dit
ſe nūq̄m ita ſecurū fuiſſe. quia ſciret miſericordiam dei in tentati-
onibꝰ maxime affuturā Sic q; p̄dicans latroni ip̄ȝ ad xp̄m ꝯuer
tit Sic ergo habuit cor ſignatū xp̄i paſſione. hoc exemplo tu xp̄ia
ne debes ſignare cor. t. vt paſſio xp̄i q̄m pro te ſuſtinuit cordi tuo
imp̄matur. ⁊ a corde tuo nūq̄m deleať. vt poſſis dicere illud can. i
faſciculꝰ mirre dilectꝰ. m. iter vbera m. i. i corde. m. ꝯmorabiť ꝟe
dignum eſt vt eius penas cordi tuo imprimas ⁊ grates referas
q̄ tuas miſerias ita cordi ſuo imp̄ſſerat vt ꝓ his amouendis mľ
tas penas ⁊ tandem amarā mortē ſuſtinuit ¶ q̄rto habuit cor iflā
matū caritate dilectiōis p̄s. Inflāmatū ē cor meū ⁊ renes mei. cō.
ſunt ⁊ ego ad nihil. re. ⁊ neſ. Tūc cor iflāmať quando ꝑ caritatē
accendiť tūc renes ꝯmutāť quādo ꝟtute carital. ꝯcupie carnales
reſtriguntť. tūc vero ad nihilum redigiť homo ⁊ neſcit. i. neſciens
ſimilis fit qn̄ ex caritate ſe humiliat ⁊ tam humilia opa fcit ꝙ ſtul
tus reputať Tuo ipletum eſt in beato Martino de quo legiť ꝙ cū

in quadam ſolénitate iret ad eccleſiam quidā pauꝑ nudus ſecutuſ
eſt eum ꝙ videns ſanctus Martinus caritate inflāmat⁹ p̄cepit ar
chidiacono vt eum veſtiret Quod cū ille facere diſtuliſſet Martin⁹
ingreſſus ſecretarium tunicam illi tribuit et abcedere iuſſit. cumq̧
archidiacon⁹ moneret vt ad ſolénia pagenda ꝓcederet Martin⁹
de ip̄o loquens dixit ſe ire non poſſe donec pauper veſtiretur Cūq̧
archidiaconus diceret pauperē non adeſſe Jlle dixit deferatur m̄
veſtis ⁊ pauꝑ nudus erit veſtiendus Tunc archidiaconus iratus
vadens ad forum tunicam vnam valde vilem emit p. v. argēteis
q̄m ante pedes beati Martini ꝓiecit Martin⁹ vero ſecrete eam in-
duit ⁊ ſic miſſam celebratur⁹ ꝓceſſit Cumq̧ miſſaz celebraret Glo
bus igneus ſuꝑ caput eius appuit in ſignum ꝙ cor eius igne cari
tatis totaliter fuit inflāmatum Jp̄e namq̧ caritatē magnam ha
buit ad deum ideo ei fideliter ſeruiuit in hoc mūdo et cū eſſet in ex
tremis iacuit verſa facie ad celū ſicut de eo legitur Oculis ac mai
bus ſemꝑ in celum intentus inuictum ab oratione ſpm̄ nō re. B iō
q̧ deſiderabat venire ad eum ꝙ toto corde dilexit Magnā caritatē
habuit ad ꝓximū vnde cum mori deberet ⁊ diſcipuli eius circa eū
flerent ⁊ dicerent Cur nos non pater deſeris aut cui nos deſo. re.
Jpſe dpaciens eis dixit Dn̄e ſi adhuc po. t. ſum neceſſarius nō re.
la. ſi. vo. t. O criſtiane accipe exēplum ab iſto ſancto vt caritatē ha
beas ad deum ei fideliter ſuiendo ⁊ ad ꝓximū ip̄m ex corde diligē
do et ſi iſtud feceris a deo diligeris ⁊ ad celeſte gaudiū ad qđ bea-
tus Martinus hodie ꝑuenit introduceris eundem facie ad faciez
videbis ſine fine. Amen.

De ſancta Elizabeth

Ora ꝓ nobis qm̄ mulier ſcā es Judith .8. Verba iſta pn̄t
ſumi ad cōmēdatōez btē Elizabeth ⁊ ſm̄ B ſūt v̄ba fideliū
degēciū in hoc mūdo ⁊ implorranciū ſuffragiuz btē Eliza
beth regnātis in celo Jn q̄bus v̄bis duo deſcribūt. ꝓmū ē miſera-
bilis defectō q̄ ē in ſtatu ꝓſ̄io ibi Ora pro nobis. Scdm̄ eſt omen
dabilis ꝑfectō q̄ ē in ſtatu patrie ibi quoniā mulier ſancta es q̄ſi. d
fideles O ſcā Eliza. tu potēs es apud deū ꝓp̄t tuā ſcitatē nos indi-
gemus ꝓp̄t ſtatus nr̄i ꝑiculoſitatē iō ora ꝓ nobis ꝓpter tuā pieta
tē ¶ Nō ꝙ ſcā Elizabeth fuit mulier ſapiēs. ſe ip̄am bene regendo
fortis aduerſa paciēter ſuſtinendo diligens ſeu ſedula in dei ſuicio
ſe exercēdo. timoroſa dei offenſaz cauēdo ¶ Primo dico ꝙ fuit mu

lier ſapiēs ſeipāz bene regendo ꝓuer.xiiij. Mulier ſapiens edificat
domū ſuam inſipiens quoqꝫ extructā manib⁹ deſtruet Dom⁹ iſta
eſt aīa cuiuſlibet hoīs que peccatis deſtruit̃ ⁊ virtutib⁹ edificatur
Mulier p̄ma.ſ.eua domū ſuā deſtruxit manib⁹ qn̄ ad lignū vetituȝ
extendit man⁹ Sed hec ſapiens mulier btā Elizabeth domū ſuaȝ
edificauit qn̄ ſeipām bene regendo in v̾tutib⁹ ꝑfecit. Cuius dom⁹
fundamentū xp̄m conſtituit qꝛ tanq̄m ſupra firmā petram ſe totaȝ
collocauit ⁊ pro eius amore diuicias mūdi contempſit vn̄ legit̃ d̾
ip̄a ꝙ poſt obitū mariti ſui xp̄o deſpōſata.cūcta.q̄ mr̄imōiali iure
habere poterat apl'ou͂m more nihil ſibi retinens redidit largitori
bonoꝝ oīm hoſpitale pauperū ꝯſtruxit ibi qꝫ vagos nudos egētes
infirmos debiles cecos claudos ⁊ q̊ſqꝫ aduenīētes alacriter ſuſci/
piens induxit Cōſidera ex his q̄m ſapiēs hec mulier fuit q̄ taȝ ſapi
enter domū.ſ.i.aīam ne caderet virtutibus ſuſtētauit. Jdō ip̄a fi/
gurata ē ꝑ abigail de q̄ legit̃.i.Reg.27. ꝙ erat mulier prudētiſſīa
⁊ ſpeōſa Sicut ei abigail ꝑ mortē mariti ſui copulata fuit regi dd̾o
ꝓpter ſapiēciā ſuā Sic iſta ſcā p⁹ mortē mariti ſui carnal' copulata
fuit xp̄o regi vn̄ in pſōa ei⁹ canit eccl'a Regnū mūdi ⁊ om.oꝛ.ſ.cō.
ꝓpter a.dn̄i ihu xp̄i ¶ Scd̾o dico ꝙ fuit mlr fortis aduerſa paciēt̃
ſufferēdo ꝓuer.31. Mulierē foꝛ.q̄s īueniet ꝓcul.⁊ de vltis fi.p.eius
q.d. Multe ſūt mulieres fragiles ad ſuſtinendū aduerſitates Molleſ
ad flēdū.ꝓne ad maledicēdū.mlierem āt foꝛ.q̄ aduerſitates ſuffe/
rat paciēt̃ q̄ſ īueni.ꝓcul.⁊ d̾ vltis fi.i.d̾ celo p̄ciū.i.merces ei⁹ Ta
lis mulier fuit ſcā elizabeth q̄ poſt mortē mariti ſui mltas aduerſi/
tates ſuſtinuit ⁊ in oībus paciēs fuit Cōſuetudo ei ē diaboli ꝙ mlt/
tas aduerſitates excitat viduis q̄ nubē nolunt tunc ꝑ ꝓpinq̊s tūc
ꝑ extraneos vt eas ad amorē ſcl'i trahat vel īpaciētes efficiat. Si
hēditas diuidit̃ om̄s īiuriant̃ vidue.nō ſolū extranei cē ꝓpꝛij filij
ſi turbat̃ vidua null⁹ ꝯſolat̃ eā Ad lr̄aȝ ꝯtigit vidue.q͛d d̾e citate ie
ruſalē legit̃ Tre.i. Fcā ē q̄ſi vidua ⁊c. Noli o vidua ī aduerſitatib⁹ d̾
ſꝑare Si n̄ hēs ꝯſolatorē in h̄ mūdo Cogita ꝙ hēs verū ꝯſolatorē
.ſ.xp̄m in celo de q̊ dic̄ p̄s. Juxta ē do.⁊c̄ Accipe exēplū de hac vi/
dua ſancta ⁊ ſīs fortis in aduerſitatib⁹ Jp̄a eni adeo fortl' fuit ī ad
uerſitatib⁹ ſ.ꝙ per ſuā paciēciā diabolū vicit.deo placuit magnaȝ
in celo mercedem obtinuit ⁊ viduis pacie exemplum reliquit vn/
de ip̄a p̄figurata eſt per fortem viduam iudith. Sicut eniȝ Judith
holoferně

holofernē hoſteꝫ gentis ſue ꝓſtrauit Sic iſta ſancta vidua dyabo
lum hoſtem toci⁹ generis hūani ſuꝑauit Ideo pōt ei ↄuenient̄ ap/
plicari illud ꝙ Joachim ſūmus ſacerdos dixit ad iudith. feciſti vi
riliter ⁊ confortatū eſt cor t. eo ꝙ caſtitatē amaueri. ⁊ poſt virū tuū
alteruꝫ neſcieris ideo manus domini confortauit te ⁊ eris benedi
cta in eternū. ¶ Tercio ꝙ fuit mulier ſedula ſeu diligens in dei ſ̄/
uicio ſe exercendo Eccī. xxvi. Gratia mulieris ſedule ↄ̄lectabit viꝝ
ſuum Multū diligūt viri mulieres que ſedule ⁊ diligentes ſūt i ſuis
obſequijs Sic xp̄s multū dilexit hāc ſanctam que tam ſedule ſibi
ſ̄uiuit nō ſolū orando ⁊ i eiunādo ⁊ vigilando. ſꝫ etiam amore xp̄i
pauperibus ⁊ infirmis corꝑaliter ſ̄uiendo vn̄ legit̄ de ip̄a in legen
da Cōſiderās ſponſa criſti plus eſſe deo gratum ſe q̄m ſua paupe/
ribus impendere ſe pauperum obſequio ſtudioſiſſime mancipauit
ita vt leproſis ⁊ ↄtractis quos nec īfimi ſ̄ui nec ancille dom⁹ re/
ſpicere poterant ceteris plīmū admirātibus pedes ⁊ capita ablue
ret. cicatrices vulnerum ⁊ ſcabies mente deuotiſſima tergeret et
palparet Perpende hūilitatem beate elizabeth que q̄ꝫuis orta eſſꝫ
de ſemīe regis ſe ip̄aꝫ tn̄ in tantū hūiliare voluit vt pedes leproſoꝝ
lauaret amore xp̄i. qui cum eſſꝫ rex regū. ⁊ dn̄s dominācīū pedes
diſcipuloruꝫ lauit ⁊ in cruce vt leproſus apꝑuit Et quia hec ſancta
adeo ſe humiliauit. ideo oratio eius apud deū magne efficacie fuit
vnde legitur etiam de ip̄a ꝙ quadam nocte ip̄a dormiēte apꝑuit
mater eius in viſu flexis genibus d. O filia mea memor eſto dolorꝭ
mei quem te generando ſuſtinui feſtinans q̄ꝫ remoue dolorem quē
negligendo te viuente ꝓmerui. ad hanc vocē euigilat matri q̄ꝫ cō/
paciēs vehemēter flexis genibus cum lacrimis ꝓ ea dn̄m ſupplici
ter exorauit Rurſum q̄ꝫ dormiēs vidit mr̄ēm letiſſimā. ⁊ dicētem
ſe ip̄i⁹ ꝑcib⁹ ↄdignos penaꝝ dolores feliciter t̄minaſſe Sic ergo qꝛ
ſedula fuit in ip̄i⁹ ſ̄uicio id̄ xp̄s eam dilexit ⁊ ei⁹ ꝑces libēt̄ exau/
diuit vnd̄ ꝓpter ſedulitatē q̄m habuit in dei ſeruicio ip̄a ē ſignifica
ta per martham de qua dicitur Luce. x. Martha ſatagebat circa
frequens miniſterium ¶ Quarto dico ꝙ fuit mulier timoroſa dī of
fenſam cauendo Prouer. 3i. fallax eſt gratia ſupple fauoris huma
ni. ⁊ vana eſt pulcritudo ſcilicet corporis. mulier timens deum ip
ſa laudabitur Certa hec ſancta fauorem hominum non curauit
pulcritudinem corporis non reputauit. ſed deum timens omnem

diligēciā ne ip̄m offenderet appoſuit id xp̄s eā tanq̄ȝ ſponſā ſibi ele
ctā eternaliter coronauit Eccı.i. Timēti de.be.erit in extremis ⁊ i
die defūctōis.i.ꝯſūmatōis ſue bn̄dicet Sic hec ſcā a dn̄o benedcā
fuit vn̄ legitur de ip̄a ꝙ cum quadā nocte ſe ſopori dediſſet appruit
ei domin⁹ in viſione d.veni electa mea ſpōſa dilectiſſima ⁊ ingredē
eterna tibi ꝑparata tabnacula Mane āt facto ſtati exeq̄lia ꝑpāe
fecit ſcō q̄ȝ oleo deuotiſſime iuncta valedicēs oibus aīam ſanctiſſi
mā ſponſo ſuo xp̄o reddidit Hic ergo hec mulier timoroſa fuit.ha
buit eni timorē dei nō ſuilē qualē habēt illi q̄ ꝓpter timorē gehēne
nō audent peccare q⁊ timent a dō puniri etſi nō eſſet pena nunq̄m
dimitterēt culpā.ȝ hūit timorē filialē q̄lē hn̄t illi q̄ ꝓpter amorē dī
ceſſant a pc̄cis q⁊ timēt deū offēdi q⁊ timēt ab eo ſeꝑari Qui etiāſi
nulla pena ſeq̄ret̄ nūq̄ȝ tn̄ peccarēt vn̄ ip̄a figurata ē ꝑ heſter q̄ le
git̄ dixiſſe ad aſſuerū regem heſter.xv. Vidi te dn̄e q.āgelū dei et
ꝯturbatū eſt cor meū p̄ timore glie t.valde ammirabilis es dn̄e et
facies tua plena grārum Si gratioſa fuit facies aſſueri regis t̄reni
⁊ mortal' mlto grōſior eſt facies xp̄i regl. celeſtl. ⁊ imortal' Certe dī
fa.adeo gratioſior eſt ꝙ oīs āgeli deſiderāt in ip̄am ꝓſpicē.adeo
gratioſa eſt ꝙ q̄cūq̄ȝ viderit eā in cel' nūq̄ȝ eſuriet nunq̄ȝ ſiciet nūq̄ȝ
triſtabit̄ nūq̄ȝ infirmabit̄ nūq̄ȝ mori poterit hāc beata elizabeth vi
dit q̄m ondat nobiſ poſt hāc vitā meritis ſancte eliza.dominus Je
ſus criſtus Amen.

De ſancta Cecilia.

QUi mr̄imonio iūgit virginē bene facit ⁊ q̄ nō meli⁹ facit.i.
Cor.vij. Iſta verba pn̄t ſumi ad ꝯmēdatiōeȝ btē cecilie v̄
ginis q̄ q̄uis a ꝑntib⁹ tradita eſſet mr̄imonio.maluit tn̄
v̄ginitatē ſuare q̄m mr̄imōim ꝯſūmare In verbis p̄miſſis duo tā
gūt̄.p̄mo ſtat⁹ mr̄imonij bon⁹ eē ondit̄. ſcdō ſtat⁹ virgitatis p̄fert̄
mr̄imonio p̄mū ibi qui mr̄imonio iūgit ⁊c̄.ſcdm ibi Et q̄ nō iūgit
m.fa. ¶ Nō ꝙ ſtat⁹ virgitatiſ p̄fert̄ mr̄imōio in q̄tuor.p̄mo q⁊ ē pu
rior.ſcdō q⁊ ad ſeruiendum deo liberior.tercio quia criſto familia
rior.q̄rto q⁊ merces ei⁹ excellencior ¶ Primo dico ꝙ ſtat⁹ virgina
lis ē purior apoc̄.ix. Virgiēs ſūt ⁊ ſe.agnū q̄cūq̄ȝ ierit ſine ma.ſūt
ante thronum dei.vtiq̄ȝ ſine macula carnalis voluptatis que eſt i
matrimonio Ideo criſtus ad ſponſam ſuam virginem dicit can.a
Tota pul. es ami.m.⁊ macula ⁊c̄.vnd̄ virgines ꝓꝑ ſuā puritatē
aſſimilant̄ āgelis Ambro. Supgredit̄ virgitas ꝯditiōeȝ humane
nature.

nature ꝑ quam homines angelis aſſimilant᷑. maioꝛ eſt victoꝛia v/
ginũ q̃m ãgeloꝝ. angeli eni ſine carne viuũt. hoies vo ⁊ virgines
in carne triũphant Jn hui⁹ ſignum beata Cecilia dixit valeriano
ſponſo ſuo angelum dei h. a. qui ni. ꝫe. cuſt. c. m. ⁊ tñ ꝑdicauit ei
de familiaritate ãgeloꝝ ad virgĩes ꝙ ipm ad fidẽ ꝯuertit ⁊ ad v/
ginitatẽ ſuandã induxit O q̃m nobilis hec puritas per q̃m homo
aſſimilatur ãgelis. Qui vult in hac puritate manere debet bonis o
peribus inſiſtere ⁊ in oꝛõnibus dei adiutoꝛium ⁊ ſuoꝝ ſcõꝝ ſuffra
gia inuocare. hoc fecit ſancta Cecilia de qua legit̃ ꝙ cãtantib⁹ oꝛ
ganis illa in coꝛde ſuo ſoli dño decantabat d. fiat coꝛ m. ⁊ coꝛpus
meum imma. vt non ꝯfun. ⁊ biduanis ⁊ triduanis ieiunijs oꝛans
ꝯmẽdabat ſe dño ꝙ timebat Jnuitabat angelos ꝑcib⁹ lacrimis in
terpellabat ap̄los ⁊ ſancta agmina oĩa xp̄o famulancia exoꝛabat
vt ſuis eam dp̄catiõib⁹ adiuuarent ſuãq3 dño pudiciciã. ꝯmenda
bat Cõſidera q̃m humiliter ⁊ q̃m inſtanter hec virgo ſancta ꝓ v/
ginitate ꝯſeruanda exoꝛabat Jn oꝛatiõib⁹ ſe humiliabat qꝛ ſciebat
ꝙ vginitas ſine humilitate deo nõ placet vñ Bernar. pulcra ꝑmi
xtio vginitatis ⁊ hũilitatis. nõ mediocriter placet deo illa aĩa in
qua hũilitas ꝯmẽdat vginitatẽ. ⁊ vginitas exoꝛnat humilitatem
Sine hũilitate audeo dicere Marie vginitas deo nõ placuiſſet vñ
valde ſtulte virgines ſunt que de virginitate ſupbiũt ⁊ eos qui ſũt
in mr̃imonio ⁊ in ſtatu viduitatis ꝯtẽnunt ⁊ credũt ꝙ plus place/
ant deo ꝓpter vginitatẽ ⁊ in celo excellencioꝛes debeãt eſſe ⁊ ne/
ſciunt ꝙ multi in mr̃imonio excellencioꝛes erũt iſtis virginib⁹ i ce
lo ⁊ ꝙ plus eſt multe in mr̃imonio ꝑ hũilitatẽ ſaluãtur ⁊ multe v
gines ꝑ ſupbiã dãnantur Math. xx. Nouiſſime vero veniũt ⁊ re.
v. d. dñe dñe api nobis Ac ille rñdens ait Amẽ dico vobis neſcio
vos Quecũq3 ergo virgo vult habere mercedem in celo Jlla dꝫ ſe
hũiliare i mũdo Sic fecit virgo virginũ Maria q̃ ãgelo rñdit Ecce
ãcilla dñi fiat mihi ſm verbũ tuum Jſtud eniꝫ fecit ſancta cecilia
q̃ q̃uis diues eſſꝫ ⁊ nobilis ex magna tñ hũilitate pauperib⁹ ⁊ mẽ
dicis fuit familiaris. vñ ipa de pauperibus dixit ad valerianum
ſponſum ſuũ De his mihi ſemꝑ cura fuit ⁊ optime ſecreti mei cõ
ſcij ſũt ¶ Scdo ſtatus virginalis ad ſuiendũ deo ẽ liberioꝛ i. Coꝝ.
x. Mulier innupta ⁊ vgo cogitat q̃ domi ſunt vt ſit ſcã coꝛpe ⁊ ſpi
ritu Que autem nupta eſt cogitat que ſunt mũdi Et quomodo pla

ceat viro certe mulier que habet virū multa hʒ impedimenta in ſer
uitio dei que virgo inupta non habet. Naʒ mulier talis non audꝫ
ieiunare elemoſinā dare orōnibus vacare carnē ſuā macerare ſꝫm
beneplacitū ſuum Si vadit ad eccleſiā cum timore audit miſſam
q꞉ ex vna pte timet indignatiōem mariti ex alia pte picula puero/
rū quos domi reliquit ⁊ ſic cor eius multipliciter diſtrahit᷑ ꝟgo āt
libere p̄t orare ieiunare. carnem macerare non hʒ virꝫ ꝙ timeat ñ
puulum cui⁹ piculū metuat Jdeo pōt eſſe libere in orōnibus ſuis
⁊ cum ſpōſo ſuo xp̄o ſe occupare Jd fecit beata Cecilia ſicut de ea
legit᷑ ꝙ abſconditū ſemꝑ euāgeliū xp̄i gerebat in pectore ſuo ⁊ nō
diebus neqꝫ noctib⁹ a col. diuinis ⁊ orōne ceſſauit Jſtud ſūme neceſ
ſariū eſt ꝟgini q̄ ꝓponit in ꝟginitate ꝑmanere vt euāgeliū xp̄i ge
rat ſꝑ in corde ⁊ orōnib⁹ ꝯtinue inſiſtat vnde Augꝰ. loqꝰs de ꝟgini
bus tot⁹ nobis figurat᷑ in corde qui ꝓ nobis mortu⁹ ē in cruce iō
dicit᷑ Tre. i. Torcular calcauit dñs ꝟgini filie iuda Torcular iſtud
eſt p̄ſſura crucis Jſtud torcular calcauit dñs virgini q꞉ ꝟgo paſſi/
onē criſti iugiter dꝫ portare in corde cui⁹ amore carnē ſuā crucifi/
gat cū vicijs ⁊ ꝯcupiſcēcijs Can. i. Faſciculꝰ mirre di. meus mihi i
ter v. m. cō. Sʒ heu ꝟgines q̄dā ornāt ſe exterius ad ſupbiā. viuūt
in crapula ſectant᷑ ociuꝫ freq̄nter coreas. ⁊ iō nō mirū. ſi tentantur
de luxuria Eze. xvi. Hec fuit iniq̄tas ſodome ſororis tue. ſupbia. ſa
turitas panis abūdācia ⁊ ocium ¶ Tercio ſtat⁹ ꝟginalis familiari
or xp̄o ē Jn h⁹ ſignū ꝟgines ſpāliter dicūt᷑ ſpōſe xp̄i ij. Cor. xi. De
ſpōdi vos v. vi. vir. c. ex. xp̄o ꝓpter hoc criſt⁹ dicit ad ꝟgines Cā.
ij. Surge ꝓpera amica mea ſponſa mea col. mea ⁊ veni. Nec mirū
Si virgines deuote ⁊ humiles ſūt xp̄o familiares q꞉ xp̄s ꝟginē ele
git i matrē vnde beda Sicut xp̄s in ſūma pace nat⁹ ē vt ſe pacē di
ligere oſtendēt ita de virgine natus eſt vt ſe decus virgineū diligē
monſtraret Jn hui⁹ āt ſignū Jo. euāgeliſta q̄ virgo fuit i cena ſup
pect⁹ dñi recubuit ⁊ xp̄us ei tanq̄ꝫ familiari multa ſecreta ſic patꝫ
in apoc̄. reuelauit. ip̄e q̄ꝫ dictus eſt ſpecialit᷑ diſ. ꝙ diligebat ih̄us.
Cōſidera ſi potes q̄m familiaris fuit xp̄s huic virgini. ſ. ſcē cecilie
q̄m ex ſpāli grā in virginitate ꝯſuauit lꝫ tradita eſſꝫ viro ad quaꝫ
ſepe āgelū ſuū miſit q̄m etiā i paſſiōe ꝯfortauit ⁊ eā in orōib⁹ forti
ter freq̄nter exaudiuit Vñ ip̄a pōt dicere illud Can. ij. Dilect⁹ me⁹
mihi ſupple familiaris ⁊ ego illi ſupple ſuio q̄ paſcit᷑ inter lilia. i. in
ter

ter virgines q̄ rōe puritatis ↄpant̃ lilijs ibi xp̄s paſcit̃ qꝛ in bonis
opibus ſcāꝝ virginū delcātur ¶ Quarto merces ſtatꝰ virginalis
eſt excellencioꝛ p̄s. Adducētur regi vir. poſt eā ſupple reginā q̄ mr̄
ē ⁊ virgo ꝓxime eius af. tibi i leticia ⁊ ex. ꝑpende ex his verbis ſpā
lem honoꝛē quē virgines in celo habebūt in h̄ ꝙ beate virgini q̄dā
mō ſiles ſunt. ſ. in virginali integritate nō tn̄ omnio ſunt ſimiles
qꝛ illa mat̃ eſt ⁊ virgo Jdeo dr̄ Adducent̃ regi virgines poſt eā qꝛ
beata virgo excellencioꝛ eſt oibus virginibus vnde criſtꝰ dicit de
ea. Can. ij. Sicut lilium inter ſpinas ſic amica inter fili. De excellē
cia merceꝺiſ q̄ dēbet̃ virginibꝰ dr̄ Sap. iij. Felix ſteril' ⁊ icoinq̄nata
que neſcit thoꝛum in delicto habebit fructū in reſpectiōe aiarū ſan
ctarū fructꝰ iſte eſt aureola. i. ſingularis coꝛona q̄m habebūt ꝟgi/
nes in patria ꝺ itegritate carniſ ⁊ magnū gaudiū vn̄ dn̄s ad ſpō
ſam ſuā dicit Can. iiij. Veni de li. ſpōſa mea veni co. Jn huiꝰ ſignū
virgines clauſtrales q̄n vouent virginitatē velātur ſiue coꝛonant̃
ab epis. qꝛ criſtus vult eas ſi virginitatem ſuauerint coꝛonare in
celis ꝓpterea criſtus miſit angelum ſuū ad beatā ceciliam ⁊ valeri
anum duas coꝛonas ferentez in manibꝰ quarum vnam dedit ceci
lie alteram valeriano d. Jſtas coꝛonas mūdo coꝛde ⁊ immacl'ato
coꝛꝑe cuſtodite. qꝛ de paꝺiſo dei mei attuli eas ad vos Coꝛona illa
ſignum fuit ꝙ ſcā cecilia ſpāli gloꝛia coꝛonanda eſſet in celis q̄ ho/
die criſtus in celo coꝛonauit vt ſecū gaudeat ſine fine. Amen

De ſancta catherina

Omnis glia eiꝰ fi. re. abitꝰ i fimbrijs au. circū. varietatibꝰ
p̄s. Vbū illud ↄgrue p̄t ſumi ad ↄmēdatiōez btē catherine
q̄ fuit filia regꝭ terreni ꝑ carnalē generatiōez h̄ ꝙ āplīꝰ ē filia
regis celeſtis ꝑ adoptiōez Cōmēdat̃ āt in p̄miſſis ꝟbis a tribꝰ. p̄/
mo ab intētionis puritate. Scđo a caritatis ſinceritate. Tercio a
honoꝝ opm mltifoꝛmitate p̄mū tāgit̃ ibi Ois glia eiꝰ fi. re. abitus
.i. ab iterioꝛi ↄſcia Ecce puritas intētiōis qꝛ q̄cq̄d fec ad gliaz dī fe
cit. n̄ ad gliaz hoiz h̄m ibi Jn fimbrijs aureis. i. i caritate q̄ fimbrie
⁊ auro ↄpat̃ Sic. n. fimbria circuit veſtimētū ⁊ ↄtinet ne deſtruat̃
de facili. ſic caritas circuit ⁊ continet omnes virtutes quia ſine ca
ritate nulla virtus deo placet. ⁊ ſicut aurum excellit omnia metal
la ſic caritas omnes virtutes. tertiū tangitur ibi circūamicta va
rietatibus. i. varijs virtutibꝰ Sup h̄ qđ dicitur filie regis. i. xp̄i

¶ Nõ ꝙ anima deuota dicitᷣ ſpõſa criſti columba criſti amica xp̃i
ſoror criſti. filia criſti fuit ergo beata catherina ſpõſa criſti fide ſibi
deſponſata Colũba. ſpe ad eius refugiuz eleuata. Amica caritate
ſibi federata. ſoror voluntate ſibi ↄformata. Filia ad celeſtem here
ditatem deputata ¶ Primo dico ꝙ fuit ſponſa criſti fide ſibi deſpõ/
ſata Oſee. z. ſpõſabo te m̃ in fide ⁊ ſcies qꝛ ego dñs. tũc btã cathe
rina fuit ei deſponſata qñ baptiſmũ recepit in quo fides criſti obſer
uari p̃cipitur cum dicitur ei qui baptizari debz Credis in deuz ⁊c̃.
Si adultus eſt rñdet pro ſe credo Si puulus alij rñdent ꝓ eo. Itẽ
abrenũcias ſathane ⁊ pompis eiꝰ. ⁊ rñdet abrenũcio Sz heu mlͭ
ti hanc fidẽ violant qui peccãdo recedunt a criſto qui fidem in ba/
ptiſmo ꝓmiſerunt ⁊ adherent dyabolo cui renũciauerũt in baptiſ
mo. hoc non fecit beata catherina ſed fidẽ criſti q̃m in baptiſmo r̃/
ceperat nũq̄ȝ violauit. ȝ ſponſo ſuo vſqȝ in finẽ fidelis extitit. Ideo
xp̃s ipſam ↄmẽdans ait Can. ꝝ. fauꝰ diſtillans labia tua mel ⁊ lac
⁊c̃. odor veſt. t. ſicut odor thuris labia iſta ſignant oratiões que de
labijs beate catherine ꝓceſſerunt Iſte oratiões ↄꝑantur fauo qꝛ
dulces fuerunt. non ſolum in ore beate catherine orantis ȝ etiam
dulces in aure domini audientis ideo canit eccleſia Surge virgo
⁊ noſtras ſponſo p̃ces api tua vox ẽ dulcis in aure domini. q̄ pau
ſas ſꝫ vmbra dilecti. ab eſtu mundi transfer nos ad amena ꝑadiſ
Iſte etiam orões ex deuoto ⁊ puro corde ꝓceſſerũt. ideo dicitᷣ mel
et lac ſꝫ lingua tua. mel inq̄m deuotiõis ⁊ lac puritatis. ⁊ qꝛ tam
deuota ⁊ tam pura fuit ideo exẽplo ſuo multos ad fidez traxit ꝓptᷣ
hoc ſꝫiungitᷣ. odor veſti. t. i. fama odorifera oꝑm tuoꝝ ſicut odor
thuris ꝑpende O xp̃iane q̄m fidelis hec ſponſa ſuo ſponſo fuit q̄m
dulcis orõ eius fuit qꝛ homines exemplo ſuo ad xp̃m ↄuertit. per
pende p̄mo q̄m fidelis ſponſo fuit non ſolum fidem ↄſtanter tenuit
ȝ qđ plꝰ ẽ ꝓ fide vſqȝ ad mortẽ certauit vñ ipa poterat dicere illđ
z. thi. ꝝ. bonũ certamẽ c. curſũ cõ. fidẽ ſuaui. vñ de ipa legitᷣ ꝙ cũ
in palacio ſuo reſideret ⁊ audiret voces ex tẽplo aialiũ mugiẽciuz
q̄ offerebantᷣ idoliſ. cucurrit ad tẽplũ ⁊ ſigno cruciſ ſe muniẽs ceſa
rem de ĩfidelitate redarguit ⁊ forte certamẽ p̄mo cũ ceſare pꝰ c̃. l.
oratoribꝰ ſꝫijt ꝓ q̄ fide tandẽ mortẽ ſuſtinuit. ꝑpẽde ſc̄do q̄m dul
cis eiꝰ vox fuit q̄m ſponſꝰ eiꝰ tã libenter exaudiuit. Cũ ei pugnatu
ra eſſet contra. l. oratores talẽ legitᷣ habuiſſe orõnẽ. O ſapiẽcia dei

btꝰ altiſſimi bōe iħu adeſto mͥ famule tue ⁊ da ſmōez rcm̄ ⁊ bñ ſo
nantē in os meū vt hi q̄ ad derogādū noi tuo ɔueneꝛ̄t nō p̄ualeāt
aduerſū me. ſꝫ verbi tui virtute ɔſternati aut penitꝰ ōmuteſcent aut
ɔuerſi noi tuo dent gl̄iam Cui ſtati apparuit an. d. Ne paueas gra
ta deo puella ſꝫ ɔſtāter age. qꝛ tecū eſt dn̄s ꝓ cuiꝰ honoꝛe certamē
iniſti ⁊ p̄dixit de victoꝛia ſua ⁊ cōuerſiōe oꝛatoꝝ. ꝓpēde tertio q̄t ho
mines exēplo ſuo ad fidē xp̄i traxit ſic̄ ptꝫ in regina ⁊ poꝛphirio cū
ducētis militibꝰ q̄s ad xp̄m ɔuertit O pctoꝛ beatā catherinā hono
ra vt p̄cibus ſuis te ad xp̄m ɔuertat. honoꝛa ⁊ tu iuſte hō ip̄am vt
te p̄cibꝰ ſuis in bono ɔſeruet qꝛ q̄cq̄d apud deū obtinere voluerit
ipetrabit. ſcd̄o fuit colūba criſti ſpe ad eiꝰ refugiuꝫ eleuata iō loq̄t
ei xp̄s Can. ij. Surge ꝓpēa ami. m. ſpecioſa m. colūba m. ⁊ veni in
foꝛamibus petre ⁊ in cauerniſ macerie q. d. ad eā xp̄s O colūba m.
q̄ ad me refugiū habes Amica mea. q̄ me amas. ſpecioſa mea q̄ mͥ
places Surge mūdū ɔtēpnendo qꝛ oīa q̄ in mūdo ſūt vana ſunt ⁊
trāſitoꝛia. i. Coꝝ. A. Preterit figura huiꝰ mūdi. ꝓpera ꝓpter mul
ta p̄icula que ſunt in mūdo ꝓpter q̄ mūdꝰ ɔpat̄ mari p̄s. Hoc ma
re magnū ⁊ ſpa. ma. illic reptilia. i. diuerſa demonia q̄ inſidiāt̄ hōi
q̄ꝝ nō eſt numerꝰ. ⁊ veni vt req̄eſcas in foꝛamibꝰ petre ⁊ in cauer
nis macerie. i. in q̄nqꝫ vulneribꝰ meis foꝛamia petre ſignificāt vul
nera manuum xp̄i ⁊ pedū ⁊ cauerne ſigificāt vulnera lateris ¶ Nō
ſic columba ad lr̄az ſolet nidificare in foꝛaminibꝰ petrarum vt re
q̄eſcat vt ſecura remaneat ne a rapacibꝰ auibꝰ moꝛdeat̄ Sic hec
ſancta ſpiritualiter nidificauerat in vulneribus criſti ⁊ in mente ſ
quieuit. per gratiam dei inſidias demonuꝫ ⁊ omnia p̄icula mundi
euaſit. vnde cum ceſar Maxencius diuicias honoꝛes ⁊ mundi pō
pas pꝛomitteret oīa pꝛo amoꝛe criſti cōtēpſit vñ de ea canit eccl̄ia
hec mundum ſpernens ⁊ mūdi floꝛida ducens pꝛo nihilo veraꝫ ſtu
duit cognoſcere vitam Nam paſſionem criſti añ oculos mentis ha
bebat in qua legit paupertatem criſti ⁊ nuditatem contumelias ⁊
penas ⁊ ideo diuicias et honoꝛes ⁊ commoda mundi ſpreuit vn̄
ipſa poterat dicere illud phil̄. tertio Exiſtimo omnia detrimentum
eſſe id eſt omnia ſperno propter eminentem ſcienciaꝫ domini noſtri
ieſu criſti pꝛopter quē omnia detrimentum feci ⁊ arbitratus ſum
vt ſtercoꝛa vt criſtum lucrifacereꝫ O criſtiane ſi velles ad vulnera
criſti confugere paſſionem criſti in mente reuoluere. tribulationes
ꝓ te perpeſſas aſpicere certꝰ ſum ꝙ omnia pericula mundi eua-

deres ⁊ ſolo criſto adhereres. ⁊ diceres cū ꝓpheta. ecce qui elon/
gāt ſe a te ꝑibunt perdidiſti omnes qui foꝛ. abs te mihi autē adhe
rere deo bonum eſt ponere in dn̄o. d. ſpē ¶ Tercio fuit amica criſti
ſibi caritate ɔfedrata Can. 4. Tota pulcra es amica mea ⁊ macu
la nō ē in te Tota pulcra fuit qꝛ coꝛpe ⁊ aīa fuit pulcra. certe pul/
critudo exterioꝛ nihil valꝫ ſine interioꝛi. ſꝫ īterioꝛ bene valꝫ ſine ex
terioꝛi Prouer. 31. fallax grā ⁊ va. ē pulcritudo mulier timens deū
ipa lau. In hac āt ſcā puella fuit pulcritudo exterioꝛ ⁊ interioꝛ. vn̄
legiť de ea ꝙ erat ſpecioſa valde ⁊ ꝙ plus eſt religioſa fide. de exte
rioꝛi pulcritudine nō curauit ſꝫ interioꝛē fouit ⁊ ꝓpter hāc xp̄s eā
dilexit. ɔtrarium huius faciunt mulieres noſtri tp̄is que exterioꝛē
fouent de interioꝛi nō curant Oꝛnāt ſe exteriꝰ caput peplis pectus
monilibꝰ collum ⁊ brachia auro ⁊ argento ⁊ totū coꝛpus p̄cioſꝭ
veſtibꝰ vt mundo placeāt p̄s. filie eoꝝ ɔpoſite circū. ſimilitudo tē
pli. ſꝫ aīam nolūt oꝛnare v̄tutibꝰ vt placeāt deo Sꝫ beata catheri/
na oꝛnauit aīam interiꝰ iō dn̄s dilexit eā vnde in p̄nti themate di/
ciť Ois gloria eiꝰ fi. r. abintꝰ Merito criſtꝰ eā dilexit qꝛ fidē eius cō
ſtanter tenuit firmiter ei ꝑ ſpem adheſit ⁊ toto coꝛde ipꝫ dilexit Nā
pro ip̄ius amoꝛe verbera carcerē ⁊ tādem moꝛtē ſuſtinuit Audi o
xp̄iane ſi vis eſſe amicꝰ dei. ita ꝙ deꝰ diligit te ſi nō es tāte ꝑfectōis
vt moꝛtē ſuſtineas ꝓ xp̄o vt ſancta catherina fecit tene tn̄ ɔſtāter
fidem imple p̄cepta dei ⁊ pacienter ſuſtine tribulatiōes huiꝰ mūdi
⁊ eris amicꝰ dei per hec enim tria fit homo amicꝰ dei p̄mo ꝑ fidē
Ja. 2. Credidit abraham deo ⁊ reputatū eſt ei ad iuſticiā ⁊ amicꝰ
dei appellatꝰ eſt. ve illis qui fidem xp̄i in baptiſmo ſuſceptā vel ma/
culāt male viuendo ſicut mali xp̄iani vel penitꝰ abijciunt erroꝛes
ſequēdo. ſicut heretici qui negāt xp̄i incarnatiōem ⁊ eiꝰ paſſionē
qui negant coꝛpus xp̄i eſſe in altari. qui dicūt ꝙ homo nō peccat
⁊ ꝙ nec infernꝰ nec dyabolus ſit. ɔtra tales eſt iam lata ſententia
dānatiōis niſi reſipiſcāt Jo. 3. Qui nō credit iā iudicatꝰ eſt Quia
nō credit in noīe filij vnigeniti dei Oꝛa deū o homo vt meritis bea
te catherine amice ſue te in fide conſeruet ſine qua deo placere nō
potes Hebꝛe. xi. Sine fide impoſſibile eſt pla. d. ¶ Scdo fit amicꝰ
dī p̄cepta eius iplendo Jo. xv. voſ amici mei eſtis ſi fe. que pꝛe. voꝭ
Audi quid pꝛecipiat Jo. 17. hoc eſt pꝛeceptum meum vt dili. inuicē
ſicut dilexi vos Dilige deum ⁊ pꝛoximum ⁊ eris amicus eius.

Tertio hō amicus dei per aduerſitates pacienter tolerādo Judith
viij. Abraham temptatꝰ eſt ⁊ ꝑ multas tribulatiōes probatꝰ ami/
cus dei effectus eſt Wis eſſe amicꝰ dei ſis paciēs in tribulatiōibus
qꝛ ip̄e paciens fuit in cruce Accipe exēpluʒ ab ip̄a ſancta catherina
que q̄uis tenera eſſet in corꝑe ⁊ iuuencula delicate nutrita Cū au
diret tn̄ v̄ba opprobrioſa. cederet̄ cū virgis ferreiſ cū incarceraret̄
cum ad mortē duceretur Nunq̄ʒ mota fuit ad ipacienciā ʒ oīa pro
criſto ſuſtinuit ⁊ tu mulier nō ſuſtines vnū verbum vel modicas tri
bulationes ꝓ criſto ¶ Quarto fuit ſoror criſti volūtate ſibi ꝯforma
ta Can. iiij. Wulneraſti cor meū ſoror mea. vulnꝰ iſtud non eſt vul/
nus doloris ſed vulnꝰ amoriſ quaſi criſtus diceret ad beatā cathe.
O ſoror mea que volūtatem tuā voluntati mee ꝯformas adeo cor
meū vulnere amoris trāſfixiſti vt te toto corde ꝺiligaʒ ⁊ q̄cquid vo
lueris hoc faciam Audi o xp̄iane libenter potes facere volūtatem
dei. eius p̄ceptis obediendo qꝛ ſi hoc feceris ip̄e faciet voluntatem
tuā te exaudiēdo ⁊ a ꝑiculis eruendo ⁊ ad vitā et̄nā ꝑducēdo. vn̄
qꝛ beata cathe. tanq̄ʒ ſoror xp̄i fecit eius volūtatē Jdeo criſtus ver
ſa vice fecit eius volūtatē Wnde cū rote q̄tuor horribiles cum fer/
reis clauis p̄acutis facte eſſent. hoc mō vt due ordine vno volue
rent̄ Due vero ꝯtrario impetu agerent̄ ⁊ due deorſū alie repugnā
tes ſurſū dilatarēt inter q̄s ponēda erat btā cathe. vt mēbratim di
ſcerpet̄. ip̄a orōeʒ fudit ⁊ ecce āgelꝰ dei rotas illas toto ipetu ꝯcuſ
ſit vt q̄tuor milia genciū necarēt̄ Ecce q̄m ꝑatꝰ xp̄s fuit ſororē ſuā
ſcām catherinā exaudire libēter potes hāc honorare vt ꝓ te oret.
Audi q̄d de ea legit̄ Cum eni decollari debuit hāc fudit orōneʒ O
decꝰ ⁊ ſalꝰ credēciū O ſpes ⁊ glīa virginū ih̄u bone. grās ago tibi
q̄a me int̄ collegiū āncillaꝝ tuarū ꝯnumerare dignatꝰ es. fac ergo
cū āncilla tua miaʒ tuā vt q̄cūq̄ʒ in laudē ⁊ gliaʒ t. paſſiōis mee me
moriā egerit ſiue in exitu aīe ſue aut etiā in q̄cūq̄ʒ anguſtia celerit̄
obtineant ꝓpiciatiōis eff c̄m. ⁊ ecce vox de celis fcā eſt dicēs. veni
dlc̄a m. ⁊ ne ſoliciteris ꝺ donis q̄ poſtulas. Nā ⁊ his q̄ paſſiōeʒ tuā
deuotis mentibus celebrauerint et qui in periculis ⁊ in neceſſitati/
bus te inuocauerint optata p̄ſidia ⁊ opem celerem de celo promit
to. Hec oratio non fuit temerarie preſumptionis ſed magne confi/
dencie ad deum ⁊ feruide caritatis ⁊ mire pietatis ad proximum
Nec mirum ſi ſancta catherina ex ſpe pro proximis diligenter

diuine miſericordie talem orationē fuderit ¶ Cum moyſes zelo diuine
iuſticie orauerit ⁊ terra apta eſt ⁊ deglutiuit dathan ⁊ abirō cum
tabnaculis ſuis ⁊ oēm ſubſtantiā Num̄ .xvi. De helya etiam legit̄
ꝙ orauit ⁊ ignis deſcendit đ celo ⁊ deuorauit duos q̄nquagenari
os p̄ncipes ⁊ centum homines cum eis .4. Re.i. ¶ Quinto fuit filia
criſti ad celeſtem hereditatem deputata vnde criſtus ad eam loq̄
tur in p̄s. Audi filia ⁊ incli.a.tu.⁊ ob.po.t. ⁊ do.p.t.⁊ ocu.rex de-
corem t.quaſi d. Audi q̄ꝫta ſit in celo iocunditas vt ↄcupiſcas. vi
de q̄ꝫta ſit in mundo inſtabilitas vt ſpnas Inclina aurem tuam vt
diſcas q̄ꝫta ſit i me boitas ⁊ liberalitas vt mihi ſeruias. ⁊ ſic obli
uiſcere populum tuum ⁊ do.p.t. id eſt contemne oīa tempalia ⁊ ↄ-
cupiſcet rex decorem tuū id eſt ego qui ſum rex omnium ↄcupiſcā
decorem virtutū qui eſt in te et ducā te ad celeſtia gaudia Iſtud fe
cit ſancta catherina quando diuicias ⁊ honores hui⁹ mundi ↄtēp
ſit et omnia tranſitoria.et criſto tanq̄m vero patri ſeruiuit fideliſſi
me. ꝑpter qđ criſtus eam ad celeſtem hereditatem ꝑuxit vnde le
gitur ꝙ cum decollari deberet audiuit vocem de celo dicentē ſibi
veni electa mea ſpōſa mea ecce ianua beatitudinis tibi apitur ecce
eterne quietis manſio tibi pata aduentum tuum expectat iā in oc-
curſum tuum chorus ille ſāctus virginuꝫ exultātib⁹ aīs adueniet
Sic ꝗꝫ decollata eſt et de corpore eius lac pro ſanguine in teſtimo
niū virginalis innocencie fluxit ⁊ mox angeli corp⁹ ei⁹ rapientes i
monte ſynai ſepelierunt vbi de membris eius oleuꝫ manat in ſignū
ꝙ oīs qui eam inuocauerint per eius interuentū oleū miſericor-
die inuenient in p̄nti.et oleum leticie in futuro qđ duplex oleū no-
bis precibus eius concedat qui viuit et regnat in ſcl'a ſcloꝝ. Amen

Expliciunt ſermones contracti đ tp̄e ⁊ đ ſcīs per totū annū

Incipit cōe ſanctoꝝ. Et primo De apoſtolis Sermo pͥmꝰ.

STelle dederūt lumē in cuſtodijs ſuis. ⁊ letate ſūt ba
ruch. iij. ſm diuerſas ſtellaꝝ ꝓprietates. aliqñ per
ſtellā ſignificatur filius dei. ſicut dicit̄ Apoca. xxij.
Ego ſuz radix ⁊ genꝰ dauid. ſtella ſplēdida ⁊ matu
tina. q. d. his quibꝰ dederat humorem grē. Ego ſum
radix influendo. ſ. hūorez gratie palmitibus meis. i
mēbris. Et genus dauid. ad ꝯferendū honorē potentie ⁊ excellentie.
Stella matutina ⁊ ſplēdida. ſ. ſplēdorem itellectui tribuēdo. ¶ Item
p ſtellā ſignificat̄ beata ꝟgo. Nume. xxiiij. Orietur ſtella ex iacob. et
ꝯſurget virga ex iſrl̄. ⁊ ꝑcutiet duces moab. Bern̄. Tolle hoc corpꝰ
ſolare qđ mundū illuminat. et vbi dies. tolle mariaz maris ſtellā. et
quid niſi caligo inuoluēs et dēſiſſime tenebre relinquūtur. ¶ Aliquā
do p ſtellas ſācti ſignificant̄. ſicut i verbo ꝓpoſito. ſtelle ⁊c̄. In qui
bus beati apl̄i a tribꝰ commēdantur. Primo a vite ſanctitate cū dici
tur ſtelle. ¶ Scđo a ſancte predicatōis claritate. ibi dederūt lumen ¶
Tertio a ſpirituali iocunditate. ibi. letate ſunt. ¶ Primo ergo ꝯmēdā
tur a vite ſanctitate cum ſtellis ꝯparant̄. et hoc ꝓpter quaſdam pro
prietates que in ſtell̄ reperiuntur. hoc eſt aūt ſm quātitatem. aut ſz
qualitatem. aut ſm ſitum. aut ſm motum. aut ſm actū. vel influen
tiam. Cōſiderata ergo ſtella ſm quātitatem habz tres ꝓprietates ¶
Prīa ē ꝙ hz eēncie magnitudiez hz ei magnitudiez totiꝰ t̄re. vn̄ phs
libro metheroꝝ dicit. ꝙ ſol maior ē terra. et quedā ſtelle maiores ter
ra poſt ſolē Apoc̄. 8. Cecidit de celo ſtella magna ardēs tanq̄ facu
la. et cecidit in terciam ꝑtem fluminū. et in fontes aquarū. Sic ſan
cti habuerūt eēntie magnitudinem i virtutibꝰ. et maxime in ꝯtēptu
terrenorū. qꝛ relictis omnibꝰ ſecuti ſunt dn̄m. Math. xix. Ecce nos re
liq̄mus omnia ⁊c̄. Et merito qꝛ vt dicit Criſoſto. ſuꝑ iohānē. Qui p̄
ſentibus delectantur. hi vilis animi ſunt. Eteniz pueri parui magna
non ꝯcupiſcunt. ſz que nullo digna ſunt ſolēt ammirari vt pilas tro
cos vaſa lutea vel teſtea. Sic multi hec terrena et lutea magna eē re
putāt. Magna ergo appetas. i. eterna. qꝛ vt dicit btūs Grego. In ce
leſti gloria nihil obeſt. nihil deeſt qđ exteriꝰ appetatur nihil quod inte
rius faſtidiat̄. Si diuicie appetunt̄ ibi diligantur vbi perire non pn̄t.
Si honor diligit̄ ibi appetatur vbi nullꝰ indignus honorat̄. Si ſalꝰ

diligitur ibi appetatur vbi nulla morte finitur. hoc aduertentes ſan
cti reliquerunt vanitates ⁊ diuicias huius mundi. ⁊ iam magni fu
erunt non coram hominibus. ſ; coram deo. ſicut dictum fuit de Jo
hanne baptiſta. luc. i. Erat eni magnus coram deo ¶ Scđa proprie
tas ſtelle eſt ꝙ habet paruitatem in apparentia Stelle enim propter
diſtantiam a nobis videntur eſſe parue. Jn hoc notatur ſanctoꝝ
humilitas. qui quãtuncunqꝫ magni eſſent in mirabilibus. tñ par/
ui fuerunt in propria reputatõne. Vñ Mat. x. Enumerãdo omnes
apoſtolos in fine dicit cũ determinatõne humilitatis. Et matheus
publicanus quod eſt nomẽ infamie ⁊ auaricie. ⁊ tamen ſignum hu
militatis fuit in eo. Similiter beatus Paulus. Ego ſum minimus
apoſtolorum. ⁊ ſimiliter beata virgo licet haberet mentis ⁊ corpoꝛ.
ꝑfectam integritatem. ⁊ ardentiſſimam caritatẽ circa deũ ⁊ proxi/
mum cum ceteris virginibus tamẽ ſe ancillã commemorat. ⁊ nõ ni
ſi ratõne humilitatis dixit dñm ſe reſpexiſſe. luce. i. Reſpexit humi/
litatem ancille ſue ⁊c. Oblita virginitate de ſola hũilitate glat qm ⁊
ſi placuit ex humilitate ꝯcepit tñ ex ỽginitate. Jđ glẽmur fratres ð
hũilitate non de vanitate. Sicut eni dic Grego. Qui ſine humilita/
te virtutes ꝯgregat. puluerẽ in ventum portat. Auguſti. Quelibꝫ ỽ
tutes nulle ſũt niſi hũilitate condiant. imo qđ maiꝰ ẽ. ſicut dic Gre
gorius. Sine hũilitate ỽtus quelibet etiã caritas in viciũ reputat.
hec aũt ſicut ait Augꝰ. Claritatẽ nobis meretur eternam. Elige ait
idẽ potiꝰ in h mũdo hũilitatẽ vt habeas apud deũ etnã claritatẽ. Cla
ritas ei hũilitatis ẽ premiũ. hũilitas ỽo claritatis eſt meritũ. ſ; totũ
ẽ ꝯtra illos q ſp volũt exaltari ⁊ nunqꝫ hũiliari ⁊ tñ in fine decidũt
qꝛ ſp caſũ hñt Jere. i. Cadꝫ ſupbꝰ ⁊ corruet. lu. 18. Qui ſe exaltat hu
miliabit ⁊c. Augꝰ. Eſt magnꝰ ſupbꝰ ẽ magnꝰ hũil. ſ; magnitudo hu
mil hꝫ ſoliditatẽ. ſupbi ỽo iflatõnẽ ¶ Tercia ꝓprietas ſtelle ẽ ꝙ hꝫ in
figura rotũditatẽ. Stella enim ſperice ⁊ orbicularis eſt figure. que
figura nobiliſſima eſt aliarum. quia ſimpliciſſima. equaliſſima ca/
paciſſima. ⁊ ad motum promptiſſima. Jn hoc intelligitur in ſan/
ctis intentionis ⁊ cordis pura ſimplicitas. ⁊ obedientie velocitas.
habuerunt enim ſpericam figuram per ſimplicitatem. ⁊ vna linea
contenti per ſimplicitatis intentionem. Mathei decimo. Simplices
ſicut columbe. primi. Paralipomenon. 29. Scio deus meus ꝙ ꝓ/
bes corda ⁊ ſimplicitatẽ diligas. econtra. eccle. ij. Ve duplici corde

et labijs ſceleratis ⁊ manibus male facientibus ⁊ peccatori terram i
gredienti duabus vijs. Duplex anguloſus eſt ⁊ non ſimplex. Cor/
pus etiam ſtellare carz gibboſitate ⁊ interruptōne. nō tamē volubili
tate per quod notatur vera obedientia que non dz carē volubilitate
ſtrennuitatis ⁊ velocitatis. vnde debet obediētia eſſe volubilis ⁊ ver
tibilis. i. vniuerſaliter faciliter ⁊ velociter. Corpus etiam rotundum
quando mouetur. ſm omnem partem ſui mouetur. In quo notatur
obediētie vniuerſalitas Moto et non impulſu voluitur. In quo obe
dientie facilitas demonſtratur. Iſtas circūſtantias obedientie oſten
dit in quodam verbo beata virgo cum dixit miniſtris in nupcijs Jo.
ij. Quodcunqz dixerit vobis facite. in hoc quod dixit. quodcunqz no De obedientia
tatē obedientie vniuerſalitas. In hoc q̄ ait dixerit ⁊ non preceperit fa
cilitas. quod eſt contra illos qui ſine precepto nolunt aliquid facere
vel obſeruare non aduertentes illud pſal. In auditu auris obediuit
mihi. in hoc q̄ ait facite. ⁊ illi ſtatim feciſſe leguntur obediētie veloci
tas deſignatur Propter hoc veri obediētes dicuntur manus habē tor/
natiles. Cantic. v. Dicuntur ⁊ rote volubiles propter obediētie vni/
uerſalitatem ⁊ velocitatem. Bern̄. Verus obediēs neſcit moram fu
git craſtinum ignorat tarditatem preuenit precipientem parat aures
auditui. oculos viſui. manus operacioni. pedes itineri. ⁊ totum ſe col
ligit vt precipientis adimpleat voluntatem. Quarta ſtelle eſt proprie
tas. materie puritas. ⁊ hoc ſumitur ſm qualitatem. Stelle eni ſunt
ſimplices et omnino incōpoſite ex elementis. et ideo habent materiā
puriſſimam. In hoc ſumitur in ſanctis conſcientie puritas Quid au
tez ſit conſcientia ſiue conſcientie puritas dicit Bernhardus loquēs
in perſona alicuius habentis conſcienciam debilem domus noſtra
hec in qua habitamus ex omni parte ſui minatur ruinam. et in bre/
ui caſura eſt quare alia edificanda eſt. ſcilicet. conſcientia que perpe/
tuo eſt duratura. ſed prius eſt mundanda. Sed quis ipſam mun
dabit. profecto deus et homo. deus per gratiam et miſericordiam.
homo per affectionem et operationem bonam. que ſic edificata. ⁊
mundata. eſt titulus religionis et ipſa nihil eſt iocundius nihil ſe/
curius bona conſcientia. premat corpus. trahat mundus. terreat di
abolus et illa ſemper erit ſecura. Secura inquam cum vtrunque
i die iudicij āte terribile tribunal iuſti iudicis preſentabitur. Ad hāc
domuz. ſcilicz. conſciēciam edificandam vel reparandā req̄rit̄ pfecta

confideratio.ſenſibus ⁊ ſenſibilibus reb⁹ ordinate ⁊ ſocialiter vtēs
ad promerendum deum. Unde quedaz diffinitō beati Bernhardi
de conſideratōne. In cunctis eni que agimus agendo vel loquēdo
vel cogitando delinquimus.ideo aſpectum ſuperni iudicis vehemē/
ter formidare debemus. In his enim conſiſtit pura conſcientia. No
ta ꝙ diligenter mundanda eſt domus conſciētie.quia beati mūdo
corde ⁊c̄. Math.quinto. Gloſa quos peccati conſcientia non argu
it. ¶ Quita ſtelle proprietas que etiam ſumitur ſm qualitatem eſt
pulcritudo. Habent enim pulcritudinem in aſpectu quia per aggre
gatōnem forme.celum reddunt pulcrum ⁊ ornatum. hoc eſt ꝙ di/
cit philoſophus ꝙ celum eſt ſtellis inſignitum. Eccle.xlij. Species
celi gloria ſtellarum mūdum illuminans in excelſis dominus. In h
deſignatur ſpiritualis pulcritudo ſanctorum. Pulcri enim fuerunt
per aggregatōnem forme per gratiam informati. ⁊ totum mundū
informantes.pulcritudine morum ⁊ virtutum.pulcritudinem aūt
eorum deſcribit Ieremi. Treñ.iiij. Candidiores nazarei eius niue.
nitidiores lacte.rubicundiores ebore antiquo. ſaphiro pulcriores.
propter hoc ſapi.iiij. O q̄ȝ pulcra es caſta generatio cum claritate i/
mortalis eſt ei memoria illius quoniam apud deū nota ⁊ apud ho
mines.i.probatus cū preſens eſt in preſenti vita imitantur illam. et
deſiderant.i.prouocati eius exemplo illam imitare debēt ⁊ deſidēa
re. Et deſcribitur hic ſanctorū pulcritudo i duob⁹.ſ.caſtitate ⁊ cla/
ritate.per caſtitatem accipit innocentiam.ꝑ claritatem operatōēȝ
bonā.que duo tangit dominus.luc.xij. Sint lumbi veſtri precincti
⁊c̄. Propꝰ hec duo datꝰ puero caſula alba in baptiſmo ꝑ quā deſig/
natur mundicia ſiue innocentia.⁊ candela accenſa per quam intelli
gūtur opera bona ſm id Mat.v. Sic luceat lux veſtra ⁊c̄. Itē caſti/
tas refertur ad nitorem conſcientie quo ad deū.⁊ claritas ſiue pul
critudo ad odorem bone fame quo ad proximum. Unde in ſignuȝ
huius paruulus in baptiſmo vngitur criſmate. quod conficitur ex
oleo ⁊ balſamo.oleum nitorem conſcientie deſignat.balſamū odo
rem bone fame. In his duobus ꝯmendat ſponſus ſuam ſponſam
canticoꝝ.i. Ecce tu pulcra es amica mea ecce tu pulcra ⁊c̄. ¶ Sex/
ta ſtelle proprietas ſumitur ſecundum ſitum.ſcilicet altitudo vel ele
uatio. Sunt enim eleuate a terra ⁊ poſite in firmamento. Geneſis.
primo. Poſuit ſtellas in firmamento celi vt lucerent ſuper terram

ꝗ preeſſent diei et nocti. In hoc notat in ſanctis votum voluntarie paupertatis ꝛ altitudo contemplatõnis. fuerunt eniꝫ eleuati a terra per terrenorum deteſtationem et firmati in alto per eternorum con/templatõnem. vnde legitur de eis act. ij. Nec quiſquam eorum que poſſi/debat aliquid ſuum eſſe dicebat ꝛc. ij. cor. 6. Quaſi nihil habentes et oia poſſidentes. ideo nos qui ſumus apoſtolorum imitatores de/bemus eſſe in alto firmati per terrenorum ſuppeditatõnem. pſalmiſ. Omnia ſubieciſti ſub pedibus eius. ſcilicet per terrenorum deteſtatio neꝫ que omnia arbitratur apoſtolus vt ſtercora. Philip. 3. Per ter/renorum obliuionem. Pſal. Obliuiſcere populum tuum ꝛc. Septi ma ſtelle proprietas que etiã ex parte ſitus ſumitur eſt firmitudo. vn de dicit philoſophus quidam. ſtelle fixe ſunt non vt gemma in auro. ſed quia ſemper in eadem parte manent fixe. vnde Job. 38. Nunquid coniungere valebis micantes ſtellas plyades. i. plures. aut girum ar cturi. po. diſſipare. q. d. nõ. Hoc itelligitur firmitas latitudinis que fu it in ſanctis fuerunt enim in firmamento. id eſt in deo per deſideria fi ti. quia per gratiam in virtutibus firmati qui nos hodie ſua veſtigia ſequentes ſicut alios quondam fecerunt ſua predicatione erudiunt ꝛ confirmant. vnde pſalmi. Verbo domini celi firmati ſunt ꝛc. propter hoc dicitur Dan. xij. Qui ad iuſticiaꝫ erudiunt multos quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Quemadmodum ergo ſancti fixi ꝛ firmi fue/runt quos dominus fame. ſiti. frigore. et nuditate et alijs multis tribu lationibus et martirio vel paſſione temptauit et inuenit dignos ſe ſic dicitur Sap. 3. Exeplo eorum per bona opera deo firmiter adhẽamus et temptationibus ſuperuenientibus tanquam viri probati reſiſtamus. quia vt dicit. ij. Thimoth. ij. Non coronabitur niſi qui legitime certauerit ideo eccleſiaſt. 1. Eſto firmus in via dei et in veritate ſenſus tui et ſci entia et proſequatur te verbum pacis et iuſticie. Petri. 3. Cuſtodite voſmetipſos ne inſipientes errore traducti excidatis a propria firmi tate. Certemus et nos igitur ꝛ in principio temptationis reſiſtamus. vnde poeta. Principijs obſta ꝛc. Gregorius in moralibus. Si temp tationi in corde naſcenti feſtine non reſiſtitur hac eadem qua nutri tur mora roboratur. ne ergo roboretur. et contra nos preualeat tem ptatõ quanto cito aduenit feſtine reſiſtamus. ſ. confeſſione ꝛ oratõne bona operatõne. Ideo ſummopere cauẽdum eſt ab ocio. nã diuturna quies vi tijs alimẽta miſtrat vt dicit poeta. Octaua ſtelle proprietas eſt veloci

tas ⁊ ordo ⁊ ſumitur ſm ꝓprietatē motus earuȝ. habent enī in mo
tu velocitateȝ ⁊ ordinē. motꝰ enī illaꝝ regulatur motu primi mobil
ſm quod illud ē velox ergo ⁊ iſte. ⁊ ꝑ hoc notatur. In ſanctis veloci
tas ī bono opere ⁊ in ſpiritualium āminiſtratōne ꝓut impetu regu
lantis .ſ. xp̄i ducebantur. iō ꝓuerbio. xxij. Vidiſti viꝝ velocē in ope
ſuo corā regibꝰ ſtāſ. nec ērit an̄ ignobiles. i. cū ignobilibꝰ ad ſiniſtrā.
. Eze. i. Vbi erat impetus ſpiritus illuc gradiebantur. nec reuerte
banť cū ābularēt. Itē aīalia ibāt ⁊ reuertebāť. qď ſic ītelligendū eſt
ibāt ad ꝓfectū ꝟtutū ad deteſtatōȝ vicioꝝ. ibant ad p̄dicatōȝ. ⁊ re
uertebāť ad ɔtēplatōȝ. Ibāt ad lucrū ppl̄i. reuertebanť ad ɔſideratō
nē ſui ibāt ad pugnā reuertebanť ad victoriā. De iſtis ſtell̄ dr̄ Iudic
v. Stelle manētes in ordīe ⁊ curſu ſuo aduerſꝰ ſyſarā pugnauerūt
Manētes ī ordīe ſuo ⁊ curſu dr̄ ꝓp̄ velocitatē ɔtra dyabolū pugnā
tē. Syſara ei īterp̄tať excluſio gaudij qď p̄t intelligi tā actie q̄ȝ paſſi
ue. i. coꝝ. 9. Sic currite vt ɔp̄hēdatiſ gloſa. Currite ꝑ opa caſtitati.
ꝑſeuerantes vſq̄ȝ in finē vt cōprehendatis brauiū eterne vocatōis
. i. eternā gloriam. Sed de multis poteſt dici q̄ꝑ dicit apoſtolus. Ga
la. v. Currebatis bene. ſ. in principio cōuerſiōis quis impediuit vos
veritati non obedīe. ⁊ premiſēat ad galatas tercio. ſic multi ſtulti e
ſtis vt cum ſpū ceperitis nūc car. cōſūma. tanta paſſi eſtis ſine cau
ſa ſi tn̄ ſine cau. ¶ Nona ſtelle ꝓprietas que ſumitur ſm actum que
nobis ſatis apparet eſt luciditas. Actus enim ſtellarum eſt lucē. Ge
ne. i. Poſuit eas in firmamento celi vt lucerent ſuꝑ terraȝ. In h̄ cō
mendantur ſancti quātū ad tria quibus luxerūt. Luxerūt eniȝ fidei
illuminatōne. mādatorū dei impletōne. ſancta ⁊ honeſta conuerſa
tōne. ſic aūt lucent quo ad ſe ⁊ illumināt quo ad alios. ¶ Primo di
co. q̄ꝑ luxerūt fidei illūinatōne. Unde ore veritatis apl̄i lux appellan
tur. Mat. v. Vos eſtis lux mūdi. de hac luce ro. 13. Nox p̄ceſſit. ſ. infi
delitatis dies āt appropinquaƀ. ſ. lux mūdi fidei. iſta lux fidei ē lux illu
mīans ī altū vt videat q̄d credēdū q̄d fugiēdū q̄d appetēdū q̄d ſpā
dū q̄d timēdū. vn̄ augꝰ. Fides ē prima illūinatō mētis q̄ illūinať a
p̄ma luce ad vidēdū opa ſpūalia. De iſta luce Io. i. Erat lux ꝟa q̄ il
lūinat oēm hoieȝ veniētē in hūc mūdū. Scđo luxerť ꝑ mādatoruȝ
dei ipletōeȝ ꝓuerbi. 4. Iuſtoꝝ ſemite quaſi lux ſplēdens. iſta ſemita
eſt mandatorū dei adimpletō vn̄ in hanc dirigi in hāc duci petebat
pſalmiſta. dicens. Deduc me in ſemita mandatorum tuorum ⁊c.

de hac luce prouerbio.6.Mandatum lucerna ⁊ lex lux.¶ Tertio luxe
runt ſancta ⁊ honeſta conuerſatione ad hoc monebat eos ipſa veri/
tas dicens.Math.v.Sic luceat lux veſtra ⁊c.propt̃ hoc de iſtis ſtell'
dicitur baruch.3.luxerunt cũ iocunditate ei qui fecit illas. Et phil'.ij
lucetis ſicut luminaria in mundo ¶ Decima ſtelle proprietas eſt. ꝙ
habet influentie poteſtatem corꝑa enim inferiora reguntur a ſuperio
ribus ⁊ influentiam ⁊ nutrimentum habent ex eis.vnde philoſophꝰ
Creſcente luna creſcit omne humidum ſiue animatum ſiue inanima
tum ⁊ ea creſcente ſunt corpora animalium fortiora qđ patet in lupis
pulli etiam augentur dum luna eſt in augmento.⁊ creſcunt in corꝑe
Et omnino omnibus hijs contraria fiunt in lune defectu vel in decre
mento ¶ Item quedam ſtelle de propria ſui obſeruãtia ſiue natura mi
niſtrant pluuiam quedam aliud. vnde Job.9.Precipit ſoli ⁊ non
oritur ⁊ ſtellas claudit quaſi ſub ſignaculo. per hoc itelligitur in ſan/
ctis influentia poteſtatis quã nobis et eccleſie infuderunt.i.lucez do
ctrine officium paſtoraliꝫ cure exẽpla virtutũ ⁊ ſuffragia oracõnum
vnde propter hoc nubibus comparantur.yſa.lx.Qui ſunt iſti.qui vt
nubes volant.Similiter ad eorũ imitatõnem debemus alijs bona q̃
poſſumus infundere iuxta illđ luc.x.de ſamaritano qui alligauit vul
nera illius hominis.infundens vinum ⁊ oleuz.Sic patet primum q̃
commendantur ſancti a vite ſanctitate cum ſtellis comparantur ¶
Secundo commendantur a ſancte predicatõnis claritate cum addi
tur.dederunt lumen in cuſtodijs ſuis.i.in eccleſijs.Eccle.43.ſpecies
celi.i.eccleſie gloria ſtellarum.gloſa.ornatus eccleſie.ſanctorum ple
nitudo.mundum illuminans.ſcꝫ.ꝑ doctrinã predicatõnis in excelſꝭ
i.in apoſtolis qui dicuntur excelſi propter vite ſublimitatem ⁊ doctri
ne ſubtilitatẽ.Mach.vi.Refulſit ſol.i.chriſtus in clipeos aureos.i.in
apoſtolos caritate ⁊ varietate virtutũ ornatos ⁊ reſplenduerũt mõ/
tes.i.peccatores ab eis quia peccatores ab eis tripliciter lumen rece
perunt iuxta ſtellarum triplicem luminis emiſſionem.Emittunt eniz
ſtelle lumẽ igneum aureum ⁊ argẽteũ circa medium celi ¶ Primo
dederunt apli lumen igneum.qđ eſt rufum in paſſione.quia ſicut ig
nis conſumendo ſeipſuz alios illuminat ſic ipſi paciendo pro chriſto
ſeipſos conſumpſerunt ⁊ nos illuminauerunt de iſto lumine dicitur
amos.8.Obtẽbreſcẽ faciã terrã in die lumis.Terra vocant̃ apli ꝓp
ter ſtabilitatẽ ꝓpter fructibilitatẽ ꝓpt̃ hũiditatẽ hec t̃ra obtẽbrata ẽ

in die luminis.i.in die paſſionis quãtuz ad malos.ȝ tamē lumē red
didit quãtū ad bonos .Scḋo dederūt lumen aureū in ſancta predi
catõne.Aurū eni clare reſonat ⁊ illuminat .pš . Lucerna pedibus
meis ꝟbum tuū ⁊ lumē ſemitis meis ¶ Tercio dederūt lumen argē
teum i honeſta conuerſatõne .Argentum enim albū eſt ⁊ ductile lu
ce.xi. Uide ne lumē quod in te eſt.i.honeſtas conuerſatõnis que in
te eē debet.tenebre ſint .yſa.v. Uenite ambulemus .i. ꝑficiamus i
lumie dñi dei nr̄i id eſt ad xp̄m deum noſtrum conformemur. Uel
dic ꝙ dederūt lumen igneum peccatoribus in ſupplicijs ↄminatõne
pš. Educet quaſi lumen iuſticiã tuam ⁊ iudicium tuum tanꝗ͂ mēi
diem.ſ.quando oia manifeſte ad lucem redigentur ⁊ ardore ignis
cremantur Item lumē aureum in caritatiua reprehēſione.pš.Pla
ceam coram deo in.lu.vi.i.caritatem habētium.q₂ qui non diligit
manet in morte.i.Jo.3.Item lumen argenteum in premij ꝓmiſſio
ne .pš.ſignatum ē ſup̱ nos lumen vultus tui domine ⁊c̈.Item.pš
Domine in lumine tuo ãbulabūt ⁊c̈. Nota ꝙ per argentum qḋ eſt
album ⁊ lūioſum p̄mium ſanctorum deſignaẗ. Unde Apo.3.Qui
vicerit veſtietur veſtimētis albis.Item ambulabūt mecuz in albis
qm̄ digni ſunt gloſa diē immortalitatis ⁊ innocētie ¶ Tercio cõmen
dantur a ſpūali iocunditate cum dicitur letate ſunt. Eſt aūt triplex
leticia quã habent ſancti in preſenti. ¶ Prima de tormento ꝓpro xp̄o
paſſione.actu.v. Jbant apoſtoli gaudētes a conſpectu concilij ⁊c̈.
nec ꝓpter hoc ceſſabant predicare.vnde ſequitur .Oi autem die nõ
ceſſ. ⁊ circa domos ⁊c̈. Scḋa de bona ꝓximorum conuerſatõe vn̄
apl̄us quaſi gaudens dicit.Ro.i.Gratias ago deo meo p̱ ieſū xp̄m
ꝓ omnibus vobis q₂ fides vr̄a annūciatur in vniuerſo mūdo. ⁊ in
fine illius epl̄e.Gaudeo igitur i vobis.ȝ volo vos ſapientes eē in bo
no ⁊ ſimplices in malo Et ſcḋa ad theſſal.i.Gloriamur in eccleſijs
dei ꝓ pacientia veſtra ⁊ fide in omnibus ꝑſecutõnibus vr̄is quas
ſuſtinetis. Jſte fuit motus ſanctorum qm̄ in bona cõuerſatõne ⁊ vti
litate ſb̄ditorum letabantur qm̄ in penis ⁊ laborib⁹ ↄpaciebanẗ qm̄
eos dulciter hortabantur vt eos ad melius aiarent . hoc non faci
ūt mlti p̄lati q₂ quidã cū dñio ⁊ ↄmiatõib⁹ in gl̄a ſua.quidã in furo
re ⁊ indignatõe volūt volūtatē ſuã a ſb̄ditis adimpleri de q̄b⁹ Eze.
xxxiiij. Quod perierat nõ queſiſtis ȝ cū auſteritate iperabatis eis ⁊ cū
potētia ⁊ diſꝑſe ſunt oues mee eo ꝙ non eēt paſtor.Oſee.vij. Reuer

ſi ſunt vt eſſent abſqꝫ iugo.ſ.de ſtatu ſubiectōnis ad ſtatum prelatō
nis .facti ſunt quaſi arcꝰ doloſus cadent in gladio .pricipes eorum
a furore lingue ſue ꝓpter hoc prima petri.v.Non vt dominantes in
clero.ſꝫ forma facti gregis ex animo.ꝓuer.xv.Reſponſio mollis frā
git irā ⁊c̄.Gall.vi .Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto
vos qui ſpiritales eſtis inſtruite eū ⁊c̄.quia vt dicit ſeneca Mobilis ē
animus hominis ⁊ facilius ditatur quā trahat.Jeroꝰ. Qui locum
tenet regiminis mala inferre non debet ſꝫ tollerare vt ex ſua māſue
tudine iracūdos valeat mitigare.qꝛ animarum medicus eē contra
paſſiones viciorum debet opponere medicamēta virtutū ¶ Tercia
leticia ē de eterne glorie adeptōne.pſ.Letatus ſum in his que dc̄a
ſunt mihi ⁊c̄.Item letabor ⁊ exultabo in te pſallam nomini tuo.al.
laudando videlicet patris potentiam.filij ſapientiam.ſpiritusſancti
bonitatem ſiue clementiam ad quod gaudium nos perducat qu. ſi/
ne fine viuit ⁊ regnat.Amen.

De aplis ſermo ſcd̄us

Vos amici mei eſtis ſi feceritis que ego ꝑcipio vobis ſicut di
citur vulgariter. Gall.Mure nancamis en voie que deneir
an corroie.⁊ hoc ē ꝙ denarij in maiori neceſſitate deficiūt
ſcilicet in morte.Amicus vero fidelis in neceſſitate ꝓbatur ꝓpt̄ qđ
dicitur.Eccle.vi.Amico fideli nulla ē compatio ⁊ non ē digna pō/
deratio auri et argēti contra bonitatem fidei illius.Fideliſſimꝰ ami
cꝰ ē xp̄us qui in neceſſitate omnibꝰ alijs deficiētibus ſꝑ i amicicia
ꝑſeuerat Jere.ꝫi.In caritate perpetua dilexi te ideo quādiu ſumus
i preſentis vite peregrinatōne ipſiꝰ amiciciā bonū eſt adq̄rere qꝫ in
neceſſitatis articulo poſſumus īuenire.ꝑ quē aūt modū mereamur
effici eꝰ amici īſinuat nob̄ in verb̄ ꝓpoſitis dicēs.Vos amici mei e/
ſtis ⁊c̄.In quibꝰ duo noiant̄ ꝑmo eni amiciciā ſuā ꝓmittit ibi vos
amici mei eſtis.Scd̄o modū ⁊ laborē amiciciā adq̄rēdi deſcribit cū
addit.Si fe.q̄ e.ꝑ.vo.¶ Circa primū nota ꝙ ſeptem modis adqui/
ritur amicicia diuina.Primo ꝑ voluntariam identitatem ⁊ cor/
dium vnionem.Tullius.Idem nolle idem velle vera amicicia eſt.
prima cor.vi.Qui adheret deo vnus ſpiritus eſt.Hec autem idem
ptitas voluntatum ⁊ cordium vnio fit per contritōnem ⁊ dolorem
in qua cor pcc̄oris deo coniungitur ⁊ offertur.quia ſacrificium deo

ſpiritus contribulatus cor contritum. pſal. Ideo dicit prouer. xxiij.
Prebe fili cor tuum mihi non neges ei cor tuum qui pro te in cruce
cor ſuum dedit. quia ob hoc latus ſuuꝫ voluit apiri vt cor eius poſ-
ſes accipere quando velles Eccle. 38. cor ſuum dabit in conſūmatio
neꝫ operū ¶ Secundo per reuelatōnem ſecretorū. Joh. xv. Vos autē
dixi amicos. quia omnia quecunqꝫ audiui a patre meo nota feci vo
bis. Iſta auteꝫ reuelatio ſecretorū fit per confeſſioneꝫ. pſ. Reuela do
mino viaꝫ tuā ⁊c. Itē iniquitatē meā annunciabo ⁊c. ¶ Tercio per
bonorum omnium cōmunicatōnem. Tullius his amicicie finibus
vtendum arbitror. vt cum corrupti fuerint mores amicorum fit in-
ter eos rerū communiuꝫ omnium qꝫ voluntatum omniū qꝫ conſi-
liorum ſine exceptione cōmūitas. Hec vero communicatio fit per ſa-
tiſfactōnem in qua debemus deo tria cōmūicare . ſ. animam per ora-
tionem, corpus per ieiunium. temporalia per elemoſinā. ¶ Nota quo
modo Chriſtus iſta tria cōicauit ¶ Quarto per timorem filialē Eccl
6. Qui timet deum eque habebit amiciciā bonam. quoniam ſcdꝫ il
lum erit amicus illius. q. d. quantū dominuꝫ timebit tm̄ illum ama
bit ¶ Nota proprium eſt amātium cauere diſplicitura ⁊ facere placi-
tura. Sic timor filialis proueniens ex amore cauet peccatū quod ſū
me deo diſpliceꝫ Ecc. i. Timor domini expellit peccatum. Item facite
omne bonum quod deo placet. Eccleſi. A. Qui timet deum nihil neg
ligit ideo amiciciam dei promeretur. Eccle. 6. Amicus fidelis medi-
camentū vite ⁊ immortalitatis. ⁊ qui metuunt dominum inueniunt
illum ¶ Quinto per perfectam caritatem vt ſicut ille vos ſic nos euꝫ
vſqꝫ ad mortē diligamꝰ. Joh. xv. maiorē hanc dilcōnē nemo hēt ⁊c
Grego. Probatō dilectōis exhibitio eſt operis. puer. 8. Ego diligen
tes me diligo. Nota tria in quibus debemꝰ ei dilectōnē rependē ¶ Pri
mo q̃d amauit quia hoieꝫ nō que hois. Jer. 31. In caritate perpetua
dilexi te. nō tua. Caritas enim non querit que ſua ſunt cor. 13. vnde
patet ꝙ quis plus qꝫ deū amat aliquā creaturam non habet carita-
tem perfectam quod tm̄ multi faciunt qui plus qꝫ deū amant vxores
et filios ⁊ ſeipſos. imo quod eſt horribile dictu nummos ſuos. ¶
Item quomodo amauit quia ſibi et amicis temporalia ſubtraxit. et
eos aduerſitatibus expoſuit. vt patet in Johanne Petro et Jacobo
⁊ ceteris. Oſee. xi. In funiculis adam traham eos in vinculis cari-
tatis. Mathei. x. Nolite poſſidere aurum neque argentuꝫ. neqꝫ duas

tunicas habeatis. Sic verus amicus dei nõ debet aliquid ꝓ ſe vel
ꝓ alijs retinere qđ ſit cõtra diuinã voluntatem. ſ3 modo ſit econ/
uerſo fiunt enim pleriq3 vſurarij raptores latrones falſificatores.
fornicatores vel ꝓpter bona vina vel bona fercula ⁊ pulcra veſtimẽ
ta. vel vt filijs et vxoribus thezaurizent ⁊ ꝙ ſatis lamẽtabile eſt ꝓ
damnatõne aliorũ. ꝓprias animas exponũt dyabolo. igni ꝑpetuo
cruciãdas. Item quãtũ amauit q2. ſ. ſe ⁊ ſua dedit ꝓ amicis ſuis re
dimẽdis. ro. v. Cõmendauit deꝰ caritatem ſuam in nob quĩ cu3 ad
huc peccatores eẽmus ſm tẽpus xp̃s pro nobis mortuus ẽ. ſic ꝓpẽ
amicitiam dei nos ⁊ noſtra ꝓpter deum ⁊ ꝓximũ dẽmus expon ẽ.
i. ioħ. 3. In hoc cognoſcimus caritatem dei qm̃ ille pro nobis aĩa3
ſuam poſuit. ⁊ nos dẽmus ꝓ fratribus noſtris aĩas noſtras ponẽ.
Sed heu pauci ſũt qui talẽ habent caritatem. q̃ non ſolum ſeipſos
ſ3 etiã nec ſua ꝓ xp̃o expendũt. imo etiam aliena rapiunt. Mat. 24.
Qm̃ ſupabundauit iniquitas refrigeſce3 caritas multorum. Sexto
adq̃ritur dei amicitia ꝑ fidem ex dilectõne operantem. iaco. ij. Credi
dit abrahã deo ⁊ reputatũ eſt ei ad iuſticiam. ⁊ iđ amicus dei appel/
latus ẽ. Nota ꝙ fides dr̃ iuſticia q2 oẽs iuſtificat ⁊ redigit in obſeq̃/
um xp̃i ad credẽdũ ea que excedũt ratõnem. Vel quia ẽ quaſi iuſta
mẽſura. que nec plus nec minus capit q̃3 debet. rom. xij. Deus diui/
ſit mẽſurã fidei. iđ meret̃ dei amiciciã. Sap̃. 3. Fideles in dilectõne
adquieſcẽt illi. Septio ꝑ mãdatorũ dei adipletõnẽ. Altũ ei valere ſo
let ad amicitie oſeruatõnem adimplẽ in oĩbus amici volũtatem vñ
dr̃ in v̾bo ꝓpoſito. Vos amici mei eſtis ⁊c̃. Sic patet qualit̃ amici
tia dei adq̃ritur. Ecõtrario nota ꝙ quinq3 modis ſoluitur amicitia
corporalis amicorum. ¶ Primum eſt mendacij prolatio. Eccleſi. 7.
noli amare mẽdacia aduerſus fratrem tuum neq3 in amicum ſimi
liter facies. Mendaces ſunt ypocrite ſimulantes ſanctitatem ⁊ falſi
xp̃iani. vt occulti peccatores qui cum mali ſint interius. bonos ſe
exterius menciuntur. Mat. vij. Veniunt ad vos in veſtimentis oui
um intriſecus autem lupi rapaces ⁊c̃. Iſti ſoluunt amicitiam inter
ſe ⁊ deum. ⁊ incurrunt odium ſempiternum. Eccleſiaſtici viceſi
moquinto. Tres ſpiritus odiuit anima mea. pauperem ſuperbum.
diuitem mendacem. et ſenem fatuum. id eſt ypocritam vel peccato
rem occultum. qui pauper eſt in bono. Et tamen ſuperbus ⁊ ſe mẽ/
titur diuitem. et ſenẽm inſenſatum coram mundo in moribus.

⁊ reuera tales ſunt fatui qui ꝑ modico ſicut fatui vēdūt bona ſua
Scḋz eſt ꝯuiciatio. Eccle. zz. Qui conuiciatꝛ amico diſſoluit ami
ciciā. Cōuiciātes ſunt blaſphemi ⁊ iurātes cōtumeliā deo in ꝓpria
pſona inferētes. tales nō merētur amiciciā dei ſꝫ odium. Eccle. xv.
Omne execramētū erroris odit dñs. i. execrādū ſacramētum ¶ Ter
ciū eſt ſecretoꝝ reuelatō Eccle. xxvij. Qui denudat archana amici
fidē perdit ⁊ non inueniet amicū ad animā ſuam. Archana reuelan
tes ſunt diſſoluti ⁊ impudētes peccata ſua que debuerāt occultare ꝓ
dicātes. yſay. 3. Peccata ſua ſicut ſodoma ꝓdicauerūt nec abſconde
runt. Ezech. Reuelaſtis ꝓuaricatōnes veſtras ⁊ apparuerunt pecca
ta vr̄a in omnibus cogitatōnibus veſtris. Iſti non dei amiciciam. ſꝫ
odium merentur. Eccl. xij. Altiſſim⁹ odio habet peccatores ¶ Quar
tum eſt detractio. Eccle. 28. Qui reſpicit linguam terciam non habe
bit requiē. nec habebit amicū in quo requieſcat. Detractores ſunt in
fideles qui diuine potentie vel bonitati detrahūt vel nō credendo cre
dēda ſicut heretici vel credēdo non credenda ſicut ſortilegi. tales q̄a
non habent deum amicum habebunt inimicum. Roma. i. Detracto
res deo odibiles ¶ Quintū eſt ſuperba ꝯuerſatio. Eccle. 28. Vir pec
cator conturbabit amicos ⁊ in medio pacē hñtium immittit inimi
cicias vir peccator dicitur ſuperbus quia initium omnis peccati ſup
bia. Eccle. x. Iſti quia manifeſte ſunt deo ꝯtrarij ſunt ipſi ⁊ ſup ali
os odioſi. Eccle. x. Odibilis corā deo ⁊ hominibus ſuperbia. Sic pa
tet primū. ſ. amicicie dei adquiſitio ¶ Sequitur ſecūdum ſcꝫ adquirē
di fatigatio cum dicitur ſi feceritis que ego precipio vobis quod pōt
referri ad obſeruantiam. x. preceptoꝝ que data ſunt Exo. xx. Sine
quibus non poteſt aliquis amicus dei eſſe vel ad vitā eternā ꝑueni
re. Math. 19. Si vis ad vitā ingredi ſerua mādata ¶ Nota ꝙ domin⁹
tāgit tria vbi ponūtur mādata decalogi que debēt hominē mouere
ad obſeruātiam mādatorum ¶ Primum eſt conſideratio beneficiorū
dei vt eſt beneficium creatōnis ſuſtentationis ⁊ redemptionis. Vn
de ante id preceptum non habebis deos alienos coram me dicit do
minus. Ego ſum dominus deus tuus. qui eduxi te de terra egipti.
de domo ſeruitutis reducit ei ad memoriam beneficium liberationis
de egipto in qua ſignificatur liberatio facta per Chriſtum a dyabolo
¶ Secundum eſt oſtenſio pene tranſgreſſoribus infidelibus. vnde
poſt primum preceptum ſubditur. Ego ſum dominus deus tuus for

tis zelotes viſitans iniquitatem patrum in filios in tertiam ⁊ quar
tam generationem eorum qui oderunt me. Jn quibus verbis innu
untur tria que in domino timere debent. transgreſſores mandatorum
dei. primum eſt ſumma ſapientia quam nihil poteſt latere cum dici/
tur deus. quod dicitur a theaſte quod eſt cōſiderare. quia conſide/
rat omnia. ¶ Secundum eſt omnipotentia quam nullus poteſt effu
gere. igitur dominus fortis. ¶ Tercium eſt zelus quo amat animas
cum earum ſponſus ſit. Sapientie. vndecimo. Qui amat animas
nec fortioribus parcet. prouerbio. 6. zelus ⁊ furor viri non parcet in
die vindicte. ¶ Tertium ꝙ poteſt valere ad obſeruantiam manda/
torum eſt oſtenſio mercedis que obſeruantibus dabitur. vnde ſubdi
tur. Et faciens miſericordiam in milibus his qui diligunt me. ⁊ cu
ſtodiunt precepta mea. ¶ Nota ꝙ decalogus eſt quaſi alphabetum
quod ſcripſit dominus in tabulis lapideis populo rudi. ⁊ puerili. et
ſicut non eſt magnum alphabetum ſcire. tamen valde erubeſcibile
videtur illi qui diu fuit diſcipulus illud ignorare. Sic valde erubeſci
bile erit Chriſtiano qui diu fuit chriſti diſcipulus alphabetuz legis
diuine. id eſt decalogum ignorare. ¶ Nota ꝙ decalogus habet decē
precepta. quorum tria prima oſtendunt. quomodo homo ſe debet
habere ad deum. ¶ Septem alia quomodo ad proximum. Jn prio
vero trium primorum oſtenditur quomodo nos debemus habere
ad deum corde. ¶ Jn ſecundo quomodo ore. ¶ Jn tercio quomodo
opere. ¶ Primum preceptum eſt non habebis deos alienos coram
me. i. preter me. Jn hoc precepto prohibetur ſuperbia que adoratō
ni eſt contraria ⁊ precipitur latria que fide ſpe ⁊ caritate adimplet̄.
Unde ſēſus eſt me ſoluz adorabis vt deum id eſt in me ſolum cre/
des tanq̄ʒ in ſummam veritatem. Jn me ſolum ſperabis tanq̄ʒ in
ſummam bonitatem me ſolum amabis tanq̄ʒ ſummam caritatem.
Contra hoc preceptū peccatur tripliciter. Primo qui alijs plus q̄ʒ
deo credit. vt qui vetulis. vel ſortilegis plus credit quam miniſtris
eccleſie. ſiles Eue cui cum dominus aſſeruiſſet. Jn quacunque
die comederitis ex hoc morte morieris Geneſis. ſecundo. Jpſa cuz
dubitatione protulit dicens. ne forte moriemur. Geneſis tertio. Et
dyabolo aſſerente nequaquam moriemini potius dyabolo credi/
dit quam deo. Sic multi potius credunt vetule ſuggerēti quam mi
niſtro dei. ¶ Secundo omnes illi. qui plus credunt in creatura

q̃ꝫ in creatore. Auguſtin⁹. De deo deſperare eſt ſpem in creaturis po
ſuiſſe hoc modo peccant operarij. qui fiduciam quam de neceſſarijs
debent habere ponunt in brachio ſuo. tales ſunt maledicti. Jere. 17.
Maledictus homo qui cõfidit in homine. et ponit carnem brachium
ſuum. i. in rem fragilem virtutem ſuã Primo ſtudeat quiſqꝫ gratiaꝫ
dei comparare eundo ad eccleſiam. et alia bona opera faciendo dein
de laboret prout poteſt et fiduciam certam in hoc vel in eo habeat. q̃
vitam dedit. ꝙ dabit etiam neceſſaria vite. Math. 6. Querite primũ
regnum dei ⁊c̃. ¶ Agricola qui plus cõfidit in foſſorio ſuo q̃ꝫ in deo
de foſſorio ſuo facit deum ſuum ¶ Tercio qui plus amant aliquid ter
reni. vt delicias diuicias q̃ꝫ deum. de quibus Roma. vlti. Chriſto do
mino non ſeruiũt. ſed ſuo ventri. phil. 3. Quorum deus venter ẽ igit
dicit gloſa. Auari deus eſt numus. ⁊ ſuper illud Math. 6. Non po
teſtis deo ſeruire ⁊ mammone dicit gloſa diuicijs ſeruire eſt deuꝫ ab
negare ¶ Scdm preceptum eſt non aſſumes nomen dei tui inanum i
os tuum intellige iurando. ſcilicet. pro nihilo per nomen domini. vel
Chriſtum putando eſſe creaturam ¶ Contra hoc preceptum peccat
quis quadrupliciter. Primo quando iurat pro nihilo. vnde ſubditur
Nec. n. habebit inſontem dominus euꝫ qui aſſumpſerit nomen domi
ni dei ſui fruſtra. Jbi hugo de ſancto victore. ergo qui ꝑ nihilo iurat
peccat mortaliter propter hoc. Eccleſi. 23. Juracioni non aſſueſcat
os tuum. multi enim caſus in illa. nominatio vero aſſidua non ſit in
ore tuo. ⁊ p⁹. 21. capitulo. Vir multum iurans replebitur iniquitate
⁊ non diſcedet de domo illius plaga. Scdo qui periurat ⁊ iurat mẽ
datiũ zacha. 5. maledictõ egredictur ſuper faciẽ vniuerſe terre ⁊ ſeq̃
tur. Et veniet ad domum furis ⁊ ad domum iurantis in nomĩe meo
mendaciter mala. ⁊ accedaꝫ ad vos in iudicio ⁊ ero teſtis velox ma
leficis ⁊ adulteris ⁊ periuris ¶ Nota qui periurat ſcienter ſtatim ma
num illaꝫ qua tangit reliquias dat diabolo ⁊ donec peniteat illa ma
n⁹ eſt diaboli ⁊ ſe ⁊ cibũ ſuũ ſignat manu diaboli. Jtẽ alia peccata fu
giũt ſacras res ⁊ timent. ſ; qui vult periurare intrat eccleſiaꝫ vadit
ad altare ad euangelium. quandoque ad corpus Chriſti. horrenda
res. Mirum eſt. ꝙ ipſa terra eum non abſorbet. vel angeli circa cor
pus Chriſti non occidunt ipſum ¶ Jtem qui periurat peior eſt dyabo
lo. qui licet ſit mendax. et mendacio decipiat. tamen non legitur iu
ramentum mendacio addere vt poſſit melius ſeducere. quod faciũt

peiorantes. ¶ Item periurium numeratur inter ea que odit domi/
nus. zacharie. 8. Vnuſquiſque contra amicum ſuum ne cogite/
tis malum in cordibus veſtris. ⁊ iuramētum mendax ne diligatis
omnia enim ſunt que odit dominus ¶ Tertō qui iurat in contume/
liam dei vt blaſphemantes. yſaye. quinquageſimoſecundo. Iugi
ter tota die nomen meum blaſphematur. De pena autem blaſ/
phemorꝫ legitur. leui. xxiiij. Qui blaſphemauerit nomē domini mor
te moriatur. Exēplum de blaſphemo quē iuſſit dominus ab vniuer
ſo populo lapidari. Exemplum de puero quinqꝫ annorꝫ in dialogo
Si ergo deus in puero quīquennij ſic vindicauit nunq̄d parcet ad/
ultis illud peccatum adeo odioſum eſt deo. ꝙ vix remittitur. Mat
xij. Spūs blaſphemus nō remittetur. Exemplum de milite iurante
ꝑ oculum dei cuiꝰ oculus ſupꝛ aleam cecidit ¶ Nota ꝙ blaſphemus
cū membro illo deū inhonorat ī quo deꝰ pre creaturiſ alijs hoīes ho
norauit. ⁊ mēbra infirmitatis humane que ꝓpter noſtram ſalutem
aſſūpſit ad cōtumeliā dei nomīat. ingratus bn̄ſitio redemptionis ⁊
deterior iudeis qui mortalem affecerūt. ipſe vero iā immortalem et
regnantem. Preterea fur raptor inferunt deo contumeliam in poſ
ſeſſione ſeruorum. homicida luxurioſus ī ſeruis ſuis. hic vero ī pro/
pria perſona. ꝓpter hoc prouer. xx. Qui maledixerit patri vel matri
i. deo ⁊ btē virgini extinguetur. lucerna eꝰ ī medio tenebrarum. q̄a
ī peccato ſuo morietur ¶ Nota ꝙ taberna in qua luditur ⁊ blaſphēa
tur vere templum eſt dyboli. in quo deus exhonoratur. quomō ho/
mo fidelis hoc poteſt ſuſtinere. Exemplum de malo tabernario. ¶
Tercium preceptum eſt. Memento vt diem ſabbati ſanctifices. i. ſan
ctū obſerues diligēter abſtinendo ab operibus malis ⁊ īſiſtendo bo
nis ⁊ prohibetur hic acidia. Non enim ſabbatum ſanctificarē poteſt
qui tedium boni hēt. A quibus operibus abſtinendum ſit dicit̄. leui
xvi. ſabbatū req̄etōnis eſt. affligatis animas vr̄as Sic eni debꝫ ho
mo in ſabbato quieſcē vt non careat o pibus pnie. A quibus abſti/
nendum eſt dicitur. Num. i5. vbi iubetur lapidari colligens ligna in
ſabbato ligna ſunt peccata quibus accenditur ignis infernalis. ¶
Contra hoc preceptum peccatur tripliciter. ¶ Primo opus terre/
num propter lucrum facientes. ſicut feneratores. vel in ſacris die/
bus laborantes. Leuitici. viceſimotertio. Erit vobis ſabbatum me
moriale ⁊ vo. ſanctū. Omne opus ſeruile non facietis in eo yſaye

ꝑmo kalēdas vr̄as ſolēnitates vr̄as odiuit anima mea. Ezec. xxi. di-
citur de rege babilo. i. de vſurarijs. Sabbatorum ociuz imitans ipe
recordabit̄ iniq̄tatis ad capiēdum ¶ Item luſores et ioculatores iob
xxi. Infantes eoꝝ exul. luſibus. Thob. 3. Tu ſcis domine q2 nūq̄ȝ cō
cu. vi. ꝛc̄. Item qui feſtum inquinat. vel peccatū faciēdo. vl̄ in pcc̄o
pſeuerādo. Eze. xxij. Scūaria mea ſpreuiſtis. et ſabba mea polluiſtiſ
Iere. 16. Nolite portare pōdus i die ſabbati. Pōdera ſunt peccata q̄
ſſgunt hominez in pfūdum laci. vñ non bene feſtum celebrat q̄ pon
dus diaboli in eo portat. vel qui horrore peccati illud inq̄nat ¶ Quar
tum p̄ceptum ē. honora patrē tuū et matrem tuam vt ſis longeuus
ſup terrā quam domin⁹ deus tu⁹ dabit tibi. hoc p̄ceptū ptinet ad p
fectōnem noui legis. et iniciat̄ prima pars iuſticie q̄ precipit̄ Luc. 6.
put vultis vt faciant vobis hoīēs et vos facite illis ſimiliter et phi-
betur hic inuidia que recte opponitur dilectōni primi. noīe enim pa
tris et matris intelligitur oīs proximus in ſuo ordine diligend⁹ ꝛ ad
iungit̄ huic promiſſio vite longioris. quia iuſtū eſt vt qui vitam alteri
us ſuſtentat vita eius a deo prolongatur ¶ Nota q̄ tripliciter hono-
randi ſunt parentes tam ſpirituales q̄ȝ carnales. Primo corde amā
do. Eccle. A. Honora patrem tuum et gemitus matris tue ne obliuiſ
caris. Memento q̄ niſi per illos non fuiſſes et tribue illis quomodo
illi tibi ¶ Scd̄o ore reuerēdo. Tho. x. honorem exhibebis matri tue
omnibus diebus vite tue. Memor enim eē debes que ꝛ quanta peri-
cula paſſa ſit ꝓpter te in vtero ſuo ¶ Tercio opere ſuppoꝛtādo et ne
ceſſaria miniſtrādo Eccle. 3. Qui honorat patrē ſuū vita viuet longi
ore et p⁹. Qui timet deū honorat parētes. et quaſi dn̄is ſuiet his qui
ſe genuerūt in ope et ſmone et omni paciencia ¶ Quintū preceptum
eſt. non occides. interliñ. manu vel mēte vel ſſtrahendo auxiliū vite
ei cui potes dare hoc ptinet ad ſcd̄am ptez iuſticie que traditur tho
bie. x. Quod ab alio oderis tibi fieri vide ne alteri tu aliqñ facias. et
phibetur hic ira ꝛ oīs inuidia primi quātum ad ꝓpriam pſonam
Contra hoc preceptum peccatur tripliciter ¶ Primo detrahentes
Eccleſiaſt. x. Si mordeat ſerpens in ſilentio nihil eo minus habet. q̄
occulte detrahit. Ieremie. 9. Sagitta vulnerās lingua eorum doluz
locuta eſt in ore ſuo pacem cum amico ſimulando loquitur et occul
te ponit ei inſidias. pſalmiſta. lingua eorum gladius acutus ¶ Item
odium ferentes. prouerbi. xxvi. Sicut noxius eſt qui mittit lance. et

a.i moꝛ. Sic vir qui fraudulenter nocet amico ſuo. Pꝛim a Jobis
3. Qui odit fratrem ſuum homicida eſt Item rapientes Eccleſi.38.
Qui offert ſacrificium de ſubſtantia pauperis quaſi qui mactat fi i
um in conſpectu patris et poſt Qui aufert in ſudo.pa.tanq̃ȝ qui oc
cidit ꝓximum ſuum ¶ Sextum preceptū eſt Non mechaberis.gl.
ne cuilibet miſcearis excepto federe mr̄imoniali.ꝑ partez eni vult
totum intelligi. Vñ nomīe mechie oīs illicitus ↄcubitus illoꝝ q̃ȝ
membꝛoꝛum non legitim⁹ vſus pꝛohibet.ꝛ ita etiã per hoc pꝛohi/
bet gula que ſeruit luxurie.ꝛ dũ ꝓhibet luxuriaȝ pꝛohibet per con
ſequēs gulam.per hoc etiam pꝛohibetur iīuria pꝛoximi quantum
ad ſuos ¶ Contra hoc p̄ceptum peccatur tripliciter. Pꝛimo ꝑ foꝛ
nicatoꝛes Oſee .4. Et non ceſſauerũt quoniam dñm dereliquerũt
in non cuſtodiendo.ꝛ.v.caplo Spũs foꝛnicatõis ī medio eoꝛum
ꝛ dominũ non cognouerũt. Math.v. Qui viderit mulierem ad cõ
cupiſcēdum ꝛc̄ iõ ephe.v.foꝛnicatõ ꝛ omnis immũdicia aut auari
cia nec nominet in vobis ſic̄ decet ſanctos. Iteȝ adulterantes. Je
re.9.oēs adulteri ſunt cet⁹ p̄uaricatoꝛum.i.coꝛ.6. neq̃ȝ adulteri
neq̃ȝ molles neq̃ȝ maſculoꝛum ↄcubitoꝛes regnum dei poſſidebunt
Item inceſtuoſi.R.4.exemplum de aman ꝛ thamar.i.coꝛ.v. Audi
tur inter vos foꝛnicatõ talis qualis nec int̄ gentes ita vt vxoꝛem pa
tris aliq̃s habeat ¶ Septimum p̄ceptum eſt. Non furtum facies no
mine furti intelligit̄ oīs c⁹cunq̃ȝ rei aliene vſurpatio.vnde hic pꝛohi/
betur omnis rapacitas ꝛ iniuria pꝛoximi quantum ad ſua ¶ Cõtra
hoc preceptuȝ peccatur t̄pliciter. Pꝛimo decimas retinēdo. Mala.3.
Inferte omnē decimã in oꝛrea mea vt ſit in domo mea ꝛ ꝓbate me
ſuꝑ hoc ſi non aperuero vobis catharactaſ celi ꝛ effu.vo.bñdictõȝ
vſq̃ȝ ad abundantiã. Luce.18. Decimas do oī.que poſſideo. Itē de
bita tenēdo leui.vi. Anima que peccauerit ↄtēpto domino negãs de
poſitũ ꝓximo ſuo qđ fidei ſue creditũ fuerat.vl̕ vi aliq̃d extoꝛſit aut
calũniam fecerit ſiue perditam rem inuenit. ꝛ inficians inſuper iu
rauēit reddȝ oīa.iaco.v. Ecce m̄ces opario ꝝ vr̃oꝝ que fraudata ē
a voƀ clamat ꝛ clamoꝛ e⁹ in aures dñi ſabaoth introiuit. Itē aliena
q̊cũq̃ȝ mõ ſbtrahēdo.ioſue.A.exēplũ de achoꝛ q̃ furat⁹ fuerat aureã
regulã ꝛ palliũ iacictinũ.zach.v. Oīs fur ſic̄ ſcp̄tũ eſt iudicabitur ¶
Octauũ p̄ceptũ ē Nõ loq̃ris ↄtra frēȝ tuũ falſũ teſtimoniũ h̄ ꝓhibet
oīs iīuria ꝓxi in v̄bo ꝛ crimie ꝑiurij ꝛ oē mēdatiũ. Aug⁹. i libꝛo de

mendatio. Qui credit aliquod mendatium non eſſe peccatum turpi/
ter ſe decipit. pš. Perdes oēs qui loquuntur mendatium. ꝓuer. ig.
Teſtis falſus non erit impunitus ⁊ qui loquitur mēdatia peribit. ¶
Nonū preceptum eſt. non concupiſces rem ꝓximi tui. hic ꝓhibetur
omnis cupiditas ⁊ auaricia ⁊ iniuria ꝓximi cum voluntate. ¶ Con
tra hoc preceptum peccatur tripliciter. Primo iniuſte petēdo Jac.
ij. Nonne diuites per pōm oppri. vos. Secundo ad vendēdam alli/
ciendo. 3. regū. 2i. dixit rex ad naboth. Da mihi vineam tuam ⁊c.
Tertio ipſius mortem deſiderādo vel ꝓcurando Math. xxi. Marci
xij. Ecce heres. Venite occidamus eum ⁊ nr̄a erit hereditas. Mat.
ij. Tunc herodes videns quia illuſus eſſet a magis miſit in bethleez
⁊c. ¶ Decimuz preceptum eſt. non deſideres vxorem proximi tui in
quo ꝓhibetur omnis luxuria ⁊ concupiſcētia interior. Mat. v. Qui
viderit mulierē ad concupiſcendam ⁊c. Contra hoc peccatur tripli
citer. Primo de muliere male cogitantes Job. xxxi. Pepegi fedꝰ cū
oculis meis vt non cogitarem de virgine. Item ipſam ornatam in/
ſpicientes ꝓuerbi. vij. Ecce mulier occurrit ornatu meretritio prep
ata ad capiēdas animas. Exemplum de berſabee quā vidit dauid
in ſolario. Tertō loquentem auſcultantes ꝓuer. vij. Irretiuit eū ſer
monibus muli. ⁊ blandicijs labiorum protraxit illum. Eccleſiaſ. ix.
Colloquium mulieris quaſi ignis exardeſcit. Hec igitur ſunt decez
precepta legis que debent eſſe ſcripta in tabulis cordis que ſunt ca/
pax intelligentia ⁊ tenax memoria. in his dēt eſſe ſcripta lex. deutro
v. Erunt verba hec que ego precipio tibi in corde tuo. Debent etiā
tabule ſcripte eſſe intus ⁊ foris quia ea debet quiſqȝ intelligē ⁊ ope/
re adimplere. deutro. v. Diſcite ⁊ opere ꝯplete vn̄. Ezec. i. vidit librꝫ
ſcriptū intus ⁊ foris ꝑ horꝫ pceptorꝫ obſeruātiā adqritur dei ami/
cicia vn̄ in vbo ꝓpoſito. Vos eſtis amici mei ⁊c. adqrit etiā vita bo
na. deutro. 6. Omne mandatū qđ ego pcipio tibi caue vt diligenter
facias vt poſſis viuere Mat. xix. Si vis ad vitam igredi ſerua māda
ta Ad hanc vitam nos perducat qui ſine fine viuit ⁊ regnat Amē.

De apoſtolis ſermo tercius.

POſui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis ⁊ fructus veſter ma
neat. ioh. x. Jn h verbo notant duo. ſ. aplorꝫ gratuita elcio
⁊ offitij eorꝫ debita executō. ꝯ pmo poſui vos. ꝯ ſcdo vt ea
ꝉ. ⁊c. Quātū ad pmū nōndū ē ꝙ poſitō ſignū ē māifeſtatōis diſti/
ctōis ſtabilitōis

tōis ſtabilitōis. iō eni res ponitˀ vt manifeſtetur vel diſtinguatur vlˀ
diſcernatˀ ⁊ ſtabiliatˀ ⁊ in loco ſuo ordinetˀ. De pmo. gene. ix. Ponā
arcuz meū in nubibꝰ ⁊c̄. vbi dn̄s innuit manifeſtatōz ſue clementie
De ſc̄do pſ̄. ſic̄ oues in iferno poſiti ſūt ſic̄ ei oues ordinantˀ in ꝑpꝛijs
caulˀ ⁊ diſtiguūtur ꝑpꝛijs ſignis ſic peccatores i pēis diſtiguūtur ꝑ
q̄litate criminis. De tertio iob. 38. vbi eras qn̄ ponebā fūdaméta tˀ
re ſm hūc modū dina ptās elegit aplos ⁊ aplicos viros ponēs eos
in eccl̄a ad manifeſtatōz ſue potētie in miraculoꝝ opatōe. Ad diſti
ctōz ſue ſapientie in eoꝝ p̄dicatōe. Ad ſtabilicionē ſue bonitatis in
pcc̄oꝝ remiſſiōe. De pmo. i. coꝝ. xij. Poſuit deꝰ q̊ſdā quidē aplos
q̊ſdā ꝓphas. q̊ſdā doctoēs. deiñ vtutes. exinde gr̄as curatōnū opi
tulatōes gubnatōes. genera liguaꝝ. inᵗpretatōes ſmonū Que tūc
faciebāt apl̄i corporalˀr nūc faciūt apl̄ici viri ſpūalˀr. mathi. x. infir
mos curate. i. oppſſos oné tēptatōis mortuos ſuſcitate ſcz ꝑ reatū
culpe mōꝛlis. leproſos mūdate. i. ifectos corruptela ſue ꝯuerſatōis
demones ejcite ſcz peccatū deſpatōis. in h̄ faciūt miracula viri ſc̄i
ad manifeſtatōnē dine potētie. De ſc̄do yſay. xli. Dabo in ſolitudi
nē ceꝺꝝ ⁊ ſpinā ⁊ mirtū ⁊ lignū oliue ponā i deſertū. abietē vlmuz
⁊ buxū ſimlˀ vt videāt ⁊ ſciāt ⁊ recognoſcant ⁊ intelligant pᵢter ꝙ
manus dn̄i fec̄ hec. Solitudo mūdꝰ dr̄ ex defectu dine gr̄e. Deſer
tū idē dr̄ ex defectu opatōis bone ibi dat dn̄s ceꝺꝝ cū ſine meritis
ꝓpli. ꝫ ſolū ſua gr̄a ꝓduc̄ eminētia apl̄ice doctrine ⁊ eruditōis. ſpi
nā acute ⁊ aſpe correptōis. mirtū. i. ſolatiū temptatōis. lignū oliue
dulcedinē ꝯpaſſioniſ pōit i deſto abietē manifeſtādo mūdo rectitu
dinē apl̄ice ꝯuerſatōnis vlmū q̄. ſ. vitē ſuſtinz ſuſtinētiā voluntarie
paupꝑtatꝭ. buxū ſoliditatē infōꝛtōis. q̄ oia ꝑ viros apl̄icos nob mini
ſtrātˀ vt videāt hoīes oculo fidei. ſ. credēdo. ⁊ ſciāt opādo. ⁊ recog
noſcāt facta p̄tēita ⁊ intelligāt futura iudicia. De t̄cio yſa. li. po
ſui vba mea in ore tuo q̄ꝛ ioh. xx. Dictū eſt aplis Accipite ſpm̄ ſcm̄
q̊ꝝ remiſeritꝭ. pcc̄a ⁊c̄. Sc̄do nōtur debita executō cū dr̄ vt eatꝭ. ⁊c̄
eſt āt hec executō i egrediēdo i ꝓficiēdo. i pſeuerādo vlˀ ꝯſumādo d̄
pmo vt eatꝭ. de ſc̄do ⁊ fructū afferatis. de t̄cio ⁊ fructꝰ vr̄ maneat.
Quātū igitˀ ad pmū dic̄ poſui vos vt eatis h̄ āt fit t̄pliciter vlˀ ſicut
milites pugnādo vlˀ ſic̄ ꝑegrini ꝯſideando vlˀ ſic̄ reges regnando.
pugnando per exercitium actōnis conſiderando per eminentiam
contemplationis. Regnando per diligentiaz prelationis. De pmo

Mat.xxi. Jte in caſtellum quod contra vos eſt ⁊ inuenietis aſinam
alligatam ⁊ pullum cū ea. Caſtellum quod eſt contra vos eſt caro
noſtra vbi inuenitur aſina carnalis concupiſcentie ⁊ pullus aſine .ſ.
ignorantia que ſoluuntur per gratiam ⁊ adducuntur ad ieſum cuꝫ
mortificata carne abſolutus peccator appropinquat ad gloriam ie-
ſus ſalus dicitur. De ſcđo. pš. Letatus ſum in his q̄ dicta ſūt mihi
vſq; illuc enim aſcenderūt tribus tribus dn̄i. Nota proceſſum aīme
peregrinantis ⁊ contemplantis deus enim cū peregrino loquitur.
loquitur ei ſine verbo. ⁊ ſimilis quaſi verbum eternum. ⁊ hoc inter
na inſpiratōne. Auditis rumorib⁹ de patria exhilaratur aīa de ſpe
recuperatōnis accepta intrinſecus ꝓmiſſione Hec tria tanguntur
cum dicitur letatus ſum in his ⁊c̄. Poſtmodum vero ſicut occurrē
tibus ſibi peregrinis de patria ſua ⁊ ſibi colloquentibus ſic afficiū
tur vt iam in patria ſua eſſe videantur. ideo anima ſtati figitur ī de-
ūm quaſi rapta in extaſim ex vehementi ammiratōne. Pes intellc̄s
ſtat ⁊ ſtupeſcit ex limpida luminis incomprehenſibilis viſione. pes
affectus abſorbetur in pacis eterne delectatōne. Sed corrupta car-
nis corpulentia circumdata non poteſt ingredi libere ad ſancta ſan
ctorum intrinſecus ideo dicitur foris adhuc in altis remanere que
omnia tanguntur in iſto verſu Stantes erant pedes noſtri in atrijſ
tuis ⁊c. In ſtatu extaſis ⁊ ammiratō ⁊ ſuſpenſio notatur. Jn pedib⁹
congregatō ⁊ affcō deſignantur in ieruſalem viſio lucis. ⁊ delecta
tio pacis deſignatur. Jn atrijs progreſſus ad exteriora ꝫ non igreſ
ſus ad intima notatur. Poſtmodum conſiderat fructum illius ciui
tatis ī equalitate ⁊ omniū vnitate vn̄ ieruſalem que edificatur vt ci
uitas. ſ. communione ī gaudij paritate. Auguſtin⁹ participatō eiuſ
ī idipm̄. diſcretōez ordinū in diſpi claritate. vn̄ illuc ei aſcēderūt tb⁹
tb⁹ dn̄i. De ɔſideātōe eē pegrini dr̄ Joſue. ij. Jte ⁊ ɔſideate trā ⁊ vr
bē iericho. Tercia ē fertilitas pnie iericho lūa iterptat̄ c⁹ ē mutari ⁊
ɔ̄ficē mutabilitas ē defc̄s vie ɔtra ꝫ ɔſiſtit ɔſideātō aie ɔtēplatie ɔ̄
hac eē ɔſideratōe dr̄. i. Re. A. ibat ſaūel p ſigulos ānos ēcuiēs betel ⁊
maſphat ⁊ galgala ⁊ iudicabat iſrl̄. Saūel tipū gēit p̄lati betel eccā
ē. iterp̄tat̄ ei dom⁹ dī. galgala rota ē. ſ. volubilitas ſacre ſcp̄ture maſ
phat ſpiculator iterp̄tat̄. ꝫ ergo ſaūel. i. p̄lat⁹ ēcuit. qn̄ ē ꝑ eccl̄ia ſibi
ɔmiſſa ſolicit⁹ ⁊ eē p̄dicatōꝫ ſacre ſcp̄tuē ītēt⁹ corrigēdo nihilomi⁹
ꝑꝓos ɔ̄fc̄s ⁊ ſic pꝫ q̄n̄o pōiti ſē ad eūdū i egrediēdo. Jn igrediēdo ⁊
ī ꝑficiēdo ⁊ ī pſeuerādo. Seq̄t̄ ⁊ fructū affēat. qđ ſit tpl̄r vl̄ plātā-

do vel rigādo qđ plantatū eſt vel purgādo qđ rigatum eſt. p̄mū fit p fidem ⁊ predicatōnem. zm per frequētem viſitatōnem ⁊ cōſolati onem. Tertium p omnis ſuperfluitatis abciſionem. de p̄mo. pſ. Seminauerūt agros ⁊ plātauerūt vi. ⁊ fe. f. na. Quia apl'i ⁊ aplici viri corda agreſtia ſeminauerūt v̄bo p̄dicatōnis ⁊ plātauerūt in fidei ⁊ gr'e deuotōne. ⁊ fecerūt fructū natiuitatis facientes de filijs ire fi lios adoptōnis eterne. Vñ cantat' de aplis Iſti ſunt q̄ viuētes i car ne plātauerūt eccleſiam ſanguine ſuo. de ſcđo. pſ. Et erit tanq̄ lig num qđ plātatū eſt. ſecu ꝫ decurſus aquaꝝ ꝙ. f. ſ. da. in tē. ſuo quia p frequētes viſitatōnes ⁊ ꝯſolatōes ⁊ predicatōnes fiunt in eccl'a frēs multiplices. De t'cio Jo. xv. Omnē palmitē in me nō faciētem fructum tollet euꝫ ⁊ oēm qui facit fructuꝫ purgabit eum vt fructū plus afferat. Ad litterā eni fruct⁹ exuberant cū q̄s ramos ſupfluos purgat. Tercio poſiti ſunt vt fruct⁹ maneat i pſeuerando qđ fit t'b⁹ modis videlicet ſi nō v̄miculet' fruct⁹ p ariditatem acidie. Si non cadat p vētū inanis gl'e. Si nō putrifiat p infuſionem carnalis hūo ris ⁊ laſciuie ⁊ caloris ꝯcupiſcentie. putrefactō eſt paſſio que fit ab hūido ⁊ calido ſm ph'm. De p̄mo oſee. ix. Radix eorū exiccata ē. fru ctum nequaq̄ faciet. Quia aīa acidioſa arida eſt. nō hn̄s deuocio nem. ⁊ iō non facit fructū p bonam operatōnem. Aut ſi aliqñ exer cet bonū opus in genere. totū eſt v̄miculatū plenū ariditate vt infe ctō radiciſ appareat in fructu opis. de ſcđo. pſ. Venit locuſta ⁊ bru cus ⁊c̄. ⁊ ſequitur Et comedit omnē fructum terre eorū Salt⁹ locu ſte eſt mot⁹ ſupbie ⁊ inanis gl'e qui deuorat fructum. q̄a corrumpit opus bonū. Eccle. 6. Non te extollas in cogitatōne anime tue velut thaur⁹ ne forte elidatur v̄t⁹ tua p ſtulticiā ⁊ folia tua comedat. ⁊ fructus tuos perdat. de tercio. ſapiē. 3. Sapiētiam ⁊ diſciplinaꝫ qui abijcit infelix eſt. ⁊ vacua ſpes illorum ⁊ labores ſine fructu. ſapiēti am abijcit luxurioſus cui nihil ſapit niſi caro. diſciplinam guloſus qui non vacat penitētie exercitio. ſic patet totum.

De euangeliſtis

In medio eccleſie aperuit os eius ⁊ impleuit eum dominus ſpiritu ſapientie. ⁊ intellectus ⁊ ſtola glorie veſtiuit illum. iocunditatem ⁊ exultationem theſaurizauit ſuper illum. ec cle. xv. In verbis iſtis commendatur iſte ſanctus a quatuor que val de decent hominem. ſcilicet ꝙ ſit eloquens ore. propter quod dicit

in medio eccleſie aperuit os eius Scđo ꝙ ſit ſapiens corde. Eloquē
tia eni ſine ſapientia ſtultitia reputatur. iō dicitur impleuit illū ſpiri/
tu ſapientie ⁊ intellectꝰ. Tertō ꝙ ſit decorꝰ in corpore in hominē eni
pulcrū libenter ītēditur. ꝓpter hoc dicit ſtolā glorie idust illū. Quar
to ꝙ ſit abundans in rerū tꝑalium facultate. qꝛ ſine hac alia modi
cum reputant̄ qꝛ ſicut vulgariter dr̄. quātum hēs tm̄ vales ⁊ tantū
te appretior. idcirco ſbiungit. iocunditatem ⁊ exultatōnem ⁊c̄. dicit
ergo in medio eccleſie ⁊c̄. Nota ꝙ xtus ꝯſiſtit in medio. Virtꝰ eni
ſcđm ꝙ phus dicit ē mediū fiendoꝝ in terminū redactū. verbi grā.
Dare dandū ⁊ nō dandū vicium ē ꝓdigalitatis. Retinē retinendū
⁊ nō retinēdū vicium ē auaricie ⁊ ꝯcupiſcētie. Mediū inter hec xtꝰ ē
vt largitas q̄ dat dandū ⁊ retinet retinēdū. Si ergo xtus q̄ eſt ſalu
tis aīarum in medio ꝯſiſtit. iō poeta. Int̄ veꝝ qꝫ tene mediū tutiſſi
mus ibis iō mediū tenuē beati. Nota ergo ꝙ q̄drupler ē mediū. Pri
mū eſt medium prudētie cuiꝰ extrema ſunt calliditas ſiue doloſitas
ex ꝑte vna. fatuitas ſiue ſtoliditas ex ꝑte altēa. Mediū vero ē prudē
tia. Origenes Si in prudētia tua ſi in continētia tua mēſura ē virtꝰ
eſt. ſi minꝰ imprudētia ē ſi plus malicia ē. Imprudētiā vocat fatuita
tem maliciam ⁊ doloſitatem. Ad hanc prudentiam inuitat nos. ꝑ/
ma petri. ij. Ratōnales ſine dolo lac concupiſcite dicit ratōnales cō
tra fatuitatem. Sine dolo contra doloſitatem. hoc medium docuit
ieſus tenere in natiuitate quando reclinatus fuit in preſepio in me/
dio duorum animalium ſcilicet bouis ⁊ aſini. Abacuc. 3. ſm aliam
litteram In medio duū animaliuꝫ cognoſceri. yſa. i. Cognouit bos
poſſeſſorem ſuum ⁊c̄. ꝑ bouem qui vngulam findit ⁊ cornu percu
tit ſignant̄ doloſi qui habent abundātiam diſcretōis ſꝫ eā in malici
am ꝯuertūt ꝑ aſinum ſignat̄ fatuitas ſiue ficta ſimplicitas q̄ hō in
diſcernēdis bonis oꝑibus vel malis negligens eſt. Exo. iꝫ. Primo/
genitū aſini. i. pueri vel ſimplicitas q̄ ad res neceſſariaſ ad ſalutem
conſiderandā inepta ē mutabis oue. i. ſimplicitate cuꝫ diſcretione.
Quis enim animal ē ſimplex tn̄ ruminat. ſic ſancta ſimplicitas ē ſim
plex in intētione ⁊ tamen ruminat diligēti reꝝ agendaꝝ ꝯſideratōe
vn̄ mat. x. Eſtote prudētes ⁊c̄. Int̄ hec debemus lacerare. i. retinere
mediū. ſ. prudētia. ſ. humilitas ꝓuer. xi. Vbi hūilitas ibi ſapiētia. ni
ſi eni mēs iaceat ꝑ hūilitatē medium non p̄t reꝑire. luce. x. Abſcon/
diſti hec a ſapiētibꝰ ⁊ prudentibꝰ ⁊c̄. i. q̄ ſibi vident̄ prudentes ⁊ ſa
pientes ⁊

pientes ⁊ reuelaſti ea ꝑuulis.i.humilibus. ¶ 2m medium eſt circa tꝑantiā.que carnem crucifigit cū vicijs ⁊ ꝯcupiſcencijs. Gala.v.
huiꝰ extrema ſunt irratōnabilitas ſiue indiſcretio qua hō ſe affligit
abſtinēcijs ⁊ vigilijs ſuꝑ id quā ꝑt natura. ¶ Scdm eſt carnalitas
q curā carnis pficit i deſiderijs. Mediū vero ē tꝑantia. Iſtud medi
um docuit ieſus qn̄ inter duos latrones crucifixꝰ eſt. Jo.19. Cruci/
fixerūt cū eo duos hic ⁊ inde mediū aūt ieſuꝫ. Per hos duos latro
nes ſignanť duo extrema ꝑ dextrū ſignificať irratōnabilitas q̄ car
nē ſ; ſpē virtutis crucifigit.ꝑ dexterū ei ſpēs ꝟtutis intelligiť.tn̄ de
facili indulgētiā ꝓmereť.ſi hūiliter poſtulet veniā ꝯfitēs pccm̄ ſuuꝫ
⁊ blaſphemū repħēdit.i.carnale deſideriū.vt dicat nos q̄dē digna
factis recipimꝰ ⁊c̄.luc.xxiij.ꝑ ſiniſtrū latronē ſignificať carnalitas
que nō nouit niſi blaſphemias ⁊ ꝯcupiſcētias. ꝑ quas paſſionibus
ignominie vel imūdicie hō afficiť.quaſi in cruce.⁊ fit obſtinatus ⁊
deſꝑatus in hora mortis qđ ē videre in imūdis luxurioſis in articu
lo mortis.ro.i. Tradidit illos deꝰ in paſſiones ignominie ⁊c̄.vſqꝫ ibi
mercedē quā oportuit erroris ſui in ſemetipſis recipiētes. Inter hec te/
nēdum eſt mediū.ſ.tꝑantia vt crucifiganť carnalia deſideria.nō pe
rimať natura ⁊ h̄ eſt vt nō declineť ad dexterā irrationabilitatis.
nec ad ſiniſtrā carnalitatis num̄.xx. Dixerūt filij iſrael via publica
gradiemur nō declinabimus ad dextrā vel ad ſiniſtrā.ro.xij. Rati/
onabile obſeq̄um veſtrum. Corda enim in cithara.ſi minus tendiť
nō ſonat.ſi vero nimis rauce ſonat.qꝛ ꝟtus abſtinētie aut oio nll'a
eſt ſi tantū carneꝫ nō domat quātum valet.aut oino indiſcreta eſt.
ſi corpus ꝯterit plus q̄ꝫ poteſt.ber. oportet reſtringere non extingē
reprimere nō comprimere.ſeruiat ne ſeuiat.ancilleť ne dn̄etur. Ali
oqui ſi ſm eam vixerit morte morieť.ro.8. ſi ſm carnem vixeritis
moriemini. Nota diſpoſitōnem ad tꝑantiam.ſ. penſionem in cruce
niſi enim cum eo Job.A. Suſpēdium elegit aīa mea.i.eleuata a ter
ra.i.a terrenis.i.a carnalibꝰ deſiderijs ad crucis mortificationem
mediū tꝑantie nequis reperire. ¶ Tercium medium ē circa fortitudi
nē cꝰ extrema ſunt puſillaminitas ſicut cōtigit apl'is qui ex diffiden/
tia ⁊ timore ꝯgregati erant ꝓpter metum iudeoruꝫ.ioħis.xx. de ta
libus dicitur.leui.xxvi. Terrebit eos ſonitus folij volātis.i.de religio
ne de qua volatur ad celum alis contemplationis quia ſi talibus di
catur ꝙ intrent religionem terrentur dicentes durus eſt hic ſermo.

Joh.vi. Aliud exẽplum eſt temeritas qua maiora inchoant q̄ poſ/
ſint implere ⁊ ſtatim ea relinquunt vt petrus.luce.xxij. Dñe parat⁹
ſum tecum i carcerē ⁊ in mortē ire. De talib⁹.pš. Filij intendẽtes ⁊
mittentes arcū ⁊c̃. Grego⁹. In p̄cipiti pedem ponit qui linear̄ ſua
rum limitem nō cuſtodit aut attendit. Inter hec mediū eſt tenendū
vt fortitudinem ponas in aggrediẽdis ⁊ ſuſtinendis tribulatōnib⁹
⁊ ita teneas vt preſūptōnem ex temeritate nō incurras.nec ex diffi
dẽtia in puſillanimitatem nō corruas. Iſtud mediū docuit xp̄s cū
ſtetit in medio diſcipulor̄ ſuorum.luce.xxiiij. Jo.xx. Stãe ei ad for
titudinē p̄tinet niſi enim ſteteris p̄ conſtãtiam mentis ⁊ animoſita
tem ad mediū fortitudīs peruenire non valebis. Quartum medium
eſt circa iuſticiam hui⁹ extrema ſunt ex p̄te vna crudelitas q̄ nimis
dure iudicare nouit ita q̄ miſereri neſcit. Ex altera p̄te eſt remiſſio
q̄ miſereri nouit ita q̄ corrigere ⁊ iudicare tam in ſe q̄ in alijs ma
lefactū negligit. Inter hec medium eſt v̄tus ſcʒ iuſticia tribuēs vni
cuiq̄ quod ſuum ē malis tribuens penam ex ſeueritate ⁊ vindictaʒ
bonis tribuēs miſericordiam ex liberalitate mie. Augu⁹. Sollicita
circūſpectōne p̄uidendum eſt ne aut diſcretio ſit rigida aut pietas
ſit remiſſa. Nam iuſticia ſine miſericordia multuʒ deſtruitur ſi vna
ſine altera teneatur. Sic erga ſubditos ineē debet rectitudinis ⁊ iu
ſticie norma ꝯſolãs miſericordia ⁊ pie ſeuiēs diſciplina. Samarita/
nus eni infudit oleum ⁊ vinum vulnerato.luce.x. In arca teſtamē/
ti erant ſimul mãna ⁊ virga aaron fronduerat hoc medium docet
xp̄us tenere p̄ hoc q̄ ſedebat in medio iudicij. Mat.xxv. Statuet q̄/
dem oues a dextris.edos autem a ſiniſtris. Diſcant ergo ſedentes
in cathedra iudicij tenere medium circa iuſticiam.attendant ieſum
i medio ſedere inter agnos vt eos viuificet.⁊ edos vt eos dãnet. In
hoc habēt iuſticie normam quam i ſe ⁊ in alijs debeant obſeruare.
niſi enim tribuas tribunal ſuperioris reſidentis.vates iterioris ho/
minis.i.affectōnes reclinati ſint ad miſericordiam ex compaſſioneʒ
quantum ad p̄rimum ⁊ habens caput erectum.i.intentōnem re/
ctam i deū iuſte non poterit iudicare. Sic patet qualiter ſanct⁹ iſte
commendatur a virtutum plenitudine cum dr̄. In medio eccleſie.
Sequitur quō laudatur a predicatōne ſane doctrine cum dr̄ aperu
it os eius Et nota q̄ nos debemus eſſe ſicut boni caſtellani domini
vt caſtrum nobis ab eo commiſſum ab aduerſarijs diligent̄ cuſto /

diamus portas claudendo ⁊ fenestras ei vero aperiamꝰ castrū cor dis ⁊ oris ad eius aduentum ⁊ omnium sensuuz nostrorum portas ei pandamus. Primo debemus aperire aures ad recipiendum eius eruditōnem. quemadmodum scola aperitur magistro. Ipse enim est qui aperit aures virorum ⁊ erudit eos instruit. sa. Job. xxxiij. iō ps. ait attendite ꝑple meus legem meam inclin. au. v. in verba oris mei. Sed multi sunt ita incuriales ꝙ clamāte magistro aures clau dunt. ps. Furor illis ſm similitudinem serpentis ⁊c. Item ad obedi endum eius voluntati sicut castrum regi aperitur vt eius imperio pareatur. Non eñi bene audit qui nō obsequitur vt seruo pigro solz dici tu non audis. ps. In auditu auris obediuit mihi. ysa. 37. Aures surdorum patebunt. ꝫ multi sunt qui nunq̄z claudunt nisi quando dominus pulsat ad aures eorum. ps. Aures habent scz ad audiēdū malum ⁊ non audient scz dominum pulsantem talibus dr̄ eccle. xx viij. Sepi au. t. spi. ⁊ noli. audi. lin. neq̄z ⁊ ori facito hostia. ⁊ seras auribus tuis. Nota ꝙ aures obsurdescunt triplici de causa. Primo ex improportōnalitate sue debilitatis ad sonum. hoc modo homo efficitur surdus spūaliter ex ignauitate fidei quādo ꝑpter excel̄entiā non vult credere quod audit. ysa. xl. Educ foras populum cecuz et oculos habentem surdum ⁊ aures ei sunt. Educere est manifeste ar guere de sua icredulitate. Oculos habēt per scientiā ꝫ sunt ceci quo ad fidem. Aures hn̄t ad discernendū veritatē. ꝫ surdi sunt ad cōsen tiendum veritati. Scd̄o efficitur auris surda ex vētositate inclusa intra concauitatem auris que meatum obturat ⁊ obstruit ꝑ quem deberet sonus introire. Sic efficitur surdus spūalr̄ ꝑ terrenoruz cu piditatem que ē sicut ventꝰ. ps. Furor illis ſm similitudinem serpen tis ⁊c. Aspis contra incantatorem obturat vnam aurē t̄ra ꝑ quaz concupiscētia terrenoꝝ designatur ⁊ aliā cauda per quam presum ptio longanimitatis designatur. ysa. 6. Excecā cor ꝑp̄li hꝰ ⁊ aures eꝰ aggraua. Tertō absurdesc̄ auris ex fluxu viciosi hūoris sup orga nū. Isto mō efficit̄ hō surdꝰ ꝑ carnis voluptatē hic est ꝙ voluptatis amatores quāuis frequenc̄ p̄dicetur eis tñ non audiūt quantuz ad effectum ysa. xlij. Surdi audite ⁊ post exponit causam surditatis ⁊ quis surdꝰ nisi q̄ venūdatꝰ ē scz ꝑp̄c̄ voluptatē. Ro. vij. Ego carnalis venūdatꝰ sū sub pcc̄o ꝺ̄ isto surdo dr̄ Mar. vij. adducūt ad iesum sur dum ⁊ mutū. qꝛ peccata carnalia frequēter reddūt hoīez mutū ꝑp̄c̄

vẽcundiã ꝯfitẽdi ⁊ ſequitur modus curatõnis Apprehẽdẽs eum de
turba ſeorſum miſit digitũ ſuum in auriculã eꝰ. Et ait. Effeta quod
eſt adaperire .ſ. in ꝯfeſſione vnꝰ digitꝰ eſt index .ſ. cõfeſſio. alius pol
lex qꝺ abſtineat a peccato. ⁊ ſeqᷓtur ſtatim. Aperte ſunt aures eius.
Scꝺo dẽmus portam cordis apire ad duo. Primo portã affectus
ad recipiẽdum diuinam gratiam. ⁊ cũ gratia inhabitantẽ ſpiritũ. Si
cut aperitur thalamus ſponſe. Apo. 3. Ego ſto ad hoſtium. ⁊ pulſo
ſi quis apuerit mihi ⁊c̃. Sed multi ſunt qui nimis diu ſuſtinẽt euꝫ
foris ad hoſtium exſpectare ⁊ ꝓpter hoc faciũt trãſire eum. Exẽplũ
cã. quito vox dilecti mei pulſantis aperi mi ſoror mea colũba mea i/
maculata mea ſponſa mea. Reſpondet. Expoliaui me tunica mea ⁊
poſt. ſurrexi vt aperirẽ dilecto meo. ꝫ nimis tarde. Sequitur enim.
Peſſulum hoſtij mei aperui di'e xo meo. at ille declinauit atqꝫ tran
ſiuit. ¶ Secundo portã intellc̃tus ad recipiẽdam diuinam illuminatõ
nẽ ſicut aperitur feneſtra domus vt ingrediat̃ lumẽ. ij. Mach. i. ad/
apiat dominꝰ cor vr̃m i lege ſua ⁊ in p̃ceptis ſuis ⁊c̃. Mandatum
enim lucerna ẽ ⁊ lex lux. pꝛuer. 6. ꝫ multi claudũt feneſtram cõtra
ſolẽ vt q̃etius dormiant in pc̃cis Job. 24. ipi fuerũt rebelles lumini
neſcierũt vias eꝰ nec reuerſi ſunt p ſeitas illiꝰ. Tertio apienda ẽ por
ta oculoꝝ ad duo. Primo dexter oculꝰ aperiẽdus ẽ ad ꝯſideratõnem
p̃mioꝝ celi pꝛuer. xx. Api ocu. tu. ⁊ saturare. ſ. p contẽplatõnem ex
ẽplũ ꝺ ſtãte in porta palacij ⁊ nõ aſpiciẽte. ibi aïa eni creata i oriẽte
eternitatis temporis. Seqᷓtur ⁊ saturaẽ panibꝰ. ſ. p deuotõnem ex
ẽplum de cane cuius oculꝰ ſp leuatur ad manũ tenẽtis panẽ. ſcꝺo
ſiniſter oculꝰ ad ꝯſideratõnẽ ſupplicioꝝ iferni. baruch. 2. Api ocu/
los tuos ⁊ vide qꝛ nõ mortui q̃ ſunt in iferno q̃ꝝ ſpũs acceptꝰ eſt a
vijs ſuis dabũt ⁊ iuſtificatõnẽ dño. q. d. hic eſt locꝰ iuſtificatõis ibi
nõ ꝫ ſicut vulgarit̃ dr̃ ſtultꝰ nõ timet donec accipit. ita multi non ti
mẽt de iferno donec i illo ſũt ſic̃ latrũculi ſyrie neſcierũt donec fuer̃t
i medio ſamarie. iiij. Re. 7. Quarto apienda ẽ porta oris ad q̃tuor ſꝫ
q ꝺ hoies os ſuũ ſolẽt apire ad q̃tuor. Primo ei ſolꝫ os apiri ad ſuper
flua eijciẽda ſic̃ apit̃ hoſtiũ coq̃ne ad feces eijciẽdũ vel canẽ expellẽ/
dũ. Nõ qꝛ canis ẽ eijciẽdꝰ cũ aqua calida. ſ. ꝯtritõis ⁊ clamoẽ voci.
ſ. ꝯfeſſiõis. ⁊ baculo ſatiſfactõis ꝫ mõ apiẽdũ eſt os i ꝯfeſſiõe. ſuper
flua ei erit q̃ pure pc̃ca ꝯfitet̃. marci. 7. Dixit dñs muto. Effeta qꝺ
ẽ adapire ⁊ ſolutũ ẽ vinculũ ligue eꝰ ⁊ loq̄bat̃ rc̃e. Eccleſi. 39. Apiet

os ſuū ⁊ i oꝛõe ꝯfitebit̄ dño. Nõ ꝗ quidā hñt ita ꝑuū os ꝗ ñ pñt a
perire vt pccm̄ egrediat̄ ⁊ ad medietatē vir. iõ oꝛabat. pſ. nõ vꝛgeat
.i. nõ claudat ſup me puteꝰ os ſuū ſi ñ claudis os tuū ꝯfitendo oīa
pcc̄a tua tūc puteꝰ .i. ifernꝰ ñ claudꝫ ſup te oſ ſuū. Scđo ad ſpm̄ emit
tēdū ſic apit̄ hoſtiū domꝰ vt exeat aer coꝛruptꝰ pſ. os meū apui ⁊
attraxi ſpm̄. H mō apit̄ os deuota oꝛōe. Spm̄ ei ſuū ꝑuerſū .ſ. ſup/
bie emittit q̄ deuote oꝛat ⁊ ſic attrahit ſibi ſpm̄ gr̄e. pſ. Aufēs ſpm̄
coꝝ ⁊ deficiēt ⁊ i puluerē ſuū re. tūc ſeq̄t̄. Emitte ſpm̄ tuū ⁊ creabū
tur ⁊c̄. de iſta aptōe dr̄. Ecc̄. 39. Ap et os ſuū in oꝛōe ⁊ ꝓ delic ſuis
depcabit̄. Tertō ad ꝯmedēdū ſic pullꝰ i nido mr̄i ſue vēiēti vl̄ cicōia
mari cibū poꝛtāti. Eze. iij. Apui os meū ⁊ cibauit me. Iſto mō apit̄
os i pccōꝝ ꝓ prioꝝ redargutōe. ille ei ꝯmedit q̄ ꝓpꝛia pcc̄a ꝓ primi a/
cerbe repħēdit. cibꝰ ei dētibꝰ dīnuit̄ ⁊ maſticat̄ vt nutrꝛat ⁊ icoꝛpoꝛet
ſic pccōꝛ repħēdit̄ vt viuat ⁊ caſtiget̄. Oſee. 4. Pcc̄a ppl̄i mei cōedēt
i. repħēdēt ꝑ coꝛrectōꝫ. ⁊ ſic icoꝛꝑabūt ꝑ ꝯpaſſionē act. x. Surge pe
tre occide ⁊ māduca dañ. 4. Surge cōede carnes plurias ꝫ mlti ſe
q̄ alios coꝛrigē ⁊ admonē volūt ꝫ ipſi coꝛrigi ⁊ admonēi dedignāt̄
vt vmis lignū q̄dcūq; duꝝ penetrat ⁊ coꝛrodit. ſi vo tangat̄ modi
cū crepat. ⁊ inq̄nat ꝯtigētē. Amos. v. odio ha. coꝛrigētē i poꝛ. ⁊ loq̄
ꝑfc̄e ab om. ſūt. ſic ſiłr iſti eoſ q̄ i bono ipos coꝛripiūt ⁊ iſōꝛnt a ꝯſoꝛ
tō ſuo eijciūt ſic cibꝰ abomiabil̄. quantū ſanꝰ ⁊ bonꝰ eijcit̄. Quarto
ſolꝫ os apiri ad loq̄dū. pſ. Apiā in pab. os ⁊c̄. Sm modū iſtū apit̄
os i vbi dei p̄dicatōe vl̄ pri edificatōe vl̄ ec̄ i dei laude ſic apiūt̄ cel
laria ⁊ oꝛrea i tpꝛ optūo ille ei loq̄t̄ q̄ deū laudat vl̄ ꝓximū edificat
⁊ ꝯſolat̄. blāda ei locutō plimū excitat ad ꝓficiēdū. Ecc. 6. vbū dul
mltiplicat amicos ⁊c̄. de iſta aptōe. pſ. do. la. m. a. ⁊c̄. Ecc. 17. in me
dio ecc̄e apuit os. Nõ qđ i medio ē ab oibꝰ eq̄lr diſtat ſic p̄latꝰ nulli
dꝫ pcē ꝓpt̄ fāiliaritatē vl̄ ꝯditōꝫ. Exo. 32. Ite ꝑ me. caſt. ⁊ occ. ⁊c̄. ꝫ
mlti faciūt ecōuerſo q̄s odio hñt coꝛrigentes ⁊ fāiliaribꝰ pcētēſ vñ
ñ de fāilia xp̄i ꝫ potiꝰ ātixp̄i ſe eē oñdūt qꝛ xp̄s dic̄. Apo. 3. Ego q.
a. ar. ⁊ caſt. Ipi vo dicē pñt Ego q̄s amo ñ arguo nec caſtigo ꝫ ſue
volūtati relinq̄. Quito apiēda ē pōꝛ manꝰ ad duo. Pmo ad diſtribu
endū ſic arca apit̄ ad panē puerl. ⁊ fāilie dādū puer. vlt. Ma. ſu. a. i
opi ⁊c̄. Et vide q̄ꝫ largꝰ ē dñs q̄ in ſignū largitatl. voluit hr̄e manꝰ ñ
ſolū aptas ꝫ ec̄ pfōꝛtaſ ꝑ q̄ foꝛamia effluerēt bñficia. ꝫ multi hñt
manꝰ aptas ad captēđ ⁊ rapiēdū q̄s claudūt ad dādū ⁊ reſtituēđ
ꝯtra q̄s. Ecc. 4. Nõ ſit. poꝛ. m. t. a. ac. vl̄ ad red. col. Tales ſignāt̄ ꝑ

illum qui habuit manum aridam. Lucc. 6. cui dixit dominus. Ex/
tende manum tuam. Scđo aperienda eſt manus ad bene operādū
ſicut ouuꝫ aperit᷑ ad pullū educēdū. vel terra ad fructus ⁊ ſemina
producenda. yſay. xlv. Aperiatur terra ⁊ germinꝫ ſal. ꝫ piger abſcō
dit manum ſuam ſꝫ aſcella. puerb. xxvij. Apta ſꝫ p̄ta ⁊ apparuerſt
ħbe virētes Jō puerbio. vlti. manū ſuam miſit ad fortia. ⁊ paulo
ante operata ē. conſilio manuū ſuarū. ꝫ piger abſcondit manū ſuā
ſꝫ aſcella nec ad os ſuum applicat eā puerb. ix. de iſta apertione dr
deutro. i7. Precipio tibi vt aperias manū tuam fratri tuo egeno et
pauperi qui tecum verſatur in terra. Frater noſter qui nobiſcuꝫ ver
ſatur in terra eſt. ſpūs noſter qui egenus et pauper eſt. niſi bonis o/
perib⁹ nutriat᷑. Rogemus ⁊c. De euangeliſtis ſmo ſcđus.

Ecce ſuper mōtes pedes euāgelizātis ⁊ ānunciātis pacem
naū. i. Si quis de p̄ria ſua ꝑ delicto ſuo banniſatus eſſet ⁊
exulatus. nō modicū feſtum faceret bono nūcio q̄ rumoēs
de pace ſua ⁊ recōciliatōe apportaret. Cū eni ꝑ peccato ade exula/
ti ſumus euāgeliſte nobis de pace nūciū apportāt vt patet in verbis
ꝓpoſitis. Ecce ſup mōtes ⁊c. In q̄b⁹ omēdantur a duobus. Primo
ab eminētia vite quātum ad apertionem que notatur per montes
ſicut eni non eſt mons ſine ogerie lapidum ſic nec vite eminētia ſine
effectu bonorū ⁊ ſic dēt eē. Sic ei crucifixus in altū ponit᷑ vt oēs ip/
ſum videāt ad exēplū viuendi. ſic ei nūcij. ſ. p̄dicatores ita eminētē
vitā dn̄t h̄re vt oēs videāt ⁊ exēplū viuēdi ex eiſ accipiant. yſay. xl.
Sup mōtē excelſū aſcēde tu q̄ euāgelizas ſyon ibi dicit glo. grego.
Illa vox auditoꝝ cor libēti⁹ penetrat quā docētis vita omēdat. q̄
qđ loquēdo iꝑat oñdēdo adiuuat vt fiat. Scđo omēdant᷑ ab intēti
ōis rc̄titudie q̄ꝫtū ad bonā volūtatē. Iſta duo ſunt viro euāg̃lico ne
ceſſaria. ſ. vita bō ⁊ intētio recta. ꝫ nōt᷑ cū dr̄ pedes euāgelizātis ⁊c.
ꝑ pedes ei ſignificant᷑ affect⁹ ⁊ volūtas q̄ ſicut ꝑ pedeſ vadit corp⁹
q̄ vult ſic aīa volūtate ⁊ affectu. Hi pedes ſtāt ſuꝑ mōtes q̄n cū bō
opatōe ad deū dirigit᷑ affc̄s. pſ. ſtatuiſti ſuꝑ p̄tū pedes meos ſuꝑ
p̄tū. i. xp̄m pedes meos. i. affect⁹. Primo ergo omēdant᷑ ab eminētia
vite cū dic᷑ ecce ſuꝑ mōtes. Circa qđ nō q̄ t᷑plex eſt mōs p̄m⁹ ē cul
pe vl̄ electōis ſcđs gr̄e vl̄ ꝑfectōis t᷑ci⁹ glīe vl̄ btitudis p̄⁹ p̄t dici mōs
egipti ſcđs mōs olιueti. t᷑ci⁹ mōs libani. p̄m⁹ ergo ē mōs culpe yſa.
ix. ſedebo i mōte teſtam̄ti. i ꝫ mōte pōiti ſūt q̄ pccm̄ ſuū ſic ſodoma

ꝑdicāt nec abſcōdūt q̄ in monte .i. i malicie culmie poſiti ſūt q̄ in ſe
corrupti ſūt ⁊ alios exēplo ſuo corrūpūt Jer. li. Ecce ego ad te mōs
peſtifer q̄ corrūpis vniuerſā terrā. Ecce ego extēdā ſup̱ te manū me
am manū vȝ vidcte ⁊ euellā te de petris .i. de peccati ſecuritate. da-
bo te in montē ꝯbuſtōis .ſ. i ꝯbuſtōnē gehēne de iſto mōte dr̄ Mat. 8
Cū deſcēdiſſꝫ ieſꝰ de mō. ⁊c̄. de h̄ mōte deſcēdēdū eſt qꝛ maluȝ ē ibi
manere ꝓp̄ tria. ꝑmo qꝛ eſt locꝰ ſteril ⁊ indigētie ſcd̄i regū .i. mōteſ
gelboꝛ nec ros nec pluuia veniat ſup̱ vos neqꝫ ſint agri ꝑmi. q̄a ibi
abiectus ē clipeꝰ fortiū clipeus ſaul Mons gelboe ē mons culpe Gel
boe inſ̄pretatur volucō qꝛ peccatoꝛ voluitur de peccato in peccatū
ſic̄ rota de luto in lutū. pſ̄. pone illos vt rotā Sic ei ait gregoriꝰ pec
catū qđ cito p̱ penitētiā non abluit̄ mox ſuo pondē trahit ad aliud.
Itē interp̄tatur decurſꝰ. qꝛ cū magno decurſu deſcēdūt peccatores
ad infernū Job. xxi. Ducūt i bonis dies ſuos ⁊ in pūcto ad infernū
deſcēdūt. pſ̄. ad nihilū deueneřt tanq̄ꝫ aqua decurrēs ibi nec ros de
uotōnis nec pluuia ꝯpunctōnis ē vt ſit ſterilitas i monte quātū ad
ꝯtēplatōȝ nec ſint agri primi .i. bonoꝝ operū. ſint ſteriles in opē quā
tū ad actōnē ⁊ ita nudi gr̄a vtrobiqꝫ. ⁊ ſequit̄ q̄re qꝛ ibi abiectꝰ ē cli
peus fortiū .i. conſtātia firmitatiſ q̄ debuit ꝓtegē opantes ſicut ſcu
tū ꝓtegit pugnatores ꝑmi machabeo. vi. Refulſit ſol in clipeos aure
os. Aurū ſignat ꝯſtātiā vel pacientiā qꝛ inter oia metalla plꝰ ē mal
leare ibi eſt abiectꝰ ē clipeꝰ ſaul quod inſ̄pretatur petitōis .i. clipeꝰ cō
tēplatiuoꝝ q̄ eſt ꝯgregatō veritatis. pſ̄. Scuto circūdabit te vitas
eius iō ſequit̄ actōis defēs ⁊ ꝯtēplatōnis. ⁊ iō locus eſt egeſtatis ¶
Scd̄o qꝛ ē locꝰ corruptōis ⁊ peſtilētie Jē. li. Ecce ego ad te mons
peſtifer ⁊c̄. mōs peſtifer vt exteriꝰ ſit turbatō q̄ corrūpis vniuerſam
t͛rā vt intiꝰ ſit corruptō. Tertō qꝛ ē locꝰ ſeditōis ⁊ inuidie deutro .i.
dixit moyſes filijs iſrl̄ locutꝰ ſū vob ⁊ nō audiſtis ſꝫ aduerſātes ip̱io
dn̄i ſꝫ tumētes ſup̱bia aſcēdiſtl. i mōtē. Nō diuerſos gradꝰ pcc̄oꝝ in
h̄ v̄bo ꝑmo ꝯtēptū dn̄ice v̄itatl. ibi locutꝰ ſū vob ⁊ nō audiſtl. ſcd̄o
ꝯtēptū diue ptātis ibi ſꝫ aduerſātes imp̱io dn̄i Terciū ē deletō bōi-
ta l. diue. ⁊ ꝑ ꝑpatō iniq̄tatis ibi tumētes ſup̱bia aſcēdiſtis i mōtem
itaqꝫ egreſſꝰ amorreꝰ q̄ inſ̄pretat̄ amarꝰ ſiue loquēs .i. dyabolꝰ q̄ in
mōtibꝰ hitabat vēiēs obuiā pſecutꝰ ē vos ſic̄ ſolēt apes pſeq̄ ⁊ ceci
dit de ſeir vſqꝫ horma. Nō q̄lr h̄ pugnat dyabolꝰ pugnat ei audact̄
vn̄ dic̄ ecce amorreꝰ vēiēs obuiās. itē iſtāt̄ vn̄ pſe. ē v. ſi. ſo. a. p. i. et
ꝯ. p̱te. itē potēt̄ vn̄ cecid̄ .i. occid̄ ⁊c̄. itē ꝯſtāt̄ vn̄ dr̄ d̄ ſeir vſꝫ hoꝛ. ſcir

interp̄tatur piloſus vel hirſutus p̱ que notatur ſup̱bia ab his icipit
dyabol⁹ ⁊ p̄ſeq̄tur vſqȝ horma qđ interp̄tatur anathēa qꝛ quēcūqȝ
in ill' inuenerit anathema facit. ¶ Scđ's mons eſt gratie vel perfe
ctōnis. Jere. xxxi. Bn̄dicat tibi dn̄s pulchritudo iuſticie mōs ſanct⁹
habitabit in eo iudas ⁊ omnes ciuitates ei⁹ ſimul. i. xp̄s ⁊ oēs ſan
cti eius. in h mōte poſiti ſunt qui omnia terrena ⁊ īfirma mūdi con
tēnunt q̄ ad altitudinem vite p̱ virtutes aſcēdunt. qui alijs exēpla
virtutum oſtēdūt de hoc mōte dicit' Math. v. vidēs ieſus turbas aſ
cendit in mōtem. Eſt aūt in mōtē gratie aſcēdere ꝓpter tria ¶ Pzio
ad ſeipſum p̱ occiſionē carnalitatis in deuotōe ⁊ oratōe immolādi
deutro. 33. vocabūt ꝓplos ad mōtē ibi immolabūt victimas iuſticie
victimā iuſticie immolare ē ſeipſum cū operib⁹ bonis p̱ contritōnē
⁊ deuotōnem deo ſacrificare. pſ. ſacrificium dō ſpūs ɔtribulatus
⁊c. rō. xij. obſecro vos vt exhibeatis corp̱a veſtra hoſtiā viuentem
⁊c. in ſignū huius dictū eſt abrahe. Gene. xij. tolle filiū tuū quem di
ligis yſaac ⁊ vade in terram viſionis atqȝ offeres euȝ ibi in olocau
ſtum ſup̱ vnū montiū. Et nota ꝙ dn̄s voluit offerri filiū nō occidi.
imo arietem. i. ɔcupiām voluit occidi quē obtulit p̱ filio. Scđo per
depoſitōnem pellis veteris ad ſanitatē vite adq̄rendā zach. 8. voca
bitur ieruſalē ciuitas ꝟitatis ⁊ mons dn̄i exercituū mōs ſanctifica
tōnis. Nota ꝙ qui nouas veſtes vult induere. neceſſariū hēt vetēs
deponere ſic eſt de grā. Exēplū de ſerpente qui deponit pellem. ideo
colo. 3. Expoliantes vos veterem hominē cū actibus ſuis ⁊ induite
nouū. in ſignum h⁹ legitur. Num. xx. ꝙ aaron ſpoliat⁹ fuit veſtimē
tis ſuis ī monte hor qđ interpretatur dolor meror vel labor. quia p̱
dolorem ɔtritōnis p̱ merorē ɔfeſſionis. p̱ laborem ſatiſfactōis aſcē
ditur in mōtem gratie ⁊ ſanctificatōnis. in ſignū huius dicitur Ma
th. 17. ꝙ dn̄s aſcēdit in montē ad tranſfigurandū ſeipſum. ⁊ muta
ta eſt facies eius ⁊ veſtimēta. Aſſumpſit petrū iacobū ⁊ iohannem
frēm ei⁹ ⁊ duxit illos in montē excelſuȝ ſeorſū ⁊ tranſfigurat⁹ eſt. añ
eos ⁊ reſplēduit facies e⁹ ſicut ſol. veſtimēta aūt e⁹ facta ſūt alba ſic
nix. Nota h modū ſpūal' trāſfiguratōis p̱ petrꝫ eni qui interp̄tat' ag
noſcēs intll'r agnitio ꝟitatis p̱ iacobū qui interp̄tat' luctator vl' ſup
plātator pfcīo honeſtatis p̱ iohēȝ q̄ interp̄tat' in q̄ eſt grā. affectus
bonitatis. in ſole apparēt euidēt' q̄tuor q̄b⁹ reſurrectō glīe ⁊ trāſfigu
ratio figurati ɔp̱atur. math. 13. Tūc iuſti fulgebūt ſic ſol ⁊c. i. cor.

xv. Alia claritas ſol' Alia claritas lũe Alia claritas ſtellarũ. Appar3
ergo in luce ſolis ſubtilitas agilitas claritas ipaſſibilitas ſubtilitas
quia ſubtilitat'l. ſue ſubſtantia vitrũ penetrat ⁊ criſtallũ ⁊ ingrediẽs
ſeruat integraliter ⁊ totaliter incorruptum. in quo eſt euidens ſb̃ti/
litas corporis glorioſi Item apparet agilitas quia q̃zcito apparet i
oriente i momẽto reſplendet i occident . Item apparet claritas in lu
ce ſolis que oĩa clara reddit ⁊ viſibilia ⁊ decora. Apparet etiam im
paſſibilitas quia i lucem ſolis nulla inquinatõ a ſordibus erit. nec vl
la corruptõ illam icurrit. per hunc ergo modum ſi vis conſurgẽ cũ
xp̃o quantum ad animã vel tranſfigurari. oportet prius te eſſe ſb̃ti/
lem i intentõne. ſcd̃o agilẽ in voluntate. tertõ clarum in operatõne.
quarto ipaſſibilem i tribulatõne. Prio ergo in itentõne debet eſſe ſb̃
tilitas vt penetret contemptis omnibus facultatib⁹ tpaliu3 vſq3 ad
celeſtia ſm quã rõnem dicit ſaluator Mat. xix. Facilius eſt camelu3
acus foramẽ tranſire q̃3 diuitẽ intrare regnũ celorũ ⁊c. Diuite3 ibi
dicit gloſa. Ad tpales diuicias totã intentõnem ferente3. p hoc eẽ
dat itelligere qualr per otẽptũ tpalium dẽat ſb̃tiliari mẽtis itentio
quã optet q̃ſi p foramẽ ac⁹ trãſire i regnũ celorũ. Itẽ agilitas deb3
eſſe i volũtate vt nõ aggrauetur tpaliu3 amore ſiue cupiditate put
dr̃ in. pſ̃. Filij hominum vſquequo graui corde ⁊c. que videl3 leuiet
vt euolet caritatis feruore ſm quod dr̃ yſa. xl. Qui ſperant i domio
mu. ſor. aſſu. pen. vt aq̃ui. cur. ⁊ non ãbula. ⁊ nõ deficient. Ite3 cla/
ritas debet eſſe in operatõne ſicut dicit ſaluator. math. v. Luceãt o/
pera veſtra ⁊c. Item impaſſibilitas debet eẽ in tribulatõne. ſm qd̃
dicit apoſtolus. ij. cor. x. in omnibus tribulatõnibus pa. 3 nõ an
gu. Hec autem impaſſibilitas ſpũalis eſt p veram paciẽtiã tribula/
tõis q̃ rõne dr̃ eccle. i. in igne pbat aurũ ⁊ h rec p. i ca. hu. aurũ eni
i igne ñ patit nec oburit 3 purgat ⁊ meli⁹ reddit h ergo mõ dẽt hõ
trãſfigurari cũ xp̃o vt reſplẽdeat facies ſua ſic ſol. Tertõ aſcẽdẽdu3
ẽ i mõtẽ grẽ p fugã mũdi ad ſaluãdũ vñ geñ. 19. dc3 ẽ loth. in mõte
ſaluũ te fac ne ⁊ ſil' peas. in ſignũ h⁹ legit ioh. 6. q cũ ieſ cognouiſſ3
q vẽturi eẽnt vt raperẽt eũ ⁊ facẽnt eũ regẽ fugit i mõtẽ ſol⁹ Terti⁹
mõs ẽ glẽ vl'btitudis. pſ̃. do. q. ha. i ta. tu. a. ⁊c. Nõ q bonũ ẽ aſcẽ
dẽ i mõtẽ iſtũ ppẽ ca prio q ibi ẽ reqẽs pfcã ſiñ fatigatõe. pſ̃. d. q. h
⁊c. ecõuerſo vo i mũdo ẽ fatigatõ ⁊ pẽalitaſ ſi reqẽ iõ mich. ij. Sur
gite ⁊ ite q nc hẽt'l. h reqe3. ſcd̃o q ibi ẽ fertilitas ſñ defcõe. yſa. xxv

faciet dn̄s oib⁹ po.ī mō.ħ ꝯuiui.pi.medullatoꝝ vioꝛ.deſe. Pingui
tudo ē leticia exterioꝛ q̄ medullatur iterioꝛi exultatōne nō ſic leticia
mūdi que ē ſine medulla qꝛ etſi gaudēt extra mūdani intra tamē ha
bēt doloꝛē ꝯſcientie ecōtra in mūdo eſt defect⁹ ſine fertilitate.iiij.Re.
.A. Si igredi voluēim⁹ ciui.fa.mo.pš.famē paciēt vt canes. Tertio
qꝛ ibi ē ſecuritas ſine moleſtia ⁊ tribulatōne.deut.3z.itroduces eos
⁊ plātabis in mō hē.tu.ſir.⁊c̄. Ecōtra in mūdo eſt tribulatio ſine io
cūditate iō dictū eſt loth geñ.ix. Surge ⁊ egredē de loco iſto.quia d̄
lebit dn̄s terrā hāc ſic patet ꝑmū vȝ vite eminentia quātum ad ope
ratōneȝ qd̄ ſignificatꝰ p mōtes. Sequitꝰ zm.ſ.rectitudo intētōis q̄n/
tum ad bonā volūtatē ꝙ ſignificatꝰ p pedes.in pedib⁹ autē materia
libus q̄tuoꝛ debent eſſe ſic ⁊ in pedibus ſpūalibus in q̊libet xp̄iano.
Primo dn̄t eſſe leues ad currēdum q̄ enim ab inimicis mōrlibus i/
ſequitur expedit ei vt ſit leuis ad currendum vt euadat ſi ſiſtēt autē
homo ad colligēda tempoꝛalia caperetꝰ a diabolo q̄ eū vſq3 ad moꝛ
tē inſequitꝰ iō dicitur pš. Perfecit pedes meos. q.ceruoꝝ. Ceruus
cū inſequitꝰ a canibus oia trāſit cito vt euadat. ſi ſiſtēt ad hbas ad
folia colligēda cito caperetur ſic ſi quis ponat coꝛ ſuū ad mūdana
ī delectabilitate hn̄da euadere nō p̄t qui a dyabolo capiatur.iiij.Re
xxv. Exercit⁹ caldeoꝛū.i.vitōꝛū pſecut⁹ eſt regē ⁊ appꝛehē.eū.i pla.
ihēico.i.delectatōne mūdanoꝛum illicita que deficiūt ſicut luna Nō
ꝙ oneratus cito currere nō poteſt nec euadere perſequentes. Sic q̄
peccatum habet vel alienū poſſidet.peccatū eni vel alienum eē obu
lus ponderoſiſſima ſunt ideo ad hebꝛe.xij.deponētes oē pond⁹ ⁊c̄.
vetula eni currens ad pelliccā vel gartio ad pilam exuūt ſe ⁊ exone/
rant multo plus debent facere currentes ad vitam eternaȝ.i.coꝛ.
ix. Sic currite vt compꝛehē.⁊c̄. Itē decēs eſt vt ſint mūdi a ſoꝛdibuſ
vitōꝛum.ioh.xiij. Qui lotus eſt.ſ.exteri⁹ nō indiget niſi vt pedes la/
uet.i.volūtatē ⁊ affectū ⁊ ē mūd⁹ totus. Nota ꝙ febꝛis interpellata
ad hoꝛam exteri⁹ matēia int⁹ remanente in craſtinum reuertitur.
Sic multi ad hoꝛam peccata deſerūt.volūtate interi⁹ remanēte vn̄
cito recidiuāt.iō iere.i. Conſtitui te ſuper gentes ⁊ regna vt euellas.
ſ.voluntatem peccati.⁊ deſtruas.ſ.actum ȝ multi ſunt qui plus cu
rant de mūdicia ⁊ cultu coꝛpis q̄3 aīe vel mūdicie interioꝛis vt pi/
ctoꝛes ymaginū qui ligna putrida ⁊ vermiculata auro opiūt ⁊ ar/
gēto. Math.xxiij.ve vob ypoc̄.qui ſiles eſtis ſe. deal. q̄ a fo.ap.ho.

ē acidie qđ ſignificatꝰ ī bello. vł in certamie Mardochei ⁊ Amā. vi
dit eni mardocheus ſomniū ꝙ duo dracones magni certarēt vnꝰ
ꝓ gente ſanctoꝝ. alter ꝯtra eos Heſter. x. Unus draco maximus
eſt amor mundi qui facit homines religioſos acidioſos. draco ali
us ſine veneno eſt alacritas ⁊ libertas ſpūs in ſeruiendo deo vnde
etiā mardocheus ꝓpter hoc paciebatꝰ qꝛ honorē dei ſui ad creatu
ram voluit transferre. ita ſpirituales viri ꝓpter hoc paciuntꝰ a mū
do qꝛ amorē ⁊ honorē quos deo debēt. mundo volunt attribuere
⁊ ideo etiā ibi diciꝰ. ſ. Heſter xi. Lux ⁊ ſol ortus eſt ⁊ humiles exal
tati ſunt ⁊ deuo. iclitos. Qn̄ eni oriꝰ in corde lumen cōgregatiōis
eternoꝝ tunc qui habebāt ſpiritū deiectū ⁊ humilē exaltentꝰ. ⁊ de
uorant alacritate quadā ⁊ vehementia ſpūs feſtiuitatis in laude
dei. inclitos. i. ea que ꝓpter que ante reputauit inclitos hoc ē oēm
ornatū mundi ⁊ amorē. hic eſt etiā demon qui certauit cum deo.
in deſerto mouendo ei q̄ſtiones de auſteritate ieiunij qn̄ dixit. Si
filius dei es dic ⁊c̄. De ſanctitate vana qn̄ dixit ſi filius dei es mitte
te deorſum. de appetitu glorie qn̄ dixit hec omnia tibi dabo ⁊c̄. ta
les queſtiones adhuc mouet acidia in deſerto penitētie dn̄o ī cor
de ſpiritualiū viroꝝ volunt eni experiri qn̄qꝫ vtrū deus ſit in eis ꝑ
expetitionē ſigni ⁊ hoc fit qn̄ languēt circa longā promiſſionē dei
volentes experiri per certitudinē ſigni vtꝝ ſint filij dei. Qn̄qꝫ etiaꝫ
incipiunt tedio affici circa rigorē religionis cupientes. lapides id
eſt duriciā penitentie in panes tpalis conſolationis cōuerti. Qn̄
qꝫ vero paupertatē ⁊ mundi delectiōꝫ abhorrere incipiunt cupien
tes aliquā exaltationē in pompis ſathane hoc etiā deſideriū peſſi
mum expertus eſt ꝑplꝰs iſrahel in deſerto Numeri xi. qn̄ flagrabat
deſiderio carniū ſedens ⁊ flens dicens. quis dabit nobis ad veſcē
dum carnes recordamur piſciū quos comedimꝰ in egipto gratis
⁊c̄. Ploratus ad carnes eſt deſideriū ad carnales delectationes in
corde acidioſi. Cucumeres pepones ſunt frigide per que ſignificā
tur terrene đlectatiōes Porri cepe ⁊ allia difficultates huiꝰ mūdi
que cū lacrimis appetuntꝰ ⁊ cū amaritudine poſſidentꝰ ad quos ex
citatur acidioſa anima. hec ē auiditas que arida ē triſticia ⁊ tedio
circa diuina. Oculi aūt cupientes ludere in mundi vanitatibꝰ etiā
affliguntꝰ meſticia eo ꝙ nō vident in religione niſi man. i. ſigna gr̄e
⁊ maturitatis. quintū bellū eſt auaricie hoc eſt certamē Abſalon

ꝯtra patrē ſuum Dauid ij. Re. xvi. ¶ Nota ꝙ̃ ſex leguntur de abſa
lone que mirabiliter cōueniunt auaris. Primuȝ ꝙ doloſe inc/
fecit fratrē ſuū per qḋ ſignificat̃ crudelitas auari in ꝓximos qui
ſunt fratres qꝛ illos interficit extrahendo vitā illoꝝ ſicut dicituꝛ
yſa. iij. Rapina pauperū in domo veſtra. ¶ Scḋm ē ꝙ eiecit pr̄eȝ
ſuū de hereditate qꝛ ſolus vult habitare in terra ꝯtra qḋ dicitur
yſa. v. Ve qui cōiungitis domū ad domū ⁊ agrū agro copulatiſ
nunquid vos ſoli habitabitis in medio terre. ¶ Terciū eſt ꝙ dolo
ſe attrahit ſibi populū oſculans eos in porta ⁊ laudans cauſas
eoꝝ ⁊ detrahens regi ꝙ nō iudicaret eis. in quo notatur auari
fraudulentia ⁊ falſitas Fraudulēta enī oſcula exhibēt vt decipi/
piant ⁊ opprimant ſibi attractos qꝛ ꝯſi ad tēpus dant libertateȝ
in fine tamē nihil querunt niſi pecuniā ⁊ deceptionē. ¶ Quartuȝ
ꝙ fedauit vxores patris ſui dormiens cuȝ eis in ſolario domus
patriſ. per qḋ nōt̃ur tranſgreſſio ⁊ temeritas. Pater enī nr̄ deus
eſt. vxor ex qua genuit filios meritoꝝ. ſunt obedientia mandato
rum. ⁊ ſunt decem vxores decē mādata decalogi que ꝯtinue trāſ
greditur auarus ſicut dicit̃ Sap̄. xv. ꝙ auari etiaȝ idola inuene
runt qꝛ exiſtimauerūt. luſum eſſe vitā noſtrā ⁊ ꝯuerſationē vite
ꝯpoſitā ad lucrū ⁊ oportere vn̄cunqȝ etiā ex malo adq̄rere hinc eſt
qḋ dicit Apo. Ephe. v. ꝙ auaricia eſt idoloꝝ ſeruitus. ¶ Quintuȝ
ꝙ ſuſpenſus ē ꝑ capillos ꝑ qḋ intelligit̃ diuiciaꝝ damnoſitas ⁊
auari dānoſitas. Capilli in capite ſunt affluētie diuiciaꝝ circun/
dantiū auaꝝ quib⁹ ſuſpendet̃ ne viuat qꝛ impediūt diuicie ne ad
vitā eternā ꝑueniat ſicut dicit dn̄s Luce. xviij. Quā difficile qui
pecunias habēt in regnū dei intrabūt. i. Thi. vlti. Qui volūt diui
tes fieri incidūt in laqueos dyaboli Iſte eſt laque⁹ in q̊ ſuſpēſus
ē iudas traditor ⁊ ꝓditor dn̄i Math. xxvij. Iſte ē laque⁹ in quo
ſuſpēſus ē abſalon. ij. Re. xviij. qꝛ multitudo piloſe ſuꝑfluitatis h̄ ē
diuiciaꝝ. ſtrāgulat eos laq̄o mortis et̃ne ¶ Sextū ꝙ fecit fieri titᵐ
triūphalē ⁊ memorialē eo ꝙ n̄ h̄ret filiū ſibi i hēditate ſuccedētē
ꝑ qḋ nōt̃ ꝑuerſitas ⁊ rapacitas auari. cū ei videt̃ ꝙ nihil ſecum
afferēt toto corde deſiderāt vt magnū aceruū q̄ſi titulū p̄cunia/
lem pecūie ⁊ hēditatis relinquāt. cōtra hoc dr̄ pſ. ne timueriſ cū
di. f. fuerit hō ⁊ cū mul. fu. Quoniā cū inte. non ſu. oīa. i. nihil de
oib⁹ Job xxvij. Diues cū dor. nihil ſecū af. Sextū bellū ē carnale

viciuȝ

viciū gule qđ eſt inimicū crucis chriſti Philip. iij. Nunc flens dico
inimicos crucis chriſti quoꝝ deus venter eſt. hoc eſt certamen da
uid contra Goliath philiſteū. i. R. xvij. Et hoc haberi poteſt ex du
obus. ꝑmo ex interpretatione nominū. Goliath interpretatᷣ trāſmi
grans qꝛ corpus cōtinue tranſmigrat ⁊ nunq̄ȝ in eodē ſtatu ꝑma/
net Job xiiij. Philiſteus interpretatᷣ potione cadens. ⁊ certe gulo/
ſus quāto plus cibo ⁊ potu ſe ingurgitat tanto magis cadit ⁊ cor
rumpitᷣ malis humoribus in corpore ⁊ malis moribꝰ in mēte. ſcđȝ
in quo ꝑcipitur eſt modus interfectionis ipſius Elegit eni Dauid
baculum paſtoralē qui ſignificat vite regimē in paſcuis Iteȝ perā
que ſignificat refectionē ad viā nō quietē cōcupiſcentie Item q̄nq̄ȝ
lapides de torrente Torrens eſt tribulatio ⁊ anguſtia huiꝰ vite. la
pides limpidi ſunt quinq̄ȝ virtutes ꝑſimonie quibꝰ conſtringitᷣ ca
ſtrimargia ⁊ interficitᷣ Sunt eni ⁊ vicia gule que ponit Grego. et
ꝯtinentᷣ in hoc verſu preprope. laute. nimis ardenter ſtudioſe. ꝑma
eſt diu ieiunare vſq̄ȝ ad horā ⁊ vſq̄ȝ ad rugitū ventris ⁊ nō preueni
re famē Augꝰ. q̄n aliquis nō pōt ieiunare nō tamē extra horā prā
dij ⁊c̄. prepopere eni filij iſrˡ carnem añquā tēpus carnes ꝯmedēdi
veniſſet ⁊ ideo mortui ſunt in ſepulcris cōcupiſcentie in deſertum.
Nume. xi. Scđa eſt ſufficere ſibi cibos pauperum vt in legumine
⁊ oluſculo ⁊ pane ſiligineo vel ordeaceo. Bernar. Nō eſt curandū
vnde ſtercus cōficitur Studiū ciboꝝ in filijs heli reprehenditᷣ qui
carnes ſacrificioꝝ voluerūt ſibi preparari aliter q̄ȝ conſuetū eēt et
ideo mortui ſunt in bello philiſtinoꝝ. i. Re. iiij. ¶ Tercia eſt paruȝ
comedere ⁊ nō ſe vſq̄ȝ ad ſacietatē replere Augꝰ in regula Carneȝ
veſtrā domate ⁊c̄. Ecc̄. ꝫi. Vtere quaſi homo frugi. i. parce. his q̄
tibi apponūtur ⁊ nō cū manducas multū odio habearis. nimis co
medere vituperatᷣ in deo babilonioꝝ qui diuinitatē dei ſui ꝑcipere
nō potuerūt niſi ꝙ multū comedit ⁊ bibit cōtinue Dani. xiiij. Sic
ſunt quidā q̄n ſingulis diebus nō multū comedūt ⁊ bibūt ſtatim
ꝯquerunt tanq̄ȝ diuinitatē dei ſui ⁊ omnipotentiā. i. ventris illa die
nō ꝑceperūt. ¶ Quarta ē vt in magna fame nō effundat ſe aīa ſuꝑ
oēȝ cibū ȝ cū maturitate ⁊ decētia tracti ꝯmedat ecc̄. ꝫi. ſuꝑ mēſā
magnā ſe. nō aperi. ſuꝑ illā fau. prior. ⁊c̄. Ardor comedēdi reprehē/
ditur in eſau q̄ lenticulā appetebat ⁊ vorauit ⁊ tanq̄ȝ ꝓphanꝰ ꝓpᷣ
vnā eſcā ꝑmogenita vendēs amiſit Gen̄. xxv. ¶ Quinta eſt vt nulluȝ

ſtudiū ponat in cibiſ p̄parādis nō querat delicias ꝫ ſufficientiā
Gen̄.iij. In ſudore vult⁹ tui veſce.pa.t. ꝓuerbi.xxvij. Sufficiat ti-
bi lac caprarꝝ in cibos tuos ⁊ in neceſ.do⁹ t. Iſta ciborꝝ exquiſitio
vel lautitudo rep̄hendit̄ in diuite epulone Lu.xvi. Qui epulabat̄
q̊tidie ſplēdide ⁊ ideo in inferno ſepult⁹ petit ſpecialiter lingue refri
geriū q₂ in illa pl⁹ ardebat. B̄ ē certamē qđ mouit Nabugo. ɔtra
ih̄rl̄m iō eē p̄ncipi cocorꝝ vt dic̄ Greg. mādauit vt incēdat eā. p̄n
ceps cocorꝝ ē gula. ¶ A^m bellū ē qđ facit luxuria. de fortitudīe hui⁹
belli legit̄ iij. Eſdre. iiij. ꝙ zorobabel ſapientior inter tres iuuenes
cuſtodiētes caput regis ꝓnūciauit mulierē oībus fortiorē excepta
veritate In hoc bello fortiſſim⁹ Samſon benedict⁹ ex vtero mr̄is
corruit ⁊ excecat⁹ ē p̄ mulieres Iud.xvi. Salomon eē ſapiētiſſim⁹
⁊ fortiſſimus regū per mulieres corruit Eccle.xlvij. Inclinaſti fe-
mora tua mulierib⁹ poteſtatē habuiſti in corpe tuo vt.ſ. explereſ li
bidinē quā poſſes po. maculā in glo. tua. Dauid etiā ſanctiſſimuſ
par mulieres adulter ⁊ homicida fact⁹ eſt ij. R.xi. Hoc eſt bellū q̊
pugnauit fortiſſima mulier exemplū caſtitatis Iudit cū Oloferne
amputās caput ſuū iudith xiij. Hoc certamine beatiſſima v̄go ma
ria ⁊ mater dei caput draconis. i. libidinis penit⁹ detriuit Gen̄.iij
Inimicicias ponā inter te ⁊ mulierē ꝛc. hoc etiā bello delbora pro
phetiſſa ⁊ iabel vxor Cinei peremerūt ſiſarā ꝓpinādo ei frigidū po
tum lactis vt obdormiret. i. ſubtrahendo fomēta libidinis ⁊ mal
leo caſtitatis clauū mundicie mētis ⁊ corpis per temp⁹. i. vigorez
libidinis p̄cuſſerunt ita vt ante pedes eius mortuus volueret̄ iu-
dicū iiij. ſic patet malicia perſequētis cū dicit̄ in bello. Sequit̄ p̄ſe
ctio ſuſtinētis cū dicit̄ fortes facti ſūt. Circa qđ notandū ꝙ tria fa
ciūt hominē fortē ɔtra vicia ⁊ peccata. Edificiuz eni dicit̄ forte q̄a
habz forte fundamentū q₂ pilarib⁹ altis appodiat̄ q₂ cemento bo
no lapides bn̄ cōiungunt̄ ſic hō fit fortis ſpiritualit̄ per fidē que ē
fūdamentū. p̄ ſpē q̄ſi p̄ pilarē vſ ad celū eleuat̄. p̄ caritatē q̄ eſt q̄ſi
bonū cemētuz deo ɔiungit̄. P̄mo ergo fit fortis p̄ fidē ſic̄ paries q̄
hz ſtabile fundamē^m. i. pe. vl. Aduerſari⁹ vr̄ diab. ꝛc. ⁊ dicunt̄ hec
ca de diabolo. P̄mo deſcribit̄ ei⁹ malicia in B̄ qđ dic̄ aduerſa. iō n̄
ē ſibi ɔſentiēdum. omni eni bono aduerſat̄ ſic̄ q̊dā romipete q̄ in
curia Pape nihil aliud faciunt niſi contradicere volentibus ali-
quod beneficium impetrare. vt ſi quis voluerit prebendam para-
diſi ieiu

diſſ ieiunio orõe ꝛ elemoſina impetrare. dicit otradico malũ ſug/
gerendo ꝛ bonũ impetrando Job. i. Cũ veniſſent filij dei vt aſſiſte
rent corã dño affuit inter eos ꝛ ſathan. i. aduerſarius vnde ſibi n̄
eſt oſ̄ciendũ ſicut nec ſuggerenti malũ vel precipiciũ manifeſtuꝫ
Puer. i. Fili ſi te lactauerint peccatores. i. ſi peccato delectationeꝫ
ſuggeſſerint ne adquieſcas illis. Scđo nõ eius potentiã in h qđ
dicit tanꝗ leo ideo auxiliũ implorandũ eſt. ſicut enĩ leo fortiſſim⁹
eſt beſtiaꝝ ꝑuer. xxx. ita dyabol⁹ potentiſſim⁹ creaturaꝝ Job xli.
Non ẽ poteſtas ſup terrã que cõparet̄ ei ideo auxiliũ dei ꝛ ſancto
rum implorandũ eſt qui enĩ ab hoſtib⁹ impugnat̄ ab amicis petit
auxiliũ inceſſanter cũ videt ſe per ſe nõ poſſe reſiſtere Thob. vi. Ex
iuit thobias vt lauaret pedes ſuos ꝛc. Exit homo pedes lauare cũ
de peccatis incipit dolere ꝛ penitere ꝛ tũc inuadit eum diabolus
vt cattus murem fugientẽ ſicut Pharo filios iſrabel exeuntes de
egipto ſed tunc ad deum ꝛ ſanctos ieiunio oratione elemoſina cla
mandũ eſt pro auxilio habendo ps. Voce mea ad dñm clamaui
ꝛ ex. me de mõte ſ. ſuo. ¶ Tercio notat̄ eius aſtucia in hoc qđ dicit
circuit. ideo eſt caute ꝓcedendũ ſicut enĩ obſeſſores caſtroꝝ circu
eunt ꝛ querunt qua parte debilius eſt caſtrũ vt ex ea parte impug
nent ſic diabolus hominẽ tentat de vicio ad qđ ip̄m nouit pronio
rem ꝛ debiliorẽ iob. i. Circuiui terrã ꝛc. ideo caute ſe habenduꝫ eſt
vt ex ea parte homo ſibi caueat ſollicitius ꝛ attente. Infirmiora
enĩ caſtroꝝ libenti⁹ muniunt̄ ꝛ diligenti⁹ Apoc. iij. Confirma ce
tera que mo. e. qꝛ ergo aduerſarius reſiſtite nõ cõſentiendo. qꝛ for
tis auxiliũ implorando. qꝛ circuit aſtute reſiſtite caute incedendo
ſic enĩ latrones fugiunt domos in terra reſiſtentiũ ſibi ſic diabol⁹
iaco. iiij. Reſiſtite diabolo ꝛ fugiet a vobis ꝛ hoc fortes in fide do
mus enim munita machinas parum timet ſic nec homo i fide firm⁹
tentationẽ diaboli curat Marci vij. Deſcẽdit pluuia. i. tentatio car
nis flauerunt venti id eſt tentatio ſuperbie ꝛ irruerũt in domũ illaꝫ
ꝛ nõ cecidit fundata enĩ erat ſupra firmã petrã. i. fidẽ Sꝫ nota ꝙ
expugnatores caſtroꝝ minare nitunt̄ ſepius fundamẽta ꝛ tũc ne
ceſſario capitur caſtrũ illđ ſic diabol⁹ minare fidem nititur ſotile
gijs ꝛ talibus fidem deſtruendo ps Qui dicũt exinanite exinanite
ꝛc. ¶ Scđo ſpes facit hominẽ fortẽ ſicut alta pilaria parietem. ſpeſ
autem vſqꝫ in celum aſcendit preſtans fiduciam de ſupernis ꝛ ita

dat fortitudinẽ yſa.xl. Qui ſperant in domino mutabunt fortitu
dinem aſſument pennas ſicut aquile currẽt ⁊ non laborabũt am
bulabunt ⁊ non deficient ¶ Et nota ꝙ in hac autoritate innui
tur ꝙ ſpes facit hominem fortem ad quatuor. ¶ Primo ad bo/
num agendũ qđ notaẽ ibi mu.for.i.qui prius erant fortes ad ma
lum ⁊ ad bonũ debiles ſicut aſinus qui in poſteriori parte fortis
eſt in anteriori parte vbi crux eſt debilis Jere.xxiij. Factus eſt cur/
ſus eoꝝ malus ⁊ fortitudo eoꝝ diſſimilis fortium ſanctoꝝ Per
ſpem ecōuerſo fiunt fortes ad bonũ ⁊ debiles ad malũ ꝓuerbi.x
Fortitudo ſimplicis via domini.ideo dicit muta.for.i.Re.x.dictũ
eſt ad Saul Mutaberis in viꝝ alteꝝ. ¶ Scđo ad bonũ bene agen
dum.i.bono fine qđ nõtur ibi aſſument pennas vt aquile.i.ſicut
alis eleuaẽ in altũ aquila que ſolem in rota ſua reſpicit ſic fit cuꝫ
aliquis pro amore dei ⁊ eternorũ nõ pro temporali cōmodo la/
borat ⁊ agit. Melius eni eſt merces bono pagatori minus vende
re qꝫ plus malo fallaci.deus aũt melius pagat qꝫ mundus ps.
Fortitudinẽ meã ad te cuſto.ꝛc.ideo dicit ſicut aquile. ps. Reno
uabitur vt aquile iuuẽtus tua.i.fortitudo que eſt in iuuentute.
¶ Tercio ad bonũ ⁊ bene ⁊ faciliter faciendũ qđ nõ.ibi Cur.et
nõ la.licet in ſotulares ſtrictos in principio difficile intreẽ tñ ex
frequentatione largi fiunt ⁊ faciles ad intrandum ſic penitẽtia
⁊ bona opera yſa.xxx. In ſilen.⁊ ſpe erit fortitudo veſtra.q.d.ita
facile erit vobis bonũ facere ſicut forti onus portare.⁊ in ſilẽtio
.i.ſine murmuratione agetis vt quadriga bene vncta onus ſuuꝫ
facilius ⁊ ſine ſtridore portat ideo dicit Cur. ⁊ nõ la. ꝓuerb.iiij
Ducam te per ſemitas equitatis quas cum ingreſſus fueris nõ
artabuntur greſſus tui ⁊ currẽs nõ ꝛc. ¶ Quarto ad bonũ ⁊ bñ ⁊
faciliter ⁊ perſeueranter agendũ qđ nõtur ibi Ambu. ⁊ nõ defi
Sine perſeuerantia eni nullũ bonũ opus palmã meretur.ſic pu
gil qꝫtũcunqꝫ ſtrennue in principio egerit ſi laxetur in fine victo
riam non habebit Et operarius quantuncunqꝫ bene operatus
fuerit ſi in tercia opus dimiſerit non habebit mercedem niſi die/
tam perfecerit Joſue tredecimo.dixit Caleph In me illius tempo
ris ſcilicet quando iuuenis eram. Fortitudo vſque hodie perſeue
rat tã ad bellandũ qꝫ ad gradiendũ.ſicut eni opari⁹ ſpe mercedis
efficiẽ fortis ſic hõ ſpe mercedis eẽne fortis fit Geneſ. xlix yſachar
io ẽ me

i.memor mercedis Aſinus fortis accubans i.habitans inter ter/
minos vidit requiẽ ꝙ eẽt bona ⁊ terrã ꝙ optima ⁊ ſuppoſuit hu
merũ ſuũ ⁊c̃ Hebre.vi.Fortiſſimũ hñt ſola.qui cõfu.ad te ꝓpo.vo.
ſpeꝫ q̄ꝫ ſicut ancora ha.aie tu.at fir. ¶Tercio caritas facit fortem
vt cementũ lapides fortiter cõiungendo Can.viij.Fortis ẽ vt mors
dilectio Et nota ꝙ hõ dr̃ fortis ꝓpter q̄tuor.pmo ꝓpter difficilem
operationẽ vt ſi quis ligat fortiſſimis vinculis ſi ea faciliter rũpẽt
fortis dicet qd̃ facit caritas Vinculuꝫ eni auaricie ⁊ cupiditatis
rumpit elemoſinas largiendo Amicũ carnalis ɔſanguinitatis vl
tra mare vel alibi peregrinando vel religionẽ intrãdo vel ſe ꝓ xp̃o
ſi neceſſe fuerit morti exponẽdo ⁊ hoc facit caritas mors animã a
carne diuidit ab amicis ſubtrahit.tpalia relinquere facit.in ſignũ
hui⁹ dicit Judi.xvi.ꝙ Samſon qui interpretat fortis ⁊ ita ſignifi/
cat caritatẽ.tria genera vinculoꝝ rupit.Scd̃o ꝓpter firmã reten
tionem.qui eni qd̃ hꝫ ita fortiter tenet ꝙ ei auferri nõ poteſt fortis
merito reputat hoc facit mors quẽ eni ſemel tenuerit aliquo fortu
nio ſibi nõ aufert ſic etiã caritas deo ita fortiter adheret ⁊ ita eũ
tenet ꝙ nec aduerſitate nec ꝓſperitate auferri ſibi põt Ro.viij.q̄s
nos ſeparabit a caritate xp̃i Certus ſum eni ꝙ neqꝫ mors neqꝫ vi/
ta põt nos ſeparare a caritate xp̃i. ¶Tercio ꝓpter operandi facili/
tatem ſiquis eni ſine grauamine grauia exercet vel ſuſtineret meri
to fortis dicet vt equus magnũ on⁹ ferens vel dietã magnaꝫ ſine
laſſitudine ꝑficiens fortis reputat ſic mors in ſuis actibus nõ gra
uatur ꝫ actus ſuos faciliter operat hoc etiã facit caritas. Omnia
facilia ſunt amanti vt ignis ⁊ ſol in cõicatione ſui ardoris vel luci.
nõ laſſant Gene.xxix.Seruiuit Jacob pro rachel vij.ãnis.i.iuſt⁹pro
vita beata oibus dieb⁹ vite ſue ⁊ videbant ei dies pauci pre amori
magnitudine ¶Quarto ꝓpter fortiũ ſuperationẽ Fortis eniꝫ dicit
qui põt de fortiſſimo triumphare ⁊ hoc facit mors nõ eſt ei ita po
tens nec in caſtro ita clauſus ad quẽ mors nõ habeat acceſſum ⁊
de ipo triũphet ſic caritas de deo qui fortiſſim⁹ eſt vt ita dicam de
ipo triũphauit ipm eni de celo in terrã traxit.ad ſtatuã ligauit.in
ſtipite crucis affixit yſa.ix.Puer nat⁹ eſt nobis ⁊ fili⁹ datus eſt no
bis ⁊ factus eſt pñ.ei⁹.i.crux ſup humerũ eius ⁊ ſequit.zelus do
mini exercituũ faciet hoc.i.caritas.potuit ergo in cruce dicere A/
mor vincit omnia vincor amore. Jdeo dicit fortis eſt vt mors di

IUſtoꝝ aīe in manu dei ſūt ꝛc̃. Sap. iij. In vbis iſtis dicunt̃ tria de martiribus Primū eſt perfectio vite cū dicit̃ Iuſtoꝝ anime Scd̃z eſt infuſio gracie vel adeptio glorie cum addit in manu dei ſunt. Terciū eſt euaſio culpe cū ſubiūgit̃ ⁊ nō tanget illos tormentum malicie. ¶ Primo ergo tangit̃ perfectio vite in martirib⁹ cū dicit̃ iuſtoꝝ anime Illud eni dicit̃ perfectū in quo nihil in aliqua ꝑte ſui remanet faciendū ⁊ hoc facit iuſticia Gene. vi. Noe vir iuſtus ꝛc̃. Et nota ꝙ homo efficit̃ iuſtus q̃tuor modis. ꝑmo per peccati ex/purgationem Ro. vi. Liberati a pcc̃o ſerui facti eſtis iuſticie. Hec aūt peccati purgatio fit per timorem dei qui eſt quaſi lima ſpūalis anime purgans rubiginē peccatoꝝ ideo Ecc̃. i. Timor domini ex/pellit peccatū nam qui ſine timore eſt nō poteſt iuſtificari. De iſta iuſticia Luce. ij. Homo iuſtus ⁊ timoratus. ¶ Scd̃o ꝑ fidem Rō. iij. Arbitramur iuſtificari ho. per fidē Et poſt v. ca. Iuſtificati ex fide pacem habeam⁹ ad dominū Debet aūt fides eſſe viua per opa qꝛ fides ſine operibus mortua eſt Et ſicut homo mortuus nō ē hō ita fides ſine operibus fides nō eſt Perpendit̃ aūt homo eſſe viu⁹ per calorem ꝑ motū ⁊ per ſenſum. ſic fides viuit que habet calorē caritatis. motus bone oꝑationis ⁊ ſenſum diſcretionis ſiue deuo/tionis ideo Abacuc ij. Iuſtus in fide ſua viuet ¶ Tercio per humilitatem vt nō de peccatoꝝ emendatione vel de fidei bona oꝑatiōe ſupbiat Math. iij. Sic decet implere omnē iuſticiā. i. humilitatem ꝑ hāc iuſtus factus eſt publican⁹ luc̃ xviij. Deſcendit hic iuſtificatus in domū ſuā ꝛc̃. ¶ Quarto ꝑ damni reꝝ ⁊ corpis ꝓpter deum perpeſſionē Iuſtū ei eſt in omni curia vt hō in neceſſitate exponat pro dño qd̃ ab eo tenet in feudo. Duo vo a deo tenemus videlicet noſmetipſos ⁊ res noſtras ⁊ ideo ꝓpter dominū debem⁹ ea libent̃ exponere ꝓuer. xiij. Qui negligit damnū ꝓpter amicū iuſtus ē. negligende ergo ſunt res per ꝯtemptū ⁊ paupeꝝ neceſſitatib⁹ erogationem ꝑs. Diſperſit dedit pauperib⁹ iuſticia eius manet in ſeclm ꝛc̃. Itē noſmetipſos ꝑ ſanguinis effuſionē vel carnalitatis mortificationē. ꝑs. letabit̃ iuſt⁹ cū viderit vindictā q̃z. ſ. de ſe ipſo facit manus ſuas lauabit in ſanguine pcc̃oris. ꝑ hoc ergo iuſti fuerūt martires qꝛ amore iuſticie pcc̃a fugerūt fidē ſeruauerūt humilitatē habuerūt damnū reꝝ vel ſui ipſoꝝ ꝓpter amicū xp̄m neglexerūt diuz

res pau

res pauperibus ⁊ corpus ſupplicijs ⁊ paſſionibꝰ tradiderūt et iō
bene de eis dicit̄. iuſtoꝝ aīe ⁊c̄. ſequit̄ ſcd̄m ſ. gracie infuſio vel glo
rie adeptio cum dicit̄. in manu dei ſunt Eſt eni duplex manus dn̄i
ſcꝫ ſiniſtra ⁊ dextra Siniſtra gracie in pn̄ti ⁊ dextra glorie in futu
ro Can. ij. leua eius ſub capite meo hoc ē gracia que ſuſtentat nos
⁊ iuuat in pn̄ti ⁊ dextera illius amplexabit̄ me hoc eſt manꝰ glorie
q̄ ſuos dn̄s in futuro delectabit p̄s. delectationes in dextera tua.
vſq̧ in finē de vtraq̧ ꝓuerbi. iij. longitudo dieꝝ in dextera eius. i
ꝑpetuitas lucis ⁊ caloris. i. ↄgregationis ⁊ amoris ⁊ in ſiniſtra il
lius diuicie ⁊ gloria. i. collatio virtutū ⁊ gloria. i. puritas ↄſcientie
a peccato. ij. Coꝝ. i. Gloria noſtra hec ē teſtimoniū ↄſcientie nr̄e ⁊
poſt ꝙ in ſimplicitate ⁊ ſinceri. dei ↄuerſa. ſumꝰ in hoc mundo. M
ſiniſtra excutit dn̄s peccatores dum excidūt a gracia per pc̄m p̄s
Ipſi de manu tua repulſi ſunt ſꝫ a dextera gloria dei nullus cadere
pōt iob. x. Nō eſt qui de manu tua poſſit eruere iobis xvi. Gaudiū
vr̄m nemo tollet a vobis. ¶ Circa iſtā manū nota duo ſcꝫ q̄ ſit ip̄a
manus ⁊ qualiter in ip̄a ſancti ſint. ¶ Nō ꝙ manꝰ grē dei formata
eſt ad modū manꝰ naturalis. Vola huiꝰ manus ē fides que ē ra
dix ⁊ fundamentū omniū virtutū ſicut vola omniū digitoꝝ Et ſic
in vola xiiij. articuli digitoꝝ oriunt̄ ita fides ꝑ articulos diſtingui
tur qꝛ vij. de humanitate vij. de diuinitate. Quinq̧ ergo digiti ſunt
v. ꝟtutes in q̄bus ↄſiſtit vere gr̄a dei. ¶ Primꝰ digitꝰ dicit̄ pollex
⁊ ſignificat ↄtritionē qui p̄mo exigit̄ ad peccati remiſſionē ⁊ gra
cie infuſionē nā ſicut pollex dr̄ a pollicēdo ita ↄtritioni pollicet̄ et
debet̄ pcc̄oꝝ remiſſio Ezechi. xviij. in q̄cunq̧ hora ⁊c̄. huiꝰ duo ſūt
articuli. ſ. dolor ꝓ gr̄e dei amiſſiōe ⁊ ꝓ pen e et̄ne obligatione. hic
ē pollex q̄ in mūdatione ītingi ꝑcipit̄ in ſanguīe hoſtie imolate Le
ui. viij. Hoſtia imolata ē aīa penitētis. ſāguis pcc̄ꝫ pollex ergo in
ſanguīe intingit̄ dū cor et aīa memō pcc̄i vulnerat̄ vel imolat̄.
Scd̄us ē index q̄ ſignificat cōfeſſionē q̄ plene et nude indicat cor
ſuū ↄfeſſori ſicut infirmꝰ vulnera oſtēdit medico ad ſanitatē impe
trandā vel pauꝑ diuiti ad miaꝫ ꝓuocādū. luc̄. xvij. ite oſtēdite vos
ſacerdo. ⁊c̄. Ecc̄. iiij. p̄ſbro hum I a animā tuā. hic ē index q̄ ioha
nes intitulauit agnuꝫ dei ioh. i. Ecce agnꝰ dei. qꝛ q̄ deuote ↄfitetur
iohānes. i. gr̄a idicat ei xp̄ꝫ māſuetum. iohānes ei interp̄tat̄ gr̄a.
Terciꝰ ē mediꝰ q̄ eſt lōgior q̄ ꝑcat ſatiſfactōeꝫ nā per diē vnā pōt

homo ſufficienter confiteri ꝫ ad ſatiſfactionē perfectā longis ieiu-
niȷ̈s ⁊ peregrinationibus ⁊ elemoſinis ⁊ aliȷ̈s operibus bonis opꝰ
eſt. huiꝰ tres ſunt articuli ſcꝫ orō ieiuniū ⁊ elemoſina. hic ē digitus
thome qui in latere xp̄i inferendus ē qꝛ oīa opera nr̄a ꝓpter deuꝫ
facienda ſunt ⁊ in eo abſcōdenda Jo. xx. Oſtendit eis manꝰ ⁊ latꝰ
deinde dicit thome infer digitū huc ⁊c. ¶ Quartus eſt mediꝰ et ſig-
nificat caritatē que vulnera ſanat peccatoꝝ qꝛ caritas operit mul-
titudinē peccatoꝝ. i. Pe. iiij. Luce vij. Remittunť ei peccata multa
qm̄ dilexit multū Eſt aūt digitus iſte multū neceſſarius qꝛ ſatiſfa-
ctio ſine caritate nō prodeſt. i. Coꝝ. xiij. Perfectionis vinculū cari-
tas diciť qꝛ omne bonū qđ agiť nimirꝝ per illā ne pereat ligať Au-
guſtinꝰ Nō eſt fructus bonus qui đ radice caritatis nō ꝓcedit hu-
ic digito apponiť anulus qꝛ ſoli caritati debenť premia eterna Ad
hunc digitū vena cordis terminať qꝛ caritas de puro corde debꝫ
ꝓcedere Huiꝰ ſunt tres articuli ſcꝫ diligere deū amicuꝫ ⁊ inimicū
vel tres articuli ſunt diligere deuꝫ ⁊ ꝓximū fortiter dulciter ⁊ ſa-
pienter Hic eſt digitus dei ad cuius operationē confuſi ſunt magi
Exođ. viij. qꝛ nihil adeo cōfūdit demones ſicut fides que per dile-
ctionē operať ¶ quintꝰ digitus eſt minimꝰ ⁊ ſignificat humilita-
tem q̄ īter ꝟtutes minimā ſe reputat Apoc. iij. Ecce dedi coram te
hoſtiū apertū qđ nēo claudere p̄t qꝛ modicā habes ꝟtutē. Hic di-
gitus eſt valde neceſſarius qꝛ ſcḋm Grego. qui ceteras ꝟtutes ſine
humilitate cōgregat quaſi qui puluerē in uentū portat. Huiꝰ tres
ſunt articuli ſcꝫ ſubdere ſe ſuperiori pari ⁊ inferiori Hic ē digitꝰ q̄
carent ſuperbi. vnde dixit Roboam iij. Re. xij. Minimꝰ digitꝰ meus
groſſior eſt dorſo patris mei. hi etiā ſunt qui ſuperiores ſuos deſpi-
ciunt. ¶ Nota ꝙ eoꝝ ſūmitates amputat dyabolꝰ libēter. ſ. duꝫ de
īpis ꝟtutibus ſe inaniter extollere facit vel eos a recta intentiōe ꝑ-
uertit. hic eſt adonibezech qui ſūmitates manuū regū amputauit
Judicū. i. Nō eniꝫ predicti digiti in manu dei ſufficiūt ꝫ filiȷ̈ Leuia-
than addunt ſextū dū ꝑfectionē ꝟtutū ſe credūt poſſe habere ⁊ ni-
hilominꝰ in voluptate carnis ⁊ mūdi viuere. Ibi ſignificanť per gi-
gantē illum qui ſenos habebat digitos in manibꝰ ſcḋi. Re. xxi. De-
xtra manus dei eſt gloria eterna. p̄s. Illuc manus tua de. me ⁊ te.
me dex. tua. Uola huiꝰ manꝰ eſt premiū oībus generale videlicet
beatitudo eterna que ſignificať per illum denarium quem ſinguli

operarij receperūt Math.xx. ¶ Huiꝰ manꝰ minimꝰ digitus eſt om
niū maloꝝ euaſio ſcȝ mundi carnis ⁊ dyaboli ⁊ hi ſunt tres ar
ticuli ps. Altiſſimū poſuiſti refugiū tuū nō accedat ad te maluȝ
⁊c. Apoc.xxi. Abſterget deus ⁊c. ¶ Scd̄us eſt mediꝰ ſcȝ corporiſ
glorificatio yſa.xxx. Alligabit dn̄s percuſſurā populi ſui ⁊ vulnꝰ
plage eius ſanabit. Medicabitur eni dn̄s corpori noſtro qn̄ refor
mabit corpus humilitatis noſtre ⁊c. Phil.iij. Huiꝰ ſunt tres ar
ticuli ſcȝ impaſſibilitas. claritas agilitas ſiue ſubtilitas ¶ Terciꝰ
eſt medius ſcȝ anime beatitudo que in tribꝰ conſiſtit qm̄ in rōna
li erit veritas plena ſine dubietate Jo.viij. Cognoſcetis veritatē
⁊ veritas liberabit vos ⁊c. Jn iraſcibili pax ⁊ gaudiuȝ ſine ꝑtur
batione yſaie.vlti. Jn ihrl'm ꝯſolabimini ⁊ videbitis ⁊ gaudebit
cor veſtrū Jn ꝯcupiſcibili amor ⁊ delectatio ſine dolore ps. De/
lectationes in dextera tua vſqȝ in finē ¶ Quartꝰ eſt index ſcȝ ma
niſeſta trinitatis ꝯgnitio que aperte indicabit ſe nobis Joh.xiiij
Manifeſtabo ei meipm̄ Et eod̄ Jn illo die cognoſcetis qꝛ ego in pa
tre ⁊ pater in me eſt Et cap.xvij. Hec vita eterna vt cognoſcant
⁊c. huiꝰ ſunt tres articuli ſcȝ trinitatē in vnitate ⁊c. ¶ Quintus eſt
pollex ſcȝ amabilis ſocietas beatorū quando confitebimur dn̄o
in toto corde noſtro in ꝯſilio iuſtorū ⁊ ꝯgregatione Huiꝰ duo
ſunt articuli ſcȝ ſocietas electorū hominū ⁊ angelorū ¶ Sequitur
videre per quē modū iuſtoꝝ anime in manu dei ſunt ¶ Circa qđ
nota ꝙ ſunt in manu dei ſeptē modis ſm̄ ſeptem que ſolent nobi
les in manu ſua portare ſiue geſtare ¶ Pmo ei ſolent portare anu
los ad manū ornandū ſm̄ hoc ſunt iuſti in manu dei per fidem.
Unde dixit beata Agnes Anulo ſuo ſubarrauit me Anulus eni
qui circularis forme eſt fidem diuinitatis ſignificat manꝰ opera
tionē Anulus ergo in manu eſt fides in operatione Luce xv. Da
te anulū in manu eiꝰ Saphirꝰ aūt inſertꝰ anulo ē ſpes de celeſti
bus in fide fūdata ȝ qꝛ fides ſine opibus non valȝ idō ihere.xxij.
Si fuerit iechonias anulus in manu mea inde euellā eū ſcȝ qꝛ cō
digna opera fidei nō faciebat ¶ Scd̄o ſolent portare cyrothecas
ad tegendū ⁊ decorandū manꝰ ȝ mō ſunt iuſti in māu dei ꝑ opa
pietatis Manū ei dn̄i coopit ⁊ decorat ꝗ libent̄ dat elemoſinā pau
peri ȝ nudā relinquit ꝗ imiſericors eſt Quod eniȝ ponis in manu
pauperis ponis in manu dei Mat.xv. Quod vni ex minimis meis

feciſtis mihi feciſtis ¶ Nota ꝙ ſicut habentes manus ſcabioſas li/
bentius geſtant cirothecas ſic homo quanto plus eſt immundus
tanto libentius debet facere elemoſinas Luc. xi. Date elemoſi. ꝛc.
Quinq̃ aūt digitarij vel quinq̃ folliculi huiꝰ cirothece ſunt q̄nq̃
que requiruntur in elemoſina. primo ꝙ ſit velox ⁊ prompta Eccle
iiij. Cor inopis ne afflixeris ⁊ ne ꝓtra. d. Scđo ꝙ ſit larga Tho.
iiij. Si multū tibi fuerit ꝛc Eccle. iiij. non ſit manus tua porrecta
ad accipiendū nec ad dandū collecta. Tercio ꝙ ſit de melioribus
non ſicut cayn qui deteriora obtulit Malach. i. Maledictus dolo/
ſus qui habet in gre. ſ. maſ. ꝛc immolat debile dño ¶ Quarto ꝙ ſit
iuſta id eſt de iuſte adquiſitis facta Ecc̄. xxxiiij. qui offert ſacrificiū
de ſubſtātia pauperis quaſi qui mactat filiū in conſpectu patris. ¶
Quinto ꝙ ſit diſcreta tm̄ debet eni fieri indigentibꝰ Luce xiiij. cuꝫ
facis prandiū noli vocare amicos nec cognatos ne ipſi te reinui/
tent ſꝫ pauperes ꝛc De his quinq̃ dixit zacheus Luce xix Ecce di
midiū bonoꝝ meoꝝ ꝛc ¶ Tercio ſolent geſtare accipitrē ad cor de
lectandū ⁊ predam capiendū iſto modo ſunt iuſti in manu dñi per
caritatē Accipiter eni dñi eſt cor caritate plenū in quo deus dele/
ctatur que oia tam bona q̃ꝫ mala primoꝝ pede affectus ſibi capit
⁊ inde vtilitatē ſuā facit vel bona diligendo ⁊ malis ꝯpaciendo ⁊
illicita pacienter tolerando Deu. xi. Omnis locus quē calcauerit
pes vr̄ vr̄ erit Huius accipitris duo pedes ſunt ſcꝫ paciencia qua
ſuffert mala Benignitas qua diligit bona ⁊ facit ea etiā inimicis
i. Coꝝ. xiij. caritas paciēs eſt benigna eſt. Caritas non emulatur
non agit perperā nō ꝛc ¶ Nō ꝙ quidā ſunt ſic̄ milui q̄dā ſicut cor
ui tm̄ extis ⁊ cadauaueribꝰ inherendo Treno. iiij Amplexati ſūt ſter
cora ſꝫ accipiter tm̄ nobilem predā rapit Nō ꝙ accipiter ſine ciro/
thecis portari nō debꝫ q2 caritas ſine exhibitione miſericordie ex
terius non valet Gregori. Probatio dilectionis exhibitio eſt ope/
ris Eccle. vij nō te pigeat viſitare infirmū ex his eni in di. firma. i.
Iohā. iij qui habuerit ſubſtantiā huius mundi ꝛc ¶ quarto ſolent
tenere ſpecula ad ſeipſos ſpeculandū ⁊ maculas deponendū ꝑ hūc
modum ſunt iuſti in manu domini per ꝯſcientie puritatē vt ſit aīa
tua filia ſyon qđ interpretat̄ ſpeculum ſine macula dei maieſtatis
Sap̄. vij in quo deus imaginem ſuam ⁊ ſimilitudinez aperte vide
at Sꝫ nota que impediūt ne poſſit imago in ſpeculo reſultare ſcꝫ

pluuit inſpectus mulieris mēſtruate.i.carnis ꝯcupiſcētie.lutū ſcꝫ auaricie qḋ patet in ſpeculo barbitoꝝ qḋ pedibꝰ tranſeūtiuꝫ luto maculaꝛ. Item rubigo rācoꝛis ⁊ ire. Itē anhelitꝰ detractionis vl' gule ¶ Quinto ſolent poꝛtare floꝛē vel pomū ad odoꝛandū.iuꝫ mo dum iſtū ſunt iuſti in manu dñi per gaudiū ſpāle ⁊ ꝯtemplationeꝫ q̄ ꝓuenit ex puritate ꝯſcientie.qꝛ beati mūdo coꝛde ⁊c̄ Math.v.de aīa eni iuſti quaſi de floꝛe vel de pomo odoꝛ exit dum tō ipſiꝰ cogitatio affectio ⁊ delectatio in deū quieſcit vt dicat cū p̄s Dñe ante te omne deſideriuꝫ meum vn. Can.i. Dū eēt rex in accubitu ſuo ⁊c̄ Et in eodē. Curremꝰ in odoꝛē vngentoꝝ tuoꝝ.de tali etiaꝫ pōt dicere dñs Ecce odoꝛ filij mei ⁊c̄. Gene.xxvij.⁊ io Can.iiij. Odoꝛ vngentoꝝ tuoꝝ ſuper oīa aromata. ¶ Sexto ſolent poꝛtare virgā ad coꝛrigendū.hoc mō ſunt iuſti in manu dei per alioꝝ coꝛrectioneꝫ ſicut Paulꝰ.i.Coꝝ.iiij. Quid vultis in ꝟga veniaꝫ ad vos an in caritate ⁊ ſpiritu māſuetudinis Quidā eni ita ſoli ſibi intendūt ꝑ ꝯtemplationē ꝙ curā negligunt ꝓximoꝝ ideo neceſſario ſe habēt ꝑ virgā qñqꝫ excitare.ſicut puer cum virga excitaꝛ qñ nimis diu doꝛmit Sed nō ꝙ hec ꝟga qñqꝫ vertiꝛ in baculum vel etiā in ſerpentē ſicut ꝟga moyſi Exo.iiij. Dum in coꝛrectione modūꝫ excedit yſa.x. Ve aſſur virga furoꝛis baculus ipē eſt qꝛ qui debet eſſe ꝟga factus eſt baculus Modo ſunt ſancti ꝟga mollis peccatoꝛes cum manſuetudine arguēdo ſꝫ in iudicio erunt ꝟga ferrea contra ſuperbos ſine miſericoꝛdia iudicādo qñ.ſ. iudicabunt nationes ⁊ dñabuntur populis Sap.iij ¶ Septimo ſolent poꝛtare ſceptruꝫ ad dignitatē oſtendendā hoc modo iuſti erunt in manu dñi in iudicio per iudiciarie poteſtatis dignitatē qñ iuſte per eos iudicabit Math.xix. Sedebitis ⁊ vos ſuper ſedes ⁊c̄.ideo iſaie lxij. Erit diadema regni in manu dei tui p̄s. Virga directionis ꝟga regni tui. ſic ergo ſunt anime iuſtoꝝ in manu dei Unde Deu.xxxiij. Omnes ſancti in manu eius ſunt.ſic patet ſcōm ſcꝫ gracie infuſio ⁊ gloꝛie adeptio cum diciꝛ in manu dei ſunt. ¶ Sequiꝛ terciū ſcꝫ culpe vel pene eterne euaſio cū ſubdiꝛ.⁊ nō tāget illos toꝛmētum malicie.i. pena toꝛmēti eterni ꝓ debita pena vel toꝛmentū malicie quo diabolus toꝛmentat malicioſos etiam in preſenti Diabolus eniꝫ qui dixit ſimilis ero altiſſimo contra opera dei facit quantū poteſt vnde habet martires ſuos ſicut Chriſtus quos hic toꝛmentat per

culpã. in futuro per penaz ⁊ ſic olim tyranni martires dñi diuerſi/
mode cruciabãt ſcȝ quoſdã ſuſpendendo quoſdã ſubmergendo ali
os cõburendo lapidando decapitando ⁊c̃. ita modo diabolꝰ varie
cruciat peccatores. ſuperbos eni trahit ⁊ ſuſpẽdit dũ eos ſe extol/
lere inaniter facit. Mn nõ trahit dyabolꝰ mulieres nobiles per cau
das veſtiũ de quibꝰ ſuperbiũt per pepla crocca quibꝰ colla inuolu
ta ſunt per cingula argentea ⁊ aurea ⁊ ſic ergo dyabolꝰ nudos v̓
tutibus ligatis oculis quia excecauit eos malicia eoꝝ Sap̃. ij. Ne
fragilitatẽ ſuã videãt. aduentũ inanis glorie ſuſpendit Gradꝰ vero
ꝑ quos aſcendũt ad patibulũ hi ſunt. ſ. pulcritudo nobilitas ⁊ po
tentia ſcia ⁊ diuicie ⁊c̃. huiꝰ. hi ſignificant̃ per Aman ſuperbũ q̃ ve
latis oculis ſuſpenſus ẽ in patibulo q̃nquaginta cubitoꝝ qđ para
uerat Mardocheo Heſter. iiij. quinq̃ginta cubiti ſignificant̃ ꝑ q̃n/
q̃ ſupradicta vnde frequẽtius ſuꝑbit hõ. hi etiã ſignificant̃ ꝑ Ab
ſalon ſuſpenſum ad quercũ ij. Re. xviij. Nõ de eo quõ ſignificet ſuꝑ/
bum hos etiã in futuro cruciabit dyabolus qꝛ potentes potenter
tormẽta pacient̃ ſap̃. vi. Inuidos ſagittat duȝ de bonis alios eos
torqueri ⁊ vulnerari facit vnde. i. Re. xvi. Exquo dauid fuit vnctꝰ
ſpiritꝰ malignꝰ exagitauit ſaul ꝑ inuidiã. hinc Cayn qꝛ Abel inui
dit Gen̄. iiij. A lamech ſagittatus ẽ. nõ ꝙ ſagitta boni oꝑis in pri
mo vno ictu vulnerat inuidũ per indignationẽ ⁊ deũ per caritatez
Can. iiij. Vulneraſti cor meũ in vno oculoꝝ tuoꝝ hinc de ſanctis
dicit̃ yſa. xiij. ꝙ ſagittis paruulos interficiẽt. ꝑuuli ſunt inuidi iob
v. Paruulũ occidit inuidia hinc iij. Re. xxij. Azael ſagittatꝰ eſt a q̃
dam inter pulmonẽ et ſtomachũ qđ fit ſpiritualit̃ dũ bonis alioꝝ
ↄcipiũt inuidi indignationẽ. hos etiã diabolꝰ cruciabit in futuro
qꝛ ex viſa beatitudine electoꝝ affligent̃ p̃s pc̃cor videbit et iraſcet̃
⁊c̃. Iracũdos gladio tranſuerberat dũ de illata ira torquẽtur ⁊ co
gitant de vindicta Iracũdus eni eſt quaſi aper qui ſe in venando
ſponte pungit hinc ſaul qui dauid ſemꝑ oderat tandẽ ꝓprio gladio
occiſus ẽ. i. Re. xxxi. Nã iracũdus odio ſuo potiꝰ ſibi nocet q̃ȝ aliȷ̃
ꝓmo Io. iij. qui odit fratrẽ ſuũ homicida ẽ Hi etiã in inferno cruci
abuntur qꝛ ad infernũ diſcurrũt cũ armis ſuis id ẽ cũ animis iracũ
dis Ecc̃. xxij De ſtercoribꝰ bo. lapidatꝰ eſt piger omis qui teti. eũ
excu. manꝰ ſuas quot ergo omiſſiones acidioſus facit tot lapidi
bus a dño oppꝛimetur hic lapidari precipitur Numeri xv qui col

ligebat ligna in ſabbato qđ facit qui p ocioſitatē negligentie que p ſabbatū ſignificat̄ peccata omiſſionū ſuper ſe exaggeret in fu/turo vñ cruciabit̄ ps. In labore hominū non ſunt ꝛc. Math. xxv. Seruus piger q̄ abſcōdit pecuniā dñi ſui iubet̄ pȳci in tenebras exteriores. Et Achor lapidat⁹ eſt q2 abſcōderat argentū ꝛ auruꝫ qđ ſibi dñs retinuerat Joſue vij. ¶ Auaros viuos interat. vñ tot palates terre ſup eos iacit quot cogitationes de terrenis imittit vel q̄t denarios. terras vineas iniuſte eos adquirere facit. ¶ Nō q̄modo p talpā ſignificant̄ Ecc. x. Auaro nihil ē ſceleſti⁹ quoniā pieccit intima ſua. i. dū viuit interrat ⁹ē. tandē ſuperponit eis dya bol⁹ lapidē obſtinatiōis ne alienū reſtituāt nec ſuper paupes mi ſericordia moueant̄ vñ pñt dicere illud Treno. iij. Lapſa eſt in la cum vita mea ꝛ poſuerūt lapidē ſup me. hos ſic interrabit diabo lus in infernū luce xvi. Mortu⁹ eſt diues ꝛ ſepult⁹ eſt in inferno. ¶ Guloſos cruciat fame ꝛ ſiti No irām i pñti q2 inſaciabiles ſunt ſicut infernus ps. Sepulcꝝ patens eſt guttur eorū. In futuro eē cruciabunt̄ ſicut diues epulo qui cruciabat̄ in flamma nec potu it obtinere vnā guttam aque ad refrigeriuꝫ lingue ſue yſaie. lxv. Serui mei comedēt ꝛ voꝫ eſurietis ꝛc. ¶ Luxurioſos igne incēdit Nā luxuria ignis ē vſq3 ad ꝯſūmationē deuorās Job xxxi. ¶ Nota pueri qui ſe balneāt ꝑꝑ eſtū vt refrigerent̄ ſ̄bmergunt̄ hic eſt vr caldeoꝝ. i. ignis vbi Caldei ſe demonibus ſacrificabāt. hos cōbu ret dyabol⁹ in futuro igne ſuo q2 Sap. xi. Per q̄ quis peccat i eo punietur yſaie vltimo. Ignis eorū nō extinguet̄ Apoc. xviij. q̄tū ſe glorificabit ꝛ in delicijs fuit tm̄ date ei luctū ꝛ tormētū Et. xix Viui miſſi ſunt in ſtagnū ignis ardentis ꝛ ſulphur. Non eſt ergo bonū eē martirē dyaboli qui ſic ſuos cruciat in pñti ꝛ vehemēti⁹ cruciabit in futuro. Roge n⁹ ꝛc.

De Confeſſore Sermo primus.

Juſtum deduxit dñs per vias rectas ꝛ oñdit illi regnū dei Sapi. x. Solent beneficiorū memores beneficia ſibi vel ſuis impēſa refer re in laudē et gloriā benefactoris. ideo eccleſia beneficia ſuis via toribus impenſa preconiſat in laudem et gloriā ſaluatoris cuius ſummū beneficiuꝫ eſt viatorē a deuiatione ꝓſeruare et in rectam viā dirigere greſſ⁹ ei⁹ et h̄ eſt qđ dicit̄ in verbo ꝓpoſito. Juſtum deduxit dñs per vi. ꝛc. In quibus verbis iſte ſanctus cōmendatur

a quatuoꝛ. ꝑmo a perfectione vite cū dicit̄ iuſtū. Scđo ab honoꝛi
ficentia liberalitatis diuine cū additur deduxit dn̄s. Magnus eni
honoꝛ reputatur ſi rex pauperē deduceret per manū ad ſuū palaci
um p̄s. Tenuiſti manū dextrā me. ⁊ in vo. tu de. ⁊ cū glo. ſuſ. me.
Tercio ab operis ⁊ intentionis rectitudine cū ſubdit̄. per vias re
ctas. Vie eni recte ſunt virtutes ⁊ bona opera que recte ducūt ad
ſupernā ciuitatem p̄s. Deduxit eos in viam rectā vt irēt in ciuita
tem habitationis Quarto ab adeptione p̄mij ⁊ gloꝛie cū ſubiū
gitur. ⁊ oſtendit illi regnū dei. ¶ Pꝛimo ergo cōmendat̄ a perfectiōe
vite cum dicit̄ iuſtū. Eſt aūt iuſticia vt ait Macrobius Reddē vni
cuiqꝫ qđ ſuū eſt. vnde qui vult eſſe perfectus ſiue iuſtus congruūz
eſt vt ſe habeat iuſte reſpectu vniuſcuiuſqꝫ ſcꝫ reſpectu dei reſpectu
ꝓximi reſpectu ſui reſpectu ſubditi. ¶ Pꝛmo ergo reſpectu dei erigit̄
triplex iuſticia. pꝛima eſt in emendatione cōmiſſoꝝ. iuſtū eiꝫ ē i om
ni curia ꝙ qui peccatū ↄmittit maxime erga ꝓpꝛiū dominū ſoluat
emendā qꝛ ergo offenſus deus in multis iaco. iij. iuſtū eſt vt etiaꝫ
in multis emendem⁹. Hec aūt emenda fit per penitentiā que punit
culpā ⁊ bene operando ſoluit emendā ⁊ ſic reducit hominē ad iu
ſticiā Eccl̄. xvij. penitentib⁹ dedit deus viam iuſticie ⁊ xviij. Añ iu
diciū para iuſticiā. bene dicit ante iudiciū qꝛ ſi iudiciuꝫ expectaue
ris duram accipies ſentenciā ideo bonū eſt anteqꝫ res deducatur
in iudiciū cōmittē in arbitrū. i. in confeſſoꝛē p̄s. iuſti cōfitebunt̄ no
mini tuo. item cōfiteboꝛ tibi dn̄e in toto coꝛde meo in cōſilio iuſto
rum ⁊ cōgregatione ꝓuer. xviij. iuſtus pꝛioꝛ accuſatoꝛ eſt ſui. in q̊
verbo tres bone cōditiones cōfeſſionis innuunt̄. ſ. ꝙ ſit feſtina. vñ
dicit pꝛioꝛ. Scđo ꝙ ſit accuſans ⁊ ſpōtanea. vnde dicit accuſatoꝛ
Tercio ꝙ ſit ꝓpꝛia vnde dicit ſui Nota q̄m ↄtraria inueniūt̄ in mlͭ
tis qui ſe excuſant ⁊ alios accuſant ⁊ hi ſunt veri filij Adā Gene.
iij. Mulier quā dediſti mihi ſociā ⁊c. hec tria pꝛedicta inuenta ſunt
in publicano et ideo meruit iuſtificari Luc̄ xviij. Scđa in ſolutiōe
debitoꝝ vbiqꝫ eni terraꝝ iuſtuꝫ eſt vt qui ſe obligauit ad aliqđ de
bitum ſoluat Math. xviij Redde qđ debes deo āt obligati ſumus
omnes in baptiſmo ad obedientiā et ideo tenemur ei obedire in cō
ſeruantia mandatoꝝ ij Macha. ix iuſtū eſt ſubditū eſſe deo ⁊c̄ Rō
q̄nto Sic̄ per vni⁹ inobedientiā peccatoꝛes cōſtituti ſunt mlͭti ita
per vnius obedientiā iuſti cōſtituentur mlͭti. Luc̄ ꝑmo Seruiam⁹
illi oēs

ſpe. intus aũt ple. ſunt . oſſi. moꝛ. ⁊ oĩ ſpurcicia. ⁊ ſic a fo. ap̄pa . ho.
iuſti. intꝰ aũt eſtis ple. ypo. ⁊ iniq̃tate glo. Amoꝛe vane laud̾ ⁊ odio
veritatis. Nota ꝙ ſapiẽs mulier eo mõ ſe oꝛnat q̃ plus credit placẽ
ſpõſo ſuo. deo aũt placet oꝛnatꝰ īterioꝛ. Aues ec̃ celi h̾ docẽt q̃ nidoſ
ſuos plꝰ īteriꝰ decoꝛãt. iõ yſa. i. Lauamini mũdi eſtote auferte malũ
cogitatõnũ veſtraꝝ ⁊c̃. Preteã vaſa interiꝰ libentiꝰ mũdant̃. mat.
xxiij. Ve vob̄ qui mũdatis qđ de foꝛis ẽ calicis vel pabſidis. intꝰ ãt
pleni eſtis rapina ⁊ imũdicia. glo. Soꝛdibꝰ vicõꝝ ſic eni dẽnt mun
di eẽ qui ei pedes haberet lutoſos nõ intraret lectũ ipſis illotis ſi a-
quam haberet ad lauandũ. Qui autẽ eſt in peccãdi volũtate inqui-
natã hẽt aiam ⁊ habet quo põt eã lauare ⁊ mũdare. qꝛ põt cõfiteri
⁊ penitẽ. iõ tho. vi. Exiuit vt lauarꝫ pedes ſuos. Itẽ decẽs eſt vt ſint
recti ad directe cuſtodiendũ. n. Eze. i. dicitur de euãgeliſtis pedes e-
oꝛum pedes recti. debemus autẽ recti eſſe ꝑ intentõnem vt non pro
carne vel mũdo vel diabolo faciamus ſꝫ omnia ꝓ deo ſicut dr̃ via
recta q̃ a fine debito vel termino ſtatuto nõ declinat. yſa. xxvi. Sẽ-
ta iuſti ret. eſt rectus cal. iuſti. ad ãbulãdũ ⁊ hoc faciendum eſt ĩpli-
ci de cauſa. Primo quia libentius laboꝛatur ꝓ eo a quo maioꝛ re-
muneratio exſpectatur. deus autẽ in centuplum plus remunẽat eos
qui pro eo laboꝛant quã caro. mundus ⁊ dyabolus. p̃s. Generatõ
peccatoꝝ bñdicetur. Generatõ peccatoꝝ. i. opera ſcđꝫ gloſã. Bñdi-
cẽtur. i. habebunt illã bñdictõnem de qua dr̃ mat. xxv. Venite bñ-
dicti patris mei ⁊c̃. Scđo qꝛ gloꝛia ẽ ſponſe. oia ad gloꝛiam ſponſi
ſui oꝑans deus aũt ſponſꝰ eſt aie. p̃s. Letami in dño ⁊ exultate ⁊c̃
Tertõ qꝛ cautꝰ m̃cator ſuas m̃ces vendit ⁊ tradit ei libentiꝰ qui ca-
riꝰ emit et bñ reddit. deus aũt cariſſime emit elemoſinas ⁊ ieiunia
⁊ alia bona q̃ ꝓ ipõ fiũt. qꝛ ꝓ eis dat vitã eternã. ii. coꝝ. iiij. Jd qđ
in pñti eſt momẽta. eſt ⁊ leue tribu. nr̃e ſup̄ modũ in ſublime eius
pondus eternũ gloꝛie oꝑatur in vobis p̃. bene pagat q̃ nunq̃ꝫ de-
bitũ ẽminũ p̃terit quin ſtati reddat dieta ꝯpleta. mat. xx. Voca o-
ꝑarios ⁊ redde ill' mercedẽ ⁊c̃. dyabolꝰ autẽ mundꝰ ⁊ car o paruꝫ
reddunt qꝛ nihil niſi tꝑalia ſap̃. iij. Laboꝛes ei ſine fructu. p̃. tarde
ſoluũt. imo ſepe nunq̃ꝫ. Multi eni ſepe ꝓ diuicijs honoꝛibꝰ ⁊ delicijs
habẽdis laboꝛãt ⁊ nũq̃ꝫ aſſequunt̃ ſicut q̃ ſeq̃tur vmbrã. Eccle. vi.
Quãto plꝰ laboꝛabit tãto minꝰ īueniet. p̃s. Letabit̃ iuſtꝰ in dño ſic
bonꝰ m̃cator de cara venditõne ⁊ ſꝑabit in eo ſcilicet de certa ⁊ tu

ea ſolutione. ⁊ laudabunt omnes recti corde. ſ. a ſanctis ſicut dites
a mūdanis de lucratia negociatōne. Itē decens eſt vt ſint calciati
ad paciēdum ⁊ ſuſtinendū vñ. deut. xi. Precepit dñs calcios habē
in pedibꝰ. Calciati aūt ſumus cū exēpla ſanctoꝝ qui mortui ſunt
in cordis memoria portamus. Calciati ei pedes ſuāt mūdiores
faciunt audatōres. reddunt fortiores. Et hec tria facit ꝯſideratō ſā
ctorum. Primo dico ꝙ calciamēta ſeruant pedes ne inq̄nentur. ſic
ꝯſideratio ſanctoꝝ ſeruat aīam ne peccato polluatur vt inſpectō in
vero exēplari ſuat ſcptorez a corruptōne falſitatis. can. vii. Quā pul
cri ſūt greſſus tui ī calciamētis filia pn̄. Item pedes audatōres red
dunt. Calciatꝰ ſup̄ ſpinas ⁊ tribulos audacius pedem ponit ſic qui
ꝯſiderat vitam ſanctorum ad ieiunia ⁊ penitēciā cicius ſe extendit
Strēnuitas enim vnius in bello alios excitat ad bellandū. Ephe.
vi. State calciati pedes in p̄paratōnem euāgelij pacis. i. ad facien
dum mandata que ſunt in euangelio ſm gloſam. Item faciunt for
tiores. Calciatꝰ eni dietam ſuam meliꝰ pficit ⁊ ad pſeuerandā itine
ratōnez plus potens eſt q̄ȝ nudꝰ pedibus. ſic qui attēdit lucrū quod
ſcī habuerūt de bonis q̄ faciunt. in bono faciliꝰ pſeuerat. Cupiditas
eni mercedis facit operarium vſqȝ ad veſpā opari. deutr. xxiij. Di
xit moyſes. Aſer qui interpretat beatitudo ferꝝ et es calciamentum
eiꝰ. i. pſeuerātiā accipiet ex ꝯſideratōe ſcōꝝ. Es ei ⁊ ferrū durabilia
⁊ pſeuerātia ſunt metalla de ferro ergo ⁊ ere calciatꝰ ē qui exēplis
ſanctoꝝ fortis ⁊ pſeuerās efficitur. Iere. ij. Prohibe pedem tuum
a nuditate ſic patet totum

De vno martire ſermo.

Beatꝰ vir q̄ ſuffert tentatōnē qm̄ cuȝ probatus fuerit accipi
et coronā vite. Iaco. i. ſicut dr̄ Eccl. vi. Si poſſides amicū
in tentatōne poſſide illum. qꝛ ſicut dr̄ vulgarit paꝝ valet a
mor q̄ in neceſſitate ſe non mōſtrat. iō dñs amicos ſuos pbat va
rijs tentatōnibꝰ ⁊ tribulatōnibus vt in illis amorē ſuum probet per
tollerantiā ⁊ paciam penaꝝ ⁊ eos tanq̄ȝ milites pbatos ⁊ victoēs
coronat ⁊ remunerat p retributōnē meritoꝝ ⁊ p̄mioꝝ. H eſt ꝙ di
cit ī vbo ꝓpōito btūs vir ⁊c̄. In q̄bꝰ martir ꝯmēdat a duobꝰ. pmo a
mltiplici ſuſtinētia paſſionū ꝙ nōt cū dr̄ btūs vir ⁊ ꝙ pbatꝰ fuerit
graui pēaꝝ examiatōe ſic bonū vas pbat in fornace. ecc. xxvii. Vaſa
figuli pbat fornax ⁊ hoīes iuſtos tētatio tribulatōis. Scdo ꝯmēdat
a mltiplici redditōe p̄mioꝝ cū addit accipiet coronā vite. i. h ꝙ dr̄
accipie

accipiet.q.d.quãtum voluerit notatur p̃miorum libera copioſitas.
yſa.li.Gaudiũ ⁊ leticia inue.i ea.q.ꝓ nihilo vt accipiat quilꝫ quã
tum placet.Jn ſignũ h⁹ dr̃ heſter Sic rex ſtatuẽat prepoſitos ſingu
lis menſis vt ſumeret vnuſquiſqꝫ qđ vellet.in h ꝙ dic̃ coronã q̃ ro/
tũda ſolet eẽ ⁊ totũ caput ambiẽ notat̃ euidẽtia ⁊ vniuerſalitas.p̃s
Circũda me leticia.yſa.li.Leticia ſempiterna ſuꝑ capita eorũ Jn h
ꝙ dic̃ vite nõtur imortalitaſ ⁊ eternitas.Jo.vi.Oĩs qui viuit ⁊ cre
dit i me ⁊c̃ Primo ergo cõmẽdat̃ a ſuſtinẽcia ⁊ pacia paſſionũ cum
dr̃ btũs vir q̃ ſuf.tẽ.q.cũ ꝓbatus fuerit.Circa qđ notandum ꝙ ꝓ
bat nos deus multis modis videlicet ſicut ꝓbari ſolet equ⁹ vt ema
tur.ſicut aurũ vt purget̃.ſicut vinũ vt eligatur.ſicut cleric⁹ vt ordie
tur.Primo dico ꝙ ꝓbat̃ homo vt equus vt ematur ⁊ bene ꝑ equũ
vir ſcũs deſignat̃.qr dominꝰ ꝑ eum vincit hoſtes ſcꝫ carnẽ mũdũ
⁊ dyabolum.ſedẽs ꝑ gratiã ſuꝑ eum.Apo.vi.Ecce equus albus
⁊ qui ſedebat ſuꝑ eũ habebat arcum ⁊ datum eſt ei.co.⁊ exiu.vi.vt
vi.ꝓuer.xx.Equus parat⁹ ad dieꝫ belli.dñs aũt ſalutẽ tribuet.Nõ
ꝙ equus dr̃ bon⁹ ꝓpter q̃tuor.p̃mo quia non eſt ceſpitãs.i.reſtis vl'
ebucrãs h refert̃ ad titubatõnem vel icõſtantiã in bono.Gene.xlix
Dan coluber in via ceraſtes i ſemita mordẽs vngulã equi vt cadat
aſcẽſor e⁹ retro.Jac.i.Qui heſitat ſilis ẽ fluctui maris q̃ a vẽto mo
uet̃ ⁊ circũfert̃.vir duplex aio icõſtãs ẽ in oib⁹ viis ei⁹.Oſee vltimo
Recte ſunt vie dñi iuſti ãbula.ꝑ eas.p̃uaricatores corruẽt i eis.Jõ
Eccl'.v.Eſto firm⁹ in via dei.ij.pe.3.Cuſtodite voſmetipõſ ne erro.
tra.exci.a ꝓpria firmitate.Scđo qñ nõ ẽ tener ad calcaria h refer
tur ad amorẽ ⁊ timorẽ q̃ ſunt duo calcaria aie.q̃b⁹ dẽt cor ꝓfunde
pũgi amor pũgit ad ãbulãdũ i bonũ timor pũgit a retardãdo a ma
o.p̃s.Confige tiore tuo carnes meas ⁊c̃.Can.iiij.Vulnẽata cari
tate ego ſum.ꝫ de malo et equo dicit̃ yſa.28.Scio ꝙ durus es tu ⁊
neru⁹ ferre⁹ cer.tua.actu.ix.Durũ eſt tibi ꝯtra ſtimulũ cal.Jer.v.
Percuſſiſti eos ⁊ nõ dolu.attriuiſti ⁊ nõ acci.ꝫ ꝯtra h dr̃.p̃s.Ap
p̃hẽdite diſciplinã.Tertõ qñ ñ hꝫ dur̃ os Equ⁹ ei effrenis q̃ retinẽ
ñ p̃t inẽ hoſteſ ſeſſorẽ ſuũ duc̃.h r̃fert̃ ad loq̃di diſcretõꝫ.vir ei q̃ ñ
p̃t i loq̃do retinẽ ſpm̃ ſuũ eſt q̃i equ⁹ ſine freno.Tal' equus frenoſa
breſco coerceri dẽt.i.diſcreto ſilẽtõ vl' diſcreto diſcretõis loro Jac.
3.Eq̃s frẽa imittim⁹ ad ꝯſẽtiẽdũ nob.eccl.xxx.Equ⁹ idomit⁹ euadet
dur⁹ ⁊ fili⁹ remiſſ⁹ euadet p̃ceps.liguã ſuã null⁹ domaẽ p̃t Eſt ei inq̃

c 1

ma.ne.ve.mor.p̄s. Jn chamo ⁊ freno.eccle.ꝛ. Noli eē citatꝰ in lin
gua tua. Et quīto caplo līgua īprudētl. Cōuerſio eꝰ ⁊.28. Frenos ori
tuo facito rēos ⁊c̄. Quarto qn̄ nō eſt vmbratilis ħ refert ad nimiuꝫ
tiorē ⁊ puſillanimitatē ad bonū̄ faciēdū p̄s. Jllic trepi.ti.vbi n̄ erat
tior. Leui.xxvi. Terrebit eos ſonitꝰ folij volātl. ⁊ ita fugiēt q̄ĩ gladi
um pniaꝫ tpalē.ꝫ Job.vi. Qui timet pruinā irruet ſup eū nix mō eq
ūbrabili duo ſūt faciēda.p̄mo ei vrgēdꝰ ē calcaribꝰ ꝯtra rē quā for/
midat ſic caro ꝯtra labores pnīe ⁊ dolores ꝓuer.x. Virga i dorſo
eiꝰ q̄ indigꝫ corde.ecc̄.xxx. Fode latēa eꝰ dū infās ē ne forte induraꝫ ⁊
nō credat tibi ⁊ n̄ erat tibi dolor aīo. Sic vrgebāt ſc̄us paulꝰ equū
ſuū q̄ dic̄. Caſtigo corpꝰ meum ⁊ i ſuitutē redigo ⁊c̄.coꝛ.ix. Jtem
equꝰ vmbratil' p̄mittēdꝰ eſt i locl.marie piculoſis vt circa pōtes.ſic
xp̄s p̄ponēdꝰ ē an̄ oculos nr̄os Jp̄e ei p̄ceſſit vt ſeq̄mur. Michee.ij.
Aſcēdit iter pādēs an̄ eos Jo.x. An̄ eas vad̄ ⁊ oues eū ſequūt̄.ſic eb
xij. Curramꝰ ad ꝓpōitū nob̄ certamē aſpiciētes i auctorē fidei ⁊ ꝯſū
matorē xp̄m. Eodē caplo. Recogitate eū ⁊c̄. Sꝫ filij effreni itēdētes
⁊ mittētes ar.ꝯuer.ſunt in die belli. Scd̄o ꝓbat̄ vt eligat̄ vl' vt pur
get̄.ꝓbat̄ āt ꝯtra ꝓbatoriū lapidē.vl' ꝯtra ignē.lapis ꝓbatoriꝰ eſt.
xp̄us q̄ ē lapis offēſiōis ⁊ petra ſcādali.i.pet̄.i. Auꝝ āt bonū exami
nat̄ vt magl.fulgeat ⁊ eligat̄. Auꝝ ꝟo ipuꝝ vt purget̄ vl' reprobet̄.
yſa.viij. Erit vob̄ in ſcificatōꝫ in lapidē aūt offēſionis ⁊ i petrā ſcan
dali duabꝰ domibꝰ iſrl' in laqueū ⁊ ruinā hītātibꝰ ieruſalēꝫ.ignis eſt
tribulatō ibi ꝓbat dn̄s auꝝ ſuū.ecc̄.ij. Jn igne ꝓbat̄ auꝝ vl' argētuꝫ
hoies ꝟo receptibiles i camino hūiliatōis q̄re ſc̄i ꝯpant̄ auro.ecc̄.
l.q̄i vas.au.ſo.⁊c̄. Tertō probat̄ clicꝰ vt ordiet̄ ⁊ ei bn̄ficiū ꝯferat̄
ꝓbat̄ āt tplr.ſ.i legēdo i catādo ⁊ i ꝯſtruēdo.bn̄ legē eſt i corde ſuo
iugr̄ meditari ꝓp̄a pc̄ca vt doleat defcūs ꝓri vt ꝯdoleat bn̄ficia dei
vt diligat.gaudia celi vt appetat.pēas iferni vt ticat. i his ꝯtict̄ ois
ſcp̄tura.iō yſa.xxix lege.p̄ma ad thi.ꝛ.dū vēio attēde lcōi exhorta/
tōi doctrie.ſic bn̄ legꝫ eze.i libro q̄ꝑ expādērat dn̄s an̄ eū. Eze.v.ſ.la
mtacōes ꝓ ſuis defc̄ibꝰ ⁊ aliēis ⁊ carm̄ ꝓ dei bn̄ficijs exhibitl. ⁊ ex/
hibēdiſ ve ꝓ etn̄is pēis.ſꝫ mlti ſūt q̄ legē neſciunt de q̄bꝰ yſa.29. Neſ
cio lr̄as.bn̄ canē ē bn̄ ſciē pc̄ca ꝯfiteri itegre caritatie ꝓrimū exhor
tari d̄o ꝓ bn̄ficijs regraciari hec t̄a monebat dn̄s bn̄ cātari yſa.23
Sūe cytarā cir.ci.mēit̄ obliuiōi tradita.i.o aīa pc̄cat̄x dn̄i oblita
Sūe citharā.ſ.pcc̄o ꝯfitēdo q꞉ cithara ab imo ſōat bn̄ cane ꝓrimū
inſiſti uēdo

inſtruēdo frequēta canticum deo in omnib⁹ grās agēdo ſic frequē
tabat canticū qui dicebat benedicam⁹.d.in oi tempore ⁊c. Bern̄.
Diſce ad ſingula deo grās agere vn̄ cōſtruere ē per exemplū bono
rum operum ꝓximum edificare ⁊ inſtruere Cōſtruere ē dictionē di
ctōni apte ꝯiungere ſignificatōꝫ vocis ꝑ vocis ydeoma exꝓmere.
Recte ergo ꝯſtruit q̄ verbū bonū producit.q̄ verbū per op⁹ exponit
Ephe.v.Omnis edificatō conſtructa creſcit ⁊c.mat.v.Luceat lux
veſtra ⁊c. Ille ei bn̄ cōſtruit q̄ verbū oris elucidat ꝑ virtutem ope/
ris nā de his qui vbo tm̄ edificant opꝫ deſtruētes dr̄ yſa. xlix. Ue
nerunt ſtructores tui deſtruētes te.ſi ergo ſic ſcias cantare legere ⁊
ꝯſtruere bon⁹ cleric⁹ es te ſumm⁹ pontifex in ſacerdotem ordinabit.
Apo.i.Fecit nos regnū ⁊ ſacerdotes deo ⁊ pr̄i ſuo.yſa.lxi. Uos ſa/
cerdotes dei voca.miſtri dei nr̄i dicet̄ vobis.poſt hoc ad ꝑhēdā per
petue hereditatis te admittet. Quarto ꝓbatur vinū vt eligat̄. Eli/
gēdum ē aūt clarum forte ⁊ ſapidum.vini claritas refert̄ ad clari
tatē fidei qꝛ quelꝫ aīa debet eē clara ꝑ fidei veritatem ſine tenebris
erroris.ħ eſt ſanguis vue meraciſſim⁹.deut.xxxij.Sed nota ꝙ cla
ritatem vini.i.fidei corrūpūt tria. Primū eſt tonitruū qꝺ ꝑ ꝯmotio
nē turbat vinū ħ refert̄ ad nimium terrorem ⁊ puſillanimitatē per
ſecutōnū ⁊ laborum.qꝛ tales ad tēpus credunt.⁊ in tꝑe tētatōnis
recedunt.Luce.viij.Qui ꝗ credunt ꝫ labores operū fidei fugiūt.tunc
ei eſt fides clara qn̄ relucet ꝑ opa ꝫ.p̄s. Illic trepida.ti.vbi nō erat
ti.Scdm ē feces interiores.ħ refert̄ ad immūdicias ⁊ blādicias vo/
luptatū.p̄s. Uoluptas nobiſcū nata ē ab initō.p̄s. Fex eius non ē
exinanita.vl̄ feces ſunt documēta ⁊ ſortilegia vetularū que admiſ
cēt fidei qꝛ eis credūt ſicut articul̄ fidei.yſa.i. Uinū tuū mixtū ē aq̄
iō dr̄ Iere.xlviij.Reqeuit moab in fe.ſ.nec trāſ.ē de va.in.vas idcir
co ꝑmāſit guſt⁹ e⁹ in eo ⁊ odor e⁹ nō ē immutat⁹. Tertiū ē eſt⁹ ni/
mius ħ refert̄ ad auariciā ⁊ cupiditatē auarorū.iō nō hn̄t fidē ve
rā de dō q̄ in his nu.vult di.fi.ꝑma Thi.vi.Radix oim maloꝝ ē cu
piditas quā quidā ap.erra.a fide Ephe.v. Auaricia ē ydoloꝝ ſeruit
t⁹ Itē vini fortitudo refert̄ ad ſpei ꝯſtātiā qꝛ ſpes i aīa fortitudinem
opat̄ yſa.xxx. In ſilē.⁊ ſpe.e.⁊c ⁊ xl. Qui ſꝑant i do.mu.ſ heb.vi
Fortiſſimū ſola ha.q̄ cō.ad te.ꝓpo.ſpē. Itē vini ſapor refert̄ ad cari
tatis dulcedinē. Auguſ. Omnia ſeuia ⁊ imania ſuauia facit amor
vn̄ ſponſa.can.viij. Dabo tibi poculū ex vino ꝯdito.ſi i aīa tale vi

nū eēt dn̄s eā appropriarꝫ ⁊ eligeret ſibi ⁊ in celi cellario collocarꝫ
Tal' erat q̄ dicebat. can. ij. Introduxit me rex i cellā vinariaꝫ Sed
mſti ſunt dn̄o ſiċ vinū mirratū ⁊ aceto mixtū de q̄ mar. xv. Dabāt
ei bibere vinū mirratū mat. xxvij. Dederūt ei vinū cū felle mixtuꝫ. et
cū guſtaſſet noluit bibere q̄ſi guſtare ⁊ tēptare vr̄ dn̄s de aliq̄bꝰ q̄
aliqđ bonū incipiūt ſꝫ cito dū a bono incepto deficiūt ſiūt no. bo. il
iꝰ priora p̄orib⁹ Luce. xi De talib⁹ p̄t illud dici. m x. zA. Cū guſta.
no. bi. de iſtis ꝯq̄riṫ Jere. ij. Plantaui te vinea electa qūo cōuerſa
es in p̄uū vi. electa. yſa. v. Expectauit vt facēt vuas ⁊ fe. labruſcas
Nō ꝙ ēplex ē vinū. ſ. nature gr̄e ⁊ glē. p̄mūꝫ ē vinū nature qđ bn̄ v
tēti bonūꝫ ē q2 oīs creatura dn̄i bō ⁊ nihil abijciēdū qđ cū gr̄aꝝ ac
p̄cipiṫ. i. thi. x. iō thi. v Modico vino vtē ꝛc̄. ⁊ i vita bt̄i auguſtini ſꝑ
vinū bibebat. Jſtđ ꝯo vinū male vtēti ꝯtiṫ in culpā. q2 faċ quatuor
mala. p̄mo genēat luxuriā ⁊ tumltū. puer. xx Luxurioſa res vinuꝫ
⁊ mlr ꝛc̄. iō Ephe. v. Nolite iebriari vino in q̄ eſt luxuria. Scđo do/
lorem ⁊ remorſuꝫ. puer. xxiij. Ne intuearis vinū cū flaueſċ qn̄ ſplen
duit in vitro ⁊ poſt blādē igrediṫ ⁊ i fine morđꝫ vt colub. Tertō mi
ſiam ⁊ vllulatum. Johel. i. Vllulate. i. ad vllulatum vos p̄parate
vos q̄ bibitl. vinum i dulcedine. Quarto penā vidicte. vn̄ Apo. xiiij
vr̄ dānādo ꝙ ipē bibet de vino ire dn̄i ꝑpter hoc dicitur. yſa. v. Ve
q̄ conſurgitis mane ad ebrietatē ſectādaꝫ ⁊ potandū vſq3 ad veſpe
rā vt vino eſtuetis ⁊ p⁹. ve q̄ potētes eſtis ad bibēdum vinum ⁊ vi
ri fortes ad miſcēdā ebrietatem. Scđm ē vinum gr̄e qđ ſpectat ad
bonos ⁊ hoc duplex. ſ. qđ ſpectat ad nos ⁊ h̄ triplex. p̄mum ē vinū
ꝯpūctōis. p̄s. Potaſti nos vino ꝯpūctōnis Jſtud vinū creſcit i ma
lo agro. ſ. pccōꝝ qđ exponiṫ p̄lo ꝯtritōis capiṫ in vaſe memorie de
lictoꝝ. Eliq̄tur p ꝯfeſſionē. bibiṫ p ſatiſfactōnē. Scđm eſt vinuꝫ de
uotōnis. can. v. Comedi fauū cum melle. modo bibi vinum cuꝫ la/
cte meo. ⁊ cōmemorātur hic diuerſa beneficia q̄ excitāt ad deuotio
nem. Fau⁹ eſt dulcedo pure diuitatis q̄ ſe nob̄ exhibuit quādo largi
t⁹ eſt nobis ſuā deitateꝫ. mel āt in cera ē humilitas i qua facta eſt re
dēptō Vinū āt ē deuotō iñ ſuſcepta. lac āt ē pura ⁊ dulci. ⁊ natuē ꝯ
petēs doctria xp̄i. idē eſt i p̄s A fructufrumēti vini ⁊ olei ſui mltiplicati
ſūt. Fruct⁹ frumēti ē ſtabilimētū ſolidātis ⁊ corroborātl. gr̄e. Frcs vini
ē fruct⁹ deuotōis. fruct⁹ olei ē fruct⁹ pietatis. h̄ vinuꝫ creſcit in mōte
altiſſimo bn̄ficiorum dei. Exp̄miṫ prelo. gr̄aꝝ actōnis. colligitur in
vaſe cordis

vaſe cordis eliq̄tur a fraudulētia magnitudīs bibit̄ cū nō īnuacuū
grā recipit̄ ꝫ explet̄ in oꝑe ad qđ data ē. Terciū eſt vinū ebrietatꝭ. a
moris can. v. Comedite amici ⁊ bibite ⁊ iebriamī cariſſimi. Creſcit
aūt h̄ vinum ī mōtibꝰ ⁊ vineis cip̄. ī terra calidiſſima vbi ignis ē in
ſyon ⁊ caminꝰ in ieruſalē. yſa. xxij. in mōte. ſ. altiſſime caritatis. Ex
ꝓmitur a p̄lo deſiderij eſtuātis caritatis recipit̄ in vaſe ampliſſime
pietatis eliq̄tur a fece vani amoris ſui ⁊ ſeculi bibit̄ in dulcedine ā
plexꝰ dilecti vſqꝫ ad ſacietatē ⁊ ebrietatē oīm terrenoꝝ. Eſt aūt vinū
qđ debemus ꝓpinare pris qđ ſilr̄ eſt ꝯplex. vinū eni mordicat iſtru
it ꝑ h̄ ꝙ ſubtiliat ſpm̄ ⁊ modice ſūptū ingeniū ꝯfert. ꝓmū vinuꝫ qđ
dēmꝰ ꝓpinare ꝓrimis ē aſꝑe reꝑhēſionis. Can. i. Meliora ſunt ver
ba tua vino. ibi glo. mordax reꝑhēſio debet̄ pccātibꝰ ꝓma. thi. v.
Peccātes corā oībus argue vt ⁊ ceteri timorē hēant. Scđm ē do
ctrine. cantico. viij. Dabo tibi poculum ex vino cōdito ⁊ muſtum
malogranatū. Vinū ꝯditū eſt doctrīa oꝑibꝰ cū verb̄ mixta ⁊ mo
ribꝰ audiētiū ꝯcordans. malogranatuꝫ eſt doctrina refrigerās ab
eſtu vitiōꝝ. Terciū eſt ꝯpaſſiōis ⁊ ſbleuatōis in adiuuādo. Nee. v.
Decimā pecūie frumēti vini ⁊ olei. quā exigē ſoletꝭ. ab eis date. ſ. in
elemoſinā. Et vide magnā dei caritatē nō ei req̄rit decimā vl̄ viceſi
mā ptē. ꝫ cēteſimā. zacheꝰ tñ nō fuit in h̄ ꝯtentꝰ ꝫ dedit medictateꝫ
Luce. xix. Ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ ⁊c̄. de h̄ vino ec̄. Neemie. x.
ad gazophilaciū. i. ad celū vbi diuiteſ dn̄t gazas ſuas deponē. Lu.
xij. Vēdite q̄ habetis ⁊ date elemoſinā facite vob̄ ſacculos q̄ non
veteraſcūt theſaurū non deficientē in cel. Seq̄tur. Deportabūt filij
iſrl̄ ⁊ filij leui. i. paupes ꝓmicias frumēti vini ⁊ olei. laurētiꝰ. Facul
tates ecce q̄s req̄ris ī celeſtes thezauros manꝰ paupū aſportauerūt
Paupes ei ſunt thezaurarij diuitū. Seq̄tur ⁊ ibi erūt vaſa ſanctifica
ta. ſ. ī faciēdo elimoſinā. luce. xi. Quod ſupeſt date elemoſinam ⁊ ec
ce oīa mūda ſunt vob̄. Terciū vinū eſt glorie. ſ. vinū ꝑfecti gaudij
de q̄. p̄s. Vinū letificat cor hoīs ꝓuer. ix. Bibite vinum qđ miſcui
vob̄. ſ. ex diuinitate ⁊ hūanitate. Creſcit aūt h̄ vinum ī vineis engad
di vbi ē balſamū icorruptōnis etn̄e. ſ. ſapie diuine h̄ eſt vinū qđ letifi
cat deū ⁊ hoīes. Judic. ix. Hoc vinū exꝓmit̄ p̄lo ꝯtemplatōi ⁊ reue
late. Recipit̄ ī vaſe admiratōis glorie regni celeſtis in quo cū xp̄o
regnāt oēs ſcī. Eliq̄t̄ āt a fece male ꝯpatōis ne aliq̄d. ſ. ꝯpet̄ illi. qr
oculꝰ nō vidit nec auris audiuit ⁊c̄ yſa. lxiiij. Bibit̄ ei in exceſſu mētis

⁊ raptu aīe cū ſcdm̄. p̄s. Dn̄i ē aſſūptō nr̄a ⁊ ſancti iſrl̄ reř. nr̄i. Hē
v inū qđ ſaluatoꝛ pmittit pmanētibꝰ ſecū. luce. xxij. Uos eſtis qui
pmāſiſtl. mecū in tēptatōibꝰ meis ⁊ ego diſpono vob̄ ſic̄ diſpoſuit m̄
ī r̄ meꝰ regnū vt edatl. ⁊ bibatl. ſup mēſā meā in regno meo. ſic ptz p̄
mū in q̊ iſte martir ↄmēdaꝛ a ſufficiētia toꝛmētoꝝ cū dr̄. Cū pba/
tꝰ fuerit. Seq̄tur ſcdm̄. ſ. magnitudo p̄mioꝝ cū ſb̄diř. accipiet coꝛo
nam vite. Circa qđ notandū ꝙ triplex ē coꝛona. Pꝛīa eſt pc̄coꝛum
de q̄bꝰ dr̄ Sapie. ij. Coꝛonemꝰ nos roſis an̄q̄ȝ marceſcāt. Nō tria
ī roſa q̄ ↄueniūt iſtis. Caput ledit. cito marceſcit. in ſpinis creſcit q̄
ſunt male ↄbuſtōis. ſic iſti caput ſuū ledūt. i. xp̄m ⁊ ↄtūeliā faciunt
ſerta poꝛtādo vl̄ coꝛonas cū xp̄s ſpiaꝝ aculeis fuerit coꝛonatꝰ. Jo
xix. Exiuit ieſꝰ poꝛtās ſpineā coꝛonā ⁊ purpureū veſtimētū. Jtē cito
marceſcit gl̄a pulcritudis eoꝝ ⁊ ſupbia. Ja. i. Gl̄a eꝰ ſicut flos feni
trāſit. Exoꝛtꝰ ē ei ſol cū ardoꝛe ⁊ arefecit fenum ⁊ flos eiꝰ decidit ⁊
decoꝛ vultꝰ eiꝰ deperijt. Jtē ſicut ſpine ↄburenř in igne infernali. yſa
vltio. Uermis eoꝝ nō morieř ⁊ ignis eoꝝ nō extigueř. Jō dr̄. yſa.
xxviij. Ue. ſ. eterne dānatōis coꝛone ſupbie ebrijs effraim ⁊ floē de
cēti gl̄e ⁊ exultatōiſ. Scđa ē dānatoꝝ. yſa. xxij. Coꝛonās coꝛonabit
te dn̄s in tribu. bis deſignat coꝛonā tribulatōis vt ↄn̄daꝛ in coꝛpe
⁊ ī aīa etn̄itas afflictōis. Tertia ē btōꝝ. p̄s. Gl̄a ⁊ hōꝛe co. e. do. iſta
coꝛona dētur ſex generibꝰ hoīm ſm̄ qđ ſunt ſex genera hoīm q̄ co/
ronanř. Solēt ei ſui pōꝛre coꝛonas coꝛā dn̄is miſtrātes rōe mūdi/
cie ne. ſ. capilli defluāt. Per miſtrātes ſignificanř acti ſua paupibꝰ
erogātes ⁊ deo ī mēbꝛis ſuis ſuiētes puer. xiiij. Coꝛona ſapiētiū di
cie eoꝝ Sapiētes h̄ dicunř prudētes diſpēſatoēs elēoſinaꝝ. q̄ꝝ dicie
n̄ ſunt ↄgregate ad h̄ vt p dđo venēnř ȝ ad opa mie exercēda. hi aūt
accipiēt coꝛonā aureā Auꝝ ei exq̊ vicit alia metalla ex pōdē excellē
tiſſ. āȝ p̄cōſitat. excellētiā adq̄rit ⁊ ↄgruit ſignificatōi opū mie ī q̄bꝰ
exercenř acti. nullū ei genꝰ bōꝝ opū in ſtatera iudicl. tm̄ pōdēat qđ
pbař p h̄ qꝛ p id opꝰ diffinieř extremū iudiciū. mat. xxv. Eſuriui ⁊c̄
h̄ ē auꝝ qđ magi obtulerūt. mat. xx. Obtulerūt munera auꝝ thus ⁊
mirrā. Coꝛona igiř aurea coꝛonāř boni elēoſinarij. i. macha. ꝛ. Oꝛ/
nauerūt faciē tēpli coꝛōis aureis ⁊c̄ Jtē clēici ⁊ religioſi ī ſignū p̄roga
tie p depoſitōȝ capilloꝝ. hi ſūt ↄtēplati oīa p xp̄o paruden̄ř relictes
⁊ ſic dl̄cedinē etn̄e ſapie p̄guſtāte ȝ capitl. n. raſio ſrenoꝝ ē depoſi/
tō de iſta coꝛona dr̄ puer. ꝛ. Gl̄ificabēis ab ea. ſ. ſapia icreata cū ea

ſuerl. ãplerat⁹ ⁊ da. ca. t. augmēta gr̃aꝝ ⁊ co. icli. ꝓ. te. Cōtēplatie aīe
ad deū ſhiāti fit iſta ꝓmiſſio q̄ oib⁹ t̄renis abdicatl. ⁊ tꝑalib⁹ ipꝫ dei
filiū brachijs ſp̄ualib⁹ itellect⁹ ⁊ affect⁹ tenē deſiderat ⁊ ãplecti. Tali
ꝓmittit̄ gl̄ificatō p⁹ ãpler⁹ ⁊ corona. Et dn̄t h̄ duo nōi q̄ marie de
bēnt mouē ad ſtatū ɔtēplatōis vl̄ ingreſſū religiōis. ꝓmuꝫ ē augm̄/
tū gr̄e q̊ ad bonos vt ãpli⁹ ꝓficiāt. ſcd̄m eſt ꝓtectō a ꝑiculo q̊ ad in
pcc̄o exiſtētes vt deſiſtāt Jtē reges in ſignū hōꝛl. ⁊ gl̄e. Reges ſūt ꝑla
ti bōi ⁊ rc̄toꝛes alioꝝ q̄ ſimil̄r a dn̄o coronāt̄ ꝓuer. xxvij. Diligent̄
agnoſce vultū pecoꝛl. tui tuos qꝫ gre. ɔſi. nō n. ha. iugr̄ pa. ꝫ co. t̄bu
t̄. in genera. ⁊ ge. De corona iuſtoꝝ eccleſi. xlv. Corona aurea ſuꝑ
mitram ei⁹ expſſa ſigno ſc̄itatis. i. lamia aurea i mitra pōtificl. in q̄
ſcp̄tū erat nomē dn̄i thetragramatō qd̄ int̄pretat̄ vl̄ ſonat ꝓncipi
uꝫ paſſionis Jſte eſt oꝛnat⁹ vite ꝑlatōis ⁊ pulcritudo. ſ. cōfiguratō
vl̄ ɔfōꝛtō hūana ꝑꝫ hūanitatē paſſiōis xp̄i. Gl̄a hōꝛis ⁊ op⁹ foꝛtitu/
dis Corona ergo fulgēs gl̄a ⁊ hōꝛe oꝛnat ꝑlatos ſcōs. i. thi. v. Qui
bn̄ ꝑſunt ꝑ̄ſbit̄i duplici hōꝛe digni hēant̄. Duplex ei honoꝛ talib⁹ dē
tur. vn⁹ honoꝛ ꝙ bn̄ regit ſe ali⁹ honoꝛ ꝙ bn̄ regit alios. iō dr̄. Gl̄a
hōꝛis q̊ ad alios ⁊ op⁹ foꝛtitudis q̊ ad ſe. Eccl̄. x. Jn medio fratruꝫ
rc̄toꝛ eoꝝ in honoꝛe. ꝑ̄s. Gl̄a ⁊ honoꝛe coronaſti eū. Jtem puelle in
ſignum leticie. puelle ſunt virgines coram xp̄o ſponſo ſuo coꝛiſātes
⁊ gaudentes ſicut dicitur. Apoca. xiiij. Audiui voceꝫ ſicut cythare
dcoꝛum cytharíſantiū in cytharis ſuis ⁊ cantabant quaſi canticū
nouum ⁊ poſt. Et nemo poterat dicere canticū niſi illa centū. xliiij.
milia qui empti ſunt De terra de corona iſtoꝛuꝫ dr̄. Sapi. iiij. O q̄ꝫ
pulcra es caſta generatō cū claritate ⁊ p⁹. Jn ꝑpetuum coronata
triū. Ad hanc coronam vocat ſpōſ⁹ ſponſam. can. iiij. Veni de liba
no ſpōſa mea. veni de libano. veni coꝛo. bis dic̄ de libano ꝓpter du
plicem caſtitatem videlicet mētis ⁊ coꝛpoꝛis. Apo. vi. Sedēte ſuꝑ
equum data eſt corona exercituum vt vinceret. Equus albus ē. coꝛ
pus album ꝑ innocentiam virginalem. ſedens eſt ratio vel ſpiritus
coꝛpus regens. exit ad pugnandū vincens tentatōnes ⁊ vincat cul
pā ⁊ ſic dat̄ ei coꝛōa Jtē doctoꝛes ⁊ mgr̄i i ſignū doct̄ne ⁊ reuēncie
iſti ſūt ꝑ̄dicatoꝛes q̄ claruer̄t ſplēdoꝛe ⁊ doctrīe exēplo ſc̄e ɔuerſa/
tōis. mat. v. Vos eſtl. l. m. ꝛc̄. iō ſtell̄ ɔpāt̄ Dan̄. xij. Qui ad iuſ. eru.
mltos q̄i ſtelle i ꝑpetuaſ et̄nitateſ de coꝛōa iſtoꝝ dr̄ apo. xij. Mlr̄. i
ꝑ̄dicatoꝛ q̄ mlr̄ vōt̄ ꝓꝓ ſiplicitatē ⁊ filioꝝ gn̄atōꝫ. Mal̄. iiij. Filioli

mei q̃s iterū ꝑturio ⁊c̃. Amicta ſole.i.caritatꝭ feruoꝛe ⁊ bonoꝝ ope
rū ſplēdoꝛe ⁊ luna ſb̄ pedib⁹ ei⁹ ꝑ ɔtēptū terrenoꝝ ⁊ i capite e⁹ coro
na xij.ſtellaꝝ Itē pugiles i ſignū victorie. Pugiles xp̄i ſunt martirēs
q̃ fortes facti ſunt in bello occidi poterūt.flecti nō potuerunt ⁊ iō a
d̄o coronantꝰ.ſcd̄a thi.x.bonū certamē certaui ⁊c̃.p̄s.poſuiſti dn̄e
i capite e⁹ coꝛ.de la.p̄.q̃t eni ꝓ domīo ſuſtinuerūt ict⁹ ⁊ flagella tot
lapides p̄cioſos poſuerūt in corona ꝓpter h̄ dr̄ in v̄bo ꝓpoſito btū s
vir q̃ ⁊c̃.qm̄ cū ꝓbat⁹ fuerit acci.coꝛo.vite nob̄ q̄ꝫ p̄ſtare dignetꝰ ⁊c̃.

De vno martire ſermo

Qui m̄ miſtrat me ſeq̄tur ⁊ vbi ego ſum ⁊c̃. Jo.xij. In bis v̄
bis duo ɔſiderari p̄nt.ſ.meritū ſancti cū dr̄. Qui m̄ mini
ſtrat. Scd̄o p̄eminētia cum ſb̄dit. Et vbi ego ſum ⁊c̃ ꝫ ad
meritū duo req̄runtꝰ.ſ.vt aga⁹ bonuꝫ ⁊ bn̄.nō ei ſuffic̄ bonū facere
niſi bn̄ fiat.i.bō intētōe vt ptꝫ i ypocritꝭ.q̃ aliq̄ de genē bonoꝝ faci
ūt.ꝫ tn̄ bonā intētōnē nō hn̄t iō bn̄ non faciūt nec bō ſunt ꝓpter h̄
ad meritū req̄runtꝰ duo.ſ.opatō bona qd̄ innuitꝰ cū dicit Qui m̄ mi
ſtrat Itē itētō bona cū additꝰ me ſeq̄tur.Miſtrare ei ꝑ bonā opatō
nē.p̄s.Ambulās i via imaculata ⁊c̃. Seq̄ v̄o ꝑ bonā itentōnē. Ec
cle.xxiij. Gl̄a magna ē ſeq̄ dn̄m. Circa p̄mū nō ca.ſ.ɔditōnē miſtri
dei.cām miſtrādi ⁊ dr̄am miſterij e⁹. Circa p̄mū nō ꝙ q̄lꝫ xp̄ian⁹
dꝫ eē miſter xp̄i ⁊ ꝓ miſterio ſuo.ſi debito mō fiat in regno celoꝝ re
munerād⁹ ē.ſi v̄o mō indebito fiat īfernali patibulo puniēd⁹ valdē
ergo ſollicit⁹ dꝫ eē q̄uo ſic xp̄o miſtret vt xp̄s e⁹ miſteriū gratū h̄eat
Nō ſi cū tāto labore ⁊ ſollicitudīe aliq̄s addiſcit artē ex q̄ dēt lucra
ri victū ſuuꝫ cuꝫ quāta ſollicitudīe dꝫ addiſcē miſteriū iō circa qd̄
p̄t adq̄rē vł tm̄ ꝑiculū vł tm̄ lucꝝ ſi ergo vis ſcire q̄les xp̄s velit mi
ſtros ſuos eē.q̄tuoꝛ ſunt q̄ req̄rit i eis. Primū ē intelligētia vł pru
dētia.puer.xiiij. Acceptus eſt regi miſter itelligēs.iracūdiā e⁹ ſuſtie
bit qn̄ debuit dicē nō intelligēs dixit iutił.nō itelligētē enim miſtꝝ
xp̄s reputat inutilē. Jō quilꝫ xp̄ianus amorē dꝫ hr̄e ad ſapiētiam ⁊
addiſcē eam quātum p̄t nō credo ꝙ aliq̄s regū vł principum velit
habere miniſtrum cecum.ſic nec xp̄s Cecus v̄o eſt qui non itelligit
Scd̄m eſt mūdicia mētis ⁊ corporis.⁊ ſpāliter quo ad peccatum
carnis ⁊ iſta mūdicia eſt d̄mus intellectus intelligēcie. coloc.iij.
Que ſurſum ſunt ſapite. Primum quidem pu.ē.i.pudicum faciens
Job.xxviij. Ecce timoꝛ dn̄i ē ſapiētia ⁊ recedē a malo intelligentia

ſi q̃s bñ intelligerꝫ quãta ẽ immũdicia peccati. ipẽ eq̃ tito ſaltarꝫ in
latrinã. ſicut ponẽt ſe i mõꝛli peccato. eq̃ deſideraret exire de pcc̃o
mõꝛli ſi in eo eẽt ſic̃ de latña. quã mũdiciã querat dñs i miſtris do
cet ſpõſa. can. ij. Dilect⁹ me⁹ m̃i ⁊ ego illi q̃ paſcit̃ int̃ lilia. Jpa mũ
dicia miſtrãtis q̃dã e⁹ refectõ eſt. p̃s. Ambulãs i via imaculata ⁊c̃
mũdicia ꝟo ſſta maxie req̃rit̃ in miſtris eccẽ. Aug⁹. Meli⁹ ẽ ſpuãlia
obmitti q̃ꝫ impure tractari vl̃ tãgi. Jn eccleſiaſticis officijs dñs nõ
frequẽtiã miſtoꝝ ſ; deuotõnem reſpic̃ aioꝝ. Tertiũ eſt hũilitas vliter
ad oẽm miſtrũ ꝑtinet eẽ hũilem cũ miſter dicat̃ q̃i mioꝛ ſtatu ſic p̃/
cipue ad illos miſtros ꝑtinet q̊ꝝ dñs hũilis eſt q̃lis fuit xp̃s. mat.
xi. Diſcite a me ⁊c̃. nõ eſt diſcipul⁹ ſup mgr̃ꝫ nec ſuus maioꝛ dño
ſuo. mat. x. Jõ Luce. xxij. Qui maioꝛ ẽ in vobis fiat ſic̃ minoꝛ. ⁊ q̃
p̃ceſſoꝛ ẽ ſic̃ miſtratoꝛ. Quartũ eſt pacia. ij. coꝝ. vi. Jn oib⁹ exhibea
m⁹ nos ſic̃ dei miſtros i m̃lta pacia nõ admittet dñs celeſt̃l. aliqueꝫ
q̃ adult⁹ ſit qui ꝓbet eũ de pacia. Eccl. ij. Jn hũilitate tua paciam
habebis. q̃ñ in igne ꝓbat̃ auꝝ. hoies ꝟo receptibiles i camino hũi
liatõis ſic ptꝫ ꝑmuꝫ. ſ. ditõ miſtri. Seq̃tur ſcõm. ſ. cã miſterij. Nõ
ꝑ xp̃o miſtrare dẽm⁹ ꝓpter q̃tuoꝛ Primũ qꝛ miſtrauit nob ꝑ ꝓp̃
os miſtros. ſ. ꝑ ãgelos. Heb. i. Oẽs ſunt admiſtratoꝛij ſpũs ⁊c̃. Se
cũdo qꝛ miſtrauit ꝑ ſeipm̃ q̃cq̃d igitur in carne egit ⁊ ꝑtulit miſte
riũ nr̃m fuit. Luce. xxij. Ego ãt in medio veſtꝝ ſum ſic̃ qui miſtrat
miſtrauit eẽ nob nobiliſſimũ ferculuꝫ. ſ. ſeipꝫ. Bnbaro⁹ bon⁹ miſter
q̃ carnẽ in cib um. ſanguinẽ in potũ. aiam in p̃ciũ miſtrauit. Tertio
qꝛ miſtros ſuos hõꝛabit ⁊ exaltabit ſic̃ dominus curiales ſuos ſibi
miſtrãtes ſolet hõꝛare. Jo. xij. Si q̃s mihi miſtrauerit honoꝛifica/
bit eũ pat̃ meus ⁊c̃ honoꝛ aũt iſte erit ꝙ faciet eos ſecũ eẽ iugit̃ tan
q̃ꝫ cõmẽſales ⁊ cõſoꝛtes. Jo. xij. Vbi ego ſum illic ⁊ miſter me⁹ erit.
O q̃ꝫ dulcis ⁊ magna ꝓmiſſio nõ ſic faciũt diuites h⁹ ſeculi q̃ magnũ
decoꝛ⁹ ſibi reputãt ſi miſtri eoꝛũ ſedeant ad menſaꝫ ſuã. Quarto
qꝛ ipſe redditur⁹ eſt vicẽ ſuientibus ſibi. Cũ eni quicuerit a miſtẽio
ſuo. tunc eis i regno ſuo miniſtrabit. Luce. xij. Faciet illos diſcũbẽ
⁊ trãſiẽs miſtrabit ill̃. miſtrabit ãt ſeipꝫ ferculũ ſufficiẽtiſſimũ tã coꝛ
poꝛi q̃ꝫ aie. ſufficiẽtiſſimũ erit aie q̃ꝫtũ ad diuinitateꝫ. coꝛpi ſm hũani
tatẽ Jõ. p̃s. Saciaboꝛ cũ appa. gl̃a t. ſic ptꝫ zm. ſ. cã miſtẽij. ſequit̃
t̃ciũ viꝫ dõſa miſterij. Circa qd̃ notãdũ ꝙ ſolꝫ magn⁹ pr̃fãilias hr̃e
q̊ſdã miſtros ſibi magl̃. fãiliares q̃ ſibi miſtrant in conuiuio ⁊ ſecũ

manēt in domo q̄ſdā magis remotos q̄ in agro laborāt q̄ſdaꝫ me
dios q̄ nō accedūt ad eū in domo nec exeūt ad laboēs i agro vt pre
ſint i opis offitō ꝑ hūc modū dn̄s ſm diuerſos ſtatꝰ hoim hꝫ diuer
ſa genera miſterioꝝ ⁊ miſtroꝝ. pmi ſunt ɔtēplati q̄ miſtrāt in cubi
culo ɔtēplatōis q̄ etſi magł videanť quieſcē. tn̄ eſt ſtatꝰ eoꝝ miſtraē
iſti ſignanť ꝑ abyſach ſunamitē q̄ dormiebat cū rege ⁊ miſtrabat ei
iij. Re. i. Horꝝ ē triplex miſteriū. pmū ē deuotōis de q̄ Gen̄. xo. Dice
bat ioſeph pincerne Tres ꝓpagies tres adhuc dies ſunt pꝰ q̄s reco
dabiť pharao miſterij tui ⁊ reſtituet te i gradū pſtinū ꝟba ſunt ſpū
alis ɔſolatōis aīe q̄ de ɔuiuio deuotōis ꝓiecta ē in carcerē deſolatō
nis. illi q̄ dē qui deo miſtrāt ⁊ calicē in ɔuiuio eꝰ tenent dicunť tres
ꝓpagines ⁊c̄. tres ꝓpagies ſunt triplex bn̄ficiuꝫ qd̄ a ꝟa vite. i. xp̄o
exp̄mē meditādo ſolēt. ſ. hūilitatł. ad dinitatē in icarnatōe. dilectōiſ
q̄ ad hūanitatē in paſſiōe. dłcedis ⁊ ſuauitatł. q̄ ad vtrūqꝫ in ſui no
biſ māifeſta exhibitōe. Que ſi ēa hec excolanť ꝓiūt vinū deuotōis. ħ
guſtauēat ſpōſa can. v. Comedi fauū cū melle mō bibi vinū cuꝫ la
cte. Scd̄m miſteriū ē or̄ois ſiue laudis ⁊ id marie ꝑtinet ad cleri
cos ⁊ ſacerdotes ⁊ p̄latos. iohel. ij. Int̄ veſtibulū ⁊ altaē plorabūt
ſacerdotes miſtri dn̄i ⁊ dicēt ꝑce dn̄e ⁊c̄. Nā iſti marie dn̄t orare ꝓ
ꝓplo cꝰ pcc̄a ɔmedūt. Oſee. i. ij. de ħ miſterio Exodi. xxviij. dr̄ ꝙ in
tūica aarō erāt tintinabula vt audireť ſonitꝰ cū intraret ad miſtrā
dū in ɔſpectu dn̄i Tertiō miſteriū ē ſacerdocij vł oblatōis ⁊ ſꝫ tāppel
lari ħ oblatō q̄cūqꝫ exhibitō clꝰ exterioris ſpēalr tn̄ intelligiť ī mi
ſterio oblatōis corꝑis dn̄i qd̄ p̄cipue ē miſteriū ſacerdotum yſa. vi.
Vos ſacerdotes dn̄i vocabimi miſtri dei nr̄i. ſic igiť triplex ē mini
ſteriū ɔtēplatiuoꝝ vt nec ſit cor vacuū a deuotōe q̄ ad itellectū nec
os ab or̄oe vł laude q̄ ad effectū nec manꝰa munē quo ad officium
⁊ ſic bn̄ vita ordinatur i deū. Scd̄i ſunt actiui q̄ laborāt in agro. i.
exercitō actōnis qui ſignanť ꝑ marthā. Luce. x. martha aūt ſatage
bat ⁊c̄. Et ħ miſteriū triplex ē. pmū eſt iuſticie ꝑ quā ordinať hō ad
ſeipm̄. mat. viij. De ſocru petri q̄ ſanata ē a febre dr̄ ꝙ ſurrexit ⁊ mi
ſtrabat eis. ſ. ieſu ⁊ diſcipułꝰ eꝰ ſocrꝰ petri ē aia q̄ febricitās ꝑ culpaꝫ
ſanatur ꝑ gr̄am. ſurgit ꝑ penitētiam miniſtrat ꝑ obediētiā iuſticie
iuſtū eſt enim p̄ceptis obedire Scd̄m eſt miſericordie ꝑ quā ordina
tur homo ad ꝓximum Luce. x. martha autē ſatagebat. ij. coꝝ. ix.
Miniſterium huius officij ſupplet ⁊c̄ ſanctis. ſꝫ ⁊ abūdat ꝑ multaꝫ

ea q̄ deſūt ſcis ꝭ ⁊ abūdat ꝑ mltā gr̄aꝝ actōꝫ in dn̄o. loquit̄ ad lr̄aꝫ de miſterio elemoſine nec ſolum mie opꝰ eſt elemoſina. ꝭ quecūqꝫ alia misericors opatō in xp̄m ⁊ proximū. vn̄. i. pe. iiij. Unuſquiſqꝫ ſicut accepit gr̄am i alterutꝝ illā amiſtrātes ſicut boni diſpēſatores mltiformis gr̄e dei. Terciū eſt pacie vl' excelletie per quā ordinat̄ hō ad deū. ij. coꝝ. vi. In oibꝰ exhibeamꝰ nos ſicut dei miſtros in mlta pacia ⁊ pꝰenumerat mlta in q̄bꝰ necc̄a ē pacia. de h̄ in ꝓpoſito. Qui m̄ miniſtrat me ſeq̄tur. Qui m̄ miſtrat ꝑ exerciciū actōnis ſequat̄ me ꝑ imitatōnē paſſionis h̄ eſt miſteriū excellentie de q̄bꝰ mich̄. vi. Indicabo tibi hō q̄d ſit bonū ⁊c̄. Utiqꝫ facere iudicium ⁊ iuſticiā quo ad p̄mū, dilige miam quo ad ſcd̄m ⁊ ſollicitū ambulare cū d̄o tuo quo ad tercium. Iſtud ei eſt ꝙ dicit me ſequat̄. tercij q̄ vtriſqꝫ ꝯueniunt ſunt boni p̄lati q̄ miſtrant xp̄o ⁊ ꝓximis in offitō prelatōnis. hi vtraqꝫ vita dn̄t eſſe ꝑfecti. Illoꝝ tripertitum ē miſteriū viꝫ correctōis in ſubditis ne laſciuiant. Exhortatōnis vt ꝓficiant temꝑalis ſuſtētatōis ne deficiant. Et h̄ nota ꝙ prelatus debet ſe habē vt maior in corrigēdo vt par i exhortando vt iferior in miſtrando de his tribus. eccl̄. xxxiij. Cibaria ⁊ v̄ga ⁊ onus aſino. panis ⁊ diſciplia ⁊ opꝰ ſuo. Panis ſuſtētatōis ne deficiat. diſciplia correctionis ne laſciuiat. exercitatō opis vt ꝓficiat. Primū ergo miſteriuꝫ ē correctōis. Ro. iꝫ. miſter ei dei ē videx in irā ei q̄ male agit ⁊ in eodē. miſtri dei ſūt in h̄ ipm̄ ſuiētes Scd̄ꝫ ē exhortatōis. ij. thi. iiij. Tu vero vigila in omnibus labora. ⁊c̄. i. Thi. iiij. hoc ꝓponēs fr̄ibꝰ bonꝰ eris miſter ieſu xp̄i. ij. coꝝ. iij. Sufficiētia nr̄a ex deo ē qui ⁊ ydoneos nos fec̄ miſtros noui teſtamēti ⁊c̄. Terciū ē tp̄alis ſuſtētatōis ꝙ vtinā mlti eq̄ libent̄ admiſtrarēt ſicut accipiūt. de h̄ miſterio dr̄ actuū. vi. Nō eſt equū nos dēlinq̄re v̄bū dei ⁊ miſtrare mēſ. p̄ma coꝝ. iiij. Sic nos exiſtimet hō vt miſtros xp̄i ⁊ diſpēſatores miſtēi oꝝ dei. ꝭ ꝙ ſeq̄tur heu h̄ iā q̄rit̄ int̄ diſpēſatores vt fidelis q̄s iueniat̄. Cōtra auaros ⁊ tenaces miſtros aplus ponit ſeip̄m in exēplum actu. xx. Argētū auꝝ aut veſtē vlliꝰ nō ocupiui. vos ſcitl. qm̄ ea q̄ m̄ opꝰ erāt ⁊ his q̄ mecū ſunt miſtrauerūt manꝰ iſte ⁊ pꝰ beatiꝰ ē dare q̄ accipē. ſic ptꝫ primū q̄d pertinet ad vite meritū. ſ. operatio bona q̄d notat̄ in hoc ꝙ dicit̄ miniſtrat. Sequit̄ ſcd̄m. ſ. intentio recta. cum additur me ſequat̄. ſignāter autem dicit. me nō aliū. Quidaꝫ ei ſunt q̄ ſequūtur deū. Quidā dyabolū ſm̄ q̄d dr̄. iij. regū. 18. S

dominus eſt de⁹ ſequimini eum ſi autem baal ſequimini illū. ¶ Nota
ꝙ q̄dam ſequuntur dyabolum per errorem incredulitatis Judit. v
dimiſerunt dn̄m deū pr̄m ſuoꝝ ⁊ ſecuti ſunt deos alienos Jſti ſunt
ſortilegi ⁊ heretici ¶ Jtē ꝑ ꝑuerſitatē volūtatꝭ. eze. iȝ. Ve ꝓphis inſipi
ētib⁹ q̄ ſequūt̄ ſp̄z ſuū ⁊ nihil vidēt ¶ Jtē ꝑ ꝯcupiaꝫ voluptatꝭ. ꝓuer
pꝛio dr̄ de muliē garrula. ⁊ vecorde iuueni ſtati ei ad prios mot⁹ ſe
q̄tur eā q̄i bos ad victimā duct⁹. ſ. vt imolet̄ demonib⁹ ⁊ q̄i agnus
laſciuiēs. Oſee. ij. Seq̄t̄ amatores ſuos et nō inueniet ¶ Jtē ꝑ ꝯcu
piam diuiciaꝝ ⁊ terrenitatis. yſa. i. Oēs diligūt munēa ſequunt̄ re/
tributōes ꝓuer. x. Qui initit̄ mēdacijs q̄i q̄ paſcit vētos. idē ſeq̄tur
aues volātes. eccl. xxxi. Lignū offēſionis ē auꝝ ſacrificātiū ve illꝭ q̄
ſequunt̄ illa Jn codē q̄ diligit aurū nō iuſtificabit̄ ⁊ q̄ ſeq̄tur ꝯſūp
tōez replebit̄ ex ea. ¶ Jtē ꝑ ꝯcupiſcētiā elatōis ⁊ hōris. eccl. xxxiiij.
Quaſi q̄ apph̄ēdit vmbrā ⁊ ſequit̄ vētū. Sic q̄ attēdit ad viſa men
dacia ſic ē ſeq̄ diabolū q̄nqꝫ modis ¶ Ecōuerſo nō ꝙ ſilr̄ ē ſeq̄ domi
nū quiqꝫ modis. Prio ꝑ verā fidē credēdo. ſ. credēda ⁊ reſpuēdo n̄
credēda. Jo. i. Erat ādreas fr̄ ſymonis vn⁹ ex duob⁹ q̄ audierāt a ie
ſu ⁊ ſecuti fuerūt Tūc eni ſecuti ſunt ꝑ fidez ħ aūt fuit ad diſcipula
tū ¶ Jtē ꝑ ꝯtēplatōem ab oib⁹ terrenis affectū vl' volūtatē ſbleuan
do phil. ȝ. Seq̄r āt ſi q̄ mō ꝯph̄ēdā in q̄ ꝯph̄ēſ⁹ ſū a xp̄o ieſu ¶ Jtē
ꝑ mūdiciam ⁊ caſtitatē hec ē ei pria via ꝑ quā iuit xp̄s ſcilꝫ de ſinu
pr̄is in ꝩginis vterū de vtero i mūdū. ps. De⁹ me⁹ ipolluta via ei⁹
ꝓuerb. iij. Vie ei⁹ vie pulcre idō ꝑ hāc ſeq̄duz ē Apo. iꝛ. Hi ſunt qui
cū mulierib⁹ nō ſunt coinq̄nati ꝩgies ei ſunt ⁊ ſequunt̄ agnū q̄cū
qꝫ ibit ¶ Jtē ꝑ volūtariā pauꝑtatē ꝑ iſtā ſcd̄am viā iuit ꝺ vtero vir
ginis ſuꝑ terrā q̄n de ea nat⁹ ē in pauꝑe diuerſorio vbi pāniculis i/
uolut⁹ fuit in p̄ſepio pauꝑ ⁊ mēdic⁹ māſit i mundo pauꝑ ⁊ nudus
ſuſpēſus fuit in cruci patibulo. mat. viij. Fili⁹ hois nō hēt vbi caput
ſuum reclinet. idō per viā iſtā dēmus eum ſequi Mat. iiij. Statiz reli
ctis retib⁹ id ē rebus ⁊ pr̄e. id eſt hm̄oi cupiditate ſecuti ſunt euz hec
eſt via ſtabilis de qua prouer. iiij. Oculi tui recta id eſt celeſtia vide/
ant ꝑ conſideratōnem ⁊ palpebre tue p̄cedant greſſus tuos ſcilicet
ne ipingas ad iſta temporalia per amorez ⁊ vie tue ſtabilientur. Te
poralia enim mutabilia ſunt ſicut tempus vnde temporalia vocan
tur. ſcd̄a cor. iiij. Que enim videntur temporalia ſunt ⁊c̄. Jdeo ec
cle. xxvij. Stultus vt luna mutatur ¶ Jtē per vilitatem ⁊ humilita

tem per hāc viam venit xp̄us in mundum hanc tenuit hanc docuit per hanc in celum rediit iō necesse est ipsum sequi per hāc viam. lu ce. ix. Si quis vult post me venire abneget semetipm̄. ſ. per abrenū ciatōnem ꝓprie voluntatis ⁊ subiectōnem humilitatis ⁊ tollat cru cem suam ⁊ sequatur me. hec ē via plana sine mōte supbie. de qua ysa. xl. Erant praua i directa ⁊ aspēa in vias planas. Qui ergo xp̄o bene ministrauit ⁊ ipsum sicut dictū est secutus fuerit. vbi xp̄s ē ⁊ ip̄e erit videlicet ad dexterā dei patris in quo notatur p̄mium ⁊ sequit̄ ip̄m per viam eternam p quam ꝓpheta petebat deduci. p̄s. Deduc me in via etna ⁊ ꝓpter h̄ dr̄ q̄ mihi ⁊c̄. Rogemus ⁊c̄.

De martiribus sermo

Fortes facti sunt in bello. Heb. xi. Si gesta fortia antiquorū vt caroli ⁊ holofernis recitantur vt moderni animentur. ge sta fortissima martirū taceri non debent vt ad filia xp̄iani animētur vn̄. i. Macha. vi. Ostēderunt elephātis sanguinē vue ⁊ mo ri ad acuēdos eos in prelium. i. modernis passionem xp̄i ⁊ martirꝝ ⁊ iō in verbis istis recolit ecclesia gesta fortia martirum. In quib⁹ tria notantur perfectio sustinentium ibi fortes. que in fortitudine i portatur. Cause enim ardue atlethis fortibus committuntur ⁊ q̄a causa fidei est arduissima. martires qui pro fide certauerunt opor tuit esse fortes. In signum huius dicitur p̄mi. regū. xviij. ad dauid. qui interpretatur manu fortis. Esto vir fortis ⁊ preliare p̄lia domi. Scdo nōtur bn̄ficiū adiuuantis ibi fc̄i sunt nō ei a seipis fortes/ fc̄i sunt ꝫ a deo q̄ dat lasso ꝟtutē. ysa. x. ⁊ his q̄ nō sunt fortitudinē sic ei labor ⁊ vigor ⁊ viror ramorꝝ ꝓcedit a radice. sic a deo fortitudo martirib⁹ collata ē. ij. par̄. 16. Oculi tui dn̄e cōtēplant̄ vniuersā ter. ⁊ p̄bēt forti. ⁊c̄. Tertio malicia p̄secūtis nōtur cuꝫ dr̄ in bello. Bel lū eni dr̄ quasi bonū p ɔtrariū quasi n̄ bonum. p̄s. Dissipa gētes q̄ bella volūt ꝫ q̄r in bello appar3 ⁊ ꝓbat̄ fortitudo. p̄rio videndū ē de bello. Nō ergo ꝙ septuplex ē bellū p qd̄ dyabol⁹ ɔtīue pugnat ɔtra scōs. p̄mū est supbie h̄ est certam̄ draconis cū deo in celo. apoc. xij. factū est p̄li. mag. in celo ⁊c̄. dyabol⁹ ei ɔtendit de eq̄litate sicut hēt ysa. xiiij. Sup astra celi exaltabo soliū meū sedebo in mōte testam̄ti filijs ero altissimo. astra celi dicunt̄ h̄ chori angeloꝝ mōs testamēti ē exaltatio testatoris. ſ. filij dei cui par fieri voluit lucifer. h̄ prelio pre liant̄ cū deo oēs supbi. p̄s. Supbia eoꝝ q̄ te oderūt. as. sē. Et eze. 36

Eze. xxviij. O cherub ꝓtigẽs de medio lapidum ignitorum. Eleua/
tum eſt cor tuum ĩ decore tuo. perdidiſti ſapiam tuã in decore tuo.
In terrã ꝓieci te añ faciẽ regũ dedi te. vt cernerẽt te ĩ mltitudĩe iniq
tatũ tuaꝝ ⁊c̃. Cherub h̄ dr̃ dyabol⁹ plen⁹ ſapientia fulgẽs int̃ lapi
des ignitos caritate. Protegẽs aũt dicit̃ qꝛ fuit ſuper alios q̊s ꝓte/
gere debuit. ſꝫ ꝓpter ſuperbiã ſuam fulgor ſapie ſue depdit ⁊ ꝓiect⁹ ẽ
extra conſortium lapidũ ignitorum in ignẽ eternũ de monte btitu/
dinis dei in terraꝫ tamq̃ꝫ in carcẽm vt ibi temptet hominẽ vſqꝫ ĩ diẽ
iudicij. ⁊ tũc in infernum detrudatur ⁊ hoc ẽ ꝙ dedit eum ante fa
ciem regũ terre. i. appetẽciũ regnũ ⁊ gl̃am h⁹ mũdi vt cernãt ſi am
bitio ſupbie in demone eſt ſic dãnata q̃ angel⁹ fuit quãtũ damnabi
tur in miſero homine de luto ⁊ ſtercore facto. qꝛ ſupbia tanto ẽ de
teſtabilior quanto ſupb⁹ fuerit hũilior ⁊ non hñs timoris occaſiõꝫ
Scd̃m bellũ eſt inuidie h̄ ſignificat̃ p certamẽ cayn qui ꝓpter inui/
diam frẽm ſuũ occidit. Gene. iiij. Conſurrexit cayn aduerſus frẽm
ſuum ⁊ occidit eũ. ⁊ notabile eſt ꝙ inuidus fuit non alia de cauſa
niſi qꝛ melior eo ⁊ deo acceptior fuit frater quã ipſe. Et ita faciunt
mlti inuidi ſp quantum in ſe eſt occidũt frẽm ſuum. non ei pſequũ
tur inimicũ ſꝫ frẽm bonum extiguẽ volunt ⁊ nihil aliud pſequunt̃
niſi bonum qd̄ de⁹ dedit illi p qd̄ vr̃ magis diligere eũ cui dedit. h̄
aũt occidit xp̄m. dr̃ eni mat. xxvij. Sciebat eni pylatus ꝙ p inui/
diam tradidiſſent eũ huius vicij ꝓpria ꝯdemnatõ eſt tremor capil.
qꝛ inuid⁹ tremula mẽte intuet̃. h̄ etiã viciũ mouit fortiſſimũ certam̃
pmo hõi ĩ padiſo vñ eẽ eiecit euꝫ. ſapi. ij. Inuidia dyaboli introiuit
mors ĩ orbẽ terraꝝ. Tertiũ bellũ eſt ire qd̄ ẽ mltũ forte. Ja. i. Ira ei
viri iuſticiã dei nõ opat̃ h̄ ẽ bellũ qd̄ fuit inter ſaul ⁊ dauid ſic legit̃
i. Re. xvi. Spũs domini receſſit a ſaul ⁊ exagitabat euꝫ ſpũs neqꝫ. a/
deo ꝙ nitebatur cum lancea pfodere dauid. ſpũs dñi eſt ſpũs man
ſuetudinis ſic̃ ipſe dic̃ mat. xi. Diſcite a me ⁊c̃. Spũs aũt neqꝫ ⁊ ma
lus ẽ ſpũs ire q̃ exagitauit ſaul. ⁊ exagitat iracũdos q̃a ad lr̃am ex
feruorẽ ſanguinis circa cor ⁊ ex vaporatione fellis ad ſuperiora ⁊ ex
protenſione ⁊ multiplicatione ſpirituum in ſuperiori parte corpo/
ris incipit corpus tremere. labia habere motum inordinatum. ocu
li voluunt̃ ⁊ rubeſcunt. nares ampliantur. ⁊ hoc dicitur exagitatõ
ſpiritus mali quo exagitatur iracũdus. lancea aũt qua nitit̃ pfodẽ
dauid ẽ dira ira ſic dr̃ ſapi. v. Acuet dirã irã ĩ lanceã. Quartũ bellũ

illi oēs cōiter.illi.non aliȷ̄.in ſanctitate ⁊ iuſticia.nō i peccato et i
imundicia.corā ipo.nō corā mundo.omnibus diebus noſtris nō
ad tēpus tm̄.Debem⁹ eni ſeruire deo oēs cōiter vł generaliter qꝛ
deus eſt omniū ſpeſter xiiȷ̄.ps.Seruite dño in timore Item ſingu/
lariter qꝛ nemo pōt duob⁹ dñis ſeruire Mathei vi.Preparate deo
corda veſtra ⁊ ſeruite illi ſoli p.Re.viȷ̄.Item munde ⁊ ſinceriter qꝛ
nō amat dñs qđ ſibi manib⁹ immūdis offert yſa.p.Ne offeratis
vltra ſacrificiū dño ⁊c.ps.Ambulās i via imaculata hic mihi mi
niſtrabat Item nō ficte ſ; fideliter ne iuſticiā veſtrā faciatis coram
hominibus qꝛ tales receperunt mercedē ſuā Math.vi.Deu.x.do
minus deus tuus petit a te vt timeas eū ⁊ diligas euȝ ⁊ ſeruias ei
in toto corde tuo ⁊ in tota anima tua Eph.vi.Nō ad oculū ſeruiē
tes quaſi hominib⁹ placentes ſ; vt chriſti ſui facientes voluntatē
dei ex animo ⁊c Item longanimiter ⁊ perſeueranter qꝛ qui pſeuera
uerit vſq; in finē hic ſaluus erit Mathei x.Lu.i.Seruiamus illi ⁊c.
omnibus diebus noſtris Habem⁹ eni quaſi treſ menſas de quib⁹
debem⁹ ſeruiciū ſcȝ de corde dilectionē de corpore bonā exercitati
onem.de tpali poſſeſſione elemoſinaꝝ largitionē.¶ Tercia iuſticia
eſt in ſupererogatione gratuitoꝝ.iuſtū eni videtur eē poſt emēda/
tionē cōmiſſoꝝ ⁊ ſolutionē debitoꝝ curiali dño aliquaȝ curialita
tem facere Math x.Gratis accepiſtis gratis date iđ dr̄ Ecc.xxxv
Oblatio iuſti impinguat altare ⁊ odor ſuauitatis in ꝯſpectu dñi.
Ideo ita faciebat Abel iuſtus qui dedit dño de meliori Gene.iiȷ̄.
⁊ ideo dñs eū multiplicauit ⁊ merito Dñs eni tali diſpenſatori li/
benter cōmittit bona ſua qui de illis largiter adminiſtrat ſed mali
diſpenſatores ſeruiunt dño ſicut vigellatori dātes ei veſtes vetereſ
⁊ cibos peiores hi ſunt in vita Cayn Geñ.ꝶ.ꝯtra tales Malach p.
Maledictus doloſus qui habet in grc.ſ.maſ.⁊ vo.fa.immo.de.do
mino Item reſpectu ꝓximi debem⁹ habere triplicē iuſticiā.Prima
eſt vt alteri nocumenta nō inferamus ꝓuer.xvi.Semita iuſtoruȝ
declinat mala ps.Domine quis habitabit in tabernaculo tuo ⁊c.
qui ingredit̄ ſine macula ⁊ operat̄ iuſticiā nec fecit ꝓximo ſuo ma
lum.i.qui nec verbo nec ope iniuriat̄ proximo ſuo hec fuit iuſticia
Tho.ȷ̄ȷ̄.Videte ne forte furtiu⁹ ſit ⁊c Et q̄rto Quod ab alio ode/
ris tibi fieri ⁊c.hoc nō faciunt raptores ⁊ detractores ſimiles lupiſ
⁊ miluis qui nō viuunt niſi de alienis.¶ Scđa vt illis offenſas re

mittamꝰ Eccle.x. Omnis iiurie ꝑximi ne memineris ⁊ nihil agaſ
in operibus iniuſticie. Et hoc quidē iuſtū eſt ſi volumꝰ a deo iudi
cari in foro miſericordie vt in eodē velimꝰ iudicare cum ꝓximo.
Alioquin miſericordia nō recognoſcet vos ps. Juſtus miſeretur
⁊ retribuet. ¶ Tercia eſt vt nos ⁊ nr̄a illi exhibeamꝰ vt abundemꝰ
in omne opus bonū ſicut ſcriptū eſt Diſperſit dedit pauperibꝰ ⁊c̄.
ij. Cor.ix. Juſtū quidē eſt vt ſeruus exhibeat ſe largū familie dn̄i
ſui maxime qn̄ hꝫ ex hoc mandatū. ⁊ ſcit dn̄i ſui in hoc eſſe volū
tatem. hoc aūt mandatū habemꝰ a domino Oſee x. Seminate vo
bis in veritate. i. bona intentione ⁊ metite in ore miſericordie In
ore ſcꝫ illius qui dicet in tempore meſſis Math.xxv. Eſuriui ⁊c̄. et
poſt. Quod vni ⁊c̄. ꝫ qui parce ſeminat parce ⁊ metet ij. Cor.ix.
Exemplū de diuite epulone qui noluit in agro ſtercorato ſerere.
quē habebat ante ianuā ſuam ideo poſt mortem ſuaꝫ nihil meſſu
it nec etiā vnam micā nec aque guttam Luce xvi. ¶ Jtē reſpectu
ſui debet quiſqꝫ habere triplicem iuſticiam. Prima eſt vt anime
ſue que fidei ſue cōmiſſa eſt ſit fidelis procurator ꝓuerbi.xiij. Ju
ſtus comedit ⁊ replet animā ſuā venter autē impiorꝫ inſaturabi
lis q.d. iuſtꝰ q̄rit ⁊ ꝓcurat neceſſaria aīe ſue ꝫ impius delectabi
lia vētri Et hec magna ē iiuſticia negligere dn̄aꝫ ⁊ ꝓcurare an
cillam Job xxiiij. Obliuiſcat̄ eius miſericordia dulce. il. vmis. pa
uit eni ſteri. ⁊c̄. Ecc̄.x. Peccantē in animā ſuā q̄s iuſti. aut hono.
inhon .ſe. multi tn̄ plus honorāt ſotulares ſuos q̄ꝫ animā ſuam
Scd̄a ē vt ſit corpis ſui iuſtꝰ gubernator ipm̄ in diſciplina tenen
do ps̄. Apprehēdite diſci. ne qn̄ iraſ. do. ⁊ pe. de vi. iuſta. debemꝰ
eni corpꝰ nr̄m hr̄e vt aſinū vel ſeruū. Ecc̄.xxxiij. Cibaria virga ⁊
ba. aſi. pa. ⁊ diſ. ⁊ opꝰ ſuo. Expone. ꝫ multi dimittūt aſinū ſuū laſ
ciuire exemplū de aſino qui ſaltauit ad collū dn̄i ſui. ¶ Tercio ꝙ
ſit vtriuſqꝫ iuſtꝰ exercitator vtrūqꝫ in bono ꝓmouēdo ꝓuer. iiij.
Semita iuſtorꝫ q̄ſi lux ſplē. ꝓce. ⁊ creſcit vſ ad ꝑfectū diē ꝫ ſemi
ta multorꝫ ē vt lux veſꝑtina q̄ ſꝑ decreſcit ¶ Jtē r̄ſpcu ſubditi dꝫ
hr̄e p̄latꝰ triplicē iuſticiā. p̄mo nccria ꝓuidēdo ꝓuer. xij. iuſtꝰ no
uit ſcꝫ ꝑ ꝯpaſſionē ⁊ ſollicitudinē aīas iumētorꝫ ſuorꝫ i. aīarū ne
ceſſitates. viſcera āt ipiorū crudelia. 2° monēdo ⁊ corrigēdo Ecc̄
xi. Cū inc̄. cer. iuſte. ꝓuer. x. Labia iuſti erudiūt plurimos. ⁊ xxi.
Excogitat iuſtꝰ de domo impij ⁊c̄. ¶ Tercio ꝑ boꝰ exm̄ ad meliora
deducē

deducendo puer.xx. Juſtus qui ambulat in ſimplicitate ſua bea/
tos p⁹ ſe filios relinquit ſic patet pmū principale in quo notat p/
fectio vite cum dicit iuſtū Sequit ſcdm in quo notat honorificen
tia liberalitatis diuine cum additur deduxit dns per. Circa quod
nō q ſunt tres ductores Primo eni dyabol⁹ eſt dux iniqu⁹ quia
ducit ad patibulū puer.xvi. Vir iniquus lactat amicū ſuū Dya/
bolus eni dicit vir nō pter virtutes ſz pter vires qr Job xl. Non
eſt poteſtas ſup terrā que oparetur ei zc. Iniquus dicit pter neq
ciam z maliciā pma Pe. vltimo Aduerſarius veſter dyabol⁹ ē zc.
hic lactat.i.allicit ſcz per delectationes amicū ſuū.i.peccatorē fa/
cientem voluntatē ſuā qr ſicut dicit Tullius Vera amicicia ē idē
velle z idē nolle Sequit z ducz eū per viam nō rectaz ipſe eni dya
bolus ducit miſerū peccatorē per viam delectationū ſicut carnifex
porcū per granū vt alliciat z tandē ducit ad macellū vt interficiat
multi tamē hunc ſequūtur licet modicū lucrū reportent imo poti⁹
nullū cōmodū reportāt Scdo caro vel mūdus dux eſt cec⁹ quia
ducit ad periculū Math.xv. Cecus ſi ceco ducatū prebe. nōne am
bo in foueā cadunt Cecus eſt mūdus qui pmittit ducatū in para
diſum z tamen impingit in paludes z ſic ipſe z ſequaces ei⁹ cadūt
in foueā Job xxi. Ducūt in bonis dies ſuos z in puncto ad īferna
deſcendūt ideo puer.xxiiij. Erue omnes qui du. ad mortē z q̄ tra
huntur ad vite libe.vc.teſ. Tales incedunt per viam de qua.pro
uerbiorū decimoſexto. Eſt via que videtur homini recta z nouiſ
ſima ei⁹ ducunt ad mortē q̄ etſi mō recta videat poſt videbitur diſ
torta qn mali in inferno clamabunt illō Sap.v. Errauimus a via
veritatis z iuſticie zc. Tercio xpus dux eſt fidelis z bonus qui
ducit ad regnū Vnō in pposito Juſtū deduxit dns per vias rcās
zc Talem ducē habuit ſanct⁹ N q̄ noluit habere ducē dyabolum
vel mundū ſz ſolū xpm ducē Deu.xxxij. dns ſolus dux eius fuit zc.
Nō q dns ducit hominē ſeptē modis ſm ſeptē dona ſancti ſpirit⁹
Primo ergo ducit per donū timoris miſericorditer ſuſtentādo cō
tra impetū tentationis z aduerſariorū ne forte cadāt Exo.xv. dux
fuiſti in miſericordia pplo quē redemiſti Nota quō peregrini ſuſtē/
tant ſe cū baculo ſic timor dñi eſt bacul⁹ quo debem⁹ nos ſuſtēta
re ne in labore tentationis deficiam⁹. Ecc.xxvi. Niſi in timore dñi
tenueris te inſtant ſubito ſubuertet dom⁹ tua Jtē debem⁹ nos defē

dere ꝯtra dyabolū ne in foueā luxurie vł in laq̄os auaricie decip
damur ꝓuer. xiiij. Timoꝛ dn̄i fons vite vt decli. a ru. moꝛtl. Et xv.
Per timo. domi. decli. o. a malo Hic ē vga ⁊ bacul⁹ peregrini que
ipm ꝯſolaꝛ p̄s. Virga tua ⁊ bacul⁹ tu⁹ ip̄a me ꝯſolata ſunt. ¶ Se
cūdo ꝑ donū pietatis q̄ ad oia vtilis eſt. i. Thimo. iiij. paſcendo et
reficiendo ne deficiāt ꝓpꝛ nomē tuū dux mihi eris ⁊ enutries me.
Thob. xij. Jlle me duxit ⁊ reduxit ſanuꝫ. pecuniam a gabelo ipſe
tulit. vxoꝛē me hr̄e fecit ⁊ demoniū ab eo cōpeſcuit Expone Ange
lus ē xp̄us. demon culpa. vxoꝛ penitētia. pecunia gr̄a ſanitas inno
centia Hic nutrit interi⁹ ꝑ cōpaſſionē ⁊ exterius ꝓ primum per bo
noꝛū operū exhibitionē. Hec eſt delboꝛa nutrix rebecce. qꝛ cōpaſ
ſio nutrit pacientiā hec moꝛiꝛ in effreta Gen. xxxv. verno tp̄e q̄a
in abundātia ⁊ delicijs nō cōpatimur ꝫ magis in aduerſis Eſt et
alia delboꝛa que ducit exercitū ꝯtra ſyſarā Jud. iiij. Quia non tm̄
nutrit ꝯpaſſionē ꝫ pugnat bn̄ficioꝝ largitione iuxta illud ad Rō.
xij. Jnimic⁹ tuus ſi eſurierit ciba illū ſi ſitit potū da illi hoc ei faciēſ
carbones ignis ꝯgeres ſuꝑ caput eius ⁊c̄. vn̄ ⁊ apis habet aculeū
huic ꝯiungiꝛ benignitaſ Hec ē Jahel q̄ interpꝛetaꝛ ꝯiugiū q̄ aq̄m
petenti lac dedit ꝓuer. xvij. dr̄ Qui dimittit aquā caput ē iurgioꝝ
qui dimittit aquā ꝯtumeliā dicit hāc aquā dimittit. i. ꝯtumeliaꝫ
petit. q̄ alij eā dedit ꝫ tali ſic petenti dꝫ lac dari qd̄ nutrimētū par
uuloꝝ eſt qꝛ rn̄ſio mollis frangit irā ꝓuer. xv. ¶ Tercio per donū
ſcientie prudēter viam oñdendo ne errēt ⁊c̄. p̄s. Deduxit eos i nu
be dici ⁊c̄. per columnā ſpiritualē accipe ducatū filij qui eſt nubes
ꝓpter carnē yſa. xix. Aſcendet dn̄s ſuꝑ nubē leuē ⁊c̄. dies vo eſt ꝓ
pter diuinitatē p̄s Oꝛdinatiōe tua pſeuerat dies Et bene dicit Nu
bes dici nō dies nubis qꝛ ſubiecta erat humanitas diuinitati ⁊ ꝫ
in illuminatione ſpiritusſancti Nubes dici dr̄ ſcientia q̄ eſt in eni
gmate ꝓpterea nubes pluuiā habet. ⁊ donū ſcientie fluctui cōpa
ratur vt qui addit ſcientiā addat ⁊ doloꝛem Eccl̄es. i. ¶ Quarto
ꝑ donū foꝛtitudinis ab hoſtibus potenter ꝓtegendo ⁊ offenſiōes
tentationū tempoꝛaliuꝫ amouendo p̄s. Dn̄e deduc me in iuſticia
tua ꝓpꝛ inimicos meos ꝓuer. iiij. Ducā te ꝑ ſemitas equitatl. ⁊c̄.
ideo dicit p̄s. Si ambulauero in medio vmbꝛe moꝛtis ⁊c̄. ¶ quito
ꝑ donū conſilij. i. viam cōpendij ſociabitur in multitudine aduer
ſitatū ⁊ illectione pſperitatū ꝯfoꝛtādo. p̄s. Deduxit me ſuper ſemi
tas iuſti

tas iuſticie ꝓpter nomē ſuū q.d.nō ſolum per ſtratā mandatoꝝ
ſꝫ per ſemitas cōſilioꝝ Etſi eni ſemita ſit ſtrictioꝛ ſolet tamē eſſe
rectioꝛ ⁊ mundioꝛ ⁊ planioꝛ quā ſtrata vnde ſi volumꝰ vitare palu
des ⁊ ꝯſimilia Ambulandum eſt nobis per conſilia ¶ Sexto ꝑ do
num intellectus delectabiť id ad qđ ducit ne laſſitudine deficiant
ꝓmouendo Sapi.x. Juſtū deduxit dominus ⁊c̄. ¶ Septimo ꝑ do/
num ſapientie ſuauiter ⁊ dulciter id ad quod ducit preguſtare faci
endo ſcꝫ qm̄ ſuauis eſt dominus ps̄. Deduxiſti ſicut oues populū
tuū ⁊c̄. ducuntur eni oues cum ſal in manu lambūt ſic anime cum
guſtū diuine ſuauitatis ſentiunt Oſee ij. Lactabo e. ⁊ ducā eam in
ſolitudinem ⁊ ibi loquar ad coꝛ eius lactat dn̄s. gratiā ꝯtemplati/
onis inſpiciendo. ducit in ſolitudinē carnem caſtigando. loquitur
ad coꝛ delectationes infundendo ſic patet ſcđm. ¶ Sequiť terciuꝫ
in quo notať rectitudo in opere ⁊ in intentione cū diciť per vias re
ctas. Rectū diciť qđ equaliter ſe habet ad extrema Extrema autē
omniū.ſ.iniciū ⁊ finis eſt xp̄us Apoc̄.i. Ego ſum alpha ⁊ o princi
pium ⁊ finis dicit dn̄s. Tunc ergo ſunt vie recte cum operatio ⁊ i/
tentio a deo incipiunt ⁊ ad deū terminanť ideo oꝛat eccleſia Acti
ones noſtras q̄s dn̄e aſpiciendo preueni ⁊c̄. Hoc eſt quod docuit
Thobias Tho.4.filiū ſuū Pete ab eo.ſ.a deo vt vias tuas diri.
Nota ꝙ ſunt ſeptem que requirūtur ad perfectionēꝫ vie ad hoc vt
recte dirigat ad xp̄m. ¶ Primū eſt vt ſit equa per humilitatēꝫ non
mōtuoſa per ſuperbiā Ezech.xviij. Nunquid vie mee nō ſunt eque
domus iſrahel. yſa.xl. Erant praua in directa ⁊ aſpera in vias pla
nas per viā eni equam ⁊ planā ſine laboꝛe itur ⁊ directe. per mon/
tuoſam vero econuerſo. vnde viam aquile ignorat Salomon. pro
uerbi.30. ideo Baruch v. Cōſtituit dominꝰ humiliare omnē mon
tem ⁊ rupes in equalitate terre vt ambulet iſrł diligenter. ¶ Scđo
ꝙ ſit clara per caritatem nō tenebroſa per inuidiam. Job.xxij. In
vijs eius ſplēdebit lumen ꝓuer.iiij. Juſtoꝝ ſemita quaſi lux ſplēdo
re procedit ⁊ creſcit vſqꝫ ad perfectū diem. ¶ Tercio ꝙ ſit ſecura ⁊
pacifica per manſuetudinē nō plena malis beſtijs ⁊ latronibus ꝑ
iracundiā. Latrones eni occulte furātes ⁊ occidētes ſūt qui occul
tum rancoꝛē habent in coꝛde ⁊ oꝛe detrahūt hi occidunt animas
ſuas ad minꝰ qꝛ q̄ odit fratrē ſuū homicida ē.i.Jo.iij. Male beſtie
ſūt q̄ apte inſurgūť qui ꝓpter irā ⁊ vindictā maledicta ⁊ iniurias

malicioſe ꝓximis irrogant. de his pōt conqueri dn̄s id Gen̄. 37.
Fera peſſima deuorauit filiū meū ioſeph ꝫ de via domini dicitur
yſaie xxxv. Nō erit ibi leo ⁊ mala beſtia non aſcendet per eam nec
inueniēt ibi ꝓuer. iij. Uie eius vie pulcre ⁊ oēs ſemite eius pacifi-
ce. ¶ Quarto ꝙ ſit firma ⁊ ſolida per ↄſtantiam ⁊ perſeuerantiā
nō ſabuloſa per leuitatē ⁊ acidiā. qui eni ambulat per viam ſabu
loſam fatigat̄ ⁊ nō proficiſcit̄ imo aliquādo retrocedit ſic acidioſi
ideo Ecc̄. xxv. Aſcenſus arenoſus in pedibus veſtris. ꝫ de via dei
ꝓuerbi. iiij. Oculi tui videāt recta ⁊ palpebre tue p̄cedant greſſ⁹
tuos ⁊ vie tue ſtabilient̄. ¶ Quarto ꝙ ſit plana ⁊ nuda ab offendi
culis per paupertatē nō lapidibus ⁊ ſpinis obſita per cupiditateꝫ
Diuicias eni dn̄s vocat ſpinas Math. xiij. Ecc̄. xxi. Uia impiorū
cōplantata lapidibus ⁊ inſe. eoꝝ in fi. ⁊ te. ⁊ pe. Aufer ergo offen
dicula a via dn̄i vt reſtituas alienū ⁊ de reſiduo da paupib⁹ yſa.
lvij. Auferte offendicula de via dn̄i Et lxij. Planū facite iter ⁊ eli
gite lapides ¶ Sexto ꝙ ſit ſicca per abſtinētiā nō humida ⁊ aquo
ſa per gulā nam in locis humētibus dormit ſub vmbra Job xlix.
Ps. In terra deſerta inuia inaquoſa ⁊ ſic in ſan. ap tibi vt vide. ⁊c
Unde imundus ſpūs ambulat per loca arida ⁊ inaquoſa q̄rens
requiē ⁊ nō inuenit Luce. xi. Exo. xv. Filij iſrahel ambulauerūt ꝑ
ſiccum in medio eius qđ ſit dum aliquis etiā inter delicias abſti-
nentiā ſeruat qđ eſt laudabilius ⁊ mirabilius. ¶ Septimo ꝙ ſit
viridis mūda ⁊ ornata ſiue florida per continentiā nō lutoſa ⁊ fe
tida per luxuriā yſa. xxxv. In cubilibus in quib⁹ prius habitabāt
dracones viroꝛ calami ⁊ iunci orietur ⁊ erit ibi ſemita ⁊ via ſcā
vocabit̄. ⁊ nō tranſibit per eam pollutus vnde hec eſt vox clamā
tis in deſerto parate viam domini rectas facite ſemitas dei noſtri
Math. iij. Ecc̄. ix. Mulier fornicaria quaſi ſtercus calcabitur i via
¶ Octauo exigit̄ ꝙ ſit recta aliter predicta nō valerent ſcꝫ per pu-
ritatis intentionem nō diſtorta per vane laudis fauorē Jo. i. diri-
gite viā dn̄i ꝫ de malis dr̄ yſai. lix. Semite eoꝝ incuruate ſūt eis
oīs qui calcat in ea ignorat pacē qđ ſit dū ad ↄmodū ꝓpriuꝫ vel
laudē ſua bō diſtorquent Ipi ſūt ſic balā falſus ꝓpħa cui⁹ aſina a
rc̄o itinere deuiauit Nu. xxij. ſic pꝫ terciū. ¶ Sequit̄ q̄rtū in q̄ no
tat̄ adeptio p̄mij ⁊ gl'e cū dr̄. ⁊ oñdit illi regnū dei. ¶ Nō ꝙ oñdit
tripl'r. p̄mo ad videndū per fidē ſic mercatores ſolēt oñdere ſpēs
pulcras

pulcras vt emantur de tali oſtenſione. Eccl.xvij. Poſuit oculū ho/minū ſuper corda eoꝝ oſtendere eis magnalia opeꝝ ſuorum ⁊ oēꝫ ſanctificationē ⁊ gloriā in mirabilibus ſuis non hoc dedit ceteris animātibus que oculos depreſſos habent ſuper terrā Boetius p/uaqꝫ cuꝫ ſpectent ꝛc̄ Multi tn̄ ſunt qui ſic ſtatuerunt oculos ſuos declinare in terrā qd̄ raro ad id regnum attollunt ¶ Scd̄o oñdit ad experiendum per deuotionem ſicut oſtendit̄ bonum vinum vel bonum electuariū ad preguſtandū vt ardentius deſideretur Sap̄ vi. Preoccupat qui ſe contu. vt ſi illis priorem oſtendat ꝫ multi ſūt infelices qui ſequuntur mundū qui eos contemnit ⁊ delicias ſpiri tualis ſapientie negligunt exemplū de ꝓdigo filio Luce xv. ¶ Ter cio oſtendit ad poſſidendū per fruitionem ſicut aliquis dicenti q̄m pulcra eſt res iſta dicit volo ꝙ ſit tua ſic intelligitur in ꝓpoſito Oñ dit illi regnū dei ita oſtendit domin⁹ beato ſtephano regnum celo rum cum a iudeis lapidaretur Act. vij. Ecce video celos apertos quaſi diceret ei dn̄s ne timeas fili ſi hoſtes precipitant domuꝫ tuā terrenam.ſ. corpus qꝛ ecce aperio tibi domū celeſtē ad quā nos ꝛc̄.

De Confeſſore.

Iuſtum deduxit dominus per vias rectas ꝛc̄. Sapi. x. Volenti ire ad aliquem locum duo maxime videnẗ eſſe neceſſaria. Primo ꝙ habeat bonū ductorem qui eum ab hoſtibus ⁊ periculis defendat vnde petebat p̄s ꝓpter no. tu. dn̄e deduc me. ¶ Scd̄o ꝙ per viam rectā deducaẗ vt ad ẗmi^m^ ɔſtitutū pueniat p̄s Sp̄us tuus bonus deducet me in terram rectā que duo tanguntẗ in v̄bo ꝓpoſito In q̄ bus duo ſunt notanda. primū eſt beneficium ⁊ curialitas ſaluato/ris cum dicitur Juſtū deduxit dn̄s Magnum beneficiuꝫ ⁊ magna curialitas eſt pauperi ⁊ ceco ſi ad pallacium duceretur a ꝓprio do mino vnde p̄s. ex hoc gracias agens dicit Tenuiſti manū dextrā meam ꝛc̄. ¶ Scd̄m eſt ad terminū debitum directio viatoris cum dicitur per vias rectas. quid eni neceſſarius viatori quā per viam rectā deduci ne oberret id̄ p̄s. deduxit eos in viam rectā vt iret in ciuitatē habitationis ¶ Circa primū nota triplex beneficium dei er ga peccatorem. p̄mo eni educit de ſtatu culpe. Scd̄o deducit per viam iuſticie. Tercio inducit in regnū dei. p̄° g° educit de ſtatu c⁹ libet culpe. ⁊ primo de ſtatu ſuperbie. p̄s. Eduxit eos de tenebris

⁊ vmbra mortis. dyabolus dr̄ mors qꝛ mortē intulit Umbra ſūt
illi qui ei aſſimilant̄ ſicut vmbra corpori ⁊ hi ſunt precipue ſupbi
¶ Scd̄o educit de ſtatu inuidie p̄s. Dn̄e eduxiſti ab inferno aiām
meā. vnde inuidus infern⁹ dicit̄ qꝛ gaudet de malo ⁊ dolet de bo
no vnde Apoc̄. vi. dicit̄ ꝙ infernus ſequebat̄ eū qui ſedebat ſuper
equū pallidū ⁊ deſignat inuidum cui⁹ eſt ꝓpriū pallere ⁊ torqueri
de bono alieno ¶ Tercio educit de ſtatu odij qd̄ eſt ira inueterata
p̄s. Ego ſum dn̄s deus tuus qui eduxi te de terra egipti. qd̄ inter
pretat̄ meror vel tenebre qꝛ qui odit fratrem ſuum in tenebris eſt ⁊
in tenebris ambulat ⁊ neſcit quo vadat qꝛ tenebre obcecauerunt
oculos eius. i. Jo. ij. Eſt etiā in magno merore qꝛ cupit vincere ſe.
¶ Quarto educit de ſtatu acidie p̄ſ. Educ de cuſtodia animā meā
zc̄ Sicut eni homo qui in carcere eſt operari nō poteſt ſic acidio
ſus eſt ad omne opus bonū reprob⁹. ¶ Quito educit de ſtatu aua
ricie p̄s. Educes me de laqueo quē abſcōderunt mihi. i. de amore
mundi. vnde. i. Thimo. vi. Qui volunt diuites fieri incidunt in la
queos diaboli. h̄ laq̄o ligat⁹ iudas interi⁹ cucurrit ad laqueū exte
rius Math xxvij. Educit de ſtatu luxurie pſal. Eduxit me de lacu
miſerie ⁊ de luto fecis. i. de luto fetido de quo ꝓuer. xxvi. Canis
reuerſus ad vomitū ſuum ⁊ ſus lota in volutabro luti de hoc luto
p̄s Eripe me de luto vt nō infigar ſcȝ per ꝯſenſum. nemo quippe ē
qui nō inquinet̄ aliq̄n carnis delectatione ſ; non infigitur qui per
ꝯſenſum non trahitur ¶ Septimo educit de ſtatu gule p̄s Qui edu
cit vinctos de fortitudine. i. guloſos qui ligati ſunt per collum ſed
in fortitudine qꝛ difficile eſt conſueta relinquere ſimiliter eos qui
ex ꝯſperant detrahēdo vel iurando ſicut ebrioſi qui habitant in ſe
pulcris. i. in gulis ſuis ibi eni habitat homo vbi cogitat p̄s. ſepul
crum patens eſt guttur eoꝝ. vere patens ad modū ſepulcri vt oēȝ
mortuū recipiat. i. omnē cibū omni hora qꝛ ſicut dicit̄ Ecc̄. xxxvi.
Oēm eſcam manducabit venter ¶ Scd̄m dei beneficium eſt qd̄ de
ducit per viam iuſticie Nota ꝙ q̄druplex eſt via iuſtoꝝ per quā
ducit dn̄s ſuos ¶ Prima eſt iuſtificationis que eſt in totali pcc̄oꝝ
derelictione per quā deducunt̄ penitētes p̄s Viam iuſtificationū
tuaꝝ inſtrue me zc̄. per hanc iuit maria magdalena cui dixit dn̄s
Lu. vij. Fides tua te ſaluā fecit vade in pace Scd̄a eſt veritatis
que eſt in profectu v̄tutum ⁊ operatione bona per quam deducū
tur p

tur proficientes Pſalmiſta. Uiam veritatis elegi ꝛ iudicia tua nõ ſum oblitus. Pſalmiſta. Jbunt de virtute in virtutem videbitur deus deorũ. De his duabus vijs ps Uniuerſe vie domini miſericordia.qua iuſtificat peccatores quo ad primã vl' veritas quo ad ſcdam Tercia eſt pacis que eſt in perfecta omniũ viciorũ ꝛ tentationum expugnatione ꝛ omniũ virtutum adeptione per quam deducuntur perfecti qui victoriam habentes de omnibus in pace perfecta ſunt Luce.i. Ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis Sed viam pacis non vadunt illi de quibus ps .Contritio ꝛ infelicitas in vijs eorꝫ ꝛ viam pacis non cognouerunt vel reddit cãm Non eſt timor domini ante oculos Quarta eſt ſalutis eterne q̄ eſt in omniũ bonorꝫ adeptione per quã deducunt boni ps Deduc me in via eterna.hec eſt via recta de q̄ in ꝓpoſito Juſtum deduxit dominus per vias rectas ꝛc̃. Nota ꝙ tria ſolẽt eſſe ſigna vie recte Primũ eſt nodatio miricarꝫ.i.reſtrictio ſenſuum ab illicitis. ſicut eni fructus miricarꝫ nullus eſt vel inutilis licet flos ſit pulcer ſic appetitus quinqꝫ ſenſuum infructuoſus eſt ꝛ perniciioſus q̃uis delectet ſenſualitatẽ exterius Rõ.vi. Quẽ fructũ habuiſtis tunc in quibus nunc erubeſcitis Jere.xvij. Maledictus qui ponit carnem brachium ſuum.erit enim quaſi miri.in deſerto ꝛ non vi.cum ve. donum. Senſus ergo ſi floreant per concupiſcentias in preſenti ſine fructu tamen erunt in futuro.Jeremie.xlviij Date florem Moab quia florens egreditur ꝛ ciuitates eius deſerte erunt ꝛ inhabitabiles. Unde ibidem dicitur de moab. Eris quaſi mirica in deſerto.Hc ergo mirice nodande ſunt id eſt ſenſus ab illicitis cohibendi.ꝛ ſic ſignum eſſet ꝙ rectam viam iremus Scdm eſt aceruuſ lapidis id eſt aggregatio bonorum operum ꝛ virtutum. non eniꝫ ſufficit a malis nos reſtringere niſi ſequatur ꝛ bona agere. Hic eſt aceruus lapidis qui fuit ſeparatio inter Jacob ꝛ laban id eſt inter virum iuſtum ꝛ dyabolum vt neuter poſſit tranſire ad aliuꝫ Geneſ. Triceſimoprimo. Job quinto. Cum lapidibus regionum erit pactuꝫ tuum.ꝛ beſtie terre id eſt beſtiales motus corporis pacifice erunt tibi.Hic eſt aceruus lapidis qui ſublati ſunt de Jordane in ſignum ꝙ dominus fecerat eis viam per mediam iordanis ſicci. Joſue quarto. ¶Tercium eſt crux erecta id eſt perſecutionum tolerantia. ꝛ hoc eſt certum ſignum vie recte ad regnum

ad regnum celorū Math.v. Beati qui perſecutionē patiuntur ꝓ
pter iuſticiā ⁊c. Actu.xiiij. Per multas tribulationes oportet ꝑue
nire ad regnū celoꝝ Math.xvi. Qui vult venire poſt me ⁊c. Hec ēa
ſigna vie recte ſignificata ſunt Joſue x. vbi ioſue quinqꝫ reges iclu
di precepit i ſpeluncis ⁊ cuſtodiri in quo notat̄ nodatio miricaꝝ
i. cohibitio quinqꝫ ſenſuū ne ad illicita exeant Ecc̄.xxv. Ne des aq̄
tue exitum vel motum. nec mulieri nequā veniā ꝓdeundi. ¶ Scd̄o
p̄cepit eos poni in cruce. ¶ Tercio aggregare ſuꝑ eoſ magnū acer
uum lapidū. Terciū dei beneficiū eſt qd̄ inducit in regnum glorie.
valde eni neceſſarium ē viatori vt poſt laborē viaꝝ deducat̄ ad bo
num hoſpicium qd̄ facit xp̄us viatores ſuos poſt laborē hui⁹ mun
di in beatā vitam inducendo p̄s. Induxit eos in montē ſanctifica
tionis ſue ⁊c. Exo.xv. Introduces eos ⁊ plantabis in monte here
ditatis tue ⁊c. hoc aut fiet p⁹ iudiciū qn̄ curialiter vocabit eos ad
regnū Math.xxv. Venite benedicti patris mei ⁊c. ſic patet primuꝫ
in quo notat̄ curialitas ⁊ bn̄ficium dei ducentis cum dicit̄ Juſtuꝫ
deduxit dn̄s ⁊c. ¶ Sequitur ſcd̄m in quo notat̄ directio viatoris
cum additur per vias rectas. parum eni valet ducere niſi ductor p̄
ſeruet ab errore. ¶ Nō ergo ꝙ via noſtra pn̄s vita eſt de qua non
habet homo niſi tm̄ vbi ponat pedes nō eni habet de vita niſi pn̄s
inſtans quo viuit qꝛ nō habet tempus p̄teritum nec futuꝝ nec ſcit
vbi debet ponere reliquū. q̄zto cito etiā vadit via ei⁹ cicius deficit.
hāc etiam viā imus dum dormimus. Alij viatores hanc viam fini
ri deſiderāt ꝫ nos volum⁹ cum medicinis ⁊ cibis eam poti⁹ ꝓlon
gare. Nota ꝙ in hac via ſeptē ſunt incōmoda que neceſſario habe
mus declinare ſi volum⁹ per rectā viam ire. ¶ P̄mum eſt ꝙ eſt tene
broſa ꝓuer.iiij. Via impioꝝ tene. neſ. v. cor. Sunt autē triplices
tenebre. P̄mo ignorantia boni ⁊ mali yſa.v. ponentes lucē tēbras
⁊ tenebras lucē ꝓuer.ij. Ambulat per vias tenebroſas ſcd̄o pcc̄m
p̄s. Multiplicate ſunt iniquitates mee ⁊ non potui vt viderē Item
ſiant vie eoꝝ tenebre ⁊ lubricū ⁊c. Tercio dubietas ſtatus ſui Ecc̄
ix. Neſcit hō finē ſuū ⁊c. Itē in codē caplo neſcit hō vtꝝ odio vel a
more dign⁹ ſit iob.xvij. in tēbriſ ſtraui lectulū meū. he ſunt tenebre
q̄ trib⁹ dieb⁹ fuerūt in egipto. Exo.x. Ecōtra via dn̄i clara ē tripli
ci luce ꝓuer.iiij. ſemita iuſtoꝝ q̄ſi lux ⁊c. P̄ma lux ē rō Math.vi. lu
cerna corꝑis tui ē ocul⁹ tuus ꝫ hāc libenter obſcurat dyabol⁹ iob

xviij. Lux impij extinguet. ¶ Scḋa eſt verbū dei ps. Lucerna pe/
dibus meis verbū tuū ⁊c. ij. Pe. i. Habem⁹ ꝓpheticū firmi. ſermo
nem cui benefaci. attē. quaſi lucerne lucēti in caliginoſo loco Job
xxix. Splendebat lucerna eius ſuper caput meū ⁊ ad lumē ei⁹ am
bula. in tene. ꝫ Jo. iij. lux venit in mundū ⁊ dilexerūt homines ma
gis tenebras q̄ꝫ lucē ¶ Tercia gracia dei ꝓuer. xx. lucerna domi/
ni ſpiraculū hominis que inueſtigat ſecreta ventris. hec eſt lucer/
na quā accendit mulier vt querat dracmā perditā luce xv. de his
lucernis Job xxij. In vijs tuis ſplendebit lumē ¶ Scd̄ꝫ ē q2 offēdi
culis plena Jo. xi. Siquis ambulauerit in nocte offen. ꝓuerbi. xv
Iter impioꝝ quaſi ſepes ſpinaꝝ. via iuſtoꝝ abſqꝫ offendiculo Eſt
aūt offendiculū triplex Scādalum primū eſt decor creaturaꝝ Ec
cle. ix. Virginē ne aſpiciaſ ne forte ſcandaliſeris in decore eius
Nota q̄ꝛ reſpiciens ad res pulcras ⁊ nō reſpiciens ad pedes ſuos
frequēter offendit. Sap. xiiij. Creature dei in odiū facte ſunt ⁊ in
tentationē anime hominū. ¶ Scd̄m peccatū ꝓimoꝝ per exēplū
Math. v. ſi oculus tuus ſcandaliſat te ⁊c. Dixit ihs Petro qui
volebat a bono eum retrahere vade retro ſathana ⁊c. ſcandalum
es mihi Math. xvi. ſacerdotes de via receſſiſtis ⁊ ſcādaliſaſtis plu
res ij. Coꝝ. vi. Nemini dantes vllam offenſionē leuiti. xix. Non po
nas corā ceco offendiculū yſa. lvij. viam facite ⁊ auferte offēdicu
la de via ppli mei. ¶ Terciū eſt iniuria ꝑſecutoꝝ luce xvij. Impoſſi
bile eſt vt nō veniant ſcandala ꝫ ve illi per quē ſcandalū venit ps.
Filijs matris tue ponebas ſcandalū. ſi ergo vis euadere offendi
cula reſpice ad pedes tuos et erige eos. i. offēſos. pedes. i. affectio
nes ne muſites ꝫ iacta cogitatū tuū in domino ꝓuer. iij. In omi
bus vijs tuis cogita illum ⁊c. ¶ Nota q̄ꝛ ille muſitat qui peccata
alioꝝ dijudicat et per hoc offēdit ps. Mei aūt pene moti ſunt pe/
des ⁊c. ¶ Terciū eſt q2 via iſta lutoſa eſt et lubrica ps. Fiāt vie illo
rum tenebre et lubricū. Treno. iiij. lubricauerūt veſtigia noſtra B
ē aūt ꝓpē ca. pmo q2 libēter et de facili labit̄ hō i pcc̄ꝫ cogitatiōis
Gen̄ viij. ſenſuſ et cogitatio ho. ꝓna ſūt ad ma. ab adoleſcētia ſua
Ecc̄. xxi. Cor fatui q̄ſi vas ꝯfractū oēm ſa. nō te. Ecce q̄modo ē la
bile iō Ecc̄. 30. Cōtine cor t. in ſan. ¶ 2° labit̄ hō in pcc̄ꝫ locutiōis
ꝓuer. 26 Os lubricū operat̄ ruinas Ecc̄ xiiij. Beat⁹ q̄ nō ē lapſuſ
⁊c. lingua ei in humido poita ē et iō ē labil' ¶ 3° labit̄ i pcc̄ꝫ mali opis

Treno.iiij. Lubricauerũt veſtigia noſtra in itinere plateaꝝ nr̃arũ.
ij.Re.xiiij. Quaſi aqua dilabimur in terraz. Jere.xxiij. Propheta ⁊ ſa/
cerdos polluti ſunt in do.mea inue.ma.et ideo via illoꝝ erit q̃ſi lu/
bricum in tenebris impellentur ⁊ corruent in ea qꝛ prelati multoſ
poſt ſe labi faciũt in peccatũ.maxime autẽ in peccatũ luxurie faci/
unt labi Eccẽ.ix. Mulier fornicaria quaſi ſterc⁹ cõculcabit̃ i via. Je
re.xxxviij. Demerſerũt te in ceno ⁊ in lubrico pe.tu. Ne ergo laba/
ris reſpice diligẽter ad pedes tuos.i.ↄſidera finẽ tuum. Treñ.i.ſor
des eius in pedib⁹ eius p̃s. Inquinate ſunt vie illius omni tp̃e. Cõ
tra hoc etiã debes vti baculo.i.pena dñi Cã.viij. Que eſt iſta que
aſcendit de deſerto delicijs affluens innixa ſup dilectũ ſuũ. ¶ quar
tum eſt qꝛ via iſta ẽ foueis plena ⁊ maxime trib⁹. Prima ẽ luxurie
Geñ.xiiij. Vallis ſilueſtris habens multos puteos bituminis P/
uerbi.xxiij. Fouea profunda meretrix Caute ergo declines ab hac
fouea ne in eam incidas.i. Coꝛ.vi. Fugite fornicationẽ.nõ ſtultus
viator putat aliquãdo foueã tranſilire et incidit in eã nec inde põt
exire per ſuam voluntatẽ ſic de feminis cõfidens incaute ſe iũgit fa
miliaritatib⁹ mulierũ ꝓuerbi.xiiij. Sapiens timet ⁊ declinat a ma
lo ſtultus cõfidit et tranſilit. ¶ Scd̃a eſt auaricie yſa.xxiiij. Formi
do et foueã et laque⁹ quies terre Math.viij. Vulpes foueas habẽt
i.doloſitas cupiditatis in cordibus auaroꝝ ¶ tercia eſt deſperati
onis et triſticie ihere.xviij. Foderũt foueam anime mee qđ fit dum
demones tentant de deſperatione yſaie xxxiiij.ibi Fou. habuit eri
cius id ẽ dyabolus pungens per deſperationẽ p̃s Donec fo.p fo
ueam vnde vox ẽ deſperatoꝝ treno.iij Lapſa ẽ in lacum vita mea
et po.lo.ſup me De his trib⁹ foueis.p̃s poſuerũt me in lacu inferi
ori ſcz luxurie.in tenebroſis ſcz auaricie et in vmbra mortis ſcz de
ſperationis et triſticie.he ſũt fouee magne q̃s ſalierũt qui obuiaue
runt ſaul p̃mi Re.x. ¶ Quintũ qꝛ hec via ẽ ardua et in hac vita diffi
cile aſcendim⁹ ad ỽtutez que eſt circa difficile et bonũ p̃s.q̃s aſcẽ
det in montẽ dñi ⁊c̃.debes ergo repere manibus et pedib⁹ ſicut io
nathas et armiger eius p̃mi Re.xiiij.et tenere te ad caudas eq̊ruz
vt fit in aſcenſu alpium et ad ramos arboꝝ id ẽ ſeq̃ exẽpla ſanctoꝝ
et dicere Can.p̃mo.trahe me poſt te iob xxxix. Nũquid ad p̃ceptũ
tuũ eleuabit̃ aq̃la et in ardua ponit nidũ ſuũ Aſcẽſus aũt iſte diffi
cilis ẽ ꝓpt̃ tria.primo ꝓpter vie arduitatẽ et grauitatẽ difficile ẽ ei

ↄſueta relinq̄re vñ cū voluptas nobiſcū nata ſit vt dicit pħus Gra
ue eſt eā abdicare ⁊ aſperū iter virtutū aggredi de q̄ p̄s. ꝓpt̄ ꝟba
labioꝝ tuoꝝ ꝛc̄. vnde Baruch iiij. Delicati mei ambu. vi. aſ. Mat.
xvi. qui vult venire poſt me abneget ſemetip̄m ꝛc̄. ¶ Sc̄do propter
vie longitudinē Nix eni in p̄nti quis ad ſum:nū virtutū poteſt at/
tingere Greg. quia nemo repente fit ſumm⁹ ſ₃ continue oportet de
ꝟtute in virtutē proficere p̄s Jbunt de ꝟtute in ꝟtutem Ecc̄. xviij
Cū ↄſūmauerit homo tunc incipiet. vnde helie ad montē dn̄i aſcē
denti ⁊ in via quieſcenti dictū eſt Surge comede grādis tibi reſtat
via iij. R̄. xix. Tercio ꝓpter impedimentoꝝ multitudinē. Sūt ei
quidā a tergo retrahentes vt parenres carnales ⁊ preterite volu/
ptates vnde vxor loth reſpexit retro ad zodomā ꝛc̄ Gene. xix. Lu.
ix. Nemo mittens manū ad aratrū ⁊ reſpiciēs retro aptus eſt reg
no dei hinc p̄s monet Obliuiſcere populū tuū ꝛc̄ Luc̄. xiiij. qui nō
odit patrē ſuū ⁊ matrē ſuam ꝛc̄. adhuc aūt ⁊ aīaz ſuam ꝛc̄. Jtē alij
deſuper cadentes volentes aſcendere p̄cipitant ſe Sic exēpluz pec
cantiū ⁊ a bono ſtatu corruentiū multos fraudaliſant ⁊ recidiua/
re faciunt quibus fuiſſet melius viam iuſticie non agnoſcere q̄₃ p⁹
agnitam retro conuerti ij. Pe. ij. Jtem venti ⁊ turbines circūq̄q₃
impellentes ſc₃ demonū tentationes Ezechi. i. Uentus turbinis
ve. ab aquilone ¶ Be:ttuz eſt ꝙ eſt ꝓcl:uis ⁊ prerupta ideo facilis
ad corruendū yſaie lix. Semite eoꝝ incuruate ſunt eis ideo poeta
Facilis auerni ſ₃ reuocate gradū Superas ⁊ erumpere ad auras
hic opus hic laborē p̄s. Spiritus vadens ⁊ nō rediens Gen. viij
Proni ſunt ſenſus ⁊ cogitatio hominis ad malum ab adoleſcen/
lia ſua Contine ergo te q̄₃tum potes ne labaris Septimo ſtricta
eſt via Math. vij. Anguſta porta ⁊ arta via que ducit ad vitam ⁊
pauci ſunt qui ingrediunt̄ per eam. Non ergo declines ad de: terā
neq₃ ad ſiniſtram q̄ꝛ extra viaz eſſes ſ₃ in medio tutiſſimus ibis.
Uirtus eni in medio conſiſtit. i. vt nō ſis auarus neq₃ prodigus
vt nō eleueris in aſperis nec deprimaris in aduerſis Num. xx. vi a
publica gradiemur nec declinabim⁹ ad dextram neq₃ ad ſiniſtrā
¶ Nota ꝙ hāc vie mediocritatē tenēt male q̄tuor genera hominū.
quidā eī vadūt retro. quidā in circuitu. q̄dā a latere ¶ Retrocedūt
q̄ amāt t̄palia oc̄los ſuos ſtatuētes declinare i terrā et obliuiſcūt̄
et̄na Uia eni ↄſtituta inter et̄na q̄ hab₃ ſuper ſe et int̄ t̄palia q̄ b₃

infra ſe ⁊ poſt ſe. dum ergo reſpicit tpalia ⁊ retroponit per neglige
tiam ſpiritualia retrocedit ſicut vxoꝛ loth reſpexit retro ad Sodo
mam. i. ad mundū ideo duerſa fuit in ſtatuā ſalis Gene. xix. Treñ
i. Expādit rete pedibus meis cōuer. me retroꝛſū. Jere. ij. Verterūt
ad me tergū ⁊ non faciem vnde dñs conquerit de Jeroboam q̄rti
R. xiiij. Proiecisti me poſt tergū tuū. nō ſic apl'us phil'. iij. poſterio
rum oblit⁹ ad anterioꝛa me ext. ¶ In circuitu vadit qui tm̄ querit q̄
ſua ſūt ⁊ amat ſe. ij. thimo. iij. Erūt homies ſeipos amātes ꝛc̄ ps.
in circuitu impij ambulāt ſicut ſamſon excecat⁹ poſitus eſt ad mo
lam iud. xvi. Pū peccatoꝛ tm̄ intendit ꝓcurare volūtatē ſuā. ihe/
re. ij. q̄ȝ vilis facta es iterans vias tuas ꝛc̄ ꝓuer. xxvi. Sicut canis
qui reuertit ad vomitū ſic peccator q̄ iterat ſuā ſtulticiā. ¶ M late
re vadit ⁊ nō directe qui declinat ad dexterā id ē q̄ eleuat ⁊ ſuper
bit p̱ pꝛoſperitatē vel q̄ ad ſiniſtram id ē q̄ depꝛimit ⁊ deſperat per
aduerſitatē ſicut aſina balaā Nume. xxij. Qui ergo vult p̱ rectam
viam ire debet impedimenta predicta declinare ⁊ ſic poterit ad re
gnum celoꝝ peruenire ad quod nos perducat ꝛc̄

De Virginib⁹ p̄mo

Reſpondi vos vni viro virginē caſtā exhibere xp̄o ij. Coꝛ.
xi. in verbis iſtis duo notant pꝛimū v̄ginū excellentia ſiue
dignitas cū dicit deſpondi vos vni viro id ē chꝛiſto qui bene dicit
vnus vir ꝓpter ſingularem p̄rogatiuā v̄tutū q̄ fuit in eo excellen
ter yſa. iiij. Apprehendēt ſeptē mulieres viꝝ vnū Scd̄m ē v̄ginū
debita caſtitas cū addit virginē caſtam exhibere chꝛiſto Nō cum
quāta diligentia cuſtodiunt virgines ⁊ q̄ȝ caſte debent eſſe que de
bent regi terreno deſponſari ¶ Circa pꝛimū cōſiderāda ſunt qua
tuoꝛ. pꝛimo quare virgines ſpecialius ſpōſe chꝛiſti dicant ¶ Scd̄o
qualiter ei valeant deſponſari. ¶ tercio qualiter ſponſa debeat ad
aduentuȝ ſponſi ⁊ nupcias pꝛeparari ¶ Quarto qualiter a ſponſo
poſſit ſeparari ¶ Circa pꝛimū nota ꝙ ꝓpter tres rationes dicūtur
virgines ſponſe chꝛiſti licȝ omēs anime ſint ei in baptiſmo deſpon
ſate ſicut dicit Oſee ij. Sponſabo te mihi in fide. pꝛimo qꝛ ſic ſpon
ſus ⁊ ſpōſa ſunt vna caro Gen. ij Erūt duo in carne vna. caro vir
ginū carni chꝛiſti veri⁹ ſe cōfoꝛmat q̄ȝ alioꝛū qꝛ ſicut caro chꝛiſti nō
fuit coꝛrupta ſic nec caro eaꝝ Unde in ſignuȝ hui⁹ carnē ſumpſit
de virgine vt ſibi virgines aſſumeret yſaie xlv Aſſimulaui te et nō

ꝯgnouiſti Scḋo qꝛ quicq̄d habet ſponſus habet ⁊ ſponſa. ſic in
pluribus virtutibus virgines chꝛiſto aſſimilanẽ ꝙ̄ ceteri. ⁊ſi eiȝ
alij ſint ei ſimiles in iuſticia i miſericoꝛdia ⁊ i caritate ⁊ ceteris v̄
tibus nō tamē in virginitate Virgines eni in martirio aſſimilā/
tur chꝛiſto ſi eni genus martirij eſt caſtitas in iuuentute vt dicit
autoꝛitas multo magis virginitas in tota hominis vita hinc di
citur Apo. xiiij. hi ſunt qui cū mulierib⁹ ꝛc̄ ⁊ ſequūtur agnū q̊cū
ꝙ̄ ierit ¶ Tercio qꝛ ſicut ſponſa decentius oꝛnaẽ a ſponſo ꝙ̄ alia
familia ⁊ v̄gines tam in p̄n̄ti ꝙ̄ in futuro oꝛnātur decentius chꝛi
ſtus eni ſponſus animarū animi tēpus nupciarū ſponſe ſue mittit
gaudiola ¶ Primo eni in baptiſmo albā veſtem innocentie Apo.
xxi Vidi iheruſalē deſcen. de ce. a de. pa. ꝛc̄ Gloſa qꝛ de celo acce/
pit oꝛnamenta Hec veſtiſ diligenter ſeruanda ē qꝛ ſine ea nō reci
pietur aliquis ad conſoꝛtiū ſponſi Apo iij Qui nō īquinauerūt
veſtimenta ſua ambulabūt mecū ꝛc̄ Quare illi mecū ambulabūt
qui veſtē innocentie ſeruauerūt ideo certe vt diciẽ Apo. xvi. Bea
tus qui vigilat ⁊ cuſtodit veſtimenta ſua ꝛc̄. ¶ Scḋo dat zonā au
ream caſtitatis ⁊ mūdicie Apo. i. p̄cinctū ad mamillas zona au
rea ꝛc̄ ꝓuer. vlti. Accinxit foꝛtitudine lūbos ſuos luce xij. Sint lū
bi vr̄i p̄cincti ¶ Tercio capillū aureū ⁊ monilia fidei ⁊ amoꝛis.
ꝓuerb. i. Vt addaẽ gracia capiti tuo ⁊ toꝛques collo tuo. ⁊ iiij.
dabit ca. tuo augmēta graciarū ⁊ coꝛo. incli. pꝛo. te. ¶ Nota de flo
ribus ſerti ¶ Quarto ſotulares ſtrictos. i. exempla ⁊ ſanctoꝛū imi
tationem Canti. vij. Quā pulcri ſunt greſſus tui in calciamentis
filia p̄ncipis Hic quidā nimis large calciātur ¶ Nō ꝙ quidaȝ cal
cianẽ de coꝛio ouis vt qui ſequūtur exēpla innocētuȝ ⁊ bonoꝛum
Quidā de vacca vt qui exempla coniugatoꝛuȝ Quidā de capꝛa
vt qui ſequunẽ exēpla peccatoꝛū ¶ Circa ſcḋȝ nō ꝙ ꝓpter quique
ſit anima ſpōſa xp̄i. Primū eſt dilectio vera Can. iiij. Vulneraſti
coꝛ meum ſoroꝛ mea ſpōſa ꝛc̄ Caritaſ vera coꝛ vulnerat vnde vul
nerata caritate ego ſum Can. v. Si inueneritis dilectū meuȝ nū
ciate ei qꝛ amoꝛe langueo ¶ Nota ꝙ bis dicit vulneraſti qꝛ vulne
rat⁹ imo fatuat⁹ amoꝛe nr̄o mēte ⁊ vulnerat⁹ in coꝛpe qn̄ vn⁹ mi
litū lācea ꝛc̄ ¶ Scḋm ē pulcritudo p̄fecta libētius ducit rex nobilẽ
pulcrā ſponſā ꝙ̄ defoꝛmē Sapi viij queſiui ſponſam mi. e. aſſu. ꝛc̄
Iſtam pulcritudinē in aīa facit virginitas. ⁊ ideo virginem ducit

chriſtus in ſponſam yſa.lxij.habitabit iuuenis id eſt xpī cū v̄gine
⁊ gaudebit ſponſus ſup̱ ſponſā ⁊ gaudebit ſup̱ te de⁹ tu⁹. ¶Et nō
ꝙ ad pulcritudinē interiorē tria requirūt̃ ſicut ad exteriorē. Pmū
eſt debita membroꝝ ordinatio per quaȝ ſignificat̃ cōpoſita ⁊ diſ-
creta moꝝ cōuerſatio in medio nationis praue ⁊ peruerſe ſine que
rela Phil̃.ij. vnde apl̃us incōpoſitos reprehendit inter cetera pec
cata que enumerat Rō.i. Incōpoſitos dicere ſolemus qui v̄bo et
facto offendunt ſecū habitantes Cōpoſitos dicere ſolem⁹ bene mo
rigeratos ⁊ diſciplinatos Scd̄m eſt color albus qui ſignificat cor
dis mundiciā Apoc̃.iij. Qui nō inq̄nauerūt veſtimēta ſua ambula
bunt mecū in albis Et ſexto dicit̃ de ſanctis date ſunt illis ſinguliſ
ſtole albe Terciū eſt color rubicūdus albo permixtus ⁊ ſignificat
caritatē vel paſſionis memoriā Can.v. Dilectus meus candidus
⁊ rubicund⁹ ⁊c̄ Ideo ſponſus laudat ⁊ vocat ad ſe ſponſam Cā.x
Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nō ē in te veni de libano qđ
interpretat̃ candidatio. ſponſa mea veni de libano ⁊c̄ Tercium eſt
iuſticia ad ſeipm̄ vt ſcȝ ſit iuſta ⁊ morigerata in ſe per refrenatiōȝ
omniū illicitoꝝ Oſee ij. Sponſabo te mihi in iuſticia ⁊ iudicio. iu
ſticiā exercere de carne nō procedit Ecc̃.xxxiij. Si eſt tibi ſeruus ſi
delis ſit tibi ſicut anima tua ⁊ ſine iudicio nihil contra eum facies
graue Seruus fidelis eſt corpus qđ nō declinat ad aliquod mor-
tale peccatū Quartū eſt pietas ⁊ miſericordia quo ad primuȝ vt
ſcȝ ſit miſericors ⁊ leta ad familiā ſpōſi Oſee ij. Sponſabo te mihi
in ſempiternū ⁊ ſponſabo te in miſericordia ⁊ in miſerationib⁹ Mi
ſericordia in cōpaſſione cordis. miſerationibus in exhibitione ope
ris Quintū eſt fidelitas in omibus quo ad ſponſum vt nullum di
ligat nullū audiat vel recipiat ꝓpter vel preter ſponſū ⁊ nihil agat
in eius preiudiciū Ozee ij. Sponſabo te mihi in fide ¶Circa terciū
nota ꝙ ad aduentū ſponſi debet ſe ſponſa preparare Math xxv. q̄
parate erant intrauerunt cum eo ad nupcias ⁊c̄ Primo debet ſe
ſpeculo mandatoꝝ dei ſpeculari ne in ea appareat defect⁹ boni ope
ris vel macula per deformitatē peccati Auguſt. Vt ergo in libello
hoc tanq̄ȝ in ſpeculo poſſimus inſpicere p̄s Tunc nō ↄfundar cū
perſpexero in omnibus mandatis tuis ȝ non valet inſpectio niſi ſe
emendet Iaco.i. Siquis auditor eſt verbi et nō factor hic cōpara
bitur viro ↄſideranti vultū natiuitatis ſue in ſpeculo Eſt āt triplex
in quo

in quo ſe debꝫ ſancta anima ſpeculari. Primū eſt ſingulare ſcꝫ xp̄s
de quo Sap̄. vij. Candor eſt lucis eterne ⁊ ſpeculū ſine macula d̄ı
ma. ⁊ imago bonitatis illiꝰ. In hoc debes ꝯſiderare tria. Primo
incarnacōez in qua reſultat humilitas. Phil. ij. Exinaniuit ſemet/
ipſum formā ſerui accipiēs in ſimilitudinē hominū factꝰ ⁊ habitu i
uentus vt hō humiliauit ſemetipſuꝫ. Scd̄o cōuerſacōez in qua re/
ſultat ſanctitas. Leui. xix. Sancti eſtote qm̄ ego ſcūs ſum. Sāncti/
tas ē vt ait Dioꝰ. ab omni pctō liberans immūitas vel innocēcia.
Tercio paſſionē in qua reſultat caritas ⁊ pietas Apoc. p̄. Qui dile
xit nos et lauit nos a pccīs noſtris in ſanguine ſuo. p̄. pet. ij. Xp̄us
paſſus eſt ꝓ nobis. ⁊c̄. In hoc ſpeculo omnes maculas potes colli/
gere vel tollere. ps̄. Reſpice in faciē xp̄i tui. ¶ Scd̄m ſpeculū eſt ge/
nerale ſcꝫ creature mūdi. de quo Exodi. xxxviij. Mare circūdatuꝫ
erat ſpeculis mulierū. i. mundi creaturis. In hoc debes cōſideraē
tria. p̄mū eſt ordinata vtilitas ſcꝫ qūo terra herbe ⁊ plante ſm̄ ordinē ſuum germināt ⁊ fructificāt in tp̄e ſuo. Job. xij. Interroga
iumēta et docebūt te volatilia celi ⁊ indicabūt tibi loq̄re terre ⁊ rn̄de
bit tibi. id̄o. i. Cor. xiiij. Omnia honeſte ⁊ ſm̄ ordinē fiant in vobis
Scd̄m eſt homīs vilitas ne ſupbiat. ſi eni diligenter hō ſe ꝯſiderꝫ
nō inueniꝫ viliorē creaturā Eccī. x. quid ſupbis terra ⁊ cinis. Ter
ciū eſt homīs dignitas ne ſibi vileſcat per pc̄m̄ qꝛ ſup omnes cre/
aturas p̄latus eſt. ſm̄ pſal. Homo cuꝫ in honore eſſet nō intel. ⁊c̄.
¶ Terciū ſpeculū eſt ſpēale ſcꝫ exempla ſcōꝝ. de quo Exod̄. xxxviij
Facies tibi labium de ſpeculis mulieꝝ. ſpecula mulierū ſunt exem/
pla ſcōꝝ qui dicūtur mulieres ꝓpter fecunditatē ⁊ ſedulitatē. In
hoc debꝫ homo tria reſpicere. p̄mo quid cauēdum Iob. v. Viſitās
ſpe. non pec. ſcd̄o quid lauandū Job. xxxiij. reſpiciet ad hoīes ⁊ di
cet. vere peccaui ⁊ vt dignus erā nō recepi. tercō quid ornādum.
Job. v. ad aliquē ſanctoꝝ cōuertere. Secundo debꝫ ſponſa ſe laua
re ꝑ lacrimas ⁊ balnea ⁊ ſic mundior et ſerenior erit. Et ſic ꝯcupi
ſcebat dauid berſabee in ſolario ſe lauantē. ij. Re. xi. yſa. i. Lauami
mundi eſtote. ⁊c̄. Sunt autē quinqꝫ que impediūt debitā locōnem
Primo qꝛ non ꝑmittit ſe lauari. iiij. Re. v. dictū eſt naamā. vade et
lauare ſepcies. ⁊c̄. ⁊ indignatus abijt. ⁊ ſic maxime faciunt ſuperio
res. Secundo quādo aqua eſt immūda. puer. xxvi. Canis reuerſꝰ
ad vomitū ſuum. ⁊c̄. Tercō quādo lauat ꝑtem indebitā Jhere. iiij.

Laua a malicia cor tuum. ꝛc. Lu. xi. Ve qui mundatis qḋ deforis ē intꝰāt pleni eſtis rapina ꝛ immūdicia. Glō. ſordibꝰ viciorꝝ. Quarto ꝙ iterꝝ ſe inq̄nat. Canť. v. Laui pedes meos quomō inquinabo illos Ecci. xxxiiij. Qui baptiſatur a mortuo ꝛ iterū tangit mortuū q̄d ꝓdeſt lauacio eius. Quinto qn̄ in aqua modica .i. penitēcia parua Prouer. xxx. generatō q̄ ſibi mūda videť ꝛ tamen nō eſt lota a ſordibꝰ ſuis. ꝛc. ¶ Tercō debꝫ ſe ornare ꝛ oponere vt moderata ſuꝑcilia tm̄ ſibi remaneāt ſcꝫ vt auferat a ſe ſuꝑbiāꝫ vanā ꝛ retineat ſcām ſuꝑbiā ꝛ ſic preꝑata ſpōſa cantabūt angeli opletis ſponſalibus id Apoč. xix. Gaudeamꝰ ꝛ exultemꝰ qꝛ venerūt nupcie agni et vxor eius preꝑauit ſe. ꝛc. ¶ Circa quartuꝫ nota ꝙ ſponſalia ſoluūť ſeptem modis inter ſponſuꝫ ꝛ ſpōſam. ꝛ ſiliter inter deū ꝛ animaꝫ. Primo ꝑ ꝛ̄ligionis ingreſſuꝫ. religio diaboli eſt ſuꝑbia quā in celo oſtituit ꝛ ad hāc multos trahit. hanc eciā in ꝑadiſo inſtituit regulā quādo ꝑ̄mos ꝑentes noſtros vitō elacōis peccare fecit. ſub hac regula ſunt omnes ſuꝑbi Job. xli. Ipſe eſt rex ſuꝑ omnes filios ſuperbie Scđo ꝑ euētum infirmitatis enormis vt lepre qḋ eſt ꝑc̄m̄ inuidie qḋ vere enormiť infirmū reddit. qꝛ iugiť aiāꝫ languere facit ꝛ tabeſcere Sap̄. vi. Cū inuidia tabeſ. iter nō ha. vn̄ poeta Inuidꝰ alteriꝰ rebꝰ marceſcit opimis. ꝛ id. Juſtiꝰ inuidia nihil eſt q̄ꝑ̄mus ipſuꝫ actorē rodit excruciatqꝫ ſuū. ꝛ id Inuidia ſiculi nō inuenē tyrāni tormētuꝫ maius imo aiāꝫ occidit. i. caritatē q̄ eſt vita anime. Job. v. Inuidia occidit ꝑuuluꝫ. Nō qūo eſt lep̄. Tercō qn̄ ſpōſa fugit in regiōem longinquā nec inueniť a ſpōſo qḋ fit ꝑ irā. quāto ei anima elōgatur ꝑ iram ꝓrio tāto longior eſt a đo. pſ. Qui elōgāt ſe a te ꝑibunt Joco ꝑ̄. Joħ. iiij. Qui nō diligit fratrē ſuū quē videt deum quē nō videt qūo diliget. hic eſt filius ꝓdigꝰ q̄ abijt in regionē lōginquā ꝛ diſſipauit bona ſua Lu. xv. Quarto quādo ſpōſa venit ad ānos diſcrecōis reclamat ꝛ penitꝫ qḋ fit ꝑ acidiam que eſt tediū ꝛ delictio boni. Jhere. ij. Quid inuenerūt in me patres veſtri iniq̄tatis. qꝛ elon. ꝛ ambu. ꝓſt va. ꝛ vani fci ſūt Et pꝰ Me dereliq̄rūt fontē aque viue ꝛ fode. ſi. ciſ. na. diſ. que otinere nō valent aq̄s. Quito qn̄ alij dat fidē de fcō ꝛ corrūpiť ab eo ꝛ derelinq̄tur a đo qḋ fit ꝑ auariciā qua aia facit fidē cū mūdo ꝛ deſerit fidē dei. Ja. iiij. Qui cum voluerit eē amicus huiꝰ ſeculi inimicꝰ đi oſtituetur Sexto quādo mutuo ſe abſoluūt qḋ fit ꝑ gulam quādo aīma preponit

delicias gule delicijs dei. ⁊ ſic ore ſuo ſcꝫ ꝑ guloſitatē dimittit ſpō/
ſalia dei et ſui. ¶ Sexto per fornicacōem adulterij qđ fit ꝑ luxuriā
ꝓ. Cor. vi. Qui adheret meretrici vnū corpus efficit̃. tollens ergo
mēbra xp̄i faciens mēbra meretricis. ſic ptꝫ ꝓmū ſcꝫ virginis excel
lencia ⁊ dignitas cū dicitur deſponſaui vos. Sequit̃ ſecundū ſcꝫ
ſponſarū xp̄i virginalis caſtitas. cum dicit̃. virginē caſtā exhibere
xp̄o. ¶ Circa qđ notanda ſunt duo. Primū quid ad debitā virgini
tatē requiritur. Scđm qualit̃ caſtitas in virginibꝰ cuſtodit̃ Circa
primū nota ꝙ ad rectitudinē virginitatis ſex ſpecialiter requirunt̃
Primū eſt ab immūdis cogitacōibus ⁊ delectacōibus puritas mē
tis ꝓ. Cor. vij. Mulier innupta ⁊ virgo cogitat que dn̄i ſunt vt ſit
ſancta corpe ⁊ ſpū. Qui enī habent virginitatē carnis cum corru/
pcōne mentis. ſimiles ſunt ſepulchris que exterius apparent homi
bus ſpecioſa intus vero ſunt plena oſſibꝰ mortuoꝝ. Math. xxiij. Jō
nihil ꝓdeſt virginitas corꝑis niſi opetur virginitas mentis Jlla vir
ginitas eſt hoſtia xp̄i cuiꝰ nec mentē cogitatō nec carnem libido ꝯ
maculat. Secundū eſt pura ⁊ integra caſtitas corꝑis. ij. Cor. xi.
Deſpondi vos vni viro virginē caſtaꝫ exhibere xp̄o. Nota ꝙ macu
la turpior eſt in veſte alba q̄ꝫ in alia. virginitas aūt eſt veſtis alba
vn̄ biſſo ꝯpatur. Prouer. vl. Biſſus ⁊ purpura indumētum eiꝰ Jō
macula corrupcōis luxurie valde indecens eſt in virgine Jđo pre
clara eſt virginitas ⁊ pudicicie virtus ſi non alias macularū lapſu
infirmet̃. Terciū eſt mundicia oris ⁊ modeſtia ſermonis. ſicut enī
ſpina lacerat veſtem. ſic ſermo impudicꝰ mentis virginitatē. ꝓ. ad
Cor. xv. Corrumpūt bonos mores. colloquia mala Seneca. A ver
bis turpibꝰ abſtineto. qꝛ licēcia eoꝝ impudiciciā nutrit Jdeo ſit ſer
mo virginis prudens modeſtꝰ ⁊ rarus nec eloquēcia ꝑcioſus ſꝫ pu
dicus. Quartū eſt i victu ⁊ veſtitu aſꝑitas penitēcie Jhere. vi. Vir
go filia populi mei accingere cilicio ꝯſpergere cinere. Judith. viij.
Poſuit cilicium ſuper lumbos ſuos. Bernh. in epl̄is. Memento ꝙ
aſperior cardus pān̄um facit leniorem ⁊ conuerſacio ꝯſcienciam.
velut ſpina lacerans eſt ſuꝑbus habitus vel mollis que via ē ad lu
xuriā. vn̄ Numeri. xxv. Filij iſrahel fornicati ſunt cum mulieribus
moabitarū que ſe ornauerunt Jđo apoſtolꝰ. i. Thi. ij. Mulieres in
habitu ornato cum verecundia ⁊ ſobrietate ornantes ſe nō in tor/
tis crinibꝰ vel auro vel margarita vl̓ veſte ꝑcioſa ſꝫ ꝙ decꝫ mulie̊s

ꝑmittentes pietatē.ſobrietas eciaȝ multum valet.qꝛ ſicut dicitur
Prouer.xx.luxurioſa res eſt vinū Exemplū Filie loth inceſtū cõmi/
ſerūt ꝓpter pr̄is ebrietatē. Quintū eſt ad om̄es omnimoda hūilitaſ
yſa.xlvij. Deſcende-ſede in puluere virgo filia babilonis ſede i ter/
ra Aug⁹.lib.de virginitate.nō ſolum p̄dicāda ē virgitas vt amet̄
verū eciā monēda eſt ne inſletur Joē Bonū virgitatis q̄ꝫtuȝ mag/
nū video tm̄ ei ne ꝑeat ſinē ſuꝑbie ꝑtimeſco Bern̄.pulcra ꝑmixtio
virgitatis ⁊ humilitatꝭ.non mediocrit̄ placȝ deo anima illa in qua
humilitas cõmendat virgitatē ⁊ virginitas exornat humilitatē.
poteſt placere humilitas que virgitatē deplorat amiſſaȝ ſine hu/
litate audeō dicere nec virginitas marie placuiſſet deo. Maria vir
ginem ſe oblita gloriatur de humilitate ⁊ tu negligēdo humilitatē
blandiris tibi de virginitate. Sextū eſt in ꝑſeuerando aſſiduitas.
Aug⁹.in libro de virginitate.ſequimini agnū tenendo ꝑſeuerāter
qđ vouiſtis ardenter facite cuȝ poteſtis vt redeat. Virginitas eni
amiſſa nō recuꝑatur ſicut lampas fracta nō reintegrat. Amos.v
Virgo iſrael ꝓiecta eſt in terram ſuā non eſt qui ſuſcitꝫ eam. Cuȝ
aliqua amiſit virgitatem ſi totū mundū daret ꝓ ea non eā recuꝑa
ret Jđo Bern̄.in epl̄is.ſtude ꝑſeuerare que ſola coronat̄. Jdeȝ ſci/
as diabolum ſoli ſemꝑ ꝑſeuerancie inſidiari quā ſolam virtutum
nouerit coronari.ſic ptȝ p̄muȝ ſcȝ que ad virgitatis ſ̄ctitudinē exi/
gūtur. ¶ Sequit̄ ſecundū ſcȝ qualiter in virgibus caſtitas cuſtodi
tur. Primo ꝑ carnis maceracōem ⁊ ſobrietātē.vnde dicit Bern̄.
ꝙ caſtitas ꝑiclitat̄ in delicijs Eze.xvi.hec fuit iniq̄tas ſodome ſo/
roris tue ſuꝑbia ſaturitas panis ⁊ ab.⁊ ocium. Jđo apl̄s.ij.Cor.
vi.monēs ad caſtitatē p̄miſit ieiunia.in ieiunijs in caſtitate ſimilit̄
p̄.Thi.ij.ſobrietas caſtitas. Secundo ꝑ penitēcie laborē ⁊ bonoꝝ
operū exercitacōem .quies eni ignauies.ocioſitas ſunt al mēta ig
nis luxurie Eze.xvi.hec fuit iniq̄tas ſo.ſuꝑ.ꝛc̄.pc eta. Nā diuturna
quies vicijs alimēta miniſtrat Eccı.33.multa mala docuit ocioſi/
tas Jđo Sap̄.x. O q̄ȝ pulcra caſta ge.ꝛc̄.ſpūalꝭ generatō filioꝝ eſt
augmētuȝ ⁊ opatō bonoꝝ opeꝝ q̄ dicūtur pulcra quādo ſiūt ſine
macula aliq̄ vicioꝝ. Cañ.iiij. Quā pulcra es amica mea et macl̄a
non eſt in te.nō eni placent deo quecūq̄ȝ bona malis ꝑmixta quia
modicū fermēti totā maſſam corrūpit.p̄.Coꝝ.v. Clara xp̄o ſūt cū
lucēt ꝑ bonū exēplū. Mat̄.v.ſic luceat.ꝛc̄. Tercō ꝑ occaſionē ſcȝ

pſonarum locoꝝ ⁊ tempoꝝ deuitacionem ⁊ diligentez ſenſuuz cuſtodicōem. qꝛ ſicut ↄmunit dicit locus facit latronē. curioſitas eni videndi vana. audiēdi noua. via eſt ad luxuriā vt pꝫ in Dyna Geneſ. xxxiiij. ſicut eni dicit pſal. Cum ſcō ſanctus eris. ⁊c. Jdo. i. Thimo. v. Nō cōicaueris pctīs alienis. temetipſuz caſtū cuſtodi. Nō ꝙ nimia domeſtitas in virgine via eſt ad corrupcōez Unde virgo debet eſſe aliquātulū ſilueſtris. ſilueſtria animalia ſolēt hr̄e meliorem pellē ꝙ̄ domeſtica. Oportunitas peccādi viā facit corrupcōi. vt pꝫ in thamar corrupta p amō frēm ſuū qꝛ ſola cū ſolo fuit i thalamo ij. Re. xiij. Bern. Solent virgies q̄ vere ſunt ſemp pauide eſſe ⁊ nūꝙ̄ ſecure ⁊ vt caueāt timenda ⁊ tuta ptimeſcere. Quarto p feruentē ſponſi dilectōem. ſponſa eni diligēter diligēs ſponſum ſuū nō pmittit ſe ab alio corrumpi. Nota ꝙ̄tum fidelis aīa debꝫ diligere xp̄m ſponſum ſuū qui p ea habenda res animā ⁊ corpꝰ tradidit paſſioni. Jhere. xij. Reliqui domū meā dimiſi hereditatē meā. ⁊c. Exemplū de vnico filio regis qui p nobili puella exhereditata permiſit ſe occidi. Jdo. p. Pet. p. Animas caſtificātes in obediēcia caritatis. ⁊ bn̄ dicit in obediēcia caritatis qꝛ iuſtū eſt vt ſponſa ſpōſo obediat ex amore. Bernh. in epl̄is. Caſtitas ſine caritate lampas ſine oleo. ſubtrahe oleum lāpas nō nitet. tolle caritatē caſtitas nō placꝫ. Quinto p frequētē ⁊ deuotā orōez Caſtitas eni tam p̄cioſus theſaurꝰ ē ⁊ diabolo tā inuidioſus ꝙ ſeruari nō pōt niſi p grāz dei Jdo cū omnia alia deficiunt ad obſeruāciam caſtitatis p orōnem recurrēdum ē. Jdeo p. Thi. ij. Obſecro p̄mū omniū fieri obſecracōes. orōes. poſtulacōes. grārum actōes p omnibꝰ hominibꝰ vt quietā ⁊ tranq̄llam vitaz agamus in pietate ⁊ caſtitate. q. d. aliter nō poſſumꝰ Sap. viij. Scio ꝙ nō poſſum eſſe ↄtinēs niſi deus det. idō ↄtinue orandum eſt. qꝛ ſicut dicit Math. xvij. Demoniū luxurie in nullo poteſt eijci niſi in orōe ⁊ ieiunio. Rogemꝰ ⁊c.

De beata virgine ſmo.

Sanctificauit tabernaculū ſuum altiſſimꝰ. pſ. ſic carpētarius dolat lignū de quo vult opari ⁊ reſecat qđ putridū eſt. ⁊ corruptū. ſic fecit in btā virgine reſecādo in ea. Credendū eni eſt ꝙ ipſa ſtatim poſt infuſionē aīe fuit ſanctificata. ⁊ hoc eſt qđ dicit in verbo ꝓpoſito. ſcificauit. ⁊c. Jn q̄bꝰ verbis deſignatur opacō trinitatis Jn hoc ꝙ dicit altiſſimꝰ deſignat autoritas pr̄is

in hoc ꝙ dicit tabernaculū ſuū operatō filij q̄ in ea corporalit̄ requieuit ſicut ipſa dicit Eccl. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. In hoc ꝙ dicit̄ ſcificauit intelligit̄ operacio ſpūſſci. Cōmendat̄ ergo btā virgo in his verbis a duob⁹. Prio a pfectiſſiā ſcītate cū dicit̄ ſanctificauit tabernaculū altiſſim⁹. Q̄ꝛ decuit ⁊ oportuit ſcm̄ ēē tabernaculū ꝙ ſcūs ſcōꝝ ſanctificauit p ſemetipſuz. Exo. xx. Scificabo tabernaculū teſtionij cū altari. Scdo cōmēdat̄ ab excellētiſſiā dignitate cū dicit̄ ſuū. excellētiſſimū certe ⁊ digniſſimū extitit marie tabernaculū qd̄ altiſſim⁹ ⁊ digniſſim⁹ elegit ꝓpter ſeipſum ad manēdū. ps. Inueniā locū do. ta. deo ia. ⁊ ſeq̄tur Hec reqes mea in ſe. ſeculi. dicit ergo ſanctificauit. ⁊c. Nō ꝙ triplex eſt tabernaculū. ſ. materiale ſpūale eternale. Primū eſt materiale ⁊ eſt eccl̄a in qua xp̄us habitat corpaliter p ſacramētuz. ps. Introibim⁹ in taberna. eius ado. in lo. vbi ſte. pe. eius. hoc tabernaculū ſignificat̄ p tabernaculū moiſi. de quo Exo. xxiij. Joſue fili⁹ nū. pu. nō recedebat de tabernaculo in quo notat̄ frequēcia ⁊ aſſiduitas eccl̄am frequentandi. ſimilit̄ debēt facere religioſi. ſꝫ multi ſunt ſicut illi qui reddunt redditus in normania qui ſtatim recedūt quādo reddiderūt redditū ſuum. ſimilit̄ multi dictis horis ſuis canōicis ab eccl̄a recedūt ⁊ dimittūt in eccl̄a xp̄m ſolū. imo quod deteri⁹ eſt faciunt. ſicut qui in mala moneta cenſus ſuos reddunt. qꝛ quod dicūt ore nō habēt in corde. ſꝫ apl̄s docꝫ nos orare Phil. iiij. Nihil ſolliciti ſitis ſꝫ in omni oracōe ⁊ obſecracōe peticōes veſtre innoteſcāt apud deuꝫ. Nō ꝙ ad hoc tabernaculū veniēdum eſt ⁊ ibi manēdū ꝓpter quinq̄. Primo ꝓpter reformādum pacē ad deum p cōfeſſionē Exo. xxiij. Omnis ppl̄s qui habebat aliquā q̄ſtionem ad tabernaculuꝫ federis extra caſtra ſcꝫ ad pacē reformandā. Queſtionē ⁊ cauſaꝫ grauiſſimā hꝫ de⁹ ad pctōrem ſcꝫ ſanguinis ⁊ ſue paſſiōis. debꝫ ergo pctōr egredi extra caſtra pctōꝝ in quib⁹ hoſpitat̄ ⁊ militat diabol⁹ ad tabernaculū federis. i. ad eccīaꝫ vt ibi i ſacerdotē cōpromittat ⁊ ſic dirimatur queſtio ⁊ fedus pacis reformet̄ qd̄ fit p cōfeſſionē Yſa. lvij. creaui fructū labioꝝ pacez Eze. xxxvij. pcuciā cum illis fedus pacis. ⁊ ſubdit p quē modū. dabo ſanctificatōem meam in medio eoruꝫ in perpetuum id eſt confeſſioneꝫ per quam fit ſanctificacio. ſicut dicit pſalmiſta. Confeſſio ⁊ pulchritudo in conſpectu ei⁹ ⁊ erit tabernaculū meuꝫ in eis. Scdo ad adorādum ad neccioꝝ impetracōeꝫ

Exo.xxxiij. Colūna nubis deſcendebat ad hoſtiuꝫ tabernaculi ſta/
bantq̄ʒ ipſi adorabāt ꝑ fores tabernaculoꝝ ſuoꝝ pſ. Adorabo ad
templū ſanctū tuum in timore tuo. Nota ꝙ ſicut ſeruꝰ qui hēt ma/
gnum ⁊ arduum negociū in curia regis. ſic appropinquare debeꝰ
ad locum in quo melius poſſumꝰ ei loqui ⁊ meliorē nunciū mittere
quē poſſumꝰ habere. multi tamē mittūt orōem lingue tm̄ ad dn̄m
ʒ nunciꝰ nō eſt acceptꝰ corā deo. ⁊ ideo nō impetrat qđ orat Nota
ꝙ non placʒ alicui magnati. ſi aliq̄s in eodē vaſe offerrʒ ſibi diuer/
ſa fercula munda ⁊ immunda ſic qui portāt orōem lingue cuʒ im/
munda cogitacōe. ¶ Tercio ad audiendū deū loquētem ad obediē
dum ꝑ mādatoꝝ execucōem Ille eni audit qui obedit Exodi. 33.
Ingreſſo moyſe tabernaculū federis deſcēdebat columna nubis ⁊
ſtabat ad hoſtiuʒ tabrnaculi lo. cū moyſe. pſ. In auditu auris obe
diuit m̄. Itē audiā quid loquat̄ in me dn̄s deꝰ. ⁊c̄. ¶ Quarto ad vi/
dendū ipſum ſub ſpē ſacramenti ⁊ ſpūaliter ꝑ ꝯtemplacōeʒ. vn̄ Ge
neſ. xviij. Abrahaʒ ſedenti in forib9 tabernaculi ſui in ipſo feruore
diei apparuit ei dominꝰ aliqn̄ eni apparʒ deus aīe ꝯtēplatiue ſiue
ꝯtemplāti. in feruore diei. i. i feruore caritatis. vn̄ Lu. ij. dicit̄ de ſy
meone. venit in ſpū in templū. ⁊ ſequit̄. Quia viderūt oculi mei ſa/
lutare tuū. ¶ Quinto ad accipiēdum grē bn̄dictōeʒ. vn̄ Gen̄. xxv.
Jacob vir ſimplex habitauit in tabernacul̄ ⁊ iđo meruit bn̄dictio/
nē patris Eſau vero venādo ꝑdidit. pſ. In templo eius omnes di/
cēt gloriā. ⁊ ptꝰ do. virtuteʒ popu. ſuo da. do. bn̄. po. ſuo in pace. ¶
Scđm tabernaculuʒ eſt ſpūale quod eſt fidelis anima in qua dn̄s
habitat ſpūali preſencia ʒ ſpēalit̄ intelligit̄ beata virgo pſ. Sācti fi
cauit tabernaculū ſuuʒ altiſſimꝰ Sāctificat̄ autē hoc ſpūale taber
naculū ſeptē modis q̄ ſignant̄ ꝑ ſeptē que facit eṗs in ſcificacōe vl̄
in ꝯſecracōe tabernaculi material̄. Prio ꝑ baptiſmalē regeneraci/
onē ⁊ hoc ſignat̄ ꝑ mūdacōem templi exteriorē ꝑ. Coꝝ. vi. Abluti
eſtis ſcificati eſtis iuſtifi. eſtis in noīe dn̄i noſtri ihū xp̄i ⁊ in ſpū dei
noſtri. i. in grā ſpūs que infundit̄ in baptiſmo Scđo ꝑ ſacre doctri
ne erudiciōeʒ ⁊ hoc ſignat̄ ꝑ inſcripcōeʒ in pauimēto lr̄is grecis ⁊
latinis Jhere. xxxi. dabo legē meā in viſcerib9 eoruʒ ⁊ in corde eius
ſcribā eā Jo. xvij. Pr̄ ſanctifica eos in veritate ſmo tuus veritas ē
Tercō ꝑ verā ⁊ ꝑfectā penitēciā ⁊ ꝑ ablucōeʒ interiorē. yſa. ꝑ. La/
uami mun. eſto. ⁊c̄. Exo. xix. Vade ⁊ ſcifica ꝑplm hodie ⁊ cras la/

uentq; veſtimenta ſua ⁊ ſint pati in diem terciuz. ¶ Quarto p dñi
ce paſſiõis imitacõem ⁊ iugẽ memoriã ⁊ hoc ſignificat̃ p crucẽ in
parietib⁹ tpli ſ. hebre. x Quãto ma. putatis deteriora mereri ſuppli
cia qui filiũ dei ↄculcauerit ⁊ ſan. te. pol. duxerit in quo ſanctifica/
tus eſt et ſ. ⁊c̃. hebre. vlt̃. ꝓpter qđ ⁊ ihs vt ſanctificaret p ſuũ ſan/
guinẽ populũ extra portã paſſus eſt. ¶ Quinto p virtutũ pſectõez
⁊ hoc ſignificat̃ p lumina poſita in templo q: virtutes illuminant
animã. Rõ. xiij. Induamur arma lucis ⁊c̃. Ecc̃. xlv. In fide ⁊ leni/
tate ipſi⁹ ſanctũ fecit illũ ⁊c̃. ¶ Sexto p penitẽciã ⁊ ↄpaſſionẽ ⁊ hoc
ſignificat̃ p vnctões que fiunt in pietibus ſup cruces Exo. xxx. Fa
cies vnctõis oleuz ſanctũ vnguentũ ↄpoſitũ ope vnguẽtarij ⁊ vn/
ges ex eo tabernaculuz teſtimonij. ¶ Septimo p verã ↄtinenciam
⁊ cordis deuocõem et oracõem ⁊ hoc ſignatur p ↄſecracõnem al/
taris. i. Thi. iiij. Omĩs creatura dei bona eſt ſancti eni p verbũ dei
⁊ orõem. ⁊ Exo. xxix. mũdabis altare. ⁊ infra. ſeptẽ dieb⁹ expiab al
tare ⁊ erit ſcm̃ ſcõꝝ omnis qui tetigerit illud ſcificabit̃. Nõ ꝙ illud
ſpũale tabernaculũ ẽ triplex. Eſt eni tabernaculũ mundane volup
tatis in quo ſunt qui curã faciũt in deſiderijs ⁊ hi manẽt extra atri
um tabernaculi moiſi in mundo vagãtes p illicita pš. Elegi abie.
e. i. do. ⁊c̃. h eſt tabernaculũ ydumeoꝝ ⁊ yſmaelite. Idumei interp̃
tat̃ rufi vel rubei vel ſanguinei vel terreni Iſmahelite. i. aſſumen
tes exaudicõez dei ⁊ ſignãtur hic tria genera hominũ q̃ manent i
hoc tabernaculo. Primo ſupbi qui frangũt pacẽ ⁊ ſignificãtur p
hiſmahel. Aſſumũt eni ſupbi exaudicõez dei q: volunt deo equari
in gl̃a ſicut lucifer. yſa. xiiij. ſimil̃ ero altiſſimo. de tabernaculo iſto
pš. Murmurauerũt in tabernacul̃ ſuis nõ exaudierũt vocem dñi
⁊ ele. ma. ſu. ſup eos vt p e. in dc. Secundo luxurioſi qui frãgunt
carnis mundiciã ⁊ hi ſignãtur p ydumeos q̃ ſunt ſanguinei ⁊ ru
bei. Heb. xiij. Habem⁹ altare de q̃ ede. nõ ha. po. q̃ tabernaculo de
ſeruiũt. Tercõ auari q̃ euacuãt miaz ⁊ hi ſignificant̃ p ydumeos
qui ſunt rufi ⁊ terreni Job. xij. Abundãt tabernacula p̃donũ ⁊ au
dacter ꝓuocant deũ cũ omnia dederit in man⁹ coꝝ. Job. xv. Ignis
deuo. ta. e. q̃ libe. mu. recipiũt. Ab iſtis malis tabernacul̃ abſtinen/
dũ ẽ ꝓpt̃ imminẽs piculũ Nume. xvi. Recedite a tabernacul̃ hoim
impioꝝ ⁊ nolite tãgere q̃ ad eos ptinẽt ne inuoluami in pctis coꝝ
Et pt⁹ Dirupta eſt terra ſub pedib⁹ coꝝ ⁊ aperuit os ſuuz et deuo

rauit illos cū pedib⁹ ſuis ¶ Itē eſt tabernaculū aīme penitētis ī quo
ſunt qui carnē ſuā crucifixerūt cū viciis et ꝯcupiſcēciis Gal.v. Ibi
manēt in atrio tabernaculi moyſi immolātes deo corꝑis et aīe ſa/
crificia Job.xxxix. Dedi onagro locū in ſolitudine et tabernaculū
ei⁹ in terra ſalſuginis Onager q̃ vehemēter hēt rugitū. ſignat peni
tentē q̃ debꝫ gemere et rugire ꝑ pc̄tis. pſ̄. Rugiebā a gemitu cor/
dis mei. Job.3. Anteq̄ꝫ comedā ſuſpiro ꝛc̄. huic datur locus in ſoli
tudine ſcꝫ a curis ſeculi. pſ̄. Factus ſum ſicut paſſer ſolitari⁹ in te.
Et tabernaculū in terra ſalſugis. i. in amaritudine cordis ꝛ in ſteri
litate a voluptatib⁹ carnis. Salſugo eni amara eſt ꝛ ſterilē reddit
terrā. pſ̄. Dedit terrā eoꝝ in ſalſuginē. ꝛc̄. hoc eſt tabernaculuꝫ ce/
dar. de quo Cant. i. Nigra ſum ſꝫ formoſa filie iɫr̄m ſicut taberna.
cedar ſicut pel. ſolo. Cedar interꝑtat̄ merēs vel tenebroſus ꝛ ſigni
ficat penitētes ꝑ pc̄tis merētes qui reputātur ab hoſtib⁹ tenebroſi.
ſꝫ tunc induūt pelles ſalomonis. qꝛ ꝑ penitētiam veniūt ad pacē cō
ſcie ꝛ ad ſuauitatē dīne ꝯſolacōis Hebre. xii. Oīs diſciplina in pre
ſenti quidē videt̄ eē nō gaudii ſꝫ meroris poſtea autē fructū pacatiſ
ſimū exercitatis ꝑ eā reddet iuſticie ¶ Nō ꝙ i hoc tabernaculo ma
nentes inueniūt t̄a bona. Primo ꝯſcie exoneracōnē. nō ꝙ graue
pond⁹ eſt pc̄c̄m. Pſ̄. Iniquitates mee ſuꝑgreſſe ſunt caput meum
et ſicut onus graue grau. ſunt ſuper me. Job. vndecimo. Si iniq̄/
tatem que eſt in manib⁹ tuis abſtuleris a te ſcꝫ ꝑ verā ꝯfeſſionē et
non ꝑmanſerit in tabernaculo tuo iniuſticia quin ſciꝫ pc̄tā iuſte pe
niteas ꝑ penitēcie ſatiſfactōnē tūc leuab̄ poteris faciē tuā abſq̄ꝫ ma
cula. ſicut q̃ graue pond⁹ deponit leuat caput. Scd̄o ꝯtra tētacio/
nē ꝓtectionē. pſ̄. Qm̄ abſcondiſti me in ta. ſu. in die ma. ꝓtexit me
in abſcondito tabernaculi ſui. diabol⁹ tentat grauiter ꝛ ꝑſequitur
penitētes ſicut pharao filios iſrl̄ de egipto ad deſertū tēdentes Exo
di. xv. Dixit inimicus ꝑſequar ꝛ ꝯprehēdam. ꝛc̄. ſꝫ domin⁹ ꝓtegit
ꝛ cuſtodit ad ſe refugiētes. pſ̄. Altiſſimū poſuiſti refugiū tuuꝫ non
accedat ad te malum et flagel. non appro. taber. tuo. Qm̄ angelis
ſuis man. ꝛc̄. Tercio gemitū et deſideriū ꝓpter habendam corꝑis
et anime glorificacionē. ſecunda ad Corinth. quinto. Qui ſumus
in hoc tabernaculo ingemiſcimus grauati eo ꝙ nolumus expoli/
ari ſed ſuperueſtiri vt abſorbuit quod mortale eſt a vita. Hoc ta/
bernaculum petiuit petrus fiei Moiſi id eſt penitenti qui ſaluatur

dē aquis pctōꝝ Math.xvij.Faciamꝰ hic tria taber.ꝛc̄.Itē eſt ta/
bernaculū anime ↄtemplatiue in quo ſunt quoꝝ ↄuerſacō eſt in ce
lis hi manēt in tabernacſo moiſi ꝙ dicit̄ ſcā hebre.ix.Tabernacu
lū factum eſt ꝓmū in quo erant cādelabra aurea ſeptē.i.ſpūſſancti
dona ⁊ menſa ſcꝫ celeſtis refectōis ⁊ ꝓpoſicio panū.i.vita vel paſſi/
onis memoria ꝙ dicit̄ ſancta.qꝛ decꝫ ſanctū eſſe q̄ vult in iſto tab/
naculo habitare.hoc eſt tabernaculū iacob de quo.pſ̄.Diligit do
minꝰ portas ſyon ſuꝑ om.taber.iacob.debꝫ eni aīa ↄtemplatia
oīa terrena ꝑ deſideria ſupplātare ⁊ cū deo luctari brachijs ſcōꝝ
opeꝝ ⁊ deſiderioꝝ eternoꝝ in ↄtemplacōe.Nota ꝙ in hoc taberna
culo habitātes tria inueniūt.Primo ſeiſpūs ꝑ ↄtemplacōem cōſo/
lacionem Job.xxix.Quis mihi tribuat vt ſim iuxta dies ꝑſtinos.ſ.
ſcḋm dies q̄bꝰ deus cuſtodiuit me qn̄ ſplendebat lucerna eiꝰ ſuper ca
put meuꝫ qn̄ deus e.ſe.cre.in taber.in e.omni mecū.Secūdo d̄ ſu
ꝑnorum ſpeculacōe pulchritudinē Nume.xxiiij.ait balaaz Quam
pulchra tabernacula tua iacob ⁊ tentoria tua iſrl̄.Tercio de bono
rum ſuꝑnoꝝ ineſtimabilē exultacōem pſ̄.Uox exultacōis ⁊ ſalu.
in taber.iuſtoꝝ.hoc tabernaculū factuꝫ eſt ſ helie qui ꝑ ſpeculum i
enigmate videt deū.¶Terciū tabnaculū ē eternale ſcꝫ tabernacu
lum glorie.pſ̄.Trāſibo in locum taberna.admira.ꝛc̄.Sunt auteꝫ
in h tabernaculo quatuor bona valde ↄmendabilia ꝓpt̄ que delcā
bile eſt in illo habitare Primū eſt pulchritudo ſiue amenitas dele/
ctabil̄ Nume.xxiiij.Quā pulchra tabernacula tua iacob ⁊ tētoria
tua iſrl̄ vt valles nemoroſe ⁊ orti iuxta fluuiū irrigui vt tabernacu
la que fixit dn̄s q̄ſi cedrꝰ ꝓpe aquas.Scḋm eſt omniū habitāciuꝫ
ibi dilectio inſeꝑabilis.pſ̄.Quā dilecta tabernacula tua dn̄e xtu.
ꝛc̄.Terciū eſt claritatis ſplēdor inextinguibil̄.yſa.xxxij.ſedebit po
pulus meꝰ ecce ocium ſine fatigacōne in pulchritudine pacis.ecce
amenitas ſine ꝑturbacōe in tabernaculis fiducie.ecce ſecuritas ſi
ne moleſtacōe ⁊ in requie opulēta.ecce fertilitas ſine labore.hoc ē
tabernaculū iſtu.Math.xvij.Si vis faciamꝰ hic.ꝛc̄.Nota ꝙ ad h
tabernaculū triplici gradu ꝑuenit̄ Prio mali vitacōe ⁊ boni opa/
cōe qḋ ē ꝑfectō iuſticie pſ̄.Dn̄e q̄s ha.in ta.t.aut q̄s re.in mō.ſā.
t.q̄ ingre.ꝛc̄.Secūdo oracōe.pſ̄.Introibimꝰ in tabernaculū eius
adorabimus in loco vbi ſtete.pedes eius.Tercio ſanguinis effuſio
ne.hebroꝝ.ix.xp̄s aſſiſtens pontifex futurorum bonoꝝ ꝑ ampliꝰ

⁊ pfectius tabernaculum non manufactum id est non huius crea
cionis neq; p sanguinem hircoꝝ aut vitulorū ꝫ p ꝓprium sangui
nē introiuit semel in sancta Jn quod nos ꝯcedat intoire q̄ viuit ⁊c̄

De beata virgine sermo.

MUlier graciosa inueniet gloriaꝫ. ꝓuerbi. xi. Ex his verbis
salomōis possum⁹ duo elicere spectancia ad magnificētiā
beate virginis. Primū est gracia quā habuit in terra Vñ
dicit̄ mulier gloriosa. hec est illa mulier de qua Ruth. iij. Scit om-
nis popul⁹ qui habitat inter portas vrbis mee. i. tot⁹ cetus fideliū
qui inhabitat vrbem sancte matris eccle mulierē te esse virtutis.
Jpsa tanta ac talis est ꝙ domin⁹ cum illa in terris ꝯmoratus est.
ipsa cum illo epulat̄ in celo ⁊ ipsum iugiter ꝓ nobis deprecat̄. Pri
mo dico ꝙ ꝯmoratus est cū illa in annunciacōe quādo mater dei
facta est et tunc fuit quasi hospita regis celestis Lu. x. Mulier q̄dā
martha noīe excepit illū i domū suam Martha interp̄tatur domia
id est beata virgo excepit illum in domū suam quādo verbū caro
factū est in ea Joh. p. Jn hospita tanti regis reqritur apparat⁹ et
ornatus ne sit feda vel pānosa. talis fuit hec hospita Apoc. xij. Mu
lier amicta sole. i. conformis soli iusticie p bonam voluntatē ⁊ ipsū
induens in opibus omnibus suis. Ecce ꝙ non fuit pānosa. ⁊ luna
sub pedibus eius. i. mund⁹ mutabilis ab ipsa contēnebatur ne ad-
mixta vilioribus fedaretur. Jn signū huius cū maria magdalena
esset mulier peccatrix cum lacrimis accessit ad ihm quasi abluens
se ne ꝓpter feditatem repelleretur a ministerio domini. Fede ei sunt
mulieres. i. aīme que fornicātur a dō cū illecebris creaturis. Secū
do ipsa cū xpo epulat̄ in celis in assumpcōe qñ facta est regina celi
⁊ vescitur pane vite ⁊ sic facta est ꝯuiua dei. p. Re. p. Abijt mulier i
viam suam ⁊ co. ⁊ vultus eius nō sunt amplius in diuersa mutati
Mulier. i. beata virgo abijt in viam suā hodie scꝫ migrās ad deum
⁊ comedit id est delicijs eterne iocunditatis saciat̄ Vultusq; eius
⁊c̄. Jn quo notatur stabilitas eterne iocunditatis. hui⁹ ꝯtrariū scꝫ
vultum in diuersa mutare habēt p̄cipue peccatoēs. q2 a facie cuius
libet tentacionis vacillāt sicut gallus cāpanarum. Eze. 27. Reges
eoꝝ omni tempestate pcussi sunt. hoc est impetu tentatōnis Vul
tum a bono scilicet quod habuerunt ⁊ defecerunt. ¶ Tercio orat
pro nobis ad deum iugiter ⁊ sic aduocata est rei. Judith. octauo.

Ora ꝓ nobis qm̄ mulier ſcā es ⁊ timēs deū. ¶ Nota ꝙ aduocatus
duo facit. Primo iuuat reū ⁊ arcꝫ aduerſariū. ſic aduocata noſtra
gratis ſubuenit illis qui nihil habēt in burſa. i. illis qui ſunt in pfū
do pctōꝛum. ꝓpter qđ de ipſa poteſt dici illud Eccli. xxxvi. vbi non ē
mulier. i. vbi non eſt mater xp̄i aduocata ingemiſcit eger. i. pctōꝛ a
ſpūali ſanitate deſtitutꝰ Itē aduſariū arcꝫ. aduerſariꝰ generis hu
mani eſt diabolus. p̄. Pet̄. v. Aduerſariꝰ veſter diabolus. ⁊c̄. Iudi
cū. ix. Ecce mulier vna frag. mo. deſuꝑ iaci. illiſit capiti abimelech
q̄ interp̄tatur pr̄ meꝰ ⁊ ſignat diabolū. de quo Io. viij. Vos ex pr̄e
diabolo eſtis. ⁊c̄. ⁊ cōfregit cerebꝛū eius. i. malicie eius ſe oppoſuit
ſicut caput ſerpētis teritur quādo vult aliquē nocive pungere. Nō
ꝙ natura humana ꝓ ſtatu innocēcie ſignificari pōt ꝑ molaꝫ ꝓpter
oꝛbicularitatē que ab eodē venit in idem Et homo ſi ſtetiſſꝫ rediſſꝫ
in coꝛꝑe ⁊ in anima ad deum a quo creatꝰ eſt. Iſtā molā fecit mo/
lere male. molendinarius diabolꝰ ita ꝙ poſtea pōt dici mola volu/
bilis humana natura ꝓpter volubilitatē ſcꝫ moꝛtalitatis. huiꝰ mo
le fragmē fuit xp̄s qui aſſumens carneꝫ inter moꝛtales factꝰ ē vnꝰ
moꝛtaliū. ſ; deſuꝑ iactatū a molitore. i. de ſpūſancto cōceptuꝫ ⁊ ex
maria virgine natū illiſit caput abimelech. i. poteſtatē diaboli otri
uit. Scđꝫ iā dicta pꝫ ꝙ mulier iſta ſit mr̄ dei ⁊ tūc ofirmata cōtra
culpā regia celi. ⁊ tūc ſecurata otra penā aduocata generis hūani
⁊ tūc ꝓpicia miſeris ſubiectis ⁊ ideo merito magna p̄dicanda ē. Et
in talem p̄cipue inter mulieres decuit filiū dei deſcendere qn̄ volu/
it hō fieri. De iſta muliere dr̄ ꝙ fuit grōſa. i. grā plena Vnde ogru
it beate virgini qđ dicit̄ ei ab angelo Lu. p̄. Aue grā plena ¶ Nota
ꝙ triplici grā abūdauit virgo glōſa otra triplex incōmodū quod
incurrit homo ꝑ pccm̄ ſcꝫ vilitatē infirmitatē ⁊ indignacōeꝫ. Pri
mo vilitatē reſpectu ſui Cū eni eſſꝫ hō oditꝰ q̊ ad animā cū magna
dignitate qꝛ ad ymaginē dei. cecidit i vilitatē ⁊ dehoneſtauit ſe pſ.
Hō cum in honoꝛe eſſꝫ. ⁊c̄. Cōtra illud incōmodū adepta eſt grām
qua honoꝛamur. qꝛ in ipſa deꝰ homo fcūs ē ⁊ ꝓpter hoc ineſtimabi
liter nr̄a natura ſublimata eſt. Eccli. xxiiij. Rami mei honoꝛis ⁊ grē
Arboꝛ quaſi ramoſa fuit btā virgo qn̄ deum ⁊ hoiem ocepit ⁊ pe/
pit cuiꝰ ſacratiſſimi artꝰ de carne ipſiꝰ ſumpti fuer̄t q̄ſi rami de ſtir
pe ꝓducti. merito ergo illa dr̄ Iudith. xv. Bn̄dixerunt illā oēs vna
voce dicētes. tu honoꝛificēcia ꝑpli nr̄i. Iſtū honoꝛē attēdere debēt

homo cum tentatur. Prouerbioꝝ.v. Ne des alienis honorem tuū
⁊ annos tuos crudeli.ꝛc. ¶ Secundo incurrit homo infirmitateʒ
reſpectu diaboli.ſ.concupiſcencie qua homo debilis efficitur ad re
ſiſtēdum diabolo. Cōtra illō incōmodū adepta ē grām q̄ ꝯfirma/
mur q꞉ plenitudo grē fecit eā q̄ſi alterā ꝑadiſuz ī quo ꝓthoꝑenti/
b⁹ ꝑ̄ſto erat lignū vite vt viſualit̄ fructū eius ſumētes immōꝛ̄litate
fungerētur nō ꝯfracti ſenio vel infirmitate ſic in ipſa ꝓductū ē. lig/
num vite ſcʒ xp̄s ad quē habem⁹ recurſuz ad omnē ſp̄ualeʒ defēm̄
vt ſolide ſubſiſtam⁹. Eccl'a.xl. Grā dei ſcʒ btā virgo ſicut ꝑadiſus
habēs lignū vite in bn̄dictōib⁹ ſuis.i.in donis illi datis a deo.et h̄
ptʒ q꞉ beata virgo q̄ſi colūna eſt in ſtructura domoꝝ quā cui non
habēt familiarē q̄ſi dom⁹ ſine colūna ſunt.iij. Re.vij. Cū rex Salo
mon vnā colūnam dextrā in porticu tēpli erexiſſʒ vocauit eā noīe
iachim.i.firmitas Iſta colūna in porticu eccl'e dicit̄ eē.q꞉ oībus
in ſubſidiū expoſita ē. Tercō incurrit hō ꝑ pcc̄m indignacōeʒ reſpe
ctu dei q꞉ peccādo offendit eū. Cōtra illud incōmodū adepta ē ma
ria grāʒ qua recōciliamur Ipſa eni facta ē q̄ſi thron⁹ dei in primo
aduentu aduenietis ad miſerēdū q̄euit in vtero virginali. Hebr.x.
Adeam⁹ cū fiducia ad thronū grē.i.ad btāʒ v̄ginē vt miāʒ ꝯſequa
mur ⁊ veniā q̄ reconciliemur. Fuit ergo hec mulier grōſa.i.plena
grā ꝓpter qō de ipſius abundācia ꝑcipiam⁹. Zach.xij. Effundam
ſuꝑ domū dauid ⁊ ſuꝑ habitatores irl'm ſpm̄ grē ⁊ p̄cum. Dom⁹
dauid ſcd'm carnē eſt btā virgo maria ſuꝑ quā effudit dn̄s ſpm̄ grē
⁊ ſuꝑ habitatores irl'm.i.ſuꝑ fideles ſpm̄.p̄cū ſcʒ ipſi⁹ btē virginis
ꝓ nobis. ſic patʒ ꝙ magna fuit grā quā habuit in terris ⁊ mag/
na eſt gl'a quā tenet in celis.et ꝓpt̄ hoc ſubdit̄. Inueniet gl'am. hāc
autē gl'am inuenit qn̄ aſſumpta regnū celoꝝ introiuit collocata
ad dexterā ꝓprij filij qui eſt ſplēdoꝛ gl'e dei patris ſ. Hebreo.p̄. licet ei
dn̄s dicat Yſa.xlviij. Gl'am meā alteri nō dabo Iuſtiſſime tamē de
buit eā dare mr̄i ſue que nō altera ab eo imo vnus ſpūs ⁊ vna ca
ro cū eo Gen̄.ij. Erūt duo in carne vna. Sūt autē quinq꞉ genera
peccatoꝝ que ꝑ̄uant hominē a gl'a dei.q꞉ impediūt ne intrat ī reg
num celorum Primū eſt imitacio maloꝝ.qui eni ad certū hoſpi/
cium cupit ire ⁊ ſequitur deuiatum in optatum hoſpicium non in
trabit.⁊ iō q̄ p̄res vſurarios.ſuꝑbos luxurioſos.⁊ ꝓprios ꝯdictes
vult ſeq̄ ⁊ imitari.q꞉ a via celi deuiat regnū celoꝝ nō poterit introi

re. Et hoc eſt quod dicit Math. xxiij. Ve vobis ſcribe ⁊ phariſei q̄
clauditis regnum celorum ante homines. vos enī non intratis et
eos qui introire voluerunt ꝓhibuiſtis. Glō. malo exemplo. Et mi/
rum eſt q̄a nullus ſeq̄retur alium quātumcūq̄z diligerz eum ad in
cōmodum corporis conſequēdum. ꝫ omnes fere ad ꝑcipiciū anime
anteceſſores ⁊ malos ꝓrimos imitātur ⁊ corū conſuetudine ſe ex/
cuſant. verbi grā ſi aliquē arguo de vſura ⁊c̄. Reſpōdet ita faciunt
alij oportz ꝙ ita viuamꝰ ita faciamꝰ Sed de incōmodis corporis
nō allegant. non enī dicunt pater meus fregit ſibi collum. oportet
ꝙ ego frangā collum meū. ꝓrimus meus leproſus fuit vel ſubita
morte extinctus eſt. oportz ꝙ ego eciā ſic ſim ⁊ ſic de alijs incōmo/
dis ſecularibꝰ cū tam̄ eſſent incōmoda anime q̄z corporis euitanda.
Exodi. xxiij. Non ſequaris turbam ad faciendū malū. ¶ Secundū
eſt odium fraternū ſcz defectus caritatis vilibus eni ꝑſonis ⁊ ma/
le veſtitis non facilit̄ aperitur hoſtiuz magnoꝝ nec faciliter ingre
di ꝑmittuntur. odium autē ⁊ rancor cordis veſtis viliſſima a dn̄o
reputatur. ita vt nullus qui ipſa cor ſuum induerit in domū dei in
trare ꝑmittatur. Heſter. iiij. Non erat licitū indutum ſacco aulā re
gis intrare. Saccus eſt veſtis aſpera ⁊ vilis ⁊ ſignificat odiuz qd
anguſtiat hominē habentē ⁊ vileſcit apud deum vt ptz ex caritate
ſibi ↄtraria qua quicūq̄z indutus fuerit quaſi nobiliſſime indutus
⁊ ꝑcioſiſſime honorifice recipiet̄ a dn̄o ⁊ a toto ↄſorcio ſanctorum
pſ. Aſtitit regina. i. fidelis anima a dextris tuis in pulchro ⁊ opor/
tuno loco in veſtitu deaurato ſcz ꝑ multitudinē ſanctoruz operum
in caritate factorum ſicut vult glō. ¶ Nota ꝙ ſi quis a porta prima
⁊ loco ↄmūi repellit̄. certū eſt ꝙ interior porta ⁊ ſecreta camera re/
gis nunq̄z aꝑietur ei. ⁊ idō cum diabolis in iudicio a ↄſorcio bea/
torum eijcietur. ſicut patz Math. xxij. de non habēte veſtem nupci/
alem qui eiectus eſt de nupcijs. vnde virgines habētes oleum i va
ſis ſuis. i. opera in caritate facta intrauerunt cum eo ad nupcias.
non habentibꝰ vero oleum. i. caritatē que ſuꝑ enatat ⁊ excellit cete
ras virtutes clauſa eſt ianua Math. xxv. Terciū eſt ſuꝑbia. altꝰ eni
ꝑ baſſum hoſtiū intrarē nō poteſt niſi ſe baſſauerit. ⁊ ideo quia chri
ſtus qui baſſiſſimus ⁊ humillimus eſt hoſtiuz ē. ſicut dicitur Jo. x.
Ego ſum hoſtiuz ⁊c̄. patz ꝙ regnum celorum intrare nō poteſt ſu/
perbus. Mathei decimooctauo. Amen dico vobis niſi conuerſi fu/

eritis Glō. ab elacione veſtra ⁊ efficiamini ſicut puuli .i. imitatores
mei ſm glō. Non intrabitis in regnū celorum Si eni magnꝰ ⁊ no/
bilis ꝓpter delictum ſuū turpiter eijcitur de domo regia. aptiſſimū
eſt ꝙ ignobilis laborās ſimili vicō in illam domū ingredi nō ꝑmit
tetur. Et ideo ſi lucifer tam magnus tam nobilis creatura quia ō
bonis ſuis ſupbiuit. de domo dei eſt eiectus turpiter. Patet ꝙ ho/
mo qui vilior eſt creatura. ſi de bonis ſuis vel gracia vel ſapiēcia vl̉
alio bono ſuo ꝑ ſupbiam eleuetur in domū dei nō intrabit nec ma
nebit. pſal̉. Non habitabit in medio domꝰ mee qui facit ſupbiam.
Quartū eſt cupiditas vel auaricia. Cum eni porta celi ſtricta ſit ꝑ
eam intrare non poteſt qui plus debito tempalibus oneratᷓ Qua/
driga eni onuſtata ⁊ equus onuſtatus puum hoſtium ⁊ ſtrictū in/
trare nō poteſt Luce. xviij. Amen dico vobis q̄ȝ difficile qui pecūi/
as habent in regnum celorū intrabunt. ⁊ idō ſi oneratus ad par
uū hoſtium ⁊ ſtrictum intrare debȝ oportet ꝙ exoneretur vel foris
remaneat. Sic quicūqȝ voluerit intrare in celum oportȝ ꝙ ſe exo/
neret de omnibꝰ male adquiſitis reſtituēdo vel foris remanebit vn̄
Math. xix. Facilius eſt camelū foramē acus tranſire q̄ȝ di. ⁊c̄. Sed
nota ꝙ cameli venientes ad portā quācūqȝ faciliter ꝑmittūt ſe ex
onerari vt eam intrent. ȝ multi cupidi nō ꝑmittunt ſe exonerari re
bus male adquiſitis vt debitas reſtitucōes faciant. et ideo facilꝰ
intrabit camelus portam illam quā diues in celū. Luce. xviij. Qm̄
difficile qui pecunias habent. ⁊c̄. Ipſi onerati ſunt duplici onere .ſ.
pc̄tōrum ⁊ diuiciarū et nec in morte nec in vita volunt exonerari.
imo faciunt ſicut ſymea quādo fugatᷓ. ita diuites mūdani pc̄ā ſua
dimittūt poſt dorſum ⁊ pecunias ſemꝑ habēt ante oculos. ȝ i mor
te peccata remanent ⁊ cum ipſis vadunt ad ſupplicia. Quintum
quod impedit ingreſſum celi eſt voluptas carnis ⁊ immundicia. aī
malia enim ſordida ⁊ immunda in locum ſanctum ⁊ mundum in/
trare nō ꝑmittuntᷓ. nec homo pedibus lutoſis lectum mundum in
greditur. et ideo cum illa glorioſa ciuitas mundiſſima ſit ſanctiſſi/
ma ⁊ honeſta voluptuoſi vero ⁊ luxurioſi ⁊ ebrioſi ſint immundiſ/
ſimi. non eſſet conueniens eos in ciuitatem domini glorioſam in/
trare Apocalipſ viceſimoꝑmo. Non intrabit in illam aliquid coin
quinatū. Item quia via celi aſpera eſt ⁊ porta anguſta celuȝ nō in/
greditur quis niſi per carnis anguſtias Math. vij. Contendite in/

trare ꝑ anguſtam portam Glō. ꝑ labores ⁊ ieiunia ⁊ huiuſmodi.
Actu. xiiij. Per multas tribulacões oportȝ ꝑuenire ad regnū celo
rum ⁊ iõ qꝛ voluptuoſi nolunt carnis anguſtias ſuſtinere regnū ce
lorum non poterunt intrare. Ad hoſpiciū eni bonū non ꝑuenit qui
vie incõmoda ꝑ quā venitur ad ipſū ſuſtinere recuſat. ꝓ. Cor. xv.
Caro ⁊ ſanguis regnū dei nõ poſſidebūt. Quia ergo btā virgo im
pedimenta iſta ꝑfectiſſime vitauit merito regnū celoꝝ intrauit vbi
gloriā a ſuo filio ſibi ꝓꝑatā inuenit. Ad quā nos ꝑducat q̄ viuit et
regnat. Amen.

In aſſumptõe btē virgi.

Sicut cedrus exaltata ſum in libano ⁊ ſicut cypreſſus i mõ
te ſyon. Verba hec ſcripta ſunt Eccli. xxiiij. lecta in hodier
na epiſtola. poterat autē hec verba dicere maria virgo be
atiſſima hodierna die cum eſſȝ in celum exaltata In quibꝰ dupli
cē ſui exaltacõem exprimit quātum ad duplicē ſtatū eius. Primo
exaltacõem ſui exprimit quātum ad ſtatū vite pn̄tis cum dicit. qua
ſi cedrus exaltata ſum in libano. Libanꝰ candor interꝓtatur ⁊ ſig
nificat vitā beate virginis cādidiſſimā. q. d. ſicut cedrꝰ arbor eſt no
bilior ceteris arboribꝰ. ita ego exaltata ſum quaſi cedrꝰ quātū ad
vitā meā que fuit candidior ⁊ nobilior in terra ceteris hominibꝰ Se
cundo exaltacõem ſui exꝓmit quātum ad ſtatū vite celeſtis cū ſub
dit. Et ſicut cipreſſus in mõte ſyon. Mons qui altus eſt celi altitudi
nem ſignificat. Syonqȝ interꝓtatur ſpeculacõ ⁊ ſignificat celi glo
riā in qua ſpeculabimur deū facie ad faciē q. d. ſicut ciꝑſſus ſua no
bilitate ceteras ꝓcellit arbores. ita ego exaltata ſum quaſi ciꝑſſus
in monte ſyon. i. in celeſti gloria ſuꝑ omnes ſanctos. dicit ergo q̄ſi
cedrus exaltata ſuȝ. ⁊c̄. ꝓtermiſſa exaltacõe ꝑma qua fuit exaltata
virgo beatiſſima quātum ad ſtatū vite preſentis dicamꝰ de ſua ex
altacõne qua hodie fuit exaltata quātum ad ſtatum vite celeſtis. D
hac exaltacõe tria occurrūt nõbilia ſcȝ pſona. locus. ⁊ cauſa. H eſt
a quo ⁊ vbi ⁊ quare fuit exaltata. Notādū ergo ꝑmo quis eam
hodierna die exaltauerit. certe ipſe ſummꝰ ⁊ omnipotēs deꝰ ⁊ hoc
bene fuit ꝓfiguratum Joſue. iij. vbi dn̄s dixit ad ioſue. Hodie inq̄t
incipiam te exaltare corā filijs iſrl̄. per Joſue qui interꝓtatur ſaluſ
ſignificari põt maria que nobis genuit ieſum. i. ſaluatorē. Jpſa eni
hodierna die exaltata fuit a dn̄o corā omni iſrael. i. corā omnibus

angelis qui ſemper vident faciē patris. Math. xviij. Iſrahel eni vi dens deum interpretat. Certe ſi ſum̄mus prelatus eccleſie ſcʒ dn̄s papa me ad ſuam vocarʒ curiam magna mihi eēt exaltatio. q̄ʒtū ergo hodie fuit exaltata beata virgo maria quā nō papa mortal' ſʒ im̄mortalis ſcʒ rex regū ⁊ dn̄s dominantiū ad celeſtē vocauit curiam ſecū eternaliter regnaturā. ⁊ nunquid per nūcios ſuos ipaʒ vocauit abſit hoc imo pſonaliter ad eam deſcendere debuit. Si eni ꝓpter Johānem euangeliſtā deſcendit. cum eum ſicut in legēda eius legitur. vocauit ad conuiuiū vt cum fratribus ſuis epularetur. q̄ʒto magis ꝓpter matrē ſuam ꝟginem glorioſam que beato Johāne multo fuit nobilior pſonaliter deſcendere debuit. Si ergo ad eam perſonaliter deſcendit per quē modū ipaʒ de mūdo in celū tranſtulit. nūquid per currum igneū ſicut Heliā. iiij. Re. ij. Per nubem vel per angelū vel per aliquē ſanctoꝝ abſit hoc. imo ipe eam pſonaliter transferre debuit que ipm in ſuo vtero ⁊ brachijs ⁊ gremio ſepius caritatiue portauit. Si eni viliſſimū crucis patibulū pro nobis peccatoribus portare voluit q̄ʒtomagis matrem ſuā virginē caſtiſſimā que nunquā peccauerat portare debuit de hoc mundo ad gloriā. hec eſt illa quā Salomon prefigurabat in Can. dicens Canti. viij. Que eſt iſta que aſcendit de deſerto ſcʒ hui⁹ mundi delicijs affluens innixa ſuper dilectū ſuū. ſ. chriſtū qui eam pſonaliter vt pie credit portauit. Hec eſt regina Saba q̄ hodie cum magno comitatu. ſ. angeloꝝ ſecum portās diuerſa aromata. i. diuerſas ꝟtutes venit de terra longinqua. i. de mundo Jeruſalem. i. ad celeſtē patriā vt videret regē Salomonē. i. regeʒ pacis eterne. Salomon eni interpretat pacificus. Hec eſt illa arca teſtamenti. ſ. virgo Maria in qua fuit manna panis celeſtis. i. xp̄us qui de ſeip̄o dicit Jo. vi. Ego ſum panis viuus ꝛc̄. de hac arca dicitur. ij. Re. vi. q̄ Dauid. i. xp̄us abijt. ſ. de celo in terrā deſcendit vt adduceret arcam. i. beatā ꝟginem de domo obededom. i. de mūdo. Obededoʒ ei interpretat ſeruiens terre. adduceret inq̄ʒ in ciuitatem dauid. i. in celeſtem patriā cum gaudio ⁊ erant cuʒ Dauid ſeptē chori. i. vniuerſitas angeloꝝ ⁊ ſanctoꝝ. O q̄ʒmagnū fuit hodie gaudiū ſanctoꝝ in exaltatione tante virginis. vnde cantat eccleſia. Aſſumpta eſt maria ꝛc̄. Hodie Jhus chriſtus quaſi grās agens deo patri de exaltatione ſue matris poterat dicere illd̄ Ecc̄

quinquageſim .i. Exaltaſti ſuper terrā habitationē meā.i. matrē meā que mea fuit habitatio ſuper terram. ¶ Poſtquā cognouim⁹ de beate virginis exaltatione quis ſcilicet eam exaltauit. Conſeq̄ter notare debemus locum in quo hodie exaltata fuit. Iſte locus in quo deus eam exaltauit fuit gloria celeſtis. vnde hodierna die cō pleta eſt in virgine maria exaltatio illa de qua diu i pſ. predixerat Dauid ꝓpheta. Cornu inquit eius ſcʒ virginis exaltabit̄ in gloria Quid per cornu Marie niſi regnū ⁊ dominatio eius intelligit̄. ipa eni hodie in tm̄ exaltata eſt ꝙ facta eſt regina ⁊ domina celeſtis regni. Et quomodo eam hodie deus in hac gl'a exaltauit nunq̄d angelis tm̄. aut omnib⁹ ſanctis eam in gloria coequauit. abſit ꝫ imo ipam ſine dubio ſuper omnes ſanctos exaltauit. vnde poterat ei Dauid ſanctus ꝓpheta dicere id pſ. Exaltare ſuper omnes celos. i. ſuper omnes ſanctos in quibus deus habitat tanq̄ in celis Nec miruʒ. ipa eni vitā quorūlibet ſanctoꝝ in ſe habuit vitaʒ angelorum in ſe habuit que pueruʒ iheſuʒ frequenter vidit quē verū deum eſſe cognouit ⁊ hec eſt vita angeloꝝ ſcʒ videre deuʒ in celis ¶ Item vitam patriarchaꝝ ⁊ ꝓphetarum qui chriſtū venturū deſiderabant in ſe habuit quia chriſtū dei filium ſuſcipere deſiderabat dicens angelo Luce. i. Fiat mihi ſm̄ verbū tuum. ¶ Item vitā apoſtoloꝝ quorū fuit docere homines in ſe habuit qꝛ multipliceʒ per ſuarum virtutū exempla nobis doctrinā reliquit. ¶ Item vitā ſanctorū martirum quorū eſt pati tribulationes in ſe habuit quia valde paſſa fuit quando eius animā doloris gladius pertranſiuit ¶ Item vitā ſanctorū ꝯfeſſorū quorū fuit munduʒ fugere ⁊ ſolitudinem querere in ſe habuit qꝛ ſola ab angelo ad ipam quaſi ad ſolam ingrediente inuenta fuit ¶ Item vitam virginū ⁊ viduarū quarū eſt caſtitatem ſeruare in ſe habuit quia virgo caſtiſſima fuit ꝫ vnam prerogatiuā habuit in qua nūq̄ȝ aliquis ſanctorū ei equalis fuit nec vnquā erit. Fuit eni virgo caſtiſſima ⁊ mater fecundiſſima ⁊ qꝛ q̄ntum ad hāc prerogatiuā omnibus ſanctis excelſior fuit merito ſup omnes choros ſanctorū exaltari debuit. vnde de ea cātat eccleſia. Exaltata eſt ſancta dei genitrix ſuper choros ꝛc̄. Certe magna mihi eſſet exaltatio ſi dn̄s ep̄us me ad ſuā vocans curiaʒ ſedere faceret cum ſuis militibus. Maior ſi ſedere faceret cum ſummis principibus. Maxima ſi ſupra eos me exaltaret ⁊ iuxta latus

latus ſuũ ſedere me faceret. Taliter hodie ſumm⁹ epiſcepus ſcili
cet iheſus xp̄us circa mariã matrẽ ſuam fecit quaꝫ ſuper choros
ſanctoꝝ exaltauit ⁊ in ſummo throno ſedem eius iuxta ſuã ſedem
collocauit ⁊ hoc bene prefiguratũ fuit iij. Re. ij. vbi dr ꝙ berſabee
venit ad filiũ ſuũ Salomonẽ ⁊ ſurrexit rex in occurſum eius ⁊ ado
rauit eam ⁊ ſedit ſup thronũ ſuũ poſit⁹ qꝫ eſt thronus matri regiſ
que ſedebat ad dextrã eius. Et ſequitr poſt. Dixit ei rex. pete mater
mi neqꝫ eni fas eſt vt auertaꝫ faciẽ tuam. Cõmittam⁹ ergo ꝟgini
glorioſe vt que hodie aſcendit in celum pro noſtra ſalute ſuũ petat
filiũ. ipam eni petentem libenter exaudit. ip̄a eni eſt Heſter cui rex
Aſſuerus. i. chriſtus dixit Quid vis heſter regina que eſt petitio
tua etiamſi dimidiã partẽ regni mei petieris dabitr tibi. imo nõ di
midium ſꝫ totũ dabit ſi ip̄m ꝓ nobis petierit ꝟſus. Larga dei pie/
tas veniam non dimidiabit. Aut nihil aut totum te lacrimãte da
bit. ¶ Poſtqꝫ locũ cognouimus in quo exaltata fuit virgo beatiſſi
ma. Conſequẽter nctare debem⁹ cauſam quare fuit exaltata. cau
ſa ſue exaltationis precipua fuit humilitas. Solet eni deus humi/
les exaltare Luce xiiij. Omnis qui ſe humiliat. ſ. hic in p̄nti vita. ex/
altabitur. ſ. in celeſti patria. Qui ergo hic multũ humiliatr illic ex/
altatur multũ. qui plus hic plus illic. qui maxime hic humiliatur
maxime illic exaltabitur. Et hec eſt cauſa quare virgo beatiſſima
in celeſti gloria poſt chriſtum ſuper omnes hodie eſt exaltatã que
in mundo poſita poſt chriſtum infra omnes fuerat humiliata. Si/
mus ergo ⁊ nos humiles corde. peccata humiliter cognoſcendo.
⁊ de eis dolendo. p̄s. Cor contritũ ⁊ humiliatũ deus non deſpici/
es. ¶ Item ore peccata noſtra humiliter confitendo non excuſan
do ſꝫ potius accuſando Gregori⁹. Hec ſunt vera humilitatis teſti
monia ⁊c. ¶ Item opere vt qui per ſuperbie opera deum offendi
mus ei per humilitatis opera ſatiſfaciam⁹ Ephe. iiij. Obſecro vos
ego vinctus in domino vt digne ambuletis ſcilicet per bona ope
ra ⁊ ſequitur. Cum omni manſuetudine ⁊ humilitate vt ſcilꝫ om
nibus operibus veſtris coniuncta ſit humilitas. Auguſtin⁹. Per
gite viam pede humilitatis ip̄a exaltat humiliter ſequentes quem
deſcendere ñ piguit ad iacentes. hanc triplicẽ humilitatem habu
it virgo Maria humilitatem cordis habuit. quia cum angel⁹ ad
eam ingreſſus eſſet eiqꝫ ꝙ mater dei futura eſſet nunciauit nõ de

hoc ſuperbiuit ſꝫ humilis corde permanſit ⁊ ꝓpter hoc dei filiꝰ hu-
miliari volens merito in eam humilitatem eius reſpiciens deſcen-
dit vnde ipa dixit Luce .i. Reſpexit humilitatē ancille ſue ⁊c. O q̃t
hodie ſunt puelle que ſi tale eis veniret nuncium. cordis humilita-
tem perderent ⁊ ſuperbirent ⁊ alias puellas deſpicerent. ¶ Item
humilitatem oris habuit cū angelo bonum ſibi nuncium referenti
humiliter reſpondit Luce .i. Ecce ancilla domini fiat mihi ⁊c. Non
dixit ecce mater domini. nō dixit ecce regina mundi. ſꝫ dixit. Ecce
ancilla domini ⁊c. cum tamē futura eſſet ⁊ mater domini ⁊ regina
celi. ¶ Item humilitatē operis habuit cuꝫ poſt conceptionē filij ad
montana cū feſtinatione aſcendit ⁊ Eliſabeth cognatā ſuam ſalu-
tans humiliter ei ſeruiuit. Ecce quāta operis humilitas ꝙ dn̄a ſer-
uiuit ancille. ⁊ que fuit mater domini ſeruiuit ei que fuit mater ſer-
ui. ⁊ quia tantā in terra ſuper omnes homines humilitatē habuit
merito in gloria hodie ſuper omnes exaltari debuit. vnde quaſi de-
um de ſua exaltatione collaudans hodie dicere potuit id Luce .i.
Depoſuit potentes ſcꝫ luciferꝫ ſuperbum ⁊ ſuos imitatores. de ſe-
de .ſ. celeſtis glorie. ⁊ exaltauit humiles ſcilicet me ancillā ⁊ meos
imitatores. Rogemus ⁊c.

Sermo in Natiuitate beate v̾ginis.

FEcit Beſeleel arcā de lignis ſethim habentē ſemicubitos
duos in longitudine ⁊ cubitū ac ſemiſſem in latitudine al-
titudo quoqꝫ eius vnius cubiti fuit ac dimidij. veſtiuit qꝫ eam au-
ro puriſſimo intus ac foris. exodi. xxxvi. Solent diuites ⁊ nobiles
habere firmū ſcriniuꝫ ac pulcrum in quo theſauros reponunt vel
clenodia precioſa. ſm modū iſtū deus pater ſcriniū nobiliſſimum
ac firmū qđ nunqꝫ ab homine aperiri potuit fabricauit in quo re-
poneret theſaurū precioſum ſcilicet filiū dominū noſtrū iheſuꝫ in
quo ſunt theſauri abſconditi ſcilicet ſcientie ⁊ ſapientie Ad Colo.
ſcđo. Hoc autē ſcriniū vel repoſitoriū fuit virgo glorioſa ⁊ hoc eſt
qđ dicit̄ in verbo ꝓpoſito fecit Beſeleel ⁊c. ¶ Fabrica eni arce indi-
cat natiuitatem virginis Marie ex quatuor. ¶ Primo ex fine vel
ex cauſa cum dicitur Arca. ¶ Scđo ex materia cū dicit̄ de lignis
ſethim

ſethlm. ¶ Tercio ex forma ⁊ dimenſione cum dicit᷑ habentē duos
ſemicubitos in longitudine ⁊c. ¶ Quarto ex ornatus decentia ⁊
pulcritudine cum dicit᷑ veſtiuit qꝫ eam auro mundiſſimo intus et
foris. ¶ Primo ergo cōmendabilis eſt arca iſta ex fine vl' ex cauſa
qui primū eſt in intentione vt dicit phus. Sapiens enī artifex pri
mo cogitat finem. i. vſum vel vtilitatē ſui operis. Fuit aūt illa ma
terialis arca ↄſtructa vt in ea reponeret᷑ quoddā diuine operatio
nis arcanū ſcꝫ virga in memoriaꝫ liberationis ex egipto. Manna
enī in memoriā refectionis in deſerto. tabule in memoriā datiōis
legis. ſic ergo arca noſtra ſpiritualis de qua dicit ṗs. Surge dn̄e
in requiem tuam tu ⁊ arca ſancti. ⁊c. hoc fine condita ē vt i ea re-
poneretur noſtre liberationis arcanū qđ quidē eſt xp̄us. ¶ Arca
enī dicit᷑ eo ꝙ aliquid arcanuꝫ in ea debeat reponi ſic eniꝫ placuit
deo vt ſicut erāt tres perſone in vna natura ſic eēnt tres nature in
vna perſona ſcꝫ ſpiritualis diuina. ſpiritualis creata ⁊ corꝑalis
¶ Diuina per virgā deſignat᷑ nam ſcđm eam ipe dei filius eſt. dei v
tus. ṗs. Virgam virtutis tue ⁊c. ¶ Per tablas in quibus erat lex
diuina ſcripta ſpiritualis creata ſciꝫ anima deſignat᷑ ⁊ bene ꝑ du
as tabulas duo que ſunt in anima deſignantur ſcilicet intellectuſ
⁊ affectus. Nam in eius intellectu quaſi in tabula ſcripta erat oīs
ſcientia veritatis. In affectu quaſi in tabula alia ſcripta erat omiſ
ſcientia bonitatis ꝓpter hoc Joh. i. plenum gracie ⁊ veritatis Di
cuntur autē lapidee ꝓpter confirmationē intellectus nō potentis
declinare in errorem vel affectus in maliciā ¶ Per manna natura
corporea deſignat᷑ que quidē habet tunicam adiacentē. hoc ē fra-
gilitatē. i. aſſumptā penalitatē Attamē manna. i. natura corporea
puriſſima fuit ab omni labe originalis peccati preter penalitates
Et qꝛ eſibilis ideo deſignat dulcedinē refectionis vnde Sapi. xvi.
preſtitiſti eis panem de celo habentem in ſe omne delectamentū ⁊
omnē ſaporem ſuauitatis ⁊c. Iſte eſt panis quē petimus in oratione
dominica. panem noſtrū q̄tidianum da nobis hodie ⁊c Ecce fabri
ca arce. i. virginis glorioſe ob hoc naſcitura erat vt in ea repone-
retur noſtre redemptionis arcanū per hunc modū anima que vult
eſſe arca dei vt in ea gracia dei reponatur debet in ſe habere vir-
gam diſcipline. ṗs. Apprehendite diſciplinā ⁊c. ¶ Item tabulas le
gis diuine. lex aūt chriſti eſt caritas. ṗs Lex dei eius in corde ipſi⁹

Item manna miſericordie Luce.vi. Eſtote miſericordes ſicut ⁊ pa
ter ꝛc. ¶ Scd̃o cõmendatur a materia cum dicit̃ de lignis ſethim
ſicut dictũ eſt. Preparatio arce ſignificat preparationẽ marie vt fi
eret dignum filij dei habitaculũ preparata eſt ergo cooperante ſpi
ritusancto duplici ſanctitate. vna ſcʒ quaſi materiali qua ſanctifi
cata eſt in vtero ⁊ in ea ſanctitas facta eſt abſqʒ conſenſu liberi ar
bitrij ⁊ ideo materialis. Alia eſt quaſi formalis in execucione ꝟtu
tum ⁊ eius meritis glorioſis cooperante libero arbitrio cum grã.
Prima deſignat̃ in materia arce cuʒ dicitur de lignis ſethim. ſũt
enim imputribilia albe ſpine ſimilia. incremabilia. leuia. Sunt etiã
quatuor vicia ex originali peccato ſicut dicit Beda ſcʒ infirmitas
ignorantia. malicia. concupiſcentia. Offenderat eni illeꝓmus pa
rens in tribus ſcʒ patrem ⁊ filium ⁊ ſpiritũ ſanctũ. Receſſit eni a
deo ſalutari ſuo. Recedens ergo a patre cui attribuitur potentia.
Incurrit infirmitatẽ ꝓpter quã inflicta eſt difficultas bene agendi.
Roma. vij. Non qd̃ volo hoc ago ꝛc. Recedens a filio cui attribui
tur ſapientia. Percuſſus eſt ignorantia per quaʒ inflicta eſt ei ceci
tas que impedit videre que debet eligere vnde frequenter dicit bo
num malum ⁊ malũ bonũ yſa. v. Ve qui dicitis bonũ malum ꝛc.
ideo dicitur Tho. quinto. Quale mihi gaudiũ qui in tenebris ꝛc.
Sedet in tenebris qui neſcit malum qd̃ cauendum eſt. Lumẽ celi
non videt qui neſcit bonum qd̃ eligendum eſt. tangit ergo duas
partes iuſticie. ¶ Item recedendo a ſpiritusancto cui attribuit̃ bo
nitas incurrit maliciam per quã inflicta eſt ei pronitas ad maluʒ
Gene. viij. proni ſunt ſenſus ꝛc. Quia vero receſſit a ſimplici ⁊ indi
uiſa natura incurrit concupiſcentiã qua in ſemetipo ita diuiſus ẽ
quia caro concupiſcit aduerſus ſpiritũ. ꝛc. Gala. v. Excludunt̃ ãt
omnia hec a glorioſa virgine per graciã ſanctificantẽ que quidem
creant̃ in putrefactione offuſcatione grauitate cremabilitate ori
ginalis peccati a quibus ſanctificata ⁊ purificata credit̃ per grãʒ
ſanctificantẽ vel effectũ qui ſignificat̃ per ſethim. Imputribilia. al
ba. incremabilia. leuia. vnde Auguſti. Cum de peccatis agitur ꝛc.
Infirmitas eni ꝓuenit ex putrefactione ⁊ corruptione generati ſe
minis ⁊ ↄcepti. vnde aĩa infuſa corpi ſic concepto infirmat̃ ⁊ lan
gueſcit. vnde Sapi. ix. Corpus qd̃ corrumpit̃ aggrauat animã ꝫ
hoc excluſum ẽ a beata ꝟgine per hoc qd̃ credit̃ imputribilis ad

modum

modum lignoꝝ ſethim. vnde vocatᷣ mulier fortis ꝓuer. vlti. Muli
erem fortē quis inueniet. Similiter ignorantia offuſcatione origi
nalis peccati ꝓuenit. a qua ſanctificata eſt ꝛ dealbata Cā. v. Ocu
li eius ſicut colūbe ſup riuos aquaꝝ que lacte ſunt lote ps. Laua
bis me ꝛ ſuper niuem dealbabor. Malicia originē habꝫ ex origina
li grauitate que inclinat deorſum. pſ. Iniquitates mee ſupergreſſe
ſunt caput meū ꝛc. que locū in anima beate ꝟginis non creditᷣ ha
buiſſe qꝛ repleta fuit ſpiritusſancto. Concupiſcētia cauſatur ex ipa
cremabilitate hoc eſt ex fomite. quo homo duꝫ creatᷣ crematᷣ igne
libidinis. de quo Augꝰ. facit ꝯcupiſcibile ꝯcupiſcentē adultū. ſed
creditur in ipa plenarie fomes extinctus Can. vi. pulcra vt luna.
ꝛc. ¶ Tercio cōmendatur a forma per quā innuitᷣ ſanctitas qſi for
malis. Forma vero deſcribitᷣ in dimenſione cum dicitᷣ habentē du
os ſemicubitos in longitudine ꝛc. ¶ Pmo ergo inſinuantᷣ tres prin
cipales ꝟtutes theologice ſcꝫ fides in longitudine. Spes in altitu
dine. caritas in latitudine. Dicit ergo habentē duos ſemicubitos
in longitudine. Longitudo eſt liniaris ꝓtractio ꝛ fidem ſignificat
que ab eternis vſqꝫ ad eterna. A pn̄tibus vſqꝫ ad futura per quaꝫ
rōlis illuminatᷣ ad intelligentiam ꝛ cognitionē inuiſibilium. ¶ In
linea accipimus duos terminos ſcilicet a quo ꝛ ad quem. ſicut ad
finem. In fide ſimiliter terminus a quo eſt cognitio in enigmate.
Terminus ad quē eſt cognitio per ſpēm vnde yſa. vij. Alia tranſla
tio. Niſi credideritis nō intelligetis. hec dicitᷣ habere ſemicubitoſ
ſcꝫ fideꝫ diuinitatis ꝛ aſſumpte humanitatis. ꝫ dicit ſemicubitos
quaſi imperfectionis qꝛ videmus nunc per ſpeculum in enigmate
ꝛc. pma Cor. xiij. Quia tunc cū videbimus facie ad faciē erit ple
nus cubitus. Latitudo eſt ſuperficialis extenſio. Superficies vero
habet latera vnde ſm hoc accipitur caritas ſm quā concupiſcibi
lis extenditur ad amicos ꝛ inimicos per affectū ꝛ tanq̄m ad duo
latera ps. Latū mandatū tuū nimis. hec debet extendi per cubitū
ꝛ ſemiſſem. Cubitꝰ pfectus refertᷣ ad dilectionē dei q̄ abſolute ꝛ p
fecte diligendꝰ ē ſup oia. Semicubitꝰ ad dilectionē ꝓximi q̄ minꝰ
deo diligēdꝰ ē Vel qꝛ frequēter videmꝰ in ꝓximo ꝙ diligēduꝫ nō ē
vt pccꝫ. tn̄ cū natura ſp ſit diligēda ꝛ iō extēſio caritatꝭ ſemicubitꝰ
ē. Altitudo ē extēſio deorſū in ſurſū p q̄m accipitᷣ ſpes q̄ ipꝫ iraſci
bilē erigēᵒ ſurſū ꝓcedit in deū vn̄ dcꝫ ē petᵒ piſcāti Lu. v. duc i altū

rete. Sic dicit̃ paſtoribus ꝙ per ſpem erigant corda peccatorum
⁊ hoc dicit̃ habere cubitũ ⁊ dimidium. Cubitus eſt ſpes ꝓueniens
ex meritis ex miſericordia dei de ſalute. ſicut habent ſpem illi q̃ glo
riantur in teſtimonio conſcientie. Dimidius cubitus dicit̃ ſpes ꝓ
ueniens ex miſericordia dei ⁊ non ex meritis ſicut illi qui ſperãt q̃
ſunt in peccatis. ſic ergo in hac arca ſpirituali ẽ lõgitudo fidei ſm
racionale. latitudo caritatis ſm concupiſcibile. Altitudo ſpei ſm
iraſcibile. ſic ⁊ in qualibet anima ſꝫ precipue in virgine glorioſa
Quarto cõmendatur ab ornatu cum dicit̃ veſtiuitq; eã auro pu-
riſſimo intus ⁊ foris. Duo hic ponunt̃ que beate ꝟginis inſinuãt
prerogatiuã. ſ. veſtitio auri int⁹ ⁊ foris. ⁊ corona poſita ꝑ gyrũ
per que intelligi dantur in beata virgine virginitas ⁊ fecũditas.
Virginalis enĩ caſtitas per aurũ ratione precioſitatis accipit̃. In
tegritas ſiue incorruptio dignã facit virginẽ quo ad ſe precioſitas
quo ad deũ. lux ſiue claritas quo ad ꝓximũ. Fecunditas ꝓduxit
eam ad coronã auream. Eo enĩ ꝙ fuit mater ſummi regis dignũ
fuit vt hõre regis ſublimaret̃. ¶ Nõ tñ ꝙ iſta corona ducebatur ꝑ
gyrum ⁊ ſignificat magnitudinẽ poteſtatis. ¶ Poſt ornatũ ſequũ-
tur adiacẽtes anuli per q̃tuor angulos per quos accipiunt̃ q̃tuor
ꝟtutes cardinales ſcꝫ prudentia. fortitudo. iuſticia. temperantia.
Et q̃tuor ãguli ſignificãt q̃tuor affectiones ſcꝫ dolorẽ timorẽ gau
diũ ⁊ ſpem. vñ Auguſti. in libro de anima ⁊ ſpũ. Affectus q̃drip
titus eſſe dinoſcit̃ dũ de eo qḋ amam⁹ queãdmodũ ſperanduꝫ de
eo qḋ timem⁹ timendũ vel dolendũ incutimur. duo affectus. ſ. do
lor ⁊ metus ſiue timor ſũt quaſi duo anguli arce in latere ſiniſtro
⁊ eſt latus ſiniſtrũ iraſcibilis quaſi e regione cõtra malũ. Alie due
ſ. gaudiũ ⁊ ſpes in latere dextro quaſi ꝯcupiſcibilis ex parte boni
⁊ hoc eſt qḋ dicit Auguſti. de iraſcibili dolor ⁊ metus. ex cõcupiſ
cibile ſpes ⁊ gaudiũ oriuntur. ¶ Iuxta ergo quatuor ãgulos. iiij
anuli. i. quatuor virtutes cardinales. ſ. reponũtur ⁊ anuli dicunt̃
ꝓpter circularem ꝑfectum vt adeo in deũ ſit motus virtutis. Au
rei dicunt̃ ad drãm ꝟtutum ꝯſuetudinaliũ quas ponũt phi ex fre
quenti bene agere relinqui ⁊ adquiri ſine eſſe gracie. Iuxta angu
lum cordis qui eſt affectus doloris ſuppoſitus eſt anulus prudẽ-
tie ne dolor trahat i accidiã. Iux̃ angulum metus ſupponit̃ anul⁹
fortitudinis ne timor deiiciat in deſperationeꝫ. ⁊ hec duo ex parte

ſiniſtra arce cordis. Juxta angulū gaudij poſitus eſt anulus tem/perantie ne cadat homo in diſſolutionē. ¶ Juxta angulū ſpei anulus iuſticie ne leuet in preſumptionē quia nullus poteſt recte ſperare niſi iuſtus. ⁊ he due affectiones ex parte dextra arce cordis. Jn his anulis mittuntur duo vectes qui ſunt conſideratio pene ⁊ cō/ſideratio glorie. Conſideratio pene eſt vectis imiſſus ex parte ſiniſtra duobus anulis prudētie ⁊ fortitudinis vt prudentia penā conſideratā diligenter precaueat. Fortitudo penalitatē libenter ſuſtineat vt eternā euadat. ¶ Conſideratio promiſſe glorie eſt vectis imiſ/ſus ex parte dextra quē recipit anulus tēperantie ſcilicet ⁊ iuſticie vnde conſiderato premio de ſtola anime diſtribuēdo vnicuiqꝫ qđ ſuum eſt. etiā ad aliud feſtinet ſcilicet ad celeſtē patriam. Amen.

Ad Religioſos.

Florete flores ⁊ quaſi liliū date odorem ⁊ frondete in grā Eccle. xxxix. Jn hoc v̄bo tanguntur p̄cipui effectus gracie diuine. efficit enī poſſeſſores ſuos floridos odoriferos ⁊ frondoſos floridos intus per virtutū ſpiritualiū variam reſperſionē ⁊ pictu/rationē. Odoriferos per bonā famam ⁊ redolentē opinionē. Frondoſos extra p bonorum opeꝝ multiplicationē ⁊ dilatationē. Primum tangitur ibi Florete flores. Secđm ibi ⁊ quaſi liliū date odorem. Terciū ibi ⁊ frondete in gracia. ¶ Notandū ꝙ ille verus filius dei in ſacra ſcriptura triplici flore ſe cōparat ſcilꝫ roſe. lilio. ⁊ flori campi. ¶ De primo ⁊ vltimo Canti. ij. Ego flos campi ⁊ liliū conuallium. Roſe Eccle. xxiiij. Quaſi palma exaltata ſum in cades ⁊ quaſi plantatio roſe in Jericho. Ad quaꝝ imitationē inuitat ceteros et maxime religioſos eo ꝙ eaꝝ v̄tutes maxime reddunt ſpm̄ rationalē. Per lilium qđ ꝓpter ſui candorē maculā celare nō poteſt caſtitas et mūdicia cordis accipit̄ p quā grā ſummi regis adquiritur Prouerbi. xxij. Qui diligit cordis mundiciā ꝛc̄. quaꝫ nos religioſi diligenter obſeruare debemus qui debemus eſſe inter ſeculares ſicut lilium inter ſpinas Cāti. ij. Sicut lilium inter ſpinas ꝛc̄. Per roſam que rubei et ignei coloris ē verecundia accipitur q̄ hominē rubicūdū et ignitū facit et etiā ſepi⁹ vſqꝫ ad ſudorē accēdit Jſta ē v̄t⁹ pulcerrima q̄ figurata ē p arborē pulcerrimā. Leui. xxiij Sumetis vobis fruct⁹ arboris. pulcerrime qꝛ pulcerrimū facit ho

minem extra in facie ⁊ intus in mente. hec religioſos amabiles et
gratioſos facit cum ſit ornatus omniū virtutū ⁊ maxime caſtita
tis Eccle. xxvi. Gracia ſuper graciā mulier ſcā ⁊ pudorata. ¶ Pri
ma gracia ad liliū pertinet ¶ Scđa ad roſam Eccle. l. Quaſi lilia
que ſunt in tranſitu aque ⁊ quaſi flos roſaꝝ in diebus vernis. vñ
quaſi de religioſo loquit̃ yſaias. xxxv. Letabitur deſerta ⁊ inuia
⁊ exultabit ſolitudo ⁊ florebit quaſi liliū. Per florem cāpi qui vici
nus eſt terre. humilitas exterior ⁊ interior deſignat̃ que ſe oībus
calcabilē prebet Iſta adducit exaltationē. i. Re. xv. Cum eſſes hu
milis in oculis tuis caput in tribub⁹ iſrahel factus es. Jacobi. i.
Glorietur frater humilis in exaltatione ſua. Deus vtiqꝫ ſuperbis
reſiſtit. humilibus autē dat graciā. huic floſculo ſe comꝑauit Cā.
ij. Ego flos campi. Iſti ſunt flores per quos ornat̃ thalamus ſpiri
tualis conſcientie ad quē inuitat ſponſa dilectū ſuum Canti. i. Ec
ce tu pulcer es dilecte mi lectulus noſter floridus. ⁊ ecce ꝑmus ef
fectus gracie. ¶ Sequit̃ date odorē vbi tangit̃ redolentia ⁊ odor
bone fame ſiue opinionis quē odorē religioſus multū amplecti de
bet quia melius eſt nomen bonū qꝫ vnguenta precioſa ¶ Notandū
autē ꝙ ad bonā famā pertinet triplex odor aromaticus ſcꝫ mirre
⁊ thuris ⁊ balſami. per mirram que vt dicit Iſidorus amaraꝫ ha
bet guttam ⁊ in exequijs mortuoꝝ exhibet̃ amaritudo operuꝫ pe
nitentie ⁊ mortificatio carnis accipitur Colo. iij. Mortificate mem
bra veſtra. per hanc familiaritas dei ⁊ allocutio adquirit̃ Canti.
iiij. Ibo m̃ ad montē mirre ⁊ ibi loquar ſponſe mee. Iſta redolere
facit vitā religioſi ita ꝙ ſepe totū clauſtꝝ ⁊ tota dom⁹ repletur ex
odore vngenti. Iſte eſt odor longe lateqꝫ ſuauiter redolens Ecc.
xxiiij. Quaſi mirra electa dedi ſuauitatē odoris. ¶ Per thus qđ in
ſacrificio altaris exhibetur deuotio orationis exprimitur. ps. Di
rigatur oratio mea ⁊c. Eccle. l. Quaſi thus redolēs in eſtate ⁊ qͣſi
ignis effulgens ⁊ quaſi thus ardens in igne. hec gracia. ſ. frequen
tatio orationis multū diffundit odorem bone opinionis ⁊ eſt ſta
bile fundamentuꝫ religionis Eccle. l. Effudit in fundamento alta
ris odoreꝫ diuinū excelſo principi. ¶ Per balſamū qđ durabile eſt
⁊ corpora cū ipſo condita durabiliora reddit. virtus caritatis exp
mitur que informat alias virtutes ⁊ durabiles reddit que fide ſpe
⁊ ꝓphetia ſcientia. ceteriſqꝫ deſtructis ⁊ euacuatis nunqꝫ excidet

fine qua nulla virtus durabilis eſt. imo plane nulla eſt p̄mo. Cor. xiij. Si linguis hominū loquar ⁊ angelorum ꝛc̄. quā ſi religioſus habuerit non ſolum vnam domū vel vnum conuentū imo totam prouinciam aromatiſantem facit. Canti. Sicut balſamuz aroma tiſans. Eccle. Quaſi balſamum non mixtum odor meus Iſte odor precellit omnes odores. Canti. iiij. Odor tuus ſuper omnia aroma ta. Et notabile eſt q̄d dicit. Quaſi mirra electa ⁊ quaſi thus ardēſ in igne ⁊ quaſi balſamū nō mixtum. debꝫ eni mirra iſta eſſe electa Thus ignitum. Balſamum non mixtum. Electa debet eſſe mirra penitentie ita vt ꝓ ea nihil ſub celo habere velit homo. p̄s. Elegi abiectus eſſe in domo dei mei ꝛc̄. ⁊ cum yſa. xlviij. Elegi te in cami no paupertatis. Debet etiam thus orationis eſſe ignitum per ar dens deſideriū ⁊ meditationē p̄s. In meditatione mea exardeſcꝫ ignis. Debet etiam balſamum dilectionis eſſe non mixtum. i. purū ⁊ ſegregatum ab omni dilectione carnali ⁊ temporali. Bern. ſuꝑ Can. Ibo mihi ad monteꝫ mirre ⁊ ibi loquar ſponſe mee. Nō vult dominus habere conſciū ſui itineris ⁊ conſortem mutui amoris. yſaie xxiiij. Secretum meum mihi ſecretū meum mihi. Cantico. ij. Dilectus meus mihi ⁊ ego illi. Iteꝫ ego dilecto meo ⁊ ad me con uerſio eius. Et ecce ſcdus effect⁹ gr̄e. Sequit̄. Et frōdete in gracia circa quā partem notandum ꝙ qui floridus taliter eſt in gracia. taliter redolens in gracia. debꝫ eē eſſe frondoſus in gracia ſcilicꝫ per multiplicationem ⁊ dilatationē bonorum operum ita ꝙ habe at in ſe triplicem cōmoditatem ⁊ vtilitatem frondium. Sunt eniꝫ frondes vmbroſe delicioſe ⁊ fructuoſe. ſic ⁊ nos inuicem debemus eſſe vmbroſi. laborantem in afflictione ⁊ tribulatione conſolando ⁊ refrigerando. Eccle. xxiiij. Ego q̄ſi therebintus expandi ramos meos. Gloſa. Therebintus arbor. grecum nomen eſt reſinam om nium reſinarum preſtantiorem habet. debemus etiā eſſe delicioſi ⁊ affectabiles ⁊ delectabiles per hilaritatem vultus circa primū Prouerbio. xvi. In hilaritate vultus regis vita ⁊ clementia eius. ꝛc̄. ¶ Item debemus eſſe fructuoſi peccantes animas verbo ⁊ exē plo ſacrando ⁊ lucrando Ioh. xv. Elegi vos ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructum afferatis ꝛc̄. Ecce tercius effectus gracie ſic patet ꝑ totū.

Sequitur alius Sermo

De Dedicatione Eccleſie Sermo

Apprehendam te ⁊ ducam in domū matris mee Can. viij
Verba iſta poſſunt eſſe ſponſi iheſu chriſti ad fidelem ani
mam quā apprehendit ſibi eaȝ reconciliando ⁊ ducit eā
per ſemitas iuſticie in domū matris ſue ſcȝ eccleſie. Unde deſcri
bitur hic q̊modo ſponſus amicā ſuam liberat a peccati ſeruitute.
ibi Apprehendā te ſcȝ de ſeruitute peccati yſaie xlv. Ego dominus
vocaui te in iuſticia ⁊ apprehendi manū tuam ⁊ ſeruaui te Dedu
cit in ꝓfectus virtute ibi ducam Gene. xxxi. Laban cum audiſſet
veniſſe Jacob filiū ſororis ſue occurrit obuiam ei complexuſqȝ cū
in oſcula ruens duxit in domū ſuam. Laban cādidatio interpreta
tur ⁊ ſignificat chriſtū qui eſt dilectus cādidus ⁊ rubicundus. ele
ctus ex milibus hic occurrit Jacob luctatori contra vicia ⁊ ducit
in domū eccleſie vt ꝓficiat in virtute Cōſeruat in virtuali ſalute.
ibi In domū matris mee Can. iij. Introducā illū in domū matris
mee vt ſcȝ ipȝ tanqȝ ſuū filiū cuſtodiat iiij. Reg. iiij. dicit̃ de puero
egrotāte. duc illū ad matrē ſuā. dr̃ ergo Apprehendaȝ te. vbi nōt̃
liberatio a peccati ſuitute. ¶ Circa qd̉ notandū ꝙ xp̄s apprehē
dit amicū ſuum vt ip̄m educat a peccati miſeria Jere. xxxi. Appre
hendi manū eorū ⁊ eduxi eos de terra egipti. Egiptus iterpretat̃
tenebre ⁊ ſignificat pcc̃ȝ qd̉ facit animā tenebroſaȝ. de hac terra
egipti dominꝰ amicū ducit ⁊ vincula prauitatis dirumpit Pſal.
Eduxit eos de tenebris ⁊ vmbra mortis ⁊ vincula eoruȝ dirupit.
¶ Scd̉o apprehēdit vt ip̄m ſuſtentet in carnis anguſtia. yſa. xlv.
hec dicit dn̄s xp̄o meo cyro cuiꝰ ego apprehēdi dexterā vt ſbijci
am ante faciē eius gētes Cyrus hereditator int̃pretat̃ ⁊ ſignificat
vnūquēqȝ fidelē qui hereditarie poſſidet vitā virtualē. huiꝰ manū
i. opera apprehēdit deus vt ip̄m in ſe cuſtodiat ⁊ ante faciem eius
ſbijciat gentes. i. motus carnis quibꝰ anguſtiat̃ fidelis. ps. Sub
iecit pplos nobis. i. peccata ⁊ gentes. i. motꝰ carnis ſub pedibꝰ no
ſtris. ¶ Tercio apprehendit vt vniret ſibi fidelē in amicicia. yſaie
xli. Et tu iſrahel ſerue meus Jacob quē elegi ſemē Abrahe amici
mei in quo apprehendi te vn̄ vt deus ꝯpiciaret̃ nobis factus ē fra
ter noſter apprehendēs humanā naturā de ſemine Abrahe Hebr.
ij. Nuſqȝ angelos apprehēdit ꝫ ſemen Abrahe apprehēdit. vnde de
buit ꝑ oia fratribꝰ aſſimilari vt miſericors fieret ⁊ fidelis pōtifex

ad deum vt repropiciaret delicta populi. hos aūt fratres redemit
ſanguine ſuo Auguſtinꝰ. Multos filios dei fecit vnicus filius dei.
emit fratres ſāguine ſuo ſic patet pmū. Sequit̄ ſcd̄m. ſ. ⁊ ducam
vbi notat̄ profectus in virtute. ¶ Circa qd̄ notandū ꝙ deus ducit
fidelē deifica meditando. Exo. xiij. Dominꝰ autez precedebat eos
ad oſtendendū viam per diem in columna nubis ⁊ per noctē in co
lumna ignis vt eſſet dux itineris in vtroqꝫ tēpore ſcꝫ die ac nocte.
vt in his meditaret̄ legem dei vnde de iuſto dicit̄ ps. In lege eius
meditabitur die ac nocte. ¶ Scd̄o ducit celica ↄtemplando. Oſee
ij. Lactabo eam. ſ. per graciā inſpirando ⁊ ducam eam in ſolitudi-
nem. ſ. celeſtis curie celica ↄtemplando ⁊ ibi loquar ad cor eius vt
in amore diuino ardeat Hanc virtutē bene ſenſit anima deuota in
Canti. v. Qn̄ dicebat Anima mea mea liqueſacta eſt vt dilectus lo
cutus eſt. ¶ Tercio ducit celeſtia deguſtādo deutro. xxxij. Dn̄s ſo
lus dux eius fuit ⁊ nō erat cum eo deus ali. Conſtituit eum ſuper
ex. ter. vt come. fructus agroꝝ ⁊c̄. ſic patet ſcd̄m. ¶ Sequitur ergo
terciū. ſ. In domū matris mee vbi notat̄ conſeruatio in ſalute.
Circa qd̄ notandū ꝙ ē domꝰ exterior materialis eccleſie gentis
deuotantis Jo. ij. Nolite facere domū patris mei domū negcciati-
onis. In hac domo ē diuina clementia collaudāda per iubilatiōis
leticiā. Nee. xij. Steterūtqꝫ duo chori laudantiū in domo domini
ſcꝫ chorus viroꝝ ⁊ mulierū. Eſt etiā diuina clemētia in hac domo
adoranda per deuotionis abundantiā vnde dixit dauid. ij. Re. vij.
domū edificabo tibi ꝓpterea inuenit ſeruus tuus cor ſuū vt oraret
te. ¶ Eſt etiā in hac domo diuina clementia. meditando per affecti
onis diligentiā. deutro. vi. Sedēs meditaberis in domo. ¶ Scd̄o
dico ꝙ eſt domus interior ſpiritualis ↄſcientie contēplantis. He-
bre. iij. Chriſtus tanquā filius in domo ſua que domus ſumꝰ nos
fiduciā ⁊ gloriā ſpei vſqꝫ ad finē firmā teneamus. Et hec domus
eſſe debet munda caſtitate ij. Mach. xiiij. Tu domine vniuerſoꝝ
qui nullam habes indigentiā voluiſti templū habitationis tue fie
ri in nobis ⁊ nunc ſancte ſcōꝝ omniū domine cōſerua domū iſtā
impollutā que nuper mūdata eſt. debet etiā hec domꝰ eſſe ornata
caritate. Ecc̄. xxvi. Sicut ſol oriēs mundo in altiſſimis dei ſic mu
lieris bone ſpēs in ornamentū domus ſue. debet nihilominus eſſe
hec domus ſancta puritate. vn̄ ps. domū tuā dn̄e de. ſan. In iſta

aũt ſanctificatione hec dom⁹ dꝫ ſtabilit̃ ꝑmanere. vñ dixit Judith
orans ad deũ. Judith ix. In corde meo conſiliũ meũ corrobora vt
dom⁹ tua in ſanctificatione permaneat ¶ Tercio dico ꝙ eſt dom⁹
inferior eccleſie militantis ꝓuerbi. ix. Sapientia edificauit ſibi do/
mum. excidit colũnas ſeptẽ In hac domo eſt ſedendũ in ſanctifica
tionis opulentia Jo. xi. Maria autẽ domi ſedebat. Eſt etiaꝫ in hac
domo mãducanda ſacre cõmunionis hoſtia p̃s. zelus domus tue
comedit me. Eſt etiã lectus in hac domo quieſcẽdi in ꝯtemplatio/
nis eminentia Sap̃. viij. Intrãs in domũ meã conquieſcã cũ illa.
.ſ. ſapientia. Oſee. i. Quieſcere faciã regnũ dom⁹ iſrl' qd̃ interpreta
tur dei viſio ſcꝫ in ꝯtemplatione. ¶ Quarto eſt dom⁹ ſuperior eter/
nalis eccleſie triumphãtis Jo. xiiij. In domo patris mei mãſiones
multe ſunt Iſta eſt diues ſanctitate. p̃s. Gloria ⁊ diuicie in domo
eius Eſt etiã pacifica trãquillitate Eccle. xliiij. Hoies diuites in v̾/
tute pulcritudinis ſtudiũ hñtes pacificãtes in domib⁹ ſuis. Eſt et̃
leta iocũditate. p̃s. Qui habitare fa. ſte. ⁊c̃. ¶ Itẽ Alius ſmo

Querebat videre Jhm Lu. xix. In v̾bo ꝓpoſito duo tangũ
tur. videlꝫ ſedulitas deuote aie ihm affectãtis cũ dr̃ quere
bat Can. iij. Surgã ⁊ circuibo ciuitatẽ ꝑ vicos ⁊c̃. ¶ Se/
cũdo tangit̃ delicialis iocũditas eiuſdẽ aie deũ ꝯtẽplantis cũ ad di
tur videre ihm Cã. iij. Egredimini filie Syon ⁊ videte regẽ Salo
monẽ in dya. quo co. eum ma. ſua. Dicit ergo Querebat ⁊c̃ ¶ Cir/
ca qd̃ notandũ ꝙ q̃tuor ſunt attendẽda in querẽdo xp̃m. videlicet
Tẽpus. locus. modus. ⁊ fruct⁹ ¶ Ad querendũ ergo ihm ꝯſiderã/
dum ẽ tẽpus vita. ſ. p̃ns q̃ qui viuẽs nõ inuenerit ꝓcul dubio mor
tuus nõ inueniet. Hic eſt eni tẽpus ꝯſtitutũ ad querendũ dominũ
⁊ certe qui rẽ ſtatuto tp̃e nõ querit ip̃am de facili perdit ⁊ iõ dicit̃
Actu. xvij. Diffiniuit de⁹ ſtatuta tp̃a ⁊ certos termios inhitatiõis
eaꝝ q̃rere deũ ſi forte ꝯtractãt aut inueniãt eũ. Statutũ tẽpus eſt
tota vita p̃ns. Cert⁹ termin⁹ eſt hora mortis vſqꝫ ad illũ terminũ
inuenire poſſum⁹ dñm. Licꝫ autẽ tota vita p̃ns ſtatuta ſit ad ip̃m
q̃rendũ tñ querẽdus ẽ de die ⁊ nõ de nocte Res eni q̃ de die ꝑdit̃
de nocte vix inuenit̃. q̃ deus q̃rendus eſt nõ in nocte culpe ſꝫ in die
gr̃e iõ dr̃ yſa. xxi. Dixit cuſtos venit mane ⁊ nox. ſi queritis queri
te conuertimini ⁊ venite. Si queritis ſupple querite in mane gra
cie non in nocte mortalis culpe. quia ſic querere errare eſt. Unde

q̃buſdã

quibuſdā dicit̄. Jo. vij. Queretis me ⁊ nō inuenietis ⁊ in pc̄cāto veſtro moriemini. Sunt autē quidā ſicut ſtultus infirmus qui dif fert querere medicinā vſqꝫ dum tantū circuit morbus ꝙ amplius nō valet medicina. ſimiles Aſa de quo dicit̄. ij. Paralip. xvi. Egro tauit Aſa dolore pedis vehementiſſimo nec in infirmitate ſua q̄ſi/ uit dominū ſ; cōfiſus eſt in auxilio medicoꝝ et mortuus eſt. Plus eni curant tales de medico carnali q̄ꝫ ſpirituali. ¶ Jtem cōſiderā/ dus eſt loc9. Res eni inueniri nō poteſt vbi nō eſt et ꝓpter hoc di citur Job xxviij. Sapientia vbi inuenietur et quis eſt loc9 intelligē tie neſcit homo preciū eius ⁊ nō inuenitur in terra ſuauiter viuen tium. Mare dicit non eſt in me. abiſſus loquit̄ nō eſt mecū q. d. nō inuenitur in cordibus auaroꝝ qui per abiſſum ſignificant̄. Abiſ/ ſus eni dicit̄ quaſi ſine baſe hoc eſt ſine fundo q2 ꝓcul dubio cor auari repleri nō poteſt ſicut ⁊ vas qd̄ ſine fundo ē in quo quicq̄d ponit̄ perditur. Nec i cordibus ſuperboꝝ qui per mare deſignan tur Mare ſiquidē faciliter inflatur ⁊ extollitur. Jn talibus nō in/ uenitur deus q2 ibi libenter hoſpitat̄ dyabolus ⁊ deus qui iuſtiſſi mus eſt ⁊ dyabolus qui maligniſſim9 eſt non poſſunt cohabitare Nec inuenit̄ in cordibus voluptuoſoꝝ tanq̄ꝫ in ſterquilinio carna lium cōcupiſcentiaꝝ. ideo dicitur non inuenitur in terra ſuauiter viuentiū. Lectus eni dei nō debet fieri ſicut dictū eſt in ſordibus ſi/ militer in immūdis locis qui quidē locus eſt ꝯcupiſcentie carnal̄. de quo Cā. iij. Jn lectulo meo per noctē queſiui quē diligit anima mea queſiui illum ⁊ nō inueni eū. Male querebat q̄m nec loc9 nec tempus ꝯſiderabat Loc9 requirēdi dn̄i nō eſt tumultus ſollicitu dinis humane ſ; poti9 in quiete ꝓpter qd̄ dicit̄ Lu. ij. Requirebāt euꝫ inter cognatos ⁊ notos exiſtimantes eum eſſe in comitatu et nō inuenientes regreſſi ſunt in iheruſalē que interpretat̄ pacifica vbi inuenerunt eum q2 in pace factus eſt locus eius. deus eni mo ratur in iheruſalē hoc eſt inter tranquillā ⁊ quietā ꝯſcientiā et ꝓ/ pter hoc nō inuenit̄ vt dc̄m eſt in tumultu ſ; poti9 in quiete Canti iij. Surgā et circuibo ciuitatē ꝑ vicoſ et plateas querā quē diligit anima mea. Sequit̄ queſiui eū et nō inueni. Et paꝝ poſt. Paulu/ lum cū ꝑtranſiſſem eos inueni quē diligit aīa mea. ¶ Tꝑaliuꝫ eni amatores ſunt ſicut aīalia bruta que nullā hn̄t nec dei nec ſui no ticiā ſ; pro voluptate ſua comedūt bibūt laſciuiūt dormiūt. taliuꝫ

ſocietatē nō vult dn̄s. nō eni eſt ſicut thaurus aut equus vt more
tur cum talib⁹. ⁊ ꝓpter hec in ipoꝝ ſocietate nō eſt requirēdus. ſi
cut quidā faciūt de quib⁹ dicit Oſee v. In gregib⁹ ſuis ⁊ i armētis
vadent ad querendū dn̄m ⁊ nō inuenient. Ablat⁹ eſt eni ab eis ꝧ
eſt de eoꝝ ſocietate ſicut ſanus de leproſis. ¶ Itē ꝯſiderādus ē mo
dus qm̄ querēdus eſt aſſidue. Res eni ꝑdita aliqñ ſtatim nō inue
nitur. dn̄s eni eſt ſicut auis de manu fugiens que cito nō inuenit
⁊ cum difficultate poſtmoduꝫ capit. vnde de eo dici poteſt id Ecc
xxxiij. Si leſeris eū iniuſte in fugā ꝯuertet etſi exiliens diſceſſerit a
te quo queras ⁊ in qua via queras neſcis. Et ꝓpter hoc querēduſ
eſt iugiter ⁊ inceſſanter nō in vna orōne aut in vno bono opere ſꝫ
in omnibus ſm qđ ipe dicit Math. vij. Querite ⁊ inuenietis peti
te ⁊ accipietis. pulſate ⁊ aperiet vobis Querite corde per deuotio
nem ⁊ ſi ita queritis inuenietis ꝓpinquū pſa. lv. Querite dn̄m duꝫ
inueniri poteſt inuo. eū dū ꝓ. eſt. Itē petite ore ꝑ orationē q2 ſi ita
petieritis inuenietis eā ꝓpiciū. pſa. li. Vēter me⁹ turbat⁹ ē q̄rendo
illā hoc ē diuinā ſapientiā ꝓpterea habes poſſeſſionē bonā. Ve
niunt mihi oia bona parit cū illa. ſicut dicit Sap̄. vij. ¶ Itē pulſa
te manu ꝑ bonā operationē ⁊ aperiet vobis vite celeſtis portā vbi
inuenietis omniū bonoꝝ plenitudinē ſm id Math. vi. Primū que
rite regnū dei ⁊ iuſticiā eius ⁊ hec oia adijcientur vobis. Et bene
dicit primū hoc eſt ante omnia ⁊ pre omnib⁹. Res eni que de cor
de nō queritur de facili non inuenitur. vnde ij. Paral. xij. Fecit Ro
boam malū coram dn̄o ⁊ nō preparauit cor ſuū vt quereret dn̄m.
Multi eni dum in paupertate ſunt deum amant. ⁊ diligunt. q̄runt
⁊ omnia impedimenta de via tollūt ſicut dicit ij. Paral. xvij. Bona
opera inuenta ſunt in te eo ꝙ abſtuleris lucos de terra Iuda oia. ſ
retardantia ⁊ impedientia. Sequitur. Et preparaueris cor tuum
ad querenduꝫ dn̄m. Sed ſunt alij qui ſuccedentibus proſperis ſui
obliuiſcuntur interpretis. ſicut dicitur de Joſeph Gene. xl. Et illud
Jere. xxi. Oēs amatores tui obliti ſunt tui nec querunt te ꝯtra q̊s
Deu. iiij. dicit. Cumq3 queſieris dn̄m deum tuū inuenies eū ſi tam
toto corde q̄ſieras eū ⁊ tō tribulatōe aie tue. Itē ꝯſiderād⁹ ē frc̄s
Res ei p̄cioſa diligēti⁹ q̄rit ⁊ certe de⁹ ē q̊ nihil meli⁹ excogitari p̄t
q̊ ei ip̄m inuenit pacē habebit Imo tanq̄3 pugilē ꝯtra hoſtes viſibi
les ⁊ inuiſibiles auxiliū p̄ſtantē. ij. Para. xv. In tō vol. ſua q̄ſi. do.
⁊ dedit

q dedit eis requiē per circuitū ab omnibus hoſtibus ſuis habebūt
etiā miſericordiā in iudicio Soph. ij. Querite dn̄m omnes māſue/
ti terre. Querite iuſtū querite manſuetū Si quomō abſcōdamini
in die furoris dn̄i. Habebunt nihilominꝰ omniū bonoꝝ abundan
tiam in regno. Ipe eni eſt qui dicit. i. Coꝝ. xiij. Querite vt abūde/
tis qđ fiet qn̄ ꝯplebitur id ꝓuer. viij. Qui me inuenerit inueniet vi
tam ⁊ hauriet ſalutē a dn̄o quā nobis ⁊c.

Item Alius ſermo

AScendit in arborē ſycomoꝝ vt videret illū. Lu. xix. ¶ No/
tandū q̄ peccator ꝯuerſus ad deū debet videre tria. vide/
licet infra ſe anguſtias damnatoꝝ vt timeat. Intra ſe ma
culas pccōꝝ vt pudeat. Circa ſe miſerias maloꝝ vt caueat. ¶ Pri
mo debet videre infra ſe anguſtias damnatoꝝ vt timeat. Jere. i.
Quid tu vides Jeremia ollam ſuccenſam ego video ⁊ facies eius
ab aquilone. per ollam ſuccenſam intelligimꝰ gehēnalis incendij
penā que faciē habere dicit̄ ab aquilone qui vētus ſeuiſſimꝰ eſt ꝓpt̄
penaꝝ infernaliū acerbitatē vn̄ ſequit̄ ibidē. Vn̄ vidiſti qm̄ ab aq̄
lone pandet̄ omne malū ſup̄ habitatores terre. Hoꝝ aūt tormēto
rum incēdium videre debet pccōr vt timeat ſicut latro patibulum
vt a furto reſiliat ſm̄ id Apo. xviij. Qui viderūt fumū incēdij eius
longe ſtabāt ꝓpter timorē tormentoꝝ eius. ¶ Scđo intra ſe vidē
debet pccōr maculas peccatoꝝ vt pudeat vt mulier que ſordes ſu
as in ſpeculo ꝯtemplat̄ ⁊ pre verecundia tergit ⁊ lauat. Jere. tcio
Leua oculos tuos in directū ⁊ vide vbi ꝓſtrata ſis Et bene dicit
in directū q: quidā ſunt qui maculas ſuas recto oculo videre non
pn̄t ſimiles ſymee que dū obijcit̄ ei ſpeculū faciem auertit. plus dr̄
yſa. xlij. Surdi audite ⁊ ceci intuemini ad videndū. quid aūt vidē
debeat dicit̄ Jere. ij. Vide vias tuas in conualle. ſcito quid feceris
curſor leuis explicans vias tuas. q. d. vide vtꝝ ſis in via celi vel in
via inferni ſcito vtꝝ feceris opera q̄ digna ſint vel morte vel vita.
Curre feſtina q: paꝝ tibi reſtat de tp̄e ⁊ multū de via. ¶ Tercio vi
dere debꝫ pccōr circa ſe miſerias peccatoꝝ vt caueat. Eſt eniꝫ pec
cator ſicut arbor ꝓcera q̄ multis ānis creſcit in altuꝫ ꝫ ſubito ful
guris ictu redigit̄ in nihilū ſm̄ illđ p̄s. Vidi impiū ſuperaltatuꝫ
⁊ eleuatū ſicut cedros liba. ⁊ tran. ⁊c. Semper enim videre dꝫ pec
cator ſecurim iuſticie ſup̄ caput ſuū eleuatā ⁊ ad precidendā arbo

rem ꝑparatā ſm id Job v. Vidi ſtultū firma radice ⁊ ſtatiꝫ ma
ledixi pulcritudini eius. In omni ſiquidē loco expectat nos ſenten
cia iudiciaria quā etſi nō timeamus dum nō aduertimꝰ expectamꝰ
⁊ hec viſio figurat᷑ Joſue v. vbi dicit᷑ dum eſſet ioſue in agro vrbis
iericho leuauit oculos ⁊ vidit viꝝ ſtantē ꝯtra ſe euaginatum gla
dium tenentē ⁊ cecidit ꝓnus in terram. Rogemus.

De Dedicatione eccleſie

Venit eni filius hominis querere ⁊ ſaluū facere qꝺ perierat
Luce. xix. ¶ Notanduꝫ ꝙ dn̄s ſaluat q̄tuoꝛ genera homi
num. ſ. culpā deteſtātes. maculā peccati ꝯfitentes. peniten
tiam faciētes. Et finaliter ꝑſeuerātes. Hec eni ſunt q̄tuoꝛ que ma/
xime diligit dn̄s. ſ. peccatoꝝ deteſtationē. Occultoꝝ denudatōeꝫ
maleficioꝝ ſatiſfactionē ⁊ inchoatoruꝫ ꝯſummationē. ¶ Primo er
go ſaluant᷑ fugientes peccatū tanq̄ꝫ venenū mortifeꝝ vel tanquaꝫ
diluuiū aquaꝝ inundantiuꝫ Jere. xlviij. In deſcenſu Oronaim ho
ſtes vlulatus contritionis audierunt. Fugite ⁊ ſaluate aīas vr̄as.
Oronaiꝫ interpretat᷑ ſecretū mihi ⁊ ſignificat ſecretū cordis ad qꝺ
peccatoꝛ aſcendit ⁊ ꝯſiderat q̄tiens ⁊ quādiu creatorē ſuū offēdit
⁊ tūc ꝯteritur ⁊ ſurgit ſibi ꝯſciētia ꝙ deſerat culpā ⁊ fugiat ad pe
nitentiā ꝫ hoſtes frequēter fugā peccatoris penitentis impediūt ſi/
cut nos videmꝰ ꝙ venatores beſtijs fugientibꝰ laqueos ponunt.
aut terrā fodiūt ⁊ fugā coꝝ impediūt ⁊ occidūt. Iſti laquei vel iſta
fouea ſunt ſollicitudo mūdana. delectabilia carnis. timoꝛ aduerſi
tatis que dyabolus penitentibꝰ obijcit ⁊ ipoꝝ ꝓpoſitū frequēter
impedit ⁊ ſic ꝯplet᷑ id Amos ij. Velox pedibꝰ nō ſaluabit᷑ ⁊ aſcen
ſoꝛ equi nō ſaluabit animā ſuā. Eſt eni dyabolꝰ ſicut latro qui pere
grinos quos puſillanimes videt inuadit. ꝫ viriliter reſiſtētes ⁊ bo
num ꝯductū hn̄tes dimittit. Et certe deſerentibꝰ peccatū ꝓmittit
dn̄s auxiliū ſuū Jere. xv. Bellabūt aduerſum te ⁊ nō ꝑeualebunt
qꝛ ego tecū ſum vt ſaluē te ⁊ eruā dicit dn̄s. Et ꝓpt᷑ hoc audacter
clamat Jere. li. Fugite de medio babilonis vt ſaluet vnuſquiſq̄ꝫ ani
mam ſuā ab ira furoris dn̄i ne forte molleſcat coꝛ vr̄m ⁊ timeatis
auditū qui audit᷑ in terra. hūc auditū vocat vlulatū demonū inſul
tantium ⁊ dicentiū id Amos. ij. Peribit fuga a veloce ⁊ robuſtus
nō ſaluabit animā ſuā. ¶ Scꝺo ſaluant᷑ pc̄cā ꝯfitentes ſicut ſalua
tur aliq̄tiens viatoꝛ a latronibꝰ qn̄ viriliter clamat vel ipm̄ latro/

neꝫ iudi

nem iudici manifeſtat. Jere. xxiij. Jn diebꝰ illis ſaluabit̃ Juda .i. cõ
fitens nõ eſt adeo effrons latro qui libẽter moret̃ in domo hoſpitl.
qui frequẽter ꝓdit eum iudici. Et ꝓcul dubio nõ eſt in inferno dy
abolus tm̃ audax qui libẽter inuadat peccatorẽ pc̃cm ſuũ frequen
ter ꝯfitentẽ ⁊ in oróe dñm in auxiliũ frequẽtius inuocantẽ. Omis
eni quicũq3 inuocauerit nomẽ dñi ſaluus erit ſicut dr̃ Johel ij. ⁊ iõ
clamare dñt pc̃tores id .i. Paral. xvi. Salua nos deus ſaluator et
erue nos de gẽtibus vt ꝯfiteamur nomini ſancto tuo. hoc eſt ſacer
doti chriſtiano tanq3 vicario tuo. Ja. v. Cõfitemini alterutꝝ pc̃ca
vr̃a ⁊ orate pro inuicẽ vt ſaluemini. Fures eni nõ libẽter morantur
in terris vbi ſepius accuſant̃. ſic nec demones in locis in quibꝰ per
ꝯfeſſionẽ ſepius denudãtur. vñ quidã ſc̃s dic̃ ꝙ q̃3cito ꝯfitetur pec
cator ꝯtritus ⁊ penitẽs ſtatim dyabolꝰ recedit cõfuſus nec cõſiſte
re põt in loco ꝯfeſſionis. exemplũ .i. Macha. iij. Oẽs operarij iniq̃
tatis ꝯturbati ſunt ⁊ directa eſt ſalꝰ in manu Jude .i. ꝯfitentis. Ju
das eni interpretat̃ ꝯfitens. Ro. x. Corde credit̃ ad iuſticiã ore aũt
ꝯfeſſio fit ad ſalutẽ ¶ Tercio ſaluãtur a dño de pc̃cis ſuis emendã
faciẽtes q2 ſic̃ dr̃ Ecc̃. xxx. Salꝰ aie in ſanctitate iuſticie. ⁊ melior ẽ
omni auro ⁊ argẽto. ſcã quidẽ iuſticia ẽ qñ delictũ qd̃ ſupbe ꝯmit
tit̃ humilit̃ emẽdatur. Frequẽter eni ꝯtingit ꝙ adiudicatus morti
qñ ꝑtendit humilitatẽ ⁊ ꝓmittit emendã ſniã3 mortis euadit ſm
id .iij. Re. xx. Ponamꝰ ſaccos in lumbis nr̃is et etiam funiculos in
capitibus noſtris et egrediamur ad regẽ iſrl̃ ꝛc̃. Quoniã pc̃tores
ſeip̃os humiliãtes benigniſſime recipit Job. xxij. Qui ei humiliatꝰ
fuerit erit in gl̃a ⁊ qui inclinauerit oculos ſuos ip̃e ſaluabit̃. Ocu
los inclinat qui cũ publicano p̃ timore ſil̃ ⁊ ꝯfuſione nõ aud3 ocu
los ad celu3 leuare. Lu. xviij. ſ3 ꝓpriã infirmitatẽ ꝯſiderãs oculos
h3 ad terrã tenebroſam ⁊ aꝑtam mortis caligine ⁊ tl̃es miſericor
diã ꝯſequunt̃. vñ clamat p̃s. Juxta eſt dñs his qui tri. ſ. cor. ⁊ hu
ſpi. ſal. Et bene dicit huĩles ſpũ q2 quidã ſunt q̃ voce in ſuſcipiẽdo
pniam ſe humiliant ſ3 voluntatẽ peccãdi retinẽt. ſimiles ceraſti qd̃
eſt aĩal modicũ ⁊ cornutum qd̃ ſemet ip̃m in puluerẽ abſcõdit et
qñ locum inuenit nocẽdi nec animali nec homini parcit ſm id Ec
cleſi. xix. Eſt qui ſe nequiter humiliat et interiora eius plena ſunt
dolo. ꝯtra q̃s dr̃ ꝓuer. xxviij. Qui ãbu. ſim. ſal. erit ¶ Qꝰ ſaluat dñs
ꝑſeuerãtes. pugil ei etſi tõ die virilit̃ pugnat et in fine deficiat nihil

lucratur. operarij quoq; diurni veſperā expectant vt mercedē acci
piant vt in illa parabola dicit̃ Math. xx. Cum ſero factū eſſet ⁊c̃. et
ꝓpter hoc dicit̃ Math x. Poſt multas tribulationes q̃s enumerat
dicit. Eritis odio omnib⁹ ⁊c̃. Sequit̃. Qui aūt ꝑſeuerauerit vſque
in finē hic ſaluus erit. Inchoare eniʒ dietam ⁊ ſtatim velle redire.
deriſorium eſt peregrino. ⁊ ꝓpter hoc in figura dixerūt angeli ad
Loth. Salua animā tuā ⁊ noli reſpicere poſt tergū tuum. Geneſ.
xix. Et quia recordatio peccati cum ſuis circūſtantijs frequenter
retrahunt peccatorē. vnde ſubiunxerunt. nec ſtes in omni circa re
gione ʒ in monte ſaluum te fac. Rogem⁹. ⁊c̃.

Sermones Johannis Contracti ordinis minoꝝ
ad populū fructuoſe predicabiles opera magna
correcti Impreſſiq; per me Johannē koelhoff de
Lubeck Coloñ. ciuem foeliciter Expliciunt.

Hoc quod ſequit᷑ complementū eſt ſermonis de Animabus quod
propter mendoſitatem exemplaris accidit. vide ibi.

¶ Scđo vt teſtamenta reddant᷑ que cōdiderunt Eccle. iiij. Fili ele
moſinā paupis ne defraudes. i. da teſtamentū qđ amic⁹ tuus qui
mō paup eſt in purgatorio dedit loco elemoſine ſiue pro aīa ſua
Heu multi defraudāt amicos ſuos q̃ ipſis viuētibus pmittūt da
re teſtamentuꝫ ꝛ poſt mortē eoꝝ nihil dāt vel vix dāt dimidietatē
vel ad multos ānos differūt nō eſt eis cure q̄d medio tpe paciant᷑
in purgatorio. Audi q̄d dicit᷑ puerb. iij. Ne dicas amico tuo vade
ꝛ reuertere cras dabo tibi cuꝫ ſtatim poſſis dare ne moliaris amico
tuo malum cum ille habeat in te fiduciā. ¶ Tercio vt aliq̄ in ſpecia
li pro amicis pauperib⁹ erogent᷑. Tho. iiij. Ex ſbā tua fac elemoſi
nam. Nō ſufficit ꝙ heres ſoluat debita ꝛ teſtamēta ad q̄ tenet᷑ ex
vtriuſqꝫ neceſſitate ſꝫ ſup hoc dꝫ aliq̄d dare ſacerdotib⁹ pro aīa
amici vt miſſas ꝛ vigilias dicāt ꝛ pro paupibus orent q̃ ad hoc
tenet᷑ ex dilectiōis fidelitate hui⁹ exemplū habes ij. Macha. xij. de
Juda qui xij. milia dracmas argēti miſit iheroſolimā ꝛc. Et ſic ptꝫ
terciū pncipale. ¶ Quarto adiuuant᷑ anime in purgatorio ieiunijs
ꝓpinquoꝝ. Jd figuratuꝫ eſt Neemie pmo. vbi legit᷑ ꝙ cū Neemias
audiſſet ꝙ filij iſrł qui erāt in captiuitate eēnt in magna afflictiōe
ipſe pro eis multis diebus ieiunauit ꝛ orauit dicens. Queſo te dn̄e
deus vt audias orationē ſerui tui quā ego oro hodie corā te pro fi
lijs iſrł. Neemias interpretat᷑ cōſolatur a dn̄o. ꝛ ſignificat quēlibꝫ
deuotū xpianum qui ꝯſolat᷑ a dn̄o. Jſte debet ieiunare ꝛ orare p
filijs iſrł. i. pro animab⁹ fideliū que ſunt in captiuitate ꝛ afflictiōe
magna. i. in purgatorio vbi tanqꝫ captiui detinent᷑ ꝛ duplici pena
ſcꝫ pena ſenſus ꝛ pena damni affliguntur. debet inquā ieiunare ꝛ
orando ſe affligere vt illi a pena purgatorij liberent᷑ ꝛ ad gaudia
celi perducant᷑. ad que nos perducat qui ſine fi. vi. ꝛ regnat. Amē

In die paraſceues. fo.lxxxiiij
Itē Sermo de paſſione dñi.
folio.lxxxviij.
Sermo de beata virgine in
die paſſionis dñi fo.lxxxix
Itē Alius ſermo de paſſione
domini fo.xci.
Item alius de paſſione dñi
fo.xciij.
Item Alius xcvi.
In die Paſce. folio.c.
Item Alius de eodē. fo.ci.
Feria Scḋa. fo. cij.
Feria Tercia fo.ciiij.
Feria Quarta. fol.cv.
Dominica prima poſt paſca
folio.cvij.
Dō.ij.poſt Paſca fo.cviij
Dominica.iij. cx.
Dominica quarta fo.cxij.
Dominica q̄nta. fo.cxiij.
In Rogationibꝰ fo.cxiiij.
In die Aſcenſionis fo.cxvi
Itē de eodem fo.cxviij.
dō.infra viij.Aſcēſio.fo.cxx.
Scḋs ſmo de eodē.fo.cxxij
In feſto pēthecoſtes.fo.cxxiij
Itē ij.de Spūſancto. f.cxxv
Itē iij.de eodem fo.cxxvij
Feria ij.pꝰ Penth.fo.cxxviij
Fe.iij.poſt penthe. fo.cxxx
Fe.iiij.poſt penth. fo.cxxxi.
dō.i.poſt penth. fo.cxxxiij
dñica ſcḋa. fo.cxxxiiij.
dñica tercia fo.cxxxvi.
dñica Quarta fo.cxxxvij.
dñica quinta fo. cxxxix
dñica Sexta. fo.cxl.
dñica Septima f.cxlij.
dñica Octaua cxliij.
dñica Nona cxlv.
dñica decima cxlvij.
dñica Undecima cxlviij.
dñica duodecima. cli.
dñica xiij. clij.
dñica xiiij. cliij
dominica xv. fo.clv.
dominica xvi. fo.clvij.
dominica xvij. fo.clviij
dominica xviij. fo.clix.
dñica xix. fo.clxi.
dominica .xx. fo.clxij.
dominica xxi. fo.clxiiij.
dominica xxij. fo.clxv.
dominica xxiij. fo.clxvij.
dñica xxiiij. fo.clxviij.

Tabula de Sanctis

de ſancto Andrea fo.clxxi
de ſancto Nicolao. fo.clxxiij
de ſancta Lucia folio clxxv.
de ſancto Thoma.fo.clxxvij
de ſcō Stephano. fo.clxxx.
de ſcō Jo.euāgeliſta.fo.clxxx
de Innocētibus. fo.clxxxiiij.
Item Secūdus.fo.clxxxiiij.
de ſcā Agneta folio clxxxvij.
de Cōuer.ſ.pauli. fo.clxxxix
de Purifi.Marie. fo.cxci.
Itē ij.de Eodē. fo.cxciij.
de ſancta Agatha. fo.cxcv.
de ſcō Petro ad kat. cxcvij.

350

De Sancto Mathia. cc.
De ſcō Gregorio fo.ccij.
De ſcō Benedicto.fo.cciiij.
De Annū.be.ꝟginis.fo.ccv
Sermo de eodem.fo.ccviij.
De ſcō Georgio. fo.ccxi.
De ſcō Marco euā.fo. ccxiij
De ſanctis Phi.⁊ Ja.ccxiiij
De Jnuen.ſcē crucis.ccxvi.
De ſancto Johanne ante por
tam latinā. fo.ccxviij.
De ſancto Franciſco.fo.ccxx
Sermo ij.de eodē.fo.ccxxiij
De ſcō Anthonio de padua
confeſſore fo.ccxxv.
Jn Nati.ſci Jo.bap. ccxxvij.
De ſctis Pe.⁊ pau.fo.ccxxix
De ſcō Paulo. fo.ccxxxi.
De diuiſi.aploꝝ fo. ccxxxiiij
De ſcā Maria mag. ccxxxvi
De ſcō Jacobo fo. ccxxxviij.
Ad vincula petri fo.ccxl.
De ſancto dn̄ico fo.ccxli.
De ſancta Clara fo.ccxliij.
De Aſſum.be.ꝟgi.fo.ccxlvi
Sermo ij.de eodē. fo.ccxlix.
Sermo iij.de eodē. ccli.
de ſcō Bartholomeo.ccliij.
De ſ.Auguſtino. fo.cclvi
de decol.ſan.Jo.bap.cclvij.
Jn Nati.be.ꝟginis.fo. cclix
Jn Exal.ſcē Crucis. cclxij.
de ſcō Matheo. fo.cclxiiij.
de ſ.Mauricio. fo.cclxvi.
de Angelis fo.cclxix.
de Aiabus defuncto.cclxxi.
de ſcō Jeronimo fo.cclxxiij.
De ſcō Frāciſco fo.cclxxiiij.
de ſcō Luca fo.cclxxvij.
de ſan.Symo.⁊ Ju.cclxxviij
de Oībus ſanctis fo.cclxxx.
de Animabus fo.cclxxxi.
De Scō Martino. cclxxxiij.
De ſcā Eliſabeth fo.cclxxxv
de ſcā Cecilia fo.cclxxxvi.
de ſcā katherina. cclxxxviij.

Regiſtrū ſuꝑ cōe ſanctoꝝ.

de Aplis ſmo.i. fo.ccxci.
Sermo ij.de eodē fo.ccxcv.
Sermo iij.de eodē f.z99
de Euāgeliſtis fo.ccci.
Sermo ij.de euan. fo.cccv.
de vno Martire fo.cccviij
ſmo ij.de vno mar. fo.cccxi
de Martiribus fo. cccxiiij.
de Martiribus fo. cccxviij
de Confeſſore .cccxxij.
de Cōfeſſore ſmo.ij. cccxxvi
de virginibus fo.cccxxix.
de btā ꝟgine fo. cccxxxiij.
de eadē ſermo ij. fo.cccxxxvi
de Aſſū.be.ꝟginiſ cccxxxviij
Jn Natiui.eiuſdē ſmo cccxl.
Ad Religioſos fo.cccxliij.
de dedicatione fo.cccxliiij
Sermo ij.de eodem cccxlv
Terci⁹ de eodem cccxlvij
Quartus de eodē cccxlvij

20544.

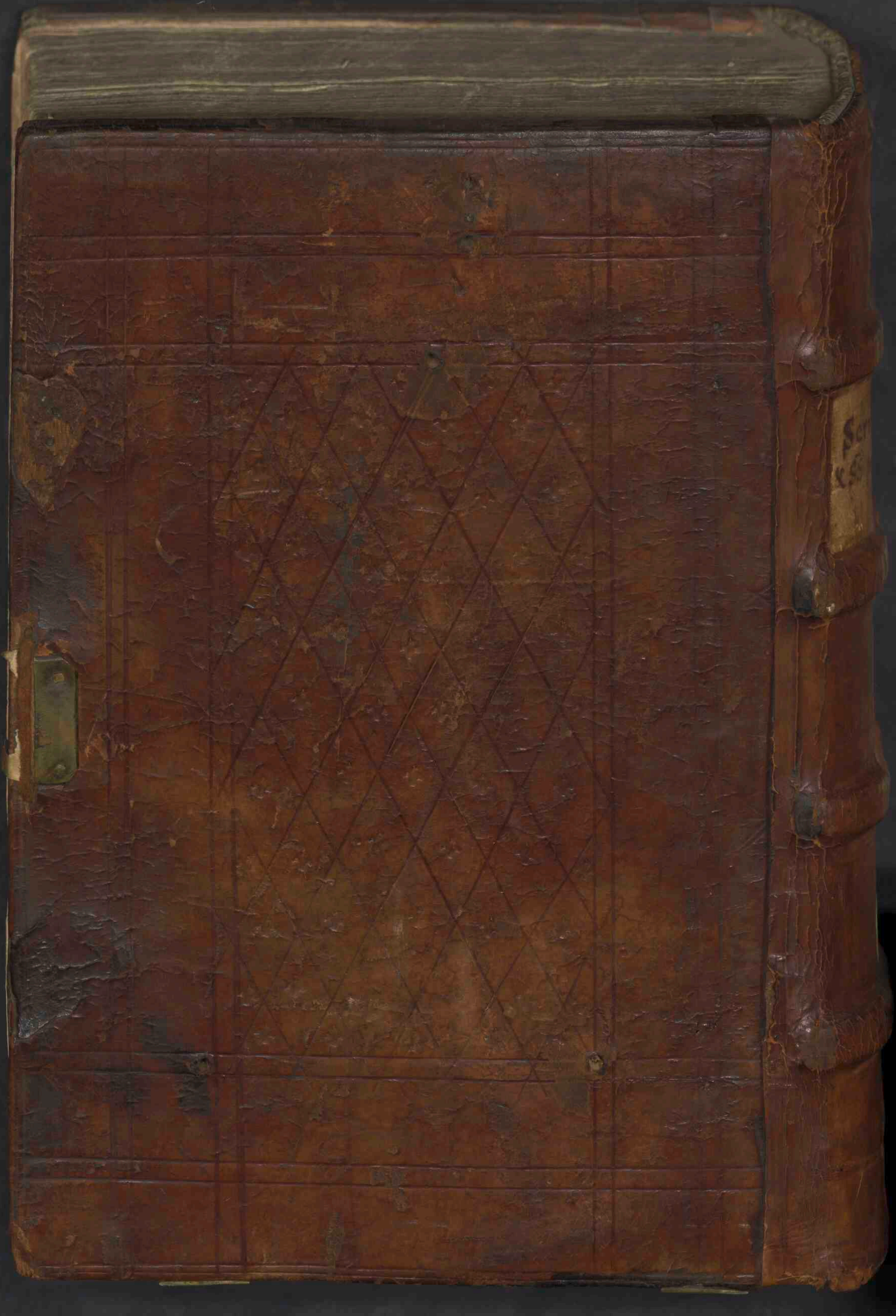

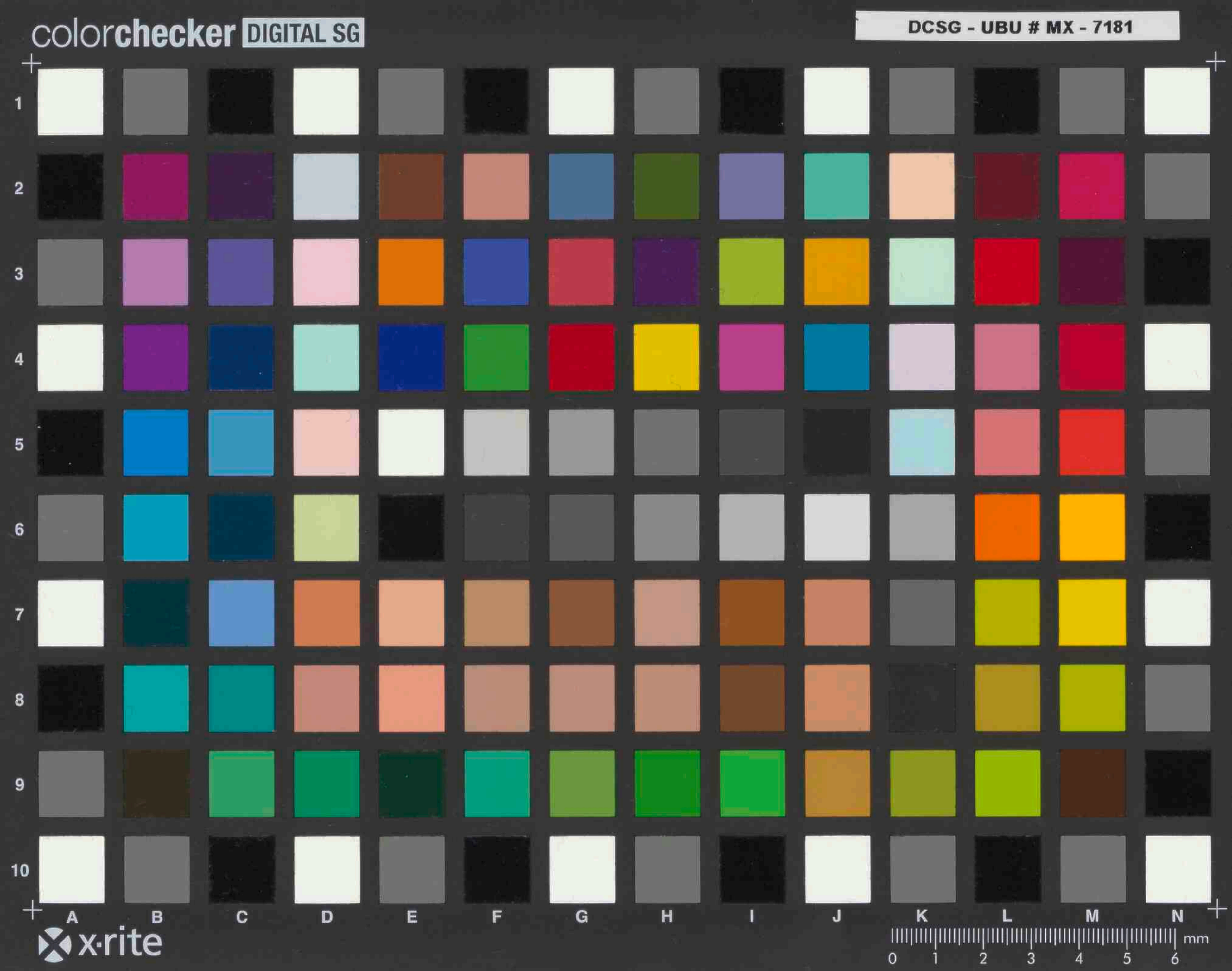
colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A B C D E F G H I J K L M N
x·rite
mm
0 1 2 3 4 5 6